คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ **รายวิชา สังคมศึกษา ๓** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๖๐ ชั่วโมง**

ศึกษาการเผยแผ่พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศเพื่อนบ้าน ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีในฐานะที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรม เอกลักษณ์ของชาติ และมรดกของชาติ กับการพัฒนาชุมชนและการจัดระเบียบสังคม ผ่านหัวข้อที่เกี่ยวกับพุทธประวัติหรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนดและประพฤติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิต ข้อคิดจากประวัติของสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่าง โครงสร้างและสาระสังเขปของพระไตรปิฎกหรือคัมภีร์ทางศาสนาที่ตนนับถือ ธรรมคุณและข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ กับการเห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของชุมชน และสังคม รวมถึงการพัฒนาจิตเพื่อการเรียนรู้และดำเนินชีวิต ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ คือ วิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม และวิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ ตลอดจนการสวดมนต์แผ่เมตตา บริหารจิตและเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ เพื่อการดำรงตนอย่างเหมาะสมในกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลก จึงต้องปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่าง ๆ ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ ด้วยการมรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดีตามที่กำหนด ในคุณค่าของศาสนพิธีและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง เนื่องจากคำสอนที่เกี่ยวเนื่องกับวันสำคัญทางศาสนา และปฏิบัติตนได้ถูกต้องความแตกต่างของศาสนพิธี พิธีกรรมตามแนวปฏิบัติของศาสนาอื่น ๆ เพื่อนำไปสู่การยอมรับ และความเข้าใจซึ่งกันและกัน

การศึกษาและปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชน และประเทศด้วยการเห็นคุณค่าในการปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิเสรีภาพ หน้าที่ในฐานะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ตามบทบาท ความสำคัญ และความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคมกับความคล้ายคลึงและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชีย เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจอันดีระหว่างกัน รวมถึงการคำนึงถึงกระบวนการในการตรากฎหมาย และข้อมูลข่าวสารทางการเมืองการปกครองที่มีผลกระทบต่อสังคมไทยสมัยปัจจุบัน

โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning และกระบวนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ผ่านการเรียนรู้แบบบูณาการ การเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบเน้นการแก้ปัญหา การเรียนรู้แบบสืบค้นข้อมูล การอภิปรายกลุ่ม การเล่นเกม การสร้างสรรค์ผลงาน การลงมือปฏิบัติจริง การทำกิจกรรมในสถานการณ์จริง

เพื่อให้ผู้เรียนมีแนวคิดในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข มีการวางแผนการดำเนินชีวิตของตนเองอย่างมีคุณภาพ มีเหตุผล มีสมรรถนะในการนำสิ่งที่เรียนรู้ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และ เจตคติ ค่านิยม ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ชีวิตจริงได้ รวมทั้งมีสมรรถนะสำคัญ ได้แก่ สมรรถนะการสื่อสาร สมรรถนะการคิด สมรรถนะการแก้ปัญหา สมรรถนะการใช้ทักษะชีวิต และสมรรถนะการใช้เทคโนโลยี

ตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ม.๒/๑, ม.๒/๒, ม.๒/๓, ม.๒/๔, ม.๒/๕, ม.๒/๖, ม.๒/๗, ม.๒/๘, ม.๒/๙, ม.๒/๑๐, ม.๒/๑๑

ส ๑.๒ ม.๒/๑, ม.๒/๒, ม.๒/๓, ม.๒/๔, ม.๒/๕

ส ๒.๑ ม.๒/๑, ม.๒/๒, ม.๒/๓, ม.๒/๔

ส ๒.๒ ม.๒/๑, ม.๒/๒

รวมทั้งหมด ๒๒ ตัวชี้วัด

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๖๐ ชั่วโมง

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ม.๒/๑	อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
ส ๑.๑ ม.๒/๒	วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธ- ศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน
ส ๑.๑ ม.๒/๓	วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือในฐานะที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรม เอกลักษณ์ของชาติและมรดกของชาติ
ส ๑.๑ ม.๒/๔	อภิปรายความสำคัญของพระพุทธ -ศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือกับการพัฒนาชุมชนและการจัดระเบียบสังคม
ส ๑.๑ ม.๒/๕	วิเคราะห์พุทธประวัติหรือประวัติศาสดาของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
ส ๑.๑ ม.๒/๖	วิเคราะห์และประพฤติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด
ส ๑.๑ ม.๒/๗	อธิบายโครงสร้าง และสาระสังเขปของพระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ
ส ๑.๑ ม.๒/๘	อธิบายธรรมคุณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนา แก้ปัญหาของชุมชนและสังคม
ส ๑.๑ ม.๒/๙	เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิตเพื่อการเรียนรู้และดำเนินชีวิต ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการคือ วิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม และวิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ
ส ๑.๑ ม.๒/๑๐	สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิตและเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ
ส ๑.๑ ม.๒/๑๑	วิเคราะห์การปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อการดำรงตนอย่างเหมาะสมในกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลก และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัด

ส ๑.๒ ม.๒/๑ ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคล ต่าง ๆ ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด

ส ๑.๒ ม.๒/๒ มีมรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดี ตามที่กำหนด

ส ๑.๒ ม.๒/๓ วิเคราะห์คุณค่าของศาสนพิธี และปฏิบัติตนได้ถูกต้อง

ส ๑.๒ ม.๒/๔ อธิบายคำสอนที่เกี่ยวเนื่องกับวันสำคัญทางศาสนา และปฏิบัติตนได้ถูกต้อง

ส ๑.๒ ม.๒/๕ อธิบายความแตกต่างของศาสนพิธีพิธีกรรม ตาม แนวปฏิบัติของศาสนาอื่น ๆ เพื่อนำไปสู่การยอมรับ และความเข้าใจซึ่งกันและกัน

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส ๒.๑ ม.๒/๑ อธิบายและปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชนและประเทศ

ส ๒.๑ ม.๒/๒ เห็นคุณค่าในการปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ในฐานะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

ส ๒.๑ ม.๒/๓ วิเคราะห์บทบาท ความสำคัญ และความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม

ส ๒.๑ ม.๒/๔ อธิบายความคล้ายคลึงและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชีย เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจอันดีระหว่างกัน

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธาและธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวชี้วัด

ส ๒.๒ ม.๒/๑ อธิบายกระบวนการในการตรากฎหมาย

ส ๒.๒ ม.๒/๒ วิเคราะห์ข้อมูล ข่าวสารทางการเมืองการปกครองที่มีผลกระทบต่อสังคมไทยสมัยปัจจุบัน

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ รวมเวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
๑	**พระพุทธศาสนา**						
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน	มาตรฐาน ส ๑.๑ ม. ๒/๑	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๓) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑.๑) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๒.๒, ๔.๓.๑)	การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้าน มีหลายช่วงเวลา หลายวิธีการซึ่งพระพุทธศาสนามีส่วนสนับสนุนการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข เกิดการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและเพิ่มความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศที่นับถือพระพุทธศาสนา	พระพุทธศาสนาได้เผยแผ่เข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านในช่วงเวลาต่าง ๆ ผ่านหลากหลายวิธีการ เช่น ทางการเมือง การค้าขาย และวัฒนธรรม โดยมีอิทธิพลต่อวิถีชีวิต ความเชื่อ และประเพณีของผู้คนในแต่ละประเทศ ทั้งนิกายเถรวาทและมหายาน พระพุทธศาสนายังมีบทบาทในการส่งเสริมความเข้าใจระหว่างกัน ก่อให้เกิดความร่วมมือ	๑	๑

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					แลกเปลี่ยนทางศิลปวัฒนธรรม และการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน	มาตรฐาน ส ๑.๑ ม. ๒/๑	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๓) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑.๑) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๒.๒, ๔.๓.๑)	การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้าน มีหลายช่วงเวลา หลายวิธีการซึ่งพระพุทธศาสนามีส่วนสนับสนุนการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข เกิดการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและเพิ่มความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศที่นับถือพระพุทธศาสนา	พระพุทธศาสนาได้เผยแผ่เข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านในช่วงเวลาต่าง ๆ ผ่านหลากหลายวิธีการ เช่น ทางการเมือง การค้าขาย และวัฒนธรรม โดยมีอิทธิพลต่อวิถีชีวิต ความเชื่อ และประเพณีของผู้คนในแต่ละประเทศ ทั้งนิกายเถรวาทและมหายาน พระพุทธศาสนายังมีบทบาทในการส่งเสริมความเข้าใจระหว่างกัน ก่อให้เกิดความร่วมมือ	๑	๑

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					แลกเปลี่ยนทางศิลปวัฒนธรรม และการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ	มาตรฐาน ส ๑.๑ ม. ๒/๑	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๓) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑.๑, ๒.๑.๓) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๒.๓)	พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานสำคัญของวัฒนธรรมไทย เนื่องจากมีอิทธิพลต่อผู้คนทั้งด้านความคิด ความเชื่อ ประเพณี ศิลปะ ภาษา และวิถีชีวิตด้านอื่น ๆ ช่วยหล่อหลอมให้เกิดเอกลักษณ์ที่ดีงามของชาติไทย	๓.๑ พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทย เป็นเอกลักษณ์และมรดกของชาติ พระพุทธศาสนามีอิทธิพลต่อความคิด ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม และศิลปวัฒนธรรมไทย ช่วยหล่อหลอมวิถีชีวิตและจริยธรรมของคนไทยจนกลายเป็นเอกลักษณ์และมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ	๑	๒

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตวัดศรีสุพรรณ

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					๓.๒ พระพุทธศาสนากับการพัฒนาชุมชนและการจัดระเบียบสังคม หลักธรรมในพระพุทธศาสนา เช่น ศีล สมาธิ และเมตตา ช่วยส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข พัฒนาจิตใจและสังคม รวมทั้งเป็นแนวทางในการจัดระเบียบสังคมให้มีความเรียบร้อยและยั่งยืน		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พุทธประวัติ	มาตรฐาน ส ๑.๑ ม. ๒/๕	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑.๑, ๒.๑.๒)	การศึกษาเรื่องราวพุทธประวัติตอนการผจญมาร การตรัสรู้ การสั่งสอนเผยแผ่พระพุทธศาสนา ทำให้ได้ข้อคิดเกี่ยวกับการเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ ด้วยความมุ่งมั่น จดจ่ออยู่กับเป้าหมาย เพียรพยายามจนบรรลุผลสำเร็จ	พุทธประวัติตอนการผจญมาร การตรัสรู้และการสั่งสอน แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นแน่วแน่ของพระสิทธัตถะในการเอาชนะอุปสรรคทั้งภายในและ	๑	๒

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					ภายนอก จนนำไปสู่การตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า และการเผยแผ่พระธรรมสู่ผู้อื่นอย่างกว้างขวางตลอด ๔๕ พรรษา ซึ่งเป็นแบบอย่างของความเพียร ความเสียสละ และการยึดมั่นในเป้าหมายเพื่อประโยชน์สุขของชาวโลก		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระไตรปิฎก	มาตรฐาน ส ๑.๑ ม. ๒/๗	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๓.๑, ๑.๓.๒) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๒.๑, ๔.๒.๓)	พระไตรปิฎกเป็นคัมภีร์ที่รวบรวมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า โดยจัดระเบียบเนื้อหา หลักธรรมคำสอนเป็นหมวดหมู่ มีการถ่ายทอดต่อกันอย่างเป็นระบบ ทำให้หลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้ายังคงอยู่ และเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ของพระพุทธศาสนาที่ช่วยให้	พระไตรปิฎก หมายถึง คัมภีร์สำคัญของพระพุทธศาสนา ซึ่งรวบรวมคำสอนของพระพุทธเจ้าและหลักธรรมต่าง ๆ ไว้ทั้งหมด โดยแบ่งออกเป็น ๓ หมวด คือ	๑	๒

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				ผู้สนใจศึกษาเข้าใจเรื่องราว หลักคำสอนในพระพุทธศาสนาได้ดียิ่งขึ้น	๑. พระวินัยปิฎก - ว่าด้วยข้อปฏิบัติและระเบียบวินัยของพระสงฆ์ ๒. พระสุตตันตปิฎก - ว่าด้วยธรรมเทศนาและคำสอนที่พระพุทธเจ้าตรัสแก่คนทั่วไป ๓. พระอภิธรรมปิฎก - ว่าด้วยหลักธรรมเชิงลึกที่เกี่ยวข้องกับจิตและธรรมชาติของสิ่งต่าง ๆ พระไตรปิฎกจึงเป็นแหล่งรวมคำสอนที่สำคัญในการศึกษาและปฏิบัติตามหลักพระพุทธศาสนา ซึ่งใช้เป็นแนวทางปฏิบัติสร้างความเข้าใจในชีวิตเป็นมาตรฐานการสืบ		

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					ทอด และส่งเสริมความสงบสุขในสังคม		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง หลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	มาตรฐาน ส ๑.๒ ม. ๒/๔	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๓) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑.๑) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๒.๒, ๔.๓.๑)	หลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาแต่ละวันมีความสำคัญที่ช่วยให้พุทธศาสนิกชนพัฒนาตนเองและใช้ชีวิตอย่างมีความสุข ดังนี้ ๑. โอวาทปาติโมกข์ (วันมาฆบูชา) – เน้นให้ทำความดี ละเว้นความชั่ว และทำจิตใจให้ผ่องใส เป็นพื้นฐานของการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสงบสุข ๒. อริยสัจ ๔ (วันวิสาขบูชา) – ช่วยให้เราเข้าใจทุกข์และวิธีการดับทุกข์ สร้างความมั่นคงทางจิตใจและทำให้เรารับมือกับปัญหาในชีวิตได้ดีขึ้น ๓. อริยมรรค ๘ (วันอาสาฬหบูชา) – เป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อชีวิตที่ถูกต้องและมีศีลธรรม ครอบคลุมทั้งด้านความคิด คำพูด และการกระทำ ๔. ความอดทนและการสำรวม (วัน	วันสำคัญในพระพุทธศาสนามักมีหลักธรรมสำคัญที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นแนวทางให้พุทธศาสนิกชนใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนี้ ๑. วันมาฆบูชา หลักธรรม : โอวาทปาติโมกข์ คือ ทำความดี ละเว้นความชั่ว และทำจิตใจให้ผ่องใส เป็นแนวทาง ในการดำเนินชีวิตให้สงบสุขและมีความหมาย ๒. วันวิสาขบูชา หลักธรรม : อริยสัจ ๔ (ทุกข์, สมุทัย, นิโรธ, มรรค) แสดงถึงความจริง	๑	๒

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				เข้าพรรษา) – สอนให้ฝึกความอดทนและควบคุมตนเอง ซึ่งเป็นพื้นฐานของจิตใจที่เข้มแข็งและลดการทำร้ายตนเองและผู้อื่น	ของชีวิตและหนทางดับทุกข์ ซึ่งช่วยให้เข้าใจปัญหาและแก้ไขได้อย่างถูกต้อง ๓. วันอาสาฬหบูชา หลักธรรม : อริยมรรค ๘ คือหนทางแห่งการดับทุกข์ เช่น ความเห็นชอบ การกระทำชอบ ช่วยให้เราดำเนินชีวิตอย่างมีศีลธรรมและความรับผิดชอบ ๔. วันเข้าพรรษา หลักธรรม : ความอดทนและการสำรวม เป็นการฝึกฝนตนเองให้มีความอดทน ไม่เบียดเบียนผู้อื่น และควบคุมตนเองเพื่อพัฒนาจิตใจให้เข้มแข็ง		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง อริยสัจ ๔	มาตรฐาน ส ๑.๑ ม. ๒/๘	๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑.๑, ๒.๑.๒, ๒.๑.๓) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑.๑)	อริยสัจ ๔ เป็นหลักธรรมสำคัญที่สุดของพระพุทธศาสนา ได้แก่ ความจริงอันประเสริฐ คือ ความจริงเรื่องทุกข์ (สภาพที่ทนได้ยาก) เรื่องสมุทัย (เหตุให้เกิดทุกข์) เรื่องนิโรธ (ความดับทุกข์) และเรื่องมรรค (ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์)	อริยสัจ ๔ คือหลักธรรมสำคัญของพระพุทธศาสนาประกอบด้วย ทุกข์ (ความทนได้ยาก), สมุทัย (เหตุแห่งทุกข์), นิโรธ (การดับทุกข์), และมรรค (หนทางดับทุกข์) ทุกข์เกิดจากการยึดมั่นในสิ่งที่ไม่ถาวร ขณะที่สมุทัยมาจากการกระทำผิดทั้งทางกาย วาจา และใจ การดับทุกข์เกิดจากการละจากสิ่งที่ก่อทุกข์ ผ่านการปฏิบัติธรรม เช่น กุศลกรรมบถ ๑๐ เพื่อถึงความสุขทางธรรมที่ยั่งยืน	๑	๒

มัดนิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง อริยสัจ ๔ (๒)	มาตรฐาน ส ๑.๑ ม. ๒/๘	๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑.๑, ๒.๑.๒, ๒.๑.๓) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑.๑)	อริยสัจ ๔ เป็นหลักธรรมสำคัญที่สุดของพระพุทธศาสนา ได้แก่ ความจริงอันประเสริฐ คือ ความจริงเรื่องทุกข์ (สภาพที่ทนได้ยาก) เรื่องสมุทัย (เหตุให้เกิดทุกข์) เรื่องนิโรธ (ความดับทุกข์) และเรื่องมรรค (ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์)	อริยสัจ ๔ คือหลักธรรมสำคัญของพระพุทธศาสนาประกอบด้วย ทุกข์ (ความทนได้ยาก), สมุทัย (เหตุแห่งทุกข์), นิโรธ (การดับทุกข์), และมรรค (หนทางดับทุกข์) ทุกข์เกิดจากการยึดมั่นในสิ่งที่ไม่ถาวร ขณะที่สมุทัยมาจากการกระทำผิดทั้งทางกาย วาจา และใจ การดับทุกข์เกิดจากการละจากสิ่งที่ก่อทุกข์ ผ่านการปฏิบัติธรรม เช่น กุศลกรรมบถ ๑๐ เพื่อถึงความสุขทางธรรมที่ยั่งยืน	๑	๒

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ชาดก พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง	มาตรฐาน ส ๑.๑ ม. ๒/๖	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๔, ๑.๓.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑.๒, ๒.๑.๓) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๒.๒)	๑. ข้อคิดจากชาดกเรื่อง มิตตวินทุกชาดก คือ การขาดสติปล่อยให้ความโลภ ความหลงเข้าครอบงำ ทำให้เห็นผิดเป็นชอบ และตกอยู่ในความทุกข์ หากมีสติในการใช้ชีวิตย่อมไม่ทำให้ตนเองเดือดร้อน ๒. ข้อคิดจากชาดกเรื่อง ราโชวาทชาดก คือ ความซื่อสัตย์และมีคุณธรรม การฟังผู้อื่นและการเปิดใจรับฟังคำแนะนำ รับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง และมีความยุติธรรมเห็นแก่ประโยชน์ส่วนร่วม ๓. แบบอย่างในการดำเนินชีวิตจากการศึกษาประวัติพระสารีบุตร คือ การแสวงหาความจริงด้วยปัญญา ความอ่อนน้อมถ่อมตน การรับฟังและเคารพผู้อื่น ความอดทน และการทำหน้าที่เพื่อประโยชน์ของผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน ๔. แบบอย่างในการดำเนินชีวิตจาก	๑. ชาดก ๑.๑มิตตวินทุกชาดก: มิตตวินทุกะทำร้ายพ่อแม่และหนีออกจากบ้านเมื่อพบเปรตและสัตว์นรก เขาทรมานด้วยความผิดพลาดจากความโลภและหลงผิด ข้อคิด: การขาดสติทำให้ตกทุกข์ได้ยาก ๑.๒ ราโชวาทชาดก: พระเจ้าพรหมทัตทดลองปกครองเมืองโดยไม่ธรรม แต่ผลกระทบเป็นลบ ฤาษีสอนว่า "จ่าฝูงว่ายตรงฝูงก็ตาม" ข้อคิด: ซื่อสัตย์ มีคุณธรรม และยุติธรรม ๒. พุทธสาวก	๑	๒

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				การศึกษาประวัติพระโมคคัลลานะ คือ ความกล้าหาญในการแสวงหาความจริง ความเพียรพยายาม และมีความเมตตาต่อผู้อื่น ๕. แบบอย่างในการดำเนินชีวิตจากการศึกษาประวัตินางขุชชตรา คือ ความมุ่งมั่นในการเรียนรู้ ใช้ปัญญาในการเข้าใจธรรมะ มีความซื่อสัตย์ ความกตัญญู และการแบ่งปันความรู้เพื่อประโยชน์แก่ผู้อื่น ๖. แบบอย่างในการดำเนินชีวิตจากการศึกษาประวัติพระเจ้าพิมพิสาร คือ มีความศรัทธาและเคารพในพระธรรมคำสอน มีความอ่อนน้อมถ่อมตน และมีการทำนุบำรุงศาสนาอยู่เสมอ ๗. แบบอย่างในการดำเนินชีวิตจากการศึกษาพระราชประวัติ พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไท) คือ ทรงปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธเจ้า	๒.๑ พระสารีบุตร: พระอัครสาวกเบื้องขวาของพระพุทธเจ้า มีปัญญาเป็นเลิศและช่วยเผยแผ่ศาสนา แบบอย่าง: แสวงหาความจริงด้วยปัญญา, ความอ่อนน้อม ๒.๒ พระโมคคัลลานะ: ผู้เลิศในด้านฤทธิ์และเมตตาต่อผู้อื่น แบบอย่าง: ความกล้าหาญ, ความเพียรพยายาม ๒.๓ นางขุชชุตรา: ผู้มีปัญญาและขยันขันแข็งบรรลุเป็นพระโสดาบัน แบบอย่าง: ความมุ่งมั่นในการเรียนรู้, ซื่อสัตย์		

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				อย่างเคร่งครัด หากพุทธศาสนิกชนทุกคนปฏิบัติตนตามคำสอนของพระพุทธเจ้าอย่างเคร่งครัด ตนเองและสังคมย่อมสงบสุข ๘. แบบอย่างในการดำเนินชีวิตจากการศึกษาพระราชประวัติ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิร-ญาณวโรรส คือ ทรงเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตของพุทธศาสนิกชนที่ดำรงชีวิตอย่างเรียบง่าย ใฝ่รู้ใฝ่เรียน หมั่นศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ	๒.๔ พระเจ้าพิมพิสาร: พระมหากษัตริย์องค์แรกที่อุปถัมภ์พระพุทธศาสนา แบบอย่าง: ศรัทธาและเคารพในพระธรรม ๓. ชาวพุทธตัวอย่าง ๓.๑ พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไท): กษัตริย์ผู้มีศรัทธาในพระพุทธศาสนา สั่งสอนศีลธรรมแก่ประชาชน แบบอย่าง: ทรงปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธเจ้าอย่างเคร่งครัด หากพุทธศาสนิกชนทุกคนปฏิบัติตนตามคำสอนของพระพุทธเจ้าอย่างเคร่งครัด ตนเองและ		

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ สำนักงานบริหารการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					สังคมย่อมสงบสุข ๓.๒ สมเด็จพระสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส: ทรงพัฒนาการศึกษาและสนับสนุนพระพุทธศาสนา แบบอย่าง: สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ทรงเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตของพุทธศาสนิกชนที่ดำรงชีวิตอย่างเรียบง่าย ใฝ่รู้ใฝ่เรียน หมั่นศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อานาปานสติ	มาตรฐาน ส ๑.๑ ม. ๒/๑๐	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๓, ๑.๑.๔) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑, ๔.๓.๗) ๕.ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	การกำหนดลมหายใจเข้าออกที่เรียกว่าอานาปานสติ เป็นวิธีการฝึกจิตที่สามารถปฏิบัติได้ในทุกโอกาส เป็นวิธีการที่เหมาะกับคนทุกเทศทุกวัย เพราะสามารถกำหนดรู้ลม	อานาปานสติคือการฝึกจิตโดยการกำหนดลมหายใจเข้าออกอย่างมีสติ รู้ชัดเมื่อหายใจเข้าหรือออกยาวหรือสั้น วิธี	๑	๒

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
			(๕.๒.๒)	หายใจ ดูความเคลื่อนไหวของกาย คือท้องที่พองหรือยุบตามจังหวะของการหายใจเข้าออกได้ตลอดเวลา ประโยชน์ของอานาปานสติ จิตที่เป็นสมาธิจะมีพลังเข้มแข็ง หนักแน่น มั่นคง และสงบเยือกเย็น	นี้สามารถปฏิบัติได้ทุกที่ทุกเวลา แม้ในผู้ป่วยที่ไม่สามารถขยับร่างกายได้ การฝึกอานาปานสติช่วยเสริมสร้างสุขภาพจิตให้แข็งแรง มีกำลังใจ และมีผลดีในการรักษาอาการป่วยได้พร้อมกัน ประโยชน์ของอานาปานสติรวมถึงการช่วยให้เรียนหนังสือได้ดี ใจเย็น มีความมั่นคงทางอารมณ์ และนอนหลับดี.		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม	มาตรฐาน ส ๑.๑ ม. ๒/๙	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑.๑ ,๒.๒.๓) ๓.ความสามารถในการแก้ปัญหา	วิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม (หรือวิธีคิดแบบเร้ากุศล) มีการฝึกคิดในทางบวก เปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาส ช่วยให้ไม่ท้อถอย เกิดความคิดที่จะหาทางออกได้ดีขึ้น	การฝึกคิดในทางบวกและวิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม (หรือวิธีคิดแบบเร้ากุศล) เป็นการสร้างกำลังใจให้กล้า	๑	๒

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
			(๓.๑.๑ ,๓.๒.๒) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๒.๒)	นอกจากนั้นคนที่คิดในทางที่เป็นกุศลจะมีมนุษยสัมพันธ์ดี ไม่หวาดระแวงหรือคิดรังเกียจเพื่อนอย่างไร้เหตุผล โดยพยายามค้นหาส่วนดีและนำมาใช้ให้เกิดคุณค่า เป็นประโยชน์ต่อชีวิตและภารกิจที่ปฏิบัติ	เผชิญกับสถานการณ์และปัญหา ดังมีสำนวนที่ว่า เปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาส ช่วยให้ไม่ท้อถอย เกิดความคิดที่จะหาทางออกได้ดีขึ้น นอกจากนั้นคนที่คิดในทางที่เป็นกุศลจะมีมนุษยสัมพันธ์ดี การอยู่ร่วมกันและการทำงานร่วมกันจะประสบความสำเร็จ หวาดระแวงหรือคิดรังเกียจเพื่อนอย่างไร้เหตุผล โดยพยายามค้นหาส่วนดีและนำมาใช้ให้เกิดคุณค่า		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง โยนิโสมนสิการแบบอรรถธรรมสัมพันธ์	มาตรฐาน ส ๑.๑ ม. ๒/๙	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑, ๑.๔.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑.๑ ,๒.๒.๓) ๓.ความสามารถในการแก้ปัญหา	วิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ต้องปฏิบัติตนตามทางสายกลาง ไม่สุดโต่งจนเครียดเกินไป และสบายเกินไป เมื่อมีจุดหมายแล้ว บางครั้งอาจจะพลั้งพลาด หรือผิดหวังบ้าง ก็	วิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ คือ การคิดพิจารณาให้เข้าใจความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันระหว่าง อรรถ คือความ	๑	๒

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
			(๓.๑.๑ ,๓.๒.๒) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๒.๒)	ถือเป็นประสบการณ์ที่จะนำมาเป็นบทเรียนของชีวิตในระยะต่อไป	มุ่งหมายหรือสาระที่พึงประสงค์ กับ ธรรม คือ หลักความจริง ความดีงาม หลักปฏิบัติ วิธีคิดแบบนี้ต้องอาศัยความรู้และประสบการณ์ เช่น การได้รับคำสั่งสอน การได้ทดลองทำ การฝึกสติและฝึกคิดพิจารณาความรู้และประสบการณ์ที่สะสมไว้ช่วยให้บุคคลดำเนินชีวิตและคิดแก้ปัญหาโดยยึดหลักการและเหตุผลมากกว่าการใช้อารมณ์ อีกทั้งยังนำหลักการเหล่านั้นมาตั้งความมุ่งหมายของชีวิตอย่างถูกต้องทำนองคลองธรรม วิธีคิดแบบอรรถธรรม		

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					สัมพันธ์ ต้องปฏิบัติตนตามทางสายกลาง ไม่สุดโต่งจนเครียดเกินไปและสบายเกินไป เมื่อมีจุดหมายแล้ว บางครั้งอาจจะพลั้งพลาด หรือผิดหวังบ้าง ก็ถือเป็นประสบการณ์ที่จะนำมาเป็นบทเรียนของชีวิตในระยะต่อไป		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง การพัฒนาตนเอง:ทบทวนอริยสัจ ๔ อานาปานสติและโยนิโสมนสิการ	มาตรฐาน ส ๑.๑ ม. ๒/๘ ม. ๒/๙ ม. ๒/๑๑ มาตรฐาน ส ๑.๑ ม. ๒/๑	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑.๑, ๒.๒.๑) ๓.ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๑ ,๓.๑.๒)	การดำเนินชีวิตตามหลักพระพุทธศาสนาสามารถทำให้จิตใจสงบและมีความสุขได้ โดยอาศัยหลักธรรมสำคัญคือ อริยสัจ ๔ ซึ่งชี้ให้เห็นความจริงของชีวิตและแนวทางดับทุกข์ พร้อมทั้งการฝึกจิตด้วยอานาปานสติ เพื่อสร้างสมาธิและความมั่นคงทางใจ อีกทั้งการมีวิธีคิด	อริยสัจ ๔ เป็นหลักธรรมสำคัญที่สุดของพระพุทธศาสนา ได้แก่ ความจริงอันประเสริฐ คือ ความจริงเรื่องทุกข์ (สภาพที่ทนได้ยาก) เรื่องสมุทัย (เหตุให้เกิดทุกข์) เรื่องนิโรธ (ความดับทุกข์) และเรื่องมรรค (ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับ	๑	๑

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				แบบเร้ากุศล จะช่วยให้เกิดพลังบวกในการดำเนินชีวิต มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และสามารถเผชิญปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ รวมถึงการใช้ วิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ที่เน้นทางสายกลาง ก็จะช่วยให้สามารถปรับตัวได้เหมาะสมในทุกสถานการณ์ แม้เผชิญความผิดหวังก็ยังสามารถเรียนรู้และเติบโตได้อย่างมีคุณธรรม	ทุกข์) อานาปานสติการกำหนดลมหายใจเข้าออกที่เรียกว่าอานาปานสติเป็นวิธีการฝึกจิตที่สามารถปฏิบัติได้ในทุกโอกาส เป็นวิธีการที่เหมาะกับคนทุกเทศทุกวัย เพราะสามารถกำหนดรู้ลมหายใจ ดูความเคลื่อนไหวของกายคือท้องที่พองหรือยุบตามจังหวะของการหายใจเข้าออกได้ตลอดเวลา ประโยชน์ของอานาปานสติ จิตที่เป็นสมาธิจะมีพลังเข้มแข็ง หนักแน่นมั่นคง และสงบเยือกเย็น วิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม (หรือวิธีคิด		

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ มหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ มหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					แบบเร้ากุศล) มีการฝึกคิดในทางบวก เปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาส ช่วยให้ไม่ท้อถอย เกิดความคิดที่จะหาทางออกได้ดีขึ้น นอกจากนั้นคนที่คิดในทางที่เป็นกุศลจะมีมนุษยสัมพันธ์ดี ไม่หวาดระแวงหรือคิดรังเกียจเพื่อนอย่างไร้เหตุผล โดยพยายามค้นหาส่วนดีและนำมาใช้ให้เกิดคุณค่า เป็นประโยชน์ต่อชีวิตและภารกิจที่ปฏิบัติ วิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ต้องปฏิบัติตนตามทางสายกลาง ไม่สุดโต่งจนเครียดเกินไปและสบายเกินไป เมื่อมี		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					จุดหมายแล้ว บางครั้งอาจจะพลั้งพลาด หรือผิดหวังบ้าง ก็ถือเป็นประสบการณ์ที่จะนำมาเป็นบทเรียนของชีวิตในระยะต่อไป		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง การพัฒนาตนเอง:วางแผนพัฒนาตนเอง	มาตรฐาน ส ๑.๑ ม. ๒/๘ ม. ๒/๙ ม. ๒/๑๑ มาตรฐาน ส ๑.๑ ม. ๒/๑	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑.๑, ๒.๒.๑) ๓.ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๑ ,๓.๑.๒)	การดำเนินชีวิตตามหลักพระพุทธศาสนาสามารถทำให้จิตใจสงบและมีความสุขได้ โดยอาศัยหลักธรรมสำคัญคือ อริยสัจ ๔ ซึ่งชี้ให้เห็นความจริงของชีวิตและแนวทางดับทุกข์ พร้อมทั้งการฝึกจิตด้วยอานาปานสติ เพื่อสร้างสมาธิและความมั่นคงทางใจ อีกทั้งการมีวิธีคิดแบบเร้ากุศล จะช่วยให้เกิดพลังบวกในการดำเนินชีวิต มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และสามารถเผชิญปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ รวมถึงการใช้ วิธีคิดแบบ	อริยสัจ ๔ เป็นหลักธรรมสำคัญที่สุดของพระพุทธศาสนา ได้แก่ ความจริงอันประเสริฐ คือ ความจริงเรื่องทุกข์ (สภาพที่ทนได้ยาก) เรื่องสมุทัย (เหตุให้เกิดทุกข์) เรื่องนิโรธ (ความดับทุกข์) และเรื่องมรรค (ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์) อานาปานสติการกำหนดลมหายใจเข้าออกที่เรียกว่าอานาปานสติ	๑	๑

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				อ ร ร ถ ธ ร ร ม สั ม พั น ธ์ ที่เน้นทางสายกลาง ก็จะช่วยให้สามารถปรับตัวได้เหมาะสมในทุกสถานการณ์ แม้เผชิญความผิดหวังก็ยังสามารถเรียนรู้และเติบโตได้อย่างมีคุณธรรม	เป็นวิธีการฝึกจิตที่สามารถปฏิบัติได้ในทุกโอกาส เป็นวิธีการที่เหมาะกับคนทุกเทศทุกวัย เพราะสามารถกำหนดรู้ลมหายใจ ดูความเคลื่อนไหวของกายคือท้องที่พองหรือยุบตามจังหวะของการหายใจเข้าออกได้ตลอดเวลา ประโยชน์ของอานาปานสติ จิตที่เป็นสมาธิจะมีพลังเข้มแข็ง หนักแน่นมั่นคง และสงบเยือกเย็น วิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม (หรือวิธีคิดแบบเร้ากุศล) มีการฝึกคิดในทางบวก เปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาส ช่วยให้ไม่ท้อถอย เกิด		

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					ความคิดที่จะหาทางออกได้ดีขึ้น นอกจากนั้นคนที่คิดในทางที่เป็นกุศลจะมีมนุษยสัมพันธ์ดี ไม่หวาดระแวงหรือคิดรังเกียจเพื่อนอย่างไร้เหตุผล โดยพยายามค้นหาส่วนดีและนำมาใช้ให้เกิดคุณค่า เป็นประโยชน์ต่อชีวิตและภารกิจที่ปฏิบัติ วิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ต้องปฏิบัติตนตามทางสายกลาง ไม่สุดโต่งจนเครียดเกินไปและสบายเกินไป เมื่อมีจุดหมายแล้ว บางครั้งอาจจะพลั้งพลาด หรือผิดหวังบ้าง ก็ถือเป็นประสบการณ์ที่จะนำมา		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					เป็นบทเรียนของชีวิตในระยะต่อไป		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (๑)	มาตรฐาน ส ๑.๒ ม. ๒/๒ ม. ๒/๓	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑.๑) ๓.ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๑ ,๓.๑.๒)	ความเป็นมาของพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน พิธีนี้เริ่มต้นตั้งแต่สมัยพุทธกาล โดยนางวิสาขามหาอุบาสิกาเห็นความลำบากของพระภิกษุในช่วงเข้าพรรษา จึงขออนุญาตถวายผ้าอาบน้ำฝน พระพุทธเจ้าทรงอนุญาต ทำให้เกิดพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนในพระพุทธศาสนา คำกล่าวถวายผ้าอาบน้ำฝน ใช้ถ้อยคำแสดงความเคารพในการถวายผ้าแด่พระสงฆ์ เพื่อความสุขและเป็นสิริมงคลแก่ผู้ถวาย ขั้นตอนการประกอบพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนเริ่มจากการเตรียมเครื่องสังฆทาน การบูชาพระรัตนตรัย รับศีล กล่าวคำถวายผ้าอาบน้ำฝน พระสงฆ์อนุโมทนา กรวดน้ำ และรับพร เป็นลำดับขั้นที่แสดงความเคารพ	พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนเกิดจากความปรารถนาดีของนางวิสาขามหาอุบาสิกาที่เห็นความลำบากของพระสงฆ์ในช่วงเข้าพรรษา พระพุทธเจ้าจึงอนุญาตให้มีการถวายผ้าอาบน้ำฝน เพื่อประโยชน์แก่พระภิกษุสงฆ์ คำกล่าวถวายผ้าอาบน้ำฝนคือ “ข้าพเจ้าขอน้อมถวายผ้าอาบน้ำฝนนี้แก่พระภิกษุสงฆ์ เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย” การประกอบพิธี	๑	๑

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				และศรัทธา มารยาทชาวพุทธ คือการประพฤติตนด้วยความสุภาพ สำรวม และเคารพต่อพระพุทธศาสนา โดยมีมารยาทที่เหมาะสมทั้งในการแต่งกาย การอยู่ในวัด การปฏิบัติต่อพระภิกษุ และการปฏิบัติธรรม	ประกอบด้วยการเตรียมเครื่องสังฆทาน, ถวายผ้า, พระสงฆ์อนุโมทนา และกรวดน้ำรับพร มารยาทชาวพุทธคือการปฏิบัติที่สะท้อนถึงความเคารพศาสนา เช่น การแต่งกายเรียบร้อย, ปฏิบัติตนในวัดด้วยความสำรวม และเคารพพระสงฆ์ โดยไม่แสดงกิริยาหยาบคายหรือใช้เสียงดัง ซึ่งช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ตนเองและสังคม และสร้างสังคมที่มีความเคารพและสงบสุขตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา		

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (๒)	มาตรฐาน ส ๑.๒ ม. ๒/๒ ม. ๒/๓	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑.๑) ๓.ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๑ ,๓.๑.๒)	ความเป็นมาของพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน พิธีนี้เริ่มต้นตั้งแต่สมัยพุทธกาล โดยนางวิสาขามหาอุบาสิกาเห็นความลำบากของพระภิกษุในช่วงเข้าพรรษา จึงขออนุญาตถวายผ้าอาบน้ำฝน พระพุทธเจ้าทรงอนุญาต ทำให้เกิดพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนในพระพุทธศาสนา คำกล่าวถวายผ้าอาบน้ำฝน ใช้ถ้อยคำแสดงความเคารพในการถวายผ้าแด่พระสงฆ์ เพื่อความสุขและเป็นสิริมงคลแก่ผู้ถวาย ขั้นตอนการประกอบพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนเริ่มจากการเตรียมเครื่องสังฆทาน การบูชาพระรัตนตรัย รับศีล กล่าวคำถวายผ้าอาบน้ำฝน พระสงฆ์อนุโมทนา กรวดน้ำ และรับพร เป็นลำดับขั้นที่แสดงความเคารพและศรัทธา มารยาทชาวพุทธ คือการประพฤติ	พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนเกิดจากความปรารถนาดีของนางวิสาขามหาอุบาสิกาที่เห็นความลำบากของพระสงฆ์ในช่วงเข้าพรรษา พระพุทธเจ้าจึงอนุญาตให้มีการถวายผ้าอาบน้ำฝน เพื่อประโยชน์แก่พระภิกษุสงฆ์ คำกล่าวถวายผ้าอาบน้ำฝนคือ “ข้าพเจ้าขอน้อมถวายผ้าอาบน้ำฝนนี้แก่พระภิกษุสงฆ์ เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย” การประกอบพิธีประกอบด้วยการเตรียมเครื่องสังฆทาน, ถวาย	๑	๑

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				ตนด้วยความสุภาพ สำรวม และเคารพต่อพระพุทธศาสนา โดยมีมารยาทที่เหมาะสมทั้งในการแต่งกาย การอยู่ในวัด การปฏิบัติต่อพระภิกษุ และการปฏิบัติธรรม	ผ้า, พระสงฆ์อนุโมทนา และกรวดน้ำรับพร มารยาทชาวพุทธคือการปฏิบัติที่สะท้อนถึงความเคารพศาสนา เช่น การแต่งกายเรียบร้อย, ปฏิบัติตนในวัดด้วยความสำรวม และเคารพพระสงฆ์ โดยไม่แสดงกิริยาหยาบคายหรือใช้เสียงดัง ซึ่งช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ตนเองและสังคม และสร้างสังคมที่มีความเคารพและสงบสุขตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง สะท้อน	มาตรฐาน ส ๑ .๒	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒)	ความเป็นมาของพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน พิธีนี้เริ่มต้นตั้งแต่สมัยพุทธกาล	พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน เกิดจากความปรารถนา	๑	๑

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
	คิดพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (๓)	ม. ๒/๒ ม. ๒/๓	๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑.๑) ๓.ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๑ ,๓.๑.๒)	โดยนางวิสาขามหาอุบาสิกาเห็นความลำบากของพระภิกษุในช่วงเข้าพรรษา จึงขออนุญาตถวายผ้าอาบน้ำฝน พระพุทธเจ้าทรงอนุญาต ทำให้เกิดพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนในพระพุทธศาสนา คำกล่าวถวายผ้าอาบน้ำฝน ใช้ถ้อยคำแสดงความเคารพในการถวายผ้าแด่พระสงฆ์ เพื่อความสุขและเป็นสิริมงคลแก่ผู้ถวาย ขั้นตอนการประกอบพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนเริ่มจากการเตรียมเครื่องสังฆทาน การบูชาพระรัตนตรัย รับศีล กล่าวคำถวายผ้าอาบน้ำฝน พระสงฆ์อนุโมทนา กรวดน้ำ และรับพร เป็นลำดับขั้นที่แสดงความเคารพและศรัทธา มารยาทชาวพุทธ คือการประพฤติตนด้วยความสุภาพ สำรวม และเคารพต่อพระพุทธศาสนา โดยมี	ดีของนางวิสาขามหาอุบาสิกาที่เห็นความลำบากของพระสงฆ์ในช่วงเข้าพรรษา พระพุทธเจ้าจึงอนุญาตให้มีการถวายผ้าอาบน้ำฝน เพื่อประโยชน์แก่พระภิกษุสงฆ์ คำกล่าวถวายผ้าอาบน้ำฝนคือ “ข้าพเจ้าขอน้อมถวายผ้าอาบน้ำฝนนี้แก่พระภิกษุสงฆ์ เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย” การประกอบพิธีประกอบด้วยการเตรียมเครื่องสังฆทาน, ถวายผ้า, พระสงฆ์อนุโมทนาและกรวดน้ำรับพร		

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				มารยาทที่เหมาะสมทั้งในการแต่งกาย การอยู่ในวัด การปฏิบัติต่อพระภิกษุ และการปฏิบัติธรรม	มารยาทชาวพุทธคือการปฏิบัติที่สะท้อนถึงความเคารพศาสนา เช่น การแต่งกายเรียบร้อย, ปฏิบัติตนในวัดด้วยความสำรวม และเคารพพระสงฆ์ โดยไม่แสดงกิริยาหยาบคายหรือใช้เสียงดัง ซึ่งช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ตนเองและสังคม และสร้างสังคมที่มีความเคารพและสงบสุขตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง การติดตามแผนการพัฒนาตนเองครั้งที่ ๑	มาตรฐาน ส ๑.๑ ม. ๒/๘ ม. ๒/๙ ม. ๒/๑๑	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑.๑, ๒.๒.๑)	ในทางพระพุทธศาสนาถือว่าการเห็นทุกข์นับเป็นโชคของชีวิต ดังนั้นพระพุทธองค์จึงทรงสอนมนุษย์ให้การรู้ทุกข์เป็นฐานในการ	อริยสัจ ๔ เป็นหลักธรรมสำคัญที่สุดของพระพุทธศาสนา ได้แก่ ความจริงอันประเสริฐ	๑	๑

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
		มาตรฐาน ส ๑.๑ ม. ๒/๑	๓.ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๑ ,๓.๑.๒)	ตั้งเป้าหมาย จึงควรพิจารณาดูให้รู้แน่ว่ามีความทุกข์เพราะปัญหาใดบ้าง และควรสำรวจตรวจสอบปัญหาชีวิตของตนอยู่เสมอ เมื่อพบแล้วจะต้องหาสาเหตุ กำหนดเป้าหมาย และลงมือแก้ไขปัญหาทันที โดยไม่ประมาทว่าเป็นปัญหาเล็กน้อย เพราะการเรียนรู้ปัญหา การรู้จักตั้งเป้าหมาย และการแก้ปัญหาได้ในแต่ละครั้งจะเป็นประสบการณ์ในการแก้ปัญหาที่ยุ่งยากในวันข้างหน้า อีกทั้งยังเป็นการสะสมความสุขและความสำเร็จไปทีละน้อย การมองเห็นทุกข์จะทำให้เราไม่ประมาท มองความสุขให้เป็นเป้าหมายของชีวิตทำให้ชีวิตมีความหวังและมีกำลังใจในการดำเนินชีวิต และเพื่อก้าวข้ามความทุกข์ไปสู่ความสุขที่เป็นเป้าหมาย	คือ ความจริงเรื่องทุกข์ (สภาพที่ทนได้ยาก) เรื่องสมุทัย (เหตุให้เกิดทุกข์) เรื่องนิโรธ (ความดับทุกข์) และเรื่องมรรค (ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์) อานาปานสติการกำหนดลมหายใจเข้าออกที่เรียกว่าอานาปานสติเป็นวิธีการฝึกจิตที่สามารถปฏิบัติได้ในทุกโอกาส เป็นวิธีการที่เหมาะกับคนทุกเทศทุกวัย เพราะสามารถกำหนดรู้ลมหายใจ ดูความเคลื่อนไหวของกายคือท้องที่พองหรือยุบตามจังหวะของการหายใจเข้าออกได้ตลอดเวลา		

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ มหามกุฏราชวิทยาลัย

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				พระพุทธองค์จึงทรงสอนให้ประคับประคองชีวิตให้ดำเนินไปด้วยความไม่ประมาท	ประโยชน์ของอานาปานสติ จิตที่เป็นสมาธิจะมีพลังเข้มแข็ง หนักแน่นมั่นคง และสงบเยือกเย็น วิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม (หรือวิธีคิดแบบเร้ากุศล) มีการฝึกคิดในทางบวก เปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาส ช่วยให้ไม่ท้อถอย เกิดความคิดที่จะหาทางออกได้ดีขึ้น นอกจากนั้นคนที่คิดในทางที่เป็นกุศลจะมีมนุษยสัมพันธ์ดี ไม่หวาดระแวงหรือคิดรังเกียจเพื่อนอย่างไร้เหตุผล โดยพยายามค้นหาส่วนดีและนำมาใช้ให้เกิดคุณค่า เป็นประโยชน์ต่อชีวิตและ		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					ภารกิจที่ปฏิบัติ วิธีคิดแบบอรรถธรรม สัมพันธ์ ต้องปฏิบัติตนตามทางสายกลาง ไม่สุดโต่งจนเครียดเกินไปและสบายเกินไป เมื่อมีจุดหมายแล้ว บางครั้งอาจจะพลั้งพลาด หรือผิดหวังบ้าง ก็ถือเป็นประสบการณ์ที่จะนำมาเป็นบทเรียนของชีวิตในระยะต่อไป		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ศาสนาคริสต์	มาตรฐาน ส ๑ .๒ ม. ๒/๕	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑.๑) ๓.ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๑ ,๓.๑.๒)	ศาสนาคริสต์เป็นศาสนาที่มีประวัติศาสตร์ยาวนาน มีศาสนพิธีสำคัญ คือศีลล้างบาปหรือศีลจุ่ม ศีลกำลัง ศีลแก้บาป ศีลมหาสนิท ศีลเจิมคนไข้ ศีลบรรพชาหรือศีลศีลบวช ศีลสมรส และพิธีมิสซา สะท้อนถึงความเชื่อในพระเจ้าและการดำเนินชีวิตตามหลักศาสนา	ศาสนาคริสต์มีรากฐานมาจากศาสนายิว โดยมีพระเยซูเป็นศาสดา คำสอนหลักคือศรัทธาในพระเยซูและรักเพื่อนมนุษย์ตามบัญญัติ ๑๐ ประการ ศีลสำคัญใน	๑	๒

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				การอยู่ร่วมกันของผู้ที่มีศาสนาต่างกันจะเป็นไปได้อย่างราบรื่น หากทุกคนมีความเข้าใจ เคารพกัน และร่วมมือกันสร้างสังคมที่สงบสุข ช่วยให้สังคมสงบสุขและเกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน	พิธีกรรมได้แก่ ศีลล้างบาป ศีลกำลัง ศีลแก้บาป และศีลมหาสนิท การอยู่ร่วมกันของคนในสังคมที่นับถือศาสนาต่าง ๆ สามารถทำได้โดยเคารพความแตกต่าง ใช้หลักคุณธรรมสากล สนับสนุนการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และส่งเสริมการศึกษาเกี่ยวกับศาสนาอย่างเปิดกว้าง เพื่อความเข้าใจและความสงบสุขในสังคม		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ศาสนาอิสลาม	มาตรฐาน ส ๑.๒ ม. ๒/๕	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑.๑) ๓.ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๑ ,๓.๑.๒)	ศาสนาอิสลามเป็นศาสนาสำคัญของโลกที่มีหลักปฏิบัติและศาสนพิธีเฉพาะตัว การเรียนรู้เกี่ยวกับศาสนาอิสลามช่วยเสริมสร้างความเข้าใจและยอมรับความแตกต่างทาง	ศาสนาอิสลามเป็นศาสนาเอกเทวนิยมที่เชื่อในพระเจ้าองค์เดียว โดยมูฮัมมัดเป็นศาสดาผู้รับโองการจากพระเจ้า	๑	๒

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				ศาสนา ซึ่งจะช่วยลดความขัดแย้งและส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติในสังคม ศาสนาอิสลาม เป็นศาสนาที่มีรากฐานมาจากศาสนาเดียวกับศาสนายิวและศาสนาคริสต์ โดยถือว่าเป็นศาสนาเอกเทวนิยม (เชื่อในพระเจ้าองค์เดียว) มีศาสดามูฮัมมัด เป็นศาสดาองค์สุดท้ายที่ได้รับโองการจากพระเจ้า โดยโองการเหล่านี้ถูกรวบรวมไว้ในคัมภีร์อัลกุรอาน ซึ่งถือเป็นคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์สูงสุดของศาสนาอิสลาม หลักคำสอนสำคัญของศาสนาอิสลามมีชื่อว่า หลักศรัทธา ๖ ประการ และ หลักปฏิบัติ ๕ ประการ (หรือเรียกว่า “หลักอิสลาม”) โดยเน้นเรื่องความเชื่อในพระเจ้า ความเมตตา ความยุติธรรม และการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขในสังคม	โองการเหล่านี้ถูกรวบรวมในคัมภีร์อัลกุรอาน ศาสนาอิสลามมีหลักคำสอนสำคัญคือ หลักศรัทธา ๖ ประการ และหลักปฏิบัติ ๕ ประการ เช่น การละหมาด การถือศีลอด การบริจาคซะกาด และการประกอบพิธีฮัจญ์ การอยู่ร่วมกันในสังคมที่นับถือศาสนาต่างกันสามารถทำได้โดยการเคารพและเข้าใจในความแตกต่าง ใช้หลักคุณธรรมสากลสนับสนุนการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และให้ความสำคัญกับสิทธิและ		

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				การอยู่ร่วมกันของผู้ที่มีศาสนาต่างกันจะเป็นไปได้อย่างราบรื่น หากทุกคนมีความเข้าใจ เคารพกัน และร่วมมือกันสร้างสังคมที่สงบสุข ช่วยให้สังคมสงบสุขและเกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน	เสรีภาพของแต่ละบุคคล การศึกษาและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างศาสนาจะช่วยเสริมสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน และทำให้สังคมสงบสุข. การร่วมมือกันในกิจกรรมต่าง ๆ และการรักษากฎหมายและสิทธิพื้นฐานจะช่วยส่งเสริมความสันติในสังคมที่หลากหลาย. ทั้งนี้การสร้างความเข้าใจที่ลึกซึ้งจะช่วยลดความขัดแย้งและสร้างสังคมที่มีความสมานฉันท์		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ เรื่อง การ	มาตรฐาน ส ๑.๑	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒)	ในทางพระพุทธศาสนาถือว่าการเห็นทุกข์นับเป็นโชคของชีวิต ดังนั้น	อริยสัจ ๔ เป็นหลักธรรมสำคัญที่สุดของ	๑	๑

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
	ติดตามแผนการพัฒนาตนเองครั้งที่ ๒	ม. ๒/๘ ม. ๒/๙ ม. ๒/๑๑ มาตรฐาน ส ๑.๑ ม. ๒/๑	๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑.๑, ๒.๒.๑) ๓.ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๑ ,๓.๑.๒)	พระพุทธองค์จึงทรงสอนมนุษย์ให้การรู้ทุกข์เป็นฐานในการตั้งเป้าหมาย จึงควรพิจารณาดูให้รู้แน่ว่ามีความทุกข์เพราะปัญหาใดบ้าง และควรสำรวจตรวจสอบปัญหาชีวิตของตนอยู่เสมอ เมื่อพบแล้วจะต้องหาสาเหตุ กำหนดเป้าหมาย และลงมือแก้ไขปัญหาทันที โดยไม่ประมาทว่าเป็นปัญหาเล็กน้อย เพราะการเรียนรู้ปัญหา การรู้จักตั้งเป้าหมาย และการแก้ปัญหาได้ในแต่ละครั้งจะเป็นประสบการณ์ในการแก้ปัญหาที่ยุ่งยากในวันข้างหน้า อีกทั้งยังเป็นการสะสมความสุขและความสำเร็จไปทีละน้อย การมองเห็นทุกข์จะทำให้เราไม่ประมาท มองความสุขให้เป็นเป้าหมายของชีวิตทำให้ชีวิตมีความหวังและมีกำลังใจในการ	พระพุทธศาสนา ได้แก่ ความจริงอันประเสริฐ คือ ความจริงเรื่องทุกข์ (สภาพที่ทนได้ยาก) เรื่องสมุทัย (เหตุให้เกิดทุกข์) เรื่องนิโรธ (ความดับทุกข์) และเรื่องมรรค (ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์) อานาปานสติการกำหนดลมหายใจเข้าออกที่เรียกว่าอานาปานสติเป็นวิธีการฝึกจิตที่สามารถปฏิบัติได้ในทุกโอกาส เป็นวิธีการที่เหมาะกับคนทุกเทศทุกวัย เพราะสามารถกำหนดรู้ลมหายใจ ดูความเคลื่อนไหวของกาย คือท้องที่พองหรือยุบตาม		

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				ดำเนินชีวิต และเพื่อก้าวข้ามความทุกข์ไปสู่ความสุขที่เป็นเป้าหมาย พระพุทธองค์จึงทรงสอนให้ประคับประคองชีวิตให้ดำเนินไปด้วยความไม่ประมาท	จังหวะของการหายใจเข้าออกได้ตลอดเวลา ประโยชน์ของอานาปานสติ จิตที่เป็นสมาธิจะมีพลังเข้มแข็ง หนักแน่นมั่นคง และสงบเยือกเย็น วิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม (หรือวิธีคิดแบบเร้ากุศล) มีการฝึกคิดในทางบวก เปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาส ช่วยให้ไม่ท้อถอย เกิดความคิดที่จะหาทางออกได้ดีขึ้น นอกจากนั้นคนที่คิดในทางที่เป็นกุศลจะมีมนุษยสัมพันธ์ดี ไม่หวาดระแวงหรือคิดรังเกียจเพื่อนอย่างไร้เหตุผล โดยพยายามค้นหาส่วนดีและนำมาใช้		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					ให้เกิดคุณค่า เป็นประโยชน์ต่อชีวิตและภารกิจที่ปฏิบัติ วิธีคิดแบบอรรถธรรม สัมพันธ์ ต้องปฏิบัติตนตามทางสายกลาง ไม่สุดโต่งจนเครียดเกินไปและสบายเกินไป เมื่อมีจุดหมายแล้ว บางครั้งอาจจะพลั้งพลาด หรือผิดหวังบ้าง ก็ถือเป็นประสบการณ์ที่จะนำมาเป็นบทเรียนของชีวิตในระยะต่อไป		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ เรื่อง การพัฒนาตนเอง การสะท้อนคิด	มาตรฐาน ส ๑.๑ ม. ๒/๘ ม. ๒/๙ ม. ๒/๑๑ มาตรฐาน ส ๑.๑	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑.๑, ๒.๒.๑) ๓.ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๑ ,๓.๑.๒)	ในทางพระพุทธศาสนาถือว่าการเห็นทุกข์นับเป็นโชคของชีวิต ดังนั้นพระพุทธองค์จึงทรงสอนมนุษย์ให้การรู้ทุกข์เป็นฐานในการตั้งเป้าหมาย จึงควรพิจารณาดูให้รู้แน่ว่ามีความทุกข์เพราะปัญหา	อริยสัจ ๔ เป็นหลักธรรมสำคัญที่สุดของพระพุทธศาสนา ได้แก่ ความจริงอันประเสริฐ คือ ความจริงเรื่องทุกข์ (สภาพที่ทนได้ยาก) เรื่อง	๑	๑

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
		ม. ๒/๑		ใดบ้าง และควรสำรวจตรวจสอบปัญหาชีวิตของตนอยู่เสมอ เมื่อพบแล้วจะต้องหาสาเหตุ กำหนดเป้าหมาย และลงมือแก้ไขปัญหาทันที โดยไม่ประมาทว่าเป็นปัญหาเล็กน้อย เพราะการเรียนรู้ปัญหา การรู้จักตั้งเป้าหมาย และการแก้ปัญหาได้ในแต่ละครั้งจะเป็นประสบการณ์ในการแก้ปัญหาที่ยุ่งยากในวันข้างหน้า อีกทั้งยังเป็นการสะสมความสุขและความสำเร็จไปทีละน้อย การมองเห็นทุกข์จะทำให้เราไม่ประมาท มองความสุขให้เป็นเป้าหมายของชีวิตทำให้ชีวิตมีความหวังและมีกำลังใจในการดำเนินชีวิต และเพื่อก้าวข้ามความทุกข์ไปสู่ความสุขที่เป็นเป้าหมาย พระพุทธองค์จึงทรงสอนให้ประคับประคองชีวิตให้ดำเนินไป	สมุทัย (เหตุให้เกิดทุกข์) เรื่องนิโรธ (ความดับทุกข์) และเรื่องมรรค (ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์) อานาปานสติการกำหนดลมหายใจเข้าออกที่เรียกว่าอานาปานสติเป็นวิธีการฝึกจิตที่สามารถปฏิบัติได้ในทุกโอกาส เป็นวิธีการที่เหมาะกับคนทุกเทศทุกวัย เพราะสามารถกำหนดรู้ลมหายใจ ดูความเคลื่อนไหวของกายคือท้องที่พองหรือยุบตามจังหวะของการหายใจเข้าออกได้ตลอดเวลา ประโยชน์ของอานาปานสติ จิตที่เป็นสมาธิจะมี		

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ มหามกุฏราชวิทยาลัย

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				ด้วยความไม่ประมาท	พลังเข้มแข็ง หนักแน่นมั่นคง และสงบเยือกเย็น วิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม (หรือวิธีคิดแบบเร้ากุศล) มีการฝึกคิดในทางบวก เปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาส ช่วยให้ไม่ท้อถอย เกิดความคิดที่จะหาทางออกได้ดีขึ้น นอกจากนั้นคนที่คิดในทางที่เป็นกุศลจะมีมนุษยสัมพันธ์ดี ไม่หวาดระแวงหรือคิดรังเกียจเพื่อนอย่างไร้เหตุผล โดยพยายามค้นหาส่วนดีและนำมาใช้ให้เกิดคุณค่า เป็นประโยชน์ต่อชีวิตและภารกิจที่ปฏิบัติ วิธีคิดแบบอรรถธรรม		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					สัมพันธ์ ต้องปฏิบัติตนตามทางสายกลาง ไม่สุดโต่งจนเครียดเกินไปและสบายเกินไป เมื่อมีจุดหมายแล้ว บางครั้งอาจจะพลั้งพลาด หรือผิดหวังบ้าง ก็ถือเป็นประสบการณ์ที่จะนำมาเป็นบทเรียนของชีวิตในระยะต่อไป		
๒	**สร้างสังคมสันติภาพ**						
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สถาบันทางสังคม	มาตรฐาน ส ๒.๑ ม. ๒/๓	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑.๑ ,๒.๑.๒) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๒.๒)	สถาบันทางสังคม ได้แก่ สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สถาบันเศรษฐกิจ สถาบันการเมืองการปกครอง สถาบันนันทนาการและสถาบันสื่อสารมวลชน โดยแต่ละสถาบัน มีบทบาทในการหล่อหลอมคนให้มีความประพฤติเป็นไปตามที่สังคม	สถาบันทางสังคมพื้นฐานของสังคมไทยประกอบด้วยสถาบันครอบครัว, การศึกษา, ศาสนา, เศรษฐกิจ, การเมืองการปกครอง, นันทนาการ, และสื่อสารมวลชน ซึ่งมี	๑	๒

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				ยอมรับ ซึ่งส่งผลดีต่อตนเองและส่งผลรวมในการอยู่ร่วมกันในสังคม	บทบาทสำคัญในการหล่อหลอมบุคคลให้มีคุณธรรม, ความรู้, และสามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีระเบียบและสงบ ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและความมั่นคงในสังคม		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม	มาตรฐาน ส ๒.๑ ม. ๒/๓	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๓ ,๑.๔.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑.๑ ,๒.๑.๒) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๒.๒)	สถาบันทางสังคมทุกสถาบัน มีบทบาทที่เกี่ยวข้องและต่อเนื่องกันในการหล่อหลอมสมาชิกในสังคมให้มีความประพฤติตามกฎเกณฑ์หรือข้อตกลงของสังคม ซึ่งส่งผลให้สังคมมีความเรียบร้อย	สถาบันทางสังคมแต่ละสถาบัน มีหน้าที่หล่อหลอมสมาชิกในสังคมให้มีพฤติกรรมที่เป็นที่ยอมรับของสังคม สถาบันทางสังคมทุกสถาบัน มีบทบาทที่เกี่ยวข้องและต่อเนื่องกันในการหล่อหลอมสมาชิกในสังคม ให้มีความประพฤติตาม	๑	๒

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					กฎเกณฑ์ หรือข้อตกลงของสังคม ซึ่งส่งผลให้สังคมมีความเรียบร้อย		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สถานภาพและบทบาท	มาตรฐาน ส ๒.๑ ม. ๒/๒	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๑) ๓.ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๑) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๒.๒)	สถานภาพ หมายถึง ตำแหน่งทางสังคมที่บุคคลได้รับจากการเป็นสมาชิกในสังคม ซึ่งแบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ (๑) สถานภาพที่ติดตัวมาแต่กำเนิด และ (๒) สถานภาพที่ได้มาจากความสามารถของบุคคล ส่วนบทบาท หมายถึง การปฏิบัติตนตามสถานภาพนั้น โดยการแสดงบทบาทตามสถานภาพของตน ช่วยให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีในสังคม ลดความขัดแจง และปัญหาสังคม	สถานภาพหมายถึงตำแหน่งทางสังคมที่บุคคลได้รับจากการเป็นสมาชิกของสังคม แบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ สถานภาพที่ติดตัวมาแต่กำเนิดและสถานภาพที่ได้มาด้วยความรู้ความสามารถ ส่วนบทบาทคือการปฏิบัติตามสถานภาพที่กำหนดการกระทำและพฤติกรรมให้เหมาะสม การแสดงบทบาทตามสถานภาพช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีใน	๑	๒

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					สังคม ลดความขัดแย้งและช่วยให้ชีวิตในสังคมราบรื่น		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สถานภาพและบทบาทของตน	มาตรฐาน ส ๒.๑ ม. ๒/๒	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๓ ,๑.๑.๔ ,๑.๔.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๑) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๒.๒ ,๔.๔.๑)	บุคคลใดบุคคลหนึ่งย่อมมีสถานภาพของตนเองหลากหลายสถานภาพ ซึ่งการแสดงบทบาทของตนได้เหมาะสมกับสถานภาพ จะช่วยให้บุคคลนั้นสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุขและมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นในทิศทางที่ดี อันเป็นส่วนในการลดความขัดแย้งและปัญหาสังคม	การปฏิบัติตนตามสถานภาพและบทบาท คือ การทำหน้าที่อย่างเหมาะสมตามสถานะที่ตนมีในสังคม เช่น นักเรียนต้องตั้งใจเรียนและเคารพกฎระเบียบ ลูกต้องแสดงความกตัญญูต่อพ่อแม่ เพื่อนต้องสนับสนุนกัน และสมาชิกในสังคมต้องปฏิบัติตามกฎหมายและไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น ทั้งนี้การทำตามบทบาทของตนเองอย่างมีความรับผิดชอบ	๑	๒

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					จะช่วยลดความขัดแย้งในสังคมและส่งเสริมความสงบเรียบร้อย บุคคลใดบุคคลหนึ่งย่อมมีสถานภาพของตนเองหลากหลายสถานภาพ ซึ่งการแสดงบทบาทของตนได้เหมาะสมกับสถานภาพ จะช่วยให้บุคคลนั้นสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุขและมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นในทิศทางที่ดี อันเป็นส่วนในการลดความขัดแย้งและปัญหาสังคม		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สิทธิและเสรีภาพ	มาตรฐาน ส ๒.๑ ม. ๒/๒	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๓ ,๑.๑.๔ ,๑.๔.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๑) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๒.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๔.๑)	ประชาชนชาวไทยมีสิทธิและเสรีภาพอย่างเท่าเทียม ที่จะกระทำการใด ๆ ที่ไม่ผิดกฎหมาย ไม่สร้างความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น ไม่เป็นอันตรายต่อความมั่นคง	สิทธิ คือ อำนาจที่บุคคลพึงมีหรือกระทำใด โดยได้รับการรับรองและคุ้มครองตามกฎหมาย	๑	๒

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				ของรัฐ ความสงบเรียบร้อยและเสียธรรมอันดีของประชาชน ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่นและไม่สร้างความเกลียดชังในสังคม	เสรีภาพ คือ ความอิสระที่บุคคลมีในการกระทำหรือการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ โดยไม่ถูกจำกัดหรือขัดขวางจากรัฐหรือบุคคลอื่นตราบที่ไม่ขัดต่อกฎหมายหรือละเมิดสิทธิ์ของผู้อื่น ประชาชนชาวไทยมีสิทธิและเสรีภาพอย่างเท่าเทียม ที่จะกระทำการใด ๆ ที่ไม่ผิดกฎหมาย ไม่สร้างความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น ไม่เป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยและเสียธรรมอันดีของประชาชน ไม่ละเมิด		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					สิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่นและไม่สร้างความเกลียดชังในสังคม		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การบูลลี่	มาตรฐาน ส ๒.๑ ม. ๒/๒	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๓ ,๑.๑.๔ ,๑.๔.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๒) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)	การบูลลี่เป็นพฤติกรรมรุนแรงที่เกิดจากการกลั่นแกล้งทั้งทางร่างกาย วาจา และสังคม ส่งผลให้ผู้ถูกกระทำได้รับบาดแผลทั้งทางจิตใจและสังคม การที่ทุกคนตระหนักว่าคนทุกคนมีคุณค่าในตัวเอง เราไม่ควรใช้คำพูดหรือการกระทำที่จะทำให้ผู้อื่นไม่สบายใจ ในขณะเดียวกันเราต้องไม่นำการดูถูกกลั่นแกล้งของผู้อื่นมาทำลายตนเอง ควรหาเวลาพักและขอความช่วยเหลือจากคนที่ไว้ใจหากรู้สึกไม่ไหว	การบูลลี่ คือ พฤติกรรมรุนแรงที่เกิดจากการกลั่นแกล้ง รังแกผู้อื่นทั้งทางวาจาและร่างกาย ซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้ทั้งในโลกไซเบอร์และในชีวิตจริง การบูลลี่มี ๓ ประเภท ได้แก่ (๑) การบูลลี่ทางร่างกาย เช่น การทำร้ายร่างกายจนเกิดบาดเจ็บ (๒) การบูลลี่ทางวาจา เช่น การล้อเลียน ใส่ร้าย ทำให้ผู้อื่นอับอายและเกิดบาดแผลทางจิตใจ และ (๓) การบูลลี่ทาง	๑	๒

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					สังคม ซึ่งเกิดจากการสร้างกระแสหรือข่าวลือเพื่อทำให้ผู้ถูกกระทำถูกสังคมรังเกียจและไม่มีที่ยืนในสังคม ทุกคนมีคุณค่าในตัวเอง เราไม่ควรให้คำพูดหรือการกระทำของผู้อื่นมาทำลายตนเอง ควรหาเวลาพักและขอความช่วยเหลือจากคนที่ไว้ใจหากรู้สึกไม่ไหว		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การบูลลี่ (Cyberbullying)	มาตรฐาน ส ๒.๑ ม. ๒/๒	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๒) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)	การบูลลี่ออนไลน์มีหลายรูปแบบ เช่น การทำให้อับอาย ประจาน แอบอ้างตัวตน แบล็กเมล์ หลอกลวง และสร้างข่าวปลอม ทั้งหมดล้วนส่งผลกระทบต่อจิตใจ อารมณ์ และร่างกาย อาจรุนแรงถึงขั้นซึมเศร้าหรือคิดฆ่าตัวตาย	การบูลลี่ในโลกออนไลน์พบได้หลายรูปแบบ เช่น การล้อเลียน แฉภาพหลุด แอบอ้างตัวตน แบล็กเมล์ หลอกลวง และสร้างข่าวปลอม ซึ่งส่งผลกระทบทั้งด้านจิตใจ	๑	๒

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				การป้องกันที่ดีคือไม่ตอบโต้ เก็บหลักฐาน รายงาน บล็อกผู้กระทำ และดูแลจิตใจ การใช้สื่อออนไลน์ควรเคารพสิทธิมนุษยชน โดยคิดก่อนโพสต์และส่งเสริมความเป็นมิตร	อารมณ์ ร่างกาย และอาจรุนแรงถึงขั้นซึมเศร้าหรือคิดสั้น การป้องกันคือไม่ตอบโต้ เก็บหลักฐาน รายงานและบล็อกผู้กระทำ ดูแลจิตใจ และขอความช่วยเหลือ การใช้สื่อออนไลน์ควรมีความรับผิดชอบ เคารพสิทธิผู้อื่น และส่งเสริมสังคมที่ปลอดภัยและเป็นมิตร		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย	มาตรฐาน ส ๒.๑ ม. ๒/๒	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๑) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)	การเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย คือ การที่ประชาชนมีสิทธิ์เลือกผู้แทนของตนเอง เพื่อให้ผู้แทนเหล่านั้นทำหน้าที่ในรัฐบาลหรือหน่วยงานต่าง ๆ ขั้นตอนเริ่มจากการประกาศวันเลือกตั้ง ผู้สมัครทำการหาเสียง แล้วในวันเลือกตั้ง	การเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย คือ กระบวนการที่ประชาชนใช้สิทธิ์เลือกผู้แทนไปทำหน้าที่ในรัฐบาลหรือองค์กรต่าง ๆ โดยมีขั้นตอนตั้งแต่	๑	๒

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				ประชาชนจะไปใช้สิทธิ์โดยยืนยันตัวตนและลงคะแนน หลังจากนั้นจะมีการนับคะแนนและประกาศผลการเลือกตั้งช่วยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางของประเทศ	การประกาศเลือกตั้ง การหาเสียง วันเลือกตั้ง และการนับคะแนน เป็นวิธีที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางประเทศ ส่งเสริมความโปร่งใส รับผิดชอบ และการมีส่วนร่วมของทุกคนในสังคม ซึ่งช่วยให้ประเทศพัฒนาได้ตามเจตจำนงของประชาชน		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ผู้แทนราษฎรที่ใฝ่ฝัน	มาตรฐาน ส ๒.๑ ม. ๒/๒	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๑) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)	การเลือกผู้แทนราษฎรมีพฤติกรรมที่ไม่ควรทำ เช่น รับเงินแลกคะแนนเสียง, ลงคะแนนเสียงแทนคนอื่น, หรือเผยแพร่ข้อมูลที่ไม่จริง ซึ่งทำให้การเลือกตั้งไม่โปร่งใส สำหรับคุณสมบัติของผู้แทนที่ดีนั้นควรมีความซื่อสัตย์, ฟังเสียงประชาชน, และมีวิสัยทัศน์ ส่วนผู้แทนที่ไม่ดี	พลเมืองไม่ควรรับเงินหรือลงคะแนนแทนผู้อื่นในการเลือกตั้ง รวมถึงไม่ควรเผยแพร่ข้อมูลบิดเบือนหรือก่อกวนการเลือกตั้ง ผู้แทนราษฎรที่ดีควรซื่อสัตย์ รับฟังประชาชน	๑	๒

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				มักจะทุจริตและไม่ใส่ใจปัญหาของประชาชน การติดตามการทำงานของผู้แทนจึงสำคัญ เพื่อให้แน่ใจว่าพวกเขาทำงานอย่างรับผิดชอบต่อประชาชน	ทำงานโปร่งใส มีความรับผิดชอบและวิสัยทัศน์ ส่วนผู้แทนที่ไม่ดีมักทุจริต เพิกเฉยต่อประชาชน ปกปิดข้อมูล และขาดความมุ่งมั่น ประชาชนควรติดตามและประเมินการทำงานของผู้แทนเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและประชาธิปไตยที่เข้มแข็ง		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นโยบายการเมืองท้องถิ่น	มาตรฐาน ส ๒.๒ ม. ๒/๒	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑ ,๑.๑.๔ ,๑.๓.๑ ,๑.๔.๑) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๒.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)	การหาข้อมูลข่าวหรือนโยบายทางการเมืองในท้องถิ่นที่น่าเชื่อถือสามารถทำได้โดยติดตามจากสื่อที่มีชื่อเสียง, ตรวจสอบเว็บไซต์ของหน่วยงานราชการ, เข้าร่วมกิจกรรมชุมชนเพื่อฟังนโยบายโดยตรง, ติดตามช่องทางออนไลน์ของผู้สมัคร และเปรียบเทียบข้อมูลจากหลาย	วิธีหาข้อมูลข่าวหรือนโยบายทางการเมืองในท้องถิ่นอย่างน่าเชื่อถือ ได้แก่ การติดตามข่าวจากสื่อหลักและแหล่งข้อมูลทางการ เช่น เว็บไซต์ราชการ หรือ กกต. เข้าร่วม	๑	๒

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				แหล่งเพื่อประเมินความถูกต้องโดยการติดตามข่าวสารเหล่านี้จะช่วยให้เราเข้าใจนโยบาย พร้อมมีส่วนร่วมในชุมชน และตรวจสอบการทำงานของผู้แทนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	กิจกรรมชุมชนและฟังนโยบายจากผู้สมัครโดยตรง ติดตามช่องทางออนไลน์ของผู้สมัครและเปรียบเทียบข้อมูลจากหลายแหล่ง การรับรู้ข่าวสารช่วยให้ประชาชนเข้าใจนโยบาย ใช้สิทธิอย่างมีประสิทธิภาพ มีส่วนร่วมในการตรวจสอบผู้แทนและเตรียมพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในท้องถิ่น		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง นโยบายของประเทศ	มาตรฐาน ส ๒.๒ ม. ๒/๒	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๒) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๒.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)	นโยบายเร่งด่วน ๑๐ ข้อที่ควรดำเนินการทันที ได้แก่ การปรับโครงสร้างหนี้เพื่อช่วยลูกหนี้, สนับสนุน SMEs, ลดราคาค่าพลังงาน, นำเศรษฐกิจนอกระบบเข้า	นโยบายเร่งด่วน ๑๐ ข้อมุ่งเน้นแก้ปัญหาเศรษฐกิจ ปรับโครงสร้างหนี้ ลดค่าครองชีพ ส่งเสริม SMEs	๑	๒

มัคนิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
			๕.ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (๕.๑.๑)	สู่ระบบภาษี, และแก้ปัญหายาเสพติดอย่างครบวงจร นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวและจัดสวัสดิการที่เหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนแปลง โดยการติดตามข่าวสารการเมืองช่วยให้เราเข้าใจสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อเตรียมความพร้อมในการเลือกตั้ง เพราะเราจะมีความรู้เกี่ยวกับนโยบายของผู้สมัคร เพื่อให้สามารถตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาสำคัญในประเทศได้อย่างมีข้อมูลและเข้าใจ	เกษตร ท่องเที่ยว และเทคโนโลยี พัฒนาแรงงานและสวัสดิการ ปราบปรามยาเสพติด และอาชญากรรม รวมถึงอาชญากรรมออนไลน์และข้ามชาติให้เด็ดขาดเร่งสร้างความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ ส่งเสริมการเข้าถึงโอกาสของกลุ่มเปราะบาง เช่น ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ไร้สัญชาติ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาประเทศผ่านโครงการต่าง ๆ และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารราชการการติดตามข่าว		

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สถาบันการศึกษาทางไกลแห่งแรกในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					การเมืองช่วยให้เข้าใจสถานการณ์ รู้เท่าทันนโยบาย เตรียมพร้อมเลือกตั้ง สนับสนุนประชาธิปไตย และมีส่วนร่วมในสังคมอย่างรับผิดชอบด้วยข้อมูลที่ถูกต้องและรอบด้าน		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง รู้ทันคอร์รัปชันกับบทบาทของหน่วยงานรัฐ	มาตรฐาน ส ๒.๒ ม. ๒/๒	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๔.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๑ ,๒.๒.๓) ๔.ความสามารถในการใช้	หน่วยงานรัฐมีบทบาทสำคัญในการแก้ไขปัญหาจากนโยบายการเมือง โดยตรวจสอบการใช้งบประมาณให้โปร่งใสและพัฒนานโยบายให้เหมาะสมกับประชาชน อีกทั้งยังบังคับใช้กฎหมายเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและสื่อสารข้อมูลที่สำคัญแก่ประชาชน ซึ่งการคอร์รัปชันมักเกิดจากการขาดจริยธรรมและแรงกดดันทางการเงิน ดังนั้นการที่ประชาชนช่วยกันตรวจสอบการ	หน่วยงานของรัฐมีบทบาทในการแก้ปัญหาจากนโยบายการเมือง เช่น การตรวจสอบงบประมาณและคอร์รัปชัน (สตง., ป.ป.ช.) การวิเคราะห์และปรับปรุงนโยบาย (สภาพัฒน์) การบังคับใช้กฎหมาย (ตำรวจ, ศาล) การสื่อสารข้อมูลแก่	๑	๒

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				ทำงานของรัฐจะช่วยลดปัญหาการคอร์รัปชันและสร้างความเป็นธรรมในสังคมได้	ประชาชน (กรมประชาสัมพันธ์) และการประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วน พร้อมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบเพื่อป้องกันคอร์รัปชันและสร้างความเป็นธรรมในสังคม		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง กฎหมายอาญาน่ารู้	มาตรฐาน ส ๒.๑ ม. ๒/๑	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๔.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๑) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)	กฎหมายอาญา หมายถึง กฎหมายที่กำหนดความผิดและบทลงโทษเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและความเป็นธรรมในสังคม โดยควบคุมพฤติกรรมที่อาจสร้างความเสียหายให้กับบุคคลหรือสังคม หากบุคคลใดกระทำผิดกฎหมายอาญาจะส่งผลต่อตนเองในแง่ของการถูกลงโทษและอาจมีประวัติเสีย	กฎหมายอาญา หมายถึง กฎหมายที่กำหนดความผิดและบทลงโทษแก่บุคคลที่กระทำการฝ่าฝืนหรือกระทำความผิดตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ โดยมุ่งหมายในการรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัย และ	๑	๒

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				ขณะที่ครอบครัวได้รับผลกระทบเรื่องค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือและเกิดความเครียด หรือรู้สึกอับอายจากสิ่งที่เกิดขึ้น	ความเป็นธรรมในสังคม ตัวอย่างของความผิดทางอาญาได้แก่ การลักทรัพย์ การทำร้ายร่างกาย การฉ้อโกง หรือการกระทำความผิดอื่น ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อสิทธิของบุคคลและสังคมโดยรวม หากบุคคลใดกระทำผิดกฎหมายอาญา จะส่งผลต่อตนเองในแง่ของการถูกลงโทษและอาจมีประวัติเสีย ขณะที่ครอบครัวได้รับผลกระทบเรื่องค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือและเกิดความเครียด หรือรู้สึกอับอายจากสิ่งที่เกิดขึ้น		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง กฎหมาย	มาตรฐาน ส ๒.๑ ม. ๒/๑	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑)	ผู้ที่ต้องยื่นขอมีบัตรประชาชนภายใน ๖๐ วัน ได้แก่ ผู้มีอายุครบ	ผู้มีอายุครบ ๗ ปีบริบูรณ์ หรือได้รับ	๑	๒

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
	เกี่ยวกับตนเองและครอบครัว		๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๒)	๗ ปี, ผู้ที่ได้รับหรือคืนสัญชาติไทย, และผู้พ้นจากการยกเว้นไม่ต้องมีบัตร โดยต้องใช้สูติบัตร, สำเนาทะเบียนบ้าน และบัตรประชาชนของบิดาหรือมารดา (ถ้ามี) บัตรประชาชนมีประโยชน์ในการพิสูจน์ตัวตนและให้สิทธิเลือกตั้งเมื่ออายุ ๑๘ ปีขึ้นไป ทั้งนี้ควรป้องกันข้อมูลส่วนตัวโดยไม่ส่งรูปบัตรออนไลน์, ปิดข้อมูลสำคัญ, เก็บบัตรให้ปลอดภัย และแจ้งความหากบัตรหาย	สัญชาติไทย ต้องยื่นขอทำบัตรประชาชนภายใน ๖๐ วัน โดยใช้สูติบัตร ทะเบียนบ้าน และบัตรผู้ปกครอง (ถ้ามี) หากเกินกำหนดต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๑๐๐ บาท บัตรประชาชนใช้พิสูจน์ตัวตนในการทำธุรกรรม และมีสิทธิเลือกตั้งเมื่ออายุครบ ๑๘ ปี ควรเก็บรักษาอย่างปลอดภัย ไม่เผยแพร่ข้อมูลบัตรทางออนไลน์ และรีบแจ้งเมื่อบัตรหาย เพื่อป้องกันการนำไปใช้ในทางที่ผิด		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน ส ๒.๒	๑.ความสามารถในการสื่อสาร	อำนาจนิติบัญญัติซึ่งประกอบด้วย	อำนาจนิติบัญญัติ	๑	๒

มหาวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ มูลนิธิการศึกษาทางไกล

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
	๑๕ เรื่อง กระบวนการตรากฎหมายโดยฝ่ายนิติบัญญัติ	ม. ๒/๑	(๑.๑.๒) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๑) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)	สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีหน้าที่ในการตรา แก้ไข และตรวจสอบกฎหมาย โดยขั้นตอนการตรากฎหมายเริ่มจากการเสนอร่างกฎหมาย จากนั้นจะมีการพิจารณาในสภา ก่อนจะมีการตรวจสอบโดยศาลรัฐธรรมนูญและนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายพระมหากษัตริย์เพื่อลงพระปรมาภิไธย ซึ่งจะประกาศในราชกิจจานุเบกษาและบังคับใช้ต่อไป โดยการตรากฎหมายใหม่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ เพราะช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นใหม่ ๆ และปรับกฎระเบียบให้ทันสมัยเหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนแปลง	ประกอบด้วยสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา มีหน้าที่ตรา แก้ไข ยกเลิกกฎหมาย และควบคุมการบริหารประเทศ ขั้นตอนการตรากฎหมายเริ่มจากการเสนอร่าง พิจารณาในสภา ๓ วาระ ส่งต่อวุฒิสภา ตรวจสอบโดยศาลรัฐธรรมนูญ และทูลเกล้าฯ ถวายพระมหากษัตริย์เพื่อประกาศใช้ การมีกฎหมายใหม่ช่วยพัฒนาประเทศให้ทันสมัยและเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันและช่วยแก้ปัญหาหรือ		

มหาวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ มูลนิธิการศึกษาทางไกล

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					ปรับปรุงกฎระเบียบให้ตรงกับความต้องการของสังคม ทั้งนี้การตรากฎหมายใหม่ยังช่วยส่งเสริมความยุติธรรมและความเสมอภาคในสังคม		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง กระบวนการตรากฎหมายโดยฝ่ายบริหาร	มาตรฐาน ส ๒.๒ ม. ๒/๑	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๒ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๔.๖.๒)	ฝ่ายบริหารสามารถตราพระราชกำหนดได้ในกรณีฉุกเฉินหรือเร่งด่วน เพื่อแก้ไขปัญหาทันทีโดยไม่ต้องรอการออกพระราชบัญญัติ กระบวนการตราพระราชกำหนดเริ่มจากการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี และการลงพระปรมาภิไธยของพระมหากษัตริย์ ก่อนประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา โดยหลังจากนั้นต้องนำเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาการมีอำนาจในการตราพระราชกำหนดช่วยให้สามารถตอบสนอง	กระบวนการตรากฎหมายโดยฝ่ายบริหารในกรณีของพระราชกำหนดมี ๔ ขั้นตอนหลัก ได้แก่ ๑) การเกิดสถานการณ์ฉุกเฉินที่ต้องการการแก้ไขทันที, ๒) คณะรัฐมนตรีพิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างพระราชกำหนด, ๓) พระมหากษัตริย์ลงพระ	๑	๒

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				สถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างรวดเร็วและทันการณ์	ปรมาภิไธย, และ ๔) การนำพระราชกำหนดเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาภายหลัง การตรากฎหมายโดยฝ่ายบริหาร เช่นพระราชกำหนดและกฎกระทรวงจะมีผลทันทีในสถานการณ์เร่งด่วน ต่างจากการตรากฎหมายโดยฝ่ายนิติบัญญัติที่ต้องผ่านกระบวนการรัฐสภา		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง เลือกสภานักเรียน	มาตรฐาน ส ๒.๒ ม. ๒/๑	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๒) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๔.๖.๒)	สภานักเรียนช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมและปัญหาต่าง ๆ ในโรงเรียน โดยการสะท้อนความคิดเห็นและเสียงของนักเรียน เพื่อให้ครูและผู้บริหารสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยส่งเสริมความ	สภานักเรียนช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมและปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียน เพื่อให้ผู้บริหารหรือครูได้ทราบและช่วยแก้ไข	๑	๒

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				ร่วมมือระหว่างนักเรียนและครู ปกป้องสิทธิของนักเรียน และพัฒนาโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้นผ่านการเสนอนโยบายที่ตอบสนองความต้องการของนักเรียน	ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการมีตัวแทนนักเรียนช่วยสะท้อนความคิดเห็นและเสียงของนักเรียนในโรงเรียน ส่งเสริมการสร้างความร่วมมือระหว่างนักเรียนและครู ปกป้องสิทธิของนักเรียน และพัฒนาโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น โดยการเสนอนโยบายที่ตอบสนองความต้องการของนักเรียน		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ร่างกฎหมาย (กฎระเบียบของห้อง)	มาตรฐาน ส ๒.๒ ม. ๒/๑	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑ ,๑.๓.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑.๒) ๓.ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๒) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)	กระบวนการยกร่างกฎหมายประกอบด้วยการเสนอแนวคิด การจัดทำร่าง การรับฟังความคิดเห็น การพิจารณาในสภาและคณะกรรมการกฤษฎีกา ก่อนลงพระปรมาภิไธยและประกาศใช้ ซึ่งต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน ใช้ถ้อยคำ	กระบวนการยกร่างกฎหมายประกอบด้วย ๗ ขั้นตอนหลัก ได้แก่ การเสนอข้อเสนอและจัดทำร่างกฎหมาย, การรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน, การ	๑	๒

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
			๕.ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (๕.๒.๔)	กระชับและคุ้มค่า โดยกติกาช่วยสร้างระเบียบและความยุติธรรมในสังคม ซึ่งช่วยป้องกันไม่ให้เกิดความขัดแย้งหรือการเอาเปรียบกันในสังคม	พิจารณาในสภา, การตรวจสอบโดยคณะกรรมการกฤษฎีกา, การลงพระปรมาภิไธย, การประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา, และการบังคับใช้กฎหมายตามที่กำหนด. การร่างกฎหมายต้องมีเป้าหมายชัดเจน ใช้ถ้อยคำกระชับ และคำนึงถึงความจำเป็นและความคุ้มค่าของกฎหมาย		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง พิจารณากฎหมาย (๑)	มาตรฐาน ส ๒.๒ ม. ๒/๑	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๒.๓) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑ ,๔.๓.๒ ,๔.๓.๖)	การออกเสียงรับรองกติกาทั้งแบบลับและแบบเปิดเผยมีขั้นตอนที่ชัดเจนเพื่อให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างโปร่งใสและยุติธรรม โดยการลงคะแนนลับจะเริ่มจากการแจกบัตรลงคะแนนและนับคะแนน ส่วน	การออกเสียงรับรองกติกามี ๒ แบบคือ แบบลับและแบบเปิดเผย ในแบบลับจะเตรียมและแจกบัตรลงคะแนน จากนั้นลงคะแนน	๑	๒

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				การลงคะแนนแบบเปิดเผยจะให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นหรือยกมือสนับสนุนหรือคัดค้าน เมื่อทุกคนปฏิบัติตามกติกาที่กำหนดร่วมกันจะช่วยสร้างระเบียบ ความร่วมมือ และความยุติธรรมในสังคม เพื่อป้องกันความขัดแย้งและส่งเสริมความสงบเรียบร้อยในสังคม	รวบรวมและนับคะแนนส่วนในแบบเปิดเผยจะประกาศวิธีการลงคะแนน ให้แสดงความคิดเห็นหรือยกมือสนับสนุนหรือคัดค้าน บันทึกผลและประกาศผลการลงคะแนนทั้งสองแบบเป็นกระบวนการที่ช่วยให้เกิดความเป็นธรรมและโปร่งใสในการตัดสินใจร่วมกันทุกคนต้องปฏิบัติตามกติกาเพื่อสร้างระเบียบ ลดความขัดแย้ง และส่งเสริมความสงบเรียบร้อยในสังคม		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน ส ๒.๒	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑	การออกเสียงรับรองกติกาทั้งแบบ	การออกเสียงรับรอง	๑	๒

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
	๒๐ เรื่อง พิจารณากฎหมาย (๒)	ม. ๒/๑	,๑.๔.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๒.๓) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑ ,๔.๓.๒ ,๔.๓.๖)	ลับและแบบเปิดเผยมีขั้นตอนที่ชัดเจนเพื่อให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างโปร่งใสและยุติธรรม โดยการลงคะแนนลับจะเริ่มจากการแจกบัตรลงคะแนนและนับคะแนน ส่วนการลงคะแนนแบบเปิดเผยจะให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นหรือยกมือสนับสนุนหรือคัดค้าน เมื่อทุกคนปฏิบัติตามกติกาที่กำหนดร่วมกันจะช่วยสร้างระเบียบ ความร่วมมือ และความยุติธรรมในสังคม	กติกามีทั้งแบบลับและแบบเปิดเผย แบบลับมีขั้นตอนคือ เตรียมบัตร แจกบัตร ลงคะแนน รวบรวม และนับคะแนน ส่วนแบบเปิดเผยจะประกาศวิธีการ เรียงลำดับการลงคะแนน บันทึกผลและประกาศผล การมีส่วนร่วมในการออกเสียงทำให้สมาชิกในกลุ่มรู้สึกมีคุณค่าและรับผิดชอบต่อกติกา ทุกคนต้องเคารพกติกาที่กำหนดร่วมกัน เพื่อสร้างระเบียบ ความร่วมมือ และความยุติธรรมในสังคม		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ เรื่อง การประกาศใช้กฎหมาย (๑)	มาตรฐาน ส ๒.๒ ม. ๒/๑	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๒ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๔.๖.๒)	การจัดทำประกาศกติกาเพื่อให้เพื่อนในห้องอยากปฏิบัติตามควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย กระชับ และมีกราฟิกที่ดึงดูด พร้อมเน้นผลดีจากการปฏิบัติตาม ใส่คำกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจ และจัดกิจกรรมหรือการประเมินผลเพื่อเสริมสร้างการร่วมมืออย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะช่วยสร้างความเป็นระเบียบ ความยุติธรรม และความไว้วางใจ	การจัดทำประกาศกติกาให้เพื่อนอยากปฏิบัติตามควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย กระชับ เพิ่มความน่าสนใจด้วยกราฟิก และเน้นผลดีจากการปฏิบัติตาม เช่น ความเป็นระเบียบ ความยุติธรรม และความร่วมมือในกลุ่ม ควรใส่คำกระตุ้นใจ และมีกิจกรรมหรือการประเมินผลเพื่อสร้างแรงจูงใจให้ทุกคนปฏิบัติกติกาอย่างต่อเนื่อง	๑	๒
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ เรื่อง การประกาศใช้กฎหมาย (๒)	มาตรฐาน ส ๒.๒ ม. ๒/๑	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๓.๑) ๓.ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๒)	สถานที่ติดตั้งโปสเตอร์ที่เหมาะสมจะช่วยให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ทุกคนปฏิบัติตามกติกาที่กำหนดร่วมกัน ซึ่ง	การเลือกสถานที่ติดตั้งโปสเตอร์ให้เหมาะสมเป็นสิ่งสำคัญ โดยควรคำนึงถึงตำแหน่งที่	๑	๒

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
			๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)	ส่งเสริมระเบียบวินัย ลดความขัดแย้ง และทำให้โรงเรียนเป็นสถานที่ที่ปลอดภัยและน่าอยู่สำหรับทุกคน	สามารถมองเห็นได้ง่าย ปลอดภัย และไม่รบกวนพื้นที่อื่น เช่น บริเวณบอร์ดประชาสัมพันธ์หน้าห้องเรียน หรือทางเดินที่มีนักเรียนสัญจรจำนวนมาก หากทุกคนปฏิบัติตามกติกาที่ตกลงร่วมกัน จะช่วยสร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อย ลดความขัดแย้ง ส่งเสริมบรรยากาศที่ดีในการเรียนรู้ เสริมสร้างความรับผิดชอบ และทำให้โรงเรียนเป็นสถานที่ที่น่าอยู่และปลอดภัยสำหรับทุกคน		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน ส ๒.๑	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑	วัฒนธรรมคือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นทั้ง	วัฒนธรรมคือสิ่งที่มนุษย์	๑	๑

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
	๒๓ เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวัฒนธรรม (๑)	ม. ๒/๔	,๑.๔.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑.๒) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๒.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)	ที่เป็นวัตถุและไม่ใช่วัตถุ ซึ่งสะท้อนวิถีชีวิต ค่านิยม และเอกลักษณ์ของสังคม ช่วยให้มนุษย์อยู่ร่วมกันอย่างสงบและเข้าใจกัน	สร้างขึ้นทั้งที่เป็นวัตถุและไม่ใช่วัตถุ มีลักษณะเฉพาะแตกต่างกันตามยุคสมัยและสังคม แบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ วัฒนธรรมทางวัตถุ เช่น บ้านเรือน ภาษา และวัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ เช่น ศาสนา ความเชื่อ วัฒนธรรมช่วยกำหนดวิถีชีวิต ค่านิยม และส่งเสริมความเข้าใจและความสงบในสังคม		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวัฒนธรรม (๒)	มาตรฐาน ส ๒.๑ ม. ๒/๔	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๒, ๑.๑.๔, ๑.๔.๑) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑, ๔.๓.๖)	มารยาทไทย หมายถึง การแสดงออกที่สุภาพ อ่อนน้อม และให้เกียรติผู้อื่น ซึ่งช่วยรักษาเอกลักษณ์ของชาติ และส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โดยการปฏิบัติ	มารยาทไทยคือกิริยาวาจาที่สุภาพ แสดงถึงความอ่อนน้อมและการให้เกียรติผู้อื่น มีความสำคัญต่อการ	๑	๑

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				ตามมารยาทไทยอย่างเหมาะสมช่วยให้บุคคลได้รับการยอมรับจากสังคม ยังทำให้เยาวชนมีแบบอย่างที่ดี ส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศ และทำให้วัฒนธรรมไทยคงอยู่และได้รับการสืบทอดต่อไปยังคนรุ่นหลัง	รักษาเอกลักษณ์ชาติ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีในสังคม และเสริมสร้างคุณธรรม แนวทางปฏิบัติได้แก่ การไหว้ การพูดจาสุภาพ การแต่งกายเรียบร้อย และการเคารพผู้ใหญ่ การมีมารยาทไทยช่วยให้บุคคลได้รับการยอมรับ ส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดี และสืบสานวัฒนธรรมไทยให้ยั่งยืน		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ เรื่อง วัฒนธรรมไทย ความผสมผสานที่กลมกลืน (๑)	มาตรฐาน ส ๒.๑ ม. ๒/๔	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑.๒) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๒.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)	วัฒนธรรมไทยเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความสามัคคีและความมั่นคงของประเทศชาติ โดยมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นประกอบด้วย ภาษา ศิลปกรรม นาฏศิลป์ ขนบธรรมเนียมประเพณี และวิถี	วัฒนธรรมไทยเป็นรากฐานสำคัญของความสามัคคีและความมั่นคงของชาติ มีความเจริญรุ่งเรืองและเป็นเอกลักษณ์ เช่น ภาษา	๑	๒

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				ชีวิตที่สืบทอดมา เพื่อช่วยเสริมสร้างความภาคภูมิใจในความเป็นชาติ	วรรณกรรม ศิลปะ ดนตรี ประเพณี และวิถีชีวิตที่งดงาม เช่น มารยาทไหว้ การทำบุญ และการแต่งกายไว้ทุกข์ วัฒนธรรมยังสะท้อนอัตลักษณ์ของชาติ ชุมชน และเผ่าพันธุ์ที่สืบทอดจากบรรพบุรุษ และก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในความเป็นไทย		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ เรื่อง วัฒนธรรมไทย ความผสมผสานที่กลมกลืน (๒)	มาตรฐาน ส ๒.๑ ม. ๒/๔	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑.๒) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)	ประเพณีท้องถิ่นเป็นการประพฤติปฏิบัติร่วมกันในแต่ละชุมชนที่สะท้อนเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของท้องถิ่นนั้นๆ ซึ่งมีความสำคัญในการสร้างความภาคภูมิใจ ส่งเสริมวิถีชีวิตและความสัมพันธ์ในสังคม และจำเป็นต้องรักษาและอนุรักษ์ไว้เพื่อ	ประเพณีท้องถิ่นคือการปฏิบัติร่วมกันของคนในชุมชนที่สะท้อนวิถีชีวิต ความเชื่อ และวัฒนธรรม เช่น ลอยโคม (เหนือ), สงกรานต์ (กลาง), บุญบั้งไฟ	๑	๒

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				สืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น	(อีสาน), แห่ผ้าขึ้นธาตุ (ใต้), วิ่งควาย (ตะวันออก), สงกรานต์มอญ (ตะวันตก) ประเพณีเหล่านี้เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละภาค ควรรักษาไว้เพื่อความภาคภูมิใจและความสัมพันธ์ในสังคม		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗ เรื่อง ข้าววัฒนธรรมร่วมรากอุษาคเนย์	มาตรฐาน ส ๒.๑ ม. ๒/๔	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑ ,๑.๓.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑.๒) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)	ข้าวมีบทบาทสำคัญในวัฒนธรรมภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทั้งในด้านการปลูกข้าวที่เป็นพืชเศรษฐกิจหลัก ความเชื่อและพิธีกรรม และวิถีชีวิตของชาวบ้าน ซึ่งการอนุรักษ์วัฒนธรรมข้าวจึงเป็นสิ่งสำคัญในการรักษามรดกทางวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน และกระตุ้นเศรษฐกิจผ่านอุตสาหกรรมอาหาร	ข้าวมีบทบาทสำคัญต่อวัฒนธรรมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทั้งในด้านวิถีชีวิต ความเชื่อ พิธีกรรม และการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างประเทศ เช่น พิธีแรกนาขวัญ การบวงสรวงเทพธิดาแห่งข้าว และเทศกาล	๑	๒

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	เกี่ยวกับข้าว ข้าวยังเป็นอาหารหลักของคนในภูมิภาค และมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จึงควรอนุรักษ์ไว้เพื่อความยั่งยืนของชุมชนและชาติ		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘ เรื่อง มรดกทางวัฒนธรรมของภูมิภาค	มาตรฐาน ส ๒.๑ ม. ๒/๔	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑.๒) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)	มรดกทางวัฒนธรรมของแต่ละภูมิภาคในประเทศไทยสะท้อนเอกลักษณ์ของท้องถิ่นและวิถีชีวิตที่แตกต่างกัน ซึ่งการอนุรักษ์มรดกเหล่านี้ช่วยให้เราภาคภูมิใจในรากเหง้าของตนเองและรักษาความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ	มรดกทางวัฒนธรรมคือสิ่งที่สะท้อนเอกลักษณ์ ความเชื่อ และวิถีชีวิตของแต่ละท้องถิ่นที่ควรอนุรักษ์ไว้ เช่น ภาคเหนือมีการตัดตุงบูชาอินทขิล, ภาคอีสานมีแคน บุญบั้งไฟ, ภาคกลางมีลิเก รับบัว, ภาคใต้มีหนังตะลุง ชัก	๑	๒

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					พระ มรดกเหล่านี้ช่วยให้เราเข้าใจรากเหง้าภาคภูมิใจในตัวตน และเชื่อมโยงกับชุมชนและสังคม		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๙ เรื่อง ติดตามการใช้กฎระเบียบที่ออกร่วมกัน	มาตรฐาน ส ๒.๒ ม. ๒/๑	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑ ,๔.๓.๖) ๕.ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (๕.๒.๖)	การทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Reviews) คือ กระบวนการวิเคราะห์และประเมินผลการทำงานผ่าน ๔ ขั้นตอน ได้แก่ สิ่งที่คาดหวัง สิ่งที่เกิดขึ้นจริง สิ่งที่แตกต่าง และสิ่งที่ต้องปรับปรุง ซึ่งช่วยลดข้อผิดพลาดและพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	กระบวนการทบทวนหลังปฏิบัติงาน (AAR) ประกอบด้วย ๔ ขั้นตอนหลัก คือ ๑) กำหนดเป้าหมายและสิ่งที่คาดหวัง, ๒) วิเคราะห์สิ่งที่เกิดขึ้นจริง, ๓) เปรียบเทียบผลลัพธ์กับสิ่งที่คาดหวัง, และ ๔) หาแนวทางปรับปรุงการทำงาน กระบวนการนี้ช่วยในการปรับปรุงงาน ลดความผิดพลาด และบรรลุเป้าหมายได้อย่าง	๑	๑

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					มีประสิทธิภาพ		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๐ เรื่อง สะท้อนคิด (๑)	มาตรฐาน ส ๒.๒ ม. ๒/๑	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑ ,๑.๑.๒ ,๑.๔.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๒.๓) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)	การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบช่วยรักษาความสงบเรียบร้อยและความเป็นระเบียบในสังคม เพื่อป้องกันการละเมิดสิทธิ ส่งเสริมความสามัคคีและความปลอดภัย ทำให้การอยู่ร่วมกันในชุมชนเป็นไปอย่างราบรื่น	การปฏิบัติตามกฎหมายของสังคมและกฎระเบียบของชุมชนมีความสำคัญอย่างยิ่งเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและความเป็นระเบียบในสังคม การปฏิบัติตามกฎหมายช่วยป้องกันไม่ให้เกิดการละเมิดสิทธิและช่วยให้ทุกคนในสังคมได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม นอกจากนี้ยังส่งเสริมความสามัคคีและความปลอดภัยในชุมชน โดยทำให้การอยู่ร่วมกันเป็นไปอย่างราบรื่นและสามารถจัดการกับปัญหาหรือความขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้อย่างมี	๑	๑

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					ประสิทธิภาพ		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ เรื่อง สะท้อนคิด (๒)	มาตรฐาน ส ๒.๒ ม. ๒/๑	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑ ,๑.๑.๒ ,๑.๔.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๒.๓) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)	แนวทางในการแก้ปัญหาหรือการพัฒนาต้องเริ่มจากการยอมรับปัญหา วิเคราะห์ขอบเขต หาทางเลือกในการแก้ไข ดำเนินการตามแผน และติดตามผลเพื่อปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชน ให้เกิดระเบียบวินัย ลดความขัดแย้ง และส่งเสริมความสงบสุขในการอยู่ร่วมกัน	การแก้ปัญหาควรเริ่มจากการยอมรับปัญหาและทำความเข้าใจขอบเขตของมัน จากนั้นหาทางเลือกในการแก้ไขและลงมือทำตามแผนที่วางไว้ การติดตามผลลัพธ์และผลตอบรับสำคัญเพื่อปรับปรุงวิธีการแก้ปัญหาให้ดีขึ้น นอกจากนี้ การปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชนช่วยสร้างความสงบสุขและลดความขัดแย้ง	๑	๑
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น Soft Power	มาตรฐาน ส ๒.๒ ม. ๒/๑	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑.๒)	Soft Power คือ ความสามารถในการโน้มน้าวและสร้างความยอมรับจากผู้อื่น โดยไม่ใช้การบังคับ	Soft Power คือความสามารถในการโน้มน้าวให้คนทำตามโดยไม่ใช้	๑	๒

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
	ไทยสู่โลก		๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)	ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการนำเสนอของดีของประเทศ เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดี, ดึงดูดความสนใจจากต่างชาติ, และส่งเสริมการท่องเที่ยว ส่งผลให้เศรษฐกิจและสังคมเติบโตอย่างยั่งยืน	การบังคับ เช่น การใช้วัฒนธรรม ค่านิยม หรือการทูตที่เป็นที่ยอมรับ การนำความคิดสร้างสรรค์มาประยุกต์ช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับประเทศ ดึงดูดความสนใจจากต่างชาติ และส่งเสริมการท่องเที่ยวหรือการลงทุน ซึ่งช่วยให้เศรษฐกิจและสังคมเติบโตอย่างยั่งยืน		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ เรื่อง กรณีศึกษาศูนย์ศิลปาชีพ บางไทร	มาตรฐาน ส ๒.๑ ม. ๒/๔	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑.๒) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๒.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)	มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพฯ ก่อตั้งในปี พ.ศ. ๒๕๑๙ ตามพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ เพื่อช่วยเหลือประชาชนในชนบทผ่านการส่งเสริมทักษะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เช่น การทอผ้าและการจักสาน สร้างรายได้และ	มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพฯ ก่อตั้งในปี พ.ศ. ๒๕๑๙ ตามพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เพื่อช่วยเหลือประชาชนในชนบทให้พัฒนาทักษะ	๑	๒

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				อนุรักษ์วัฒนธรรมไทยให้เป็นที่รู้จักทั้งในประเทศและต่างประเทศ	งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เช่น การทอผ้า การจักสาน และการทำเครื่องปั้นดินเผา เพื่อสร้างรายได้และสืบสานวัฒนธรรมไทย มูลนิธิยังช่วยอนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยทั้งในประเทศและต่างประเทศ		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๑)	มาตรฐาน ส ๒.๑ ม. ๒/๔	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๓.๑) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๔.๓.๗) ๕.ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (๕.๑.๑ ,๕.๑.๔)	ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย หมายถึง ความรู้ ความสามารถ หรือแนวปฏิบัติที่สะสมจากประสบการณ์การเรียนรู้ และการปรับตัวในชีวิตของชุมชนท้องถิ่น โดยถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น พร้อมปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงของสังคม เช่น การใช้สมุนไพรพื้นบ้าน การสร้าง	ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย หมายถึงความรู้และแนวปฏิบัติที่ได้จากประสบการณ์ของชาวบ้านในท้องถิ่น ที่สั่งสมและถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น มีลักษณะเชื่อมโยงกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม และความสมดุลกับ	๑	๑

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				งานหัตถกรรม และการเกษตรที่สอดคล้องกับธรรมชาติ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการอนุรักษ์วัฒนธรรม สร้างรายได้ และส่งต่อความรู้ให้คนรุ่นใหม่ ซึ่งช่วยให้ชุมชนและสังคมพัฒนาอย่างยั่งยืนในระยะยาว	ธรรมชาติ ตัวอย่างเช่น การเกษตรแบบพึ่งพาธรรมชาติ การทำหัตถกรรม และการใช้สมุนไพรในการรักษา การส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นช่วยรักษาอัตลักษณ์ เสริมเศรษฐกิจชุมชน และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๕ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๒)	มาตรฐาน ส ๒.๑ ม. ๒/๔	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๓.๑) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๔.๓.๗) ๕.ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (๕.๑.๑ ,๕.๑.๔)	ภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ กระบวนการในส่งสมและถ่ายทอดความรู้ ความสามารถ หรือแนวปฏิบัติที่สะสมจากประสบการณ์การเรียนรู้ และการปรับตัวในชีวิตของชุมชนท้องถิ่น โดยถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น โดยแต่ละสังคมมีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและการ	ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย หมายถึงความรู้และประสบการณ์ที่สะสมจากการปรับตัวในชีวิตประจำวันของชาวบ้าน โดยเชื่อมโยงกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม และธรรมชาติ เช่น การเกษตรแบบพึ่งพา	๑	๑

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				เปลี่ยนแปลงของสังคม	ธรรมชาติ การหัตถกรรม และการแพทย์พื้นบ้าน การส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นช่วยรักษาอัตลักษณ์ วัฒนธรรม และเสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน รวมถึงการพัฒนานวัตกรรมที่ผสมผสานความรู้ดั้งเดิมกับเทคโนโลยี		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๖ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๓)	มาตรฐาน ส ๒.๑ ม. ๒/๔	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๒) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๔.๓.๗ ,๔.๖.๒)	การออกแบบผลิตภัณฑ์ของฝากที่สะท้อนคำขวัญประจำจังหวัดควรเริ่มจากการศึกษาคำขวัญ เลือกของดีประจำจังหวัด ออกแบบให้สื่อถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น คำนึงถึงการใช้งานและบรรจุภัณฑ์ที่โดดเด่น ซึ่งในระหว่างดำเนินการก็พร้อมสำหรับการเปิดใจรับฟัง	ขั้นตอนการออกแบบผลิตภัณฑ์ของฝากเริ่มจากการเลือกจังหวัดและศึกษาคำขวัญประจำจังหวัด จากนั้นเลือกของดีประจำจังหวัดและออกแบบของที่ระลึกให้สะท้อน	๑	๑

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				ข้อเสนอแนะ เพื่อพัฒนาผลงานและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานร่วมกัน	ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยให้ความสำคัญกับการใช้งานและความสะดวกในการพกพา พร้อมออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่โดดเด่น การเปิดใจรับฟังข้อเสนอแนะจะช่วยพัฒนาผลงานและเสริมสร้างความสัมพันธ์ในการทำงาน		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๗ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๔)	มาตรฐาน ส ๒.๑ ม. ๒/๔	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๒) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๔.๓.๗ ,๔.๖.๒)	การนำเสนอที่ดี คือ การเตรียมเนื้อหาที่เชื่อมโยงกับคำขวัญและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้สื่อช่วยเล่าเรื่อง เช่น ภาพหรือต้นแบบของผลิตภัณฑ์ ซึ่งมีการสร้างเรื่องราวที่น่าสนใจผ่านการใช้ภาษาที่ชัดเจน มั่นใจใน จุดเด่นของผลงาน และสรุปอย่างประทับใจ พร้อมเชิญชวนให้เสนอ	วิธีการนำเสนอที่ดีควรเตรียมเนื้อหาครบถ้วนและเชื่อมโยงกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ใช้สื่อช่วย เช่น ภาพหรือวิดีโอเพื่อประกอบการเล่าเรื่อง สร้างเรื่องราวที่น่าสนใจและเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมไทย การ	๑	๑

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				ความคิดเห็นหรือคำแนะนำด้วยความสุภาพ	สื่อสารต้องชัดเจนและมั่นใจ แสดงความโดดเด่นของผลงาน และสรุปด้วยความสุภาพ พร้อมเปิดโอกาสให้เสนอความคิดเห็น		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๘ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๕)	มาตรฐาน ส ๒.๑ ม. ๒/๔	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๒) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๔.๓.๗ ,๔.๖.๒)	การนำองค์ความรู้มาพัฒนาสินค้าท้องถิ่นให้ดึงดูดใจและเพิ่มมูลค่าควรเริ่มจากการเข้าใจคุณค่าในชุมชน เพื่อสร้างนวัตกรรมจากภูมิปัญญาที่ปรับดีไซน์ให้ทันสมัย เชื่อมโยงเข้ากับเรื่องราวที่มีความหมาย และปรับปรุงสินค้าให้ตอบโจทย์ผ่านข้อเสนอแนะ เพื่อให้สินค้าคงความเป็นเอกลักษณ์และพัฒนาต่อไปในโลกปัจจุบันอย่างยั่งยืน	วิธีการนำองค์ความรู้ไปพัฒนาสินค้าในท้องถิ่นเริ่มจากการศึกษาคุณค่าท้องถิ่นและความต้องการตลาด จากนั้นสร้างนวัตกรรมจากภูมิปัญญาท้องถิ่นผสมผสานกับเทคโนโลยีและดีไซน์ทันสมัย เพื่อให้สินค้าโดดเด่นและดึงดูดใจ พร้อมเชื่อมโยงกับเรื่องราวที่มีคุณค่า และทดลอง	๑	๑

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					ปรับปรุงสินค้าตามข้อเสนอแนะเพื่อเพิ่มมูลค่าและความน่าสนใจ		
					รวมตลอดภาคเรียน	๖๐	๑๐๐

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑
พระพุทธศาสนา

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑
ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระพุทธศาสนา

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ **รายวิชา สังคมศึกษา ๓** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ**
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๒๒ ชั่วโมง**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๑	รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ และศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
ตัวชี้วัด ม. ๒/๑	อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
ตัวชี้วัด ม. ๒/๒	วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธ- ศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน
ตัวชี้วัด ม. ๒/๓	วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือในฐานะที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรม เอกลักษณ์ของชาติและมรดกของชาติ
ตัวชี้วัด ม. ๒/๔	อภิปรายความสำคัญของพระพุทธ -ศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือกับการพัฒนาชุมชนและการจัดระเบียบสังคม
ตัวชี้วัด ม. ๒/๕	วิเคราะห์พุทธประวัติ หรือประวัติศาสดาของศาสนาที่ตนเองนับถือตามที่กำหนด
ตัวชี้วัด ม. ๒/๖	วิเคราะห์และประพฤติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติ สาวก ชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด
ตัวชี้วัด ม. ๒/๗	อธิบายโครงสร้างและสาระโดยสังเขปของพระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ
ตัวชี้วัด ม. ๒/๘	อธิบายธรรมคุณและข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนา แก้ปัญหาของชุมชนและสังคม
ตัวชี้วัด ม. ๒/๙	เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิตเพื่อการเรียนรู้และดำเนินชีวิต ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการคือ วิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม และวิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ
ตัวชี้วัด ม. ๒/๑๐	สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิตและเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติหรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ
ตัวชี้วัด ม. ๒/๑๑	วิเคราะห์การปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อการดำรงตนอย่างเหมาะสมในกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลก และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๒	เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ
ตัวชี้วัด ม. ๒/๑	ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคล ต่าง ๆ ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
ตัวชี้วัด ม. ๒/๒	มีมรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดี ตามที่กำหนด
ตัวชี้วัด ม. ๒/๓	วิเคราะห์คุณค่าของศาสนพิธี และปฏิบัติตนได้ถูกต้อง
ตัวชี้วัด ม. ๒/๔	อธิบายคำสอนที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางศาสนา และปฏิบัติตนได้ถูกต้อง
ตัวชี้วัด ม. ๒/๕	อธิบายความแตกต่างของศาสนพิธีพิธีกรรม ตามแนวปฏิบัติของศาสนาอื่น ๆ เพื่อนำไปสู่การยอมรับ และความเข้าใจซึ่งกันและกัน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้าน มีหลายช่วงเวลา หลายวิธีการซึ่งพระพุทธศาสนามีส่วนสนับสนุนการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข เกิดการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและเพิ่มความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศที่นับถือพระพุทธศาสนา

พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานสำคัญของวัฒนธรรมไทย เนื่องจากมีอิทธิพลต่อผู้คนทั้งด้านความคิด ความเชื่อ ประเพณี ศิลปะ ภาษา และวิถีชีวิตด้านอื่น ๆ ช่วยหล่อหลอมให้เกิดเอกลักษณ์ที่ดีงามของชาติไทย

การศึกษาเรื่องราวพุทธประวัติตอนการผจญมาร การตรัสรู้ การสั่งสอนเผยแผ่พระพุทธศาสนา ทำให้ได้ข้อคิดเกี่ยวกับการเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ ด้วยความมุ่งมั่น จดจ่ออยู่กับเป้าหมาย เพียรพยายามจนบรรลุผลสำเร็จ

พระไตรปิฎกเป็นคัมภีร์ที่รวบรวมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า โดยจัดระเบียบเนื้อหา หลักธรรมคำสอนเป็นหมวดหมู่ มีการถ่ายทอดต่อกันอย่างเป็นระบบ ทำให้หลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้ายังคงอยู่ และเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ของพระพุทธศาสนาที่ช่วยให้ผู้สนใจศึกษาเข้าใจเรื่องราว หลักคำสอนในพระพุทธศาสนาได้ดียิ่งขึ้น

หลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาแต่ละวันมีความสำคัญที่ช่วยให้พุทธศาสนิกชนพัฒนาตนเองและใช้ชีวิตอย่างมีความสุข ดังนี้:

๑. โอวาทปาติโมกข์ (วันมาฆบูชา) – เน้นให้ทำความดี ละเว้นความชั่ว และทำจิตใจให้ผ่องใส เป็นพื้นฐานของการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสงบสุข

๒. อริยสัจ ๔ (วันวิสาขบูชา) – ช่วยให้เราเข้าใจทุกข์และวิธีการดับทุกข์ สร้างความมั่นคงทางจิตใจและทำให้เรารับมือกับปัญหาในชีวิตได้ดีขึ้น

๓. อริยมรรค ๘ (วันอาสาฬหบูชา) – เป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อชีวิตที่ถูกต้องและมีศีลธรรม ครอบคลุมทั้งด้านความคิด คำพูด และการกระทำ

๔. ความอดทนและการสำรวม (วันเข้าพรรษา) – สอนให้ฝึกความอดทนและควบคุมตนเอง ซึ่งเป็นพื้นฐานของจิตใจที่เข้มแข็งและลดการทำร้ายตนเองและผู้อื่น

อริยสัจ ๔ เป็นหลักธรรมสำคัญที่สุดของพระพุทธศาสนา ได้แก่ ความจริงอันประเสริฐ คือ ความจริงเรื่องทุกข์ (สภาพที่ทนได้ยาก) เรื่องสมุทัย (เหตุให้เกิดทุกข์) เรื่องนิโรธ (ความดับทุกข์) และเรื่องมรรค (ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์)

๑. ข้อคิดจากชาดกเรื่อง มิตตวินทุกชาดก คือ การขาดสติปล่อยให้ความโลภ ความหลงเข้าครอบงำ ทำให้เห็นผิดเป็นชอบ และตกอยู่ในความทุกข์ หากมีสติในการใช้ชีวิตย่อมไม่ทำให้ตนเองเดือดร้อน

๒. ข้อคิดจากชาดกเรื่อง ราโชวาทชาดก คือ ความซื่อสัตย์และมีคุณธรรม การฟังผู้อื่นและการเปิดใจรับฟังคำแนะนำ รับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง และมีความยุติธรรมเห็นแก่ประโยชน์ส่วนร่วม

๓. แบบอย่างในการดำเนินชีวิตจากการศึกษาประวัติพระสารีบุตร คือ การแสวงหาความจริงด้วยปัญญา ความอ่อนน้อมถ่อมตน การรับฟังและเคารพผู้อื่น ความอดทน และการทำหน้าที่เพื่อประโยชน์ของผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน

๔. แบบอย่างในการดำเนินชีวิตจากการศึกษาประวัติพระโมคคัลลานะ คือ ความกล้าหาญในการแสวงหาความจริง ความเพียรพยายาม และมีความเมตตาต่อผู้อื่น

๕. แบบอย่างในการดำเนินชีวิตจากการศึกษาประวัตินางขุชชตรา คือ ความมุ่งมั่นในการเรียนรู้ ใช้ปัญญาในการเข้าใจธรรมะ มีความซื่อสัตย์ ความกตัญญู และการแบ่งปันความรู้เพื่อประโยชน์แก่ผู้อื่น

๖. แบบอย่างในการดำเนินชีวิตจากการศึกษาประวัติพระเจ้าพิมพิสาร คือ มีความศรัทธาและเคารพในพระธรรมคำสอน มีความอ่อนน้อมถ่อมตน และมีการทำนุบำรุงศาสนาอยู่เสมอ

๗. แบบอย่างในการดำเนินชีวิตจากการศึกษาพระราชประวัติ พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไท) คือ ทรงปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธเจ้าอย่างเคร่งครัด หากพุทธศาสนิกชนทุกคนปฏิบัติตนตามคำสอนของพระพุทธเจ้าอย่างเคร่งครัด ตนเองและสังคมย่อมสงบสุข

๘. แบบอย่างในการดำเนินชีวิตจากการศึกษาพระราชประวัติ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิร-ญาณวโรรส คือ ทรงเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตของพุทธศาสนิกชนที่ดำรงชีวิตอย่างเรียบง่าย ใฝ่รู้ใฝ่เรียน หมั่นศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ

การกำหนดลมหายใจเข้าออกที่เรียกว่าอานาปานสติ เป็นวิธีการฝึกจิตที่สามารถปฏิบัติได้ในทุกโอกาส เป็นวิธีการที่เหมาะกับคนทุกเทศทุกวัย เพราะสามารถกำหนดรู้ลมหายใจ ดูความเคลื่อนไหวของกายคือท้องที่พองหรือยุบตามจังหวะของการหายใจเข้าออกได้ตลอดเวลา ประโยชน์ของอานาปานสติ จิตที่เป็นสมาธิจะมีพลังเข้มแข็งหนักแน่น มั่นคง และสงบเยือกเย็น

วิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม (หรือวิธีคิดแบบเร้ากุศล) มีการฝึกคิดในทางบวก เปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาส ช่วยให้ไม่ท้อถอย เกิดความคิดที่จะหาทางออกได้ดีขึ้น นอกจากนั้นคนที่คิดในทางที่เป็นกุศลจะมีมนุษยสัมพันธ์ดี ไม่หวาดระแวงหรือคิดรังเกียจเพื่อนอย่างไร้เหตุผล โดยพยายามค้นหาส่วนดีและนำมาใช้ให้เกิดคุณค่า เป็นประโยชน์ต่อชีวิตและภารกิจที่ปฏิบัติ

วิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ต้องปฏิบัติตนตามทางสายกลาง ไม่สุดโต่งจนเครียดเกินไป และสบายเกินไป เมื่อมีจุดหมายแล้ว บางครั้งอาจจะพลั้งพลาด หรือผิดหวังบ้าง ก็ถือเป็นประสบการณ์ที่จะนำมาเป็นบทเรียนของชีวิตในระยะต่อไป

การดำเนินชีวิตตามหลักพระพุทธศาสนาสามารถทำให้จิตใจสงบและมีความสุขได้ โดยอาศัยหลักธรรมสำคัญคือ อริยสัจ ๔ ซึ่งชี้ให้เห็นความจริงของชีวิตและแนวทางดับทุกข์ พร้อมทั้งการฝึกจิตด้วย อานาปานสติเพื่อสร้างสมาธิและความมั่นคงทางใจ อีกทั้งการมีวิธีคิดแบบเร้ากุศล จะช่วยให้เกิดพลังบวกในการดำเนินชีวิต มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และสามารถเผชิญปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ รวมถึงการใช้ วิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ที่เน้นทางสายกลาง ก็จะช่วยให้สามารถปรับตัวได้เหมาะสมในทุกสถานการณ์ แม้เผชิญความผิดหวังก็ยังสามารถเรียนรู้และเติบโตได้อย่างมีคุณธรรม

ความเป็นมาของพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน พิธีนี้เริ่มต้นตั้งแต่สมัยพุทธกาล โดยนางวิสาขามหาอุบาสิกาเห็นความลำบากของพระภิกษุในช่วงเข้าพรรษา จึงขออนุญาตถวายผ้าอาบน้ำฝน พระพุทธเจ้าทรงอนุญาต ทำให้เกิดพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนในพระพุทธศาสนา

คำกล่าวถวายผ้าอาบน้ำฝน ใช้ถ้อยคำแสดงความเคารพในการถวายผ้าแด่พระสงฆ์ เพื่อความสุขและเป็นสิริมงคลแก่ผู้ถวาย

ขั้นตอนการประกอบพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนเริ่มจากการเตรียมเครื่องสังฆทาน การบูชาพระรัตนตรัย รับศีล กล่าวคำถวายผ้าอาบน้ำฝน พระสงฆ์อนุโมทนา กรวดน้ำ และรับพร เป็นลำดับขั้นที่แสดงความเคารพและศรัทธา

มารยาทชาวพุทธ คือการประพฤติตนด้วยความสุภาพ สำรวม และเคารพต่อพระพุทธศาสนา โดยมีมารยาทที่เหมาะสมทั้งในการแต่งกาย การอยู่ในวัด การปฏิบัติต่อพระภิกษุ และการปฏิบัติธรรม

ในทางพระพุทธศาสนาถือว่าการเห็นทุกข์นับเป็นโชคของชีวิต ดังนั้น พระพุทธองค์จึงทรงสอนมนุษย์ให้การรู้ทุกข์เป็นฐานในการตั้งเป้าหมาย จึงควรพิจารณาดูให้รู้แน่ว่ามีความทุกข์เพราะปัญหาใดบ้าง และควรสำรวจตรวจสอบปัญหาชีวิตของตนอยู่เสมอ เมื่อพบแล้วจะต้องหาสาเหตุ กำหนดเป้าหมาย และลงมือแก้ไขปัญหาทันที โดยไม่ประมาทว่าเป็นปัญหาเล็กน้อย เพราะการเรียนรู้ปัญหา การรู้จักตั้งเป้าหมาย และการแก้ปัญหาได้ในแต่ละครั้งจะเป็นประสบการณ์ในการแก้ปัญหาที่ยุ่งยากในวันข้างหน้า อีกทั้งยังเป็นการสะสมความสุขและความสำเร็จไปทีละน้อย การมองเห็นทุกข์จะทำให้เราไม่ประมาท มองความสุขให้เป็นเป้าหมายของชีวิตทำให้ชีวิตมีความหวังและมีกำลังใจในการดำเนินชีวิต และเพื่อก้าวข้ามความทุกข์ไปสู่ความสุขที่เป็นเป้าหมาย พระพุทธองค์จึงทรงสอนให้ประคับประคองชีวิตให้ดำเนินไปด้วยความไม่ประมาท

ศาสนาคริสต์เป็นศาสนาที่มีรากฐานมาจากศาสนายิว มีโมเสสเป็นศาสดา พระเยซูเป็นศาสดาของศาสนาคริสต์ ทรงปฏิรูปศาสนายิวให้บริสุทธิ์ขึ้นและก่อตั้งเป็นศาสนาใหม่ คือ ศาสนาคริสต์ มีคัมภีร์ที่สำคัญเรียกว่า คัมภีร์ไบเบิล หลักคำสอนของศาสนาคริสต์คือ ต้องมีศรัทธาในพระเยซู และรักเพื่อนบ้าน รักเพื่อนมนุษย์เหมือนรักตนเอง โดยยึดหลักบัญญัติ ๑๐ ประการ หลักตรีเอกานุภาพ คือศรัทธาในพระเจ้าองค์เดียว หลักความรัก และหลักอาณาจักรของพระเจ้า

สำหรับพิธีกรรมที่เป็นแนวปฏิบัติของศาสนาคริสต์ที่สำคัญ คือพิธีศีลศักดิ์สิทธิ์ที่สำคัญ ดังนี้

๑. ศีลล้างบาปหรือศีลจุ่ม คือพิธีล้างบาปให้แก่ทารกที่เกิดใหม่ หรือผู้ที่เข้ามานับถือศาสนาคริสต์ โดยใช้น้ำศักดิ์สิทธิ์เทบนศีรษะเพื่อเป็นการชำระบาป

๒. ศีลกำลัง คือ พิธีเจิมหน้าผากด้วยน้ำมัน เพื่อเป็นการยืนยันว่ามีความศรัทธาในศาสนาคริสต์ เป็นการแสดงถึงความเป็นคริสต์ศาสนิกชนอย่างสมบูรณ์

๓. ศีลแก้บาป คือ พิธีสารภาพบาป โดยชาวคริสต์จะไปที่โบสถ์เพื่อสารภาพบาปที่ตนได้กระทำไว้กับบาทหลวง ผู้เป็นตัวแทนของพระเจ้าเพื่อยกบาปให้ และจะคอยตักเตือนไม่ให้ทำบาปอีก

๔. ศีลมหาสนิท คือ พิธีรับศีล โดยการรับขนมปังและเหล้าองุ่น ซึ่งเป็นสัญลักษณ์แทนกายและพระโลหิตของพระเยซูมารับประทาน เพื่อเป็นการระลึกถึงพระเยซู

๕. ศีลเจิมคนไข้ คือ พิธีที่เจิมคนไข้เจ็บหนักด้วยน้ำมันศักดิ์สิทธิ์โดยบาทหลวงเป็นผู้ทำพิธี เพื่อให้ผู้ช่วยมีสติระลึกว่าพระเจ้าอยู่กับเขา เพื่อช่วยให้มีกำลังใจ กำลังกายบรรเทาความเจ็บปวด

๖. ศีลบรรพชาหรือศีลศีลบวช คือ พิธีสำหรับผู้ที่จะบวชเป็นบาทหลวงผู้ทำพิธี โดยมีสังฆราชเป็นผู้ทำพิธี

๗. ศีลสมรส คือพิธีแต่งงาน ซึ่งกระทำในโบสถ์ บาทหลวงเป็นผู้ทำพิธี ทั้งพิธีทางศาสนาและเป็นพยาน โดยจะถามความสมัครใจของคู่บ่าวสาว เพื่อเป็นการยืนยันและแสดงถึงความสัมพันธ์

๘. พิธีมิสซา เป็นการเข้าร่วมสวดมนต์ในโบสถ์ทุกๆวันอาทิตย์ ซึ่งมักกระทำร่วมกันกับพิธีรับศีลมหาสนิท การอยู่ร่วมกันของคนในสังคมที่นับถือศาสนาต่างกันสามารถทำได้ผ่านแนวทางต่อไปนี้

๑. เคารพและเข้าใจในความแตกต่าง

- ยอมรับว่าศาสนาแต่ละศาสนามีความเชื่อ พิธีกรรม และแนวปฏิบัติที่แตกต่างกัน
- เปิดใจเรียนรู้หลักคำสอนของศาสนาอื่นโดยไม่ตัดสิน

๒. ใช้หลักคุณธรรมสากลเป็นพื้นฐาน

• ทุกศาสนาสอนให้เป็นคนดี มีศีลธรรม เช่น ความเมตตา ความซื่อสัตย์ และการช่วยเหลือผู้อื่น

• เน้นจุดร่วมของศาสนามากกว่าความแตกต่าง

๓. สนับสนุนการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

• ส่งเสริมการจัดกิจกรรมข้ามศาสนา เช่น งานอาสาสมัคร งานบุญ งานช่วยเหลือสังคมที่ทุกศาสนาสามารถมีส่วนร่วมได้

• สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นโดยไม่ใช้ถ้อยคำดูหมิ่นหรือก้าวร้าว

๔. ให้ความสำคัญกับกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐาน

• เคารพสิทธิและเสรีภาพของแต่ละบุคคลในการนับถือศาสนา

• หลีกเลี่ยงการเลือกปฏิบัติหรือกีดกันทางศาสนา

๕. ส่งเสริมการศึกษาที่เปิดกว้าง

• ให้ความรู้เกี่ยวกับศาสนาต่าง ๆ อย่างเป็นกลางในหลักสูตรการศึกษา

• นำเสนอข่าวสารและตัวอย่างที่แสดงให้เห็นถึงการอยู่ร่วมกันอย่างสันติของผู้ที่มีศาสนาต่างกัน เช่น ข่าวเกี่ยวกับศาสนสถานที่เปิดให้ทุกศาสนาใช้ร่วมกัน หรือการที่ผู้นับถือศาสนาต่างกันช่วยเหลือกันในยามวิกฤต

การอยู่ร่วมกันของผู้ที่มีศาสนาต่างกันจะเป็นไปได้อย่างราบรื่น หากทุกคนมีความเข้าใจ เคารพกันและร่วมมือกันสร้างสังคมที่สงบสุข ช่วยให้สังคมสงบสุขและเกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน

ศาสนาอิสลามเป็นศาสนาสำคัญของโลกที่มีหลักปฏิบัติและศาสนพิธีเฉพาะตัว การเรียนรู้เกี่ยวกับศาสนาอิสลามช่วยเสริมสร้างความเข้าใจและยอมรับความแตกต่างทางศาสนา ซึ่งจะช่วยลดความขัดแย้งและส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติในสังคม ศาสนาอิสลาม เป็นศาสนาที่มีรากฐานมาจากศาสนาเดียวกับศาสนายิวและศาสนาคริสต์ โดยถือว่าเป็นศาสนาเอกเทวนิยม (เชื่อในพระเจ้าองค์เดียว) มีศาสดามูฮัมมัด เป็นศาสดาองค์สุดท้ายที่ได้รับโองการจากพระเจ้า โดยโองการเหล่านี้ถูกรวบรวมไว้ใน คัมภีร์อัลกุรอาน ซึ่งถือเป็นคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์สูงสุดของศาสนาอิสลาม หลักคำสอนสำคัญของศาสนาอิสลามมีชื่อว่า หลักศรัทธา ๖ ประการ และ หลักปฏิบัติ ๕ ประการ (หรือเรียกว่า “หลักอิสลาม”) โดยเน้นเรื่องความเชื่อในพระเจ้า ความเมตตา ความยุติธรรม และการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขในสังคม

การอยู่ร่วมกันของผู้ที่มีศาสนาต่างกันจะเป็นไปได้อย่างราบรื่น หากทุกคนมีความเข้าใจ เคารพกันและร่วมมือกันสร้างสังคมที่สงบสุข ช่วยให้สังคมสงบสุขและเกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน

ในทางพระพุทธศาสนาถือว่าการเห็นทุกข์นับเป็นโชคของชีวิต ดังนั้น พระพุทธองค์จึงทรงสอนมนุษย์ให้การรู้ทุกข์เป็นฐานในการตั้งเป้าหมาย จึงควรพิจารณาดูให้รู้แน่ว่ามีความทุกข์เพราะปัญหาใดบ้าง และควรสำรวจตรวจสอบปัญหาชีวิตของตนอยู่เสมอ เมื่อพบแล้วจะต้องหาสาเหตุ กำหนดเป้าหมาย และลงมือแก้ไขปัญหาทันที โดยไม่ประมาทว่าเป็นปัญหาเล็กน้อย เพราะการเรียนรู้ปัญหา การรู้จักตั้งเป้าหมาย และการแก้ปัญหาได้ในแต่ละครั้งจะเป็นประสบการณ์ในการแก้ปัญหาที่ยุ่งยากในวันข้างหน้า อีกทั้งยังเป็นการสะสมความสุขและความสำเร็จไปทีละน้อย การมองเห็นทุกข์จะทำให้เราไม่ประมาท มองความสุขให้เป็นเป้าหมายของชีวิตทำให้ชีวิตมีความหวังและมีกำลังใจในการดำเนินชีวิต และเพื่อก้าวข้ามความทุกข์ไปสู่ความสุขที่เป็นเป้าหมาย พระพุทธองค์จึงทรงสอนให้ประคับประคองชีวิตให้ดำเนินไปด้วยความไม่ประมาท

ในทางพระพุทธศาสนาถือว่าการเห็นทุกข์นับเป็นโชคของชีวิต ดังนั้น พระพุทธองค์จึงทรงสอนมนุษย์ให้การรู้ทุกข์เป็นฐานในการตั้งเป้าหมาย จึงควรพิจารณาดูให้รู้แน่ว่ามีความทุกข์เพราะปัญหาใดบ้าง และควรสำรวจ

ตรวจสอบปัญหาชีวิตของตนอยู่เสมอ เมื่อพบแล้วจะต้องหาสาเหตุ กำหนดเป้าหมาย และลงมือแก้ไขปัญหาทันที โดยไม่ประมาทว่าเป็นปัญหาเล็กน้อย เพราะการเรียนรู้ปัญหา การรู้จักตั้งเป้าหมาย และการแก้ปัญหาได้ในแต่ละครั้งจะเป็นประสบการณ์ในการแก้ปัญหาที่ยุ่งยากในวันข้างหน้า อีกทั้งยังเป็นการสะสมความสุขและความสำเร็จไปทีละน้อย การมองเห็นทุกข์จะทำให้เราไม่ประมาท มองความสุขให้เป็นเป้าหมายของชีวิตทำให้ชีวิตมีความหวังและมีกำลังใจในการดำเนินชีวิต และเพื่อก้าวข้ามความทุกข์ไปสู่ความสุขที่เป็นเป้าหมาย พระพุทธองค์จึงทรงสอนให้ประคับประคองชีวิตให้ดำเนินไปด้วยความไม่ประมาท

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๓.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) บอกรายละเอียดการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างถูกต้อง

๒) อธิบายความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติได้อย่างถูกต้อง

๓) บอกรายละเอียดเรื่องราวพุทธประวัติ ตอน ผจญมาร ตรัสรู้ และสั่งสอนได้อย่างถูกต้อง

๔) บอกความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของพระไตรปิฎกได้อย่างถูกต้อง

๕) บอกรายละเอียดหลักธรรมของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน

๖) อธิบายอายตนะ ๖ และอกุศลกรรมบถ ๑๐ ได้

๗) บอกความหมาย และองค์ประกอบของอริยสัจ ๔ ได้อย่างถูกต้อง

๘) เล่าเรื่องย่อของชาดกและประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่างได้

๙) บอกความหมายของอานาปานสติได้

๑๐) บอกวิธีคิดตามโยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมได้

๑๑) บอกวิธีคิดตามโยนิโสมนสิการแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ได้

๑๒) บอกการนำอริยสัจ ๔ อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมและแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ไปใช้ในเหตุการณ์ที่สามารถเกิดขึ้นได้ในชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง

๑๓) บอกการนำอริยสัจ ๔ อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ไปใช้ในการวางแผนการพัฒนาตนเองให้สำเร็จตามเป้าหมาย

๑๔) บอกความเป็นมาของพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนได้

๑๕) บอกขั้นตอนของการถวายผ้าอาบน้ำฝน

๑๖) บอกลำดับขั้นตอนพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน

๑๗) บอกเล่าผลของการพัฒนาตนเองตามแผนการพัฒนาตนเองที่ได้วางแผนไว้

๑๘) อธิบายศาสนพิธีและพิธีกรรมสำคัญของศาสนาคริสต์

๑๙) อธิบายศาสนพิธีและพิธีกรรมสำคัญของศาสนาอิสลาม

๒๐) บอกเล่าผลของการพัฒนาตนเองตามแผนการพัฒนาที่ได้บอกแผนไว้

๒๑) บอกสิ่งที่ได้เรียนรู้และพัฒนาจากการวางแผนพัฒนาตนเอง

๓.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

๑) เขียนเส้นเวลาแสดงรายละเอียดสำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง

๒) วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้านได้

๓) วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติจากประเด็นที่กำหนดให้

๔) เรียงลำดับเหตุการณ์พุทธประวัติ ตอน ผจญมาร ตรัสรู้ และสั่งสอนจากก่อนไปหลังได้อย่างถูกต้อง

๕) วิเคราะห์ข้อคิดจากเหตุการณ์พุทธประวัติ ตอน ผจญมาร ตรัสรู้ และสั่งสอนได้

๖) สืบค้นข้อมูลจากพระไตรปิฎกเพื่อชี้ให้เห็นถึงความเข้าใจผิดหรือความเชื่อที่ขัดต่อหลักคำสอนในพระไตรปิฎกได้

๗) วิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติตนที่สอดคล้องกับหลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้

๘) วิเคราะห์ความเกี่ยวข้องของความทุกข์กับอายตนะ ๖ และความทุกข์กับอกุศลกรรมบถ ๑๐ ได้

๙) วิเคราะห์กุศลกรรมบถ ๑๐ ที่ใช้ป้องกันความทุกข์จากอกุศลกรรมบถ ๑๐ ได้

๑๐) วิเคราะห์สถานการณ์ปัญหา และเสนอแนวทางการแก้ปัญหาโดยใช้อริยสัจ ๔ ได้

๑๑) วิเคราะห์ข้อคิดจากการศึกษาชาดก และแนวทางการปฏิบัติตนจากการศึกษาประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง

๑๒) ฝึกอานาปานสติทำจิตให้สงบมีสมาธิได้

๑๓) วิเคราะห์สถานการณ์ตัวอย่าง โดยใช้วิธีคิดตามโยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมได้

๑๔) วิเคราะห์เหตุการณ์ตัวอย่าง โดยใช้วิธีคิดตามโยนิโสมนสิการแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ได้

๑๕) นำอริยสัจ ๔ อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมและแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ไปใช้ในการพัฒนาตนเองตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

๑๖) นำอริยสัจ ๔ อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ไปใช้ในการพัฒนาตนเองให้สำเร็จตามเป้าหมาย

๑๗) วิเคราะห์ความสำคัญของพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน

๑๘) ฝึกปฏิบัติตนตามขั้นตอนการถวายผ้าอาบน้ำฝน

๑๙) เข้าร่วมพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน

๒๐) วิเคราะห์และประเมินผลการพัฒนาตนเอง

๒๑) สรุปสาระสำคัญพิธีกรรมตามแนวปฏิบัติของศาสนาคริสต์

๒๒) สรุปสาระสำคัญศาสนพิธีตามแนวปฏิบัติของศาสนาอิสลาม

๒๓) วิเคราะห์และประเมินผลการพัฒนาตนเอง

๒๔) เขียนสะท้อนความคิดความรู้สึกจากการวางแผนการพัฒนาตนเอง

๓.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

๑) เห็นประโยชน์ของพระพุทธศาสนาในฐานะที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้านได้

๒) เห็นคุณค่าของพระพุทธศาสนาที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติได้

๓) เห็นประโยชน์ของการนำข้อคิดที่ได้จากการศึกษาพุทธประวัติ ตอน ผจญมาร ตรัสรู้ และสั่งสอนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๔) เห็นคุณค่าของพระไตรปิฎกในฐานะเป็นแหล่งข้อมูลและหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของพระพุทธศาสนา

๕) เห็นประโยชน์ของการปฏิบัติตนตามหลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

๖) เห็นความสำคัญของการป้องกันความทุกข์ที่สาเหตุ

๗) เห็นคุณค่าของการใช้อริยสัจ ๔ เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต
๘) เห็นประโยชน์ของการปฏิบัติตนตามข้อคิดที่ได้จากการศึกษาชาดก และแนวทางการปฏิบัติตนจากการศึกษาประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง
๙) เห็นประโยชน์ของการฝึกอานาปานสติในการใช้ชีวิต
๑๐) เห็นประโยชน์ของการคิดตามโยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมในการดำเนินชีวิต
๑๑) เห็นประโยชน์ของการคิดแบบเชื่อมโยงจุดมุ่งหมายในการดำเนินชีวิตกับหลักปฏิบัติตามทางสายกลาง
๑๒) เห็นประโยชน์ของการนำอริยสัจ ๔ อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม และแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ไปใช้ในการพัฒนาตนเอง
๑๓) เห็นประโยชน์ของการนำอริยสัจ ๔ อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม แบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ไปใช้ในการพัฒนาตนเองให้สำเร็จตามเป้าหมาย
๑๔) ตระหนักถึงมารยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดี
๑๕) เห็นถึงประโยชน์ของการให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน
๑๖) เห็นความสำคัญของการเป็นศาสนิกชนที่ดีมีมารยาทชาวพุทธและร่วมธำรงรักษาพิธีทางศาสพิธี
๑๗) เห็นความสำคัญของการปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
๑๘) ตระหนักถึงการยอมรับความแตกต่างทางศาสนาและความเข้าใจซึ่งกันและกัน
๑๙) เห็นความสำคัญของการปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
๒๐) มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

๔. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

เขียนเส้นเวลาแสดงเหตุการณ์สำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง อย่างเห็นประโยชน์ของพระพุทธศาสนาในฐานะที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน (๑.๑.๓, ๒.๑.๑, ๔.๒.๒, ๔.๓.๑)

วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติจากประเด็นที่กำหนดให้ อย่างเห็นคุณค่าของพระพุทธศาสนาที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ (๑.๑.๓, ๒.๑.๑, ๒.๑.๓, ๔.๒.๓)

เรียงลำดับเหตุการณ์พุทธประวัติ ตอน ผจญมาร ตรัสรู้ และสั่งสอนจากก่อนไปหลังได้อย่างถูกต้อง พร้อมวิเคราะห์ข้อคิดจากเรื่องอย่างเห็นประโยชน์ของการศึกษาพุทธประวัติ (๑.๑.๑, ๒.๑.๑, ๒.๑.๒)

สืบค้นข้อมูลจากพระไตรปิฎกเพื่อชี้ให้เห็นถึงความเข้าใจผิดหรือความเชื่อที่ขัดต่อหลักคำสอนใน พระไตรปิฎกอย่างเห็นคุณค่าของพระไตรปิฎกในฐานะเป็นแหล่งข้อมูลและหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของพระพุทธศาสนา (๑.๓.๑ ๑.๓.๒ ๔.๒.๑ ๔.๒.๓)

วิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติตนที่สอดคล้องกับหลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาอย่างเห็นประโยชน์ของการศึกษาหลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา (๑.๑.๓, ๒.๑.๑, ๔.๒.๒ ๔.๓.๑)

วิเคราะห์ความเกี่ยวข้องของความทุกข์กับอายตนะ ๖ และความทุกข์กับอกุศลกรรมบถ ๑๐ สามารถวิเคราะห์กุศลกรรมบถ ๑๐ ที่ใช้ป้องกันความทุกข์จากอกุศลกรรมบถ ๑๐ และเห็นความสำคัญของการป้องกันความทุกข์ที่สาเหตุ (๒.๑.๑, ๒.๑.๒, ๒.๑.๓ ๔.๑.๑)

วิเคราะห์ข้อคิด และเห็นประโยชน์จากการศึกษาชาดก และแนวทางการปฏิบัติตนจากการศึกษาประวัติพุทธสาวก พุทธสาวกา และชาวพุทธตัวอย่าง (๑.๓.๑, ๑.๑.๔, ๒.๑.๒, ๒.๑.๓, ๔.๒.๒)

ฝึกอานาปานสติทำจิตให้สงบมีสมาธิได้ โดยเห็นประโยชน์ของการฝึกอานาปานสติในการใช้ชีวิต (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒)

วิเคราะห์สถานการณ์ตัวอย่าง โดยใช้วิธีคิดตามโยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมได้ โดยเห็นประโยชน์ของการคิดเชิงบวกในการดำเนินชีวิต (๑.๑.๑ , ๑.๔.๑ , ๒.๑.๑ , ๒.๒.๓ , ๓.๑.๑ , ๓.๒.๒ , ๔.๒.๒)

วิเคราะห์เหตุการณ์ตัวอย่าง โดยใช้วิธีคิดตามโยนิโสมนสิการแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ได้ โดยเห็นประโยชน์ของการคิดแบบเชื่อมโยงจุดมุ่งหมายในการดำเนินชีวิตกับหลักปฏิบัติตามทางสายกลาง (๑.๑.๑, ๑.๔.๑ , ๒.๑.๑ , ๒.๒.๓ , ๓.๑.๑ , ๓.๒.๒ , ๔.๒.๒)

วางแผนพัฒนาตนเอง โดยนำอริยสัจ ๔ อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมและแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ไปใช้ในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม เห็นประโยชน์ของการนำอริยสัจ ๔ อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมและแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ไปใช้เพื่อพัฒนาตนเอง (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒, ๒.๑.๑, ๒.๒.๑, ๓.๑.๑, ๓.๑.๒)

วิเคราะห์ความสำคัญของพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนและตระหนักถึงมารยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดี (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒, ๒.๑.๑, ๓.๑.๑, ๓.๑.๒)

ฝึกปฏิบัติตนตามขั้นตอนการถวายผ้าอาบน้ำฝนและเห็นถึงประโยชน์ของการให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒, ๒.๑.๑, ๓.๑.๑, ๓.๑.๒)

เข้าร่วมพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนอย่างเห็นความสำคัญของการเป็นศาสนิกชนที่ดีมีมารยาทชาวพุทธและร่วมธำรงรักษาพิธีทางศาสพิธี (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒, ๒.๑.๑, ๓.๑.๑, ๓.๑.๒)

วิเคราะห์และประเมินผลการพัฒนาตนเองตามแผนการพัฒนาตนเอง โดยเห็นความสำคัญของการปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒, ๒.๑.๑, ๒.๒.๑, ๓.๑.๑, ๓.๑.๒)

สรุปสาระสำคัญพิธีกรรมตามแนวปฏิบัติของศาสนาคริสต์เพื่อนำไปสู่การยอมรับและความเข้าใจซึ่งกันและกันและตระหนักถึงการยอมรับความแตกต่างทางศาสนาและความเข้าใจซึ่งกันและกัน (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒, ๒.๑.๑, ๓.๑.๑, ๓.๑.๒)

สรุปสาระสำคัญศาสนพิธีตามแนวปฏิบัติของศาสนาอิสลาม เพื่อนำไปสู่การยอมรับและความเข้าใจซึ่งกันและกันและตระหนักถึงการยอมรับความแตกต่างทางศาสนาและความเข้าใจซึ่งกันและกัน (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒, ๒.๑.๑, ๓.๑.๑, ๓.๑.๒)

วิเคราะห์และประเมินผลการพัฒนาตนเองตามแผนการพัฒนาตนเอง โดยเห็นความสำคัญของการปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒, ๒.๑.๑, ๒.๒.๑, ๓.๑.๑, ๓.๑.๒)

มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องจากวางแผนการพัฒนาตนเองในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยเขียนคำสัญญาหรือการตั้งเป้าหมายในการพัฒนาตนเองอย่างทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาตนเองและเห็นคุณค่าในการตั้งเป้าหมายในชีวิต (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒, ๒.๑.๑, ๓.๑.๑, ๓.๑.๒)

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๕.๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๕.๒ ใฝ่เรียนรู้

๕.๓ มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.การประเมินผลรวบยอด

๖.๑ ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑ เรื่องการเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
๒) ใบงานที่ ๒ เรื่อง พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ
๓) ใบงานที่ ๓ พุทธประวัติและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
๔) ใบงานที่ ๔ เรื่อง พระไตรปิฎก
๕) แผนผังความคิด เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนตามหลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
๖) ใบงานที่ ๕ เรื่อง อริยสัจ ๔
๗) ใบงานที่ ๖ เรื่อง อริยสัจ ๔
๘) ใบงานที่ ๗ เรื่อง แนวการปฏิบัติตนจากชาดกและชาวพุทธตัวอย่าง
๙) ใบงานที่ ๘ เรื่อง คิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม
๑๐) ใบงานที่ ๙ เรื่อง คิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์
๑๑) ใบงานที่ ๑๐ เรื่องการพัฒนาตนเอง
๑๒) ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การใช้หลักธรรมในการพัฒนาตนเอง
๑๓) ใบงานที่ ๑๒ พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน
๑๔) ใบงานที่ ๑๓ พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน
๑๕) ใบงานที่ ๑๔ แบบประเมินตนเอง
๑๖) ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การติดตามการปฏิบัติ ๑
๑๗) ใบงานที่ ๑๖ ศาสนาคริสต์
๑๘) ใบงานที่ ๑๗ เรื่อง พิธีกรรมของศาสนาอิสลาม
๑๙) ใบงานที่ ๑๘ เรื่อง การติดตามการปฏิบัติ ๒
๒๐) ใบงานที่ ๑๙ เรื่อง การพัฒนาตนเอง การสะท้อนคิด

๖.๒ เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑.เขียนเส้นเวลาแสดงเหตุการณ์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในประเทศเพื่อนบ้านที่ได้รับมอบหมาย	เขียนเส้นเวลาโดยระบุเหตุการณ์/ประเด็นสำคัญในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านได้ถูกต้อง ครบถ้วน เขียนข้อความกระชับ เรียงลำดับเหตุการณ์จาก่อนไปหลังได้ถูกต้อง	เขียนเส้นเวลาโดยระบุเหตุการณ์/ประเด็นสำคัญในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านได้ โดยมีจุดบกพร่อง ๑-๒ จุด	เขียนเส้นเวลาโดยระบุเหตุการณ์/ประเด็นสำคัญในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านได้ โดยมีจุดบกพร่องมากกว่า ๒ จุด
๒. วิเคราะห์ความสำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนา	วิเคราะห์ความสำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาได้มากก	วิเคราะห์ความสำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาได้ ๑- ๒	วิเคราะห์ความสำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาได้ ๐-๑

	ว่า ๓ ประเด็น และระบุเหตุผลประกอบได้สอดคล้องเหมาะสมทุกประเด็น	ประเด็น และระบุเหตุผลประกอบได้สอดคล้องเหมาะสม	ประเด็น แต่ไม่ระบุเหตุผลประกอบหรือระบุเหตุผลไม่สอดคล้อง
๓.วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในด้านการเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติอย่างไร	วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในด้านการเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเป็นเอกลักษณ์ของชาติได้มากกว่า ๓ ข้อ และให้เหตุผลประกอบได้สอดคล้องเหมาะสมทุกข้อ	วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในด้านการเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเป็นเอกลักษณ์ของชาติได้ ๑-๒ ประเด็น และให้เหตุผลประกอบได้สอดคล้องเหมาะสม	วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในด้านการเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเป็นเอกลักษณ์ของชาติได้ ๐-๑ประเด็น แต่ไม่ระบุเหตุผล หรือระบุเหตุไม่สอดคล้อง
๔. ยกตัวอย่างวิถีชีวิตของคนไทยที่มีความเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา	ยกตัวอย่าวิถีชีวิตของคนไทยที่มีความเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาได้ถูกต้อง มีรูปภาพประกอบสอดคล้อง และตอบคำถามครบถ้วน	มีข้อบกพร่อง ๑ -๒ จุด	มีข้อบกพร่องมากกว่า ๒ จุด
๕.วิเคราะห์บทบาทของพระพุทธศาสนาในพัฒนาชุมชนและจัดระเบียบสังคม	วิเคราะห์บทบาทของพระพุทธศาสนาในการพัฒนาชุมชนและจัดระเบียบสังคมได้มากกว่า ๓ ข้อ และให้เหตุผลประกอบได้สอดคล้องเหมาะสมทุกข้อ	วิเคราะห์ของพระพุทธศาสนาในการพัฒนาชุมชนและจัดระเบียบสังคมได้ ๑-๒ ประเด็น และให้เหตุผลประกอบได้สอดคล้องเหมาะสม	วิเคราะห์ของพระพุทธศาสนาในการพัฒนาชุมชนและจัดระเบียบสังคมได้ ๐-๑ ประเด็น แต่ไม่ระบุเหตุผล หรือระบุเหตุไม่สอดคล้อง
๖. สรุปเรื่องราวพุทธประวัติ ตอน ผจญมารตรัสรู้ และสั่งสอน พอสังเขป	ตอบคำถามได้ถูกต้องชัดเจน ให้เหตุผลประกอบสอดคล้องครบถ้วนทุกประเด็น	ตอบคำถามได้ถูกต้องชัดเจน ให้เหตุผลประกอบสอดคล้องเป็นส่วนมาก	ตอบคำถามได้ถูกต้องชัดเจน ให้เหตุผลประกอบสอดคล้องเป็นส่วนน้อย
๗. วิเคราะห์ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาพุทธประวัติและการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน			
๘. ระบุวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาที่มีความเกี่ยวข้องกับพุทธประวัติ			

ตอน ผจญมาร ตรัสรู้ และสั่งสอน			
๙. การบอกความหมายและองค์ประกอบของพระไตรปิฎก	อธิบายได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจหรือไม่มีการอธิบาย
๑๐. วิเคราะห์ความสำคัญของพระไตรปิฎก			
๑๑. ความถูกต้องของเนื้อหา	วิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติตนตามหลักธรรมโอวาทปาฏิโมกข์ อริยสัจ ๔ และอริยมรรค ๘ ได้ถูกต้อง ครบถ้วนทุกหลักธรรม	วิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติตนตามหลักธรรมโอวาทปาฏิโมกข์ อริยสัจ ๔ และอริยมรรค ๘ ได้ถูกต้อง ๒ หลักธรรม	วิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติตนตามหลักธรรมโอวาทปาฏิโมกข์ อริยสัจ ๔ และอริยมรรค ๘ ได้ถูกต้องน้อยกว่า ๒ หลักธรรม
๑๒. โครงสร้างและความสัมพันธ์ของแนวคิดที่นำเสนอ	แสดงความเชื่อมโยงของแนวคิดได้ชัดเจน จัดเรียงเหมาะสม เข้าใจง่าย	มีข้อบกพร่อง ๑-๒ จุด	มีข้อบกพร่องมากกว่า ๒ จุด
๑๓. ความคิดสร้างสรรค์	ออกแบบแผนผังความคิดโดยใช้สี สัญลักษณ์ หรือรูปภาพได้สวยงาม น่าสนใจ เข้าใจง่าย	มีข้อบกพร่อง ๑-๒ จุด	มีข้อบกพร่องมากกว่า ๒ จุด
๑๔. กายสุจริต ๓	นักเรียนเติมคำตอบถูกต้องครบถ้วนทุกข้อ	นักเรียนเติมคำตอบถูกต้อง ๒ ข้อ	นักเรียนเติมคำตอบถูกต้อง ๑ ข้อ
๑๕. วจีสุจริต ๔	นักเรียนเติมคำตอบถูกต้องครบถ้วนทุกข้อ	นักเรียนเติมคำตอบถูกต้อง ๓ ข้อ	นักเรียนเติมคำตอบถูกต้อง ๑-๒ ข้อ
๑๖. มโนสุจริต ๓	นักเรียนเติมคำตอบถูกต้องครบถ้วนทุกข้อ	นักเรียนเติมคำตอบถูกต้อง ๒ ข้อ	นักเรียนเติมคำตอบถูกต้อง ๑ ข้อ
๑๗. นักเรียนเสียใจและโกรธที่ถูกเพื่อนสนิทพูดถึงในทางที่ไม่ดี	อธิบายได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน ๔ ประเด็น	อธิบายได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจ ได้อย่างชัดเจน ๓ ประเด็น	อธิบายได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจ ได้อย่างชัดเจน ๒ ประเด็นอธิบาย
๑๘. นักเรียนกลับบ้านเย็นมาก วันนี้มีการบ้านหลายอย่างและพรุ่งนี้ต้องสอบด้วย นักเรียนเครียดและกังวลมาก นักเรียนจะทำอย่างไรในเย็นนี้ที่อีกไม่นานก็ต้องเข้านอนแล้ว			
๑๙. นักเรียนถูกพ่อแม่ดุ			

เพราะพ่อแม่ไม่เห็นด้วยกับสิ่งที่นักเรียนทำ			
๒๐. ตอนเช้าวันนี้แม่บอกว่าจะทำอาหารที่นักเรียนชอบให้รับประทานในมื้อเย็นแต่พอถึงมื้อเย็น แม่เปลี่ยนรายการอาหารเป็นอาหารที่นักเรียนไม่ชอบ นักเรียนหงุดหงิด อารมณ์เสีย เพราะผิดหวัง			
๒๑. นักเรียนอิจฉาเพื่อนที่ได้รับรางวัลแข่งขันแต่งกลอน เพราะนักเรียนก็แต่งกลอนเก่ง แต่วันแข่งขันนักเรียนป่วยจึงพลาดโอกาสเข้าแข่งขัน			
๒๒.โยงเส้นจับคู่ข้อคิดและแบบอย่างการดำเนินชีวิต กับ ชาดกและชาวพุทธตัวอย่างให้ถูกต้อง	โยงเส้นจับคูได้ถูกต้องทั้ง ๗ - ๘ คู่	โยงเส้นจับคู่ถูกต้อง ๔ - ๖ คู่	โยงเส้นจับคู่ถูกต้อง ๑ - ๓ คู่
๒๓. การปฏิบัติตามข้อคิดจากชาดก เรื่อง มิตตวินทุกชาดก ส่งผลดีอย่างไร	อธิบายได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจ หรือไม่มีการอธิบาย
๒๔. การปฏิบัติตามข้อคิดจากชาดก เรื่อง ราโชวาทชาดก ส่งผลดีอย่างไร			
๒๕. การปฏิบัติตนตามแนวทางที่ พระสารีบุตร เป็นแบบอย่างส่งผลดีอย่างไร			
๒๖. การปฏิบัติตนตามแนวทางที่ พระโมคคัลลานะ เป็นแบบอย่างส่งผลดีอย่างไร			
๒๗. การปฏิบัติตนตามแนวทางที่ นางขุชชุตรา เป็นแบบอย่างส่งผลดีอย่างไร			

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม วันพระบรมราชูปถัมภ์

๒๘. การปฏิบัติตนตามแนวทางที่พระเจ้าพิมพิสาร เป็นแบบอย่างส่งผลดีอย่างไร			
๒๙. การปฏิบัติตนตามแนวทางที่ พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไท) ทรงเป็นแบบอย่างส่งผลดีอย่างไร			
๓๐. การปฏิบัติตนตามแนวทางที่ สมเด็จพระสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส ทรงเป็นแบบอย่างส่งผลดีอย่างไร			
๓๑. นักเรียนคิดว่าในโลกนี้มีแต่คนดีไม่มีคนที่ไม่ดีเลย มีหรือไม่ อย่างไร	อธิบายได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจหรือไม่มีการอธิบาย
๓๒. นักเรียนคิดว่าตัวนักเรียนเองมีนิสัยที่ไม่ดีหรือไม่ ยกตัวอย่าง			
๓๓. การอยู่ร่วมกับคนอื่น เมื่อพบคนที่ทำอะไรไม่ถูกใยเราเราควรคิดอย่างไร และปฏิบัติอย่างไร			
๓๔. ถ้าคิดดีต่อกัน ปฏิบัติดีต่อกัน จะเกิดผลดีอย่างไรในสังคม			
๓๕. ให้นักเรียนตั้งเป้าหมายด้านการเรียนและการเป็นลูกที่ดี	ตอบคำถามเป้าหมายละ ๓ ประเด็น	ตอบคำถามเป้าหมายละ ๒ ประเด็น	ตอบคำถามเป้าหมายละ ๑ ประเด็น
๓๖. นักเรียนกำหนดแนวทางการปฏิบัติตนอย่างไรให้เป็นไปตามเป้าหมาย	อธิบายได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจหรือไม่มีการอธิบาย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๓๗. การเขียนเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ๓๘. การนำหลักธรรมมาปรับใช้ ๓๙. ผลที่เกิดขึ้น	เล่าเรื่องราวได้เข้าใจชัดเจน สามารถนำหลักธรรมมาปรับใช้ได้ถูกต้อง บอกผลที่เกิดขึ้นได้อย่างสอดคล้องกัน	เล่าเรื่องราวได้เข้าใจ สามารถนำหลักธรรมมาปรับใช้ได้ถูกต้องบางส่วน บอกผลที่เกิดขึ้นได้อย่างสอดคล้องกัน	เล่าเรื่องราวได้ไม่ชัดเจน สามารถนำหลักธรรมมาปรับใช้ได้ถูกต้อง บอกผลที่เกิดขึ้นได้อย่างสอดคล้องกันบางส่วน
๔๐. เหตุผลที่ต้องการพัฒนาเรื่องนี้	บอกสิ่งที่ต้องการพัฒนาตนเอง และให้เหตุผลที่ต้องการพัฒนาอย่างสอดคล้องกัน	บอกสิ่งที่ต้องการพัฒนาตนเอง และให้เหตุผลที่ต้องการพัฒนาสอดคล้องกันบ้าง	บอกสิ่งที่ต้องการพัฒนาตนเอง และให้เหตุผลที่ต้องการพัฒนาไม่สอดคล้องกัน
๔๑. เป้าหมายที่ต้องการหากพัฒนาเรื่องนี้ได้สำเร็จ	บอกเป้าหมายที่ต้องการหากพัฒนาเรื่องนี้ได้สำเร็จได้อย่างสมเหตุสมผล และสอดคล้องกับแผนที่วางไว้	บอกเป้าหมายที่ต้องการหากพัฒนาเรื่องนี้ได้สำเร็จได้สอดคล้องกับแผนที่วางไว้บางส่วน	บอกเป้าหมายที่ต้องการหากพัฒนาเรื่องนี้ได้สำเร็จไม่สมเหตุสมผล และไม่สอดคล้องกับแผนที่วางไว้
๔๒. วางแผนการพัฒนาตนเอง โดยระบุวิธีปฏิบัติที่ชัดเจนสามารถปฏิบัติได้จริง	วางแผนการพัฒนาตนเองโดยระบุวิธีปฏิบัติที่ชัดเจนสามารถปฏิบัติได้จริง เหมาะสม สอดคล้องกับสิ่งที่ตั้งเป้าหมายไว้	วางแผนการพัฒนาตนเองโดยระบุวิธีปฏิบัติที่ชัดเจนสามารถปฏิบัติได้จริง เหมาะสม สอดคล้องกับสิ่งที่ตั้งเป้าหมายไว้บางส่วน	วางแผนการพัฒนาตนเองโดยระบุวิธีปฏิบัติที่ชัดเจนสามารถปฏิบัติได้จริง ไม่สอดคล้องกับสิ่งที่ตั้งเป้าหมายไว้
๔๓. นักเรียนอ่านแต่ละประโยค แล้วเครื่องหมาย ✔ หรือ ✘ ลงในช่องว่างให้ถูกต้อง	เติมเครื่องหมายได้ถูกต้องทุกข้อ	เติมเครื่องหมายได้ถูกต้อง ๓ ข้อขึ้นไป	เติมเครื่องหมายได้ถูกต้องน้อยกว่า ๓ ข้อ
๔๔. นักเรียนเรียงลำดับขั้นตอนของพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนให้ถูกต้อง โดยเติมตัวเลขลำดับที่หน้าแต่ละข้อ	เรียงลำดับถูกต้องทุกข้อ	เรียงลำดับได้ถูกต้อง ๓ ข้อขึ้นไป	เรียงลำดับได้ถูกต้องน้อยกว่า ๓ ข้อ
๔๕. นักเรียนเรียงลำดับคำกล่าวถวายผ้าอาบน้ำฝน โดยนำมาเขียนเรียงใหม่ให้ถูกต้อง	เรียงลำดับคำกล่าวถวายผ้าอาบน้ำฝน โดยนำมาเขียนเรียงใหม่ได้ถูกต้อง	เรียงลำดับคำกล่าวถวายผ้าอาบน้ำฝน โดยนำมาเขียนเรียงใหม่ได้ถูกต้องบางส่วน	เรียงลำดับคำกล่าวถวายผ้าอาบน้ำฝน โดยนำมาเขียนเรียงใหม่ได้ไม่ถูกต้อง
๔๕. พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนมีความสำคัญอย่างไร	อธิบายได้ชัดเจนและครอบคลุม	อธิบายได้บางส่วนแต่ยังไม่ครบถ้วน	อธิบายไม่ตรงประเด็น
๔๖. นักเรียนบอก	บอกมารยาทชาวพุทธที่	บอกมารยาทชาวพุทธที่	บอกมารยาทชาวพุทธที่

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

มารยาทชาวพุทธที่ควรปฏิบัติ และไม่ควรปฏิบัติขณะเข้าร่วมพิธีทางศาสนา ๕ ข้อ	ควรปฏิบัติ และไม่ควรปฏิบัติ ขณะเข้าร่วมพิธีทางศาสนา ๕ ข้อ	ควรปฏิบัติ และไม่ควรปฏิบัติ ขณะเข้าร่วมพิธีทางศาสนา ๓ ข้อ	ควรปฏิบัติ และไม่ควรปฏิบัติ ขณะเข้าร่วมพิธีทางศาสนา น้อยกว่า ๓ ข้อ
๔๗. นักเรียนศึกษารายละเอียดของหน้าที่ในพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนแต่ละหมวด แล้วช่วยกันวางแผนว่าในกลุ่มของคุณใครจะรับผิดชอบแต่ละหน้าที่ย่อย พร้อมระบุแนวทางการดำเนินงานให้ชัดเจน	อธิบายได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจหรือไม่มีการอธิบาย
๔๘. ปัญหาและอุปสรรค			
๔๙. สิ่งที่อยากปรับปรุงและพัฒนา			
๕๐. ส่วนที่ ๑ : ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✔ ที่ตรงกับการปฏิบัติตนของตนเอง	ทำเครื่องหมาย ✔ ที่ตรงกับการปฏิบัติตนของตนเองทุกข้อและรวมคะแนนถูกต้อง	ทำเครื่องหมาย ✔ ที่ตรงกับการปฏิบัติตนของตนเองบางส่วน	ไม่ทำเครื่องหมาย ✔ ที่ตรงกับการปฏิบัติตนของตนเองและไม่รวมคะแนน
๕๑. ส่วนที่ ๒ : การสะท้อนตนเอง ๑. นักเรียนเตรียมตัวก่อนเข้าร่วมพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนอย่างไรบ้าง ๒. นักเรียนประทับใจพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนในขั้นตอนได้เพราะเหตุใด ๓. นักเรียนปฏิบัติตัวอย่างไรบ้างที่สะท้อนถึงมารยาทของชาวพุทธ ๔. นักเรียนสะท้อนความความรู้สึกต่อพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน ๕. พิธีถวายผ้าอาย	อธิบายได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจหรือไม่มีการอธิบาย

น้ำฝนควรมีต่อไปหรือไม่ เพราเหตุใด			
๕๒. เล่าเหตุการณ์ในสัปดาห์ที่ผ่านมา	อธิบายได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจหรือไม่มีการอธิบาย
๕๓. บอกหลักธรรมที่นำไปปรับใช้และนำไปปรับใช้อย่างไร			
๕๔. สามารถทำตามแผนการพัฒนาตนเองที่วางแผนไว้หรือไม่ (เลือกตอบทำได้/ทำไม่ได้) เพราะเหตุใด			
๕๕. ส่งผลอย่างไร			
๕๖. สิ่งที่อยากพัฒนาในสัปดาห์ต่อไป			
๕๗. วางแผนในสัปดาห์ต่อไปอย่างไร			
๕๘. ยกตัวอย่างศาสนพิธีสำคัญของศาสนาคริสต์ ๑ พิธี พร้อมอธิบายถึงความหมาย จุดประสงค์ วิธีการในการประกอบพิธี	ตอบคำถามได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	ตอบคำถามได้ถูกต้องบางส่วน	ตอบคำถามได้ไม่ถูกต้อง
๕๙. นักเรียนสามารถมีเพื่อนเป็นคนที่นับถือศาสนาที่แตกต่างกันได้หรือไม่ เพราะเหตุใด นักเรียนจะปฏิบัติตนอย่างไรเมื่อต้องอยู่ร่วมกับเพื่อนต่างศาสนา			
๖๐. คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ ๑. หากนักเรียนพบเห็นเพื่อนที่กำลังล้อเลียนเพื่อนที่นับถือศาสนาที่แตกต่างกัน นักเรียนจะทำอย่างไร เพราะเหตุใด	ตอบคำถามได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	ตอบคำถามถูกต้องบางส่วน	ตอบคำถามไม่ถูกต้อง
๖๑. คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้	๒. การที่คนในสังคมที่นับถือศาสนาที่แตกต่างกัน	๒. การที่คนในสังคมที่นับถือศาสนาที่แตกต่างกัน	๒. การที่คนในสังคมที่นับถือศาสนาที่แตกต่างกัน

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๒. การที่คนในสังคมที่นับถือศาสนาที่แตกต่างกันสามารถอยู่ร่วมกันได้ส่งผลอย่างไร	สามารถอยู่ร่วมกันได้ส่งผลอย่างไร	สามารถอยู่ร่วมกันได้ส่งผลอย่างไร	สามารถอยู่ร่วมกันได้ส่งผลอย่างไร
๖๒. เล่าเหตุการณ์ในสัปดาห์ที่ผ่านมา	อธิบายได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจหรือไม่มีการอธิบาย
๖๓. หลักธรรมที่นำไปปรับใช้			
๖๔. สามารถทำตามแผนการพัฒนาตนเองที่วางแผนไว้หรือไม่ (เลือกตอบทำได้/ทำไม่ได้) เพราะเหตุใด			
๖๕. ส่งผลอย่างไร			
๖๖. สิ่งที่อยากพัฒนาในสัปดาห์ต่อไป			
๖๗. วางแผนในสัปดาห์ต่อไปอย่างไร			
๖๘. ให้นักเรียนประเมินความพึงพอใจในการพัฒนาตนเองในสัปดาห์ที่ผ่านมา พร้อมให้เหตุผล	อธิบายได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจหรือไม่มีการอธิบาย
๖๙. บอกเล่าสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการพัฒนาตนเองในสัปดาห์นี้			
๗๐. สะท้อนความคิด / ความรู้สึก ต่อการวางแผนพัฒนาตนเอง			
๗๑. อยากพัฒนาตนเองในเรื่องใดต่อไป เพราะเหตุใด			

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน 0 – 70 หมายถึง ระดับคุณภาพ ดี
คะแนน 71 – 141 หมายถึง ระดับคุณภาพ พอใช้
คะแนน 142 – 213 หมายถึง ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ พอใช้ ขึ้น

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ ชั่วโมง

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ และศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม. ๒/๑ อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศเพื่อนบ้าน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้าน มีหลายช่วงเวลา หลายวิธีการซึ่งพระพุทธศาสนามีส่วนสนับสนุนการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข เกิดการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและเพิ่มความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศที่นับถือพระพุทธศาสนา

๓. สาระการเรียนรู้

๑. การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้าน

๑.๑ พระพุทธศาสนาในเมียนมา เผยแผ่มาตั้งแต่สมัยพระเจ้าอโศก และมีความเจริญรุ่งเรืองในช่วงราชวงศ์พุกาม โดยเฉพาะนิกายเถรวาทที่กลายเป็นศาสนาหลัก วัดวาอารามและพระเจดีย์สำคัญ เช่น ชเวดากอง แสดงถึงความสำคัญของศาสนานี้ในวัฒนธรรมและประเพณีของเมียนมา ปัจจุบันมีพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาหลัก

๑.๒ พระพุทธศาสนาในประเทศลาว เผยแผ่เข้ามาจากอาณาจักรล้านนาและสุโขทัย โดยนับถือนิกายเถรวาทเป็นหลัก มีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมและชีวิตประจำวันของชาวลาว วัดพระธาตุหลวงและพระธาตุศักดิ์สิทธิ์เป็นสัญลักษณ์สำคัญของพระพุทธศาสนาในประเทศ

๑.๓ พระพุทธศาสนาในประเทศกัมพูชา เผยแผ่ตั้งแต่สมัยฟูนันและเจริญรุ่งเรืองในยุคราชอาณาจักรขอม ปัจจุบันนับถือนิกายเถรวาทเป็นหลัก พระพุทธศาสนามีบทบาทสำคัญในวัฒนธรรมและชีวิตประจำวัน วัดสำคัญเช่น วัดพระแก้วและนครวัด

๑.๔ พระพุทธศาสนาในประเทศเวียดนาม พระพุทธศาสนาในเวียดนามเผยแผ่มาจากจีนและอินเดีย โดยนับถือทั้งนิกายเถรวาทและมหายาน ศาสนานี้มีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมและจิตวิญญาณของชาวเวียดนาม วัดสำคัญเช่น วัดเจดีย์เตริ่นก๊วกและวัดบ๊ายดิ่ง

๑.๕ พระพุทธศาสนาในประเทศมาเลเซีย เผยแผ่มาจากอินเดียและจีน โดยชาวจีนในมาเลเซียนับถือนิกายมหายานเป็นหลัก ขณะที่ชาวไทยและเมียนมานับถือนิกายเถรวาท แม้จะไม่ใช่ศาสนาหลักในประเทศ แต่พระพุทธศาสนามีอิทธิพลในด้านวัฒนธรรมและมีวัดสำคัญ เช่น วัดเก็กลกสี่

๑.๖ พระพุทธศาสนาในประเทศสิงคโปร์มีการผสมผสานระหว่างนิกายเถรวาทและมหายาน โดยชาวจีนเป็นกลุ่มที่นับถือมากที่สุด ศาสนาพุทธมีบทบาทสำคัญในสังคมสิงคโปร์ วัดสำคัญเช่น วัดพระเขี้ยวแก้ว เป็นศูนย์กลางทางศาสนาและวัฒนธรรม

๑.๗ พระพุทธศาสนาในประเทศอินโดนีเซีย เผยแผ่เข้ามาตั้งแต่สมัยอาณาจักรศรีวิชัยและมัชปาหิต แม้ปัจจุบันจะมีประชากรนับถือศาสนาพุทธน้อย แต่ศาสนานี้ยังคงมีบทบาทสำคัญในวัฒนธรรม โดยมีโบราณสถานสำคัญ เช่น บุโรพุทโธ ซึ่งเป็นมรดกโลกและแหล่งท่องเที่ยวทางศาสนาที่สำคัญ

๑.๘ พระพุทธศาสนาในประเทศบรูไนมีผู้นับถือเพียงส่วนน้อย เนื่องจากประเทศนี้มีอิสลามเป็นศาสนาหลัก แม้ว่าจะมีชุมชนชาวจีนที่นับถือพระพุทธศาสนาอยู่ แต่พระพุทธศาสนาไม่มีบทบาทสำคัญในสังคมและวัฒนธรรมโดยรวมของประเทศ

๑.๙ พระพุทธศาสนาในประเทศฟิลิปปินส์พระพุทธศาสนาในฟิลิปปินส์มีผู้ติดตามน้อยมาก โดยส่วนใหญ่จะเป็นชุมชนชาวจีนและชาวบุดดิสต์บางกลุ่มที่เข้ามาตั้งถิ่นฐาน ศาสนาที่แพร่หลายที่สุดในประเทศคืออำนาจคริสต์ศาสนา อย่างไรก็ตาม วัดพุทธและการปฏิบัติทางศาสนายังคงมีอยู่ในบางพื้นที่ โดยเฉพาะในเมืองใหญ่ที่มีประชากรชาวจีนมาก

๒. พระพุทธศาสนาช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน

๒.๑ ศาสนาช่วยเสริมสร้างให้ประชาชนชาวพุทธในแต่ละประเทศมีลักษณะนิสัยใจคอที่ดีงาม มีวัฒนธรรมน้ำใจ มีจิตใจอ่อนโยน ทำให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นทั้งที่วัฒนธรรมเหมือนหรือแตกต่างกัน ส่งเสริมให้เกิดการกระทำเพื่อหมู่คณะและสังคม

๒.๒ การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้านก่อให้เกิดการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนความรู้ทางพระพุทธศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม นำมาซึ่งความเข้าใจอันดีระหว่างกัน เกิดเป็นเครือข่ายความร่วมมือกันทางด้านพระพุทธศาสนา

๒.๓ พระพุทธศาสนาช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้านทำให้ชาวพุทธที่อยู่ในแต่ละภูมิภาคของโลกสามารถสื่อสารกันได้อย่างเข้าอกเข้าใจกัน และสามารถอยู่ร่วมกันกับผู้นับถือศาสนาอื่นๆ โดยไม่ขัดแย้ง

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกรายละเอียดการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างถูกต้อง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- เขียนเส้นเวลาแสดงรายละเอียดสำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง
- วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้านได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นประโยชน์ของพระพุทธศาสนาในฐานะที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้านได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

เขียนเส้นเวลาแสดงเหตุการณ์สำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง อย่างเห็นประโยชน์ของพระพุทธศาสนาในฐานะที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน (๑.๑.๓, ๒.๑.๑, ๔.๒.๒, ๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เขียนเส้นเวลาแสดงรายละเอียดสำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง อย่างเห็นประโยชน์ของพระพุทธศาสนาในฐานะที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน (๑.๑.๓, ๒.๑.๑, ๔.๒.๒, ๔.๓.๑) **ด้านความรู้** บอกรายละเอียดการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างถูกต้อง	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. นักเรียนทำกิจกรรม “คู่ไหน รู้ไหมเอ่ย” โดยครูนำเสนอภาพศาสนสถานกับป้ายชื่อประเทศ ให้นักเรียนจับคู่ภาพกับข้อความให้สอดคล้องกัน ครูสนทนาและให้ข้อมูลนักเรียนเพิ่มเติมพอสังเขป ดังนี้ ภาพที่ ๑ เจดีย์ชเวดากอง (Shwedagon Pagoda) (ที่มา:https://www.cimbthai.com/th/personal/blog/lifestyle-tips/shwedagon-pagoda.html) ข้อมูลเกี่ยวกับเจดีย์ชเวดากอง คือ เป็นเจดีย์ทองคำศักดิ์สิทธิ์และสำคัญที่สุดในประเทศเมียนมา ตั้งอยู่บนเนินเขาเชียงกุตระในนครย่างกุ้ง เชื่อกันว่าสร้างขึ้นมากว่า ๒,๕๐๐ ปี และเป็นที่บรรจุพระเกศาธาตุของพระพุทธเจ้า	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. นักเรียนทำกิจกรรม “คู่ไหน รู้ไหมเอ่ย” โดยจับคู่ภาพพุทธศาสนสถานกับชื่อประเทศให้สอดคล้องกัน ดังนี้ - ภาพที่ ๑ เจดีย์ชเวดากอง - ประเทศเมียนมา - ภาพที่ ๒ บุโรพุทโธ - ประเทศอินโดนีเซีย - ภาพที่ ๓ วัดพระแก้ว - ประเทศไทย	- สื่อ PowerPoint เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน	ใบงานที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้าน	- ตรวจใบงานที่ ๑ เรื่องการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในประเทศเพื่อนบ้าน - สังเกตพฤติกรรมการเรียน/ แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านทักษะกระบวนการ เขียนเส้นเวลาแสดงรายละเอียดสำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** เห็นประโยชน์ของพระพุทธศาสนาในฐานะที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้านได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วม	องค์เจดีย์สูงประมาณ ๙๙ เมตร ปิดด้วยทองคำแท้ และยอดประดับด้วยเพชรเม็ดใหญ่ นับเป็นศูนย์กลางศรัทธาของชาวพุทธและสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญของเมียนมา ภาพที่ ๒ บุโรพุทโธ (ที่มา:https://www.winnews.tv/news/๑๐๓๐๖) ข้อมูลเกี่ยวกับบุโรพุทโธ คือ ตั้งอยู่บนเกาะชวา ประเทศอินโดนีเซีย สร้างขึ้นในช่วงศตวรรษที่ ๘-๙ ในสมัยราชวงศ์ไศเลนทร์ มีโครงสร้างเป็นพุทธศิลป์แบบมหายาน ประกอบด้วย ๙ ชั้นซ้อนกันเป็นทรงพีระมิดขั้นบันได ประดับด้วยพระพุทธรูปกว่า ๕๐๐ องค์ และเจดีย์ทรงระฆังกว่า ๗๐ องค์ เป็นมรดกโลกของยูเนสโก และสถานที่สำคัญทางศาสนาและวัฒนธรรมของอินโดนีเซีย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
กิจกรรมการ เรียนรู้	ภาพที่ ๓ วัดพระแก้ว (ที่มา:https://www.thairentecocar.co.th/๑๗๒๓๒๕๘๖) ข้อมูลเกี่ยวกับวัดพระแก้ว คือ วัดพระแก้ว (วัดพระศรีรัตนศาสดาราม) เป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองของประเทศไทย ตั้งอยู่ในพระบรมมหาราชวัง กรุงเทพมหานคร สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๑ พ.ศ. ๒๓๒๕ เป็นที่ประดิษฐานพระแก้วมรกต พระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์สำคัญของชาติ วัดไม่มีพระสงฆ์จำพรรษา โดดเด่นด้วยสถาปัตยกรรมไทยอันงดงาม และเป็นศูนย์กลางของพระราชพิธีสำคัญทางศาสนาและราชสำนัก ๒. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนร่วมกันตอบ ดังนี้ ๒.๑ สถานที่สำคัญทั้ง ๓ แห่งในกิจกรรม “คู่ไหน	๒. นักเรียนตอบคำถามของครู ดังนี้ ๒.๑ สถานที่สำคัญทั้ง ๓ แห่งเป็นพุทธศาสน			

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	รู้ไหมเอ่ย” มีความเกี่ยวข้องหรือเชื่อมโยงกันอย่างไร ๒.๒ เพราะเหตุใดจึงมีพุทธศาสนสถานกระจายอยู่ในหลายประเทศ ๓. ครูเชื่อมโยงคำตอบของนักเรียนเข้าสู่บทเรียน เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน	สถาน/ สถานที่สำคัญทั้ง ๓ แห่งตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ฯลฯ ๒.๒ มีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาไปยังประเทศต่าง ๆ หลายประเทศ ฯลฯ ๓. นักเรียนฟังครูเชื่อมโยงคำตอบเพื่อเข้าสู่บทเรียน เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน			
	ขั้นสอน (๒๕ นาที) ๑. ครูแบ่งนักเรียนเป็น ๙ กลุ่ม นักเรียนแต่ละกลุ่มจับฉลากชื่อประเทศ ๙ ประเทศ ได้แก่ ๑.๑ ประเทศเมียนมา ๑.๒ ประเทศลาว ๑.๓ ประเทศกัมพูชา ๑.๔ ประเทศเวียดนาม ๑.๕ ประเทศมาเลเซีย ๑.๖ ประเทศสิงคโปร์ ๑.๗ ประเทศอินโดนีเซีย ๑.๘ ประเทศบรูไน	**ขั้นสอน (๒๕ นาที)** ๑. แบ่งกลุ่ม ๙ กลุ่ม และจับฉลากชื่อประเทศที่ครูกำหนดให้ กลุ่มละ ๑ ประเทศ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๑.๙ ประเทศฟิลิปปินส์ ๒. ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน ที่จับฉลากได้ โดยร่วมกันขีดเส้นใต้เหตุการณ์หรือประเด็นสำคัญในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศที่กลุ่มของตนได้รับมอบหมาย และนำข้อมูลมาเขียนเส้นเวลาแสดงข้อมูลการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านที่กลุ่มได้รับมอบหมายลงในใบงานที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน	๒. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้านที่กลุ่มของตนเองได้รับมอบหมาย ร่วมกันขีดเส้นใต้เหตุการณ์หรือประเด็นสำคัญในใบความรู้ และนำข้อมูลมาเขียนเส้นเวลาแสดงข้อมูลการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านลงในใบงานที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ๑. ครูสุ่มนักเรียนนักเรียนจำนวน ๓ กลุ่ม นำเสนอเส้นเวลาสรุปการเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน กำหนดเวลาในการนำเสนอ กลุ่มละ ๓ นาที โดยครูเพิ่มเติมประเด็นที่ขาดหายให้สมบูรณ์	**ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที)** ๑. นักเรียน ๓ กลุ่ม นำเสนอเส้นเวลาสรุปการเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปประเด็นของกลุ่มที่นำเสนอไปแล้ว ๒. ครูกำหนดประเด็นคำถามให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายดังนี้	**ขั้นสรุป (๕ นาที)** ๑. ฟังครูสรุปประเด็นอย่างตั้งใจ ๒. นักเรียนร่วมกันอภิปรายตามประเด็นที่ครูกำหนด ดังนี้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒.๑ นักเรียนคิดว่าการเผยแผ่พระพุทธศาสนามีความสำคัญอย่างไร ๒.๒ พระพุทธศาสนามีส่วนช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศเพื่อนบ้านอย่างไร ๓. ครูเชื่อมโยงบทเรียนสู่คาบถัดไป โดยแจ้งให้ให้นักเรียนอีก ๖ กลุ่ม เตรียมนำเสนอเส้นเวลาสรุปการเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน ๔. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะท้อนกลับใน	๒.๑ แนวคำตอบ: การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเป็นพันธกิจที่สำคัญยิ่งต่อความมั่นคงของพระพุทธศาสนา เพราะเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจในหลักพระธรรมวินัยให้แก่พุทธศาสนิกชนอย่างถูกต้อง ถ่องแท้ สามารถเลือกนำหลักธรรมมาปรับใช้ให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์ในการดำรงชีวิตของตนได้อย่างเป็นสุข ๒.๒ แนวคำตอบ: พระพุทธศาสนาทำให้ประชาชนชาวพุทธในแต่ละประเทศเป็นสังคมที่มีวัฒนธรรมน้ำใจ มีจิตใจอ่อนโยน ใจกว้าง ทำให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นทั้งที่มีวัฒนธรรมเหมือนหรือแตกต่างกันได้ นำมาซึ่งความเข้าใจอันดีระหว่างกัน เกิดเป็นเครือข่ายความร่วมมือทางด้านการศึกษาพระพุทธศาสนา			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ชั่วโมงต่อไป ๕. ครูบันทึกผลการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้ ๖. ครูให้โอกาสนักเรียนในการแก้ไข/พัฒนางานได้ตามศักยภาพของนักเรียน				

สถานศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง แผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน

๒.) ใบความรู้ เรื่อง พระพุทธศาสนาในประเทศเพื่อนบ้าน

๓) ใบงานที่ ๑ เรื่องการเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑ เรื่องการเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกรายละเอียดการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างถูกต้อง	ตรวจใบงานที่ ๑ เรื่องการเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน	ใบงานที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - เขียนเส้นเวลาแสดงรายละเอียดสำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง - วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้านได	- สังเกตการร่วมกับเพื่อนเขียนเส้นเวลา - ตรวจใบงานที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน	- แบบสังเกตการร่วมกับเพื่อน - ใบงานที่ ๑ เรื่องการเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) -เห็นประโยชน์ของพระพุทธศาสนาในฐานะที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้านได้	- การตอบคำถาม - ตรวจใบงานที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน	- คำถาม - ใบงานที่ ๑ เรื่องการเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) เขียนเส้นเวลาแสดงรายละเอียดสำคัญของการเผยแผ่	ตรวจใบงานที่ ๑ เรื่องการเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน	- ใบงานที่ ๑ เรื่องการเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

สถาบันวิทยบริการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง อย่างเห็นประโยชน์ของพระพุทธศาสนาในฐานะที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน (๑.๑.๓, ๒.๑.๑, ๔.๒.๒, ๔.๓.๑)	สังเกต การร่วมกับเพื่อน เขียนเส้นเวลา	แบบสังเกตการร่วมกับเพื่อน เขียนเส้นเวลา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้	สังเกต พฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกต พฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑.เขียนเส้นเวลาแสดงเหตุการณ์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในประเทศเพื่อนบ้านที่ได้รับมอบหมาย	เขียนเส้นเวลาโดยระบุเหตุการณ์/ประเด็นสำคัญในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านได้ถูกต้อง ครบถ้วน เขียนข้อความกระชับ เรียงลำดับเหตุการณ์จากก่อนไปหลังได้ถูกต้อง	เขียนเส้นเวลาโดยระบุเหตุการณ์/ประเด็นสำคัญในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านได้ โดยมีจุดบกพร่อง ๑-๒ จุด	เขียนเส้นเวลาโดยระบุเหตุการณ์/ประเด็นสำคัญในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านได้ โดยมีจุดบกพร่องมากกว่า ๒ จุด
๒. วิเคราะห์ความสำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนา	วิเคราะห์ความสำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาได้มากกว่า ๓ ประเด็น และระบุเหตุผลประกอบได้สอดคล้องเหมาะสมทุกประเด็น	วิเคราะห์ความสำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาได้ ๑- ๒ ประเด็น และระบุเหตุผลประกอบได้สอดคล้องเหมาะสม	วิเคราะห์ความสำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาได้ ๐-๑ ประเด็น แต่ไม่ระบุเหตุผลประกอบหรือระบุเหตุผลไม่สอดคล้อง
๑. มีการวางแผนในการทำงาน ๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖– ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ – ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินมี ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

รายการ	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. มีการวางแผนในการทำงาน			
๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ			

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ – ๗	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ – ๕	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบตำถาม ตอนที่ ๑ และตอนที่ ๒ ให้ครบถ้วน

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเขียนเส้นเวลาแสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านที่กลุ่มของตนเองได้รับมอบหมายให้ถูกต้อง

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑.นักเรียนคิดว่าการเผยแผ่พระพุทธศาสนามีความสำคัญอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

๒. พระพุทธศาสนามีส่วนช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศเพื่อนบ้างอย่างไร

.....

.....

.....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลย ใบงานที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนาในประเทศเมียนมา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบตำถาม ตอนที่ ๑ และตอนที่ ๒ ให้ครบถ้วน

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเขียนเส้นเวลาแสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านที่กลุ่มของตนเองได้รับมอบหมายให้ถูกต้อง

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑.นักเรียนคิดว่าการเผยแผ่พระพุทธศาสนามีความสำคัญอย่างไรบ้าง

การเผยแผ่พระพุทธศาสนา เป็นพันธกิจที่สำคัญยิ่งต่อความมั่นคงของพระพุทธศาสนา เพราะเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจในหลักพระธรรมวินัยให้แก่พุทธศาสนิกชนอย่างถูกต้อง ถ่องแท้ สามารถเลือกนำหลักธรรมมาปรับใช้ให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์ในการดำรงชีวิตของตนได้อย่างเป็นสุข

๒. พระพุทธศาสนามีส่วนช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศเพื่อนบ้างอย่างไร

ทำให้ประชาชนชาวพุทธในแต่ละประเทศเป็นสังคมที่มีวัฒนธรรมน้ำใจ มีจิตใจอ่อนโยน ใจกว้าง ทำให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นทั้งที่มีวัฒนธรรมเหมือนหรือแตกต่างกันได้ นำมาซึ่งความเข้าใจอันดีระหว่างกัน เกิดเป็นเครือข่ายความร่วมมือทางด้านการศึกษาพระพุทธศาสนา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๒๕๐ ปี พุทธศักราช ๒๕๕๐ สำนักวิชาการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

เฉลย ใบงานที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนาในประเทศลาว
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบตำถาม ตอนที่ ๑ และตอนที่ ๒ ให้ครบถ้วน

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเขียนเส้นเวลาแสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านที่กลุ่มของตนเองได้รับมอบหมายให้ถูกต้อง

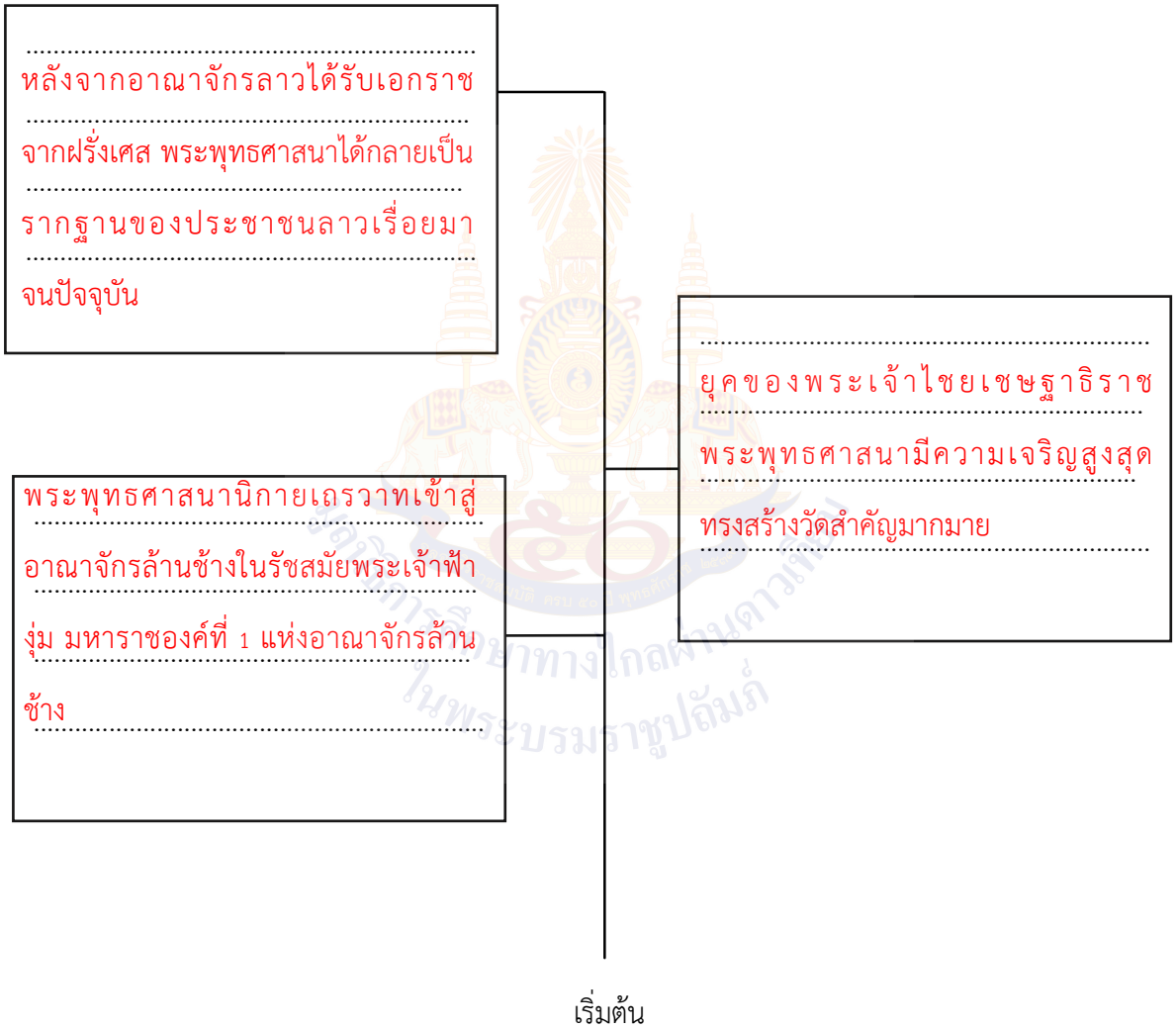

เฉลย ใบงานที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนาในประเทศกัมพูชา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบตำถาม ตอนที่ ๑ และตอนที่ ๒ ให้ครบถ้วน

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเขียนเส้นเวลาแสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านที่กลุ่มของตนเองได้รับมอบหมายให้ถูกต้อง

เฉลย ใบงานที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนาในประเทศเวียดนาม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบตำถาม ตอนที่ ๑ และตอนที่ ๒ ให้ครบถ้วน

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเขียนเส้นเวลาแสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านที่กลุ่มของตนเองได้รับมอบหมายให้ถูกต้อง

ปัจจุบัน ชาวเวียดนามส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธนิกายมหายานและนิกายเถรวาท มีการจัดตั้งมหาลัยสงฆ์อย่างเป็นทางการ

ในปีพ.ศ.2474 ได้มีการจัดตั้งสมาคมทางพระพุทธศาสนา โดยมุ้งเน้นด้านการศึกษา สังคมสงเคราะห์และปฏิรูปวินัยพระสงฆ์

ประมาณ พ.ศ.2071-2345 เป็นชวงที่ราชวงศ์ตรินห์แห่งเวียดนามเหนือและราชวงศ์เหงียนแห่งเวียดนามใต้แย่งอำนาจกัน ต่างฝ่ายต่างสนับสนุนพระพุทธศาสนาด้วยวิธีการต่าง ๆ

ราชวงศ์ตินห์ปกครองเวียดนาม พระพุทธศาสนาได้รับการอุปถัมภ์และได้รับการยอมรับนับถือมากขึ้น

หลายร้อยปีก่อน ประเทศเวียดนามเป็นเมืองขึ้นของจีน คณะทูตจากจีนได้เดินทางมาเผยแผ่พระพุทธศาสนานิกายมหายาน

เริ่มต้น

เฉลย ใบงานที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนาในประเทศมาเลเซีย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบตำถาม ตอนที่ ๑ และตอนที่ ๒ ให้ครบถ้วน

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเขียนเส้นเวลาแสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านที่กลุ่มของตนเองได้รับมอบหมายให้ถูกต้อง

เริ่มต้น

ชาวจีนอาศัยในมาเลเซียได้นำพระพุทธศาสนานิกายมหายานจากประเทศจีนเข้ามาเผยแผ่ในประเทศมาเลเซีย ภายหลังเมื่อประเทศมาเลเซียได้รับเอกราชจากอังกฤษ และศรีลังกาเข้ามาเผยแผ่พระพุทธศาสนาตามแบบปฏิบัติของตน จึงทำให้พระพุทธศาสนาได้รับการฟื้นฟูมากขึ้น

พ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงแผ่พระราชอำนาจขยายอาณาเขตลงมาทางได้ถึงเมืองนครศรีธรรมราชและบริเวณแหลมมลายูทั้งหมดจึงเป็นเหตุให้พระพุทธศาสนานิกายเถรวาทแบบลังกาวงศ์เข้ามาเผยแผ่ในแหลมมลายู

พระพุทธศาสนานิกายเถรวาทได้เผยแผ่เข้าสู่ประเทศมาเลเซียในพุทธศตวรรษที่ 3 พุทธศตวรรษที่ 12 แหลมมลายู ได้ตกอยู่ภายใต้การปกครองของอาณาจักรศรีวิชัย พระพุทธศาสนานิกายมหายานจึงได้เข้ามาเผยแผ่ในแถบนี้ด้วย

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลย ใบงานที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนาในประเทศสิงคโปร์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบตำถาม ตอนที่ ๑ และตอนที่ ๒ ให้ครบถ้วน

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเขียนเส้นเวลาแสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านที่กลุ่มของตนเองได้รับมอบหมายให้ถูกต้อง

เริ่มต้น

พ.ศ.2508 พระพุทธศาสนานิกายมหายานได้เผยแผ่มายังประเทศสิงคโปร์ และได้รับการยอมรับและนับถือกันอย่างแพร่หลาย เพราะชาวสิงคโปร์ส่วนมากเป็นคนเชื้อสายจีน

ปัจจุบัน ชาวสิงคโปร์นับถือพระพุทธศาสนานิกายมหายานกันอย่างแพร่หลาย ชาวพุทธได้ช่วยกันเผยแผ่อย่างจริงจัง

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลย ใบงานที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนาในประเทศอินโดนีเซีย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบตำถาม ตอนที่ ๑ และตอนที่ ๒ ให้ครบถ้วน

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเขียนเส้นเวลาแสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านที่กลุ่มของตนเองได้รับมอบหมายให้ถูกต้อง

ภายหลังอาณาจักรศรีวิชัยซึ่งเป็นศูนย์กลางแห่งพระพุทธศาสนาได้มีการติดต่อทางการค้ากับประเทศต่าง ๆ ซึ่งมาพร้อมกับศาสนาอิสลามทำให้คนนับถือพระพุทธศาสนาน้อยลงไป แต่ในปัจจุบันชาวอินโดนีเซียที่มีศรัทธาในพระพุทธศาสนาก็ยังมีอยู่และพยายามฟื้นฟูพระพุทธศาสนาให้รุ่งเรือง

พระพุทธศาสนานิกายมหายานเจริญรุ่งเรืองถึงขีดสุดในสมัยราชวงศ์ไศเลนทร์ มีการส่งเสริมพระพุทธศาสนาในด้านต่าง ๆ มากมาย เช่น โปรดให้สร้างพุทธวิหารบรมพุทโธ (บุโรพุทโธ)

เริ่มต้น

พระพุทธศาสนานิกายเถรวาทได้เผยแผ่เข้าสู่ประเทศอินโดนีเซียประมาณพุทธศตวรรษที่ 3 ตรงกับสมัยพระเจ้าอโศกมหาราช

ศูนย์วิทยทรัพยากรการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลย ใบงานที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนาในประเทศบรูไน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบตำถาม ตอนที่ ๑ และตอนที่ ๒ ให้ครบถ้วน

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเขียนเส้นเวลาแสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านที่กลุ่มของตนเองได้รับมอบหมายให้ถูกต้อง

.....
มีผู้นับถือพระพุทธศาสนานิกายเพิ่มขึ้น
.....
.....
.....
.....
.....

.....
เมื่อชาวจีนโพ้นทะเลอพยพมาสู่ดินแดนนี้
.....
.....
.....
.....

.....
พระพุทธศาสนาได้เข้ามาในบรูไนตั้งแต่
.....
สมัยอาณาจักรศรีวิชัยที่เผยแผ่เข้ามาจาก
.....
คาบสมุทรมลายูในพุทธศตวรรษที่ 7
.....

เริ่มต้น

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลย ใบงานที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนาในประเทศฟิลิปปินส์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบตำถาม ตอนที่ ๑ และตอนที่ ๒ ให้ครบถ้วน

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเขียนเส้นเวลาแสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านที่กลุ่มของตนเองได้รับมอบหมายให้ถูกต้อง

ปัจจุบันมีคณะสงฆ์นิกายมหายานจากไต้หวันเข้าไปเผยแผ่พระพุทธศาสนาในฟิลลิปปินส์โดยมีชาวพุทธอยู่ในฟิลลิปินส์ประมาณร้อยละ 1.5

จนกระทั่งเมื่อชาวจีนที่อพยพเข้ามาตั้งรากฐานในฟิลิปปินส์และได้นำพระพุทธศาสนานิกายมหายานเข้ามาด้วย

พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศฟิลิปปินส์ในสมัยอาณาจักรศรีวิชัยเรืองอำนาจฝั่งมลายูแล้วค่อยหายไป

เริ่มต้น

เฉลย ใบงานที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนาในประเทศติมอร์ตะวันออก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบตำถาม ตอนที่ ๑ และตอนที่ ๒ ให้ครบถ้วน

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเขียนเส้นเวลาแสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านที่กลุ่มของตนเองได้รับมอบหมายให้ถูกต้อง

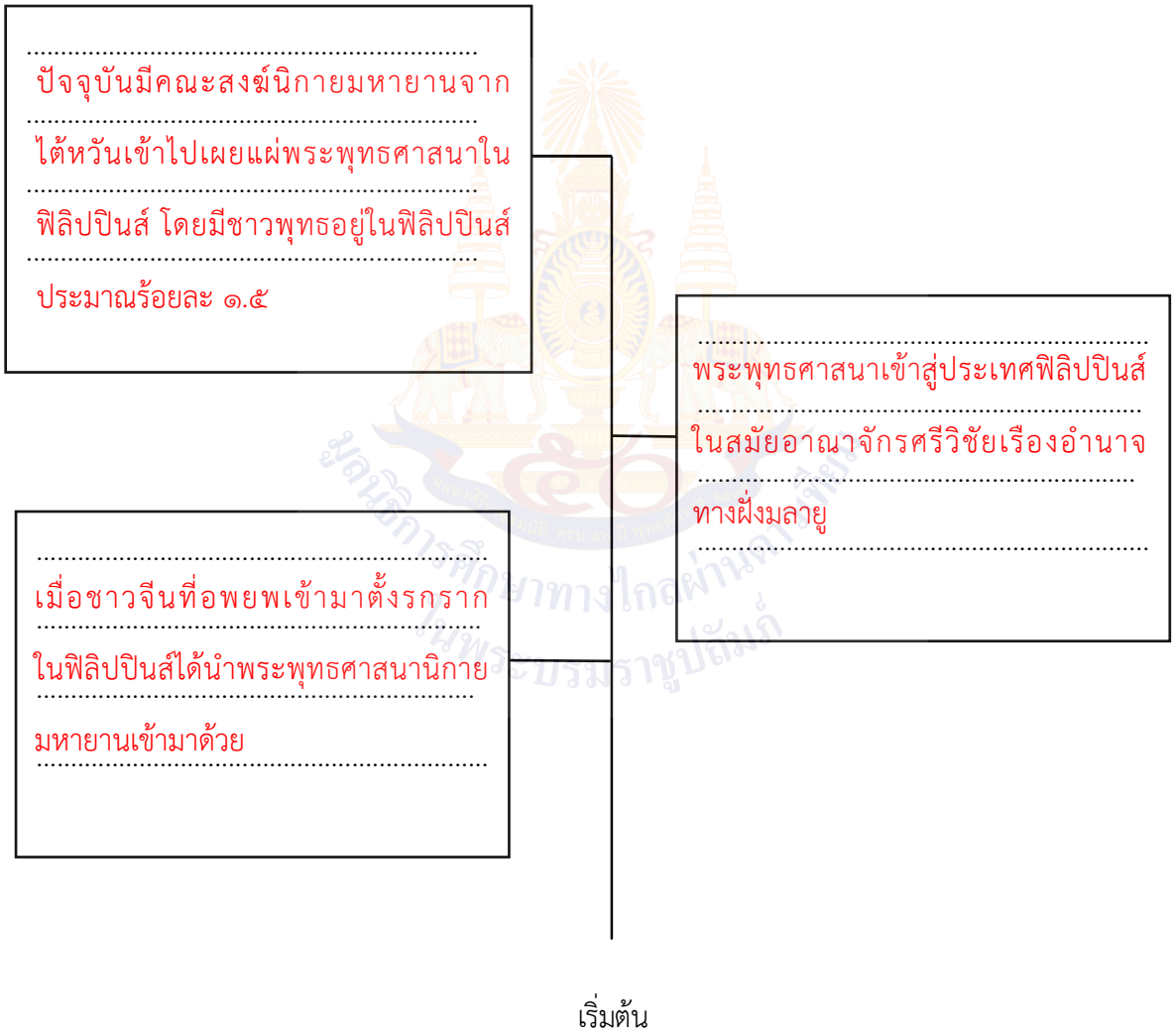

ใบความรู้ เรื่อง พระพุทธศาสนาในประเทศเพื่อนบ้าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๑. พระพุทธศาสนาในประเทศเมียนมา

ประเทศเมียนมานับเป็นอีกประเทศหนึ่งที่มีประชาชนนับถือพระพุทธศาสนาเถรวาทเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้น่าจะเป็นเพราะประวัติศาสตร์แห่งการนับถือศาสนาของเมียนมาเริ่มต้นจากการนับถือพระพุทธศาสนา

ภายหลังจากการทำสังคายนาครั้งที่ ๓ พระเจ้าอโศกมหาราชทรงส่งพระโสณะและพระอุตตระมาเผยแผ่พระพุทธศาสนาในดินแดนสุวรรณภูมิ โดยเข้ามาทางเมืองสุธรรมวดี(สะเทิม) ซึ่งเป็นเมืองหลวงของมอญ หลังจากนั้นพระพุทธศาสนาแบบเถรวาทก็ได้เจริญรุ่งเรืองแผ่ขยายมาทางตอนกลางและทางตอนเหนือของประเทศ จนกระทั่งถึงพุทธศตวรรษที่ ๑๖ เมืองสะเทิมจึงได้กลายเป็นศูนย์กลางของพระพุทธศาสนานิกายเถรวาทที่สำคัญแห่งหนึ่ง

ในปี พ.ศ. ๑๕๘๗ พระเจ้าอนุรุทธมหาราช (อโนรธามังช่อ) ได้ขึ้นครองราชย์ ทรงรวบรวมดินแดนเมียนมาให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้สำเร็จ แล้วทรงสถาปนาอาณาจักรพุกามโดยมีเมืองพุกามเป็นราชธานี ในช่วงนี้ พระพุทธศาสนานิกายมหายานจากแคว้นเบงกอลในอินเดียได้แผ่ขยายเข้าไปถึงเมียนมา แต่พระเจ้าอนุรุทธมหาราชไม่ทรงเลื่อมใส ภายหลังทรงทราบว่าพระพุทธศาสนานิกายเถรวาทเจริญรุ่งเรืองอยู่ในอาณาจักรมอญ ก็มีพระประสงค์จะได้พระไตรปิฎกและพระสงฆ์ที่มีความรู้แตกฉานในพระไตรปิฎกไปประจำที่อาณาจักรพุกาม ต่อมาทรงตีอาณาจักรมอญได้ จึงให้นำพระสงฆ์และพระไตรปิฎกกลับไปยังเมืองพุกามด้วย ทำให้พระพุทธศาสนานิกายเถรวาทได้เผยแผ่ไปทั่วเมียนมานับแต่นั้นมา จนกระทั่งในรัชสมัยของพระเจ้านรปติสิทธุ พระองค์โปรดให้สังคายนาพระธรรมวินัย และได้ทรงอาราธนาพระอุตราชีวะให้นำคณะพระภิกษุและสามเณรเดินทางไปสืบพระพุทธศาสนาที่ลังกา แล้วนำพระพุทธศาสนาลังกาวงศ์กลับมาเผยแผ่ด้วย

เมืองพุกามเป็นศูนย์กลางของพระพุทธศาสนานิกายเถรวาทเรื่อยมาจนถึง พ.ศ. ๑๘๓๑ ได้ถูกพวกมองโกลรุกราน ทำให้อาณาจักรพุกามล่มสลายลง อาณาจักรมอญซึ่งเคยขึ้นตรงต่อพุกามก็แยกตัวออกไปตั้งเป็นราชธานีอิสระอยู่ที่หงสาวดี

ครั้นถึงสมัยพระเจ้าธรรมเจดีย์ศรีปิฎกธร กษัตริย์มอญขึ้นครองราชย์ ทรงมีพระประสงค์จะฟื้นฟูพระพุทธศาสนา จึงโปรดให้พระสงฆ์ที่มีศีลาจารวัตรเคร่งครัด ๒๒ รูป พร้อมฆราวาส ๒๒ คน เดินทางไปลังกา โดยมีพระโมคคัลลานเถระเป็นหัวหน้า

เมื่อเดินทางไปถึงลังกา พระสงฆ์ทั้ง ๒๒ รูป ได้เข้ารับการอุปสมบทใหม่ และฆราวาสทั้ง ๒๒ คน ก็ได้รับการอุปสมบทในคราวเดียวกันด้วย ภายหลังที่คณะสงฆ์เหล่านี้เดินทางกลับมาถึงเมืองหงสาวดีแล้ว

พระเจ้าธรรมเจดีย์ศรีปิฎกธรก็โปรดให้พระภิกษุในเมืองมอญทั้งหมด อุปสมบทใหม่รวมเข้าเป็นนิกายเดียวกันทั้งแผ่นดิน ยังผลให้พระพุทธศาสนานิกายเถรวาทประดิษฐานมั่นคงเป็นปึกแผ่นอีกครั้งหนึ่ง

ในประวัติศาสตร์ของเมียนมานั้น ชนชาติมอญและเมียนมาได้ทำสงครามแย่งชิงความเป็นใหญ่กันมาตลอด จนถึงประมาณ พ.ศ. ๒๓๐๐ พระเจ้าอลองพญากษัตริย์เมียนมาทรงยึดครองเมืองหงสาวดีได้สำเร็จ ทำให้ทรงมีอำนาจเหนือดินแดนมอญและเมียนมาทั้งหมด พระพุทธศาสนาก็ได้รับการทำนุบำรุงจากพระมหากษัตริย์มาจนถึงรัชกาลของพระเจ้าอมินดง (พ.ศ. ๒๓๙๔ - ๒๔๒๐) พระองค์ทรงอุปถัมภ์การทำสังคายนาพระธรรมวินัย ณ เมืองมัณฑเลย์จนแล้วเสร็จ จากนั้นได้โปรดให้จารึกพระไตรปิฎกลงบนแผ่นหินอ่อน ๙๗๒๙ แผ่น แล้วบรรจุไว้ในสถูปทั้งสิ้น ๔๕๐ องค์

ในสมัยเดียวกันนี้ อังกฤษได้เข้ามาแสวงหาอาณานิคม และมีอำนาจเหนือเมียนมาตั้งแต่พ.ศ. ๒๓๖๘ เป็นต้นมา สถาบันกษัตริย์ซึ่งเคยเป็นเอกอัครศาสนูปถัมภกสิ้นสุดลง เป็นเหตุให้พระพุทธศาสนาในประเทศเมียนมาถูกกระทบกระเทือนไปด้วย

นับจากเมียนมาได้รับเอกราชเมื่อวันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๔๙๒ จวบจนปัจจุบัน สถานการณ์ทางการเมืองภายในประเทศเมียนมายังคงมีความผันผวน ไม่สงบเรียบร้อย มีความพยายามต่อสู้เพื่อแบ่งแยกดินแดนของชนเผ่าต่าง ๆ แต่ถึงกระนั้นชาวเมียนมาก็ยังคงมีศรัทธามั่นคงในพระพุทธศาสนา มีวิถีชีวิตที่ผูกพันอยู่กับการปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนอย่างจริงจัง ปูชนียสถานที่สำคัญ ๆ เช่น มหาเจดีย์ชเวดากอง ได้รับการบูรณปฏิสังขรณ์ เป็นศูนย์รวมศรัทธาของชาวพุทธทั้งในเมียนมาและจากต่างประเทศให้ได้เดินทางไปสักการบูชาและประกอบศาสนพิธีตามคติความเชื่อในพระพุทธศาสนา รัฐบาลให้การส่งเสริมการศึกษาของคณะสงฆ์ทั้งด้านคันถธุระและวิปัสสนาธุระ มีการจัดตั้งสถาบันการศึกษาเพื่อจัดการเรียนการสอนวิชาการสมัยใหม่แก่พระภิกษุสามเณร มีพระสงฆ์ที่สามารถทรงจำพระไตรปิฎกได้ทั้งหมดจำนวนหลายรูป พระสงฆ์หลายรูปมีบทบาทในการเป็นผู้นำด้านการพัฒนาชุมชนและสังคมสงเคราะห์ ขณะเดียวกันก็มีสำนักปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานที่มีชื่อเสียงในระดับโลกที่มีผู้สนใจทั้งจากในและต่างประเทศไปฝึกปฏิบัติอยู่มากมาย พร้อมทั้งมีการเผยแผ่ออกไปยังต่างประเทศอีกด้วย ปัจจุบันเมียนมามีพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ

๒. พระพุทธศาสนาในประเทศลาว

พระพุทธศาสนานิกายมหายานจากจีนได้เผยแผ่เข้าสู่ประเทศลาวตั้งแต่ยังอยู่ในอาณาจักรอ้ายลาว แต่ประชาชนทั่วไปนิยมนับถือผีสาง เทวดา ต่อมาในรัชสมัยของพระเจ้าฟ้างุ้ม มหาราชองค์ที่ ๑ แห่งอาณาจักรล้านช้าง ได้ทรงนำพระพุทธศาสนานิกายเถรวาทจากกัมพูชาเข้ามาเผยแผ่โนประเทศลาว ทั้งนี้เนื่องมาจากพระนางแก้วเก็งยา (แก้วกัลยา) มเหสีของพระองค์ซึ่งเป็นพระราชธิดาของพระเจ้าศรีจุลราชแห่งเมืองอินทปัตย์อาณาจักรกัมพูชา ทรงเคารพนับถือพระพุทธศาสนานิกายเถรวาทมาก่อน เมื่อทรงเห็นเจ้านายและราษฎรชาวล้านช้างซึ่งนับถือบูชาผีสางเทวดาพากันฆ่าวัวควายเพื่อทำพลิกรรม ก็ทรงไม่สบายพระทัย จึงได้กราบทูลพระเจ้าฟ้างุ้มให้แต่งตั้งคณะทูตเดินทางไปเมืองอินทปัตย์ให้มาทูลขอพระสงฆ์เพื่อประดิษฐานพระพุทธศาสนาในลาว พระเจ้าศรีจุลราชจึงทรงส่งคณะสงฆ์ ซึ่งมีพระมหาปาสมันตะเถระผู้เคยเป็นพระอาจารย์ของพระเจ้าฟ้างุ้มและพระมหาเทพลังกาพร้อมด้วยพระสงฆ์อีก ๒๐ รูป ไปเผยแผ่พระพุทธศาสนาในล้านช้าง และยังได้

พระราชทานพระพุทธรูปปัญจโลหะ เป็นพระพุทธรูปปางห้ามญาติพระนามว่า "พระบาง" และพระไตรปิฎก พร้อมหน่อพระศรีมหาโพธิ์มาถวายพระเจ้าฟ้างุ้มด้วย

นับจากนั้น พระพุทธศาสนานิกายเถรวาทก็เจริญรุ่งเรืองในประเทศลาวมาโดยลำดับเป็นศาสนาประจำชาติในที่สุด

จนถึงรัชกาลของพระเจ้าสามแสนไทไตรภูวนาถ พระโอรสของพระเจ้าฟ้างุ้มขึ้นครองราชย์ (พ.ศ. ๑๙๑๖ - ๑๙๕๘) พระองค์ทรงอุปถัมภ์บำรุงพระพุทธศาสนาเป็นอันมาก โปรดให้สร้างวัดวาอารามและหอสมุดเพื่อเป็นที่เก็บรวบรวมและแหล่งค้นคว้าพระไตรปิฎก

ในรัชกาลของพระเจ้าโพธิสาร (พ.ศ. ๒๐๖๓ - ๒๐๙๐) พระองค์ทรงเป็นพุทธศาสนิกชนที่มีความเคร่งครัด ทรงชักจูงให้ประชาชนนับถือพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาจึงได้รับการบำรุงส่งเสริมให้มั่นคยิ่งขึ้น

ในรัชกาลของพระเจ้าไชยเชษฐาธิราช (พ.ศ. ๒๐๙๑ - ๒๑๑๔) ผู้ทรงได้รับการยกย่องว่าเป็นมหาราชองค์ที่ ๒ ของลาว ทรงเป็นเอกอัครศาสนุปถัมภกที่มีพระราชศรัทธาแรงกล้า โปรดให้สร้างพระธาตุพังพอน พระธาตุศรีโคตรบูร พระธาตุหลวง พระธาตุอิงรัง และพระพุทธรูปสำริดหลายพระเสริม พระสุกพระใส พระอินแบ่ง พระองค์แสน นอกจากนี้ยังโปรดให้สร้างวัดต่าง ๆ อีกเป็นจำนวนมาก เช่น วัดป่ารือศรีสิงขร วัดป่ากันทอง วัดศรีเมือง วัดพระแก้ว เป็นต้น จนกล่าวได้ว่า ปูชนียสถานทางพระพุทธศาสนาส่วนมากได้สร้างขึ้นใน รัชสมัยของพระเจ้าไชยเชษฐาธิราชแทบทั้งสิ้น และอาจกล่าวได้ว่าพระพุทธศาสนาในประเทศลาวมีความรุ่งเรืองสูงสุดในรัชกาลนี้หลังจากรัชสมัยของพระเจ้าไชยเชษฐาธิราช ลาวก็ต้องประสบกับความวุ่นวายจากสงคราม ต้องตกเป็นเมืองขึ้นของเมียนมาและความวุ่นวายในราชอาณาจักรอันเกิดจากการแย่งชิงราชสมบัติ มาเป็นเวลายาวนาน เกิดการแทรกแซงทางการเมืองจากประเทศมหาอำนาจ จนกระทั่งลาวตกเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศสตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๓๖ – ๒๔๔๗ และได้รับเอกราชคืนโดยสมบูรณ์ในปี พ.ศ. ๒๔๙๒

หลังจากนั้น ลาวได้เปลี่ยนระบอบการปกครองเป็นคอมมิวนิสต์ในยุคแรกของการเปลี่ยนแปลงนี้ ประชาชนและพระพุทธศาสนาได้รับผลกระทบเป็นอย่างมาก มีพระสงฆ์และประชาชนได้รับอันตรายเป็นจำนวนมาก อาศัยความที่พระพุทธศาสนาได้หล่อหลอมวิถีชีวิตของชาวลาวจนกลายเป็นวัฒนธรรมประจำชาติของลาวมาอย่างยาวนานจึงทำให้พระสงฆ์และประชาชนสามารถประคับประคองพระพุทธศาสนาผ่านวิกฤตการณ์ทางการเมืองมาได้จนสถานการณ์ทางการเมืองในลาวคลี่คลายลงโดยลำดับ

ปัจจุบัน แม้ว่าลาวจะปกครองโดยระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ แต่ประชาชนในลาวส่วนใหญ่ยังคงนับถือพระพุทธศาสนาอย่างมั่นคง ภาพแห่งความศรัทธาของประชาชนลาวที่มีต่อพระพุทธศาสนาผ่านขนบธรรมเนียมประเพณีวิถีชีวิตเป็นที่รับรู้กันของคนทั่วโลก ดังเช่นภาพการทำบุญตักบาตรข้าวเหนียวยามเช้าที่หลวงพระบาง เป็นต้น มีการตั้งสถาบันการศึกษาของสงฆ์ขึ้นที่เวียงจันทน์และจำปาสัก เนื่องจากลาวมีภาษาและวัฒนธรรรมที่คล้ายคลึงกับคนไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงทำให้มีการไปมาหาสู่กันเป็นประจำทั้งด้วยภารกิจการงานและด้วยความผูกพันกันทางวัฒนธรรม เกิดเป็นความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศ

๓. พระพุทธศาสนาในประเทศกัมพูชา

เมื่อพระพุทธศาสนาเผยแผ่เข้าสู่ประเทศกัมพูชานั้น เป็นเวลาที่อาณาจักรฟูนันกำลังเจริญรุ่งเรืองอยู่ทางตอนใต้ของประเทศกัมพูชาในปัจจุบัน

อาณาจักรฟูนันเป็นอาณาจักรใหญ่ มีอาณาเขตติดกับประเทศจีนและอินเดีย และมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน การติดต่อไปมาระหว่างกันทำให้ได้รับอิทธิพลการนับถือพระพุทธศาสนานิกายมหายานมาด้วย อย่างไรก็ตาม ศาสนาในยุคแรกที่เข้ามาเผยแผ่ในอาณาจักรฟูนันนั้นคือศาสนาพราหมณ์ ส่วนพระพุทธศาสนาคงเข้ามาเผยแผ่ในภายหลัง เพราะปรากฏว่าในอาณาจักรฟูนันมีการนับถือศาสนาพราหมณ์และพระพุทธศาสนาผสมกลมกลืนปะปนกันอยู่

เมื่ออาณาจักรฟูนันเสื่อมอำนาจลง อาณาจักรเจนละก็เรืองอำนาจ กษัตริย์เจนละในระยะแรกทรงนับถือศาสนาฮินดูนิกายไศวะเป็นหลัก แต่ก็ยังมีผู้นับถือพระพุทธศาสนาอยู่โดยทั่วไป ครั้นสิ้นอาณาจักรเจนละแล้วก็เข้าสู่ยุคมหานคร ซึ่งเป็นยุคที่ประเทศกัมพูชามีอารยธรรมเจริญรุ่งเรืองถึงขีดสุด เป็นมหาอาณาจักรที่ยิ่งใหญ่ โดยเฉพาะในรัชสมัยของพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ (พ.ศ. ๑๓๒๔ - ๑๗๖๒) พระองค์ทรงเป็นพุทธศาสนิกชน ได้ทรงบำรุงส่งเสริมพระพุทธศาสนาทั้งนิกายมหายานและนิกายเถรวาท โปรดให้สร้างวัดวาอารามทั่วราชอาณาจักร สร้างนครธม (แปลว่า มหานคร) เป็นราชธานี โดยมีพุทธวิหารบายนเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปองค์ใหญ่เป็นศูนย์กลางอยู่ที่ยอดวิหาร เรียกกันทั่วไปว่าปราสาทบายน" เป็นปรางค์ทองส่วนบนของปรางค์ทุกองค์แกะสลักเป็นพระพักตร์ของพระโพธิอวโลกิเตศวร และสร้างหมู่ปรางค์น้อยใหญ่ประมาณ ๕๐ องค์ มีคูเมืองล้อมวัดโดยรอบยาวประมาณ ๑๒ กิโลเมตร นอกจากนี้ ยังทรงสร้างพระพุทธรูป " พระชัยพุทธมหานาค" ๓๓ องค์ แล้วโปรดให้นำไปประดิษฐานในหัวเมืองทั่วราชอาณาจักร โปรดให้นิมนต์พระสงฆ์เข้าไปรับบิณฑบาตในพระราชวังวันละ ๔๐๐ รูปทุกวัน

ในรัชกาลนี้ มีเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาอีกประการหนึ่งคือ พระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ทรงส่งพระโอรสองค์หนึ่งพระนามว่าตามสินทะไปศึกษาพระพุทธศาสนานิกายเถรวาทที่ประเทศลังกา เมื่อเสด็จกลับได้ทรงนำพระพุทธศาสนานิกายเถรวาทแบบลังกาวงศ์เข้ามาเผยแผ่ในประเทศกัมพูชาด้วย

ในรัชสมัยของพระเจ้าหริรักษ์รามาธิบดี พระพุทธศาสนาได้รับการทำนุบำรุงส่งเสริมเป็นอย่างดี พระภิกษุสงฆ์ชาวกัมพูชาได้รับการส่งเสริมให้มาศึกษาพระพุทธศาสนาในกรุงเทพมหานคร และกลับไปพื้นฟูพระพุทธศาสนาให้เจริญรุ่งเรือง มีการจัดตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรมชั้นสูงในกรุงพนมเปญเรียกว่า "ศาลาบาลีชั้นสูง"

ในสมัยที่ประเทศกัมพูชาประสบปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง พระสงฆ์และประชาชนต่างได้รับอันตรายเหมือนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศลาวจนกระทั่งเหตุการณ์ทางการเมืองคลี่คลายลง พระพุทธศาสนาจึงค่อย ๆ ได้รับการฟื้นฟูขึ้นตามลำดับ

ในปัจจุบันมีการตั้งมหาวิทยาลัยสงฆ์เพื่อจัดการศึกษาศาสตร์สมัยใหม่แก่พระภิกษุสงฆ์ นอกจากนี้ยังมีพระสงฆ์จำนวนมากเข้ามาศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสงฆ์แห่งประเทศไทยแล้วกลับไปพัฒนาการพระศาสนาในกัมพูชา ส่งเสริมให้เกิดความร่วมพระพุทธศาสนาระหว่างไทยกับกัมพูชามากขึ้น ๆ

๔. พระพุทธศาสนาในประเทศเวียดนาม

ประเทศเวียดนามเคยเป็นเมืองขึ้นของจีนมาหลายร้อยปี โดยจีนได้นำลัทธิศาสนานั้นเข้ามาเผยแผ่ในเวียดนามด้วย เริ่มแรกลัทธิเต๋าละขงจื้อได้เข้ามาสู่ประเทศเวียดนามก่อน ต่อมาคณะทูตจากจีนหลายคณะได้เดินทางมาเผยแผ่พระพุทธศาสนานิกายมหายาน อย่างไรก็ดี ในระยะแรก ๆ พระพุทธศาสนายังไม่แพร่หลายมากนัก จนกระทั่งถึงถึงราชวงศ์ตินห์ปกครองเวียดนาม พระพุทธศาสนาจึงได้รับการอุปถัมภ์และการยอมรับนับถือมากขึ้น รวมทั้งพระสงฆ์เองก็มีบทบาททางสังคมต่อชาวเวียดนาม เพราะพระสงฆ์ส่วนใหญ่เป็นนักปราชญ์มีความรู้ทางกฎหมาย วรรณคดี จริยศาสตร์ แพทยศาสตร์โหราศาสตร์ และอื่น ๆ จึงเป็นเหตุให้การเผยแผ่พระพุทธศาสนานิกายมหายานเป็นไปอย่างกว้างขวาง

ในสมัยราชวงศ์ตรัน เวียดนามตกเป็นเมืองขึ้นของจีนมีการเผยแผ่ลัทธิเต๋าและขงจื้อจากประเทศจีน รวมทั้งเหล่าขุนนางชั้นผู้ใหญ่และข้าราชการจีนก็ขัดขวางการเผยแผ่พระพุทธ-ศาสนาด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น รื้อทำลายวัดวาอาราม ยึดคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนาไปเผาทำลายเป็นจำนวนมาก

ในปลายราชวงศ์เล พระมหากษัตริย์พระองค์ต่อ ๆ มาไม่ได้สนพระทัยในการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาให้เจริญรุ่งเรือง อีกทั้งพระสงฆ์เริ่มเข้าไปดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเมือง

ประมาณ พ.ศ. ๒๐๗๑ - ๒๓๔๕ เป็นช่วงที่ราชวงศ์ตรินห์แห่งเวียดนามเหนือ และราชวงศ์เหงียนแห่งเวียดนามใต้แย่งชิงอำนาจกัน ต่างฝ่ายต่างก็สนับสนุนพระพุทธศาสนาด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยหวังที่จะดึงชาวพุทธไปเป็นฐานกำลังสนับสนุนตน จนกระทั่งใน พ.ศ. ๒๔๒๖ เวียดนามตกเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศสซึ่งมาพร้อมกับการเผยแผ่ศาสนาคริสต์นิกายโรมันค่าทอลิก โดยฝรั่งเศสเข้าควบคุมการเผยแผ่พระพุทธศาสนาจึงเป็นเหตุให้ชาวเวียดนามต้องเปลี่ยนไปนับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกเป็นจำนวนมาก

ในปี พ.ศ. ๒๔๗๔ ได้มีการจัดตั้งสมาคมพุทธศาสนศึกษาแห่งโคชินชินจีน ขึ้นที่เมืองไซง่อน และได้มีการตั้งสมาคมทางพุทธศาสนาขึ้นอีกที่เมืองเว้และเมืองฮานอย โดยมุ่งเน้นด้านการศึกษา และสังคมสงเคราะห์ปฏิรูปพระวินัยของสงฆ์ และส่งเสริมให้พระภิกษุสงฆ์ได้ศึกษาพุทธศาสนาแบบใหม่ มีการจัดพิมพ์วารสาร ของพระพุทธศาสนาและแปลคัมภีร์ต่าง ๆทั้งฝ่ายมหายานและเถรวาท ทำให้มีปัญญาชนสนับสนุนมากมายจนกระทั้งเกิดสงครามโลกครั้งที่ ๒ การฟื้นฟูพระพุทธศาสนาได้ชะงักลง เมื่อสงครามสงบลง การฟื้นฟูพระพุทธศาสนาจึงได้ดำเนินการต่อ

ปัจจุบัน ชาวเวียดนามส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนาทั้งนิกายมหายานและมิกายเถรวาท มีการตั้งมหาวิทยาลัยเพื่อจัดการศึกษาแก่คณะสงฆ์อย่างเป็นทางการ จึงนับได้ว่าการนับถือพระพุทธศาสนาของชาวเวียดนามมีมาอย่างยาวนาน นอกจากนี้ ยังมีพระสงฆ์ชาวเวียดนามที่มีชื่อเสียงในด้านการสอนวิปัสสนากรรมฐานเป็นที่รู้จักทั่วโลกเป็นคุณปการแห่งพระพุทธศาสนาเวียดนามที่มีต่อสังคมโลก เปรียบเสมือนแสงสว่างทางธรรมที่ส่องทางชีวิตแก่ประชาชนในนานาอารยประเทศอยู่จวบจนทุกวันนี้

๕. พระพุทธศาสนาในปประเทศมาเลเซีย

พระพุทธศาสนานิกายเถรวาทได้เผยแผ่เข้าสู่ประเทศมาเลเซียในพุทธศตวรรษที่ ๓ แต่มีผู้นับถือไม่มากนัก จนถึงพุทธศตวรรษที่ ๑๒ แหลมมลายูได้ตกอยู่ภายใต้การปกครองของอาณาจักรศรีวิชัย พระพุทธศาสนานิกายมหายานจึงได้เข้ามาเผยแผ่ในแถบนี้ด้วย

ต่อมาพ่อขุนรามคำแหงมหาราชแห่งราชอาณาจักรสุโขทัย ทรงแผ่พระราชอำนาจขยายอาณาเขตลงมาทางได้ถึงเมืองนครศรีธรรมราชและบริเวณแหลมมลายูทั้งหมดจึงเป็นเหตุให้พระพุทธศาสนานิกายเถรวาทแบบลังกาวงศ์เข้ามาเผยแผ่ในแหลมมลายู แต่ประชาชนในเขตแหลมมลายูเลื่อมใสศรัทธาพระพุทธศาสนานิกายมหายานอยู่ก่อน จึงทำให้พระพุทธศาสนานิกายเถรวาทไม่เจริญรุ่งเรืองเท่าที่ควร เพราะปรากฏหลักฐานทางวัตถุที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา เช่น พระพุทธรูปเทวรูป และพระพิมพ์ จะเป็นศิลปะของพระพุทธศาสนานิกายมหายานแทบทั้งสิ้น

พระพุทธศาสนาได้เจริญรุ่งเรืองมาโดยลำดับ จนกระทั่งถึงรัชสมัยของพระเจ้าปรเมศวรแห่งอาณาจักรมะละกา พระพุทธศาสนาได้รับผลกระทบอย่างหนักเมื่อพระองค์เลิกนับถือพระพุทธศาสนาเปลี่ยนไปนับถือศาสนาอิสลาม แต่ประชาชนส่วนใหญ่ก็ยังคงนับถือพระพุทธศาสนาอยู่เหมือนเดิมครั้นถึงสมัยสุลต่านมัลโมซาห์ พระองค์มีความเลื่อมใสในศาสนาอิสลามมาก และสถาปนาศาสนาอิสลามเข้ามาแทน

ในขณะที่ประเทศมาเลเซียเป็นอาณานิคมของอังกฤษอยู่นั้น ชาวจีนที่อาศัยอยู่ในมาเลเซียได้นำพระพุทธศาสนานิกายมหายานจากประเทศจีนเข้ามาเผยแผ่ในประเทศมาเลเซียด้วยภายหลังประเทศมาเลเซียได้รับเอกราชจากอังกฤษแล้ว ได้มีคณะสงฆ์ทั้งฝ่ายมหายานจากจีน ไต้หวัน สิงคโปร์ และฝ่ายเถรวาทจากไทย เมียนมา และศรีลังกาเข้ามาเผยแผ่พระพุทธศาสนาตามแบบปฏิบัติของตน จึงทำให้พระพุทธศาสนาได้รับการฟื้นฟูมากขึ้น มีการปฏิบัติศาสนพิธีสำคัญร่วมกัน เช่น การทอดกฐินและบุญพิธี อื่น ๆ มีการสร้างวัดวาอารามเพิ่มขึ้น โดยได้รับความอุปถัมภ์จากชาวพุทธในมาเลเซียและจากต่างประเทศที่มุ่งหวังจะฟื้นฟูพระพุทธศาสนาในมาเลเซียให้เจริญมากขึ้น

๖. พระพุทธศาสนาในประเทศสิงคโปร์

ประเทศสิงคโปร์เคยอยู่รวมเป็นสมาพันธรัฐมลายากับประเทศมาเลเซีย แต่ได้แยกตัวเป็นประเทศอิสระ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๘ พระพุทธศาสนานิกายมหายานได้แผ่เข้ามายังประเทศสิงคโปร์ ได้รับยอมรับและนับถือกันอย่างแพร่หลาย เพราะชาวสิงคโปร์ส่วนมากเป็นคนเชื้อสายจีน จึงเป็นเหเหตุผลให้พระพุทธศาสนานิกายมหายานมีความเจริญรุ่งเรืองอย่างมั่นคง ด้วยปรากฏหลักฐานว่าในประเทศสิงคโปร์มีสมาคมชาวพุทธและวัดทางพระพุทธศาสนาอยู่เป็นจำนวนมาก รวมทั้งมีพระพุทธศาสนานิกายเถรวาทจากไทยเข้าไปเผยแผ่ในสิงคโปร์ มีประชาชนนับถือเพิ่มมากขึ้น

ปัจจุบัน ชาวสิงคโปร์นับถือพระพุทธศาสนานิกายอย่างจริงจัง มีการแปลตำราและคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนามหายานกันอย่างแพร่หลาย ชาวพุทธได้ช่วยกันเผยแผ่เป็นภาษาต่าง ๆ อย่างมากมาย มีการจัดตั้งโรงเรียนอบรมเป็นต้น มีการจัดตั้งพุทธสมาคมชาวจีนเพื่อการกุศลในศาสนาจารย์ โรงเรียนสอน

พระพุทธศาสนาชื่อ "มหาโพธิ์"รูปแบบต่าง ๆ เช่น บริจาคสิ่งของต่าง ๆ แก่ผู้ยากไร้ คนชราเป็นต้น ในส่วนองค์กรยุวพุทธแห่งประเทศสิงคโปร์ ได้จัดให้มีการบรรยายธรรมทั้งภาคภาษาอังกฤษและภาษาจีน สอนการสวดมนต์ ฝึกการนั่งสมาธิ และกิจกรรมต่าง ๆ อีกมากมาย

๗. พระพุทธศาสนาในประเทศอินโดนีเซีย

พระพุทธศาสนานิกายเถรวาทได้เผยแผ่เข้าสู่ประเทศอินโดนีเซียประมาณพุทธศตวรรษที่ ๓ ตรงกับสมัยที่พระเจ้าอโศกมหาราชทรงส่งสมณทูตคือพระโสณะและพระอุตตระเข้ามาเผยแผ่พระพุทธศาสนาในดินแดนสุวรรณภูมิ แต่มาปรากฏชัดเมื่ออาณาจักรศรีวิชัยแผ่อำนาจครอบคลุมทางตอนใต้ของไทย

อาณาจักรศรีวิชัยนั้นนับถือพระพุทธศาสนานิกายมหายาน เพราะปรากฏหลักฐานทางโบราณคดีในสมัยอาณาจักรศรีวิชัยกำลังรุ่งเรืองว่า มีปูชนียสถานและปูชนียวัตถุที่สร้างขึ้นตามคติความเชื่อของพระพุทธศาสนานิกายมหายานอยู่มากมาย เช่น สถาปัตยกรรม สิ่งก่อสร้าง พระพุทธรูป พระพิมพ์ รูปเคารพของฝ่ายมหายาน

พระพุทธศาสนานิกายมหายานเจริญรุ่งเรืองถึงขีดสุดในสมัยราชวงศ์ไศเลนทร์ มีการส่งเสริมพระพุทธศาสนาในด้านต่าง ๆ มากมาย เช่น โปรดให้สร้างพุทธวิหารบรมพุทโธ (บุโรพุทโธ) มีการติดต่อกับราชวงศ์ปาละแห่งแคว้นเบงกอล ได้แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะได้ส่งพระสงฆ์ไปศึกษาพระพุทธศาสนาที่มหาวิทยาลัยนาลันทา ซึ่งก็ได้รับการอุปถัมภ์จากกษัตริย์แห่งแคว้นอย่างดี และยังส่งพระสงฆ์ที่มีความรู้ ความชำนาญในด้านหัตถศิลป์มาเผยแผ่ศิลปะแบบปาละ โดยเฉพาะการสร้างพระพุทธรูปแบบศิลปะปาละด้วย

ภายหลังอาณาจักรศรีวิชัยซึ่งเป็นศูนย์กลางแห่งพระพุทธศาสนาได้มีการติดต่อทางการค้ากับประเทศต่าง ๆ ซึ่งมาพร้อมกับศาสนาอิสลามทำให้คนนับถือพระพุทธศาสนาน้อยลงไป อาณาจักรมัชปาหิตขึ้นมามีอำนาจปกครองดินแดนแถบนี้ ต่อมามีกษัตริย์ทรงพระนามว่าระเด่นปาทาแห่งมัชปาหิตทรงมีความเลื่อมใสในศาสนาอิสลามเป็นอย่างมาก ได้ประกาศห้ามเผยแผ่พระพุทธศาสนาในอาณาจักรของพระองค์และยกย่องศาสนาอิสลามให้เป็นศาสนาประจำชาติ ทำให้ศาสนาอิสลามกลายเป็นศาสนาที่ชาวอินโดนีเซียส่วนใหญ่นับถือไปในที่สุด

ในปัจจุบันชาวอินโดนีเซียที่มีศรัทธาในพระพุทธศาสนานิกายมหายานและนิกายเถรวาทก็ยังมีอยู่ในเกาะชวา สุมาตรา และบาหลี ชาวพุทธต่างพยายามฟื้นฟูพระพุทธศาสนาให้รุ่งเรืองโดยเฉพาะพระพุทธรักขิตซึ่งเป็นภิกษุชาวเกาะชวา ได้เดินทางไปขอความอุปถัมภ์จากรัฐบาลประเทศต่าง ๆ เช่น ไทย เมียนมา กัมพูชา ศรีลังกา ให้ส่งคณะสงฆ์ไปเผยแผ่พระพุทธศาสนาให้เจริญรุ่งเรืองมากยิ่งขึ้นทุก ๆ ปี พุทธศาสนิกชนจะมาร่วมประกอบพิธีวันวิสาขบูชาที่พุทธวิหารบรมพุทโธ เมืองมุนตีลาน ซึ่งจัดเป็นเทศกาลประจำปีของเมืองและมีการสร้างวัดในพระพุทธศาสนาเพิ่มมากขึ้นหลายวัด รวมทั้งได้ร่วมกันก่อตั้งพุทธสาสนาอีกด้วย

๘. พระพุทธศาสนาในประเทศบรูไน

พระพุทธศาสนาในประเทศบรูไนดารุสซาลามเป็นประเทศที่นับถือศาสนาอิสลามเป็นหลัก ในอดีตนั้น พระพุทธศาสนาได้เข้ามาในบรูไนตั้งแต่สมัยอาณาจักรศรีวิชัยที่แผ่ขยายมาจากฝั่งคาบสมุทรมลายูในพุทธศตวรรษที่ ๗ จนถึงพุทธศตวรรษที่ ๒๐ จึงค่อย ๆ เงียบหายไปเหลือแต่อิทธิพลทางภาษาเท่านั้น จนกระทั่งเมื่อมีชาวจีนโพ้นทะเลอพยพมาสู่ดินแดนนี้จึงทำให้มีผู้ที่นับถือพระพุทธศาสนานิกายมหายานเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก

๙. พระพุทธศาสนาในประเทศฟิลิปปินส์

ฟิลิปปินส์เป็นประเทศที่มีประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก และศาสนาคริสต์นิกายโปรเตสแตนต์ ศาสนาอิสลาม ศาสนาฮินดูตามลำดับ มีเพียงจำนวนน้อยที่นับถือพระพุทธศาสนานิกายมหายาน ซึ่งในอดีตคงได้เข้ามาสู่ประเทศฟิลิปปินส์ในสมัยอาณาจักรศรีวิชัยเรืองอำนาจทาฝั่งมลายูแล้วค่อยหายไป จนกระทั่งเมื่อชาวจีนที่อพยพเข้ามาตั้งรกรากในฟิลิปปินส์และได้นำพระพุทธ-ศาสนานิกายมหายานเข้ามาด้วย ปัจจุบันมีคณะสงฆ์นิกายมหายานจากไต้หวันเข้าไปเผยแผ่พระพุทธศาสนาในฟิลิปปินส์ โดยมีชาวพุทธอยู่ในฟิลิปปินส์ประมาณร้อยละ ๑.๕

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ ชั่วโมง

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ และศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม. ๒/๑ อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศเพื่อนบ้าน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้าน มีหลายช่วงเวลา หลายวิธีการซึ่งพระพุทธศาสนามีส่วนสนับสนุนการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข เกิดการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและเพิ่มความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศที่นับถือพระพุทธศาสนา

๓. สาระการเรียนรู้

๑. การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้าน

๑.๑ พระพุทธศาสนาในพม่า เผยแผ่มาตั้งแต่สมัยพระเจ้าอโศก และมีความเจริญรุ่งเรืองในช่วงราชวงศ์พุกาม โดยเฉพาะนิกายเถรวาทที่กลายเป็นศาสนาหลัก วัดวาอารามและพระเจดีย์สำคัญ เช่น ชเวดากอง แสดงถึงความสำคัญของศาสนานี้ในวัฒนธรรมและประเพณีของพม่า ปัจจุบันมีพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาหลัก

๑.๒ พระพุทธศาสนาในประเทศลาว เผยแผ่เข้ามาจากอาณาจักรล้านนาและสุโขทัย โดยนับถือนิกายเถรวาทเป็นหลัก มีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมและชีวิตประจำวันของชาวลาว วัดพระธาตุหลวงและพระธาตุศักดิ์สิทธิ์เป็นสัญลักษณ์สำคัญของพระพุทธศาสนาในประเทศ

๑.๓ พระพุทธศาสนาในประเทศกัมพูชา เผยแผ่ตั้งแต่สมัยฟูนันและเจริญรุ่งเรืองในยุคราชอาณาจักรขอม ปัจจุบันนับถือนิกายเถรวาทเป็นหลัก พระพุทธศาสนามีบทบาทสำคัญในวัฒนธรรมและชีวิตประจำวัน วัดสำคัญเช่น วัดพระแก้วและนครวัด

๑.๔ พระพุทธศาสนาในประเทศเวียดนาม พระพุทธศาสนาในเวียดนามเผยแผ่มาจากจีนและอินเดีย โดยนับถือทั้งนิกายเถรวาทและมหายาน ศาสนานี้มีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมและจิตวิญญาณของชาวเวียดนาม วัดสำคัญเช่น วัดเจดีย์เตริ่นก๊วกและวัดบ๊ายดิ่ง

๑.๕ พระพุทธศาสนาในประเทศมาเลเซีย เผยแผ่มาจากอินเดียและจีน โดยชาวจีนในมาเลเซียนับถือนิกายมหายานเป็นหลัก ขณะที่ชาวไทยและพม่านับถือนิกายเถรวาท แม้จะไม่ใช่ศาสนาหลักในประเทศ แต่พระพุทธศาสนามีอิทธิพลในด้านวัฒนธรรมและมีวัดสำคัญ เช่น วัดเก็กลกสี่

๑.๖ พระพุทธศาสนาในประเทศสิงคโปร์มีการผสมผสานระหว่างนิกายเถรวาทและมหายาน โดยชาวจีนเป็นกลุ่มที่นับถือมากที่สุด ศาสนาพุทธมีบทบาทสำคัญในสังคมสิงคโปร์ วัดสำคัญเช่น วัดพระเขี้ยวแก้ว เป็นศูนย์กลางทางศาสนาและวัฒนธรรม

๑.๗ พระพุทธศาสนาในประเทศอินโดนีเซีย เผยแผ่เข้ามาตั้งแต่สมัยอาณาจักรศรีวิชัยและมัชปาหิต แม้ปัจจุบันจะมีประชากรนับถือศาสนาพุทธน้อย แต่ศาสนานี้ยังคงมีบทบาทสำคัญในวัฒนธรรม โดยมีโบราณสถานสำคัญ เช่น บุโรพุทโธ ซึ่งเป็นมรดกโลกและแหล่งท่องเที่ยวทางศาสนาที่สำคัญ

๑.๘ พระพุทธศาสนาในประเทศบรูไนมีผู้นับถือเพียงส่วนน้อย เนื่องจากประเทศนี้มีอิสลามเป็นศาสนาหลัก แม้ว่าจะมีชุมชนชาวจีนที่นับถือพระพุทธศาสนาอยู่ แต่พระพุทธศาสนาไม่มีบทบาทสำคัญในสังคมและวัฒนธรรมโดยรวมของประเทศ

๑.๙ พระพุทธศาสนาในประเทศฟิลิปปินส์พระพุทธศาสนาในฟิลิปปินส์มีผู้ติดตามน้อยมาก โดยส่วนใหญ่จะเป็นชุมชนชาวจีนและชาวบุดดิสต์บางกลุ่มที่เข้ามาตั้งถิ่นฐาน ศาสนาที่แพร่หลายที่สุดในประเทศคืออำนาจคริสต์ศาสนา อย่างไรก็ตาม วัดพุทธและการปฏิบัติทางศาสนายังคงมีอยู่ในบางพื้นที่ โดยเฉพาะในเมืองใหญ่ที่มีประชากรชาวจีนมาก

๒. พระพุทธศาสนาช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน

๒.๑ ศาสนาช่วยเสริมสร้างให้ประชาชนชาวพุทธในแต่ละประเทศมีลักษณะนิสัยใจคอที่ดีงาม มีวัฒนธรรมน้ำใจ มีจิตใจอ่อนโยน ทำให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นทั้งที่วัฒนธรรมเหมือนหรือแตกต่างกัน ส่งเสริมให้เกิดการกระทำเพื่อหมู่คณะและสังคม

๒.๒ การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้านก่อให้เกิดการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนความรู้ทางพระพุทธศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม นำมาซึ่งความเข้าใจอันดีระหว่างกัน เกิดเป็นเครือข่ายความร่วมมือกันทางด้านพระพุทธศาสนา

๒.๓ พระพุทธศาสนาช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้านทำให้ชาวพุทธที่อยู่ในแต่ละภูมิภาคของโลกสามารถสื่อสารกันได้อย่างเข้าอกเข้าใจกัน และสามารถอยู่ร่วมกันกับผู้นับถือศาสนาอื่นๆ โดยไม่ขัดแย้ง

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกรายละเอียดการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างถูกต้อง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- เขียนเส้นเวลาแสดงรายละเอียดสำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง
- วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้านได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นประโยชน์ของพระพุทธศาสนาในฐานะที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้านได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

เขียนเส้นเวลาแสดงเหตุการณ์สำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง อย่างเห็นประโยชน์ของพระพุทธศาสนาในฐานะที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน (๑.๑.๓, ๒.๑.๑, ๔.๒.๒, ๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เขียนเส้นเวลาแสดงรายละเอียดสำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง อย่างเห็นประโยชน์ของพระพุทธศาสนาในฐานะที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน (๑.๑.๓, ๒.๑.๑, ๔.๒.๒, ๔.๓.๑) **ด้านความรู้** บอกรายละเอียดการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างถูกต้อง	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูทบทวนความรู้ด้วยกิจกรรม “ปักหมุดพระพุทธศาสนา” โดยครูนำเสนอแผนที่ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แล้วสุ่มตัวแทนนักเรียนให้ออกมาระบุประเทศที่เพื่อนได้นำเสนอเส้นเวลาแสดงการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านไปในคาบเรียนก่อนหน้า และให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามตามประเด็นดังนี้ - ประเทศที่นักเรียนปักหมุด ปัจจุบันยังมีผู้นับถือพระพุทธศาสนาหรือไม่ อย่างไร ๒. ครูเชื่อมโยงคำตอบของนักเรียน เข้าสู่บทเรียน เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้าน	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ทำกิจกรรม“ปักหมุด พระพุทธศาสนา” และตอบคำถามตามประเด็นที่ครูกำหนด - แนวคำตอบ: พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน ๒.นักเรียนร่วมสนทนาและฟังครูเชื่อมโยงคำตอบเข้าสู่บทเรียน เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้าน	- สื่อ PowerPoint เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน	ใบงานที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้าน	- ตรวจใบงานที่ ๑ เรื่องการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในประเทศเพื่อนบ้าน - สังเกตพฤติกรรมการเรียน/ แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน
	ขั้นสอนและขั้นปฏิบัติ (๔๐ นาที) ๑. ครูสุ่มนักเรียน อีก ๖ กลุ่ม ออกมานำเสนอเส้นเวลาแสดงการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มละ ๓ นาที โดยครูเพิ่มเติมประเด็นที่ขาดหายหลังนักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอ	**ขั้นสอนและขั้นปฏิบัติ (๔๐ นาที)** ๑. นักเรียน ๖ กลุ่ม นำเสนอเส้นเวลาสรุปการเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านทักษะกระบวนการ เขียนเส้นเวลาแสดงรายละเอียดสำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** เห็นประโยชน์ของพระพุทธศาสนาในฐานะที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้านได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	๒. ครูกำหนดให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายและตอบคำถามในประเด็น ดังนี ๒.๑ เพราะเหตุใดพระพุทธศาสนาจึงมีการเผยแผ่ไปยังหลายๆ ประเทศในดินแดนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ๒.๒ การเผยแผ่พระพุทธศาสนามีความสำคัญอย่างไรบ้าง	๒. นักเรียนร่วมกันอภิปรายและตอบคำถามตามประเด็นที่ครูกำหนด ดังนี้ ๒.๑ แนวคำตอบ: เพราะประเทศต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีการติดต่อ หรือมีความสัมพันธ์กับประเทศต่าง ๆ ทั้งในและนอกภูมิภาค ทำให้ได้รับอิทธิพลในเรื่องศาสนาเข้ามายังดินแดนของตน ฯลฯ ๒.๒ แนวคำตอบ: การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเป็นพันธกิจที่สำคัญยิ่งต่อความมั่นคงของพระพุทธศาสนา เพราะเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจในหลักพระธรรมวินัยให้แก่พุทธศาสนิกชนอย่างถูกต้อง ถ่องแท้ สามารถเลือกนำหลักธรรมมาปรับใช้ให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์ในการดำรงชีวิตของตนได้อย่างเป็นสุข			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้	**ขั้นสรุป (๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันในประเด็น ดังนี้ - พระพุทธศาสนามีส่วนช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศเพื่อนบ้านหรือไม่ อย่างไร ๒. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะท้อนกลับในชั่วโมงต่อไป ๓. ครูบันทึกผลการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้ ๔. ครูให้โอกาสนักเรียนในการแก้ไข/พัฒนางานได้ตามศักยภาพของนักเรียน	**ขั้นสรุป (๕ นาที)** ๑. นักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นที่ครูกำหนด แนวคำตอบ: ทำให้ประชาชนชาวพุทธในแต่ละประเทศเป็นสังคมที่มีวัฒนธรรมน้ำใจ มีจิตใจอ่อนโยน ใจกว้าง ทำให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นทั้งที่มีวัฒนธรรมเหมือนหรือแตกต่างกันได้ นำมาซึ่งความเข้าใจอันดีระหว่างกัน เกิดเป็นเครือข่ายความร่วมมือทางด้านการศึกษาพระพุทธศาสนา			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง แผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน

๒.) ใบความรู้ เรื่อง พระพุทธศาสนาในประเทศเพื่อนบ้าน

๓) ใบงานที่ ๑ เรื่องการเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑ เรื่องการเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกรายละเอียดการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างถูกต้อง	ตรวจใบงานที่ ๑ เรื่องการเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน	ใบงานที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - เขียนเส้นเวลาแสดงรายละเอียดสำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง - วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้านได	- สังเกตการร่วมกับเพื่อนเขียนเส้นเวลา - ตรวจใบงานที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน	- แบบสังเกตการร่วมกับเพื่อน - ใบงานที่ ๑ เรื่องการเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) -เห็นประโยชน์ของพระพุทธศาสนาในฐานะที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้านได้	- การตอบคำถาม - ตรวจใบงานที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน	- คำถาม - ใบงานที่ ๑ เรื่องการเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) เขียนเส้นเวลาแสดงรายละเอียดสำคัญของการเผยแผ่	ตรวจใบงานที่ ๑ เรื่องการเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน	- ใบงานที่ ๑ เรื่องการเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง อย่างเห็นประโยชน์ของพระพุทธศาสนาในฐานะที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน (๑.๑.๓, ๒.๑.๑, ๔.๒.๒, ๔.๓.๑)	สังเกต การร่วมกับเพื่อน เขียนเส้นเวลา	แบบสังเกตการร่วมกับเพื่อน เขียนเส้นเวลา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้	สังเกต พฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกต พฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑.เขียนเส้นเวลาแสดงเหตุการณ์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในประเทศเพื่อนบ้านที่ได้รับมอบหมาย	เขียนเส้นเวลาโดยระบุเหตุการณ์/ประเด็นสำคัญในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านได้ถูกต้อง ครบถ้วน เขียนข้อความกระชับ เรียงลำดับเหตุการณ์จากก่อนไปหลังได้ถูกต้อง	เขียนเส้นเวลาโดยระบุเหตุการณ์/ประเด็นสำคัญในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านได้ โดยมีจุดบกพร่อง ๑-๒ จุด	เขียนเส้นเวลาโดยระบุเหตุการณ์/ประเด็นสำคัญในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านได้ โดยมีจุดบกพร่องมากกว่า ๒ จุด
๒. วิเคราะห์ความสำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนา	วิเคราะห์ความสำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาได้มากกว่า ๓ ประเด็น และระบุเหตุผลประกอบได้สอดคล้องเหมาะสมทุกประเด็น	วิเคราะห์ความสำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาได้มากกว่า ๑- ๒ ประเด็น และระบุเหตุผลประกอบได้สอดคล้องเหมาะสม	วิเคราะห์ความสำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาได้ ๐-๑ ประเด็น แต่ไม่ระบุเหตุผลประกอบหรือระบุเหตุผลไม่สอดคล้อง
๑. มีการวางแผนในการทำงาน ๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖– ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ – ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินมี ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

รายการ	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. มีการวางแผนในการทำงาน			
๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ			

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ – ๗	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ – ๕	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบตำถาม ตอนที่ ๑ และตอนที่ ๒ ให้ครบถ้วน

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเขียนเส้นเวลาแสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านที่กลุ่มของตนเองได้รับมอบหมายให้ถูกต้อง

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑.นักเรียนคิดว่าการเผยแผ่พระพุทธศาสนามีความสำคัญอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

๒. พระพุทธศาสนามีส่วนช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศเพื่อนบ้างอย่างไร

.....

.....

.....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลย ใบงานที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนาในประเทศเมียนมา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบตำถาม ตอนที่ ๑ และตอนที่ ๒ ให้ครบถ้วน

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเขียนเส้นเวลาแสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านที่กลุ่มของตนเองได้รับมอบหมายให้ถูกต้อง

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑.นักเรียนคิดว่าการเผยแผ่พระพุทธศาสนามีความสำคัญอย่างไรบ้าง

การเผยแผ่พระพุทธศาสนา เป็นพันธกิจที่สำคัญยิ่งต่อความมั่นคงของพระพุทธศาสนา เพราะเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจในหลักพระธรรมวินัยให้แก่พุทธศาสนิกชนอย่างถูกต้อง ถ่องแท้ สามารถเลือกนำหลักธรรมมาปรับใช้ให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์ในการดำรงชีวิตของตนได้อย่างเป็นสุข

๒. พระพุทธศาสนามีส่วนช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศเพื่อนบ้างอย่างไร

ทำให้ประชาชนชาวพุทธในแต่ละประเทศเป็นสังคมที่มีวัฒนธรรมน้ำใจ มีจิตใจอ่อนโยน ใจกว้าง ทำให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นทั้งที่มีวัฒนธรรมเหมือนหรือแตกต่างกันได้ นำมาซึ่งความเข้าใจอันดีระหว่างกัน เกิดเป็นเครือข่ายความร่วมมือทางด้านการศึกษาพระพุทธศาสนา

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลย ใบงานที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนาในประเทศลาว
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบตำถาม ตอนที่ ๑ และตอนที่ ๒ ให้ครบถ้วน

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเขียนเส้นเวลาแสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านที่กลุ่มของตนเองได้รับมอบหมายให้ถูกต้อง

เฉลย ใบงานที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนาในประเทศกัมพูชา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบตำถาม ตอนที่ ๑ และตอนที่ ๒ ให้ครบถ้วน

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเขียนเส้นเวลาแสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านที่กลุ่มของตนเองได้รับมอบหมายให้ถูกต้อง

เริ่มต้น

- ในยุคปัจจุบันพุทธศาสนายังเป็นศาสนาสำคัญของชาวกัมพูชา
- รัชสมัยของพระเจ้าหิรัรักษ์รามาธิบดี ภิกษุชาวกัมพูชาได้รับการส่งเสริมให้มาศึกษาพระพุทธศาสนาในกรุงเทพฯ และกลับไปพื้นฟูพระพุทธศาสนาให้รุ่งเรือง
- ยุคพระนคร โดยเฉพาะในรัชสมัยของพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 (พ.ศ.1324-1762) ได้ทรางบำรุงส่งเสริมพระพุทธศาสนาทั้งนิกายมหายานและนิกายเถรวาท
- พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศกัมพูชาในช่วงที่อาณาจักรฟูนันกำลังเจริญรุ่งเรืองอยู่ทางตอนใต้ของกัมพูชา :อาณาจักรฟูนันมีการนับถือศาสนาพราหมณ์และพุทธปะปนกัน

เฉลย ใบงานที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนาในประเทศเวียดนาม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบตำถาม ตอนที่ ๑ และตอนที่ ๒ ให้ครบถ้วน

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเขียนเส้นเวลาแสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านที่กลุ่มของตนเองได้รับมอบหมายให้ถูกต้อง

เริ่มต้น

- หลายร้อยปีก่อน ประเทศเวียดนามเป็นเมืองขึ้นของจีน คณะทูตจากจีนได้เดินทางมาเผยแผ่พระพุทธศาสนานิกายมหายาน
- ประมาณ พ.ศ.2071-2345 เป็นช่วงที่ราชวงศ์ตรินห์แห่งเวียดนามเหนือและราชวงศ์เหงียนแห่งเวียดนามใต้แย่งอำนาจกัน ต่างฝ่ายต่างสนับสนุนพระพุทธศาสนาด้วยวิธีการต่าง ๆ
- ปัจจุบัน ชาวเวียดนามส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธนิกายมหายานและนิกายเถรวาท มีการจัดตั้งมหาลัยสงฆ์อย่างเป็นทางการ
- ในปีพ.ศ.2474 ได้มีการจัดตั้งสมาคมทางพระพุทธศาสนา โดยมุ้งเน้นด้านการศึกษา สังคมสงเคราะห์และปฏิรูปวินัยพระสงฆ์
- ราชวงศ์ตินห์ปกครองเวียดนาม พระพุทธศาสนาได้รับการอุปถัมภ์และได้รับการยอมรับนับถือมากขึ้น

เฉลย ใบงานที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนาในประเทศมาเลเซีย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบตำถาม ตอนที่ ๑ และตอนที่ ๒ ให้ครบถ้วน

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเขียนเส้นเวลาแสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านที่กลุ่มของตนเองได้รับมอบหมายให้ถูกต้อง

เริ่มต้น

ชาวจีนอาศัยในมาเลเซียได้นำพระพุทธศาสนานิกายมหายานจากประเทศจีนเข้ามาเผยแผ่ในประเทศมาเลเซีย ภายหลังเมื่อประเทศมาเลเซียได้รับเอกราชจากอังกฤษ และศรีลังกาเข้ามาเผยแผ่พระพุทธศาสนาตามแบบปฏิบัติของตน จึงทำให้พระพุทธศาสนาได้รับการฟื้นฟูมากขึ้น

พ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงแผ่พระราชอำนาจขยายอาณาเขตลงมาทางได้ถึงเมืองนครศรีธรรมราชและบริเวณแหลมมลายูทั้งหมดจึงเป็นเหตุให้พระพุทธศาสนานิกายเถรวาทแบบลังกาวงศ์เข้ามาเผยแผ่ในแหลมมลายู

พระพุทธศาสนานิกายเถรวาทได้เผยแผ่เข้าสู่ประเทศมาเลเซียในพุทธศตวรรษที่ 3 พุทธศตวรรษที่ 12 แหลมมลายู ได้ตกอยู่ภายใต้การปกครองของอาณาจักรศรีวิชัย พระพุทธศาสนานิกายมหายานจึงได้เข้ามาเผยแผ่ในแถบนี้ด้วย

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลย ใบงานที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนาในประเทศสิงคโปร์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบตำถาม ตอนที่ ๑ และตอนที่ ๒ ให้ครบถ้วน

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเขียนเส้นเวลาแสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านที่กลุ่มของตนเองได้รับมอบหมายให้ถูกต้อง

เริ่มต้น

พ.ศ.2508 พระพุทธศาสนานิกายมหายานได้เผยแผ่มายังประเทศสิงคโปร์และได้รับการยอมรับและนับถือกันอย่างแพร่หลาย เพราะชาวสิงคโปร์ส่วนมากเป็นคนเชื้อสายจีน

ปัจจุบัน ชาวสิงคโปร์นับถือพระพุทธศาสนานิกายมหายานกันอย่างแพร่หลาย ชาวพุทธได้ช่วยกันเผยแผ่อย่างจริงจัง

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลย ใบงานที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนาในประเทศอินโดนีเซีย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบตำถาม ตอนที่ ๑ และตอนที่ ๒ ให้ครบถ้วน

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเขียนเส้นเวลาแสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านที่กลุ่มของตนเองได้รับมอบหมายให้ถูกต้อง

ภายหลังอาณาจักรศรีวิชัยซึ่งเป็นศูนย์กลางแห่งพระพุทธศาสนาได้มีการติดต่อทางการค้ากับประเทศต่าง ๆ ซึ่งมาพร้อมกับศาสนาอิสลามทำให้คนนับถือพระพุทธศาสนาน้อยลงไป แต่ในปัจจุบันชาวอินโดนีเซียที่มีศรัทธาในพระพุทธศาสนาก็ยังมีอยู่และพยายามฟื้นฟูพระพุทธศาสนาให้รุ่งเรือง

พระพุทธศาสนานิกายมหายานเจริญรุ่งเรืองถึงขีดสุดในสมัยราชวงศ์ไศเลนทร์ มีการส่งเสริมพระพุทธศาสนาในด้านต่าง ๆ มากมาย เช่น โปรดให้สร้างพุทธวิหารบรมพุทโธ (บุโรพุทโธ)

เริ่มต้น

พระพุทธศาสนานิกายเถรวาทได้เผยแผ่เข้าสู่ประเทศอินโดนีเซียประมาณพุทธศตวรรษที่ 3 ตรงกับสมัยพระเจ้าอโศกมหาราช

เฉลย ใบงานที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนาในประเทศบรูไน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบตำถาม ตอนที่ ๑ และตอนที่ ๒ ให้ครบถ้วน

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเขียนเส้นเวลาแสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านที่กลุ่มของตนเองได้รับมอบหมายให้ถูกต้อง

.....
มีผู้นับถือพระพุทธศาสนานิกายเพิ่มขึ้น
.....
.....
.....
.....

.....
เมื่อชาวจีนโพ้นทะเลอพยพมาสู่ดินแดนนี้
.....
.....
.....
.....

.....
พระพุทธศาสนาได้เข้ามาในบรูไนตั้งแต่
.....
สมัยอาณาจักรศรีวิชัยที่เผยแผ่เข้ามาจาก
.....
คาบสมุทรมลายูในพุทธศตวรรษที่ 7
.....

เริ่มต้น

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลย ใบงานที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนาในประเทศฟิลิปปินส์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบตำถาม ตอนที่ ๑ และตอนที่ ๒ ให้ครบถ้วน

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเขียนเส้นเวลาแสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านที่กลุ่มของตนเองได้รับมอบหมายให้ถูกต้อง

ปัจจุบันมีคณะสงฆ์นิกายมหายานจากไต้หวันเข้าไปเผยแผ่พระพุทธศาสนาในฟิลลิปปินส์โดยมีชาวพุทธอยู่ในฟิลลิปินส์ประมาณร้อยละ 1.5

จนกระทั่งเมื่อชาวจีนที่อพยพเข้ามาตั้งรากฐานในฟิลิปปินส์และได้นำพระพุทธศาสนานิกายมหายานเข้ามาด้วย

พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศฟิลิปปินส์ในสมัยอาณาจักรศรีวิชัยเรืองอำนาจฝั่งมลายูแล้วค่อยหายไป

เริ่มต้น

เฉลย ใบงานที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนาในประเทศติมอร์ตะวันออก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบตำถาม ตอนที่ ๑ และตอนที่ ๒ ให้ครบถ้วน

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเขียนเส้นเวลาแสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านที่กลุ่มของตนเองได้รับมอบหมายให้ถูกต้อง

ใบความรู้ เรื่อง พระพุทธศาสนาในประเทศเพื่อนบ้าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๑. พระพุทธศาสนาในประเทศเมียนมา

ประเทศเมียนมานับเป็นอีกประเทศหนึ่งที่มีประชาชนนับถือพระพุทธศาสนาเถรวาทเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้น่าจะเป็นเพราะประวัติศาสตร์แห่งการนับถือศาสนาของเมียนมาเริ่มต้นจากการนับถือพระพุทธศาสนา

ภายหลังจากการทำสังคายนาครั้งที่ ๓ พระเจ้าอโศกมหาราชทรงส่งพระโสณะและพระอุตตระมาเผยแผ่พระพุทธศาสนาในดินแดนสุวรรณภูมิ โดยเข้ามาทางเมืองสุธรรมวดี(สะเทิม) ซึ่งเป็นเมืองหลวงของมอญ หลังจากนั้นพระพุทธศาสนาแบบเถรวาทก็ได้เจริญรุ่งเรืองแผ่ขยายมาทางตอนกลางและทางตอนเหนือของประเทศ จนกระทั่งถึงพุทธศตวรรษที่ ๑๖ เมืองสะเทิมจึงได้กลายเป็นศูนย์กลางของพระพุทธศาสนานิกายเถรวาทที่สำคัญแห่งหนึ่ง

ในปี พ.ศ. ๑๕๘๗ พระเจ้าอนุรุทธมหาราช (อโนรธามังช่อ) ได้ขึ้นครองราชย์ ทรงรวบรวมดินแดนเมียนมาให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้สำเร็จ แล้วทรงสถาปนาอาณาจักรพุกามโดยมีเมืองพุกามเป็นราชธานี ในช่วงนี้ พระพุทธศาสนานิกายมหายานจากแคว้นเบงกอลในอินเดียได้แผ่ขยายเข้าไปถึงเมียนมา แต่พระเจ้าอนุรุทธมหาราชไม่ทรงเลื่อมใส ภายหลังทรงทราบว่าพระพุทธศาสนานิกายเถรวาทเจริญรุ่งเรืองอยู่ในอาณาจักรมอญ ก็มีพระประสงค์จะได้พระไตรปิฎกและพระสงฆ์ที่มีความรู้แตกฉานในพระไตรปิฎกไปประจำที่อาณาจักรพุกาม ต่อมาทรงตีอาณาจักรมอญได้ จึงให้นำพระสงฆ์และพระไตรปิฎกกลับไปยังเมืองพุกามด้วย ทำให้พระพุทธศาสนานิกายเถรวาทได้เผยแผ่ไปทั่วเมียนมานับแต่นั้นมา จนกระทั่งในรัชสมัยของพระเจ้านรปติสิทธุ พระองค์โปรดให้สังคายนาพระธรรมวินัย และได้ทรงอาราธนาพระอุตราชีวะให้นำคณะพระภิกษุและสามเณรเดินทางไปสืบพระพุทธศาสนาที่ลังกา แล้วนำพระพุทธศาสนาลังกาวงศ์กลับมาเผยแผ่ด้วย

เมืองพุกามเป็นศูนย์กลางของพระพุทธศาสนานิกายเถรวาทเรื่อยมาจนถึง พ.ศ. ๑๘๓๑ ได้ถูกพวกมองโกลรุกราน ทำให้อาณาจักรพุกามล่มสลายลง อาณาจักรมอญซึ่งเคยขึ้นตรงต่อพุกามก็แยกตัวออกไปตั้งเป็นราชธานีอิสระอยู่ที่หงสาวดี

ครั้นถึงสมัยพระเจ้าธรรมเจดีย์ศรีปิฎกธร กษัตริย์มอญขึ้นครองราชย์ ทรงมีพระประสงค์จะฟื้นฟูพระพุทธศาสนา จึงโปรดให้พระสงฆ์ที่มีศีลาจารวัตรเคร่งครัด ๒๒ รูป พร้อมฆราวาส ๒๒ คน เดินทางไปลังกาโดยมีพระโมคคัลลานเถระเป็นหัวหน้า

เมื่อเดินทางไปถึงลังกา พระสงฆ์ทั้ง ๒๒ รูป ได้เข้ารับการอุปสมบทใหม่ และฆราวาสทั้ง ๒๒ คน ก็ได้รับการอุปสมบทในคราวเดียวกันด้วย ภายหลังที่คณะสงฆ์เหล่านี้เดินทางกลับมาถึงเมืองหงสาวดีแล้ว

พระเจ้าธรรมเจดีย์ศรีปิฎกธรก็โปรดให้พระภิกษุในเมืองมอญทั้งหมด อุปสมบทใหม่รวมเข้าเป็นนิกายเดียวกันทั้งแผ่นดิน ยังผลให้พระพุทธศาสนานิกายเถรวาทประดิษฐานมั่นคงเป็นปึกแผ่นอีกครั้งหนึ่ง

ในประวัติศาสตร์ของเมียนมานั้น ชนชาติมอญและเมียนมาได้ทำสงครามแย่งชิงความเป็นใหญ่กันมาตลอด จนถึงประมาณ พ.ศ. ๒๓๐๐ พระเจ้าอลองพญากษัตริย์เมียนมาทรงยึดครองเมืองหงสาวดีได้สำเร็จ ทำให้ทรงมีอำนาจเหนือดินแดนมอญและเมียนมาทั้งหมด พระพุทธศาสนาก็ได้รับการทำนุบำรุงจากพระมหากษัตริย์มาจนถึงรัชกาลของพระเจ้าอมินดง (พ.ศ. ๒๓๙๔ - ๒๔๒๐) พระองค์ทรงอุปถัมภ์การทำสังคายนาพระธรรมวินัย ณ เมืองมัณฑเลย์จนแล้วเสร็จ จากนั้นได้โปรดให้จารึกพระไตรปิฎกลงบนแผ่นหินอ่อน ๙๗๒๙ แผ่น แล้วบรรจุไว้ในสถูปทั้งสิ้น ๔๕๐ องค์

ในสมัยเดียวกันนี้ อังกฤษได้เข้ามาแสวงหาอาณานิคม และมีอำนาจเหนือเมียนมาตั้งแต่พ.ศ. ๒๓๖๘ เป็นต้นมา สถาบันกษัตริย์ซึ่งเคยเป็นเอกอัครศาสนูปถัมภกสิ้นสุดลง เป็นเหตุให้พระพุทธศาสนาในประเทศเมียนมาถูกกระทบกระเทือนไปด้วย

นับจากเมียนมาได้รับเอกราชเมื่อวันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๔๙๒ จวบจนปัจจุบัน สถานการณ์ทางการเมืองภายในประเทศเมียนมายังคงมีความผันผวน ไม่สงบเรียบร้อย มีความพยายามต่อสู้เพื่อแบ่งแยกดินแดนของชนเผ่าต่าง ๆ แต่ถึงกระนั้นชาวเมียนมาก็ยังคงมีศรัทธามั่นคงในพระพุทธศาสนา มีวิถีชีวิตที่ผูกพันอยู่กับการปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนอย่างจริงจัง ปูชนียสถานที่สำคัญ ๆ เช่น มหาเจดีย์ชเวดากอง ได้รับการบูรณปฏิสังขรณ์ เป็นศูนย์รวมศรัทธาของชาวพุทธทั้งในเมียนมาและจากต่างประเทศให้ได้เดินทางไปสักการบูชาและประกอบศาสนพิธีตามคติความเชื่อในพระพุทธศาสนา รัฐบาลให้การส่งเสริมการศึกษาของคณะสงฆ์ทั้งด้านคันถธุระและวิปัสสนาธุระ มีการจัดตั้งสถาบันการศึกษาเพื่อจัดการเรียนการสอนวิชาการสมัยใหม่แก่พระภิกษุสามเณร มีพระสงฆ์ที่สามารถทรงจำพระไตรปิฎกได้ทั้งหมดจำนวนหลายรูป พระสงฆ์หลายรูปมีบทบาทในการเป็นผู้นำด้านการพัฒนาชุมชนและสังคมสงเคราะห์ ขณะเดียวกันก็มีสำนักปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานที่มีชื่อเสียงในระดับโลกที่มีผู้สนใจทั้งจากในและต่างประเทศไปฝึกปฏิบัติอยู่มากมาย พร้อมทั้งมีการเผยแผ่ออกไปยังต่างประเทศอีกด้วย ปัจจุบันเมียนมามีพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ

๒. พระพุทธศาสนาในประเทศลาว

พระพุทธศาสนานิกายมหายานจากจีนได้เผยแผ่เข้าสู่ประเทศลาวตั้งแต่ยังอยู่ในอาณาจักรอ้ายลาว แต่ประชาชนทั่วไปนิยมนับถือผีสาง เทวดา ต่อมาในรัชสมัยของพระเจ้าฟ้างุ้ม มหาราชองค์ที่ ๑ แห่งอาณาจักรล้านช้าง ได้ทรงนำพระพุทธศาสนานิกายเถรวาทจากกัมพูชาเข้ามาเผยแผ่โนประเทศลาว ทั้งนี้เนื่องมาจากพระนางแก้วเก็งยา (แก้วกัลยา) มเหสีของพระองค์ซึ่งเป็นพระราชธิดาของพระเจ้าศรีจุลราชแห่งเมืองอินทปัตย์อาณาจักรกัมพูชา ทรงเคารพนับถือพระพุทธศาสนานิกายเถรวาทมาก่อน เมื่อทรงเห็นเจ้านายและราษฎรชาวล้านช้างซึ่งนับถือบูชาผีสางเทวดาพากันฆ่าวัวควายเพื่อทำพลิกรรม ก็ทรงไม่สบายพระทัย จึงได้กราบทูลพระเจ้าฟ้างุ้มให้แต่งตั้งคณะทูตเดินทางไปเมืองอินทปัตย์ให้มาทูลขอพระสงฆ์เพื่อประดิษฐานพระพุทธศาสนาในลาว พระเจ้าศรีจุลราชจึงทรงส่งคณะสงฆ์ ซึ่งมีพระมหาปาสมันตะเถระผู้เคยเป็นพระอาจารย์ของพระเจ้าฟ้างุ้มและพระมหาเทพลังกาพร้อมด้วยพระสงฆ์อีก ๒๐ รูป ไปเผยแผ่พระพุทธศาสนาในล้านช้าง และยังได้

พระราชทานพระพุทธรูปปัญจโลหะ เป็นพระพุทธรูปปางห้ามญาติพระนามว่า "พระบาง" และพระไตรปิฎก พร้อมหน่อพระศรีมหาโพธิ์มาถวายพระเจ้าฟ้างุ้มด้วย

นับจากนั้น พระพุทธศาสนานิกายเถรวาทก็เจริญรุ่งเรืองในประเทศลาวมาโดยลำดับเป็นศาสนาประจำชาติในที่สุด

จนถึงรัชกาลของพระเจ้าสามแสนไทไตรภูวนาถ พระโอรสของพระเจ้าฟ้างุ้มขึ้นครองราชย์ (พ.ศ. ๑๙๑๖ - ๑๙๕๘) พระองค์ทรงอุปถัมภ์บำรุงพระพุทธศาสนาเป็นอันมาก โปรดให้สร้างวัดวาอารามและหอสมุดเพื่อเป็นที่เก็บรวบรวมและแหล่งค้นคว้าพระไตรปิฎก

ในรัชกาลของพระเจ้าโพธิสาร (พ.ศ. ๒๐๖๓ - ๒๐๙๐) พระองค์ทรงเป็นพุทธศาสนิกชนที่มีความเคร่งครัด ทรงชักจูงให้ประชาชนนับถือพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาจึงได้รับการบำรุงส่งเสริมให้มั่นคยิ่งขึ้น

ในรัชกาลของพระเจ้าไชยเชษฐาธิราช (พ.ศ. ๒๐๙๑ - ๒๑๑๔) ผู้ทรงได้รับการยกย่องว่าเป็นมหาราชองค์ที่ ๒ ของลาว ทรงเป็นเอกอัครศาสนุปถัมภกที่มีพระราชศรัทธาแรงกล้า โปรดให้สร้างพระธาตุพังพอน พระธาตุศรีโคตรบูร พระธาตุหลวง พระธาตุอิงรัง และพระพุทธรูปสำริดหลายพระเสริม พระสุกพระใส พระอินแบ่ง พระองค์แสน นอกจากนี้ยังโปรดให้สร้างวัดต่าง ๆ อีกเป็นจำนวนมาก เช่น วัดป่ารือศรีสิงขร วัดป่ากันทอง วัดศรีเมือง วัดพระแก้ว เป็นต้น จนกล่าวได้ว่า ปูชนียสถานทางพระพุทธศาสนาส่วนมากได้สร้างขึ้นใน รัชสมัยของพระเจ้าไชยเชษฐาธิราชแทบทั้งสิ้น และอาจกล่าวได้ว่าพระพุทธศาสนาในประเทศลาวมีความรุ่งเรืองสูงสุดในรัชกาลนี้หลังจากรัชสมัยของพระเจ้าไชยเชษฐาธิราช ลาวก็ต้องประสบกับความวุ่นวายจากสงคราม ต้องตกเป็นเมืองขึ้นของเมียนมาและความวุ่นวายในราชอาณาจักรอันเกิดจากการแย่งชิงราชสมบัติ มาเป็นเวลายาวนาน เกิดการแทรกแซงทางการเมืองจากประเทศมหาอำนาจ จนกระทั่งลาวตกเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศสตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๓๖ – ๒๔๔๗ และได้รับเอกราชคืนโดยสมบูรณ์ในปี พ.ศ. ๒๔๙๒

หลังจากนั้น ลาวได้เปลี่ยนระบอบการปกครองเป็นคอมมิวนิสต์ในยุคแรกของการเปลี่ยนแปลงนี้ ประชาชนและพระพุทธศาสนาได้รับผลกระทบเป็นอย่างมาก มีพระสงฆ์และประชาชนได้รับอันตรายเป็นจำนวนมาก อาศัยความที่พระพุทธศาสนาได้หล่อหลอมวิถีชีวิตของชาวลาวจนกลายเป็นวัฒนธรรมประจำชาติของลาวมาอย่างยาวนานจึงทำให้พระสงฆ์และประชาชนสามารถประคับประคองพระพุทธศาสนาผ่านวิกฤตการณ์ทางการเมืองมาได้จนสถานการณ์ทางการเมืองในลาวคลี่คลายลงโดยลำดับ

ปัจจุบัน แม้ว่าลาวจะปกครองโดยระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ แต่ประชาชนในลาวส่วนใหญ่ยังคงนับถือพระพุทธศาสนาอย่างมั่นคง ภาพแห่งความศรัทธาของประชาชนลาวที่มีต่อพระพุทธศาสนาผ่านขนบธรรมเนียมประเพณีวิถีชีวิตเป็นที่รับรู้กันของคนทั่วโลก ดังเช่นภาพการทำบุญตักบาตรข้าวเหนียวยามเช้าที่หลวงพระบาง เป็นต้น มีการตั้งสถาบันการศึกษาของสงฆ์ขึ้นที่เวียงจันทน์และจำปาสัก เนื่องจากลาวมีภาษาและวัฒนธรรรมที่คล้ายคลึงกับคนไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงทำให้มีการไปมาหาสู่กันเป็นประจำทั้งด้วยภารกิจการงานและด้วยความผูกพันกันทางวัฒนธรรม เกิดเป็นความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศ

๓. พระพุทธศาสนาในประเทศกัมพูชา

เมื่อพระพุทธศาสนาเผยแผ่เข้าสู่ประเทศกัมพูชานั้น เป็นเวลาที่อาณาจักรฟูนันกำลังเจริญรุ่งเรืองอยู่ทางตอนใต้ของประเทศกัมพูชาในปัจจุบัน

อาณาจักรฟูนันเป็นอาณาจักรใหญ่ มีอาณาเขตติดกับประเทศจีนและอินเดีย และมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน การติดต่อไปมาระหว่างกันทำให้ได้รับอิทธิพลการนับถือพระพุทธศาสนานิกายมหายานมาด้วย อย่างไรก็ตาม ศาสนาในยุคแรกที่เข้ามาเผยแผ่ในอาณาจักรฟูนันนั้นคือศาสนาพราหมณ์ ส่วนพระพุทธศาสนาคงเข้ามาเผยแผ่ในภายหลัง เพราะปรากฏว่าในอาณาจักรฟูนันมีการนับถือศาสนาพราหมณ์และพระพุทธศาสนาผสมกลมกลืนปะปนกันอยู่

เมื่ออาณาจักรฟูนันเสื่อมอำนาจลง อาณาจักรเจนละก็เรืองอำนาจ กษัตริย์เจนละในระยะแรกทรงนับถือศาสนาฮินดูนิกายไศวะเป็นหลัก แต่ก็ยังมีผู้นับถือพระพุทธศาสนาอยู่โดยทั่วไป ครั้นสิ้นอาณาจักรเจนละแล้วก็เข้าสู่ยุคมหานคร ซึ่งเป็นยุคที่ประเทศกัมพูชามีอารยธรรมเจริญรุ่งเรืองถึงขีดสุด เป็นมหาอาณาจักรที่ยิ่งใหญ่ โดยเฉพาะในรัชสมัยของพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ (พ.ศ. ๑๓๒๔ - ๑๗๖๒) พระองค์ทรงเป็นพุทธศาสนิกชน ได้ทรงบำรุงส่งเสริมพระพุทธศาสนาทั้งนิกายมหายานและนิกายเถรวาท โปรดให้สร้างวัดวาอารามทั่วราชอาณาจักร สร้างนครธม (แปลว่า มหานคร) เป็นราชธานี โดยมีพุทธวิหารบายนเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปองค์ใหญ่เป็นศูนย์กลางอยู่ที่ยอดวิหาร เรียกกันทั่วไปว่าปราสาทบายน" เป็นปรางค์ทองส่วนบนของปรางค์ทุกองค์แกะสลักเป็นพระพักตร์ของพระโพธิอวโลกิเตศวร และสร้างหมู่ปรางค์น้อยใหญ่ประมาณ ๕๐ องค์ มีคูเมืองล้อมวัดโดยรอบยาวประมาณ ๑๒ กิโลเมตร นอกจากนี้ ยังทรงสร้างพระพุทธรูป " พระชัยพุทธมหานาค" ๓๓ องค์ แล้วโปรดให้นำไปประดิษฐานในหัวเมืองทั่วราชอาณาจักร โปรดให้นิมนต์พระสงฆ์เข้าไปรับบิณฑบาตในพระราชวังวันละ ๔๐๐ รูปทุกวัน

ในรัชกาลนี้ มีเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาอีกประการหนึ่งคือ พระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ทรงส่งพระโอรสองค์หนึ่งพระนามว่าตามสินทะไปศึกษาพระพุทธศาสนานิกายเถรวาทที่ประเทศลังกา เมื่อเสด็จกลับได้ทรงนำพระพุทธศาสนานิกายเถรวาทแบบลังกาวงศ์เข้ามาเผยแผ่ในประเทศกัมพูชาด้วย

ในรัชสมัยของพระเจ้าหริรักษ์รามาธิบดี พระพุทธศาสนาได้รับการทำนุบำรุงส่งเสริมเป็นอย่างดี พระภิกษุสงฆ์ชาวกัมพูชาได้รับการส่งเสริมให้มาศึกษาพระพุทธศาสนาในกรุงเทพมหานคร และกลับไปพื้นฟูพระพุทธศาสนาให้เจริญรุ่งเรือง มีการจัดตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรมชั้นสูงในกรุงพนมเปญเรียกว่า "ศาลาบาลีชั้นสูง"

ในสมัยที่ประเทศกัมพูชาประสบปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง พระสงฆ์และประชาชนต่างได้รับอันตรายเหมือนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศลาวจนกระทั่งเหตุการณ์ทางการเมืองคลี่คลายลง พระพุทธศาสนาจึงค่อย ๆ ได้รับการฟื้นฟูขึ้นตามลำดับ

ในปัจจุบันมีการตั้งมหาวิทยาลัยสงฆ์เพื่อจัดการศึกษาศาสตร์สมัยใหม่แก่พระภิกษุสงฆ์ นอกจากนี้ยังมีพระสงฆ์จำนวนมากเข้ามาศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสงฆ์แห่งประเทศไทยแล้วกลับไปพัฒนาการพระศาสนาในกัมพูชา ส่งเสริมให้เกิดความร่วมพระพุทธศาสนาระหว่างไทยกับกัมพูชามากขึ้น ๆ

๔. พระพุทธศาสนาในประเทศเวียดนาม

ประเทศเวียดนามเคยเป็นเมืองขึ้นของจีนมาหลายร้อยปี โดยจีนได้นำลัทธิศาสนานั้นเข้ามาเผยแผ่ในเวียดนามด้วย เริ่มแรกลัทธิเต๋าละขงจื้อได้เข้ามาสู่ประเทศเวียดนามก่อน ต่อมาคณะทูตจากจีนหลายคณะได้เดินทางมาเผยแผ่พระพุทธศาสนานิกายมหายาน อย่างไรก็ดี ในระยะแรก ๆ พระพุทธศาสนายังไม่แพร่หลายมากนัก จนกระทั่งถึงถึงราชวงศ์ตินห์ปกครองเวียดนาม พระพุทธศาสนาจึงได้รับการอุปถัมภ์และการยอมรับนับถือมากขึ้น รวมทั้งพระสงฆ์เองก็มีบทบาททางสังคมต่อชาวเวียดนาม เพราะพระสงฆ์ส่วนใหญ่เป็นนักปราชญ์มีความรู้ทางกฎหมาย วรรณคดี จริยศาสตร์ แพทยศาสตร์โหราศาสตร์ และอื่น ๆ จึงเป็นเหตุให้การเผยแผ่พระพุทธศาสนานิกายมหายานเป็นไปอย่างกว้างขวาง

ในสมัยราชวงศ์ตรัน เวียดนามตกเป็นเมืองขึ้นของจีนมีการเผยแผ่ลัทธิเต๋าและขงจื้อจากประเทศจีน รวมทั้งเหล่าขุนนางชั้นผู้ใหญ่และข้าราชการจีนก็ขัดขวางการเผยแผ่พระพุทธ-ศาสนาด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น รื้อทำลายวัดวาอาราม ยึดคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนาไปเผาทำลายเป็นจำนวนมาก

ในปลายราชวงศ์เล พระมหากษัตริย์พระองค์ต่อ ๆ มาไม่ได้สนพระทัยในการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาให้เจริญรุ่งเรือง อีกทั้งพระสงฆ์เริ่มเข้าไปดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเมือง

ประมาณ พ.ศ. ๒๐๗๑ - ๒๓๔๕ เป็นช่วงที่ราชวงศ์ตรินห์แห่งเวียดนามเหนือ และราชวงศ์เหงียนแห่งเวียดนามใต้แย่งชิงอำนาจกัน ต่างฝ่ายต่างก็สนับสนุนพระพุทธศาสนาด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยหวังที่จะดึงชาวพุทธไปเป็นฐานกำลังสนับสนุนตน จนกระทั่งใน พ.ศ. ๒๔๒๖ เวียดนามตกเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศสซึ่งมาพร้อมกับการเผยแผ่ศาสนาคริสต์นิกายโรมันค่าทอลิก โดยฝรั่งเศสเข้าควบคุมการเผยแผ่พระพุทธศาสนาจึงเป็นเหตุให้ชาวเวียดนามต้องเปลี่ยนไปนับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกเป็นจำนวนมาก

ในปี พ.ศ. ๒๔๗๔ ได้มีการจัดตั้งสมาคมพุทธศาสนศึกษาแห่งโคชินชินจีน ขึ้นที่เมืองไซง่อน และได้มีการตั้งสมาคมทางพุทธศาสนาขึ้นอีกที่เมืองเว้และเมืองฮานอย โดยมุ่งเน้นด้านการศึกษา และสังคมสงเคราะห์ปฏิรูปพระวินัยของสงฆ์ และส่งเสริมให้พระภิกษุสงฆ์ได้ศึกษาพุทธศาสนาแบบใหม่ มีการจัดพิมพ์วารสาร ของพระพุทธศาสนาและแปลคัมภีร์ต่าง ๆทั้งฝ่ายมหายานและเถรวาท ทำให้มีปัญญาชนสนับสนุนมากมายจนกระทั้งเกิดสงครามโลกครั้งที่ ๒ การฟื้นฟูพระพุทธศาสนาได้ชะงักลง เมื่อสงครามสงบลง การฟื้นฟูพระพุทธศาสนาจึงได้ดำเนินการต่อ

ปัจจุบัน ชาวเวียดนามส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนาทั้งนิกายมหายานและมิกายเถรวาท มีการตั้งมหาวิทยาลัยเพื่อจัดการศึกษาแก่คณะสงฆ์อย่างเป็นทางการ จึงนับได้ว่าการนับถือพระพุทธศาสนาของชาวเวียดนามมีมาอย่างยาวนาน นอกจากนี้ ยังมีพระสงฆ์ชาวเวียดนามที่มีชื่อเสียงในด้านการสอนวิปัสสนากรรมฐานเป็นที่รู้จักทั่วโลกเป็นคุณปการแห่งพระพุทธศาสนาเวียดนามที่มีต่อสังคมโลก เปรียบเสมือนแสงสว่างทางธรรมที่ส่องทางชีวิตแก่ประชาชนในนานาอารยประเทศอยู่จวบจนทุกวันนี้

๕. พระพุทธศาสนาในปประเทศมาเลเซีย

พระพุทธศาสนานิกายเถรวาทได้เผยแผ่เข้าสู่ประเทศมาเลเซียในพุทธศตวรรษที่ ๓ แต่มีผู้นับถือไม่มากนัก จนถึงพุทธศตวรรษที่ ๑๒ แหลมมลายูได้ตกอยู่ภายใต้การปกครองของอาณาจักรศรีวิชัย พระพุทธศาสนานิกายมหายานจึงได้เข้ามาเผยแผ่ในแถบนี้ด้วย

ต่อมาพ่อขุนรามคำแหงมหาราชแห่งราชอาณาจักรสุโขทัย ทรงแผ่พระราชอำนาจขยายอาณาเขตลงมาทางได้ถึงเมืองนครศรีธรรมราชและบริเวณแหลมมลายูทั้งหมดจึงเป็นเหตุให้พระพุทธศาสนานิกายเถรวาทแบบลังกาวงศ์เข้ามาเผยแผ่ในแหลมมลายู แต่ประชาชนในเขตแหลมมลายูเลื่อมใสศรัทธาพระพุทธศาสนานิกายมหายานอยู่ก่อน จึงทำให้พระพุทธศาสนานิกายเถรวาทไม่เจริญรุ่งเรืองเท่าที่ควร เพราะปรากฏหลักฐานทางวัตถุที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา เช่น พระพุทธรูปเทวรูป และพระพิมพ์ จะเป็นศิลปะของพระพุทธศาสนานิกายมหายานแทบทั้งสิ้น

พระพุทธศาสนาได้เจริญรุ่งเรืองมาโดยลำดับ จนกระทั่งถึงรัชสมัยของพระเจ้าปรเมศวรแห่งอาณาจักรมะละกา พระพุทธศาสนาได้รับผลกระทบอย่างหนักเมื่อพระองค์เลิกนับถือพระพุทธศาสนาเปลี่ยนไปนับถือศาสนาอิสลาม แต่ประชาชนส่วนใหญ่ก็ยังคงนับถือพระพุทธศาสนาอยู่เหมือนเดิมครั้นถึงสมัยสุลต่านมัลโมซาห์ พระองค์มีความเลื่อมใสในศาสนาอิสลามมาก และสถาปนาศาสนาอิสลามเข้ามาแทน

ในขณะที่ประเทศมาเลเซียเป็นอาณานิคมของอังกฤษอยู่นั้น ชาวจีนที่อาศัยอยู่ในมาเลเซียได้นำพระพุทธศาสนานิกายมหายานจากประเทศจีนเข้ามาเผยแผ่ในประเทศมาเลเซียด้วยภายหลังประเทศมาเลเซียได้รับเอกราชจากอังกฤษแล้ว ได้มีคณะสงฆ์ทั้งฝ่ายมหายานจากจีน ไต้หวัน สิงคโปร์ และฝ่ายเถรวาทจากไทย เมียนมา และศรีลังกาเข้ามาเผยแผ่พระพุทธศาสนาตามแบบปฏิบัติของตน จึงทำให้พระพุทธศาสนาได้รับการฟื้นฟูมากขึ้น มีการปฏิบัติศาสนพิธีสำคัญร่วมกัน เช่น การทอดกฐินและบุญพิธี อื่น ๆ มีการสร้างวัดวาอารามเพิ่มขึ้น โดยได้รับความอุปถัมภ์จากชาวพุทธในมาเลเซียและจากต่างประเทศที่มุ่งหวังจะฟื้นฟูพระพุทธศาสนาในมาเลเซียให้เจริญมากขึ้น

๖. พระพุทธศาสนาในประเทศสิงคโปร์

ประเทศสิงคโปร์เคยอยู่รวมเป็นสมาพันธรัฐมลายากับประเทศมาเลเซีย แต่ได้แยกตัวเป็นประเทศอิสระ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๘ พระพุทธศาสนานิกายมหายานได้แผ่เข้ามายังประเทศสิงคโปร์ ได้รับยอมรับและนับถือกันอย่างแพร่หลาย เพราะชาวสิงคโปร์ส่วนมากเป็นคนเชื้อสายจีน จึงเป็นเหเหตุผลให้พระพุทธศาสนานิกายมหายานมีความเจริญรุ่งเรืองอย่างมั่นคง ด้วยปรากฏหลักฐานว่าในประเทศสิงคโปร์มีสมาคมชาวพุทธและวัดทางพระพุทธศาสนาอยู่เป็นจำนวนมาก รวมทั้งมีพระพุทธศาสนานิกายเถรวาทจากไทยเข้าไปเผยแผ่ในสิงคโปร์ มีประชาชนนับถือเพิ่มมากขึ้น

ปัจจุบัน ชาวสิงคโปร์นับถือพระพุทธศาสนานิกายอย่างจริงจัง มีการแปลตำราและคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนามหายานกันอย่างแพร่หลาย ชาวพุทธได้ช่วยกันเผยแผ่เป็นภาษาต่าง ๆ อย่างมากมาย มีการจัดตั้งโรงเรียนอบรมเป็นต้น มีการจัดตั้งพุทธสมาคมชาวจีนเพื่อการกุศลในศาสนาจารย์ โรงเรียนสอน

พระพุทธศาสนาชื่อ "มหาโพธิ์"รูปแบบต่าง ๆ เช่น บริจาคสิ่งของต่าง ๆ แก่ผู้ยากไร้ คนชราเป็นต้น ในส่วนองค์กรยุวพุทธแห่งประเทศสิงคโปร์ ได้จัดให้มีการบรรยายธรรมทั้งภาคภาษาอังกฤษและภาษาจีน สอนการสวดมนต์ ฝึกการนั่งสมาธิ และกิจกรรมต่าง ๆ อีกมากมาย

๗. พระพุทธศาสนาในประเทศอินโดนีเซีย

พระพุทธศาสนานิกายเถรวาทได้เผยแผ่เข้าสู่ประเทศอินโดนีเซียประมาณพุทธศตวรรษที่ ๓ ตรงกับสมัยที่พระเจ้าอโศกมหาราชทรงส่งสมณทูตคือพระโสณะและพระอุตตระเข้ามาเผยแผ่พระพุทธศาสนาในดินแดนสุวรรณภูมิ แต่มาปรากฏชัดเมื่ออาณาจักรศรีวิชัยแผ่อำนาจครอบคลุมทางตอนใต้ของไทย

อาณาจักรศรีวิชัยนั้นนับถือพระพุทธศาสนานิกายมหายาน เพราะปรากฏหลักฐานทางโบราณคดีในสมัยอาณาจักรศรีวิชัยกำลังรุ่งเรืองว่า มีปูชนียสถานและปูชนียวัตถุที่สร้างขึ้นตามคติความเชื่อของพระพุทธศาสนานิกายมหายานอยู่มากมาย เช่น สถาปัตยกรรม สิ่งก่อสร้าง พระพุทธรูป พระพิมพ์ รูปเคารพของฝ่ายมหายาน

พระพุทธศาสนานิกายมหายานเจริญรุ่งเรืองถึงขีดสุดในสมัยราชวงศ์ไศเลนทร์ มีการส่งเสริมพระพุทธศาสนาในด้านต่าง ๆ มากมาย เช่น โปรดให้สร้างพุทธวิหารบรมพุทโธ (บุโรพุทโธ) มีการติดต่อกับราชวงศ์ปาละแห่งแคว้นเบงกอล ได้แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะได้ส่งพระสงฆ์ไปศึกษาพระพุทธศาสนาที่มหาวิทยาลัยนาลันทา ซึ่งก็ได้รับการอุปถัมภ์จากกษัตริย์แห่งแคว้นอย่างดี และยังส่งพระสงฆ์ที่มีความรู้ ความชำนาญในด้านหัตถศิลป์มาเผยแผ่ศิลปะแบบปาละ โดยเฉพาะการสร้างพระพุทธรูปแบบศิลปะปาละด้วย

ภายหลังอาณาจักรศรีวิชัยซึ่งเป็นศูนย์กลางแห่งพระพุทธศาสนาได้มีการติดต่อทางการค้ากับประเทศต่าง ๆ ซึ่งมาพร้อมกับศาสนาอิสลามทำให้คนนับถือพระพุทธศาสนาน้อยลงไป อาณาจักรมัชปาหิตขึ้นมามีอำนาจปกครองดินแดนแถบนี้ ต่อมามีกษัตริย์ทรงพระนามว่าระเด่นปาทาแห่งมัชปาหิตทรงมีความเลื่อมใสในศาสนาอิสลามเป็นอย่างมาก ได้ประกาศห้ามเผยแผ่พระพุทธศาสนาในอาณาจักรของพระองค์และยกย่องศาสนาอิสลามให้เป็นศาสนาประจำชาติ ทำให้ศาสนาอิสลามกลายเป็นศาสนาที่ชาวอินโดนีเซียส่วนใหญ่นับถือไปในที่สุด

ในปัจจุบันชาวอินโดนีเซียที่มีศรัทธาในพระพุทธศาสนานิกายมหายานและนิกายเถรวาทก็ยังมีอยู่ในเกาะชวา สุมาตรา และบาหลี ชาวพุทธต่างพยายามฟื้นฟูพระพุทธศาสนาให้รุ่งเรืองโดยเฉพาะพระพุทธรักขิตซึ่งเป็นภิกษุชาวเกาะชวา ได้เดินทางไปขอความอุปถัมภ์จากรัฐบาลประเทศต่าง ๆ เช่น ไทย เมียนมา กัมพูชา ศรีลังกา ให้ส่งคณะสงฆ์ไปเผยแผ่พระพุทธศาสนาให้เจริญรุ่งเรืองมากยิ่งขึ้นทุก ๆ ปี พุทธศาสนิกชนจะมาร่วมประกอบพิธีวันวิสาขบูชาที่พุทธวิหารบรมพุทโธ เมืองมุนตีลาน ซึ่งจัดเป็นเทศกาลประจำปีของเมืองและมีการสร้างวัดในพระพุทธศาสนาเพิ่มมากขึ้นหลายวัด รวมทั้งได้ร่วมกันก่อตั้งพุทธสาสนาอีกด้วย

๘. พระพุทธศาสนาในประเทศบรูไน

พระพุทธศาสนาในประเทศบรูไนดารุสซาลามเป็นประเทศที่นับถือศาสนาอิสลามเป็นหลัก ในอดีตนั้น พระพุทธศาสนาได้เข้ามาในบรูไนตั้งแต่สมัยอาณาจักรศรีวิชัยที่แผ่ขยายมาจากฝั่งคาบสมุทรมลายูในพุทธศตวรรษที่ ๗ จนถึงพุทธศตวรรษที่ ๒๐ จึงค่อย ๆ เงียบหายไปเหลือแต่อิทธิพลทางภาษาเท่านั้น จนกระทั่งเมื่อมีชาวจีนโพ้นทะเลอพยพมาสู่ดินแดนนี้จึงทำให้มีผู้ที่นับถือพระพุทธศาสนานิกายมหายานเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก

๙. พระพุทธศาสนาในประเทศฟิลิปปินส์

ฟิลิปปินส์เป็นประเทศที่มีประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก และศาสนาคริสต์นิกายโปรเตสแตนต์ ศาสนาอิสลาม ศาสนาฮินดูตามลำดับ มีเพียงจำนวนน้อยที่นับถือพระพุทธศาสนานิกายมหายาน ซึ่งในอดีตคงได้เข้ามาสู่ประเทศฟิลิปปินส์ในสมัยอาณาจักรศรีวิชัยเรืองอำนาจทาฝั่งมลายูแล้วค่อยหายไป จนกระทั่งเมื่อชาวจีนที่อพยพเข้ามาตั้งรกรากในฟิลิปปินส์และได้นำพระพุทธ-ศาสนานิกายมหายานเข้ามาด้วย ปัจจุบันมีคณะสงฆ์นิกายมหายานจากไต้หวันเข้าไปเผยแผ่พระพุทธศาสนาในฟิลิปปินส์ โดยมีชาวพุทธอยู่ในฟิลิปปินส์ประมาณร้อยละ ๑.๕

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ ชั่วโมง

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ และศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม. ๒/๑ วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือในฐานะที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรมเอกลักษณ์ของชาติและมรดกของชาติ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานสำคัญของวัฒนธรรมไทย เนื่องจากมีอิทธิพลต่อผู้คนทั้งด้านความคิด ความเชื่อ ประเพณี ศิลปะ ภาษา และวิถีชีวิตด้านอื่น ๆ ช่วยหล่อหลอมให้เกิดเอกลักษณ์ที่ดีงามของชาติไทย

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทย เป็นเอกลักษณ์และมรดกของชาติ

๓.๑.๑ พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทย พระพุทธศาสนาได้เผยแผ่เข้ามายังประเทศไทยเป็นเวลานาน ทำให้คนไทยได้รับการหล่อหลอมกล่อมเกลาและได้รับเอาหลักธรรมมาประพฤติปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต เกิดระบบจริยธรรมที่ตั้งอยู่บนหลักธรรม คำสอนในพระพุทธศาสนา เช่น ความเชื่อ การทำดีได้ดี ขนบธรรมเนียมประเพณีในวิถีชีวิตของคนไทยโดยส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลจากแนวคิดคำสอนในพระพุทธศาสนา จะเห็นได้ว่าจากประเพณีนิยมในการทำบุญถวายทานในโอกาสสำคัญของชีวิตต่าง ๆ ชาติไทยนับถือพระพุทธศาสนามาเป็นเวลายาวนานทำให้เกิดการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาในการดำเนินชีวิต ผ่านการบ่มเพาะจนเกิดเป็นความมั่งคั่งและมั่นคงทางวัฒนธรรม

๓.๑.๒ พระพุทธศาสนาเป็นเอกลักษณ์และมรดกของชาติ คนไทยยอมรับนับถือพระพุทธศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ และนำวัฒนธรรมทางศาสนามาประพฤติปฏิบัติผสมผสานกับวัฒนธรรมท้องถิ่น ทำให้เกิดเป็นเอกลักษณ์ของชาติมากมาย เช่น ด้านวรรณกรรมที่มีเค้าโครงหรือแนวคิดเนื่องมาจากพระพุทธศาสนา เช่น ไตรภูมิพระร่วง รวมทั้งด้านสถาปัตยกรรม ประติมากรรม จิตรกรรมที่แสดงออกถึงแนวคิดและอิทธิพลของพระพุทธศาสนา หรือเอกลักษณ์ในทางขนบธรรมเนียมประเพณี พิธีกรรม ในเทศกาลต่าง ๆ ของไทย

๓.๒ พระพุทธศาสนากับการพัฒนาชุมชนและการจัดระเบียบสังคม

๓.๒.๑ พระพุทธศาสนากับการพัฒนาชุมชน พระพุทธศาสนามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชุมชนผ่านหลักคำสอนที่เน้นเรื่องศีลธรรม จริยธรรม และการพัฒนาจิตใจ เช่น การให้ทาน การมีเมตตา การปฏิบัติสมาธิและสติ ช่วยให้คนในชุมชนอยู่ร่วมกันอย่างสามัคคีและสงบสุข นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้ชุมชนดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง ไม่ยึดติดในวัตถุ สร้างความยั่งยืนในการพัฒนาชุมชนทั้งทางสังคมและจิตใจ

๓.๒.๒ พระพุทธศาสนากับการจัดระเบียบสังคม พระพุทธศาสนามีบทบาทสำคัญในการจัดระเบียบสังคมผ่านหลักศีลธรรมที่เน้นการดำเนินชีวิตด้วยความถูกต้องและความมีสติ เช่น ศีล ๕ ซึ่งสอนให้ไม่ทำร้ายผู้อื่น ไม่ลักทรัพย์ ไม่พูดเท็จ ไม่ผิดศีลธรรมทางเพศ และไม่เสพสิ่งมึนเมา นอกจากนี้ การปฏิบัติสมาธิและสติช่วยให้บุคคลมีจิตใจสงบ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และรู้จักควบคุมตนเอง หลักธรรมเหล่านี้ช่วยสร้างความเป็นระเบียบ ความสงบสุข และความสามัคคีในสังคม ทำให้การอยู่ร่วมกันเป็นไปอย่างราบรื่นและยั่งยืน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติได้อย่างถูกต้อง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติจากประเด็นที่กำหนดให้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นคุณค่าของพระพุทธศาสนาที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติจากประเด็นที่กำหนดให้ อย่างเห็นคุณค่าของพระพุทธศาสนาที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ (๑.๑.๓, ๒.๑.๑, ๒.๑.๓, ๔.๒.๓)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติจากประเด็นที่กำหนดให้อย่างเห็นคุณค่าของพระพุทธศาสนาที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ (๑.๑.๓, ๒.๑.๑, ๒.๑.๓, ๔.๒.๓,) **ด้านความรู้** อธิบายความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติได้อย่างถูกต้อง	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนดูรูปภาพและตอบคำถามตามประเด็นดังต่อไปนี้ ภาพที่ ๑ ภาพวัดพระแก้ว (ที่มา: https://www.silpa-mag.com/art/article_๕๙๘๕๕) ๑.๑ ภาพนี้คือภาพอะไร ๑.๒ ภาพนี้เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาหรือไม่อย่างไร	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. นักเรียนดูรูปภาพและตอบคำถามตามประเด็นที่ครูกำหนด ดังนี้ ดังนี้ ๑.๑ แนวคำตอบ: ภาพวัดพระแก้ว ๑.๒ แนวคำตอบ: เกี่ยวข้อง คือ เป็นศาสนสถานของศาสนาพุทธ	- สื่อ PowerPoint เรื่อง พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ	ใบงานที่ ๒ เรื่อง พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ	ตรวจใบงานที่ ๒ เรื่อง พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านทักษะกระบวนการ วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติจากประเด็นที่กำหนดให้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** เห็นประโยชน์ของพระพุทธศาสนาที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้	๑.๓ นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใดวัดพระแก้วจึงเป็นสถานที่ที่มีนักท่องเที่ยวต่างชาติจำนวนมากเข้าชม ๑.๔ นักเรียนรู้จักวัดอื่นๆ ในประเทศไทยที่มีความงดงามบ้างหรือไม่ อย่างไร ๑.๕ นอกจากการสร้างวัดหรือพุทธศาสนสถาน นักเรียนคิดว่าพระพุทธศาสนามีความเกี่ยวข้องกับสังคมไทยในด้านอื่น ๆ หรือไม่ อย่างไร ๒. ครูสนทนาและเชื่อมโยงคำตอบของนักเรียนเข้าสู่บทเรียน เรื่อง พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ	๑.๓ แนวคำตอบ: เพราะเป็นสถานที่ที่งดงาม เป็นศิลปะไทยที่ทรงคุณค่า ฯลฯ ๑.๔ แนวคำตอบ: รู้จัก/ไม่รู้จัก ฯลฯ ๑.๕ แนวคำตอบ: พระพุทธศาสนามีความเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนไทยอีกหลายด้าน เช่น ด้านแนวคิดในการดำเนินชีวิต พิธีกรรม ศิลปะ วรรรณกรรม ฯลฯ ๒. นักเรียนร่วมสนทนาและฟังครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน เรื่อง พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเป็นเอกลักษณ์ของชาติ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสอน (๒๕ นาที) ๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม ๒. ครูกำหนดประเด็นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสืบค้นและอภิปรายในประเด็น ดังนี้ ๒.๑ ตั้งแต่เกิดจนถึงตาย วิถีชีวิตของคนไทยเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาอย่างไรบ้าง ๒.๒ “พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทย เป็นเอกลักษณ์ และมรดกของชาติ” นักเรียนเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร ๒.๓ พระพุทธศาสนามีส่วนช่วยพัฒนาชุมชนและจัดระเบียบสังคมอย่างไร	**ขั้นสอน (๒๕ นาที)** ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๕ กลุ่ม ๒. นักเรียนร่วมกับเพื่อนในกลุ่มสืบค้นและอภิปรายตามประเด็นที่ครูกำหนด ดังนี้ ๒.๑ แนวคำตอบ: วิธีชีวิตของคนไทยเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาตั้งแต่เกิดจนตาย เช่น คนไทยมักทำบุญตักบาตรเพื่อความเป็นสิริมงคลเมื่อครบรอบวันเกิด, การอุปสมบทของผู้ชายเมื่ออายุครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์, การทำบุญขึ้นบ้านใหม่, การเลี้ยง, งานแต่งงาน, งานศพ, ความเชื่อในการดำเนินชีวิต ฯลฯ ๒.๒ แนวคำตอบ: เห็นด้วย เนื่องจากพระพุทธศาสนาได้เผยแผ่เข้ามายังประเทศไทยเป็นเวลานาน ทำให้คนไทยได้รับการหล่อหลอมกล่อมเกลาและได้รับเอาหลักธรรมมาประพฤติปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต เกิดระบบจริยธรรมที่ตั้งอยู่บนหลักธรรม คำสอนในพระพุทธศาสนา เช่น ความเชื่อ การทำดีได้ดี ขนบธรรมเนียมประเพณีในวิถีชีวิตของคนไทยโดยส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพล			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		จากแนวคิดคำสอนในพระพุทธศาสนา จะเห็นได้ว่าจากประเพณีนิยมในการทำบุญถวายทานในโอกาสสำคัญของชีวิตต่าง ๆ อีกทั้งพระพุทธศาสนายังทำให้เกิดการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาในการดำเนินชีวิต และทำให้เกิดเป็นเอกลักษณ์ของชาติมากมาย เช่น ด้านวรรณกรรมที่มีเค้าโครงหรือแนวคิดเนื่องมาจากพระพุทธศาสนา เช่น ไตรภูมิพระร่วง รวมทั้งด้านสถาปัตยกรรม ประติมากรรม จิตรกรรมที่แสดงออกถึงแนวคิดและอิทธิพลของพระพุทธศาสนา หรือเอกลักษณ์ในทางขนบธรรมเนียมประเพณี พิธีกรรม ในเทศกาลต่าง ๆ ของไทย ๒.๓ แนวคำตอบ: พระพุทธศาสนามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชุมชนผ่านหลักคำสอนที่เน้นเรื่องศีลธรรม จริยธรรม และการพัฒนาจิตใจ เช่น การให้ทาน การมีเมตตา การปฏิบัติสมาธิและสติ ช่วยให้คนในชุมชนอยู่ร่วมกันอย่างสามัคคีและสงบสุข นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้ชุมชนดำเนินชีวิต			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
		อย่างพอเพียง ไม่ยึดติดในวัตถุ สร้างความยั่งยืนในการพัฒนาชุมชนทั้งทางสังคมและจิตใจ			
	๓. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “เปิดป้ายไขปริศนาพระพุทธศาสนากับสังคมไทย” ดังนี้ ๓.๑ ครูนำเสนอรูปภาพปริศนาจำนวน ๑๐ รูป ให้นักเรียนเลือกเปิดจะมีแผ่นป้ายทีละส่วน กำหนดให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งกันตอบว่าภาพปริศนาดังกล่าวคือภาพอะไร กลุ่มที่ตอบถูกเป็นกลุ่มแรกจะได้รับคะแนนพิเศษ ๑ คะแนน ๓.๒ เมื่อมีกลุ่มตอบคำถามถูกต้อง ครูเฉลยรูปภาพและให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันตอบคำถามว่า รูปภาพดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาอย่างไร ภาพที่ ๑ การทำบุญตักบาตร (ที่มา:https://www.smilerubber.co.th/blog/)	๓. นักเรียนทำกิจกรรม “เปิดป้ายไขปริศนาพระพุทธศาสนากับสังคมไทย” และร่วมกันตอบคำถามว่า รูปภาพดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาอย่างไร โดยมีแนวคำตอบ ดังนี้ ภาพที่ ๑ ทำบุญตักบาตร คนไทยเชื่อว่าการทำบุญตักบาตรเป็นการสร้างกุศลและเสริมความเป็นสิริมงคลในชีวิต คนไทยจึงมักทำบุญตักบาตรในหลายโอกาสสำคัญ เช่น วันเกิด ฯลฯ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ภาพที่ ๒ ทำบุญขึ้นบ้านใหม่ 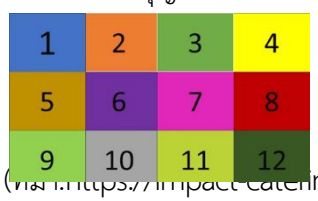 (ที่มา:https://impact-catering.com/promotion) ภาพที่ ๓ งานแต่งงาน (ที่มา: https://www.manitawedding.com/๗) ภาพที่ ๔ งานบวช (ที่มา:https://www.freelancebay.com/portfolio/๗n	ภาพที่ ๒ ทำบุญขึ้นบ้านใหม่ เมื่อมีการย้ายเข้าบ้านหรือปลูกบ้านใหม่คนไทยมักนิมนต์พระสงฆ์มาทำบุญบ้าน เพื่อความเป็นสิริมงคล ฯลฯ ภาพที่ ๓ งานแต่งงานของคนไทย คู่บ่าว - สาว และครอบครัวนิยมเริ่มต้นวันแต่งงานด้วยการทำบุญตักบาตรและนิมนต์พระสงฆ์มาเจริญพระพุทธมนต์เพื่อความเป็นสิริมงคล ภาพที่ ๔ ภาพงานบวชพระ คนไทยมีความเชื่อว่า เมื่ออายุครบ ๒๐ ปีจะต้องบวชเพื่อทดแทนบุญคุณพ่อแม่			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	bggr๗) ภาพที่ ๕ วรรณกรรม เรื่อง ไตรภูมิพระร่วง (ที่มา: https://www.winnews.tv/news/๓๔๒๘) ภาพที่ ๖ งานศพ (ที่มา:https://www.khaosod.co.th/breaking-news/news_๑๕๗๗๘๗)	ภาพที่ ๕ ไตรภูมิพระร่วง เป็นหนังสือเกี่ยวกับวรรณคดีเรื่องนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับคติความเชื่อของชาวไทยที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา เช่น นรก สวรรค์ การเวียนว่ายตายเกิด ภาพที่ ๖ พิธีสงฆ์ในงานศพ บางความเชื่อของคนไทยเชื่อว่าคนที่ตายไปแล้วเมื่อได้ยินเสียงสวดมนต์จะเป็นการนำทางไปสู่ภพภูมิที่ดี บางความเชื่อบอกว่าเป็นการสวดให้คนที่ยังมีชีวิตฟังเพื่อให้ปลงกับความตาย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ภาพที่ ๗ ประเพณีสงกรานต์ (ที่มา: https://www.rentconnected.com/blogs/songkran-festival-histor) ภาพที่ ๘ การนั่งสมาธิ (ที่มา: https://palungjit.org/threads)	ภาพที่ ๗ สงกรานต์เป็นประเพณีขึ้นปีใหม่ของไทยที่มีความเชื่อมโยงกับพระพุทธศาสนาอย่างลึกซึ้ง เป็นโอกาสสำคัญในการทำบุญ สะสมบุญกุศล และปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา เช่น การแสดงความกตัญญูผ่านกิจกรรมรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่ ฯลฯ ภาพที่ ๘ การนั่งสมาธิ เป็นวิธีการฝึกจิตที่มีรากฐานจากพระพุทธศาสนา ช่วยพัฒนาทั้งตนเองและสังคม โดยเสริมสร้างสติปัญญา ทำให้จิตใจปลอดโปร่ง มีสติรู้ตัว ควบคุมตนเองได้ดี ช่วยลดความขัดแย้งและส่งเสริมความสงบสุขในสังคม			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๒ เรื่อง รากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ โดยมีประเด็น	**ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที)** ๑. นักเรียนทำใบงานที่ ๒ เรื่อง รากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	คำถามสำคัญ ดังนี้ ๑.๑ พระพุทธศาสนามีความสำคัญอย่างไรในด้านการเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ ๑.๒ ยกตัวอย่างวิถีชีวิตของคนไทยที่มีความเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา ๑ ประเด็น ๑.๓ พระพุทธศาสนามีบทบาทสำคัญอย่างไรในการพัฒนาชุมชนและจัดระเบียบสังคม	๑.๑ แนวคำตอบ: พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทย เป็นเอกลักษณ์ของชาติ อีกทั้งพระพุทธศาสนายังมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชุมชนผ่านหลักคำสอนที่เน้นเรื่องศีลธรรม จริยธรรม และการพัฒนาจิตใจและมีบทบาทสำคัญในการจัดระเบียบสังคมผ่านหลักศีลธรรมที่เน้นการดำเนินชีวิตด้วยความถูกต้องและความมีสติ ๑.๒ พิจารณาจากคำตอบของผู้เรียน ๑.๓ พระพุทธศาสนามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชุมชนผ่านหลักคำสอนที่เน้นเรื่องศีลธรรม จริยธรรม และการพัฒนาจิตใจ และมีบทบาทสำคัญในการจัดระเบียบสังคมผ่านหลักศีลธรรมที่เน้นการดำเนินชีวิตด้วยความถูกต้องและความมีสติ เช่น ศีล ๕			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูกำหนดประเด็นให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย ดังนี้ พระพุทธศาสนามีความสำคัญในสังคมไทยอย่างไรต่อสังคมไทย ๒. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะท้อนกลับในชั่วโมงต่อไป ๓. ครูบันทึกผลการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้ ๔. ครูให้โอกาสนักเรียนในการแก้ไข/พัฒนางานได้ตามศักยภาพของนักเรียน	**ขั้นสรุป (๕ นาที)** ๑. นักเรียนร่วมกันอภิปรายตามประเด็นที่ครูกำหนด แนวคำตอบ: พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทย เป็นเอกลักษณ์ของชาติ อีกทั้งพระพุทธศาสนายังมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชุมชนผ่านหลักคำสอนที่เน้นเรื่องศีลธรรม จริยธรรม และการพัฒนาจิตใจและมีบทบาทสำคัญในการจัดระเบียบสังคมผ่านหลักศีลธรรมที่เน้นการดำเนินชีวิตด้วยความถูกต้องและความมีสติ			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ

๒.) ใบความรู้ เรื่อง พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ

๓) ใบงานที่ ๒ เรื่อง พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๒ เรื่อง พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติได้อย่างถูกต้อง	ตรวจใบงานที่ ๒ เรื่อง พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ	ใบงานที่ ๒ เรื่อง พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติจากประเด็นที่กำหนดให้	ตรวจใบงานที่ ๒ เรื่อง พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ	ใบงานที่ ๒ เรื่อง พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นคุณค่าของพระพุทธศาสนาที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติได้	ตรวจใบงานที่ ๒ เรื่อง พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ	ใบงานที่ ๒ เรื่อง พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติจากประเด็นที่กำหนดให้ อย่างเห็นคุณค่าของพระพุทธศาสนาที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ (๑.๑.๓, ๒.๑.๑, ๒.๑.๓, ๔.๒.๓,)	ตรวจใบงานที่ ๒ เรื่อง พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ	ใบงานที่ ๒ เรื่อง พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการร่วมกับเพื่อนทำงาน	แบบสังเกตการร่วมกับเพื่อนทำงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑.วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในด้านการเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติอย่างไร	วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในด้านการเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเป็นเอกลักษณ์ของชาติได้มากกว่า ๓ ข้อ และให้เหตุผลประกอบได้สอดคล้องเหมาะสมทุกข้อ	วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในด้านการเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเป็นเอกลักษณ์ของชาติได้ ๑-๒ ประเด็น และให้เหตุผลประกอบได้สอดคล้องเหมาะสม	วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในด้านการเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเป็นเอกลักษณ์ของชาติได้ ๐-๑ประเด็น แต่ไม่ระบุเหตุผล หรือระบุเหตุไม่สอดคล้อง
๒. ยกตัวอย่างวิถีชีวิตของคนไทยที่มีความเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา	ยกตัวอย่าวิถีชีวิตของคนไทยที่มีความเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาได้ถูกต้อง มีรูปภาพประกอบสอดคล้อง และตอบคำถามครบถ้วน	มีข้อบกพร่อง ๑ -๒ จุด	มีข้อบกพร่องมากกว่า ๒ จุด
๓.วิเคราะห์บทบาทของพระพุทธศาสนาในพัฒนาชุมชนและจัดระเบียบสังคม	วิเคราะห์บทบาทของพระพุทธศาสนาในการพัฒนาชุมชนและจัดระเบียบสังคมได้มากกว่า ๓ ข้อ และให้เหตุผลประกอบได้สอดคล้องเหมาะสมทุกข้อ	วิเคราะห์ของพระพุทธศาสนาในการพัฒนาชุมชนและจัดระเบียบสังคมได้ ๑-๒ ประเด็น และให้เหตุผลประกอบได้สอดคล้องเหมาะสม	วิเคราะห์ของพระพุทธศาสนาในการพัฒนาชุมชนและจัดระเบียบสังคมได้ ๐-๑ ประเด็น แต่ไม่ระบุเหตุผล หรือระบุเหตุไม่สอดคล้อง
๑. มีการวางแผนในการทำงาน ๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๑ – ๑๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๘ – ๑๐ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ – ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้น

แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินมี ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

รายการ	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. มีการวางแผนในการทำงาน			
๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ			

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ – ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ – ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ศูนย์วิทยทรัพยากร
ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๒ เรื่อง พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. พระพุทธศาสนามีความสำคัญอย่างไรในด้านการเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ

.....

.....

.....

๒. จงยกตัวอย่างวิถีชีวิตของคนไทยที่มีความเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา ๑ ประเด็น เช่น งานบวช งานศพ งานแต่งงาน งานทำบุญขึ้นบ้านใหม่ ฯลฯ โดยระบุรายละเอียดของงานและติดภาพในกรอบที่กำหนด

รายละเอียด

.....

.....

.....

๓. พระพุทธศาสนามีบทบาทอย่างไรสำคัญอย่างไรในการพัฒนาชุมชนและจัดระเบียบสังคม

.....

.....

.....

.....

.....

เฉลย ใบงานที่ ๒ เรื่อง รากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. พระพุทธศาสนามีความสำคัญอย่างไรในด้านการเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ

พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทย เป็นเอกลักษณ์ของชาติ อีกทั้งพระพุทธศาสนายังมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชุมชนผ่านหลักคำสอนที่เน้นเรื่องศีลธรรม จริยธรรม และการพัฒนาจิตใจและมีบทบาทสำคัญในการจัดระเบียบสังคมผ่านหลักศีลธรรมที่เน้นการดำเนินชีวิตด้วยความถูกต้องและความมีสติ

๒. จงยกตัวอย่างวิถีชีวิตของคนไทยที่มีความเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา ๑ ประเด็น เช่น งานบวช งานศพ งานแต่งงาน งานทำบุญขึ้นบ้านใหม่ ฯลฯ โดยระบุรายละเอียดของงานและติดภาพในกรอบที่กำหนด

งานทำบุญอัฐิ พิธีฉลองอัฐิ หรือที่บางคนเรียกว่า ทำบุญกระดูก เป็นพิธีสำคัญที่ชาวไทยพุทธจะนิยมทำกันเพื่อแสดงความกตัญญูต่อผู้ล่วงลับซึ่งอาจจะเป็นบิดามารดาหรือคนที่เคารพรัก นอกจากนี้ยังเป็นพิธีที่ช่วยเสริมดวงอุทิศส่วนบุญส่วนกุศลให้กับวงศ์ตระกูลด้วย โดยในอีกนัยหนึ่งที่ศาสนาพุทธมักชอบซุกซ่อนคำสอนไว้ในพิธีกรรมทางศาสนาอยู่บ่อยครั้ง

๓. พระพุทธศาสนามีบทบาทอย่างไรสำคัญอย่างไรในการพัฒนาชุมชนและจัดระเบียบสังคม

1. พระพุทธศาสนามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชุมชนผ่านหลักคำสอนที่เน้นเรื่องศีลธรรม จริยธรรม และการพัฒนาจิตใจ เช่น การให้ทาน การมีเมตตา การปฏิบัติสมาธิและสติ

2. พระพุทธศาสนามีบทบาทสำคัญในการจัดระเบียบสังคมผ่านหลักศีลธรรมที่เน้นการดำเนินชีวิตด้วยความถูกต้องและความมีสติ เช่น ศีล 5 ซึ่งสอนให้ไม่ทำร้ายผู้อื่น ไม่ลักทรัพย์ ไม่พูดเท็จ ไม่ผิดศีลธรรมทางเพศ และไม่เสพสิ่งมึนเมา

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของชาติ
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมไทย

๑. พระพุทธศาสนาช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้านจากอิทธิพลของหลักคำสอนในพระพุทธศาสนาทำให้ประชาชนชาวพุทธในแต่ละประเทศมีลักษณะนิสัยใจคอที่ดีงาม เป็นสังคมที่มีวัฒนธรรมน้ำใจ มีจิตใจอ่อนโยน ใจกว้าง และมักเกรงอกเกรงใจผู้อื่น ทำให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นทั้งที่มีวัฒนธรรมเหมือนและต่างกันได้ ทั้งนี้เพราะพระพุทธศาสนามีหลักธรรมคำสอนที่ส่งเสริมให้เกิดการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เช่น หลักคำสอนเรื่องเมตตา ที่สอนให้มนุษย์มีความรัก ความปรารถนาดีต่อเพื่อนมนุษย์และสัตว์ทั้งหลาย หลักคำสอนเรื่องทานที่ส่งเสริมการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือเกื้อกูลกันทั้งทางวัตถุและทางปัญญา หลักคำสอนเรื่องสามัคคีที่ส่งเสริมให้เกิดการกระทำกิจการงานร่วมกันเพื่อผลประโยชน์ของหมู่คณะและสังคม เป็นต้น

๒. พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยพระพุทธศาสนาได้เผยแผ่เข้ามายังประเทศไทยเป็นเวลานาน ทำให้คนไทยได้รับการหล่อหลอมกล่อมเกลาและได้ซึมซับรับเอาหลักธรรมมาประพฤติปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิตเกิดเป็นระบบจริยธรรมที่ตั้งอยู่บนหลักธรรมคำสอนในทางพระพุทธศาสนา เช่น ความเชื่อเรื่องการทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่วตามกฎแห่งกรรมความกตัญญูกตเวที เป็นต้น ซึ่งส่งผลให้เกิดแบบแผนพฤติกรรมที่ดีงามในการอยู่ร่วมกันของคนไทย ตัวอย่างเช่นครอบครัวของคนไทยซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัวใหญ่ปู่ ย่า ตา ยาย พ่อ แม่ พี่ น้อง อยู่รวมกัน ผู้ที่เป็นเด็กต้องมีความเคารพผู้ใหญ่ ในขณะที่ผู้ใหญ่ก็ต้องมีความรักความเมตตาคอยอบรมสั่งสอนให้เป็นคนดีและจะยังคงรักษาแนวทางการปฏิบัติอย่างนี้ต่อไปจนตลอดความกตัญญูกตเวทีและการทำหน้าที่ตามหลักทิศ ๖ คือ การปฏิบัติตนต่อคนที่ต้องเกี่ยวข้องสัมพันธ์ได้

๓. พระพุทธศาสนาเป็นเอกลักษณ์และมรดกของชาติเมื่อคนไทยได้ยอมรับนับถือพระพุทธศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ และนำวัฒนธรรมทางศาสนามาประพฤติปฏิบัติผสมผลานกับวัฒนธรรมท้องถิ่น จึงทำให้เกิดเป็นเอกลักษณ์ของชาติมากมายดังจะเห็นได้ว่าเอกลักษณ์ของไทยไม่ว่าจะเป็นด้านภาษาที่มีการนำคำศัพท์ทางพระพุทธศาสนามาใช้อยู่ในภาษาไทยมากมาย ด้านวรรณกรรมที่มีเค้าโครงหรือแนวคิดเนื่องมาจากพระพุทธศาสนา เช่น ไตรภูมิพระร่วง ปุณโณวาทคำฉันท์ เป็นต้น รวมทั้งด้านสถาปัตยกรรม ประติมากรรม จิตรกรรมที่แสดงออกถึงแนวคิดและอิทธิพลของพระพุทธศาสนา หรือเอกลักษณ์ในทางขนบธรรมเนียมประเพณี พิธีกรรมในเทศกาลต่าง ๆ ของไทย

พระพุทธศาสนากับการพัฒนาชุมชนและการจัดระเบียบสังคม

๑. พระพุทธศาสนากับการพัฒนาชุมชน การพัฒนาชุมชนในทางพระพุทธศาสนาได้แก่การทำให้ชุมชนดีขึ้น เจริญขึ้น โดยมีเป้าหมายของการพัฒนาอยู่ที่การพัฒนามนุษย์ให้ดีขึ้น เจริญขึ้นขึ้น ทั้งทางกาย ศีล จิต และ

ปัญญา ที่เป็นที่ยอมรับกันในปัจจุบันโดยทั่วไปแล้วว่าเป็นการพัฒนาที่สมดุล เป็นจุดเริ่มของการพัฒนาสิ่งอื่น ๆ ที่จะเกิดขึ้นตามมาทั้งหมด โดยเริ่มจากการฝึกหัดพัฒนาให้คนลด ละ เลิก จากความโลภความโกรธ ความลุ่มหลงมัวเมา อันเป็นสาเหตุแห่งความทุกข์ ความเดือดร้อน ความเสื่อมทั้งปวง จนถึงขั้นเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

๒. พระพุทธศาสนากับการจัดระเบียบสังคมนอกจากบทบาทในการพัฒนาจิตใจหรือพัฒนาคนดังที่กล่าวมาแล้ว พระสงฆ์ยังมีบทบาทสำคัญในฐานะเป็นสังคมในอุดมคติหรือสังคมตัวอย่าง ที่มีการจัดระเบียบภายในองค์กรให้เอื้อต่อการพัฒนาตนเองและเป็นแบบอย่างแห่งการปฏิบัติพัฒนาชีวิตแก่สังคมคมคฤหัสถ์

สังคมสงฆ์จึงเป็นสังคมในอุดมคติที่มีการจัดระเบียบเพื่อเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ๓ ด้าน คือ

๑. ด้านศีล อบรมพฤติกรรมทางกายและทางวาจาเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างตัวเองกับผู้อื่น รวมทั้งสิ่งแวดล้อมภายนอกอื่น ๆ โดยมีพระวินัยที่พระพุทธองค์ทรงบัญญัติไว้เป็นกรอบควบคุมความประพฤติให้เกิดความเสมอภาคทางการปฏิบัติ และเป็นอุบายสำหรับช่วยปรับสภาพจิตให้เหมาะต่อการพัฒนาสมาธิ

๒. ด้านสมาธิ อบรมจิตให้มั่นคงหนักแน่นและนุ่มนวล ควรแก่การฝึกหัดพัฒนาและเป็นที่รองรับคุณธรรมขั้นสูง เป็นจิตที่มีศักยภาพ มีพลัง เป็นที่ตั้งแห่งการพัฒนาปัญญา

๓. ด้านปัญญา อบรมบ่มเพาะและพัฒนาปัญญาให้รอบรู้ รู้ทันสภาพความเป็นจริงของสิ่งทั้งปวง เป็นอิสระทางปัญญา ไม่ถูกผุกมัดจิตด้วยกิเลสตัณหาทั้งปวง

การจัดระเบียบทางสังคมในทางพระพุทธศาสนาได้แก่ การวางหลักแห่งการปฏิบัติระหว่างกันทั้งในส่วนที่เป็นข้อห้ามไม่ให้ทำความชั่วอันจะทำให้ตัวเองและผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน และในส่วนที่เป็นข้อควรปฏิบัติเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความเจริญทางด้านจิตใจ ดังเช่น คำสอนเรื่องเบญจศีลที่เป็นข้อห้ามและเบญจธรรมเป็นข้อที่ควรปฏิบัติพัฒนาให้มีในตน

ดังนั้น "ศีล" จึงเป็นเครื่องมือในการจัดระเบียบทางสังคมขั้นพื้นฐานในทางพระพุทธศาสนาที่ว่าด้วยการจัดระเบียบความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับคนอื่นในสังคม เป็นข้อห้ามสำหรับควบคุมพฤติกรรมไม่ให้เกิดการแสดงออกที่เป็นการละเมิดสิทธิทางกาย ทางวาจาของผู้อื่น ในขั้นพื้นฐานได้วางหลักศีล ๕ ไว้สำหรับเป็นแนวปฏิบัติ คือห้ามฆ่าห้ามเบียดเบียนทำร้ายผู้อื่น ห้ามลักทรัพย์ ห้ามประพฤติผิดในคู่ครองของรัก ห้ามพูดเท็จพูดส่อเสียด พูดคำหยาบ คำเพ้อเจ้อ และห้ามเสพสิ่งเสพติดอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาทส่วน "ธรรม" นั้นเป็นเครื่องมือในการจัดระเบียบสังคมขั้นสูงขึ้น เป็นการพัฒนาทัศนคติของบุคคลอันจะส่งผลให้เกิดการแสดงออกทางกาย ทางวาจาที่ดี เป็นการจัดระบบความสัมพันธ์จากภายในจิตใจของบุคคลกับสิ่งแวดล้อม เป็นข้อควรฝึกหัดพัฒนาให้มีเพิ่มพูนยิ่ง ๆ ขึ้นในจิตใจ ในขั้นพื้นฐานได้แก่หลักเบญจธรรม ๕ คือ ความมีเมตตากรุณา การประกอบสัมมาอาชีพ การระวังสังวรในเรื่องคู่ครองของรัก การรักษาความสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น และการฝึกจิตให้มีความระลึกรู้ตัวอยู่ตลอดเวลา และหลักธรรมที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคม เช่น หลักแห่งการสงเคราะห์เอื้อเฟื้อ (สังคหวัตถุ ๔) คือ การให้การแบ่งปัน การพูดจาน่ารักประสานไมตรี การบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น และการเอาตัวเข้าสมานกับสังคม ร่วมสุขร่วมทุกข์ เคียงบ่าเคียงไหล่กันกับเพื่อนบ้านในชุมชน"ศีล" จึงเป็นเกณฑ์ขั้นพื้นฐานสำหรับการ

จัดระเบียบสังคมตามคตินิยมทางพระพุทธศาสนาโดยมีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาทางจิตให้เกิดคุณภาพชีวิตที่สูงขึ้นเต็มศักยภาพ โดยลอดคล้องกลมกลืนกันกัน

สังคมที่จะเป็นระเบียบได้จึงต้องอาศัยทั้งศีลและธรรมเป็นแนวทางในการดำเนินการเพื่อให้เกิดความสมดุลในระบบสังคม และเพื่อสร้างสรรค์สังคมให้เป็นสังคมแห่งกัลยาณมิตร ที่เป็นสิ่งแวดล้อมสำคัญในการรังสรรค์มวลสมาชิกรุ่นใหม่ของสังคมเพื่อร่วมพัฒนาไปสู่ความผาสุกอย่างยั่งยืนทั้งแก่ตนเองชุมชนและโลกโดยรวม

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พุทธประวัติ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ **เรื่อง พระพุทธศาสนา**
รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ **รายวิชา สังคมศึกษา ๓** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ**
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ ชั่วโมง**

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ และศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม. ๒/๕ วิเคราะห์พุทธประวัติ หรือประวัติศาสดาของศาสนาที่ตนเองนับถือตามที่กำหนด

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การศึกษาเรื่องราวพุทธประวัติตอนการผจญมาร การตรัสรู้ การสั่งสอนเผยแผ่พระพุทธศาสนา ทำให้ได้ข้อคิดเกี่ยวกับการเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ ด้วยความมุ่งมั่น จดจ่ออยู่กับเป้าหมาย เพียรพยายามจนบรรลุผลสำเร็จ

๓. สาระการเรียนรู้

พุทธประวัติการผจญมาร ในพุทธประวัติเป็นเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นก่อนที่พระพุทธเจ้าจะตรัสรู้ ในขณะที่พระสิทธัตถะกำลังบำเพ็ญเพียรภาวนาภายใต้ต้นโพธิ์ ท้าววสวัตตีมาร (หรือมาร) ซึ่งเป็นตัวแทนแห่งกิเลสและความชั่วร้าย ได้ยกกองทัพมารเข้ามารบกวนเพื่อขัดขวางการตรัสรู้ มารพยายามทำลายความตั้งใจของพระสิทธัตถะด้วยการล่อลวงด้วยความกลัว ความใคร่ และอำนาจ พระสิทธัตถะไม่หวั่นไหวต่ออุบายเหล่านั้น และทรงมีจิตแน่วแน่ในความเพียร ท้ายที่สุด เมื่อมารไม่สามารถทำอะไรได้ พระสิทธัตถะก็เอาชนะมาร และบรรลุพระสัมมาสัมโพธิญาณ กลายเป็นพระพุทธเจ้า

พุทธประวัติการตรัสรู้ หลังจากการผจญมาร พระสิทธัตถะได้ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในคืนวันเพ็ญขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ (วิสาขบูชา) ใต้ต้นโพธิ์ที่พุทธคยา ประเทศอินเดีย การตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าเป็นการเข้าใจแจ่มแจ้งในความจริงของธรรมชาติและกฎแห่งทุกข์ (อริยสัจ ๔) ได้แก่ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ และมรรค ซึ่งเป็นหลักสำคัญในการดับทุกข์

พุทธประวัติการสั่งสอน เพียงในพรรษาแรกหลังจากตรัสรู้ พระพุทธเจ้าได้ทรงแสดงธรรมสั่งสอนจนมีอริยสาวกชั้นอรหันต์ถึง ๖๐ องค์ จากนั้นพระองค์จึงส่งพระอริยสงฆ์สาวกทั้ง ๖๐ องค์นั้นออกประกาศหลักธรรมคำสอนจนกระทั่งมีผู้ยอมรับนับถือพระพุทธศาสนามากขึ้นโดยลำดับ จึงนับได้ว่าการสั่งสอนของพระพุทธองค์ประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก ผลแห่งการที่พระพุทธเจ้าทรงบำเพ็ญพุทธกิจสั่งสอนเนไวยสัตว์ตลอด ๔๕ พรรษา ทำให้มีผู้สดับธรรมและรู้แจ้งเห็นจริงตามพระองค์เกิดเป็นหมู่พระอริยสาวก เกิดพุทธบริษัท ๕ สืบทอดพระพุทธศาสนายั่งยืนมั่นคงมาจนปัจจุบัน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกรายละเอียดเรื่องราวพุทธประวัติ ตอน ผจญมาร ตรัสรู้ และสั่งสอนได้อย่างถูกต้อง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- เรียงลำดับเหตุการณ์พุทธประวัติ ตอน ผจญมาร ตรัสรู้ และสั่งสอนจากก่อนไปหลังได้อย่างถูกต้อง
- วิเคราะห์ข้อคิดจากเหตุการณ์พุทธประวัติ ตอน ผจญมาร ตรัสรู้ และสั่งสอนได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นประโยชน์ของการนำข้อคิดที่ได้จากการศึกษาพุทธประวัติ ตอน ผจญมาร ตรัสรู้ และสั่งสอนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

เรียงลำดับเหตุการณ์พุทธประวัติ ตอน ผจญมาร ตรัสรู้ และสั่งสอนจากก่อนไปหลังได้อย่างถูกต้อง พร้อมวิเคราะห์ข้อคิดจากเรื่องอย่างเห็นประโยชน์ของการศึกษาพุทธประวัติ (๑.๑.๑, ๒.๑.๑, ๒.๑.๒)

๖. คุณลักษณอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พุทธประวัติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เรียงลำดับเหตุการณ์พุทธประวัติ ตอน ผจญมาร ตรัสรู้ และสั่งสอนจากก่อนไปหลังได้อย่างถูกต้อง พร้อมวิเคราะห์ข้อคิดจากเรื่องอย่างเห็นประโยชน์ของการศึกษาพุทธประวัติ (๑.๑.๑, ๒.๑.๑, ๒.๑.๒) **ด้านความรู้** บอกรายละเอียดเรื่องราวพุทธประวัติ ตอน ผจญมาร ตรัสรู้ และสั่งสอนได้อย่างถูกต้อง **ด้านทักษะกระบวนการ** - เรียงลำดับเหตุการณ์พุทธประวัติ ตอน ผจญมาร ตรัสรู้ และสั่งสอนจากก่อน	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนเล่นเกม “เปิดภาพปริศนา” โดยกำหนดแผ่นป้ายหมายเลข ๑-๑๒ ให้นักเรียนเลือกเปิดทีละแผ่นป้าย ด้านหลังแผ่นป้ายหมายเลขเป็นรูปภาพพระพุทธเจ้า กำหนดให้นักเรียนช่วยกันทายว่า รูปภาพด้านหลังแผ่นป้ายคือบุคคลท่านใด นักเรียนที่ตอบถูกเป็นคนแรกได้รับรางวัลจากครูผู้สอน 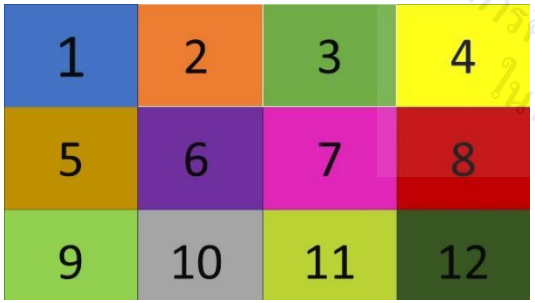 ตาราง ๑๒ ช่อง	๑. นักเรียนเล่นเกม “เปิดภาพปริศนา” ตามกติกาที่ครูชี้แจง	- สื่อ PowerPoint เรื่อง พุทธประวัติ	ใบงานที่ ๓ เรื่อง พุทธประวัติ	-ตรวจใบงานที่ ๓ เรื่อง พุทธประวัติ - สังเกตพฤติกรรมการเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พุทธประวัติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ไปหลังได้อย่างถูกต้อง - วิเคราะห์ข้อคิดจากเหตุการณ์พุทธประวัติ ตอน ผจญมาร ตรัสรู้ และสั่งสอนได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** เห็นประโยชน์ของการนำข้อคิดที่ได้จากการศึกษาพุทธประวัติ ตอน ผจญมาร ตรัสรู้ และสั่งสอนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วม	 ภาพพระสัมมาสัมพุทธเจ้า (ที่มา:https://www.pinterest.com/pin/๖๗๖๙๔๗๓๘๗๗๑๔๘๘๖๗๐๔/) ๒. ครูเฉลยว่า ภาพปริศนา คือ ภาพของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามในประเด็น ดังนี้ ๒.๑ นักเรียนรู้จักบุคคลในภาพหรือไม่ อย่างไร ๒.๒ นักเรียนเคยทราบประวัติเกี่ยวกับบุคคลในภาพหรือไม่ อย่างไร	๒. นักเรียนตอบคำถามในประเด็น ดังนี้ ๒.๑ รู้จัก/พระพุทธเจ้า ๒.๒ ทราบ/เป็นศาสดาของศาสนาพุทธ			
	ขั้นสอน (๒๕ นาที) ๑. ครูนำเสนอรูปภาพพุทธประวัติตั้งแต่ประสูติจนถึงออกผนวช ให้นักเรียนช่วยกันเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิด	**ขั้นสอน (นาที)** ๑. นักเรียนดูรูปภาพพุทธประวัติตั้งแต่ประสูติจนถึงออกผนวช และช่วยกันเรียงลำดับเหตุการณ์			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พุทธประวัติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
กิจกรรมการ เรียนรู้	ก่อนไปหลัง พร้อมให้นักเรียนอธิบายเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับรูปภาพพอสังเขปเพื่อเป็นการทบวทวนความรู้เดิมเรื่องพุทธประวัติ ๒. ครูให้นักเรียนจับกลุ่ม กลุ่มละ ๓ คน กำหนดให้สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนศึกษาใบความรู้ เป็นเวลา ๕ นาที โดยกำหนดให้ - สมาชิกคนที่ ๑ อ่านใบความรู้ เรื่อง พุทธประวัติ ตอน การผจญมาร - สมาชิกคนที่ ๒ อ่านใบความรู้ เรื่อง พุทธประวัติ ตอน การตรัสรู้ - สมาชิกคนที่ ๓ อ่านใบความรู้ เรื่อง พุทธประวัติ ตอน การสั่งสอน ๓. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรม “บอกกล่าวเล่าความ” โดยกำหนดให้สมาชิกในกลุ่มแต่ละคน สรุปเรื่องที่ศึกษาจากใบความรู้ให้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มฟัง ใช้เวลา ๕ นาที ๔. ครูแปะรูปภาพพุทธประวัติตอนการผจญมารจนถึงการสั่งสอนบนกระดานดำ แล้วให้นักเรียนในห้องช่วยกันเรียงลำดับภาพตามลำดับการเกิดเหตุการณ์ก่อนไปหลัง	ที่เกิดก่อนไปหลัง ๒. จับกลุ่ม ๓ คน และศึกษาใบความรู้ เรื่อง พุทธประวัติ ๓. นักเรียนทำกิจกรรม “บอกกล่าวเล่าความ” โดยสรุปเรื่องที่ศึกษาจากใบความรู้ให้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มฟัง ๔. นักเรียนช่วยกันเรียงลำดับรูปภาพพุทธประวัติตอนการผจญมารจนถึงการสั่งสอน ตามลำดับการเกิดเหตุการณ์ก่อนไปหลัง และร่วมกัน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พุทธประวัติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	พร้อมสุ่มเรียกนักเรียนให้ช่วยกันอธิบายเหตุการณ์สำคัญที่เกี่ยวข้องกับรูปภาพ (ที่มา : http://www.sena.ac.th/Teacher%๒๐Works/) (ที่มา:https://pantip.com/topic/๔๑๙๖๗๓๔๔)	อธิบายเหตุการณ์สำคัญที่เกี่ยวข้องกับรูปภาพดังนี้ - ภาพการผจญมาร ก่อนพระพุทธเจ้าจะตรัสรู้ มารพร้อมกองทัพมารพยายามขัดขวางแต่ไม่สำเร็จ - ภาพตรัสรู้ พระพุทธเจ้าประทับใต้ต้นโพธิ์ทรงบำเพ็ญเพียรจนรู้แจ้งเห็นธรรม บรรลุอริยสัจ ๔			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พุทธประวัติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	 (ที่มา:https://www.seub.or.th/bloging/into-the)	- ภาพสั่งสอน หลังตรัสรู้พระพุทธเจ้าเสด็จไปสอนปัจจวัคคีย์ทั้ง ๕ ทรงแสดงธัมมกัปปวัตนสูตร ซึ่งเป็นปฐมเทศนา			
	๕. ครูให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาพุทธประวัติตอน ผจญมาร ตรัสรู้ และสั่งสอน	๕. ช่วยกันวิเคราะห์ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาพุทธประวัติตอน ผจญมาร ตรัสรู้ และสั่งสอน แนวคำตอบ: พุทธประวัติตอน ผจญมาร ตรัสรู้และสั่งสอนให้ข้อคิดเกี่ยวกับ การมีความอดทน ไม่ยอมแพ้และไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค, การฝึกฝนพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง, การมีเมตตาและแบ่งปันปัญญาให้กับผู้อื่น ฯลฯ			
	๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปพุทธประวัติตอนการผจญมารจนถึงการสั่งสอน โดยครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับ	๖. นักเรียนร่วมกันสรุปพุทธประวัติตอนการผจญมารจนถึงการสั่งสอนและฟังครูอธิบายเพิ่มเติม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พุทธประวัติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	“วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา”เชื่อมโยงกับรูปภาพเหตุการณ์ในพุทธประวัติ				
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๓ เรื่อง พุทธประวัติ โดยมีประเด็นคำถามสำคัญ คือ ๑.๑ ให้นักเรียนสรุปเรื่องราวพุทธประวัติ ตอน ผจญมาร ตรัสรู้ และสั่งสอน พอสังเขป	**ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที)** ๑. นักเรียนทำใบงาน เรื่อง พุทธประวัติ ๑.๑ แนวคำตอบ: การผจญมาร เกิดขึ้นในช่วงที่พระพุทธเจ้ากำลังบำเพ็ญเพียรเพื่อบรรลุพระโพธิญาณใต้ต้นโพธิ์ เมื่อพระองค์ใกล้จะตรัสรู้ พญามารได้เข้ามาขัดขวางโดยส่งเสนามารและการล่อลวงต่างๆ เพื่อให้พระพุทธเจ้าละจากการบำเพ็ญเพียร แต่พระพุทธเจ้าทรงเอาชนะพญามารด้วยสมาธิและปัญญา ทรงไม่หวั่นไหวต่อการข่มขู่และการล่อลวง จนในที่สุดพญามารต้องพ่ายแพ้ การตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าเกิดขึ้นเมื่อพระองค์บำเพ็ญเพียรภาวนาใต้ต้นโพธิ์ที่พุทธคยา หลังจากสมาธิและการเจริญสติปัญญาอย่างยาวนาน พระองค์ได้ตรัสรู้ความจริงของ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พุทธประวัติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		ทุกข์ สมุทัย นิโรธ และมรรค คือ อริยสัจ ๔ ซึ่งเป็นหลักธรรมสำคัญของพระพุทธศาสนา พระองค์ได้ค้นพบวิธีการดับทุกข์และนำไปสู่การหลุดพ้นจากวัฏสงสาร การสั่งสอนของพระพุทธเจ้าเริ่มต้นหลังจากที่พระองค์ตรัสรู้ โดยเทศนาธรรมครั้งแรกที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวันแก่ปัญจวัคคีย์ ซึ่งเป็นการแสดงธรรมเรื่อง “ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร” อธิบายอริยสัจ ๔ และมรรคมีองค์ ๘ พระองค์สอนให้คนเข้าใจเรื่องทุกข์ การดับทุกข์ และวิถีทางแห่งความหลุดพ้นจากวัฏสงสาร โดยเน้นความเมตตา ปัญญา และการปฏิบัติธรรม			
	๑.๒ จากการศึกษาเรื่องราวพุทธประวัติ ตอน ผจญมาร ตรัสรู้ และสั่งสอน นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้าง ข้อคิดดังกล่าวนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร	๑.๒ แนวคำตอบ: ความเพียรพยายามและความอดทน ปรับใช้กับการเรียน พยายาม อดทน ขยัน แล้วก็จะประสบความสำเร็จ, การใช้ปัญญาแก้ปัญหา เมื่อพบเจอปัญหาก็ใช้ปัญญาแก้ไข, ใช้อริยสัจ ๔ เป็นหลักธรรมที่ใช้ในการใช้ชีวิต รู้จักการจัดการทุกข์ของตนเองให้ดีขึ้น			
	๑.๓ จากการศึกษาเรื่องราวพุทธประวัติ ตอน ผจญ	๑.๓ วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้อง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พุทธประวัติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	มาร ตรัสรู้ และสั่งสอน มีวันที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญในพระพุทธศาสนาวันใดบ้าง	กับพุทธประวัติ ได้แก่ ๑. วันวิสาขบูชา : ระลึกถึงการประสูติ ตรัสรู้และปรินิพพานของพระพุทธเจ้า (ตรัสรู้) ๒. วันมาฆบูชา : ระลึกถึงวันที่พระพุทธเจ้าแสดงโอวาทปาติโมกข์แก่พระสงฆ์ ๑,๒๕๐ รูป (สั่งสอน) ๓. วันอาสาฬหบูชา : ระลึกถึงวันแสดงปฐมเทศนาแก่ปัญจวัคคีย์ และการเกิดขึ้นของพระรัตนตรัย (สั่งสอน)			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสนทนาและกำหนดประเด็นคำถามให้นักเรียนร่วมกันตอบ ดังนี้ - นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้างจากพุทธประวัติตอนการผจญมาร ตรัสรู้ และการสั่งสอน ๒. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะท้อนกลับในชั่วโมงต่อไป ๓. ครูบันทึกผลการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้	**ขั้นสรุป (๕ นาที)** ๑. นักเรียนสนทนาและร่วมกันตอบคำถามที่ครูกำหนด ดังนี้ แนวคำตอบ: ข้อคิดที่ได้จากพุทธประวัติตอนการผจญมาร ตรัสรู้ และการสั่งสอน คือ - ความเพียรพยายามและความอดทน ปรับใช้กับการเรียน พยายาม อดทน ขยัน แล้วก็จะประสบความสำเร็จ - การใช้ปัญญาแก้ปัญหา เมื่อพบเจอปัญหา			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พุทธประวัติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๔. ครูให้โอกาสนักเรียนในการแก้ไข/พัฒนางานได้ตามศักยภาพของนักเรียน	ก็ใช้ปัญญาแก้ไข อย่าใช้อารมณ์แล้วปัญหาจะคลี่คลาย - ใช้อริยสัจ ๔ เป็นหลักธรรมที่ใช้ในการใช้ชีวิต รู้จักการจัดการทุกข์ของตนเองให้ดีขึ้น			

สถานีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง พุทธประวัติ

๒.) ใบความรู้ เรื่อง พุทธประวัติ

๓) ใบงานที่ ๓ พุทธประวัติและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๓ พุทธประวัติและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกรายละเอียดเรื่องราวพุทธประวัติ ตอน ผจญมาร ตรัสรู้ และสั่งสอนได้อย่างถูกต้อง	ตรวจใบงานที่ ๓ เรื่อง พุทธประวัติ	ใบงานที่ ๓ เรื่อง พุทธประวัติ	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - เรียงลำดับเหตุการณ์พุทธประวัติ ตอน ผจญมาร ตรัสรู้ และสั่งสอนจากก่อนไปหลังได้อย่างถูกต้อง - วิเคราะห์ข้อคิดจากพุทธประวัติ ตอน ผจญมาร ตรัสรู้ และสั่งสอนได้	ตรวจใบงานที่ ๓ เรื่อง พุทธประวัติ	ใบงานที่ ๓ เรื่อง พุทธประวัติ	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นประโยชน์ของการนำข้อคิดที่ได้จากการศึกษาพุทธประวัติ ตอน ผจญมาร ตรัสรู้ และสั่งสอนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	ตรวจใบงานที่ ๓ เรื่อง พุทธประวัติ	ใบงานที่ ๓ เรื่อง พุทธประวัติ	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) เรียงลำดับเหตุการณ์พุทธประวัติ ตอน ผจญมาร ตรัสรู้ และสั่งสอนจากก่อนไปหลังได้อย่างถูกต้อง พร้อมวิเคราะห์ข้อคิดจากเรื่องอย่างเห็นประโยชน์ของการศึกษาพุทธประวัติ (๑.๑.๑, ๒.๑.๑, ๒.๑.๒,)	ตรวจใบงานที่ ๓ เรื่อง พุทธประวัติ	ใบงานที่ ๓ เรื่อง พุทธประวัติ	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกต การร่วมกับเพื่อนทำงาน	แบบสังเกตการร่วมกับเพื่อนทำงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง พุทธประวัติ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. สรุปเรื่องราวพุทธประวัติ ตอน ผจญมาร ตรัสรู้ และสั่งสอน พอสังเขป	ตอบคำถามได้ถูกต้อง ชัดเจน ให้เหตุผลประกอบสอดคล้องครบถ้วนทุกประเด็น	ตอบคำถามได้ถูกต้อง ชัดเจน ให้เหตุผลประกอบสอดคล้องเป็นส่วนมาก	ตอบคำถามได้ถูกต้อง ชัดเจน ให้เหตุผลประกอบสอดคล้องเป็นส่วนน้อย
๒. วิเคราะห์ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาพุทธประวัติและการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน			
๓. ระบุวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาที่มีความเกี่ยวข้องกับพุทธประวัติ ตอน ผจญมาร ตรัสรู้ และสั่งสอน			
๑. มีการวางแผนการทำงาน ๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ – ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ – ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้น

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินมี ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

รายการ	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. มีการวางแผนในการทำงาน			
๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ			

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ – ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ – ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ศูนย์วิทยทรัพยากร
ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๓ เรื่อง พุทธประวัติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พุทธประวัติ
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. ให้นักเรียนสรุปเรื่องราวพุทธประวัติ ตอน ผจญมาร ตรัสรู้ และสั่งสอน พอสังเขป

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. จากการศึกษาเรื่องราวพุทธประวัติ ตอน ผจญมาร ตรัสรู้ และสั่งสอน นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้าง และจะนำข้อคิดดังกล่าวไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร

.....

.....

.....

๓. พุทธประวัติ ตอน ผจญมาร ตรัสรู้ และสั่งสอน เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาวันใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

เฉลยใบงานที่ ๓ เรื่อง พุทธประวัติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พุทธประวัติ
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. ให้นักเรียนสรุปเรื่องราวพุทธประวัติ ตอน ผจญมาร ตรัสรู้ และสั่งสอน พอสังเขป

การผจญมาร เกิดขึ้นในช่วงที่พระพุทธเจ้ากำลังบำเพ็ญเพียรเพื่อบรรลุพระโพธิญาณใต้ต้นโพธิ์ เมื่อพระองค์ใกล้จะตรัสรู้ พญามารได้เข้ามาขัดขวางโดยส่งเสนามารและการล่อลวงต่างๆ เพื่อให้พระพุทธเจ้าละจากการบำเพ็ญเพียร แต่พระพุทธเจ้าทรงเอาชนะพญามารด้วยสมาธิและปัญญา ทรงไม่หวั่นไหวต่อการข่มขู่และการล่อลวง จนในที่สุดพญามารต้องพ่ายแพ้

การตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าเกิดขึ้นเมื่อพระองค์บำเพ็ญเพียรภาวนาใต้ต้นโพธิ์ที่พุทธคยา หลังจากสมาธิและการเจริญสติปัญญาอย่างยาวนาน พระองค์ได้ตรัสรู้ความจริงของทุกข์ สมุทัย นิโรธ และมรรค คือ อริยสัจ 4 ซึ่งเป็นหลักธรรมสำคัญของพระพุทธศาสนา พระองค์ได้ค้นพบวิธีการดับทุกข์และนำไปสู่การหลุดพ้นจากวัฏสงสาร

การสั่งสอนของพระพุทธเจ้าเริ่มต้นหลังจากที่พระองค์ตรัสรู้ โดยเทศนาธรรมครั้งแรกที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวันแก่ปัญจวัคคีย์ ซึ่งเป็นการแสดงธรรมเรื่อง “ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร” อธิบายอริยสัจ 4 และมรรคมีองค์ 8 พระองค์สอนให้คนเข้าใจเรื่องทุกข์ การดับทุกข์ และวิถีทางแห่งความหลุดพ้นจากวัฏสงสาร โดยเน้นความเมตตา ปัญญา และการปฏิบัติธรรม

๒. จากการศึกษาเรื่องราวพุทธประวัติ ตอน ผจญมาร ตรัสรู้ และสั่งสอน นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้าง และจะนำข้อคิดดังกล่าวไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร

1. ความเพียรพยายามและความอดทน ปรับใช้กับการเรียน พยายาม อดทน ขยัน แล้วก็จะประสบความสำเร็จ
2. การใช้ปัญญาแก้ปัญหา เมื่อพบเจอปัญหาก็ใช้ปัญญาแก้ไข อย่าใช้อารมณ์แล้วปัญหาจะคลี่คลาย
3. ใช้อริยสัจ 4 เป็นหลักธรรมที่ใช้ในการใช้ชีวิต รู้จักการจัดการทุกข์ของตนเองให้ดีขึ้น

๓. พุทธประวัติ ตอน ผจญมาร ตรัสรู้ และสั่งสอน เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาวันใดบ้าง

วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

1. วันวิสาขบูชา : ระลึกถึงการประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพานของพระพุทธเจ้า (ตรัสรู้)
2. วันมาฆบูชา : ระลึกถึงวันที่พระพุทธเจ้าแสดงโอวาทปาติโมกข์แก่พระสงฆ์ 1,250 รูป (สั่งสอน)
3. วันอาสาฬหบูชา : ระลึกถึงวันแสดงปฐมเทศนาแก่ปัญจวัคคีย์ และการเกิดขึ้นของพระรัตนตรัย (สั่งสอน)

ใบความรู้ เรื่อง พุทธประวัติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พุทธประวัติ
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๑. การผจญมาร

ในคืนวันก่อนการตรัสรู้ ขณะที่พระโพธิสัตว์สิทธัตถะกำลังบำเพ็ญเพียรอยู่บนบัลลังก์หญ้าคาใต้ต้นอัสสัตถพฤกษ์ เพื่อแสวงหาสาเหตุแห่งทุกข์และมรรควิธีในการดับความทุกข์ที่เคยรุมมานานแสนนานอย่างมิย่อท้อหรือคิดจะลดละความเพียรลงแม้แต่น้อยนั้น

ในโลกทิพย์ กล่าวคือสวรรค์ซึ่งเกินวิสัยแห่งจักษุสัมผัสของมนุษย์ปุถุชนจะรับรู้ได้เทพยดาผู้มีจิตมุ่งมั่นในการประกอบกุศลคุณงามความดี ผู้ทราบว่าพระโพธิสัตว์สิทธัตถะกำลังบำเพ็ญเพียรทางจิตเพื่อให้ล่วงพ้นไปจากทุกข์ในวัฏสงสาร คือ ความเกิด ความแก่ ความเจ็บ ความตาจึงพากันมาชื่นชมพระบารมีรอคอยเวลานาทีแห่งการตรัสรู้

ในขณะเดียวกันนั้น ในสวรรค์ชั้นปรนิมมิตวสวัตดีอันเป็นสถานที่สถิตของเทวดาและมารยังมีพญารปรนิมมิตวสวัตดี ซึ่งมีใจริษยาพระโพธิสัตว์ คอยตามขัดขวางการบำเพ็ญธรรมมานับแต่เสด็จออกผนวช เมื่อเห็นว่าพระโพธิสัตว์สิทธัตถะทรงบำเพ็ญเพียรทางจิตได้ผลดี มีแนวโน้มว่าจะสำเร็จมรรคผล ก็ยิ่งมีจิตกลัดกลุ้มรุ่มร้อนด้วยไฟคือความริษยา จึงได้เรียกระดมเสนาพญามารซึ่งล้วนแต่รูปร่างสูงใหญ่ดุร้ายน่ากลัว ขี่ช้างนาฬาคีรีนำกองทัพมารมาหมายข่มขู่พระโพธิสัตว์สิทธัตถะให้หวาดกลัว เลิกการบำเพ็ญเพียร

พระโพธิสัตว์สิทธัตถะทรงมีพระทัยสงบระงับ น้อมรำลึกนึกอธิษฐานพระบารมี ๑๐ ประการคือ ทาน ศีล เนกขัมมะ ปัญญา วิริยะ ขันติ สัจจะ อธิษฐาน เมตตา และอุเบกขาที่ทรงสั่งสมมาตั้งแต่อดีตชาติ พร้อมทั้งบารมีธรรม ๗ ประการ คือ ศรัทธาศีล สติ สมาธิ ปัญญา หิริ และโอตตัปปะเป็นกองทัพธรรมต่อสู้กับอำนาจแห่งพญามาร ทรงแผ่เมตตาบารมีให้แก่พญามารพร้อมทั้งเหล่าเสนามาร แล้วบำเพ็ญเพียรต่อไปมิได้สะทกสะท้านหวั่นเกรง

ในที่สุด พญามารได้คุกคามกล่าวตู่ว่าบัลลังก์ที่พระโพธิสัตว์สิทธัตถะประทับอยู่นั้นเป็นของตน ให้สละคืนเสีย แม้ว่าพระโพธิสัตว์สิทธัตถะจะตรัสชี้แจงว่าบัลลังก์นี้เกิดจากหญ้าคา ๘ กำ ที่พระองค์ได้รับถวายจากนายโสตถิยะมาปูแล้วอธิษฐานเป็นที่นั่งบำเพ็ญธรรมแต่พญามารก็ยังคุกคามกล่าวตู่อยู่โดยอ้างว่าบัลลังก์เป็นของตน มีหมู่เสนามารเป็นพยาน แล้วย้อนถามพระโพธิสัตว์สิทธัตถะว่ามีใครบ้างหรือไม่ที่จะเป็นพยานอ้างความเป็นเจ้าของบัลลังก์

พระโพธิสัตว์สิทธัตถะจึงได้อธิษฐานพระบารมีธรรรมเป็นที่ระลึก ทรงชี้ลงที่แผ่นดินอ้างมหาปฐพีเป็นพยาน ทันใดนั้นก็ปรากฏเป็นพระแม่ธรณีกำเกศาและบิด เกิดเป็นธารน้ำไหลหลากจากมวยผมไหลท่วมพหลพลมารพัดพาแตกซ่านไป พญามารเมื่อรู้ตัวว่าไม่สามารถเอาชนะพระโพธิสัตว์สิทธัตถะได้ก็จำใจกลับไปยังวิมานของตนตามเดิม

๒. การตรัสรู้

หากนักเรียนศึกษาและสังเกตปรากฏการณ์ในธรรมชาติ ก็จะเห็นวิวัฒนาการของสิ่งต่างๆ เช่น พันธุ์ไม้ดอกบางชนิดที่ค่อย ๆ เจริญงอกงามเติบโตขึ้นจนในที่สุดก็ผลิดอกให้นักเรียนและรูปทรงอันสวยสดงดงาม ผลไม้ที่นักเรียนชอบรับประทานบางชนิดกว่าจะผลิดนผลไม้ที่แก่ได้ที่หรือสุกหอมพร้อมรับประทานนั้น ต้องอาศัย

องค์ประกอบต่าง ๆ เช่น ธาตุ อุณหภูมิ และอื่น ๆ มากมาย หรือแม้กระทั่งตัวนักเรียนเองก็เช่นกัน กว่าที่จะเจจนได้มาศึกษาในชั้นนี้ก็ต้องอาศัยองค์ประกอบและผ่านกระบวนการต่าง ๆ มากมายเช่นกัน

ความเบ่งบานของดอกไม้ ผลไม้ที่แก่หรือสุกพร้อมรับประทาน หรือศักยภาพและความพร้อมของนักเรียนเองในการศึกษาเล่าเรียนเหล่านี้มิได้เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาอันสั้นหรือด้วยความบังเอิญแต่อย่างใด หากแต่เกิดมาจากการเตรียมความพร้อมมาโดยลำดับ จนกระทั่งเมื่อเหตุปัจจัยหรือองค์ประกอบต่าง ๆ ครบบริบูรณ์ ภาวะที่พึงปรากฏก็ย่อมปรากฏขึ้นโดยทันที

การตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าก็เช่นเดียวกัน หากนักเรียนมีโอกาสได้ศึกษาพุทธประวัติโดยละเอียดก็จะทราบว่าคืนวันแห่งการเตรียมความพร้อมเพื่อตรัสรู้ของพระองค์นั้นเป็นเวลายาวนานมากจนไม่สามารถนับเป็นจำนวนเลขได้ครบถ้วน (อสงไขย) พระองค์ต้องเตรียมความพร้อมด้วยการฝึกฝนอบรมจิตใจให้เกิดคุณธรรมต่าง ๆ ที่เรียกกันว่า "การบำเพ็ญพระบารมี" ให้เพิ่มพูนมากขึ้น ๆโดยลำดับหลายภพหลายชาติจนกระทั่งมาถึงคืนเพ็ญวิสาขะ เมื่อเหตุปัจจัยหรือพระบารมีที่ทรงบำเพ็ญเพื่อการตรัสรู้ถึงภาวะครบบริบูรณ์ "ปรากฏการณ์แห่งการตรัสรู้" ก็บังเกิดขึ้นในพระทัยของพระองค์โดยฉับพลัน

ในพุทธประวัติได้บรรยายเหตุการณ์ตอนนี้โดยสรุปว่าหลังจากพญามารปรนิมมิตวสวัตดีและเหล่าเสนามารพ่ายแพ้ไปหมดสิ้นแล้ว รัตติกาลนั้นก็กลับคืนสู่ภาวะเงียบสงัดอีกครั้งหนึ่ง พระโพธิสัตว์สิทธัตถะทรงบำเพ็ญเพียรต่อไป โดยทรงเจริญอานาปานสติ เจริญปฐมฌาน ทุติยฌาน ตติยมาน จตุตถฌานเกิดเป็นความสงบระงับดับเย็นในพระทัย พระสติปัญญาแจ่มใสพิจารณาธรรมะละเอียดลึกซึ้งมากยิ่งขึ้นโดยลำดับ กระทั่งได้บรรลุความรู้พิเศษเรียกว่า บุพเพนิวาสานุสติญาณ ทำให้พระองค์สามารถหยั่งรู้อดีตของพระองค์และสรรพสัตว์ได้ตามพระพุทธประสงค์ ความรู้พิเศษนี้รู้จักทั่วไปว่า ระลึกชาติได้

ถัดจากนั้นทรงบรรลุความรู้พิเศษเรียกว่า จุตุปปาตญาณ ทำให้พระองค์สามารถทราบการจุติและการเกิดของสรรพสัตว์ทั้งหลาย และในลำดับช่วงเวลาสุดท้ายแห่งคืนเพ็ญวิสาขะ พระองค์ก็ได้ใช้พระสติปัญญาพิจารณาธรรมะขั้นสูงจนบรรลุถึงความจริงแท้ของโลกและชีวิต เป็นความรู้สูงสุดที่ทำให้พระองค์ตัดกิเลสอาสวะทั้งปวงได้สิ้นเชิงในฉับพลัน ไม่สามารถกลับมาแผ้วพานพระทัยได้อีกเรียกว่าอาสวักขยญาณ ทำให้สถานภาพความเป็นพระโพธิสัตว์ผู้บำเพ็ญบารมีมุ่งการตรัสรู้สัจธรรมมาเนิ่นนานหลายภพหลายชาติ ได้เปลี่ยนเป็นพุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานด้วยธรรมโดยสมบูรณ์แบบ และอาศัยเหตุที่พระองค์ทรงบำเพ็ญเพียรจนตรัสรู้ได้โดยพระองค์เอง พระองค์จึงทรงเป็น สัมมาสัมพุทธะ

วินาทีแห่งการบรรลุธรรมของพระองค์นับเป็นจุดบรรจบแห่งภูมิปัญญาของมนุษย์กับสัจธรรมสูงสุดแห่งสรรพสิ่ง เป็นการประกาศอิสรภาพแห่งดวงจิตจากพันธนาการแห่งกิเลสตัณหาอาสวะที่คอยล่ามรัดมัดตรึงมนุษย์ไว้ในการเวียนว่ายตายเกิดอยู่ในสังสารวัฏ ดังนั้น พระองค์จึงทรงเป็นสักขีพยานคนแรกในโลกที่พิสูจน์ว่า " มนุษย์สามารถพัฒนาตนให้ถึงขั้นสูงสุด"

หลังจากวินาทีแห่งการตรัสรู้นี้จนถึงวันสุดท้ายของพระพุทธองค์ พระองค์ได้ทรงอาศัยพระทัยที่ประกอบด้วยพระมหากรุณาคุณบำเพ็ญพุทธกิจสำคัญคือ การประกาศสัจธรรมที่ทรงบรรลุแก่ประชาชนทุกชาติชั้นวรรณะ เสมือนหนึ่งทรงมอบ "กุญแจแห่งปัญญา" ให้แก่เวไนยสัตว์ทั้งหลายได้นำไปไขประดสู่อิสรภาพแห่งดวงจิต จนมีผู้ที่ฟังธรรมะยอมรับนับถือ แล้วนำไปประพฤติปฏิบัติพัฒนาตนจนสามารถบรรลุสัจธรรมตามอย่างพระพุทธองค์เป็นอริยสาวก อริยสาวิกาเป็นจำนวนมาก

๓. การสั่งสอน

หลังจากตรัสรู้แล้ว พระพุทธองค์ทรงมีพระกรุณา สงสารสัตว์โลกทั้งหลายที่ยังไม่รู้จักหนทางแห่งความดับทุกข์ จึงหมายพระทัยที่จะออกประกาศธรรมที่ตรัสรู้

ครั้งแรกพระองค์ทรงดำริถึงอุทกดาบสและอาฬารดาบสที่ทรงเคยศึกษาสมาบัติ ๕ อยู่ด้วยว่ามีพื้นฐานความรู้ดีอยู่แล้ว หากได้ฟังธรรมชั้นสูงอีกเพียงเล็กน้อยก็จะสามารถตรัสรู้ตามได้ทันทีแต่ทั้ง ๒ ท่านก็ได้สิ้นชีวิตไปแล้วก่อนที่พระองค์จะตรัสรู้ จึงทรงดำริถึงปัญจวัคคีย์ว่าเคยดูแล ช่วยเหลือพระองค์ในคราวที่ทรงบำเพ็ญทุกรกิริยา จึงเสด็จไปแสดงธัมมจักกัปปวัตตนสูตรให้ฟัง จนท่านโกณฑัญญะได้บรรลุโสดาปัตติผล ทูลขอบวชเป็นพระภิกษุรูปแรกในพระพุทธศาสนา และได้ทรงแสดงธรรมสั่งสอนจนปัญจวัคคีย์ได้บรรลุเป็นพระอรหันต์ทั้งหมด

เพียงในพรรษาแรกหลังจากตรัสรู้ พระพุทธเจ้าได้ทรงแลคงรรมสั่งสอนจนมีอริยสาวกชั้นอรหันต์ถึง ๖๐ องค์ จากนั้นพระองค์จึงส่งพระอริยสาวกทั้ง ๖๐ องค์นั้นออกลักธรรมคำสอนจนกระทั่งมีผู้ยอมรับนับถือพระพุทธศาสนามากขึ้นโดยลำตัว่าการสั่งสอนของพระพุทธองค์ประสบผลสำเร็จเป็นอย่างมาก ผลแห่งการที่พระพุทธเจ้าทรงบำเพ็ญพุทธกิจสั่งสอนเวไนยสัตว์ตลอด ๔๕ พรรษา ทำให้มีผู้สดับธรรมและรู้แจ้งเห็นจริงตามพระองค์เกิดเป็นหมู่พระอริยสาวก เกิดพุทธบริษัท ๔ สืบทอดพระพุทธศาสนายั่งยืนมั่นคงมาจนถึงปัจจุบัน การทรงบำเพ็ญพุทธกิจในการสั่งสอนนี้เอง ทำให้พระองค์ทรงมีพระพุทธคุณปรากฏว่าผู้ฝึกผู้ที่ควรฝึกได้อย่างไม่มีใครยิ่งกว่า (อนุตฺตโร ปุริสทมมสารถิ) และทรงเป็นครูของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย (สตฺถา เทวมนุสฺสาน์)

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระไตรปิฎก

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ และศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม. ๒/๗ อธิบายโครงสร้างและสาระโดยสังเขปของพระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

พระไตรปิฎกเป็นคัมภีร์ที่รวบรวมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า โดยจัดระเบียบเนื้อหา หลักธรรมคำสอนเป็นหมวดหมู่ มีการถ่ายทอดต่อกันอย่างเป็นระบบ ทำให้หลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้ายังคงอยู่ และเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ของพระพุทธศาสนาที่ช่วยให้ผู้สนใจศึกษาเข้าใจเรื่องราว หลักคำสอนในพระพุทธศาสนาได้ดียิ่งขึ้น

๓. สาระการเรียนรู้

พระไตรปิฎก หมายถึง คัมภีร์สำคัญของพระพุทธศาสนา ซึ่งรวบรวมคำสอนของพระพุทธเจ้าและหลักธรรมต่าง ๆ ไว้ทั้งหมด โดยแบ่งออกเป็น ๓ หมวด คือ

๑. พระวินัยปิฎก - ว่าด้วยข้อปฏิบัติและระเบียบวินัยของพระสงฆ์

๒. พระสุตตันตปิฎก - ว่าด้วยธรรมเทศนาและคำสอนที่พระพุทธเจ้าตรัสแก่คนทั่วไป

๓. พระอภิธรรมปิฎก - ว่าด้วยหลักธรรมเชิงลึกที่เกี่ยวข้องกับจิตและธรรมชาติของสิ่งต่าง ๆพระไตรปิฎกจึงเป็นแหล่งรวมคำสอนที่สำคัญในการศึกษาและปฏิบัติตามหลักพระพุทธศาสนา

พระไตรปิฎกมีความสำคัญอย่างมากในพระพุทธศาสนาเพราะว่า

๑. เป็นแหล่งคำสอนดั้งเดิมของพระพุทธเจ้า พระไตรปิฎกรวบรวมคำสอนทั้งหมดของพระพุทธเจ้าและพระอรหันต์ ทำให้ผู้ศึกษาสามารถเข้าถึงแก่นแท้ของพระพุทธศาสนาได้โดยตรง

๒. เป็นแนวทางปฏิบัติ ในพระไตรปิฎกมีการบันทึกหลักธรรมและข้อวินัยที่พระสงฆ์และพุทธศาสนิกชนทั่วไปควรปฏิบัติ ทำให้เป็นเครื่องมือในการฝึกฝนตนเองทั้งในด้านศีล สมาธิ และปัญญา

๓. สร้างความเข้าใจในธรรมชาติของชีวิต พระอภิธรรมปิฎกช่วยให้เราเข้าใจธรรมชาติของจิตและสรรพสิ่งในเชิงลึก เป็นประโยชน์ในการพัฒนาปัญญาและเข้าใจเรื่องการหลุดพ้นจากทุกข์

๔. เป็นมาตรฐานในการสืบทอดคำสอน พระไตรปิฎกเป็นหลักฐานทางคำสอนที่สำคัญ ทำให้คำสอนของพระพุทธศาสนายังคงถ่ายทอดสืบต่อมาได้อย่างถูกต้อง ไม่เปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา

๕. เป็นเครื่องมือในการรักษาความสงบสุขในสังคม คำสอนในพระไตรปิฎกเน้นการพัฒนาตนและสังคม ทำให้เป็นแนวทางที่ช่วยสร้างความสงบและความสุขในชีวิตและสังคม

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของพระไตรปิฎกได้อย่างถูกต้อง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- สืบค้นข้อมูลจากพระไตรปิฎกเพื่อชี้ให้เห็นถึงความเข้าใจผิดหรือความเชื่อที่ขัดต่อหลักคำสอนในพระไตรปิฎกได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณกับ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นคุณค่าของพระไตรปิฎกในฐานะเป็นแหล่งข้อมูลและหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของพระพุทธศาสนา

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

สืบค้นข้อมูลจากพระไตรปิฎกเพื่อชี้ให้เห็นถึงความเข้าใจผิดหรือความเชื่อที่ขัดต่อหลักคำสอนในพระไตรปิฎกอย่างเห็นคุณค่าของพระไตรปิฎกในฐานะเป็นแหล่งข้อมูลและหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของพระพุทธศาสนา (๑.๓.๑ ๑.๓.๒ ๔.๒.๑ ๔.๒.๓)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระไตรปิฎก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน สืบค้นข้อมูลจากพระไตรปิฎกเพื่อชี้ให้เห็นถึงความเข้าใจผิดหรือความเชื่อที่ขัดต่อหลักคำสอนในพระไตรปิฎกอย่างเห็นคุณค่าของพระไตรปิฎกในฐานะเป็นแหล่งข้อมูลและหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของพระพุทธศาสนา (๑.๓.๑ ๑.๓.๒ ๔.๒.๑ ๔.๒.๓) **ด้านความรู้** บอกความหมาย ความสำคัญและองค์ประกอบของพระไตรปิฎกได้อย่างถูกต้อง **ด้านทักษะกระบวนการ** - สืบค้นข้อมูลจากพระไตรปิฎกเพื่อชี้ให้เห็นถึงความ	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูยกตัวอย่างรูปภาพประกอบข้อความพุทธศาสนสุภาษิตที่น่าสนใจ ๑ ข้อความมาสนทนากับนักเรียน โดยใช้ประเด็นคำถาม ดังนี้ กลฺยาณการี กลฺยาณ ปาปการี จ ปาปก ผู้ทำกรรมดีย่อมได้ผลดี ผู้ทำกรรมชั่วย่อมได้ผลชั่ว ๑.๑ ศาสนสุภาษิตดังกล่าวมีความหมายว่าอย่างไร ๑.๒ นักเรียนเห็นด้วยกับพุทธศาสนสุภาษิตดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร ๒. ครูตั้งประเด็นคำถามเพื่อสอบถามนักเรียน ดังนี้ ๒.๑ หากนักเรียนต้องการศึกษาพุทธศาสนสุภาษิตอื่นๆ เพิ่มเติม จะศึกษาได้จากที่ใดบ้าง ๒.๒ แหล่งข้อมูลสำหรับสืบค้นคำสอนในพระพุทธศาสนาที่มีความน่าเชื่อถือ มีอะไรบ้าง ๓. ครูเชื่อมโยงคำตอบของนักเรียนเข้าสู่บทเรียน เรื่อง พระไตรปิฎก	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. นักเรียนร่วมสนทนาและตอบคำถามในประเด็นที่ครูกำหนด ๑.๑ แนวคำตอบ: ใครที่ทำความดีจะได้ส่งที่ดี คนที่ทำชั่วจะได้สิ่งไม่ดีเข้าตัว ๑.๒ แนวคำตอบ: พิจารณาคำตอบจากนักเรียน ๒. นักเรียนตอบคำถาม ดังนี้ ๒.๑ แนวคำตอบ: Google, หนังสือเรียน ฯลฯ ๒.๒ แนวคำตอบ: หนังสือเรียน, พระไตรปิฎก ฯลฯ ๓. ฟังอย่างตั้งใจ	- สื่อ PowerPoint เรื่อง พระไตรปิฎก	- ใบงานที่ ๔ เรื่อง พระไตรปิฎก	- ตรวจใบงานที่ ๔ เรื่อง พระไตรปิฎก - สังเกตพฤติกรรมนักเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระไตรปิฎก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
เข้าใจผิดหรือความเชื่อที่ขัดต่อหลักคำสอนในพระไตรปิฎกได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** เห็นคุณค่าของพระไตรปิฎกในฐานะเป็นแหล่งข้อมูลและหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของพระพุทธศาสนา **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้	**ขั้นสอน (๒๕ นาที)** ๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม ๒. ครูนำเสนอพุทธพจน์ “ดูก่อนอานนท์ ธรรมและวินัยใดที่เราได้แสดงแล้ว และบัญญัติแล้วแก่เธอทั้งหลาย ธรรมและวินัยนั้น จะเป็นศาสดาของเธอทั้งหลาย โดยกาลที่เราล่วงลับไป” ให้นักเรียนอภิปรายร่วมกัน ในกลุ่มเป็นเวลา ๓ นาที เกี่ยวกับความหมายของพุทธพจน์ที่นำเสนอ ๓. ครูกำหนดประเด็นคำถาม ดังนี้ “หลังพระพุทธเจ้าปรินิพพาน ใครเป็นศาสดาแทนพระพุทธเจ้า” ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสืบค้นและสรุปคำตอบเป็นเวลา ๑ นาที ๔. ครูสอบถามนักเรียนโดยใช้คำถาม ดังนี้ ๔.๑ พระธรรมวินัยมีความสำคัญอย่างไร	**ขั้นสอน (๒๕ นาที)** ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๕ กลุ่ม ๒. นักเรียนร่วมกับเพื่อนในกลุ่มอภิปรายเกี่ยวกับความหมายของพุทธพจน์ที่ครูนำเสนอ ๓. นักเรียนร่วมกับเพื่อนในกลุ่มสืบค้นและสรุปคำตอบตามประเด็นที่ครูถาม แนวคำตอบ: หลังจาก พระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพาน พระองค์ไม่ได้แต่งตั้งบุคคลใด ให้เป็นศาสดาแทน แต่ทรงตรัสให้ "พระธรรมและพระวินัย" เป็นศาสดาแทนพระองค์ ๔. นักเรียนตอบคำถามตามประเด็นที่ครูกำหนด ดังนี้ ๔.๑ แนวคำตอบ: พระธรรมวินัย เป็นเครื่องมือที่พระภิกษุใช้ในการปฏิบัติตน และคณะสงฆ์ใช้ในการปกครองหมู่คณะ เพื่อป้องกันปัญหาและ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระไตรปิฎก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		แก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับพระสงฆ์ทั้งในเรื่องส่วนตัวและเรื่องส่วนรวม			
	๔.๒ หากต้องการศึกษาพระธรรมวินัยจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ควรศึกษาจากที่ใด	๔.๒ ผู้รู้/พระไตรปิฎก ฯลฯ			
	๕. ครูให้นักเรียนแต่กลุ่มร่วมกันสืบค้นและสรุปข้อมูลในประเด็น ดังนี้	๕. นักเรียนร่วมกับเพื่อนในกลุ่มสืบค้นและสรุปข้อมูลตามประเด็นที่ครูกำหนด ดังนี้			
	๕.๑ ความหมายของพระไตรปิฎก	๕.๑ พระไตรปิฎก หมายถึง คัมภีร์สำคัญของพระพุทธศาสนา ซึ่งรวบรวมคำสอนของพระพุทธเจ้าและหลักธรรมต่าง ๆ ไว้ทั้งหมด			
	๕.๒ องค์ประกอบของพระไตรปิฎก	๕.๒ องค์ประกอบของพระไตรปิฎก ประกอบด้วย ๑) พระวินัยปิฎก ๒) พระสุตตันตปิฎก ๓) พระอภิธรรมปิฎก			
	๕.๓ องค์ประกอบของพระไตรปิฎกแต่ละหมวดมีรายละเอียดเกี่ยวข้องกับเรื่องใด	๕.๓ ๑) พระวินัยปิฎก เป็นหมวดที่ว่าด้วยกฎระเบียบและข้อวินัยของพระภิกษุและภิกษุณี ๒) พระสุตตันตปิฎก เป็นหมวดที่รวบรวมพระธรรมเทศนาหรือพระสูตรต่าง ๆ ที่พระพุทธเจ้าตรัสสั่งสอน รวม ๓) พระอภิธรรมปิฎก เป็นหมวดที่ว่าด้วย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระไตรปิฎก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๖. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “จริงหรือหลอก: ตรวจสอบความเชื่อพุทธแท้” ดังนี้ ๖.๑ ครูนำเสนอกรณีตัวอย่างความเชื่อในสังคมไทยที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา จำนวน ๓ กรณีตัวอย่าง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ว่าความเชื่อดังกล่าวถูกต้องตามหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาหรือไม่ อย่างไร โดยสืบค้นข้อมูลจากพระไตรปิฎกออนไลน์ ภายในเวลา ๒ นาที ๖.๒ นักเรียนร่วมกันสรุปคำตอบว่ากรณีตัวอย่างดังกล่าวเป็นความเชื่อที่ถูกต้องตามหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาหรือไม่ โดย - ยกป้าย “จริง” ถ้าสรุปว่าเป็นความเชื่อที่ถูกต้องตามหลักของพระพุทธศาสนา - ยกป้าย “หลอก” ถ้าสรุปว่าเป็นความเชื่อที่ไม่ถูกต้องตามหลักของพระพุทธศาสนา ๖.๓ ครูสุ่มผู้เรียนแต่ละกลุ่มให้อธิบายว่าเพราะเหตุ	หลักธรรมเชิงลึกและอภิปรัชญา ซึ่งเป็นการขยายความจากพระสุตตันตปิฎกให้มีความลึกซึ้งยิ่งขึ้น ๖. นักเรียนร่วมกับเพื่อนในกลุ่มทำกิจกรรม “จริงหรือหลอก: ตรวจสอบความเชื่อพุทธแท้” ดังนี้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระไตรปิฎก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ใดจึงสรุปว่า “จริง” หรือ “หลอก” โดยยกตัวอย่างข้อมูลในพระไตรปิฎกประกอบการอธิบาย กรณีตัวอย่างที่ ๑ “นายสมชายเป็นคนที่ชอบเสี่ยงโชค ทุกครั้งก่อนวันหวยออก เขาจะเดินทางไปวัดดังแห่งหนึ่งเพื่อ บนบานขอให้ถูกหวย โดยจุดธูปไหว้พระพุทธรูป เทน้ำแดงให้ศาลเจ้า และท่องคาถาเพื่อขอเลขเด็ด หากได้โชคลาภ เขาสัญญาว่าจะถวายเงินทำบุญวัด”	กรณีตัวอย่างที่ ๑ แนวคำตอบ: “หลอก” เหตุผลที่ผิดตามหลักพระไตรปิฎก ๑) พระพุทธเจ้าไม่สนับสนุนการเสี่ยงโชค เพราะเป็นหนึ่งในอบายมุขที่ทำให้ชีวิตตกต่ำ ดังพุทธพจน์ที่ว่า "ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย การพนันเป็นอบายมุข นำความเสื่อมแห่งทรัพย์และปัญญา" (สิงคาลกสูตร, ทีฆนิกาย, พระสุตตันตปิฎก) ๒) พระพุทธรูปเป็นเพียงเครื่องเตือนสติ ไม่ใช่วัตถุมงคลที่ดลบันดาลโชคลาภ ดังพุทธพจน์ที่ว่า "การกราบไหว้พระพุทธรูปมีคุณค่าในการระลึกถึงธรรม มิใช่เพื่อขอพรหรือปาฏิหาริย์" (อังคุตตรนิกาย, พระสุตตันตปิฎก) ๓) กฎแห่งกรรมเป็นหลักการที่กำหนดชีวิต มิใช่โชคลาภ ดังพุทธพจน์ที่ว่า "สัตว์ทั้งหลายมี			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระไตรปิฎก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	กรณีตัวอย่างที่ ๒ “นางสมศรีมีปัญหาชีวิต ทั้งธุรกิจล้มเหลวและป่วยบ่อย เธอได้ยินจากเพื่อนว่าหากไปให้พระทำพิธี " สะเดาะเคราะห์ แก้กรรม" ด้วยการตักบาตรพระ ๙ รูป จุดเทียนสะเดาะเคราะห์ และตัดกรรม เธอจะโชคดีขึ้น นางสมศรีจึงไปวัดและถวายปัจจัยจำนวนมากเพื่อให้พระสงฆ์ทำพิธี”	กรรมเป็นของตน ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว" (จูฬกัมมวิภังค์สูตร, มัชฌิมนิกาย, พระสุตตันตปิฎก) กรณีตัวอย่างที่ ๒ แนวคำตอบ: “หลอก” เหตุผลที่ผิดตามหลักพระไตรปิฎก ๑) พระพุทธเจ้าสอนไว้ว่ากรรมแก้ไม่ได้ด้วยพิธีกรรม แต่แก้ได้ด้วยการกระทำที่ดี ดังพุทธพจน์ที่ว่า "กรรมดีและกรรมชั่วไม่สามารถลบล้างกันได้ ต้องทำกรรมดีใหม่จึงจะเกิดผลดี "(จูฬกัมมวิภังค์สูตร, มัชฌิมนิกาย, พระสุตตันตปิฎก) ๒) พระสงฆ์ไม่ควรเกี่ยวข้องกับพิธีกรรมทางไสยศาสตร์ ดังพุทธพจน์ที่ว่า "ภิกษุพึงงดเว้นจากการทำนายโชคชะตา และการกระทำอันเป็นมิจฉาชีพ" (พระวินัยปิฎก, มหาวรรค)			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระไตรปิฎก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	กรณีตัวอย่างที่ ๓ “นายสมนึกเป็นคนที่ชอบเล่นพนันและดื่มสุรา แต่เขาเชื่อว่าหาก งดทำบาปในวันพระ เช่น ไม่ดื่มเหล้า ไม่เล่นการพนัน หรือไม่พูดคำหยาบ จะช่วยป้องกันกรรมไม่ดีได้” ๗.ครูสนทนาและเติมเต็มคำตอบของนักเรียนให้สมบูรณ์	กรณีตัวอย่างที่ ๓ แนวคำตอบ: “หลอก” เหตุผลที่ผิดตามหลักพระไตรปิฎก ๑) พระพุทธเจ้าสอนว่า ศีลต้องรักษาตลอดเวลา มิใช่แค่วันใดวันหนึ่ง ดังพุทธพจน์ที่ว่า "บุคคลผู้มีศีล พึงรักษาศีลเสมอ มิใช่แค่บางวัน" (ขุททกนิกาย, ธรรมบท) ๒) การเว้นบาปเพียงวันเดียว แต่ทำผิดในวันอื่น ไม่ช่วยให้กรรมดีแทนที่กรรมชั่วได้ ดังพุทธพจน์ที่ว่า "บุคคลเว้นจากบาปเพียงชั่วคราว มิใช่ผู้ประพฤติธรรม" (สังยุตตนิกาย, มหาวรรค) ๗. นักเรียนร่วมสนทนาและฟังครูให้ข้อมูลเพิ่มเติม			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนทำใบงาน ที่ ๔ เรื่อง พระไตรปิฎก	**ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที)** ๑. ทำใบงาน ที่ ๔ เรื่อง พระไตรปิฎก			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูกำหนดประเด็นคำถามให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย	**ขั้นสรุป (๕ นาที)** ๑. นักเรียนร่วมกันอภิปรายตามประเด็นที่ครู			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระไตรปิฎก

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ดังนี้ “พระไตรปิกฎมีความสำคัญอย่างไร” ๒. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะท้อนกลับในชั่วโมงต่อไป ๓. ครูบันทึกผลการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้ ๔. ครูให้โอกาสนักเรียนในการแก้ไข/พัฒนางานได้ตามศักยภาพของนักเรียน	กำหนด แนวคำตอบ: พระไตรปิฎกเป็นคัมภีร์ที่รวบรวมคำสอนของพระพุทธเจ้าและเป็นรากฐานสำคัญของพระพุทธศาสนา และยังเป็นมรดกทางปัญญาที่ช่วยเผยแพร่พระพุทธศาสนาไปทั่วโลก เป็นเครื่องมือให้พุทธศาสนิกชนได้ศึกษาและปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่อนำไปสู่ความสุขที่แท้จริงทั้งในชีวิตปัจจุบันและในระดับจิตวิญญาณ ดังนั้น พระไตรปิฎกจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการรักษาและเผยแผ่พระพุทธศาสนาให้คงอยู่ต่อไป			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง พระไตรปิฎก

๒.) ใบความรู้ เรื่อง พระไตรปิฎก

๓) ใบงานที่ ๔ เรื่อง พระไตรปิฎก

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๔ เรื่อง พระไตรปิฎก

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกความหมาย ความสำคัญและองค์ประกอบของพระไตรปิฎกได้อย่างถูกต้อง	ตรวจใบงานที่ ๔ เรื่อง พระไตรปิฎก	ใบงานที่ ๔ เรื่อง พระไตรปิฎก	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - สืบค้นข้อมูลจากพระไตรปิฎกเพื่อชี้ให้เห็นถึงความเข้าใจผิดหรือความเชื่อที่ขัดต่อหลักคำสอนในพระไตรปิฎกได้	- การตอบคำถามในกิจกรรม “จริงหรือหลอก: ตรวจสอบความเชื่อพุทธแท้” - สังเกตการร่วมกับเพื่อนทำงาน	- กิจกรรม “จริงหรือหลอก: ตรวจสอบความเชื่อพุทธแท้” - แบบสังเกตการร่วมกับเพื่อนทำงาน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นคุณค่าของพระไตรปิฎกในฐานะเป็นแหล่งข้อมูลและหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของพระพุทธศาสนา	ตรวจใบงานที่ ๔ เรื่อง พระไตรปิฎก	ใบงานที่ ๔ เรื่อง พระไตรปิฎก	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) สืบค้นข้อมูลจากพระไตรปิฎกเพื่อชี้ให้เห็นถึงความเข้าใจผิดหรือความเชื่อที่ขัดต่อหลักคำสอนใน พระไตรปิฎกอย่างเห็นคุณค่าของพระไตรปิฎกในฐานะเป็นแหล่งข้อมูลและหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของพระพุทธศาสนา (๑.๓.๑ ๑.๓.๒ ๔.๒.๑ ๔.๒.๓)	ตรวจใบงานที่ ๔ เรื่อง พระไตรปิฎก	ใบงานที่ ๔ เรื่อง พระไตรปิฎก	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกต การร่วมกับเพื่อนทำงาน	แบบสังเกตการร่วมกับเพื่อนทำงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง พระไตรปิฎก

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การบอกความหมายและองค์ประกอบของพระไตรปิฎก	อธิบายได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจหรือไม่มีการอธิบาย
๒. วิเคราะห์ความสำคัญของพระไตรปิฎก			

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๕ – ๖ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๓ – ๔ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ – ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินมี ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

รายการ	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. มีการวางแผนในการทำงาน			
๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
๓. มีทักษะการสืบค้นข้อมูลและเลือกใช้ข้อมูลจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ			

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ – ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ – ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๔ เรื่อง พระไตรปิฎก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พระไตรปิฎก
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

๑. ให้นักเรียนบอกความหมายและองค์ประกอบของพระไตรปิฎก

.....
.....
.....
.....
.....
.....

๒. ให้นักเรียนบอกความสำคัญของพระไตรปิฎก

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลยใบงานที่ ๔ เรื่อง พระไตรปิฎก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พระไตรปิฎก
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

๑. ให้นักเรียนบอกความหมายและองค์ประกอบของพระไตรปิฎก

พระไตรปิฎก หมายถึง คัมภีร์สำคัญของพระพุทธศาสนา ซึ่งรวบรวมคำสอนของพระพุทธเจ้าและหลักธรรมต่าง ๆ ไว้ทั้งหมด โดยแบ่งออกเป็น 3 หมวด คือ

1. พระวินัยปิฎก - ว่าด้วยข้อปฏิบัติและระเบียบวินัยของพระสงฆ์

2. พระสุตตันตปิฎก - ว่าด้วยธรรมเทศนาและคำสอนที่พระพุทธเจ้าตรัสแก่คนทั่วไป

3. พระอภิธรรมปิฎก - ว่าด้วยหลักธรรมเชิงลึกที่เกี่ยวข้องกับจิตและธรรมชาติของสิ่งต่าง ๆ

พระไตรปิฎกจึงเป็นแหล่งรวมคำสอนที่สำคัญในการศึกษาและปฏิบัติตามหลักพระพุทธศาสนา

๒. ให้นักเรียนบอกความสำคัญของพระไตรปิฎก

1. เป็นแหล่งคำสอนดั้งเดิมของพระพุทธเจ้า พระไตรปิฎกรวบรวมคำสอนทั้งหมดของพระพุทธเจ้าและพระอรหันต์ ทำให้ผู้ศึกษาสามารถเข้าถึงแก่นแท้ของพระพุทธศาสนาได้โดยตรง

2. เป็นแนวทางปฏิบัติ ในพระไตรปิฎกมีการบันทึกหลักธรรมและข้อวินัยที่พระสงฆ์และพุทธศาสนิกชนทั่วไปควรปฏิบัติ ทำให้เป็นเครื่องมือในการฝึกฝนตนเองทั้งในด้านศีล สมาธิ และปัญญา

3. สร้างความเข้าใจในธรรมชาติของชีวิต พระอภิธรรมปิฎกช่วยให้เราเข้าใจธรรมชาติของจิตและสรรพสิ่งในเชิงลึก เป็นประโยชน์ในการพัฒนาปัญญาและเข้าใจเรื่องการหลุดพ้นจากทุกข์

4. เป็นมาตรฐานในการสืบทอดคำสอน พระไตรปิฎกเป็นหลักฐานทางคำสอนที่สำคัญ ทำให้คำสอนของพระพุทธศาสนายังคงถ่ายทอดสืบต่อมาได้อย่างถูกต้อง ไม่เปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา

5. เป็นเครื่องมือในการรักษาความสงบสุขในสังคม คำสอนในพระไตรปิฎกเน้นการพัฒนาตนและสังคม ทำให้เป็นแนวทางที่ช่วยสร้างความสงบและความสุขในชีวิตและสังคม

ใบความรู้ เรื่อง พระไตรปิฎก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระไตรปิฎก
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

พระโตรปิฎก

เป็นคัมภีร์หลักของพระพุทธศาสนาที่รวบรวมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า

คำว่า ไตรปิฎก มาจากคำว่า "ไตร" แปลว่า "สาม" และคำว่า " ปิฎก" แปลว่า "ตะกร้า" ในที่นี้หมายถึงคัมภีร์ที่บรรจุคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า จัดแบ่งตามประเภทคำสอนออกเป็น ๓ ส่วนใหญ่ ๆ คือ

1. พระวินัย ได้แก่ ศีลของภิกษุ ภิกษุณี รวมถึงขนบธรรมเนียมประเพณีและข้อปฏิบัติที่ดีงามในการอยู่ร่วมกันของหมู่คณะ รวมเรียกว่า พระวินัยปิฎก
2. สูตร ได้แก่ พระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าที่ทรงแสดงแก่พุทธสาวก พุทธและบุคคลต่าง ๆ ในโอกาสและสถานที่ต่าง ๆ กัน มีทั้งแบบร้อยแก้วและร้อยกรอง อยู่ในรูปคำบรรยายเรื่องเล่าหรือนิทาน และคำถาม คำตอบ รวมเรียกว่า พระสุดดันตปัฎก
3. พระอภิธรรม ได้แก่ หลักธรรมและคำอธิบายเชิงวิชาการล้วน ๆ ไม่ยกบุคคล เหตุสถานที่หรือกาลเวลามาประกอบคำอธิบายนั้น ๆ รวมเรียกว่า พระอภิธรรมปิฎก

โครงสร้างพระไตรปิฎก

ปิฎกเป็นคัมภีร์ที่รวบรวมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า รวมทั้งเรื่องราวที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นคัมภีร์ที่มีเนื้อหามาก แต่อาศัยการจัดระเบียบเรียบเรียงหลักธรรมคำสอนเป็นการท่องจำนำสืบต่ถ่ายทอดกันมาอย่างเป็นระบบ จึงทำให้หลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนาดำรงอยู่อย่างสมบูรณ์ครบถ้วน

การศึกษาโครงสร้างของพระไตรปิฎก ตลอดถึงชื่อคัมภีร์และสาระสังเขปของพระไตรปิฎกจะช่วยให้นักเรียนได้รู้ภาพรวมของคัมภีร์สำคัญทางพระพุทธศาสนา เป็นการสร้างความคุ้นเคยกับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ของพระพุทธศาสนา เป็นพื้นฐานให้สามารถศึกษาพระพุทธศาสนาจากพระไตรปิฎกได้อย่างเป็นระบบ และช่วยให้สามารถเข้าใจภูมิธรรมภูมิปัญญาในทางพระพุทธศาสนาได้ดียิ่งขึ้น

องค์ประกอบของพระไตรปิฎก

๑. พระวินัยปิฎก
- ๑.๑วิภงค์
  - ๑.๑.๑ มหาวิภงค์ หรือภิกขุวิภังค์
  - ๑.๑.๒ ภิกขุนีวิภังค์
- ๑.๒ ขันธกะ
  - ๑.๒.๑ มหาวรรค
  - ๑.๒.๒ จูฬวรรค
- ๑.๓ ปริวาร
  - ๑.๓.๑ คู่มือพระวินัย

๒. พระสุตตันตปิฎก

๒.๑ ทีฆนิกาย

๒.๒ มัชฌิมนิกาย

๒.๓ สังยุตตนิกาย

๒.๔ อังคุตตรนิกาย

๒.๕ ขุททกนิกาย

๓. พระอภิธรรมปิฎก

๓.๑ สังคณี(ธัมมสังคณี)

๓.๒ วิภังค์

๓.๓ ธาตุกถา

๓.๔ ปุคคลบัญญัติ

๓.๕ กถาวัตถุ

๓.๖ ยมก

๓.๗ ปัฏฐาน

ชื่อคัมภีร์และสาระโดยสังเขปของพระไตรปิฎก

๑.พระวินัยปิฎก ประมวลระเบียบ ข้อบังคับ ข้อวัตรปฏิบัติของภิกษุ ภิกษุณี ประกอบด้วย

๑.๑ วิภังค์ คัมภีร์ที่จำแนกสิกขาบทของภิกษุและภิกษุณีเพื่ออธิบายความหมายให้ชัดเจนขึ้น แบ่งเป็น

- มพามิภังค์ หรือภิกษุวิภังค์ ว่าด้วยดีลของภิกษุที่มีโทษหนัก ศีลของภิกษุที่มีโทษเบา เสขิยวัตร (มรรยาทอันดีงาม) และวิธีระงับอธิกรณ์
- ภิกขุนีวิภังค์ ว่าด้วยศีลของภิกษุณี ๓๑๑ ข้อ

๑.๒ ขันอกะ คัมภีร์ที่รวบรวมภินัยบัญญัติและสิกขาบทที่ปรากฏนอกปาฏิโมกข์

- มหาวรรค ว่าด้วยการอุปสมบท อุโบสถ จำพรรษา และปวารณา เรื่องเครื่องหนัง เภสัช (ยารักษาโรค) กฐิน จีวร นิคหกรรม (การลงโทษ) การพะเลาะวิวาทและความสามัคคี
- จูฬวรรค ว่าด้วยนิคหกรรม (การลงโทษ การออกจากอาบัติ) และการระงับอธิกรณ์ ข้อบัญญัติปลีกย่อย เรื่องเสนาสนะ สังฆเภท (การทำลายสงฆ์ให้แตกกัน)วัตร (ระเบียบ) ต่าง ๆ การงดสวดปาฏิโมกข์ เรื่องภิกษุณี เรื่องการสังคายนาครั้งที่ ๑ และการสังคายนาครั้งที่ ๒

๑.๓ ปริวาร ว่าด้วยคู่มือถามตอบซักซ้อมความรู้ความเข้าใจเรื่องพระวินัย

๒. พระสุตตันตปิฎก ประมวลพระธรรมเทศนา ประวัติเรื่องราวต่าง ๆ ประกอบด้วย

๒.๑ ทีฆนิกายมี ๓ คัมภีร์ คือ

- สีลขันธวรรค ว่าด้วยเรื่องศีล ทิฐิ (ลัทธิ) สมาธิ และปัญญา
- มหาวรรค ว่าด้วยเรื่องสำคัญมาก เช่น เรื่องพระประวัติของพระพุทธเจ้า พระองค์ เรื่องปฏิจจสมุปบาท เรื่องการปรินิพพานของพระพุทธเจ้า
- ปาฏิกวรรค ว่าด้วยเรื่องนักบวชบอกพระพุทธศาสนา เรื่องจักรรดิวัตร เรื่องกำเนิดของโลก เรื่องลักษณะมหาบุรุษ เรื่องการสังคายนาพระธรรมวินัยเป็นต้น

๒.๒ มัชฌิมนิกายมี ๓ คัมภีร์ คือ

- มูลปัณณาสก์ ว่าด้วยเรื่องมูลเหตุแห่งธรรม เรื่องการบันลือสีหนาท เรื่องข้ออุปมา เช่น อุปมาด้วยเลื่อย อุปมาด้วยอลวพิษ เรื่องธรรมเป็นคู่หมวดใหญ่เช่น เหตุการณ์ในโคสิงคลาลวัน ๒ เหตุการณ์ เรื่องธรรมเป็นคู่ หมวดเล็กเช่น การสนทนาธรรมที่ทำให้เกิดปัญญาของบุคคล ๒ คู่ เป็นต้น

- มัชฌิมปัณณาสก์ ว่าด้วยเรื่องคหบดี เรื่องภิกษุ เรื่องปริพาชก เรื่องพระราชา เรื่องพราหมณ์ เป็นต้น

- อุปรีปัญญาลาสก์ ว่าตัวยเรื่องพระธรรมเทศนาที่เทวทหนศร เรื่องธรรมหามลำดับบท เรื่องสุญญตา เรื่องการจำแนกธรรม เรื่องอายตนะ ๖ เป็นต้น

๓. สังยุตตนิกายมี ๕ คัมภีร์ คือ

๓.๑ สคาถวรรค ว่าด้วยกลุ่มพระสูตรที่มีรูปแบบเป็นดาถาถาประพันธ์ที่ตรัสและกล่าว

๓.๒ นิทามวรรค ว่าด้วยกลุ่มพระสูตรที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับต้นเหตุแห่งการเกิดทุกๆตอบบุคคลต่าง ๆ จัดเป็นกลุ่มเรื่องตามบุคคลและสถานที่และการดับทุกข์ (ประมวลเรื่องปฏิจจสมุปบาท)

๓.๓ ขันธวารวรรค ว่าด้วยกลุ่มพระสูตรที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับขันธ์ ๕

๓.๔ สฬายตนวรรค ว่าด้วยกลุ่มพระสูตรที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับอายตนะ ๖

๓.๕ มหาวารวรรค ว่าด้วยกลุ่มพระสูตรที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับโพธิปักธธรรมและหมวดธรรมที่เกี่ยวข้อง

๔. อังคุตตรนิกายมี ๑๑ คัมภีร์ คือ

๔.๑ เอกกนิบาต ว่าด้วยกลุ่มพระสูตรที่มีจำนวนข้อธรรมสูตรละ ๑ ข้อ

๔.๒ ทุกนิยาด ว่าด้วยกลุ่มพระสูตรที่มีจำนวนข้อธรรรมสูตรละ ๒ ข้อ

๔.๓ ติกนิบาด ว่าด้วยกลุ่มพระสูตรที่มีจำนวนข้อธธรรมสูตรละ ๓ ข้อ

๔.๔ จตุกกนิบาต ว่าด้วยกลุ่มพระสูตรที่มีจำนวนข้อธรรมสูตรละ ๔ ข้อ

๔.๕ ปัญจกนิบาด ว่าด้วยกลุ่มพระสูตรที่มีจำนวนข้อธรรมสูตรละ ๕ ข้อ

๔.๖ ฉักกนิบาต ว่าด้วยกลุ่มพระสูตรที่มีจำนวนข้อธธรรมสูตรละ ๖ ข้อ

๔.๗ สัตตกนิบาต ว่าด้วยกลุ่มพระสูตรที่มีจำนวนข้อธธรรมสูตรละ ๗ ข้อ

๔.๘ อัฏฐกนิบาต ว่าด้วยกลุ่มพระสูตรที่มีจำนวนข้อธธรรมสูตรละ ๘ ข้อ

๔.๙ นวกนิบาต ว่าด้วยกลุ่มพระสูตรที่มีจำนวนข้อธรรมสูตรละ ๔ ข้อ

๔.๑๐ ทสกนิบาด ว่าด้วยกลุ่มพระสูตรที่มีจำนวนข้อธรรมสูตรละ ๑๐ ข้อ

๔.๑๑ เอกาทสกนิบาต ว่าด้วยกลุ่มพระสูตรที่มีจำนวนข้อธรรรมสูตรละ ๑๑ ข้อ

๕. ขุททกนิกายมี ๑๕ คัมภีร์ คือ

๕.๑ ขุททกปาฐะ ว่าด้วยบทลวดสั้น ๆ เช่น สรณคมน์ มงคลสูตร รัตนสูตร

๕.๒ ธรรมบท ว่าด้วยธรรมภาษิตสั้น ๆ จำนวน ๔๒๓ บท

๕.๓ อุทาน ว่าด้วยพระพุทธพจน์ที่ทรงเปล่งออกมาด้วยกำลังบิติโสมนัส

๕.๔ อิติวุตตกะ ว่าด้วยพระพุทธพจน์ที่ยกมาอ้างอิง

๕.๕ สุดตนิบาด ว่าด้วยพระสูตรที่มีเนื้อหาเป็นประเาทร้อยกรองล้วนบ้าง ผสมกับร้อยแก้วบ้าง (เป็นการรวมพระสูตรชุดพิเศษ)

๕.๖ วิมานวัตถุ ว่าด้วยเรื่องผู้เกิดในวิมาน (เทพบุตรเทพธิดา)

๕.๗ เปตวัตถุ ว่าด้วยเรื่องเปรต

๕.๘ เถรคาถา ว่าด้วยคำนกษิตของพระเถระ กล่าวถึงประสบการย์ทารธารธรรมขอมขาของตนเอง

๕.๙ เตรีคาถา ว่าด้วยคำภาษิตของพระเถรี กล่าวถึงประสบการย์ทางธรรมของตนเอง

๕.๑๐ ชาดก ว่าด้วยพระประวัติในอดีดของพระพุทธเจ้า

๕.๑๑ นิทเทส ว่าด้วยการอธิบายขยายความพระพุทธพจน์ แบ่งเป็น ๒ คัมภีร์ คือมหานิทเทสและจูฬนิทเทส เป็นผลงานของพระสารีบุตร

๕.๑๒ ปฏิสัมภิทามรรค ว่าด้วยการอธิบายขยายความพระพุทธพจน์ที่เกี่ยวกับศีล สมาธิและปัญญาอย่างกว้างขวางยิ่ง เพื่อให้เกิดความแตกฉานในอรรถในภาษา และในปฏิภาณ เป็นผลงานของพระสารีบุตร

๕.๑๓ อปทาน ว่าด้วยอัดชีวประวัติของพระพุทธเจ้า พระปัจเจกทุกรูเจ้า พระเกระเถาะและพระเถรี

๕.๑๔. พุทธวงศ์ ว่าด้วยพระประวัติของพระพุทธเจ้าในอดีต ๒๔ พระองค์แพระพุทธเจ้าของเรา คือ พระโคดมพุทธเจ้า

๕.๑๕ จริยาปิฎก ว่าด้วยพุทธจริยาสั้น ๆ ที่เกี่ยวกับการบำเพ็ญบารมีในอดีตทชาติของพระพุทธเจ้า

๓. พระอภิธรรมปิฎก ประมวลหลักธรรมและคำอธิบายเนื้อหาธรรมะ ประกอบด้วย

๓.๑ ธัมมสังคณี หรือมักเรียกกันสั้น ๆ ว่า สังคณี ว่าด้วยธรรมะที่เป็นแม่บท (มาติกา) ซึ่งรวบรวมไว้เป็นหมวด ๆ แบ่งออกเป็น

- หมวดที่แบ่งธรรมะออกเป็น ๓ ประเภท เรียกว่า ติกมาติกา มี ๒๒ หมวด ตัวอย่างเช่น

- ธรรมะทั้งหลายแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท คือ ธรรมะที่เป็นกุศล (กุศลธรรม) ธรรมะที่เป็นอกุศล (อกุศลธรรม) และธรรมะเป็นอัพยากฤต คือไม่เป็นทั้งกุลและอกุศล(อัพยากฤตธรรม)

- ธรรมะทั้งหลายแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท คือ ธรรมะที่เป็นอดีต (อดีตธรรม) ธรรมะที่เป็นอนาคต (อนาคตธรรม) และธรรมะที่เป็นปัจจุบัน (ปัจจุบันธรรม)

- หมวดที่แบ่งธรรมะออกเป็น ๒ ประเภท เรียกว่า ทุกมาติกา มี ๑๐๐ หมวด ตัวอย่างเช่น

- ธรรมะทั้งหลายแบ่งออกเป็น ๒ ประมท คือ ธรรมะที่ถูกปรุงแต่งขึ้น (ลังชดธรรม ได้แก่ สิ่งที่เกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไปตามเหตุปัจจัย ไม่ได้เกิดขึ้นเอง) และธรรมะที่ไม่ถูกปรุงแต่ง (อสังขตธรรม ได้แก่ นิพพาน)

- ธรรมทั้งหลายแบ่งออกเป็น ๒ ประบาท คือ ธรรมะที่เป็นโลกียะ (โลทัยธรรมได้แก่ สิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปตามธรรมดาของโลก และ.ธรรมะที่เป็นโลกุดรา,(โลกุตตรธรรม) ได้แก่ สิ่งที่อยู่เหนือการเปลี่ยนแปลงของโลก คือ มรรคนิ พพาน

๓.๒ วิภังค์ ว่าด้วยคำอธิบายแจกแจงข้อธรรมโดยละเอียด ๑๘ เรื่อง เช่น แจกแจง ฯลฯ ขันธ์ ๕ เรียกว่า ขันธวิภังค์ แจกแจงอายตนะ ๑๒ เรียกว่า อายตนวิภังค์ แจกแจงธาตุ ๑๘ เรียกว่า

๓.๓ ธาตุวิภังค์ว่าด้วยข้อธรรมต่าง ๆ ซึ่งนำมาจัดเข้าในขันธ์ ๕ อายตนะ ๑๒ เพื่อแสดงให้เห็นว่าธรรมทั้งหมดมีความสัมพันธ์เป็นธรรมสามัคคี หรือบูรณาการอย่างลงตัว เช่น ท่านแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิบาท ๔ กับขันธ์ ๕ ไว้ดังนี้

- ฉันทะ วิริยะ และวิมังสา จัดเข้าในสังขารขันธ์ (เพราะต่างก็เป็นเจตสิก)
- จิตตะ จัดเข้าในวิญญาณขันธ์ (เพราะต่างก็เป็นจิต)

๓.๔ ปุคคลบัญญัติ ว่าด้วยการบัญญัติความหมายของชื่อที่ให้เรียกบุคคลต่าง ๆ ตามคุณธรรม เช่น โสดาบัน สกทาคามี อนาคามี อรหันต์ ซึ่งเป็นอริยบุคคลผู้ละกิเลสได้ตามลำดับ

๓.๕ กถาวัตถุ ว่าด้วยข้อวินิจฉัยซักฟอกทรรศนะต่าง ๆ ของฝ่ายอาจริยวาท ๑๘ นิกายที่เห็นต่างไปจากนิกายเถรวาท เช่น ฝ่ายอาจริยวาทเห็นว่า พระอรหันต์เสื่อมจากมรรคผลได้ แต่ฝ่ายเถรวาทเห็นว่าพระอรหันต์ไม่เสื่อมจากมรรคผล เป็นต้น

๓.๖ ยมก ว่าด้วยข้อธรรมซึ่งยกขึ้นวินิจฉัยด้วยวิธีถาม-ตอบ แบบย้อนกลับเป็นคู่ ๆ เพื่อทดสอบว่ามีความเข้าใจข้อธรรมต่าง ๆ ได้ถูกต้องแม่นยำหรือไม่เพียงใด เช่น

ถาม : ธรรมเหล่าใดเป็นกุศลมูล ธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นกุศลใช่ไหม (เพื่อทดสอบว่ากุศลมูลกับกุศลเป็นอย่างเดียวกันหรือต่างกัน มีจำนวนเท่ากันหรือไม)

ตอบ : ใช่ (คือ กุศลมูลมีเท่าใดก็เป็นกุศลทั้งหมด)

ย้อนถาม : ธรรมเหล่าใดเป็นกุศล ธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นกุศลมูลใหม

ตอบ : ไม่ใช่ เพราะกุศลมูลมีเพียง ๓ อย่าง คือ อโลภะ อโทสะ และอโมหะ ส่วนกุศล(กุศลธรรม) มีมากกว่านั้น ฉะนั้น กุศลธรรมบางอย่างเป็นเพียงกุศล แต่ไม่เป็นกุศลมูลนักเรียนอาจนำวิธีการนี้ไปตั้งปัญหาถาม-ตอบ เพื่อฝึกการใช้เหตุผลและการพัฒนาปัญญากันได้ เช่น

ถาม : นกทุกตัวเป็นสัตว์ใช่ไหม

ตอบ : ใช่

ย้อนถาม : สัตว์ทุกตัวเป็นนกใช่ไหม

ตอบ : ไม่ใช่ (เพราะสัตว์มีมากมายหลายประเภท)ปัฏฐาน ว่าด้วยคำอธิบายแสดงความสัมพันธ์ของธรรมทั้งหลายโดยปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งมี ๒๔ ปัจจัย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

๑. เหตุปัจจัย คือ ปัจจัยที่เป็นสาเหตุโดยตรง เช่น

- ธรรมที่เป็นกุศลอาศัยธรรมที่เป็นกุศลเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัยก็มี (เช่นคิดดี จึงทำดีและพูดดี)
- ธรรมที่เป็นอกุศลอาศัยธรรมที่เป็นอกุศลเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัยก็มี เพราะคิดชั่วจึงทำชั่วและพูดชั่ว)

๒. อุปนิสสยปัจจัย คือ ปัจจัยที่เข้าไปอุดหนุนกัน ไม่ใช่สาเหตุโดยตรง เช่น ธรรมที่เป็นกุศลอาศัยธรรมที่เป็นกุศลเกิดขึ้น เพราะอุปนิสสยปัจจัยก็มี (เช่นเพราะมีศรัทธา จึงให้ทาน จึงสมาทานศีล จึงฟังธรรม จึงเจริญสมถกรรมฐานจึงเจริญวิปัสสนากรรมฐาน)

- ธรรมที่เป็นอกุศลอาศัยธรรมที่เป็นกุศลเกิดขึ้น เพราะอุปนิสสสัยปัจจัยก็มี(เช่น เพราะคิดถึงทานที่คนเคยให้ คิดถึงศีลที่เคยรักษา ดีใจ ยึดเป็นอารมณ์แน่นหนา จึงเกิดราคะ เกิดทิฐิ หรือเพราะมีศีล มีปัญญา จึงเกิดมานะว่าฉันดีกว่าเขา เก่งกว่าเขา)

พระอภิธรรมนี้เป็นธรรมชั้นสูงที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงแก่พระพุทธมารดารดา ชาวพุทธใประเทศไทยถือเป็นประเพณีว่า การสวดพระอภิธรรมในงานศพเป็นการทดแทนคุณของผู้ตาย แต่สาระสำคัญที่แฝงอยู่ในประเพณีนี้ก็คือ เพื่อให้เกิดความสนใจศึกษาพระอภิธรรมอย่างจริงจัง ซึ่งนอกจากเป็นประโยชน์แก่ผู้ศึกษาแล้ว ยังช่วยให้พระอภิธรรมปิฎกคงอยู่ใต้นานด้วย

ความสำคัญของพระไตรปิฎก

พระไตรปิฎกเป็นคัมภีร์ชั้นต้นที่รวบรวมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าไว้อย่างเป็นระบบครบถ้วน มีความรู้ทางพระพุทธศาสนาทั้งที่เป็นประวัติเรื่องราวและหลักธรรมคำสอน ความที่พระพุทธศาสนามีพระไตรปิฎกที่นำสืบทอดมาอย่างเป็นระบบครบถ้วนนี้เอง ทำให้พระพุทธศาสนามีหลักและมาตรฐานในการศึกษาและปฏิบัติอย่างเป็นระบบและมีเอกภาพมาจนถึงปัจจุบันในการศึกษาพระพุทธศาสนาและการปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนในทางพระพุทธศาสนา จึงต้องถือเอาพระไตรปิฎกเป็นแหล่งเรียนรู้ หากมีความคิดหรือมีการตีความพระพุทธศาสนาใหม่ ๆ เกิดขึ้น จะต้องนำมาศึกษาเปรียบเทียบกับหลักฐานชั้นต้นคือความรู้ในพระไตรปิฎกเสียก่อน หากไม่ขัดแย้งกับพระไตรปิฎกจึงจะถือว่าเป็นความคิดหรือความรู้ที่ถูกต้องสามารถนำไปปฏิบัติได้ ดังนั้น พระไตรปิฎกจึงเป็นมาตรฐานในการตัดสินความรู้ที่ถูกต้องในทางพระพุทธศาสนา

นอกจากนี้ พระพุทธองค์ยังได้ตรัสไว้ว่าพระธรรมวินัยจะเป็นศาสดาสืบต่อไปหลังจากพระองค์ปรินิพพานแล้ว ดังนั้น ชาวพุทธทั้งหลายจึงถือว่าคัมภีร์พระไตรปิฎกเป็นที่ประดิษฐานของพระบรมศาสดาที่ปรากฏอยู่ในรูปของหลักธรรมคำสอน พระไตรปิฎกจึงเป็น "ธรรมเจดีย์" ที่เป็นปูชนียวัตถุบรรธรรมะของชาวพุทธ ดังนั้น เมื่อนักเรียนจะศึกษาค้นคว้าพระไตรปิฎกจึงพึงปฏิบัติต่อคัมภีร์พระไตรปิฎกด้วยความเคารพเลื่อมใสยิ่ง เพราะธรรมในพระไตร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง หลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ **เรื่อง พระพุทธศาสนา**

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ **รายวิชา สังคมศึกษา ๓** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ**

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ ชั่วโมง**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัด ม. ๒/๔ อธิบายคำสอนที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางศาสนา และปฏิบัติตนได้ถูกต้อง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

หลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาแต่ละวันมีความสำคัญที่ช่วยให้พุทธศาสนิกชนพัฒนาตนเองและใช้ชีวิตอย่างมีความสุข ดังนี้:

๑. โอวาทปาติโมกข์ (วันมาฆบูชา) – เน้นให้ทำความดี ละเว้นความชั่ว และทำจิตใจให้ผ่องใส เป็นพื้นฐานของการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสงบสุข

๒. อริยสัจ ๔ (วันวิสาขบูชา) – ช่วยให้เราเข้าใจทุกข์และวิธีการดับทุกข์ สร้างความมั่นคงทางจิตใจและทำให้เรารับมือกับปัญหาในชีวิตได้ดีขึ้น

๓. อริยมรรค ๘ (วันอาสาฬหบูชา) – เป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อชีวิตที่ถูกต้องและมีศีลธรรม ครอบคลุมทั้งด้านความคิด คำพูด และการกระทำ

๔. ความอดทนและการสำรวม (วันเข้าพรรษา) – สอนให้ฝึกความอดทนและควบคุมตนเอง ซึ่งเป็นพื้นฐานของจิตใจที่เข้มแข็งและลดการทำร้ายตนเองและผู้อื่น

๓. สาระการเรียนรู้

วันสำคัญในพระพุทธศาสนามักมีหลักธรรมสำคัญที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นแนวทางให้พุทธศาสนิกชนใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนี้

๑. วันมาฆบูชา

หลักธรรม : โอวาทปาติโมกข์ คือ ทำความดี ละเว้นความชั่ว และทำจิตใจให้ผ่องใส เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตให้สงบสุขและมีความหมาย

๒. วันวิสาขบูชา

หลักธรรม : อริยสัจ ๔ (ทุกข์, สมุทัย, นิโรธ, มรรค) แสดงถึงความจริงของชีวิตและหนทางดับทุกข์ ซึ่งช่วยให้เข้าใจปัญหาและแก้ไขได้อย่างถูกต้อง

๓. วันอาสาฬหบูชา

หลักธรรม : อริยมรรค ๘ คือหนทางแห่งการดับทุกข์ เช่น ความเห็นชอบ การกระทำชอบ ช่วยให้เราดำเนินชีวิตอย่างมีศีลธรรมและความรับผิดชอบ

๔. วันเข้าพรรษา

หลักธรรม : ความอดทนและการสำรวม เป็นการฝึกฝนตนเองให้มีความอดทน ไม่เบียดเบียนผู้อื่น และควบคุมตนเองเพื่อพัฒนาจิตใจให้เข้มแข็ง

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกรายละเอียดหลักธรรมของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติตนที่สอดคล้องกับหลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นประโยชน์ของการปฏิบัติตนตามหลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติตนที่สอดคล้องกับหลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา อย่างเห็นประโยชน์ของการศึกษาหลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา (๑.๑.๓, ๒.๑.๑, ๔.๒.๒ ๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

สำนักวิชาการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง หลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติตนที่สอดคล้องกับหลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาอย่างเห็นประโยชน์ของการศึกษาหลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา (๑.๑.๓, ๒.๑.๑, ๔.๒.๒ ๔.๓.๑) **ด้านความรู้** บอกรายละเอียดหลักธรรมของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน **ด้านทักษะกระบวนการ** วิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติตนที่สอดคล้องกับหลักธรรม	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๓ นาที)** ๑. ครูนำเสนอข้อความที่เป็นคำใบ้เกี่ยวกับวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา จำนวน ๓ คำใบ้ ให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามว่าคำใบ้ดังกล่าวเกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาวันใด เพื่อเป็นการทบทวนความรู้ของผู้เรียน คำใบ้ที่ ๑ “วันสำคัญสากลของโลก” คำใบ้ที่ ๒ “ตรงกับวันเพ็ญเดือนหก” คำใบ้ที่ ๓ “เป็นวันคล้ายวันประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพานของพระพุทธเจ้า” ๒. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้ “วันสำคัญทางพระพุทธศาสนามีวันใดอีกบ้าง” ๓. ครูสนทนาและเชื่อมโยงคำตอบของนักเรียนเข้าสู่บทเรียน เรื่อง หลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๓ นาที)** ๑. นักเรียนอ่านคำใบ้และร่วมกันตอบคำถามของครู แนวคำตอบ: วันวิสาขบูชา ๒. นักเรียนตอบคำถามตามที่ครูกำหนด ดังนี้ แนวคำตอบ: วันมาฆบูชา วันอาสาฬหบูชา ฯลฯ ๓. นักเรียนร่วมสนทนาและฟังครูอย่างตั้งใจ	- สื่อ PowerPoint เรื่อง หลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	แผนผังความคิด เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนตามหลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	- ตรวจแผนผังความคิด เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนตามหลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา - สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกับเพื่อน
	ขั้นสอน(๒๐ นาที) ๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม ๒. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสืบค้นและสรุปความรู้เกี่ยวกับหลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ได้แก่	**ขั้นสอน (๒๐ นาที)** ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น ๕กลุ่ม ๒. นักเรียนร่วมกับเพื่อนในกลุ่มสืบค้นและสรุปความรู้เกี่ยวกับหลักธรรมในวันสำคัญทาง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง หลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** เห็นประโยชน์ของการปฏิบัติตนตามหลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่นปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้	- วันมาฆบูชา - วันวิสาขบูชา - วันอาสาฬหบูชา - วันเข้าพรรษา โดยระบุประเด็นสำคัญในการสืบค้น ดังนี้ ๒.๑ ชื่อหลักธรรม ๒.๒ ความหมายและองค์ประกอบของหลักธรรม ๒.๓ ประโยชน์ของหลักธรรม ๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ เรื่อง หลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ในรูปแบบของตาราง ครูอธิบายและให้ข้อมูลเพิ่มเติมให้สมบูรณ์	พระพุทธศาสนา แนวคำตอบ: หลักธรรมและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โอวาทปาติโมกข์,คำสอนหลัก ๓ ประการของพระพุทธศาสนา ได้แก่ ทำความดี ละเว้นความชั่ว ทำจิตใจให้ผ่องใส อริยสัจ ๔,ความจริง ๔ ประการในพระพุทธศาสนา ได้แก่ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค มรรค ๘,หนทางแห่งการดับทุกข์ประกอบด้วยองค์ประกอบ ๘ ประการ เช่น ความคิดชอบ ความเพียรชอบ ๓. ร่วมกับครูและเพื่อนสรุปความรู้ เรื่อง หลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ในรูปแบบของตารางและฟังครูอธิบายเพิ่มเติมอย่างตั้งใจ			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสร้างแผนผังความคิด เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนตามหลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	**ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที)** ๑. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสร้างแผนผังความคิด เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนตามหลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง หลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒. สุ่มนักเรียนแต่ละกลุ่มให้นำเสนอแผนผังความคิด เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนตามหลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ๓. ครูสรุปและเสริมความรู้เพิ่มเติมในแต่ละกลุ่ม โดยเน้นไปที่การนำหลักธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวัน	แนวคำตอบ: - แนวทางการปฏิบัติตนตามหลักธรรมโอวาทปาฏิโมกข์ เช่น รักษาศีล ๕, ช่วยเหลือผู้อื่นเสมอเมื่อมีโอกาส, ฝึกเจริญสมาธิและฝึกสติในชีวิตประจำวันฯลฯ - แนวทางการปฏิบัติตนตามหลักธรรมอริยสัจ ๔ เช่น ฝึกพิจารณาปัญหาหรือทุกข์ในชีวิตและแก้ปัญหาที่ต้นเหตุ ฯลฯ - แนวทางการปฏิบัติตนตามหลักอริยมรรค ๘ เช่น ใช้เหตุผลไตร่ตรองก่อนตัดสินใจเชื่อ, ไม่พูดโกหก, ไม่พูดคำหยาบคาย, ทำกิจกรรมจิตอาสา, มีสติรู้ตัว ฝึกสมาธิ ฯลฯ ๒. นักเรียนนำเสนอแผนผังความคิด เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนตามหลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ๓. นักเรียนในกลุ่มอื่นๆ ฟังและตั้งคำถามแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับกลุ่มที่นำเสนอ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง หลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปเนื้อหาเกี่ยวกับหลักธรรมที่สำคัญในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและกำหนดประเด็นให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย ดังนี้ “การปฏิบัติตนตามหลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนามีประโยชน์อย่างไร” ๓. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะท้อนกลับในชั่วโมงต่อไป ๔. ครูบันทึกผลการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้ ๕. ครูให้โอกาสนักเรียนในการแก้ไข/พัฒนางานได้ตามศักยภาพของนักเรียน	**ขั้นสรุป (๕ นาที)** ๑. นักเรียนร่วมสรุปเนื้อหาและอภิปรายตามประเด็นที่ครูกำหนด แนวคำตอบ: การปฏิบัติตนตามหลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เป็นการนำคำสอนของพระพุทธเจ้ามาใช้ในชีวิตจริง ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคม			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง หลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

๒) แผนผังความคิด เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนตามหลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) แผนผังความคิด เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนตามหลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกรายละเอียดหลักธรรมของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน **ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)** - วิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติตนที่สอดคล้องกับหลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้ **คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - เห็นประโยชน์ของการปฏิบัติตนตามหลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา **สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)** วิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติตนที่สอดคล้องกับหลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาอย่างเห็นประโยชน์ของการศึกษาหลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา (๑.๑.๓, ๒.๑.๑, ๔.๒.๒ ๔.๓.๑)	- ตรวจแผนผังความคิด เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนตามหลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา - สังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	- เกณฑ์การให้คะแนนแผนผังความคิด เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนตามหลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา - แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

โครงการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สมเด็จพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง หลักธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. ความถูกต้องของเนื้อหา	วิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติตนตามหลักธรรมโอวาทปาฏิโมกข์ อริยสัจ ๔ และอริยมรรค ๘ ได้ถูกต้อง ครบถ้วนทุกหลักธรรม	วิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติตนตามหลักธรรมโอวาทปาฏิโมกข์ อริยสัจ ๔ และอริยมรรค ๘ ได้ถูกต้อง ๒ หลักธรรม	วิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติตนตามหลักธรรมโอวาทปาฏิโมกข์ อริยสัจ ๔ และอริยมรรค ๘ ได้ถูกต้องน้อยกว่า ๒ หลักธรรม
๒. โครงสร้างและความสัมพันธ์ของแนวคิดที่นำเสนอ	แสดงความเชื่อมโยงของแนวคิดได้ชัดเจน จัดเรียงเหมาะสม เข้าใจง่าย	มีข้อบกพร่อง ๑-๒ จุด	มีข้อบกพร่องมากกว่า ๒ จุด
๓. ความคิดสร้างสรรค์	ออกแบบแผนผังความคิดโดยใช้สีสัญลักษณ์ หรือรูปภาพได้สวยงาม น่าสนใจ เข้าใจง่าย	มีข้อบกพร่อง ๑-๒ จุด	มีข้อบกพร่องมากกว่า ๒ จุด
๑. มีการวางแผนในการทำงาน ๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๑ – ๑๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๘ – ๑๐ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ – ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินมี ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

รายการ	**ระดับคุณภาพ**		
	๓ (ดี)	**๒ (พอใช้)**	**๑ (ปรับปรุง)**
๑. มีการวางแผนในการทำงาน			
๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ			

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ – ๗	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ – ๕	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง อริยสัจ ๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ **เรื่อง พระพุทธศาสนา**

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ **รายวิชา สังคมศึกษา ๓** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ**

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ ชั่วโมง**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ และศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม. ๒/๘ อธิบายธรรมคุณและข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนา แก้ปัญหาของชุมชนและสังคม

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

อริยสัจ ๔ เป็นหลักธรรมสำคัญที่สุดของพระพุทธศาสนา ได้แก่ ความจริงอันประเสริฐ คือ ความจริงเรื่องทุกข์ (สภาพที่ทนได้ยาก) เรื่องสมุทัย (เหตุให้เกิดทุกข์) เรื่องนิโรธ (ความดับทุกข์) และเรื่องมรรค (ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์)

๓. สาระการเรียนรู้

อริยสัจ ๔ เป็นหลักธรรมสำคัญที่สุดของพระพุทธศาสนา ได้แก่ ความจริงอันประเสริฐ คือ ความจริงเรื่องทุกข์ (สภาพที่ทนได้ยาก) เรื่องสมุทัย (เหตุให้เกิดทุกข์) เรื่องนิโรธ (ความดับทุกข์) และเรื่องมรรค (ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์)

ความทุกข์ ได้แก่ ความยึดมั่นในสิ่งที่ประกอบกันเป็นชีวิตนี้ว่าเป็นตัวตนของเราอย่างจริงจัง ไม่อยากให้เปลี่ยนแปรไปในทางเสื่อม ไม่อยากให้ทรุดโทรม ไม่อยากตาย ทั้ง ๆ ที่แท้จริงแล้วเป็นไปไม่ได้

ประเภทของทุกข์

๑. สภาวทุกข์ (ทุกข์ประจำวัน) ความทุกข์ที่มีอยู่ประจำชีวิต มี ๓ ประการ คือ

- ความเกิดทุกข์ หมายเอาตั้งแต่ถือกำเนิดอยู่ในครรภ์ของมารดาจนคลอดออกมาและมีชีวิตอยู่ เพราะเป็นต้นเหตุให้เกิดชราทุกข์และมรณทุกข์
- ความแก่เป็นทุกข์ หมายเอาเมื่อแก่เฒ่าลงไปเท่าไร ยิ่งมีความทุกข์มีความลำบากมากขึ้น
- ความตายเป็นทุกข์ หมายเอาเมื่อความตายมาถึง ย่อมตัดรอนชีวิตให้สิ้นไป

๒. ความทุกข์ที่เกิดขึ้นเป็นครั้งคราว ทั้งทางกายและทางใจ เช่น ความไม่สบายกาย ไม่สบายใจ เมื่อมีโรคภัยเบียดเบียน ความเศร้าโศกเสียใจ พิไรรำพัน เมื่อพลัดพรากจากคนหรือสิ่งที่รัก ความผิดหวังเมื่อไม่ได้สิ่งที่หวังที่ต้องการ ความคับแค้นใจ เมื่อประสบสิ่งที่ไม่ต้องการ

อายตนะ หมายถึง ช่องทางเชื่อมต่อหรือสื่อสารระหว่างตัวเรากับสิ่งภานนอกมี ๒ ส่วน คือ ส่วนที่อยู่ภายในกาย เรียกว่า อายตนะภายใน ได้แก่ ตา หู จมูก ลิ้น กาย และใจ ส่วนที่อยู่ภายนอก เรียกว่า อายตนะภายนอก ได้แก่ รูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส ใจที่นึกถึง

แม้ว่าอายตนะภายในของเราจะทำหน้าที่ตามธรรมชาติ แต่ถ้าไม่ได้ใส่ใจที่จะรับรู้ เราก็อาจไม่ได้รับรู้สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัวเรา

ดังนั้น ในการทำหน้าที่ของประสาทสัมผัสต่าง ๆ นั้นจิตเป็นใหญ่ในการเลือกที่จะสื่อสารรับรู้สิ่งต่าง ๆ และกระบวนการทำหน้าที่ของจิตภายหลังจากจิตรับรู้นั่นเองที่นำไปสู่ความรู้สึกเป็นสุขหรือเป็นทุกข์ เราจึงต้องตั้งสติไม่ประมาทในทุกขณะที่ต้องประสบกับสิ่งต่าง ๆ ที่เรียกว่าอายตนะภานนอก โดยต้องนึกอยู่เสมอว่า สิ่งต่าง ๆ ที่เรารับรู้นั้น ไม่ว่าจะเป็นรูปทรงสีสัน เสียง กลิ่น หรือสิ่งอื่น ๆ แท้ที่จริงแล้วไม่มีสิ่งใดที่เราจะยึดถือเอาเป็นตัวตนที่ก่อให้เกิดเป็นอารมณ์ชอบอารมณ์ชังได้เลย

จิตที่ได้รับการฝึกให้มีสติสัมปชัญญะเพิ่มพูนสมบูรณ์เท่านั้น ที่จะเป็นตัวช่วยให้มนุษย์สื่อสารรับรู้สิ่งต่าง ๆ อย่างตรงมาตรงไป โดยปราศจากความหลงผิดคิดยึดติดในอารมณ์ที่เกิดขึ้นภายหลังจากการทำหน้าที่ของอายตนะ

อายตนะเป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างตัวเรากับสิ่งภายนอก เมื่อสิ่งภายนอกมากระทบกับประสาททั้ง ๕ คือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย และกระทบจิตใจของเราแล้ว สิ่งที่เกิดตามมาคือการสื่อสารรับรู้และความรู้สึกที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ ถ้าสิ่งที่มากระทบเป็นสิ่งที่เราชอบก็จะเกิดความรู้สึกชอบ พอใจ ติดใจ ยึดติด อยากได้ต่อ ๆ ไป เมื่อได้ก็มีความสุขแต่ถ้าไม่ได้ก็มีความทุกข์ เพราะผิดหวัง ในทางกลับกัน ถ้าสิ่งมากระทบเป็นสิ่งที่เราไม่ชอบ ไม่ปรารถนาก็จะเกิดความทุกข์ตามมา แต่สำหรับคนที่มีการพัฒนาทางจิตจนรู้เท่าทันแล้ว การรับรู้โลกภายนอกของเขาไม่ว่าฝ่ายที่ชอบหรือฝ่ายที่ไม่ชอบจะไม่สามารถทำให้เกิดทุกข์ดังกล่าวได้เลย

สมุทัย เป็นสาเหตุแห่งความทุกข์ ความเดือดร้อนที่ผลมาจากการดำเนินชีวิตที่ผิดทำนองคลองธรรม เริ่มจากความคิดในทางชั่วร้าย ส่งผลให้เกิดการทำผิดทางกายและทางวาจา

การประพฤติผิดทางกาย วาจา และใจ จำแนกรายละเอียดตามลักษณะของการกระทำออกไปได้อีก ๑๐ ประการ เป็นช่องทางแห่งการกระทำที่ไม่ดีที่เรียกว่า อกุศลกรรมบถ ดังนี้

๑. กายทุจริต ๓
- ทำลายชีวิตคนหรือสัตว์
- ถือเอาสิ่งของที่เจ้าของมิได้ให้
- ประพฤติผิดในกาม

๒. วจีทุจริต ๔
- พูดเท็จ พูดโกหกหลอกลวง
- พูดคำส่อเสียด พูดยุยงให้เกิดความแตกแยก
- พูดคำหยาบ พูดคำไม่สุภาพ
- พูดเพ้อเจ้อ เหลวไหลไร้สาระ

๓. มโนทุจริต
- เพ่งเล็งอยากได้ของของเขา
- คิดร้าย ปองร้าย คิดเบียดเบียนผู้อื่น
- เห็นผิดจากคลองธรรม เช่น ไม่เชื่อหลักกรรมว่า ทำดีได้ผลดี ทำชั่วได้ผลชั่ว

อกุศลกรรมบถทั้ง ๑๐ ประการนี้เป็นสาเหตุแห่งความทุกข์เดือดร้อน ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

สมุทัยหรือต้นเหตุแห่งทุกข์ ล้วนเป็นสิ่งที่ควรละเลิกให้ได้ คือ ต้นเหตุแห่งทุกข์ผ่านทางอายตนะ ละได้ด้วยการปฏิบัติหลักสติปัฏฐาน ๔ ส่วนอกุศลกรรมบถ ๑๐ ที่เป็นต้นเหตุแห่งทุกข์ทั้งของตัวเองและสังคม ละได้ด้วยปฏิบัติตามหลักกุศลกรรมบถ ๑๐ เมื่อมองเห็นทุกข์และต้นเหตุแห่งทุกข์พร้อมทั้งแนวปฏิบัติเพื่อดับทุกข์นั้น ๆ ชัดเจนแล้วก็หวังผลถึงนิโรธได้

นิโรธ เป็นความดับทุกข์ เมื่อความทุกข์ดับไปแล้วคามสุขย่อมเกิดตามมาทันที ทุกข์กับสุขเป็นสิ่งตรงกันข้ามอยู่ด้วยกันได้ ความสุขจึงเปรียบเสมือนความสว่างที่ขับไล่ความมืดให้หมดไป

ความสุข มี ๒ ประเภท คือ

๑. ความสุขที่เกิดขึ้นจาก รูป เสียง กลิ่น รส และสัมผัส ที่น่ารัก น่าปรารถนา เป็นสุขที่ผู้ครองเรือนทั้งหลายปรารถนาและแสวงหากันเป็นความสุขของชาวโลกที่ไม่ยั่งยืน

๒. ความสุขทางธรรม เป็นสุขของผู้มีจิตสะอาด สงบ ผู้มีจิตเช่นนี้ไม่ว่าจะอยู่ในที่ใด ๆ ก็อยู่ได้อย่างมีความสุขไม่สะดุ้งหวาดกลัว

ความสุขทางโลกมีคุณน้อยแต่มีโทษมาก คือก่อนจะได้มาก็ลำบากในการแสวงหา ต้องอาศัยเรี่ยวแรง กำลัง สติปัญญา ทรัพย์สิน ในการแสวงหาหรือแลกเปลี่ยนมาหลังจากได้มาแล้วก็ต้องลำบากในการดูแลรักษาคุ้มครอง ต้องรู้จักตั้งเป้าหมายเป็นความสุขภายในใจ เป็นความสุขภายในใจ เป็นอิสระจากการอาศัยวัตถุหรือสิ่งเสพภายนอก นักเรียนต้องรู้จักเป้าหมายที่เป็นความสุขภายในใจเป็นอิสระจากการอาศัยวัตถุภายนอก

มรรค คือธรรมะที่เป็นหนทางมีความสุข ความเจริญ

กุศลกรรมบถ ๑๐ เป็นทางแห่งความดีที่นำไปสู่ความสุข ความเจริญ ดังนี้

๑. กายสุจริต ๓
   - เว้นจากทำลายชีวิต
   - เว้นจากถือเอาของที่เขามิได้ให้
   - เว้นจากประพฤติผิดในกาม

๒. วจีสุจริต ๔
   - เว้นจากพูดเท็จ
   - เว้นจากพูดส่อเสียด
   - เว้นจากพูดคำหยาบ
   - เว้นจากการพูดเพ้อเจ้อ

๓. มโนสุจริต ๓
   - ไม่โลภคอยจ้องอยากได้ของของเขา
   - ไม่คิดร้ายเบียดเบียนเขา
   - เห็นชอบตามคลองธรรม

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายอายตนะ ๖ และอกุศลกรรมบถ ๑๐ ได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ความเกี่ยวข้องของความทุกข์กับอายตนะ ๖ และความทุกข์กับอกุศลกรรมบถ ๑๐ ได้
- วิเคราะห์กุศลกรรมบถ ๑๐ ที่ใช้ป้องกันความทุกข์จากอกุศลกรรมบถ ๑๐ ได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญของการป้องกันความทุกข์ที่สาเหตุ

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์ความเกี่ยวข้องของความทุกข์กับอายตนะ ๖ และความทุกข์กับอกุศลกรรมบถ ๑๐ สามารถวิเคราะห์กุศลกรรมบถ ๑๐ ที่ใช้ป้องกันความทุกข์จากอกุศลกรรมบถ ๑๐ และเห็นความสำคัญของการป้องกันความทุกข์ที่สาเหตุ (๒.๑.๑, ๒.๑.๒, ๒.๑.๓ ๔.๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง อริยสัจ ๔
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์ความเกี่ยวข้องของความทุกข์กับอายตนะ ๖ และความทุกข์กับอกุศลกรรมบถ ๑๐ สามารถวิเคราะห์กุศลกรรมบถ ๑๐ ที่ใช้ป้องกันความทุกข์จากอกุศลกรรมบถ ๑๐ และเห็นความสำคัญของการป้องกันความทุกข์ที่สาเหตุ (๒.๑.๑, ๒.๑.๒, ๒.๑.๓ ๔.๑.๑)	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. สนทนากับนักเรียนว่า เมื่ออยู่ในสถานการณ์ต่อไปนี้ นักเรียนรู้สึกอย่างไร - เห็นโฆษณา “โทรศัพท์มือถือรุ่นใหม่ สามารถใช้งานได้สะดวกสบาย” - ได้ยินเพื่อนคุยกัน ว่านักเรียนไม่ดี ทั้งที่เป็นความจริงและไม่จริง - ได้กลิ่นอาหารที่ชอบในเวลาเรียน - ได้กินของหวานที่อร่อยมาก - รู้สึกไม่สบายตัว เพราะอากาศร้อน เสื้อผ้ารัด - เครียดเพราะต้องสอบ	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. สนทนากับครู - อยากได้ ถ้าได้จะดีใจมาก - โกรธ ไม่พอใจ อยากเถียง อยากว่าเพื่อน - หิว อยากกิน ไม่สามารถตั้งใจเรียนต่อไปได้ - อยากกินอีก กินจะอิ่มแล้วแต่ไม่พอ - หงุดหงิด อารมณ์เสีย - วิตกกังวล กดดัน นอนไม่หลับ	- สื่อ PowerPoint เรื่อง อริยสัจ ๔	-	ตรวจใบงานที่ ๕ เรื่อง อริยสัจ ๔ / ใบงานที่ ๕ เรื่อง อริยสัจ ๔ สังเกตพฤติกรรมการเรียน/ แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน
ด้านความรู้ - อธิบายอายตนะ ๖ และอกุศลกรรมบถ ๑๐ ได้	**ขั้นสอน (๒๕ นาที)** ๑. สนทนา ๑.๑ จากเหตุการณ์ในขั้นนำ แต่ละสถานะการณ์เป็นการรับรู้ผ่านส่วนใดของร่างกาย - เห็นโฆษณา “โทรศัพท์มือถือรุ่นใหม่ สามารถใช้งานได้สะดวกสบาย” - ได้ยินเพื่อนคุยกัน ว่านักเรียนไม่ดี ทั้งที่เป็น	**ขั้นสอน (๒๕ นาที)** ๑. สนทนา ๑.๑ สถานะการณ์เป็นการรับรู้ผ่านส่วนของร่างกาย - ตา - หู			
ด้านทักษะกระบวนการ					

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง อริยสัจ ๔
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- วิเคราะห์ความเกี่ยวข้องของความทุกข์กับอายตนะ ๖ และความทุกข์กับอกุศลกรรมบถ ๑๐ ได้ - วิเคราะห์กุศลกรรมบถ ๑๐ ที่ใช้ป้องกันความทุกข์จากอกุศลกรรมบถ ๑๐ ได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** - เห็นความสำคัญของการป้องกันความทุกข์ที่สาเหตุ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่นปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา ๔. ใฝ่เรียนรู้	ความจริงและไม่จริง - ได้กลิ่นอาหารที่ชอบในเวลาเรียน - ได้กินของหวานที่อร่อยมาก - รู้สึกไม่สบายตัว เพราะอากาศร้อน เสื้อผ้ารัด - เครียดเพราะต้องสอบ ๑.๒ ครูชี้แจง เมื่อรับรู้ผ่านอายตนะ ๖ ภายในของเราจะทำหน้าที่ตามธรรมชาติ ทำให้เกิดความทุกข์ ตามสถานการณ์ในขั้นนำ ๑.๓ ครูถามนักเรียนว่าต้องทำอย่างไร จึงจะไม่เกิดความทุกข์ จากการรับรู้ผ่าน อายตนะ ๖ สถานการณ์ ๑ เห็นโฆษณา “โทรศัพท์มือถือรุ่นใหม่สามารถใช้งานได้สะดวกสบาย” สถานการณ์ ๒ ได้ยินเพื่อนคุยกัน ว่านักเรียนไม่ดี ทั้งที่เป็นความจริงและไม่จริง สถานการณ์ ๓ ได้กลิ่นอาหารที่ชอบในเวลาเรียน	- จมูก - ลิ้น - กาย - ใจ ๑.๒ ฟังคำชี้แจง ๑.๓ ตอบคำถาม สถานการณ์ ๑ข่มใจ ข่มความอยาก นึกถึงความจำเป็น และการเก็บเงินไว้ใช้ในสถานการณ์จำเป็น สถานการณ์ ๒ ให้อภัย ถ้ามีโอกาสชี้แจง จึงค่อยชี้แจง ก็ไม่ต้องโกรธกันและอาจทำให้เพื่อนรู้จักนักเรียนมากขึ้น สถานการณ์ ๓ ข่มใจ อดทน เข้าใจว่าความอยาก ความหิวเป็นเรื่องที่ฝึกฝนได้ ฝึกวางจิตไว้ที่ลมหายใจ เข้า-ออก จะช่วยให้จิตมาอยู่กับลม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง อริยสัจ ๔
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้	สถานการณ์ ๔ ได้กินของหวานที่อร่อยมาก สถานการณ์ ๕ รู้สึกไม่สบายตัว เพราะอากาศร้อน เสื้อผ้ารัด สถานการณ์ ๖ เครียดเพราะต้องสอบ ๒. สนทนาโดยใช้คำถาม ๒.๑ ความทุกข์ทั้งหมดใครเป็นคนสร้างขึ้น ๒.๒ หากต้องการมีความสุข ควรทำอย่างไร ครูอธิบายเพิ่มว่าต้องฝึกฝนให้มีสติ ไม่ประมาทในทุกขณะ เมื่อประสบสิ่งต่าง ๆ ที่ผ่านอายตนะภายนอกทั้ง ๖ จิตที่ฝึกให้มีสติจะช่วยให้ไม่เกิดการหลงผิด ยึดติดกับอารมณ์ที่เกิดขึ้น ๓. ครูชี้แจงต่อว่า ความทุกข์ของมนุษย์มีอายตนะเป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างตัวเรากับสิ่งภายนอก เมื่อสิ่งภายนอกมากระทบกับประสาททั้ง ๕ คือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย และกระทบจิตใจของเราแล้ว สิ่งที่เกิดตามมา	หายใจ ไม่ร้อนรนไปกับอาหารได้ สถานการณ์ ๔ รับรู้ว่ารสอร่อย รับรู้ต่อว่าอิ่ม เมื่อรู้ทันอารมณ์ อารมณ์นั้นก็จะหมดไป สถานการณ์ ๕ ไม่สนใจกับความหงุดหงิด รู้เท่าทันและยอมรับสภาพ สถานการณ์ ๖ เข้าใจความเครียด ความกังวล เป็นอารมณ์ที่ตนเองสร้างขึ้นเอง ๒. สนทนากับครู ๒.๑ ตนเอง ๒.๒ จัดการกับความทุกข์ให้ได้ ๓. ฟังครูชี้แจง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง อริยสัจ ๔
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	คือการสื่อสารรับรู้และความรู้สึกที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ ถ้าสิ่งที่มากระทบเป็นสิ่งที่เราชอบก็จะเกิดความรู้สึกชอบ พอใจ ติดใจ ยึดติด อยากได้ต่อ ๆ ไป เมื่อได้ก็มีความสุขแต่ถ้าไม่ได้ก็มีความทุกข์ เพราะผิดหวัง ในทางกลับกัน ถ้าสิ่งมากระทบเป็นสิ่งที่เราไม่ชอบ ไม่ปรารถนาก็จะเกิดความทุกข์ตามมา แต่สำหรับคนที่มีการพัฒนาทางจิตจนรู้เท่าทันแล้ว การรับรู้โลกภายนอกของเขาไม่ว่าฝ่ายที่ชอบหรือฝ่ายที่ไม่ชอบจะไม่สามารถทำให้เกิดทุกข์ดังกล่าวได้เลย ๔. เล่นเกม เหตุแห่งความทุกข์ ๑๐ ประการ แจกบัตรคำ ๓ บัตร ได้แก่ กายทุจริต๓, วจีทุจริต๓, มโนทุจริต๓ ครูอ่านข้อความการประพฤติผิด ให้นักเรียนชูบัตรคำว่าเป็นการประพฤติผิดทางกาย วาจา หรือใจ - พูดเท็จ พูดโกหกหลอกลวง - ทำลายชีวิตคนหรือสัตว์ - เพ่งเล็งอยากได้ของของเขา - ถือเอาสิ่งของที่เจ้าของมิได้ให้ - พูดส่อเสียด พูดยุยงให้เกิดความแตกแยก - พูดคำหยาบ พูดคำไม่สุภาพ	๔. เล่นเกม เหตุแห่งความทุกข์ ๑๐ ประการ - วจีทุจริต๓ - กายทุจริต๓ - มโนทุจริต๓ - มโนทุจริต๓ - วจีทุจริต๓ - วจีทุจริต๓			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง อริยสัจ ๔
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	- ประพฤติผิดในกาม - คิดร้าย ปองร้าย คิดเบียดเบียนผู้อื่น - เห็นผิดจากคลองธรรม เช่น ไม่เชื่อหลักธรรมว่าทำดีได้ผลดี ทำชั่วได้ผลชั่ว - พูดเพ้อเจ้อ เหลวไหลไร้สาระ ครูเฉลย และให้นักเรียนร่วมกันสรุปว่า ๑. กายสุจริต ๓ อย่างมีอะไรบ้าง ๒. วจีสุจริต ๔ อย่างมีอะไรบ้าง ๓. มโนสุจริต ๓ อย่างมีอะไรบ้าง	- กายทุจริต๓ - มโนทุจริต๓ - มโนทุจริต๓ - วจีทุจริต๓ นักเรียนร่วมกันสรุปว่า ๑. กายสุจริต ๓ อย่างมีอะไรบ้าง - เว้นจากทำลายชีวิต - เว้นจากถือเอาของที่เขามิได้ให้ - เว้นจากประพฤติผิดในกาม ๒. วจีสุจริต ๔ อย่างมีอะไรบ้าง - เว้นจากพูดเท็จ - เว้นจากพูดส่อเสียด - เว้นจากพูดคำหยาบ - เว้นจากการพูดเพ้อเจ้อ ๓. มโนสุจริต ๓ อย่างมีอะไรบ้าง - ไม่โลภคอยจ้องอยากได้ของของเขา - ไม่คิดร้ายเบียดเบียนเขา - เห็นชอบตามคลองธรรม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง อริยสัจ ๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ๑. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า อกุศลกรรมบถ ๑๐ เป็นเหตุที่ทำให้เกิดทุกข์ แก้ไขโดยใช้ กุศลกรรมบถ ๑๐ ครูเขียนข้อความ อกุศลกรรมบถ ๑๐ ให้นักเรียนเติมข้อความกุศลกรรม ๑๐ ในใบงาน 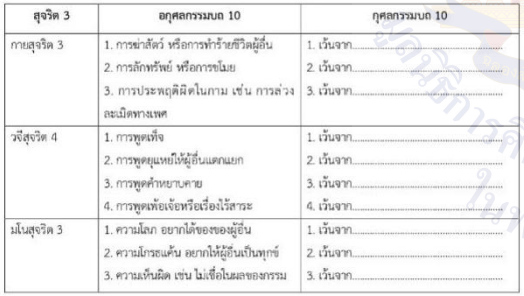 ๒. นักเรียนร่วมกันเฉลยใบงาน ครูชี้แจงเพิ่มเติมว่า หากปฏิบัติตามกุศลกรรมบถ ๑๐ ก็จะไม่มีความสุข	**ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที)** ๑. ทำใบงาน ๒. ร่วมกันเฉลยใบงาน 			

สุจริต 3	อกุศลกรรมบถ 10	กุศลกรรมบถ 10
กายสุจริต 3	1. การฆ่าสัตว์ หรือการทำร้ายชีวิตผู้อื่น 2. การลักทรัพย์ หรือการขโมย 3. การประพฤติผิดในกาม เช่น การล่วงละเมิดทางเพศ	1. เว้นจาก..... 2. เว้นจาก..... 3. เว้นจาก.....
วจีสุจริต 4	1. การพูดเท็จ 2. การพูดยุแหย่ให้ผู้อื่นแตกแยก 3. การพูดคำหยาบคาย 4. การพูดเพ้อเจ้อหรือเรื่องไร้สาระ	1. เว้นจาก..... 2. เว้นจาก..... 3. เว้นจาก..... 4. เว้นจาก.....
มโนสุจริต 3	1. ความโลภ อยากได้ของของผู้อื่น 2. ความโกรธแค้น อยากให้ผู้อื่นเป็นทุกข์ 3. ความเห็นผิด เช่น ไม่เชื่อในผลของกรรม	1. เว้นจาก..... 2. เว้นจาก..... 3. เว้นจาก.....

สุจริต 3	อกุศลกรรมบถ 10	กุศลกรรมบถ 10
กายสุจริต 3	1. ทำลายชีวิตคนเหี้ยสัตว์ 2. ถือเอาสิ่งของที่เจ้าของมิได้ให้ 3. ประพฤติผิดในกาม	1. เว้นจาก...ทำลายชีวิต..... 2. เว้นจาก...ถือเอาของที่เขามิได้ให้..... 3. เว้นจาก...ประพฤติผิดในกาม.....
วจีสุจริต 4	1. พูดเท็จ พูดโหหกลอกลวง 2. พูดคำส่อเสียด พูดยุยงให้เกิดความแตกแยก 3. พูดคำหยาบ พูดคำไม่สุภาพ 4. พูดเพ้อเจ้อ เหลวไหลไร้สาระ	1. เว้นจาก...พูดเท็จ..... 2. เว้นจาก...พูดส่อเสียด..... 3. เว้นจาก...พูดคำหยาบ..... 4. เว้นจาก...พูดเพ้อเจ้อ.....
มโนสุจริต 3	1. เพ่งเล็งอยากได้ของคนอื่น 2. คิดร้าย ปองร้าย คิดเบียดเบียนผู้อื่น 3. เห็นผิดจากคลองธรรม เช่น ไม่เชื่อหลักกรรมว่าทำดีได้ดี ทำชั่วได้ผลชั่ว	1. ไม่โลภคอยจ้องอยากได้ของของเขา..... 2. ไม่คิดเบียดเบียนเขา..... 3. เห็นชอบตามคลองธรรม.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง อริยสัจ ๔
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูถามคำถาม - อายตนะ ๖ มีอะไรบ้าง - หากไม่ต้องมีทุกข์เพราะการรับรู้ ผ่านอายตนะ ๖ ต้องทำอย่างไร - อกุศลกรรมบถ ๑๐ มีโทษอยากไร - หากไม่ต้องการทุกข์จากอกุศลกรรมบถ ๑๐ ต้องทำอย่างไร - กุศลกรรมบถ ๑๐ มีอะไรบ้าง	**ขั้นสรุป (๕ นาที)** ๑. นักเรียนตอบคำถาม - ตา หู จมูก ลิ้น กาย และใจ - เมื่อรับรู้แล้วรู้สึกไม่ชอบ ไม่พอใจ เสียใจจึงเป็นความทุกข์ - เป็นเหตุแห่งความทุกข์ - ประพฤติตามกุศลกรรมบถ ๑๐ - ๑. กายสุจริต ๓ - เว้นจากทำลายชีวิต - เว้นจากถือเอาของที่เขามิได้ให้ - เว้นจากประพฤติผิดในกาม ๒. วจีสุจริต ๔ - เว้นจากพูดเท็จ - เว้นจากพูดส่อเสียด - เว้นจากพูดคำหยาบ - เว้นจากการพูดเพ้อเจ้อ ๓. มโนสุจริต ๓ - ไม่โลภคอยจ้องอยากได้ของของเขา			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง อริยสัจ ๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะท้อนกลับในชั่วโมงต่อไป ๓. ครูบันทึกผลการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้ ๔. ครูให้โอกาสนักเรียนในการแก้ไข/พัฒนางานได้ตามศักยภาพของนักเรียน	- ไม่คิดร้ายเบียดเบียนเขา - เห็นชอบตามคลองธรรม			

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง อริยสัจ ๔

๒) ใบงานที่ ๕ เรื่อง อริยสัจ ๔

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๕ เรื่อง อริยสัจ ๔

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายอายตนะ ๖ และอกุศลกรรมบถ ๑๐ ได้	ตรวจใบงานที่ ๕ เรื่อง อริยสัจ ๔	ใบงานที่ ๕ เรื่อง อริยสัจ ๔	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์ความเกี่ยวข้องของความทุกข์กับอายตนะ ๖ และความทุกข์กับอกุศลกรรมบถ ๑๐ ได้ - วิเคราะห์กุศลกรรมบถ ๑๐ ที่ใช้ป้องกันความทุกข์จากอกุศลกรรมบถ ๑๐ ได้			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญของการป้องกันความทุกข์ที่สาเหตุ			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) วิเคราะห์ความเกี่ยวข้องของความทุกข์กับอายตนะ ๖ และความทุกข์กับอกุศลกรรมบถ ๑๐ สามารถวิเคราะห์กุศลกรรมบถ ๑๐ ที่ใช้ป้องกันความทุกข์จากอกุศลกรรมบถ ๑๐ และเห็นความสำคัญของการป้องกันความทุกข์ที่สาเหตุ (๒.๑.๑, ๒.๑.๒, ๒.๑.๓ ๔.๑.๑)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง อริยสัจ ๔

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
กายสุจริต ๓	นักเรียนเติมคำตอบถูกต้องครบถ้วนทุกข้อ	นักเรียนเติมคำตอบถูกต้อง ๒ ข้อ	นักเรียนเติมคำตอบถูกต้อง ๑ ข้อ
วจีสุจริต ๔	นักเรียนเติมคำตอบถูกต้องครบถ้วนทุกข้อ	นักเรียนเติมคำตอบถูกต้อง ๓ ข้อ	นักเรียนเติมคำตอบถูกต้อง ๑-๒ ข้อ
มโนสุจริต ๓	นักเรียนเติมคำตอบถูกต้องครบถ้วนทุกข้อ	นักเรียนเติมคำตอบถูกต้อง ๒ ข้อ	นักเรียนเติมคำตอบถูกต้อง ๑ ข้อ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๐ – ๑๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๘ – ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๖ – ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินมี ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ						รวม
		๑. ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา			๒. ตั้งใจเรียน ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม			๖
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
.								

สำนักวิทยบริการฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๕ เรื่อง อริยสัจ ๔
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง อริยสัจ ๔
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมคำตอบให้ครบถ้วน

สุจริต ๓	อกุศลกรรมบถ ๑๐	กุศลกรรมบถ ๑๐
กายสุจริต ๓	๑. ทำลายชีวิตคนหรือสัตว์ ๒. ถือเอาสิ่งของที่เจ้าของมิได้ให้ ๓. ประพฤติผิดในกาม	๑. เว้นจาก..... ๒. เว้นจาก..... ๓. เว้นจาก.....
วจีสุจริต ๔	๑. พูดเท็จ พูดโกหกหลอกลวง ๒. พูดคำส่อเสียด พูดยุยงให้เกิดความแตกแยก ๓. พูดคำหยาบ พูดคำไม่สุภาพ ๔. พูดเพ้อเจ้อ เหลวไหลไร้สาระ	๑. เว้นจาก..... ๒. เว้นจาก..... ๓. เว้นจาก..... ๔. เว้นจาก.....
มโนสุจริต ๓	๑. เพ่งเล็งอยากได้ของของเขา ๒. คิดร้าย ปองร้าย คิดเบียดเบียนผู้อื่น ๓. เห็นผิดจากคลองธรรม เช่น ไม่เชื่อหลักกรรมว่าทำดีได้ผลดี ทำชั่วได้ผลชั่ว	๑. เว้นจาก..... ๒. เว้นจาก..... ๓. เว้นจาก.....

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลย ใบงานที่ ๕ เรื่อง อริยสัจ ๔
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง อริยสัจ ๔
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมคำตอบให้ครบถ้วน

สุจริต ๓	อกุศลกรรมบถ ๑๐	กุศลกรรมบถ ๑๐
กายสุจริต ๓	๑. ทำลายชีวิตคนหรือสัตว์ ๒. ถือเอาสิ่งของที่เจ้าของมิได้ให้ ๓. ประพฤติผิดในกาม	๑. เว้นจาก ทำลายชีวิต ๒. เว้นจาก ถือเอาของที่เขามิได้ให้ ๓. เว้นจาก ประพฤติผิดในกาม
วจีสุจริต ๔	๑. พูดเท็จ พูดโกหกหลอกลวง ๒. พูดคำส่อเสียด พูดยุยงให้เกิดความแตกแยก ๓. พูดคำหยาบ พูดคำไม่สุภาพ ๔. พูดเพ้อเจ้อ เหลวไหลไร้สาระ	๑. เว้นจาก พูดเท็จ ๒. เว้นจาก พูดส่อเสียด ๓. เว้นจาก พูดคำหยาบ ๔. เว้นจาก พูดเพ้อเจ้อ
มโนสุจริต ๓	๑. เพ่งเล็งอยากได้ของของเขา ๒. คิดร้าย ปองร้าย คิดเบียดเบียนผู้อื่น ๓. เห็นผิดจากคลองธรรม เช่น ไม่เชื่อหลักกรรมว่าทำดีได้ผลดี ทำชั่วได้ผลชั่ว	๑. ไม่โลภคอยจ้อองอยากได้ของของเขา ๒. ไม่คิดเบียดเบียนเขา ๓. เห็นชอบตามคลองธรรม

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง อริยสัจ ๔ (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ **เรื่อง พระพุทธศาสนา**

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ **รายวิชา สังคมศึกษา ๓** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ**

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ ชั่วโมง**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ และศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม. ๒/๘ อธิบายธรรมคุณและข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนา แก้ปัญหาของชุมชนและสังคม

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

อริยสัจ ๔ เป็นหลักธรรมสำคัญที่สุดของพระพุทธศาสนา ได้แก่ ความจริงอันประเสริฐ คือ ความจริงเรื่องทุกข์ (สภาพที่ทนได้ยาก) เรื่องสมุทัย (เหตุให้เกิดทุกข์) เรื่องนิโรธ (ความดับทุกข์) และเรื่องมรรค (ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์)

๓. สาระการเรียนรู้

อริยสัจ ๔ เป็นหลักธรรมสำคัญที่สุดของพระพุทธศาสนา ได้แก่ ความจริงอันประเสริฐ คือ ความจริงเรื่องทุกข์ (สภาพที่ทนได้ยาก) เรื่องสมุทัย (เหตุให้เกิดทุกข์) เรื่องนิโรธ (ความดับทุกข์) และเรื่องมรรค (ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์)

ความทุกข์ ได้แก่ ความยึดมั่นในสิ่งที่ประกอบกันเป็นชีวิตนี้ว่าเป็นตัวตนของเราอย่างจริงจัง ไม่อยากให้เปลี่ยนแปรไปในทางเสื่อม ไม่อยากให้ทรุดโทรม ไม่อยากตาย ทั้ง ๆ ที่แท้จริงแล้วเป็นไปไม่ได้

ประเภทของทุกข์

๑. สภาวทุกข์ (ทุกข์ประจำวัน) ความทุกข์ที่มีอยู่ประจำชีวิต มี ๓ ประการ คือ

- ความเกิดทุกข์ หมายเอาตั้งแต่ถือกำเนิดอยู่ในครรภ์ของมารดาจนคลอดออกมาและมีชีวิตอยู่ เพราะเป็นต้นเหตุให้เกิดชราทุกข์และมรณทุกข์
- ความแก่เป็นทุกข์ หมายเอาเมื่อแก่เฒ่าลงไปเท่าไร ยิ่งมีความทุกข์มีความลำบากมากขึ้น
- ความตายเป็นทุกข์ หมายเอาเมื่อความตายมาถึง ย่อมตัดรอนชีวิตให้สิ้นไป

๒. ความทุกข์ที่เกิดขึ้นเป็นครั้งคราว ทั้งทางกายและทางใจ เช่น ความไม่สบายกาย ไม่สบายใจ เมื่อมีโรคภัยเบียดเบียน ความเศร้าโศกเสียใจ พิไรรำพัน เมื่อพลัดพรากจากคนหรือสิ่งที่รัก ความผิดหวังเมื่อไม่ได้สิ่งที่หวังที่ต้องการ ความคับแค้นใจ เมื่อประสบสิ่งที่ไม่ต้องการ

อายตนะ หมายถึง ช่องทางเชื่อมต่อหรือสื่อสารระหว่างตัวเรากับสิ่งภานนอกมี ๒ ส่วน คือ ส่วนที่อยู่ภายในกาย เรียกว่า อายตนะภายใน ได้แก่ ตา หู จมูก ลิ้น กาย และใจ ส่วนที่อยู่ภายนอก เรียกว่า อายตนะภายนอก ได้แก่ รูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส ใจที่นึกถึง

แม้ว่าอายตนะภายในของเราจะทำหน้าที่ตามธรรมชาติ แต่ถ้าไม่ได้ใส่ใจที่จะรับรู้ เราก็อาจไม่ได้รับรู้สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัวเรา

ดังนั้น ในการทำหน้าที่ของประสาทสัมผัสต่าง ๆ นั้นจิตเป็นใหญ่ในการเลือกที่จะสื่อสารรับรู้สิ่งต่าง ๆ และกระบวนการทำหน้าที่ของจิตภายหลังจากจิตรับรู้นั่นเองที่นำไปสู่ความรู้สึกเป็นสุขหรือเป็นทุกข์ เราจึงต้องตั้งสติไม่ประมาทในทุกขณะที่ต้องประสบกับสิ่งต่าง ๆ ที่เรียกว่าอายตนะภานนอก โดยต้องนึกอยู่เสมอว่า สิ่งต่าง ๆ ที่เรารับรู้นั้น ไม่ว่าจะเป็นรูปทรงสีสัน เสียง กลิ่น หรือสิ่งอื่น ๆ แท้ที่จริงแล้วไม่มีสิ่งใดที่เราจะยึดถือเอาเป็นตัวตนที่ก่อให้เกิดเป็นอารมณ์ชอบอารมณ์ชังได้เลย

จิตที่ได้รับการฝึกให้มีสติสัมปชัญญะเพิ่มพูนสมบูรณ์เท่านั้น ที่จะเป็นตัวช่วยให้มนุษย์สื่อสารรับรู้สิ่งต่าง ๆ อย่างตรงมาตรงไป โดยปราศจากความหลงผิดคิดยึดติดในอารมณ์ที่เกิดขึ้นภายหลังจากการทำหน้าที่ของอายตนะ

อายตนะเป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างตัวเรากับสิ่งภายนอก เมื่อสิ่งภายนอกมากระทบกับประสาททั้ง ๕ คือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย และกระทบจิตใจของเราแล้ว สิ่งที่เกิดตามมาคือการสื่อสารรับรู้และความรู้สึกที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ ถ้าสิ่งที่มากระทบเป็นสิ่งที่เราชอบก็จะเกิดความรู้สึกชอบ พอใจ ติดใจ ยึดติด อยากได้ต่อ ๆ ไป เมื่อได้ก็มีความสุขแต่ถ้าไม่ได้ก็มีความทุกข์ เพราะผิดหวัง ในทางกลับกัน ถ้าสิ่งมากระทบเป็นสิ่งที่เราไม่ชอบ ไม่ปรารถนาก็จะเกิดความทุกข์ตามมา แต่สำหรับคนที่มีการพัฒนาทางจิตจนรู้เท่าทันแล้ว การรับรู้โลกภายนอกของเขาไม่ว่าฝ่ายที่ชอบหรือฝ่ายที่ไม่ชอบจะไม่สามารถทำให้เกิดทุกข์ดังกล่าวได้เลย

สมุทัย เป็นสาเหตุแห่งความทุกข์ ความเดือดร้อนที่ผลมาจากการดำเนินชีวิตที่ผิดทำนองคลองธรรม เริ่มจากความคิดในทางชั่วร้าย ส่งผลให้เกิดการทำผิดทางกายและทางวาจา

การประพฤติผิดทางกาย วาจา และใจ จำแนกรายละเอียดตามลักษณะของการกระทำออกไปได้อีก ๑๐ ประการ เป็นช่องทางแห่งการกระทำที่ไม่ดีที่เรียกว่า อกุศลกรรมบถ ดังนี้

๑. กายทุจริต ๓
   - ทำลายชีวิตคนหรือสัตว์
   - ถือเอาสิ่งของที่เจ้าของมิได้ให้
   - ประพฤติผิดในกาม

๒. วจีทุจริต ๔
   - พูดเท็จ พูดโกหกหลอกลวง
   - พูดคำส่อเสียด พูดยุยงให้เกิดความแตกแยก
   - พูดคำหยาบ พูดคำไม่สุภาพ
   - พูดเพ้อเจ้อ เหลวไหลไร้สาระ

๓. มโนทุจริต
   - เพ่งเล็งอยากได้ของของเขา
   - คิดร้าย ปองร้าย คิดเบียดเบียนผู้อื่น
   - เห็นผิดจากคลองธรรม เช่น ไม่เชื่อหลักกรรมว่า ทำดีได้ผลดี ทำชั่วได้ผลชั่ว

อกุศลกรรมบถทั้ง ๑๐ ประการนี้เป็นสาเหตุแห่งความทุกข์เดือดร้อน ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

สมุทัยหรือต้นเหตุแห่งทุกข์ ล้วนเป็นสิ่งที่ควรละเลิกให้ได้ คือ ต้นเหตุแห่งทุกข์ผ่านทางอายตนะ ละได้ด้วยการปฏิบัติหลักสติปัฏฐาน ๔ ส่วนอกุศลกรรมบถ ๑๐ ที่เป็นต้นเหตุแห่งทุกข์ทั้งของตัวเองและสังคม ละได้ด้วยปฏิบัติตามหลักกุศลกรรมบถ ๑๐ เมื่อมองเห็นทุกข์และต้นเหตุแห่งทุกข์พร้อมทั้งแนวปฏิบัติเพื่อดับทุกข์นั้น ๆ ชัดเจนแล้วก็หวังผลถึงนิโรธได้

นิโรธ เป็นความดับทุกข์ เมื่อความทุกข์ดับไปแล้วความสุขย่อมเกิดตามมาทันที ทุกข์กับสุขเป็นสิ่งตรงกันข้ามอยู่ด้วยกันได้ ความสุขจึงเปรียบเสมือนความสว่างที่ขับไล่ความมืดให้หมดไป

ความสุข มี ๒ ประเภท คือ

๑. ความสุขที่เกิดขึ้นจาก รูป เสียง กลิ่น รส และสัมผัส ที่น่ารัก น่าปรารถนา เป็นสุขที่ผู้ครองเรือนทั้งหลายปรารถนาและแสวงหากันเป็นความสุขของชาวโลกที่ไม่ยั่งยืน

๒. ความสุขทางธรรม เป็นสุขของผู้มีจิตสะอาด สงบ ผู้มีจิตเช่นนี้ไม่ว่าจะอยู่ในที่ใด ๆ ก็อยู่ได้อย่างมีความสุขไม่สะดุ้งหวาดกลัว

ความสุขทางโลกมีคุณน้อยแต่มีโทษมาก คือก่อนจะได้มาก็ลำบากในการแสวงหา ต้องอาศัยเรี่ยวแรง กำลัง สติปัญญา ทรัพย์สิน ในการแสวงหาหรือแลกเปลี่ยนมาหลังจากได้มาแล้วก็ต้องลำบากในการดูแลรักษาคุ้มครอง ต้องรู้จักตั้งเป้าหมายเป็นความสุขภายในใจ เป็นความสุขภายในใจ เป็นอิสระจากการอาศัยวัตถุหรือสิ่งเสพภายนอก นักเรียนต้องรู้จักเป้าหมายที่เป็นความสุขภายในใจเป็นอิสระจากการอาศัยวัตถุภายนอก

มรรค คือธรรมะที่เป็นหนทางมีความสุข ความเจริญ

กุศลกรรมบถ ๑๐ เป็นทางแห่งความดีที่นำไปสู่ความสุข ความเจริญ ดังนี้

๑. กายสุจริต ๓
   - เว้นจากทำลายชีวิต
   - เว้นจากถือเอาของที่เขามิได้ให้
   - เว้นจากประพฤติผิดในกาม

๒. วจีสุจริต ๔
   - เว้นจากพูดเท็จ
   - เว้นจากพูดส่อเสียด
   - เว้นจากพูดคำหยาบ
   - เว้นจากการพูดเพ้อเจ้อ

๓. มโนสุจริต ๓
   - ไม่โลภคอยจ้องอยากได้ของของเขา
   - ไม่คิดร้ายเบียดเบียนเขา
   - เห็นชอบตามคลองธรรม

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกความหมาย และองค์ประกอบของอริยสัจ ๔ ได้อย่างถูกต้อง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์สถานการณ์ปัญหา และเสนอแนวทางการแก้ปัญหาโดยใช้อริยสัจ ๔ ได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นคุณค่าของการใช้อริยสัจ ๔ เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์ความเกี่ยวข้องของความทุกข์กับอายตนะ ๖ และความทุกข์กับอกุศลกรรมบถ ๑๐ สามารถวิเคราะห์กุศลกรรมบถ ๑๐ ที่ใช้ป้องกันความทุกข์จากอกุศลกรรมบถ ๑๐ และเห็นความสำคัญของการป้องกันความทุกข์ที่สาเหตุ (๒.๑.๑, ๒.๑.๒, ๒.๑.๓ ๔.๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง อริยสัจ ๔ (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์สถานการณ์เชื่อมโยงกับการนำหลักอริยสัจ ๔ ไปใช้แก้ปัญหาได้ถูกต้องและเห็นประโยชน์ของการใช้หลักอริยสัจ ๔ ชีวิตประจำวัน (๒.๑.๑, ๒.๑.๒, ๒.๑.๓ ๔.๑.๑) **ด้านความรู้** บอกความหมาย องค์ประกอบ และความสำคัญของอริยสัจ ๔ ได้อย่างถูกต้อง **ด้านทักษะกระบวนการ** วิเคราะห์สถานการณ์เชื่อมโยงกับการใช้หลักอริยสัจ ๔ ในการแก้ปัญหาได้ถูกต้อง	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูถามคำถาม - อายตนะ ๖ มีอะไรบ้าง - หากไม่ต้องมีทุกข์เพราะการรับรู้ ผ่านอายตนะ ๖ ต้องทำอย่างไร - อกุศลกรรมบถ ๑๐ มีโทษอยากไร - หากไม่ต้องการทุกข์จากอกุศลกรรมบถ ๑๐ ต้องทำอย่างไร - กุศลกรรมบถ ๑๐ มีอะไรบ้าง	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. นักเรียนตอบคำถาม - ตา หู จมูก ลิ้น กาย และใจ - เมื่อรับรู้แล้วรู้สึกไม่ชอบ ไม่พอใจ เสียใจจึงเป็นความทุกข์ - เป็นเหตุแห่งความทุกข์ - ประพฤติตามกุศลกรรมบถ ๑๐ -๑. กายสุจริต ๓ - เว้นจากทำลายชีวิต - เว้นจากถือเอาของที่เขามิได้ให้ - เว้นจากประพฤติผิดในกาม ๒. วจีสุจริต ๔ - เว้นจากพูดเท็จ - เว้นจากพูดส่อเสียด - เว้นจากพูดคำหยาบ - เว้นจากการพูดเพ้อเจ้อ ๓. มโนสุจริต ๓ - ไม่โลภคอยจ้องอยากได้ของของเขา	- สื่อ PowerPoint เรื่อง อริยสัจ ๔	-	ตรวจใบงานที่ ๖ เรื่อง อริยสัจ ๔ / ใบงานที่ ๖ เรื่อง อริยสัจ ๔ สังเกตพฤติกรรมการเรีย/แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง อริยสัจ ๔ (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม เห็นประโยชน์ของการนำหลักอริยสัจ ๔ ไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้		- ไม่คิดร้ายเบียดเบียนเขา - เห็นชอบตามคลองธรรม			
	ขั้นสอน (๒๕ นาที) ๑. ครูชี้แจงว่าเรื่องที่เรียนในวันนี้เป็นหลักธรรมสำคัญที่สุดของพระพุทธศาสนาเรียกว่า อริยสัจ ๔ เป็นความจริงอันประเสริฐที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ เป็นหนทางดับทุกข์ ๒. ครูเขียนตาราง ดังนี้ ให้นักเรียนนำคำ ๔ คำไปเติมในตาราง ๑. สาเหตุแห่งทุกข์ ๒. ความทุกข์ ๓. ความดับทุกข์	**ขั้นสอน (๒๕ นาที)** ๑. ฟังครูชี้แจง ๒. ทำกิจกรรม นำคำ ๔ คำไปเติมในตาราง			

ผล	เหตุ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง อริยสัจ ๔ (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๔. วิธีการดับทุกข์ ครูเฉลย **ผล** | **เหตุ** ความทุกข์ | สาเหตุแห่งทุกข์ ความดับทุกข์ | วิธีการดับทุกข์ ครูชี้แจงว่า เมื่อมีสาเหตุจึงเกิดความทุกข์ เมื่อปฏิบัติตามวิธีการดับทุกข์ ความทุกข์ก็จะดับไป ๓. ครูนำคำว่า ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค มาใส่ในตาราง **ผล** | **เหตุ** ทุกข์ | สมุทัย นิโรธ | มรรค	๓. อธิบายคำในตาราง - ทุกข์ ความทุกข์ - สมุทัย สาเหตุแห่งทุกข์ - นิโรธ ความดับทุกข์ - มรรค วิธีการดับทุกข์			

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง อริยสัจ ๔ (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๔. ครูถามคำถามนักเรียนว่า ๔.๑ สมุทัยคืออะไร ๔.๒ ทุกข์คืออะไร ๔.๓ มรรคคืออะไร ๔.๔ นิโรธคืออะไร ๕. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า พระพุทธเจ้าเรียงลำดับอริยสัจ ๔ ว่า ทุกข์ สมุมัย นิโรธ มรรค พระองค์ใช้ผลขึ้นก่อนเพื่ออธิบายว่าผลเกิดจากสาเหตุหากไม่ต้องการได้รับผลคือความทุกข์ ต้องละเหตุที่ทำให้เกิดทุกข์คือสมุทัย หากติดตามผลที่เกิดขึ้นคือดับทุกข์หรือหมดทุกข์ให้ใช้วิธีการดับทุกข์คือมรรค	๔. ตอบคำถาม ๔.๑ สมุทัย คือ สาเหตุแห่งทุกข์ ๔.๒ ทุกข์ คือ ผลที่เกิดจากสมุทัยคือความทุกข์ ๔.๓ มรรค คือ สาเหตุของความดับทุกข์ ๔.๔ นิโรธ คือ ผลที่เกิดจากมรรคคือความทุกข์ ๕. ตั้งใจฟังครูอธิบาย			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ๑. แบ่งนักเรียนเป็น ๕ กลุ่ม ร่วมกันทำใบงานวิเคราะห์สถานการณ์ที่กำหนดให้ ตามหลักอริยสัจ ๔ - นักเรียนเสียใจและโกรธที่ถูกเพื่อนสนิทพูดถึงในทางที่ไม่ดี - นักเรียนกลับบ้านเย็นมาก วันนี้มีการบ้านหลายอย่างและพรุ่งนี้ต้องสอบด้วย นักเรียนเครียดและกังวล	**ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที)** ๑. ทำใบงานวิเคราะห์สถานการณ์ที่กำหนดให้ตามหลักอริยสัจ ๔			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง อริยสัจ ๔ (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	มาก นักเรียนจะทำอย่างไรในเย็นนี้ที่อีกไม่นานก็ต้องเข้านอนแล้ว - นักเรียนถูกพ่อแม่ดุ เพราะพ่อแม่ไม่เห็นด้วยกับสิ่งที่นักเรียนทำ - ตอนเช้าวันนี้แม่บอกว่าจะทำอาหารที่นักเรียนชอบให้รับประทานในมื้อเย็นแต่พอถึงมื้อเย็น แม่เปลี่ยนรายการอาหารเป็นอาหารที่นักเรียนไม่ชอบ นักเรียนหงุดหงิด อารมณ์เสีย เพราะผิดหวัง - นักเรียนอิจฉาเพื่อนที่ได้รับรางวัลแข่งขันแต่งกลอน เพราะนักเรียนก็แต่งกลอนเก่ง แต่วันแข่งขันนักเรียนป่วย จึงพลาดโอกาสเข้าแข่งขัน ๒. ให้นักเรียนเฉลย ครูอธิบายเพิ่มเติม ดังนี้ - นักเรียนเสียใจและโกรธที่ถูกเพื่อนสนิทพูดถึงในทางที่ไม่ดี	- ทุกข์ : นักเรียนรู้สึกเสียใจและโกรธ เพราะถูกเพื่อนสนิทพูดถึงในทางที่ไม่ดี สมุทัย : ความคาดหวังว่าคนที่เพื่อนสนิทจะปฏิบัติกับเราดีเสมอ ความยึดมั่นในความรู้สึกและความสัมพันธ์ นิโรธ : ปล่อยวางความคาดหวังและความยึดติดในคำพูดของคนอื่น ให้อภัย ความทุกข์นั้นจะ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง อริยสัจ ๔ (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		สามารถดับไปได้ มรรค : การมีสติและรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเอง ไม่ปล่อยให้ความโกรธควบคุมจิตใจ			
	- นักเรียนกลับบ้านเย็นมาก วันนี้มีการบ้านหลายอย่างและพรุ่งนี้ต้องสอบด้วย นักเรียนเครียดและกังวลมาก นักเรียนจะทำอย่างไรในเย็นนี้ที่อีกไม่นานก็ต้องเข้านอนแล้ว	- ทุกข์ : นักเรียนรู้สึกเครียดและกังวล นี่เป็นสภาวะของความทุกข์ที่เกิดจากการไม่สามารถจัดการทุกอย่างได้ทัน สมุทัย : เหตุของความเครียดและกังวลมาจากความคาดหวังของตนเอง เป็นสาเหตุของความทุกข์ นิโรธ : ปล่อยวาง ยอมรับว่าตนเองอาจทำได้เท่าที่ทำได้ในเวลาที่มี จัดลำดับความสำคัญในสิ่งที่จำเป็นต้องทำก่อน มรรค : จัดลำดับความสำคัญในงานที่ต้องทำก่อน มีสมาธิในขณะที่ทำงาน ไม่ปล่อยใจไปกังวลกับอนาคต			
	- นักเรียนถูกพ่อแม่ดุ เพราะพ่อแม่ไม่เห็นด้วยกับสิ่งที่นักเรียนทำ	- ทุกข์ : นักเรียนรู้สึกเสียใจหรืออึดอัดใจจากการถูกดุเนื่องจากความขัดแย้งกับพ่อแม่			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง อริยสัจ ๔ (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	- ตอนเช้าวันนี้แม่บอกว่าจะทำอาหารที่นักเรียนชอบให้รับประทานในมื้อเย็นแต่พอถึงมื้อเย็น แม่เปลี่ยนรายการอาหารเป็นอาหารที่นักเรียนไม่ชอบ นักเรียนหงุดหงิด อารมณ์เสีย เพราะผิดหวัง	สมุมัย : ความขัดแย้งระหว่างความคิดของนักเรียนกับพ่อแม่ นิโรธ : การยอมรับความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันและการพยายามหาวิธีพูดคุยเพื่อทำความเข้าใจ มรรค : การพูดคุยด้วยถ้อยคำที่สุภาพและนุ่มนวล ความตั้งใจในการเข้าใจมุมมองของพ่อแม่ - ทุกข์ : ความรู้สึกหงุดหงิดและอารมณ์เสียจากการที่อาหารไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง สมุมัย : ความคาดหวังว่ามื้อเย็นจะได้ทานอาหารที่ชอบ แต่เมื่อแม่เปลี่ยนรายการอาหารจึงผิดหวัง น้อยใจ นิโรธ : ปล่อยวางความคาดหวังและยอมรับว่าอาหารมื้อนี้ที่ไม่เป็นไปตามหวัง มองพยายามของแม่ที่ทำอาหาร มรรค : การเข้าใจว่าความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นได้เสมอ การควบคุมอารมณ์ไม่ให้ความหงุดหงิดครอบงำ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง อริยสัจ ๔ (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	- นักเรียนอิจฉาเพื่อนที่ได้รับรางวัลแข่งขันแต่งกลอน เพราะนักเรียนก็แต่งกลอนเก่ง แต่วันแข่งขันนักเรียนป่วย จึงพลาดโอกาสเข้าแข่งขัน	- ทุกข์ : นักเรียนรู้สึกอิจฉา เสียใจ และหงุดหงิดที่ไม่ได้เข้าร่วมแข่งขันและพลาดโอกาสในการได้รับรางวัล สมุมัย : ความยึดติดในความต้องการได้รับรางวัลและความสำเร็จ ความรู้สึกเปรียบเทียบตนเองกับเพื่อน นิโรธ : ปล่อยวางความยึดมั่นในผลลัพธ์และยอมรับว่ามีสิ่งที่ควบคุมไม่ได้ เช่น การเจ็บป่วย มรรค : มองเห็นความจริงว่าการป่วยเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ และยังมีโอกาสอื่นในอนาคต			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ครูสนทนา ๑. อริยสัจ ๔ คืออะไร ๒. อริยสัจ ๔ ประกอบด้วยอะไรบ้าง และหมายถึงอะไร	**ขั้นสรุป (๕ นาที)** สนทนากับครู ๑. เป็นหลักธรรมสำคัญที่สุดของพระพุทธศาสนา เรียกว่า อริยสัจ ๔ เป็นความจริงอันประเสริฐที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ เป็นหนทางดับทุกข์ ๒. - ทุกข์ ความทุกข์ - สมุทัย สาเหตุแห่งทุกข์ - นิโรธ ความดับทุกข์			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง อริยสัจ ๔ (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓. ปฏิบัติตามหลักอริยสัจ ๔ ทำให้พ้นทุกข์อย่างไร ๔. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะท้อนกลับในชั่วโมงต่อไป ๕. ครูบันทึกผลการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้ ๖. ครูให้โอกาสนักเรียนในการแก้ไข/พัฒนางานได้ตามศักยภาพของนักเรียน	- มรรค วิธีการดับทุกข์ ๓. แก้ปัญหาความทุกข์ที่สาเหตุ และใช้วิธีที่เหมาะสม			

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง อริยสัจ ๔

๒) ใบงานที่ ๖ เรื่อง อริยสัจ ๔

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๖ เรื่อง อริยสัจ ๔

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกความหมาย และองค์ประกอบของอริยสัจ ๔ ได้อย่างถูกต้อง	ตรวจใบงานที่ ๖ เรื่อง อริยสัจ ๔	ใบงานที่ ๖ เรื่อง อริยสัจ ๔	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์สถานการณ์ปัญหา และเสนอแนวทางการแก้ปัญหาโดยใช้อริยสัจ ๔ ได้			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นคุณค่าของการใช้อริยสัจ ๔ เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) วิเคราะห์ความเกี่ยวข้องของความทุกข์กับอายตนะ ๖ และความทุกข์กับอกุศลกรรมบถ ๑๐ สามารถวิเคราะห์กุศลกรรมบถ ๑๐ ที่ใช้ป้องกันความทุกข์จากอกุศลกรรมบถ ๑๐ และเห็นความสำคัญของการป้องกันความทุกข์ที่สาเหตุ (๒.๑.๑, ๒.๑.๒, ๒.๑.๓ ๔.๑.๑)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง อริยสัจ ๔ (๒)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. นักเรียนเสียใจและโกรธที่ถูกเพื่อนสนิทพูดถึงในทางที่ไม่ดี	อธิบายได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน ๔ประเด็น	อธิบายได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจ ได้อย่างชัดเจน ๓ ประเด็น	อธิบายได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจ ได้อย่างชัดเจน ๒ ประเด็น อธิบาย
๒. นักเรียนกลับบ้านเย็นมาก วันนี้มีการบ้านหลายอย่างและพรุ่งนี้ต้องสอบด้วย นักเรียนเครียดและกังวลมาก นักเรียนจะทำอย่างไรในเย็นนี้ที่อีกไม่นานก็ต้องเข้านอนแล้ว			
๓. นักเรียนถูกพ่อแม่ดุ เพราะพ่อแม่ไม่เห็นด้วยกับสิ่งที่นักเรียนทำ			
๔. ตอนเช้าวันนี้แม่บอกว่าจะทำอาหารที่นักเรียนชอบให้รับประทานในมื้อเย็น แต่พอถึงมื้อเย็น แม่เปลี่ยนรายการอาหารเป็นอาหารที่นักเรียนไม่ชอบ นักเรียนหงุดหงิด อารมณ์เสีย เพราะผิดหวัง			
๕. นักเรียนอิจฉาเพื่อนที่ได้รับรางวัลแข่งขันแต่งกลอน เพราะนักเรียนก็แต่งกลอนเก่ง แต่วันแข่งขันนักเรียนป่วยจึงพลาดโอกาสเข้าแข่งขัน			

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๖ – ๒๐ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๘ – ๑๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ – ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินมี ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ						รวม
		๑. ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา			๒. ตั้งใจเรียน ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม			๖
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
.								

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๖ เรื่อง อริยสัจ ๔
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง อริยสัจ ๔ (๒)
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

๑. นักเรียนเสียใจและโกรธที่ถูกเพื่อนสนิทพูดถึงในทางที่ไม่ดี

.....

.....

.....

.....

๒. นักเรียนกลับบ้านเย็นมาก วันนี้มีการบ้านหลายอย่างและพรุ่งนี้ต้องสอบด้วย นักเรียนเครียดและกังวลมาก นักเรียนจะทำอย่างไรในเย็นนี้ที่อีกไม่นานก็ต้องเข้านอนแล้ว

.....

.....

.....

.....

๓. นักเรียนถูกพ่อแม่ดุ เพราะพ่อแม่ไม่เห็นด้วยกับสิ่งที่นักเรียนทำ

.....

.....

.....

.....

๔. ตอนเช้าวันนี้แม่บอกว่าจะทำอาหารที่นักเรียนชอบให้รับประทานในมื้อเย็นแต่พอถึงมื้อเย็น แม่เปลี่ยนรายการอาหารเป็นอาหารที่นักเรียนไม่ชอบ นักเรียนหงุดหงิด อารมณ์เสีย เพราะผิดหวัง

.....

.....

.....

.....

๕. นักเรียนอิจฉาเพื่อนที่ได้รับรางวัลแข่งขันแต่งกลอน เพราะนักเรียนก็แต่งกลอนเก่ง แต่วันแข่งขันนักเรียนป่วยจึงพลาดโอกาสเข้าแข่งขัน

.....

.....

.....

.....

เฉลย ใบงานที่ ๖ เรื่อง อริยสัจ ๔
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง อริยสัจ ๔ (๒)
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

๑. นักเรียนเสียใจและโกรธที่ถูกเพื่อนสนิทพูดถึงในทางที่ไม่ดี

ทุกข์ : นักเรียนรู้สึกเสียใจและโกรธ เพราะถูกเพื่อนสนิทพูดถึงในทางที่ไม่ดี

สมุทัย : ความคาดหวังว่าคนที่เพื่อนสนิทจะปฏิบัติกับเราดีเสมอ ความยึดมั่นในความรู้สึกและความสัมพันธ์

นิโรธ : ปล่อยวางความคาดหวังและความยึดติดในคำพูดของคนอื่น ให้อภัย ความทุกข์นั้นจะสามารถดับไปได้

มรรค : การมีสติและรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเอง ไม่ปล่อยให้ความโกรธควบคุมจิตใจ

๒. นักเรียนกลับบ้านเย็นมาก วันนี้มีการบ้านหลายอย่างและพรุ่งนี้ต้องสอบด้วย นักเรียนเครียดและกังวลมาก นักเรียนจะทำอย่างไรในเย็นนี้ที่อีกไม่นานก็ต้องเข้านอนแล้ว

ทุกข์ : นักเรียนรู้สึกเครียดและกังวล นี่เป็นสภาวะของความทุกข์ที่เกิดจากการไม่สามารถจัดการทุกอย่างได้ทัน

สมุทัย : เหตุของความเครียดและกังวลมาจากความคาดหวังของตนเอง เป็นสาเหตุของความทุกข์

นิโรธ : ปล่อยวาง ยอมรับว่าตนเองอาจทำได้เท่าที่ทำได้ในเวลาที่มี จัดลำดับความสำคัญในสิ่งที่จำเป็นต้องทำก่อน

มรรค : จัดลำดับความสำคัญในงานที่ต้องทำก่อน มีสมาธิในขณะที่ทำงาน ไม่ปล่อยใจไปกังวลกับอนาคต

๓. นักเรียนถูกพ่อแม่ดุ เพราะพ่อแม่ไม่เห็นด้วยกับสิ่งที่นักเรียนทำ

ทุกข์ : นักเรียนรู้สึกเสียใจหรืออึดอัดใจจากการถูกดุเนื่องจากความขัดแย้งกับพ่อแม่

สมุทัย : ความขัดแย้งระหว่างความคิดของนักเรียนกับพ่อแม่

นิโรธ : การยอมรับความคิดเห็นที่ไม่ตรงกัน และการพยายามหาวิธีพูดคุยเพื่อทำความเข้าใจ

มรรค : การพูดคุยด้วยถ้อยคำที่สุภาพและนุ่มนวล ความตั้งใจในการเข้าใจมุมมองของพ่อแม่

๔. ตอนเช้าวันนี้แม่บอกว่าจะทำอาหารที่นักเรียนชอบให้รับประทานในมื้อเย็นแต่พอถึงมื้อเย็น แม่เปลี่ยนรายการอาหารเป็นอาหารที่นักเรียนไม่ชอบ นักเรียนหงุดหงิด อารมณ์เสีย เพราะผิดหวัง

ทุกข์ : ความรู้สึกหงุดหงิดและอารมณ์เสียจากการที่อาหารไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง

สมุทัย : ความคาดหวังว่ามื้อเย็นจะได้ทานอาหารที่ชอบ แต่เมื่อแม่เปลี่ยนรายการอาหาร จึงผิดหวัง น้อยใจ

นิโรธ : ปล่อยวางความคาดหวังและยอมรับว่าอาหารมื้อนี้ที่ไม่เป็นไปตามหวัง มองพยายามของแม่ที่ทำอาหาร

มรรค : การเข้าใจว่าความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นได้เสมอ การควบคุมอารมณ์ไม่ให้ความหงุดหงิดครอบงำ

๕. นักเรียนอิจฉาเพื่อนที่ได้รับรางวัลแข่งขันแต่งกลอน เพราะนักเรียนก็แต่งกลอนเก่ง แต่วันแข่งขันนักเรียนป่วยจึงพลาดโอกาสเข้าแข่งขัน

ทุกข์ : นักเรียนรู้สึกอิจฉา เสียใจ และหงุดหงิดที่ไม่ได้เข้าร่วมแข่งขันและพลาดโอกาสในการได้รับรางวัล

สมุทัย : ความยึดติดในความต้องการได้รับรางวัลและความสำเร็จ ความรู้สึกเปรียบเทียบตนเองกับเพื่อน

นิโรธ : ปล่อยวางความยึดมั่นในผลลัพธ์และยอมรับว่ามีสิ่งที่ควบคุมไม่ได้ เช่น การเจ็บป่วย

มรรค : มองเห็นความจริงว่าการป่วยเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ และยังมีโอกาสอื่นในอนาคต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ชาดก พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ **เรื่อง พระพุทธศาสนา**

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ **รายวิชา สังคมศึกษา ๓** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ**

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ ชั่วโมง**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ และศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม. ๒/๖ วิเคราะห์และประพฤติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนอย่างตามที่กำหนด

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

๑. ข้อคิดจากชาดกเรื่อง มิตตวินทุกชาดก คือ การขาดสติปล่อยให้ความโลภ ความหลงเข้าครอบงำ ทำให้เห็นผิดเป็นชอบ และตกอยู่ในความทุกข์ หากมีสติในการใช้ชีวิตย่อมไม่ทำให้ตนเองเดือดร้อน

๒. ข้อคิดจากชาดกเรื่อง ราโชวาทชาดก คือ ความซื่อสัตย์และมีคุณธรรม การฟังผู้อื่นและการเปิดใจรับฟังคำแนะนำ รับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง และมีความยุติธรรมเห็นแก่ประโยชน์ส่วนร่วม

๓. แบบอย่างในการดำเนินชีวิตจากการศึกษาประวัติพระสารีบุตร คือ การแสวงหาความจริงด้วยปัญญา ความอ่อนน้อมถ่อมตน การรับฟังและเคารพผู้อื่น ความอดทน และการทำหน้าที่เพื่อประโยชน์ของผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน

๔. แบบอย่างในการดำเนินชีวิตจากการศึกษาประวัติพระโมคคัลลานะ คือ ความกล้าหาญในการแสวงหาความจริง ความเพียรพยายาม และมีความเมตตาต่อผู้อื่น

๕. แบบอย่างในการดำเนินชีวิตจากการศึกษาประวัตินางขุชชุตรา คือ ความมุ่งมั่นในการเรียนรู้ ใช้ปัญญาในการเข้าใจธรรมะ มีความซื่อสัตย์ ความกตัญญู และการแบ่งปันความรู้เพื่อประโยชน์แก่ผู้อื่น

๖. แบบอย่างในการดำเนินชีวิตจากการศึกษาประวัติพระเจ้าพิมพิสาร คือ มีความศรัทธาและเคารพในพระธรรมคำสอน มีความอ่อนน้อมถ่อมตน และมีการทำนุบำรุงศาสนาอยู่เสมอ

๗. แบบอย่างในการดำเนินชีวิตจากการศึกษาพระราชประวัติ พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไท) คือ ทรงปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธเจ้าอย่างเคร่งครัด หากพุทธศาสนิกชนทุกคนปฏิบัติตนตามคำสอนของพระพุทธเจ้าอย่างเคร่งครัด ตนเองและสังคมย่อมสงบสุข

๘. แบบอย่างในการดำเนินชีวิตจากการศึกษาพระราชประวัติ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส คือ ทรงเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตของพุทธศาสนิกชนที่ดำรงชีวิตอย่างเรียบง่าย ใฝ่รู้ใฝ่เรียน หมั่นศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ

๓. สาระการเรียนรู้

๑. ชาดก

๑.๑ มิตตวินทุกชาดก มิตตวินทุกะชอบทำร้ายบิดา มารดาของตน วันหนึ่งมิตตวินทุกะตัดสินใจหนีออกจากบ้านไปลงเรื่อ และเรื่อประสบเหตุทางทะเล คนบนเรือจับฉลากหาตัวกาลกิณี ซึ่งมิตตวินทุกะจับได้ ๓ ครั้ง ทำให้ต้องลงจากเรือ ลอยแพรในทะเล ระหว่างทางได้พบกับหญิงสาวซึ่งเป็นเปรตบนเกาะมิตตวินทุกะไม่รู้ว่าเป็นเปรตก็เสพสุขกับพวกนาง และเดินทางต่อไปเจอเกาะที่มีเปรตอยู่มากมายแต่มิตตวินทุกะกับมองไม่เห็นจึงได้ใช้ชีวิตอย่างสนุกสนานกับเปรตเหล่านั้น จนไปถึงเมืองหนึ่งมิตตวินทุกะเห็นสัตว์นรกที่เคยทำร้ายร่างกายมารดาของตน ที่ศีรษะมีกงจักรกรดหมุน แต่มิตตวินทุกะเห็นเป็นดอกบัว จึงขอดอกบัวมา กงจักรมาอยู่บนหัวของมิตตวินทุกะเขาทรมานเป็นอย่างมาก

ข้อคิด : การขาดสติปล่อยให้ความโลภ ความหลงเข้าครอบงำ ทำให้เห็นผิดเป็นชอบ และตกอยู่ในความทุกข์ หากมีสติในการใช้ชีวิตย่อมไม่ทำให้ตนเองเดือดร้อน

๑.๒ ราโชวาทชาดก พระเจ้าพรหมทัต ทรงปกครองเมืองโดยธรรม พระองค์ทรงต้องการทราบว่าการปกครองของพระองค์มีผลต่อความเป็นอยู่ของราษฎรอย่างไรบ้าง จึงปลอมตัว แต่ไม่ว่าจะไปที่ไหนก็มีแต่ยกย่อง จึงไปยังอาศรมฤาษี ฤาษีออกมาต้อนรับด้วยผลไทรสุก พระราชาทรงรับมาและบอกว่าผลไทรสุกหวานมาก ฤาษีจึงบอกว่าคงเพราะพระราชาปกครองเมืองโดยธรรม พระราชาจึงทดลองคำกล่าวของฤาษีไม่ปกครองเมืองเหมือนเก่าและกลับมาหาฤาษีอีกครั้ง ครั้งนี้ผลไทรสุกกับขมจนต้องคายทิ้ง พระฤาษีจึงบอกว่าเพราะ พระราชาไม่ปกครองเมืองโดยธรรมแน่แท้ ฤาษีจึงให้ข้อคิดว่าเหมือนฝูงโค้วายน้ำ จ่าฝูงว่ายคดโค้ง ทั้งฝูงก็คดโค้งไปด้วย จ่าฝูงว่ายตรง ทั้งฝูงก็ตรง

ข้อคิด : ความซื่อสัตย์และมีคุณธรรม การฟังผู้อื่นและการเปิดใจรับฟังคำแนะนะ รับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง และมีความยุติธรรมเห็นแก่ประโยชน์ส่วนร่วม

๒. พุทธสาวก พุทธสาวิกา

๒.๑ พระสารีบุตร เป็นพระอัครสาวกเบื้องขวาของพระพุทธเจ้า เกิดในตระกูลพราหมณ์ชื่ออุปติสสะ ท่านมีปัญญาเป็นเลิศและเป็นที่ปรึกษาของพระพุทธเจ้า หลังจากฟังธรรมจากพระอัสสชิเถระ ท่านได้ตัดสินใจบวชและบรรลุพระอรหันต์ ท่านมีบทบาทสำคัญในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาจนถึงมรณภาพ

แบบอย่างในการดำเนินชีวิต : การแสวงหาความจริงด้วยปัญญา ความอ่อนน้อมถ่อมตน การรับฟังและเคารพผู้อื่น ความอดทน และการทำหน้าที่เพื่อประโยชน์ของผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน

๒.๒ พระโมคคัลลานะ เป็นพระอัครสาวกเบื้องซ้ายของพระพุทธเจ้า เดิมชื่อว่า “โกลิตะ” เกิดในตระกูลพราหมณ์ที่มั่งคั่งในแคว้นมคธ ท่านเป็นเพื่อนสนิทกับพระสารีบุตร และทั้งสองได้แสวงหาความจริงร่วมกัน หลังจากพบพระอัสสชิเถระและฟังธรรมจากท่าน พระโมคคัลลานะจึงบวชในพระพุทธศาสนา พระโมคคัลลานะมีความเชี่ยวชาญในทางฤทธิ์และเป็นเลิศในด้านอภิญญา (ความรู้พิเศษ) ได้รับการยกย่องจากพระพุทธเจ้าให้เป็นผู้เลิศในด้านฤทธิ์ ท่านมีบทบาทสำคัญในการเผยแผ่ธรรมะและช่วยเหลือเหล่าพุทธศาสนิกชน

แบบอย่างในการดำเนินชีวิต : ความกล้าหาญในการแสวงหาความจริง ความเพียรพยายาม และมีความเมตตาต่อผู้อื่น

๒.๓ นางขุชชุตรา เป็นหญิงรับใช้ในวังของพระนางสามาวดี เธอเป็นผู้มีปัญญาและความขยันขันแข็ง แม้จะมีรูปลักษณ์หลังค่อม แต่ก็มีจิตใจมุ่งมั่นในการแสวงหาธรรม นางได้ฟังธรรมจากพระพุทธเจ้าและเกิดดวงตาเห็นธรรมจนบรรลุเป็นพระโสดาบัน นางขุชชุตรามีบทบาทสำคัญในการนำพระธรรมคำสอนมาเผยแผ่ให้กับพระนางสามาวดีและเหล่าข้าราชบริพารในวัง นับว่าเป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญในการเผยแผ่พระธรรมในสังคมของผู้หญิง

แบบอย่างในการดำเนินชีวิต : ความมุ่งมั่นในการเรียนรู้ ใช้ปัญญาในการเข้าใจธรรมะ มีความซื่อสัตย์ ความกตัญญู และการแบ่งปันความรู้เพื่อประโยชน์แก่ผู้อื่น

๒.๔ พระเจ้าพิมพิสารเป็นกษัตริย์แห่งแคว้นมคธในอินเดีย ทรงครองราชย์ในช่วงที่พระพุทธเจ้ายังมีพระชนม์ชีพ พระองค์เป็นผู้มีศรัทธาในพระพุทธศาสนาและเป็นพระมหากษัตริย์องค์แรกที่ถวายการอุปถัมภ์แก่พระพุทธเจ้า หลังจากได้ฟังธรรม พระเจ้าพิมพิสารทรงบรรลุโสดาปัตติผลและทรงเป็นองค์อุปถัมภ์สำคัญในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาพระเจ้าพิมพิสารมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการสร้างวัดเวฬุวัน ซึ่งเป็นวัดแห่งแรกในพระพุทธศาสนา และทรงเป็นแบบอย่างของผู้ปกครองที่มีธรรมาภิบาล

แบบอย่างในการดำเนินชีวิต : มีความศรัทธาและเคารพในพระธรรมคำสอน มีความอ่อนน้อมถ่อมตน และมีการทำนุบำรุงศาสนาอยู่เสมอ

๓. ชาวพุทธตัวอย่าง

๓.๑ พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไท) ทรงเป็นพระมหากษัตริย์พระองค์ที่ ๖ แห่งราชวงศ์สุโขทัย ขณะเป็นพระมหาอุปราชได้ทรงพระราชนิพนธ์เตภูมิกถาหรือไตรภูมิพระร่วงขึ้นใน พ.ศ.๑๘๘๘ โดยทรงมีจุดมุ่งหมายที่จะสอนคนให้ประพฤติดีตามแนวคำสอนของพระพุทธศาสนา มีการพรรณนาสภาพของอบายภูมิอย่างน่าสะพรึงกลัว พรรณนาความรื่นรมย์ในสุคติภูมิ และชี้ให้เห็นถึงการกระทำเป็นสาเหตุให้สัตว์โลกทั้งหลายไปเกิดในภูมิเหล่านั้นตามกฎแห่งกรรม พระองค์ทรงศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา ทรงสั่งสอนศีลธรรมแก่ประชาชนด้วยพระองค์เอง และทรงนิมนต์พระสงฆ์เข้าไปเรียนพระไตรปิฎกในพระราชมณเฑียร ทรงสร้างพระมหาธาตุบรรจุพระบรมสารีริกธาตุที่อัญเชิญมาจากลังกา พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไท) เป็นกษัตริย์ไทยพระองค์แรกที่ผนวชเป็นพระภิกษุในพระพุทธศาสนา เมื่อดำรงอยู่ในสมณเพศ ทรงปฏิบัติธรรมอย่างเคร่งครัด ทรงปรารถนาพระโพธิญาณ ทรงมีพระทัยแน่วแน่ไรอันที่จะเข้าถึงจุดหมายสูงสุดของพระพุทธศาสนามาตั้งแต่ยังเป็นคฤหัสถ์ เห็นได้จากการศึกษาพระพุทธศาสนาด้วยพระวิริยะอุตสาหะ ทรงมีพระปรีชารอบรู้แตกฉานในพระไตรปิฎก โปรดให้สร้างพระพุทธชินราชปัจจุบันประดิษฐานอยู่ที่ “วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก”

แบบอย่างในการดำเนินชีวิต : ทรงปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธเจ้าอย่างเคร่งครัด หากพุทธศาสนิกชนทุกคนปฏิบัติตนตามคำสอนของพระพุทธเจ้าอย่างเคร่งครัด ตนเองและสังคมย่อมสงบสุข

๓.๒ สมเด็จพระสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ทรงเป็นสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๐ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ เป็นพระโอรสในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ เมื่อพระชนมายุ ได้ ๑๔ พรรษา ทรงบรรพชาเป็นสามเณร พระชนมายุ ๑๘ พรรษาทรงลาสิกขาเพื่อรับราชการขณะเดียวกันก็ได้ส่งศึกษาพระปริยัติธรรมไปด้วย ปีพ.ศ. ๒๔๒๓ พระชนมายุครบผนวชจึงได้กราบทูลลาออกจากราชการ เพื่อผนวก ทรงดำเนินการจัดตั้งมหามกุฏราชวิทยาลัยขึ้น ปัจจุบันคือมหาวิทยาลัยมกุฏราชวิทยาลัยเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงจัดให้มีโรงเรียนในวัดทั่วราชอาณาจักร เพื่อกุลบุตรจะได้ศึกษาเล่าเรียนตามพระราโชบายการปฏิรูปการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีศรัทธาในพระพุทธศาสนาอย่างแรงกล้า

แบบอย่างในการดำเนินชีวิต : สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ทรงเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตของพุทธศาสนิกชนที่ดำรงชีวิตอย่างเรียบง่าย ใฝ่รู้ใฝ่เรียน หมั่นศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- เล่าเรื่องย่อของชาดกและประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่างได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ข้อคิดจากการศึกษาชาดก และแนวทางการปฏิบัติตนจากการศึกษาประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นประโยชน์ของการปฏิบัติตนตามข้อคิดที่ได้จากการศึกษาชาดก และแนวทางการปฏิบัติตนจากการศึกษาประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์ข้อคิด และเห็นประโยชน์จากการศึกษาชาดก และแนวทางการปฏิบัติตนจากการศึกษาประวัติพุทธสาวก พุทธสาวกา และชาวพุทธตัวอย่าง (๑.๓.๑, ๑.๑.๔, ๒.๑.๒, ๒.๑.๓, ๔.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ชาดก พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - วิเคราะห์ข้อคิด และเห็นประโยชน์จากการศึกษาชาดก และแนวทางการปฏิบัติตนจากการศึกษาประวัติพุทธสาวก พุทธสาวกา และชาวพุทธตัวอย่าง (๑.๓.๑, ๑.๑.๔, ๒.๑.๒, ๒.๑.๓, ๔.๒.๒) **ด้านความรู้** - เล่าเรื่องย่อของชาดกและประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่างได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. สนทนาความหมายของคำว่าชาดก พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง ๒. ชี้แจงนักเรียนว่านักเรียนชั้น ม.๒ เรียน ๒.๑ ชาดก - มิตตวินทุกชาดก	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. นักเรียนสนทนาร่วมกับครู - ชาดก หมายถึง เรื่องราวหรือชีวประวัติในอดีตชาติของพระพุทธเจ้า - พุทธสาวก หมายถึง ผู้ที่นับถือพระพุทธเจ้า ผู้ฟังและปฏิบัติ ตามคำสอนของพระพุทธเจ้าที่เป็นเพศชาย - พุทธสาวก หมายถึง ผู้ที่นับถือพระพุทธเจ้า ผู้ฟังและปฏิบัติ ตามคำสอนของพระพุทธเจ้าที่เป็นเพศหญิง - ชาวพุทธตัวอย่าง หมายถึง เป็นชาวพุทธที่มีชีวิตอยู่สมัยหลังจากที่พระพุทธเจ้าเสด็จปรินิพพานแล้วจนถึงสมัยปัจจุบัน ๒. ฟังครูชี้แจงอย่างตั้งใจ	- สื่อ PowerPoint เรื่อง ชาดก พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง	-	- ตรวจใบงานที่ ๗ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตน/ ใบงานที่ ๗ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตน -สังเกตพฤติกรรมการเรียน/ แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ชาดก พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ด้านทักษะกระบวนการ - วิเคราะห์ข้อคิดจากการศึกษาชาดก และแนวทางการปฏิบัติตนจากการศึกษาประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** - เห็นประโยชน์ของการปฏิบัติตนตามข้อคิดที่ได้จากการศึกษาชาดก และแนวทางการปฏิบัติตนจากการศึกษาประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง	- ราโชวาทชาดก ๒.๒ พุทธสาวก พุทธสาวิกา - พระสารีบุตร - พระโมคคัลลานะ - นางขุชชตรา - พระเจ้าพิมพิสาร ๒.๓ ชาวพุทธตัวอย่าง - พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไท) - สมเด็จพระสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส				
	ขั้นสอน (๒๕ นาที) ๑. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม แต่ละกลุ่มได้รับกระดานขนาดเล็ก และปากกาเคมี นักเรียนทุกกลุ่มได้ใบความรู้ ๘ เรื่อง ได้แก่ ๑. มิตตวินทุกชาดก ๒. ราโชวาทชาดก ๓. พระสารีบุตร ๔. พระโมคคัลลานะ	**ขั้นสอน (๒๕ นาที)** ๑. ฟังคำชี้แจง แบ่งกลุ่ม และศึกษาใบความรู้ทั้ง ๘ เรื่อง ได้แก่ ๑. มิตตวินทุกชาดก ๒. ราโชวาทชาดก ๓. พระสารีบุตร ๔. พระโมคคัลลานะ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ชาดก พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้	๕. นางขุชชตรา ๖. พระเจ้าพิมพิสาร ๗. พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไท) ๘. สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาชิรญาณวโรรส (ตามหนังสือพระพุทธศาสนา ม. ๒) ๒. เล่นเกมตอบคำถาม ๒๐ ข้อโดยครูอ่านคำถามทีละข้อ ให้นักเรียนอ่านใบความรู้หาคำตอบและปรึกษากันแล้วเขียนคำตอบลงในกระดาน **ข้อที่ ๑** เรื่องมิตตวินทุกชาดก มิตตวินทุกะเป็นคนอย่างไร ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า ไม่ฟังแม้แต่คำสอนของพ่อแม่ไม่ศรัทธาศาสนาทั้งที่พ่อแม่ศรัทธาอย่างยิ่งในพระพุทธศาสนา **ข้อที่ ๒** ทำไมมิตตวินทุกะจึงมีกงจักรบนศีรษะ ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า เขาพบสัตว์นรกที่มีกงจักรอยู่	๕. นางขุชชตรา ๖. พระเจ้าพิมพิสาร ๗. พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไท) ๘. สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาชิรญาณวโรรส ๒. เล่นเกมตอบคำถาม ๒๐ ข้อ โดยอ่านใบความรู้หาคำตอบและปรึกษากันแล้วเขียนคำตอบลงในกระดาน **ข้อที่ ๑** เป็นคนว่ายากดื้อรั้น ไม่ฟังใคร **ข้อที่ ๒** ขอดอกบัวจากสัตว์นรกมาวางบนศีรษะ ดอกบัวกับกลายเป็นกงจักร			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ชาดก พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	บนศีรษะแต่มองเห็นเป็นชายหนุ่มทูนดอกบัว ร้องเพลงอยู่ จึงขอดอกบัวจากสัตว์นรกแต่พอวางบนศีรษะดอกบัวกับกลายเป็นกงจักร **ข้อที่ ๓** ข้อคิดจากเรื่องมิตตวินทุกชาดก คืออะไร ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า การขาดสติปล่อยให้ความโลภความหลงเข้าครอบงำทำให้เห็นผิดชอบและตกอยู่ในความทุกข์หากมีสติในการใช้ชีวิตย่อมไม่ทำให้ตนเองเดือดร้อน **ข้อที่ ๔** เรื่องราโชวาทชาดก เป็นเรื่องราวการสนทนาระหว่างใคร ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า เป็นเรื่องราวการสนทนาระหว่างฤาษีกับพระเจ้าพรหมทัตเกี่ยวกับการปกครองเมืองโดยธรรมของพระราชา **ข้อที่ ๕** ฤาษีเปรียบเทียบการตั้งอยู่ในธรรม และไม่ตั้งอยู่ในธรรมของผู้ปกครองกับการว่ายน้ำของฝูงโคอย่างไร	**ข้อที่ ๓** การขาดสติปล่อยให้ความโลภความหลงเข้าครอบงำ **ข้อที่ ๔** ฤาษีกับพระเจ้าพรหมทัต **ข้อที่ ๕** ฤาษีเปรียบเทียบการตั้งอยู่ในธรรมและการไม่ตั้งอยู่ในธรรมของผู้ปกครองกับการว่ายน้ำของโคว่า ถ้าโคจ่าฝูงที่ว่ายน้ำนำหน้าว่าย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ชาดก พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
		คดเคี้ยวโคทั้งฝูงก็ไหว้คดเคี้ยวตามกันไปแต่ถ้าโคจ่าฝูงว่ายตรง โคทั้งฝูงก็ว่ายตรงไปด้วย			
	ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า การตั้งอยู่ในธรรมของผู้ปกครองกณเหมือนโคจ่าฝูงที่ว่ายน้ำนำหน้าว่ายคดเคี้ยวโคทั้งฝูงก็ไหว้คดเคี้ยวตามกันไปแต่ถ้าโคจ่าฝูงว่ายตรง โคทั้งฝูงก็ว่ายตรงไปด้วย				
	ข้อที่ ๖ ข้อคิดของเรื่อง ราโชวาทชาดก คืออะไร	**ข้อที่ ๖** เมื่อผู้ปกครองตั้งอยู่ในธรรมเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้ปกครองทำให้ผู้ใต้ปกครองเคารพยำเกรง และปฏิบัติตามเป็นสาเหตุให้เกิดความสุขความเจริญแก่บ้านเมืองและตนเอง			
	ครูอธิบายเพิ่มเติมว่าความซื่อสัตย์และมีคุณธรรม การฟังผู้อื่นและเปิดใจรับฟังคำแนะนำ รับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง และมีความยุติธรรมเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นคุณสมบัติของความเป็นผู้นำที่ดี				
	ข้อที่ ๗ สาวกท่านใดมีนามเดิมชื่อ อุปติสสะ	**ข้อที่ ๗** พระสารีบุตร			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ชาดก พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ครูอธิบายเพิ่มเติมว่าพระสารีบุตรนามเดิมชื่อ อุปติสสะเป็นการตั้งชื่อตามหมู่บ้านที่ท่านเกิด **ข้อที่ ๘** กลับบ้านมาโปรดมารดาให้บรรลุโสดาบันได้สำเร็จ จากนั้นปรินิพพานในห้องนอนของตนเอง ครูอธิบายเพิ่มเติมว่าเป็นเหตุการณ์ที่แสดงถึงความกตัญญูกตเวทีอย่างสูงต่อมารดาและยังเป็นความเมตตาที่ต้องการให้มารดาพ้นจากทุกข์ **ข้อที่ ๙** พระสงฆ์รูปใดที่ได้รับการแต่งตั้งจากพระพุทธเจ้าให้เป็น “อัครสาวกเบื้องขวา” ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า พระสารีบุตรได้รับการแต่งตั้งจากพระพุทธเจ้าให้เป็น “อัครสาวกเบื้องขวา”เป็นผู้ที่เลิศทางปัญญาและเป็นที่ปรึกษาของพระพุทธเจ้า **ข้อที่ ๑๐** จงยกตัวอย่างสิ่งที่ควรถือเป็นแบบอย่างของพระสารีบุตร ครูอธิบายเพิ่มเติมว่าสิ่งที่ควรถือเป็นแบบอย่างของพระสารีบุตรคือการแสวงหาความจริงด้วยปัญญา ความอ่อนน้อมถ่อมตน การรับฟังและเคารพผู้อื่น	**ข้อที่ ๘** พระสารีบุตร **ข้อที่ ๙** พระสารีบุตร **ข้อที่ ๑๐** การแสวงหาความจริงด้วยปัญญา ความอ่อนน้อมถ่อมตน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ชาดก พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ความอดทน และการทำหน้าที่เพื่อประโยชน์ของผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน **ข้อที่ ๑๑** พระสงฆ์รูปใดที่ได้รับการแต่งตั้งจากพระพุทธเจ้าให้เป็น “พระอัครเบื้องซ้าย” ครูอธิบายเพิ่มเติมว่าพระโมคคัลลานะได้รับการแต่งตั้งจากพระพุทธเจ้าให้เป็น “พระอัครเบื้องซ้าย” เป็นผู้มีฤทธิ์เป็นเลิศ **ข้อที่ ๑๒** ถูกนักบวชลัทธิอื่นรุมทำร้ายและจ้างโจรมาทำร้าย ถึง ๓ ครั้ง แต่ครั้งที่ ๓ ถึงแก่ปรินิพพาน ครูอธิบายเพิ่มเติมว่าพระโมคคัลลานะถูกนักบวชลัทธิอื่นรุมทำร้ายและจ้างโจรมาทำร้าย ถึง ๓ ครั้ง แต่ครั้งที่ ๓ ถึงแก่ปรินิพพานเกิดจากความอิจฉาและไม่พอใจที่ผู้คนหันมาศรัทธาในพระพุทธศาสนา **ข้อที่ ๑๓** จงบอกตัวอย่างสิ่งที่ควรถือเป็นแบบอย่างของพระโมคคัลลานะ ครูอธิบายเพิ่มเติมว่าสิ่งที่ควรถือเป็นแบบอย่างของพระโมคคัลลานะคือความเพียรพยายาม	**ข้อที่ ๑๑** พระโมคคัลลานะ **ข้อที่ ๑๒** พระโมคคัลลานะ **ข้อที่ ๑๓** ความกล้าหาญในการแสวงหาความจริง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ชาดก พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	และมีความเมตตาต่อผู้อื่น **ข้อที่ ๑๔** นางขุชชตราได้รับการยกย่องจากพระพุทธเจ้าด้านใด ครูอธิบายเพิ่มเติมว่านางขุชชตราได้รับการยกย่องจากพระพุทธเจ้าด้านใช้ปัญญาในการเข้าใจธรรมะ นางยังแสดงถึงความซื่อสัตย์ ความกตัญญู และการแบ่งปันความรู้เพื่อประโยชน์แก่ผู้อื่น **ข้อที่ ๑๕** จงยกตัวอย่างสิ่งที่ควรถือเป็นแบบอย่างของพระเจ้าพิมพิสาร ครูอธิบายเพิ่มเติมว่าสิ่งที่ควรถือเป็นแบบอย่างของพระเจ้าพิมพิสารคือความศรัทธาและเคารพในพระธรรมคำสอน มีความอ่อนน้อมถ่อมตน และมีการทำนุบำรุงศาสนาอยู่เสมอ **ข้อที่ ๑๖** พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไท) เป็นใคร ครูอธิบายเพิ่มเติมว่าพระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไท)พระมหากษัตริย์พระองค์ที่ ๖ แห่งราชวงศ์สุโขทัย และทรงราชนิพนธ์เตภูมิกถาหรือไตรภูมิพระร่วง	**ข้อที่ ๑๔** ความมุ่งมั่นในการเรียนรู้ ใช้ปัญญาในการเข้าใจธรรมะ **ข้อที่ ๑๕** ความศรัทธาและเคารพในพระธรรมคำสอน **ข้อที่ ๑๖** พระมหากษัตริย์พระองค์ที่ ๖ แห่งราชวงศ์สุโขทัย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ชาดก พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ข้อที่ ๑๗ พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไท) ทรงราชนิพนธ์เตภูมิกถาหรือไตรภูมิพระร่วงเป็นหนังสือเกี่ยวกับอะไร ครูอธิบายเพิ่มเติมว่าเตภูมิกถาหรือไตรภูมิพระร่วงเป็นหนังสือเกี่ยวกับพรรณนาสภาพของนรกให้เห็นน่ากลัวและพรรณนาความรื่นรมย์ของสวรรค์ชี้ให้เห็นว่าสัตว์โลกทั้งหลายจะไปเกิดในนรก สวรรค์ตามกฎแห่งกรรม	**ข้อที่ ๑๗** พรรณนาสภาพของนรกให้เห็นน่ากลัวและพรรณนาความรื่นรมย์ของสวรรค์			
	ข้อที่ ๑๘ พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไท) ทรงเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตให้กับศาสนิกชนอย่างไร ครูอธิบายเพิ่มเติมว่าพระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไท) ทรงเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตให้กับศาสนิกชน คือ ทรงปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธเจ้าอย่างเคร่งครัด หากพุทธศาสนิกชนทุกคนปฏิบัติตนตามคำสอนของพระพุทธเจ้าอย่างเคร่งครัด ตนเองและสังคมย่อมสงบสุข	**ข้อที่ ๑๘** ทรงปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธเจ้าอย่างเคร่งครัด			
	ข้อที่ ๑๙ สมเด็จพระสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส เป็นใคร ครูอธิบายเพิ่มเติมว่าสมเด็จพระสมณเจ้า กรม	**ข้อที่ ๑๙** สมเด็จพระสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ทรงเป็นสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๐ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ทรงเป็นพระราชโอรส			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ชาดก พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	พระยาวชิรญาณวโรรสทรงเป็นสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๐ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ทรงเป็นพระราชโอรสในสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ และทรงจัดตั้งมหามกุฏราชวิทยาลัยขึ้น ปัจจุบันคือมหาวิทยาลัยเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว **ข้อที่ ๒๐** สมเด็จพระสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ทรงเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตให้กับศาสนิกชนอย่างไร ครูอธิบายเพิ่มเติมว่าสมเด็จพระสมณเจ้า กรมพระยาชิรญาณวโรรส ทรงเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตให้กับศาสนิกชนทรงเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตของพุทธศาสนิกชนที่ดำรงชีวิตอย่างเรียบง่าย และยังทรงใฝ่รู้ใฝ่เรียน หมั่นศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ	ในสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ **ข้อที่ ๒๐** ทรงเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตของพุทธศาสนิกชนที่ดำรงชีวิตอย่างเรียบง่าย			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ๑. นักเรียนจับคู่ช่วยกันทำใบงานที่ ๗ แนวทางการปฏิบัติตนจากชาดกและชาวพุทธตัวอย่าง	**ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที)** ๑. นักเรียนทำใบงานที่ ๗ แนวทางการปฏิบัติตนจากชาดกและชาวพุทธตัวอย่าง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ชาดก พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ร่วมกันเฉลยใบงานที่ ๗ แนวทางการปฏิบัติตนจากชาดกและชาวพุทธตัวอย่าง ๒. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะท้อนกลับในชั่วโมงต่อไป ๓. ครูบันทึกผลการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้ ๔. ครูให้โอกาสนักเรียนในการแก้ไข/พัฒนางานได้ตามศักยภาพของนักเรียน	**ขั้นสรุป (๕ นาที)** ๑. นักเรียนช่วยกันเฉลยใบงานที่ ๗ แนวทางการปฏิบัติตนจากชาดกและชาวพุทธตัวอย่าง			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง ชาดกและชาวพุทธตัวอย่าง

๒) ใบงานที่ ๗ เรื่อง แนวการปฏิบัติตนจากชาดกและชาวพุทธตัวอย่าง

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๗ เรื่อง แนวการปฏิบัติตนจากชาดกและชาวพุทธตัวอย่าง

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - เล่าเรื่องย่อของชาดกและประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่างได้	ตรวจใบงานที่ ๗ เรื่อง แนวการปฏิบัติตนจากชาดกและชาวพุทธตัวอย่าง	ใบงานที่ ๗ เรื่อง แนวการปฏิบัติตนจากชาดกและชาวพุทธตัวอย่าง	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์ข้อคิดจากการศึกษาชาดกและแนวทางการปฏิบัติตนจากการศึกษาประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นประโยชน์ของการปฏิบัติตนตามข้อคิดที่ได้จากการศึกษาชาดกและแนวทางการปฏิบัติตนจากการศึกษาประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) วิเคราะห์ข้อคิด และเห็นประโยชน์จากการศึกษาชาดก และแนวทางการปฏิบัติตนจากการศึกษาประวัติพุทธสาวก พุทธสาวกา และชาวพุทธตัวอย่าง (๑.๓.๑, ๑.๑.๔, ๒.๑.๒, ๒.๑.๓, ๔.๒.๒)			

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง ชาดก พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑.โยงเส้นจับคู่ข้อคิดและแบบอย่างการดำเนินชีวิตกับ ชาดกและชาวพุทธตัวอย่างให้ถูกต้อง	โยงเส้นจับคู่ได้ถูกต้องทั้ง๗ - ๘ คู่	โยงเส้นจับคู่ถูกต้อง ๔ - ๖ คู่	โยงเส้นจับคู่ถูกต้อง ๑ - ๓ คู่
๒. การปฏิบัติตามข้อคิดจากชาดก เรื่อง มิตตวินทุกชาดก ส่งผลดีอย่างไร	อธิบายได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจ หรือไม่มีการอธิบาย
๓. การปฏิบัติตามข้อคิดจากชาดก เรื่อง ราโชวาทชาดก ส่งผลดีอย่างไร			
๔. การปฏิบัติตนตามแนวทางที่ พระสารีบุตร เป็นแบบอย่างส่งผลดีอย่างไร			
๕. การปฏิบัติตนตามแนวทางที่ พระโมคคัลลานะ เป็นแบบอย่างส่งผลดีอย่างไร			
๖. การปฏิบัติตนตามแนวทางที่ นางขุชชุตรา เป็นแบบอย่างส่งผลดีอย่างไร			
๗. การปฏิบัติตนตามแนวทางที่พระเจ้าพิมพิสาร เป็นแบบอย่างส่งผลดีอย่างไร			
๘. การปฏิบัติตนตามแนวทางที่ พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไท) ทรงเป็นแบบอย่างส่งผลดีอย่างไร			
๙. การปฏิบัติตนตามแนวทางที่ สมเด็จพระสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส ทรงเป็นแบบอย่างส่งผลดีอย่างไร			

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๒๑– ๒๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๑๘ – ๒๐ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๑๓ – ๑๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินมี ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ						รวม
		๑. ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา			๒. ตั้งใจเรียน ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม			๖
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
.								

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ในพระบรมราชูปถัมภ์ สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

ใบงานที่ ๗ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ชาดก พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามตอนที่ ๑ และตอนที่ ๒ ให้ถูกต้อง

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนโยงเส้นจับคู่ข้อคิดและแบบอย่างการดำเนินชีวิต กับ ชาดกและชาวพุทธตัวอย่าง ให้ถูกต้อง

๑. ปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธเจ้า อย่างเคร่งครัด	o	o	มิตตวินทุกชาดก
๒. ผู้ปกครองอยู่ในธรรมเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้ปกครอง	o	o	ราโชวาทชาดก
๓. มีสติ ตัดสินใจในทางที่ถูกต้องไม่เห็นผิดเป็นชอบ	o	o	พระธรรมราชาที่ ๑ (ลิไท)
๔. ใช้ชีวิตเรียบง่าย มีความสันโดษ	o	o	พระสารีบุตร
๕. แสวงหาความจริงด้วยปัญญา	o	o	พระโมคคัลลานะ
๖. ใช้ปัญญาในการเข้าใจธรรม	o	o	พระเจ้าพิมพิสาร
๗. กล้าหาญในการแสวงหาความจริง	o	o	นางขุชชุตรา
๘. ทำนุบำรุงศาสนา	o	o	สมเด็จพระสมณเจ้า-กรมพระยาวชิรญาณวโรรส

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. การปฏิบัติตามข้อคิดจากชาดก เรื่อง มิตตวินทุกชาดก ส่งผลดีอย่างไร

.....

.....

๒. การปฏิบัติตามข้อคิดจากชาดก เรื่อง ราโชวาทชาดก ส่งผลดีอย่างไร

.....

.....

๓. การปฏิบัติตนตามแนวทางที่ พระสารีบุตร เป็นแบบอย่างส่งผลดีอย่างไร

.....

.....

๔. การปฏิบัติตนตามแนวทางที่ พระโมคคัลลานะ เป็นแบบอย่างส่งผลดีอย่างไร

.....

.....

๕. การปฏิบัติตนตามแนวทางที่ นางขุชชุตรา เป็นแบบอย่างส่งผลดีอย่างไร

.....

.....

๖. การปฏิบัติตนตามแนวทางที่ พระเจ้าพิมพิสาร เป็นแบบอย่างส่งผลดีอย่างไร

.....

.....

๗. การปฏิบัติตนตามแนวทางที่ พระเจ้าพิมพิสารพระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไท) ทรงเป็นแบบอย่างส่งผลดีอย่างไร

.....

.....

๘. การปฏิบัติตนตามแนวทางที่ สมเด็จพระสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส ทรงเป็นแบบอย่างส่งผลดีอย่างไร

.....

.....

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลยใบงานที่ ๗ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ชาดก พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามตอนที่ ๑ และตอนที่ ๒ ให้ถูกต้อง

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนโยงเส้นจับคู่ข้อคิดและแบบอย่างการดำเนินชีวิต กับ ชาดกและชาวพุทธตัวอย่าง ให้ถูกต้อง

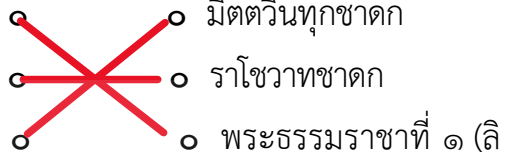

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. การปฏิบัติตามข้อคิดจากชาดก เรื่อง มิตตวินทุกชาดก ส่งผลดีอย่างไร
การขาดสติปล่อยให้ความโลภ ความหลงเข้าครอบงำ ทำให้เห็นผิดเป็นชอบ และตกอยู่ในความทุกข์ หากมีสติในการใช้ชีวิตย่อมไม่ทำให้ตนเองเดือดร้อน

๒. การปฏิบัติตามข้อคิดจากชาดก เรื่อง ราโชวาทชาดก ส่งผลดีอย่างไร
ความซื่อสัตย์และมีคุณธรรม การฟังผู้อื่นและการเปิดใจรับฟังคำแนะนะ รับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง และมีความยุติธรรมเห็นแก่ประโยชน์ส่วนร่วม

๓. การปฏิบัติตนตามแนวทางที่ พระสารีบุตร เป็นแบบอย่างส่งผลดีอย่างไร
การแสวงหาความจริงด้วยปัญญา ความอ่อนน้อมถ่อมตน การรับฟังและเคารพผู้อื่น ความอดทนและการทำหน้าที่เพื่อประโยชน์ของผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน

๔. การปฏิบัติตนตามแนวทางที่ พระโมคคัลลานะ เป็นแบบอย่างส่งผลดีอย่างไร
ความกล้าหาญในการแสวงหาความจริง ความเพียรพยายาม และมีความเมตตาต่อผู้อื่น

๕. การปฏิบัติตนตามแนวทางที่ นางขุชชุตรา เป็นแบบอย่างส่งผลดีอย่างไร
ความมุ่งมั่นในการเรียนรู้ ใช้ปัญญาในการเข้าใจธรรมะ นางยังแสดงถึงความซื่อสัตย์ความกตัญญูและการแบ่งปันความรู้เพื่อประโยชน์แก่ผู้อื่น

๖. การปฏิบัติตนตามแนวทางที่ พระเจ้าพิมพิสาร เป็นแบบอย่างส่งผลดีอย่างไร
มีความศรัทธาและเคารพในพระธรรมคำสอน มีความอ่อนน้อมถ่อมตน และมีการทำนุบำรุงศาสนาอยู่เสมอ

๗. การปฏิบัติตนตามแนวทางที่ พระเจ้าพิมพิสารพระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไท) ทรงเป็นแบบอย่างส่งผลดีอย่างไร
ทรงปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธเจ้าอย่างเคร่งครัด หากพุทธศาสนิกชนทุกคนปฏิบัติตนตามคำสอนของพระพุทธเจ้าอย่างเคร่งครัด ตนเองและสังคมย่อมสงบสุข

๘. การปฏิบัติตนตามแนวทางที่ สมเด็จพระสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส ทรงเป็นแบบอย่างส่งผลดีอย่างไร
ทรงเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตของพุทธศาสนิกชนที่ดำรงชีวิตอย่างเรียบง่าย ใฝ่รู้ใฝ่เรียนหมั่นศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ เรื่อง ชาดกและชาวพุทธตัวอย่าง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ชาดกและชาวพุทธตัวอย่าง
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

มิตตวินทุกชาดก

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ณ เมืองพาราณสี มีบุตรเศรษฐีชื่อ มิตตวินทุกะ เป็นคนว่ายากดื้อรั้น ไม่ฟังใคร ไม่ฟังแม้แต่คำสั่งสอนของพ่อแม่ที่เป็นผู้ใฝ่ธรรม จากความดื้อรั้นทำให้กลายเป็นคนทุศีล ไม่ศรัทธาในพระศาสนา ทั้งที่บิดามารดาเป็นผู้มีศรัทธาอย่างยิ่งในพระพุทธศาสนา ปฏิบัติธรรมจนบรรลุโสดาปัตติผลเป็นโสดาบัน

เมื่อบิดาเสียชีวิต มารดาได้พยายามโน้มน้าวให้มิตตวินทุกะใฝ่ธรรม ในวันอุโบสถ มารดาขอให้ไปวัดตั้งใจฟังธรรม ถึงกับออกปากให้เงิน ๑,๐๐๐ กหาปณะ มิตตวินทุกะอยากได้เงินแต่ไม่ชอบฟังธรรม จึงแอบไปหลับหลังธรรมาสน์และหลับไปตลอดคืน พอรุ่งเช้าก็กลับบ้าน ฝ่ายมารดาต้มยาคูไว้แต่เช้าตรู่ เสร็จแล้วยกไปให้ลูกชาย มิตตวินทุกะกำเงิน ๑,๐๐๐ กหาปณะแน่นขณะดื่มยาคู

มิตตวินทุกะมีความสามารถในทางการค้า ได้สะสมเงินจนสามารถต่อเรือ รวมคนและซื้อสินค้าไว้พร้อม ตั้งใจจะไปค้าขายโพ้นทะเล เมื่อพร้อมแล้วจึงกลับบ้านไปลามารดา มารดาไม่เห็นด้วยกับการเดินทางไปค้าขายทางไกล เห็นว่าได้ไม่คุ้มเสีย จึงพยายามตักเตือน ห้ามปราม ขอให้เขาพอใจในทรัพย์สมบัติของครอบครัวซึ่งมีอยู่อย่างมากมายมหาศาล แต่มิตตวินทุกะไม่ฟังเหตุผล ยืนยันจะเดินทางให้ได้ มารดาจึงลุกขึ้นคว้าข้อมือ อ้อนวอนมิให้ไป เขาโกรธมารดาที่มาขวางไว้ จึงทำร้ายนางด้วยการเตะจนนางล้มลงขวางประตู เขาเดินข้ามมารดาไปโดยไม่หันกลับมาดูมารดาที่ส่งเสียงห้ามปรามพร้อมตักเตือนว่าทำกรรมกับแม่อย่างนี้เดินทางไปจะไม่มีความสวัสดี

มิตตวินทุกะเดินทางรอนแรมไปในมหาสมุทร พอถึงวันที่ ๗ เรือเกิดหยุด ไม่ยอมแล่น คนที่เดินทางไปในเรือลงความเห็นว่า คงจะมีคนบาปอยู่ในเรือลำนี้เป็นแน่ จึงหาทางออกด้วยการให้ทุกคนจับฉลาก มิตตวินทุกะจับได้ฉลากเลขหมายคนบาปถึง ๓ ครั้ง เขาจึงถูกจับลอยแพไปแต่เพียงเดียวดายในทะเลอันหฤโหด

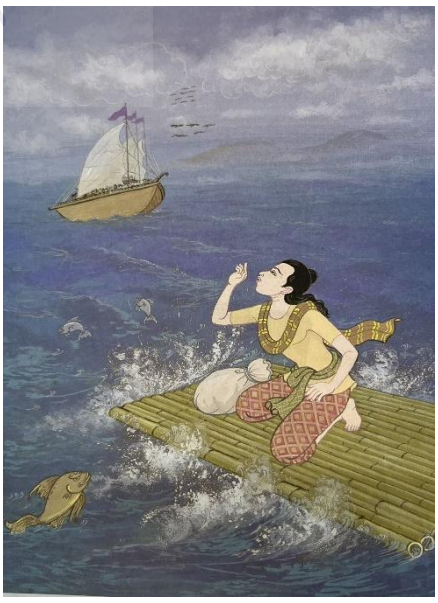

แพของมิตตวินทุกะไปถึงเกาะแห่งหนึ่งซึ่งเป็นที่อยู่ของนางเวมานิกเปรต ๔ นาง แม้รูปร่างนางน่าเกลียดมากแต่เขาเห็นนางเป็นสาวสวย จึงได้สมสู่กับนางถึง ๗ วัน เปรตทั้ง ๔ นาง พยายามบอกเขาว่าอย่าไปต่ออีกเลย แต่เขายังไม่อิ่มในความปรารถนา จึงมุ่งหน้าไปเรื่อย ๆ จนไปพบเกาะอีก ๓ เกาะอันเป็นที่อยู่ของนางเวมานิกเปรต ๔ นาง ๑๖๑๖ นาง และ ๓๒ นาง ตามลำดับ และเขาก็สมสู่กับนางเหล่านั้นทั้งหมด เกาะละ ๗ วัน ถึงกระนั้นเขาก็ยังไม่อิ่มในความปรารถนา จึงลงแพจากนางเหล่านั้นไปโดยหวังความสุขข้างหน้าต่อไป

ในที่สุด แพพาเขาไปถึงสถานที่แห่งหนึ่ง เขาเห็นเป็นเมืองที่รุ่งเรือง มีกำแพงล้อมรอบ มีประตู ๔ ด้าน มีพลเมืองจำนวนมาก เขาจึงคิดจะเป็นพระราชาของเมืองนี้ให้ได้ ความจริงสถานที่นั้นคืออุสสทนรก แต่ความโลภและผลแห่งกรรมชั่วทำให้เขาเห็นเป็นเมือง

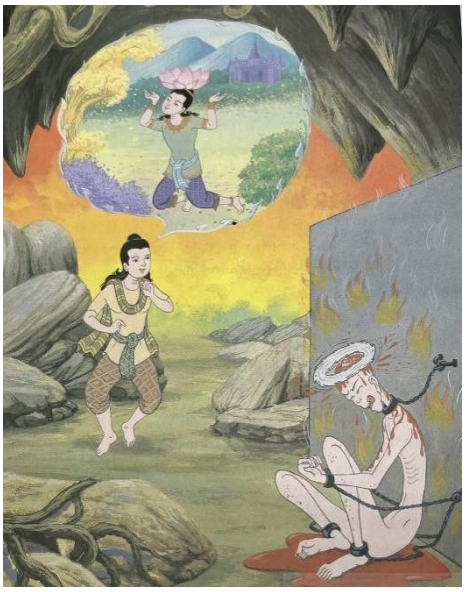

เมื่อเขาเข้าไปในนรกนั้น เขาเห็นสัตว์นรกตนหนึ่งกำลังเสวยทุกขเวทนาแสนสาหัส เพราะเคยประทุษร้ายมารดาของตน ร่างกายถูกจองจำด้วยเครื่องพันธนาการแน่นหนา ที่ศีรษะมีกงจักรกรดหมุนบดเลือดไหลโทรมกายร้องไห้ครวญคราง แต่ปรากฏแก่มิตตวินทุกะอย่างตรงกันข้าม คือ เป็นชายหนุ่มแต่งกายด้วยเครื่องประดับสวยงามยืนทูนดอกบัวและกำลังร้องเพลงอยู่ จึงเข้าไปขอดอกบัว สัตว์นรกนั้นอธิบายว่า ไม่ใช่ดอกบัว แต่เป็นกงจักรที่คมเหมือนกรด เขาไม่เชื่อ รบเร้าจะเอาให้ได้ สัตว์นรกตนนั้นคิดว่าผลแห่งกรรมชั่วของเราคงหมดแล้ว จึงบอกให้มิตตวินทุกะรับกงจักรนั้นไปได้

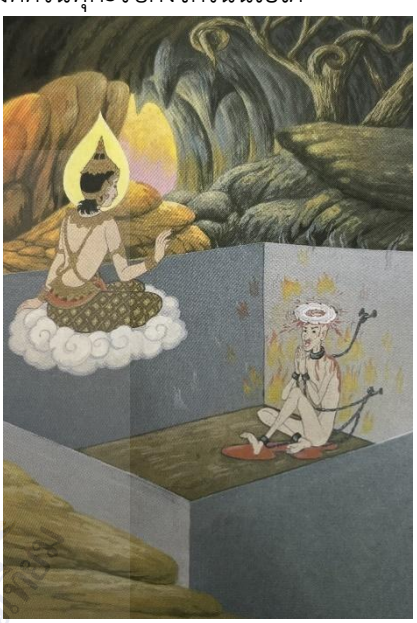

ทันทีที่มิตตวินทุกะวางกงจักรลงบนศีรษะ เขาก็ประจักษ์ว่าเป็นกงจักร ไม่ใช่ดอกบัว จึงร้องขอให้เจ้าของรับคืนไป แต่ไม่สำเร็จ เพราะผู้นั้นหายไปเสียแล้ว มิตตวินทุกะได้รับทุกข์ทรมานแสนสาหัส และส่งเสียงว่า ทำไมเขาต้องถูกจักรกรดบดศีรษะเช่นนี้ เมื่อได้พบเทวดาโพธิสัตว์ จึงถามข้อสงสัย

เทวดาโพธิสัตว์ทรงตอบว่า "ความอยากที่แผ่กว้างอย่างมหาสมุทร ทำให้เขาได้ยาก ถ้าคนเหล่าใดปล่อยใจให้กำหนัดยินดีไปตามอำนาจของความอยากนั้น คนเหล่านั้นก็ต้องพบกงจักรเหมือนกัน คนเหล่าใดทิ้งทรัพย์สมบัติของบิดามารดา ไปทำสิ่งที่เสี่ยงโดยไม่พิจารณาให้ดีก่อน คนเหล่านั้นก็ต้องถูกกงจักรเหมือนท่าน"

แนวการคิดวิเคราะห์

เรื่องราวของมิตตวินทุกะผู้ไม่พฤติตามคลองธรรม จนต้องตกนรกทั้งเป็นเช่นนี้แล้วมีให้เห็นมากมายแม้ในปัจจุบัน การทำบาปใหญ่หลวงอันเนื่องมาจากความโลภ ความโกรธ ความหลงหลักใหญ่ ๆ ก็คือ ไม่ยอมหยุดเพื่อคิดฟัง ใคร่ครวญใช้เหตุผล ทำให้ชาดสติไม่ตระหนักถึงอันตรายที่จะเกิดขึ้นจากการตัดสินใจผิดพลาด เช่น การเข้าไปลอง ไปเกี่ยวข้อง ไปสนุกกับการเล่นพนันเสพสิ่งเสพติด การมั่วสุมทางกามารมณ์ ซึ่งเป็นสาเหตุให้คความทุกข์ยาก

ในนิทานชาดกเรื่องนี้ หากย้อนเรื่องหรือย้อนเวลาได้ ถ้ามิตตวินทุกะเชื่อฟังคำตักเตือนของมารดา ใช้เหตุผลใคร่ครวญถึงการทำการค้าอย่างฉลาด รู้ว่าควรเสี่ยงอย่างไร แค่ไหน เดินสายกลางเขาก็จะสามารถเลือกตัดสินใจอย่างถูกต้อง

ประเด็นต่อมาคือถ้าเชื่อมารดา ไปฟังธรรม ใฝ่ธรรม ก็จะไม่ต้องตกเป็นทาสของความโกรธไม่ต้องทำบาปใหญ่หลวงเพราะการทำร้ายมารดา

ประเด็นหลังสุดคือความมัวเมาลุ่มหลงในกามคุณ ปล่อยให้โมหะครอบงำ มีความปรารถนาไม่มีที่สิ้นสุด เรียกได้ว่า มิดหวันทุกะทำบาปหนักเพราะมือกุศลมูลครบทั้งโลภ โกรธ หลง ผลการมที่ตน

กระทำลงไปอย่างประมาทก็คือความทุกข์ทรมานอย่างแสนสาหัสตามมา ชี้ชัดว่าสัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม ดังพุทธศาสนสุภาษิตที่ว่า "กมฺนา วตฺตตี โลโก"

ที่มา : นายสมมาตร์ มีศิลป์. (๒๕๕๑).หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒. กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.

ราโชวาทชาดก

ในอดีตกาล เมื่อพระพุทธเจ้ายังเป็นพระโพธิสัตว์ เกิดในตระกูลพราหมณ์ ณ กรุงพาราณสีเมื่อเจริญวัยได้ออกบวชเป็นฤษี บำเพ็ญเพียรจนได้ฌานสมาบัติพร้อมอภิญญา ครั้งนั้น พระเจ้าพรหมทัต พระราชาแห่งกรุงพาราณสี ทรงปกครองบ้านเมืองโดยธรรม ทำให้ราษฎรมีความสุขสงบและพากันยกย่องสรรเสริญพระองค์เป็นอย่างยิ่ง

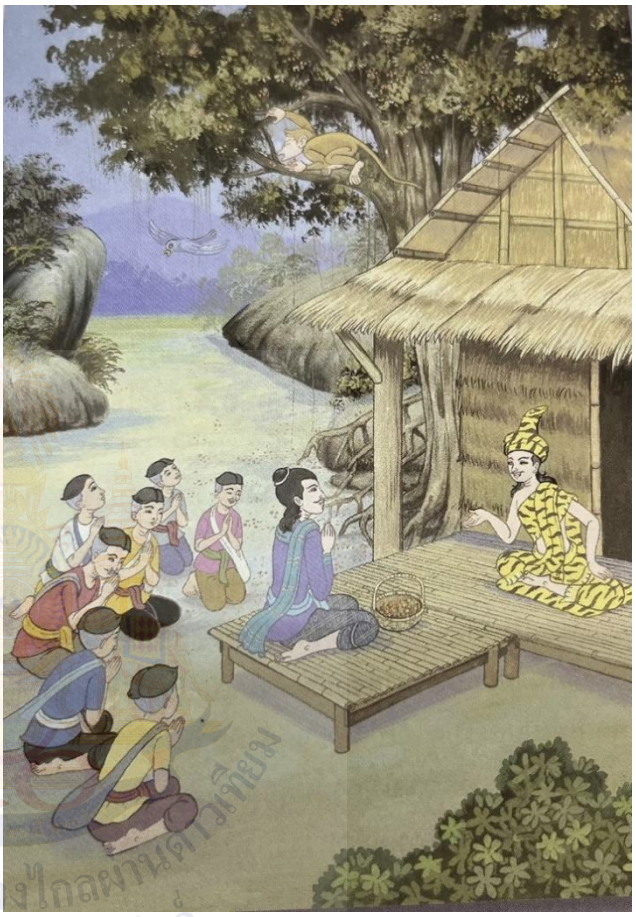

พระเจ้าพรหมทัตทรงต้องการทราบว่า การปกครองของพระองค์มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของอาณาประชาราษฎร์อย่างไร มีสิ่งใดที่ราษฎรติติงหรือชื่นชมหรือไม่เพียงใด พระองค์จึงทรงปลอมพระองค์ เสด็จออกประพาสต้น ณ ชนบทห่างไกล และไม่ว่าจะเสด็จไป ณ แห่งหนตำบลใด ก็มีแต่คนยกย่องสรรเสริญ

วันหนึ่ง ได้เสด็จไปยังอาครมฤาษีโพธิสัตว์ พระฤาษีต้อนรับผู้มาเยือนด้วยผลไทรสุกที่ท่านเก็บมาเพื่อฉันเอง พระราชาทรงรับมาเสวยและทรงรู้สึกว่าผลไม้นั้นหวานเหมือนน้ำตาลกรวดจึงตรัสถามถึงสาเหตุ

พระฤาคิตอบว่า "คงจะเนื่องมาจากพระราชาทรงทรงครองราชย์โดยธรรม โดยชอบธรรมแน่นอน

พระราชาไม่ทรงเปิดเผยพระองค์ ทรงถามต่อไปว่า "ถ้าในกาลใดพระราชาไม่ทรงครองราชย์โดยธรรม โดยชอบธรรม ในกาลนั้น ผลไม้จะไม่หวานกระนั้นหรือ พระคุณเจ้า"

พระฤาษีตอบว่า "เป็นเช่นนั้น ท่านผู้มีบุญ" แล้วอธิบายว่า "ในกาลที่พระราชาไม่ทรงปกครองบ้านเมืองโดยธรรม โดยชอบธรรม ผลหมากรากไม้ ตลอดจนน้ำมันงา น้ำผึ้ง น้ำอ้อย เป็นต้นต้น จะไปหวาน ไม่มีรสชาติ"

พระเจ้าพรหมทัตทรงลาพระฤาษีเสด็จกลับพระราชวัง ทรงทดสอบคำกล่าวของพระฤาษีว่าจะจริงหรือไม่ โดยไม่ทรงปกครองบ้านเมืองดังเช่นแต่ก่อนเป็นระยะเวลาหนึ่ง แล้วเสด็จไปเยี่ยมพระฤาษีอีกครั้งหนึ่ง พระฤาษีก็ต้อนรับด้วยผลไทรสุกเช่นเดิม คราวนี้ผลไทรสุกกลับขมจนพระราชาคายทิ้ง รับสั่งถามว่า "ทำไมจึงขมล่ะพระคุณเจ้า"

พระฤาษีโพธิสัตว์ตอบว่า "คงเนื่องจากพระราชาไม่ทรงตั้งอยู่ในธรรมเป็นแน่แท้" แล้วอธิบายด้วยอุปมาโวหารว่า

เมื่อฝูงโคว่ายข้ามน้ำไป ถ้าโคจ่าฝูงที่ว่ายนำหน้า ว่ายคดเคี้ยว โคทั้งฝูงก็ว่ายคดเคี้ยวตามกันไป แต่ถ้าโคจ่าฝูงว่ายตรงไป โคทั้งฝูงก็ว่ายตรงไปด้วย ข้อนี้ ฉันใด

ในหมู่มนุษย์ก็ฉันนั้นเหมือนกัน ถ้าผู้ได้รับแต่งตั้งให้เป็นใหญ่ประพฤติไม่เป็นธรรม ประชาชนชาวเมืองนั้นก็จะประพฤติไม่เป็นธรรมตามไปด้วย แต่ถ้าผู้เป็นใหญ่ประพฤติชอบธรรม ประชาชนชาวเมืองนั้นก็จะประพฤติอยู่ในธรรม ชาวเมืองนั้นก็อยู่เป็นสุข

เมื่อพระฤาษีกล่าวจบ พระเจ้าพรหมทัตทรงรับรองว่าเป็นความจริง พร้อมทั้งเปิดเผยว่าพระองค์คือพระราชาพระองค์นั้น และจะนำคำสอนของพระฤาษีไปประพฤติปฏิบัติต่อไป

เรื่องนี้แสดงให้เห็นผลแห่งการประพฤติธรรม แสดงถึงผลที่เป็นสัจธรรมตามมาอีกหลายประการ เช่น

๑. เมื่อผู้ปกครองบ้านเมืองตั้งอยู่ในธรรม ปกครองโดยธรรม โดยชอบธรรม จะเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้ปกครอง ทำให้ผู้ใต้ปกครองเคารพยำเกรงและปฏิบัติตาม จึงเป็นสาเหตุให้เกิดมงคลคือความสุขความเจริญทั้งแก่บ้านเมืองและตัวเอง

๒. บ้านเมืองใด มีผู้ปกครองบ้านเมืองและผู้ใต้ปกครองตั้งอยู่ในธรรมเช่นนี้ บ้านเมืองนั้นชื่อว่าเป็นปฏิรูปเทส (ถิ่นที่เหมาะสม)

๓. เมื่อใดมีผู้ปกครองบ้านเมืองและผู้ใต้ปกครองตั้งอยู่ในธรรมเช่นนั้น เมื่อชื่อว่าเป็นกาลสมบัติของผู้ประกอบคุณความดี

แนวการคิดวิเคราะห์

คำว่า "ผลไทรสุก" ใช้เป็นตัวแทนของพืชพันธุ์ธัญญาหารทั้งหลาย หมายความว่า เมื่อผู้ปกครองบ้านเมืองและผู้ใต้ปกครองตั้งอยู่ในธรรม ปกครองโดยธรรม พืชพันธุ์ธัญญาหารก็อุดมสมบูรณ์ตามไปด้วย

เหตุผล เพราะเมื่อผู้ปกครองตั้งอยู่ในธรรมของผู้ปกครอง เช่น พรหมวิหาร ๔ (เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา) ผู้ใต้ปกครองจะเคารพรักและยำเกรง จึงยอมปฏิบัติตามนโยบายของผู้ปกครอง
เมื่อผู้ปกครองตั้งอยู่ในราชสังคหวัตถุธรรม ๔ และปกครองบ้านเมืองโดยธรรมนี้ บ้านเมืองจะเจริญรุ่งเรือง พืชพันธุ์ธัญญาหารจะอุดมสมบูรณ์ ราชสังคหวัตถธรรม ๔ ได้แก่

๑. สัสสเมธะ คือ ความฉลาดในการบำรุงพืชพันธุ์ธัญญาหาร หมายถึง ส่งเสริมการเกษตร

๒. ปุริสเมธะ คือ ความฉลาดในการบำรุงข้าราชการ หมายถึง ส่งเสริมคนดีมีความรู้ความสามารถ

๓. สัมมาปาสะ คือ รู้จักผูกผสานจิตใจประชาชนด้วยการส่งเสริมอาชีพให้มีที่ทำกินและมีทุนในการทำอาชีพต่าง ๆ

๔. วาชเปยยะ หรือวาจาเปยยะ คือ พูดจาดูดดื่มใจคน ทำให้เกิดความรักสามัคคีในหมู่ประชาชน

คำว่าผู้ปกครองมีความหมายครอบคลุมถึงผู้บริหารงานทุกระดับตั้งแต่พระมหากษัตริย์ลงมาจนถึงหัวหน้าหน่วยงานที่เล็กที่สุด ลดหลั่นกันลงมาตามลำดับ บางคนมีบทบาทเป็นผู้ปกครองและผู้อยู่ใต้ปกครอง แต่ละคนเปรียบเหมือนฟันเฟืองของเครื่องจักรที่มีความสัมพันธ์กันทุก ๆ ส่วน หากได้ประสานสัมพันธ์กันด้วยการปกครองโดยธรรม ประเทศนั้น บ้านเมืองนั้น หน่วยงานนั้นย่อมมีแต่ความสุข ความเจริญ และปัจเจกชนก็มีความสุขด้วย บ้านเมืองนั้นก็เป็นปฏิรูปเทส (คือถิ่นที่เหมาะสม)

ที่มา : นายสมมาตร์ มีศิลป์. (๒๕๕๑).หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒. กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.

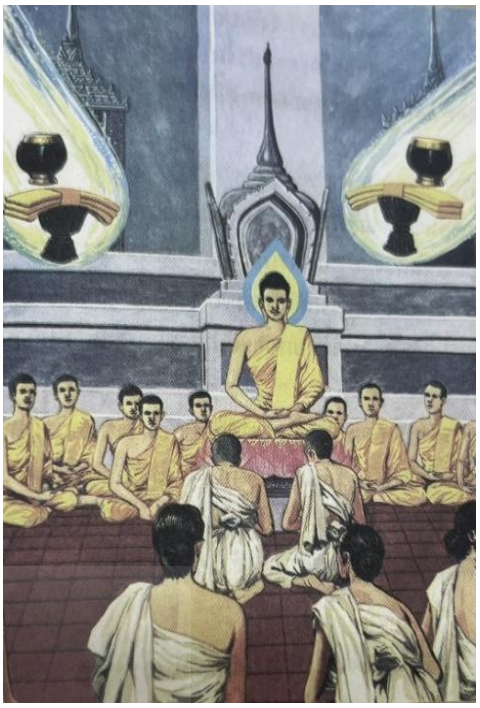

ประวัติเบื้องต้นพระสารีบุตรและพระโมคคัลลานะ

พระสารีบุตรและพระโมคคัลลานะเมื่อครั้งยังเป็นคฤหัสถ์ มีประวัติเกี่ยวข้องกันมาโดยลำดับในส่วนเบื้องต้น จึงควรเรียนประวัติของท่านทั้งสองไปพร้อม ๆ กัน

พระสารีบุตร เดิมท่านชื่อ อุปติสสะ เกิดในตระกูลพราหมณ์ หมู่บ้านอุปติสสคาม เขตตำบลนาลันทา ใกล้เมืองราชคฤห์ บิดาชื่อ วังคันตะ เป็นหัวหน้าหมู่บ้าน มารดาของท่านชื่อนางสารี เพราะท่านเป็นบุตรของนางสารี จึงนิยมเรียกกันว่า สารีบุตร ท่านเป็นบุตรชายคนโต มีน้องชาย ๓ คน และน้องสาว ๓ คน รวมเป็น ๗ คน

พระโมคคัลลานะ เดิมท่านชื่อ โกลิตะ ตามชื่อหมู่บ้านเป็นบุตรของหัวหน้าหมู่บ้านโกลิตคาม ซึ่งอยู่ใกล้ ๆ กับหมู่บ้านอุปติสสคาม มารดาของท่านชื่อ นางโมคคัลลี จึงนิยมเรียกกันว่าโมคคัลลานะตามชื่อมารดา

ทั้งสองตระกูลนี้ มีความเกี่ยวข้องเป็นสหายกันมาน านถึง ๗ ชั่วอายุคน ดังนั้น อุปติสมาณพและโกลิตมาณพจึงเป็นสหายกันดุจบรรพบุรุษ มีอายุรุ่นราวคราวเดียวกัน เข้าศึกษาศิลปวิทยาในสำนักอาจารย์คนเดียวกัน เมื่อจบการศึกษาแล้วก็เป็นเพื่อนร่วมสุขร่วมทุกข์ เที่ยวดูมหรสพในกรุงราชคฤห์เป็นประจำ ขณะชมการแสดงก็มีความสนุกสนานร่าเริงในบทที่ควรสนุกสนานร่าเริง มีความเศร้าโศกในบทที่ควรเศร้าโศก มีการให้รางวัลในตอนที่ชอบใจ ตามประสาคนเที่ยวดูการละเล่นทั่วไป จะไปในที่ใดก็จะมีบริวารฝ่ายละ ๕๐๐ คน ติดตามห้อมล้อมไปด้วยเสมอ

การบวชเป็นพุทธสาวก

อยู่มาวันหนึ่ง สองสหายชวนกันไปดูมหรสพเหมือนวันก่อน ๆ แต่ไม่เกิดความสนุกสนานร่าเริงเช่นที่เคย เพราะต่างพิจารณาเห็นตรงกันว่า การเที่ยวดูมหรสพไม่มีสาระ ไม่มีประโยชน์อะไรเลย คนที่กำลังแสดงอยู่อีกไม่ถึง ๑๐๐ ปี ก็จะต้องตายกันไปหมด จึงพร้อมกับบริวาร ๕๐๐ คน พากันไปบวชในสำนักสัทธิปริพาชกของอาจารย์สัญชัย ผู้ได้รับการยกย่องเป็นศาสดาคนหนึ่งในจำนวนศาสดา ๖ คน ที่รู้จักกันดีว่าครูทั้งหกในสมัยนั้น

หลังจากบวชเป็นปริพาชกแล้ว ท่านทั้งสองได้ศึกษาเล่าเรียนจนจบความรู้ของอาจารย์ และได้รับมอบหมายให้ช่วยสั่งสอนลูกศิษย์คนอื่น ๆ ในสำนักต่อไป จึงทำให้สำนักเจริญรุ่งเรืองด้วยลาภสักการะมีคนเคารพนับถือเป็นจำนวนมาก แต่ท่านทั้งสองยังไม่พอใจในความรู้เพียงเท่านั้น จึงตกลงกันว่าจะออกแสวงหาธรรมที่ทำให้พ้นทุกข์ต่อไป (โมกขธรรม) และตั้งกติกานัดหมายกันว่า ใครได้พบโมกขธรรมก่อนให้มาบอกกัน

ขณะนั้น พระพุทธเจ้าเสด็จมาประกาศพระศาสนาในกรุงราชคฤห์ ประทับอยู่ ณ พระเวฬุวันที่พระเจ้าพิมพิสารถวาย วันหนึ่ง พระอัสสชิเถระซึ่งเป็นรูปหนึ่งในจำนวนพระปัญจวัคคีย์ที่พระพุทธองค์ทรงส่งไปประกาศพระศาสนา ได้มาพักที่พระเวฬุวันและออกเที่ยวบิณฑบาตในกรุงราชคฤห์

วันนั้น อุปติสสปริพาชกก็ออกจากสำนักแต่เช้าตรู่ เดินเข้าไปในกรุงราชคฤห์ ได้พบพระอัสสชิเถระ เกิดความเลื่อมใสในจริยาวัตรของท่าน จึงเดินตามหลังท่านไป ด้วยความรู้สึกแปลกใจว่า "นักบวชแบบนี้ เราไม่เคยเห็นมาก่อน ท่านผู้นี้คงจะเป็นพระอรหันต์ หรือผู้บรรลุธรรมขั้นใดขั้นหนึ่ง"

หลังจากเดินตามไปก็ได้สังเกตเห็นพระอัสสชิเถระรับบิณฑบาตได้อาหารพอสมควรดินกำลังไปหาสถานที่ฉันอาหาร จึงได้ปูลาดผ้าเป็นอาสนะให้ท่านนั่ง คอยถวายน้ำใช้น้ำฉัน หลังจากท่านฉันหารเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนถามด้วยความเคารพว่า "ท่านบวชในสำนักของใคร ใครเป็นศาสดาของท่าน ท่านชอบใจธรรมของใคร" เมื่อพระอัสสชิเถระตอบว่า "พระสมณโคดม ผู้เสด็จออกบวชจากศากยสกุล เป็นศาสดาของเรา เราชอบใจธรรมของท่าน" ก็ได้ถามต่อไปว่า "พระสมณโคดมสอนว่าอย่างไร"

พระเถระตอบอย่างถ่อมตนว่า "เราบวชได้ไม่นานนัก จึงไม่สามารถกล่าวอธิบายคำสอนของพระศาสดาให้กว้างขวางออกไปได้"

อุปติสสปริพาชกอ้อนวอนขอให้แสดงแต่ใจความเท่านั้น พระเถระจึงกล่าวเนื้อความโดยย่อว่า

เย ธมฺมา เหตุปฺปภวา เตส เหตุ ตถาคโต
เตสญฺจ โย นิโรโธ จ เอวำวาที มหาสมโณ

แปลว่า ธรรมเหล่าใดเกิดจากเหตุ พระตถาคตได้ทรงแสดงเหตุแห่งธรรมเหล่านั้น และทรงแสดงความดับแห่งธรรมเหล่านั้นไว้ด้วย พระศาสดาทรงสอนอย่างนี้

เมื่อพระเถระกล่าวจบ อุปติสสปริพาชกเกิดความเข้าใจแจ่มแจ้งที่เรียกว่าได้ดวงตาเห็นธรรมขึ้นว่า "สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งนั้นทั้งหมดย่อมมีการดับไปเป็นธรรมดา" ก็ได้บรรลุโสดาบัน

อุปติสสะถามพระเถระว่า "บัดนี้ พระศาสดาของเราประทับอยู่ที่ใด" เมื่อได้รับคำตอบว่า "ยู่ที่พระเวฬุวัน จึงกราบลาพระเถระ กลับไปหาโกลิตปริพาชกเล่าเรื่องทั้งหมดให้พึงพร้อมทั้งแสดงธรรมที่พระอัสสชิเถระแสดงให้ท่านฟัง โกลิตปริพาชก ก็ได้บรรลุโสดาบันเหมือนกัน

อุปติสสะและโกลิตะชวนกันไปหาอาจารย์สัญชัยปริพาชก เล่าเรื่องทั้งหมดให้ฟัง มีใจความว่าพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดขึ้นแล้ว พวกตนจะไปบวชในสำนักของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น และชวนอาจารย์สัญชัยไปบวชด้วยกัน แต่อาจารย์สัญชัยปริพาชกมีทิฐิแรงกล้าถือตนว่าเป็นเจ้าสำนักใหญ่มีคนเคารพนับถือมากมาย ไม่สามารถที่จะลดตัวลงไปเป็นศิษย์ใครได้จึงตอบปฏิเสธไม่ยอมไป

ในที่สุด อุปติสสะและโกลิตะก็อำลาอาจารย์สัญชัยไปเฝ้าพระพุทธเจ้าพร้อมด้วยเพื่อนปริพาชก ๒๕๐ คน ส่วนอีก ๒๕๐ คนยังอยู่กับอาจารย์สัญชัยต่อไป ขณะนั้นพระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมอยู่เมื่อทอดพระเนตรเห็นสองสหายนำบริวารมาแต่ไกล รับสั่งกับภิกษุทั้งหลายว่า คู่อัครสาวกของพระองค์กำลังมา

อุปติสสะและโกลิตะพร้อมด้วยบริวารมาถึงที่ประทับ ถวายอภิวาทแล้วนั่งฟังพระธรรมเทศนา ณ ที่อันสมควร เมื่อพระพุทธองค์ทรงแสดงพระธรรมเทศนาจบ บริวารทั้งหมด ๒๕๐ คนได้บรรลุเป็นอรหันต์ส่วนอุปติสสะและโกลิตะยังไม่ได้บรรลุธรรมสูงขึ้นกว่าเดิม ทั้งหมดทูลขอบวช พระพุทธองค์ก็ทรงบวชให้ด้วยวิธีเอหิภิกขุอุปสัมปทา ทรงเรียกนามของอุปติสสะว่าสารีบุตร และท่านโกลิตะว่าโมคคัลลานะ ตามมงคลนามของมารดา ภิกษุทั้งหลายจึงได้เรียกชื่อท่านทั้งสองตามพระพุทธองค์ตั้งแต่นั้นมา

พระสารีบุตร

การบรรลุพระอรหันต์

พระสารีบุตร หลังจากอุปสมบทแล้วได้ ๑๕ วัน ได้ตามเสด็จพระพุทธเจ้าไปพักที่ภูเขาคิชกูฏใกล้กรุงราชคฤห์ ขณะที่นั่งถวายงานพัดได้ฟังธรรมเทศนาชื่อว่า “เวทนาปริคคหสูตร” ที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงแก่

ทีฆนขะ อัคคิเวสนโคตรซึ่งเป็นหลานชายของท่านผู้ถือความเห็นว่า "สิ่งทั้งปวงไม่เป็นที่พอใจแก่เรา" ซึ่งพระพุทธองค์ตรัสตอบทีฆนขะว่า แม้ความเห็นว่า "สิ่งทั้งปวงไม่เป็นที่พอใจแก่เรา" ก็ไม่ควรถือ เพราะเป็นเหตุให้โต้เถียงกัน ผู้ฉลาดพิจารณาเห็นเหตุนี้แล้ว จึงไม่ยึดมั่นถือมั่นสิ่งทั้งปวง ทรงชี้ให้เห็นว่า กายนี้ไม่เที่ยง เป็นทุกข์ เป็นอนัตตา เมื่อพิจารณาเห็นอย่างนี้ จะละความพอใจ ความเยื่อใยในกายนี้ได้

ทรงชี้ต่อไปว่า เวทนามี ๓ อย่าง คือ สุข ทุกข์และไม่ใช่สุข ไม่ใช่ทุกข์ ขณะที่เรากำลังมีสุข เราจะไม่มีทุกข์และไม่ใช่สุข ไม่ใช่ทุกข์ ขณะที่เรามีทุกข์ เราจะไม่มีเวทนาอีก ๒ อย่าง เป็นต้น

พระสารีบุตรส่งจิตไปตามกระแสพระธรรมเทศนานั้น และใช้ปัญญาพิจารณาตามที่ทรงชี้แจงในที่สุดจิตก็หลุดพ้นจากอาสวะ ไม่ยึดมั่นถือมั่น บรรลุเป็นพระอรหันต์ขณะที่ถวายงานพัดอยู่นั้นเอง

ผลงานสำคัญ

ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

พระสารีบุตร หลังจากได้สำเร็จเป็นพระอรหันต์แล้ว ปรากฏว่า ท่านเป็นผู้มีปัญญาเฉลียวฉลาดเป็นเลิศ สามารถแสดงพระธัมมจักกัปปวัตตนสูตรและอริยสัจ ๔ ได้เหมือนพระพุทธองค์ และได้รับฟังพระอภิธรรม ๗ คัมภีร์ จากพระพุทธเจ้าโดยตรง แล้วนำมาสอนภิกษุผู้เป็นศิษย์ เป็นกำลังสำคัญในการประกาศพระศาสนา ดังนั้น พระพุทธองค์จึงประกาศในท่ามกลางสงฆ์ให้ท่านดำรงตำแหน่งเอตทัคคะ **เป็นผู้เลิศกว่าภิกษุทั้งหลายในทาง ผู้มีปัญญา** และทรงแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง **พระอัครสาวกเบื้องขวา** นอกจากนั้นยังได้รับยกย่องว่า **เป็นธรรมเสนาบดี** จากพระพุทธองค์ผู้ทรงเป็นพระธรรมราชา

ผลงานสำคัญ คือการริเริ่มร้อยเรียงพระธรรมที่พระบรมศาสดาตรัสสอนไว้ในที่ต่าง ๆให้รวมเข้าเป็นหมวดหมู่ นับว่าเป็นต้นแบบการกำลังคายนาพระธรรมวินัยในสมัยต่อมา

ด้านการอนุเคราะห์เพื่อนภิกษุ

พระสารีบุตรนอกจากมีปัญญาเป็นเลิศแล้ว ยังเป็นผู้มีจิตอนุเคราะห์แก่เพื่อนบรรพชิตด้วยด้วยกัน เช่น สมัยที่พระพุทธองค์ประทับอยู่ที่เมืองเทวทหะ พวกภิกษุทูลลาไปปัจฉาภูมิชนบท พระพุทธองค์รับสั่งให้ไปลาพระสารีบุตรก่อน เพื่อท่านจะได้แนะนำอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับข้อวัตรปฏิบัติ เพื่อมิให้เกิดความเสียหายในการเดินทางและในสถานที่ซึ่งไปพักอาศัย

แบบอย่างในการดำเนินชีวิต

พระสารีบุตรมีแบบอย่างในการดำเนินชีวิตที่น่าสนใจอย่างยิ่ง พอสรุปได้ดังที่

๑. **เป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน** จะเห็นได้ว่า ในเบื้องต้น ท่านใช้ชีวิตแบบชาวโลกทั่วไป คือชอบแสวงหาความสุขทางโลก แต่เพราะเป็นคนมีปัญญา ต่อมาจึงมองเห็นว่า สุขทางโลกไม่ใช่สุขที่แท้จริง แล้วนัดหมายกันแสวงหาความสุขทางธรรมอันเป็นความสุขที่แท้จริงจนพบ และช่วยประกาศเผยแผ่เจนถึงวันนิพพาน

๒. **มีความรัก ความซื่อตรง และยกย่องให้เกียรติแก่เพื่อน** จะเห็นได้ว่า หลังจากฟังธรรมจากพระอัสสชิแล้วก็ไม่ลืมสัญญาที่เคยให้ไว้กับเพื่อนคือโกลิตะ รีบกลับไปหาเพื่อนและถ่ายทอดคำสอนให้ฟังจนเพื่อนได้บรรลุธรรมเช่นเดียวกัน จึงถือได้ว่าเป็นเพื่อนที่ไม่เคยทอดทิ้งกัน เมื่อได้ดีมีสุขก็บอกกัน ช่วยเหลือกัน และทำงางานเพื่อส่วนรวมร่วมกัน เป็นที่ทราบกันดีว่า พระสารีบุตรกับพระโมคคัลลานะจะมีบทบาทที่สำคัญร่วมกันเสมอ

๓. **มีความกตัญญูกตเวทีต่ออาจารย์** หลังจากท่านได้ดวงตาเห็นธรรมแล้ว ท่านยังนึกถึงอาจารย์สัญชัย และกลับไปหาเล่าเรื่องทั้งหมดให้ทราบ พยายามชักชวนให้ไปบวชในสำนักของพระพุทธเจ้า นอกจากนั้นท่านยังเคารพนับถือพระอัสสชิเถระเป็นอย่างยิ่ง ดังมีเรื่องเล่าว่า พระสารีบุตรเมื่อทราบว่า พระอัสสชิเถระพักอยู่ทางทิศใด จะกราบไหว้และนอนหันศีรษะไปทางทิศนั้นเป็นประจำ

๔. **มีความกตัญญูต่อผู้ถวายข้าวสุกเพียงทัพพีเดียว** ดังมีเรื่องเล่าว่า พราหมณ์ชราชื่อ ราธะ ลูกหลานทอดทิ้ง จึงเข้าไปพึ่งพระ รับใช้ปัดกวาดลานวัด ดายหญ้า ตักน้ำใช้น้ำฉันถวายพระโดยหวังจะขอให้พระบวชให้ แต่ไม่สำเร็จ เพราะพระท่านเห็นว่าชรามากแล้ว วันหนึ่ง พระพุทธเจ้าทอดพระเนตรเห็นพราหมณ์นั้น เมื่อทรงซักถามและทรงทราบความประสงค์ของเขาแล้ว ทรงนำเรื่องนั้นเข้าสู่ที่ประชุมสงฆ์ ตรัสถามว่าใครระลึกถึงคุณของราธะพราหมณ์ได้บ้างไหม พระสารีบุตรกราบทูลว่าท่านระลึกได้ พราหมณ์ผู้นี้เคยถวายข้าวสุกแก่ท่าน ๑ทัพพี พระองค์จึงรับสั่งให้ท่านเป็นอุปัชฌาย์บวชให้ราธะพราหมณ์

๕. **มีความกตัญญูกตเวทีต่อพระบรมศาสดา** ท่านเคารพบูชาพระพุทธเจ้าอย่างสูงสุดหลังบรรลุเป็นพระอรหันต์แล้ว ได้อุทิศชีวิตสนองงานของพระบรมศาสดาจนตลอดชีวิต ก่อนที่ท่ายจะปรินิพพาน ๗ วัน ท่านได้เข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าขณะประทับอยู่ ณ พระเชตวัน เขตกรุงสาวัตถี ได้ถวายการปฏิบัติวัตรอย่างที่เคยปฏิบัติ แล้วทูลลาไปปรินิพพานที่บ้านเกิดที่เมืองนาลันทา แคว้นมคธ

๖. **แสดงธรรมสนองคุณมารดาก่อนปรินิพพาน** นางสารีมารดาของพระเถระนับถือลัทธิศาสนาเดิมอย่างเคร่งครัด เมื่อท่านไปบวชเป็นสาวกของพระพุทธเจ้า นางไม่พอใจและเสียใจมาก ต่อมาเมื่อท่านชักนำให้น้องชายและน้องสาวทั้ง ๖ คน ไปบวช นางยิ่งเสียใจและโกรธพระเถระเรื่อยมา แต่ในคืนที่พระเถระนอนป่วยอยู่ในห้องที่ท่านเกิดและเกิดอาพาธอย่างรุนแรงด้วยโรคท้องร่วงที่เรียกว่า "ปักขันทิกาพาธ" ถึงกับถ่ายเป็นเลือด นางสังเกตเห็นมีแสงสว่างไสวในห้องนั้น ครั้นรุ่งขึ้นนางเข้าไปถามพระเถระว่าเป็นแสงอะไร เมื่อท่านตอบว่า แสงของพวกเทพมีพระอินทร์และพระพรหมเป็นต้นที่มาเยี่ยมไข้ท่าน นางจึงได้ความคิดว่า "บุตรของนางยิ่งใหญ่กว่าเทพที่นางนับถือ" พระเถระรู้ว่ามารดาลดทิฐิมานะลงแล้ว จึงได้แสดงธรรมให้เกิดความเลื่อมใสในพระรัตนตรัย ทำให้นางสารีได้บรรลุเป็นโสดาบัน ในกรณีนี้พระเถระได้แสดงให้เห็นแบบอย่างของบุตรที่ดีด้วยการบวชเรียนและชักนำมารดาที่เป็นมิจฉาทิฏฐิให้เป็นสัมมาทิฏฐิได้สำเร็จ

๗. **มีความเคร่งครัดในการดูแลที่พักอาศัย** หลังจากที่ท่านตัดสินใจที่จะไปปรินิพพานที่บ้านของตนเพื่อโปรดมารดาเป็นวาระสุดท้าย พระเถระได้สั่งให้พระจุนทะ ผู้เป็นน้องชายไปบอกแจ้งแก่ภิกษุทั้งหลายผู้เป็นศิษย์ว่า "เราจะไปเยี่ยมมารดาที่นาลันทา ขอให้ภิกษุทั้งหลายเตรียมบริขารให้พร้อม เพื่อเดินทางไปด้วยกัน"

จากนั้นท่านก็ทำความสะอาดปัดกวาดเสนาสนะกฏิที่พักอาศัยของตน ซึ่งเรื่องนี้ท่านถืออย่างเคร่งครัดเพื่อมิให้นักบวชนอกศาสนาถือเป็นเหตุติเตียนว่าสาวกของพระสมณโคดมละเลยการดูแลเสนาสนะ

๘. **เป็นผู้มีความอ่อนน้อมถ่อมตน** จะเห็นได้ว่า หลังจากเทศน์โปรดมารดาแล้ว ก่อนที่ท่านจะปรินิพพาน ขณะที่เหล่าภิกษุผู้เป็นศิษย์มาประชุมพร้อมกันแล้ว ได้ให้พระจุนทะช่วยพยุงลุกขึ้นนั่ง แล้วกล่าวว่า “ดูก่อนอาวุโส ท่านทั้งหลายติดตามข้าพเจ้ามาเป็นเวลา ๔๔ พรรษาแล้ว กายกรรมและอันใดของเรา ที่ท่านทั้งหลายมิชอบใจหากจะพึงมี ขอท่านทั้งหลายจงงดอดโทษกรรมอันนั้นแก่ข้าพเจ้าด้วยเถิด” ภิกษุทั้งหลายผู้เป็นศิษย์ตอบว่า “ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้า ข้าพเจ้าทั้งหลายติดตามท่านดุจเงาตามตัวมาตลอดกาลประมาณเท่านี้ กรรมอันใดของท่านที่มิชอบแก่ข้าพเจ้าทั้งหลายนั้นไม่มีเลย แต่ถ้าหากว่าข้าพเจ้าทั้งหลายมีความประมาทพลาดพลั้งในสิ่งใดสิ่งหนึ่งต่อพระผู้เป็นเจ้าแล้ว ทั้งหลายด้วยเถิด”

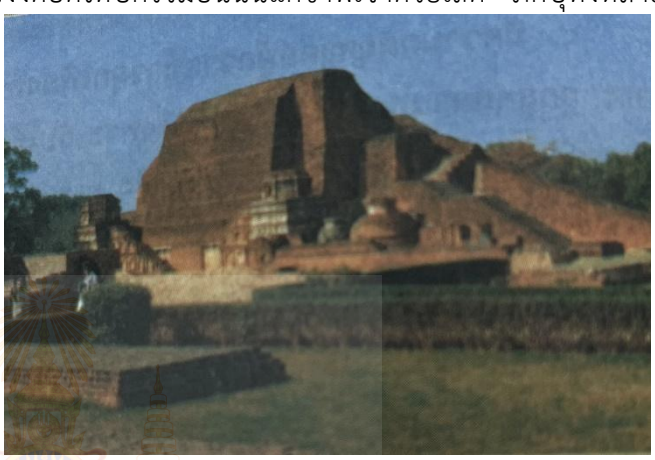

พระสารีบุตร ได้นิพพานในเช้าของวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

พระโมคคัลลานะ

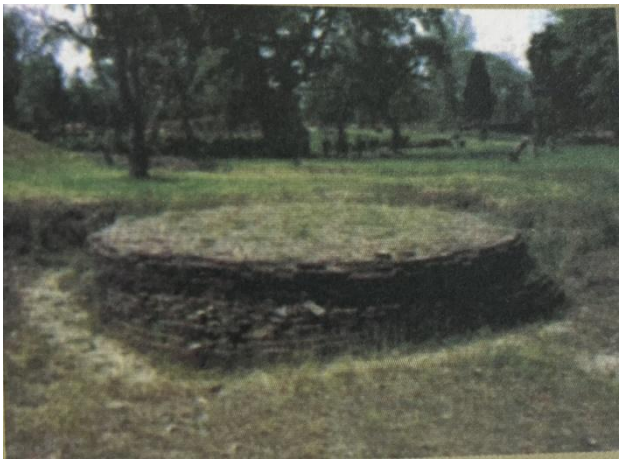

กุฏพระโมคคัลลานะ ผู้เลิศในทางเป็นผู้มีฤทธิ์

ประวัติในเบื้องต้นจนออกบวชให้นักเรียนศึกษาจากประวัติของพระสารีบุตร เพราะทั้ง ๒ ท่านมีประวัติความเป็นมาที่เกี่ยวกันมาโดยตลอด

การบรรลุธรรม

โมคคัลลานะ หลังจากบวชแล้ว ได้เรียนกรรมฐานจากพระพุทธเจ้า แล้วไปปฏิบัติอยู่ในที่สลบ ขณะปฏิบัติ ท่านรู้สึกง่วงนอน ไม่สามารถกำหนดจิตให้สงบได้ แต่ด้วยความตั้งใจจะปฏิบัติให้ได้ตามที่ได้รับคำสอนมามากเกินไป จึงเกิดความกังวล ทำให้ไม่สามารถบรรลุธรรมได้

พุทธเจ้าได้ประทานวิธีแก้ง่วง ๘ ประการ และโอวาท ๓ ข้อ แก่พระโมคคัลคัลลานะ

วิธีแก้ง่วง ๘ ประการ ได้แก่

๑. ถ้าพิจารณาเรื่องใดอยู่ รู้สึกง่วง จงกำหนดเรื่องนั้นให้มากขึ้นกว่าเดิม แล้วความง่วงจะหายไป

๒. ถ้ายังไม่หายง่วง ให้พิจารณาเรื่องที่ได้ฟังมา แล้วความง่วงจะทายไป

๓. ถ้ายังไม่หายง่วง ให้ท่องข้อความที่ได้ฟังมานั้นดัง ๆ แล้วความง่วงจะหายไป

๔. ถ้ายังไม่หายง่วง ให้ยอนหูทั้งสองข้าง หรือเอามือลูบตามตัว แล้วความง่วงจะหายไป

๕. ถ้ายังไม่หายง่วง ให้เอาน้ำลูบหน้า แล้วความง่วงจะหายไป

๖. ถ้ายังไม่หายง่วง ให้นึกถึงแสงสว่างว่าเหมือนหนึ่งเป็นกลางวัน แล้วความง่วงจะหายไป

๗. ถ้ายังไม่หายง่วง ให้เดินจงกรม กลับไปกลับมา แล้วความง่วงจะหายไป

๘. ถ้ายังไม่หายง่วง แสดงว่าง่วงเต็มที่แล้ว ก็ให้เข้านอนเสีย

โอวาท ๓ ข้อ ได้แก่

๑. จงสำเหนียกว่า เราจะไม่ชูงวงเข้าสู่ตระกูล คือ ไม่ถือตัวว่า เราเป็นนั่นเป็นนี่ เข้าสู่ตระกูลด้วยหวังให้เขาต้อนรับอย่างนั้นอย่างนี้

๒. จงสำเหนียกว่า เราจักไม่พูดคำอันเป็นเหตุให้เถียงกัน เพราะถ้าเถียงกัน ก็จะต้องพูดมากและผิดใจกัน เป็นเหตุให้ฟุ้งซ่าน ไม่สำรวม และจิตก็ห่างจากสมาธิ

๓. ตถาคตไม่สรรเสริญการคลุกคลีกับคนทั้งปวง แต่ก็ไม่ตำหนิการคลุกคลีไปทุกอย่าง คือไม่ตถาคตไม่สรรเสริญการคลุกคลีกับหมู่ชนทั้งคฤหัสถ์และบรรพชิต แต่สรรเสริญการคลุกคลีด้วยเสนาสนะอันสงบสงัดปราศจากเสียงอื้ออึง ควรแก่การหลีกเร้นอยู่ตามวิสัยของสมณะ

พระโมคคัลลานะทูลขอให้ทรงแสดงข้อปฏิบัติที่จะนำไปสู่การดับกิเลสตัณหา พระพุทธองค์ตรัสสอนไม่ให้ยึดมั่นสิ่งทั้งปวง เช่น เมื่อเวทนาอย่างใดอย่างหนึ่ง เกิดขึ้น ไม่ว่าสุขหรือทุกข์ หรือไม่ใช่สุข ไม่ใช่ทุกข์ ให้พิจารณาด้วยปัญญาว่า เป็นสิ่งไม่เที่ยง มีการเปลี่ยนแปลงไปตามเหตุปัจจัย เมื่อพิจารณาเห็นอย่างนี้ ก็จะหลุดพ้นจากกิเลสทั้งปวง

พระโมคคัลลานะ ได้สดับพระบรมพุทโธวาทนี้แล้วปฏิบัติตาม ก็ได้สำเร็จเป็นพระอรหันต์ในวันนั้น อันเป็นวันที่ ๗ หลังจากอุปสมบท

ผลงานสำคัญ

ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

พระโมคคัลลานะ หรือต่อมาเรียกว่า พระมหาโมคคัลลานะ หลังจากบรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์แล้ว ได้เป็นกำลังสำคัญในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาคู่กับพระสารีบุตรมาโดยตลอด ได้ช่วยแบ่งเบาภารกิจ และช่วยให้พระพุทธดำริต่าง ๆ สำเร็จด้วยดี เพราะท่านมีฤทธิ์มีอานุภาพยิ่งกว่าสาวกรูปอื่น ๆจนได้รับยกย่องจากพระพุทธองค์ ให้ดำรงตำแหน่งเอตทัคคะ**เป็นผู้เลิศกว่าภิกษุทั้งหลายในทางผู้มีฤทธิ์** และทรงแต่งตั้งท่านเป็นพระอัครสาวกเบื้องซ้าย โดยยกย่องคู่กับพระสารีบุตรว่า **"พระสารีบุตรเป็นอัครสาวกเบื้องขวา** เปรียบเหมือนมารดาผู้ให้กำเนิดบุตร **พระโมคคัลลานะเป็นอัครสาวกซ้าย** เปรียบเหมือนแม่นมผู้เลี้ยงดูทารกที่เกิดมาแล้ว พระสารีบุตรแนะนำให้ตั้งอยู่ในโสดาปัตติผลพระโมคคัลลานะแนะนำให้ตั้งอยู่ในคุณธรรมเบื้องสูงกว่านั้น" นอกจากนั้น พระโมคคัลลานะยังเป็นผู้มีความสามารถด้านการก่อสร้าง (นวกรรม) พระพุทธองค์จึงทรงมอบหมายให้ท่านรับหน้าที่ผู้ควบคุมดูแลการก่อสร้างวิหารบุพพาราม ที่เมืองสาวัตถี ซึ่งนางวิสาขาบริจาคทรัพย์สร้างถวาย

แบบอย่างในการดำเนินชีวิต

พระโมคคัลลานะ นอกจากเปี่ยมด้วยคุณธรรมและมีความสามารถพิเศษด้านอิทธิปาฏิหาริย์แล้ว ท่านยังมีอัธยาศัยใจกว้าง ไม่กีดกัน ไม่เบียดบังความดีความสามารถของผู้อื่น ไม่ฉวยโอกาสชิงความดีความชอบจากผู้อื่น ดังเช่น สมัยหนึ่งเศรษฐีชาวเมืองราชคฤห์ท่านหนึ่งอยากเห็นพระอรหันต์ที่แท้จริงเพราะในเมืองราชคฤห์นั้นมีเจ้าลัทธิมากมาย ซึ่งล้วนแต่อ้างตนว่าเป็นพระอรันต์ ทั้ง ๆ ที่มีข้อวัตรปฏิบัติที่แตกต่างกันและหาแก่นสารมิได้ จึงคิดอุบายทดสอบด้วยการให้บริวารกลึงไม้จันทน์แดงทำเป็นบาตรแล้วผูกติดปลายไม้ไผ่ซึ่งผูกต่อกันหลาย ๆ ลำ ตั้งไว้หน้าบ้านแล้วประกาศว่า "ผู้ใดเป็นพระอรหันต์ ขอจงเหาะเอาบาตรนี้ไปเถิด" ซึ่งไม่มีเจ้าลัทธิคนใดสามารถเหาะไปเอาบาตรนั้นได้ ทำให้ประชาชนเข้าใจว่าพระอรหันต์ไม่มีในโลก พระโมคคัลลานะมีความ

ประสงค์ให้ประชาชนรู้ว่าในพระพุทธศาลน่ามีพระอรหันต์จริง แม้ท่านจะมีฤทธิ์และอานุภาพมาก แต่อาศัยความที่ท่านเป็นผู้ใจกว้าง ต้องการให้คุณพิเศษของพระสาวกรูปอื่นปรากฏบ้าง จึงบอกให้พระปิณโฑลภารทวาชะเหาะขึ้นไปเอาบาตรนั้นลงมา

อีกประการหนึ่ง เมื่อครั้งที่พระพุทธองค์เสด็จไปจำพรรษาที่สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ มหาชนไม่ทราบว่าพระพุทธองค์เสด็จหายไปไหน จึงพากันไปถามท่าน พระโมคคัลลานะแม้จะทราบเป็นอย่างดี แต่ก็ไม่ตอบโดยตรง กลับบอกให้ไปถามพระอนุรุทธเถระ ทั้งนี้ เพื่อยกย่องคุณความรู้ ความสามารถของสาวกรูปอื่น ๆ ให้ปรากฏนั้นเอง จึงควรนำมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตและการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น โดยการไม่ทำตัวให้เด่นกว่าคนอื่นจนเป็นที่รังเกียจของหมู่คณะ

หลังจากพระสารีบุตรนิพพานได้ ๑๕ วัน พระโมคคัลลานะก็นิพพาน ณ กาฬศิลา ตรงกับแรม ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ที่มา : นายสมมาตร์ มีศิลป์. (๒๕๕๑).หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒. กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.

นางขุชชุตรา

ประวัติเบื้องต้น

นางขุชชุตราเป็นอุบาสิกาโสดาบันผู้เลิศทางพหูสูต มีชีวประวัติแบบไม้โคนคดปลายตรง หรือต้นร้านปลายดี ที่น่าสนใจน่าศึกษาเพื่อเป็นแบบอย่างแห่งชีวิต

นางขุชชุตราเป็นคนพิการหลังค่อม เกิดในบ้านของเศรษฐีชาวกรุงโกสัมพีชื่อโฆสิต มารดาของนางเป็นแม่นม นางมีหน้าที่เป็นคนรับใช้ของนางสามาวดีบุตรบุญธรรมของเศรษฐี ร่วมกับหญิงสาวอื่นๆรวมจำนวน ๕๐๐ คน ต่อมาเมื่อพระเจ้าอุเทน ราชาแห่งกรุงโกสัมพี ทรงขอนางสามาวดีไปอภิเษกเป็นพระมเหสี นางขุชชุตราพร้อมด้วยหญิงสาวอื่น ๆ ก็ติดตามไปรับใช้พระนางสามาวดีในพระราชวังด้วย

พระนางสามาวดีทรงได้รับพระราชทานเงินค่าดอกไม้จากพระเจ้าอุเทนวันละ ๘ กหาปณะและพระนางก็มอบให้นางขุชชุตราไปซื้อดอกไม้ทุกวัน แต่นางขุชชุตราไปซื้อดอกไม้จากบ้านของนายสุมนะวันละ ๔ กหาปณะ ยักยอกเก็บไว้เป็นของตนวันละ ๔ กหาปณะทุกวันๆ โดยที่พระนางสามาวดีไม่ทรงทราบ

วันหนึ่งนายสุมนะได้อาราธนาพระพุทธเจ้ามาเสวยภัตตาหารที่บ้านของตน พร้อมด้วยภิกษุสงฆ์จำนวนมาก จึงขอให้นางขุชชุตราช่วยจัดภัตตาหารถวายพระพุทธเจ้าและภิกษุสงฆ์ด้วย นางได้ช่วยเหลือจนสำเร็จเรียบร้อย และได้มีโอกาสฟังพระธรรมเทศนาจากพระพุทธเจ้าเป็นครั้งแรก นางตั้งใจฟังและคิดตามกระแสพระธรรมเทศนาโดยตลอด เมื่อพระพุทธองค์ทรงแสดงจบ นางชชชุตราได้บรรลุเป็นโสดาบัน

วันนั้น นางขุชชุตราได้ซื้อดอกไม้ ๘ กหาปณะเป็นครั้งแรก จึงได้ลอกไม้มากว่าทุก ๆ วัน เมื่อพระนางสามาวดีตรัสถาม นางขุชชุตราได้กราบทูลความจริงให้ทรงทราบทุกประการ

พระนางสามาวดีมิได้ทรงตำหนินางแต่ประการใด กลับทรงขอให้นางแสดงธรรมที่ได้ฟังมาจากพระพุทธเจ้าให้พระนางและบริวารฟังบ้าง นางขุชชุตราก็ตอบรับด้วยความยินดี แต่ขอโอกาสอาบน้ำชำระกายและประดับตกแต่งร่างกายให้สมฐานะผู้สอนธรรม ซึ่งพระนางสามาวดีก็ทรงอนุญาต

นางขุชชุตราได้ขึ้นนั่งบนอาสนะที่สูงกว่าแล้วแสดงธรรมตามที่ได้ฟังมา เมื่อแสดงจบพระนางสามาวดีและบริวารทั้งหมดได้บรรลุเป็นโสดาบัน ตั้งแต่นั้นมา นางได้รับเลื่อนฐานะเป็นพระมารดาบุญธรรมของพระนางสามาวดี และเป็นพระอาจารย์สอนธรรมแก่พระนาง โดยมีหน้าที่ไปฟังธรรมจากพระพุทธเจ้าแล้วนำมาแสดงแก่พระนางและหญิงบริวารเป็นประจำ

การได้มีโอกาสฟังธรรมและแสดงธรรมตามที่ได้ฟังมา ทำให้นางขุชชุตรามีความรู้แตกฉานในพระไตรปิฎก และเชี่ยวชาญในการแสดงธรรม ต่อมาพระพุทธเจ้าทรงประกาศในที่ประชุมสงฆ์ ยกย่องนางไว้ในตำแหน่งเอตทัคคะว่า**เป็นผู้เลิศกว่าอุบาสิกาทั้งหลายฝ่ายพหูสูต**

บุพกรรม

เมื่อภิกษุรูปหนึ่งทูลถามว่า เพราะเหตุใดนางขุชชุตราจึงเป็นคนพิการหลังค่อม พระพุทธองค์ตรัสตอบว่า เพราะในอดีตชาตินางได้แสดงอาการล้อเลียนพระปัจเจกพุทธเจ้าผู้มีรูปกายพิการหลังค่อม

เมื่อภิกษุรูปหนึ่งทูลถามว่า เพราะเหตุใดนางเป็นคนรับใช้เขา ตรัสตอบว่า เพราะในอดีตนางได้ใช้ภิกษุณีผู้เป็นอรหันต์รูปหนึ่งซึ่งคุ้นเคยกับตระกูลของนาง ให้หยิบกระเช้าเครื่องประดับให้นาง

เมื่อภิกษุรูปหนึ่งทูลถามว่า เพราะเหตุใดนางจึงมีปัญญามาก ตรัสตอบว่า เพราะในอดีตชาตินางได้ถวายกำไลมือทำด้วยงาช้าง จำนวน ๔ วง แด่พระปัจเจกพุทธเจ้า ๕ องค์ สำหรับใช้รองมืออุ้มบาตรที่บรรจุข้าวปายาสร้อน ๆ

บทบาทในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

ในตอนต้นรัชสมัยของพระเจ้าอุเทน เมื่อพระองค์ยังไม่นับถือพระพุทธศาสนา มีข้อห้ามมิให้พระมเหสีและสตรีในพระราชสำนักออกนอกเขตพระราชฐาน พระนางสามาวดีจึงทรงมอบหมายให้นางขุชชุตราเป็นผู้ไปฟังธรรมแล้วนำมาแสดงแก่พระนางและบริวาร นางชุชชุตราจึงมีหน้าที่เผยแผ่พระพุทธศาสนาโดยปริยาย เมื่อพระนางสามาวดีได้บรรลุธรรมเป็นโสดาบันแล้ว ก็ทรงดำรงมั่นอยู่ในธรรมจนเป็นเหตุให้พระเจ้าอุเทนทรงเลื่อมใสในพระรัตนตรัย ทรงอาราธนาพระสงฆ์เข้าไปแสดงธรรมในพระราชวัง ส่งผลให้สตรีชาววังได้ฟังธรรมและปฏิบัติธรรมโดยทั่วกัน

แบบอย่างในการดำเนินชีวิต

ในเบื้องต้นนางขุชชุตราดำเนินชีวิตแบบคนประมาทขาดศีลธรรรม มีความโลภ จึงยักยอกทรัพย์ค่าดอกไม้ของพระนางสามาวดีผู้มีพระคุณ แต่หลังจากได้ฟังธรรมจนบรรลุเป็นโสดาบันแล้ว จึงดำรงดำรงชีวิตแบบคนไม่ประมาท ตั้งมั่นในศีลธรรม จนมีฐานะสูงขึ้น และมีโอกาสสร้างคุณงามความดีแก่ส่วนรวมมากขึ้น ชีวประวัติของนางขุชชุตรามีคติธรรมแฝงอยู่หลายประการ ถ้านำมาคิดและปรับใช้ให้เหมาะสมกับชีวิตของนักเรียน ก็จะนำความสุขความเจริญมาสู่ชีวิตได้ดีเช่นกัน เช่น

๑. การล้อเลียนคนดี คนมีบุญคุณ คนมีคุณธรรม คนผู้หมดกิเลส จะมีผลร้ายย้อนกลับมาสู่ตน

๒. คนดี คนมีบุญคุณ เช่น บิดามารดา ครูอาจารย์ หรือผู้มีคุณธรรมเช่นพระสงฆ์ เป็นต้องเคารพนับถือและรับใช้ท่าน ไม่ควรใช้ท่านให้ทำอะไรให้เราโดยไม่จำเป็น

๓. คนที่ประพฤติชั่ว ทำชั่วมาก่อน เมื่อรู้ตัวหรือสำนึกได้ก็แก้ไข เปลี่ยนแปลงเป็นประพฤติดี ทำดีแบบต้นร้ายปลายดี ถือเป็นคนดีได้ เหมือนไม้โคนคดปลายตรง สามารถนำไปทำประโยชนได้หลายอย่าง

๔. ความเป็นพหูสูต คือการได้ยินได้ฟังมามาก หมายถึงเรียนรู้หลายอย่าง แต่ละอย่างเรียนหลาย ๆ ครั้งติดต่อกันจนจำได้ และฝึกปฏิบัติตาม จนเกิดความชำนาญ ทำให้มีปัญญาแตกฉาน สามารถแสดงให้คนอื่นเข้าใจได้ดี

พระเจ้าพิมพิสาร

พระราชวังพระเจ้าพิมพิสาร

พระราชประวัติเบื้องต้น

พระเจ้าพิมพิสาร กษัตราธิราชแห่งแคว้นมคธ ซึ่งมีกรุงราชคฤห์เป็นเมืองหลวง เป็นพระมหากษัตรย์พระองค์แรกที่เป็นอริยบุคคลขั้นโสดาบันและเป็น**เอกอัครศาสนูปถัมภกองค์แรกของพระพุทธศาสนา** ทรงมีบทบาทสำคัญในการประดิษฐานพระพุทธศาสนาในสมัยพุทธกาล

พระเจ้าพิมพิสารเป็นพระราชโอรสของพระเจ้าภาติ หรือภาติกะแห่งราชวงศ์หรยังกะขึ้นครองราชสมบัติสืบต่อจากพระราชบิดาเมื่อมีพระชนมายุ ๑๕ พรรษา (ก่อน พ.ศ. ๖๐ ปี) ทรงครองราชย์ถึง ๕๒ ปี ทรงสละราชสมบัติให้แก่เจ้าชายอชาตศัตรู แคว้นมคธในสมัยของพระองค์เจริญรุ่งเรือง มีอาณาเขตกว้างขวางเป็นมหาอาณาจักรโดยผนวกแคว้นอังคะเข้าไว้ด้วย

เจ้าชายสิทธัตถะ หลังจากทรงอธิษฐานเพศเป็นบรรพชิตที่แม่น้ำอโนมา ซึ่งตั้งอยู่ระหว่างแคว้นสักกะกับแคว้นมัลละ ก็เสด็จดำเนินทางไกลสู่กรุงราชคฤห์ แคว้นมคธ ระยะทางประมาณ ๔๘๐ กิโลเมตร เพื่อทรงศึกษาหาทางพ้นทุกข์ เพราะแคว้นมคธเป็นศูนย์เผยแผ่ของลัทธิและศาสนาต่าง ๆที่มีอยู่สมัยนั้น

เช้าวันสุดท้ายของงานนักขัตฤกษ์ประจำปี ขณะที่พระเจ้าพิมพิสารประทับ ณ สีหบัญชรทอดพระเนตรมหาชนที่หน้าพระลานอยู่นั้น ทรงเห็นนักบวชรูปหนึ่งเดินผ่านมาด้วยอากัปกิริยาสำรวมน่าเลื่อมใสยิ่งนัก จึงรับสั่งให้ราชทูต ๓ คนไปสืบดูว่าเป็นใคร มาจากไหน และพักที่ไหน

เมื่อพระเจ้าพิมพิสารทรงทราบว่า พระสิทธัตถะแห่งศากยวงศ์เสด็จมาประทับที่ถ้ำหน้าภูเขาปัณฑวะ (๑ ใน ๕ ลูกที่ล้อมเป็นกำแพงเมืองราชคฤห์) จึงเสด็จไปเฝ้าและได้ทรงสนทนาปราศรัยพอเป็นที่รู้จักคุ้นเคยกันแล้ว พระเจ้าพิมพิสารทูลขอให้พระสิทธัตถะสึกออกมาครองเรือน พระองค์จะทรงแบ่งราชสมบัติให้ครองครึ่งหนึ่ง

พระสิทธัตถะตรัสตอบว่า พระองค์ทรงเห็นโทษของกามทั้งหลาย และทรงเห็นคุณของการออกบวช เพราะเป็นทางให้พ้นจากทุกข์ทั้งปวงได้ จึงขอจาริกต่อไปเพื่อบำเพ็ญเพียรให้บรรลุผลที่ทรงประสงค์

พระเจ้าพิมพิสารเห็นคล้อยตามและทูลว่า เมื่อพระสิทธัตถะได้ตรัสรู้เป็นสัมมาสัมพุทธเจ้าดังคำทำนายของพวกพราหมณ์แล้ว ขอให้เห้เสด็จกลับมาโปรดพระองค์ด้วย พระสิทธัตถะทรงรับด้วยอาการนิ่ง

หลังจากพระสิทธัตถะทรงบำเพ็ญเพียรจนได้ตรัสรู้สัมมาสัมโพธิญาณเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และเสด็จไปเทศน์โปรดพระปัญจวัคคีย์แล้ว ก็เสด็จกลับมายังตำบลอุรุเวลาสถานที่ตรัสรู้อีกครั้งหนึ่งเพื่อเทศน์โปรดพวกนักบวชบูชาไฟที่รู้จักกันว่า ชฎิล ๓ พี่น้อง คือ อุรุเวลกัสสปะ นทีกัส คยากัสสปะ พร้อมด้วยบริวาร ๑,๐๐๐ คน ซึ่งชาวมคธเคารพนับถือ เมื่อพวกชฎิลเหล่านั้นได้บรรลุเป็นพระอรหันต์และบวชเป็นภิกษุหมดแล้ว ก็ทรงพาภิกษุเหล่านั้นไปยังกรุงราชคฤห์เพื่อโปรดพระเจ้าพิมพิสารตามที่ทูลขอไว้

ครั้นเสด็จถึงอุทยานลัฏฐิวัน ใกล้กรุงราชคฤห์ ทรงแวะเข้าประทับ เมื่อพระเจ้าพิมพิสารทรงทราบก็โสมนัส ได้เสด็จมาเฝ้าพร้อมด้วยราชบริพารทั้งพราหมณ์และคหบดีจำนวน ๑๒ หมื่น พระเจ้าพิมพิสารถวายอภิวาทด้วยความเคารพ ส่วนพราหมณ์และคหบดีบางพวกสงสัยว่า ระหว่างพระสมณโคดมกับอุรุเวลกัสสปะใครเป็นอาจารย์ใครเป็นศิษย์

พระพุทธองค์ทรงทราบด้วยพระญาณจึงรับสั่งให้พระอุรุเวลกัสสปะเปลื้องความสงสัยนั้นพระเถระกราบลงแทบพระยุคลบาทของพระพุทธองค์แล้วประกาศว่า พระสมณโคดมพุทธเจ้าเป็นศาสดาของตน ตนเป็นสาวกของพระสมณโคดมพุทธเจ้า

เมื่อพระพุทธองค์ทรงเห็นว่า ทุกคนพร้อมจะรับฟังพระธรรมเทศนาแล้ว ก็ทรงแสดงอนุปพิกซึ่งว่าด้วยเรื่องทาน ศีล สวรรค์ (ซึ่งพรั่งพร้อมด้วยกามสุข) โทษของกาม และคุณของการออกจากกาม แล้วทรงแสดงอริยสัจ ๔ พระเจ้าพิมพิสารพร้อมด้วยราชบริพาร ๑๑ หมื่น ได้บรรลุโสดาปัตติผลเป็นอริยบุคคลขั้นโสดาบัน ส่วนที่เหลือเกิดศรัทธามั่นคงในพระรัตนตรัย ทั้งหมดประกาศตนเป็นอุบาสก

พระเจ้าพิมพิสารกราบทูลว่า "เมื่อหม่อมฉันยังเป็นพระราชกุมาร หม่อมฉันได้ตั้งความปรารถนาไว้ ๕ ประการ ได้แก่

๑. ขอให้เราได้รับราชาภิเษกเป็นพระราชาแห่งแคว้นมคธ

๒. ขอให้พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จมาสู่แคว้นของเรา

๓. ขอให้เราได้นั่งใกล้พระสัมมาสัมพุทธเจ้า

๔. ขอให้พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมแก่เรา

๕. ขอให้เราได้รู้ทั่วถึงธรรมของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

บัดนี้ ความปรารถนาที่หม่อมฉันตั้งใจนั้นได้สำเร็จแล้วทุกประการ หม่อมฉันมีความโสมนัสเบิกบานในพระธรรมเทศนาเป็นอย่างยิ่ง หม่อมฉันขออาราธนาพระผู้มีพระภาค พร้อมด้วยพระสงฆ์สาวกทั้งปวงรับภัตตาหารของหม่อมฉันในวันพรุ่งนี้"

พระพุทธเจ้าทรงรับด้วยพระอาการดุษฎี พระเจ้าพิมพิสารพร้อมด้วยราชบริพารถวายทูลลากลับ

บทบาทสำคัญในการประดิษฐานพระพุทธศาสนา

ในวันรุ่งขึ้น พระพุทธเจ้าเสด็จพร้อมด้วยพระสงฆ์สาวกทั้งปวงไปยังพระราชนิเวศน์ ประทับนั่งบนพุทธอาสน์ พระเจ้าพิมพิสารพร้อมด้วยราชบริพารทรงถวายมหาทาน โดยทรงประเคนภัตตราหารแด่พระพุทธองค์ด้วยพระหัตถ์ เมื่อพระสงฆ์อันมีพระพุทธองค์เป็นประธานฉันภัตตาหารแล้ว พระเจ้าพิมพิสารกราบทูลว่า "ลัฏฐิวันที่ประทับนั้นเล็ก ทั้งไกลจากชุมนุมชนเกินพอดี ไม่สะดวกแก่ผู้มีศรัทธาจะพึงไป หม่อมฉันขอถวายพระราชอุทยานเวฬุวันให้เป็นสังฆาราม ด้วยเป็นสถานที่กว้างใหญ่ มีเสนาสนะเรียบร้อย ตั้งอยู่ไม่ใกล้ไม่ไกลจากชุมนุมชน เงียบสงัด ไม่พลุกพล่านด้วยผู้คน ผู้มีกิจพึงไปถึงได้ไม่ลำบาก เป็นพุทธาวาสที่พระองค์จะประทับ" แล้วทรงจับพระเต้าทองหลั่งทักษิโณทกลงบนพระหัตถ์พระบรมศาสดา ถวายพระราชอุทยานเวฬุวันเป็นสังฆาราม

พระพุทธเจ้าทรงรับพระเวฬุวันเป็นสังฆารามแห่งแรก ทรงอนุโมทนาแล้วทรงพาพระสงฆ์สาวกไปประทับ ณ พระเวฬุวัน และทรงใช้ที่นี้เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธศาสนา โดยมีพระเจ้าพิมพิสารเป็น**เอกอัครศาสนูปถัมภกองค์แรก** เป็นแบบอย่างการสร้างสังฆารามต่อมา เช่น

เมื่อเศรษฐีจากกรุงสาวัตถี แคว้นโกศล ชื่อสุทัตตะ (ต่อมาเรียกกันว่า อนาถบิณฑิกเศรษฐี)มาทำกิจธุระในกรุงราชคฤห์ พอทราบว่า พระพุทธเจ้าเกิดขึ้นแล้ว จึงไปเฝ้า หลังจากได้ฟังพระธรรมเทศนาจากพระพุทธเจ้าจนได้บรรลุโสดาปัตติผลเป็นโสดาบันแล้ว ได้ประกาศตนเป็นอุบาสก และกราบทูลอาราธนาพระพุทธองค์ให้เสด็จไปประกาศพระศาสนาในกรุงสาวัตถีบ้าง เมื่อทราบว่า ทรงรับแล้วก็กลับไปสร้างวัดพระเชตะวันเป็นสังฆารามแห่งที่ ๒ โดยจำลองแบบไปจากพระเวฬุวัน **พระพุทธเจ้าทรงใช้พระเชตวันเป็นศูนย์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเป็นเวลานานที่สุด** โดยมีพระเจ้าปเสนทิโกศลเป็นเอกอัครศาสนูปถัมภก ตามอย่างพระเจ้าพิมพิสาร

แบบอย่างในการดำเนินชีวิต

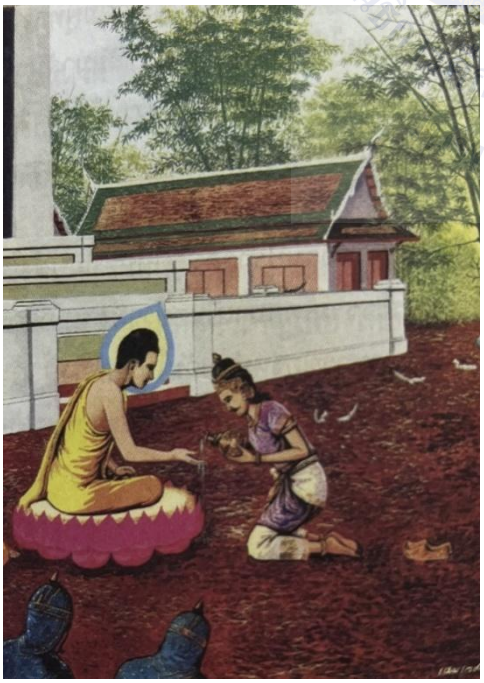

๑. ในฐานะเป็นบุตร พระเจ้าพิมพิสารทรงสืบราชสมบัติต่อจากพระราชบิดา ทั้ง ๆ ที่ยังมีพระชนมายุเพียง ๑๕ พรรษา แต่ทรงศึกษาและทรงปกครองบ้านเมืองให้เจริญรุ่งเรืองจากพระราชบิดาและผู้รู้ทั้งหลายมีอาณาเขตกว้างขวางขึ้น เช่น ได้ผนวกแคว้นอังคะเข้ามารวมกับแคว้นมคธ

๒. ในฐานะเป็นบิดา พระเจ้าพิมพิสารมีพระราชโอรสหลายพระองค์ ทรงรักเท่า ๆ กันเช่น อชาตศัตรูราชกุมาร มีนิมิตบอกเหตุตั้งแต่อยู่ในพระครรภ์ของพระนางเวเทหิโกศลธิดาว่าจะเกิดมาเป็นศัตรูกับพระองค์ พวกโหราจารย์กราบทูลให้ประหารชีวิต ก็ไม่ทรงเห็นด้วย ต่อมา อชาตศัตรูราชกุมารก่อการกบฏชิงราชสมบัติจากพระองค์ตามคำยุยงของพระเทวทัต แต่ถูกจับได้ เมื่อพระองค์ทรงซักถาม ได้ความว่าต้องการราชสมบัติ ก็ทรงสละราชสมบัติ พระราชทานให้พระราชโอรสขึ้นครองราชย์แทน

๓. ในฐานะเป็นพุทธศาลนิกชน พระเจ้าพิมพิสารทรงมีศรัทธามั่นคงในพระเผยแผ่พระพุทธศาสนาและตั้งแต่ได้เข้าเฝ้าฟังธรรมจากพระพุทธเจ้าในครั้งแรก นอกจากทรงอุปถัมภ์ในการประดิษฐานแล้ว ในส่วนพระองค์ทรง

ทำบุญ ให้ทาน รักษาศีล และเจริญภาวนาตามหน้ามหนักพระพุทธศาสนาเป็นประจำ เช่น ในวันที่ทรงถวายพระเชตวันเป็นสังฆารามนั้น พระองค์ไม่ได้ทรงอุทิศส่วนกุศลให้ญาติที่สวงลับแล้ว พอตกกลางคืนทรงได้ยินเสียงแปลกประหลาด เมื่อทรงทราบจากพระพุทธเจ้าว่า มีพระญาติ

มาขอส่วนบุญ จึงทรงถวายทานอุทิศส่วนบุญส่งให้ ซึ่งเป็นแบบอย่างการทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้บรรพบุรุษ

พระเจ้าพิมพิสารทรงเป็นผู้ริเริ่มให้มีการแสดงธรรมในวันธรรมสวนะ โดยกราบทูลพระพุทธองค์ว่าทรงเห็นพวกปริพาชกผู้เป็นอัญเตียรถีย์ได้ร่วมประชุมแสดงหลักคำสอนขอนของตนแก่กันในวัน ๑๔ ค่ำ ๑๕ ค่ำ และ ๘ ค่ำ แห่งปักษ์ จึงควรมีการประชุมฟังธรรมในวันเช่นนั้นบ้าง พระพุทธองค์ทรงรับว่าดี และทรงอนุญาตให้มีการประชุมฟังธรรมในวันวันดังกล่าวตั้งแต่นั้นมา

๔. ในฐานะเป็นกัลยาณมิตร พระเจ้าพิมพิสารมีพระสหายผู้ครองแคว้นหลายพระองค์ ทรงเป็นกัลยาณมิตรกับพระสหายเหล่านั้น บ้านเมืองของพระองค์จึงสงบร่มเย็น

พระเจ้าพิมพิสารเป็นตัวอย่างของลูกที่ดี พ่อที่ดี เพื่อนที่ดี ผู้ปกครองบ้านเมืองที่ดีและพุทธศาสนิกชนที่ดี

มีคติคำคมอยู่บทหนึ่งว่า จงทำดีไว้เป็นตรา หมายถึง ให้ทำความดีฝากไว้ให้ประทับอยู่คู่กันโลกเพื่อให้อนุชนได้ศึกษาเป็นแบบอย่างของชีวิต ดังเช่น พระเจ้าพิมพิสาร พระธรรมิกราชพระองค์แรกของพระพุทธศาสนา พระองค์สวรรคตเมื่อประมาณก่อน พุทธศักราช ๕ ปี แต่คุณความดีของพระองค์ยังติดตราอยู่กับโลกตลอดมา

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ที่มา : นายสมมาตร์ มีศิลป์. (๒๕๕๑).หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒. กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.

พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไท)

พระราชประวัติเบื้องต้น

พระราชประวัติเบื้องต้นมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไท) ทรงเป็นพระมหากษัตริย์พระองค์ที่ ๖ แห่งราชาเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าราชวงศ์พระร่วง ทรงครองราชย์ระหว่างปี พ.ศ. ๑๔๙๐ - ๑๙๑๗ กายศาสนาให้เจริญมั่นคง เป็นแบบอย่างของพระมหากษัตริย์ไทยพระองค์ต่อมา

พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไท) เป็นพระราชโอรสของพระยาเลอไท (พระมหากษัตริย์องค์ที่ ๔) ทรงได้รับสถาปนาเป็นพระมหาอุปราชครองเมืองศรีสัชนาลัย เมื่อ พ.ศ. ๒๘๘๒ พระราชนิพนธ์เตภูมิกถาหรือไตรภูมิพระร่วงขึ้นในปี พ.ศ. ๑๘๘๘ ในปี พ.ศ. ๑๙๐๔ ทรงอเราคานีลังมารารเมืองลังกา นามว่าสุมนะ เข้ามาสู่สุโขทัย โดยที่รับพำนักอยู่ที่วัดป่ามะม่วง

พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไท) เป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา และทรงนิมนต์พระสงฆ์เข้าไปเรียนสำนัก ทรงสั่งสอนศีลธรรมแก่ประชาชนด้วยพระองค์เองพระไตรปิฎกในพระราชมณเฑียร ทรงสร้างพระมหาธาตุบรรจุพระบรมสารีริกธาตุที่อัญเชิญมาจากลังกา และปลูกต้นพระศรีมหาโพธิ์จากลังกาไว้หลังพระมหาธาตุ นอกจากนี้ ทรงเริ่มจัดระเบียบคณะสงฆ์โดยแบ่งคณะสงฆ์ออกเป็น ๒ ฝ่าย คือคามาวาสีกับอรัญวาสี

การผนวชในพระบวรพระพุทธศาสนา

พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไท) เป็นพระมหากษัตริย์ไทยพระองค์แรกที่ผนวกในพระพุทธศาสนาโดยมีพระมหาสวามีสังฆราชเป็นอุปัชฌาย์ พิธีผนวชทำเป็น ๒ ขั้นตอน กล่าวคือตอนบรรพชาเป็นสามเณรกระทำในพระราชมนเฑียร ต่อหน้าพระสุวรรณปฏิมา(พระพุทธรูปทองคำ) ก่อนบรรพชาทรงเปลี่ยนเพศเป็นดาบส ทรงประกาศพระราชปฏิญาณ ท่ามกลางพระสงฆ์ว่าทรงปรารถนาพระโพธิญาณคือการได้ตรัสรู้เป็นพระพระพระพุทธเจ้าในอนาคตพระอุปัชฌาย์ สรรเสริญพระจริยวัตน ขณะที่เสด็จไปรับพิธีอุปสมบทที่วัดป่ามะม่วงว่าทรงมีอินทรีย์ยะสังวรยิ่งนักเหมือนพระมหาเถระที่บวชมานานถึง ๖๐ พรรษา ขั้นตอนที่๒ ทำพิธีสวดญัตติอุปสมบทที่วัดป่ามะม่วง

เมื่อดำรงอยู่ในสมณเพศทรงปฏิบัติธรรมอย่างเคร่งครัดเป็นการบำเพ็ญเนกขัมมบารมี ตามที่ส่งประกาศท่ามกลาง สงฆ์ว่า ทรงปรารถนาพระโพธิญาณทรงมีพระทัยแน่วแน่ในอันที่จะเข้าถึงจุดหมายสูงสุด ของพระพุทธศาสนามาตั้งแต่ยังเป็นคฤหัสถ์ เห็นได้จากการที่ทรงศึกษาพระพุทธศาสนาด้วยพระวิริยะอุตสาหะทรงมีพระปรีชารอบรู้แตกฉานในพระไตรปิฎกทรงพระราชนิพนธ์เตภูมิกถาหรือไตรภูมิพระร่วงได้ขณะเป็นคฤหาสน์และยังมิได้ขึ้นครองราชย์อย่างไรก็ตาม แม้พระองค์จะทรงปรารถนาพระโพธิญาณและทรงตั้งพระทัยแน่วแน่ที่จะดำรงอยู่ในสมณเพศต่อไปจนตลอดพระชนม์ชีพแต่เมื่อเราอำมาตย์กับคนอ้อนวอนขอให้ส่งลาสิกขาเพื่อไปปกป้องบ้านเมืองในฐานะที่ทรงเป็นพระมหากษัตริย์พระองค์มิอาจขัดต่อการทูลอ้อนวอนนั้นได้จึงส่งลาสิกขาขึ้นของราชครั้งหนึ่งและเสด็จสวรรคตในปีพ.ศ.๑๙๑๑

เมื่อสิ้นรัชสมัย ของพระมหาธรรมราชาที่ ๑(ลิไท) สุโขทัยก็เสื่อมอำนาจลงในที่สุดก็ต้องตกเป็นประเทศราชของกรุงศรีอยุธยา เมื่อปี พ.ศ. ๑๙๒๑ และต่อมาอีก ๖๐ ปีเศษก็ถูกผนวกเป็นหัวเมืองหนึ่งของอาณาจักรอยุธยา

ผลงานสำคัญ

พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไท) ทรงเป็นกษัตริย์นักปราชญ์และนักปกครองที่ทรงพระปรีชาสามารถทรงบำเพ็ญพระราชกรณียและพระราชจริยวัตรเป็นประโยชน์ไพศาลแก่พระพุทธศาสนา ดังนี้

๑. ทรงศึกษาพระพุทธศาสนาจนเชี่ยวชาญ มีพระปรีชารอบรู้แตกฉานในพระไตรปิฎกจากพระสงฆ์ผู้เชี่ยวชาญในพระไตรปิฎก และได้ทรงพระราชนิพนธ์เตมิกกาถาหรือไตรภูมิพระร่วง โดยทรงมีจุดมุ่งหมายที่จะสั่งสอนคนให้ประพฤติดีตามแนวคำสอนของพระพุทธศาสนา มีการพรรณนาสภาพของอบายภูมอย่างน่าสะพรึงกลัว

พรรณนาความรื่นรมย์ในสุคติภูมิ และชี้ให้เห็นถึงการกระทำอันเป็นสาเหตุให้สัตว์โลกทั้งหลายไปเกิดในภูมิเหล่านั้นตามกฎแห่งกรรม เนื้อเรื่องในไตรภูมิพระร่วงเริ่มด้วยการอธิบายสภาพความเป็นไปของภูมิทั้งสามได้แก่ กามาวจรภูมิ (ภูมิของสัตว์นรก เปรต ดิรัจฉาน มนุษย์ และเทวดา) รูปาวจรภูมิ (ภูมิของผู้ได้รูปฌาน ๔ ได้แก่ พรหมโลกที่เป็นรูปพรรณ) และอรูปวจรภูมิ (ภูมิของผู้ได้รูปฌาน ๔ ได้แก่ พรหมโลกที่เป็นรูปพรรณ) การดับและการมีขึ้นใหม่ของโลก ตอนท้ายกล่าวถึงพระนิพพานและการปฏิบัติให้เข้าถึงพระนิพพานอันเป็นอุดมคติยอดปรารถนาของพระพุทธศาสนิกชน วรรณกรรมเล่มแรกของไทยและมีอิทธิพลต่อการเผยแพร่พระพุทธศาสนาส่งผลให้อาณาจักรของพระองค์มีความมั่นคงและสุข

๒. ทรงอุปถัมภ์การศึกษาเพื่อศาสนาและศิลปะต่างๆโดยทรงดำเนินการให้พระสงฆ์เล่าเรียนศึกษาพระไตรปิฎกให้พวกพร้อมเล่าเรียนและสั่งสอนศิลปศาสตร์ต่างๆในพระราชมนเทียรนับได้ว่าเป็นการตั้งโรงเรียนสอนปริยัติธรรมและศิลปศาสตร์ขึ้นเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ชาติไทยในรัชสมัยของพระองค์นับว่าเป็นยุคที่พระพุทธศาสนาเจริญรุ่งเรืองที่สุด

๓. โปรดให้สร้างพระพุทธชินราชพุทธชินศรี พระศรีศาสดา และพระพุทธรูปอื่นๆอีกหลายพระองค์เพื่อเป็นที่บูชาของพระพุทธศาสนาเอกชน

๔. ทรงมีพระราชศรัทธาในพระพุทธศาสนาด้วยการที่พระราชบัญญัติเป็นที่สอนพระปริยัติธรรมแก่พระพิสุสามเณรแห่งแรกและเป็นแบบอย่างให้พระมหากษัตริย์สมัยพยารัตนโกสินทร์ทรงดำเนินตาม

๕. โปรดให้สร้างศิลาจารึกไว้หลายแห่งทั้งภาษาไทยภาษามังคุดและภาษาของศิลาจารึกเหล่านี้ได้เป็นหลักฐานสำคัญยิ่งทางประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนาและประวัติศาสตร์ชาติไทย

๖. ทรงพระปรีชาสามารถในการปกครองบ้านเมืองโดยทรงใช้ทำมามนุษย์ปกครองอาณาจักรประชาราชให้อยู่เย็นเป็นสุขปราศ จากข้าศึกศัตรูมาเบียดเบียน บีบคั้นให้อยู่ร้อนนอนทุกข์

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ที่มา : นายสมมาตร์ มีศิลป์. (๒๕๕๑).หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒. กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.

สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณ

พระราชประวัติเบื้องต้น

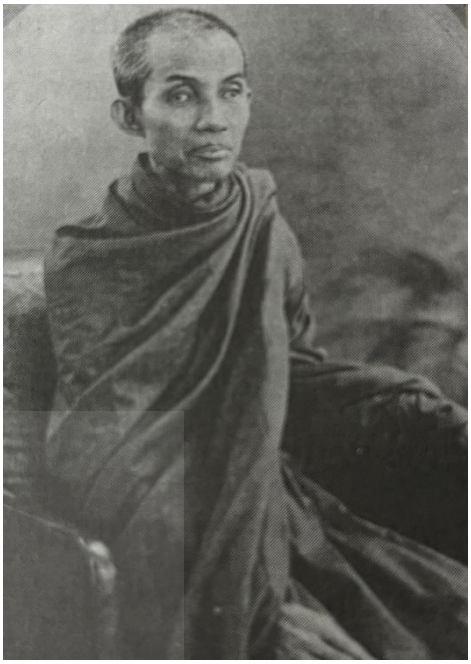

สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ทรงเป็นสมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๑๐ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์มีพระนามเดิมว่า พระองค์เจ้ามนุษยนาคมานพ เป็นพระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ พระมารดา คือ เจ้าจอมมารดาแพ ประสูติเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน พ.ศ.๒๔๐๓ และเป็นพระเจ้าน้องยาเธอในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕

เมื่อพระชนมายุได้ ๑๕ พรรษา ทรงบรรพชาเป็นสามเณร ณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม แล้วเสด็จไปประทับ ณ วัดบวรนิเวศวิหาร ทรงศึกษาอักษรสมัย คือ วิชาหนังสือว่าด้วยการอ่านการเขียนมาก่อนทรงบรรพชา และทรงศึกษาเรื่อยมาจนแตกฉาน พระชนมายุ ๑๘ พรรษาทรงลาสิกขาเพื่อรับราชการในกรมราชเลขา ตำแหน่งเจ้าพนักงานสารบบฎีกา ขณะเดียวกันก็ได้ทรงศึกษาพระปริยัติธรรมไปด้วย ทรงสนพระทัยในพระพุทธศาสนาเป็นอย่างยิ่ง จนเป็นที่ประจักษ์พระราชหฤทัยในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวว่า พระเจ้าน้องยาเธอพระองค์นี้ทรงเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาอย่างจริงแท้ไม่แปรผัน ปี พ.ศ. ๒๔๒๓ พระชนมายุครบผนวช จึงได้กราบทูลลาออกจากราชการเพื่อผนวชได้ผนวชเป็นพระภิกษุ ณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม โดยมีสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาปวเรศวริยาลงกรณ์ เป็นพระอุปัชฌาย์ ผนวชแล้วเสด็จไปประทับจำพรรษา ณ วัดบวรนิเวศวิหารตลอด พระชนม์ชีพ ทรงใช้พระวิริยะอุดสาหะศึกษาเล่าเรียนพระปริยัติธรรมจนทรงสอบเปรียญ ๕ ประโยค หลังผนวชได้ ๓ พรรษา มีคุณูปการต่อพระพุทธศาสนาและประเทศชาติเป็นอเนกประการ พระอุปัชฌาย์ของพระมหากษัตริย์ ๒ พระองค์ คือ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้ารัชกาลที่ ๖ และพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ นอกจากนี้ยังเป็นพระอุปัชฌาย์ของสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอในรัชกาลที่ ๕ อีกหลายพระองค์ ทรงบำเพ็ญพระกรณียกิจเป็นประโยชน์แก่พระพุทธศาสนาทั้งด้านการศึกษาและด้านการเผยแผ่ สิ้นพระชนม์เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๖๔ สริพระชนมายุได้ ๖๒ พรรษา

ผลงานสำคัญ

พระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ทรงมีบทบาทสำคัญต่อพระพุทธด้านการศึกษาและด้านการเผยแผ่ พอประมวลได้ดังนี้

๑. ทรงจัดการสอนภิกษุสามเณรผู้บวชใหม่ให้เรียนพระธรรมวินัย ให้ภิกษุผู้พ้นจากหน้าที่เรียนพระธรรมวินัยแล้วได้เรียนบาลี โดยพระองค์เป็นพระอาจารย์สอนเอง เมื่อมีผู้เรียนจบก็ให้ช่วยสอนด้วย

๒. ทรงดำเนินการจัดตั้งมหามกุฎราชวิทยาลัยขึ้น ปัจจุบันคือมหาวิทยาลัยมหามกุฎราชวิทยาลัย เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

๓. ทรงจัดหลักสูตรการสอบทั้งฝ่ายบาลีและนักธรรมขึ้นใหม่หลายประการ ตลอดจนอนุญาตคฤหัสถ์เข้าสอบความรู้นักธรรมได้ แต่เรียกว่า ธรรมศึกษา ทั้งทรงปรับวิธีการสอบไล่นักธรรมโดยใช้วิธีเขียนแทนการแปลด้วยปากเปล่า กำหนดสอบไล่ทุกปี แทนการสอบ ๓ ปีต่อครั้ง

๔. ทรงนิพนธ์ตำราเรียนขึ้นใหม่ และทรงปรับปรุงแก้ไขตำราเรียนพระปริย์ติธรรรมจากส่วนที่ยากให้รวบรัดและง่ายขึ้น เช่น บาลีไวยากรณ์ วินัยมุข นวโกวาท พุทธานุพุทธประวัติ พุทธศาสนสุภาษิตนอกจากนี้ยังทรงชำระหลักสูตรภาษาบาลีที่คลาดเคลื่อนให้ถูกต้อง

๕. ทรงจัดให้มีโรงเรียนในวัดทั่วราชอาณาจักร เพื่อกุลบุตรจะได้ศึกษาเล่าเรียนตามพระราโชบายการปฏิรูปการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

๖. ทรงวางแนวการเผยแผ่พระพุทธศาสนา และทรงจัดระดับข้อธรรมต่าง ๆ สำหรับสั่งสอนให้เหมาะสมกับบุคคลในระดับชั้นนั้น ๆ ทรงรจนาหนังสือเบญจศีล เบญจธรรม และธรรมวิภาคคิหิปฏิบัติ แสดงคำสอนเบื้องต้นของพระพุทธศาสนาสำหรับประชาชนทั่วไปจะได้ศึกษาและนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ทรงรจนาอรรถศาสน์ แสดงประโยชน์อันบุคคลจะพึงได้ในชาตินี้และชาติหน้าตามคติทางพระพุทธศาสนา อันเป็นคำสอนที่สูงขึ้นมาอีกชั้นหนึ่ง เป็นชั้นกลาง และทรงรจนาธรรมวิจารณ์ แสดงคำสอนชั้นสูงทางพระพุทธศาสนาเพื่อประโยชน์แก่บุคคลผู้สนใจในการปฏิบัติธรรมชั้นสูง เป็นต้น

แบบอย่างในการดำเนินชีวิต

สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ทรงมีศรัทธาในพระพุทธศาสนาอย่างแรงกล้า แม้พระองค์จะเป็นโอรสกษัตริย์ มีทรัพย์สมบัติอุดมสมบูรณ์ แต่ก็มิได้ใฝ่พระทัยหลงไหลในทรัพย์ภายนอก มีพระทัยน้อมไปในอริยทรัพย์อันเป็นทรัพย์ภายใน ดังจะเห็นได้จากการทรงบรรพชาเป็นสามเณรเมื่อพระชนมายุ ๑๔ พรรษา แม้จะลาสิกขาเมื่อพระชนมายุ ๑๘ พรรษามารับราชการอยู่เป็นเวลา ๒ ปีแต่เมื่อพระชันษาครบผนวช ก็ได้ผนวชเป็นพระภิกษุและดำรงอยู่ในสมณเพศจนตลอดพระชนม์ชีพ

ทรงเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตของพุทธศาสนิกชนผู้สนใจใฝ่ธรรมทั้งหลาย สรุปได้ดังนี้

๑. เป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน คือทรงศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ ทั้งก่อนผนวชและหลังผนวช

๒. ใช้อิทธิบาทธรรมในการทรงงาน ทั้งในการรจนาหนังสือตำราต่าง ๆ และการปฏิบัติธรรม

๓. มีกตัญญูกตเวทิตาธรรม ตัวอย่างเช่น ทรงเฝ้าพยาบาลอุปัฏฐากสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาปวเรศวริยาลงกรณ์ ผู้เป็นพระอุปัชฌายในยามอาพาธ และทรงดำเนินการจัดตั้งมหามกุฎราชวิทยาลัยขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

๔. ที่มีความสันโดษ ดำรงชีวิตอย่างเรียบง่าย มุ่งปฏิบัติหน้าที่ของความเป็นสนสมะอย่างไม่ขาดตกบกพร่อง

ที่มา : นายสมมาตร์ มีศิลป์. (๒๕๕๑).หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒. กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อานาปานสติ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ **เรื่อง พระพุทธศาสนา**

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ **รายวิชา สังคมศึกษา ๓** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ**

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ ชั่วโมง**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ และศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม. ๒/๑๐ แผ่เมตตา บริหารจิตและเจริญปัญญาด้วนอานาปานสติ หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การกำหนดลมหายใจเข้าออกที่เรียกว่าอานาปานสติ เป็นวิธีการฝึกจิตที่สามารถปฏิบัติได้ในทุกโอกาส เป็นวิธีการที่เหมาะกับคนทุกเทศทุกวัย เพราะสามารถกำหนดรู้ลมหายใจ ดูความเคลื่อนไหวของกายคือท้องที่พองหรือยุบตามจังหวะของการหายใจเข้าออกได้ตลอดเวลา ประโยชน์ของอานาปานสติ จิตที่เป็นสมาธิจะมีพลังเข้มแข็งหนักแน่น มั่นคง และสงบเยือกเย็น

๓. สาระการเรียนรู้

อานาปานสติ คือ ตั้งสติไว้ที่ลมหายใจเขข้าและออก กำหนดรู้อยู่ในใจว่า

- เมื่อหายใจเข้ายาว ก็รู้ชัดว่า เราหายใจเข้ายาว
- เมื่อหายใจออกยาว ก็รู้ชัดว่า เราหายใจออกยาว
- เมื่อหายใจเข้าสั้น ก็รู้ชัดว่า เราหายใจเข้าสั้น
- เมื่อหายใจออกสั้น ก็รู้ชัดว่า เราหายใจออกสั้น

การกำหนดลมหายใจเข้าออกที่เรียกว่าอานาปานสติ นี้เป็นวิธีการฝึกจิตที่สามารถปฏิบัติได้ในทุกโอกาส เป็นวิธีการที่เหมาะกับคนทุกเทศทุกวัย เพราะสามารถกำหนดรู้ลมหายใจ ดูความเคลื่อนไหวของกายคือท้องที่พองหรือยุบตามจังหวะของการหายใจเข้าออกได้ตลอดเวลา แม้แต่ผู้ป่วยที่ไม่สามารถขยับร่างกายได้ ก็สามารถฝึกปฏิบัติอานาปานสตินี้ได้ และเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า จะช่วยให้ผู้ป่วยมีสุขภาพจิตที่เข้มแข็ง มีกำลังใจมากขึ้น ส่งผลดีต่อการรักษาอาการป่วยไปพร้อมกันด้วย

ประโยชน์ของอานาปานสติ จิตที่เป็นสมาธิจะมีพลังเข้มแข็ง หนักแน่น มั่นคง และสงบเยือกเย็น ผู้ที่มีสมาธิจิตดีย่อมจะช่วยให้

๑. เรียนหนังสือได้ดี มีประสิทธิภาพในการทำงาน
๒. ใจเย็น รู้จักการยับยั้งชั่งใจ ไม่หุนหันพลันแล่น
๓. มีความมั่นคงทางอารมณ์ ไม่เครียด ไม่วิตกกังวล
๔. มีความสุขผ่องใส ยิ้มแย้ม เบิกบาน
๕. มีความเข้มแข็ง หนักแน่น มั่นคง

๖. นอนหลับง่าย ตื่นง่ายตามที่ต้องการ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกความหมายของอานาปานสติได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ฝึกอานาปานสติทำจิตให้สงบมีสมาธิได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นประโยชน์ของการฝึกอานาปานสติในการใช้ชีวิต

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ฝึกอานาปานสติทำจิตให้สงบมีสมาธิได้ โดยเห็นประโยชน์ของการฝึกอานาปานสติในการใช้ชีวิต (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อานาปานสติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ฝึกอานาปานสติทำจิตให้สงบมีสมาธิได้ โดยเห็นประโยชน์ของการฝึกอานาปานสติในการใช้ชีวิต (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒) **ด้านความรู้** - บอกความหมายของอานาปานสติได้ **ด้านทักษะกระบวนการ** - ฝึกอานาปานสติทำจิตให้สงบมีสมาธิได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** - เห็นประโยชน์ของการคิดเชิงบวกในการดำเนินชีวิต	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. เปิดคลิปเพลงแดงกับเขียว และให้นักเรียนร้องตามความรู้สึก ประมาณ ๓ นาที (https://www.youtube.com/watch?v=DFEVA๕-INzM) ๒. จากนั้นปิดเพลงทันที แล้วให้นักเรียนนั่งสมาธิ ๒ นาที	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ร้องเพลงแดงกับเขียว ๒. นั่งสมาธิ ๒ นาที	- สื่อ PowerPoint เรื่อง อานาปานสติ	-	สังเกตพฤติกรรมการเรียน/แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. สนทนากับนักเรียน เมื่อออกจากสมาธิ ว่าขณะที่นักเรียนนั่งสมาธินั้น นักเรียนรู้สึกอย่างไร ๒. ขณะที่นั่งสมาธินักเรียนนึกถึงเรื่องอะไรบ้าง ๓. ครูชี้แจงว่า เราสนใจไปกับสิ่งอื่นๆไม่ได้สนใจเฉพาะจิตใจของตนเอง ๔. ชี้แจงว่าต่อไปจะให้นักเรียนฝึกใส่ใจสนใจเฉพาะจิตตนเองให้เอาสติอยู่กับลมหายใจ เข้า-ออก ซึ่งเรียกว่าอานาปานสติ “เมื่อหายใจเข้ายาว ก็รู้ชัดว่า หายใจเข้ายาว” “เมื่อหายใจออกยาว ก็รู้ชัดว่า หายใจออกยาว” “เมื่อหายใจเข้าสั้น ก็รู้ชัดว่า หายใจเข้าสั้น”	**ขั้นสอน (๑๕ นาที)** ๑.สนทนาร่วมกับครู ๒. ตอบคำถามครูว่าขณะนั่งสมาธินึกถึงเรื่องอะไร ๓. ฟังครูชี้แจง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อานาปานสติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้	“เมื่อหายใจออกสั้น ก็รู้ชัดว่า หายใจออกสั้น” หากเผลอไปคิดเรื่องอื่นให้ดึงสติกลับมาอยู่กับลมหายใจ **ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที)** ๑. ให้นักเรียนฝึกอยู่กับลมหายใจ ๕ นาที โดย “เมื่อหายใจเข้ายาว ก็รู้ชัดว่า หายใจเข้ายาว” “เมื่อหายใจออกยาว ก็รู้ชัดว่า หายใจออกยาว” “เมื่อหายใจเข้าสั้น ก็รู้ชัดว่า หายใจเข้าสั้น” “เมื่อหายใจออกสั้น ก็รู้ชัดว่า หายใจออกสั้น” ๒. หลังจากนักเรียนออกจากสมาธิ ครูสนทนากับนักเรียนด้วยประเด็นดังต่อไปนี้ ๒.๑ ขณะทำสมาธิสติของนักเรียนอยู่กับลมหายใจเข้า-ออก ตลอดเวลาหรือไม่ ๒.๒ นักเรียนเผลอคิดเรื่องอื่นหรือไม่ ๒.๓ เมื่อนักเรียนเผลอคิดเรื่องอื่น นักเรียนสามารถดึงสติกลับมาอยู่กับลมหายใจได้เร็วขึ้นเพียงใด ๓. เปิดคลิปเพลงมะมะมะ หมูเด้ง และให้นักเรียนร้องและเต้นตามความรู้สึก ประมาณ ๓ นาที (https://www.youtube.com/watch?v=OdPElWX	**ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที)** ๑. ฝึกอยู่กับลมหายใจ ๕ นาที ตามครูชี้แจง ๒. สนทนากับครู ๒.๑ ไม่ได้อยู่กับลมหายใจตลอดเวลา แต่ทำได้ดีกว่าครั้งแรก ๒.๒ คิดเรื่องอื่น (อาหารเย็น, การบ้านที่ยังทำไม่เสร็จ, การสอบเก็บคะแนน) ๒.๓ ได้เร็วขึ้นกว่าครั้งแรกที่ทำสมาธิ ๓. ร้องและเต้นเพลงมะมะมะ หมูเด้ง ตามความรู้สึก			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อานาปานสติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	P๔d๔) ๓.๑ ให้นักเรียนฝึกอาณาปานสติอีก ๕ นาที ให้นักเรียนตามรู้สติของตนเองให้เร็ว หากเผลอคิดเรื่องอื่นไม่อยู่กับลมหายใจ เข้า-ออก ให้รีบดึงกับมา ด้วย “เมื่อหายใจเข้ายาว ก็รู้ชัดว่า หายใจเข้ายาว” “เมื่อหายใจออกยาว ก็รู้ชัดว่า หายใจออกยาว” “เมื่อหายใจเข้าสั้น ก็รู้ชัดว่า หายใจเข้าสั้น” “เมื่อหายใจออกสั้น ก็รู้ชัดว่า หายใจออกสั้น” ๓.๒ สนทนากับนักเรียนว่า ครั้งนี้นักเรียนสามารถดึงสติให้มาอยู่กับลมหายใจได้ดีขึ้นหรือไม่ ๔. เปิดคลิปเพลงยายแล่ม และให้นักเรียนร้องและเต้นตามความรู้สึก ประมาณ ๓ นาที (https://www.youtube.com/watch?v=orWeiRoScDs) ๔.๑ ให้นักเรียนฝึกอาณาปานสติอีก ๕ นาที ให้นักเรียนตามรู้สติของตนเองให้เร็ว หากเผลอคิดเรื่องอื่นไม่อยู่กับลมหายใจ เข้า-ออก ให้รีบดึงกับมา ด้วย “เมื่อหายใจเข้ายาว ก็รู้ชัดว่า หายใจเข้ายาว” “เมื่อหายใจออกยาว ก็รู้ชัดว่า หายใจออกยาว”	๓.๑ ฝึกอาณาปานสติอีก ๕ นาทีตามครูชี้แจง ๓.๒ ได้ดีขึ้นกว่า ๒ ครั้งแรก สามารถดึงสติกับมาอยู่กับลมหายใจได้เร็ว ๔. ร้องและเต้นเพลงยายแล่ม ตามความรู้สึก ๔.๑ ฝึกอาณาปานสติอีก ๕ นาทีตามครูชี้แจง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อานาปานสติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	“เมื่อหายใจเข้าสั้น ก็รู้ชัดว่า หายใจเข้าสั้น” “เมื่อหายใจออกสั้น ก็รู้ชัดว่า หายใจออกสั้น” ๔.๒ สนทนากับนักเรียนว่า ครั้งนี้นักเรียนสามารถดึงสติให้มาอยู่กับลมหายใจได้ดีขึ้นหรือไม่ ๕. สนทนาว่า การดึงสติให้อยู่กับลมหายใจ มีประโยชน์อย่างไรในการดำเนินชีวิตของนักเรียนเวลาเรียน อ่านหนังสือ หรือทำการบ้าน หากเผลอคิดเรื่องอื่น ก็สามารถดึงสติกลับมาจดจ่อกับสิ่งที่ทำอยู่ได้เร็ว จิตจะเป็นสมาธิ	๔.๒ ได้ดีขึ้นกว่าทุกครั้งสามารถดึงสติกับมาอยู่กับลมหายใจได้เร็ว ๕. สนทนาร่วมกับครู			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. นักเรียนร่วมกันอภิปราย ประเด็นดังต่อไปนี้ ๑.๑ การฝึกอานาปานสติสามารถทำได้อย่างไรบ้าง	**ขั้นสรุป (๕ นาที)** ๑. อภิปราย ๑.๑ วิธีการฝึกอานาปานสติในเบื้องต้น ควรหาสถานที่ที่เหมาะสม ไม่มีผู้คนพลุกพล่าน ไม่มีเสียงดังเกินไปไม่มีสิ่งรบกวนมากนัก จากนั้นควรตัดความกังวลใจออกไป โดยไม่คิดถึงเรื่องอื่น ใส่ใจเฉพาะชีวิตจิตของตนเองจริง ๆ โดยการนั่งขัดสมาธิ ตั้งกายให้ตรง เอาสติกำหนดลมหายใจเข้าออกอย่างต่อเนื่องและตามกำหนดเวลาที่ต้องการได้ด้วยโดยมีให้คิดไปถึงเรื่องอื่น			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อานาปานสติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๒ การฝึกอานาปานสติมีประโยชน์อย่างไรบ้าง ๒. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะท้อนกลับในชั่วโมงต่อไป ๒. ครูบันทึกผลการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้ ๓. ครูให้โอกาสนักเรียนในการแก้ไข/พัฒนางานได้ตามศักยภาพของนักเรียน	๑.๒ ประโยชน์ของอานาปานสติ จิตที่เป็นสมาธิจะเรียนหนังสือได้ดี มีประสิทธิภาพในการทำงาน ใจเย็น รู้จักการยับยั้งชั่งใจ ไม่หุนหันพลันแล่น มีความมั่นคงทางอารมณ์ ไม่เครียด ไม่วิตกกังวล มีความสุขผ่องใส ยิ้มแย้ม เบิกบาน มีความเข้มแข็งหนักแน่น มั่นคง และนอนหลับง่าย ตื่นง่ายตามที่ต้องการ			

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง อานาปานสติ

๙. การประเมินผลรวบยอด

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกความหมายของอานาปานสติได้	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ฝึกอานาปานสติทำจิตให้สงบมีสมาธิได้			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นประโยชน์ของการฝึกอานาปานสติในการใช้ชีวิต			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) ฝึกอานาปานสติทำจิตให้สงบมีสมาธิได้ โดยเห็นประโยชน์ของการฝึกอานาปานสติในการใช้ชีวิต (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			

สำนักวิชาการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินมี ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ						รวม
		๑. ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา			๒. ตั้งใจเรียน ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม			๖
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
.								

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

การจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ และศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม. ๒/๙ เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิตเพื่อการเรียนรู้และดำเนินชีวิตด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการคือ วิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม และวิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

วิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม (หรือวิธีคิดแบบเร้ากุศล) มีการฝึกคิดในทางบวก เปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาส ช่วยให้ไม่ท้อถอย เกิดความคิดที่จะหาทางออกได้ดีขึ้น นอกจากนั้นคนที่คิดในทางที่เป็นกุศลจะมีมนุษยสัมพันธ์ดี ไม่หวาดระแวงหรือคิดรังเกียจเพื่อนอย่างไร้เหตุผล โดยพยายามค้นหาส่วนดีและนำมาใช้ให้เกิดคุณค่า เป็นประโยชน์ต่อชีวิตและภารกิจที่ปฏิบัติ

๓. สาระการเรียนรู้

การฝึกคิดในทางบวก และวิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม (หรือวิธีคิดแบบเร้ากุศล) เป็นการสร้างกำลังใจให้กล้าเผชิญกับสถานการณ์และปัญหา ดังมีสำนวนที่ว่า เปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาส ช่วยให้ไม่ท้อถอย เกิดความคิดที่จะหาทางออกได้ดีขึ้น นอกจากนั้น คนที่คิดในทางที่เป็นกุศล จะมีมนุษยสัมพันธ์ดี การอยู่ร่วมกันและการทำงานร่วมกันจะประสบความสำเร็จ หวาดระแวงหรือคิดรังเกียจเพื่อนอย่างไร้เหตุผล โดยพยายามค้นหาส่วนดีและนำมาใช้ให้เกิดคุณค่า

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกวิธีคิดตามโยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์สถานการณ์ตัวอย่าง โดยใช้วิธีคิดตามโยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นประโยชน์ของการคิดตามโยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมในการดำเนินชีวิต

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์สถานการณ์ตัวอย่าง โดยใช้วิธีคิดตามโยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมได้ โดยเห็นประโยชน์ของการคิดเชิงบวกในการดำเนินชีวิต (๑.๑.๑ , ๑.๔.๑ , ๒.๑.๑ , ๒.๒.๓ , ๓.๑.๑ , ๓.๒.๒ , ๔.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์สถานการณ์ตัวอย่าง โดยใช้วิธีคิดตามโยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมได้ โดยเห็นประโยชน์ของการคิดเชิงบวกในการดำเนินชีวิต (๑.๑.๑ , ๑.๔.๑ , ๒.๑.๑ , ๒.๒.๓ , ๓.๑.๑ , ๓.๒.๒ , ๔.๒.๒) **ด้านความรู้** บอกวิธีคิดตามโยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๒ กลุ่ม กลุ่ม ๑ นักเรียนที่ไม่ใช่นักกีฬาโรงเรียน กลุ่ม ๒ นักเรียนที่เป็นนักกีฬาโรงเรียน ชี้แจงนักเรียนว่า ให้นักเรียนสวมบทบาทตามกลุ่มที่แบ่งไว้ ๒. ครูเล่าเรื่อง “เพื่อนนักกีฬา” ให้นักเรียนฟัง ดังนี้ “ห้องเรียนของเรามีนักกีฬาของ โรงเรียน อยู่ ๒ คน เขาต้องซ้อมวิ่งทุกเช้าและทุกเย็น เมื่อเลิกเรียนแล้วกว่าจะกลับถึงบ้าน ทำการบ้านเสร็จต้องนอนดึก และมานั่งเรียนในห้องเรียนด้วยความอ่อนเพลียเขาต้องซ้อมวิ่งทุกเช้าและทุกเย็น เมื่อเลิกเรียนแล้วกว่าจะกลับถึงบ้าน ทำการบ้านเสร็จต้องนอนดึก และมานั่งเรียนในห้องเรียนด้วยความอ่อนเพลีย เวลาครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มทำงานไม่มีใครอยากให้ ๒ คนนี้เข้ากลุ่ม เพราะเขานั่งหลับเวลาประชุม และไม่มีเวลาช่วยกลุ่มทำงานอย่างเต็มที่ ทั้งพวกนักเรียนและนักกีฬาต่างก็รู้สึกหงุดหงิด ไม่สบายใจ	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. นักเรียนรับบทบาทเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่ม ๑ นักเรียนที่ไม่ใช่นักกีฬาโรงเรียน กลุ่ม ๒ นักเรียนที่เป็นนักกีฬาโรงเรียน นักเรียนสวมบทบาทตามกลุ่มที่แบ่งไว้ ๒. นักเรียนฟังเรื่อง “เพื่อนนักกีฬา” จากครูอย่างตั้งใจ	- สื่อ PowerPoint เรื่อง โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม	-	ตรวจใบงานที่ ๘ เรื่อง คิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม /ใบงานที่ ๘ เรื่อง คิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม สังเกตพฤติกรรมการเรียน/แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านทักษะกระบวนการ วิเคราะห์สถานการณ์ตัวอย่าง โดยใช้วิธีคิดตามโยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** เห็นประโยชน์ของการคิดเชิงบวกในการดำเนินชีวิต **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้	ฝ่ายหนึ่งเห็นว่านักกีฬาเอาแต่เล่นมาเอาเปรียบเพื่อนในห้องเรียน ส่วนนักกีฬาก็รู้สึกน้อยใจว่าตนฝึกซ้อมเพื่อชื่อเสียงของโรงเรียน เสียสละทุกอย่าง ทำไมเพื่อนจึงไม่เห็นใจบ้างเลย” **ขั้นสอน (๒๐ นาที)** ๑. ครูถามนักเรียน ๑.๑ นักเรียนรู้สึกต่อนักกีฬาโรงเรียนอย่างไร ๑.๒ นักเรียนไม่พอใจนักกีฬาโรงเรียนจะพูดต่อว่านักกีฬาว่าอย่างไร ๑.๓ นักกีฬารู้สึกอย่างไรกับนักเรียนที่ไม่ใช่นักกีฬา ๑.๔ นักกีฬาไม่พอใจนักเรียนที่ไม่ใช่นักกีฬาจะพูดต่อว่าเพื่อนอย่างไร	**ขั้นสอน (๒๐ นาที)** ๑. นักเรียนสวมบทบาทตามกลุ่มที่แบ่งไว้และตอบคำถามครู ดังนี้ ๑.๑ ไม่พอใจ ไม่อยากให้เข้ากลุ่มด้วย หงุดหงิดที่นักกีฬาโรงเรียนไม่ตั้งใจทำงาน ๑.๒ เราไม่อยากได้เธอมาอยู่ในกลุ่ม, ตั้งใจทำงานกลุ่มหน่อยสิ, อย่ากินแรงเพื่อนสิ ๑.๓ ไม่พอใจ หงุดหงิดที่เพื่อนไม่ยอมเข้าใจว่าตนเองเหนื่อย และทำเพื่อชื่อเสียงของโรงเรียน ๑.๔ พวกเธอรู้ไหมว่า ซ้อมกีฬาเหนื่อยแค่ไหนให้พวกเธอไปแข่ง พวกเธอก็ไม่มีทางชนะหรอก			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๑.๕เมื่อต่างฝ่ายต่างพูดไม่ดีใส่กันจะเกิดผลเสียอย่างไร ๑.๖นักเรียนควรคิดอย่างไรกับนักกีฬาโรงเรียน ๑.๗ เมื่อทำงานกลุ่มนักเรียนควรปฏิบัติต่อนักกีฬาโรงเรียนอย่างไร ๑.๘ นักกีฬาโรงเรียนควรคิดอย่างไรกับเพื่อนที่ไม่ใช่นักกีฬาโรงเรียน ๑.๙ เมื่อทำงานกลุ่ม นักกีฬาโรงเรียนควรปฏิบัติอย่างไรกับนักเรียนที่ไม่ใช่นักกีฬาโรงเรียน ๒. สนทนาว่าได้ข้อคิดอะไรจากเรื่องนี้บ้าง ครูชี้แจงว่าเมื่อเกิดปัญหาอะไรขึ้น ในฝึกคิดในทางบวก เปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาส จะเกิดความคิดที่จะหาทางออกได้ดีขึ้น คนที่คิดในทางที่เป็นกุศล จะมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	๑.๕ จะเกิดผลเสีย โกรธกัน การทำงานกลุ่มไม่ประสบความสำเร็จเพราะไม่ช่วยกันทำงาน ๑.๖ เพื่อนเสียสละเวลาส่วนตัวหลังเลิกเรียนไปซ้อมกีฬาเพื่อเป็นตัวแทนโรงเรียนไปแข่ง ๑.๗ หากเพื่อนเหนื่อยเพลีย และยังพอมีเวลาทำงานอยู่ ก็ให้เพื่อนได้พักผ่อนก่อน เมื่อแบ่งงานกันทำก็ตกลงกันว่าให้เพื่อนทำงานความถนัดของเพื่อน ๑.๘ เพื่อนดีมากเลย ที่ยอมให้เราเข้ากลุ่มและเข้าใจว่าเราเหนื่อยและเพลีย ๑.๙ ทำงานเต็มความสามารถให้งานกลุ่มออกมาดีที่สุด ๒. ได้รู้ว่าเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นให้พูดกันดีๆ และควรหาทางออกที่ดี			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๓. แจกกระดาษให้นักเรียนทุกคนเขียนชื่อตนเองแล้วส่งต่อๆกันเมื่อได้รับกระดาษชื่อใคร ให้เขียนข้อดีของคนนั้น ๑ ข้อ หลังจากเขียนข้อดีครบทุกคนแล้วอภิปรายร่วมกัน ดังนี้ ๓.๑ นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ว่าทุกคนมีข้อดี ๓.๒ หากต้องทำงานร่วมกันต่างคนต่างคิดดีต่อกันจะดีอย่างไร ๓.๓ การคิดดีต่อผู้อื่นส่งผลดีอย่างไร ๔. ครูชี้แจงว่า การคิดดีในลักษณะนี้เรียกว่า การคิดแบบปลุกเร้าคุณธรรม มีการฝึกคิดบวก คิดในทางมี่เป็นกุศล จะมีมนุษยสัมพันธ์ดี โดยพยายามค้นหาส่วนดีและนำมาใช้ให้เกิดคุณค่าเป็นประโยชน์ต่อชีวิตและภารกิจที่ปฏิบัติ	๓. นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่งครูอย่างตั้งใจและร่วมอธิปราย ดังนี้ ๓.๑ เห็นด้วย ๓.๒ ทำให้ทำงานร่วมกันด้วยดี ช่วยกันทำงานจนสำเร็จ ๓.๓ อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ๔. นักเรียนตั้งใจฟังครูชี้แจงและคิดตามอย่างตั้งใจ			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ให้นักเรียนทำใบงาน ๑. พระธรรมโกศาจารย์ (พุทธทาสภิกขุ) ได้เขียนกลอนและแสดงความคิดเห็นไว้ในหัวข้อธรรมว่า มองแต่แง่ดี	**ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที)** นักเรียนทำใบงาน ดังนี้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	เฉิด “เขามีส่วนเลวบ้างช่างหัวเขา จงเลือกเอาส่วนที่ดีเขามีอยู่ เป็นประโยชน์โลกบ้างยังน่าดู ส่วนที่ชั่วอย่าไปรู้ของเขาเลย จะหาคนมีดีโดยส่วนเดียว อย่ามัวเที่ยวค้าหาสหายเอ๋ย เหมือนเที่ยวหาหนวดเต่าตายเปล่าเอย ฝึกให้เคยมองแต่ดีมีคุณจริง” นักเรียนอ่านกลอนและแสดงความคิดเห็นดังนี้ ๑.๑ ในโลกนี้มีคนที่มีแต่ความดี ไม่มีความไม่ดีเลยหรือไม่ อย่างไร ๑.๒ ตัวนักเรียนเองมีนิสัยส่วนที่ไม่ดีหรือไม่ ยกตัวอย่าง ๑.๓ การอยู่ร่วมกับคนอื่น เมื่อพบคนที่ทำอะไรไม่ถูกใจเราเราควรคิดอย่างไร และปฏิบัติอย่างไร ๑.๔ ถ้าคิดดีต่อกัน ปฏิบัติดีต่อกัน จะเกิดผลดี	๑.๑ ไม่มี เพราะ คนทุกคนมีทั้งความดีและความไม่ดี ไม่มีคนที่ดีร้อยเปอร์เซ็นต์ ๑.๒ นักเรียนตอบตามที่ตนเองคิด ๑.๓ มองส่วนดีของผู้อื่น ทำดีต่อกัน พูดดีต่อกัน ๑.๔ พูดกันด้วยดี ไม่โกรธกัน ไม่ทะเลาะกัน จะ			

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	อย่างไร ๒. สนทนาร่วมกัน ว่านักเรียนตอบคำถามว่าอย่างไรบ้าง	ประสบความสำเร็จในการทำงานร่วมกัน ๒. สนทนาร่วมกันกับครู			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) สนทนาร่วมกันว่า ๑. การคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมคือแบบใด ๒. ส่งผลดีอย่างไร ๓. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะท้อนกลับในชั่วโมงต่อไป ๔. ครูบันทึกผลการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้ ๕. ครูให้โอกาสนักเรียนในการแก้ไข/พัฒนางานได้ตามศักยภาพของนักเรียน	**ขั้นสรุป (๕ นาที)** สนทนาร่วมกัน ๑. คิดดีต่อกัน ฝึกคิดทางบวก คิดในทางที่เป็นกุศล ๒. เกิดความคิดหาทางออกได้ดีขึ้น เปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาส มีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีพยายามค้นหาส่วนดีและนำมาใช้ให้เกิดคุณค่า ภารกิจที่ปฏิบัติก็สำเร็จ			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม

๒) ใบงานที่ ๘ เรื่อง คิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๘ เรื่อง คิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกวิธีคิดตามโยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมได้	ตรวจใบงานที่ ๘ เรื่อง คิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม	ใบงานที่ ๘ เรื่อง คิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์สถานการณ์ตัวอย่าง โดยใช้วิธีคิดตามโยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมได้			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นประโยชน์ของการคิดเชิงบวกในการดำเนินชีวิต			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) วิเคราะห์สถานการณ์ตัวอย่าง โดยใช้วิธีคิดตามโยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมได้ โดยเห็นประโยชน์ของการคิดเชิงบวกในการดำเนินชีวิต (๑.๑.๑ , ๑.๔.๑ , ๒.๑.๑ , ๒.๒.๓ , ๓.๑.๑ , ๓.๒.๒ , ๔.๒.๒)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔.ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. นักเรียนคิดว่าในโลกนี้มีแต่คนดีไม่มีคนที่ไม่ดีเลย มีหรือไม่ อย่างไร	อธิบายได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจ หรือไม่มีการอธิบาย
๒. นักเรียนคิดว่าตัวนักเรียนเองมีนิสัยที่ไม่ดีหรือไม่ ยกตัวอย่าง			
๓. การอยู่ร่วมกับคนอื่น เมื่อพบคนที่ทำอะไรไม่ถูกใยเราเราควรคิดอย่างไรและปฏิบัติอย่างไร			
๔. ถ้าคิดดีต่อกัน ปฏิบัติดีต่อกัน จะเกิดผลดีอย่างไรในสังคม			

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๐ – ๑๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๘ – ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๖ – ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินมี ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ						รวม
		๑. ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา			๒. ตั้งใจเรียน ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม			๖
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
.								

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๘ เรื่อง คิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทกลอนและตอบคำถามต่อไปนี้

"เขามีส่วนเลวบ้างช่างหัวเขา จงเลือกเอาส่วนที่ดีเขามีอยู่เป็น
ประโยชน์โลกบ้างยังน่าดู ส่วนที่ชั่วอย่าไปรู้ของเขาเลย
จะหาคนมีดีโดยส่วนเดียว อย่ามัวเที่ยวค้าหาสหายเอ๋ย
เหมือนเที่ยวหาหนวดเต่าตายเปล่าเอย ฝึกให้เคยมองแต่ดีมีคุณจริง"

๑. นักเรียนคิดว่าในโลกนี้มีแต่คนดีไม่มีคนที่ไม่ดีเลย มีหรือไม่ อย่างไร
.....
.....
.....

๒. นักเรียนคิดว่าตัวนักเรียนเองมีนิสัยที่ไม่ดีหรือไม่ ยกตัวอย่าง
.....
.....
.....

๓. การอยู่ร่วมกับคนอื่น เมื่อพบคนที่ทำอะไรไม่ถูกใยเราเราควรคิดอย่างไร และปฏิบัติอย่างไร
.....
.....
.....
.....

๔. ถ้าคิดดีต่อกัน ปฏิบัติดีต่อกัน จะเกิดผลดีอย่างไรในสังคม
.....
.....
.....

เฉลยใบงานที่ ๘ เรื่อง คิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทกลอนและตอบคำถามต่อไปนี้

"เขามีส่วนเลวบ้างช่างหัวเขา จงเลือกเอาส่วนที่ดีเขามีอยู่เป็น
ประโยชน์โลกบ้างยังน่าดู ส่วนที่ชั่วอย่าไปรู้ของเขาเลย
จะหาคนมีดีโดยส่วนเดียว อย่ามัวเที่ยวค้าหาสหายเอ๋ย
เหมือนเที่ยวหาหนวดเต่าตายเปล่าเอย ฝึกให้เคยมองแต่ดีมีคุณจริง"

๑. นักเรียนคิดว่าในโลกนี้มีแต่คนดีไม่มีคนที่ไม่ดีเลย มีหรือไม่ อย่างไร
ตอบ ไม่มี เพราะมนุษย์ทุกคนต่างมีทั้งข้อดีและข้อเสียกันทุกคน เราทุกคนต่างมีสิ่งแวดล้อม การเลี้ยงดูที่ไม่เหมือนกัน พบเจอปัญหาที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับว่าเรามีมุมมองที่มองกันในด้านไหนและมีวิธีการรับมือของแต่ละคนแตกต่างกันอย่างไร

๒. นักเรียนคิดว่าตัวนักเรียนเองมีนิสัยที่ไม่ดีหรือไม่ ยกตัวอย่าง
ตอบ มี
ไม่ชอบกินผักทำให้ร่างกายไม่แข็งแรง
ชอบตัดสินผู้อื่นจากภายนอก
มองปัญหาของตนเองเป็นเรื่องใหญ่เสมอ

๓. การอยู่ร่วมกับคนอื่น เมื่อพบคนที่ทำอะไรไม่ถูกใจเราเราควรคิดอย่างไร และปฏิบัติอย่างไร
ตอบ มองในส่วนที่ดีของผู้อื่น คิดในทางที่บวก ไม่หวาดระแวงหรือคิดรังเกียจเพื่อนอย่างไร้เหตุผล ยอมรับความแตกต่างระหว่างกัน ฝึกฝนความอดทนและมีความเมตตาผู้อื่น จะช่วยให้เราเข้าใจผู้อื่นได้ดียิ่งขึ้น

๔. ถ้าคิดดีต่อกัน ปฏิบัติดีต่อกัน จะเกิดผลดีอย่างไรในสังคม
ตอบ เกิดความคิดที่จะหาทางออกได้ดีขึ้น มีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดี เกิดคุณค่าเป็นประโยชน์ต่อชีวิต สร้างความสงบและสามัคคี ลดความขัดแย้งของคนในสังคม ทำให้สังคมสามารถพัฒนาไปได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

ใบความรู้ เรื่อง คิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

วิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม (หรือวิธีคิดแบบเร้ากุศล)

เมื่อเรามองดูกลุ่มเมฆบนฟ้า ตามองเห็น สมองรับรู้ และปรุงแต่งให้เราเห็นเป็นภาพต่าง ๆ บ้างก็เห็นเป็นภาพภูเขาปกคลุมด้วยหิมะลอยเลื่อนไปตามลม บางคนเห็นปุยเมฆขาวคิดถึงขนมถ้วยฟู บางคนเห็นเป็นภาพยักษ์อ้าปากน่าเกลียดน่ากลัวจิตของเราปรุงคิดไปต่าง ๆ ตามประสบการณ์และวิธีคิด คนเราจึงมักจะเห็นสิ่งเดียวกัน แต่แปลความหมายแตกต่างกัน มองในแง่ดีก็ดูสวยงามมองในแง่ร้ายก็น่าเกลียด ไม่ชอบใจ ทั้ง ๆ ที่ความเป็นจริงอาจจะไม่ใช่สิ่งที่คิดก็ได้

วิธีคิดที่ถูกต้องแยบคาย ตามหลักโยนิโสมนสิการ วิธีหนึ่ง ได้แก่ วิธีคิดแบบอุบาย หมายถึง การคิดในทางที่ดี ทางที่เป็นกุศล ซึ่งเกิดจากพื้นฐานทางจิตใจที่สะอาดผ่องใส ไม่ด้วยกิเลสและความทะยานอยากแก่งแย่งแข่งดี การคิดถูกวิธีจนเกิดกุศลธรรมนี้ เป็นการสติ และรู้เท่าทันความเป็นจริง แม้จะมองในแง่ดีแต่ก็ไม่ประมาทหรือหลงงมงาย

ปัจจุบันนี้ มีการฝึกคิดในทางบวก เพื่อสร้างกำลังใจให้กล้าเผชิญกับสถานการณ์และปัญหา ดังมีสำนวนที่ว่า เปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาส ช่วยให้ไม่ท้อถอยเกิดความคิดที่จะทางออกได้ดีขึ้น นอกจากนั้นคนที่คิดในทางที่เป็นกุศล จะมีมนุษยสัมพันธ์ดี ไม่หวาดระแวงหรือคิดรังเกียจเพื่อนอย่างไร้เหตุผล การอยู่ร่วมกันและการทำงานร่วมกันจะไม่มีทางประสบความสำเร็จ ถ้าคนในกลุ่มต่างมองกันในแง่ร้ายกลัวจะเสียเปรียบ เกี่ยงงอนกันในทุกงานที่ทำ แต่ในทางกลับกัน ถ้าทุกคนในกลุ่มพยายามหาความสามารถของสมาชิกในกลุ่ม มอบหมายงานที่เขาถนัด ให้กำลังใจกัน ยอมรับคำวิจารย์ของกันและกัน งานของกลุ่มก็จะสำเร็จได้ดีด้วย

ไม่ว่าจะเป็นคนสัตว์ ต้นไม้ แม่น้ำลำธาร สิ่งอของต่าง ๆ ล้วนมีทั้งส่วนดีและส่วนเสีย มีทั้งด้านบวกและด้านลบ ผู้ที่มีปัญญาจึงพยายามค้นหาส่วนดีและมาใช้ให้เกิดคุณค่า เป็นประโยชน์ต่อชีวิตและภารกิจที่ปฏิบัติอยู่ การคิดในแงดีเป็นอุบายอย่าหนึ่ง แปลตามศัพท์ว่า วิธีการอันแยบคายซึ่งนำไปสู่ความสำเร็จ ทั้งนี้มิใช่เล่ห์เหลี่ยมกลโกง ซึ่งเป็นวิธีการของคนพาล

ที่มา : นายสมมาตร์ มีศิลป์. (๒๕๕๑).หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒. กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.

การจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง โยนิโสมนสิการแบบอรรถธรรมสัมพันธ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ และศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม. ๒/๙ เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิตเพื่อการเรียนรู้และดำเนินชีวิตด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการคือ วิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม และวิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

วิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ต้องปฏิบัติตนตามทางสายกลาง ไม่สุดโต่งจนเครียดเกินไป และสบายเกินไป เมื่อมีจุดหมายแล้ว บางครั้งอาจจะพลั้งพลาด หรือผิดหวังบ้าง ก็ถือเป็นประสบการณ์ที่จะนำมาเป็นบทเรียนของชีวิตในระยะต่อไป

๓. สาระการเรียนรู้

วิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ คือ การคิดพิจารณาให้เข้าใจความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันระหว่าง อรรถ คือ ความมุ่งหมายหรือสาระที่พึงประสงค์ กับ ธรรม คือหลักความจริง ความดีงาม หลักปฏิบัติ วิธีคิดแบบนี้ต้องอาศัยความรู้และประสบการณ์ เช่น การได้รับคำสั่งสอน การได้ทดลองทำ การฝึกสติ และฝึกคิดพิจารณา ความรู้และประสบการณ์ที่สะสมไว้ช่วยให้บุคคลดำเนินชีวิตและคิดแก้ปัญหาโดยยึดหลักการและเหตุผลมากกว่าการใช้อารมณ์ อีกทั้งยังนำหลักการเหล่านั้นมาตั้งความมุ่งหมายของชีวิต อย่างถูกต้องทำนองคลองธรรม

ชีวิตของนักเรียนกำลังอยู่ในวัยเริ่มรุ่น คนวัยนี้มีอารมณ์รัก ชอบ เกลียดชัง สมหวัง ผิดหวังที่ค่อนข้าง ร้อนและรุนแรง คนที่มุ่งหวังที่จะพัฒนาตนให้เป็นคนเก่ง ก็จะมานะพยายามคิดทำฝึกฝนจนเคร่งเครียดเหนื่อยล้า และจะรู้สึกผิดหวังอย่างยิ่งที่ผลการแข่งขันหรือคะแนนที่ ได้รับไม่เป็นไปตามที่หวัง คนที่เรียนตามสบายก็ไม่คิดอะไร มีงานบ้านและการบ้านแค่ไหนก็ทำแค่นั้น สนุกสนาน กับการกิน การเล่นเกม และเสียงเพลง ชีวิตนี้จะเอาอะไรกันนักหนา

วิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ต้องปฏิบัติตนตามทางสายกลาง ไม่สุดโต่งจนเครียดเกินไป และสบายเกินไป เมื่อมีจุดหมายแล้ว บางครั้งอาจจะพลั้งพลาด หรือผิดหวังบ้าง ก็ถือเป็นประสบการณ์ที่จะนำมาเป็นบทเรียนของชีวิตในระยะต่อไป

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกวิธีคิดตามโยนิโสมนสิการแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์เหตุการณ์ตัวอย่าง โดยใช้วิธีคิดตามโยนิโสมนสิการแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นประโยชน์ของการคิดแบบเชื่อมโยงจุดมุ่งหมายในการดำเนินชีวิตกับหลักปฏิบัติตามทางสายกลาง

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์เหตุการณ์ตัวอย่าง โดยใช้วิธีคิดตามโยนิโสมนสิการแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ได้ โดยเห็นประโยชน์ของการคิดแบบเชื่อมโยงจุดมุ่งหมายในการดำเนินชีวิตกับหลักปฏิบัติตามทางสายกลาง (๑.๑.๑, ๑.๔.๑ , ๒.๑.๑ , ๒.๒.๓ , ๓.๑.๑ , ๓.๒.๒ , ๔.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง โยนิโสมนสิการแบบอรรถธรรมสัมพันธ์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์เหตุการณ์ตัวอย่าง โดยใช้วิธีคิดตามโยนิโสมนสิการแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ได้ โดยเห็นประโยชน์ของการคิดแบบเชื่อมโยงจุดมุ่งหมายในการดำเนินชีวิตกับหลักปฏิบัติตามทางสายกลาง (๑.๑.๑, ๑.๔.๑ , ๒.๑.๑ , ๒.๒.๓ , ๓.๑.๑ , ๓.๒.๒ , ๔.๒.๒) **ด้านความรู้** บอกวิธีคิดตามโยนิโสมนสิการแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง “กรณีศึกษา” “ข่าวจากหนังสือพิมพ์และข่าวทางโทรทัศน์ข่าวหนึ่งเป็นข่าวของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ คนหนึ่งหลงรักนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ และผิดหวังในรัก แทบหัวใจสลาย เขารู้สึกว่าชีวิตนี้ไม่มีความหมายอีกต่อไป จึงดื่มเหล้าให้เกิดความกล้า แล้วปีนขึ้นไปเดินบนระเบียงตึกชั้นที่ ๘ เพื่อจะกระโดดลงมาฆ่าตัวตาย พ่อแม่ ครู และตำรวจได้พยายามพูดเกลี้ยกล่อมเขาให้ใจเย็น ยิ่งมีคนมาพูดด้วยมากๆ เขายิ่งเครียด ตัดสินใจไม่ได้ ใจหนึ่งเขาอยากตายไปเสียให้พ้น รักเขาแล้ว เขาไม่รัก เราจะอยู่ไปทำไม แต่อีกใจหนึ่งก็ยังลังเล เมื่อได้เห็นแม่ร้องไห้พร่ำบอกว่า พ่อแม่รักลูก เขาเดินไปมาบนระเบียงตึกอยู่นานจนฤทธิ์น้ำเมาจางลง เขาเริ่มคิดอย่างมีเหตุผลมากขึ้น จึงยอมให้ตำรวจดึงแขนและฉุดตัวเขาข้ามระเบียงมาในตึก แม่กอดเขาและช่วยให้เขามีสติระงับอารมณ์เศร้า”	๑. ฟัง “กรณีตัวอย่าง” อย่างตั้งใจ	- สื่อ PowerPoint เรื่อง โยนิโสมนสิการแบบอรรถธรรมสัมพันธ์	-	ตรวจใบงานที่ ๙ เรื่อง คิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์/ใบงานที่ ๙ เรื่อง คิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ สังเกตการทำงานรายบุคคล/แบบสังเกตการทำงานรายบุคคล

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง โยนิโสมนสิการแบบอรรถธรรมสัมพันธ์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านทักษะกระบวนการ วิเคราะห์เหตุการณ์ตัวอย่าง โดยใช้วิธีคิดตามโยนิโสมนสิการแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** เห็นประโยชน์ของการคิดแบบเชื่อมโยงจุดมุ่งหมายในการดำเนินชีวิตกับหลัก**ปฏิบัติตามทางสายกลาง** **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วม	**ขั้นสอน (๒๐ นาที)** ๑. อภิปรายร่วมกัน ดังนี้ ๑.๑ นักเรียน ม.๖ ผิดพลาดอย่างไร ๑.๒ เป้าหมายสำคัญในชีวิตของนักเรียน ม.๖ คนนี้มีอะไรบ้าง ๑.๒.๑ เป้าหมายในฐานะนักเรียน ๑.๒.๒ เป้าหมายในฐานะลูก ๑.๓ ถ้าเป้าหมายของนักเรียน ม.๖ คนนี้คือเรียนให้จบ ม.๖ แล้วเรียนต่อจนจบปริญญาตรี เขาควรทำอย่างไร ๑.๔ ถ้าเอาจริงเอาจังในการเรียนจนเครียด ดีหรือไม่ หรือถ้าปล่อยตามสบาย เรียนจบก็ได้ไม่จบก็ได้ ดีหรือไม่	**ขั้นสอน (นาที)** ๑. อภิปรายร่วมกันดังนี้ ๑.๑ - ให้ความสำคัญกับความรักมากเกินไป - มีปัญหาเรื่องความรักแล้วแก้ปัญหาไม่ถูกวิธี - ไม่นึกถึงเป้าหมายสำคัญของชีวิต ๑.๒ เป้าหมายสำคัญในชีวิตของนักเรียน ม.๖ คนนี้คือ ๑.๒.๑ เรียนให้จบ ม.๖ อาจทำงานหรือเรียนต่อ ๑.๒.๒ เป็นกำลังสำคัญในบ้าน ช่วยแบ่งเบาภาระของพ่อแม่ ๑.๓ วางแผนการเรียน ทบทวนบทเรียน อ่านหนังสือเพิ่มเติม และเตรียมตัวสอบ ๑.๔ ไม่ดีทั้งสองแบบ ควรเอาจริงเอาจัง แต่ไม่เครียดเกินไป หาเวลาพักผ่อน และไม่ปล่อยตามสบายจนเกินไป เพราะจะไม่สำเร็จถึงจุดหมาย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง โยนิโสมนสิการแบบอรรถธรรมสัมพันธ์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
กิจกรรมการ เรียนรู้	๑.๕ การไม่เครียดเกินไปหรือไม่ปล่อยตามสบายเกินไป เรียกว่าการดำเนินชีวิตแบบใด ๑.๖ ให้นักเรียนคิดคำ ๓-๕ คำเป็นกำลังใจให้นักเรียน ม.๖ ทำตามเป้าหมาย คือ การเรียนต่อจนจบปริญญาตรี ๒. ครูชี้แจงว่า ปฏิบัติตนตามทางสายกลาง ไม่สุดโต่งจนเครียดเกินไป และสบายเกินไป เมื่อมีจุดหมาย บางครั้งอาจจะพลาดหรือผิดหวังก็ถือเป็นประสบการณ์ที่จะนำมาเป็นบทเรียนของชีวิตในระยะต่อไป เราเรียกวิธีคิดแบบนี้ว่าวิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์	๑.๕ การดำเนินชีวิตแบบทางสายกลาง ๑.๖ - คิดดีๆ ชีวิตมีค่า - เรื่องเล็กๆ ไม่เป็นไร - ตั้งเป้าหมาย ทำให้สำเร็จ ๒. ฟังครูชี้แจงอย่างตั้งใจ			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ๑. ให้นักเรียนทำใบงาน ๑.๑ นักเรียนตั้งเป้าหมายด้านการเรียน และการเป็นลูกที่ดี	๑. นักเรียนทำใบงาน ๑.๑ ตั้งเป้าหมายด้านการเรียนและการเป็นลูกที่ดี ๑.๑.๑ เป้าหมายด้านการเรียน - จบ ม.๒ ด้วยคะแนนดีดี เกรดดีดี - ทำการบ้านส่งตามกำหนด ไม่ดองงานไว้เยอะๆ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง โยนิโสมนสิการแบบอรรถธรรมสัมพันธ์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๒ นักเรียนกำหนดแนวทางการปฏิบัติตนอย่างไรให้เป็นไปตามเป้าหมาย .	- ทบทวนบทเรียน เพื่อให้เข้าใจในบทเรียนที่เรียนมาอย่างถ่องแท้ ๑.๑.๒ เป้าหมายการเป็นลูกที่ดี - แบ่งเบาภาระของพ่อแม่ - ไม่ทำความเดือดร้อนให้พ่อแม่ทั้งทางกายและทางใจ - ดูแลตัวเองเป็นอย่างดีเพื่อไม่ให้พ่อแม่ต้องเป็นห่วง ๑.๒ แนวทางการปฏิบัติตน ๑.๒.๑ ด้านการเรียน - ตั้งใจเรียน - ทำการบ้านส่งตามกำหนดเวลา ไม่ดองงานเก็บไว้ทำทีเดียวเยอะๆ เพราะจะทำไม่ทันและคะแนนก็จะไม่ดี - ทบทวนบทเรียนทุกครั้งที่มีโอกาส จะชาวยให้เข้าใจในสิ่งที่เรียนมากยิ่งขึ้น และเวลาสอบจะได้คะแนนดี			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง โยนิโสมนสิการแบบอรรถธรรมสัมพันธ์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		๑.๒.๒ การเป็นลูกที่ดี - มีเวลาว่างช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน หรือมีเวลาว่างมากพอก็หางานพิเศษทำเพื่อแบ่งเบาเรื่องเงิน - ไม่ว่ากำลังจะทำอะไรให้คำนึงว่าสิ่งที่กำลังจะทำ ทำให้ตัวเองและพ่อแม่เดือดร้อนหรือไม่ - ดูแลตัวเองเป็นอย่างดีไม่เอาตัวเองไปอยู่ในที่ที่ไม่ดี คบแต่เพื่อนที่ดีๆไม่ทำให้พ่อแม่ต้องเป็นห่วง			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) สนทนาร่วมกัน ดังนี้ ๑. วิธีคิดแบบแบบอรรถธรรมสัมพันธ์คืออะไร ๒. การปฏิบัติตนตามวิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ต้องทำอย่างไร	**ขั้นสรุป (๑๐ นาที)** สนทนาร่วมกัน ๑. การคิดพิจารณาให้เข้าใจความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันระหว่าง อรรถ คือความมุ่งหมายหรือสาระที่พึงประสงค์ กับ ธรรม คือหลักความจริง ความดีงาม หลักปฏิบัติ ๒. ต้องปฏิบัติตนตามทางสายกลาง ไม่สุดโต่งจนเครียดเกินไป และสบายเกินไป เมื่อมีจุดหมายแล้วบางครั้งอาจจะพลั้งพลาด หรือผิดหวังบ้าง ก็ถือเป็นประสบการณ์ที่จะนำมาเป็นบทเรียนของชีวิตใน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง โยนิโสมนสิการแบบอรรถธรรมสัมพันธ์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะท้อนกลับในชั่วโมงต่อไป ๔. ครูบันทึกผลการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้ ๕. ครูให้โอกาสนักเรียนในการแก้ไข/พัฒนางานได้ตามศักยภาพของนักเรียน	ระยะต่อไป			

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง โยนิโสมนสิการแบบอรรถธรรมสัมพันธ์

๒) ใบงานที่ ๙ เรื่อง คิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๙ เรื่อง คิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกวิธีคิดตามโยนิโสมนสิการแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ได้	ตรวจใบงานที่ ๙ เรื่อง คิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์	ใบงานที่ ๙ เรื่อง คิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์เหตุการณ์ตัวอย่าง โดยใช้วิธีคิดตามโยนิโสมนสิการแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ได้			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นประโยชน์ของการคิดแบบเชื่อมโยงจุดมุ่งหมายในการดำเนินชีวิตกับหลักปฏิบัติตามทางสายกลาง			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) วิเคราะห์เหตุการณ์ตัวอย่าง โดยใช้วิธีคิดตามโยนิโสมนสิการแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ได้ โดยเห็นประโยชน์ของการคิดแบบเชื่อมโยงจุดมุ่งหมายในการดำเนินชีวิตกับหลักปฏิบัติตามทางสายกลาง (๑.๑.๑, ๑.๔.๑ , ๒.๑.๑ , ๒.๒.๓ , ๓.๑.๑ , ๓.๒.๒ , ๔.๒.๒)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔.ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้	สังเกตการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตการทำงานรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง โยนิโสมนสิการแบบอรรถธรรมสัมพันธ์

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	**๒ (พอใช้)**	**๑ (ปรับปรุง)**
๑. ให้นักเรียนตั้งเป้าหมายด้านการเรียน และการเป็นลูกที่ดี	ตอบคำถามเป้าหมายละ ๓ ประเด็น	ตอบคำถามเป้าหมายละ ๒ ประเด็น	ตอบคำถามเป้าหมายละ ๑ ประเด็น
๒. นักเรียนกำหนดแนวทางการปฏิบัติตนอย่างไรให้เป็นไปตามเป้าหมาย	อธิบายได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจ หรือไม่มีการอธิบาย

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๔ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๓ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

โครงการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินมี ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ						รวม
		๑. ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา			๒. ตั้งใจเรียน ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม			๖
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
.								

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๙ เรื่อง คิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง โยนิโสมนสิการแบบอรรถธรรมสัมพันธ์
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ให้นักเรียนตั้งเป้าหมายด้านการเรียน และการเป็นลูกที่ดี

๑.๑ เป้าหมายด้านการเรียน (๓ ประเด็น)

.....

.....

.....

๑.๒ เป้าหมายการเป็นลูกที่ดี (๓ ประเด็น)

.....

.....

.....

๒. นักเรียนกำหนดแนวทางการปฏิบัติตนอย่างไรให้เป็นไปตามเป้าหมาย

๒.๑ แนวทางการปฏิบัติตนให้เป็นไปตามเป้าหมายด้านการเรียน

.....

.....

.....

๒.๒ แนวทางการปฏิบัติตนให้เป็นไปตามเป้าหมายการเป็นลูกที่ดี

.....

.....

.....

เฉลย ใบงานที่ ๙ เรื่อง คิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง โยนิโสมนสิการแบบอรรถธรรมสัมพันธ์
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ให้นักเรียนตั้งเป้าหมายด้านการเรียน และการเป็นลูกที่ดี

๑.๑ เป้าหมายด้านการเรียน

- จบ ม.๒ ด้วยคะแนนดีดี เกรดดีดี
- ทำการบ้านส่งตามกำหนด ไม่ดองงานไว้เยอะๆ
- ทบทวนบทเรียน เพื่อให้เข้าใจในบทเรียนที่เรียนมาอย่างถ่องแท้

๑.๒ เป้าหมายการเป็นลูกที่ดี

- แบ่งเบาภาระพ่อแม่
- ไม่ทำความเดือดร้อนให้พ่อแม่ทั้งทางกายและทางใจ
- ดูแลตัวเองเป็นอย่างดีเพื่อไม่ให้พ่อแม่ต้องเป็นห่วง

๒. นักเรียนกำหนดแนวทางการปฏิบัติตนอย่างไรให้เป็นไปตามเป้าหมาย

๒.๑ แนวทางการปฏิบัติตนให้เป็นไปตามเป้าหมายด้านการเรียน

- ตั้งใจเรียน
- ทำการบ้านส่งตามกำหนดเวลาไม่ดองงานเก็บงานไว้ทำทีเดียวเยอะๆ เพราะจะทำไม่ทันและคะแนนก็จะไม่ดี
- ทบทวนบทเรียนทุกครั้งที่มีโอกาส จะชวายให้เข้าใจในสิ่งที่เรียนมากยิ่งขึ้น และเวลาสอบจะได้คะแนนดี

๒.๒ แนวทางการปฏิบัติตนให้เป็นไปตามเป้าหมายการเป็นลูกที่ดี

- มีเวลาว่างช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน หรือมีเวลาว่างมากพอก็หางานพิเศษทำเพื่อแบ่งเบาเรื่องเงิน
- ไม่ว่ากำลังจะทำอะไรให้คำนึงว่าสิ่งที่กำลังจะทำ ทำให้ตัวเองและพ่อแม่เดือดร้อนหรือไม่
- ดูแลตัวเองเป็นอย่างดีไม่เอาตัวเองไปอยู่ในที่ที่ไม่ดี คบแต่เพื่อนที่ดีๆไม่ทำให้พ่อแม่ต้องเป็นห่วง

ใบความรู้ เรื่อง คิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง โยนิโสมนสิการแบบอรรถธรรมสัมพันธ์
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

วิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์

ปัจจุบันนี้ มีคนจำนวนมากที่ใช้ชีวิตอย่างไร้จุดหมาย รู้แต่ว่า วันหนึ่ง ๆ ต้องไปโรงเรียนกลับบ้าน หิวก็กิน ง่วงก็นอน เบื่อบ้านก็ออกไปเที่ยวกับเพื่อน ได้เงินมาก็ใช้จ่ายไป ชีวิตแบบนี้ไม่เครียดก็จริง แต่ไม่เจริญเท่าที่ควร เป็นคนที่กลวง ไม่มีแก่น จึงมักจะตั้งหลักไม่ได้ เมื่อไม่มีหลักจึงล้มง่าย ใครเล่าจะอยากมีชีวิตที่ล้มเหลว

วิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ คือการคิดพิจารณาให้เข้าใจความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันระหว่างอรรถ คือ ความมุ่งหมายหรือสาระที่พึงประสงค์ กับ ธรรม คือหลักความจริง ความดีงาม หลักปฏิบัติวิธีคิดแบบนี้ต้องอาศัยความรู้และประสบการณ์ เช่น การได้รับคำสั่งสอน การได้ทดลองทำ การฝึกสติและฝึกคิดพิจารณาความรู้และประสบการณ์ที่สะสมไว้ช่วยให้บุคคคดดำเนินชีวิตและคิดแก้ปัญหาโดยยึดหลักการและเหตุผลมากกว่าการใช้อารมณ์ อีกทั้งยังนำหลักการเหล่านั้นมาตั้งความมุ่งหมายของชีวิตอย่างถูกต้องทำนองคลองธรรม

ชีวิตของนักเรียนกำลังอยู่ในวัยเริ่มรุ่น คนวัยนี้มีอารมณ์รัก ชอบ เกลียดชัง สมหวัง ผิดหวังที่ค่อนข้างร้อนและรุนแรง คนที่มุ่งหวังที่จะพัฒนาตนให้เป็นคนเก่งก็จะมานะพยายามคิดทำฝึกฝนจนเคร่งเครียดเหนื่อยล้าและจะรู้สึกผิดหวังอย่างยิ่งที่ผลการแข่งขันหรือคะแนนที่ได้รับไม่เป็นไปตามที่หวัง คนที่เรียนตามสบายก็ไม่คิดอะไรมาก มีงานบ้านและการบ้านแค่ไหนก็ทำแค่นั้น สนุกสนานกับการกิน การเล่นเกม และเสียงเพลง ชีวิตนี้จะเอาอะไรกันนักหนา

ถ้านักเรียนรู้จักคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ นักเรียนย่อมมีหลักปฏิบัติตนตามทางสายกลางไม่สุดโต่งจนเครียดเกินไป และสบายเกินไป เมื่อนักเรียนมีจุดหมายอย่างใดแล้ว บางครั้งอาจจะพลั้งพลาดหรือผิดหวังบ้าง ก็ถือเป็นประสบการณ์ที่จะนำมาเป็นบทเรียนของชีวิตในระยะต่อไป

ที่มา : นายสมมาตร์ มีศิลป์. (๒๕๕๑).หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒. กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.

การจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง การพัฒนาตนเอง:ทบทวนอริยสัจ ๔ อานาปานสติ และโยนิโสมนสิการ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ ชั่วโมง

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๑	รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ และศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
ตัวชี้วัด ม. ๒/๘	อธิบายธรรมคุณและข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของชุมชนและสังคม
ตัวชี้วัด ม. ๒/๙	เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิตเพื่อการเรียนรู้และดำเนินชีวิตด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการคือ วิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม และวิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ
ตัวชี้วัด ม. ๒/๑๑	วิเคราะห์การปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อการดำรงตนอย่างเหมาะสมในกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลกและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๒	เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ
ตัวชี้วัด ม. ๒/๑	ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่างๆ ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การดำเนินชีวิตตามหลักพระพุทธศาสนาสามารถทำให้จิตใจสงบและมีความสุขได้ โดยอาศัยหลักธรรมสำคัญคือ อริยสัจ ๔ ซึ่งชี้ให้เห็นความจริงของชีวิตและแนวทางดับทุกข์ พร้อมทั้งการฝึกจิตด้วย อานาปานสติ เพื่อสร้างสมาธิและความมั่นคงทางใจ อีกทั้งการมีวิธีคิดแบบเร้ากุศล จะช่วยให้เกิดพลังบวกในการดำเนินชีวิต มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และสามารถเผชิญปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ รวมถึงการใช้ วิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ที่เน้นทางสายกลาง ก็จะช่วยให้สามารถปรับตัวได้เหมาะสมในทุกสถานการณ์ แม้เผชิญความผิดหวังก็ยังสามารถเรียนรู้และเติบโตได้อย่างมีคุณธรรม

๓. สาระการเรียนรู้

อริยสัจ ๔ เป็นหลักธรรมสำคัญที่สุดของพระพุทธศาสนา ได้แก่ ความจริงอันประเสริฐ คือ ความจริงเรื่องทุกข์ (สภาพที่ทนได้ยาก) เรื่องสมุทัย (เหตุให้เกิดทุกข์) เรื่องนิโรธ (ความดับทุกข์) และเรื่องมรรค (ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์)

อานาปานสติการกำหนดลมหายใจเข้าออกที่เรียกว่าอานาปานสติ เป็นวิธีการฝึกจิตที่สามารถปฏิบัติได้ในทุกโอกาส เป็นวิธีการที่เหมาะกับคนทุกเทศทุกวัย เพราะสามารถกำหนดรู้ลมหายใจ ดูความเคลื่อนไหวของกายคือท้องที่พองหรือยุบตามจังหวะของการหายใจเข้าออกได้ตลอดเวลา ประโยชน์ของอานาปานสติ จิตที่เป็นสมาธิจะมีพลังเข้มแข็ง หนักแน่น มั่นคง และสงบเยือกเย็น

วิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม (หรือวิธีคิดแบบเร้ากุศล) มีการฝึกคิดในทางบวก เปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาส ช่วยให้ไม่ท้อถอย เกิดความคิดที่จะหาทางออกได้ดีขึ้น นอกจากนั้นคนที่คิดในทางที่เป็นกุศลจะมี มนุษยสัมพันธ์ดี ไม่หวาดระแวงหรือคิดรังเกียจเพื่อนอย่างไร้เหตุผล โดยพยายามค้นหาส่วนดีและนำมาใช้ให้เกิดคุณค่าเป็นประโยชน์ต่อชีวิตและภารกิจที่ปฏิบัติ

วิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ต้องปฏิบัติตนตามทางสายกลาง ไม่สุดโต่งจนเครียดเกินไป และสบายเกินไป เมื่อมีจุดหมายแล้ว บางครั้งอาจจะพลั้งพลาด หรือผิดหวังบ้าง ก็ถือเป็นประสบการณ์ที่จะนำมาเป็นบทเรียนของชีวิตในระยะต่อไป

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกการนำอริยสัจ ๔ อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมและแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ไปใช้ในเหตุการณ์ที่สามารถเกิดขึ้นได้ในชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- นำอริยสัจ ๔ อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมและแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ไปใช้ในการพัฒนาตนเองตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นประโยชน์ของการนำอริยสัจ ๔ อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมและแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ไปใช้ในการพัฒนาตนเอง

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วางแผนพัฒนาตนเอง โดยนำอริยสัจ ๔ อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมและแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ไปใช้ในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม เห็นประโยชน์ของการนำอริยสัจ ๔ อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมและแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ไปใช้เพื่อพัฒนาตนเอง (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒, ๒.๑.๑, ๒.๒.๑, ๓.๑.๑, ๓.๑.๒)

๖. คุณลักษณอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง การพัฒนาตนเอง:ทบทวนอริยสัจ ๔ อานาปานสติ และโยนิโสมนสิการ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วางแผนพัฒนาตนเอง โดยนำอริยสัจ ๔ อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมและแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ไปใช้ในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม เห็นประโยชน์ของการนำอริยสัจ ๔ อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมและแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ไปใช้เพื่อพัฒนาตนเอง (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒, ๒.๑.๑,	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูอภิปรายเพื่อทบทวนบทเรียน ดังนี้ ๑.๑ อริยสัจ ๔ ประกอบด้วยอะไรบ้าง ๑.๒ อานาปานสติ คืออะไร ๑.๓ โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม คืออะไร ๑.๔ โยนิโสมนสิการแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ คืออะไร	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที)** ๑. อภิปรายร่วมกับครู ๑.๑ อริยสัจ ๔ - ทุกข์ (สภาพที่ทนได้ยาก) - สมุทัย (เหตุให้เกิดทุกข์) - นิโรธ (ความดับทุกข์) - มรรค (ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์) ๑.๒ การปฏิบัติตนให้มีสติ ทำให้จิตใจสงบ เป็นสมาธิสุขภาพกาย และจิตดีมีความจำดี เข้าใจบทเรียนได้ง่าย จิตใจแน่วแน่มั่นคงพร้อมที่จะทำงานต่อไป ๑.๓ การฝึกคิดในทางบวก เป็นการสร้างกำลังใจให้กล้าเผชิญกับสถานการณ์และปัญหา ๑.๔ ปฏิบัติตนตามทางสายกลาง ไม่สุดโต่งจนเครียดเกินไป และสบายเกินไป	-	ใบงานที่ ๑๐ เรื่องการพัฒนาตนเอง	ตรวจใบงานที่ ๑๐ เรื่องการพัฒนาตนเอง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง การพัฒนาตนเอง:ทบทวนอริยสัจ ๔ อานาปานสติ และโยนิโสมนสิการ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๒.๒.๑, ๓.๑.๑, ๓.๑.๒) **ด้านความรู้** - บอกการนำอริยสัจ ๔ อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม และแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ไปใช้ในเหตุการณ์ที่สามารถเกิดขึ้นได้ในชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง **ด้านทักษะกระบวนการ** - นำอริยสัจ ๔ อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมและแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ไปใช้ในการพัฒนาตนเองตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** - เห็นประโยชน์ของการนำ	**ขั้นสอน (๒๐ นาที)** ๑. ครูยกตัวอย่างเหตุการณ์ว่าถ้านักเรียนถูกเพื่อนสนิทนินทาลับหลังและเพื่อนไม่ช่วยทำงานกลุ่มแต่ขอคะแนนให้ได้เท่ากัน นักเรียนคิดว่าจะนำหลักธรรมข้อใดไปใช้ได้บ้าง	**ขั้นสอน (๒๐ นาที)** ๑. นักเรียนตั้งใจฟังตัวอย่างเหตุการณ์และตอบคำถาม (แนวคำตอบของนักเรียน) **นักเรียน ๑ :** “หนูคิดว่าใช้ อริยสัจ ๔ ได้ค่ะ โดยเฉพาะเรื่องทุกข์ คือ ความรู้สึกเสียใจ ผิดหวังที่เพื่อนนินทาและไม่ช่วยงาน หนูต้องพิจารณาว่าสิ่งนี้เป็นทุกข์ แล้วหาสาเหตุของทุกข์ (สมุทัย) เช่น ความคาดหวังจากเพื่อน แล้วจึงหาทางดับทุกข์ (นิโรธ) และปฏิบัติทางสายกลาง เช่น พูดคุยกับเพื่อนอย่างมีเหตุผล หรือให้อภัยเขาค่ะ” **นักเรียน ๒ :** “ผมคิดว่าใช้ อานาปานสติ ได้ครับ เพราะตอนที่รู้สึกโกรธหรือเสียใจ ถ้าเราหายใจเข้าออกลึก ๆ แล้วมีสติอยู่กับลมหายใจ จะช่วยให้ใจสงบลง ไม่เผลอพูดหรือทำอะไรแรง ๆ ออกไปครับ” **นักเรียน ๓ :** “หนูเลือกใช้ โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม ค่ะ หนูจะพิจารณาว่า ถ้าเพื่อนทำไม่ดี เราเองไม่ควรทำตาม แต่ควรมีเมตตาให้อภัย และอดทน เช่น ความอดกลั้น หรือความ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง การพัฒนาตนเอง:ทบทวนอริยสัจ ๔ อานาปานสติ และโยนิโสมนสิการ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
อริยสัจ ๔ อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมและแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ไปใช้ในการพัฒนาตนเอง **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	๒. แจกกระดาษ A๔ ให้นักเรียนทุกคน และให้นักเรียนทำแผนผังความคิด จากเรื่อง “เพื่อนรัก...ไม่รักงานกลุ่ม” “ ฉันมีเพื่อนสนิทคนหนึ่ง เราอยู่ห้องเดียวกันมาตั้งแต่ ม.๑ จนตอนนี้ ม.๓ แล้ว เราสนิทกันมาก กินข้าวด้วยกัน ไปไหนมาไหนด้วยกัน พอครูให้ทำงานกลุ่ม ฉันก็ดีใจมากที่ได้อยู่กลุ่มเดียวกับเพื่อนคนนี้ ตอนเริ่มงาน ฉันกับเพื่อนอีกสองคนช่วยกันแบ่งงานและลงมือทำ แต่เพื่อนสนิทคนนั้นกลับไม่ทำอะไรเลย บอกว่า “ไม่ว่าง” บ้าง “ลืม” บ้าง หรือบางครั้งก็หายไปเฉย ๆ แต่พองานใกล้เสร็จ เขากลับมาขอให้ใส่ชื่อเขาในรายงานด้วย เพราะอยากได้คะแนน ฉันรู้สึกไม่ยุติธรรมเลย คนอื่นทำกันเหนื่อย แต่เขาไม่ได้ช่วยอะไร ฉันเลยบอกว่า “ขอโทษนะ เราคิดว่าไม่ควรใส่ชื่อคนที่ไม่ได้ช่วยงาน” เขาเงียบไป แล้ว	เสียสละค่ะ” **นักเรียน ๔ :** “ผมคิดว่าใช้ โยนิโสมนสิการแบบอัฏฐสัมพันธ์ ได้ครับ เช่น ถ้าผมโกรธเพื่อน ผมก็คิดว่า การพูดแรง ๆ ตอบโต้จะทำให้มีปัญหาต่อไปอีก ผมเลยเลือกไม่พูดแรง ๆ เพราะไม่อยากให้มีผลเสียตามมาครับ” ๒. นักเรียนทำแผนผังความคิด จากเรื่อง “เพื่อนรัก...ไม่รักงานกลุ่ม”			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง การพัฒนาตนเอง:ทบทวนอริยสัจ ๔ อานาปานสติ และโยนิโสมนสิการ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	หลังจากนั้นก็เริ่มไม่คุยกับฉัน ไปบอกเพื่อนคนอื่นว่า “ฉันเห็นแก่ตัว” และ “ตัดเพื่อนเพราะคะแนนแค่นิดเดียว” ฉันเสียใจมาก เพราะฉันไม่ได้อยากตัดเพื่อนเลย แค่อยากให้ทุกคนรับผิดชอบในสิ่งที่ตัวเองต้องทำ” ๓. ให้นักเรียนแยกหัวข้อเป็นอริยสัจ ๔ อะไรคือทุกข์ สมุทัย นิโรธ และมรรค และให้ใช้โยนิโสมนสิการในการแก้ไขปัญหาอย่างไร	๓. นักเรียนทำแผนผังความคิด (แนวคำตอบ) **อริยสัจ ๔** • ทุกข์ : ความทุกข์ใจของผู้เล่าเรื่องที่รู้สึกว่าเพื่อนไม่รับผิดชอบงานกลุ่ม และเมื่อพูดความจริงก็กลับถูกกล่าวหาว่าเห็นแก่ตัวและโดนเมิน • สมุทัย (เหตุแห่งทุกข์) : ความคาดหวังว่าเพื่อนสนิทจะต้องรับผิดชอบงานและมีความยุติธรรม รวมถึงความยึดติดในมิตรภาพเก่า ๆ • นิโรธ (ความดับทุกข์) : การยอมรับความจริงว่าแม้จะเป็นเพื่อนสนิทกัน แต่หากไม่รับผิดชอบก็ไม่ควรได้รับสิ่งที่ไม่ได้ทำ และหาวิธีสื่อสารอย่างมีเหตุผลเพื่อรักษาความสัมพันธ์ • มรรค (ทางสู่ความดับทุกข์) : ใช้ทางสายกลาง เช่น พูดคุยกับเพื่อนอย่างเปิดใจ อธิบายเหตุผลอย่างสุภาพ ไม่ใช้อารมณ์ หาทางออก			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง การพัฒนาตนเอง:ทบทวนอริยสัจ ๔ อานาปานสติ และโยนิโสมนสิการ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
		ร่วมกัน และตั้งใจทำหน้าที่ของตัวเองให้ดีที่สุด โดยไม่โกรธหรือเกลียดเพื่อน **การใช้โยนิโสมนสิการในการแก้ไขปัญหา** • คิดวิเคราะห์อย่างรอบคอบว่าเพื่อนทำไปเพราะอะไร อาจมีปัญหาส่วนตัวหรือไม่ • ใช้ปัญญาแยกแยะว่าอะไรคือหน้าที่ อะไรคือมิตรภาพ • ไตร่ตรองว่าการไม่ใส่ชื่อเพื่อนเป็นการให้บทเรียนเรื่องความรับผิดชอบ ไม่ใช่การตัดเพื่อน • หาทางพูดคุยกับเพื่อนด้วยเหตุผล และเปิดใจรับฟังอีกฝ่าย • ตั้งสติ ไม่ด่วนตัดสิน ไม่ปล่อยให้อารมณ์นำการกระทำ ๔. นักเรียนตั้งใจฟังครู			
	๔. ครูสรุปจากผลงานของนักเรียน “การคิดเชิงเหตุผลและการใช้คุณธรรมในการแก้ปัญหา ช่วยใช้เราดำเนินชีวิตอย่างมีสติและไม่ยึดติดกลับอารมณ์”				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง การพัฒนาตนเอง:ทบทวนอริยสัจ ๔ อานาปานสติ และโยนิโสมนสิการ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน ทำใบงานที่ ๑๒ เรื่อง การพัฒนาตนเอง ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มจับฉลากหลักธรรม กลุ่มละ ๑ หลักธรรม ดังนี้ ๒.๑ อริยสัจ ๔ ๒.๒ อานาปานสติ ๒.๓ วิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม ๒.๔ วิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ๓. แต่ละกลุ่มช่วยกันคิดปัญหาหรือเหตุการณ์ ที่เคยเกิดขึ้นจริง หรือเป็นสถานการณ์ที่สามารถนำหลักธรรมไปใช้ได้กลุ่มละ ๑ เหตุการณ์ เหตุการณ์ต้องสอดคล้องกับหัวข้อที่กลุ่มกำหนด และอธิบายว่า จะนำหลักธรรมที่ได้รับไปปรับใช้อย่างไร ๔. ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง การพัฒนาตนเอง คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง ๑. หัวข้อ	**ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที)** ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน ๒. นักเรียนจับฉลากหลักธรรม กลุ่มละ ๑ หลักธรรม ๓. นักเรียนคิดปัญหาหรือเหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นจริง หรือเป็นสถานการณ์ที่สามารถนำหลักธรรมไปใช้ได้กลุ่มละ ๑ เหตุการณ์ ๔. นักเรียนทำใบงานที่ ๑๒ เรื่อง การพัฒนาตนเอง (แนวคำตอบนักเรียน) ๑. หัวข้อ : โยนิโสมนสิการ (แบบอรรถสัมพันธ์)			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง การพัฒนาตนเอง:ทบทวนอริยสัจ ๔ อานาปานสติ และโยนิโสมนสิการ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒. เรื่อง ๓. เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ๔. การนำหลักธรรมมาปรับใช้ ๕. ผลที่เกิดขึ้น .	๒. เรื่อง : เพื่อนลอกข้อสอบ ๓. เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น : ในช่วงสอบกลางภาค มีเพื่อนคนหนึ่งแอบลอกคำตอบจากเพื่อนที่นั่งข้าง ๆ เพราะกลัวสอบไม่ผ่านเพื่อนบางคนในห้องเห็นแต่ไม่ได้พูดอะไร เพราะไม่อยากให้เกิดปัญหา แต่รู้สึกไม่สบายใจที่ปล่อยให้เกิดเรื่องแบบนี้ขึ้น ๔. การนำหลักธรรมมาปรับใช้ : พิจารณาอย่างรอบคอบว่าเพื่อนลอกเพราะกลัวสอบตก (เหตุ) ซึ่งอาจทำให้เกิดผลเสียต่อตนเองและผู้อื่น (ผล) ไม่มีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ที่แท้จริง (ประโยชน์) ไม่สมควรทำ (สมควร) ควรเลือกเวลาและสถานที่เหมาะสมในการแจ้งครู (กาลและเทศะ) เลือกแจ้งกับครูหรือผู้ใหญ่ที่ไว้ใจได้ (บุคคล) และในฐานะนักเรียนควรส่งเสริมความซื่อสัตย์ (ฐานะ) ๕. ผลที่เกิดขึ้น • ช่วยให้เพื่อนที่ลอกข้อสอบรู้ตัวและปรับปรุงพฤติกรรม . • ทำให้บรรยากาศในห้องเรียนยุติธรรมและโปร่งใส .			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง การพัฒนาตนเอง:ทบทวนอริยสัจ ๔ อานาปานสติ และโยนิโสมนสิการ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		• ส่งเสริมความกล้าหาญในการทำสิ่งที่ถูกต้อง • เพื่อนคนอื่น ๆ อาจได้รับบทเรียนเรื่องความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบ • ลดโอกาสเกิดเหตุการณ์แบบนี้ซ้ำในอนาคต\			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูตั้งคำถาม ๑.๑ ถ้าเราปล่อยให้ความทุกข์ครอบงำจิตใจ จะส่งผลต่อการใช้ชีวิตอย่างไร ๑.๒ การรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเอง เช่น ความโกรธ ความโลภ ความหลง มีประโยชน์อย่างไรต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน ๑.๓ แนวทางในพุทธศาสนาที่ช่วยให้เราลดทุกข์หรือจัดการอารมณ์ได้มีอะไรบ้าง และเราสามารถนำไปใช้ได้อย่างไร	**ขั้นสรุป (๕ นาที)** ๑. ตอบคำถาม(แนวคำตอบ) ๑.๑ หากเราปล่อยให้ความทุกข์ครอบงำ จะทำให้เรารู้สึกเครียด วิตกกังวล และอาจส่งผลต่อสุขภาพจิตและร่างกาย นอกจากนี้ยังอาจทำให้เราตัดสินใจผิดพลาด มีปัญหากับคนรอบข้าง และใช้ชีวิตอย่างไม่มีความสุข ๑.๒ การรู้เท่าทันอารมณ์ช่วยให้เราควบคุมตัวเองได้ดีขึ้น ลดโอกาสที่จะทำสิ่งที่อาจก่อให้เกิดปัญหาหรือความขัดแย้ง เมื่อเรารู้ตัวว่ากำลังโกรธก็สามารถหยุดคิดและจัดการอารมณ์ได้ก่อนที่จะพูดหรือกระทำสิ่งที่อาจเสียใจภายหลัง ๑.๓ อริยสัจ ๔ สอนให้เราเข้าใจทุกข์ (ทุกข์) สาเหตุของทุกข์ (สมุทัย) วิธีดับทุกข์ (นิโรธ) และแนวทางปฏิบัติที่ช่วยให้พ้นทุกข์ (มรรค)			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง การพัฒนาตนเอง:ทบทวนอริยสัจ ๔ อานาปานสติ และโยนิโสมนสิการ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๔ สามารถนำหลักธรรมโยสิโสมนสิการไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไรได้บ้าง ๑.๕ การฝึกโยนิโสมนสิการจะช่วยนักเรียนในด้านใดมากที่สุด ๒. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะท้อนกลับในชั่วโมงต่อไป ๓. ครูบันทึกผลการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้ ๔. ครูให้โอกาสนักเรียนในการแก้ไข/พัฒนางานได้ตามศักยภาพของนักเรียน	๑.๔ ใช้พิจารณาสิ่งต่างๆ อย่างมีเหตุผลก่อนตัดสินใจ ๑.๕ ช่วยในการวิเคราะห์ได้ดีและแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบงานที่ ๑๐ เรื่องการพัฒนาตนเอง

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑๐ เรื่องการพัฒนาตนเอง

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกการนำอริยสัจ ๔ อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมและแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ไปใช้ในเหตุการณ์ที่สามารถเกิดขึ้นได้ในชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง	ตรวจใบงานที่ ๑๐ เรื่องการพัฒนาตนเอง	ใบงานที่ ๑๐ เรื่องการพัฒนาตนเอง	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - นำอริยสัจ ๔ อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมและแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ไปใช้ในการพัฒนาตนเองตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นประโยชน์ของการนำอริยสัจ ๔ อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมและแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ไปใช้ในการพัฒนาตนเอง			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) วางแผนพัฒนาตนเอง โดยนำอริยสัจ ๔ อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมและแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ไปใช้ในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม เห็นประโยชน์ของการนำอริยสัจ ๔ อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมและแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ไปใช้เพื่อพัฒนาตนเอง (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒, ๒.๑.๑, ๒.๒.๑, ๓.๑.๑, ๓.๑.๒)			

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง การพัฒนาตนเอง:ทบทวนอริยสัจ ๔ อานาปานสติ และโยนิโสมนสิการ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การเขียนเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ๒. การนำหลักธรรมมาปรับใช้ ๓. ผลที่เกิดขึ้น	เล่าเรื่องราวได้เข้าใจชัดเจน สามารถนำหลักธรรมมาปรับใช้ได้ถูกต้อง บอกผลที่เกิดขึ้นได้อย่างสอดคล้องกัน	เล่าเรื่องราวได้เข้าใจ สามารถนำหลักธรรมมาปรับใช้ได้ถูกต้องบางส่วน บอกผลที่เกิดขึ้นได้อย่างสอดคล้องกัน	เล่าเรื่องราวได้ไม่ชัดเจน สามารถนำหลักธรรมมาปรับใช้ได้ถูกต้อง บอกผลที่เกิดขึ้นได้อย่างสอดคล้องกันบางส่วน

คะแนน ๗ – ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๔ – ๖ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ – ๓ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ศูนย์วิทยทรัพยากร
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินมี ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ									รวม
		๑.ศรัทธา ยึดมั่นปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา			๒. ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้			๓.ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ในพระบรมราชูปถัมภ์ สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การพัฒนาตนเอง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง การพัฒนาตนเอง (๑)
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

กลุ่ม.....**หัวข้อ**.....
เรื่อง :.....
เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
.....
.....
.....
การนำหลักธรรมมาปรับใช้
.....
.....
.....
.....
.....
ผลที่เกิดขึ้น
.....
.....
.....
.....
.....

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลย ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การพัฒนาตนเอง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง การพัฒนาตนเอง (๑)
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

กลุ่ม..... **หัวข้อ** โยนิโสมนสิการ (แบบอรรถสัมพันธ์).....
เรื่อง : เพื่อนลอกข้อสอบ.....
เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
ในช่วงสอบกลางภาค มีเพื่อนคนหนึ่งแอบลอกคำตอบจากเพื่อนที่นั่งข้าง ๆ เพราะกลัวสอบไม่ผ่านเพื่อนบางคนในห้องเห็นแต่ไม่ได้พูดอะไร เพราะไม่อยากให้เกิดปัญหา แต่รู้สึกไม่สบายใจที่ปล่อยให้เกิดเรื่องแบบนี้ขึ้น
.....
การนำหลักธรรมมาปรับใช้
พิจารณาอย่างรอบคอบว่าเพื่อนลอกเพราะกลัวสอบตก (เหตุ) ซึ่งอาจทำให้เกิดผลเสียต่อตนเองและผู้อื่น (ผล) ไม่มีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ที่แท้จริง (ประโยชน์) ไม่สมควรทำ (สมควร) ควรเลือกเวลาและสถานที่เหมาะสมในการแจ้งครู (กาลและเทศะ) เลือกแจ้งกับครูหรือผู้ใหญ่ที่ไว้ใจได้ (บุคคล) และในฐานะนักเรียนควรส่งเสริมความซื่อสัตย์ (ฐานะ)
.....
.....
ผลที่เกิดขึ้น
- ช่วยให้เพื่อนที่ลอกข้อสอบรู้ตัวและปรับปรุงพฤติกรรม.....
- ทำให้บรรยากาศในห้องเรียนยุติธรรมและโปร่งใส.....
- ส่งเสริมความกล้าหาญในการทำสิ่งที่ถูกต้อง.....
- เพื่อนคนอื่น ๆ อาจได้รับบทเรียนเรื่องความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบ.....
- ลดโอกาสเกิดเหตุการณ์แบบนี้ซ้ำในอนาคต.....

การจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง การพัฒนาตนเอง:วางแผนพัฒนาตนเอง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ **เรื่อง พระพุทธศาสนา**

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ **รายวิชา สังคมศึกษา ๓** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ**

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ ชั่วโมง**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๑	รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ และศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
ตัวชี้วัด ม. ๒/๘	อธิบายธรรมคุณและข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของชุมชนและสังคม
ตัวชี้วัด ม. ๒/๙	เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิตเพื่อการเรียนรู้และดำเนินชีวิตด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการคือ วิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม และวิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ
ตัวชี้วัด ม. ๒/๑๑	วิเคราะห์การปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อการดำรงตนอย่างเหมาะสมในกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลกและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๒	เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ
ตัวชี้วัด ม. ๒/๑	ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่างๆ ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การดำเนินชีวิตตามหลักพระพุทธศาสนาสามารถทำให้จิตใจสงบและมีความสุขได้ โดยอาศัยหลักธรรมสำคัญคือ อริยสัจ ๔ ซึ่งชี้ให้เห็นความจริงของชีวิตและแนวทางดับทุกข์ พร้อมทั้งการฝึกจิตด้วย อานาปานสติ เพื่อสร้างสมาธิและความมั่นคงทางใจ อีกทั้งการมีวิธีคิดแบบเร้ากุศล จะช่วยให้เกิดพลังบวกในการดำเนินชีวิต มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และสามารถเผชิญปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ รวมถึงการใช้ วิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ที่เน้นทางสายกลาง ก็จะช่วยให้สามารถปรับตัวได้เหมาะสมในทุกสถานการณ์ แม้เผชิญความผิดหวังก็ยังสามารถเรียนรู้และเติบโตได้อย่างมีคุณธรรม

๓. สาระการเรียนรู้

อริยสัจ ๔ เป็นหลักธรรมสำคัญที่สุดของพระพุทธศาสนา ได้แก่ ความจริงอันประเสริฐ คือ ความจริงเรื่องทุกข์ (สภาพที่ทนได้ยาก) เรื่องสมุทัย (เหตุให้เกิดทุกข์) เรื่องนิโรธ (ความดับทุกข์) และเรื่องมรรค (ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์)

อานาปานสติการกำหนดลมหายใจเข้าออกที่เรียกว่าอานาปานสติ เป็นวิธีการฝึกจิตที่สามารถปฏิบัติได้ในทุกโอกาส เป็นวิธีการที่เหมาะกับคนทุกเทศทุกวัย เพราะสามารถกำหนดรู้ลมหายใจ ดูความเคลื่อนไหวของกายคือท้องที่พองหรือยุบตามจังหวะของการหายใจเข้าออกได้ตลอดเวลา ประโยชน์ของอานาปานสติ จิตที่เป็นสมาธิจะมีพลังเข้มแข็ง หนักแน่น มั่นคง และสงบเยือกเย็น

วิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม (หรือวิธีคิดแบบเร้ากุศล) มีการฝึกคิดในทางบวก เปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาส ช่วยให้ไม่ท้อถอย เกิดความคิดที่จะหาทางออกได้ดีขึ้น นอกจากนั้นคนที่คิดในทางที่เป็นกุศลจะมี มนุษยสัมพันธ์ดี ไม่หวาดระแวงหรือคิดรังเกียจเพื่อนอย่างไร้เหตุผล โดยพยายามค้นหาส่วนดีและนำมาใช้ให้เกิดคุณค่าเป็นประโยชน์ต่อชีวิตและภารกิจที่ปฏิบัติ

วิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ต้องปฏิบัติตนตามทางสายกลาง ไม่สุดโต่งจนเครียดเกินไป และสบายเกินไป เมื่อมีจุดหมายแล้ว บางครั้งอาจจะพลั้งพลาด หรือผิดหวังบ้าง ก็ถือเป็นประสบการณ์ที่จะนำมาเป็นบทเรียนของชีวิตในระยะต่อไป

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกการนำอริยสัจ ๔ อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ไปใช้ในการวางแผนการพัฒนาตนเองให้สำเร็จตามเป้าหมาย

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- นำอริยสัจ ๔ อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ไปใช้ในการพัฒนาตนเองให้สำเร็จตามเป้าหมาย

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นประโยชน์ของการนำอริยสัจ ๔ อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ไปใช้ในการพัฒนาตนเองให้สำเร็จตามเป้าหมาย

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วางแผนพัฒนาตนเอง โดยนำอริยสัจ ๔ อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมและแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ไปใช้ในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม เห็นประโยชน์ของการนำอริยสัจ ๔ อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมและแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ไปใช้เพื่อพัฒนาตนเอง (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒, ๒.๑.๑, ๒.๒.๑, ๓.๑.๑, ๓.๑.๒)

๖. คุณลักษณอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง การพัฒนาตนเอง:วางแผนพัฒนาตนเอง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วางแผนพัฒนาตนเอง โดยนำอริยสัจ ๔ อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมและแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ไปใช้ในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม เห็นประโยชน์ของการนำอริยสัจ ๔ อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมและแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ไปใช้เพื่อพัฒนาตนเอง (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒, ๒.๑.๑,	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ตั้งคำถามให้นักเรียนได้สะท้อนถึงข้อบกพร่องหรือสิ่งที่ตนเองอยากพัฒนาในชีวิตประจำวัน ๑.๑ ในชีวิตประจำวัน มีสถานการณ์อะไรบ้างที่ทำให้เรารู้สึกเครียด ๑.๒ นักเรียนอยากปรับปรุงตนเองในเรื่องอะไร เพราะเหตุใด ๑.๓ มีเหตุการณ์อะไรบ้างที่เรารู้สึกว่ายึดติดกับสิ่งหนึ่งจนเกิดความว้าวุ่นใจ ๑.๔ ถ้ามีโอกาสพัฒนาตัวเอง ๑ เรื่องในสัปดาห์นี้ นักเรียนอยากพัฒนาเรื่องใด และจะเริ่มต้นอย่างไร ๒. ครูเชื่อมโยงคำตอบของนักเรียนเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. นักเรียนได้สะท้อนถึงข้อบกพร่องหรือสิ่งที่ตนเองอยากพัฒนาในชีวิตประจำวัน ๑.๑ เวลามีการบ้านเยอะๆ รู้สึกเครียดและไม่รู้จะจัดการเวลาอย่างไร ๑.๒ อยากปรับปรุงการจัดการเวลา เพราะตอนนี้มักจะทำงานช้าจนส่งผลต่อการเรียนและกิจกรรมอื่น ๆ ๑.๓ มักยึดติดกับการทำคะแนนสอบให้สมบูรณ์แบบ จนทำให้รู้สึกกดดัน ๑.๔ อยากฝึกความรับผิดชอบโดยการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จตามกำหนด เริ่มจากการเขียนตารางงานประจำวัน	-	ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การใช้หลักธรรมในการพัฒนาตนเอง	ตรวจใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การใช้หลักธรรมในการพัฒนาตนเอง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง การพัฒนาตนเอง:วางแผนพัฒนาตนเอง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๒.๒.๑, ๓.๑.๑, ๓.๑.๒) **ด้านความรู้** - บอกการนำอริยสัจ ๔ อานาปานสติ โยนิโสมนสิการ แบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม แบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ไปใช้ในการวางแผนการพัฒนาตนเองให้สำเร็จตามเป้าหมาย **ด้านทักษะกระบวนการ** - นำอริยสัจ ๔ อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ไปใช้ในการพัฒนาตนเองให้สำเร็จตามเป้าหมาย **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** - เห็นประโยชน์ของการนำ	**ขั้นสอน (๑๕ นาที)** ๑. ครูเล่าตัวอย่างเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน และให้นักเรียนยกตัวอย่างการนำหลักธรรมมาใช้ในการพัฒนาตนเองกับเหตุการณ์ที่พบเจอ ๑.๑ การสอบตกหรือได้คะแนนไม่ดี ให้นักเรียนยกตัวอย่างการนำหลักธรรมมาใช้ในการพัฒนาตนเอง ๑.๒ ทะเลาะกับเพื่อน ให้นักเรียนยกตัวอย่างการนำหลักธรรมมาใช้ในการพัฒนาตนเอง	**ขั้นสอน (๑๕ นาที)** ๑. ตั้งใจฟังครูเล่าตัวอย่างเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน และนักเรียนยกตัวอย่างการนำหลักธรรมมาใช้ในการพัฒนาตนเองกับเหตุการณ์ที่พบเจอ ๑.๑ หลักธรรมมาใช้ในการพัฒนาตนเองคืออริยสัจ ๔ ดังนี้ ทุกข์ : รู้สึกเสียใจ ผิดหวัง กังวลว่าผู้ปกครองจะตำหนิ สมุทัย : เกิดจากการอ่านหนังสือไม่เพียงพอ ไม่เข้าใจเนื้อหา หรือขาดความรับผิดชอบ นิโรธ : ทางพ้นทุกข์คือ พยายามปรับปรุงการเรียน อ่านหนังสือให้มากขึ้น หรือหาวิธีเรียนที่มีประสิทธิภาพ มรรค : ใช้แนวทางปฏิบัติ เช่น ขยันขึ้น วางแผนการเรียน ฝึกสมาธิ และขอความช่วยเหลือจากครูหรือเพื่อน ๑.๒ หลักธรรมมาใช้ในการพัฒนาตนเองคือหลักธรรมโยนิโสมนสิการ มาใช้ในการพัฒนา			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง การพัฒนาตนเอง:วางแผนพัฒนาตนเอง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
อริยสัจ ๔ อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ไปใช้ในการพัฒนาตนเองให้สำเร็จตามเป้าหมาย **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	๑.๓ ถูกเพื่อนล้อเลียน หรือบูลลี่ ให้นักเรียนยกตัวอย่างการนำหลักธรรมโยนิโสมนสิการ มาใช้ในการพัฒนาตนเอง	ตนเอง ดังนี้ - คิดให้รอบคอบก่อนพูดหรือทำอะไรที่อาจทำร้ายความสัมพันธ์ - ถามตัวเองว่า “ปัญหานี้จะสำคัญในระยะยาวหรือไม่” และ “อะไรคือวิธีแก้ที่ดีที่สุด” ตอบคำถามตนเองให้ได้ และปฏิบัติตามสิ่งที่ตนเองตัดสินใจไปในทางที่ถูกที่ควร ๑.๓ หลักธรรมมาใช้ในการพัฒนาตนเองคือหลักธรรมอริยสัจ ๔ ทุกข์ : รู้สึกอาย เสียใจ หรือโกรธ สมุทัย : การยึดติดกับคำพูดของคนอื่น นิโรธ : ฝึกความมั่นใจในตนเอง มรรค : ฝึกควบคุมอารมณ์ ปรึกษาคนที่ไว้ใจ หลักธรรมมาใช้ในการพัฒนาตนเองคือหลักธรรมโยนิโสมนสิการ - แทนที่จะตอบโต้ด้วยความโกรธ ให้คิดว่าเพื่อนอาจจะมีปัญหาของตนเองที่ทำให้พูดหรือทำแบบนั้น - ฝึกคิดว่า เราจะรับมืออย่างไรโดยมีให้คำพูด			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง การพัฒนาตนเอง:วางแผนพัฒนาตนเอง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒. นอกจากการนำหลักธรรมมาแก้ไขปัญหาแล้วยังสามารถใช้หลักธรรมที่นักเรียนได้ศึกษาแล้ว มาใช้ในการพัฒนาตนเองได้อีกด้วย ครูยกตัวอย่าง ๒.๑ สิ่งที่ครูต้องการพัฒนาตนเอง คือ การควบคุมอารมณ์และลดความเครียดการใช้หลักธรรมในการพัฒนาตนเอง ๒.๑.๑ อานาปานสติ (สติระลึกรู้ลมหายใจ) ฝึกสติผ่านการกำหนดลมหายใจเข้า-ออก จะช่วยให้เรารับรู้และเข้าใจอารมณ์ของตัวเองได้ดีขึ้นเมื่อเกิดอารมณ์โกรธหรือเครียด ใช้การหายใจเป็นเครื่องมือช่วยให้จิตใจสงบ ลดการตอบสนองต่ออารมณ์อย่างหุนหันพลันแล่น ๒.๑.๒ โยนิโสมนสิการ พิจารณาสาเหตุของอารมณ์และความเครียดว่ามาจากอะไรมองปัญหาอย่างเป็นกลาง คิดแก้ไขอย่างมีเหตุผล ไม่ใช้อารมณ์เป็นตัวนำ ฝึกคิดในเชิงบวกและหาวิธีรับมือกับสถานการณ์ที่ทำให้เครียดอย่างสร้างสรรค์ **ผลลัพธ์ของการพัฒนาตนเองอยู่เป็นประจำ** มีสติรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเอง ไม่ตอบสนองต่ออารมณ์	เหล่านั้นมาทำลายความสุขของเรา ๒. นักเรียนตั้งใจฟังครูอธิบายว่า นอกจากการนำหลักธรรมมาแก้ไขปัญหาแล้วยังสามารถใช้หลักธรรมที่นักเรียนได้ศึกษาแล้ว มาใช้ในการพัฒนาตนเองได้อีกด้วย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง การพัฒนาตนเอง:วางแผนพัฒนาตนเอง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ในทางลบลดความเครียดและมีจิตใจที่สงบมากขึ้น พัฒนาทักษะการแก้ปัญหาและสามารถจัดการอารมณ์ได้ดีขึ้นการใช้หลักธรรมเหล่านี้ช่วยพัฒนาตนเองทั้งในด้านการแก้ปัญหา การควบคุมอารมณ์ และการคิดอย่างมีเหตุผล ทำให้ใช้ชีวิตได้อย่างมีสมดุลและประสิทธิภาพมากขึ้น				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑๓ เรื่อง การใช้หลักธรรมในการพัฒนาตนเอง **คำชี้แจง :** ให้นักเรียนเลือกสิ่งที่ต้องการพัฒนาตนเอง ๑ เรื่อง แล้วใช้หลักธรรมที่นักเรียนได้เรียนมาใช้ในการวางแผนพัฒนาตนเอง โดยตอบคำถามในแต่ละส่วนให้ครบถ้วน ส่วนที่ ๑ : สิ่งที่ต้องการพัฒนาตนเอง : เหตุผลที่ต้องการพัฒนาเรื่องนี้ : ส่วนที่ ๒ : เป้าหมายที่ต้องการหากพัฒนาเรื่องนี้ได้สำเร็จ	**ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที)** ๑. นักเรียนทำใบงานที่ ๑๓ เรื่อง การใช้หลักธรรมในการพัฒนาตนเอง นักเรียนเลือกสิ่งที่ต้องการพัฒนาตนเอง ๑ เรื่อง แล้วใช้หลักธรรมที่นักเรียนได้เรียนมาใช้ในการวางแผนพัฒนาตนเอง โดยตอบคำถามในแต่ละส่วนให้ครบถ้วน (แนวคำตอบของนักเรียน) ส่วนที่ ๑ : การควบคุมอารมณ์เวลาโกรธ เพราะเมื่อโกรธมักแสดงออกด้วยคำพูดหรือการกระทำที่ไม่ดี ทำให้มีปัญหากับเพื่อนและครอบครัว ส่วนที่ ๒ : สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้ดี ไม่			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง การพัฒนาตนเอง:วางแผนพัฒนาตนเอง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ส่วนที่ ๓ : ส่วนที่ ๓ : ให้นักเรียนระบุหลักธรรมที่จะนำไปเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาตนเอง และวางแผนการพัฒนาตนเอง โดยระบุวิธีปฏิบัติที่ชัดเจนสามารถปฏิบัติได้จริง	พูดหรือกระทำในสิ่งที่ทำร้ายจิตใจผู้อื่น มีความสัมพันธ์ที่ดีกับคนรอบข้าง รู้จักให้อภัย เข้าใจผู้อื่นมากขึ้น และเป็นคนใจเย็น มีสมาธิในการเรียนรู้และใช้เหตุผลในการตัดสินใจมากขึ้น ส่วนที่ ๓ : หลักธรรม ๑. อริยสัจ ๔ • ทุกข์ : การโกรธบ่อยทำให้เครียด ไม่มีความสุข และมีปัญหากับคนรอบข้าง • สมุทัย : สาเหตุเกิดจากความคาดหวัง การยึดถือความคิดของตนเองมากเกินไป หรืออารมณ์ชั่ววูบ • นิโรธ : ถ้าสามารถระงับอารมณ์โกรธได้จะมีความสุขขึ้น ความสัมพันธ์กับคนรอบตัวจะดีขึ้น • มรรค : ปฏิบัติตามหลักอริยมรรคมีองค์ ๘ เช่น เจริญสติ คิดดี พูดดี ทำดี และมีสมาธิ ๒. โยนิโสมนสิการ • พิจารณาอย่างรอบคอบก่อนจะพูดหรือแสดงอารมณ์ ฝึกคิดว่า “ถ้าเราพูดหรือทำแบบนี้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง การพัฒนาตนเอง:วางแผนพัฒนาตนเอง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		จะเกิดผลอะไร • คิดวิเคราะห์ก่อนแสดงอารมณ์ โดยหาวิธีจัดการอารมณ์อย่างสร้างสรรค์ เช่น การหายใจลึก ๆ เดินออกจากสถานการณ์ หรือนิ่งเฉยชั่วขณะ แผนปฏิบัติ : • ฝึกหายใจลึก ๆ ๕ ครั้งทุกครั้งที่รู้สึกโกรธ • เขียนบันทึกอารมณ์ทุกวันว่าตัวเองรู้สึกอย่างไรในแต่ละสถานการณ์ และประเมินว่ารับมือได้ดีหรือไม่ • อ่านหนังสือหรือฟังธรรมะเกี่ยวกับการระงับอารมณ์สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง • ฝึกเจริญสติวันละ ๑๐ นาที เช่น นั่งหลับตาแล้วสังเกตลมหายใจเข้าออก • ทบทวนตัวเองก่อนนอนทุกวัน ว่าทำได้ดีขึ้นหรือไม่ และคิดแผนรับมือในวันถัดไป			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูให้เวลานักเรียนแลกเปลี่ยนแผนการพัฒนาตนเองกับเพื่อน ๆ ในกลุ่มย่อย โดยแต่ละคนอธิบายว่าตนเองจะ	**ขั้นสรุป (๑๐ นาที)** ๑. นักเรียนแลกเปลี่ยนแผนการพัฒนาตนเองกับเพื่อน ๆ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง การพัฒนาตนเอง:วางแผนพัฒนาตนเอง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	พัฒนาข้อใดและเลือกใช้หลักธรรมอย่างไร ๒. ครูสรุปถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยใช้หลักธรรมเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต และย้ำเตือนนักเรียนว่าไม่มีใครสมบูรณ์แบบ แต่เราทุกคนสามารถพัฒนาและปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้นได้เสมอ ๓. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะท้อนกลับในชั่วโมงต่อไป ๔. ครูบันทึกผลการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้ ๕. ครูให้โอกาสนักเรียนในการแก้ไข/พัฒนางานได้ตามศักยภาพของนักเรียน	๒. ฟังครูสรุปอย่างตั้งใจ			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การใช้หลักธรรมในการพัฒนาตนเอง

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การใช้หลักธรรมในการพัฒนาตนเอง

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกการนำอริยสัจ ๔ อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ไปใช้ในการวางแผนการพัฒนาตนเองให้สำเร็จตามเป้าหมาย	ตรวจใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การใช้หลักธรรมในการพัฒนาตนเอง	ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การใช้หลักธรรมในการพัฒนาตนเอง	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - นำอริยสัจ ๔ อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ไปใช้ในการพัฒนาตนเองให้สำเร็จตามเป้าหมาย			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นประโยชน์ของการนำอริยสัจ ๔ อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ไปใช้ในการพัฒนาตนเองให้สำเร็จตามเป้าหมาย			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) - วางแผนพัฒนาตนเอง โดยนำอริยสัจ ๔ อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมและแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ไปใช้ในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม เห็นประโยชน์ของการนำอริยสัจ ๔ อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมและแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ไปใช้เพื่อพัฒนาตนเอง (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒, ๒.๑.๑, ๒.๒.๑, ๓.๑.๑, ๓.๑.๒)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง การพัฒนาตนเอง:วางแผนพัฒนาตนเอง

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. เหตุผลที่ต้องการพัฒนาเรื่องนี้	บอกสิ่งที่ต้องการพัฒนาตนเอง และให้เหตุผลที่ต้องการพัฒนาอย่างสอดคล้องกัน	บอกสิ่งที่ต้องการพัฒนาตนเอง และให้เหตุผลที่ต้องการพัฒนาสอดคล้องกันบ้าง	บอกสิ่งที่ต้องการพัฒนาตนเอง และให้เหตุผลที่ต้องการพัฒนาไม่สอดคล้องกัน
๒. เป้าหมายที่ต้องการหากพัฒนาเรื่องนี้ได้สำเร็จ	บอกเป้าหมายที่ต้องการหากพัฒนาเรื่องนี้ได้สำเร็จได้อย่างสมเหตุสมผล และสอดคล้องกับแผนที่วางไว้	บอกเป้าหมายที่ต้องการหากพัฒนาเรื่องนี้ได้สำเร็จได้สอดคล้องกับแผนที่วางไว้บางส่วน	บอกเป้าหมายที่ต้องการหากพัฒนาเรื่องนี้ได้สำเร็จไม่สมเหตุสมผล และไม่สอดคล้องกับแผนที่วางไว้
๓. วางแผนการพัฒนาตนเองโดยระบุวิธีปฏิบัติที่ชัดเจนสามารถปฏิบัติได้จริง	วางแผนการพัฒนาตนเองโดยระบุวิธีปฏิบัติที่ชัดเจนสามารถปฏิบัติได้จริง เหมาะสม สอดคล้องกับสิ่งที่ตั้งเป้าหมายไว้	วางแผนการพัฒนาตนเอง โดยระบุวิธีปฏิบัติที่ชัดเจนสามารถปฏิบัติได้จริง เหมาะสม สอดคล้องกับสิ่งที่ตั้งเป้าหมายไว้บางส่วน	วางแผนการพัฒนาตนเอง โดยระบุวิธีปฏิบัติที่ชัดเจนสามารถปฏิบัติได้จริง ไม่สอดคล้องกับสิ่งที่ตั้งเป้าหมายไว้

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๗ – ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๔ – ๖ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๑ – ๓ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินมี ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ									รวม
		๑.ศรัทธา ยึดมั่นปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา			๒.ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้			๓.ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

สำนักวิทยบริการและการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การใช้หลักธรรมในการพัฒนาตนเอง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ : ..... ชั้น : ..... เลขที่ : .....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกสิ่งที่ต้องการพัฒนาตนเอง ๑ เรื่อง แล้วใช้หลักธรรมที่นักเรียนได้เรียนมาใช้ในการวางแผนพัฒนาตนเอง โดยตอบคำถามในแต่ละส่วนให้ครบถ้วน

วันที่เริ่ม : .....

วันที่สิ้นสุด : .....

ส่วนที่ ๑ : สิ่งที่ต้องการพัฒนาตนเอง : .....

เหตุผลที่ต้องการพัฒนาเรื่องนี้ : .....

.....

ส่วนที่ ๒ : เป้าหมายที่ต้องการหากพัฒนาเรื่องนี้ได้สำเร็จ

.....

.....

ส่วนที่ ๓ : ให้นักเรียนระบุหลักธรรมที่จะนำไปเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาตนเอง และวางแผนการพัฒนาตนเอง โดยระบุวิธีปฏิบัติที่ชัดเจนสามารถปฏิบัติได้จริง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การใช้หลักธรรมในการพัฒนาตนเอง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ : ..... ชั้น : ..... เลขที่ : .....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกสิ่งที่ต้องการพัฒนาตนเอง ๑ เรื่อง แล้วใช้หลักธรรมที่นักเรียนได้เรียนมาใช้ในการวางแผนพัฒนาตนเอง โดยตอบคำถามในแต่ละส่วนให้ครบถ้วน

วันที่เริ่ม : ..... วันที่สิ้นสุด : .....

ส่วนที่ ๑ : สิ่งที่ต้องการพัฒนาตนเอง : การควบคุมอารมณ์เวลาโกรธ

เหตุผลที่ต้องการพัฒนาเรื่องนี้ : เพราะเมื่อโกรธมักแสดงออกด้วยคำพูดหรือการกระทำที่ไม่ดี ทำให้มีปัญหากับเพื่อนและครอบครัว

ส่วนที่ ๒ : เป้าหมายที่ต้องการหากพัฒนาเรื่องนี้ได้สำเร็จ

สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้ดี ไม่พูดหรือกระทำในสิ่งที่ทำร้ายจิตใจผู้อื่น มีความสัมพันธ์ที่ดีกับคนรอบข้าง รู้จักให้อภัย เข้าใจผู้อื่นมากขึ้น และเป็นคนใจเย็น มีสมาธิในการเรียนรู้และใช้เหตุผลในการตัดสินใจมากขึ้น

ส่วนที่ ๓ : ให้นักเรียนระบุหลักธรรมที่จะนำไปเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาตนเอง และวางแผนการพัฒนาตนเอง โดยระบุวิธีปฏิบัติที่ชัดเจนสามารถปฏิบัติได้จริง

หลักธรรมที่ใช้ :

๑. อริยสัจ ๔

- ทุกข์ : การโกรธบ่อยทำให้เครียด ไม่มีความสุข และมีปัญหากับคนรอบข้าง
- สมุทัย : สาเหตุเกิดจากความคาดหวัง การยึดถือความคิดของตนเองมากเกินไป หรืออารมณ์ชั่ววูบ
- นิโรธ : ถ้าสามารถระงับอารมณ์โกรธได้ จะมีความสุขขึ้น ความสัมพันธ์กับคนรอบตัวจะดีขึ้น
- มรรค : ปฏิบัติตามหลักอริยมรรคมีองค์ ๘ เช่น เจริญสติ คิดดี พูดดี ทำดี และมีสมาธิ

๒. โยนิโสมนสิการ

- พิจารณาอย่างรอบคอบก่อนจะพูดหรือแสดงอารมณ์ ฝึกคิดว่า “ถ้าเราพูดหรือทำแบบนี้ จะเกิดผลอะไร
- คิดวิเคราะห์ก่อนแสดงอารมณ์ โดยหาวิธีจัดการอารมณ์อย่างสร้างสรรค์ เช่น การหายใจลึก ๆ เดินออกจากสถานการณ์ หรือนิ่งเฉยชั่วขณะ

แผนปฏิบัติ :

- ฝึกหายใจลึก ๆ ๕ ครั้งทุกครั้งที่รู้สึกโกรธ
- เขียนบันทึกอารมณ์ทุกวันว่าตัวเองรู้สึกอย่างไรในแต่ละสถานการณ์ และประเมินว่ารับมือได้ดีหรือไม่
- อ่านหนังสือหรือฟังธรรมะเกี่ยวกับการระงับอารมณ์สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง
- ฝึกเจริญสติวันละ ๑๐ นาที เช่น นั่งหลับตาแล้วสังเกตลมหายใจเข้าออก
- ทบทวนตัวเองก่อนนอนทุกวัน ว่าทำได้ดีขึ้นหรือไม่ และคิดแผนรับมือในวันถัดไป

การจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ **เรื่อง พระพุทธศาสนา**

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ **รายวิชา สังคมศึกษา ๓** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ**

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ ชั่วโมง**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัด ม. ๒/๒ มีมารยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดีตามกำหนด

ตัวชี้วัด ม. ๒/๓ วิเคราะห์คุณค่าของศาสนพิธี และปฏิบัติตนได้ถูกต้อง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ความเป็นมาของพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน พิธีนี้เริ่มต้นตั้งแต่สมัยพุทธกาล โดยนางวิสาขามหาอุบาสิกาเห็นความลำบากของพระภิกษุในช่วงเข้าพรรษา จึงขออนุญาตถวายผ้าอาบน้ำฝน พระพุทธเจ้าทรงอนุญาต ทำให้เกิดพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนในพระพุทธศาสนา

คำกล่าวถวายผ้าอาบน้ำฝน ใช้ถ้อยคำแสดงความเคารพในการถวายผ้าแด่พระสงฆ์ เพื่อความสุขและเป็นสิริมงคลแก่ผู้ถวาย

ขั้นตอนการประกอบพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนเริ่มจากการเตรียมเครื่องสังฆทาน การบูชาพระรัตนตรัย รับศีล กล่าวคำถวายผ้าอาบน้ำฝน พระสงฆ์อนุโมทนา กรวดน้ำ และรับพร เป็นลำดับขั้นที่แสดงความเคารพและศรัทธา

มารยาทชาวพุทธ คือการประพฤติตนด้วยความสุภาพ สำรวม และเคารพต่อพระพุทธศาสนา โดยมีมารยาทที่เหมาะสมทั้งในการแต่งกาย การอยู่ในวัด การปฏิบัติต่อพระภิกษุ และการปฏิบัติธรรม

๓. สาระการเรียนรู้

๑. ความเป็นมาของพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน หรือ การถวายผ้าวัสสิกสาฎก มีที่มาจากสมัยพุทธกาล โดยเกิดขึ้นจากความปรารถนาดีของหญิงชาวบ้านชื่อ นางวิสาขามหาอุบาสิกา ที่เห็นความลำบากของพระภิกษุสงฆ์ในช่วงเข้าพรรษา เพราะพระภิกษุจะต้องออกบิณฑบาตท่ามกลางฝน ทำให้เปียกชุ่มและไม่มีผ้าสำหรับเปลี่ยนหรือซับตัวหลังจากอาบน้ำฝน

ด้วยเหตุนี้ นางวิสาขาจึงทูลขอพระพุทธเจ้าเพื่อถวายผ้าสำหรับอาบน้ำฝนแก่พระภิกษุ พระพุทธองค์จึงทรงอนุญาตให้มีการถวายผ้าอาบน้ำฝนได้ ถือเป็นจุดเริ่มต้นของ พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ กุศลพิธีในพระพุทธศาสนา ที่ชาวพุทธปฏิบัติมาจนถึงปัจจุบัน

๒. คำกล่าวถวายผ้าอาบน้ำฝน คำกล่าวถวายผ้าอาบน้ำฝน (ภาษาไทย)

“อิมัง วัสสิกสาฎกัง ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามิ
สาธุ โน ภันเต ภิกขุสังโฆ
อิมัง วัสสิกสาฎกัง ปฏิคคัณหาตุ
อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ”

คำแปล “ข้าพเจ้าขอน้อมถวายผ้าอาบน้ำฝนนี้แก่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับผ้าอาบน้ำฝนนี้ เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนานเทอญ”

๓. ขั้นตอนการประกอบพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน

๓.๑ จัดเตรียมเครื่องสังฆทานเตรียมผ้าอาบน้ำฝนพร้อมด้วยเครื่องสังฆทานอื่น ๆ เช่น ของใช้จำเป็นสำหรับพระภิกษุ

๓.๒ เริ่มพิธีทางศาสนา

- ผู้ถวายจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย และกล่าวคำบูชาพระรัตนตรัย
- อาราธนาศีลและรับศีล ๕

๓.๓ ถวายผ้าอาบน้ำฝน

- ผู้ถวายยกผ้าอาบน้ำฝนขึ้นประนมมือ กล่าวคำถวายผ้าอาบน้ำฝน
- วางผ้าลงบนพาน หรือถวายให้กับพระภิกษุโดยตรง

๓.๔ พระสงฆ์อนุโมทนา

- พระภิกษุสงฆ์กล่าวคำอนุโมทนา และประพรมน้ำพระพุทธมนต์

๓.๕ กรวดน้ำและรับพร

- ผู้ถวายกรวดน้ำเพื่ออุทิศส่วนกุศล
- พระสงฆ์ให้พร และเสร็จสิ้นพิธี

๔. มารยาทชาวพุทธ คือ พฤติกรรมหรือการแสดงออกที่เหมาะสม สะท้อนถึงความเคารพในพระพุทธศาสนา ทั้งทางกาย วาจา และใจ โดยยึดหลักความสุภาพ ความมีระเบียบวินัย และการรู้กาลเทศะ มารยาทชาวพุทธมีหลายด้าน

มารยาทที่แสดงถึงความเคารพต่อพระพุทธศาสนา

๔.๑ มารยาทในการแต่งกาย การแต่งกายควรเรียบร้อยและเหมาะสมกับสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ เช่น

สิ่งที่ควรทำ

- สวมเสื้อผ้าที่สุภาพ ไม่รัดรูปหรือเปิดเผยมากเกินไป
- สวมเสื้อมีแขน กางเกงหรือกระโปรงยาวคลุมเข่า
- หากเป็นนักเรียน ควรแต่งชุดนักเรียนให้เรียบร้อย
- หากเป็นพิธีสำคัญ อาจแต่งกายด้วยชุดขาวเพื่อแสดงความเคารพ

สิ่งที่ไม่ควรทำ

- ใส่เสื้อแขนกุด เสื้อสายเดี่ยว หรือเสื้อผ้าที่บางเกินไป
- ใส่กางเกงขาสั้น หรือกระโปรงสั้น
- ใส่รองเท้าแตะเข้าโบสถ์ (ควรถอดรองเท้าก่อนเข้าอาคารศาสนา)

๔.๒ มารยาทในการปฏิบัติตนในวัด

สิ่งควรทำ

- เดินด้วยความสำรวม ไม่วิ่งเล่นหรือส่งเสียงดัง
- พนมมือและกล่าวคำว่า “สาธุ” เมื่อเห็นพระหรือได้ยินพระเทศนา
- นั่งฟังพระธรรมเทศนาอย่างสำรวม โดยนั่งขัดสมาธิหรือนั่งพับเพียบ
- ถวายสังฆทานหรือปฏิบัติธรรมด้วยจิตใจที่บริสุทธิ์
- กราบพระพุทธรูป ๓ ครั้ง อย่างถูกต้อง (โดยให้หน้าผากแตะพื้น มือแนบชิดกัน)

สิ่งที่ไม่ควรทำ

- หัวเราะเสียงดังหรือใช้เสียงดังรบกวนผู้อื่น
- ใช้โทรศัพท์มือถือระหว่างฟังพระเทศนา
- เดินตัดหน้าพระสงฆ์ขณะท่านกำลังเดินหรือทำกิจของสงฆ์
- วางสิ่งของหรือเท้าชี้ไปทางพระพุทธรูป

๔.๓ มารยาทต่อพระภิกษุสงฆ์

สิ่งที่ควรทำ

- แสดงความเคารพโดยการไหว้พระสงฆ์อย่างถูกต้อง
- ใช้คำพูดสุภาพ เช่น “ขอรับ/เจ้าค่ะ” และใช้คำว่า “นมัสการ” แทนการทักทาย
- เมื่อถวายของพระสงฆ์ ควรถวายด้วยสองมือ และใช้วิธีประเคน (หากเป็นผู้หญิงให้วางสิ่งของบนผ้าหรือภาชนะก่อน) ฟังคำสอนของพระสงฆ์ด้วยความตั้งใจ

สิ่งที่ไม่ควรทำ

- หยิบหรือจับจีวรของพระภิกษุโดยตรง (โดยเฉพาะผู้หญิง ห้ามสัมผัสพระภิกษุโดยตรง)
- นั่งในระดับที่สูงกว่าพระภิกษุ (ควรนั่งพับเพียบหรือนั่งต่ำกว่า)
- แสดงกิริยาหยาบคายหรือพูดคุยเสียงดังต่อหน้าพระภิกษุ

๔.๔ ประโยชน์ของการมีมารยาทที่ดีเมื่อไปวัด

- ได้ฝึกความสำรวมและเคารพต่อศาสนา
- ทำให้การทำบุญและปฏิบัติธรรมได้บุญอย่างแท้จริง
- ส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของตัวเองและครอบครัว
- เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้อื่น

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกความเป็นมาของพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ความสำคัญของพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ตระหนักถึงมารยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดี

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์ความสำคัญของพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนและตระหนักถึงมารยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดี (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒, ๒.๑.๑, ๓.๑.๑, ๓.๑.๒)

๖. คุณลักษณอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์ความสำคัญของพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนและตระหนักถึงมารยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดี (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒, ๒.๑.๑, ๓.๑.๑, ๓.๑.๒) **ด้านความรู้** บอกความเป็นมาของพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนได้ **ด้านทักษะ/กระบวนการ** วิเคราะห์ความสำคัญของพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** ตระหนักถึงมารยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดี **คุณลักษณะอันพึงประสงค์**	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ให้นักเรียนเล่นเกมเปิดแผ่นป้าย ครั้งละ ๑ หมายเลขและให้ตอบคำถามว่าคือภาพอะไร ให้เปิดจนกว่าจะตอบถูกต้อง ภาพพระสงฆ์ขณะรับผ้าอาบน้ำฝนในพิธีถวาย	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. นักเรียนเล่นเกมเปิดแผ่นป้าย ครั้งละ ๑ หมายเลขและตอบคำถามว่าคือภาพพระสงฆ์ขณะรับผ้าอาบน้ำฝนในพิธีถวาย ๒. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด (แนว	๑) รูปภาพถวายผ้าอาบน้ำฝน ๒) วีดีโอประวัติของการถวายผ้าอาบน้ำฝน ๓) ไฟล์เสียงคำกล่าวถวายผ้าอาบน้ำฝน ๔) ใบงานที่ ๑๔ พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน	ใบงานที่ ๑๒ พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน	ตรวจใบงานที่ ๑๒ พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน

สถิติการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	๒. ตั้งคำถามกระตุ้นความคิด ๒.๑ จากภาพเป็นหนึ่งในขั้นตอนของพิธีอะไร ๒.๒ นักเรียนเคยไปร่วมพิธีนี้หรือไม่ และพิธีจัดขึ้นช่วงไหน	คำตอบ) ๒.๑ พิธีผ้าอาบน้ำฝน ๒.๒ เคยค่ะ/ครับ พ่อแม่เคยพาไปทำที่วัด ไม่เคยค่ะ/ครับ แต่เคยได้ยินคุณยายพูดถึงพิธีจัดขึ้นช่วงก่อนเข้าพรรษา			
	ขั้นสอน (๒๕ นาที) ๑. นำผ้าอาบน้ำฝนของจริงมาให้นักเรียนดู เพื่อให้เห็นว่าคำว่าผ้าอาบน้ำฝนเป็นอย่างไร และอธิบายว่าผ้าอาบน้ำฝนต่างจากผ้าไตรจีวร อย่างไร - ผ้าอาบน้ำฝน เป็นผ้าพิเศษที่ถวายช่วงเข้าพรรษา พระสงฆ์ใช้สำหรับนุ่งเวลาอาบน้ำ - ผ้าไตรจีวร เป็นเครื่องนุ่งห่มหลักของพระสงฆ์ ประกอบด้วย ๓ ผืน ใช้ในชีวิตประจำวันและพิธีกรรมต่าง ๒. ครูเปิดวีดีโอประวัติความเป็นมาและความหมายของผ้าอาบน้ำฝน (ที่มา:https://www.youtube.com/watch?v=r๔_ONBtZEsE) ๓. ครูอภิปรายร่วมกับนักเรียนเกี่ยวกับวีดีโอ ประวัติความเป็นมาและความหมายของผ้าอาบน้ำฝน	**ขั้นสอน (๒๕ นาที)** ๑. นักเรียนตั้งใจฟังครูอธิบายถึงความแตกต่างระหว่างผ้าอาบน้ำฝนกับผ้าไตรจีวร และทำความเข้าใจ ๒. นักเรียนดูวีดีโอประวัติความเป็นมาและความหมายของผ้าอาบน้ำฝน ๓. นักเรียนร่วมอภิปรายจากวีดีโอ การถวายผ้าอาบน้ำฝนมีต้นกำเนิดในสมัยพุทธกาล เมื่อ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	คำถามกระตุ้นการเรียนรู้ ๓.๑ ความหมายของผ้าอาบน้ำฝนคืออะไร ๔. ให้นักเรียนทำกิจกรรมเรียงลำดับขั้นตอนพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนจากบัตรคำบนกระดานให้ถูกต้อง 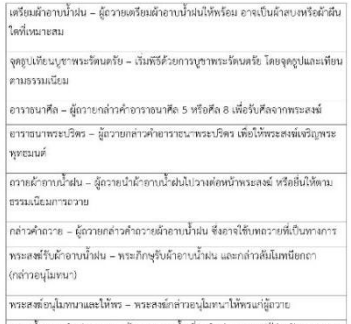 เตรียมผ้าอาบน้ำฝน – ผู้ถวายเตรียมผ้าอาบน้ำฝนให้พร้อม อาจเป็นผ้าลบเหรือผ้าผืนใดที่เหมาะสม จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย – เริ่มพิธีด้วยการบูชาพระรัตนตรัย โดยจุดธูปและเทียนตามธรรมเนียม อาราธนาศีล – ผู้ถวายกล่าวคำอาราธนาศีล 5 หรือศีล 8 เพื่อรับศีลจากพระสงฆ์ อาราธนาพระปริตร – ผู้ถวายกล่าวคำอาราธนาพระปริตร เพื่อให้พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ ถวายผ้าอาบน้ำฝน – ผู้ถวายนำผ้าอาบน้ำฝนไปวางต่อหน้าพระสงฆ์ หรือยื่นให้ตามธรรมเนียมการถวาย กล่าวคำถวาย – ผู้ถวายกล่าวคำถวายผ้าอาบน้ำฝน ซึ่งอาจใช้บทถวายที่เป็นทางการ พระสงฆ์รับผ้าอาบน้ำฝน – พระภิกษุรับผ้าอาบน้ำฝน และกล่าวอนุโมทนียกถา (กล่าวอนุโมทนา) พระสงฆ์อนุโมทนาและให้พร – พระสงฆ์กล่าวอนุโมทนาให้พรแก่ผู้ถวาย	พระพุทธเจ้าอนุญาตให้พระสงฆ์รับผ้าอาบน้ำฝนจากญาติโยม เพื่อใช้ในช่วงฤดูฝนที่พระสงฆ์ต้องปฏิบัติธรรมอย่างต่อเนื่องและเดินทางลำบาก การถวายผ้าอาบน้ำฝนจึงเป็นการช่วยเหลือพระสงฆ์ให้สามารถดูแลสุขอนามัยได้ดีขึ้น และกลายเป็นหนึ่งในประเพณีการทำบุญที่สำคัญในพระพุทธศาสนา ตอบคำถามกระตุ้นการเรียนรู้ (แนวคำตอบ) ๓.๑ (แนวคำตอบของนักเรียน) • ผ้าอาบน้ำฝน คือ ผ้าที่พระสงฆ์ใช้สำหรับอาบน้ำในช่วงเข้าพรรษา • เป็นผ้าที่ญาติโยมถวายเพื่อสนับสนุนการดำรงชีวิตของพระสงฆ์ในช่วงฤดูฝน • มีความเกี่ยวข้องกับพระวินัยที่ ๔. นักเรียนทำกิจกรรมเรียงลำดับขั้นตอนพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนจากบัตรคำบนกระดาน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	บัตรคำ ขั้นตอนพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนครูตัดและแจกบัตรคำให้กับนักเรียนทั้งห้องเพื่อทำกิจกรรม ๕. ครูแจกคำกล่าวถวายผ้าอาบน้ำฝน ๕.๑ ครูท่องคำถวายผ้าอาบน้ำฝนให้นักเรียนฟังและท่องตาม ๕.๒ ฝึกให้นักเรียนอ่านและท่องคำกล่าวถวายพร้อมกันในชั้นเรียน ๖. คำถามกระตุ้นการเรียนรู้ “ผ้าอาบน้ำฝนมีความสำคัญอย่างไร”	๕. นักเรียนรับคำกล่าวถวายผ้าอาบน้ำฝน ๕.๑ นักเรียนฟังครูท่องคำถวายผ้าอาบน้ำฝนและท่องตาม ๕.๒ นักเรียนฝึกท่องคำกล่าวถวายผ้าอาบน้ำฝนและอ่านพร้อมกันในห้องเรียน ๖. นักเรียนร่วมอภิปรายเกี่ยวกับความสำคัญของผ้าอาบน้ำฝน มีความสำคัญเพราะเป็นเครื่องใช้จำเป็นสำหรับพระสงฆ์ในช่วงเข้าพรรษา ใช้สำหรับปกปิดร่างกายขณะอาบน้ำตามพระวินัย ช่วยอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน และแสดงถึงการสนับสนุนของพุทธศาสนิกชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของพระสงฆ์			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๗. มารยาทเข้าพุทธ ครูให้นักเรียนดูภาพที่ทางวัดแห่งหนึ่งติดประกาศในวัด (ที่มา: https://thailand.go.th/useful-information-detail/๐๐๙_๑๓๘?hl=th) คำถามกระตุ้นการเรียนรู้ ๗.๑ นักเรียนคิดว่าทำไมเราจึงต้องแต่งกายสุภาพเมื่อไปวัด ๗.๒ โปสเตอร์นี้นำเสนอเกี่ยวกับเรื่องใด	๗. นักเรียนดูภาพที่ทางวัดแห่งหนึ่งติดประกาศในวัด นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นการเรียนรู้ ๗.๑ เพราะวัดเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ การแต่งกายสุภาพแสดงถึงความเคารพสถานที่ เคารพพระภิกษุ และแสดงถึงมารยาทของชาวพุทธที่ดี ๗.๒ พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมเมื่อเข้าไปในวัด ๑. การส่งเสียงดังหรือวิ่งเล่นในเขตวัด ๒. การปีนป่ายสิ่งของ หรือขึ้นไปยืนบนฐานพระพุทธรูป			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๗.๓ โปสเตอร์นี้ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องมารยาทในวัดมากขึ้นอย่างไร ๗.๔ ถ้านักเรียนเห็นเพื่อนทำพฤติกรรมไม่เหมาะสมในวัด เช่น ถ่ายรูปคู่กับพระพุทธรูปในท่าทางไม่สุภาพ นักเรียนควรทำอย่างไร ๗.๕ ทำไมเราจึงควรมีมารยาทและปฏิบัติตนให้เหมาะสม	๗.๓ ช่วยให้รู้ว่าควรทำหรือไม่ควรทำอะไรเมื่อไปวัด เช่น การแต่งกาย การวางตัว และการแสดงออกที่เหมาะสม ช่วยส่งเสริมให้เป็นชาวพุทธที่มีมารยาทดี ๗.๔ ควรบอกหรือเตือนเพื่อนด้วยถ้อยคำสุภาพว่าเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และแนะนำให้เปลี่ยนท่าทางให้สุภาพมากขึ้น ๗.๕ เพราะว่าวัดเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์และเป็นที่ประกอบศาสนกิจค่ะ ถ้าเราทำตัวไม่เหมาะสมอาจเป็นการไม่เคารพพระพุทธศาสนา แล้วก็อาจไปรบกวนคนอื่นที่มาทำบุญด้วย			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ให้นักเรียนทำใบงาน ใบงานที่ ๑๔ พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน ๑. ให้นักเรียนอ่านแต่ละประโยค แล้วเครื่องหมาย ✔ หรือ ✘ ลงในช่องว่างให้ถูกต้อง [___] ๑. ผ้าอาบน้ำฝนคือผ้าที่ถวายแด่พระภิกษุในช่วงเข้าพรรษาเพื่อใช้ในการอาบน้ำฝน [___] ๒. การถวายผ้าอาบน้ำฝนเริ่มต้นมาตั้งแต่	**ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที)** ทำใบงาน ใบงานที่ ๑๔ พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (แนวคำตอบของนักเรียน) ๑. [_ถูก_] ๑. ผ้าอาบน้ำฝนคือผ้าที่ถวายแด่พระภิกษุในช่วงเข้าพรรษาเพื่อใช้ในการอาบน้ำฝน [_ถูก_] ๒. การถวายผ้าอาบน้ำฝนเริ่มต้นมา			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	สมัยพุทธกาล [___] ๓. ผ้าอาบน้ำฝนสามารถถวายได้ในช่วงใดก็ได้ของปี ไม่จำกัดฤดูกาล [___] ๔. ในสมัยก่อน พระภิกษุต้องเดินบิณฑบาตกลางฝน จึงมีผ้าอาบน้ำฝนไว้เปลี่ยนหลังเปียกฝน [___] ๕. การถวายผ้าอาบน้ำฝนถือเป็นส่วนหนึ่งของการทำบุญใหญ่ในวันมาฆบูชา ๒. ให้นักเรียนเรียงลำดับขั้นตอนของพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนให้ถูกต้อง โดยเติมตัวเลขลำดับที่หน้าแต่ละข้อ ( ) ผู้ถวายกล่าวคำถวายผ้าอาบน้ำฝน ( ) พระสงฆ์อนุโมทนาให้พรแก่ผู้ถวายผ้าอาบน้ำฝน ( ) ผู้ถวายและผู้เข้าร่วมพิธีกราบพระสงฆ์แล้วเสร็จพิธี ( ) ผู้ถวายยกผ้าอาบน้ำฝนประเคนพระสงฆ์ ( ) พระสงฆ์รับผ้าอาบน้ำฝนและแสดงอาการอนุโมทนา ๓. ให้นักเรียนเรียงลำดับคำกล่าวถวายผ้าอาบน้ำฝนโดยนำมาเขียนเรียงใหม่ให้ถูกต้อง	ตั้งแต่สมัยพุทธกาล [_ผิด_] ๓. ผ้าอาบน้ำฝนสามารถถวายได้ในช่วงใดก็ได้ของปี ไม่จำกัดฤดูกาล [_ถูก_] ๔. ในสมัยก่อน พระภิกษุต้องเดินบิณฑบาตกลางฝน จึงมีผ้าอาบน้ำฝนไว้เปลี่ยนหลังเปียกฝน [_ผิด_] ๕. การถวายผ้าอาบน้ำฝนถือเป็นส่วนหนึ่งของการทำบุญใหญ่ในวันมาฆบูชา ๒.(๑) ผู้ถวายกล่าวคำถวายผ้าอาบน้ำฝน (๔) พระสงฆ์อนุโมทนาให้พรแก่ผู้ถวายผ้าอาบน้ำฝน (๕) ผู้ถวายและผู้เข้าร่วมพิธีกราบพระสงฆ์แล้วเสร็จพิธี (๒) ผู้ถวายยกผ้าอาบน้ำฝนประเคนพระสงฆ์ (๓) พระสงฆ์รับผ้าอาบน้ำฝนและแสดงอาการอนุโมทนา ๓. อิมานิ มะยัง ภันเต ปาวะราณิยานิ สะปะริวารานิ ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑. อิมานิ มะยัง ภันเต ปาวะราณิยานิ สะปะริวาราณิ ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามะ ๒. สาธุ โน ภันเต ภิกขุสังโฆ อิมานิ ปาวะราณิยานิ สะปะริวาราณิ ปะฏิคคัณหาตุ ๓. อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ นิพพานายะ จะ ๔. พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนมีความสำคัญอย่างไร	ภิกขุสังโฆ อิมานิ ปาวะราณิยานิ สะปะริวาราณิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ นิพพานายะ จะ คำแปล ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายผ้าอาบน้ำฝน พร้อมด้วยบริวารทั้งหลายเหล่านี้ แด่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับผ้าอาบน้ำฝน พร้อมด้วยบริวารทั้งหลายเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์ เพื่อความสุข เพื่อมรรคผลนิพพาน แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนานเทอญ ๔. พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนมีความสำคัญ ดังนี้ ๑. เป็นการแสดงความเคารพและกตัญญูต่อพระสงฆ์ ที่จำพรรษาอยู่ในวัดตลอดฤดูฝน ซึ่งไม่สามารถออกไปคบหาญาติโยมหรือบิณฑบาตได้สะดวก ๒. ช่วยให้พระสงฆ์มีผ้าใช้ในการอาบน้ำหรือเปลี่ยนผ้า ระหว่างจำพรรษา ซึ่งถือเป็นสิ่งจำเป็นในชีวิตประจำวัน ๓. ส่งเสริมให้พุทธศาสนิกชนได้ทำบุญและ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๕. ให้นักเรียนบอกมารยาทชาวพุทธที่ควรปฏิบัติ และไม่ควรปฏิบัติ ขณะเข้าร่วมพิธีทางศาสนา ๕ ข้อ	รักษาขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ที่สืบทอดกันมายาวนาน ๔. เป็นการสร้างกุศลและเสริมสร้างความสามัคคีในชุมชน เพราะมักจัดเป็นพิธีร่วมกันของหมู่บ้านหรือชุมชน ๕. มารยาทชาวพุทธที่ควรปฏิบัติ ๑. แต่งกายเรียบร้อยและสุภาพ ๒. ถอดรองเท้าก่อนเข้าสู่เขตพุทธสถาน ๓. พูดจาสุภาพ ไม่ส่งเสียงดัง ๔. เดินอย่างสำรวม ไม่วิ่งเล่นหรือหยอกล้อกัน ๕. ไหว้พระและพระสงฆ์ด้วยความเคารพ มารยาทชาวพุทธที่ไม่ควรปฏิบัติ ๑. พูดคุยเสียงดังในวัด ๒. นั่งไขว่ห้างต่อหน้าพระ ๓. แต่งกายไม่สุภาพเข้าเขตพุทธสถาน ๔. ล้อเลียนพิธีกรรมทางศาสนา ๕. วางของไว้บนพระพุทธรูปหรือพระไตรปิฎก			
	ขั้นสรุป (๕ นาที)	**ขั้นสรุป (๕ นาที)**			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปถึงความสำคัญของพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน	๑. (แนวคำตอบนักเรียน) พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนมีความสำคัญในหลายด้าน ประการแรก พิธีนี้เป็นการแสดงความเคารพและสำนึกบุญคุณต่อพระภิกษุสงฆ์ที่ตั้งใจอยู่จำพรรษาและปฏิบัติธรรมอย่างเคร่งครัดในช่วงเข้าพรรษา ประการที่สอง เป็นโอกาสให้พุทธศาสนิกชนได้สั่งสมบุญกุศลและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางศาสนา ซึ่งช่วยส่งเสริมให้คนในชุมชนรักสามัคคีและรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีไว้ นอกจากนี้ยังช่วยปลูกฝังคุณธรรม เช่น ความกตัญญู ความเสียสละ และการมีน้ำใจอีกด้วย			
	๒. ครูชี้แจงให้นักเรียนแบ่งกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน เพื่อเตรียมความพร้อมในการฝึกซ้อมและเข้าร่วมพิธีจริง ในกิจกรรมการฝึกซ้อมพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนที่จะจัดขึ้นในวันเข้าพรรษาของโรงเรียน	๒. นักเรียนเตรียมความพร้อม ในการฝึกซ้อมและเข้าร่วมพิธีของโรงเรียน ในกิจกรรมการฝึกซ้อมพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนที่จะจัดขึ้นในวันเข้าพรรษาของโรงเรียน			
	๓. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะท้อนกลับในชั่วโมงต่อไป				
	๔. ครูบันทึกผลการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๕. ครูให้โอกาสนักเรียนในการแก้ไข/พัฒนางานได้ตามศักยภาพของนักเรียน				

มัคนิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) รูปภาพถวายผ้าอาบน้ำฝน
๒) วีดีโอประวัติของการถวายผ้าอาบน้ำฝน
๓) ใบงานที่ ๑๒ พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน
๑) ใบงานที่ ๑๒ พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกความเป็นมาของพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนได้	ใบงานที่ ๑๒ พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน	ใบงานที่ ๑๒ พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์ความสำคัญของพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - ตระหนักถึงมารยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดี			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) วิเคราะห์ความสำคัญของพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนและตระหนักถึงมารยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดี (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒, ๒.๑.๑, ๓.๑.๑, ๓.๑.๒)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (๑)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. นักเรียนอ่านแต่ละประโยค แล้วเครื่องหมาย ✔ หรือ ✘ ลงในช่องว่างให้ถูกต้อง	เติมเครื่องหมายได้ถูกต้องทุกข้อ	เติมเครื่องหมายได้ถูกต้อง ๓ ข้อขึ้นไป	เติมเครื่องหมายได้ถูกต้องน้อยกว่า ๓ ข้อ
๒. นักเรียนเรียงลำดับขั้นตอนของพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนให้ถูกต้อง โดยเติมตัวเลขลำดับที่หน้าแต่ละข้อ	เรียงลำดับถูกต้องทุกข้อ	เรียงลำดับได้ถูกต้อง ๓ ข้อขึ้นไป	เรียงลำดับได้ถูกต้องน้อยกว่า ๓ ข้อ
๓. นักเรียนเรียงลำดับคำกล่าวถวายผ้าอาบน้ำฝน โดยนำมาเขียนเรียงใหม่ให้ถูกต้อง	เรียงลำดับคำกล่าวถวายผ้าอาบน้ำฝนโดยนำมาเขียนเรียงใหม่ได้ถูกต้อง	เรียงลำดับคำกล่าวถวายผ้าอาบน้ำฝนโดยนำมาเขียนเรียงใหม่ได้ถูกต้องบางส่วน	เรียงลำดับคำกล่าวถวายผ้าอาบน้ำฝนโดยนำมาเขียนเรียงใหม่ได้ไม่ถูกต้อง
๔. พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนมีความสำคัญอย่างไร	อธิบายได้ชัดเจนและครอบคลุม	อธิบายได้บางส่วนแต่ยังไม่ครบถ้วน	อธิบายไม่ตรงประเด็น
๕. นักเรียนบอกมารยาทชาวพุทธที่ควรปฏิบัติ และไม่ควรปฏิบัติ ขณะเข้าร่วมพิธีทางศาสนา ๕ ข้อ	บอกมารยาทชาวพุทธที่ควรปฏิบัติ และไม่ควรปฏิบัติ ขณะเข้าร่วมพิธีทางศาสนา ๕ ข้อ	บอกมารยาทชาวพุทธที่ควรปฏิบัติ และไม่ควรปฏิบัติ ขณะเข้าร่วมพิธีทางศาสนา ๓ ข้อ	บอกมารยาทชาวพุทธที่ควรปฏิบัติ และไม่ควรปฏิบัติ ขณะเข้าร่วมพิธีทางศาสนาน้อยกว่า ๓ ข้อ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๑ – ๑๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ – ๑๐ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ – ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินมี ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ									รวม
		๑.ศรัทธา ยึดมั่นปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา			๒.ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้			๓.ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

๑๐. บันทึกผลหลังสอน* ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๑๒ พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (๑)
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ให้นักเรียนอ่านแต่ละประโยค แล้วเขียนว่า “ถูก” หรือ “ผิด” ลงในช่องว่าง

[_____] ๑. ผ้าอาบน้ำฝนคือผ้าที่ถวายแด่พระภิกษุในช่วงเข้าพรรษาเพื่อใช้ในการอาบน้ำฝน
[_____] ๒. การถวายผ้าอาบน้ำฝนเริ่มต้นมาตั้งแต่สมัยพุทธกาล
[_____] ๓. ผ้าอาบน้ำฝนสามารถถวายได้ในช่วงใดก็ได้ของปี ไม่จำกัดฤดูกาล
[_____] ๔. ในสมัยก่อน พระภิกษุต้องเดินบิณฑบาตกลางฝน จึงมีผ้าอาบน้ำฝนไว้เปลี่ยนหลังเปียกฝน
[_____] ๕. การถวายผ้าอาบน้ำฝนถือเป็นส่วนหนึ่งของการทำบุญใหญ่ในวันมาฆบูชา

๒. ให้นักเรียนเรียงลำดับขั้นตอนของพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนให้ถูกต้อง โดยเติมตัวเลขลำดับที่หน้าแต่ละข้อ

( ) ผู้ถวายกล่าวคำถวายผ้าอาบน้ำฝน
( ) พระสงฆ์อนุโมทนาให้พรแก่ผู้ถวายผ้าอาบน้ำฝน
( ) ผู้ถวายและผู้เข้าร่วมพิธีกราบพระสงฆ์แล้วเสร็จพิธี
( ) ผู้ถวายยกผ้าอาบน้ำฝนประเคนพระสงฆ์
( ) พระสงฆ์รับผ้าอาบน้ำฝนและแสดงอาการอนุโมทนา

๓. ให้นักเรียนเรียงลำดับคำกล่าวถวายผ้าอาบน้ำฝน โดยนำมาเขียนเรียงใหม่ พร้อมเขียนคำแปล ให้ถูกต้อง

๑. อิมานิ มะยัง ภันเต ปาวะราณิยานิ สะปะริวารานิ ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามะ
๒. สาธุ โน ภันเต ภิกขุสังโฆ อิมานิ ปาวะราณิยานิ สะปะริวารานิ ปะฏิคคัณหาตุ
๓. อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ นิพพานายะ จะ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

๔. พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนมีความสำคัญอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

๕. ให้นักเรียนบอกมารยาทชาวพุทธที่ควรปฏิบัติ และไม่ควรปฏิบัติ ขณะเข้าร่วมพิธีทางศาสนา

ควรปฏิบัติ	ไม่ควรปฏิบัติ
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลย ใบงานที่ ๑๒ พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (๑)
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ให้นักเรียนอ่านแต่ละประโยค แล้วทำเครื่องหมาย ✔ หรือ ✘ ลงในช่องว่างให้ถูกต้อง
- [_ ✔ _] ๑. ผ้าอาบน้ำฝนคือผ้าที่ถวายแด่พระภิกษุในช่วงเข้าพรรษาเพื่อใช้ในการอาบน้ำฝน
- [_ ✔ _] ๒. การถวายผ้าอาบน้ำฝนเริ่มต้นมาตั้งแต่สมัยพุทธกาล
- [_ ✘ _] ๓. ผ้าอาบน้ำฝนสามารถถวายได้ในช่วงใดก็ได้ของปี ไม่จำกัดฤดูกาล
- [_ ✔ _] ๔. ในสมัยก่อน พระภิกษุต้องเดินบิณฑบาตกลางฝน จึงมีผ้าอาบน้ำฝนไว้เปลี่ยนหลังเปียกฝน
- [_ ✘ _] ๕. การถวายผ้าอาบน้ำฝนถือเป็นส่วนหนึ่งของการทำบุญใหญ่ในวันมาฆบูชา

๒. ให้นักเรียนเรียงลำดับขั้นตอนของพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนให้ถูกต้อง โดยเติมตัวเลขลำดับที่หน้าแต่ละข้อ
- (๑) ผู้ถวายกล่าวคำถวายผ้าอาบน้ำฝน
- (๔) พระสงฆ์อนุโมทนาให้พรแก่ผู้ถวายผ้าอาบน้ำฝน
- (๕) ผู้ถวายและผู้เข้าร่วมพิธีกราบพระสงฆ์แล้วเสร็จพิธี
- (๒) ผู้ถวายยกผ้าอาบน้ำฝนประเคนพระสงฆ์
- (๓) พระสงฆ์รับผ้าอาบน้ำฝนและแสดงอาการอนุโมทนา

๓. ให้นักเรียนเรียงลำดับคำกล่าวถวายผ้าอาบน้ำฝน โดยนำมาเขียนเรียงใหม่ให้ถูกต้อง
- ๑. อิมานิ มะยัง ภันเต ปาวะราณิยานิ สะปะริวารานิ ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามะ
- ๒. สาธุ โน ภันเต ภิกขุสังโฆ อิมานิ ปาวะราณิยานิ สะปะริวารานิ ปะฏิคคัณหาตุ
- ๓. อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ นิพพานายะ จะ

อิมานิ มะยัง ภันเต ปาวะราณิยานิ สะปะริวารานิ ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามะ
สาธุ โน ภันเต ภิกขุสังโฆ อิมานิ ปาวะราณิยานิ สะปะริวารานิ ปะฏิคคัณหาตุ
อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ นิพพานายะ จะ

๔. พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนมีความสำคัญอย่างไร

๑. เป็นการแสดงความเคารพและกตัญญูต่อพระสงฆ์ ที่จำพรรษาอยู่ในวัดตลอดฤดูฝน ซึ่งไม่สามารถออกไปคบหาญาติโยมหรือบิณฑบาตได้สะดวก

๒. ช่วยให้พระสงฆ์มีผ้าใช้ในการอาบน้ำหรือเปลี่ยนผ้า ระหว่างจำพรรษา ซึ่งถือเป็นสิ่งจำเป็นในชีวิตประจำวัน

๓. ส่งเสริมให้พุทธศาสนิกชนได้ทำบุญและรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ที่สืบทอดกันมายาวนาน

๔. เป็นการสร้างกุศลและเสริมสร้างความสามัคคีในชุมชน เพราะมักจัดเป็นพิธีร่วมกันของหมู่บ้านหรือชุมชน

๕. ให้นักเรียนบอกมารยาทชาวพุทธที่ควรปฏิบัติ และไม่ควรปฏิบัติ ขณะเข้าร่วมพิธีทางศาสนา ๕ ข้อ

มารยาทชาวพุทธที่ควรปฏิบัติ	มารยาทชาวพุทธที่ไม่ควรปฏิบัติ
๑. แต่งกายเรียบร้อยและสุภาพ ๒. ถอดรองเท้าก่อนเข้าสู่เขตพุทธสถาน ๓. พูดจาสุภาพ ไม่ส่งเสียงดัง ๔. เดินอย่างสำรวม ไม่วิ่งเล่นหรือหยอกล้อกัน ๕. ไหว้พระและพระสงฆ์ด้วยความเคารพ	๑. พูดคุยเสียงดังในวัด ๒. นั่งไขว่ห้างต่อหน้าพระ ๓. แต่งกายไม่สุภาพเข้าเขตพุทธสถาน ๔. ล้อเลียนพิธีกรรมทางศาสนา ๕. วางของไว้บนพระพุทธรูปหรือพระไตรปิฎก

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

การจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ **เรื่อง พระพุทธศาสนา**

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ **รายวิชา สังคมศึกษา ๓** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ**

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ ชั่วโมง**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัด ม. ๒/๒ มีมารยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดีตามกำหนด

ตัวชี้วัด ม. ๒/๓ วิเคราะห์คุณค่าของศาสนพิธี และปฏิบัติตนได้ถูกต้อง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ความเป็นมาของพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน พิธีนี้เริ่มต้นตั้งแต่สมัยพุทธกาล โดยนางวิสาขามหาอุบาสิกาเห็นความลำบากของพระภิกษุในช่วงเข้าพรรษา จึงขออนุญาตถวายผ้าอาบน้ำฝน พระพุทธเจ้าทรงอนุญาต ทำให้เกิดพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนในพระพุทธศาสนา

คำกล่าวถวายผ้าอาบน้ำฝน ใช้ถ้อยคำแสดงความเคารพในการถวายผ้าแด่พระสงฆ์ เพื่อความสุขและเป็นสิริมงคลแก่ผู้ถวาย

ขั้นตอนการประกอบพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนเริ่มจากการเตรียมเครื่องสังฆทาน การบูชาพระรัตนตรัย รับศีล กล่าวคำถวายผ้าอาบน้ำฝน พระสงฆ์อนุโมทนา กรวดน้ำ และรับพร เป็นลำดับขั้นที่แสดงความเคารพและศรัทธา

มารยาทชาวพุทธ คือการประพฤติตนด้วยความสุภาพ สำรวม และเคารพต่อพระพุทธศาสนา โดยมีมารยาทที่เหมาะสมทั้งในการแต่งกาย การอยู่ในวัด การปฏิบัติต่อพระภิกษุ และการปฏิบัติธรรม

๓. สาระการเรียนรู้

๑. ความเป็นมาของพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน หรือ การถวายผ้าวัสสิกสาฎก มีที่มาจากสมัยพุทธกาล โดยเกิดขึ้นจากความปรารถนาดีของหญิงชาวบ้านชื่อ นางวิสาขามหาอุบาสิกา ที่เห็นความลำบากของพระภิกษุสงฆ์ในช่วงเข้าพรรษา เพราะพระภิกษุจะต้องออกบิณฑบาตท่ามกลางฝน ทำให้เปียกชุ่มและไม่มีผ้าสำหรับเปลี่ยนหรือซับตัวหลังจากอาบน้ำฝน

ด้วยเหตุนี้ นางวิสาขาจึงทูลขอพระพุทธเจ้าเพื่อถวายผ้าสำหรับอาบน้ำฝนแก่พระภิกษุ พระพุทธองค์จึงทรงอนุญาตให้มีการถวายผ้าอาบน้ำฝนได้ ถือเป็นจุดเริ่มต้นของ พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ กุศลพิธีในพระพุทธศาสนา ที่ชาวพุทธปฏิบัติมาจนถึงปัจจุบัน

๒. คำกล่าวถวายผ้าอาบน้ำฝน คำกล่าวถวายผ้าอาบน้ำฝน (ภาษาไทย)

“อิมัง วัสสิกสาฎกัง ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามิ
สาธุ โน ภันเต ภิกขุสังโฆ
อิมัง วัสสิกสาฎกัง ปฏิคคัณหาตุ
อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ”

คำแปล “ข้าพเจ้าขอน้อมถวายผ้าอาบน้ำฝนนี้แก่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับผ้าอาบน้ำฝนนี้ เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนานเทอญ”

๓. ขั้นตอนการประกอบพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน

๓.๑ จัดเตรียมเครื่องสังฆทานเตรียมผ้าอาบน้ำฝนพร้อมด้วยเครื่องสังฆทานอื่น ๆ เช่น ของใช้จำเป็นสำหรับพระภิกษุ

๓.๒ เริ่มพิธีทางศาสนา

- ผู้ถวายจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย และกล่าวคำบูชาพระรัตนตรัย
- อาราธนาศีลและรับศีล ๕

๓.๓ ถวายผ้าอาบน้ำฝน

- ผู้ถวายยกผ้าอาบน้ำฝนขึ้นประนมมือ กล่าวคำถวายผ้าอาบน้ำฝน
- วางผ้าลงบนพาน หรือถวายให้กับพระภิกษุโดยตรง

๓.๔ พระสงฆ์อนุโมทนา

- พระภิกษุสงฆ์กล่าวคำอนุโมทนา และประพรมน้ำพระพุทธมนต์

๓.๕ กรวดน้ำและรับพร

- ผู้ถวายกรวดน้ำเพื่ออุทิศส่วนกุศล
- พระสงฆ์ให้พร และเสร็จสิ้นพิธี

๔. มารยาทชาวพุทธ คือ พฤติกรรมหรือการแสดงออกที่เหมาะสม สะท้อนถึงความเคารพในพระพุทธศาสนา ทั้งทางกาย วาจา และใจ โดยยึดหลักความสุภาพ ความมีระเบียบวินัย และการรู้กาลเทศะ มารยาทชาวพุทธมีหลายด้าน

มารยาทที่แสดงถึงความเคารพต่อพระพุทธศาสนา

๔.๑ มารยาทในการแต่งกาย การแต่งกายควรเรียบร้อยและเหมาะสมกับสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ เช่น

สิ่งที่ควรทำ

- สวมเสื้อผ้าที่สุภาพ ไม่รัดรูปหรือเปิดเผยมากเกินไป
- สวมเสื้อมีแขน กางเกงหรือกระโปรงยาวคลุมเข่า
- หากเป็นนักเรียน ควรแต่งชุดนักเรียนให้เรียบร้อย
- หากเป็นพิธีสำคัญ อาจแต่งกายด้วยชุดขาวเพื่อแสดงความเคารพ

สิ่งที่ไม่ควรทำ

- ใส่เสื้อแขนกุด เสื้อสายเดี่ยว หรือเสื้อผ้าที่บางเกินไป
- ใส่กางเกงขาสั้น หรือกระโปรงสั้น
- ใส่รองเท้าแตะเข้าโบสถ์ (ควรถอดรองเท้าก่อนเข้าอาคารศาสนา)

๔.๒ มารยาทในการปฏิบัติตนในวัด

สิ่งควรทำ

- เดินด้วยความสำรวม ไม่วิ่งเล่นหรือส่งเสียงดัง
- พนมมือและกล่าวคำว่า “สาธุ” เมื่อเห็นพระหรือได้ยินพระเทศนา
- นั่งฟังพระธรรมเทศนาอย่างสำรวม โดยนั่งขัดสมาธิหรือนั่งพับเพียบ
- ถวายสังฆทานหรือปฏิบัติธรรมด้วยจิตใจที่บริสุทธิ์
- กราบพระพุทธรูป ๓ ครั้ง อย่างถูกต้อง (โดยให้หน้าผากแตะพื้น มือแนบชิดกัน)

สิ่งที่ไม่ควรทำ

- หัวเราะเสียงดังหรือใช้เสียงดังรบกวนผู้อื่น
- ใช้โทรศัพท์มือถือระหว่างฟังพระเทศนา
- เดินตัดหน้าพระสงฆ์ขณะท่านกำลังเดินหรือทำกิจของสงฆ์
- วางสิ่งของหรือเท้าชี้ไปทางพระพุทธรูป

๔.๓ มารยาทต่อพระภิกษุสงฆ์

สิ่งที่ควรทำ

- แสดงความเคารพโดยการไหว้พระสงฆ์อย่างถูกต้อง
- ใช้คำพูดสุภาพ เช่น “ขอรับ/เจ้าค่ะ” และใช้คำว่า “นมัสการ” แทนการทักทาย
- เมื่อถวายของพระสงฆ์ ควรถวายด้วยสองมือ และใช้วิธีประเคน (หากเป็นผู้หญิงให้วางสิ่งของบนผ้าหรือภาชนะก่อน) ฟังคำสอนของพระสงฆ์ด้วยความตั้งใจ

สิ่งที่ไม่ควรทำ

- หยิบหรือจับจีวรของพระภิกษุโดยตรง (โดยเฉพาะผู้หญิง ห้ามสัมผัสพระภิกษุโดยตรง)
- นั่งในระดับที่สูงกว่าพระภิกษุ (ควรนั่งพับเพียบหรือนั่งต่ำกว่า)
- แสดงกิริยาหยาบคายหรือพูดคุยเสียงดังต่อหน้าพระภิกษุ

๔.๔ ประโยชน์ของการมีมารยาทที่ดีเมื่อไปวัด

- ได้ฝึกความสำรวมและเคารพต่อศาสนา
- ทำให้การทำบุญและปฏิบัติธรรมได้บุญอย่างแท้จริง
- ส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของตัวเองและครอบครัว
- เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้อื่น

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกขั้นตอนของการถวายผ้าอาบน้ำฝน

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ฝึกปฏิบัติตนตามขั้นตอนการถวายผ้าอาบน้ำฝน

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นถึงประโยชน์ของการให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ฝึกปฏิบัติตนตามขั้นตอนการถวายผ้าอาบน้ำฝนและเห็นถึงประโยชน์ของการให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒, ๒.๑.๑, ๓.๑.๑, ๓.๑.๒)

๖. คุณลักษณอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ฝึกปฏิบัติตนตามขั้นตอนการถวายผ้าอาบน้ำฝนและเห็นถึงประโยชน์ของการให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒, ๒.๑.๑, ๓.๑.๑, ๓.๑.๒) **ด้านความรู้** - บอกขั้นตอนของการถวายผ้าอาบน้ำฝน **ด้านทักษะ/กระบวนการ** - ฝึกปฏิบัติตนตามขั้นตอนการถวายผ้าอาบน้ำฝน	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มและมอบหมายหน้าที่ ๑.๑ แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๕ กลุ่ม (จำนวนคนเหมาะสมกับหน้าที่ที่ได้รับ) ๑.๒ แต่ละกลุ่มตกลงมอบหมายหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนให้แต่ละคนในกลุ่ม ๑. ผ้าอาบน้ำฝนและอุปกรณ์ถวาย ๒. นิมนต์พระสงฆ์ ๓. จัดเตรียมสถานที่ ๔. ฝึกกล่าวคำถวาย ๕. กำกับลำดับพิธีกรรม (รันคิว) ฝึกซ้อมลำดับขั้นตอนพิธี ให้แต่ละกลุ่มเตรียมงานของตนเองให้พร้อม	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. นักเรียนเข้ากลุ่มและตกลงมอบหมายหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน ๑. ผ้าอาบน้ำฝนและอุปกรณ์ถวาย ๒. นิมนต์พระสงฆ์ ๓. จัดเตรียมสถานที่ ๔. ฝึกกล่าวคำถวาย ๕. กำกับลำดับพิธีกรรม (รันคิว)	-	-	-

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม - เห็นถึงประโยชน์ของการให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่นปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	**ขั้นสอนและขั้นปฏิบัติ (๔๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนเข้ากลุ่มและแบ่งงานกันในกลุ่มของตนเองตามหน้าที่ที่แต่ละกลุ่มรับผิดชอบ ๑. ผ้าอาบน้ำฝนและอุปกรณ์ถวาย (ครูเตรียมให้ให้นักเรียนเพียงนำมาจัดวางให้สวยงามหรือผูกริบบิ้นวางบนพาน) ๒. นิมนต์พระสงฆ์	**ขั้นสอนและขั้นปฏิบัติ (๔๕ นาที)** ๑. นักเรียนเข้ากลุ่มและแบ่งงานกันในกลุ่มของตนเองตามหน้าที่ที่แต่ละกลุ่มรับผิดชอบ **กลุ่มที่ ๑ :** ผ้าอาบน้ำฝนและอุปกรณ์ หน้าที่ : ศึกษาว่าผ้าอาบน้ำฝนที่ถูกต้องตามพระวินัยควรเป็นอย่างไร จัดหาผ้าอาบน้ำฝนและอุปกรณ์ประกอบ เช่น ธูป เทียน ดอกไม้ ตรวจสอบความเรียบร้อยของของที่ใช้ถวาย การฝึก : ให้สมาชิกในกลุ่มทดลองจัดเตรียมอุปกรณ์และแสดงวิธีการพับผ้าให้เรียบร้อย ศึกษาความหมายของสิ่งของที่ใช้ในพิธี **กลุ่มที่ ๒ : กลุ่มนิมนต์พระ** หน้าที่ : ศึกษามารยาทในการนิมนต์พระ ฝึกการพูดและการปฏิบัติเมื่อนิมนต์พระ ทดลองจำลองสถานการณ์การนิมนต์พระ เช่น การกล่าวคำเรียนเชิญ การฝึก : ให้สมาชิกในกลุ่มผลัดกันแสดงบทบาทเป็น “ผู้เชิญ” และ “พระสงฆ์” ฝึกพูดด้วยถ้อยคำที่สุภาพและเหมาะสม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๓. จัดเตรียมสถานที่	**กลุ่มที่ ๓ : กลุ่มจัดเตรียมสถานที่** หน้าที่ : ศึกษาลักษณะของสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับพิธี จัดเตรียมสถานที่จริง เช่น การวางโต๊ะหมู่บูชา ที่นั่งสำหรับพระสงฆ์ และที่สำหรับผู้ถวาย การฝึก : ทดลองจัดสถานที่โดยใช้วัสดุที่หาได้ในห้องเรียน วางแผนตำแหน่งที่นั่ง และการเคลื่อนที่ในพิธี			
	๔. ฝึกกล่าวคำถวาย	**กลุ่มที่ ๔ : กลุ่มฝึกคำกล่าวถวาย** หน้าที่ : ศึกษาคำกล่าวถวายผ้าอาบน้ำฝนที่ถูกต้อง ฝึกออกเสียงให้ชัดเจนและถูกต้องตามหลักภาษา เข้าใจความหมายของคำกล่าวเพื่อสามารถกล่าวได้อย่างมั่นใจ การฝึก : ฝึกอ่านคำถวายเป็นกลุ่ม โดยมีเพื่อนช่วยตรวจสอบความถูกต้อง แสดงบทบาทสมมติโดยให้หนึ่งคนกล่าวคำถวาย และคนอื่นๆ ฟังและให้ข้อเสนอแนะ			
	๕. กำกับลำดับพิธีกรรม (รันคิว)	**กลุ่มที่ ๕ : กลุ่มกำกับลำดับพิธีการ** หน้าที่ : ศึกษาลำดับขั้นตอนของพิธีถวายผ้า			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒. หลังจากนักเรียนเข้ากลุ่มและแบ่งหน้าที่เรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนจัดพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนโดยแต่ละกลุ่มทำหน้าของตนเองตามที่ได้รับมอบหมาย	อาบน้ำฝน คอยดูแลให้พิธีดำเนินไปตามลำดับที่ถูกต้อง ให้สัญญาณหรือเตือนเพื่อนเมื่อถึงลำดับขั้นตอนต่างๆ การฝึก : ทดลองจัดลำดับพิธี โดยให้สมาชิกผลัดกันเป็นผู้กำกับดูแล ซ้อมรวมกับทุกกลุ่ม โดยให้กลุ่มนี้เป็นผู้ประเมินว่าขั้นตอนเป็นไปตามลำดับหรือไม่ ๒. นักเรียนจัดพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนโดยแต่ละกลุ่มทำหน้าของตนเองตามที่ได้รับมอบหมายดังนี้ ๑. การเตรียมตัวก่อนเริ่มซ้อมรวม • กำหนดพื้นที่ฝึกซ้อม : จัดห้องเรียนหรือสถานที่ให้คล้ายกับสถานที่จริงที่ใช้ในพิธี • ตรวจสอบอุปกรณ์ : กลุ่มที่ ๑ ตรวจสอบผ้าอาบน้ำฝนและของที่ใช้ถวายให้ครบถ้วน • จัดลำดับกลุ่ม : แต่ละกลุ่มเข้าประจำตำแหน่งตามหน้าที่ของตนเอง ๒. เริ่มซ้อมตามลำดับพิธี ขั้นตอนที่ ๑ : การเตรียมสถานที่และอุปกรณ์			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		กลุ่มที่ ๓ (จัดเตรียมสถานที่) จัดที่นั่งสำหรับพระสงฆ์ โต๊ะหมู่บูชา และที่วางของถวาย กลุ่มที่ ๑ (เตรียมอุปกรณ์) นำผ้าอาบน้ำฝนและของถวายมาจัดเตรียมให้เรียบร้อย ขั้นตอนที่ ๒ : การนิมนต์พระ กลุ่มที่ ๒ (นิมนต์พระ) ทำการจำลองสถานการณ์การนิมนต์พระ ให้เพื่อนนักเรียนแสดงบทบาทเป็นพระสงฆ์ และนักเรียนในกลุ่มนิมนต์กล่าวคำเชิญ หลังจากพระสงฆ์จำลองเดินมาถึงสถานที่พิธี กลุ่มที่ ๓ แนะนำให้พระสงฆ์จำลองนั่งในที่เหมาะสม ขั้นตอนที่ ๓ : การถวายผ้าอาบน้ำฝน กลุ่มที่ ๔ (ฝึกคำกล่าวถวาย) เตรียมตัวกล่าวคำถวาย ผู้ทำหน้าที่ถวายผ้าอาบน้ำฝนกล่าวคำถวายช้า ๆ และชัดเจน ครูและเพื่อน ๆ ช่วยสังเกตความถูกต้องของคำกล่าว ขั้นตอนที่ ๔ : การลำดับพิธีการ กลุ่มที่ ๕ (กำกับลำดับพิธีการ) คอยดูแล			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
		ให้พิธีดำเนินไปอย่างถูกต้อง คอยให้สัญญาณเมื่อต้องเปลี่ยนลำดับ เช่น เมื่อถึงขั้นตอนถวาย หรือเมื่อถึงเวลาให้พระสงฆ์อนุโมทนา สังเกตว่าทุกกลุ่มทำหน้าที่ของตนเองถูกต้องหรือไม่ ขั้นตอนที่ ๕ : พระสงฆ์อนุโมทนา และกรวดน้ำ พระสงฆ์จำลองกล่าวอนุโมทนา (นักเรียนคนที่รับบทพระสงฆ์ฝึกท่องบทอนุโมทนา) นักเรียนร่วมกันกรวดน้ำเพื่ออุทิศส่วนกุศล			
	๓. เมื่อเสร็จพิธีครู ครูให้คำแนะนำ ๓.๑ หากนักเรียนกล่าวคำถวายผิด ให้ทำการแก้ไขและฝึกซ้ำ ๓.๒ หากนักเรียนมีท่าทางที่ไม่เหมาะสม ครูให้คำแนะนำและให้นักเรียนปฏิบัติให้เหมาะสม ๔. ครูแจกใบงานที่ ๑๕ พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน	๓. นักเรียนรับฟังคำแนะนำและนำมาปรับปรุง ๔. นักเรียนทำใบงานที่ ๑๕ พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. สรุปความพร้อมของแต่ละหน้าที่ ทบทวนว่าแต่ละคนแต่ละกลุ่มรู้หน้าที่ตนเอง นัดหมายวันจัดพิธี ๒. นัดหมายนักเรียนเข้าร่วมพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนกับ	**ขั้นสรุป (๕ นาที)** ๑. ร่วมสรุปบทบาทหน้าของแต่ละกลุ่ม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ทางโรงเรียนตามกำหนดการที่ทางโรงเรียนกำหนด ๓. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะท้อนกลับในชั่วโมงต่อไป ๔. ครูบันทึกผลการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้ ๕. ครูให้โอกาสนักเรียนในการแก้ไข/พัฒนางานได้ตามศักยภาพของนักเรียน				

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) รูปภาพถวายผ้าอาบน้ำฝน
๒) วีดีโอประวัติของการถวายผ้าอาบน้ำฝน
๓) ใบงานที่ ๑๓ พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน
๑) ใบงานที่ ๑๓ พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกขั้นตอนของการถวายผ้าอาบน้ำฝน **ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)** - ฝึกปฏิบัติตนตามขั้นตอนการถวายผ้าอาบน้ำฝน **คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - เห็นถึงประโยชน์ของการให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน **สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)** .ฝึกปฏิบัติตนตามขั้นตอนการถวายผ้าอาบน้ำฝน และเห็นถึงประโยชน์ของการให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒, ๒.๑.๑, ๓.๑.๑, ๓.๑.๒)	ตรวจใบงานที่ ๑๓ พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน/ ประเมินการทำงานกลุ่ม	ใบงานที่ ๑๓ พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน/ แบบประเมินการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้นักเรียนประเมินการทำงานกลุ่มของเพื่อนโดยให้คะแนน ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

หัวข้อประเมิน	คะแนน (๑-๓)	หมายเหตุ
๑. การร่วมมือกันภายในกลุ่ม		
๒. การแบ่งหน้าที่และรับผิดชอบงานของตนเอง		
๓. การสื่อสารและการรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน		
๔. การแก้ปัญหาและช่วยเหลือกันในกลุ่ม		
๕. ความมีระเบียบวินัยและตรงต่อเวลาในการทำงาน		
๖. คงามกระตือรือร้นและตั้งใจในการทำกิจกรรม		
๗. ผลงานที่ปฏิบัติสะท้อนถึงความทำงานเป็นทีม		

เกณฑ์การประเมิน

คะแนนรวม (๒๑ คะแนน)	ระดับการประเมิน
๑๕ - ๒๑	ดีมาก
๘ - ๑๔	ดี
๗ หรือต่ำกว่านั้น	ควรปรับปรุง

ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ (ดี) ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (๒)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. นักเรียนศึกษารายละเอียดของหน้าที่ในพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนแต่ละหมวด แล้วช่วยกันวางแผนว่าในกลุ่มของคุณใครจะรับผิดชอบแต่ละหน้าที่ย่อย พร้อมระบุแนวทางการดำเนินงานให้ชัดเจน	อธิบายได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจ หรือไม่มีการอธิบาย
๒. ปัญหาและอุปสรรค			
๓. สิ่งที่อยากปรับปรุงและพัฒนา			

คะแนน ๗ – ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๔ – ๖ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ – ๓ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
โรงเรียนวิถีทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินมี ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ									รวม
		๑.ศรัทธา ยึดมั่นปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา			๒.ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้			๓.ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

ข้อมูลการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๑๓ พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (๒)
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง : ให้นักเรียนศึกษารายละเอียดของหน้าที่ในพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนแต่ละหมวด แล้วช่วยกันวางแผนว่าในกลุ่มของคุณใครจะรับผิดชอบแต่ละหน้าที่ย่อย พร้อมระบุแนวทางการดำเนินงานให้ชัดเจน

กลุ่มที่ ๑ ผ้าอาบน้ำฝนและอุปกรณ์

หน้าที่ย่อย	ชื่อผู้รับผิดชอบ	แนวทางการดำเนินงาน
๑. ศึกษาว่าผ้าอาบน้ำฝนที่ถูกต้องตามพระวินัยควรเป็นอย่างไร	…… …… ……	…… …… ……
๒. จัดหาผ้าอาบน้ำฝนและอุปกรณ์ประกอบ เช่น ธูป เทียน ดอกไม้	…… …… ……	…… …… ……
๓. ตรวจสอบความเรียบร้อยของของที่ใช้ถวาย	…… …… ……	…… …… ……

ปัญหาและอุปสรรค

……
……
……

สิ่งที่อยากปรับปรุงและพัฒนา

……
……
……

กลุ่มที่ ๒ กลุ่มนิมนต์พระ

หน้าที่ย่อย	ชื่อผู้รับผิดชอบ	แนวทางการดำเนินงาน
๑. ศึกษามารยาทในการนิมนต์พระ	....	....
๒. ฝึกการพูดและการปฏิบัติเมื่อนิมนต์พระ	....	....
๒. ทดลองจำลองสถานการณ์การนิมนต์พระ เช่น การกล่าวคำเรียนเชิญ	....	....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

สิ่งที่อยากปรับปรุงและพัฒนา

.....

.....

.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ศูนย์วิทยทรัพยากร
ในพระบรมราชูปถัมภ์

กลุ่มที่ ๓ กลุ่มจัดเตรียมสถานที่

หน้าที่ย่อย	ชื่อผู้รับผิดชอบ	แนวทางการดำเนินงาน
๑. ศึกษาลักษณะของสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับพิธี	....	....
๒. จัดเตรียมสถานที่ เช่น การวางโต๊ะหมู่บูชา ที่นั่งสำหรับพระสงฆ์ และที่สำหรับผู้ถวาย	....	....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

สิ่งที่อยากปรับปรุงและพัฒนา

.....

.....

.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ศูนย์วิทยทรัพยากร
ในพระบรมราชูปถัมภ์

กลุ่มที่ ๔ กลุ่มฝึกคำกล่าวถวาย

หน้าที่ย่อย	ชื่อผู้รับผิดชอบ	แนวทางการดำเนินงาน
๑. ศึกษาคำกล่าวถวายผ้าอาบน้ำฝนที่ถูกต้อง	....	....
๒. ฝึกออกเสียงให้ชัดเจนและถูกต้องตามหลักภาษา	....	....
๓. เข้าใจความหมายของคำกล่าวเพื่อสามารถกล่าวได้อย่างมั่นใจ	....	....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

สิ่งที่อยากปรับปรุงและพัฒนา

.....

.....

.....

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

กลุ่มที่ ๕ กลุ่มกำกับลำดับพิธีการ

หน้าที่ย่อย	ชื่อผู้รับผิดชอบ	แนวทางการดำเนินงาน
๑. ศึกษาลำดับขั้นตอนของพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน	…… …… ……	…… …… ……
๒. คอยดูแลให้พิธีดำเนินไปตามลำดับที่ถูกต้อง	…… …… ……	…… …… ……
๓. ให้สัญญาณหรือเตือนเพื่อนเมื่อถึงลำดับขั้นตอนต่างๆ	…… …… ……	…… …… ……

ปัญหาและอุปสรรค

……

……

……

สิ่งที่อยากปรับปรุงและพัฒนา

……

……

……

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

การแบ่งกลุ่มและหน้าที่ของนักเรียน

นักเรียนจะแบ่งเป็น ๕ กลุ่ม ตามขั้นตอนของพิธี โดยแต่ละกลุ่มจะมีหน้าที่เฉพาะ และทุกกลุ่มต้องศึกษาขั้นตอนของตนเองให้เข้าใจ ก่อนจะร่วมกันซ้อมแบบครบกระบวนการ

กลุ่มที่ ๑ : กลุ่มเตรียมผ้าอาบน้ำฝนและอุปกรณ์

หน้าที่ :

- ศึกษาว่าผ้าอาบน้ำฝนที่ถูกต้องตามพระวินัยควรเป็นอย่างไร
- จัดหาผ้าอาบน้ำฝนและอุปกรณ์ประกอบ เช่น ธูป เทียน ดอกไม้
- ตรวจสอบความเรียบร้อยของของที่ใช้ถวาย

การฝึก :

- ให้สมาชิกในกลุ่มทดลองจัดเตรียมอุปกรณ์และแสดงวิธีการพับผ้าให้เรียบร้อย
- ศึกษาความหมายของสิ่งของที่ใช้ในพิธี

กลุ่มที่ ๒ : กลุ่มนิมนต์พระ

หน้าที่ :

- ศึกษามารยาทในการนิมนต์พระ
- ฝึกการพูดและการปฏิบัติเมื่อนิมนต์พระ
- ทดลองจำลองสถานการณ์การนิมนต์พระ เช่น การกล่าวคำเรียนเชิญ

การฝึก :

- ให้สมาชิกในกลุ่มผลัดกันแสดงบทบาทเป็น “ผู้เชิญ” และ “พระสงฆ์”
- ฝึกพูดด้วยถ้อยคำที่สุภาพและเหมาะสม

กลุ่มที่ ๓ : กลุ่มจัดเตรียมสถานที่

หน้าที่ :

- ศึกษาลักษณะของสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับพิธี
- จัดเตรียมสถานที่จริง เช่น การวางโต๊ะหมู่บูชา ที่นั่งสำหรับพระสงฆ์ และที่สำหรับผู้ถวาย

การฝึก :

- ทดลองจัดสถานที่โดยใช้วัสดุที่หาได้ในห้องเรียน
- วางแผนตำแหน่งที่นั่ง และการเคลื่อนที่ในพิธี

กลุ่มที่ ๔ : กลุ่มฝึกคำกล่าวถวาย

หน้าที่ :

- ศึกษาคำกล่าวถวายผ้าอาบน้ำฝนที่ถูกต้อง
- ฝึกออกเสียงให้ชัดเจนและถูกต้องตามหลักภาษา
- เข้าใจความหมายของคำกล่าวเพื่อสามารถกล่าวได้อย่างมั่นใจ

การฝึก :

- ฝึกอ่านคำถวายเป็นกลุ่ม โดยมีเพื่อนช่วยตรวจสอบความถูกต้อง

- แสดงบทบาทสมมติ โดยให้หนึ่งคนกล่าวคำถวาย และคนอื่นๆ ฟังและให้ข้อเสนอแนะ

กลุ่มที่ ๕ : กลุ่มกำกับลำดับพิธีการ

หน้าที่ :

- ศึกษาลำดับขั้นตอนของพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน
- คอยดูแลให้พิธีดำเนินไปตามลำดับที่ถูกต้อง
- ให้สัญญาณหรือเตือนเพื่อนเมื่อถึงลำดับขั้นตอนต่างๆ

การฝึก :

- ทดลองจัดลำดับพิธี โดยให้สมาชิกผลัดกันเป็นผู้กำกับดูแล
- ซ้อมรวมกับทุกกลุ่ม โดยให้กลุ่มนี้เป็นผู้ประเมินว่าขั้นตอนเป็นไปตามลำดับหรือไม่

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน

๑. การเตรียมตัวก่อนเริ่มซ้อมรวม

- กำหนดพื้นที่ฝึกซ้อม : จัดห้องเรียนหรือสถานที่ให้คล้ายกับสถานที่จริงที่ใช้ในพิธี
- ตรวจสอบอุปกรณ์ : กลุ่มที่ ๑ ตรวจสอบผ้าอาบน้ำฝนและของที่ใช้ถวายให้ครบถ้วน
- จัดลำดับกลุ่ม : แต่ละกลุ่มเข้าประจำตำแหน่งตามหน้าที่ของตนเอง

๒. เริ่มซ้อมตามลำดับพิธี

ขั้นตอนที่ ๑ : การเตรียมสถานที่และอุปกรณ์

กลุ่มที่ ๓ (จัดเตรียมสถานที่) จัดที่นั่งสำหรับพระสงฆ์ โต๊ะหมู่บูชา และที่วางของถวาย

กลุ่มที่ ๑ (เตรียมอุปกรณ์) นำผ้าอาบน้ำฝนและของถวายมาจัดเตรียมให้เรียบร้อย

ขั้นตอนที่ ๒ : การนิมนต์พระ

กลุ่มที่ ๒ (นิมนต์พระ) ทำการจำลองสถานการณ์การนิมนต์พระ ให้เพื่อนนักเรียนแสดงบทบาทเป็นพระสงฆ์ และนักเรียนในกลุ่มนิมนต์กล่าวคำเชิญ หลังจากพระสงฆ์จำลองเดินมาถึงสถานที่พิธี

กลุ่มที่ ๓ แนะนำให้พระสงฆ์จำลองนั่งในที่เหมาะสม

ขั้นตอนที่ ๓ : การถวายผ้าอาบน้ำฝน

กลุ่มที่ ๔ (ฝึกคำกล่าวถวาย) เตรียมตัวกล่าวคำถวาย ผู้ทำหน้าที่ถวายผ้าอาบน้ำฝนกล่าวคำถวายช้า ๆ และชัดเจน ครูและเพื่อน ๆ ช่วยสังเกตความถูกต้องของคำกล่าว

กรณีพบข้อผิดพลาด

- หากนักเรียนกล่าวคำถวายผิด ให้ทำการแก้ไขและฝึกซ้ำ
- หากนักเรียนมีท่าทางที่ไม่เหมาะสม ครูสามารถให้คำแนะนำ

ขั้นตอนที่ ๔ : การลำดับพิธีการ

กลุ่มที่ ๕ (กำกับลำดับพิธีการ) คอยดูแลให้พิธีดำเนินไปอย่างถูกต้อง คอยให้สัญญาณเมื่อต้องเปลี่ยนลำดับ เช่น เมื่อถึงขั้นตอนถวาย หรือเมื่อถึงเวลาให้พระสงฆ์อนุโมทนา สังเกตว่าทุกกลุ่มทำหน้าที่ของตนเองถูกต้องหรือไม่

ขั้นตอนที่ ๕ : พระสงฆ์อนุโมทนา และกรวดน้ำ

พระสงฆ์จำลองกล่าวอนุโมทนา (นักเรียนคนที่รับบทพระสงฆ์ฝึกท่องบทอนุโมทนา) นักเรียนร่วมกันกรวดน้ำเพื่ออุทิศส่วนกุศล ใช้เวลา: ๕ นาทีการให้คะแนนหรือประเมินผล : แบบประเมินกิจกรรมกลุ่ม

การจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง สะท้อนคิดพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (๓)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ **เรื่อง พระพุทธศาสนา**
รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ **รายวิชา สังคมศึกษา ๓** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ**
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ ชั่วโมง**

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัด ม. ๒/๒ มีมารยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดีตามกำหนด

ตัวชี้วัด ม. ๒/๓ วิเคราะห์คุณค่าของศาสนพิธี และปฏิบัติตนได้ถูกต้อง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ความเป็นมาของพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน พิธีนี้เริ่มต้นตั้งแต่สมัยพุทธกาล โดยนางวิสาขามหาอุบาสิกาเห็นความลำบากของพระภิกษุในช่วงเข้าพรรษา จึงขออนุญาตถวายผ้าอาบน้ำฝน พระพุทธเจ้าทรงอนุญาต ทำให้เกิดพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนในพระพุทธศาสนา

คำกล่าวถวายผ้าอาบน้ำฝน ใช้ถ้อยคำแสดงความเคารพในการถวายผ้าแด่พระสงฆ์ เพื่อความสุขและเป็นสิริมงคลแก่ผู้ถวาย

ขั้นตอนการประกอบพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนเริ่มจากการเตรียมเครื่องสังฆทาน การบูชาพระรัตนตรัย รับศีล กล่าวคำถวายผ้าอาบน้ำฝน พระสงฆ์อนุโมทนา กรวดน้ำ และรับพร เป็นลำดับขั้นที่แสดงความเคารพและศรัทธา

มารยาทชาวพุทธ คือการประพฤติตนด้วยความสุภาพ สำรวม และเคารพต่อพระพุทธศาสนา โดยมีมารยาทที่เหมาะสมทั้งในการแต่งกาย การอยู่ในวัด การปฏิบัติต่อพระภิกษุ และการปฏิบัติธรรม

๓. สาระการเรียนรู้

๑. ความเป็นมาของพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน หรือ การถวายผ้าวัสสิกสาฎก มีที่มาจากสมัยพุทธกาล โดยเกิดขึ้นจากความปรารถนาดีของหญิงชาวบ้านชื่อ นางวิสาขามหาอุบาสิกา ที่เห็นความลำบากของพระภิกษุสงฆ์ในช่วงเข้าพรรษา เพราะพระภิกษุจะต้องออกบิณฑบาตท่ามกลางฝน ทำให้เปียกชุ่มและไม่มีผ้าสำหรับเปลี่ยนหรือซับตัวหลังจากอาบน้ำฝน

ด้วยเหตุนี้ นางวิสาขาจึงทูลขอพระพุทธเจ้าเพื่อถวายผ้าสำหรับอาบน้ำฝนแก่พระภิกษุ พระพุทธองค์จึงทรงอนุญาตให้มีการถวายผ้าอาบน้ำฝนได้ ถือเป็นจุดเริ่มต้นของ พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ กุศลพิธีในพระพุทธศาสนา ที่ชาวพุทธปฏิบัติมาจนถึงปัจจุบัน

๒. คำกล่าวถวายผ้าอาบน้ำฝน คำกล่าวถวายผ้าอาบน้ำฝน (ภาษาไทย)

“อิมัง วัสสิกสาฎกัง ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามิ
สาธุ โน ภันเต ภิกขุสังโฆ
อิมัง วัสสิกสาฎกัง ปฏิคคัณหาตุ
อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ”

คำแปล “ข้าพเจ้าขอน้อมถวายผ้าอาบน้ำฝนนี้แก่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับผ้าอาบน้ำฝนนี้ เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนานเทอญ”

๓. ขั้นตอนการประกอบพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน

๓.๑ จัดเตรียมเครื่องสังฆทานเตรียมผ้าอาบน้ำฝนพร้อมด้วยเครื่องสังฆทานอื่น ๆ เช่น ของใช้จำเป็นสำหรับพระภิกษุ

๓.๒ เริ่มพิธีทางศาสนา

- ผู้ถวายจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย และกล่าวคำบูชาพระรัตนตรัย
- อาราธนาศีลและรับศีล ๕

๓.๓ ถวายผ้าอาบน้ำฝน

- ผู้ถวายยกผ้าอาบน้ำฝนขึ้นประนมมือ กล่าวคำถวายผ้าอาบน้ำฝน
- วางผ้าลงบนพาน หรือถวายให้กับพระภิกษุโดยตรง

๓.๔ พระสงฆ์อนุโมทนา

- พระภิกษุสงฆ์กล่าวคำอนุโมทนา และประพรมน้ำพระพุทธมนต์

๓.๕ กรวดน้ำและรับพร

- ผู้ถวายกรวดน้ำเพื่ออุทิศส่วนกุศล
- พระสงฆ์ให้พร และเสร็จสิ้นพิธี

๔. มารยาทชาวพุทธ คือ พฤติกรรมหรือการแสดงออกที่เหมาะสม สะท้อนถึงความเคารพในพระพุทธศาสนา ทั้งทางกาย วาจา และใจ โดยยึดหลักความสุภาพ ความมีระเบียบวินัย และการรู้กาลเทศะ มารยาทชาวพุทธมีหลายด้าน

มารยาทที่แสดงถึงความเคารพต่อพระพุทธศาสนา

๔.๑ มารยาทในการแต่งกาย การแต่งกายควรเรียบร้อยและเหมาะสมกับสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ เช่น

สิ่งที่ควรทำ

- สวมเสื้อผ้าที่สุภาพ ไม่รัดรูปหรือเปิดเผยมากเกินไป
- สวมเสื้อมีแขน กางเกงหรือกระโปรงยาวคลุมเข่า
- หากเป็นนักเรียน ควรแต่งชุดนักเรียนให้เรียบร้อย
- หากเป็นพิธีสำคัญ อาจแต่งกายด้วยชุดขาวเพื่อแสดงความเคารพ

สิ่งที่ไม่ควรทำ

- ใส่เสื้อแขนกุด เสื้อสายเดี่ยว หรือเสื้อผ้าที่บางเกินไป
- ใส่กางเกงขาสั้น หรือกระโปรงสั้น
- ใส่รองเท้าแตะเข้าโบสถ์ (ควรถอดรองเท้าก่อนเข้าอาคารศาสนา)

๔.๒ มารยาทในการปฏิบัติตนในวัด

สิ่งควรทำ

- เดินด้วยความสำรวม ไม่วิ่งเล่นหรือส่งเสียงดัง
- พนมมือและกล่าวคำว่า “สาธุ” เมื่อเห็นพระหรือได้ยินพระเทศนา
- นั่งฟังพระธรรมเทศนาอย่างสำรวม โดยนั่งขัดสมาธิหรือนั่งพับเพียบ
- ถวายสังฆทานหรือปฏิบัติธรรมด้วยจิตใจที่บริสุทธิ์
- กราบพระพุทธรูป ๓ ครั้ง อย่างถูกต้อง (โดยให้หน้าผากแตะพื้น มือแนบชิดกัน)

สิ่งที่ไม่ควรทำ

- หัวเราะเสียงดังหรือใช้เสียงดังรบกวนผู้อื่น
- ใช้โทรศัพท์มือถือระหว่างฟังพระเทศนา
- เดินตัดหน้าพระสงฆ์ขณะท่านกำลังเดินหรือทำกิจของสงฆ์
- วางสิ่งของหรือเท้าชี้ไปทางพระพุทธรูป

๔.๓ มารยาทต่อพระภิกษุสงฆ์

สิ่งที่ควรทำ

- แสดงความเคารพโดยการไหว้พระสงฆ์อย่างถูกต้อง
- ใช้คำพูดสุภาพ เช่น “ขอรับ/เจ้าค่ะ” และใช้คำว่า “นมัสการ” แทนการทักทาย
- เมื่อถวายของพระสงฆ์ ควรถวายด้วยสองมือ และใช้วิธีประเคน (หากเป็นผู้หญิงให้วางสิ่งของบนผ้าหรือภาชนะก่อน) ฟังคำสอนของพระสงฆ์ด้วยความตั้งใจ

สิ่งที่ไม่ควรทำ

- หยิบหรือจับจีวรของพระภิกษุโดยตรง (โดยเฉพาะผู้หญิง ห้ามสัมผัสพระภิกษุโดยตรง)
- นั่งในระดับที่สูงกว่าพระภิกษุ (ควรนั่งพับเพียบหรือนั่งต่ำกว่า)
- แสดงกิริยาหยาบคายหรือพูดคุยเสียงดังต่อหน้าพระภิกษุ

๔.๔ ประโยชน์ของการมีมารยาทที่ดีเมื่อไปวัด

- ได้ฝึกความสำรวมและเคารพต่อศาสนา
- ทำให้การทำบุญและปฏิบัติธรรมได้บุญอย่างแท้จริง
- ส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของตัวเองและครอบครัว
- เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้อื่น

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกลำดับขั้นตอนพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- เข้าร่วมพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญของการเป็นศาสนิกชนที่ดีมีมารยาทชาวพุทธและร่วมธำรงรักษาพิธีทางศาสพิธี

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

เข้าร่วมพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนอย่างเห็นความสำคัญของการเป็นศาสนิกชนที่ดีมีมารยาทชาวพุทธและร่วมธำรงรักษาพิธีทางศาสพิธี (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒, ๒.๑.๑, ๓.๑.๑, ๓.๑.๒)

๖. คุณลักษณอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง สะท้อนคิดพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (๓)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เข้าร่วมพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนอย่างเห็นความสำคัญของการเป็นศาสนิกชนที่ดีมีมารยาทชาวพุทธและร่วมธำรงรักษาพิธีทางศาสพิธี (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒, ๒.๑.๑, ๓.๑.๑, ๓.๑.๒)) **ด้านความรู้** - บอกลำดับขั้นตอนพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน **ด้านทักษะ/กระบวนการ** - เข้าร่วมพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม**	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที)** ๑. ครูสอบถามความรู้สึกของการเข้าร่วมพิธีถวายผ้าอาบฝนกับทางโรงเรียน	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที)** ๑. นักเรียนตอบความรู้สึกของการเข้าร่วมพิธีถวายผ้าอาบฝนกับทางโรงเรียน (แนวคำตอบนักเรียน) “รู้สึกซาบซึ้งและภาคภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมในพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน เพราะเป็นการสืบสานประเพณีทางพระพุทธศาสนา และเป็นโอกาสให้เราได้แสดงความเคารพต่อพระภิกษุสงฆ์ รวมทั้งได้เรียนรู้พิธีกรรมทางศาสนาอย่างใกล้ชิด” “รู้สึกดีใจที่ได้ร่วมพิธี ได้เรียนรู้ขั้นตอนถวายผ้าอาบน้ำฝนและรู้สึกว่าน่าสนใจมาก” “ตอนแรกไม่ค่อยเข้าใจพิธีนี้เท่าไหร่ แต่พอได้เข้าร่วมก็รู้สึกว่าเป็นกิจกรรมที่มีความหมาย ทำให้รู้สึกสงบ และได้เห็นความสามัคคีของเพื่อน ๆ และคุณครูด้วย”	-	-	-

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง สะท้อนคิดพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (๓)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- เห็นความสำคัญของการเป็นศาสนิกชนที่ดีมีมารยาทชาวพุทธและร่วมธำรงรักษาพิธีทางศาสพิธี **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่นปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบ					

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง สะท้อนคิดพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (๓)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	**ขั้นสอนและขั้นปฏิบัติ (๔๐ นาที)** ๑. ครูทบทวนร่วมกับนักเรียนถึงขั้นตอนพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน	**ขั้นสอนและขั้นปฏิบัติ (๔๐ นาที)** ๑. นักเรียนร่วมทบทวนกับครูถึงขั้นตอนพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน ๑. การเตรียมสถานที่และอุปกรณ์ จัดที่นั่งสำหรับพระสงฆ์ โต๊ะหมู่บูชา และที่วางของถวาย เตรียมอุปกรณ์ นำผ้าอาบน้ำฝนและของถวายมาจัดเตรียมให้เรียบร้อย ๒. การนิมนต์พระ นิมนต์พระ ทำการจำลองสถานการณ์การนิมนต์พระ ให้เพื่อนนักเรียนแสดงบทบาทเป็นพระสงฆ์ และนักเรียนในกลุ่มนิมนต์กล่าวคำเชิญหลังจากพระสงฆ์จำลองเดินมาถึงสถานที่พิธี ๓. การถวายผ้าอาบน้ำฝน เตรียมตัวกล่าวคำถวาย ผู้ทำหน้าที่ถวายผ้าอาบน้ำฝนกล่าวคำถวายช้า ๆ และชัดเจน ๔. พระสงฆ์อนุโมทนา และกรวดน้ำ พระสงฆ์จำลองกล่าวอนุโมทนา นักเรียน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง สะท้อนคิดพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (๓)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		ร่วมกันกรวดน้ำเพื่ออุทิศส่วนกุศล
	๒. ครูถามคำถามนักเรียนพบปัญหาในการเข้าร่วมพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนหรือไม่	๒. นักเรียนตอบคำถาม (แนวคำตอบนักเรียน) ไม่พบปัญหาค่ะ ทุกอย่างเป็นระเบียบดี มีกิจกรรมที่ชัดเจน และคุณครูคอยดูแลตลอด ทำให้สามารถเข้าร่วมพิธีได้อย่างราบรื่น ไม่มีปัญหาค่ะ เพราะมีการซักซ้อมและอธิบายขั้นตอนล่วงหน้า ทำให้เข้าใจและทำตามได้ง่าย
	๓. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑๖ แบบประเมินตนเอง ๑. นักเรียนเตรียมตัวก่อนเข้าร่วมพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนอย่างไรบ้าง ๒. นักเรียนประทับใจพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนในขั้นตอนได้ เพราะเหตุใด ๓. นักเรียนปฏิบัติตัวอย่างไรบ้างที่สะท้อนถึงมารยาทของชาวพุทธ ๔. นักเรียนสะท้อนความความรู้สึกต่อพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน ๕. พิธีถวายผ้าอายน้ำฝนควรมีต่อไปหรือไม่ เพราเหตุใด	๓. นักเรียนทำใบงานที่ ๑๖ แบบประเมินตนเอง ๑. เตรียมตัวด้วยการแต่งกายสุภาพ ศึกษาขั้นตอนพิธี และตั้งใจร่วมกิจกรรม ๒. ประทับใจช่วงถวายผ้า เพราะรู้สึกถึงความสามัคคีและศรัทธาของผู้ร่วมพิธี ๓. นักเรียนแสดงมารยาทชาวพุทธด้วยการสำรวมกาย วาจา ใจ และให้ความเคารพสถานที่ ๔. รู้สึกซาบซึ้งและภูมิใจที่ได้ร่วมสืบสานประเพณีทางพระพุทธศาสนา ๕. ควรมีต่อไป เพราะเป็นการสืบทอดวัฒนธรรม และส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง สะท้อนคิดพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (๓)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. สุ่มนักเรียน ๓ คน ออกมาพูด/อ่านความรู้สึกต่อพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนของตนเองและคิดว่าพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนต่อไปหรือไม่อย่างไร	**ขั้นสรุป (๕ นาที)** ๑. นักเรียนออกมาพูด/อ่านความรู้สึกต่อพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนของตนเองและคิดว่าพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนต่อไปหรือไม่อย่างไร นักเรียนคนที่ ๑ : “หนูรู้สึกว่าพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนเป็นพิธีที่สะท้อนให้เห็นถึงความมีน้ำใจและความเคารพต่อพระภิกษุสงฆ์ค่ะ เป็นประเพณีที่แสดงถึงความศรัทธาในพระพุทธศาสนา หนูคิดว่าควรมีพิธีนี้ต่อไป เพราะช่วยปลูกฝังคุณธรรมในใจของคนไทยและเป็นโอกาสให้คนในชุมชนได้ร่วมทำบุญกันค่ะ” นักเรียนคนที่ ๒ : “ผมรู้สึกประทับใจในความตั้งใจของชาวบ้านที่ร่วมกันจัดพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน ถึงแม้จะเป็นพิธีที่หลายคนอาจไม่รู้จักมากนัก แต่มีความหมายลึกซึ้งทางพระพุทธศาสนา ผมคิดว่าควรสืบสานพิธีนี้ไว้ต่อไป เพราะเป็นการแสดงความกตัญญูและการสนับสนุนพระสงฆ์ในช่วง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง สะท้อนคิดพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (๓)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		เข้าพรรษาครับ” นักเรียนคนที่ ๓ : “หนูรู้สึกว่าพิธีนี้เป็นอีกหนึ่งพิธีที่แสดงถึงวัฒนธรรมไทยที่สวยงาม แม้ในปัจจุบันคนรุ่นใหม่อาจจะไม่รู้จักพิธีนี้มากนัก หนูคิดว่าเราควรช่วยกันอนุรักษ์และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนให้มากขึ้น เพื่อไม่ให้ประเพณีนี้สูญหายไปค่ะ”			
	๒. ครูตรวจผลงาน เพื่อสะท้อนผลแก่นักเรียนเป็นรายบุคคลในชั่วโมงถัดไป ๓. ครูบันทึกผลการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ และสะท้อนผลแก่นักเรียนเป็นรายบุคคล				

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สถานที่จัดพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน

๒) ใบงานที่ ๑๔ แบบประเมินตนเอง

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑๔ แบบประเมินตนเอง

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกลำดับขั้นตอนพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน **ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)** - เข้าร่วมพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน **คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - เห็นความสำคัญของการเป็นศาสนิกชนที่ดีมีมารยาทชาวพุทธและร่วมธำรงรักษาพิธีทางศาสพิธี **สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)** เข้าร่วมพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนอย่างเห็นความสำคัญของการเป็นศาสนิกชนที่ดีมีมารยาทชาวพุทธและร่วมธำรงรักษาพิธีทางศาสพิธี (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒, ๒.๑.๑, ๓.๑.๑, ๓.๑.๒)	ตรวจใบงานที่ ๑๔ แบบประเมินตนเอง	ใบงานที่ ๑๔ แบบประเมินตนเอง	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง สะท้อนคิดพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (๓)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ส่วนที่ ๑ : ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✔ ที่ตรงกับการปฏิบัติตนของตนเอง	ทำเครื่องหมาย ✔ ที่ตรงกับการปฏิบัติตนของตนเองทุกข้อและรวมคะแนนถูกต้อง	ทำเครื่องหมาย ✔ ที่ตรงกับการปฏิบัติตนของตนเองบางส่วน	ไม่ทำเครื่องหมาย ✔ ที่ตรงกับการปฏิบัติตนของตนเองและไม่รวมคะแนน
ส่วนที่ ๒ : การสะท้อนตนเอง ๑. นักเรียนเตรียมตัวก่อนเข้าร่วมพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนอย่างไรบ้าง ๒. นักเรียนประทับใจพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนในขั้นตอนได้ เพราะเหตุใด ๓. นักเรียนปฏิบัติตัวอย่างไรบ้างที่สะท้อนถึงมารยาทของชาวพุทธ ๔. นักเรียนสะท้อนความความรู้สึกต่อพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน ๕. พิธีถวายผ้าอายน้ำฝนควรมีต่อไปหรือไม่ เพราเหตุใด	อธิบายได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจ หรือไม่มีการอธิบาย

คะแนน ๕ – ๖ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๓ – ๔ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ – ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

โรงเรียนในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริด้านการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินมี ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ									รวม
		๑.ศรัทธา ยึดมั่นปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา			๒.ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้			๓.ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

ข้อมูลการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๑๔ แบบประเมินตนเอง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง สะท้อนคิดผ้าอาบน้ำฝน (๓)
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ส่วนที่ ๑ : ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✔ ที่ตรงกับการปฏิบัติตนของตนเอง

หัวข้อประเมิน	ทำได้ดีมาก (๓)	ทำได้ปานกลาง (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. แต่งกายสุภาพ เหมาะสมกับพิธีกรรม			
๒. แสดงความเคารพต่อพระสงฆ์อย่างเหมาะสม			
๓. นั่งพับเพียบหรือขัดสมาธิสำรวมระหว่างพิธี			
๔. พนมมือและกล่าวตามคำถวายได้ถูกต้อง			
๕. ฟังพระสงฆ์ให้ศีลและอนุโมทนาด้วยความตั้งใจ			
๖. กรวดน้ำและรับพรด้วยความเคารพ			
คะแนนรวม (๑๘ คะแนน)	..... คะแนน		

ส่วนที่ ๒ : การสะท้อนตนเอง

๑. นักเรียนเตรียมตัวก่อนเข้าร่วมพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

๒. นักเรียนประทับใจพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนในขั้นตอนได้ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

๓. นักเรียนปฏิบัติตัวอย่างไรบ้างที่สะท้อนถึงมารยาทของชาวพุทธ

.....

.....

.....

๔. นักเรียนสะท้อนความความรู้สึกต่อพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน

.....

.....

.....

๕. พิธีถวายผ้าอายน้ำฝนควรมีต่อไปหรือไม่ เพราเหตุใด

.....

.....

.....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลย ใบงานที่ ๑๔ แบบประเมินตนเอง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง สะท้อนคิดผ้าอาบน้ำฝน (๓)
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ส่วนที่ ๑ : ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✔ ที่ตรงกับการปฏิบัติตนของตนเอง (ประเมินตามการปฏิบัติของตนเอง)

หัวข้อประเมิน	ทำได้ดีมาก (๓)	ทำได้ปานกลาง (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. แต่งกายสุภาพ เหมาะสมกับพิธีกรรม	✔		
๒. แสดงความเคารพต่อพระสงฆ์อย่างเหมาะสม		✔	
๓. นั่งพับเพียบหรือขัดสมาธิสำรวมระหว่างพิธี		✔	
๔. พนมมือและกล่าวตามคำถวายได้ถูกต้อง	✔		
๕. ฟังพระสงฆ์ให้ศีลและอนุโมทนาด้วยความตั้งใจ	✔		
๖. กรวดน้ำและรับพรด้วยความเคารพ	✔		
คะแนนรวม (๑๘ คะแนน)	๑๖ คะแนน		

ส่วนที่ ๒ : การสะท้อนตนเอง

๑. นักเรียนเตรียมตัวก่อนเข้าร่วมพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนอย่างไรบ้าง
เตรียมตัวด้วยการแต่งกายสุภาพ ศึกษาขั้นตอนพิธี และตั้งใจร่วมกิจกรรม

๒. นักเรียนประทับใจพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนในขั้นตอนได้ เพราะเหตุใด
ประทับใจช่วงถวายผ้า เพราะรู้สึกถึงความสามัคคีและศรัทธาของผู้ร่วมพิธี

๓. นักเรียนปฏิบัติตัวอย่างไรบ้างที่สะท้อนถึงมารยาทของชาวพุทธ
นักเรียนแสดงมารยาทชาวพุทธด้วยการสำรวมกาย วาจา ใจ และให้ความเคารพสถานที่

๔. นักเรียนสะท้อนความความรู้สึกต่อพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน

รู้สึกซาบซึ้งและภูมิใจที่ได้ร่วมสืบสานประเพณีทางพระพุทธศาสนา

๕. พิธีถวายผ้าอายน้ำฝนควรมีต่อไปหรือไม่ เพราเหตุใด

ควรมีต่อไป เพราะเป็นการสืบทอดวัฒนธรรม และส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน

๑. การเตรียมตัวก่อนเริ่มซ้อมรวม

- กำหนดพื้นที่ฝึกซ้อม : จัดห้องเรียนหรือสถานที่ให้คล้ายกับสถานที่จริงที่ใช้ในพิธี
- ตรวจสอบอุปกรณ์ : กลุ่มที่ ๑ ตรวจสอบผ้าอาบน้ำฝนและของที่ใช้ถวายให้ครบถ้วน
- จัดลำดับกลุ่ม : แต่ละกลุ่มเข้าประจำตำแหน่งตามหน้าที่ของตนเอง

๒. เริ่มซ้อมตามลำดับพิธี

ขั้นตอนที่ ๑ : การเตรียมสถานที่และอุปกรณ์

กลุ่มที่ ๓ (จัดเตรียมสถานที่) จัดที่นั่งสำหรับพระสงฆ์ โต๊ะหมู่บูชา และที่วางของถวาย

กลุ่มที่ ๑ (เตรียมอุปกรณ์) นำผ้าอาบน้ำฝนและของถวายมาจัดเตรียมให้เรียบร้อย

ขั้นตอนที่ ๒ : การนิมนต์พระ

กลุ่มที่ ๒ (นิมนต์พระ) ทำการจำลองสถานการณ์การนิมนต์พระ ให้เพื่อนนักเรียนแสดงบทบาทเป็นพระสงฆ์ และนักเรียนในกลุ่มนิมนต์กล่าวคำเชิญ หลังจากพระสงฆ์จำลองเดินมาถึงสถานที่พิธี

กลุ่มที่ ๓ แนะนำให้พระสงฆ์จำลองนั่งในที่เหมาะสม

ขั้นตอนที่ ๓ : การถวายผ้าอาบน้ำฝน

กลุ่มที่ ๔ (ฝึกคำกล่าวถวาย) เตรียมตัวกล่าวคำถวาย ผู้ทำหน้าที่ถวายผ้าอาบน้ำฝนกล่าวคำถวายช้า ๆ และชัดเจน ครูและเพื่อน ๆ ช่วยสังเกตความถูกต้องของคำกล่าว

กรณีพบข้อผิดพลาด

- หากนักเรียนกล่าวคำถวายผิด ให้ทำการแก้ไขและฝึกซ้ำ
- หากนักเรียนมีท่าทางที่ไม่เหมาะสม ครูสามารถให้คำแนะนำ

ขั้นตอนที่ ๔ : การลำดับพิธีการ

กลุ่มที่ ๕ (กำกับลำดับพิธีการ) คอยดูแลให้พิธีดำเนินไปอย่างถูกต้อง คอยให้สัญญาณเมื่อต้องเปลี่ยนลำดับ เช่น เมื่อถึงขั้นตอนถวาย หรือเมื่อถึงเวลาให้พระสงฆ์อนุโมทนา สังเกตว่าทุกกลุ่มทำหน้าที่ของตนเองถูกต้องหรือไม่

ขั้นตอนที่ ๕ : พระสงฆ์อนุโมทนา และกรวดน้ำ

พระสงฆ์จำลองกล่าวอนุโมทนา (นักเรียนคนที่รับบทพระสงฆ์ฝึกท่องบทอนุโมทนา) นักเรียนร่วมกันกรวดน้ำเพื่ออุทิศส่วนกุศล

การจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง การติดตามแผนการพัฒนาตนเองครั้งที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ **เรื่อง พระพุทธศาสนา**

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ **รายวิชา สังคมศึกษา ๓** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ**

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ ชั่วโมง**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๑	รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ และศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
ตัวชี้วัด ม. ๒/๘	อธิบายธรรมคุณและข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนา แก้ปัญหาของชุมชนและสังคม
ตัวชี้วัด ม. ๒/๙	เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิตเพื่อการเรียนรู้และดำเนินชีวิต ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการคือ วิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม และวิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ
ตัวชี้วัด ม. ๒/๑๑	วิเคราะห์การปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อการดำรงตนอย่างเหมาะสมในกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลกและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๒	เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ
ตัวชี้วัด ม. ๒/๑	ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่างๆ ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ในทางพระพุทธศาสนาถือว่าการเห็นทุกข์นับเป็นโชคของชีวิต ดังนั้น พระพุทธองค์จึงทรงสอนมนุษย์ให้การรู้ทุกข์เป็นฐานในการตั้งเป้าหมาย จึงควรพิจารณาดูให้รู้แน่ว่ามีความทุกข์เพราะปัญหาใดบ้าง และควรสำรวจตรวจสอบปัญหาชีวิตของตนอยู่เสมอ เมื่อพบแล้วจะต้องหาสาเหตุ กำหนดเป้าหมาย และลงมือแก้ไขปัญหาทันที โดยไม่ประมาทว่าเป็นปัญหาเล็กน้อย เพราะการเรียนรู้ปัญหา การรู้จักตั้งเป้าหมาย และการแก้ปัญหาได้ในแต่ละครั้งจะเป็นประสบการณ์ในการแก้ปัญหาที่ยุ่งยากในวันข้างหน้า อีกทั้งยังเป็นการสะสมความสุขและความสำเร็จไปทีละน้อย การมองเห็นทุกข์จะทำให้เราไม่ประมาท มองความสุขให้เป็นเป้าหมายของชีวิตทำให้ชีวิตมีความหวังและมีกำลังใจในการดำเนินชีวิต และเพื่อก้าวข้ามความทุกข์ไปสู่ความสุขที่เป็นเป้าหมาย พระพุทธองค์จึงทรงสอนให้ประคับประคองชีวิตให้ดำเนินไปด้วยความไม่ประมาท

๓. สาระการเรียนรู้

อริยสัจ ๔ เป็นหลักธรรมสำคัญที่สุดของพระพุทธศาสนา ได้แก่ ความจริงอันประเสริฐ คือ ความจริงเรื่องทุกข์ (สภาพที่ทนได้ยาก) เรื่องสมุทัย (เหตุให้เกิดทุกข์) เรื่องนิโรธ (ความดับทุกข์) และเรื่องมรรค (ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์)

อานาปานสติการกำหนดลมหายใจเข้าออกที่เรียกว่าอานาปานสติ เป็นวิธีการฝึกจิตที่สามารถปฏิบัติได้ในทุกโอกาส เป็นวิธีการที่เหมาะกับคนทุกเทศทุกวัย เพราะสามารถกำหนดรู้ลมหายใจ ดูความเคลื่อนไหวของกายคือท้องที่พองหรือยุบตามจังหวะของการหายใจเข้าออกได้ตลอดเวลา ประโยชน์ของอานาปานสติ จิตที่เป็นสมาธิจะมีพลังเข้มแข็ง หนักแน่น มั่นคง และสงบเยือกเย็น

วิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม (หรือวิธีคิดแบบเร้ากุศล) มีการฝึกคิดในทางบวก เปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาส ช่วยให้ไม่ท้อถอย เกิดความคิดที่จะหาทางออกได้ดีขึ้น นอกจากนั้นคนที่คิดในทางที่เป็นกุศลจะมี มนุษยสัมพันธ์ดี ไม่หวาดระแวงหรือคิดรังเกียจเพื่อนอย่างไร้เหตุผล โดยพยายามค้นหาส่วนดีและนำมาใช้ให้เกิดคุณค่าเป็นประโยชน์ต่อชีวิตและภารกิจที่ปฏิบัติ

วิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ต้องปฏิบัติตนตามทางสายกลาง ไม่สุดโต่งจนเครียดเกินไป และสบายเกินไป เมื่อมีจุดหมายแล้ว บางครั้งอาจจะพลั้งพลาด หรือผิดหวังบ้าง ก็ถือเป็นประสบการณ์ที่จะนำมาเป็นบทเรียนของชีวิตในระยะต่อไป

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกเล่าผลของการพัฒนาตนเองตามแผนการพัฒนาตนเองที่ได้วางแผนไว้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์และประเมินผลการพัฒนาตนเอง

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญของการปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์และประเมินผลการพัฒนาตนเองตามแผนการพัฒนาตนเอง โดยเห็นความสำคัญของการปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒, ๒.๑.๑, ๒.๒.๑, ๓.๑.๑, ๓.๑.๒)

๖. คุณลักษณอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง การติดตามแผนการพัฒนาตนเองครั้งที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์และประเมินผลการพัฒนาตนเองตามแผนการพัฒนาตนเอง โดยเห็นความสำคัญของการปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒, ๒.๑.๑, ๒.๒.๑, ๓.๑.๑, ๓.๑.๒) **ด้านความรู้** บอกเล่าผลของการพัฒนาตนเองตามแผนการพัฒนาตนเองที่ได้วางแผนไว้ **ด้านทักษะกระบวนการ** วิเคราะห์และประเมินผลการ	**ขั้นนำ (๕ นาที)** ๑. นักเรียนได้ลองปฏิบัติตามแผนการพัฒนาตนเองที่วางไว้หรือไม่ • ถ้าได้ลองแล้ว รู้สึกอย่างไรกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น • สำหรับนักเรียนที่ไม่ได้ลองทำตามแผนที่วางไว้ เพราะอะไร	**ขั้นนำ (๕ นาที)** ๑. นักเรียนตอบคำถาม (แนวคำตอบนักเรียน) **กรณีที่ได้ลองปฏิบัติ** “หนูได้ลองฝึกหายใจลึก ๆ เวลารู้สึกโกรธและนั่งสมาธิวันละ ๑๐ นาที รู้สึกว่าใจเย็นขึ้นและควบคุมตัวเองได้ดีขึ้น เวลาทะเลาะกับเพื่อนไม่หลุดพูดแรง ๆ เหมือนเมื่อก่อนค่ะ” **กรณีที่ยังไม่ได้ลองปฏิบัติ** “หนูยังไม่ได้เริ่มเพราะลืมทำตอนอยู่บ้านและบางครั้งอารมณ์มาเร็ว เลยเผลอแสดงออกก่อนจะทันตั้งสติค่ะ แต่จะพยายามเริ่มจากการหายใจลึก ๆ ก่อนค่ะ”	-	-	-
	ขั้นสอนและขั้นปฏิบัติ (๔๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มและอภิปรายเกี่ยวกับประสบการณ์การพัฒนาตนเองในสัปดาห์ที่ผ่านมา โดยให้แต่ละกลุ่มสรุปข้อดีและข้อบกพร่องของการปฏิบัติตามแผนการพัฒนาตนเองที่วางไว้	**ขั้นสอนและขั้นปฏิบัติ (๔๐ นาที)** ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มและอภิปรายเกี่ยวกับประสบการณ์การพัฒนาตนเองในสัปดาห์ที่ผ่านมา โดยให้แต่ละกลุ่มสรุปข้อดีและข้อบกพร่องของการปฏิบัติ (ตัวอย่างในการอภิปรายกลุ่ม)			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง การติดตามแผนการพัฒนาตนเองครั้งที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
พัฒนาตนเอง **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** เห็นความสำคัญของการปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่นปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน		๑. ข้อดีที่พบจากการพัฒนาตนเอง ๑.๑ เรื่องการควบคุมความโกรธ การใช้อานาปานสติ ช่วยให้ระงับอารมณ์ได้ดีขึ้นโดยการหายใจลึกๆ และนับเลข ทำให้ไม่แสดงความโกรธทันที ๑.๒ การเขียนบันทึกช่วยให้รู้ว่าอะไรเป็นสาเหตุของความโกรธ และพยายามหลีกเลี่ยงสถานการณ์นั้นในอนาคต ๑.๓ สังเกตว่า จำนวนครั้งที่โกรธในแต่ละวันลดลง ๒. ข้อบกพร่องที่ยังต้องปรับปรุง ๒.๑ การควบคุมความโกรธ บางครั้งในสถานการณ์ที่กดดันมากๆ เช่น ทะเลาะกับเพื่อน นักเรียนยังคงระงับอารมณ์ไม่ทันและแสดงความโกรธออกมา ๒.๒ การลืมเขียนบันทึกประจำวัน ทำให้ไม่ได้ทบทวนตนเองอย่างสม่ำเสมอ ๒.๓ การฝึกสติในชีวิตประจำวัน บางคนยังมีปัญหาในการนั่งสมาธิ เพราะรู้สึกเบื่อ หรือไม่มีสมาธิจริงๆ การนับเลขก่อนตัดสินใจบางครั้งทำ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง การติดตามแผนการพัฒนาตนเองครั้งที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน		ไม่ได้ในสถานการณ์ที่ต้องการการตัดสินใจรวดเร็ว			
	๒. ให้นักเรียนเขียนสรุปผลการปฏิบัติตน ในใบงานที่ ๑๗ เรื่อง การติดตามการปฏิบัติ ๑ คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง	๒. ให้นักเรียนเขียนสรุปผลการปฏิบัติตน ในใบงานที่ ๑๗ เรื่อง การติดตามการปฏิบัติ ๑			
	๑. เล่าเหตุการณ์ในสัปดาห์ที่ผ่านมา	๑. เมื่อวันพฤหัสที่ผ่านมา เพื่อนในกลุ่มล้อชื่อเล่นของฉันต่อหน้าเพื่อนหลายคน ทำให้รู้สึกโกรธมาก แต่จำได้ว่าเคยวางแผนรับมือไว้ เลยไม่พูดอะไรออกไปทันที และหายใจลึก ๆ เพื่อระงับอารมณ์			
	๒. หลักธรรมที่นำไปปรับใช้	๒. โยนิโสมนสิการ – คิดพิจารณาก่อนแสดงออกว่าหากตอบโต้จะยิ่งทำให้เรื่องบานปลาย อริยสัจ ๔ – โดยเฉพาะเรื่องมรรคที่ใช้การเจริญสติ			
	๓. สามารถทำตามแผนการพัฒนาตนเองที่วางแผนไว้หรือไม่ (เลือกตอบทำได้/ทำไม่ได้) เพราะเหตุใด	๓. ทำได้ เพราะ หายใจลึก ๆ แล้วรู้สึกดีขึ้น และเลือกที่จะนิ่งเฉยแทนที่จะเถียงกลับ			
	๔. ส่งผลอย่างไร	๔. สถานการณ์ไม่แย่ลง เพื่อนมาขอโทษในภายหลัง และเรายังสามารถคุยกันดีเหมือนเดิ			
	๕. สิ่งที่อยากพัฒนาในสัปดาห์ต่อไป	๕. การให้อภัยและไม่เก็บเรื่องเล็ก ๆ มาคิดมาก			
	๖. วางแผนในสัปดาห์ต่อไปอย่างไร	๖. ฝึกมองโลกในแง่ดี พิจารณาเหตุผลของคนอื่น และเขียนขอบคุณสิ่งดี ๆ ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง การติดตามแผนการพัฒนาตนเองครั้งที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนกับเพื่อนว่าอยากจะพัฒนาตนเองเรื่องอะไร ๒. ครูสรุปข้อเรียนรู้จากการประเมินและการนำเสนอโดยกระตุ้นให้เห็นความสำคัญของการเรียนรู้จากประสบการณ์และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ๓. ครูสรุปถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยใช้หลักธรรมเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต และย้ำเตือนนักเรียนว่าไม่มีใครสมบูรณ์แบบ แต่เราทุกคนสามารถพัฒนาและปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้นได้เสมอๆ ๔. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะท้อนกลับในชั่วโมงต่อไป ๕. ครูบันทึกผลการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้ ๖. ครูให้โอกาสนักเรียนในการแก้ไข/พัฒนางานได้ตามศักยภาพของนักเรียน	**ขั้นสรุป (๑๐ นาที)** ๑. นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเสนอแนวทางการพัฒนาตนเองในกลุ่ม ๒. ฟังครูสรุปอย่างตั้งใจ			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การติดตามการปฏิบัติ ๑

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การติดตามการปฏิบัติ ๑

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกเล่าผลของการพัฒนาตนเองตามแผนการพัฒนาตนเองที่ได้วางแผนไว้	ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การติดตามการปฏิบัติ ๑	ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การติดตามการปฏิบัติ ๑	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์และประเมินผลการพัฒนาตนเอง			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญของการปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) วิเคราะห์และประเมินผลการพัฒนาตนเองตามแผนการพัฒนาตนเอง โดยเห็นความสำคัญของการปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒, ๒.๑.๑, ๒.๒.๑, ๓.๑.๑, ๓.๑.๒)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง การติดตามแผนการพัฒนาตนเองครั้งที่ ๑

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. เล่าเหตุการณ์ในสัปดาห์ที่ผ่านมา	อธิบายได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจ หรือไม่มีการอธิบาย
๒. บอกหลักธรรมที่นำไปปรับใช้และนำไปปรับใช้อย่างไร			
๓. สามารถทำตามแผนการพัฒนาตนเองที่วางแผนไว้หรือไม่ (เลือกตอบทำได้/ทำไม่ได้) เพราะเหตุใด			
๔. ส่งผลอย่างไร			
๕. สิ่งที่อยากพัฒนาในสัปดาห์ต่อไป			
๖. วางแผนในสัปดาห์ต่อไปอย่างไร			

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๒๐ – ๓๐ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๑๐ – ๑๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๑ – ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินมี ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ									รวม
		๑.ศรัทธา ยึดมั่นปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา			๒.ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้			๓.ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตการกีฬาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การติดตามการปฏิบัติ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง การพัฒนาตนเอง การติดตามการปฏิบัติ ๑
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ-นามสกุล : ..... ชั้น..... เลขที่.....
วันที่ : .....

คำชี้แจง ให้นักเรียนประเมินตนเองว่า สามารถทำตามแผนพัฒนาตนเองตามที่ได้กำหนดไว้กี่คะแนน (๓ ทำได้ดีมาก, ๒ ทำได้ปานกลาง, ๑ ทำไม่ได้) พร้อมบอกเหตุผลประเมินตนเองคะแนนเท่านั้นและ ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

คะแนนประมาณตนเอง .....
เพราะ.....
๑. เล่าเหตุการณ์ในสัปดาห์ที่ผ่านมา
.....
.....
.....
๒. บอกหลักธรรมที่นำไปปรับใช้และนำไปปรับใช้อย่างไร
.....
.....
.....
.....
.....
๓. สามารถทำตามแผนการพัฒนาตนเองที่วางแผนไว้หรือไม่ (เลือกตอบทำได้/ทำไม่ได้) เพราะเหตุใด
.....
.....
.....
๔. ส่งผลอย่างไร
.....
.....
.....

หนังสือลิขสิทธิ์ของสถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๕. สิ่งที่อยากพัฒนาในสัปดาห์ต่อไป

.....

.....

.....

.....

.....

๖. วางแผนในสัปดาห์ต่อไปอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลย ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การติดตามการปฏิบัติ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง การพัฒนาตนเอง การติดตามการปฏิบัติ ๑
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ-นามสกุล : ..... ชั้น..... เลขที่.....
วันที่ : .....

คำชี้แจง ให้นักเรียนประเมินตนเองว่า สามารถทำตามแผนพัฒนาตนเองตามที่ได้กำหนดไว้กี่คะแนน (๓ ทำได้ดีมาก, ๒ ทำได้ปานกลาง, ๑ ทำไม่ได้) พร้อมบอกเหตุผลประเมินตนเองคะแนนเท่านั้นและ ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

คะแนนประมาณตนเอง .....
เพราะ.....

๑. เล่าเหตุการณ์ในสัปดาห์ที่ผ่านมา
เมื่อวันพฤหัสที่ผ่านมา เพื่อนในกลุ่มล้อชื่อเล่นของฉันต่อหน้าเพื่อนหลายคน ทำให้รู้สึกโกรธมาก แต่จำได้ว่าเคยวางแผนรับมือไว้ เลยไม่พูดอะไรออกไปทันที และหายใจลึก ๆ เพื่อระงับอารมณ์

๒. หลักธรรมที่นำไปปรับใช้
โยนิโสมนสิการ – คิดพิจารณาก่อนแสดงออกว่าหากตอบโต้จะยิ่งทำให้เรื่องบานปลาย อริยสัจ ๔ – โดยเฉพาะเรื่องมรรคที่ใช้การเจริญสติ

๓. สามารถทำตามแผนการพัฒนาตนเองที่วางแผนไว้หรือไม่ (เลือกตอบทำได้/ทำไม่ได้) เพราะเหตุใด
ทำได้ เพราะ หายใจลึก ๆ แล้วรู้สึกดีขึ้น และเลือกที่จะนิ่งเฉยแทนที่จะเถียงกลับ

๔. ส่งผลอย่างไร
สถานการณ์ไม่แย่ลง เพื่อนมาขอโทษในภายหลัง และเรายังสามารถคุยกันดีเหมือนเดิม

๕. สิ่งที่อยากพัฒนาในสัปดาห์ต่อไป

การให้อภัยและไม่เก็บเรื่องเล็ก ๆ มาคิดมาก

๖. วางแผนในสัปดาห์ต่อไปอย่างไร

ฝึกมองโลกในแง่ดี พิจารณาเหตุผลของคนอื่น และเขียนขอบคุณสิ่งดี ๆ ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

การจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ศาสนาคริสต์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ **เรื่อง พระพุทธศาสนา**

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ **รายวิชา สังคมศึกษา ๓** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ**

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ ชั่วโมง**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัด ม. ๒/๕ อธิบายความแตกต่างของศาสนพิธี พิธีกรรมตามแนวปฏิบัติของศาสนาอื่นๆ เพื่อนำไปสู่การยอมรับและความเข้าใจซึ่งกันและกัน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ศาสนาคริสต์เป็นศาสนาที่มีประวัติศาสตร์ยาวนาน มีศาสนพิธีสำคัญ คือศีลล้างบาปหรือศีลจุ่ม ศีลกำลัง ศีลแก้บาป ศีลมหาสนิท ศีลเจิมคนไข้ ศีลบรรพชาหรือศีลศีลบวช ศีลสมรส และพิธีมิสซา สะท้อนถึงความเชื่อในพระเจ้าและการดำเนินชีวิตตามหลักศาสนา

การอยู่ร่วมกันของผู้ที่มีศาสนาต่างกันจะเป็นไปได้อย่างราบรื่น หากทุกคนมีความเข้าใจ เคารพกันและร่วมมือกันสร้างสังคมที่สงบสุข ช่วยให้สังคมสงบสุขและเกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน

๓. สาระการเรียนรู้

ศาสนาคริสต์เป็นศาสนาที่มีรากฐานมาจากศาสนายิว มีโมเสสเป็นศาสดา พระเยซูเป็นศาสดาของศาสนาคริสต์ ทรงปฏิรูปศาสนายิวให้บริสุทธิ์ขึ้นและก่อตั้งเป็นศาสนาใหม่ คือ ศาสนาคริสต์ มีคัมภีร์ที่สำคัญเรียกว่า คัมภีร์ไบเบิล หลักคำสอนของศาสนาคริสต์คือ ต้องมีศรัทธาในพระเยซู และรักเพื่อนบ้าน รักเพื่อนมนุษย์เหมือนรักตนเอง โดยยึดหลักบัญญัติ ๑๐ ประการ หลักตรีเอกานุภาพ คือศรัทธาในพระเจ้าองค์เดียว หลักความรัก และหลักอาณาจักรของพรเจ้า

สำหรับพิธีกรรมที่เป็นแนวปฏิบัติของศาสนาคริสต์ที่สำคัญ คือพิธีศีลศักดิ์สิทธิ์ที่สำคัญ ดังนี้

๑. ศีลล้างบาปหรือศีลจุ่ม คือพิธีล้างบาปให้แก่ทารกที่เกิดใหม่ หรือผู้ที่เข้ามานับถือศาสนาคริสต์ โดยใช้น้ำศักดิ์สิทธิ์เทบนศีรษะเพื่อเป็นการชำระบาป

๒. ศีลกำลัง คือ พิธีเจิมหน้าผากด้วยน้ำมัน เพื่อเป็นการยืนยันว่ามีความศรัทธาในศาสนาคริสต์ เป็นการแสดงถึงความเป็นคริสต์ศาสนิกชนอย่างสมบูรณ์

๓. ศีลแก้บาป คือ พิธีสารภาพบาป โดยชาวคริสต์จะไปที่โบสถ์เพื่อสารภาพบาปที่ตนได้กระทำไว้กับบาทหลวง ผู้เป็นตัวแทนของพระเจ้าเพื่อยกบาปให้ และจะคอยตักเตือนไม่ให้ทำบาปอีก

๔. ศีลมหาสนิท คือ พิธีรับศีล โดยการรับขนมปังและเหล้าองุ่น ซึ่งเป็นสัญลักษณ์แทนกายและพระโลหิตของพระเยซูมารับประทาน เพื่อเป็นการระลึกถึงพระเยซู

๕. ศีลเจิมคนไข้ คือ พิธีที่เจิมคนไข้เจ็บหนักด้วยน้ำมันศักดิ์สิทธิ์โดยบาทหลวงเป็นผู้ทำพิธี เพื่อให้ผู้ช่วยมีสติระลึกว่าพระเจ้าอยู่กับเขา เพื่อช่วยให้มีกำลังใจ กำลังกายบรรเทาความเจ็บปวด

๖. ศีลบรรพชาหรือศีลศีลบวช คือ พิธีสำหรับผู้ที่จะบวชเป็นบาทหลวงผู้ทำพิธี โดยมีสังฆราชเป็นผู้ทำพิธี

๗. ศีลสมรส คือพิธีแต่งงาน ซึ่งกระทำในโบสถ์ บาทหลวงเป็นผู้ทำพิธี ทั้งพิธีทางศาสนาและเป็นพยาน โดยจะถามความสมัครใจของคู่บ่าวสาว เพื่อเป็นการยืนยันและแสดงถึงความสัมพันธ์

๘. พิธีมิสซา เป็นการเข้าร่วมสวดมนต์ในโบสถ์ทุกๆวันอาทิตย์ ซึ่งมักกระทำร่วมกันกับพิธีรับศีลมหาสนิท การอยู่ร่วมกันของคนในสังคมที่นับถือศาสนาต่างกันสามารถทำได้ผ่านแนวทางต่อไปนี้

๑. เคารพและเข้าใจในความแตกต่าง

- ยอมรับว่าศาสนาแต่ละศาสนามีความเชื่อ พิธีกรรม และแนวปฏิบัติที่แตกต่างกัน
- เปิดใจเรียนรู้หลักคำสอนของศาสนาอื่นโดยไม่ตัดสิน

๒. ใช้หลักคุณธรรมสากลเป็นพื้นฐาน

- ทุกศาสนาสอนให้เป็นคนดี มีศีลธรรม เช่น ความเมตตา ความซื่อสัตย์ และการช่วยเหลือผู้อื่น
- เน้นจุดร่วมของศาสนามากกว่าความแตกต่าง

๓. สนับสนุนการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

- ส่งเสริมการจัดกิจกรรมข้ามศาสนา เช่น งานอาสาสมัคร งานบุญ งานช่วยเหลือสังคมที่ทุกศาสนาสามารถมีส่วนร่วมได้
- สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นโดยไม่ใช้ถ้อยคำดูหมิ่นหรือก้าวร้าว

๔. ให้ความสำคัญกับกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐาน

- เคารพสิทธิและเสรีภาพของแต่ละบุคคลในการนับถือศาสนา
- หลีกเลี่ยงการเลือกปฏิบัติหรือกีดกันทางศาสนา

๕. ส่งเสริมการศึกษาที่เปิดกว้าง

- ให้ความรู้เกี่ยวกับศาสนาต่าง ๆ อย่างเป็นกลางในหลักสูตรการศึกษา
- นำเสนอข่าวสารและตัวอย่างที่แสดงให้เห็นถึงการอยู่ร่วมกันอย่างสันติของผู้ที่มีศาสนาต่างกัน เช่น ข่าวเกี่ยวกับศาสนสถานที่เปิดให้ทุกศาสนาใช้ร่วมกัน หรือการที่ผู้นับถือศาสนาต่างกันช่วยเหลือกันในยามวิกฤต

การอยู่ร่วมกันของผู้ที่มีศาสนาต่างกันจะเป็นไปได้อย่างราบรื่น หากทุกคนมีความเข้าใจ เคารพกันและร่วมมือกันสร้างสังคมที่สงบสุข ช่วยให้สังคมสงบสุขและเกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายศาสนพิธีและพิธีกรรมสำคัญของศาสนาคริสต์

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- สรุปสาระสำคัญพิธีกรรมตามแนวปฏิบัติของศาสนาคริสต์

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ตระหนักถึงการยอมรับความแตกต่างทางศาสนาและความเข้าใจซึ่งกันและกัน

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

สรุปสาระสำคัญพิธีกรรมตามแนวปฏิบัติของศาสนาคริสต์เพื่อนำไปสู่การยอมรับและความเข้าใจซึ่งกันและกันและตระหนักถึงการยอมรับความแตกต่างทางศาสนาและความเข้าใจซึ่งกันและกัน (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒, ๒.๑.๑, ๓.๑.๑, ๓.๑.๒)

๖. คุณลักษณอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ศาสนาคริสต์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน **สรุปสาระสำคัญ**พิธีกรรมตามแนวปฏิบัติของศาสนาคริสต์เพื่อนำไปสู่การยอมรับและความเข้าใจซึ่งกันและกันและตระหนักถึงการยอมรับความแตกต่างทางศาสนาและความเข้าใจซึ่งกันและกัน (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒, ๒.๑.๑, ๓.๑.๑, ๓.๑.๒) **ด้านความรู้** - อธิบายศาสนพิธีและพิธีกรรมสำคัญของศาสนาคริสต์ **ด้านทักษะ/กระบวนการ** วิเคราะห์พิธีกรรมตามแนว	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ให้นักเรียนดูวีดีโอ รวมคริสมาสต์ในไทย ๒๕-๑๒-๖๐ เช้าข่าวชัดโซเชียล ๓.๐๙ นาที (https://www.youtube.com/watch?v=WVTpcFRsIlE) ๒. ครูตั้งคำถามกระตุ้นการเรียนรู้ ๒.๑ นักเรียนคิดว่าทำไมคนไทยที่นับถือศาสนาพุทธจึงสามารถมีส่วนร่วมในการเฉลิมฉลองวันคริสต์มาสของทางศาสนาคริสต์ได้อย่างสนุกสนาน	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. นักเรียนดูวีดีโอ รวมคริสมาสต์ในไทย ๒๕-๑๒-๖๐ เช้าข่าวชัดโซเชียล ๓.๐๙ นาที ๒. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นการเรียนรู้ (แนวคำตอบของนักเรียน) ๒.๑ เพราะคนไทยมีนิสัยเปิดใจ ยอมรับและเคารพความแตกต่างของศาสนา วันคริสต์มาสในไทยเน้นความสุข ความอบอุ่น และการให้มากกว่าความเชื่อทางศาสนา และชาวคริสต์ไม่ได้ปิดกั้นห้ามคนศาสนาอื่นเข้าร่วมวันสำคัญของทางศาสนา	๑. ใบความรู้ ๒. วีดีโอ ๓.การ์ดคำ	ใบงานที่ ๑๖ ศาสนาคริสต์	ตรวจใบงานที่ ๑๖ ศาสนาคริสต์
	ขั้นสอนและขั้นปฏิบัติ (๔๐ นาที) ๑. ครูเล่าเรื่อง “ของขวัญวันคริสต์มาสของมิ่ง” “ มิ่งเป็นเด็กหญิงชั้น ม.๒ ที่นับถือศาสนาพุทธ เธอมีเพื่อนสนิทชื่อมาเรีย ซึ่งนับถือศาสนาคริสต์ พอใกล้ถึงช่วงปลายเดือนธันวาคม มาเรียก็ตื่นเต้นมาก เพราะกำลัง	**ขั้นสอนและขั้นปฏิบัติ (๔๐ นาที)** ๑. นักเรียนฟังเรื่อง “ของขวัญวันคริสต์มาสของมิ่ง”			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ศาสนาคริสต์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ปฏิบัติของศาสนาคริสต์เพื่อนำไปสู่การยอมรับและความเข้าใจซึ่งกันและกัน **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่า** ตระหนักถึงการยอมรับความแตกต่างทางศาสนาและความเข้าใจซึ่งกันและกัน **คุณลักษณอันพึงประสงค์** ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริ ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	เตรียมจัดงานเลี้ยงเล็กๆ ในวันคริสต์มาสที่บ้าน มาเรียชวนมิ่งมางานด้วย บอกว่าจะมีการแลกของขวัญ ร้องเพลง และสวดภาวนาเล็กน้อย มิ่งลังเล เพราะเธอไม่เคยไปงานคริสต์มาส และไม่แน่ใจว่าจะเข้าร่วมพิธีทางศาสนาได้ไหม มิ่งกลับบ้านไปปรึกษาคุณแม่ คุณแม่บอกว่า “ลูกไปได้นะ แค่ไปในฐานะเพื่อน ไปแบ่งปันความสุข ไม่ต้องร่วมพิธีที่ไม่สบายใจก็ได้ ขอแค่เคารพความเชื่อของเพื่อน” วันงาน มิ่งก็ไปด้วยความตั้งใจ เธอเตรียมของขวัญเล็กๆ ให้มาเรีย เป็นสมุดบันทึกลายต้นคริสต์มาส และในงาน เธอร่วมกิจกรรมอย่างสนุกสนาน แต่ขออนุญาตนั่งเงียบๆ ตอนเพื่อนๆ สวดภาวนา มาเรียเข้าใจและยิ้มให้ บอกว่า “แค่มิ่งมาวันนี้ เราก็ดีใจมากแล้ว ขอบคุณนะ” หลังจากวันนั้น มิตรภาพของทั้งสองยิ่งแน่นแฟ้น เพราะต่างฝ่ายต่างให้เกียรติความเชื่อของกันและกัน ๒. ครูถามคำถามชวนคิด ๒.๑ หากนักเรียนมีเพื่อนที่นับถือศาสนาคริสต์แล้วชวนนักเรียนไปร่วมงานวันคริสมาสต์เช่นเดียวกับมิ่ง	๒. นักเรียนตอบคำถามชวนคิด (แนวคำตอบของนักเรียน) ๒.๑ เข้าร่วม เพราะอยากไปเห็นว่าผู้ที่นับถือศาสนาคริสต์ทำยังไง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ศาสนาคริสต์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	นักเรียนจะไปร่วมงานหรือไม่เพราะเหตุใด ๒.๒ นักเรียนคิดว่าคนที่นับถือศาสนาต่างกันสามารถเป็นเพื่อนกันหรืออยู่ร่วมกันได้หรือไม่ เพราะเหตุใด ๓. ครูสอนเรื่องพิธีกรรมทางศาสนาคริสต์ผ่านกิจกรรม “ตามหาพิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์” ครูอธิบายวิธีการเล่นกิจกรรม ๓.๑ ให้นักเรียนจับกลุ่ม ๔ - ๖ คน ครูแจกการ์ดคำพิธีกรรมทางศาสนาคริสต์ให้นักเรียน ทุกกลุ่ม ดังนี้ **ศีลล้างบาป** **ศีลกำลัง** **ศีลมหาสนิท** **ศีลเจิมคนไข้** **ศีลบวช** **ศีลสมรส** **พิธีมิสซา** ๓.๒ ครูแจกใบความรู้ของพิธีกรรมทางศาสนาคริสต์ให้กับนักเรียนทุกกลุ่มศึกษา ๓.๓ ครูมีคำถามที่เกี่ยวข้องกับพิธีกรรมทางศาสนาคริสต์ ถ้าคำถามตรงกับชื่อพิธีใด ให้ตัวแทนกลุ่มยกป้ายชื่อพิธีขึ้น ยกใดยกเร็วที่สุดและถูกต้อง จะได้คะแนนไป	— ๒.๒ เราเรียนรู้ว่า ความต่างไม่ใช่อุปสรรค ถ้าเราเปิดใจ ยอมรับ และเคารพกัน ก็อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขได้ ๓. นักเรียนเรียนเรื่องพิธีกรรมทางศาสนาคริสต์ผ่านกิจกรรม “ตามหาพิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์” ๓.๑ นักเรียนจับกลุ่ม ๔ - ๖ คน รับการ์ดคำพิธีกรรมทางศาสนาคริสต์จากครู ๓.๒ นักเรียนรับใบความรู้พิธีกรรมทางศาสนาคริสต์มาศึกษา ๓.๓ นักเรียนฟังคำถามที่เกี่ยวข้องกับพิธีกรรมทางศาสนาคริสต์ ถ้าคำถามตรงกับชื่อพิธีใด ให้ตัวแทนกลุ่มยกป้ายชื่อพิธีขึ้น กลุ่มใดยกได้เร็ว			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ศาสนาคริสต์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	คำถามมี ดังนี้ - พิธีที่ใช้น้ำเพื่อเป็นสัญลักษณ์ของการทำความสะอาด - พิธีใดที่นักบุญนำน้ำมันเจิมบนหน้าผาก - พิธีการรับประทานขนมปัง (สัญลักษณ์แทนพระกายของพระองค์) และไวน์ (สัญลักษณ์แทนพระโลหิต) - พิธีใดที่ทำในช่วงผู้ป่วยใกล้เสียชีวิต เพื่อเสริมกำลังทางจิตใจ - พิธีที่ชายคนหนึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นนักบวช - พิธีที่คู่รักเข้าร่วมเพื่อให้พระเจ้าร่วมเป็นพยานในชีวิตคู่ - พิธีใดเป็นการนมัสการพระเจ้าประกอบด้วยบทอ่านและศีลมหาสนิท ๓.๔ ครูสรุปคะแนน ๔. ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑๘ ศาสนาคริสต์ คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ ๑. ศาสดาของศาสนาคริสต์คือ ๒. คัมภีร์สำคัญของศาสนาคริสต์ชื่อว่า ๓. จุดประสงค์ของการจัดศาสนพิธีในศาสนาคริสต์	ที่สุดและถูกต้อง จะได้คะแนนไป ดังนี้ - ศีลล้างบาป - ศีลกำลัง - ศีลมหาสนิท - ศีลเจิมคนไข้ - ศีลบวช - ศีลสมรส - พิธีมิสซา ๓.๔ สรุปคะแนน ๔. นักเรียนทำใบงานที่ ๑๘ ศาสนาคริสต์ คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ ๑. พระเยซูคริสต์ ๒. คัมภีร์ไบเบิล ๓. เพื่อแสดงความเชื่อ ความศรัทธา และการน้อมรับคำสอนของพระเจ้า รวมทั้งเป็นการ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ศาสนาคริสต์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	คืออะไร ๔. ยกตัวอย่างศาสนพิธีสำคัญของศาสนาคริสต์ ๑ พิธี พร้อมอธิบายสั้น ๆ ๕. พิธีล้างบาปมีจุดประสงค์เพื่ออะไร ๖. พิธีใดมีจุดประสงค์เพื่อระลึกถึงพระเจ้าในศาสนาคริสต์ ๗. วันสำคัญทางศาสนาคริสต์ที่เกี่ยวข้องกับการประสูติของพระเยซูคือวันใด	เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับพระเจ้า ๔. พิธีมหาสนิท เป็นพิธีที่ผู้ศรัทธารับประทานขนมปังและดื่มไวน์เพื่อระลึกถึงการเสียสละของพระเยซูคริสต์ ๕. เพื่อลบล้างบาปดั้งเดิม แสดงถึงการเริ่มต้นชีวิตใหม่ในความเชื่อ และการเป็นสมาชิกของศาสนจักร ๖. พิธีมหาสนิท ๗. วันคริสต์มาส (๒๕ ธันวาคม)			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียนโดยการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันของคนต่างศาสนา พร้อมถามคำถามสะท้อนคิดเพื่อกระตุ้นการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ๑.๑ การที่นักเรียนได้ศึกษา เรียนรู้เกี่ยวกับพิธีกรรม	**ขั้นสรุป (๕ นาที)** ๑. นักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียนโดยการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันของคนต่างศาสนา พร้อมตอบคำถามสะท้อนคิดเพื่อกระตุ้นการคิดวิเคราะห์ ๑.๑ ทำให้รู้ว่าศาสนาคริสต์และพุทธมี			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ศาสนาคริสต์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ของศาสนาคริสต์ ส่งผลดีต่อนักเรียนอย่างไร ๒. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะท้อนกลับในชั่วโมงต่อไป ๓. ครูบันทึกผลการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้ ๔. ครูให้โอกาสนักเรียนในการแก้ไข/พัฒนางานได้ตามศักยภาพของนักเรียน	พิธีกรรมที่แตกต่างกัน เราไม่ควรไปลบหลู่หรือดูถูกพิธีของศาสนาอื่น			

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบความรู้

๒) ใบงานที่ ๑๖ ศาสนาคริสต์

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑๖ ศาสนาคริสต์

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายศาสนพิธีและพิธีกรรมสำคัญของศาสนาคริสต์	ตรวจใบงานที่ ๑๖ ศาสนาคริสต์	ใบงานที่ ๑๖ ศาสนาคริสต์	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์พิธีกรรมตามแนวปฏิบัติของศาสนาคริสต์เพื่อนำไปสู่การยอมรับและความเข้าใจซึ่งกันและกัน			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - ตระหนักถึงการยอมรับความแตกต่างทางศาสนาและความเข้าใจซึ่งกันและกัน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) วิเคราะห์พิธีกรรมตามแนวปฏิบัติของศาสนาคริสต์เพื่อนำไปสู่การยอมรับและความเข้าใจซึ่งกันและกันและตระหนักถึงการยอมรับความแตกต่างทางศาสนาและความเข้าใจซึ่งกันและกัน (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒, ๒.๑.๑, ๓.๑.๑, ๓.๑.๒)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์ระดับระดับ ๒

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง ศาสนาคริสต์

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. ยกตัวอย่างศาสนพิธีสำคัญของศาสนาคริสต์ ๑ พิธี พร้อมอธิบายถึงความหมาย จุดประสงค์ วิธีการในการประกอบพิธี ๒. นักเรียนสามารถมีเพื่อนเป็นคนที่นับถือศาสนาที่แตกต่างกันได้หรือไม่ เพราะเหตุใดนักเรียนจะปฏิบัติตนอย่างไรเมื่อต้องอยู่ร่วมกับเพื่อนต่างศาสนา	ตอบคำถามได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	ตอบคำถามได้ถูกต้องบางส่วน	ตอบคำถามได้ไม่ถูกต้อง

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๓ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินมี ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ									รวม
		๑.ศรัทธา ยึดมั่นปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา			๒.ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้			๓.ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

สำนักวิชาการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๑๖ ศาสนาคริสต์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ศาสนาคริสต์
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ยกตัวอย่างศาสนพิธีสำคัญของศาสนาคริสต์ ๑ พิธี พร้อมอธิบายถึงความหมาย จุดประสงค์ วิธีการในการประกอบพิธี

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๒. นักเรียนสามารถมีเพื่อนเป็นคนที่นับถือศาสนาที่แตกต่างกันได้หรือไม่ เพราะเหตุใดนักเรียนจะปฏิบัติตนอย่างไรเมื่อต้องอยู่ร่วมกับเพื่อนต่างศาสนา

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ใบงานที่ ๑๖ ศาสนาคริสต์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ศาสนาคริสต์
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ยกตัวอย่างศาสนพิธีสำคัญของศาสนาคริสต์ ๑ พิธี พร้อมอธิบายถึงความหมาย จุดประสงค์ วิธีการในการประกอบพิธี

พิธีเจิมผู้ป่วย คือ ศีลศักดิ์สิทธิ์หนึ่งในเจ็ดของศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก ทำโดยพระสงฆ์ เพื่ออวยพรผู้ป่วย ให้กำลังใจ เสริมสร้างความหวัง และขอให้หายจากความเจ็บป่วยทั้งกายและใจ

วัตถุประสงค์ของพิธี

๑. เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับพระหรรษทานในการเผชิญความเจ็บป่วย

๒. เพื่อขอการให้อภัยบาป หากผู้ป่วยไม่สามารถรับศีลอภัยบาปได้

๓. เพื่อเตรียมจิตใจหากต้องจากโลกนี้ไป

ขั้นตอนของพิธีเจิมผู้ป่วย

๑. พระสงฆ์อธิษฐานเพื่อขอพระหรรษทานจากพระเจ้า

๒. เจิมน้ำมันศักดิ์สิทธิ์ที่หน้าผากและฝ่ามือของผู้ป่วย

๓. กล่าวคำภาวนาเพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการเยียวยาทั้งกายและใจ

๔. หากเหมาะสม อาจรวมถึงการให้ศีลมหาสนิทหรือศีลอภัยบาป

๒. นักเรียนสามารถมีเพื่อนเป็นคนที่นับถือศาสนาที่แตกต่างกันได้หรือไม่ เพราะเหตุใดนักเรียนจะปฏิบัติตนอย่างไรเมื่อต้องอยู่ร่วมกับเพื่อนต่างศาสนา

นักเรียนสามารถมีเพื่อนที่นับถือศาสนาที่แตกต่างกันได้ เพราะทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพในการนับถือศาสนาตามความเชื่อของตนเอง และศาสนาทุกศาสนาสอนให้คนเป็นคนดี การมีเพื่อนต่างศาสนาเป็นสิ่งที่ดีเพราะช่วยให้เราเข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรม และเรียนรู้ที่จะเคารพซึ่งกันและกัน

ใบงานความรู้ เรื่อง ศีลล้างบาป
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ศาสนาคริสต์
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๑. ความหมายของศีลล้างบาป

ศีลล้างบาป (Baptism) เป็นพิธีกรรมทางศาสนาคริสต์ที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ถือเป็นศีลศักดิ์สิทธิ์ที่ทำให้ผู้รับกลายเป็นสมาชิกของพระศาสนจักรและได้รับการชำระจากบาปกำเนิด (Original Sin) ศีลนี้แสดงถึงการเริ่มต้นชีวิตใหม่ในฐานะคริสตชน

๒. จุดประสงค์ของศีลล้างบาป

๑. ชำระบาป – เชื่อว่าผู้รับศีลจะได้รับการชำระจากบาปกำเนิด

๒. เป็นการเริ่มต้นชีวิตใหม่ในพระคริสต์ – ทำให้เป็นสมาชิกของพระศาสนจักร

๓. รับพระหรรษทานของพระเจ้า – ได้รับพระพรจากพระเจ้าและการนำทางไปสู่ความรอด

๔. เชื่อมโยงกับความตายและการกลับคืนชีพของพระเยซู – เปรียบเสมือนการตายจากบาปและฟื้นคืนชีวิตใหม่ในพระเจ้า

๓. วิธีการประกอบพิธีศีลล้างบาป

พิธีกรรมของศีลล้างบาปอาจแตกต่างกันไปในแต่ละนิกาย แต่โดยทั่วไปจะมีองค์ประกอบดังนี้

๑. การใช้น้ำศักดิ์สิทธิ์ – อาจเป็นการรดน้ำบนศีรษะหรือจุ่มตัวลงในน้ำ

๒. คำประกาศความเชื่อ – ผู้รับศีลหรือพ่อแม่ (ในกรณีทารก) ต้องกล่าวคำปฏิญาณปฏิเสธบาปและประกาศความเชื่อในพระเจ้า

๓. การเจิมด้วยน้ำมันศักดิ์สิทธิ์ – บางนิกายมีการเจิมน้ำมันศักดิ์สิทธิ์เพื่อเป็นสัญลักษณ์ของพระจิตเจ้า

๔. การสวมเสื้อขาว – แสดงถึงความบริสุทธิ์หลังจากได้รับศีล

๕. จุดเทียนศักดิ์สิทธิ์ – สัญลักษณ์ของแสงสว่างของพระคริสต์ที่นำทางชีวิต

๔. ศีลล้างบาปในแต่ละนิกาย

- โรมันคาทอลิก – ให้ศีลล้างบาปตั้งแต่เด็กทารก โดยใช้วิธีราดน้ำบนศีรษะ
- โปรเตสแตนต์ – บางนิกายให้รับศีลเมื่อบุคคลสามารถประกาศความเชื่อได้เอง
- ออร์โธดอกซ์ – มักใช้วิธีจุ่มทั้งตัวลงในน้ำ

แหล่งข้อมูลอ้างอิง

๑. พระคัมภีร์ไบเบิล (มัทธิว ๒๘:๑๙-๒๐) – บันทึกคำสั่งของพระเยซูเกี่ยวกับศีลล้างบาป

๒. เว็บไซต์ Vatican: www.vatican.va

๓. เว็บไซต์ Catholic Online: www.catholic.org

๔. เว็บไซต์ Christian Today: www.christiantoday.com

ใบงานความรู้ เรื่อง ศีลมหาสนิท
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ศาสนาคริสต์
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๑. ความหมายของศีลมหาสนิท

ศีลมหาสนิท (Eucharist) เป็นหนึ่งในศีลศักดิ์สิทธิ์สำคัญของศาสนาคริสต์ นิกายคาทอลิก โดยหมายถึงพิธีกรรมที่พระเยซูคริสต์ทรงประทานแก่ศิษย์ในพระกระยาหารมื้อสุดท้าย ซึ่งทรงบัญชาให้กระทำเพื่อระลึกถึงพระองค์ พิธีนี้เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนขนมปังและเหล้าองุ่นให้เป็นพระกายและพระโลหิตของพระเยซู เพื่อให้ผู้มีศรัทธาได้รับพระหรรษทาน

๒. จุดประสงค์ของศีลมหาสนิท

- เป็นเครื่องหมายแห่งความรักและความเสียสละของพระเยซู ที่ยอมพลีพระองค์เพื่อไถ่บาปมนุษย์
- เชื่อมโยงผู้เชื่อเข้ากับพระเจ้า ผ่านการรับศีลมหาสนิท
- หล่อเลี้ยงชีวิตฝ่ายจิตวิญญาณ โดยเป็นการรับพระเยซูเข้าไปในจิตใจและร่างกาย
- เสริมสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกันของคริสตชน โดยทำให้ผู้ที่รับศีลเป็นส่วนหนึ่งของพระศาสนจักร

๓. ขั้นตอนของพิธีศีลมหาสนิท

๑. พิธีรับศีลอภัยบาป – ผู้รับศีลมหาสนิทควรสารภาพบาปเพื่อเตรียมจิตใจให้บริสุทธิ์

๒. พิธีมิสซาบูชาขอบพระคุณ – ประกอบด้วย

- บทอ่านพระคัมภีร์ (Liturgy of the Word)
- การเปลี่ยนขนมปังและเหล้าองุ่นเป็นพระกายและพระโลหิตของพระเยซู
- การรับศีลมหาสนิท (Communion)
- บทส่งท้ายและพรจากพระสงฆ์

แหล่งข้อมูลอ้างอิง

- พระคัมภีร์ไบเบิล (Bible) – มัทธิว ๒๖:๒๖-๒๘, มาระโก ๑๔:๒๒-๒๔, ลูกา ๒๒:๑๙-๒๐
- หนังสือคำสอนคาทอลิก (Catechism of the Catholic Church) – หมวด ๑๓๒๒-๑๔๑๙
- เว็บไซต์ของวาติกัน (www.vatican.va)
- เว็บไซต์คาทอลิกไทย (www.catholic.or.th)

ใบงานความรู้ เรื่อง ศีลสมรส
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ศาสนาคริสต์
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๑. ความหมายของศีลสมรส

ศีลสมรส (Marriage) เป็นหนึ่งในเจ็ดศีลศักดิ์สิทธิ์ของศาสนาคริสต์ ถือเป็นพันธสัญญาระหว่างชายและหญิงที่พระเจ้าทรงเป็นพยาน โดยมีเป้าหมายเพื่อความรัก ความซื่อสัตย์ และการสร้างครอบครัวตามพระประสงค์ของพระเจ้า ศีลสมรสไม่เพียงเป็นการสมรสทางกฎหมายเท่านั้น แต่ยังเป็นการรับพระพรจากพระเจ้าให้ชีวิตคู่ดำเนินไปด้วยความรักและความศรัทธา

๒. จุดประสงค์ของศีลสมรส

๑. ความรักและความซื่อสัตย์ต่อกัน – คู่สมรสต้องรักและซื่อสัตย์ต่อกันตลอดชีวิต

๒. การให้กำเนิดและเลี้ยงดูบุตร – สนับสนุนการสร้างครอบครัวและเลี้ยงดูบุตรให้เติบโตในความเชื่อของคริสตศาสนา

๓. เป็นสัญลักษณ์ของพันธสัญญาระหว่างพระเยซูคริสต์กับศาสนจักร – แสดงถึงความรักที่พระเยซูมีต่อศาสนจักร

๓. พิธีกรรมของศีลสมรส

พิธีสมรสในศาสนาคริสต์แตกต่างกันไปตามนิกาย แต่โดยทั่วไปประกอบด้วยขั้นตอนหลักดังนี้

๓.๑ ศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก

๑. คู่บ่าวสาวกล่าวคำปฏิญาณตนต่อกันต่อหน้าพระเจ้าและบาทหลวง

๒. มีการแลกเปลี่ยนแหวนเป็นสัญลักษณ์ของความรักและความซื่อสัตย์

๓. บาทหลวงอวยพรให้การแต่งงานเป็นไปตามพระประสงค์ของพระเจ้า

๓.๒ ศาสนาคริสต์นิกายโปรเตสแตนต์

๑. ศาสนาจารย์หรือศิษยาภิบาลเป็นผู้นำพิธี

๒. คู่บ่าวสาวกล่าวคำปฏิญาณตนและแลกเปลี่ยนแหวน

๓. มีการอธิษฐานและอ่านพระคัมภีร์เกี่ยวกับความรักและชีวิตคู่

๔. ความสำคัญของศีลสมรสในสังคมคริสเตียน

- เป็นการรวมชายหญิงให้เป็นหนึ่งเดียวในสายพระเนตรของพระเจ้า
- ส่งเสริมคุณค่าของครอบครัว ความรัก และความรับผิดชอบ
- เป็นรากฐานของสังคมและศาสนา โดยเน้นความสัมพันธ์ที่บริสุทธิ์และมีศีลธรรม

แหล่งอ้างอิง

- คัมภีร์ไบเบิล (The Holy Bible) – พระธรรมเอเฟซัส ๕:๒๒-๓๓
- Catechism of the Catholic Church (CCC) หมวด ๑๖๐๑-๑๖๖๖
- สมาคมพระคริสตธรรมไทย, พันธสัญญาใหม่ฉบับศึกษา
- หนังสือ “ศีลศักดิ์สิทธิ์ในศาสนาคริสต์” โดย สมาคมศาสนศาสตร์คริสเตียน

ใบงานความรู้ เรื่อง พิธีมิสซา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ศาสนาคริสต์
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

พิธีมิสซา คือ พิธีกรรมสำคัญที่สุดของศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก เป็นการระลึกถึงการถวายตัวของพระเยซูคริสต์บนไม้กางเขน และการตั้งศีลมหาสนิท ซึ่งเป็นศูนย์กลางความเชื่อของคริสตชน

วัตถุประสงค์ของพิธีมิสซา

๑. เพื่อระลึกถึงการเสียสละของพระเยซูคริสต์

๒. เพื่อรวมจิตใจของคริสตชนเข้าหาพระเจ้า

๓. เพื่อรับศีลมหาสนิทซึ่งถือเป็นพระกายและพระโลหิตของพระเยซู

ขั้นตอนของพิธีมิสซา (โดยสังเขป)

๑. การเปิดพิธี – พระสงฆ์และผู้ร่วมพิธีเข้าสู่โบสถ์

๒. พิธีแห่งพระวาจา – อ่านพระคัมภีร์และฟังบทเทศน์

๓. พิธีศีลมหาสนิท – การถวายปังและเหล้าองุ่นเป็นตัวแทนพระกายและพระโลหิต

๔. การรับศีลมหาสนิท – ผู้ร่วมพิธีที่เตรียมใจอย่างเหมาะสมจะเข้ารับศีล

๕. การปิดพิธี – พระสงฆ์ให้พรและส่งผู้ร่วมพิธีออกไปประกาศข่าวดี

ความสำคัญ

- เป็นศูนย์รวมของความเชื่อ
- เป็นการมีส่วนร่วมในพระมหาทรมานของพระเยซู
- เป็นพิธีที่นำความสงบสุขทางจิตใจและความสัมพันธ์กับพระเจ้ากลับคืนมา

อ้างอิง

๑. สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน. (๒๕๖๐). หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ รายวิชาศาสนา ศีลธรรม และจริยธรรม (ศาสนาคริสต์). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ องค์การค้าของ สกสค.

๒. คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรม. (ม.ป.ป.). พิธีมิสซาคืออะไร? สืบค้นจาก: https://www.kamsondeedee.com (หรือเว็บไซต์คริสต์คาทอลิกของไทย)

๓. วัดนักบุญเปโตร สามพราน. (ม.ป.ป.). คำอธิบายพิธีมิสซา. สืบค้นจาก: https://saintpeter.or.th

ใบงานความรู้ เรื่อง พิธีเจิมผู้ป่วย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ศาสนาคริสต์
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

พิธีเจิมผู้ป่วย คือ ศีลศักดิ์สิทธิ์หนึ่งในเจ็ดของศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก ทำโดยพระสงฆ์ เพื่ออวยพรผู้ป่วย ให้กำลังใจ เสริมสร้างความหวัง และขอให้หายจากความเจ็บป่วยทั้งกายและใจ

วัตถุประสงค์ของพิธี

๑. เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับพระหรรษทานในการเผชิญความเจ็บป่วย

๒. เพื่อขอการให้อภัยบาป หากผู้ป่วยไม่สามารถรับศีลอภัยบาปได้

๓. เพื่อเตรียมจิตใจหากต้องจากโลกนี้ไป

ขั้นตอนของพิธีเจิมผู้ป่วย

๑. พระสงฆ์อธิษฐานเพื่อขอพระหรรษทานจากพระเจ้า

๒. เจิมน้ำมันศักดิ์สิทธิ์ที่หน้าผากและฝ่ามือของผู้ป่วย

๓. กล่าวคำภาวนาเพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการเยียวยาทั้งกายและใจ

๔. หากเหมาะสม อาจรวมถึงการให้ศีลมหาสนิทหรือศีลอภัยบาป

ความสำคัญ

- เป็นการแสดงความรักและความเมตตาของพระเจ้า
- ช่วยให้ผู้ป่วยมีพลังใจและความสงบ
- ส่งเสริมให้ครอบครัวและชุมชนเห็นความสำคัญของการดูแลกัน

อ้างอิง

๑. สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน. (๒๕๖๐). หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ รายวิชาศาสนา ศีลธรรม และจริยธรรม (ศาสนาคริสต์). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ องค์การค้าของ สกสค.

การจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ศาสนาอิสลาม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ **เรื่อง พระพุทธศาสนา**
รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ **รายวิชา สังคมศึกษา ๓** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ**
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ ชั่วโมง**

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัด ม. ๒/๕ อธิบายความแตกต่างของศาสนพิธี พิธีกรรมตามแนวปฏิบัติของศาสนาอื่นๆ เพื่อนำไปสู่การยอมรับและความเข้าใจซึ่งกันและกัน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ศาสนาอิสลามเป็นศาสนาสำคัญของโลกที่มีหลักปฏิบัติและศาสนพิธีเฉพาะตัว การเรียนรู้เกี่ยวกับศาสนาอิสลามช่วยเสริมสร้างความเข้าใจและยอมรับความแตกต่างทางศาสนา ซึ่งจะช่วยลดความขัดแย้งและส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติในสังคม ศาสนาอิสลาม เป็นศาสนาที่มีรากฐานมาจากศาสนาเดียวกับศาสนายิวและศาสนาคริสต์ โดยถือว่าเป็นศาสนาเอกเทวนิยม (เชื่อในพระเจ้าองค์เดียว) มีศาสดามูฮัมมัด เป็นศาสดาองค์สุดท้ายที่ได้รับโองการจากพระเจ้า โดยโองการเหล่านี้ถูกรวบรวมไว้ใน คัมภีร์อัลกุรอาน ซึ่งถือเป็นคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์สูงสุดของศาสนาอิสลาม หลักคำสอนสำคัญของศาสนาอิสลามมีชื่อว่า หลักศรัทธา ๖ ประการ และ หลักปฏิบัติ ๕ ประการ (หรือเรียกว่า “หลักอิสลาม”) โดยเน้นเรื่องความเชื่อในพระเจ้า ความเมตตา ความยุติธรรม และการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขในสังคม

การอยู่ร่วมกันของผู้ที่มีศาสนาต่างกันจะเป็นไปได้อย่างราบรื่น หากทุกคนมีความเข้าใจ เคารพกัน และร่วมมือกันสร้างสังคมที่สงบสุข ช่วยให้สังคมสงบสุขและเกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน

๓. สาระการเรียนรู้

ศาสนาอิสลาม เป็นศาสนาที่มีรากฐานมาจากศาสนาเดียวกับศาสนายิวและศาสนาคริสต์ โดยถือว่าเป็นศาสนาเอกเทวนิยม (เชื่อในพระเจ้าองค์เดียว) มีศาสดามูฮัมมัด เป็นศาสดาองค์สุดท้ายที่ได้รับโองการจากพระเจ้า โดยโองการเหล่านี้ถูกรวบรวมไว้ใน คัมภีร์อัลกุรอาน ซึ่งถือเป็นคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์สูงสุดของศาสนาอิสลาม

หลักคำสอนสำคัญของศาสนาอิสลามมีชื่อว่า หลักศรัทธา ๖ ประการ และ หลักปฏิบัติ ๕ ประการ (หรือเรียกว่า “หลักอิสลาม”) โดยเน้นเรื่องความเชื่อในพระเจ้า ความเมตตา ความยุติธรรม และการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขในสังคม

หลักคำสอนของศาสนาอิสลามมี ๒ หลัก คือ

หลักศรัทธา ๖ ประการ ได้แก่

๑. ศรัทธาต่ออัลลอฮฺ (พระเจ้าองค์เดียว)
๒. ศรัทธาต่อมลาอิกะฮฺ (ทูตสวรรค์)
๓. ศรัทธาต่อคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ (รวมทั้งอัลกุรอาน)
๔. ศรัทธาต่อศาสดาทั้งหลาย (รวมทั้งอาดัม นูห์ อิบรอฮีม มูซา อีซา และมูฮัมมัด)
๕. ศรัทธาต่อวันสิ้นโลกและการฟื้นคืนชีพ

๖. ศรัทธาต่อกฎลิขิตของอัลลอฮฺ (กอดัร)

หลักปฏิบัติ ๕ ประการ (เสาหลักอิสลาม) ได้แก่

๑. การปฏิญาณตนผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามต้องประกอบพิธีปฏิญาณตนว่าไม่มีพระเจ้าใดนอกจากอันเลาะห์และมุฮัมหมัดคือศาสนาโทของพระองค์เพื่อแสดงถึงความเชื่อความศรัทธาในอันเลาะห์และมูฮัมหมัด

๒. การละหมาด คือ การสวดมนต์การแสดงความเคารพต่อพระเจ้าซึ่งชาวมุสลิมจะต้องทำการละหมาดวันละ ๕ เวลา คือ ย่ำรุ่งหรือก่อนพระอาทิตย์ขึ้น กลางวัน เย็น พบค่ำ กลางคืน โดยหันหน้าไปทางเมืองมักกะฮ์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย ในการทำพิธีละหมาดชาวมุสลิมจะต้องแต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่สะอาดเรียบร้อยสตรีต้องแต่งกายมิดชิดเปิดเผยเฉพาะใบหน้าและฝ่ามือก่อนการทำพิธีละหมาดทุกครั้งต้องทำความสะอาดส่วนต่างๆของร่างกาย การทำพิธีละหมาดนั้นจะทำที่มัสยิดที่บ้านหรือที่ทำงานก็ได้ยกเว้นเฉพาะวันศุกร์บังคับให้ไปทำที่มัสยิด

๓. การถือศีลอด ศาสนาอิสลามให้ชาวมุสลิมทุกคนต้องถือศีลอด คือ การงดเว้นจากการกิน การดื่มตั้งแต่พระอาทิตย์ขึ้นจนพระอาทิตย์ตก รวมถึงการมีเพศสัมพันธ์ตลอดการละเว้นความชั่วทั้งทางกายวาจาและใจเป็นเวลาหนึ่งเดือนในช่วงเดือน เราะมะฎอน ซึ่งหมายถึงเดือน ๙ ของปฏิทินศาสนาอิสลามเพื่อฝึกฝนร่างกายและจิตใจให้มีความอดทนและหนักแน่น

๔. การบริจาคซะกาด หมายถึง การจ่ายทานของชาวมุสลิมผู้มีทรัพย์สินครอบครองหนึ่งปีเพื่อช่วยเหลือคนยากจนเป็นการขัดเกลาจิตใจให้ผู้รู้จักเสียสละและขจัดความตระหนี่ให้พ้นจากจิตใจ

๕. การประกอบพิธีฮัจญ์ หรือการไปแสวงบุญการเดินทางไปปฏิบัติศาสนกิจที่เมืองมักกะฮ์ ประเทศซาอุดีอาระเบียซึ่งเป็นพิธีกรรมที่มีข้อจำกัดให้เฉพาะผู้ที่มีความสามารถเท่านั้นคือมีความสามารถพร้อมทั้งทางกาย จิตใจ สติปัญญา และทรัพย์สิน วิธีนี้จะทำในเดือน ๑๒ ของปฏิทินศาสนาอิสลาม

การอยู่ร่วมกันของคนในสังคมที่นับถือศาสนาต่างกันสามารถทำได้ผ่านแนวทางต่อไปนี้

๑. เคารพและเข้าใจในความแตกต่าง

- ยอมรับว่าศาสนาแต่ละศาสนามีความเชื่อ พิธีกรรม และแนวปฏิบัติที่แตกต่างกัน
- เปิดใจเรียนรู้หลักคำสอนของศาสนาอื่นโดยไม่ตัดสิน

๒. ใช้หลักคุณธรรมสากลเป็นพื้นฐาน

- ทุกศาสนาสอนให้เป็นคนดี มีศีลธรรม เช่น ความเมตตา ความซื่อสัตย์ และการช่วยเหลือผู้อื่น
- เน้นจุดร่วมของศาสนามากกว่าความแตกต่าง

๓. สนับสนุนการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

- ส่งเสริมการจัดกิจกรรมข้ามศาสนา เช่น งานอาสาสมัคร งานบุญ งานช่วยเหลือสังคมที่ทุกศาสนาสามารถมีส่วนร่วมได้
- สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นโดยไม่ใช้ถ้อยคำดูหมิ่นหรือก้าวร้าว

๔. ให้ความสำคัญกับกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐาน

- เคารพสิทธิและเสรีภาพของแต่ละบุคคลในการนับถือศาสนา
- หลีกเลี่ยงการเลือกปฏิบัติหรือกีดกันทางศาสนา

๕. ส่งเสริมการศึกษาที่เปิดกว้าง

- ให้ความรู้เกี่ยวกับศาสนาต่าง ๆ อย่างเป็นกลางในหลักสูตรการศึกษา
- นำเสนอข่าวสารและตัวอย่างที่แสดงให้เห็นถึงการอยู่ร่วมกันอย่างสันติของผู้ที่มีศาสนาต่างกัน เช่น ข่าวเกี่ยวกับศาสนสถานที่เปิดให้ทุกศาสนาใช้ร่วมกัน หรือการที่ผู้นับถือศาสนาต่างกันช่วยเหลือกันในยามวิกฤต

การอยู่ร่วมกันของผู้ที่มีศาสนาต่างกันจะเป็นไปได้อย่างราบรื่น หากทุกคนมีความเข้าใจ เคารพกัน และร่วมมือกันสร้างสังคมที่สงบสุข ช่วยให้สังคมสงบสุขและเกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายศาสนพิธีและพิธีกรรมสำคัญของศาสนาอิสลาม

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- สรุปสาระสำคัญศาสนพิธีตามแนวปฏิบัติของศาสนาอิสลาม

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ตระหนักถึงการยอมรับความแตกต่างทางศาสนาและความเข้าใจซึ่งกันและกัน

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

สรุปสาระสำคัญศาสนพิธีตามแนวปฏิบัติของศาสนาอิสลาม เพื่อนำไปสู่การยอมรับและความเข้าใจซึ่งกันและกันและตระหนักถึงการยอมรับความแตกต่างทางศาสนาและความเข้าใจซึ่งกันและกัน (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒, ๒.๑.๑, ๓.๑.๑, ๓.๑.๒)

๖. คุณลักษณอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ศาสนาอิสลาม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน สรุปสาระสำคัญศาสนพิธีตามแนวปฏิบัติของศาสนาอิสลาม เพื่อนำไปสู่การยอมรับและความเข้าใจซึ่งกันและกันและตระหนักถึงการยอมรับความแตกต่างทางศาสนาและความเข้าใจซึ่งกันและกัน (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒, ๒.๑.๑, ๓.๑.๑, ๓.๑.๒) **ด้านความรู้** - อธิบายศาสนพิธีและพิธีกรรมสำคัญของศาสนาอิสลาม **ด้านทักษะ/กระบวนการ** - สรุปสาระสำคัญศาสนพิธีตามแนวปฏิบัติของศาสนา	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนดูวีดีโอ ตลาดนัดรอมฎอน พหุวัฒนธรรมกินได้ | ข่าวเจาะย่อโลก | ๑๕ มี.ค. ๖๘ เวลา ๔.๔๙ นาที (https://www.youtube.com/watch?v=GtCvodAoLhU) ๒. ครูตั้งคำถามกระตุ้นการเรียนรู้ ๒.๑ นักเรียนเคยได้ยินคำว่า เดือนรอมฎอน หรือไม่ เดือนรอมฎอนคืออะไร ๒.๒ ในตลาดรอมฎอนที่ส่วนใหญ่เป็นชาวมุสลิมไปเดินซื้ออาหารกัน คนไทยพุทธสามารถไปเดินซื้ออาหารร่วมด้วยได้หรือไม่ เพราะเหตุใด ๒.๓ ตลาดรอมฎอนแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างศาสนาในสังคมไทยอย่างไร	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. นักเรียนดูวีดีโอ ตลาดนัดรอมฎอน พหุวัฒนธรรมกินได้ | ข่าวเจาะย่อโลก | ๑๕ มี.ค. ๖๘ ๒. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นการเรียนรู้(แนวคำตอบของนักเรียน) ๒.๑ เป็นตลาดที่จัดขึ้นในช่วงเดือนรอมฎอนของชาวมุสลิม มีอาหารขายมากมาย โดยเฉพาะอาหารที่นิยมกินเวลาละศีลอด ๒.๒ คนไทยพุทธก็สามารถไปเดินได้ เพราะเป็นตลาดที่เปิดให้ทุกคนเข้าถึง และมีอาหารอร่อยหลากหลายที่ใครก็สามารถซื้อได้ ๒.๓ แสดงถึงความกลมเกลียวและการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขในสังคมที่มีความหลากหลายทางศาสนา	๑. ใบความรู้ ๒. วิดีโอ	ใบงานที่ ๑๗ เรื่อง พิธีกรรมของศาสนาอิสลาม	ตรวจใบงานที่ ๑๗ เรื่อง พิธีกรรมของศาสนาอิสลาม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ศาสนาอิสลาม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
อิสลาม เพื่อนำไปสู่การยอมรับและความเข้าใจซึ่งกันและกัน **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่า** ตระหนักถึงการยอมรับความแตกต่างทางศาสนาและความเข้าใจซึ่งกันและกัน **คุณลักษณอันพึงประสงค์** ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริ ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา ๔. ใฝ่เรียนรู้	**ขั้นสอนและขั้นปฏิบัติ (๔๐ นาที)** ๑. ครูเล่าเรื่อง “โต๊ะอาหมัดกับหลวงพ่อใจดี” “ที่หมู่บ้านเล็ก ๆ แห่งหนึ่งในภาคใต้ มีชาวพุทธและชาวอิสลามอาศัยอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ในหมู่บ้านนี้มีโต๊ะอาหมัด เป็นผู้นำทางศาสนาอิสลาม และหลวงพ่อใจดี เป็นพระที่ชาวบ้านเคารพนับถือ อยู่มาวันหนึ่ง มัสยิดในหมู่บ้านต้องการซ่อมแซมหลังคาที่ชำรุด หลวงพ่อใจดีชวนญาติโยมบางส่วนมาช่วยซ่อมหลังคามัสยิดด้วย หลังจากนั้นไม่นาน วัดก็มีงานก่อสร้างศาลาหลังใหม่ ชาวมุสลิมในหมู่บ้านก็ไปร่วมช่วยงาน ทั้งช่วยขนของ แจกน้ำ และช่วยดูแลความสะอาด แม้แต่เด็กนักเรียนในหมู่บ้าน ทั้งชาวพุทธและชาวมุสลิม ต่างก็ร่วมกันเก็บขยะ ปลูกต้นไม้ และเล่นกีฬาในสนามโรงเรียนเดียวกันโดยไม่แบ่งแยกศาสนา ๒. ครูถามคำถามชวนคิด ๒.๑ ถ้าเราเป็นนักเรียนในหมู่บ้านนั้น เราจะสามารถทำอะไรเพื่อช่วยให้คนในชุมชนอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข	**ขั้นสอนและขั้นปฏิบัติ (๔๐ นาที)** ๑. นักเรียนฟังเรื่อง “โต๊ะอาหมัดกับหลวงพ่อใจดี” ๒. นักเรียนตอบคำถามชวนคิด (แนวคำตอบของนักเรียน) ๒.๑ ช่วยงานวัดและมัสยิด ทำกิจกรรมกับเพื่อนต่างศาสนา หรือพูดจาดีต่อกัน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ศาสนาอิสลาม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	๒.๒ ถ้ามีเพื่อนต่างศาสนาในห้องเรียน นักเรียนจะทำอย่างไรให้เพื่อนรู้สึกว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งของห้องเรียน ๒.๓ นักเรียนคิดว่าความเข้าใจในศาสนาอื่นมีผลต่อการลดความขัดแย้งในสังคมอย่างไร ๓. ครูสอนเรื่องพิธีกรรมทางศาสนาอิสลามผ่านกิจกรรม “ตามรอยห้าเสาหลักของศาสนาอิสลาม” ครูอธิบายวิธีการทำกิจกรรม ๓.๑ ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม แต่ละกลุ่มจับฉลากรับหัวข้อและใบความรู้เกี่ยวกับศาสนพิธี ได้แก่ • กลุ่มที่ ๑ : การปฏิญาณตน (ชะฮาดะห์) • กลุ่มที่ ๒ : การละหมาด • กลุ่มที่ ๓ : การถือศีลอด • กลุ่มที่ ๔ : การบริจาคซะกาต • กลุ่มที่ ๕ : การประกอบพิธีฮัจญ์ ๓.๒ นักเรียนศึกษาใบความรู้แล้วร่วมกันสรุปตามหัวข้อดังนี้ - ความหมาย - ขั้นตอนการปฏิบัติ - ความสำคัญ	๒.๒ ชวนคุย เล่นด้วย ไม่ล้อศาสนาเพื่อน ๒.๓ ช่วยให้ไม่เข้าใจผิด ไม่กลัวกัน และไม่ทะเลาะกัน ๓. นักเรียนเรียนเรื่องพิธีกรรมทางศาสนาอิสลามผ่านกิจกรรม “ตามรอยห้าเสาหลักของศาสนาอิสลาม” ๓.๑ นักเรียนแบ่งออกเป็น ๕ กลุ่ม แต่ละกลุ่มจับฉลากรับหัวข้อและใบความรู้เกี่ยวกับศาสนพิธี ๓.๒ นักเรียนศึกษาใบความรู้แล้วร่วมกันสรุปตามหัวข้อดังนี้ (แนวทางการนำเสนอ) กลุ่มที่ ๑: การปฏิญาณตน (ชะฮาดะห์) • ความหมายของพิธี: การกล่าวคำปฏิญาณว่า “ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์ และมุฮัมมัด			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ศาสนาอิสลาม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		เป็นศาสนทูตของพระองค์” • ความสำคัญ: เป็นการแสดงการยอมรับเข้าสู่ศาสนาอิสลาม • การปฏิบัติตนในพิธี: ผู้ที่เปลี่ยนศาสนาต้องกล่าวคำปฏิญาณต่อหน้าพยาน กลุ่มที่ ๒: การละหมาด • ความหมายของพิธี การอธิษฐานต่ออัลลอฮ์ วันละ ๕ เวลา • ความสำคัญ : แสดงถึงความเคารพและเชื่อฟังพระเจ้า • เวลาละหมาด: ๑. ฟัจญ์ร – ก่อนพระอาทิตย์ขึ้น ๒. ซุฮ์ริ – ตอนเที่ยง ๓. อัศร์ – บ่าย ๔. มัฆริบ – หลังพระอาทิตย์ตก ๕. อิชาอ์ – กลางคืน กลุ่มที่ ๓ : การถือศีลอด • คืออะไร : การงดอาหาร น้ำ และพฤติกรรมไม่เหมาะสมตั้งแต่รุ่งเช้าจนพระอาทิตย์ตก			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ศาสนาอิสลาม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓.๓ หลังการนำเสนอครูช่วยเพิ่มเติมและสรุปเนื้อหา	• เดือนพิเศษ : เดือนรอมฎอน • เป้าหมาย : ฝึกความอดทน ใจดี และตระหนักถึงผู้ยากไร้ กลุ่มที่ ๔: การบริจาคซะกาต • คืออะไร : การบริจาคทรัพย์สินบางส่วนเพื่อช่วยเหลือผู้ยากไร้ • ผู้มีสิทธิรับ: คนจน เด็กกำพร้า ผู้เป็นหนี้ ฯลฯ • เป้าหมาย : สร้างสังคมที่เท่าเทียม กลุ่มที่ ๕ : การประกอบพิธีฮัจญ์ • คืออะไร : การเดินทางไปยังนครเมกกะเพื่อประกอบพิธีทางศาสนา • เวลา : เดือนซุลฮิจญะห์ (เดือนที่ ๑๒ ของปฏิทินอิสลาม) • เงื่อนไข : ผู้ที่มีความสามารถทางร่างกายและทรัพย์สิน • พิธีกรรมหลัก : เวียนรอบกะบะฮ์, เดินระหว่างซอฟา-มารวะ ๓.๓ นักเรียนนำเสนอครูเพิ่มเติมและสรุป			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ศาสนาอิสลาม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๔. ให้นักเรียนทำ ใบงานที่ ๑๙ รื่อง พิธีกรรมของศาสนาอิสลาม คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ ๑. หากนักเรียนพบเห็นเพื่อนที่กำลังล้อเลียนเพื่อนที่นับถือศาสนาที่แตกต่างกัน นักเรียนจะทำอย่างไร เพราะเหตุใด ๒. การที่คนในสังคมที่นับถือศาสนาที่แตกต่างกันสามารถอยู่ร่วมกันได้ส่งผลอย่างไร	เนื้อหา ๔. นักเรียนทำใบงานที่ ๑๙ เรื่อง พิธีกรรมของศาสนาอิสลาม คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ ๑. นักเรียนควรห้ามเพื่อนและอธิบายว่าเป็นการไม่เคารพผู้อื่น เพราะทุกศาสนาสอนให้มีเมตตาและอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ๒. ทำให้สังคมสงบสุข เกิดความเข้าใจเคารพซึ่งกันและกัน และลดความขัดแย้ง			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูอภิปรายถึงการอยู่ร่วมกันของคนต่างศาสนาด้วยคำถามกระตุ้นการเรียนรู้ ๑.๑. การที่นักเรียนได้ศึกษา เรียนรู้เกี่ยวกับพิธีกรรมของศาสนาอิสลาม ส่งผลดีต่อนักเรียนอย่างไร ๒. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะท้อนกลับในชั่วโมงต่อไป	**ขั้นสรุป (๕ นาที)** ๑. นักเรียนร่วมอภิปรายถึงการอยู่ร่วมกันของคนต่างศาสนาด้วยการตอบคำถามกระตุ้นการเรียนรู้ ๑.๑ ช่วยส่งเสริมความสงบสุขในสังคม และช่วยให้เราสามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความเข้าใจและไม่เกิดความขัดแย้ง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ศาสนาอิสลาม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓. ครูบันทึกผลการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้ ๔. ครูให้โอกาสนักเรียนในการแก้ไข/พัฒนางานได้ตามศักยภาพของนักเรียน				

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบงานที่ ๑๗ เรื่อง พิธีกรรมของศาสนาอิสลาม

๒) ใบความรู้

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑๗ เรื่อง พิธีกรรมของศาสนาอิสลาม

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายศาสนพิธีและพิธีกรรมสำคัญของศาสนาอิสลาม **ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)** - สรุปสาระสำคัญศาสนพิธีตามแนวปฏิบัติของศาสนาอิสลาม **คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - ตระหนักถึงการยอมรับความแตกต่างทางศาสนาและความเข้าใจซึ่งกันและกัน **สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)** - สรุปสาระสำคัญศาสนพิธีตามแนวปฏิบัติของศาสนาอิสลาม เพื่อนำไปสู่การยอมรับและความเข้าใจซึ่งกันและกันและตระหนักถึงการยอมรับความแตกต่างทางศาสนาและความเข้าใจซึ่งกันและกัน (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒, ๒.๑.๑, ๓.๑.๑, ๓.๑.๒)	ใบงานที่ ๑๗ เรื่อง พิธีกรรมของศาสนาอิสลาม	ใบงานที่ ๑๗ เรื่อง พิธีกรรมของศาสนาอิสลาม	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง ศาสนาอิสลาม

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ ๑. หากนักเรียนพบเห็นเพื่อนที่กำลังล้อเลียนเพื่อนที่นับถือศาสนาที่แตกต่างกัน นักเรียนจะทำอย่างไร เพราะเหตุใด ๒. การที่คนในสังคมที่นับถือศาสนาที่แตกต่างกันสามารถอยู่ร่วมกันได้ส่งผลอย่างไร	ตอบคำถามได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	ตอบคำถามถูกต้องบางส่วน	ตอบคำถามไม่ถูกต้อง

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๓ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินมี ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ									รวม
		๑.ศรัทธา ยึดมั่นปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา			๒.ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้			๓.ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตการกีฬาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๑๗ พิธีกรรมของศาสนาอิสลาม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ศาสนาอิสลาม
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. หากนักเรียนพบเห็นเพื่อนที่กำลังล้อเลียนเพื่อนที่นับถือศาสนาที่แตกต่างกัน นักเรียนจะทำอย่างไร เพราะเหตุใด

.....
.....
.....
.....

๒. การที่คนในสังคมที่นับถือศาสนาที่แตกต่างกันสามารถอยู่ร่วมกันได้ส่งผลอย่างไร

.....
.....
.....
.....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลย ใบงานที่ ๑๗ พิธีกรรมของศาสนาอิสลาม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ศาสนาอิสลาม
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. หากนักเรียนพบเห็นเพื่อนที่กำลังล้อเลียนเพื่อนที่นับถือศาสนาที่แตกต่างกัน นักเรียนจะทำอย่างไร เพราะเหตุใด

นักเรียนควรห้ามเพื่อนและอธิบายว่าเป็นการไม่เคารพผู้อื่น เพราะทุกศาสนาสอนให้มีเมตตาและอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

๒. การที่คนในสังคมที่นับถือศาสนาที่แตกต่างกันสามารถอยู่ร่วมกันได้ส่งผลอย่างไร

ทำให้สังคมสงบสุข เกิดความเข้าใจ เคารพซึ่งกันและกัน และลดความขัดแย้ง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครบ ๕๐ ปี พุทธศักราช ๒๕๖๕
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้เรื่อง การปฏิญาณตนของศาสนาอิสลาม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ศาสนาอิสลาม
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ความหมายของการปฏิญาณตน

การปฏิญาณตนในศาสนาอิสลามเรียกว่า ชาฮาดะห์ (Shahada, الشهادة) เป็นหนึ่งในห้าเสาหลักของศาสนาอิสลาม (Five Pillars of Islam) และถือเป็นพื้นฐานสำคัญของความเป็นมุสลิม เป็นการแสดงออกถึงความศรัทธาและยืนยันตนว่าเป็นผู้ที่เชื่อในอิสลามโดยสมบูรณ์

ข้อความปฏิญาณตน (ชาฮาดะห์)

คำปฏิญาณตนของศาสนาอิสลามมีเนื้อหาดังนี้ “ลาอิลาฮะ อิลลัลลอฮ์ มุฮัมมะดุรรอซูลุลลอฮ์”
ความหมาย : “ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์ และมุฮัมมัดเป็นศาสนทูตของอัลลอฮ์” คำกล่าวนี้เป็นหัวใจสำคัญของศาสนาอิสลาม ผู้ที่กล่าวและเชื่อมั่นในใจถือเป็นมุสลิมโดยสมบูรณ์

องค์ประกอบสำคัญของการปฏิญาณตน

๑. การยอมรับว่ามีพระเจ้าเพียงองค์เดียว
- มุสลิมเชื่อว่าอัลลอฮ์เป็นพระเจ้าเพียงองค์เดียว ไม่มีสิ่งใดเทียบเคียงได้

๒. การยืนยันว่านบีมุฮัมมัดเป็นศาสนทูตของอัลลอฮ์
- นบีมุฮัมมัดเป็นศาสนทูตที่อัลลอฮ์ส่งมาเพื่อนำทางมนุษย์ไปสู่หนทางที่ถูกต้อง

๓. การกล่าวปฏิญาณด้วยความศรัทธา
- ต้องกล่าวด้วยหัวใจที่เชื่อมั่น ไม่ใช่เพียงคำพูดทางกายภาพ

ความสำคัญของการปฏิญาณตน

- เป็นจุดเริ่มต้นของการเป็นมุสลิม
- แสดงถึงความศรัทธาและความยึดมั่นในอิสลาม
- เป็นเงื่อนไขเบื้องต้นในการเข้าสู่ศาสนาอิสลาม
- เป็นหลักการที่ต้องยึดถือและปฏิบัติตลอดชีวิต

สถานการณ์ที่ใช้การปฏิญาณตน

๑. ผู้ที่ต้องการเปลี่ยนศาสนาเป็นอิสลาม
- จะต้องกล่าวชาฮาดะห์ต่อหน้าพยานที่เป็นมุสลิม

๒. ในการละหมาด
- การปฏิญาณตนถือเป็นส่วนหนึ่งของการละหมาดที่มุสลิมต้องกล่าว

๓. ก่อนเสียชีวิต
- หากเป็นไปได้ มุสลิมควรกล่าวชาฮาดะห์ก่อนเสียชีวิต

ข้อคิดจากการปฏิญาณตน

- การปฏิญาณตนไม่ใช่เพียงแค่คำพูด แต่ต้องมีศรัทธาและปฏิบัติตามคำสอนของอิสลาม
- มุสลิมต้องดำเนินชีวิตตามหลักศาสนาเพื่อรักษาความศรัทธา
- เป็นหลักคำสอนที่ส่งเสริมให้มนุษย์เชื่อในพระเจ้าสูงสุดและดำเนินชีวิตในทางที่ดีงาม

ใบความรู้เรื่องการละหมาดของศาสนาอิสลาม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ศาสนาอิสลาม
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ความหมายของการละหมาด

ละหมาด (الصلاة - As-Salat) คือ การนมัสการพระเจ้า (อัลลอฮ์) ตามหลักศาสนาอิสลาม ซึ่งเป็นหนึ่งในเสาหลักของศาสนาอิสลามทั้งห้า (อัรกานุลอิสลาม) มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อชีวิตของมุสลิม เพราะเป็นการติดต่อโดยตรงระหว่างผู้ศรัทธากับพระเจ้า

ประเภทของการละหมาด การละหมาดในศาสนาอิสลามแบ่งออกเป็น ๒ ประเภทหลัก ได้แก่

๑. ละหมาดภาคบังคับ เป็นละหมาดที่มุสลิมต้องปฏิบัติทุกวัน โดยมีทั้งหมด ๕ เวลา ได้แก่

- ละหมาดศุบฮิ – ตอนเช้าก่อนพระอาทิตย์ขึ้น (๒ ร็อกอะห์)
- ละหมาดซุฮ์ริ – ตอนเที่ยง (๔ ร็อกอะห์)
- ละหมาดอัสริ – ตอนบ่าย (๔ ร็อกอะห์)
- ละหมาดมักริบ – หลังดวงอาทิตย์ตก (๓ ร็อกอะห์)
- ละหมาดอิชาอ์ – ตอนกลางคืน (๔ ร็อกอะห์)

๒. ละหมาดภาคสมัครใจ เป็นละหมาดที่ไม่ได้บังคับ แต่มีผลบุญสูง เช่น

- ละหมาดฏอฮัจญุด (Tahajjud) – ละหมาดกลางดึก
- ละหมาดดุฮา (Dhuha) – ละหมาดช่วงสายของวัน
- ละหมาดญะมาอะห์ (Jama'ah) – ละหมาดรวมกลุ่ม
- ละหมาดอีฎ (Eid prayer) – ละหมาดในวันอีฎิ้ลฟิฏริและอีฎิ้ลอัฎฮา

ขั้นตอนการละหมาด

๑. เตรียมร่างกายและจิตใจ

- อาบน้ำละหมาด (วุฎูอ์) ให้สะอาด
- ตั้งจิตใจให้แน่วแน่และมีความเคารพ

๒. เริ่มต้นละหมาด

- ยืนหันไปทางกิบลัต (ทิศทางของกะบะห์ ที่นครมักกะห์)
- กล่าว "ตักบีร" (الله أكبر - อัลลอฮุ อักบัร)

๓. การอ่านบทสวดในละหมาด

- อ่านซูเราะห์อัลฟาติฮะห์ (บทแรกของอัลกุรอาน)
- อ่านซูเราะห์อื่น ๆ ตามความเหมาะสม

๔.การรุกูอ์ (ก้มโค้ง)

- ก้มตัวลงโดยให้หลังตรง มือวางที่เข่า และกล่าวสรรเสริญอัลลอฮ์

๕. การสุญูด (กราบลงพื้น)

- กราบลงโดยให้หน้าผาก สองมือ เข่า และปลายเท้าสัมผัสพื้น

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๖. การตะชะฮุดและสลาม

- กล่าวคำปฏิญาณตน (ตะชะฮุด) และขอพรต่ออัลลอฮ์
- กล่าว “สลาม” เพื่อจบละหมาด

ประโยชน์ของการละหมาด

- ด้านจิตใจ – ช่วยให้เกิดความสงบและสมาธิ
- ด้านสังคม – เสริมสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของมุสลิม
- ด้านศีลธรรม – ฝึกฝนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบ
- ด้านสุขภาพ – การเคลื่อนไหวในละหมาดช่วยกระตุ้นระบบไหลเวียนโลหิต

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้เรื่องการละหมาดของศาสนาอิสลาม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ศาสนาอิสลาม
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ความหมายของการละหมาด

ละหมาด (الصلاة - As-Salat) คือ การนมัสการพระเจ้า (อัลลอฮ์) ตามหลักศาสนาอิสลาม ซึ่งเป็นหนึ่งในเสาหลักของศาสนาอิสลามทั้งห้า (อัรกานุลอิสลาม) มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อชีวิตของมุสลิม เพราะเป็นการติดต่อโดยตรงระหว่างผู้ศรัทธากับพระเจ้า

ประเภทของการละหมาด

การละหมาดในศาสนาอิสลามแบ่งออกเป็น ๒ ประเภทหลัก ได้แก่

๑. ละหมาดภาคบังคับ (ฟัรฎู - Farḍ)

เป็นละหมาดที่มุสลิมต้องปฏิบัติทุกวัน โดยมีทั้งหมด ๕ เวลา ได้แก่

- ละหมาดศุบฮิ (Subh/Fajr) – ตอนเช้าก่อนพระอาทิตย์ขึ้น (๒ ร็อกอะห์)
- ละหมาดซุฮ์ริ (Dhuhr) – ตอนเที่ยง (๔ ร็อกอะห์)
- ละหมาดอัสริ (Asr) – ตอนบ่าย (๔ ร็อกอะห์)
- ละหมาดมักริบ (Maghrib) – หลังดวงอาทิตย์ตก (๓ ร็อกอะห์)
- ละหมาดอิชาอ์ (Isha) – ตอนกลางคืน (๔ ร็อกอะห์)

๒. ละหมาดภาคสมัครใจ (สุนัต - Sunnah) เป็นละหมาดที่ไม่ได้บังคับ แต่มีผลบุญสูง เช่น

- ละหมาดฏูอฮัจญุด (Tahajjud) – ละหมาดกลางดึก
- ละหมาดดุฮา (Dhuha) – ละหมาดช่วงสายของวัน
- ละหมาดญะมาอะห์ (Jama'ah) – ละหมาดรวมกลุ่ม
- ละหมาดอีฎ (Eid prayer) – ละหมาดในวันอีฎิ้ลฟิฏริและอีฎิ้ลอัฎฮา

ขั้นตอนการละหมาด

๑. เตรียมร่างกายและจิตใจ

- อาบน้ำละหมาด (วุฎูอ์) ให้สะอาด
- ตั้งจิตใจให้แน่วแน่และมีความเคารพ

๒. เริ่มต้นละหมาด

- ยืนหันไปทางกิบลัต (ทิศทางของกะบะห์ ที่นครมักกะห์) กล่าว "ตักบีร" (الله أكبر - อัลลอฮุ อักบัร)

๓. การอ่านบทสวดในละหมาด

- อ่านซูเราะห์อัลฟาติฮะห์ (บทแรกของอัลกุรอาน)
- อ่านซูเราะห์อื่น ๆ ตามความเหมาะสม

๔. การรุกูอ์ (ก้มโค้ง)

- ก้มตัวลงโดยให้หลังตรง มือวางที่เข่า และกล่าวสรรเสริญอัลลอฮ์

๕. การสุญูด (กราบลงพื้น)

- กราบลงโดยให้หน้าผาก สองมือ เข่า และปลายเท้าสัมผัสพื้น

๖. การตะชะฮุดและสลาม

- กล่าวคำปฏิญาณตน (ตะชะฮุด) และขอพรต่ออัลลอฮ์
- กล่าว “สลาม” เพื่อจบละหมาด

ประโยชน์ของการละหมาด

- ด้านจิตใจ – ช่วยให้เกิดความสงบและสมาธิ
- ด้านสังคม – เสริมสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของมุสลิม
- ด้านศีลธรรม – ฝึกฝนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบ
- ด้านสุขภาพ – การเคลื่อนไหวในละหมาดช่วยกระตุ้นระบบไหลเวียนโลหิต

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้เกี่ยวกับการถือศีลอดในศาสนาอิสลาม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ศาสนาอิสลาม
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ความหมายของการถือศีลอด

การถือศีลอดคือการงดเว้นจาก การกิน การดื่ม การมีเพศสัมพันธ์ และการกระทำที่ทำให้ศีลอดเสีย ตั้งแต่แสงอรุณ จนถึงดวงอาทิตย์ตกโดยมีเจตนาเพื่อแสดงความศรัทธาต่ออัลลอฮ์

ประเภทของการถือศีลอด

๑. ศีลอดภาคบังคับ
- ศีลอดเดือนรอมฎอน เป็นข้อบังคับสำหรับมุสลิมที่มีคุณสมบัติครบถ้วน
- ศีลอดชดใช้ (กัศรฺ) เช่น กรณีที่ละเมิดศีลอดเดือนรอมฎอนโดยไม่มีเหตุอันสมควร
- ศีลอดที่เป็นเงื่อนไขของการชดใช้ เช่น การผิดคำสาบาน

๒. ศีลอดที่เป็นสุนนะฮ์ (การถือศีลอดที่แนะนำ)
- ศีลอดในวันจันทร์และวันพฤหัสบดี
- ศีลอด ๖ วันในเดือนเชาวาล (หลังเดือนรอมฎอน)
- ศีลอดวันอารอฟะฮ์ (๙ ซุลฮิจญะฮ์ สำหรับผู้ที่ไม่ได้ทำฮัจญ์)
- ศีลอดวันอาชูรอ (๑๐ มุฮัรรอม) และควรถือในวันที่ ๙ หรือ ๑๑ ด้วย

๓. ศีลอดที่เป็นมักรูฮ์ (ไม่แนะนำ)
- ถือศีลอดในวันศุกร์วันเดียวโดยไม่มีวันก่อนหรือหลัง
- ถือศีลอดในวันเสาร์โดยไม่มีเหตุผล

๔. ศีลอดที่เป็นฮะรอม (ต้องห้าม)
- ถือศีลอดในวันอีฎ้ลฟิตริ (หลังรอมฎอน) และอีฎ้ลอัฎฮา
- ถือศีลอดในวันตัชรีก

คุณสมบัติของผู้ที่ต้องถือศีลอดรอมฎอน

๑. เป็นมุสลิม
๒. บรรลุนิติภาวะ (มุคัลลัฟ)
๓. มีสติสัมปชัญญะ
๔. มีสุขภาพแข็งแรง ไม่มีโรคร้ายแรง
๕. ไม่อยู่ในช่วงเดินทางไกลที่อนุญาตให้ละศีลอด
๖. สำหรับสตรี ต้องไม่อยู่ในช่วงมีประจำเดือนหรือหลังคลอด

การเริ่มและสิ้นสุดศีลอดในแต่ละวัน

- เริ่มศีลอดหลังจากรับประทาน ซะฮูร (سحور) ซึ่งเป็นมื้ออาหารก่อนฟ้าสาง
- งดเว้นจากอาหาร น้ำ และกิจกรรมที่ทำให้ศีลอดเสีย
- สิ้นสุดศีลอดเมื่อดวงอาทิตย์ตก และละศีลอดด้วยอินทผลัมหรือน้ำ (อิฟฏอร - إفطار)

ประโยชน์ของการถือศีลอด

- ทางศาสนา : เป็นการปฏิบัติตามคำสั่งของอัลลอฮ์ เสริมสร้างความศรัทธา
- ทางจิตใจ : ฝึกความอดทน เสริมสร้างวินัย และลดกิเลส
- ทางสังคม : สร้างความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจผู้ยากไร้
- ทางสุขภาพ : ส่งเสริมระบบย่อยอาหาร ลดความเสี่ยงต่อโรคบางชนิด

การละเมิดศีลอดและผลที่ตามมา

- กิน ดื่ม หรือมีเพศสัมพันธ์โดยเจตนา ต้องถือศีลอดชดใช้ (กัศรฺ) และกาเฟาะเราะฮฺ
- ถ้าเป็นเหตุสุดวิสัย (ลืมหรือจำเป็น) สามารถถือศีลอดต่อได้
- สำหรับผู้ที่มีเหตุจำเป็น เช่น ป่วยหนัก เดินทาง สามารถละศีลอดและชดใช้ภายหลังได้

ศีลอดในเดือนรอมฎอนและวันสำคัญ

- เดือนรอมฎอนเป็นเดือนแห่ง การประทานอัลกุรอาน
- มีการทำความดีในคืนนี้มีผลบุญมากกว่าพันเดือน

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้เกี่ยวกับการถือศีลอดในศาสนาอิสลาม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ศาสนาอิสลาม
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ความหมายของการบริจาคทาน

การบริจาคทานในศาสนาอิสลามเป็นการให้เพื่อช่วยเหลือผู้ที่ขัดสนและเป็นการชำระจิตใจของผู้ให้ให้บริสุทธิ์จากความตระหนี่ถี่เหนียว แบ่งออกเป็น ๒ ประเภทหลัก ได้แก่

๑. ซะกาต การบริจาคที่เป็นข้อบังคับตามหลักศาสนาอิสลาม ซึ่งมุสลิมที่มีทรัพย์สินถึงเกณฑ์ (นิศอบ) ต้องจ่ายให้กับผู้ที่มีสิทธิ์ได้รับ

๒. ซอดาเกาะฮ์ การบริจาคที่สมัครใจ ไม่มีข้อบังคับ ผู้บริจาคสามารถให้ได้ทุกเมื่อเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น

ซะกาต (Zakat) – การบริจาคภาคบังคับ

๑. ความสำคัญของซะกาต

- เป็นเสาหลักหนึ่งในห้าเสาของศาสนาอิสลาม
- เป็นการทำให้ทรัพย์สินบริสุทธิ์และช่วยลดความเหลื่อมล้ำในสังคม
- แสดงถึงความเมตตาและความรับผิดชอบต่อสังคม

๒. เงื่อนไขของซะกาต

- ผู้ที่ต้องจ่ายซะกาตต้องเป็นมุสลิมที่มีทรัพย์สินถึงเกณฑ์ (นิศอบ)
- ครบหนึ่งปีตามปฏิทินอิสลาม (ฮิจเราะห์ศักราช)
- จ่ายเป็นสัดส่วน ๒.๕% ของทรัพย์สินที่ถือครอง เช่น เงิน ทองคำ สัตว์เลี้ยง พืชผลทางการเกษตร

๓. ผู้ที่มีสิทธิ์ได้รับซะกาต อัลกุรอานกำหนดไว้ ๘ ประเภท ได้แก่

๑. คนยากจน
๒. คนขัดสน
๓. ผู้ทำหน้าที่จัดเก็บซะกาต
๔. ผู้ที่ต้องการได้รับการชักชวนเข้าสู่อิสลาม
๕. ผู้เป็นไทจากการเป็นทาส
๖. ผู้ที่เป็นหนี้และไม่สามารถชำระได้
๗. ผู้ที่ทำหน้าที่ในหนทางของอัลลอฮ์
๘. ผู้เดินทางที่ขาดแคลน

ซอดาเกาะฮ์ (Sadaqah) – การบริจาคตามสมัครใจ

๑. ความสำคัญของซอดาเกาะฮ์

- เป็นการทำความดีเพื่อแสวงหาความโปรดปรานจากอัลลอฮ์
- ส่งเสริมความเมตตาและความรักในสังคม
- ไม่จำกัดเฉพาะเงินทอง แต่รวมถึงการให้ความช่วยเหลือในรูปแบบอื่น

ศูนย์วิทยบริการเพื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๒. ตัวอย่างของซอดาเกาะฮ์

- การให้อาหารแก่คนยากไร้
- การสร้างโรงเรียน มัสยิด หรือโรงพยาบาล
- การให้น้ำดื่ม
- การกล่าวถ้อยคำที่ดีหรือช่วยเหลือผู้อื่น

ประโยชน์ของการบริจาคทานในอิสลาม

- ช่วยลดความเหลื่อมล้ำในสังคม
- สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างคนในสังคม
- ทำให้จิตใจบริสุทธิ์และลดความตระหนี่
- ส่งเสริมให้เกิดความเมตตาและเห็นอกเห็นใจ

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ เรื่อง การแสวงบุญของศาสนาอิสลาม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ศาสนาอิสลาม
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ความหมายของการแสวงบุญ

การแสวงบุญในศาสนาอิสลามเรียกว่า “ฮัจญ์” ซึ่งเป็นหนึ่งในหลักปฏิบัติสำคัญ ๕ ประการของศาสนาอิสลาม (เสาหลักของอิสลาม) ที่ชาวมุสลิมทุกคนที่มีความสามารถทางร่างกายและการเงินต้องปฏิบัติอย่างน้อยครั้งหนึ่งในชีวิต โดยเป็นการเดินทางไปประกอบพิธีที่นครมักกะห์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย นอกจากฮัจญ์แล้ว ยังมี “อุมเราะห์” (Umrah) ซึ่งเป็นการแสวงบุญเช่นกันแต่ไม่มีข้อบังคับให้ต้องกระทำ และสามารถทำได้ตลอดปี ต่างจากฮัจญ์ที่มีระยะเวลาที่กำหนด

ความสำคัญของการแสวงบุญ

๑. เป็นการเชื่อฟังพระเจ้า ฮัจญ์เป็นข้อบังคับที่พระเจ้า (อัลลอฮ์) กำหนดให้ผู้มีความสามารถต้องปฏิบัติ

๒. เป็นการรวมตัวของชาวมุสลิมทั่วโลก – ผู้แสวงบุญมาจากทุกประเทศ สวมชุดสีขาวที่เรียบง่ายเท่าเทียมกัน แสดงถึงความเป็นหนึ่งเดียวของอิสลาม

๓. เป็นการลบล้างบาป – ฮัจญ์ที่สมบูรณ์ทำให้ผู้แสวงบุญได้รับการอภัยโทษจากพระเจ้า

๔. เป็นโอกาสในการฝึกความอดทนและความเสียสละ – การเดินทางและการประกอบพิธีต้องใช้ความพยายาม ความอดทน และการมีจิตใจที่บริสุทธิ์

ขั้นตอนของพิธีฮัจญ์

พิธีฮัจญ์มีขึ้นในเดือนซุลฮิจญะห์ (เดือนที่ ๑๒ ตามปฏิทินอิสลาม) และมีขั้นตอนสำคัญดังนี้

๑. การตั้งเจตนา (อิห์รอม) ผู้แสวงบุญเปลี่ยนเป็นชุดอิห์รอม (ชายสวมผ้าขาว ๒ ผืน หญิงแต่งกายสุภาพ) และกล่าวเจตนาเพื่อเริ่มพิธี

๒. การเวียนรอบกะบะห์ (ตอวาฟ) เดินเวียนรอบอาคารกะบะห์ ๗ รอบที่มัสยิดอัลฮะรอม

๓. การเดินระหว่างเนินเขาซะฟาและมัรวะห์ (ซะอี) วิ่งเหยาะ ๆ ๗ รอบ ระหว่างสองเนินเขา เพื่อรำลึกถึงฮากัร (ภรรยาของศาสดาอิบราฮิม)

๔. การไปทุ่งอะรอฟะห์ จุดสำคัญที่สุดของฮัจญ์ ผู้แสวงบุญยืนภาวนาต่อพระเจ้าตั้งแต่เที่ยงจนพระอาทิตย์ตก

๕. การพักที่มุซดาลิฟะห์ เก็บก้อนหินเพื่อใช้ในการขว้างเสาหินในวันต่อมา

๖. การขว้างเสาหิน (ญะมะรอต) ขว้างหินใส่เสาหินเพื่อเป็นสัญลักษณ์ของการต่อต้านมารร้าย

๗. การเชือดสัตว์ (กุรบานี) ผู้แสวงบุญเชือดสัตว์เป็นการรำลึกถึงการเสียสละของศาสดาอิบราฮิม

๘. การโกนศีรษะ (ตะฮัลลุล) ชายโกนศีรษะหรือเล็มผม หญิงเล็มปลายผม

๙. การเวียนรอบกะบะห์รอบสุดท้าย (ตอวาฟอัลวิดาอ์) – เป็นการอำลานครมักกะห์ก่อนเดินทางกลับ

ข้อคิดจากการแสวงบุญ

- สอนให้เป็นคนอ่อนน้อมถ่อมตน การแต่งกายและปฏิบัติพิธีกรรมแสดงถึงความเสมอภาคของมนุษย์
- ส่งเสริมความเป็นหนึ่งเดียวของมุสลิม ทุกคนเท่าเทียมกันไม่แบ่งเชื้อชาติหรือชนชั้น

การจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ เรื่อง การติดตามแผนการพัฒนาตนเองครั้งที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ **เรื่อง พระพุทธศาสนา**

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ **รายวิชา สังคมศึกษา ๓** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ**

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ ชั่วโมง**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๑	รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ และศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
ตัวชี้วัด ม. ๒/๘	อธิบายธรรมคุณและข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนา แก้ปัญหาของชุมชนและสังคม
ตัวชี้วัด ม. ๒/๙	เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิตเพื่อการเรียนรู้และดำเนินชีวิต ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการคือ วิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม และวิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ
ตัวชี้วัด ม. ๒/๑๑	วิเคราะห์การปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อการดำรงตนอย่างเหมาะสมในกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลกและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๒	เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ
ตัวชี้วัด ม. ๒/๑	ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่างๆ ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ในทางพระพุทธศาสนาถือว่าการเห็นทุกข์นับเป็นโชคของชีวิต ดังนั้น พระพุทธองค์จึงทรงสอนมนุษย์ให้การรู้ทุกข์เป็นฐานในการตั้งเป้าหมาย จึงควรพิจารณาดูให้รู้แน่ว่ามีความทุกข์เพราะปัญหาใดบ้าง และควรสำรวจตรวจสอบปัญหาชีวิตของตนอยู่เสมอ เมื่อพบแล้วจะต้องหาสาเหตุ กำหนดเป้าหมาย และลงมือแก้ไขปัญหาทันที โดยไม่ประมาทว่าเป็นปัญหาเล็กน้อย เพราะการเรียนรู้ปัญหา การรู้จักตั้งเป้าหมาย และการแก้ปัญหาได้ในแต่ละครั้งจะเป็นประสบการณ์ในการแก้ปัญหาที่ยุ่งยากในวันข้างหน้า อีกทั้งยังเป็นการสะสมความสุขและความสำเร็จไปทีละน้อย การมองเห็นทุกข์จะทำให้เราไม่ประมาท มองความสุขให้เป็นเป้าหมายของชีวิตทำให้ชีวิตมีความหวังและมีกำลังใจในการดำเนินชีวิต และเพื่อก้าวข้ามความทุกข์ไปสู่ความสุขที่เป็นเป้าหมาย พระพุทธองค์จึงทรงสอนให้ประคับประคองชีวิตให้ดำเนินไปด้วยความไม่ประมาท

๓. สาระการเรียนรู้

อริยสัจ ๔ เป็นหลักธรรมสำคัญที่สุดของพระพุทธศาสนา ได้แก่ ความจริงอันประเสริฐ คือ ความจริงเรื่องทุกข์ (สภาพที่ทนได้ยาก) เรื่องสมุทัย (เหตุให้เกิดทุกข์) เรื่องนิโรธ (ความดับทุกข์) และเรื่องมรรค (ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์)

อานาปานสติการกำหนดลมหายใจเข้าออกที่เรียกว่าอานาปานสติ เป็นวิธีการฝึกจิตที่สามารถปฏิบัติได้ในทุกโอกาส เป็นวิธีการที่เหมาะกับคนทุกเทศทุกวัย เพราะสามารถกำหนดรู้ลมหายใจ ดูความเคลื่อนไหวของกายคือท้องที่พองหรือยุบตามจังหวะของการหายใจเข้าออกได้ตลอดเวลา ประโยชน์ของอานาปานสติ จิตที่เป็นสมาธิจะมีพลังเข้มแข็ง หนักแน่น มั่นคง และสงบเยือกเย็น

วิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม (หรือวิธีคิดแบบเร้ากุศล) มีการฝึกคิดในทางบวก เปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาส ช่วยให้ไม่ท้อถอย เกิดความคิดที่จะหาทางออกได้ดีขึ้น นอกจากนั้นคนที่คิดในทางที่เป็นกุศลจะมี มนุษยสัมพันธ์ดี ไม่หวาดระแวงหรือคิดรังเกียจเพื่อนอย่างไร้เหตุผล โดยพยายามค้นหาส่วนดีและนำมาใช้ให้เกิดคุณค่าเป็นประโยชน์ต่อชีวิตและภารกิจที่ปฏิบัติ

วิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ต้องปฏิบัติตนตามทางสายกลาง ไม่สุดโต่งจนเครียดเกินไป และสบายเกินไป เมื่อมีจุดหมายแล้ว บางครั้งอาจจะพลั้งพลาด หรือผิดหวังบ้าง ก็ถือเป็นประสบการณ์ที่จะนำมาเป็นบทเรียนของชีวิตในระยะต่อไป

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกเล่าผลของการพัฒนาตนเองตามแผนการพัฒนาที่ได้บอกแผนไว้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์และประเมินผลการพัฒนาตนเอง

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญของการปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์และประเมินผลการพัฒนาตนเองตามแผนการพัฒนาตนเอง โดยเห็นความสำคัญของการปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒, ๒.๑.๑, ๒.๒.๑, ๓.๑.๑, ๓.๑.๒)

๖. คุณลักษณอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ เรื่อง การพัฒนาตนเอง การติดตามการปฏิบัติ ๒
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์และประเมินผลการพัฒนาตนเองตามแผนการพัฒนาตนเอง โดยเห็นความสำคัญของการปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒, ๒.๑.๑, ๒.๒.๑, ๓.๑.๑, ๓.๑.๒) **ด้านความรู้** บอกเล่าผลของการพัฒนาตนเองตามแผนการพัฒนาที่ได้บอกแผนไว้ **ด้านทักษะกระบวนการ** วิเคราะห์และประเมินผลการพัฒนาตนเอง	**ขั้นนำ (๕ นาที)** ๑. นักเรียนได้ลองปฏิบัติตามแผนการพัฒนาตนเองที่วางไว้หรือไม่ • ถ้าได้ลองแล้ว รู้สึกอย่างไรกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น • สำหรับนักเรียนที่ไม่ได้ลองทำตามแผนที่วางไว้ เพราะอะไร	**ขั้นนำ (๕ นาที)** ๑. นักเรียนตอบคำถาม (แนวคำตอบนักเรียน) กรณีที่ได้ลองปฏิบัติ “ได้ลองปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ โดยการหายใจลึก ๆ และควบคุมอารมณ์ก่อนตอบโต้ รู้สึกว่าตัวเองใจเย็นขึ้น ไม่ทำให้สถานการณ์แย่ลง และรู้สึกภูมิใจที่สามารถจัดการอารมณ์ได้ดีขึ้น” กรณีที่ยังไม่ได้ลองปฏิบัติ ไม่ได้ลองทำตามแผนที่วางไว้ เพราะตอนนั้นรู้สึกโกรธมากจนลืมสิ่งที่เคยวางแผนไว้ จึงเผลอตอบโต้กลับไปก่อน พอเวลาผ่านไปจึงนึกขึ้นได้ว่าควรควบคุมอารมณ์ให้ดีกว่านี้ และอยากจะพยายามให้มากขึ้นในครั้งหน้า	-	-	-
	ขั้นสอนและขั้นปฏิบัติ (๔๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มและอภิปรายเกี่ยวกับประสบการณ์การพัฒนาตนเองในสัปดาห์ที่ผ่านมา โดยให้แต่ละกลุ่มสรุปข้อดีและข้อบกพร่องของการปฏิบัติ	**ขั้นสอนและขั้นปฏิบัติ (๔๐ นาที)** ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มและอภิปรายเกี่ยวกับประสบการณ์การพัฒนาตนเองในสัปดาห์ที่ผ่านมา โดยให้แต่ละกลุ่มสรุปข้อดีและข้อบกพร่อง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ เรื่อง การพัฒนาตนเอง การติดตามการปฏิบัติ ๒
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม เห็นความสำคัญของการปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่นปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	ตามแผนการพัฒนาตนเองที่วางไว้ ๒. ให้นักเรียนเขียนสรุปผลการปฏิบัติตน ในใบงานที่ ๒๐ เรื่อง การติดตามการปฏิบัติ ๒	ของการปฏิบัติ (ตัวอย่างในการอภิปรายกลุ่ม) ข้อดีของการปฏิบัติตามแผนการพัฒนาตนเองในสัปดาห์ที่ผ่านมา: • สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดีขึ้น ไม่ตอบโต้ทันที • นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เช่น โยนิโสมนสิการ และอริยสัจ ๔ มาใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน • ทำให้สถานการณ์ไม่แย่ลง และยังสามารถรักษาความสัมพันธ์กับเพื่อนได้ • รู้สึกภูมิใจที่ทำได้ตามแผนที่ตั้งใจไว้ ข้อบกพร่องที่พบจากการปฏิบัติ: • ยังรู้สึกโกรธอยู่ในใจ แม้จะไม่แสดงออก • ต้องใช้ความพยายามสูงในการระงับอารมณ์ • บางครั้งยังเผลอคิดซ้ำถึงเรื่องที่เกิดขึ้น ทำให้เครียดเล็กน้อย ๒. ให้นักเรียนเขียนสรุปผลการปฏิบัติตนในใบงานที่ ๒๐ เรื่อง การติดตามการปฏิบัติ ๒			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ เรื่อง การพัฒนาตนเอง การติดตามการปฏิบัติ ๒
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง ๑. เล่าเหตุการณ์ในสัปดาห์ที่ผ่านมา ๒. หลักธรรมที่นำไปปรับใช้ ๓. สามารถทำตามแผนการพัฒนาตนเองที่วางแผนไว้หรือไม่ (เลือกตอบทำได้/ทำไม่ได้) เพราะเหตุใด ๔. ส่งผลอย่างไร ๕. สิ่งที่อยากพัฒนาในสัปดาห์ต่อไป ๖. วางแผนในสัปดาห์ต่อไปอย่างไร	๑. เพื่อนพูดประชดประชันในกลุ่มแชท ทำให้รู้สึกเสียใจ แต่เลือกที่จะไม่ตอบโต้ทันที และรอคุยเป็นการส่วนตัวแทน ๒. อิทธิบาท ๔ โดยเฉพาะ “จิตตะ” การตั้งใจควบคุมอารมณ์ และ “วิมังสา” การพิจารณาหาวิธีรับมือให้เกิดผลดีที่สุด ๓. ทำได้ เพราะตั้งใจฝึกการควบคุมอารมณ์และเลือกการพูดคุยด้วยเหตุผลแทนการโต้เถียง ๔. ความสัมพันธ์กับเพื่อนไม่เสีย เขาเข้าใจและขอโทษ อีกทั้งเราเองก็รู้สึกภูมิใจที่ควบคุมตัวเองได้ ๕. สิ่งที่อยากพัฒนาในสัปดาห์ต่อไป อยากพัฒนาการฟังให้มากขึ้น เพื่อเข้าใจความรู้สึกของคนอื่นก่อนจะตัดสินหรือแสดงความเห็น ๖. ตั้งใจฟังเวลาคนอื่นพูดให้จบก่อน ไม่ขัดจังหวะ และหลังจากนั้นให้สรุปใจความในใจเพื่อฝึกความเข้าใจอย่างแท้จริง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ เรื่อง การพัฒนาตนเอง การติดตามการปฏิบัติ ๒
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนกับเพื่อนว่าอยากจะพัฒนาตนเองเรื่องอะไร ๒. ครูสรุปข้อเรียนรู้จากการประเมินและการนำเสนอโดยกระตุ้นให้เห็นความสำคัญของการเรียนรู้จากประสบการณ์และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ๓. ครูสรุปถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยใช้หลักธรรมเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต และย้ำเตือนนักเรียนว่าไม่มีใครสมบูรณ์แบบ แต่เราทุกคนสามารถพัฒนาและปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้นได้เสมอๆ ๔. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะท้อนกลับในชั่วโมงต่อไป ๕. ครูบันทึกผลการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้ ๖. ครูให้โอกาสนักเรียนในการแก้ไข/พัฒนางานได้ตามศักยภาพของนักเรียน	**ขั้นสรุป (๑๐ นาที)** ๑. นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเสนอแนวทางการพัฒนาตนเองในกลุ่ม ๒. ฟังครูสรุปอย่างตั้งใจ			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบงานที่ ๑๘ เรื่อง การติดตามการปฏิบัติ ๒

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑๘ เรื่อง การติดตามการปฏิบัติ ๒

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกเล่าผลของการพัฒนาตนเองตามแผนการพัฒนาที่ได้บอกแผนไว้	ใบงานที่ ๑๘ เรื่อง การติดตามการปฏิบัติ ๒	ใบงานที่ ๑๘ เรื่อง การติดตามการปฏิบัติ ๒	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์และประเมินผลการพัฒนาตนเอง			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญของการปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) วิเคราะห์และประเมินผลการพัฒนาตนเองตามแผนการพัฒนาตนเอง โดยเห็นความสำคัญของการปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒, ๒.๑.๑, ๒.๒.๑, ๓.๑.๑, ๓.๑.๒)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง การติดตามแผนการพัฒนาตนเองครั้งที่ ๒

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. เล่าเหตุการณ์ในสัปดาห์ที่ผ่านมา	อธิบายได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจ หรือไม่มีการอธิบาย
๒. หลักธรรมที่นำไปปรับใช้			
๓. สามารถทำตามแผนการพัฒนาตนเองที่วางแผนไว้หรือไม่ (เลือกตอบทำได้/ทำไม่ได้) เพราะเหตุใด			
๔. ส่งผลอย่างไร			
๕. สิ่งที่อยากพัฒนาในสัปดาห์ต่อไป			
๖. วางแผนในสัปดาห์ต่อไปอย่างไร			

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๒๐ – ๓๐ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๑๐ – ๑๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๑ – ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินมี ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ									รวม
		๑.ศรัทธา ยึดมั่นปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา			๒.ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้			๓.ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตการกีฬาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๑๘ เรื่อง การติดตามการปฏิบัติ ๒
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ เรื่อง การพัฒนาตนเอง การติดตามการปฏิบัติ ๒
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ-นามสกุล : ..... ชั้น..... เลขที่.....
วันที่ : .....

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. เล่าเหตุการณ์ในสัปดาห์ที่ผ่านมา

.....
.....
.....

๒. หลักธรรมที่นำไปปรับใช้

.....
.....
.....

๓. สามารถทำตามแผนการพัฒนาตนเองที่วางแผนไว้หรือไม่ (เลือกตอบทำได้/ทำไม่ได้) เพราะเหตุใด

.....
.....
.....

๔. ส่งผลอย่างไร

.....
.....
.....

๕. สิ่งที่อยากพัฒนาในสัปดาห์ต่อไป

.....
.....
.....

๖. วางแผนในสัปดาห์ต่อไปอย่างไร

.....
.....
.....

เฉลย ใบงานที่ ๑๘ เรื่อง การติดตามการปฏิบัติ ๒
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ เรื่อง การพัฒนาตนเอง การติดตามการปฏิบัติ ๒
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ-นามสกุล : ..... ชั้น..... เลขที่.....
วันที่ : .....
คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. เล่าเหตุการณ์ในสัปดาห์ที่ผ่านมา
เพื่อนพูดประชดประชันในกลุ่มแชท ทำให้รู้สึกเสียใจ แต่เลือกที่จะไม่ตอบโต้ทันที และรอคุยเป็นการส่วนตัวแทน

๒. หลักธรรมที่นำไปปรับใช้
อิทธิบาท ๔ โดยเฉพาะ “จิตตะ” การตั้งใจควบคุมอารมณ์ และ “วิมังสา” การพิจารณาหาวิธีรับมือให้เกิดผลดีที่สุด

๓. สามารถทำตามแผนการพัฒนาตนเองที่วางแผนไว้หรือไม่ (เลือกตอบทำได้/ทำไม่ได้) เพราะเหตุใด
ทำได้ เพราะตั้งใจฝึกการควบคุมอารมณ์ และเลือกการพูดคุยด้วยเหตุผลแทนการโต้เถียง

๔. ส่งผลอย่างไร
ความสัมพันธ์กับเพื่อนไม่เสีย เขาเข้าใจและขอโทษ อีกทั้งเราเองก็รู้สึกภูมิใจที่ควบคุมตัวเองได้

๕. สิ่งที่อยากพัฒนาในสัปดาห์ต่อไป
อยากพัฒนาการฟังให้มากขึ้น เพื่อเข้าใจความรู้สึกของคนอื่นก่อนจะตัดสินหรือแสดงความเห็น

๖. วางแผนในสัปดาห์ต่อไปอย่างไร
ตั้งใจฟังเวลาคนอื่นพูดให้จบก่อน ไม่ขัดจังหวะ และหลังจากนั้นให้สรุปใจความในใจ เพื่อฝึกความเข้าใจอย่างแท้จริง

การจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ เรื่อง การพัฒนาตนเอง การสะท้อนคิด

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ **เรื่อง พระพุทธศาสนา**

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ **รายวิชา สังคมศึกษา ๓** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ**

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ ชั่วโมง**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ และศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม. ๒/๘ อธิบายธรรมคุณและข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนา แก้ปัญหาของชุมชนและสังคม

ตัวชี้วัด ม. ๒/๙ เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิตเพื่อการเรียนรู้และดำเนินชีวิต ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการคือ วิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม และวิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัด ม. ๒/๑๑ วิเคราะห์การปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อการดำรงตนอย่างเหมาะสมในกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลกและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัด ม. ๒/๑ ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่างๆ ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ในทางพระพุทธศาสนาถือว่าการเห็นทุกข์นับเป็นโชคของชีวิต ดังนั้น พระพุทธองค์จึงทรงสอนมนุษย์ให้การรู้ทุกข์เป็นฐานในการตั้งเป้าหมาย จึงควรพิจารณาดูให้รู้แน่ว่ามีความทุกข์เพราะปัญหาใดบ้าง และควรสำรวจตรวจสอบปัญหาชีวิตของตนอยู่เสมอ เมื่อพบแล้วจะต้องหาสาเหตุ กำหนดเป้าหมาย และลงมือแก้ไขปัญหาทันที โดยไม่ประมาทว่าเป็นปัญหาเล็กน้อย เพราะการเรียนรู้ปัญหา การรู้จักตั้งเป้าหมาย และการแก้ปัญหาได้ในแต่ละครั้งจะเป็นประสบการณ์ในการแก้ปัญหาที่ยุ่งยากในวันข้างหน้า อีกทั้งยังเป็นการสะสมความสุขและความสำเร็จไปทีละน้อย การมองเห็นทุกข์จะทำให้เราไม่ประมาท มองความสุขให้เป็นเป้าหมายของชีวิตทำให้ชีวิตมีความหวังและมีกำลังใจในการดำเนินชีวิต และเพื่อก้าวข้ามความทุกข์ไปสู่ความสุขที่เป็นเป้าหมาย พระพุทธองค์จึงทรงสอนให้ประคับประคองชีวิตให้ดำเนินไปด้วยความไม่ประมาท

๓. สาระการเรียนรู้

อริยสัจ ๔ เป็นหลักธรรมสำคัญที่สุดของพระพุทธศาสนา ได้แก่ ความจริงอันประเสริฐ คือ ความจริงเรื่องทุกข์ (สภาพที่ทนได้ยาก) เรื่องสมุทัย (เหตุให้เกิดทุกข์) เรื่องนิโรธ (ความดับทุกข์) และเรื่องมรรค (ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์)

อานาปานสติการกำหนดลมหายใจเข้าออกที่เรียกว่าอานาปานสติ เป็นวิธีการฝึกจิตที่สามารถปฏิบัติได้ในทุกโอกาส เป็นวิธีการที่เหมาะกับคนทุกเทศทุกวัย เพราะสามารถกำหนดรู้ลมหายใจ ดูความเคลื่อนไหวของกายคือท้องที่พองหรือยุบตามจังหวะของการหายใจเข้าออกได้ตลอดเวลา ประโยชน์ของอานาปานสติ จิตที่เป็นสมาธิจะมีพลังเข้มแข็ง หนักแน่น มั่นคง และสงบเยือกเย็น

วิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม (หรือวิธีคิดแบบเร้ากุศล) มีการฝึกคิดในทางบวก เปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาส ช่วยให้ไม่ท้อถอย เกิดความคิดที่จะหาทางออกได้ดีขึ้น นอกจากนั้นคนที่คิดในทางที่เป็นกุศลจะมี มนุษยสัมพันธ์ดี ไม่หวาดระแวงหรือคิดรังเกียจเพื่อนอย่างไร้เหตุผล โดยพยายามค้นหาส่วนดีและนำมาใช้ให้เกิดคุณค่าเป็นประโยชน์ต่อชีวิตและภารกิจที่ปฏิบัติ

วิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ต้องปฏิบัติตนตามทางสายกลาง ไม่สุดโต่งจนเครียดเกินไป และสบายเกินไป เมื่อมีจุดหมายแล้ว บางครั้งอาจจะพลั้งพลาด หรือผิดหวังบ้าง ก็ถือเป็นประสบการณ์ที่จะนำมาเป็นบทเรียนของชีวิตในระยะต่อไป

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกสิ่งที่ได้เรียนรู้และพัฒนาจากการวางแผนพัฒนาตนเอง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- เขียนสะท้อนความคิดความรู้สึกจากการวางแผนการพัฒนาตนเอง

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องจากวางแผนการพัฒนาตนเองในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยเขียนคำสัญญาหรือการตั้งเป้าหมายในการพัฒนาตนเองอย่างทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาตนเองและเห็นคุณค่าในการตั้งเป้าหมายในชีวิต (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒, ๒.๑.๑, ๓.๑.๑, ๓.๑.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ เรื่อง การพัฒนาตนเอง การสะท้อนคิด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องจากวางแผนการพัฒนาตนเองในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยเขียนคำสัญญาหรือการตั้งเป้าหมายในการพัฒนาตนเองอย่างทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาตนเองและเห็นคุณค่าในการตั้งเป้าหมายในชีวิต (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒, ๓.๑.๑, ๓.๑.๒) **ด้านความรู้** บอกสิ่งที่ได้เรียนรู้และพัฒนาจากการวางแผนพัฒนาตนเอง	**ขั้นนำ (๑๐ นาที)** ๑. ครูสุ่มนักเรียน ๒ - ๓ คน ออกมานำเสนอ ดังนี้ ๑.๑ เล่าเหตุการณ์ของตัวเอง ๑.๒ การนำหลักธรรมไปปรับใช้ ใช้อย่างไร ๑.๓ ส่งผลดีอย่างไร	**ขั้นนำ (๑๐ นาที)** ๑. นักเรียน ๒ - ๓ คน ออกมานำเสนอ (แนวทางการนำเสนอของนักเรียน) ๑.๑ เหตุการณ์ : เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา มีเหตุการณ์ที่เพื่อนในกลุ่มแชทพูดประชดประชันทำให้รู้สึกเสียใจและไม่สบายใจมาก ตอนนั้นแม้จะอยากตอบโต้กลับ แต่ก็เลือกที่จะไม่ตอบทันทีและเก็บไว้เพื่อคุยกับเขาเป็นการส่วนตัวแทน ๑.๒ หลักธรรมที่นำมาใช้ : เหตุการณ์นี้ได้นำหลักธรรมเรื่อง “อิทธิบาท ๔” มาใช้โดยเฉพาะ • จิตตะ คือ ความตั้งใจแน่วแน่ในการควบคุมอารมณ์ของตัวเอง ไม่ให้เผลอหลุดหรือโต้ตอบในสิ่งที่จะทำให้สถานการณ์แย่ลง • วิมังสา คือ การพิจารณาไตร่ตรองว่าจะรับมือกับสถานการณ์นี้อย่างไรจึงจะเกิดผลดีที่สุด ๑.๓ ผลที่เกิดขึ้น : การเลือกที่จะไม่โต้ตอบทันที และคุยกับเพื่อนแบบส่วนตัว ทำให้	-	-	-

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ เรื่อง การพัฒนาตนเอง การสะท้อนคิด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านทักษะกระบวนการ เขียนสะท้อนความคิดความรู้สึกจากการวางแผนการพัฒนาตนเอง **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** มุ่งมั่นต่อการพัฒนาตนเอง เห็นคุณค่าในการตั้งเป้าหมายในชีวิต **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่นปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน		ความสัมพันธ์ไม่เสีย เพื่อนเองก็เข้าใจและขอโทษกลับมา ทำให้รู้สึกดีและภูมิใจในตัวเองที่สามารถควบคุมอารมณ์ได้ สิ่งที่ได้เรียนรู้ : จากเหตุการณ์นี้ทำให้เข้าใจว่าการใช้หลักธรรมในการดำเนินชีวิต โดยเฉพาะเรื่องของการควบคุมอารมณ์และการคิดก่อนตัดสินใจ มีผลดีต่อทั้งตัวเองและความสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างมาก			
	ขั้นสอนและขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๒๑ เรื่อง การพัฒนาตนเอง การสะท้อนคิด ๑. ให้นักเรียนประเมินความพึงพอใจในการพัฒนาตนเองในสัปดาห์ที่ผ่านมา โดยเลือกคะแนน ๓ (มากที่สุด),๒ (ปานกลาง), ๑ (น้อยที่สุด) พร้อมเขียนเหตุผลและสะท้อนตนเอง เหตุผลและสะท้อนตนเอง ๒. บอกเล่าสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการพัฒนาตนเองในสัปดาห์นี้	**ขั้นสอนและขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที)** ๑. นักเรียนทำใบงานที่ ๒๑ เรื่อง การพัฒนาตนเอง การสะท้อนคิด ๑. ประเมินความพึงพอใจในการพัฒนาตนเองในสัปดาห์ที่ผ่านมา (✓) ๓ มากที่สุด เหตุผลและสะท้อนตนเอง สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี เลือกใช้วิธีพูดคุยอย่างมีเหตุผลแทนการโต้เถียง ทำให้สถานการณ์ดีขึ้น และได้รับคำขอโทษจากเพื่อน ๒. การควบคุมอารมณ์ช่วยให้ปัญหาไม่บานปลาย และการพูดคุยอย่างมีเหตุผลทำให้เข้าใจกันมาก			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ เรื่อง การพัฒนาตนเอง การสะท้อนคิด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	๓. สะท้อนความคิด / ความรู้สึก ต่อการวางแผนพัฒนาตนเอง ๔. อยากพัฒนาตนเองในเรื่องใดต่อไป เพราะเหตุใด ๒. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเพื่ออภิปรายประสบการณ์การพัฒนาตนเองในช่วงสามสัปดาห์ โดยให้แต่ละกลุ่มสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้และแชร์ประสบการณ์กัน และกระตุ้นให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาตนเอง และแลกเปลี่ยนความคิดเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมในการพัฒนาตนเองในอนาคต	ขึ้น รวมทั้งสร้างความภูมิใจในตัวเองที่สามารถจัดการกับสถานการณ์ได้ดี ๓. รู้สึกดีที่ได้ตั้งเป้าหมายและทำตามแผนได้จริง การมีแผนทำให้รู้ว่าแต่ละวันควรปรับพฤติกรรมอย่างไร และเมื่อทำสำเร็จแล้วทำให้รู้สึกมั่นใจและภูมิใจในตัวเองมากขึ้น ๔. อยากพัฒนาการฟัง เพราะการฟังอย่างตั้งใจจะช่วยให้เข้าใจคนอื่นมากขึ้น และลดปัญหาที่เกิดจากการเข้าใจผิด รวมทั้งช่วยให้สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๒. การอภิปรายในกลุ่ม กลุ่ม ๑ สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ : จากการแบ่งปันประสบการณ์ของแต่ละคนในกลุ่ม เราได้เรียนรู้ว่าการพัฒนาตนเองไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ แค่เริ่มจากการปรับพฤติกรรมเล็ก ๆ เช่น การลดเวลาเล่นโทรศัพท์ หรือการฝึกสมาธิทุกวัน ก็ช่วยให้เราจัดการชีวิตได้ดีขึ้น และรู้สึกภูมิใจกับความก้าวหน้าของตัวเอง กลุ่ม ๒ สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ : กลุ่มเราคิดว่า			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ เรื่อง การพัฒนาตนเอง การสะท้อนคิด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		การพัฒนาตนเองต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน และค่อย ๆ ทำไปทีละขั้น สิ่งสำคัญคือการลงมือทำอย่างสม่ำเสมอ และไม่ท้อถอยเมื่อเจออุปสรรค เช่น หากเหนื่อยก็ให้พัก แต่ต้องไม่ล้มเลิกเป้าหมาย			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูสรุปข้อเรียนรู้จากการสะท้อนคิดและการนำเสนอ โดยเน้นถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ๓. ครูสรุปถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยใช้หลักธรรมเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต และย้ำเตือนนักเรียนว่าไม่มีใครสมบูรณ์แบบ แต่เราทุกคนสามารถพัฒนาและปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้นได้เสมอข ๔. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะท้อนกลับในชั่วโมงต่อไป ๕. ครูบันทึกผลการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้ ๖. ครูให้โอกาสนักเรียนในการแก้ไข/พัฒนางานได้ตามศักยภาพของนักเรียน	**ขั้นสรุป (๑๐ นาที)** ๑. ช่วยกันสรุปข้อเรียนรู้และตั้งใจฟังครูสรุปอย่างตั้งใจ			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบงานที่ ๑๙ เรื่อง การพัฒนาตนเอง การสะท้อนคิด

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑๙ เรื่อง การพัฒนาตนเอง การสะท้อนคิด

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกสิ่งที่ได้เรียนรู้และพัฒนาจากการวางแผนพัฒนาตนเอง **ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)** - เขียนสะท้อนความคิดความรู้สึกจากการวางแผนการพัฒนาตนเอง **คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - มุ่งมั่นต่อการพัฒนาตนเอง เห็นคุณค่าในการตั้งเป้าหมายในชีวิต **สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)** มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องจากวางแผนการพัฒนาตนเองในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยเขียนคำสัญญาหรือการตั้งเป้าหมายในการพัฒนาตนเองอย่างทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาตนเองและเห็นคุณค่าในการตั้งเป้าหมายในชีวิต (๑.๑.๒, ๑.๓.๑, ๑.๓.๒, ๒.๑.๑, ๓.๑.๑, ๓.๑.๒)	ตรวจใบงานที่ ๑๙ เรื่อง การพัฒนาตนเอง การสะท้อนคิด	ใบงานที่ ๑๙ เรื่อง การพัฒนาตนเอง การสะท้อนคิด	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง การพัฒนาตนเอง การสะท้อนคิด

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. ให้นักเรียนประเมินความพึงพอใจในการพัฒนาตนเองในสัปดาห์ที่ผ่านมา พร้อมให้เหตุผล	อธิบายได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจ หรือไม่มีการอธิบาย
๒. บอกเล่าสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการพัฒนาตนเองในสัปดาห์นี้			
๓. สะท้อนความคิด / ความรู้สึก ต่อการวางแผนพัฒนาตนเอง			
๔. อยากพัฒนาตนเองในเรื่องใดต่อไป เพราะเหตุใด			

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙ – ๑๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๕ – ๘ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ – ๔ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สถานีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินมี ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ									รวม
		๑.ศรัทธา ยึดมั่นปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา			๒.ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้			๓.ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

สำนักวิชาการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๑๙ เรื่อง การพัฒนาตนเอง การสะท้อนคิด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ เรื่อง การพัฒนาตนเอง การสะท้อนคิด
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ-นามสกุล : ..... ชั้น : ..... เลขที่ .....
วันที่ : .....

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้โดยอ้างอิงจากแผนการพัฒนาตนเองที่วางไว้ในสัปดาห์ที่ผ่านมา

๑. ให้นักเรียนประเมินความพึงพอใจในการพัฒนาตนเองในสัปดาห์ที่ผ่านมา โดยเลือกคะแนน ๓ (มากที่สุด), ๒ (ปานกลาง), ๑ (น้อยที่สุด) พร้อมเขียนเหตุผลและสะท้อนตนเอง

( ) ๓ มากที่สุด ( ) ๒ ปานกลาง ( ) ๑ น้อยที่สุด

เหตุผลและสะท้อนตนเอง

.....

.....

.....

๒. บอกเล่าสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการพัฒนาตนเองในสัปดาห์นี้

.....

.....

.....

๓. สะท้อนความคิด / ความรู้สึก ต่อการวางแผนพัฒนาตนเอง

.....

.....

.....

๔. อยากพัฒนาตนเองในเรื่องใดต่อไป เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

เฉลย ใบงานที่ ๑๙ เรื่อง การพัฒนาตนเอง การสะท้อนคิด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ เรื่อง การพัฒนาตนเอง การสะท้อนคิด
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ-นามสกุล : ..... ชั้น : ..... เลขที่ .....
วันที่ : .....

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้โดยอ้างอิงจากแผนการพัฒนาตนเองที่วางไว้ในสัปดาห์ที่ผ่านมา

๑. ให้นักเรียนประเมินความพึงพอใจในการพัฒนาตนเองในสัปดาห์ที่ผ่านมา โดยเลือกคะแนน ๓ (มากที่สุด), ๒ (ปานกลาง), ๑ (น้อยที่สุด) พร้อมเขียนเหตุผลและสะท้อนตนเอง

(✓) ๓ มากที่สุด ( ) ๒ ปานกลาง ( ) ๑ น้อยที่สุด

เหตุผลและสะท้อนตนเอง

สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี เลือกใช้วิธีพูดคุยอย่างมีเหตุผลแทนการโต้เถียง ทำให้สถานการณ์ดีขึ้น และได้รับคำขอโทษจากเพื่อน .....

.....

๒. บอกเล่าสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการพัฒนาตนเองในสัปดาห์นี้

การควบคุมอารมณ์ช่วยให้ปัญหาไม่บานปลาย และการพูดคุยอย่างมีเหตุผลทำให้เข้าใจกันมากขึ้น รวมทั้งสร้างความภูมิใจในตัวเองที่สามารถจัดการกับสถานการณ์ได้ดี .....

.....

๓. สะท้อนความคิด / ความรู้สึก ต่อการวางแผนพัฒนาตนเอง

รู้สึกดีที่ได้ตั้งเป้าหมายและทำตามแผนได้จริง การมีแผนทำให้รู้ว่าแต่ละวันควรปรับพฤติกรรมอย่างไร และเมื่อทำสำเร็จแล้วทำให้รู้สึกมั่นใจและภูมิใจในตัวเองมากขึ้น .....

.....

๔. อยากพัฒนาตนเองในเรื่องใดต่อไป เพราะเหตุใด

อยากพัฒนาการฟัง เพราะการฟังอย่างตั้งใจจะช่วยให้เข้าใจคนอื่นมากขึ้น และลดปัญหาที่เกิดจากการเข้าใจผิด รวมทั้งช่วยให้สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ .....

.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒
สร้างสังคมสันติภาพ

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒
ชื่อหน่วยการเรียนรู้ สร้างสังคมสันติภาพ

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ **รายวิชา สังคมศึกษา ๓** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ**
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๓๘ ชั่วโมง**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๒.๑	เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณี และวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข
ตัวชี้วัด ม. ๒/๑	อธิบายและปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชน และประเทศ
ตัวชี้วัด ม. ๒/๒	เห็นคุณค่าในการปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ในฐานะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
ตัวชี้วัด ม. ๒/๓	วิเคราะห์บทบาท ความสำคัญ และความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม
ตัวชี้วัด ม. ๒/๔	อธิบายความคล้ายคลึงและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชีย เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจอันดีระหว่างกัน
มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๒.๒	เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณี และวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข
ตัวชี้วัด ม. ๒/๑	อธิบายกระบวนการในการตรากฎหมาย
ตัวชี้วัด ม. ๒/๒	วิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองการปกครองที่มีผลกระทบต่อสังคมไทยสมัยปัจจุบัน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สถาบันทางสังคม ได้แก่ สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สถาบันเศรษฐกิจ สถาบันการเมืองการปกครอง สถาบันนันทนาการและสถาบันสื่อสารมวลชน โดยแต่ละสถาบัน มีบทบาทในการหล่อหลอมคนให้มีความประพฤติเป็นไปตามที่สังคมยอมรับ ซึ่งส่งผลดีต่อตนเองและส่งผลรวมในการอยู่ร่วมกันในสังคม

สถาบันทางสังคมทุกสถาบัน มีบทบาทที่เกี่ยวข้องและต่อเนื่องกัน ในการหล่อหลอมสมาชิกในสังคมให้มีความประพฤติตามกฎเกณฑ์ หรือข้อตกลงของสังคม ซึ่งส่งผลให้สังคมมีความเรียบร้อย

สถานภาพ หมายถึง ตำแหน่งทางสังคมที่บุคคลได้รับจากการเป็นสมาชิกในสังคม ซึ่งแบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ (๑) สถานภาพที่ติดตัวมาแต่กำเนิด และ (๒) สถานภาพที่ได้มาจากความสามารถของบุคคล ส่วนบทบาท หมายถึง การปฏิบัติตนตามสถานภาพนั้น โดยการแสดงบทบาทตามสถานภาพของตน ช่วยให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีในสังคม ลดความขัดแจง และปัญหาสังคม

บุคคลใดบุคคลหนึ่งย่อมมีสถานภาพของตนเองหลากหลายสถานภาพ ซึ่งการแสดงบทบาทของตนได้เหมาะสมกับสถานภาพ จะช่วยให้บุคคลนั้นสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุขและมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นในทิศทางที่ดี อันเป็นส่วนในการลดความขัดแย้งและปัญหาสังคม

ประชาชนชาวไทยมีสิทธิและเสรีภาพอย่างเท่าเทียม ที่จะกระทำการใด ๆ ที่ไม่ผิดกฎหมาย ไม่สร้างความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น ไม่เป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยและเสียธรรมอันดีของประชาชน ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่นและไม่สร้างความเกลียดชังในสังคม

การบูลลี่เป็นพฤติกรรมรุนแรงที่เกิดจากการกลั่นแกล้งทั้งทางร่างกาย วาจา และสังคม ส่งผลให้ผู้ถูกกระทำได้รับบาดแผลทั้งทางจิตใจและสังคม การที่ทุกคนตระหนักว่าคนทุกคนมีคุณค่าในตัวเอง เราไม่ควรใช้คำพูดหรือการกระทำที่จะทำให้ผู้อื่นไม่สบายใจ ในขณะเดียวกันเราต้องไม่นำการดูถูกกลั่นแกล้งของผู้อื่นมาทำลายตนเอง ควรหาเวลาพักและขอความช่วยเหลือจากคนที่ไว้ใจหากรู้สึกไม่ไหว

การบูลลี่ออนไลน์มีหลายรูปแบบ เช่น การทำให้อับอาย ประจาน แอบอ้างตัวตน แบล็กเมล์ หลอกลวง และสร้างข่าวปลอม ทั้งหมดล้วนส่งผลกระทบต่อจิตใจ อารมณ์ และร่างกาย อาจรุนแรงถึงขั้นซึมเศร้าหรือคิดฆ่าตัวตาย การป้องกันที่ดีคือไม่ตอบโต้ เก็บหลักฐาน รายงาน บล็อกผู้กระทำ และดูแลจิตใจ การใช้สื่อออนไลน์ควรเคารพสิทธิมนุษยชน โดยคิดก่อนโพสต์และส่งเสริมความเป็นมิตร

การเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย คือ การที่ประชาชนมีสิทธิ์เลือกผู้แทนของตนเอง เพื่อให้ผู้แทนเหล่านั้นทำหน้าที่ในรัฐบาลหรือหน่วยงานต่าง ๆ ขั้นตอนเริ่มจากการประกาศวันเลือกตั้ง ผู้สมัครทำการหาเสียง แล้วในวันเลือกตั้งประชาชนจะไปใช้สิทธิ์โดยยืนยันตัวตนและลงคะแนน หลังจากนั้นจะมีการนับคะแนนและประกาศผล การเลือกตั้งช่วยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางของประเทศ

การเลือกผู้แทนราษฎรมีพฤติกรรมที่ไม่ควรทำ เช่น รับเงินแลกคะแนนเสียง, ลงคะแนนเสียงแทนคนอื่น, หรือเผยแพร่ข้อมูลที่ไม่จริง ซึ่งทำให้การเลือกตั้งไม่โปร่งใส สำหรับคุณสมบัติของผู้แทนที่ดีนั้นควรมีความซื่อสัตย์, ฟังเสียงประชาชน, และมีวิสัยทัศน์ ส่วนผู้แทนที่ไม่ดีมักจะทุจริตและไม่ใส่ใจปัญหาของประชาชน การติดตามการทำงานของผู้แทนจึงสำคัญ เพื่อให้แน่ใจว่าพวกเขาทำงานอย่างรับผิดชอบต่อประชาชน

การหาข้อมูลข่าวหรือนโยบายทางการเมืองในท้องถิ่นที่น่าเชื่อถือสามารถทำได้โดยติดตามจากสื่อที่มีชื่อเสียง, ตรวจสอบเว็บไซต์ของหน่วยงานราชการ, เข้าร่วมกิจกรรมชุมชนเพื่อฟังนโยบายโดยตรง, ติดตามช่องทางออนไลน์ของผู้สมัคร และเปรียบเทียบข้อมูลจากหลายแหล่งเพื่อประเมินความถูกต้อง โดยการติดตามข่าวสารเหล่านี้จะช่วยให้เราเข้าใจนโยบาย พร้อมมีส่วนร่วมในชุมชน และตรวจสอบการทำงานของผู้แทนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นโยบายเร่งด่วน 10 ข้อที่ควรดำเนินการทันที ได้แก่ การปรับโครงสร้างหนี้เพื่อช่วยลูกหนี้, สนับสนุน SMEs, ลดราคาค่าพลังงาน, นำเศรษฐกิจนอกระบบเข้าสู่ระบบภาษี, และแก้ปัญหายาเสพติดอย่างครบวงจร นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวและจัดสวัสดิการที่เหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนแปลง โดยการติดตามข่าวสารการเมืองช่วยให้เราเข้าใจสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อเตรียมความพร้อมในการเลือกตั้ง เพราะเราจะมีความรู้เกี่ยวกับนโยบายของผู้สมัคร เพื่อให้สามารถตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาสำคัญในประเทศได้อย่างมีข้อมูลและเข้าใจ

หน่วยงานรัฐมีบทบาทสำคัญในการแก้ไขปัญหาจากนโยบายการเมือง โดยตรวจสอบการใช้งบประมาณให้โปร่งใสและพัฒนานโยบายให้เหมาะสมกับประชาชน อีกทั้งยังบังคับใช้กฎหมายเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและสื่อสารข้อมูลที่สำคัญแก่ประชาชน ซึ่งการคอร์รัปชันมักเกิดจากการขาดจริยธรรมและแรงกดดันทางการเงิน ดังนั้นการที่ประชาชนช่วยกันตรวจสอบการทำงานของรัฐจะช่วยลดปัญหาการคอร์รัปชันและสร้างความเป็นธรรมในสังคมได้

กฎหมายอาญา หมายถึง กฎหมายที่กำหนดความผิดและบทลงโทษ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและความเป็นธรรมในสังคม โดยควบคุมพฤติกรรมที่อาจสร้างความเสียหายให้กับบุคคลหรือสังคม หากบุคคลใดกระทำผิดกฎหมายอาญาจะส่งผลต่อตนเองในแง่ของการถูกลงโทษและอาจมีประวัติเสีย ขณะที่ครอบครัวได้รับผลกระทบเรื่องค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือและเกิดความเครียด หรือรู้สึกอับอายจากสิ่งที่เกิดขึ้น

ผู้ที่ต้องยื่นขอมีบัตรประชาชนภายใน 60 วัน ได้แก่ ผู้มีอายุครบ 7 ปี, ผู้ที่ได้รับหรือคืนสัญชาติไทย, และผู้พ้นจากการยกเว้นไม่ต้องมีบัตร โดยต้องใช้สูติบัตร, สำเนาทะเบียนบ้าน และบัตรประชาชนของบิดาหรือมารดา(ถ้ามี) บัตรประชาชนมีประโยชน์ในการพิสูจน์ตัวตนและให้สิทธิเลือกตั้งเมื่ออายุ 18 ปีขึ้นไป ทั้งนี้ควรป้องกันข้อมูลส่วนตัวโดยไม่ส่งรูปบัตรออนไลน์, ปิดข้อมูลสำคัญ, เก็บบัตรให้ปลอดภัย และแจ้งความหากบัตรหาย

อำนาจนิติบัญญัติซึ่งประกอบด้วยสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีหน้าที่ในการตรา แก้ไข และตรวจสอบกฎหมาย โดยขั้นตอนการตรากฎหมายเริ่มจากการเสนอร่างกฎหมาย จากนั้นจะมีการพิจารณาในสภาก่อนจะมีการตรวจสอบโดยศาลรัฐธรรมนูญและนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายพระมหากษัตริย์เพื่อลงพระปรมาภิไธยซึ่งจะประกาศในราชกิจจานุเบกษาและบังคับใช้ต่อไป โดยการตรากฎหมายใหม่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ เพราะช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นใหม่ ๆ และปรับกฎระเบียบให้ทันสมัย เหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

ฝ่ายบริหารสามารถตราพระราชกำหนดได้ในกรณีฉุกเฉินหรือเร่งด่วน เพื่อแก้ไขปัญหาทันทีโดยไม่ต้องรอการออกพระราชบัญญัติ กระบวนการตราพระราชกำหนดเริ่มจากการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีและการลงพระปรมาภิไธยของพระมหากษัตริย์ ก่อนประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา โดยหลังจากนั้นต้องนำเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภา การมีอำนาจในการตราพระราชกำหนดช่วยให้สามารถตอบสนองสถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างรวดเร็วและทันการณ์

สภานักเรียนช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมและปัญหาต่าง ๆ ในโรงเรียน โดยการสะท้อนความคิดเห็นและเสียงของนักเรียน เพื่อให้ครูและผู้บริหารสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยส่งเสริมความร่วมมือระหว่างนักเรียนและครู ปกป้องสิทธิของนักเรียน และพัฒนาโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้นผ่านการเสนอนโยบายที่ตอบสนองความต้องการของนักเรียน

กระบวนการยกร่างกฎหมายประกอบด้วยการเสนอแนวคิด การจัดทำร่าง การรับฟังความคิดเห็น การพิจารณาในสภาและคณะกรรมการกฤษฎีกา ก่อนลงพระปรมาภิไธยและประกาศใช้ ซึ่งต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน ใช้ถ้อยคำกระชับและคุ้มค่า โดยกติกาช่วยสร้างระเบียบและความยุติธรรมในสังคม ซึ่งช่วยป้องกันไม่ให้เกิดความขัดแย้งหรือการเอาเปรียบกันในสังคม

การออกเสียงรับรองกติกาทั้งแบบลับและแบบเปิดเผยมีขั้นตอนที่ชัดเจนเพื่อให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างโปร่งใสและยุติธรรม โดยการลงคะแนนลับจะเริ่มจากการแจกบัตรลงคะแนนและนับคะแนน ส่วนการลงคะแนนแบบเปิดเผยจะให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นหรือยกมือสนับสนุนหรือคัดค้าน เมื่อทุกคนปฏิบัติตามกติกาที่กำหนดร่วมกันจะช่วยสร้างระเบียบ ความร่วมมือ และความยุติธรรมในสังคม เพื่อป้องกันความขัดแย้งและส่งเสริมความสงบเรียบร้อยในสังคม

การออกเสียงรับรองกติกาทั้งแบบลับและแบบเปิดเผยมีขั้นตอนที่ชัดเจนเพื่อให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างโปร่งใสและยุติธรรม โดยการลงคะแนนลับจะเริ่มจากการแจกบัตรลงคะแนนและนับคะแนน ส่วนการลงคะแนนแบบเปิดเผยจะให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นหรือยกมือสนับสนุนหรือคัดค้าน เมื่อทุกคนปฏิบัติตามกติกาที่กำหนดร่วมกันจะช่วยสร้างระเบียบ ความร่วมมือ และความยุติธรรมในสังคม

การจัดทำประกาศกติกาเพื่อให้เพื่อนในห้องอยากปฏิบัติตามควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย กระชับ และมีกราฟิกที่ดึงดูด พร้อมเน้นผลดีจากการปฏิบัติตาม ใส่คำกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจ และจัดกิจกรรมหรือ

การประเมินผลเพื่อเสริมสร้างการร่วมมืออย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะช่วยสร้างความเป็นระเบียบ ความยุติธรรม และความไว้วางใจ

สถานที่ติดตั้งโปสเตอร์ที่เหมาะสมจะช่วยให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ทุกคนปฏิบัติตามกติกาที่กำหนดร่วมกัน ซึ่งส่งเสริมระเบียบวินัย ลดความขัดแย้ง และทำให้โรงเรียนเป็นสถานที่ที่ปลอดภัยและน่าอยู่สำหรับทุกคน

วัฒนธรรมคือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นทั้งที่เป็นวัตถุและไม่ใช่วัตถุ ซึ่งสะท้อนวิถีชีวิต ค่านิยม และเอกลักษณ์ของสังคม ช่วยให้มนุษย์อยู่ร่วมกันอย่างสงบและเข้าใจกัน

มารยาทไทย หมายถึง การแสดงออกที่สุภาพ อ่อนน้อม และให้เกียรติผู้อื่น ซึ่งช่วยรักษาเอกลักษณ์ของชาติ และส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โดยการปฏิบัติตามมารยาทไทยอย่างเหมาะสมช่วยให้บุคคลได้รับการยอมรับจากสังคมยังทำให้เยาวชนมีแบบอย่างที่ดี ส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศ และทำให้วัฒนธรรมไทยคงอยู่และได้รับการสืบทอดต่อไปยังคนรุ่นหลัง

วัฒนธรรมไทยเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความสามัคคีและความมั่นคงของประเทศชาติ โดยมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นประกอบด้วยภาษา ศิลปกรรม นาฏศิลป์ ขนบธรรมเนียมประเพณี และวิถีชีวิตที่สืบทอดมาเพื่อช่วยเสริมสร้างความภาคภูมิใจในความเป็นชาติ

ประเพณีท้องถิ่นเป็นการประพฤติปฏิบัติร่วมกันในแต่ละชุมชนที่สะท้อนเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของท้องถิ่นนั้นๆ ซึ่งมีความสำคัญในการสร้างความภาคภูมิใจ ส่งเสริมวิถีชีวิตและความสัมพันธ์ในสังคมและจำเป็นต้องรักษาและอนุรักษ์ไว้เพื่อสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น

ข้าวมีบทบาทสำคัญในวัฒนธรรมภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทั้งในด้านการปลูกข้าวที่เป็นพืชเศรษฐกิจหลัก ความเชื่อและพิธีกรรม และวิถีชีวิตของชาวบ้าน ซึ่งการอนุรักษ์วัฒนธรรมข้าวจึงเป็นสิ่งสำคัญในการรักษามรดกทางวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน และกระตุ้นเศรษฐกิจผ่านอุตสาหกรรมอาหารและการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

มรดกทางวัฒนธรรมของแต่ละภูมิภาคในประเทศไทยสะท้อนเอกลักษณ์ของท้องถิ่นและวิถีชีวิตที่แตกต่างกัน ซึ่งการอนุรักษ์มรดกเหล่านี้ช่วยให้เราภาคภูมิใจในรากเหง้าของตนเองและรักษาความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ

การทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Reviews) คือ กระบวนการวิเคราะห์และประเมินผลการทำงานผ่าน 4 ขั้นตอน ได้แก่ สิ่งที่คาดหวัง สิ่งที่เกิดขึ้นจริง สิ่งที่แตกต่าง และสิ่งที่ต้องปรับปรุง ซึ่งช่วยลดข้อผิดพลาดและพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบช่วยรักษาความสงบเรียบร้อยและความเป็นระเบียบในสังคม เพื่อป้องกันการละเมิดสิทธิ ส่งเสริมความสามัคคีและความปลอดภัย ทำให้การอยู่ร่วมกันในชุมชนเป็นไปอย่างราบรื่น

การปฏิบัติตามกฎหมายของสังคมและกฎระเบียบของชุมชนมีความสำคัญอย่างยิ่งเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและความเป็นระเบียบในสังคม การปฏิบัติตามกฎหมายช่วยป้องกันไม่ให้เกิดการละเมิดสิทธิและช่วยให้ทุกคนในสังคมได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม นอกจากนี้ยังส่งเสริมความสามัคคีและความปลอดภัยในชุมชน โดยทำให้การอยู่ร่วมกันเป็นไปอย่างราบรื่นและสามารถจัดการกับปัญหาหรือความขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางในการแก้ปัญหาหรือการพัฒนาต้องเริ่มจากการยอมรับปัญหา วิเคราะห์ขอบเขต หาทางเลือกในการแก้ไข ดำเนินการตามแผน และติดตามผลเพื่อปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชน ให้เกิดระเบียบวินัย ลดความขัดแย้ง และส่งเสริมความสงบสุขในการอยู่ร่วมกัน

Soft Power คือ ความสามารถในการโน้มน้าวและสร้างความยอมรับจากผู้อื่น โดยไม่ใช้การบังคับ ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการนำเสนอของดีของประเทศ เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดี, ดึงดูดความสนใจจากต่างชาติ, และส่งเสริมการท่องเที่ยว ส่งผลให้เศรษฐกิจและสังคมเติบโตอย่างยั่งยืน

มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพฯ ก่อตั้งในปี พ.ศ. 2519 ตามพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ เพื่อช่วยเหลือประชาชนในชนบทผ่านการส่งเสริมทักษะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เช่น การทอผ้าและการจักสาน สร้างรายได้และอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยให้เป็นที่รู้จักทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย หมายถึง ความรู้ ความสามารถ หรือแนวปฏิบัติที่สะสมจากประสบการณ์ การเรียนรู้ และการปรับตัวในชีวิตของชุมชนท้องถิ่น โดยถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น พร้อมปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงของสังคม เช่น การใช้สมุนไพรพื้นบ้าน การสร้างงานหัตถกรรมและการเกษตรที่สอดคล้องกับธรรมชาติ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการอนุรักษ์วัฒนธรรม สร้างรายได้ และส่งต่อความรู้ให้คนรุ่นใหม่ ซึ่งช่วยให้ชุมชนและสังคมพัฒนาอย่างยั่งยืนในระยะยาว

ภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ กระบวนการในส่งสมและถ่ายทอด ความรู้ ความสามารถ หรือแนวปฏิบัติที่สะสมจากประสบการณ์ การเรียนรู้ และการปรับตัวในชีวิตของชุมชนท้องถิ่น โดยถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น โดยแต่ละสังคมมีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงของสังคม

การออกแบบผลิตภัณฑ์ของฝากที่สะท้อนคำขวัญประจำจังหวัดควรเริ่มจากการศึกษาคำขวัญ เลือกของดีประจำจังหวัด ออกแบบให้สื่อถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น คำนึงถึงการใช้งานและบรรจุภัณฑ์ที่โดดเด่น ซึ่งในระหว่างดำเนินการก็พร้อมสำหรับการเปิดใจรับฟังข้อเสนอแนะ เพื่อพัฒนาผลงานและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานร่วมกัน

การนำเสนอที่ดี คือ การเตรียมเนื้อหาที่เชื่อมโยงกับคำขวัญและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้สื่อช่วยเล่าเรื่อง เช่น ภาพหรือต้นแบบของผลิตภัณฑ์ ซึ่งมีการสร้างเรื่องราวที่น่าสนใจผ่านการใช้ภาษาที่ชัดเจน มั่นใจในจุดเด่นของผลงาน และสรุปอย่างประทับใจ พร้อมเชิญชวนให้เสนอความคิดเห็นหรือคำแนะนำด้วยความสุภาพ

การนำองค์ความรู้มาพัฒนาสินค้าท้องถิ่นให้ดึงดูดใจและเพิ่มมูลค่า ควรเริ่มจากการเข้าใจคุณค่าในชุมชน เพื่อสร้างนวัตกรรมจากภูมิปัญญาที่ปรับดีไซน์ให้ทันสมัย เชื่อมโยงเข้ากับเรื่องราวที่มีความหมาย และปรับปรุงสินค้าให้ตอบโจทย์ผ่านข้อเสนอแนะ เพื่อให้สินค้าคงความเป็นเอกลักษณ์และพัฒนาต่อไปในโลกปัจจุบันอย่างยั่งยืน

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๓.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) บอกสถาบันทางสังคมที่เป็นสถาบันพื้นฐานของสังคมไทยได้
๒) บอกความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคมได้
๓) อธิบายความหมายของสถานภาพและบทบาทได้
๔) บอกสถานภาพของตนทั้งสถานภาพที่ติดตัวมาแต่กำเนิดและสถานภาพที่ได้มาด้วยความรู้ความสามารถของบุคคล
๕) บอกความหมายของสิทธิและเสรีภาพได้
๖) บอกความหมายและประเภทของการบูลลี่ได้
๗) ระบุรูปแบบของการบูลลี่ในโลกออนไลน์และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อผู้ถูกบูลลี่ได้
๘) บอกความหมาย วิธีการในการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตยได้
๙) บอกพฤติกรรมที่พลเมืองไม่ควรปฏิบัติในการเลือกผู้แทนราษฎรได้

๑๐) บอกวิธีการหาข้อมูลข่าว/นโยบายทางการเมืองในท้องถิ่นที่มีความน่าเชื่อถือได้
๑๑) บอกรายละเอียดเกี่ยวกับนโยบายของประเทศที่ตนสนใจได้
๑๒) อธิบายบทบาทของหน่วยงานของรัฐในการแก้ไขปัญหาอันเนื่องมาจากกนโยบายการเมืองได้
๑๓) บอกความหมายของกฎหมายหมายอาญาได้
๑๔) อธิบายขั้นตอนการขอมีบัตรประจำตัวประชาชนได้อย่างถูกต้อง
๑๕) บอกบทบาทหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติได้
๑๖) บอกกระบวนการตรากฎหมายโดยฝ่ายบริหารได้
๑๗) บอกความจำเป็นในการเลือกตั้งสภานักเรียนได้
๑๘) บอกกระบวนการยกร่างกฎหมายได้
๑๙) บอกขั้นตอนของการออกเสียงรับรองกติกาได้
๒๐) บอกวิธีการในการจัดทำประกาศกติกาเพื่อให้เพื่อนในห้องอยากปฏิบัติตามได้
๒๑) อภิปรายสถานที่ติดตั้งภาพโปสเตอร์ที่ได้เหมาะสม
๒๒) บอกความหมายและประเภทของวัฒนธรรมได้
๒๓) อธิบายความหมาย ความสำคัญ และแนวทางปฏิบัติตนที่สอดคล้องกับมารยาทไทยได้อย่างมีเหตุผล
๒๔) บอกความหมายและยกตัวอย่างวัฒนธรรมไทยได้
๒๕) บอกความหมายและยกตัวอย่างประเพณีท้องถิ่นได้
๒๖) บอกบทบาทของข้าวที่มีต่อวัฒนธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้
๒๗) บอกความหมายและยกตัวอย่างมรดกทางวัฒนธรรมของภูมิภาคต่าง ๆ ได้
๒๘) อธิบายกระบวนการทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Reviews) ได้
๒๙) บอกความสำคัญของการปฏิบัติตามกฎหมายของสังคม
๓๐) บอกแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือต้องการพัฒนาได้
๓๑) บอกความหมายของ Soft Power ได้ถูกต้อง
๓๒) บอกประวัติความเป็นมาและแนวทางการดำเนินงานของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวงได้
๓๓) บอกความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย
๓๔) บอกขั้นตอนการออกแบบผลิตภัณฑ์ของฝากที่สะท้อนคำขวัญประจำจังหวัดได้
๓๕) บอกวิธีการนำเสนอที่ดีได้
๓๖) วิธีการนำองค์ความรู้ไปสู่การพัฒนาสินค้าในท้องถิ่นของตนได้อย่างน่าสนใจ

๓.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

๑) วิเคราะห์บทบาทและความสำคัญของสถาบันทางสังคมแต่ละสถาบันได้
๒) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคมได้
๓) แสดงความคิดเห็นต่อการแสดงบทบาทตามสถานภาพของบุคคลต่างๆ ได้
๔) กำหนดแนวทางการแสดงบทบาทตามสถานภาพของตนได้
๕) วิเคราะห์สิทธิและเสรีภาพจากสถานการณ์ที่กำหนด
๖) ร่วมกันวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับตัวละครได้อย่างครอบคลุม
๗) แสดงทักษะการป้องกันและตอบโต้การบูลลี่ในโลกออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๘) จัดลำดับกระบวนการการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้
๙) จำแนกคุณสมบัติของผู้แทนราษฎรที่ดีและไม่ดีได้
๑๐) ร่วมกันวิเคราะห์นโยบายการเมืองท้องถิ่นได้
๑๑) ร่วมกันวิเคราะห์นโยบายการเมืองที่ตนสนใจได้
๑๒) วิเคราะห์สาเหตุสถานการณ์การคอรัปชั่นในชีวิตประจำวันได้
๑๓) จำแนกผลกระทบที่เกิดจากกระทำผิดกฎหมายอาญาได้
๑๔) อภิปรายสิทธิประโยชน์ของบัตรประจำตัวประชาชนจากวิดีทัศน์ที่กำหนดให้ได้อย่างเหมาะสม
๑๕) เรียงลำดับขั้นตอนการตรากฎหมายโดยฝ่ายนิติบัญญัติได้
๑๖) แยกประเภทกฎหมายที่ตราโดยฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติได้
๑๗) วิเคราะห์ผลกระทบจากนโยบายการเลือกตั้งสภานักเรียนได้
๑๘) อภิปรายร่วมกันเพื่อออกกติกาของห้องเรียนได้
๑๙) ร่วมกันอภิปรายกติกาของห้องเรียนได้
๒๐) ดำเนินการลงคะแนนและนับคะแนนแบบลับได้
๒๑) ออกแบบประกาศกติกาของห้องเรียนได้น่าสนใจ
๒๒) ร่วมกันวางแผนและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขผลงานได้
๒๓) วิเคราะห์ประเภทของวัฒนธรรมจากภาพที่กำหนดได้
๒๔) ยกตัวอย่างความสำคัญของการอนุรักษ์และสืบทอดมารยาทไทยได้มากกว่า ๕ ประเด็น
๒๕) ออกแบบโปสเตอร์ เพื่อนำเสนอตัวอย่างวัฒนธรรมไทยได้
๒๖) วิเคราะห์ประเพณีท้องถิ่นแต่ละภาคได้
๒๗) ร่วมกันศึกษาวัฒนธรรมข้าวในประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้
๒๘) วิเคราะห์เปรียบเทียบมรดกทางวัฒนธรรมของภูมิภาคต่าง ๆ ได้
๒๙) ประเมินสภาพที่เกิดขึ้นหลังใช้กติการ่วมกันด้วยกระบวนการทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Reviews) ได้
๓๐) วิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาในชุมชน โดยใช้กระบวนการกำหนดกติกาชุมชนได้
๓๑) ร่วมกันสืบค้น แสวงหาแนวทางที่จะเป็นไปได้ในการกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาในชุมชนได้
๓๒) จัดทำโปสเตอร์เพื่อนำเสนอ Soft Power ตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมายได้
๓๓) ระบุงานศิลปหัตถกรรมที่เป็นตัวแทนของภูมิภาคลงในแผนที่ได้ถูกต้อง
๓๔) ออกแบบผลิตภัณฑ์ของฝากจากคำขวัญประจำจังหวัดได้
๓๕) นำเสนอผลงานผลิตภัณฑ์ของตนเอง พร้อมร่วมกันวิพากษ์ผลงานของผู้อื่นได้
๓๖) นำเสนอผลงานการออกแบบของที่ระลึกของกลุ่มตนเองได้อย่างน่าสนใจ

๓.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

๑) เห็นความสำคัญของสถาบันทางสังคมแต่ละสถาบัน
๒) เห็นความสำคัญของสถาบันทางสังคมในการร่วมกันหล่อหลอมสมาชิกในสังคม
๓) เห็นคุณค่าของการปฏิบัติตามสถานภาพและบทบาทในการอยู่ร่วมกัน
๔) เห็นคุณค่าของการแสดงบทบาทตามสถานภาพของตน ที่ส่งผลต่อการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม
๕) เห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนตามสิทธิและเสรีภาพ

๖) บอกแนวทางในการให้กำลังใจตนเองหรือเพื่อนที่โดนบูลลี่ได้
๗) ตระหนักรู้เกี่ยวกับความรับผิดชอบในการใช้สื่อออนไลน์และการส่งเสริมความเป็นมิตรในโลกดิจิทัล
๘) บอกความจำเป็นของการเลือกตั้งที่มีต่อพัฒนาการประชาธิปไตยได้
๙) บอกความจำเป็นที่ต้องติดตามการทำงานของผู้แทนราษฎรได้
๑๐) บอกประโยชน์ของการติดตามข่าวสารการเมืองท้องถิ่นได้
๑๑) บอกประโยชน์ของการติดตามข่าวสารการเมืองระดับชาติได้
๑๒) บอกประโยชน์ของการที่ประชาชนของประเทศติดตามตรวจสอบป้องกันการคอรัปชั่นได้
๑๓) บอกผลกระทบที่เกิดขึ้นกับตนเองและครอบครัวหากกระทำผิดกฎหมายอาญาได้
๑๔) นำเสนอแนวการป้องกันข้อมูลส่วนตัวจากบัตรประชาชนได้อย่างเหมาะสม
๑๕) บอกความจำเป็นของการตรากฎหมายใหม่ที่มีต่อการพัฒนาประเทศได้
๑๖) บอกเหตุผลความจำเป็นที่ฝ่ายบริหารมีอำนาจตรากฎหมายได้
๑๗) บอกประโยชน์ของการมีตัวแทนนักเรียนได้
๑๘) บอกความจำเป็นในการกำหนดกติกาในการอยู่ร่วมกันได้
๑๙) บอกความจำเป็นที่ทุกคนต้องปฏิบัติตามกติกาที่กำหนดร่วมกันได้
๒๐) บอกคุณค่าที่จะเกิดขึ้นหากทุกคนปฏิบัติตามกติกาที่ตกลงร่วมกันได้
๒๑) บอกประโยชน์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับสถานศึกษาจากการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ร่างขึ้นได้
๒๒) บอกความจำเป็นของวัฒนธรรมต่อสังคมได้
๒๓) บอกประโยชน์ของการอนุรักษ์และสืบทอดมารยาทไทยได้
๒๔) บอกความจำเป็นของการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยได้
๒๕) บอกความจำเป็นของการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นได้
๒๖) เห็นความสำคัญของแนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมเกี่ยวกับข้าวในไทยได้
๒๗) บอกความจำเป็นของการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมได้
๒๘) บอกประโยชน์ของการทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Reviews) ได้
๒๙) บอกความจำเป็นที่สมาชิกทุกคนต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชน
๓๐) บอกประโยชน์ที่เกิดจากการนำความคิดสร้างสรรค์ไปประยุกต์ใช้ในการนำเสนอของดีของประเทศได้
๓๑) บอกคุณค่าของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวงที่มีต่อการพัฒนาประชาชนได้
๓๒) บอกความจำเป็นของการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยได้
๓๓) เห็นความสำคัญของข้อเสนอแนะจากผู้อื่น เพื่อนำมาพัฒนาผลงานของตนเองได้
๓๔) นำเสนอและรับฟังการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม
๓๕) บอกประโยชน์จากการนำความคิดสร้างสรรค์มาใช้ในงานภูมิปัญญาท้องถิ่นได้

๔. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์บทบาทและความสำคัญของสถาบันทางสังคมแต่ละสถาบันได้ โดยเห็นความสำคัญของสถาบันทางสังคมแต่ละสถาบัน (๑.๑.๑ , ๑.๔.๑ , ๒.๑.๑ , ๒.๑.๒ , ๔.๒.๒)

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคมได้ โดยเห็นความสำคัญของสถาบันทางสังคมในการร่วมกันหล่อหลอมสมาชิกในสังคม (๑.๑.๓ , ๑.๔.๑ , ๒.๑.๑ , ๒.๑.๒ , ๔.๒.๒)

แสดงความคิดเห็นต่อการแสดงบทบาทตามสถานภาพของบุคคลต่าง ๆ ได้ โดยเห็นคุณค่าของการปฏิบัติตามสถานภาพและบทบาทในการอยู่ร่วมกัน (๑.๑.๓ , ๑.๔.๑ , ๒.๑.๑ , ๓.๑.๑ , ๔.๒.๒)

กำหนดแนวทางการแสดงบทบาทตามสถานภาพของตนได้ โดยเห็นคุณค่าของการแสดงบทบาทตามสถานภาพของตน ที่ส่งผลต่อการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม (๑.๑.๓ , ๑.๑.๔ , ๑.๔.๑ , ๒.๑.๑ , ๔.๒.๒ , ๔.๔.๑)

วิเคราะห์สิทธิและเสรีภาพจากสถานการณ์ที่กำหนด โดยเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนตามสิทธิและเสรีภาพ (๑.๑.๑ , ๑.๑.๔ , ๑.๔.๑ , ๒.๑.๑ , ๔.๒.๒ , ๔.๓.๑ , ๔.๔.๑)

ร่วมกันวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับตัวละครได้อย่างครอบคลุม โดยบอกความหมายและประเภทของการบูลลี่ รวมทั้งแนวทางในการให้กำลังใจตนเองหรือเพื่อนที่โดนบูลลี่ได้ (๑.๑.๑ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)

แสดงทักษะการป้องกันและตอบโต้การบูลลี่ในโลกออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยตระหนักรู้เกี่ยวกับความรับผิดชอบในการใช้สื่อออนไลน์และการส่งเสริมความเป็นมิตรในโลกดิจิทัล (๑.๑.๑ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)

จัดลำดับกระบวนการการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยบอกความจำเป็นของการเลือกตั้งที่มีต่อพัฒนาการประชาธิปไตยได้ (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)

จำแนกคุณสมบัติของผู้แทนราษฎรที่ดีและไม่ดีได้ โดยบอกความจำเป็นที่ต้องติดตามการทำงานของผู้แทนราษฎรได้ (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)

ร่วมกันวิเคราะห์นโยบายการเมืองที่ตนสนใจได้ โดยบอกประโยชน์ของการติดตามข่าวสารการเมืองระดับชาติได้ (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒ ,๔.๒.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๕.๑.๑)

วิเคราะห์สาเหตุสถานการณ์การคอรัปชั่นในชีวิตประจำวัน โดยบอกประโยชน์ของการที่ประชาชนของประเทศติดตามตรวจสอบป้องกันการคอรัปชั่นได้ (๑.๔.๑ ,๒.๑.๑ ,๒.๒.๓)

จำแนกผลกระทบที่เกิดจากกระทำผิดกฎหมายอาญาได้ โดยบอกผลกระทบที่เกิดขึ้นกับตนเองและครอบครัวหากกระทำผิดกฎหมายอาญาได้ (๑.๔.๑ ,๒.๑.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)

อภิปรายสิทธิประโยชน์ของบัตรประจำตัวประชาชนจากวิดีทัศน์ที่กำหนดให้ได้อย่างเหมาะสม โดยนำเสนอแนวการป้องกันข้อมูลส่วนตัวจากบัตรประชาชนได้อย่างเหมาะสม (๑.๑.๑ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒)

เรียงลำดับขั้นตอนการตรากฎหมายโดยฝ่ายนิติบัญญัติได้ โดยบอกความจำเป็นของการตรากฎหมายใหม่ที่มีต่อการพัฒนาประเทศได้ (๑.๑.๒ ,๒.๑.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)

แยกประเภทกฎหมายที่ตราโดยฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติได้ โดยบอกเหตุผลความจำเป็นที่ฝ่ายบริหารมีอำนาจตรากฎหมายได้ (๑.๑.๒ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๔.๖.๒)

วิเคราะห์ผลกระทบจากนโยบายการเลือกตั้งสภานักเรียนได้ โดยบอกประโยชน์ของการมีตัวแทนนักเรียนได้ (๑.๑.๒ ,๔.๓.๓ ,๔.๓.๖ , ๔.๖.๒)

อภิปรายร่วมกันเพื่อออกกติกาของห้องเรียนได้ โดยบอกความจำเป็นในการกำหนดกติกาในการอยู่ร่วมกันได้ (๑.๑.๑ ,๑.๓.๑ ,๒.๑.๒ ,๓.๑.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๕.๒.๔)

ร่วมกันอภิปรายกติกาของห้องเรียนได้ โดยบอกความจำเป็นที่ทุกคนต้องปฏิบัติตามกติกาที่กำหนดร่วมกันได้ (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑ ,๒.๒.๓ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๒ ,๔.๓.๖)

ออกแบบประกาศกติกาของห้องเรียนได้น่าสนใจ โดยบอกคุณค่าที่จะเกิดขึ้นหากทุกคนปฏิบัติตามกติกาที่ตกลงร่วมกันได้ (๑.๑.๒ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๔.๖.๒)

ร่วมกันวางแผนและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขผลงานได้ โดยบอกประโยชน์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับสถานศึกษาจากการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ร่างขึ้นได้ (๑.๑.๓ ,๓.๑.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)

วิเคราะห์ประเภทของวัฒนธรรมจากภาพที่กำหนดได้ โดยบอกความจำเป็นของวัฒนธรรมต่อสังคมได้ (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒ ,๔.๒.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)

ยกตัวอย่างความสำคัญของการอนุรักษ์และสืบทอดมารยาทไทยได้มากกว่า ๕ ประเด็น โดยบอกประโยชน์ของการอนุรักษ์และสืบทอดมารยาทไทยได้ (๑.๑.๒, ๑.๑.๔, ๑.๔.๑, ๔.๓.๑, ๔.๓.๖)

ออกแบบโปสเตอร์ เพื่อนำเสนอตัวอย่างวัฒนธรรมไทยได้ โดยบอกความจำเป็นของการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยได้ (๑.๑.๑ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒ ,๔.๒.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)

วิเคราะห์ประเพณีท้องถิ่นแต่ละภาคได้ โดยบอกความจำเป็นของการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นได้ (๑.๑.๑ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)

ร่วมกันศึกษาวัฒนธรรมข้าวในประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ โดยเห็นความสำคัญของแนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมเกี่ยวกับข้าวในไทยได้ (๑.๑.๑ ,๑.๓.๑ ,๒.๑.๒ , ๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)

วิเคราะห์เปรียบเทียบมรดกทางวัฒนธรรมของภูมิภาคต่างๆ ได้ โดยบอกความจำเป็นของการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมได้ (๑.๑.๑ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)

ประเมินสภาพที่เกิดขึ้นหลังใช้กติการ่วมกันด้วยกระบวนการทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Reviews) ได้ โดยบอกประโยชน์ของการทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Reviews) ได้ (๑.๑.๑ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๕.๒.๖)

วิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาในชุมชน โดยใช้กระบวนการกำหนดกติกาชุมชนได้โดยบอกความจำเป็นที่สมาชิกทุกคนต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชน (๑.๑.๑ ,๑.๑.๒ ,๑.๔.๑ ,๒.๒.๓ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)

ร่วมกันสืบค้น แสวงหาแนวทางที่จะเป็นไปได้ในการกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาในชุมชนได้ โดยบอกความจำเป็นที่สมาชิกทุกคนต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชน (๑.๑.๑ ,๑.๑.๒ ,๑.๔.๑ ,๒.๒.๓ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)

จัดทำโปสเตอร์เพื่อนำเสนอ Soft Power ตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมายได้ โดยบอกประโยชน์ที่เกิดจากการนำความคิดสร้างสรรค์ไปประยุกต์ใช้ในการนำเสนอของดีของประเทศได้ (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)

ระบุงานศิลปหัตถกรรมที่เป็นตัวแทนของภูมิภาคลงในแผนที่ได้ถูกต้อง โดยบอกคุณค่าของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวงที่มีต่อการพัฒนาประชาชนได้ (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒ ,๔.๒.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)

ออกแบบผลิตภัณฑ์ของฝากจากคำขวัญประจำจังหวัดได้ โดยบอกความจำเป็นของการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยได้ (๑.๓.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๔.๓.๗ ,๕.๑.๑ ,๕.๑.๔)

นำเสนอผลงานผลิตภัณฑ์ของตนเอง พร้อมร่วมกันวิพากษ์ผลงานของผู้อื่นได้ โดยเห็นความสำคัญของข้อเสนอแนะจากผู้อื่น เพื่อนำมาพัฒนาผลงานของตนเองได้ (๑.๑.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๔.๓.๗ ,๔.๖.๒)

นำเสนอผลงานการออกแบบของที่ระลึกของกลุ่มตนเองได้อย่างน่าสนใจ โดยนำเสนอและรับฟังการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม (๑.๑.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๔.๓.๗ ,๔.๖.๒)

นำเสนอผลงานการออกแบบของที่ระลึกของกลุ่มตนเองได้อย่างน่าสนใจ โดยบอกประโยชน์จากการนำความคิดสร้างสรรค์มาใช้ในงานภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ (๑.๑.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๔.๓.๗ ,๔.๖.๒)

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๕.๑ มีวินัย

๕.๒. ใฝ่เรียนรู้

๕.๓ มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.การประเมินผลรวบยอด

๖.๑ ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑ เรื่อง ความสำคัญของสถาบันทางสังคม

๒) ใบงานที่ ๒ เรื่อง เชื่อมโยงสังคม

๓) ใบงานที่ ๓ เรื่อง การเรียนรู้จากข่าวสาร

๔) ใบงานที่ ๔ เรื่อง สถานภาพและบทบาทของฉัน

๕) ใบงานที่ ๕ เรื่อง สิทธิและเสรีภาพของเรา

๖) ใบงานที่ 6 เรื่อง ผลของการบูลลี่

๗) กิจกรรม เรื่อง “บูลลี่ไม่ใช่เรื่องตลกรู้เข้าใจและป้องกัน”

๘) กิจกรรม เรื่อง “เรียงฉันสิ!”

๙) กิจกรรม เรื่อง “จับคู่คุณสมบัติผู้แทนราษฎรที่ใช่”

๑๐) กิจกรรม เรื่อง “ดูท้องถิ่นของเรา”

๑๑) กิจกรรม เรื่อง “นี่แหละนโยบายที่ถูกใจ”

๑๒) กิจกรรม เรื่อง “Choose your ways”

๑๓) กิจกรรม เรื่อง “ภาพสะท้อนกฎหมาย”

๑๔) ใบงานที่ 7 เรื่อง ปกป้องตัวตน

๑๕) กิจกรรม เรื่อง “ร่วมด้วยช่วยกันแยก”

๑๖) กิจกรรม เรื่อง “ชอบหรือไม่ Yes หรือ No”

๑๗) กิจกรรม เรื่อง “ร่วมร่างกติกา นำพาความสุข”

๑๘) กิจกรรม เรื่อง “Choose หรือไม่?”

๑๙) กิจกรรม เรื่อง “กติกาเด่นเป็นภาพชัด”

๒๐) กิจกรรม เรื่อง “ปรับปรุงใหม่ ให้สื่อสารได้ดีกว่าเดิม”

๒๑) กิจกรรม เรื่อง “วัฒนธรรมในภาพ”

๒๒) กิจกรรม เรื่อง “มารยาทนั้นสำคัญไฉน”

๒๓) กิจกรรม เรื่อง “โปสเตอร์วัฒนธรรมไทยสู่สายตาโลก”

๒๔) กิจกรรม เรื่อง “ประเพณีไทยในใจของเรา”

๒๕) กิจกรรม เรื่อง “ร้อยเรียงวัฒนธรรมข้าว”

๒๖) กิจกรรม เรื่อง “ประเพณีไทยในใจของเรา”

๒๗) กิจกรรม เรื่อง “ระดมหัวประเมิน”

๒๘) กิจกรรม เรื่อง “มองดูรอบกาย”

๒๙) กิจกรรม เรื่อง “สืบค้นแนวทางที่ใช่”

๓๐) กิจกรรม เรื่อง “โปรโมท Soft Power”

๓๑) กิจกรรม เรื่อง “หาบ้านให้ฉันหน่อย”

๓๒) กิจกรรม เรื่อง “ของขวัญถิ่นไทย”
๓๓) กิจกรรม เรื่อง“แกลเลอรีแห่งภูมิปัญญา”

๖.๒ เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. สถาบันทางสังคมที่กลุ่มได้รับมอบหมายให้วิเคราะห์ มีบทบาทอย่างไร อธิบายให้เข้าใจ	อธิบายบทบาทของสถาบันทางสังคมนั้น ได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายบทบาทของสถาบันทางสังคมนั้น ได้ถูกต้องมีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายบทบาทของสถาบันทางสังคมนั้น ได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจ
๒. สถาบันทางสังคมที่กลุ่มได้รับมอบหมาย มีบทบาทในการหล่อหลอมคน ดังคำตอบในข้อ ๑.๑ ส่งผลดีต่อคนนั้นอย่างไร อธิบายให้เข้าใจ	อธิบายผลดีต่อคนที่เกิดจากการได้รับการหล่อหลอมจากสถาบันทางสังคมนั้น ได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายผลดีต่อคนที่เกิดจากการได้รับการหล่อหลอมจากสถาบันทางสังคมนั้น ได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายผลดีต่อคนที่เกิดจากการได้รับการหล่อหลอมจากสถาบันทางสังคมนั้น ได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจ
๓. สถาบันทางสังคมที่กลุ่มได้รับมอบหมาย มีบทบาทในการหล่อหลอมคน ดังคำตอบในข้อ ๑.๑ ส่งผลดีต่อสังคมอย่างไร อธิบายให้เข้าใจ	อธิบายผลดีต่อสังคมที่เกิดจากการได้รับการหล่อหลอมจากสถาบันทางสังคมนั้น ได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายผลดีต่อสังคมที่เกิดจากการได้รับการหล่อหลอมจากสถาบันทางสังคมนั้น ได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายผลดีต่อสังคมที่เกิดจากการได้รับการหล่อหลอมจากสถาบันทางสังคมนั้น ได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจ
๔. ภาพที่ ๑ ๑. จากภาพแสดงความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคมใด ๒. สถาบันทางสังคมร่วมกันหล่อหลอมคนให้เป็นคนแบบใด ๓. การมีความสัมพันธ์กันของสถาบันทางสังคมนั้นส่งผลดีอย่างไร	ตอบถูก ๓ ข้อ	ตอบถูก ๒ ข้อ	ตอบถูก ๑ ข้อ
๕. ภาพที่ ๒	ตอบถูก ๓ ข้อ	ตอบถูก ๒ ข้อ	ตอบถูก ๑ ข้อ

๑. จากภาพแสดงความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคมใด ๒. สถาบันทางสังคมร่วมกันหล่อหลอมคนให้เป็นคนแบบใด ๓. การมีความสัมพันธ์กันของสถาบันทางสังคมนั้นส่งผลดีอย่างไร			
๖. ภาพที่ ๓ ๑. จากภาพแสดงความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคมใด ๒. สถาบันทางสังคมร่วมกันหล่อหลอมคนให้เป็นคนแบบใด ๓. การมีความสัมพันธ์กันของสถาบันทางสังคมนั้นส่งผลดีอย่างไร	ตอบถูก ๓ ข้อ	ตอบถูก ๒ ข้อ	ตอบถูก ๑ ข้อ
๗. บอกสถานภาพและประเภทของสถานภาพ	บอกสถานภาพและประเภทของสถานภาพ ได้ถูกต้อง	-	-
๘. อธิบายว่าบุคคลในข่าวแสดงบทบาทเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร ดังนี้ - ถ้าเหมาะสมให้อธิบายว่าบุคคลในข่าวแสดงบทบาทที่เหมาะสมอย่างไร - ถ้าไม่เหมาะสมให้อธิบายว่า ต้องแสดงบทบาทอย่างไรจึงจะเหมาะสม	อธิบายว่าบุคคลในข่าวแสดงบทบาทเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร ดังนี้ - ถ้าเหมาะสมให้อธิบายว่าบุคคลในข่าวแสดงบทบาทที่เหมาะสมอย่างไร - ถ้าไม่เหมาะสมให้อธิบายว่า ต้องแสดงบทบาทอย่างไรจึงจะเหมาะสม ได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายว่าบุคคลในข่าวแสดงบทบาทเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร ดังนี้ - ถ้าเหมาะสมให้อธิบายว่าบุคคลในข่าวแสดงบทบาทที่เหมาะสมอย่างไร - ถ้าไม่เหมาะสมให้อธิบายว่า ต้องแสดงบทบาทอย่างไรจึงจะเหมาะสม ได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายว่าบุคคลในข่าวแสดงบทบาทเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร ดังนี้ - ถ้าเหมาะสมให้อธิบายว่าบุคคลในข่าวแสดงบทบาทที่เหมาะสมอย่างไร - ถ้าไม่เหมาะสมให้อธิบายว่า ต้องแสดงบทบาทอย่างไรจึงจะเหมาะสม ได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจ
๙. อธิบายว่าการที่บุคคล	อธิบายว่าการที่บุคคลใน	อธิบายว่าการที่บุคคลใน	อธิบายว่าการที่บุคคลใน

ในข่าวแสดงบทบาทเหมาะสมกับสถานภาพจะส่งผลดีอย่างไรต่อสังคม	ข่าวแสดงบทบาทเหมาะสมกับสถานภาพจะส่งผลดีอย่างไรต่อสังคมได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	ข่าวแสดงบทบาทเหมาะสมกับสถานภาพจะส่งผลดีอย่างไรต่อสังคมได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	ข่าวแสดงบทบาทเหมาะสมกับสถานภาพจะส่งผลดีอย่างไรต่อสังคมได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจ
๑๐. บอกสถานภาพของฉันที่ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิด	บอกสถานภาพของฉันที่ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิด ได้ถูกต้อง	-	-
๑๑. อธิบายว่าที่ผ่านมาฉันแสดงบทบาทตามสถานภาพได้เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร	อธิบายว่าที่ผ่านมาฉันแสดงบทบาทตามสถานภาพได้เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร ได้ถูกต้อง มีการ ขยายความให้มีความ เข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายว่าที่ผ่านมาฉันแสดงบทบาทตามสถานภาพได้เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร ได้ถูกต้อง มีการ อธิบายพอเข้าใจ แต่ ยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายว่าที่ผ่านมาฉันแสดงบทบาทตามสถานภาพได้เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร ได้ถูกต้อง แต่การ อธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจ
๑๒. อธิบายว่าต่อไปนี้ฉันจะแสดงบทบาทให้เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ โดยปฏิบัติ ดังนี้	อธิบายว่าต่อไปนี้ฉันจะแสดงบทบาทให้เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ โดยปฏิบัติดังนี้ ได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายว่าต่อไปนี้ฉันจะแสดงบทบาทให้เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ โดยปฏิบัติดังนี้ ได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ ยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายว่าต่อไปนี้ฉันจะแสดงบทบาทให้เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ โดยปฏิบัติดังนี้ ได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจ
๑๓. อธิบายว่าการแสดงบทบาทที่เหมาะสมของฉันส่งผลต่อตนเองและผู้อื่นอย่างไร	อธิบายว่าการแสดงบทบาทที่เหมาะสมของฉันส่งผลต่อตนเองและผู้อื่นอย่างไร ได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายว่าการแสดงบทบาทที่เหมาะสมของฉันส่งผลต่อตนเองและผู้อื่นอย่างไร ได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ ยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายว่าการแสดงบทบาทที่เหมาะสมของฉันส่งผลต่อตนเองและผู้อื่นอย่างไร ได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจ
๑๔. บอกสถานภาพที่ได้มาด้วยการใช้ความรู้ความสามารถของฉัน	บอกสถานภาพที่ได้มาด้วยการใช้ความรู้ความสามารถของฉัน ได้ถูกต้อง	-	-
๑๕. อธิบายว่าที่ผ่านมาฉันแสดงบทบาทตามสถานภาพได้เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร	อธิบายว่าที่ผ่านมาฉันแสดงบทบาทตามสถานภาพได้เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร ได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้	อธิบายว่าที่ผ่านมาฉันแสดงบทบาทตามสถานภาพได้เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร ได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ ยังไม่	อธิบายว่าที่ผ่านมาฉันแสดงบทบาทตามสถานภาพได้เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร ได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจ

	อย่างชัดเจน	ละเอียดมากนัก	
๑๖. อธิบายว่าต่อไปนี้ฉันจะแสดงบทบาทให้เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ โดยปฏิบัติ ดังนี้	อธิบายว่าต่อไปนี้ฉันจะแสดงบทบาทให้เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ โดยปฏิบัติดังนี้ ได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายว่าต่อไปนี้ฉันจะแสดงบทบาทให้เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ โดยปฏิบัติดังนี้ ได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ ยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายว่าต่อไปนี้ฉันจะแสดงบทบาทให้เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ โดยปฏิบัติดังนี้ ได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจ
๑๗. อธิบายว่าการแสดงบทบาทที่เหมาะสมของฉันส่งผลต่อตนเองและผู้อื่นอย่างไร	อธิบายว่าการแสดงบทบาทที่เหมาะสมของฉันส่งผลต่อตนเองและผู้อื่นอย่างไร ได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายว่าการแสดงบทบาทที่เหมาะสมของฉันส่งผลต่อตนเองและผู้อื่นอย่างไร ได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ ยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายว่าการแสดงบทบาทที่เหมาะสมของฉันส่งผลต่อตนเองและผู้อื่นอย่างไร ได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจ
๑๘. นักเรียนอ่านข้อความพร้อมเขียนคำว่า “ใช่” หน้าข้อความที่ถูกต้อง และเขียนคำว่า “ไม่ใช่” หน้าข้อความที่ไม่ถูกต้อง	ตอบถูก ๖ – ๗ ข้อ	ตอบถูก ๔ – ๕ ข้อ	ตอบถูก ๑ – ๓ ข้อ
๑๙. เขียนสรุปข้อมูลลงในช่องบันทึก	เขียนสรุปข้อมูลลงในช่องบันทึก ได้ถูกต้องและชัดเจน	เขียนสรุปข้อมูลลงในช่องบันทึก ได้ถูกต้อง พอเข้าใจ	เขียนสรุปข้อมูลลงในช่องบันทึก ได้ถูกต้อง แต่กสั้นมาก ยังไม่ค่อยเข้าใจนัก
๒๐. ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับตัวละครชื่อ “บอส” มา ๕ ข้อ ในลักษณะของผังกราฟิค	ตอบ ๔ – ๕ ข้อ ในลักษณะของผังกราฟิค	ตอบ ๒ – ๓ ข้อ ในลักษณะของผังกราฟิค	ตอบ ๑ ข้อ ในลักษณะของผังกราฟิค
๒๑. สร้างสถานการณ์สมมุติที่เกี่ยวกับการบูลลี่ออนไลน์ พร้อมทั้งระบุรายละเอียดประกอบดังนี้ (๑) ผลกระทบของการบูลลี่ออนไลน์ที่ส่งผลต่อตนเองและผู้อื่น (๒) วิธีการป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์นั้น	สร้างสถานการณ์สมมุติที่เกี่ยวกับการบูลลี่ออนไลน์ พร้อมทั้งระบุรายละเอียดประกอบได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	สร้างสถานการณ์สมมุติที่เกี่ยวกับการบูลลี่ออนไลน์ พร้อมทั้งระบุรายละเอียดประกอบได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	สร้างสถานการณ์สมมุติที่เกี่ยวกับการบูลลี่ออนไลน์ พร้อมทั้งระบุรายละเอียดประกอบได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อนเข้าใจ

ๆ ด้วยท่าทีที่เหมาะสม เพื่อลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อมาได้ (๓) ผลของการหลีกเลี่ยงการบูลลี่ออนไลน์ที่ส่งผลต่อตนเองและผู้อื่น			
๒๒. เขียนเส้น ลูกศร แสดงขั้นตอน ลำดับในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และอภิปรายในประเด็น “นักเรียนคิดว่าเพื่อให้การเลือกตั้งมีความบริสุทธิ์ยุติธรรม นักเรียนคิดว่าขั้นตอนใดในการเลือกตั้ง มีความสำคัญที่สุด และใครมีหน้าที่ในขั้นตอนนั้น”	เขียนเส้น ลูกศร แสดงขั้นตอน ลำดับในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และอภิปรายในประเด็น “นักเรียนคิดว่าเพื่อให้การเลือกตั้งมีความบริสุทธิ์ยุติธรรม นักเรียนคิดว่าขั้นตอนใดในการเลือกตั้ง มีความสำคัญที่สุด และใครมีหน้าที่ในขั้นตอนนั้น” ได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	เขียนเส้น ลูกศร แสดงขั้นตอน ลำดับในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และอภิปรายในประเด็น “นักเรียนคิดว่าเพื่อให้การเลือกตั้งมีความบริสุทธิ์ยุติธรรม นักเรียนคิดว่าขั้นตอนใดในการเลือกตั้ง มีความสำคัญที่สุด และใครมีหน้าที่ในขั้นตอนนั้น” ได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	เขียนเส้น ลูกศร แสดงขั้นตอน ลำดับในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และอภิปรายในประเด็น “นักเรียนคิดว่าเพื่อให้การเลือกตั้งมีความบริสุทธิ์ยุติธรรม นักเรียนคิดว่าขั้นตอนใดในการเลือกตั้ง มีความสำคัญที่สุด และใครมีหน้าที่ในขั้นตอนนั้น” ได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อนเข้าใจ
๒๓. อภิปรายว่าคุณสมบัติใบบัตรคำว่าเป็นคุณสมบัติที่พึงประสงค์หรือไม่ แล้วจำแนก	อภิปรายว่าคุณสมบัติใบบัตรคำว่าเป็นคุณสมบัติที่พึงประสงค์หรือไม่ แล้วจำแนก ได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อภิปรายว่าคุณสมบัติใบบัตรคำว่าเป็นคุณสมบัติที่พึงประสงค์หรือไม่ แล้วจำแนก ได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	อภิปรายว่าคุณสมบัติใบบัตรคำว่าเป็นคุณสมบัติที่พึงประสงค์หรือไม่ แล้วจำแนก ได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อนเข้าใจ
๒๔. เขียนข้อมูลของลงในกระดาษ บรู๊ฟ ตามบทบาท ดังนี้ - หมวกสีขาว – (เน้นเรื่องข้อมูล) ให้ข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับนโยบายดังกล่าว - หมวกสีแดง – ให้	นักเรียนเขียนข้อมูลของลงในกระดาษบรู๊ฟ ตามบทบาท ได้ถูกต้องครบถ้วน มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อภิปรายว่าคุณสมบัติใบบัตรคำว่าเป็นคุณสมบัติที่พึงประสงค์หรือไม่ แล้วจำแนก ได้ถูกต้องครบถ้วน มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	อภิปรายว่าคุณสมบัติใบบัตรคำว่าเป็นคุณสมบัติที่พึงประสงค์หรือไม่ แล้วจำแนก ได้ถูกต้อง แต่ยังไม่ครบถ้วนและอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจ

ข้อมูลว่าชอบ หรือ ไม่ชอบนโยบายดังกล่าว - หมวกสีเหลือง – ให้ข้อมูลในด้านผลดีที่จะเกิดขึ้น - หมวกสีดำ – ให้ข้อมูลข้อเสีย ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น - หมวกสีเขียว – ให้ข้อมูลคิดสร้างสรรค์หาทางเลือกใหม่ เพื่อให้นโยบายดังกล่าวพัฒนาขึ้น - หมวกสีน้ำเงิน – ให้ข้อมูลจัดการงานด้วยระบบและวิธีการแบบไหนนโยบายจึงสำเร็จ			
๒๕. นำเสนอนโยบายของกลุ่มตนเองในกระดาษบรู๊ฟ	นำเสนอนโยบายของกลุ่มตนเองในกระดาษบรู๊ฟ ได้อย่างน่าสนใจและสามารถดึงดูด ความสนใจของ ผู้ฟังได้	นำเสนอนโยบายของกลุ่มตนเองในกระดาษบรู๊ฟ ได้อย่างน่าสนใจและสามารถดึงดูดความสนใจของผู้ฟังได้ไม่มากนัก	นำเสนอนโยบายของกลุ่มตนเองในกระดาษบรู๊ฟได้ แต่ไม่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้ฟังได้
๒๖. เขียนข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายที่ชอบลงในกระดาษ ๑) ชื่อนโยบาย ๒) นโยบายนี้คืออะไร ดำเนินการอย่างไร ๓) ผลกระทบเชิงบวก ๔) ผลกระทบเชิงลบหรือข้อควรระมัดระวัง ๕) นักเรียนคิดว่าสามารถดำเนินการสำเร็จจะส่งผลให้ชีวิตคนไทยดีขึ้นอย่างไร	เขียนข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายที่ชอบลงในกระดาษได้ครบทั้ง ๕ หัวข้อ มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้ อย่างชัดเจน	เขียนข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายที่ชอบลงในกระดาษได้ครบทั้ง ๕ หัวข้อ มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	เขียนข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายที่ชอบลงในกระดาษได้ไม่ครบ ๕ หัวข้อ และอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจ
๒๗. เคลื่อนที่ไปยังฝั่งที่ตน	เคลื่อนที่ไปยังฝั่งที่ตน	เคลื่อนที่ไปยังฝั่งที่ตน	เคลื่อนที่ไปยังฝั่งที่ตน

เลือกคำตอบ ตามสถานการณ์หรือพฤติกรรมที่ปรากฏทั้ง ๔ สถานการณ์	เลือกคำตอบ ตามสถานการณ์หรือพฤติกรรมที่ปรากฏ ได้ถูกต้องทั้ง ๔ สถานการณ์	เลือกคำตอบ ตามสถานการณ์หรือพฤติกรรมที่ปรากฏ ได้ถูกต้องแค่ ๓ สถานการณ์	เลือกคำตอบ ตามสถานการณ์หรือพฤติกรรมที่ปรากฏ ได้ถูกต้องน้อยกว่าหรือเท่ากับ ๒ สถานการณ์
๒๘. แบ่งชุดภาพอินโฟกราฟิกกฎหมายอาญาที่ควรรู้ ออกเป็นกลุ่ม ๆ	แบ่งชุดภาพอินโฟกราฟิกกฎหมายอาญาที่ควรรู้ออกเป็นกลุ่ม ๆ ได้ถูกต้อง ๑๐ – ๙ แผ่น	แบ่งชุดภาพอินโฟกราฟิกกฎหมายอาญาที่ควรรู้ออกเป็นกลุ่ม ๆ ได้ถูกต้องแค่ ๘ -๗ แผ่น	แบ่งชุดภาพอินโฟกราฟิกกฎหมายอาญาที่ควรรู้ออกเป็นกลุ่ม ๆ ได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ ๖ แผ่น
๒๙. วิเคราะห์ความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล	วิเคราะห์ความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	วิเคราะห์ความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	วิเคราะห์ความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อนเข้าใจ
๓๐. เรียงบัตรคำตามภาพ	เรียงบัตรคำตามภาพ ได้ถูกต้อง ๑๔ – ๑๒ บัตรคำ	เรียงบัตรคำตามภาพ ได้ถูกต้อง ๑๑ – ๙ บัตรคำ	เรียงบัตรคำตามภาพ ได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ ๘
๓๑. แยกประเภทกฎหมายที่ตราโดยฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ	แยกประเภทกฎหมายที่ตราโดยฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ ได้ถูกต้องและมีการขยายความให้มีความเข้าใจได้ อย่างชัดเจน	แยกประเภทกฎหมายที่ตราโดยฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ ได้ถูกต้องแต่การขยายความยังไม่ละเอียดมากนัก	แยกประเภทกฎหมายที่ตราโดยฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ ไม่ถูกต้องและการขยายความไม่ค่อยตรงประเด็น
๓๒. อธิบายเหตุผลที่ตนเองชอบหรือไม่ชอบนโยบายเหล่านั้น	อธิบายเหตุผลที่ตนเองชอบหรือไม่ชอบนโยบายเหล่านั้นได้ โดยมีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายเหตุผลที่ตนเองชอบหรือไม่ชอบนโยบายเหล่านั้นได้ โดยมีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายเหตุผลที่ตนเองชอบหรือไม่ชอบนโยบายเหล่านั้นได้หรือไม่ได้ โดยมีการอธิบายที่ไม่ตรงกับนโยบาย
๓๓. วิเคราะห์กติการ่วมกัน โดยยกร่างตามประเด็นที่กำหนดให้	วิเคราะห์กติการ่วมกันโดยยกร่างตามประเด็นที่กำหนดให้ ได้ถูกต้องตามประเด็นที่กำหนดให้	วิเคราะห์กติการ่วมกันโดยยกร่างตามประเด็นที่กำหนดให้ ได้ไม่ถูกต้องตามประเด็นที่กำหนดให้	-
๓๔. นำเสนอกติกาที่กลุ่มของตน โดยอธิบายถึงข้อดี ผลกระทบที่อาจจะ	นำเสนอกติกาที่กลุ่มของตน โดยอธิบายถึงข้อดี ผลกระทบที่อาจจะ	นำเสนอกติกาที่กลุ่มของตน โดยอธิบายถึงข้อดี ผลกระทบที่อาจจะ	นำเสนอกติกาที่กลุ่มของตน โดยอธิบายถึงข้อดี ผลกระทบที่อาจจะ

เกิดขึ้น และความจำเป็นในการกำหนดกติกาในการอยู่ร่วมกัน	เกิดขึ้น และความจำเป็นในการกำหนดกติกาในการอยู่ร่วมกัน ได้ถูกต้องและมีการ นำเสนอชัดเจนทุกคำ	เกิดขึ้น และความจำเป็นในการกำหนดกติกาในการอยู่ร่วมกัน ได้ถูกต้องแต่การ นำเสนอ ติดขัดเล็กน้อย	เกิดขึ้น และความจำเป็นในการกำหนดกติกาในการอยู่ร่วมกัน ได้ไม่ตรงตามหัวข้อและการนำเสนอมีติดขัดบ่อยครั้ง
๓๕. อภิปรายนำเสนอเป้าหมาย หลักการ ของกติกาที่ได้ยกร่าง	อภิปรายนำเสนอเป้าหมาย หลักการ ของกติกาที่ได้ยกร่าง ได้ถูกต้องตาม มีการ ขยายความให้มี ความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อภิปรายนำเสนอเป้าหมาย หลักการ ของกติกาที่ได้ยกร่าง ได้ถูกต้องหรือถูกต้องบางส่วนและมีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียด มากนัก	อภิปรายนำเสนอเป้าหมาย หลักการ ของกติกาที่ได้ยกร่าง ได้ไม่ถูกต้องหรือถูกต้องบางส่วนแต่การอธิบายยังไม่ค่อนเข้าใจ
๓๖. ออกแบบเป็นโปสเตอร์จากกติกาที่สมาชิกของห้องเรียนได้ให้คำรับรองและผ่านแล้ว	ออกแบบเป็นโปสเตอร์จากกติกาที่สมาชิกของห้องเรียนได้ให้คำรับรองและผ่านแล้ว ได้ถูกต้องและมีการขยายความให้มีความเข้าใจได้ อย่างชัดเจน	ออกแบบเป็นโปสเตอร์จากกติกาที่สมาชิกของห้องเรียนได้ให้คำรับรองและผ่านแล้ว ได้ถูกต้องแต่การขยายความยังไม่ละเอียดมากนัก	ออกแบบเป็นโปสเตอร์จากกติกาที่สมาชิกของห้องเรียนได้ให้คำรับรองและผ่านแล้ว ไม่ค่อยตรงประเด็นและยังไม่ละเอียดมากนัก
๓๗. อธิบายผลการวางแผนการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงโปสเตอร์	อธิบายผลการวางแผนการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงโปสเตอร์ ได้ถูกต้องและมีการขยายความให้มีความเข้าใจได้ อย่างชัดเจน	อธิบายผลการวางแผนการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงโปสเตอร์ ได้ถูกต้อง แต่การขยายความยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายผลการวางแผนการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงโปสเตอร์ ไม่ค่อยตรงประเด็นและยังไม่ละเอียดมากนัก
๓๘. อธิบายเหตุผลว่าทำไมภาพนี้จึงอยู่ในประเภทวัฒนธรรมนี้	อธิบายเหตุผลว่าทำไมภาพนี้จึงอยู่ในประเภทวัฒนธรรมนี้ ได้ถูกต้องและมีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายเหตุผลว่าทำไมภาพนี้จึงอยู่ในประเภทวัฒนธรรมนี้ ได้ถูกต้องแต่การขยายความยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายเหตุผลว่าทำไมภาพนี้จึงอยู่ในประเภทวัฒนธรรมนี้ ได้ถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง แต่การขยายความไม่ค่อยตรงประเด็น
๓๙. นำเสนอคำตอบและความคิดเห็นหน้าชั้นเรียน	นำเสนอคำตอบและความคิดเห็นหน้าชั้นเรียน ได้อย่างชัดเจน และมีการ	นำเสนอคำตอบและความคิดเห็นหน้าชั้นเรียน ได้อย่างชัดเจน แต่การ	นำเสนอคำตอบและความคิดเห็นหน้าชั้นเรียน ได้ไม่ครบถ้วน ขาดความ

	ขยายความให้มีความเข้าใจ	ขยายความยังไม่ละเอียดมากนัก	ชัดเจน และการขยายความไม่ค่อยตรงประเด็น
๔๐. แสดงความคิดเห็นร่วมกันจากวีดีทัศน์ “จวกยับ"แก๊งฮอร์โมน"ไร้มารยาท” ในประเด็นต่อไปนี้ ๑.๑ การกระทำดังกล่าวเหมาะ/ไม่เหมาะอย่างไร ๑.๒ หากนักเรียนมีโอกาสได้ไปต่างประเทศ นักเรียนคิดว่าจะนำความรู้เรื่องมารยาทไทยไปปฏิบัติตนให้ชาวต่างชาติยอมรับว่าคนไทยอย่างนักเรียนเป็นผู้มีมารยาท และเป็นที่ยอมรับของพวกเขาได้หรือไม่ ๑.๓ ประโยชน์ของการที่เราปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยเป็นมีอะไรบ้าง	แสดงความคิดเห็นร่วมกันจากวีดีทัศน์ “จวกยับ"แก๊งฮอร์โมน"ไร้มารยาท” ในประเด็น ได้ถูกต้อง และมีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	แสดงความคิดเห็นร่วมกันจากวีดีทัศน์ “จวกยับ"แก๊งฮอร์โมน"ไร้มารยาท” ในประเด็น ได้ถูกต้อง แต่การขยายความยังไม่ละเอียดมากนัก	แสดงความคิดเห็นร่วมกันจากวีดีทัศน์ “จวกยับ"แก๊งฮอร์โมน"ไร้มารยาท” ในประเด็น ได้ถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง แต่การขยายความไม่ค่อยตรงประเด็น
๔๑. นำเสนอผลงานของกลุ่มตนเอง	นำเสนอผลงานของกลุ่มตนเอง ได้อย่างชัดเจน และมีการขยายความให้มีความเข้าใจ	นำเสนอผลงานของกลุ่มตนเอง ได้อย่างชัดเจน แต่การขยายความยังไม่ละเอียดมากนัก	นำเสนอผลงานของกลุ่มตนเอง ได้ไม่ครบถ้วน ขาดความชัดเจน และไม่ค่อยตรงประเด็น
๔๒. ออกแบบโปสเตอร์โดยใส่องค์ประกอบ ดังนี้ - ความหมาย - วาดภาพประกอบ - ความสำคัญ	ออกแบบโปสเตอร์ โดยใส่องค์ประกอบ ดังนี้ - ความหมาย - วาดภาพประกอบ - ความสำคัญ ได้ถูกต้อง และมีการขยายความให้มีความ	ออกแบบโปสเตอร์ โดยใส่องค์ประกอบ ดังนี้ - ความหมาย - วาดภาพประกอบ - ความสำคัญ ได้ถูกต้อง แต่การขยายความยังไม่ละเอียดมาก	ออกแบบโปสเตอร์ โดยใส่องค์ประกอบ ดังนี้ - ความหมาย - วาดภาพประกอบ - ความสำคัญ ได้ถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง แต่การขยายความไม่ค่อย

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

	เข้าใจได้อย่างชัดเจน	นัก	ตรงประเด็น
๔๓. นำเสนอโปสเตอร์พร้อมบอกความสำคัญได้	นำเสนอโปสเตอร์ พร้อมบอกความสำคัญ ได้อย่างชัดเจน และมีการขยายความให้มีความเข้าใจ	นำเสนอโปสเตอร์ พร้อมบอกความสำคัญ ได้อย่างชัดเจน แต่การขยายความยังไม่ละเอียดมากนัก	นำเสนอโปสเตอร์ พร้อมบอกความสำคัญ ได้ไม่ครบถ้วน ขาดความชัดเจน และการขยายความไม่ค่อยตรงประเด็น
๔๔. ทำแผนผังความคิด (Mind Map) ลงในกระดาษปรู๊ฟ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ • ชื่อประเพณีจากภาค • วัตถุประสงค์ • ขั้นตอน • ความสำคัญ • ผลกระทบของการไม่รักษาประเพณี	ทำแผนผังความคิด (Mind Map) ลงในกระดาษปรู๊ฟ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้ถูกต้อง และมีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	ทำแผนผังความคิด (Mind Map) ลงในกระดาษปรู๊ฟ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้ถูกต้อง แต่การขยายความยังไม่ละเอียดมากนัก	ทำแผนผังความคิด (Mind Map) ลงในกระดาษปรู๊ฟ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้ถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง แต่การขยายความไม่ค่อยตรงประเด็น
๔๕. นำเสนองานของตนเองตามภาคต่างๆ ที่ได้รับ	นำเสนองานของตนเองตามภาคต่างๆ ที่ได้รับได้อย่างชัดเจน และมีการขยายความให้มีความเข้าใจ	นำเสนองานของตนเองตามภาคต่างๆ ที่ได้รับได้อย่างชัดเจน แต่การขยายความยังไม่ละเอียดมากนัก	นำเสนองานของตนเองตามภาคต่างๆ ที่ได้รับได้ไม่ครบถ้วน ขาดความชัดเจน และการขยายความไม่ค่อยตรงประเด็น
๔๖. ลงมือทำ Mind map เกี่ยวกับ “วัฒนธรรมข้าวในประเทศ.....” ตามองค์ประกอบหัวข้อทั้ง ๓ ข้อ	ลงมือทำ Mind map เกี่ยวกับ “วัฒนธรรมข้าวในประเทศ.....” ได้ครบตามองค์ประกอบหัวข้อทั้ง ๓ ข้อ และเนื้อหาถูกต้อง	ลงมือทำ Mind map เกี่ยวกับ “วัฒนธรรมข้าวในประเทศ.....” ได้ ๒ – ๓ ตามองค์ประกอบหัวข้อทั้ง ๓ ข้อ และบางหัวข้อเนื้อหาผิดเล็กน้อย	ลงมือทำ Mind map เกี่ยวกับ “วัฒนธรรมข้าวในประเทศ.....” ได้ ๒ – ๓ ตามองค์ประกอบหัวข้อทั้ง ๓ ข้อ และบางหัวข้อเนื้อหาผิดเล็กน้อย เลือก
๔๗. นำเสนอ Mind map เกี่ยวกับ	นำเสนอ Mind map เกี่ยวกับ “วัฒนธรรมข้าว	นำเสนอ Mind map เกี่ยวกับ “วัฒนธรรมข้าว	นำเสนอ Mind map เกี่ยวกับ “วัฒนธรรมข้าว

“วัฒนธรรมข้าวในประเทศ.....”	ในประเทศ.....” ได้ถูกต้อง และมีการนำเสนอชัดเจนทุกคำ	ในประเทศ.....” ได้ถูกต้อง แต่การนำเสนอติดขัดเล็กน้อย	ในประเทศ.....” ได้ไม่ตรงตามงาน และการนำเสนอ มีติดขัดบ่อยครั้ง
๔๘. ทำแผนผังความคิด (Mind Map) ลงในกระดาษปรู๊ฟ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ • ความเป็นมา • ลักษณะเด่น • ความสำคัญ • ผลกระทบของการไม่อนุรักษ์	ทำแผนผังความคิด (Mind Map) ลงในกระดาษปรู๊ฟ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้ถูกต้อง และมีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	ทำแผนผังความคิด (Mind Map) ลงในกระดาษปรู๊ฟ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้ถูกต้อง แต่การขยายความยังไม่ละเอียดมากนัก	ทำแผนผังความคิด (Mind Map) ลงในกระดาษปรู๊ฟ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้ถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง แต่การขยายความไม่ค่อยตรงประเด็น
๔๙. นำเสนองานของตนเองตามภูมิภาคต่างๆ	นำเสนองานของตนเองตามภูมิภาคต่างๆ ได้อย่างชัดเจน และมีการขยายความให้มีความเข้าใจ	นำเสนองานของตนเองตามภูมิภาคต่างๆ ได้อย่างชัดเจน แต่การขยายความยังไม่ละเอียดมากนัก	นำเสนองานของตนเองตามภูมิภาคต่างๆ ได้ไม่ครบถ้วน ขาดความชัดเจน และการขยายความไม่ค่อยตรงประเด็น
๕๐. อธิบายตามขั้นตอนการทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Reviews)	อธิบายตามขั้นตอนการทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Reviews) ได้ถูกต้อง และมีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายตามขั้นตอนการทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Reviews)ได้ถูกต้อง แต่การขยายความยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายตามขั้นตอนการทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Reviews) ได้ถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง แต่การขยายความไม่ค่อยตรงประเด็น
๕๑. นำเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยกระบวนการทบทวนหลังปฏิบัติงาน	นำเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยกระบวนการทบทวนหลังปฏิบัติงาน ได้ถูกต้องและมีการนำเสนอชัดเจนทุกคำ	นำเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยกระบวนการทบทวนหลังปฏิบัติงาน ได้ถูกต้องแต่การ นำเสนอติดขัดเล็กน้อย	นำเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยกระบวนการทบทวนหลังปฏิบัติงาน ได้ไม่ตรงตามงานและการนำเสนอมีติดขัดบ่อยครั้ง
๕๒. วิเคราะห์แนวทางที่เป็นไปได้เพื่อให้ปัญหาเหล่านั้นลดลง หรือจะพัฒนาประเด็นเหล่านั้น	วิเคราะห์แนวทางที่เป็นไปได้เพื่อให้ปัญหาเหล่านั้นลดลง หรือจะพัฒนาประเด็นเหล่านั้นได้ถูกต้อง และมีการขยายความให้มีความ	วิเคราะห์แนวทางที่เป็นไปได้เพื่อให้ปัญหาเหล่านั้นลดลง หรือจะพัฒนาประเด็นเหล่านั้นได้ถูกต้อง แต่การขยายความยังไม่ละเอียดมาก	วิเคราะห์แนวทางที่เป็นไปได้เพื่อให้ปัญหาเหล่านั้นลดลง หรือจะพัฒนาประเด็นเหล่านั้นได้ถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง แต่การขยายความไม่ค่อย

	เข้าใจได้อย่างชัดเจน	นัก	ตรงประเด็น
๕๓. สืบค้นแสวงหาแนวทางที่เหมาะที่จะนำมาปรับใช้ในบริบทของโรงเรียนของนักเรียน	สืบค้นแสวงหาแนวทางที่เหมาะที่จะนำมาปรับใช้ในบริบทของโรงเรียนของนักเรียน ได้ถูกต้อง โดยมีการขยายความให้มีความเข้าใจได้ อย่างชัดเจน	สืบค้นแสวงหาแนวทางที่เหมาะที่จะนำมาปรับใช้ในบริบทของโรงเรียนของนักเรียน ได้ถูกต้องหรือถูกต้องบางส่วน และมีการ อธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	สืบค้นแสวงหาแนวทางที่เหมาะที่จะนำมาปรับใช้ในบริบทของโรงเรียนของนักเรียน ได้ไม่ ถูกต้องหรือ ถูกต้องบางส่วน แต่การอธิบาย ยังไม่ค่อนเข้าใจ
๕๔. นำเสนอแนวทางที่จะนำมาปรับใช้ในบริบทของโรงเรียนของนักเรียน	นำเสนอแนวทางที่จะนำมาปรับใช้ในบริบทของโรงเรียนของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม ครบถ้วน ชัดเจน และรับฟัง การนำเสนอได้อย่างตั้งใจ	นำเสนอแนวทางที่จะนำมาปรับใช้ในบริบทของโรงเรียนของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม ครบถ้วน แต่ไม่ ค่อยชัดเจน และ รับฟังการนำเสนอเล็กน้อย	นำเสนอแนวทางที่จะนำมาปรับใช้ในบริบทของโรงเรียนของนักเรียนได้ไม่ ครบถ้วน ขาดความชัดเจน และไม่รับฟังการนำเสนอ
๕๕. ออกแบบโปสเตอร์เกี่ยวกับ Soft Power ตามประเภทที่ได้รับ	ออกแบบโปสเตอร์เกี่ยวกับ Soft Power ตามประเภทที่ได้รับได้ถูกต้อง และมีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	ออกแบบโปสเตอร์เกี่ยวกับ Soft Power ตามประเภทที่ได้รับได้ถูกต้อง แต่การขยายความยังไม่ละเอียดมากนัก	ออกแบบโปสเตอร์เกี่ยวกับ Soft Power ตามประเภทที่ได้รับได้ถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง แต่การขยายความไม่ค่อยตรงประเด็น
๕๖. นำเสนอโปสเตอร์เกี่ยวกับ Soft Power ตามประเภทที่ได้รับ	นำเสนอโปสเตอร์เกี่ยวกับ Soft Power ตามประเภทที่ได้รับได้อย่างชัดเจน และมีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	นำเสนอโปสเตอร์เกี่ยวกับ Soft Power ตามประเภทที่ได้รับได้อย่างชัดเจน แต่การขยายความยังไม่ละเอียดมากนัก	นำเสนอโปสเตอร์เกี่ยวกับ Soft Power ตามประเภทที่ได้รับได้ไม่ครบถ้วน ขาดความชัดเจน และไม่ค่อยตรงประเด็น
๕๗. ระบุแหล่งของงานศิลปะหัตถกรรมลงในแผนที่	ระบุแหล่งของงานศิลปะหัตถกรรมลงในแผนที่ ได้ถูกต้อง และมีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	ระบุแหล่งของงานศิลปะหัตถกรรมลงในแผนที่ ได้ถูกต้อง แต่การขยายความยังไม่ละเอียดมากนัก	ระบุแหล่งของงานศิลปะหัตถกรรมลงในแผนที่ ได้ถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง แต่การขยายความไม่ค่อยตรงประเด็น
๕๘. นำเสนอที่ตั้งจังหวัดของแหล่งงานศิลปหัตถกรรมกับ	นำเสนอที่ตั้งจังหวัดของแหล่งงานศิลปหัตถกรรมกับรูปภาพ ได้อย่าง	นำเสนอที่ตั้งจังหวัดของแหล่งงานศิลปหัตถกรรมกับรูปภาพ ได้	นำเสนอที่ตั้งจังหวัดของแหล่งงานศิลปหัตถกรรมกับรูปภาพ ได้

รูปภาพ	ชัดเจน และมีการขยายความให้มีความเข้าใจ	อย่างชัดเจน แต่การขยายความยังไม่ละเอียดมากนัก	ไม่ครบถ้วน ขาดความชัดเจน และการขยายความไม่ค่อยตรงประเด็น
๕๙. ออกแบบของที่ระลึกจากของดีที่ปรากฏในคำขวัญประจำจังหวัดโดยวาดภาพเป็นเค้าโครง	ออกแบบของที่ระลึกจากของดีที่ปรากฏในคำขวัญประจำจังหวัด โดยวาดภาพเป็นเค้าโครง ได้ถูกต้องตรงตามคำขวัญประจำจังหวัดที่ตนเลือก	ออกแบบของที่ระลึกจากของดีที่ปรากฏในคำขวัญประจำจังหวัด โดยวาดภาพเป็นเค้าโครง ได้ถูกต้องตรงตามคำขวัญประจำจังหวัดที่ตนเลือกเล็กน้อย	ออกแบบของที่ระลึกจากของดีที่ปรากฏในคำขวัญประจำจังหวัด โดยวาดภาพเป็นเค้าโครง ได้ไม่ถูกต้องตรงตามคำขวัญประจำจังหวัดที่ตนเลือก
๖๐. อธิบายแนวทางในการพัฒนาต่อยอดประเด็นที่ดีอยู่แล้ว และการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขจุดบกพร่องให้ดียิ่งขึ้น	อธิบายแนวทางในการพัฒนาต่อยอดประเด็นที่ดีอยู่แล้ว และการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขจุดบกพร่องให้ดียิ่งขึ้น โดยผลงานที่ปรับปรุงมีการพัฒนาขึ้นอย่างเห็นได้ชัด	อธิบายแนวทางในการพัฒนาต่อยอดประเด็นที่ดีอยู่แล้ว และการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขจุดบกพร่องให้ดียิ่งขึ้น แต่ผลงานที่ปรับปรุงมีการพัฒนาขึ้น แต่ยังคงมีจุดบกพร่องอยู่บาง	อธิบายแนวทางในการพัฒนาต่อยอดประเด็นที่ดีอยู่แล้ว และการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขจุดบกพร่องให้ดียิ่งขึ้น แต่ผลงานที่ปรับปรุงไม่มีการพัฒนาขึ้นเลย
๖๑. นำเสนอผลงานการออกแบบของที่ระลึกของกลุ่มตนเองและรับฟังการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม	นำเสนอผลงานการออกแบบของที่ระลึกของกลุ่มตนเอง ได้ครบถ้วน ชัดเจน และรับฟังการนำเสนอได้อย่างตั้งใจและเหมาะสม	นำเสนอผลงานการออกแบบของที่ระลึกของกลุ่มตนเอง ได้ครบถ้วน แต่ไม่ค่อยชัดเจน และรับฟังการนำเสนอเล็กน้อย	นำเสนอผลงานการออกแบบของที่ระลึกของกลุ่มตนเอง ได้ไม่ครบถ้วน ขาดความชัดเจน และไม่รับฟังการนำเสนอ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน 0 – 61 หมายถึง ระดับคุณภาพ ดี

คะแนน 62 – 122 หมายถึง ระดับคุณภาพ พอใช้

คะแนน 123 – 183 หมายถึง ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ พอใช้ ขึ้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สถาบันทางสังคม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ
รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณี และวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม. ๒/๓ วิเคราะห์บทบาท ความสำคัญ และความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สถาบันทางสังคม ได้แก่ สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สถาบันเศรษฐกิจ สถาบันการเมืองการปกครอง สถาบันนันทนาการและสถาบันสื่อสารมวลชน โดยแต่ละสถาบัน มีบทบาทในการหล่อหลอมคนให้มีความประพฤติเป็นไปตามที่สังคมยอมรับ ซึ่งส่งผลดีต่อตนเองและส่งผลรวมในการอยู่ร่วมกันในสังคม

๓. สาระการเรียนรู้

สถาบันทางสังคมที่เป็นสถาบันพื้นฐานของสังคมไทย

๑. สถาบันครอบครัว เป็นสถาบันที่เป็นรากฐานสำคัญของสังคม มีบทบาทและความสำคัญในการอบรมเลี้ยงดู หล่อหลอม ให้บุคคลรู้จักผิดชอบชั่วดี ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ถ่ายทอดวัฒนธรรม สร้างความรัก ความผูกพัน เตรียมความพร้อมในการเข้าสู่สังคม

๒. สถาบันการศึกษา เป็นสถาบันที่หล่อหลอมคนต่อจากสถาบันทางสังคม มีบทบาทและความสำคัญ ในการทำให้สมาชิกในสังคม มีความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม ที่จำเป็นในการใช้ชีวิต แก้ปัญหาต่าง ๆ

๓. สถาบันศาสนา เป็นสถาบันที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ ความศรัทธา มีบทบาทและความสำคัญในการแนวทางการปฏิบัติตนของสมาชิก เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ทำให้เกิดความสงบทางใจ

๔. สถาบันเศรษฐกิจ เป็นสถาบันที่เกี่ยวกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เพื่อตอบสนองความต้องการในการดำเนินชีวิต มีบทบาทและความสำคัญในการผลิต กระจายสินค้า และบริการไปสู่สมาชิกในสังคม ให้บริโภคสินค้าและบริการอย่างทั่วถึง

๕. สถาบันการเมืองการปกครอง เป็นสถาบันที่เกี่ยวกับการใช้อำนาจ เพื่อรักษาระเบียบ และความสงบเรียบร้อยของสังคม โดยการตัดสินใจร่วมกันของสมาชิกในสังคม มีบทบาทและความสำคัญในการสร้างความมั่นคง รักษาความปลอดภัยแก่ประเทศ

๖. สถาบันนันทนาการ เป็นสถาบันที่เป็นการพักผ่อนหย่อนใจ มีบทบาทและความสำคัญในการช่วยให้สมาชิกในสังคมใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เสริมสร้างความผ่อนคลาย และ สนองความต้องการส่วนบุคคล

๗. สถาบันสื่อสารมวลชน เป็นสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อสื่อสารของสมาชิกในสังคม มีบทบาทและความสำคัญ ในการส่งข้อมูลข่าวสาร ความบันเทิง วัฒนธรรมแก่สมาชิกในสังคม รวมทั้งเป็นเวทีสาธารณะในการแสดงความคิดเห็นของสมาชิกในสังคม

ความสำคัญของสถาบันทางสังคมแต่ละสถาบัน

สถาบันทางสังคมแต่ละสถาบัน มีบทบาทในการหล่อหลอมคนให้มีความประพฤติ เป็นไปตามที่สังคมยอมรับ ซึ่งส่งผลดีต่อตนเอง และส่งผลรวมในการอยู่ร่วมกันในสังคม

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกสถาบันทางสังคมที่เป็นสถาบันพื้นฐานของสังคมไทยได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์บทบาทและความสำคัญของสถาบันทางสังคมแต่ละสถาบันได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญของสถาบันทางสังคมแต่ละสถาบัน

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์บทบาทและความสำคัญของสถาบันทางสังคมแต่ละสถาบันได้ โดยเห็นความสำคัญของสถาบันทางสังคมแต่ละสถาบัน (๑.๑.๑ , ๑.๔.๑ , ๒.๑.๑ , ๒.๑.๒ , ๔.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. มีวินัย

๓.๑ ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สถาบันทางสังคม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์บทบาทและความสำคัญของสถาบันทางสังคมแต่ละสถาบันได้ โดยเห็นความสำคัญของสถาบันทางสังคมแต่ละสถาบัน (๑.๑.๑ , ๑.๔.๑ , ๒.๑.๑ , ๒.๑.๒ , ๔.๒.๒) **ด้านความรู้** บอกสถาบันทางสังคมที่เป็นสถาบันพื้นฐานของสังคมไทยได้ **ด้านทักษะกระบวนการ** วิเคราะห์บทบาทและความสำคัญของสถาบันทาง	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนดูภาพ ดังนี้ ภาพที่ ๑ พ่อแม่กำลังอ่านนิทานให้ลูกฟัง ที่มา : (https://mommy.teenee.com) ภาพที่ ๒ ครูกำลังสอนนักเรียนที่ตั้งใจเรียน ที่มา : (https://www.trueplookpanya.com)	๑. นักเรียนดูภาพที่กำหนดให้	สื่อ PowerPoint เรื่อง สถาบันทางสังคม (๑)	ใบงานที่ ๑ เรื่อง ความสำคัญของสถาบันทางสังคม	๑. ตรวจใบงานที่ ๑ เรื่อง ความสำคัญของสถาบันทางสังคม / ใบงานที่ ๑ เรื่อง ความสำคัญของสถาบันทางสังคม ๒. สังเกตพฤติกรรมการเรียน / แบบสังเกตพฤติกรรม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สถาบันทางสังคม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
สังคมแต่ละสถาบันได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** เห็นความสำคัญของสถาบันทางสังคมแต่ละสถาบัน **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๓. ใฝ่เรียนรู้ ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	ภาพที่ ๓ คนกำลังตักบาตรให้พระ ที่มา : (https://pixabay.com) ภาพที่ ๔ คนกำลังแลกซื้อขายสินค้า ที่มา : (https://www.naewna.com) ภาพที่ ๕ คนมาใช้สิทธิเลือกตั้ง				การเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สถาบันทางสังคม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			

ที่มา : (https://www.prachachat.net)

ภาพที่ ๗ นักดนตรีกำลังแสดงคอนเสิร์ต

ที่มา : (https://readthecloud.co)

ภาพที่ ๗ คนกำลังนั่งดูข่าว

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สถาบันทางสังคม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	 ที่มา : (https://thestandard.co) ๒. สนทนาแต่ละภาพว่า คนในภาพกำลังทำอะไร	๒. ภาพที่ ๑ พ่อแม่กำลังอ่านนิทานให้ลูกฟัง สอนให้ลูกเป็นดีตามนิทานที่อ่าน อย่างมีความสุข ภาพที่ ๒ ครูกำลังสอนนักเรียน โดยให้ความรู้แก่นักเรียนที่กำลังตั้งใจเรียน ภาพที่ ๓ คนกำลังนิมนต์พระมาตักบาตร ด้วยความเชื่อที่ว่าจะได้บุญกุศล ภาพที่ ๔ คนซื้อกำลังซื้อสินค้ากับแม่ค้า โดยมีการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ ภาพที่ ๕ ในการเลือกตั้ง มีคนกำลังไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยการกากบัตรเลือกตั้ง ภาพที่ ๖ นักดนตรีกำลังแสดงคอนเสิร์ต โดยมีผู้ชมมาฟังอย่างหนาแน่น			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สถาบันทางสังคม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
		ภาพที่ ๗ คนนั่งดูข่าว นักข่าวกำลังจัดรายการข่าวอยู่			
	ขั้นสอน (๑๘ นาที) ๑. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๗ กลุ่มแต่ละกลุ่มได้รับภาพ ๑ ภาพ โดยแต่ละกลุ่มระดมความคิดว่ากิจกรรมในภาพเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของคนในสังคมอย่างไร	๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น ๗ กลุ่มแต่ละกลุ่มได้รับภาพ ๑ ภาพ โดยแต่ละกลุ่มระดมความคิดว่ากิจกรรมในภาพเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของคนในสังคมอย่างไร			
	๒. นักเรียนนำเสนอความคิดทีละกลุ่ม โดยครูอธิบายเพิ่มเติม ดังนี้ ๒.๑ ภาพที่ ๑ ครอบครัวมีบทบาทและความสำคัญในการอบรมเลี้ยงดู หล่อหลอม ให้บุคคลรู้จักผิดชอบชั่วดี ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ถ่ายทอดวัฒนธรรม สร้างความรัก ความผูกพัน เตรียมความพร้อมในการเข้าสู่สังคม	๒. นักเรียนนำเสนอความคิดทีละกลุ่ม ภาพที่ ๑ ในครอบครัวมีพ่อแม่ มีลูก พ่อแม่ให้ความรักความอบอุ่น อบรมสั่งสอนลูกให้เป็นคนดี			
	๒.๒ ภาพที่ ๒ โรงเรียนมีบทบาทและความสำคัญ	ภาพที่ ๒ คุณครูอบรมสั่งสอนนักเรียนให้มีความรู้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สถาบันทางสังคม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ในการทำให้สมาชิกในสังคม มีความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม ที่จำเป็นในการใช้ชีวิต แก้ปัญหาต่าง ๆ	ความสามารถ			
	๒.๓ ภาพที่ ๓ ศาสนามีบทบาทและความสำคัญในการแนวทางการปฏิบัติตนของสมาชิก เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ทำให้เกิดความสงบทางใจ	ภาพที่ ๓ พระออกบิณฑบาตในยามเช้า โดยเราจะมาตักบาตรตามความศรัทธา ความเชื่อ ของแต่ละบุคคล เพื่อรับบุญกุศล			
	๒.๔ ภาพที่ ๔ เศรษฐกิจมีบทบาทและความสำคัญในการผลิต กระจายสินค้า และบริการไปสู่สมาชิกในสังคม ให้บริโภคสินค้าและบริการอย่างทั่วถึง	ภาพที่ ๔ เมื่อเราต้องการของกินหรือของใช้ เราก็จะออกไปซื้อสิ่งของต่างๆ โดยมีการแลกเปลี่ยนซื้อขายกัน ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย			
	๒.๕ ภาพที่ ๕ รัฐบาลมีบทบาทและความสำคัญในการสร้างความมั่นคง รักษาความปลอดภัยแก่ประเทศ	ภาพที่ ๕ ประกาศในการเลือกตั้งที่เกิดขึ้น เราทุกคนมีสิทธิในการเลือกตั้ง โดยคนทุกคนมีหน้าที่ในการมากากบัตรเลือกตั้งเลือกพรรคที่ชอบ			
	๒.๖ ภาพที่ ๖ เราทุกคนมีบทบาทและความสำคัญในการช่วยให้สมาชิกในสังคมใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เสริมสร้างความผ่อนคลาย และ สนองความ	ภาพที่ ๖ เวลาว่างของเราทุกคน เราจะทำในสิ่งที่ชอบ ไม่ว่าจะเป็นการเล่นเกม ฟังเพลง ดูหนัง ร้อง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สถาบันทางสังคม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ต้องการส่วนบุคคล ๒.๗ ภาพที่ ๗ นักข่าวมีบทบาทและความสำคัญ ในการส่งข้อมูลข่าวสาร ความบันเทิง วัฒนธรรมแก่สมาชิกในสังคม รวมทั้งเป็นเวทีสาธารณะในการแสดงความคิดเห็นของสมาชิกในสังคม ๓. ภาพแต่ละภาพแสดงให้เห็นถึงบทบาทที่แตกต่างกันของสถาบันทางสังคม ๗ สถาบัน ให้นักเรียนจับคู่ ชื่อสถาบันทางสังคมกับภาพที่กำหนดให้	เพลง ก็เพื่อเป็นผ่อนคลายความเครียด ภาพที่ ๗ ในการดูข่าวประจำวัน คนอ่านข่าวจะแสดงให้ถึงข่าวสารต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม และบุคคลก็จะมีการแสดงความเห็นของตนเองออกมา ๓. นักเรียนจับคู่ ชื่อสถาบันทางสังคมกับภาพ ภาพที่ ๑ สถาบันครอบครัว ภาพที่ ๒ สถาบันการศึกษา ภาพที่ ๓ สถาบันศาสนา ภาพที่ ๔ สถาบันเศรษฐกิจ ภาพที่ ๕ สถาบันการเมืองการปกครอง ภาพที่ ๖ สถาบันนันทนาการ สถาบัน ภาพที่ ๗ สถาบันสื่อสารมวลชน			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๒ นาที) ๑. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๗ กลุ่ม แต่ละกลุ่มวิเคราะห์	๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น ๗ กลุ่ม โดยช่วยกัน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สถาบันทางสังคม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	บทบาทและความสำคัญของสถาบันทางสังคม ๑ สถาบัน ดังนี้ ๑.๑ สถาบันทางสังคมที่กลุ่มได้รับมอบหมายให้วิเคราะห์ มีบทบาทอย่างไร	วิเคราะห์ ดังนี้ ๑.๑ สถาบันทางสังคมที่กลุ่มได้รับมอบหมายมีบทบาทแตกต่างกันดังนี้.....(แต่ละกลุ่มตอบแตกต่างกันตามบทบาททางสังคมนั้น) - สถาบันครอบครัว มีบทบาทในการอบรมเลี้ยงดู หล่อหลอม ให้บุคคลรู้จักรับผิดชอบชั่วดี สร้างความรัก ความผูกพัน โดยการปลูกฝังค่านิยมที่ดีงาม อาทิ ความซื่อสัตย์ สุจริต ความเมตตา กรุณา และความกตัญญู เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่สังคม - สถาบันการศึกษา มีบทบาทในการทำให้สมาชิกในสังคม มีความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ที่จำเป็นในการใช้ชีวิต แก้ปัญหาต่าง ๆ - สถาบันศาสนา มีบทบาทในการเป็นแนวทางการปฏิบัติตนของสมาชิก เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ทำให้เกิดความสงบทางใจ - สถาบันเศรษฐกิจ มีบทบาทในการผลิต กระจายสินค้า และบริการไปสู่สมาชิกในสังคม ให้บริโภค			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สถาบันทางสังคม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		สินค้าและบริการอย่างทั่วถึง เพื่อให้ทุกคนมีโอกาสเข้าถึงสินค้าและบริการที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตได้ - สถาบันการเมืองการปกครอง มีบทบาทในการสร้างความมั่นคงรักษาความปลอดภัยแก่ประเทศ โดยการกำหนดนโยบายและกฎหมายต่างๆ เพื่อความสงบสุขในสังคม - สถาบันนันทนาการ มีบทบาทในการช่วยให้สมาชิกในสังคมใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เสริมสร้างความผ่อนคลาย และ สนองความต้องการส่วนบุคคล ที่หลากหลาย อาทิ กีฬา ศิลปะ ดนตรี ซึ่งไม่เพียงแต่ช่วยให้บุคคลมีสุขภาพที่ดีขึ้น แต่ยังส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีในสังคม - สถาบันสื่อสารมวลชน มีบทบาทในการส่งข้อมูลข่าวสาร ความบันเทิง วัฒนธรรม โดยสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบัน รวมทั้งเป็นเวทีสาธารณะในการแสดงความคิดเห็นของสมาชิกในสังคม			
	๑.๒ สถาบันทางสังคมที่กลุ่มได้รับมอบหมาย	๑.๒ คนนั้นอยู่ร่วมกันในสังคมได้ดี			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สถาบันทางสังคม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	มีบทบาทในการหล่อหลอมคน ดังคำตอบในข้อ ๑.๑ ส่งผลดีต่อคนนั้นอย่างไร	โดย.....(แต่ละกลุ่มตอบแตกต่างกันตามผลดีที่คนนั้นได้รับ) - สถาบันครอบครัว มีความประพฤติเป็นที่ยอมในสังคมอยู่ในสังคมได้ดี ไม่สร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่น โดยอยู่ในสังคมได้ดี - สถาบันการศึกษา มีความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ทำให้มีชีวิตอยู่ในสังคมได้ดี - สถาบันศาสนา มีความเชื่อความศรัทธา ในการนำหลักธรรมเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ทำให้เกิดความสงบสุขในการอยู่ในสังคม โดยการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม - สถาบันเศรษฐกิจ มีของใช้ มีงานทำ และมีคุณภาพชีวิตในสังคมที่ดี โดยผ่านการแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย - สถาบันการเมืองการปกครอง มีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข และเป็นระเบียบเรียบร้อย ตามกฎหมายที่เป็นข้อบังคับในการลดความขัดแย้งในการอยู่ในสังคม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สถาบันทางสังคม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
		- สถาบันนันทนาการ มีความผ่อนคลาย จากการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เสริมสร้างสุขภาพและความสัมพันธ์ที่ดีในสังคม - สถาบันสื่อสารมวลชน มีความรู้เท่าทันข่าวสารในเหตุการณ์ต่างๆ ของสังคม เสริมสร้างการออกมาแสดงความคิดเห็นในการอยู่ร่วมกันในสังคมได้			
	๑.๓ สถาบันทางสังคมที่กลุ่มได้รับมอบหมายมีบทบาทในการหล่อหลอมคน ดังคำตอบในข้อ ๑.๑ ส่งผลดีต่อสังคมอย่างไร	๑.๓ สังคมมีความสงบเรียบร้อย เพราะทุกคนมีความประพฤติ เป็นไปตามที่สังคมยอมรับ ซึ่งส่งผลต่อการอยู่ร่วมกันด้วยดีในสังคม			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูสรุป โดยถามคำถาม ดังนี้ ๑.๑ สถาบันทางสังคมมี สถาบันใดบ้าง	๑. นักเรียนร่วมกันสรุป โดยตอบคำถาม ดังนี้ ๑.๑ สถาบันทางสังคม ได้แก่ สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สถาบันเศรษฐกิจ สถาบันการเมืองการปกครอง สถาบันนันทนาการ สถาบันสื่อสารมวลชน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สถาบันทางสังคม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๒ แต่ละสถาบัน มีบทบาทอย่างไร	๑.๒ แต่ละสถาบันมีบทบาท ดังนี้ ๑) สถาบันครอบครัว มีบทบาทในการอบรม เลี้ยงดู และให้ความรัก ความผูกพัน ๒) สถาบันการศึกษา มีบทบาทในการให้ความรู้ ความสามารถ แก่สมาชิกในสังคม ๓) สถาบันศาสนา มีบทบาทในการเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ๔) สถาบันเศรษฐกิจ มีบทบาทในการผลิต กระจายสินค้า และบริการ โดยการแลกเปลี่ยนสินค้า ๕) สถาบันการเมืองการปกครอง มีบทบาทในการสร้างความมั่นคง รักษาความปลอดภัยแก่ประเทศ ๖) สถาบันนันทนาการ มีบทบาทในการช่วยให้สมาชิกในสังคมใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เสริมสร้างความผ่อนคลาย ๗) สถาบันสื่อสารมวลชน มีบทบาท ในการส่งข้อมูลข่าวสาร ความบันเทิง วัฒนธรรม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สถาบันทางสังคม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๓ สถาบันทางสังคม มีความสำคัญอย่างไร	๑.๓ สถาบันทางสังคมแต่ละสถาบัน มีบทบาทในการหล่อหลอมคนให้มีความประพฤติ เป็นไปตามที่สังคมยอมรับ ซึ่งส่งผลดีต่อตนเอง และส่งผลรวมในการอยู่ร่วมกันในสังคม			

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง สถาบันทางสังคม

๒) ใบงานที่ 1 เรื่อง ความสำคัญของสถาบันทางสังคม

9. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ 1 เรื่อง ความสำคัญของสถาบันทางสังคม

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกสถาบันทางสังคมที่เป็นสถาบันพื้นฐานของสังคมไทย **ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)** - วิเคราะห์บทบาทและความสำคัญของสถาบันทางสังคมแต่ละสถาบันได้ **คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - เห็นความสำคัญของสถาบันทางสังคมแต่ละสถาบัน **สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)** **-** วิเคราะห์บทบาทและความสำคัญของสถาบันทางสังคมแต่ละสถาบันได้ โดยเห็นความสำคัญของสถาบันทางสังคมแต่ละสถาบัน (๑.๑.๓ , ๑.๔.๑ , ๒.๑.๑ , ๔.๒.๒)	ตรวจใบงานที่ ๑ เรื่อง ความสำคัญของสถาบันทางสังคม	ใบงานที่ ๑ เรื่อง ความสำคัญของสถาบันทางสังคม	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีวินัย ๓.๑ ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง สถาบันทางสังคม

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
สถาบันทางสังคมที่กลุ่มได้รับมอบหมายให้วิเคราะห์ มีบทบาทอย่างไร อธิบายให้เข้าใจ	อธิบายบทบาทของสถาบันทางสังคมนั้นได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายบทบาทของสถาบันทางสังคมนั้นได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายบทบาทของสถาบันทางสังคมนั้นได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจ
สถาบันทางสังคมที่กลุ่มได้รับมอบหมาย มีบทบาทในการหล่อหลอมคน ดังคำตอบในข้อ ๑.๑ ส่งผลดีต่อคนนั้นอย่างไร อธิบายให้เข้าใจ	อธิบายผลดีต่อคน ที่เกิดจากการได้รับการหล่อหลอมจากสถาบันทางสังคมนั้นได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายผลดีต่อคน ที่เกิดจากการได้รับการหล่อหลอมจากสถาบันทางสังคมนั้นได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายผลดีต่อคนที่เกิดจากการได้รับการหล่อหลอมจากสถาบันทางสังคมนั้นได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจ
สถาบันทางสังคมที่กลุ่มได้รับมอบหมาย มีบทบาทในการหล่อหลอมคน ดังคำตอบในข้อ ๑.๑ ส่งผลดีต่อสังคมอย่างไร อธิบายให้เข้าใจ	อธิบายผลดีต่อสังคมที่เกิดจากการได้รับการหล่อหลอมจากสถาบันทางสังคมนั้นได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายผลดีต่อสังคมที่เกิดจากการได้รับการหล่อหลอมจากสถาบันทางสังคมนั้นได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายผลดีต่อสังคมที่เกิดจากการได้รับการหล่อหลอมจากสถาบันทางสังคมนั้นได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ – ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ – ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม			ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๑ เรื่อง ความสำคัญของสถาบันทางสังคม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สถาบันทางสังคม
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนระดมความคิดกับเพื่อน ตอบคำถามต่อไปนี้

๑. สถาบันทางสังคมที่กลุ่มได้รับมอบหมาย คือ

☐ สถาบันครอบครัว

☐ สถาบันการศึกษา

☐ สถาบันศาสนา

☐ สถาบันเศรษฐกิจ

☐ สถาบันการเมืองการปกครอง

☐ สถาบันนันทนาการ

☐ สถาบันสื่อสารมวลชน

๒. สถาบันทางสังคมที่กลุ่มได้รับมอบหมายให้วิเคราะห์ มีบทบาทอย่างไร อธิบายให้เข้าใจ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

สำนักวิทยบริการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๓. สถาบันทางสังคมที่กลุ่มได้รับมอบหมาย มีบทบาทในการหล่อหลอมคน ดังคำตอบในข้อ ๑.๑ ส่งผลดีต่อคนนั้นอย่างไร อธิบายให้เข้าใจ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๔. สถาบันทางสังคมที่กลุ่มได้รับมอบหมาย มีบทบาทในการหล่อหลอมคน ดังคำตอบในข้อ ๑.๑ ส่งผลดีต่อสังคมอย่างไร อธิบายให้เข้าใจ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เฉลย ใบงานที่ 1 เรื่อง ความสำคัญของสถาบันทางสังคม
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 23 เรื่อง สถาบันทางสังคม
รายวิชา สังคมศึกษา 3 รหัสวิชา ส22101 ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนระดมความคิดกับเพื่อน ตอบคำถามต่อไปนี้

๑. สถาบันทางสังคมที่กลุ่มได้รับมอบหมาย คือ

☐ สถาบันครอบครัว

☐ สถาบันการศึกษา

☐ สถาบันศาสนา

☐ สถาบันเศรษฐกิจ

☐ สถาบันการเมืองการปกครอง

☐ สถาบันนันทนาการ

☐ สถาบันสื่อสารมวลชน

๒. สถาบันทางสังคมที่กลุ่มได้รับมอบหมายให้วิเคราะห์ มีบทบาทอย่างไร อธิบายให้เข้าใจ

- สถาบันครอบครัว มีบทบาทในการอบรมเลี้ยงดู หล่อหลอม ให้บุคคลรู้จักรับผิดชอบชั่วดี สร้างความรัก ความผูกพัน โดยการปลูกฝังค่านิยมที่ดีงาม อาทิ ความซื่อสัตย์ สุจริต ความเมตตา กรุณา และความกตัญญู เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่สังคม

- สถาบันการศึกษา มีบทบาทในการทำให้สมาชิกในสังคม มีความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่จำเป็นในการใช้ชีวิต แก้ปัญหาต่าง ๆ

- สถาบันศาสนา มีบทบาทในการเป็นแนวทางการปฏิบัติตนของสมาชิก เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ทำให้เกิดความสงบทางใจ

- สถาบันเศรษฐกิจ มีบทบาทในการผลิต กระจายสินค้า และบริการไปสู่สมาชิกในสังคม ให้บริโภคสินค้าและบริการอย่างทั่วถึง เพื่อให้ทุกคนมีโอกาสเข้าถึงสินค้าและบริการที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตได้

- สถาบันการเมืองการปกครอง มีบทบาทในการสร้างความมั่นคงรักษาความปลอดภัยแก่ประเทศ โดยการกำหนดนโยบายและกฎหมายต่างๆ เพื่อความสงบสุขในสังคม

- สถาบันนันทนาการ มีบทบาทในการช่วยให้สมาชิกในสังคมใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เสริมสร้างความผ่อนคลาย และ สนองความต้องการส่วนบุคคล ที่หลากหลาย อาทิ กีฬา ศิลปะ การพักผ่อนหย่อนใจ ซึ่งไม่เพียงแต่ช่วยให้บุคคลมี

สุขภาพที่ดีขึ้น แต่ยังส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีในสังคม

- สถาบันสื่อสารมวลชน มีบทบาทในการส่งข้อมูลข่าวสาร ความบันเทิง วัฒนธรรม โดยช่วยสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบัน รวมทั้งเป็นเวทีสาธารณะในการแสดงความคิดเห็นของสมาชิกในสังคมได้

๓. สถาบันทางสังคมที่กลุ่มได้รับมอบหมาย มีบทบาทในการหล่อหลอมคน ดังคำตอบในข้อ ๑.๑ ส่งผลดีต่อคนนั้นอย่างไร อธิบายให้เข้าใจ

- สถาบันครอบครัว มีความประพฤติเป็นที่ยอมในสังคมอยู่ในสังคมได้ดี ไม่สร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่น โดยอยู่ในสังคมได้ดี
- สถาบันการศึกษา มีความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ทำให้มีชีวิตอยู่ในสังคมได้ดี
- สถาบันศาสนา มีความเชื่อความศรัทธา ในการนำหลักธรรมเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ทำให้เกิดความสงบสุขในการอยู่ในสังคม โดยการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม
- สถาบันเศรษฐกิจ มีของใช้ มีงานทำ และมีคุณภาพชีวิตในสังคมที่ดี โดยผ่านการแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย
- สถาบันการเมืองการปกครอง มีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข และเป็นระเบียบเรียบร้อย ตามกฎหมายที่เป็นข้บังคับในการลดความขัดแย้งในการอยู่ในสังคม
- สถาบันนันทนาการ มีความผ่อนคลาย จากการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เสริมสร้างสุขภาพและความสัมพันธ์ที่ดีในสังคม
- สถาบันสื่อสารมวลชน มีความรู้เท่าทันข่าวสารในเหตุการณ์ต่างๆของสังคม เสริมสร้างการออกมาแสดงความคิดเห็นในการอยู่ร่วมกันในสังคมได้

๔. สถาบันทางสังคมที่กลุ่มได้รับมอบหมาย มีบทบาทในการหล่อหลอมคน ดังคำตอบในข้อ ๑.๑ ส่งผลดีต่อสังคมอย่างไร อธิบายให้เข้าใจ

- สังคมมีความสงบเรียบร้อย เพราะทุกคนมีความประพฤติ เป็นไปตามที่สังคมยอมรับ ซึ่งส่งผลต่อการอยู่ร่วมกันด้วยดีในสังคม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ
รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณี และวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม. ๒/๓ วิเคราะห์บทบาท ความสำคัญ และความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สถาบันทางสังคมทุกสถาบัน มีบทบาทที่เกี่ยวข้องและต่อเนื่องกัน ในการหล่อหลอมสมาชิกในสังคมให้มีความประพฤติตามกฎเกณฑ์ หรือข้อตกลงของสังคม ซึ่งส่งผลให้สังคมมีความเรียบร้อย

๓. สาระการเรียนรู้

สถาบันทางสังคมแต่ละสถาบัน มีหน้าที่หล่อหลอมสมาชิกในสังคมให้มีพฤติกรรมที่เป็นที่ยอมรับของสังคม

สถาบันทางสังคมทุกสถาบัน มีบทบาทที่เกี่ยวข้องและต่อเนื่องกัน ในการหล่อหลอมสมาชิกในสังคมให้มีความประพฤติตามกฎเกณฑ์ หรือข้อตกลงของสังคม ซึ่งส่งผลให้สังคมมีความเรียบร้อย

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคมได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคมได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญของสถาบันทางสังคมในการร่วมกันหล่อหลอมสมาชิกในสังคม

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคมได้ โดยเห็นความสำคัญของสถาบันทางสังคมในการร่วมกันหล่อหลอมสมาชิกในสังคม (๑.๑.๓ , ๑.๔.๑ , ๒.๑.๑ , ๒.๑.๒ , ๔.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. มีวินัย

๓.๑ ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคมได้ โดยเห็นความสำคัญของสถาบันทางสังคมในการร่วมกันหล่อหลอมสมาชิกในสังคม (๑.๑.๓ , ๑.๔.๑ , ๒.๑.๑ , ๒.๑.๒ , ๔.๒.๒) **ด้านความรู้** บอกความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคมได้ **ด้านทักษะกระบวนการ** วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคมได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที)** ๑. ทบทวน เรื่อง สถาบันทางสังคมทั้ง ๗ สถาบัน โดยใช้คำถาม ดังนี้ ๑.๑ สถาบันทางสังคมมี สถาบันใดบ้าง ๑.๒ แต่ละสถาบัน มีบทบาทอย่างไร	๑. ทบทวน เรื่อง สถาบันทางสังคมทั้ง ๗ สถาบัน โดยตอบคำถาม ดังนี้ ๑.๑ สถาบันทางสังคม ได้แก่ สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สถาบันเศรษฐกิจ สถาบันการเมืองการปกครอง สถาบันนันทนาการ สถาบันสื่อสารมวลชน ๑.๒ แต่ละสถาบันมีบทบาท ดังนี้ ๑.) สถาบันครอบครัว มีบทบาทในการอบรมเลี้ยงดู และให้ความรัก ความผูกพัน ๒) สถาบันการศึกษา มีบทบาทในการให้ความรู้ ความสามารถ แก่สมาชิกในสังคม ๓) สถาบันศาสนา มีบทบาทในการเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ๔) สถาบันเศรษฐกิจ มีบทบาทในการผลิต กระจายสินค้า และบริการ โดยการแลกเปลี่ยนสินค้า ๕) สถาบันการเมืองการปกครอง มีบทบาท	สื่อ PowerPoint เรื่อง ความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม	ใบงานที่ ๒ เรื่อง เชื่อมโยงสังคม	๑. ตรวจใบงานที่ ๒ เรื่อง เชื่อมโยงสังคม / ใบงานที่ ๒ เรื่อง เชื่อมโยงสังคม ๒. สังเกตพฤติกรรมการเรียน / แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม เห็นความสำคัญของสถาบันทางสังคมในการร่วมกันหล่อหลอมสมาชิกในสังคม **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๓. มีวินัย ๓.๑ ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้	๑.๓ สถาบันทางสังคม มีความสำคัญอย่างไร	ในการสร้างความมั่นคง รักษาความปลอดภัยแก่ประเทศ ๖) สถาบันนันทนาการ มีบทบาทในการช่วยให้สมาชิกในสังคมใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เสริมสร้างความผ่อนคลาย ๗) สถาบันสื่อสารมวลชน มีบทบาท ในการส่งข้อมูลข่าวสาร ความบันเทิง วัฒนธรรม ๑.๓ สถาบันทางสังคมแต่ละสถาบัน มีบทบาทในการหล่อหลอมคนให้มีความประพฤติ เป็นไปตามที่สังคมยอมรับ ซึ่งส่งผลดีต่อตนเอง และส่งผลรวมในการอยู่ร่วมกันในสังคม			
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูติดป้ายคำ ชื่อสถาบันทางสังคมทั้ง ๗ สถาบัน ลงในกระดาน	๑. นักเรียนดูป้ายคำ ชื่อสถาบันทางสังคมทั้ง ๗ สถาบัน ที่ครูติดลงในกระดาน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	๒. ครูเล่าเรื่องให้นักเรียนฟัง ดังนี้ ๒.๑ เมื่ออยู่ที่บ้าน พ่อแม่สอนให้เป็นคนกตัญญู รักและเคารพพ่อแม่ ไม่ดื้อ ไม่ทำอะไรที่สร้างความเดือดร้อนให้ตนเองและครอบครัว ไปโรงเรียนต้องตั้งใจเรียน ครูจะได้ไม่เหนื่อย ที่โรงเรียนครูสอนให้ตั้งใจเรียน ก็ต้องรู้เวลาเรียนเวลาเล่น มีความรับผิดชอบเพื่อตนเองจะได้ประสบความสำเร็จ พ่อแม่ทำงานหนักแล้ว ต้องไม่ทำให้หนักใจ หลังจากเล่าเรื่องให้นักเรียนฟัง ครูถามคำถาม ดังนี้ ๑. ในเรื่องที่ได้ฟัง มีสถาบันใดบ้าง ๒. สถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษา ร่วมกันหล่อหลอมคนให้เป็นคนแบบใด และส่งผลดีต่อสังคมอย่างไร ๒.๒ เมื่ออยู่ที่บ้าน แม่สอนไม่ให้พูดปด เมตตาสัตว์เลี้ยงตามคำสอนของศาสนา และมักจะพาไปตักบาตร	๒. นักเรียนฟังครูเล่าเรื่อง ดังนี้ ๒.๑ หลังจากครูเล่าเรื่องให้ฟัง นักเรียนตอบคำถาม ดังนี้ ๑. สถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษา ๒. สถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษาร่วมกันสอนให้ตั้งใจเรียน ไม่ดื้อกับพ่อแม่และครู มีความรับผิดชอบ มีความประพฤติ เป็นไปตามที่สังคมยอมรับ ซึ่งส่งผลต่อการอยู่ร่วมกันด้วยดีในสังคม ๒.๒ หลังจากครูเล่าเรื่องให้ฟัง นักเรียนตอบคำถาม ดังนี้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ตอนเช้า เมื่อถึงวันสำคัญทางศาสนาก็พาไปเวียนเทียน ฟังธรรมที่วัด โดยพระเทศน์สอนให้เป็นชาวพุทธที่ดี ปฏิบัติตามศีล ๕ หลังจากเล่าเรื่องให้นักเรียนฟัง ครูถามคำถาม ดังนี้ ๑. ในเรื่องที่ได้ฟัง มีสถาบันใดบ้าง ๒. สถาบันครอบครัวและสถาบันศาสนา ร่วมกันหล่อหลอมคนให้เป็นคนแบบใด และส่งผลดีต่อสังคมอย่างไร	๑. สถาบันครอบครัวและสถาบันศาสนา ๒. สถาบันครอบครัวและสถาบันศาสนา ร่วมกันสอนให้ปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนา ทำให้เป็นคนดีที่มีคุณธรรมและจริยธรรมของสังคม เพื่อสังคมที่สงบสุข			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๗ กลุ่ม แต่ละกลุ่มได้รับภาพและข้อความ ที่แสดงความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม โดยร่วมกันดูภาพและตอบคำถาม แล้วระดมความคิด ดังนี้	๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น ๗ กลุ่ม แต่ละกลุ่มได้รับภาพและข้อความ ที่แสดงความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม โดยร่วมกันดูภาพและตอบคำถาม แล้วระดมความคิด ดังนี้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๑.๑ ได้รับภาพและคำถาม ดังนี้ ภาพที่ ๑ ที่มา : (https://tna.mcot.net/sport-๑๔๐๓๖๐๖) "น้องเทนนิส" พาณิภัค วงศ์พัฒนกิจ นักเทควันโดไทย คว้าเหรียญทองโอลิมปิกเกมส์ ๒๐๒๔ รุ่น ๔๙ กก.หญิง ป้องกันแชมป์สำเร็จ หลังชนะ กัว ชิง จากจีน ๒-๑ ยก นับเป็นเหรียญทองที่สองในโอลิมปิก พร้อมฉลองวันเกิดครบ ๒๗ ปี และเป็นนักกีฬาไทยคนแรกที่คว้าเหรียญโอลิมปิกได้ถึง ๓ ครั้ง ๑. จากภาพแสดงความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคมใด	๑.๑ นักเรียน ดูภาพและตอบคำถาม ดังนี้ ๑. สถาบันสื่อสารมวลชนและสถาบันนันทนาการ			

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๒. สถาบันทางสังคมทั้ง ๒ สถาบันร่วมกันหล่อหลอมคนให้เป็นคนแบบใด ๓. การมีความสัมพันธ์กันของสถาบันทางสังคมนั้นส่งผลดีอย่างไร ๑.๒ ได้รับภาพและคำถาม ดังนี้ ภาพที่ ๒ ที่มา : (https://www.thairath.co.th/news/local/๒๖๘๓๒๒๖) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) จัดกิจกรรม Kick Off “ไทยโหวต คนไทยพร้อมใช้สิทธิ”	๒. หล่อหลอมให้เป็นคนที่ติดตามข่าวสารความเป็นไปในสังคมและสนใจการกีฬา และสุขภาพ ๓. ทำให้สมาชิกในสังคมรู้เท่าทันข่าวสารและเหตุการณ์ต่าง ๆ ของสังคม รวมทั้งยังทำให้สมาชิกในตื่นตัวในการรักษาสุขภาพ ๑.๒ นักเรียน ดูภาพและตอบคำถาม ดังนี้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๖ เพื่อรณรงค์ให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการเลือกตั้ง ส.ส. ในวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๖ โดยมีนายอิทธิพร บุญประคอง ประธาน กกต. เป็นประธานเปิดงาน มีการเปิดตัวเพลงรณรงค์และสปอตประชาสัมพันธ์ พร้อมถ่ายทอดสดผ่าน Facebook วัตถุประสงค์คือส่งเสริมความพร้อมด้านข้อมูล การมีส่วนร่วม และการใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างมีคุณภาพ ๑. จากภาพแสดงความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคมใด ๒. สถาบันทางสังคมทั้ง ๒ สถาบันร่วมกันหล่อหลอมคนให้เป็นคนแบบใด ๓. การมีความสัมพันธ์กันของสถาบันทางสังคมนั้นส่งผลดีอย่างไร	๑. สถาบันสื่อสารมวลชน และสถาบันการเมืองการปกครอง ๒. หล่อหลอมให้เป็นคนที่มีความรับผิดชอบและมีส่วนร่วมในสังคม จากการติดตามข่าวสารความเป็นไปในสังคม ๓. ทำให้สมาชิกในสังคมรู้เท่าทันข่าวสารทางการเมืองการปกครอง โดยปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี รู้สิทธิหน้าที่ของตน ในการมีส่วนร่วมในการปกครอง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
		ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข			
	๑.๓ ได้รับภาพและคำถาม ดังนี้ ภาพที่ ๓ ที่มา : (https://shorturl.at/gLcVX) เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๖ ธนาคารออมสินจัดกิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ ส่งเสริมการออมและมอบความสุขให้เด็กและเยาวชน โดยมีการมอบทุนการศึกษาและกระปุกออมสิน "ตุ๊กตาล้มลุก" รวมถึงการสนับสนุนศิลปินเด็กออทิสติกจากมูลนิธิออทิสติกไทยในการออกแบบลวดลายกระปุกออมสิน นอกจากนี้	๑.๓ นักเรียน ดูภาพและตอบคำถาม ดังนี้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ธนาคารยังจัดกิจกรรมทั่วประเทศ มีผู้ปกครองพาเด็กเข้าร่วมกว่า ๒๐,๐๐๐ คน และสนับสนุนกระปุกออมสินในกิจกรรมวันเด็กต่าง ๆ กว่า ๓๐,๐๐๐ ชิ้น ๑. จากภาพแสดงความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคมใด ๒. สถาบันทางสังคมทั้ง ๒ สถาบันร่วมกันหล่อหลอมคนให้เป็นคนแบบใด ๓. การมีความสัมพันธ์กันของสถาบันทางสังคมนั้นส่งผลดีอย่างไร ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอความคิดของกลุ่มตนเอง โดยครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกัน ให้นักเรียนเข้าใจตามที่รูปในบทบาทนักเรียนข้อ ๑	๑. สถาบันครอบครัวและสถาบันเศรษฐกิจ ๒. หล่อหลอมคนให้เป็นคนที่มีความรับผิดชอบ มีวินัย รู้คุณค่าของเงิน ๓. ทำให้สมาชิกในสังคมมีวินัยทางการเงินซึ่งจะช่วยให้จัดการการเงินได้ในอนาคต ๒. นักเรียนนำเสนอความคิดของกลุ่มตนเอง โดยอภิปรายร่วมกัน เพื่อเข้าใจตามที่รูปในบทบาทนักเรียนข้อ ๑.			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. สนทนาร่วมกันโดยใช้คำถาม ดังนี้	๑. สนทนาร่วมกัน โดยตอบคำถาม ดังนี้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๑ สถาบันทางสังคม มีความสัมพันธ์กันอย่างไร	๑.๑ สถาบันทางสังคมทุกสถาบัน มีบทบาทที่เกี่ยวข้องและต่อเนื่องกัน ในการหล่อหลอมสมาชิกในสังคมให้มีความประพฤติตามกฎเกณฑ์ หรือข้อตกลงของสังคม			
	๑.๒ สถาบันทางสังคม ส่งผลดีต่อสังคมอย่างไร	๑.๒ ทำให้สังคมมีความเรียบร้อย เพราะสมาชิกในสังคมได้รับการหล่อหลอมให้เป็นไปตามที่สังคมยอมรับ			

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง ความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม

๒) ใบงานที่ ๒ เรื่อง เชื่อมโยงสังคม

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๒ เรื่อง เชื่อมโยงสังคม

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคมได้	ตรวจใบงานที่ ๒ เรื่อง เชื่อมโยงสังคม	ใบงานที่ ๒ เรื่อง เชื่อมโยงสังคม	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคมได้			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญของสถาบันทางสังคมในการร่วมกันหล่อหลอมสมาชิกในสังคม			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) - วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคมได้ โดยเห็นความสำคัญของสถาบันทางสังคมในการร่วมกันหล่อหลอมสมาชิกในสังคม (๑.๑.๓ , ๑.๔.๑ , ๒.๑.๑ , ๒.๑.๒ , ๔.๒.๒)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีวินัย ๓.๑ ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง ความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ภาพที่ ๑ ๑. จากภาพแสดงความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคมใด ๒. สถาบันทางสังคมร่วมกันหล่อหลอมคนให้เป็นคนแบบใด ๓. การมีความสัมพันธ์กันของสถาบันทางสังคมนั้น ส่งผลดีอย่างไร	ตอบถูก ๓ ข้อ	ตอบถูก ๒ ข้อ	ตอบถูก ๑ ข้อ
ภาพที่ ๒ ๑. จากภาพแสดงความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคมใด ๒. สถาบันทางสังคมร่วมกันหล่อหลอมคนให้เป็นคนแบบใด ๓. การมีความสัมพันธ์กันของสถาบันทางสังคมนั้น ส่งผลดีอย่างไร	ตอบถูก ๓ ข้อ	ตอบถูก ๒ ข้อ	ตอบถูก ๑ ข้อ
ภาพที่ ๓ ๑. จากภาพแสดงความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคมใด ๒. สถาบันทางสังคมร่วมกันหล่อหลอมคนให้เป็นคนแบบใด ๓. การมีความสัมพันธ์กันของสถาบันทางสังคมนั้น ส่งผลดีอย่างไร	ตอบถูก ๓ ข้อ	ตอบถูก ๒ ข้อ	ตอบถูก ๑ ข้อ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ – ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ – ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม			ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๒ เรื่อง ความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพที่ได้รับและระดมความคิดกับเพื่อน แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

ภาพที่ ๑

"น้องเทนนิส" พาณิภัค วงศ์พัฒนกิจ นักเทควันโดไทย คว้าเหรียญทองโอลิมปิกเกมส์ ๒๐๒๔ รุ่น ๔๙ กก.หญิง ป้องกันแชมป์สำเร็จ หลังชนะ กัว ชิง จากจีน ๒ - ๑ ยกนับเป็นเหรียญทองที่สองในโอลิมปิก พร้อมฉลองวันเกิดครบ ๒๗ ปี และเป็นนักกีฬาไทยคนแรกที่คว้าเหรียญโอลิมปิกได้ถึง ๓ ครั้ง

๑. จากภาพแสดงความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคมใดบ้าง

.....

๒. สถาบันทางสังคมทั้ง ๒ สถาบันร่วมกันหล่อหลอมคนให้เป็นคนแบบใด

.....

.....

.....

๓. การมีความสัมพันธ์กันของสถาบันทางสังคมนั้น ส่งผลดีอย่างไร

.....

.....

.....

ภาพที่ ๒

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) จัดกิจกรรม Kick Off “ไทยโหวต คนไทยพร้อมใช้สิทธิ” เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๖ เพื่อรณรงค์ให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการเลือกตั้ง ส.ส. ในวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๖ โดยมีนายอิทธิพร บุญประคอง ประธาน กกต. เป็นประธานเปิดงาน มีการเปิดตัวเพลงรณรงค์และสื่อต ประชาสัมพันธ์ พร้อมถ่ายทอดสดผ่าน Facebook วัตถุประสงค์คือส่งเสริมความพร้อมด้านข้อมูล การมีส่วนร่วม และการใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างมีคุณภาพ

๑. จากภาพแสดงความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคมใดบ้าง

.....

๒. สถาบันทางสังคมทั้ง ๒ สถาบันร่วมกันหล่อหลอมคนให้เป็นคนแบบใด

.....

.....

.....

๓. การมีความสัมพันธ์กันของสถาบันทางสังคมนั้น ส่งผลดีอย่างไร

.....

.....

.....

ภาพที่ ๓

เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๖ ธนาคารออมสินจัดกิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ ส่งเสริมการออมและมอบความสุขให้เด็กและเยาวชน โดยมีการมอบทุนการศึกษาและกระปุกออมสิน "ตุ๊กตาล้มลุก" รวมถึงการสนับสนุนศิลปินเด็กออทิสติกจากมูลนิธิออทิสติกไทยในการออกแบบลวดลายกระปุกออมสิน นอกจากนี้ ธนาคารยังจัดกิจกรรมทั่วประเทศ มีผู้ปกครองพาเด็กเข้าร่วมกว่า ๒๐,๐๐๐ คน และสนับสนุนกระปุกออมสินในกิจกรรมวันเด็กต่าง ๆ กว่า ๓๐,๐๐๐ ชิ้น

๑. จากภาพแสดงความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคมใดบ้าง

.....

๒. สถาบันทางสังคมทั้ง ๒ สถาบันร่วมกันหล่อหลอมคนให้เป็นคนแบบใด

.....

.....

.....

๓. การมีความสัมพันธ์กันของสถาบันทางสังคมนั้น ส่งผลดีอย่างไร

.....

.....

.....

สถานีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลย ใบงานที่ ๒ เรื่อง ความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพที่ได้รับและระดมความคิดกับเพื่อน แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

ภาพที่ ๑

"น้องเทนนิส" พาณิภัค วงศ์พัฒนกิจ นักเทควันโดไทย คว้าเหรียญทองโอลิมปิกเกมส์ ๒๐๒๔ รุ่น ๔๙ กก.หญิง ป้องกันแชมป์สำเร็จ หลังชนะ กัว ชิง จากจีน ๒ - ๑ ยก นับเป็นเหรียญทองที่สองในโอลิมปิก พร้อมฉลองวันเกิดครบ ๒๗ ปี และเป็นนักกีฬาไทยคนแรกที่คว้าเหรียญโอลิมปิกได้ถึง ๓ ครั้ง

๑. จากภาพแสดงความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคมใด

สถาบันสื่อสารมวลชนและสถาบันนันทนาการ

๒. สถาบันทางสังคมทั้ง ๒ สถาบันร่วมกันหล่อหลอมคนให้เป็นคนแบบใด

หล่อหลอมให้เป็นคนที่ติดตามข่าวสารความเป็นไปในสังคมและสนใจการกีฬา และสุขภาพ

๓. การมีความสัมพันธ์กันของสถาบันทางสังคมนั้น ส่งผลดีอย่างไร

ทำให้สมาชิกในสังคมรู้เท่าทันข่าวสารและเหตุการณ์ต่าง ๆ ของสังคม รวมทั้งยังทำให้สมาชิกในตื่นตัวในการรักษาสุขภาพ

ภาพที่ ๒

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) จัดกิจกรรม Kick Off “ไทยโหวต คนไทยพร้อมใช้สิทธิ” เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๖ เพื่อรณรงค์ให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการเลือกตั้ง ส.ส. ในวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๖ โดยมีนายอิทธิพร บุญประคอง ประธาน กกต. เป็นประธานเปิดงาน มีการเปิดตัวเพลงรณรงค์และสื่อประชาสัมพันธ์ พร้อมถ่ายทอดสดผ่าน Facebook วัตถุประสงค์คือส่งเสริมความพร้อมด้านข้อมูล การมีส่วนร่วม และการใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างมีคุณภาพ

๑. จากภาพแสดงความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคมใด

สถาบันสื่อสารมวลชนและสถาบันการเมืองการปกครอง

๒. สถาบันทางสังคมทั้ง ๒ สถาบันร่วมกันหล่อหลอมคนให้เป็นคนแบบใด

หล่อหลอมให้เป็นคนที่มีความรับผิดชอบและมีส่วนร่วมในสังคม จากการติดตามข่าวสารความเป็นไปในสังคม

๓. การมีความสัมพันธ์กันของสถาบันทางสังคมนั้น ส่งผลดีอย่างไร

ทำให้สมาชิกในสังคมทางการเมืองการปกครอง ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีรู้สิทธิหน้าที่ของตนในการมีส่วนร่วมในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

ภาพที่ ๓

เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๖ ธนาคารออมสินจัดกิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ ส่งเสริมการออมและมอบความสุขให้เด็กและเยาวชน โดยมีการมอบทุนการศึกษาและกระปุกออมสิน "ตุ๊กตาล้มลุก" รวมถึงการสนับสนุนศิลปินเด็กออทิสติกจากมูลนิธิออทิสติกไทย ในการออกแบบลวดลายกระปุกออมสิน นอกจากนี้ ธนาคารยังจัดกิจกรรมทั่วประเทศ มีผู้ปกครองพาเด็กเข้าร่วมกว่า ๒๐,๐๐๐ คน และสนับสนุนกระปุกออมสินในกิจกรรมวันเด็กต่าง ๆ กว่า ๓๐,๐๐๐ ชิ้น

๑. จากภาพแสดงความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคมใด

สถาบันครอบครัวและสถาบันเศรษฐกิจ

๒. สถาบันทางสังคมทั้ง ๒ สถาบันร่วมกันหล่อหลอมคนให้เป็นคนแบบใด

หล่อหลอมคนให้เป็นคนที่มีความรับผิดชอบ มีวินัย รู้คุณค่าของเงิน

๓. การมีความสัมพันธ์กันของสถาบันทางสังคมนั้น ส่งผลดีอย่างไร

ทำให้สมาชิกในสังคมมีวินัยทางการเงินซึ่งจะช่วยให้จัดการการเงินได้ในอนาคต

บัตรคำ สถาบันทางสังคม

สถาบันการศึกษา

สถาบันครอบครัว

สถาบันศาสนา

สถาบันเศรษฐกิจ

สถาบันการเมือง
การปกครอง

บัตรคำ สถาบันทางสังคม (ต่อ)

สถาบันนันทนาการ

สถาบันสื่อสารมวลชน

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สถานภาพและบทบาท

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ
รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณี และวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม. ๒/๒ เห็นคุณค่าในการปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ในฐานะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สถานภาพ หมายถึง ตำแหน่งทางสังคมที่บุคคลได้รับจากการเป็นสมาชิกในสังคม ซึ่งแบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ (๑) สถานภาพที่ติดตัวมาแต่กำเนิด และ (๒) สถานภาพที่ได้มาจากความสามารถของบุคคล ส่วนบทบาท หมายถึง การปฏิบัติตนตามสถานภาพนั้น โดยการแสดงบทบาทตามสถานภาพของตน ช่วยให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีในสังคม ลดความขัดแจง และปัญหาสังคม

๓. สาระการเรียนรู้

สถานภาพ หมายถึง ตำแหน่งทางสังคมที่บุคคลได้รับจาการเป็นสมาชิกของสังคม สถานภาพแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ (๑) สถานภาพที่ติดตัวมาแต่กำเนิด เช่น เป็นพ่อ เป็นแม่ เป็นลูก เป็นหลาน เป็นคนไทย เป็นต้น และ (๒) สถานภาพที่ได้มาด้วยการใช้ความรู้ความสามารถของบุคคล เช่น เป็นครู เป็นนักเรียน เป็นแพทย์ เป็นต้น

บทบาท หมายถึง การปฏิบัติและแสดงพฤติกรรมตามสถานภาพ โดยสถานภาพและบทบาทเป็นสิ่งที่ควบคู่กัน “สถานภาพ” เป็นตัวกำหนดว่าใครเป็นใคร มีตำแหน่งหน้าที่อย่างไร ส่วน “บทบาท” เป็นตัวกำหนดว่าผู้อยู่ในสถานภาพนั้นควรปฏิบัติตนอย่างไร จึงจะเหมาะสมกับสถานภาพ บทบาทและสถานภาพจะทำให้การกระทำระหว่างกันของสมาชิกในสังคมดำเนินไปอย่างสอดคล้อง และช่วยให้การดำรงชีวิตในสังคมประชาธิปไตยเป็นไปอย่างราบรื่น

การแสดงบทบาทตามสถานภาพของตน ช่วยให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีในสังคม ลดความขัดแย้งและปัญหาสังคม

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายความหมายของสถานภาพและบทบาทได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- แสดงความคิดเห็นต่อการแสดงบทบาทตามสถานภาพของบุคคลต่างๆ ได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นคุณค่าของการปฏิบัติตามสถานภาพและบทบาทในการอยู่ร่วมกัน

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

แสดงความคิดเห็นต่อการแสดงบทบาทตามสถานภาพของบุคคลต่าง ๆ ได้ โดยเห็นคุณค่า ของการปฏิบัติตามสถานภาพและบทบาทในการอยู่ร่วมกัน (๑.๑.๓ , ๑.๔.๑ , ๒.๑.๑ , ๓.๑.๑ , ๔.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. มีวินัย

๓.๑ ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สถานภาพและบทบาท

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน แสดงความคิดเห็นต่อการแสดงบทบาทตามสถานภาพของบุคคลต่าง ๆ ได้ โดยเห็นคุณค่า ของการปฏิบัติตามสถานภาพและบทบาทในการอยู่ร่วมกัน (๑.๑.๓ , ๑.๔.๑ , ๒.๑.๑ , ๓.๑.๑ , ๔.๒.๒) **ด้านความรู้** อธิบายความหมายของสถานภาพและบทบาทได้ **ด้านทักษะกระบวนการ** แสดงความคิดเห็นต่อการแสดงบทบาทตามสถานภาพของบุคคลต่าง ๆได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูนำภาพการกระทำของบุคคลในกิจกรรมต่าง ๆ มาให้นักเรียนดู ๑.๑ สนทนาว่า จากภาพที่นักเรียนได้ดูเป็นภาพอะไรบ้าง ภาพที่ ๑ ที่มา : (https://www.thairath.co.th)	๑. นักเรียนดูภาพที่กำหนดให้ ๑.๑ นักเรียนสนทนาว่าภาพได้ดูเป็นภาพอะไรบ้าง ภาพที่ ๑ ครูกำลังสอนนักเรียน	สื่อ PowerPoint เรื่อง สถานภาพและบทบาท	ใบงานที่ ๓ เรื่อง การเรียนรู้จากข่าวสาร	๑. ตรวจใบงานที่ ๓ เรื่อง การเรียนรู้จากข่าวสาร / ใบงานที่ ๓ เรื่อง การเรียนรู้จากข่าวสาร ๒. สังเกตพฤติกรรมการเรียน / แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สถานภาพและบทบาท

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม เห็นคุณค่าของการปฏิบัติตามสถานภาพและบทบาทในการอยู่ร่วมกัน **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๓. มีวินัย ๓.๑ ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบใน	ภาพที่ ๒ ที่มา : (https://www.naewna.com) ภาพที่ ๓ ที่มา : (https://www.thairath.co.th)	ภาพที่ ๒ แม่ค้าขายผัก ภาพที่ ๓ ตำรวจจับโจร			

สารศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สถานภาพและบทบาท

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
การปฏิบัติหน้าที่การงาน	ภาพที่ ๔ (เติมลูกศรเพื่อระบุจุดที่ให้ดู) ที่มา : (https://mthai.com) ภาพที่ ๕ (เติมลูกศรเพื่อระบุจุดที่ให้ดู) ที่มา : (https://www.deepsouthpost.com)	ภาพที่ ๔ คนขี่มอเตอร์ไซค์โดยไม่สวมหมวกกันน็อต ภาพที่ ๕ ลูกดูแลพ่อที่ป่วยเข้าโรงพยาบาล			

การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สถานภาพและบทบาท
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ขั้นสอน (๒๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนดูภาพทั้ง ๕ รูป อีกครั้ง และร่วมกันอภิปรายในประเด็น ดังนี้ ๑.๑ บุคคลในภาพเป็นใคร หรือเรียกว่าสถานภาพอะไร ๑.๒ บุคคลในภาพต้องแสดงบทบาทอย่างจึงจะเหมาะสมกับสถานภาพ	๑. นักเรียนดูภาพทั้ง ๕ รูป อีกครั้ง และร่วมกันอภิปราย โดยมีแนวคำตอบในประเด็น ดังนี้ ภาพที่ ๑ สถานภาพ : เป็นครู บทบาท : สอนและให้ความรู้แก่นักเรียน เป็นที่ปรึกษาคอยให้กำลังใจและความเมตตา ชี้แนะให้ศิษย์เติบโตไปเป็นพลเมืองที่ดีในสังคม ภาพที่ ๒ สถานภาพ : แม่ค้า บทบาท : ขายสินค้าให้แก่ลูกค้า ด้วยความซื่อสัตย์ โดยการดูแลคุณภาพของสินค้า เพื่อทำให้คนในชุมชนมีสินค้าที่ดีพร้อมสำหรับการนำมาใช้ในการสร้างความสะดวกสบาย ภาพที่ ๓ สถานภาพ : ตำรวจ บทบาท : รักษาความสงบเรียบร้อยในสังคม โดยการบังคับใช้กฎหมายในการป้องกันและ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สถานภาพและบทบาท

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		ปราบปรามอาชญากรรม คุ้มครองประชาชนจากภัยต่าง ๆ รวมถึงการสืบสวนสอบสวนคดี เพื่อให้สังคมมีความปลอดภัยและเป็นธรรม ภาพที่ ๔ สถานภาพ : คนไทย บทบาท : รักษาวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของชาติ ปฏิบัติตามกฎหมาย เคารพสิทธิและหน้าที่ของตนและผู้อื่น เพื่อเป็นพลเมืองดีที่พัฒนาสังคมและประเทศให้ก้าวหน้า ภาพที่ ๕ สถานภาพ : ลูก บทบาท : เคารพและเชื่อฟังพ่อแม่ ดูแลเอาใจใส่ท่านในยามที่ท่านต้องการความช่วยเหลือ แสดงความกตัญญู และทำหน้าที่ของตนให้ดีเพื่อสร้างความภูมิใจให้แก่ครอบครัว			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สถานภาพและบทบาท
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๒. อภิปรายร่วมกัน โดยใช้คำถาม ดังนี้ ๒.๑ จากการดูภาพ ๕ ภาพที่บุคคลมีสถานภาพต่างๆ กันไป ได้แก่ แม่ค้า ตำรวจ คนไทยและลูกนักเรียนคิดว่าสถานภาพ หมายถึงอะไร ๒.๒ คนในภาพ ๑ – ๕ คนใด มีสถานภาพที่ติดตัวมาแต่กำเนิด และคนใด มีสถานภาพที่ได้จากการใช้ความรู้ความสามารถ ๒.๓ ครูชี้แจงว่า สถานภาพแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ (๑)สถานภาพที่ติดตัวมาแต่กำเนิด เช่น เป็นพ่อ เป็นแม่ เป็นลูก เป็นหลาน เป็นคนไทย เป็นต้น และ(๒)สถานภาพที่ได้มาด้วยการใช้ความรู้ความสามารถของบุคคล เช่น เป็นครู เป็นนักเรียน เป็นแพทย์ เป็นต้น	๒. นักเรียนอภิปรายร่วมกัน โดยมีแนวคำตอบ ดังนี้ ๒.๑ สถานภาพ หมายถึง ตำแหน่งทางสังคมที่บุคคลได้รับจากการเป็นสมาชิกของสังคม ๒.๒ ภาพที่ ๔ และ ๕ มีสถานภาพที่ติดตัวมาแต่กำเนิด ภาพที่ ๑ ๒ และ ๓ มีสถานภาพที่ได้จากการใช้ความรู้ความสามารถ ๒.๓ นักเรียนรับฟังที่ครูชี้แจง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สถานภาพและบทบาท
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๒.๔ จากภาพสถาพบุคคลที่มีสถานภาพแตกต่างกันจะแสดงบทบาทที่แตกต่างกัน เช่น ครูแสดงบทบาทสอนนักเรียน ตำรวจแสดงบทบาทจับโจร นักเรียนคิดว่าบทบาทหมายถึงอะไร ๒.๕ ครูชี้แจงว่าสถานภาพและบทบาทเป็นสิ่งที่ควบคู่กัน “สถานภาพ” เป็นตัวกำหนดว่าใครเป็นใคร มีตำแหน่งหน้าที่อย่างไร ส่วน “บทบาทหน้าที่” เป็นตัวกำหนดว่าผู้อยู่ในสถานภาพนั้นควรปฏิบัติตนอย่างไร จึงจะเหมาะสมกับสถานภาพ บทบาทหน้าที่และสถานภาพจะทำให้การกระทำระหว่างกันของสมาชิกในสังคมดำเนินไปอย่างสอดคล้อง และช่วยให้การดำรงชีวิตในสังคมประชาธิปไตยเป็นไปอย่างราบรื่น	๒.๔ บทบาท หมายถึง การปฏิบัติและแสดงพฤติกรรมตามสถานภาพ ๒.๕ นักเรียนรับฟังครูชี้แจง			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ ๔ – ๕ คน โดยแต่ละกลุ่ม เลือกข่าวที่ตนเองสนใจจากข่าวที่ครูกำหนดให้	๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็นกลุ่มละ ๔ – ๕ คน โดยแต่ละกลุ่มเลือกข่าวที่ตนเองสนใจจากข่าวที่ครู			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สถานภาพและบทบาท
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	กลุ่มละ ๑ ข่าว ซึ่งเป็นข่าวที่แสดงถึงบุคคลที่มีสถานภาพต่าง ๆ แสดงบทบาท ทั้งที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม ให้นักเรียนวิเคราะห์ดังนี้ ข่าวที่ ๑ ยิ่งกว่าผี! พระหลอกยืมเงินชาวบ้านกว่าล้าน ก่อนล่องหน พระด้วยกันยังโดน พระล่องหน พระอาจารย์บุญทวี โทติบุญโย หรือพรมเลิศ จากวัดบ้านเบง อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ ถูกกล่าวหาว่าหลอกยืมเงินจากชาวบ้านในหมู่บ้านและคนภายนอก รวมเกือบ ๑ ล้านบาท โดยอ้างว่าต้องการเงินช่วยเหลือแม่ของอดีตภรรยาและค่าใช้จ่ายในวัด พระบุญทวีได้ใช้กลอุบายต่าง ๆ เช่น อ้างว่าญาติป่วยหนักและต้องการเงินด่วน รวมถึงขอเงินจากพระสงฆ์และชาวบ้านในหลายโอกาส เมื่อถูกสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการยืมเงิน พระบุญทวีได้หลบหนีออกจากวัดและไม่สามารถติดต่อได้ ชาวบ้านได้รวบรวมรายชื่อผู้เสียหายรวม ๒๗ ราย และมูลค่าความเสียหายมากกว่า ๕ แสนบาท ทั้งนี้มีข้อมูลเพิ่มเติมว่าพระบุญทวีเคยมี	กำหนดให้ กลุ่มละ ๑ ข่าว ซึ่งเป็นข่าวที่แสดงถึงบุคคลที่มีสถานภาพต่าง ๆ แสดงบทบาท ทั้งที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สถานภาพและบทบาท
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	พฤติกรรมหลอกลวงในช่วงปีหลังๆ และแม้แต่พระสงฆ์ในวัดเดียวกันก็ได้รับผลกระทบจากการหลอกลวงนี้ ชาวบ้านและพระสงฆ์ต่างพยายามรวบรวมหลักฐานและดำเนินคดีเพื่อเรียกคืนเงินที่ถูกหลอกลวง แหล่งที่มา : อมรินทร์ทีวี เอชดี ช่อง ๓๔ - AMARIN TV HD (https://www.amarintv.com/news/detail/๑๓๓๗๘๔) ๑๑ พ.ค. ๖๕ ๑.๑ บุคคลในข่าวมีสถานภาพอะไร เป็นสถานภาพแบบใด ๑.๒ บุคคลในข่าวแสดงบทบาทเหมาะสมหรือไม่อย่างไร ถ้าเหมาะสม ให้อธิบายว่าบุคคล ในข่าวแสดงบทบาทที่เหมาะสมอย่างไร ถ้าไม่เหมาะสมให้อธิบายว่าต้องแสดงบทบาท อย่างไรจึงจะเหมาะสม	๑.๑ มีสถานภาพพระ เป็นสถานภาพที่ได้จากการใช้ความรู้ความสามารถ ๑.๒ บุคคลในข่าวแสดงบทบาทไม่เหมาะสม เนื่องจากพระหลอกยืมเงินชาวบ้านและพระด้วยกันเอง โดยพระต้องมีบทบาทในการ ปลูกฝังหลักธรรมและปฏิบัติเป็นแบบอย่าง เพื่อให้เป็นหลักในการยึดเหนี่ยวจิตใจของคนในสังคม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สถานภาพและบทบาท
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๑.๓ อธิบายว่าการที่บุคคลในข่าวแสดงบทบาทเหมาะสมกับสถานภาพจะส่งผลดีอย่างไรต่อสังคม ข่าวที่ ๒ “กองทัพเรือจัดกำลังช่วยเหลือประชาชนที่ประสบอุทกภัยอย่างต่อเนื่อง” จากสถานการณ์อุทกภัยที่เกิดขึ้นในหลายพื้นที่ของประเทศไทย ในช่วงเดือนกันยายน ๒๕๖๗ ผลกระทบให้ประเทศไทยได้รับความเดือดร้อนเป็นอย่างมาก ซึ่งกองทัพเรือ ได้เร่งให้การช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน ร่วมกับพลัง สำรวจพื้นที่และติดตามสถานการณ์ น้ำอย่างใกล้ชิดรวมถึงจัดถุงยังชีพกระสอบทรายเพื่อนำไปช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบ จากอุทกภัย จนกว่าสถานการณ์จะคลี่คลายประชาชนสามารถแจ้งขอความช่วยเหลือได้ที่สายด่วนศูนย์บรรเทาสาธารณภัยกองทัพเรือ ๑๖๙ ตลอด ๒๔ ชม. แหล่งที่มา : (https://news.ch๗.com/)	๑.๓ คนในสังคมมีที่พึ่งทางจิตใจได้รับการสอนหลักธรรมศาสนาให้ประพฤติปฏิบัติดีมีศีลธรรม ซึ่งช่วยลดความขัดแย้ง และปัญหาในสังคม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สถานภาพและบทบาท
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๑.๑ บุคคลในข่าวมีสถานภาพอะไร เป็นสถานภาพแบบใด	๑.๑ มีสถานภาพทหาร เป็นสถานภาพที่ได้จากการใช้ความรู้ความสามารถ			
	๑.๒ บุคคลในข่าวแสดงบทบาทเหมาะสมหรือไม่อย่างไร ถ้าเหมาะสม ให้อธิบายว่าบุคคล ในข่าวแสดงบทบาทที่เหมาะสมอย่างไร ถ้าไม่เหมาะสมให้อธิบายว่าต้องแสดงบทบาท อย่างไรจึงจะเหมาะสม	๑.๒ บุคคลในข่าวแสดงบทบาทเหมาะสม เนื่องจากการช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยสอดคล้องกับหน้าที่ของทหารในการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคง ภายในประเทศ พระราชบัญญัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐ ทหารสามารถร่วมในภารกิจ บรรเทาสาธารณภัยได้ โดยเฉพาะในการที่มีภัยพิบัติทางธรรมชาติถือเป็นหน้าที่หนึ่งในการบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน			
	๑.๓ อธิบายว่าการที่บุคคลในข่าวแสดงบทบาทเหมาะสมกับสถานภาพจะส่งผลดีอย่างไรต่อสังคม	๑.๓ ประชาชนที่ประสบอุทกภัยได้รับความช่วยเหลือทันท่วงที เพราะทหารเข้าถึงพื้นที่ได้อย่างรวดเร็ว แม้ในสถานการณ์ที่ยากลำบาก เช่น พื้นที่น้ำท่วมสูง ถูกตัดขาดจากการคมนาคม รวมทั้งช่วย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สถานภาพและบทบาท
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ข่าวที่ ๓ น.ส.ณัฐณิชา เอี่ยมคล้าย หรือ "น้องซิน" อายุ ๑๕ ปี นักเรียนโรงเรียนสุราษฎร์พิทยา ใช้เวลาช่วงปิดเทอมในการเรียนทำขนมและสร้างรายได้จากการขาย แซนด์วิชน้ำสลัดสูตรโบราณที่มีรูปร่างเป็นสามเหลี่ยม ห่อด้วยใบตอง และแซนด์วิชไส้แฮมที่ทำเป็นรูปดอกกุหลาบ โดยขายชิ้นละ ๑๐ บาท น้องซินเริ่มต้นจากการวาดรูปขายผ่านเฟซบุ๊กจนมีเงินเก็บ ก่อนตัดสินใจนำเงินเก็บไปเรียนทำขนมและลงทุนในการทำแซนด์วิชขาย โดยได้รับผลตอบรับที่ดีจากลูกค้า พ่อแม่ของน้องซินสนับสนุนการทำขนมและภูมิใจในความพยายามของลูก แม้หลังจากนี้น้องซินจะต้องทำขนมเฉพาะหลังเลิกเรียนและในวันหยุดเท่านั้น แต่ก็ยังมีการรับออเดอร์ผ่านเฟซบุ๊ก ซึ่งเป็นการสร้างรายได้ที่ดีในช่วงปิด	อพยพประชาชนออกจากพื้นที่ที่เสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดการสูญเสีย ทั้งชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน			

มหาวิทยาลัยทางไกลผ่านดาวเทียม สุโขทัยธรรมาธิราช พระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สถานภาพและบทบาท
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	เทอมและช่วยแบ่งเบาภาระของครอบครัวได้อย่างมีประสิทธิภาพ. แหล่งที่มา : (https://www.thairath.co.th/news/๑๕๖๘๓๕๖) ๑๕ พ.ค. ๒๕๖๒ ๑.๑ บุคคลในข่าวมีสถานภาพอะไร เป็นสถานภาพแบบใด ๑.๒ บุคคลในข่าวแสดงบทบาทเหมาะสมหรือไม่อย่างไร ถ้าเหมาะสม ให้อธิบายว่าบุคคล ในข่าวแสดงบทบาทที่เหมาะสมอย่างไร ถ้าไม่เหมาะสมให้อธิบายว่าต้องแสดงบทบาท อย่างไรจึงจะเหมาะสม	๑.๑ มีสถานภาพลูก เป็นสถานภาพที่ติดตัวมาแต่กำเนิด ๑.๒ บุคคลในข่าวแสดงบทบาทเหมาะสม เนื่องจาก “น้องชิน” ขายแซนด์วิชสูตรโบราณ เพื่อหารายได้ช่วงปิดเทอม โดยได้รับการสนับสนุนจากพ่อแม่อย่างเต็มที่ ซึ่งน้องชินดูแลพ่อแม่ โดยช่วยเหลือในเรื่องการมีความรับผิดชอบในการศึกษาและการเติบโตเป็นบุคคลที่ดี ที่ช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่อบอุ่นในครอบครัว			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สถานภาพและบทบาท
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๑.๓ อธิบายว่าการที่บุคคลในข่าวแสดงบทบาทเหมาะสมกับสถานภาพจะส่งผลดีอย่างไรต่อสังคม ๒. เฉลยใบงานร่วมกันและอภิปรายเพิ่มเติมคำตอบให้เป็นไปตามบทบาทนักเรียนข้อ ๑ ทั้ง ๓ ข่าว	๑.๓ สร้างแรงบันดาลใจให้กับเยาวชนในการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และเสริมสร้างทักษะการทำงานและความรับผิดชอบ ซึ่งส่งเสริมให้สังคมเห็นความสำคัญของการพึ่งพาตนเองและการทำงาน ทำให้สังคมเกิดการพัฒนา ทั้งในด้านบุคลากรและเศรษฐกิจ ๒. อ่านคำตอบของกลุ่มตัวเองให้เพื่อนฟัง			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. สนทนาร่วมกันโดยใช้คำถาม ดังนี้ ๑.๑ สถานภาพหมายถึงอะไร ๑.๒ สถานภาพมีกี่แบบ	 ๑. สนทนาร่วมกัน โดยตอบคำถาม ดังนี้ ๑.๑ สถานภาพ หมายถึง ตำแหน่งทางสังคมที่บุคคลได้รับจาการเป็นสมาชิกของสังคม ๑.๒ สถานภาพแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ สถานภาพที่ติดตัวมาแต่กำเนิด เช่น เป็นพ่อ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สถานภาพและบทบาท
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๓ บทบาทหมายถึงอะไร	เป็นแม่ เป็นลูก เป็นหลาน เป็นคนไทย เป็นต้น และสถานภาพที่ได้มาด้วยการใช้ความรู้ความสามารถของบุคคล เช่น เป็นครู เป็นนักเรียน เป็นแพทย์ เป็นต้น ๑.๓ บทบาท หมายถึง การปฏิบัติและแสดงพฤติกรรมตามสถานภาพ โดยสถานภาพและบทบาทเป็นสิ่งที่ควบคู่กัน “สถานภาพ” เป็นตัวกำหนดว่าใครเป็นใคร มีตำแหน่งหน้าที่อย่างไร ส่วน “บทบาทหน้าที่” เป็นตัวกำหนดว่าผู้อยู่ในสถานภาพนั้นควรปฏิบัติตนอย่างไรจึงจะเหมาะสมกับสถานภาพ บทบาทหน้าที่และสถานภาพจะทำให้การกระทำระหว่างกันของสมาชิกในสังคมดำเนินไปอย่างสอดคล้องและช่วยให้การดำรงชีวิตในสังคมประชาธิปไตยเป็นไปอย่างราบรื่น			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สถานภาพและบทบาท

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๔ หากทุกคนแสดงบทบาทตามสถานภาพของตนจะส่งผลดีต่อสังคมอย่างไร	๑.๔ การแสดงบทบาทตามสถานภาพของตนช่วยให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีในสังคม ลดความขัดแจง และปัญหาสังคม			

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

8. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง สถานภาพและบทบาท

๒) ใบงานที่ ๓ เรื่อง การเรียนรู้จากข่าวสาร

9. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๓ เรื่อง การเรียนรู้จากข่าวสาร

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายความหมายของสถานภาพและบทบาทได้	ตรวจใบงานที่ ๓ เรื่อง การเรียนรู้จากข่าวสาร	ใบงานที่ ๓ เรื่อง การเรียนรู้จากข่าวสาร	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - แสดงความคิดเห็นต่อการแสดงบทบาทตามสถานภาพของบุคคลต่าง ๆได้			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นคุณค่าของการปฏิบัติตามสถานภาพและบทบาทในการอยู่ร่วมกัน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) **-** แสดงความคิดเห็นต่อการแสดงบทบาทตามสถานภาพของบุคคลต่าง ๆ ได้ โดยเห็นคุณค่าของการปฏิบัติตามสถานภาพและบทบาทในการอยู่ร่วมกัน (๑.๑.๓ , ๑.๔.๑ , ๒.๑.๑ , ๓.๑.๑ , ๔.๒.๒)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีวินัย ๓.๑ ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง สถานภาพและบทบาท

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
บอกสถานภาพและประเภทของสถานภาพ	บอกสถานภาพและประเภทของสถานภาพ ได้ถูกต้อง	-	-
อธิบายว่าบุคคลในข่าวแสดงบทบาทเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร ดังนี้ - ถ้าเหมาะสมให้อธิบายว่าบุคคลในข่าวแสดงบทบาทที่เหมาะสมอย่างไร - ถ้าไม่เหมาะสมให้อธิบายว่า ต้องแสดงบทบาทอย่างไรจึงจะเหมาะสม	อธิบายว่าบุคคลในข่าวแสดงบทบาทเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร ดังนี้ - ถ้าเหมาะสมให้อธิบายว่าบุคคลในข่าวแสดงบทบาทที่เหมาะสมอย่างไร - ถ้าไม่เหมาะสมให้อธิบายว่า ต้องแสดงบทบาทอย่างไรจึงจะเหมาะสม ได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายว่าบุคคลในข่าวแสดงบทบาทเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร ดังนี้ - ถ้าเหมาะสมให้อธิบายว่าบุคคลในข่าวแสดงบทบาทที่เหมาะสมอย่างไร - ถ้าไม่เหมาะสมให้อธิบายว่า ต้องแสดงบทบาทอย่างไรจึงจะเหมาะสม ได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายว่าบุคคลในข่าวแสดงบทบาทเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร ดังนี้ - ถ้าเหมาะสมให้อธิบายว่าบุคคลในข่าวแสดงบทบาทที่เหมาะสมอย่างไร - ถ้าไม่เหมาะสมให้อธิบายว่า ต้องแสดงบทบาทอย่างไรจึงจะเหมาะสม ได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจ
อธิบายว่าการที่บุคคลในข่าวแสดงบทบาทเหมาะสมกับสถานภาพจะส่งผลดีอย่างไรต่อสังคม	อธิบายว่าการที่บุคคลในข่าวแสดงบทบาทเหมาะสมกับสถานภาพจะส่งผลดีอย่างไรต่อสังคม ได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายว่าการที่บุคคลในข่าวแสดงบทบาทเหมาะสมกับสถานภาพจะส่งผลดีอย่างไรต่อสังคม ได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายว่าการที่บุคคลในข่าวแสดงบทบาทเหมาะสมกับสถานภาพจะส่งผลดีอย่างไรต่อสังคม ได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม			ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไ

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๓ เรื่อง การเรียนรู้จากข่าวสาร
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ เรื่อง สถานภาพและบทบาท
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ข่าวที่ตนเองสนใจจากข่าวที่ครูกำหนดให้ แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

ข่าวที่ ..... เรื่อง .....

๑. บุคคลในข่าวมีสถานภาพอะไร เป็นสถานภาพแบบใด

.....

๒. บุคคลในข่าวแสดงบทบาทเหมาะสมหรือไม่อย่างไร ถ้าเหมาะสมให้อธิบายว่าบุคคลในข่าวแสดงบทบาทที่เหมาะสมอย่างไร ถ้าไม่เหมาะสมให้อธิบายว่าต้องแสดงบทบาทอย่างไรจึงจะเหมาะสม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๓. อธิบายว่าการที่บุคคลในข่าวแสดงบทบาทเหมาะสมกับสถานภาพจะส่งผลดีอย่างไรต่อสังคม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

สำนักวิชาการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลย ใบงานที่ ๓ เรื่อง การเรียนรู้จากข่าวสาร
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ เรื่อง สถานภาพและบทบาท
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ข่าวที่ตนเองสนใจจากข่าวที่ครูกำหนดให้ แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

ข่าวที่ ๑ เรื่อง ยิ่งกว่าผี! พระหลอกยืมเงินชาวบ้านกว่าล้าน ก่อนล่องหน พระด้วยกันยังโดน

๑. บุคคลในข่าวมีสถานภาพอะไร เป็นสถานภาพแบบใด
สถานภาพเป็นพระ เป็นสถานภาพที่ได้จากการใช้ความรู้ความสามารถ

๒. บุคคลในข่าวแสดงบทบาทเหมาะสมหรือไม่อย่างไร ถ้าเหมาะสมให้อธิบายว่าบุคคลในข่าวแสดงบทบาทที่เหมาะสมอย่างไร ถ้าไม่เหมาะสมให้อธิบายว่าต้องแสดงบทบาทอย่างไรจึงจะเหมาะสม
บุคคลในข่าวแสดงบทบาทไม่เหมาะสม เนื่องจากพระหลอกยืมเงินชาวบ้านและพระด้วยกันเอง โดยพระต้องมีบทบาทในการปลูกฝังหลักธรรมและปฏิบัติเป็นแบบอย่าง เพื่อให้เป็นหลักในการยึดเหนี่ยวจิตใจของคนในสังคม

๓. อธิบายว่าการที่บุคคลในข่าวแสดงบทบาทเหมาะสมกับสถานภาพจะส่งผลดีอย่างไรต่อสังคม
คนในสังคมมีที่พึ่งทางจิตใจได้รับการสอนหลักธรรมศาสนาให้ประพฤติปฏิบัติดีมีศีลธรรม ซึ่งช่วยลดความขัดแย้งและปัญหาในสังคม

ข่าวที่ ๒ เรื่อง กองทัพเรือจัดกำลังช่วยเหลือประชาชนที่ประสบอุทกภัยอย่างต่อเนื่อง

๑. บุคคลในข่าวมีสถานภาพอะไร เป็นสถานภาพแบบใด
มีสถานภาพเป็นทหาร เป็นสถานภาพที่ได้จากการใช้ความรู้ความสามารถ

๒. บุคคลในข่าวแสดงบทบาทเหมาะสมหรือไม่อย่างไร ถ้าเหมาะสมให้อธิบายว่าบุคคลในข่าวแสดงบทบาทที่เหมาะสมอย่างไร ถ้าไม่เหมาะสมให้อธิบายว่าต้องแสดงบทบาทอย่างไรจึงจะเหมาะสม
บุคคลในข่าวแสดงบทบาทเหมาะสม เนื่องจากการช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยสอดคล้องกับหน้าที่ของทหารในการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคง ภายในประเทศ พระราชบัญญัติ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐ ทหารสามารถร่วมในภารกิจ บรรเทาสาธารณภัยได้ โดยเฉพาะในการที่มีภัยพิบัติทางธรรมชาติถือเป็นหน้าที่หนึ่งในการบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน

๓. อธิบายว่าการที่บุคคลในข่าวแสดงบทบาทเหมาะสมกับสถานภาพจะส่งผลดีอย่างไรต่อสังคม

ประชาชนที่ประสบอุทกภัยได้รับความช่วยเหลือทันท่วงที เพราะทหารเข้าถึงพื้นที่ได้อย่างรวดเร็ว แม้ในสถานการณ์ที่ยากลำบาก เช่น พื้นที่น้ำท่วมสูง ถูกตัดขาดจากการคมนาคม รวมทั้งช่วยอพยพประชาชนออกจากพื้นที่ที่เสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดการสูญเสีย ทั้งชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

ข่าวที่ ๓ เรื่อง “น้องซิน” เด็กหญิง ๑๕ ขายแซนด์วิชสูตรโบราณ หารายได้ช่วงปิดเทอม

๑. บุคคลในข่าวมีสถานภาพอะไร เป็นสถานภาพแบบใด

สถานภาพเป็นลูก เป็นสถานภาพที่ติดตัวมาแต่กำเนิด

๒. บุคคลในข่าวแสดงบทบาทเหมาะสมหรือไม่อย่างไร ถ้าเหมาะสมให้อธิบายว่าบุคคลในข่าวแสดงบทบาทที่เหมาะสมอย่างไร ถ้าไม่เหมาะสมให้อธิบายว่าต้องแสดงบทบาทอย่างไรจึงจะเหมาะสม

บุคคลในข่าวแสดงบทบาทเหมาะสม เนื่องจาก “น้องซิน” ขายแซนด์วิชสูตรโบราณ เพื่อหารายได้ช่วงปิดเทอม โดยได้รับการสนับสนุนจากพ่อแม่อย่างเต็มที่ ซึ่งน้องซินดูแลพ่อแม่ โดยช่วยเหลือในเรื่อง การมีความรับผิดชอบในการศึกษาและการเติบโตเป็นบุคคลที่ดี ที่ช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่อบอุ่น ในครอบครัว

๓. อธิบายว่าการที่บุคคลในข่าวแสดงบทบาทเหมาะสมกับสถานภาพจะส่งผลดีอย่างไรต่อสังคม

สร้างแรงบันดาลใจให้กับเยาวชนในการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และเสริมสร้างทักษะการทำงานและความรับผิดชอบ ซึ่งส่งเสริมให้สังคมเห็นความสำคัญของการพึ่งพาตนเองและการทำงาน ทำให้สังคมเกิดการพัฒนา ทั้งในด้านบุคลากรและเศรษฐกิจ

สำนักงานกิจการวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ส่งเสริมการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

ข่าว ความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม

ข่าวที่ ๑ ยิ่งกว่าผี! พระหลอกยืมเงินชาวบ้านกว่าล้าน ก่อนล่องหน พระด้วยกันยังโดน

พระอาจารย์บุญทวี โทติบุญโย หรือพรมเลิศ จากวัดบ้านเบง อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ ถูกกล่าวหาว่าหลอกยืมเงินจากชาวบ้านในหมู่บ้านและคนภายนอก รวมเกือบ ๑ ล้านบาท โดยอ้างว่าต้องการเงินช่วยเหลือแม่ของอดีตภรรยาและค่าใช้จ่ายในวัด พระบุญทวีได้ใช้กลอุบายต่างๆ เช่น อ้างว่าญาติป่วยหนักและต้องการเงินด่วน รวมถึงขอเงินจากพระสงฆ์และชาวบ้านในหลายโอกาส เมื่อถูกสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการยืมเงิน พระบุญทวีได้หลบหนีออกจากวัดและไม่สามารถติดต่อได้ ชาวบ้านได้รวบรวมรายชื่อผู้เสียหายรวม ๒๗ ราย และมูลค่าความเสียหายมากกว่า ๕ แสนบาท ทั้งนี้มีข้อมูลเพิ่มเติมว่าพระบุญทวีเคยมีพฤติกรรมหลอกลวงในช่วงปีหลังๆ และแม้แต่พระสงฆ์ในวัดเดียวกันก็ได้รับผลกระทบจากการหลอกลวงนี้ ชาวบ้านและพระสงฆ์ต่างพยายามรวบรวมหลักฐานและดำเนินคดีเพื่อเรียกคืนเงินที่ถูกหลอกลวง.

แหล่งที่มา: อมรินทร์ทีวี เอชดี ช่อง ๓๔ - AMARIN TV HD (https://www.amarintv.com) ๑๑ พ.ค. ๖๕

ข่าวที่ ๒ “กองทัพเรือจัดกำลังช่วยเหลือประชาชนที่ประสบอุทกภัยอย่างต่อเนื่อง”

จากสถานการณ์อุทกภัยที่เกิดขึ้นในหลายพื้นที่ของประเทศไทย ในช่วงเดือนกันยายน ๒๕๖๗ ผลกระทบให้ประเทศไทยได้รับความเดือดร้อนเป็นอย่างมาก ซึ่งกองทัพเรือ ได้เร่งให้การช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนร่วมกับพลัง สำรวจพื้นที่และติดตามสถานการณ์ น้ำอย่างใกล้ชิดรวมถึงจัดถุงยังชีพกระสอบทรายเพื่อนำไปช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบ จากอุทกภัย จนกว่าสถานการณ์จะคลี่คลายประชาชนสามารถแจ้งขอความช่วยเหลือได้ที่สายด่วนศูนย์บรรเทาสาธารณภัยกองทัพเรือ ๑๖๙ ตลอด ๒๔ ชม.

แหล่งที่มา : (https://news.ch๗.com/)

ข่าวที่ ๓ “น้องซิน” เด็กหญิง ๑๕ ขายแซนด์วิชสูตรโบราณ หารายได้ช่วงปิดเทอม

น.ส.ณัฐณิชา เอี่ยมคล้าย หรือ "น้องซิน" อายุ ๑๕ ปี นักเรียนโรงเรียนสุราษฎร์พิทยา ใช้เวลาช่วงปิดเทอมในการเรียนทำขนมและสร้างรายได้จากการขายแซนด์วิชน้ำสลัดสูตรโบราณที่มีรูปร่างเป็นสามเหลี่ยมห่อด้วยใบตอง และแซนด์วิชไส้แฮมที่ทำเป็นรูปดอกกุหลาบ โดยขายชิ้นละ ๑๐ บาท น้องซินเริ่มต้นจากการวาดรูปขายผ่านเฟซบุ๊กจนมีเงินเก็บ ก่อนตัดสินใจนำเงินเก็บไปเรียนทำขนมและลงทุนในการทำแซนด์วิชขาย โดยได้รับผลตอบรับที่ดีจากลูกค้า พ่อแม่ของน้องซินสนับสนุนการทำขนมและภูมิใจในความพยายามของลูก แม้หลังจากนี้น้องซินจะต้องทำขนมเฉพาะหลังเลิกเรียนและในวันหยุดเท่านั้น แต่ก็ยังมีการรับออเดอร์ผ่านเฟซบุ๊กชื่อ "Neung Ja" หรือโทร ๐๙๒-๕๗๙-๓๙๒๕ ซึ่งเป็นการสร้างรายได้ที่ดีในช่วงปิดเทอมและช่วยแบ่งเบาภาระของครอบครัวได้อย่างมีประสิทธิภาพ.

แหล่งที่มา : (https://www.thairath.co.th/news/๑๕๖๘๓๕๖) ๑๕ พ.ค. ๒๕๖๒

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สถานภาพและบทบาทของตน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ
รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณี และวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม. ๒/๒ เห็นคุณค่าในการปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ในฐานะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

บุคคลใดบุคคลหนึ่งย่อมมีสถานภาพของตนเองหลากหลายสถานภาพ ซึ่งการแสดงบทบาทของตนได้เหมาะสมกับสถานภาพ จะช่วยให้บุคคลนั้นสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุขและมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นในทิศทางที่ดี อันเป็นส่วนในการลดความขัดแย้งและปัญหาสังคม

๓. สาระการเรียนรู้

การปฏิบัติตนตามสถานภาพและบทบาท คือ การทำหน้าที่อย่างเหมาะสมตามสถานะที่ตนมีในสังคม เช่น นักเรียนต้องตั้งใจเรียนและเคารพกฎระเบียบ ลูกต้องแสดงความกตัญญูต่อพ่อแม่ เพื่อนต้องสนับสนุนกัน และสมาชิกในสังคมต้องปฏิบัติตามกฎหมายและไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น ทั้งนี้การทำตามบทบาทของตนเองอย่างมีความรับผิดชอบจะช่วยลดความขัดแย้งในสังคมและส่งเสริมความสงบเรียบร้อย

บุคคลใดบุคคลหนึ่งย่อมมีสถานภาพของตนเองหลากหลายสถานภาพ ซึ่งการแสดงบทบาทของตนได้เหมาะสมกับสถานภาพ จะช่วยให้บุคคลนั้นสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุขและมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นในทิศทางที่ดี อันเป็นส่วนในการลดความขัดแย้งและปัญหาสังคม

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกสถานภาพของตนทั้งสถานภาพที่ติดตัวมาแต่กำเนิดและสถานภาพที่ได้มาด้วยความรู้ความสามารถของบุคคล

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- กำหนดแนวทางการแสดงบทบาทตามสถานภาพของตนได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นคุณค่าของการแสดงบทบาทตามสถานภาพของตน ที่ส่งผลต่อการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

กำหนดแนวทางการแสดงบทบาทตามสถานภาพของตนได้ โดยเห็นคุณค่าของการแสดงบทบาทตามสถานภาพของตน ที่ส่งผลต่อการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม (๑.๑.๓ , ๑.๑.๔ , ๑.๔.๑ , ๒.๑.๑ , ๔.๒.๒ , ๔.๔.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. มีวินัย

๓.๑ ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สถานภาพและบทบาทของตน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน กำหนดแนวทางการแสดงบทบาทตามสถานภาพของตนได้ โดยเห็นคุณค่าของการแสดงบทบาทตามสถานภาพของตน ที่ส่งผลต่อการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม (๑.๑.๓ , ๑.๑.๔ , ๑.๔.๑ , ๒.๑.๑ , ๔.๒.๒ , ๔.๔.๑) **ด้านความรู้** บอกสถานภาพของตนทั้งสถานภาพที่ติดตัวมาแต่กำเนิดและสถานภาพที่ได้มาด้วยความรู้ความสามารถของบุคคล	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที)** ๑. ทบทวน เรื่อง สถานภาพและบทบาท โดยใช้คำถามดังนี้ ๑.๑ สถานภาพหมายถึงอะไร ๑.๒ สถานภาพมีกี่แบบ ๑.๓ บทบาทหมายถึงอะไร	๑. ทบทวน เรื่อง สถานภาพและบทบาท โดยตอบคำถาม ดังนี้ ๑.๑ สถานภาพ หมายถึง ตำแหน่งทางสังคมที่บุคคลได้รับจาการเป็นสมาชิกของสังคม ๑.๒ สถานภาพแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ (๑) สถานภาพที่ติดตัวมาแต่กำเนิด เช่น เป็นพ่อ เป็นแม่ เป็นลูก เป็นหลาน เป็นคนไทย เป็นต้น และ(๒) สถานภาพที่ได้มาด้วยการใช้ความรู้ความสามารถของบุคคล เช่น เป็นครู เป็นนักเรียน เป็นแพทย์ เป็นต้น ๑.๓ บทบาท หมายถึง การปฏิบัติและแสดงพฤติกรรมตามสถานภาพ โดยสถานภาพและบทบาทเป็นสิ่งที่ควบคู่กัน “สถานภาพ” เป็นตัวกำหนดว่าใครเป็นใคร มีตำแหน่งหน้าที่อย่างไร ส่วน “บทบาท” เป็นตัวกำหนดว่าผู้อยู่	สื่อ PowerPoint เรื่อง สถานภาพและบทบาทของตน	ใบงานที่ ๔ เรื่อง สถานภาพและบทบาทของฉัน ของฉัน	๑. ตรวจใบงานที่ ๔ เรื่อง สถานภาพและบทบาทของฉัน / ใบงานที่ ๔ เรื่อง สถานภาพและบทบาทของฉัน ๒. สังเกตพฤติกรรมการเรียน / แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สถานภาพและบทบาทของตน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ด้านทักษะกระบวนการ กำหนดแนวทางการแสดงบทบาทตามสถานภาพของตนได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** เห็นคุณค่าของการแสดงบทบาทตามสถานภาพของตน ที่ส่งผลต่อการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๓. มีวินัย ๓.๑ ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม	๑.๔ หากทุกคนแสดงบทบาทตามสถานภาพของตนจะส่งผลดีต่อสังคมอย่างไร	ในสถานภาพนั้นควรปฏิบัติตนอย่างไร จึงจะเหมาะสมกับสถานภาพ บทบาทและสถานภาพจะทำให้การกระทำระหว่างกันของสมาชิกในสังคมดำเนินไปอย่างสอดคล้อง และช่วยให้การดำรงชีวิตในสังคมประชาธิปไตยเป็นไปอย่างราบรื่น ๑.๔ การแสดงบทบาทตามสถานภาพของตน ช่วยให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีในสังคม ลดความขัดแย้งและปัญหาสังคม			
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. นักเรียนดูวีดิทัศน์นิทาน เรื่อง เด็กเลี้ยงแกะ	๑. นักเรียนดูวีดิทัศน์นิทาน เรื่อง เด็กเลี้ยงแกะ แล้วอภิปรายร่วมกัน ดังนี้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สถานภาพและบทบาทของตน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	 (https://youtu.be/LbNxt๔syqmo?si=kYLdYblX๙S๒๑CA๖๗) (๑.๒๔ นาที) แล้วอภิปรายร่วมกัน ดังนี้ ๑.๑ สถานภาพของเด็กในเรื่อง คืออะไร ๑.๒ เด็กในเรื่องต้องแสดงบทบาทอย่างไร ๑.๓ เด็กในเรื่องแสดงบทบาทไม่เหมาะสมอย่างไร ๑.๔ ผลของการแสดงบทบาทไม่เหมาะสมของเด็กคนนี้ เกิดผลเสียอย่างไร	๑.๑ เป็นคนดูแลแกะ ๑.๒ ดูแลแกะและไม่ให้หมาป่ามากินแกะ ๑.๓ ตะโกนร้องโกหกว่าหมาป่ามากินแกะ ๑.๔ เด็กเลี้ยงแกะเดือดร้อน ไม่มีใครเชื่อถืออีกต่อไปเนื่องจากการโกหกทำให้คนในหมู่บ้านตกใจ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สถานภาพและบทบาทของตน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๒. นักเรียนดูวีดิทัศน์นิทานพื้นบ้าน เรื่อง กล่องข้าวน้อยฆ่าแม่ 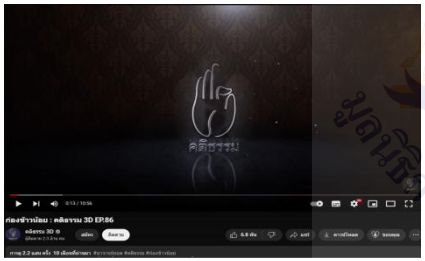 (https://youtu.be/EUHOsXeuhPI?si=XnXWUEsMs-o๖lShU) (๑๐:๕๖ นาที) ตัดต่อคลิปตามที่ครูเลือกให้เหลือ ๓ - ๕ นาที แล้วอภิปรายร่วมกัน ดังนี้ ๒.๑ สถานภาพของชายในเรื่อง คืออะไร ๒.๒ ชายในเรื่องต้องแสดงบทบาทอย่างไร ๒.๓ ชายในเรื่องแสดงบทบาทไม่เหมาะสมอย่างไร	เกิดความวุ่นวาย ๒. นักเรียนดูวีดิทัศน์นิทาน เรื่อง เรื่อง กล่องข้าวน้อยฆ่าแม่ แล้วอภิปรายร่วมกัน ดังนี้ ๒.๑ ลูก ๒.๒ รักและเคราพแม่ ๒.๓ ทำร้ายแม่จนถึงแก่ความตาย			

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สถานภาพและบทบาทของตน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๒.๔ ผลของการแสดงบทบาทไม่เหมาะสมของชายคนนี้ เกิดผลเสียอย่างไร ๓. อภิปรายร่วมกัน โดยครูถามว่าทำไมแต่ละคนต้องแสงบทบาทให้เหมาะสมกับสถานภาพ	๒.๔ แม่เสียชีวิต ตนเองเสียใจมาก ๓. เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีในสังคม ลดความขัดแย้งและลดปัญหาสังคม			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนทำใบงานสถานภาพและบทบาทของฉัน ๒. สถานภาพของฉันที่ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิด คือ ๒.๑ ที่ผ่านมาฉันแสดงบทบาทตามสถานภาพได้เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร	๑. นักเรียนทำใบงานสถานภาพและบทบาทของฉัน ๒. เป็นลูก ๒.๑ ฉันปฏิบัติได้เหมาะสม : ในการเชื่อฟังพ่อแม่ เมื่อพ่อแม่ให้คำแนะนำหรือสอนให้ทำอะไร ฉันจะรับฟังและพยายามทำตามคำแนะนำ เช่น เมื่อพ่อแม่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเคารพผู้อื่น ฉันจะพยายามทำให้ดีที่สุดในการฟังและเข้าใจความคิดเห็นของคนรอบข้าง ฉันปฏิบัติได้ไม่เหมาะสม: แม้ฉันจะเชื่อฟังพ่อแม่ แต่			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สถานภาพและบทบาทของตน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		เมื่อมันเกี่ยวกับงานบ้านฉันมักจะไม่ช่วยทำงานบ้าน เช่น การกวาดบ้านหรือล้างจาน โดยมักจะหาข้ออ้างหรือบอกว่าฉันไม่มีเวลา ทำให้พ่อแม่ต้องทำงานหนักจากการต้องรับผิดชอบงานบ้านทั้งหมด			
	๒.๒ ต่อไปนี้ฉันจะแสดงบทบาทให้เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ โดยปฏิบัติ ดังนี้	๒.๒ การที่ฉันปฏิบัติได้เหมาะสม : ฉันจะเชื่อฟังพ่อแม่มากยิ่งขึ้น เช่น ฉันจะให้ความเคารพผู้อื่นโดยการฟังความคิดเห็นของคนรอบข้างและไม่พูดขัดจังหวะในการสนทนา และฉันจะปรับปรุงตนเองตามคำแนะนำของพ่อแม่ ทั้งยังช่วยแบ่งเบาภาระต่างๆของพ่อแม่เท่าที่ทำได้ การที่ฉันปฏิบัติได้ไม่เหมาะสม: ฉันจะตั้งใจช่วยงานบ้านมากขึ้น เช่น การกวาดบ้านและล้างจาน และจะหยุดหาข้ออ้างเพื่อแบ่งเบาภาระของพวกท่าน โดยที่พวกท่านไม่ต้องบอกหรือขอให้ช่วยเลย			
	๒.๓ การแสดงบทบาทที่เหมาะสมของฉัน ส่งผลต่อตนเองและผู้อื่นอย่างไร	๒.๓ การแสดงบทบาทที่เหมาะสมช่วยทำให้ฉันรู้สึกมั่นใจและมีความรับผิดชอบในตนเองมากขึ้น			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สถานภาพและบทบาทของตน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		ซึ่งส่งผลให้ครอบครัวมีความสุขและลดปัญหาในสังคม			
	๓. สถานภาพของฉันที่ได้มาจากการใช้ความรู้ความสามารถ คือ	๓. เป็นนักเรียน			
	๓.๑ ที่ผ่านมาฉันแสดงบทบาทตามสถานภาพได้เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร	๓.๑ ฉันปฏิบัติได้เหมาะสม: ในเรื่องความตั้งใจเรียน ฉันจะทบทวนเนื้อหาที่เรียนในห้อง เพื่อให้มั่นใจว่าฉันเข้าใจทุกอย่างอย่างชัดเจน ฉันปฏิบัติได้ไม่เหมาะสม: ในเรื่องการบ้าน ที่ฉันมักไม่ทำการบ้าน ซึ่งเกิดจากหลายสาเหตุ เช่น บางครั้งฉันรู้สึกขี้เกียจหรือไม่สนใจในเนื้อหาที่ฉันทบทวนมาแล้ว ทำให้ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการบ้านที่ได้รับ และบ่อยครั้งฉันก็จะรอจนถึงวันส่งงานที่จะต้องส่ง ทำให้ฉันต้องเร่งรีบและทำงานไม่เสร็จตามที่ตั้งใจไว้			
	๓.๒ ต่อไปนี้ฉันจะแสดงบทบาทให้เหมาะสมอย่าง	๓.๒ การที่ฉันปฏิบัติได้เหมาะสม: ฉันจะตั้งใจ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สถานภาพและบทบาทของตน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	สม่ำเสมอ โดยปฏิบัติ ดังนี้ ๓.๓ การแสดงบทบาทที่เหมาะสมของฉัน ส่งผลต่อตนเองและผู้อื่นอย่างไร	เรียนมากขึ้น โดยจัดตารางเวลาในการทบทวนบทเรียนอย่างเป็นระบบ เช่น เวลาว่างก็ทบทวน เวลาพักก็พักผ่อน โดยแบ่งเวลาให้ไม่มากเกินไปหรือไม่น้อยเกินไป การที่ฉันปฏิบัติได้ไม่เหมาะสม: ฉันเริ่มต้นด้วยการตั้งเวลาในการทำการบ้านทุกวัน เพื่อให้มีระเบียบและไม่รู้สึกเร่งรีบ นอกจากนี้ฉันยังให้ความสำคัญกับเนื้อหา โดยตั้งใจทบทวนและศึกษาเพิ่มเติมอีกเพื่อให้เข้าใจได้ดีขึ้น ๓.๓ แสดงให้เห็นว่าฉันมีความรับผิดชอบและมีความตั้งใจ นอกจากนี้ยังเป็นตัวอย่างที่ดีให้เพื่อน ๆ อีกด้วย			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. สนทนาร่วมกันว่า การแสดงบทบาทตามสถานภาพของตนส่งผลดีอย่างไร	๑. สนทนาร่วมกันว่า การแสดงบทบาทตามสถานภาพของตน ช่วยให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีในสังคม ลดความขัดแจง และปัญหาสังคม			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง สถานภาพและบทบาทของตน

๒) ใบงานที่ ๔ เรื่อง สถานภาพและบทบาทของฉัน

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๔ เรื่อง สถานภาพและบทบาทของฉัน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกสถานภาพของตนทั้งสถานภาพที่ติดตัวมาแต่กำเนิดและสถานภาพที่ได้มาด้วยความรู้ความสามารถของบุคคล **ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)** - กำหนดแนวทางการแสดงบทบาทตามสถานภาพของตนได้ **คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - เห็นคุณค่าของการแสดงบทบาทตามสถานภาพของตนที่ส่งผลต่อการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม **สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)** **-** กำหนดแนวทางการแสดงบทบาทตามสถานภาพของตนได้ โดยเห็นคุณค่าของการแสดงบทบาทตามสถานภาพของตน ที่ส่งผลต่อการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม (๑.๑.๓ , ๑.๑.๔ , ๑.๔.๑ , ๒.๑.๑ , ๔.๒.๒ , ๔.๔.๑)	ตรวจใบงานที่ ๔ เรื่อง สถานภาพและบทบาทของฉัน	ใบงานที่ ๔ เรื่อง สถานภาพและบทบาทของฉัน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีวินัย ๓.๑ ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง สถานภาพและบทบาทของตน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. บอกสถานภาพของฉันที่ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิด	บอกสถานภาพของฉันที่ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิดได้ถูกต้อง	-	-
๑.๑ อธิบายว่าที่ผ่านมาฉันแสดงบทบาทตามสถานภาพได้เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร	อธิบายว่าที่ผ่านมาฉันแสดงบทบาทตามสถานภาพได้เหมาะสมหรือไม่ อย่างไรได้ถูกต้อง มีการ ขยายความให้มีความ เข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายว่าที่ผ่านมาฉันแสดงบทบาทตามสถานภาพได้เหมาะสมหรือไม่ อย่างไรได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายว่าที่ผ่านมาฉันแสดงบทบาทตามสถานภาพได้เหมาะสมหรือไม่ อย่างไรได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจ
๑.๒ อธิบายว่าต่อไปนี้ฉันจะแสดงบทบาทให้เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ โดยปฏิบัติ ดังนี้	อธิบายว่าต่อไปนี้ฉันจะแสดงบทบาทให้เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ โดยปฏิบัติดังนี้ ได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายว่าต่อไปนี้ฉันจะแสดงบทบาทให้เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ โดยปฏิบัติดังนี้ ได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายว่าต่อไปนี้ฉันจะแสดงบทบาทให้เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ โดยปฏิบัติดังนี้ ได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจ
๑.๓ อธิบายว่าการแสดงบทบาทที่เหมาะสมของฉัน ส่งผลต่อตนเองและผู้อื่นอย่างไร	อธิบายว่าการแสดงบทบาทที่เหมาะสมของฉัน ส่งผลต่อตนเองและผู้อื่นอย่างไร ได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายว่าการแสดงบทบาทที่เหมาะสมของฉัน ส่งผลต่อตนเองและผู้อื่นอย่างไร ได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ ยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายว่าการแสดงบทบาทที่เหมาะสมของฉัน ส่งผลต่อตนเองและผู้อื่นอย่างไร ได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจ
๒. บอกสถานภาพที่ได้มาด้วยการใช้ความรู้ความสามารถของฉัน	บอกสถานภาพที่ได้มาด้วยการใช้ความรู้ความสามารถของฉัน ได้ถูกต้อง	-	-

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๒.๑ อธิบายว่าที่ผ่านมาฉันแสดงบทบาทตามสถานภาพได้เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร	อธิบายว่าที่ผ่านมาฉันแสดงบทบาทตามสถานภาพได้เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร ได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายว่าที่ผ่านมาฉันแสดงบทบาทตามสถานภาพได้เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร ได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายว่าที่ผ่านมาฉันแสดงบทบาทตามสถานภาพได้เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร ได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจ
๒.๒ อธิบายว่าต่อไปนี้ฉันจะแสดงบทบาทให้เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ โดยปฏิบัติ ดังนี้	อธิบายว่าต่อไปนี้ฉันจะแสดงบทบาทให้เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ โดยปฏิบัติดังนี้ ได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายว่าต่อไปนี้ฉันจะแสดงบทบาทให้เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ โดยปฏิบัติดังนี้ ได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายว่าต่อไปนี้ฉันจะแสดงบทบาทให้เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ โดยปฏิบัติดังนี้ ได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจ
๒.๓ อธิบายว่าการแสดงบทบาทที่เหมาะสมของฉัน ส่งผลต่อตนเองและผู้อื่นอย่างไร	อธิบายว่าการแสดงบทบาทที่เหมาะสมของฉัน ส่งผลต่อตนเองและผู้อื่นอย่างไร ได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายว่าการแสดงบทบาทที่เหมาะสมของฉัน ส่งผลต่อตนเองและผู้อื่นอย่างไร ได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ ยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายว่าการแสดงบทบาทที่เหมาะสมของฉัน ส่งผลต่อตนเองและผู้อื่นอย่างไร ได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๙ - ๒๔ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๑๓ - ๑๘ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๑ - ๑๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม			ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๑ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตกีฬาและนันทนาการ ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๔ เรื่อง สถานภาพและบทบาทของฉัน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ เรื่อง สถานภาพและบทบาทของตน
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. สถานภาพของฉันที่ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิด คือ

.....

๑.๑ ที่ผ่านมาฉันแสดงบทบาทตามสถานภาพ ได้เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๑.๒ ต่อไปฉันจะแสดงบทบาทให้เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ โดยปฏิบัติ ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๑.๓ การแสดงบทบาทที่เหมาะสมของฉัน ส่งผลดีต่อตนเองและผู้อื่นอย่างไร

.....

.....

๒. สถานภาพของฉันที่ได้มาจากการใช้ความรู้ความสามารถ คือ

.....

๒.๑ ที่ผ่านมาฉันแสดงบทบาทตามสถานภาพ ได้เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒.๒ ต่อไปฉันจะแสดงบทบาทให้เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ โดยปฏิบัติ ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒.๓ การแสดงบทบาทที่เหมาะสมของฉัน ส่งผลดีต่อตนเองและผู้อื่นอย่างไร

.....

.....

เฉลย ใบงานที่ ๔ เรื่อง สถานภาพและบทบาทของฉัน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ เรื่อง สถานภาพและบทบาทของตน
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. สถานภาพของฉันที่ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิด คือ

เป็นลูก

๑.๑ ที่ผ่านมาฉันแสดงบทบาทตามสถานภาพ ได้เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

- ฉันปฏิบัติได้เหมาะสม : ในการเชื่อฟังพ่อแม่ เมื่อพ่อแม่ให้คำแนะนำหรือสอนให้ทำอะไร ฉันจะรับฟังและพยายามทำตามคำแนะนำ เช่น เมื่อพ่อแม่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเคารพผู้อื่น ฉันจะพยายามทำให้ดีที่สุดในการฟังและเข้าใจความคิดเห็นของคนรอบข้าง

- ฉันปฏิบัติได้ไม่เหมาะสม: แม้ว่าฉันจะเชื่อฟังพ่อแม่ แต่เมื่อมันเกี่ยวกับงานบ้านฉันมักจะไม่ช่วยทำงานบ้าน เช่น การกวาดบ้านหรือล้างจาน โดยมักจะหาข้ออ้างหรือบอกว่าฉันไม่มีเวลา ทำให้พ่อแม่ต้องทำงานหนักจากการต้องรับผิดชอบงานบ้านทั้งหมด

๑.๒ ต่อไปฉันจะแสดงบทบาทให้เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ โดยปฏิบัติ ดังนี้

- การที่ฉันปฏิบัติได้เหมาะสม : ฉันจะเชื่อฟังพ่อแม่มากยิ่งขึ้น เช่น ฉันจะให้ความเคารพผู้อื่นโดยการฟังความคิดเห็นของคนรอบข้างและไม่พูดขัดจังหวะในการสนทนา และฉันจะปรับปรุงตนเองตามคำแนะนำของพ่อแม่ ทั้งยังช่วยแบ่งเบาภาระต่างๆของพ่อแม่เท่าที่ทำได้

- การที่ฉันปฏิบัติได้ไม่เหมาะสม: ฉันจะตั้งใจช่วยงานบ้านมากขึ้น เช่น การกวาดบ้านและล้างจาน และจะหยุดหาข้ออ้างเพื่อแบ่งเบาภาระของพวกท่าน โดยที่พวกท่านไม่ต้องบอกหรือขอให้ช่วยเลย

๑.๓ การแสดงบทบาทที่เหมาะสมของฉัน ส่งผลดีต่อตนเองและผู้อื่นอย่างไร

การแสดงบทบาทที่เหมาะสมช่วยทำให้ฉันรู้สึกมั่นใจและมีความรับผิดชอบในตนเองมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้ครอบครัวมีความสุขและลดปัญหาในสังคม

๒. สถานภาพของฉันที่ได้มาจากการใช้ความรู้ความสามารถ คือ

เป็นนักเรียน

๒.๑ ที่ผ่านมาฉันแสดงบทบาทตามสถานภาพได้เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

- ฉันปฏิบัติได้เหมาะสม: ในเรื่องความตั้งใจเรียน โดยเวลากินข้าวหรือทุกเวลาฉันจะทบทวนเนื้อหาที่เรียนในห้องเพื่อให้มั่นใจว่าฉันเข้าใจทุกอย่างอย่างชัดเจน

- ฉันปฏิบัติได้ไม่เหมาะสม: ในเรื่องการบ้าน ที่ฉันมักไม่ทำการบ้าน ซึ่งเกิดจากหลายสาเหตุ เช่น บางครั้งฉันรู้สึกขี้เกียจหรือไม่สนใจในเนื้อหาที่ฉันทบทวนมาแล้ว ทำให้ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการบ้านที่ได้รับ และบ่อยครั้งฉันก็จะรอจนถึงวันส่งงานที่จะต้องส่ง ทำให้ฉันต้องเร่งรีบและทำงานไม่เสร็จตามที่ตั้งใจไว้

๒.๒ ต่อไปฉันจะแสดงบทบาทให้เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ โดยปฏิบัติ ดังนี้

- การที่ฉันปฏิบัติได้เหมาะสม: ฉันจะตั้งใจเรียนมากขึ้น โดยจัดตารางเวลาในการทบทวนบทเรียนอย่างเป็นระบบ เช่น เวลาว่างก็ทบทวน เวลาพักก็พักผ่อน โดยแบ่งเวลาให้ไม่มากเกินไปหรือไม่น้อยเกินไป

- การที่ฉันปฏิบัติได้ไม่เหมาะสม: ฉันเริ่มต้นด้วยการตั้งเวลาในการทำการบ้านทุกวัน เพื่อให้มีระเบียบและไม่รู้สึกเร่งรีบ นอกจากนี้ฉันยังให้ความสำคัญกับเนื้อหา โดยตั้งใจทบทวนและศึกษาเพิ่มเติมอีก เพื่อให้เข้าใจได้ดีขึ้น

๒.๓ การแสดงบทบาทที่เหมาะสมของฉัน ส่งผลดีต่อตนเองและผู้อื่นอย่างไร

แสดงให้เห็นว่าฉันมีความรับผิดชอบและมีความตั้งใจ นอกจากนี้ยังเป็นตัวอย่างที่ดีให้เพื่อน ๆ อีกด้วย

สถานศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สิทธิและเสรีภาพ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ
รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณี และวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม. ๒/๒ เห็นคุณค่าในการปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ในฐานะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ประชาชนชาวไทยมีสิทธิและเสรีภาพอย่างเท่าเทียม ที่จะกระทำการใด ๆ ที่ไม่ผิดกฎหมาย ไม่สร้างความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น ไม่เป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยและเสียธรรมอันดีของประชาชน ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่นและไม่สร้างความเกลียดชังในสังคม

๓. สาระการเรียนรู้

สิทธิ คือ อำนาจที่บุคคลพึงมีหรือกระทำใด โดยได้รับการรับรองและคุ้มครองตามกฎหมาย

เสรีภาพ คือ ความอิสระที่บุคคลมีในการกระทำหรือการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ โดยไม่ถูกจำกัดหรือขัดขวางจากรัฐหรือบุคคลอื่น ตราบที่ไม่ขัดต่อกฎหมายหรือละเมิดสิทธิ์ของผู้อื่น

ประชาชนชาวไทยมีสิทธิและเสรีภาพอย่างเท่าเทียม ที่จะกระทำการใด ๆ ที่ไม่ผิดกฎหมาย ไม่สร้างความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น ไม่เป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยและเสียธรรมอันดีของประชาชน ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่นและไม่สร้างความเกลียดชังในสังคม

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกความหมายของสิทธิและเสรีภาพได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์สิทธิและเสรีภาพจากสถานการณ์ที่กำหนด

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนตามสิทธิและเสรีภาพ

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์สิทธิและเสรีภาพจากสถานการณ์ที่กำหนด โดยเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนตามสิทธิและเสรีภาพ (๑.๑.๑ , ๑.๑.๔ , ๑.๔.๑ , ๒.๑.๑ , ๔.๒.๒ , ๔.๓.๑ , ๔.๔.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓.มีวินัย

๓.๑ ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๔.ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖.มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สิทธิและเสรีภาพ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์สิทธิและเสรีภาพจากสถานการณ์ที่กำหนดโดยเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนตามสิทธิและเสรีภาพ (๑.๑.๑ , ๑.๑.๔ , ๑.๔.๑ , ๒.๑.๑ , ๔.๒.๒ , ๔.๓.๑ , ๔.๔.๑) **ด้านความรู้** บอกความหมายของสิทธิและเสรีภาพได้ **ด้านทักษะกระบวนการ** วิเคราะห์สิทธิและเสรีภาพจากสถานการณ์ที่กำหนด	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๔ นาที)** ๑. นักเรียนดูวิดิทัศน์ เรื่อง ลุงยอมเก็บขยะ ที่มา : (https://fb.watch/ulLw๔๙u_-o/) (๓.๑๗ นาที) ๒. ครูให้นักเรียนสะท้อนความรู้สึกจากการรับชมวิดิทัศน์	๑. นักเรียนดูวิดิทัศน์ เรื่อง ลุงยอมเก็บขยะ ๒. นักเรียนสะท้อนความรู้สึกหลังจากรับชมวิดิทัศน์ (รู้สึกกังวล เพราะขยะนอกจากไหม้ได้แล้วยังเป็นแหล่งเพาะเชื้อโรค ที่ส่งผลต่อสุขภาพของคนในบ้านและชุมชน ดังนั้นลุงควรหาวิธีเก็บขยะให้ถูกต้องเพื่อความปลอดภัยของตนเองและคนในชุมชน)	สื่อ PowerPoint เรื่อง สิทธิและเสรีภาพ	ใบงานที่ ๕ เรื่อง สิทธิและเสรีภาพของเรา	๑. ตรวจใบงานที่ ๕ เรื่อง สิทธิและเสรีภาพของเรา / ใบงานที่ ๕ เรื่อง สิทธิและเสรีภาพของเรา ๒. สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน / แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สิทธิและเสรีภาพ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม เห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนตามสิทธิและเสรีภาพ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๓. มีวินัย ๓.๑ ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบใน	**ขั้นสอน (๑๕ นาที)** ๑. อภิปรายร่วมกัน ดังนี้ ๑.๑ ลุง เก็บขยะมาสะสมในบ้านตนเองได้หรือไม่อย่างไร ๑.๒ การเก็บสะสมขยะไว้ที่บ้านของลุง ส่งผลเสียต่อผู้อื่นอย่างไร ๑.๓ ครูชี้แจง ว่า ลุงมี เสรีภาพ ในการเลือกอาชีพ เก็บของเก่าขาย ลุงมี เสรีภาพ ในบ้านของตนเอง จะเก็บอะไรในบ้านของตนก็ได้ ๑.๔ นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่าการกระทำของลุงละเมิดสิทธิของเพื่อนบ้านอย่างไร ๒. นักเรียนคิดว่า สิทธิ หมายถึงอะไร	๑. นักเรียนอภิปรายร่วมกัน โดยใช้แนวคำตอบ ดังนี้ ๑.๑ ได้ แต่ต้องไม่ล้นเกินออกมานอกบ้าน ๑.๒ ขวางทางเดินของเพื่อนบ้านและส่งกลิ่นรบกวนเพื่อนบ้าน เพื่อนบ้านกังวลว่าจะเกิดไฟไหม้ ๑.๓ นักเรียนรับฟังคำชี้แจงจากครู ๑.๔ ละเมิดสิทธิ ของเพื่อนบ้านในการอยู่อาศัยอย่างสงบสุขในบ้านของตนเอง ๒. สิทธิ คือ เราสามารถทำอะไรก็ได้ตามใจชอบ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สิทธิและเสรีภาพ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
การปฏิบัติหน้าที่การงาน	ครูชี้แจงเพิ่มเติมว่า สิทธิ คือ อำนาจที่บุคคลพึงมีหรือกระทำใด โดยได้รับการรับรองและคุ้มครองตามกฎหมาย ๓. นักเรียนคิดว่า เสรีภาพ หมายถึงอะไร ครูชี้แจงเพิ่มเติมว่า เสรีภาพ คือ ความอิสระที่บุคคลมีในการกระทำหรือการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ โดยไม่ถูกจำกัดหรือขัดขวางจากรัฐหรือบุคคลอื่น ตราบที่ไม่ขัดต่อกฎหมายหรือละเมิดสิทธิ์ของผู้อื่น	นักเรียนคิดว่า เสรีภาพ หมายถึง การที่เราจะไปทำอะไรก็ได้ตามที่เราต้องการ โดยไม่มีใครห้ามหรือบังคับ ๓. นักเรียนรับฟังครูชี้แจงเพิ่มเติม			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๓ นาที) ๑. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๓ – ๔ คน เล่นเกมใช่หรือ ไม่ ให้นักเรียนนำข้อความที่ครูอ่านแล้วไปปรึกษากันว่าข้อความนั้นเป็นข้อความที่ถูกต้องหรือไม่ โดยชูป้ายคำว่า “ใช่” / “ไม่ใช่” เมื่อครูให้สัญญานให้ตอบ และขณะเล่นเกมให้นักเรียนเขียนคำว่า“ใช่” / “ไม่ใช่” และบันทึกความรู้ลงในใบงาน	๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๓ – ๔ คน เล่นเกมใช่หรือ ไม่ โดยนักเรียนนำข้อความที่ครูอ่านแล้วไปปรึกษากันว่าข้อความนั้นเป็นข้อความที่ถูกต้องหรือไม่ โดยชูป้ายคำว่า “ใช่” / “ไม่ใช่” เมื่อครูให้สัญญานให้ตอบ และขณะเล่นเกมให้นักเรียนเขียนคำว่า “ใช่” / “ไม่ใช่”และบันทึกความรู้ลงในใบงาน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สิทธิและเสรีภาพ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๑.๑ นักเรียนมีเสรีภาพในการแต่งตัว การให้นักเรียนแต่งชุดนักเรียนมาโรงเรียน เป็นการละเมิดเสรีภาพของนักเรียน ครูเฉลย ไม่ใช่ ครูอธิบายเพิ่มเติมว่านักเรียนมีเสรีภาพในการแต่งตัวก็จริง แต่การมาโรงเรียน มีกฎระเบียบที่นักเรียนต้องปฏิบัติ ในวันหยุดนัดเรียนจะแต่งกายอย่างไรก็ได้ตามความเหมาะสม ที่ไม่สร้างความเดือดร้อนเสียหายแก่ตนเองและสังคม นักเรียนมีเสรีภาพในการแต่งตัวสามารถเลือก แบบเสื้อผ้า รองเท้า กระเป๋า ตามที่ชอบได้ แต่ต้องคำนึงถึงกาลเทศะด้วย เช่น ซื้อไปทำบุญที่วัดหรือไปร่วมงานฌาปนกิจ นักเรียนจะต้องแต่งกายให้เหมาะสม	๑.๑ ตอบ ไม่ใช่			
	๑.๒ บอยอายุ ๑๕ ปี ครอบครัวของบอยเปิดร้านอาหารและแม่ต้องการให้บอยช่วยขับรถซื้อวัตถุดิบ	๑.๒ ตอบ ไม่ใช่			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สิทธิและเสรีภาพ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ในการทำอาหาร จึงพาบ่อยไปทำใบขับขี่รถจักรยานยนต์ และรถยนต์ บอยมีสิทธิทำใบขับขี่รถจักรยานยนต์และรถยนต์ใช่หรือไม่ ครูเฉลย ไม่ใช่ ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า บุคคลสามารถทำใบขับขี่รถจักรยานยนต์ได้เมื่ออายุ ๑๕ ปี และใบขับขี่รถจักรยานยนต์ได้เมื่ออายุ ๑๘ ปี ๑.๓ โก้อายุ ๑๘ ปี ขับจักรยานยนต์ไปที่ต่างๆได้แม้ว่าไม่มีใบขับขี่ เพราะโก้ไม่เคยเอารถไปทำอะไรที่ไม่ดี วันนี้ขับรถจักรยานยนต์ของที่บ้าน ไปรับเพื่อนไปเที่ยวในช่วงเวลาที่ต้องไปโรงเรียนแล้วไปเฉี่ยวชน พ่อแม่ของโก้มีความผิดตามกฎหมายด้วยใช่หรือไม่ตามปกติพ่อแม่อนุญาตให้โก้ใช้จักรยานยนต์ของที่บ้าน ครูเฉลย ใช่	๑.๓ ตอบ ใช่			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สิทธิและเสรีภาพ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า ผู้เยาว์ไม่มีใบขับขี่ พ่อแม่รู้ดีว่าลูกขับขี่รถจักรยานยนต์ได้ และเคยเห็นลูกขับรถจักรยานยนต์ออกนอกบ้าน แต่พ่อแม่ปล่อยปะละเลยไม่ห้าม รวมทั้งเมื่อเกิดอุบัติเหตุ เป็นช่วงเวลาที่ต้องไปโรงเรียนซึ่งเป็นความดูแลของพ่อแม่ที่ต้องให้ลูกไปโรงเรียน ดังนั้นพ่อแม่จะปฏิเสธความรับผิดชอบไม่ได้ เพราะการปล่อยของแม่ ยอมเสี่ยงต่ออุบัติเหตุหรือเกิดอันตรายต่อบุคคลหรือทรัพย์สิน ของผู้อื่นได้ง่าย ๑.๔ แก้วอายุ ๑๔ ปี แม่ของแก้วเป็นลูกจ้างร้านก๋วยเตี๋ยว มีหน้าที่ล้างชามก๋วยเตี๋ยว ร้านนี้เปิดขายตอนกลางคืนเริ่มขายตั้งแต่ ๕ โมงเย็น ปิดเวลา ๕ ทุ่ม เจ้าของร้านบอกแม่ว่าให้หาคนมาช่วยล้างชามได้ แก้วไม่สามารถไปช่วยแม่ล้างชาม จนถึงเวลาร้านปิดได้ใช่หรือไม่	๑.๔ ตอบ ใช่			

สำนักวิทยาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สิทธิและเสรีภาพ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ครูเฉลย ใช่ ครูอธิบายเพิ่มเติมว่าการจ้างแรงงานเด็ก ห้ามจ้างแรงงานเด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปีทำงานโดยเด็ดขาด การจ้างเด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปีนายจ้างต้องแจ้งต่อพนักงานตรวจแรงงานภายใน ๑๕ วัน ๑.๕ เกรต้า ธันเบิร์ก นักเคลื่อนไหวด้านสิ่งแวดล้อมของชาวสวีเดน ที่ทั่วโลกให้ความสนใจการเคลื่อนไหว เพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของเธอ เธอเรียกร้องให้ผู้คนเปลี่ยนแปลงตนเองเพื่อโลก เธอเริ่มประท้วงตั้งแต่ปี ๒๐๑๘ เรียนอยู่เกรดา (ม.๓) โดยประท้วงหน้าอาคารรัฐสภาสวีเดน เธอนั่งอยู่ที่นั่นตั้งแต่เช้าจนถึงเย็นสัปดาห์ละ ๑ วัน นาน ๓ สัปดาห์ เธอเรียกร้องให้รัฐบาลดำเนินการควบคุมการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดสภาวะโลกร้อน การประท้วงของ เกรต้า ธันเบิร์ก เป็นสิทธิตามกฎหมายหรือไม่	๑.๕ ตอบ ใช่			

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มหาวิทยาลัยทางไกลพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สิทธิและเสรีภาพ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ครูเฉลย ใช่ ครูอธิบายเพิ่มเติมว่ากฎหมายสิทธิเด็ก กำหนดสิทธิในการมีส่วนร่วม มีสิทธิ์ที่จะแสดงออกและแสดงความคิดเห็นต่อสังคมในเรื่องที่มีผลกระทบกับเด็ก กรณีนี้เด็กและเยาวชนไทยได้เข้าร่วมเคลื่อนไหว ทางด้านสิ่งแวดล้อมที่ได้รับแรงบันดาลใจจาก เกรต้า ธันเบิร์ก โดยรณรงค์ เพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลตระหนักถึงวิกฤตสภาพภูมิอากาศและผลักดันให้มีนโยบายจดการปล่อยมลพิษและรักษาสิ่งแวดล้อม ๑.๖ การใช้งานโซเชียลมีเดียของแต่ละคน โดยตั้งเป็นกลุ่มปิดหรือตั้งค่าเป็นแบบเฉพาะเพื่อน ถือเป็นพื้นที่ส่วนตัวที่มีสิทธิและเสรีภาพในการใช้งาน ซึ่งสามารถ โพสต์รูปภาพใดก็ได้หรือแสดงความคิดเห็นอย่างไรก็ได้ เพราะไม่ได้เปิดเป็นสาธารณะใช่หรือไม่	๑.๖ ตอบ ไม่ใช่			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สิทธิและเสรีภาพ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ครูเฉลย ไม่ใช่ ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า ถ้าแม้จะตั้งค่าเป็นแบบเฉพาะเพื่อนหรือกลุ่มปิดก็ตาม อาจมีโอกาสที่เพื่อนบางคนหรือสมาชิกที่อยู่ในกลุ่มแคปรูปหรือข้อความออกมาเผยแพร่ ส่งต่อ เปิดเผยต่อสาธารณะได้ หากเป็นรูปภาพหรือข้อความที่ละเมิดผู้อื่นก็มีความผิดตามกฎหมาย ๑.๗ บี เป็นวัยรุ่นชอบฟังเพลงเป็นชีวิตจิตใจ ทุกวันหยุดเขาจะเปิดเพลงออกทางลำโพงเพื่อความบันเทิงสนุกสนาน บางครั้งก็ฝึกร้องเพลงโดยใช้ไมโครโฟนเพราะตั้งใจว่าจะไปแข่งประกวดร้องเพลง เพื่อนข้างบ้านขอให้ลดเสียงเบาลงหน่อย แต่บีไม่ลดเสียงเพราะถ้าเสียงเบาลงจะไม่สนุก ครูเฉลย ไม่ใช่	๑.๗ ตอบ ไม่ใช่			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สิทธิและเสรีภาพ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า หากข้างบ้านเปิดเพลงเสียงดังรบกวนก่อให้เกิดความร้อนรำคาญ สร้างความเสียหายต่อสิทธิในการอยู่อาศัยอย่างสงบในบ้านเรือนของผู้อื่น หากเตือนแล้วแต่ข้างบ้าน ยังเปิดเพลงเสียงดังถือเป็นการละเมิดสิทธิ์ มีความผิดตามกฎหมาย				
	ขั้นสรุป (๘ นาที) ๑. สนทนาร่วมกัน ดังนี้ ๑.๑ สิทธิ หมายถึงอะไร ๑.๒ เสรีภาพ หมายถึงอะไร	๑. สนทนาร่วมกัน ดังนี้ ๑.๑ สิทธิ คือ อำนาจที่บุคคลพึงมีหรือกระทำใด โดยได้รับการรับรองและคุ้มครองตามกฎหมาย ๑.๒ เสรีภาพ คือ ความอิสระที่บุคคลมีในการกระทำหรือการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ โดยไม่ถูกจำกัดหรือขัดขวางจากรัฐหรือบุคคลอื่น ตราบที่ไม่ขัดต่อกฎหมายหรือละเมิดสิทธิ์ของผู้อื่น			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สิทธิและเสรีภาพ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๓ การรู้ว่าตนเองมีสิทธิและเสรีภาพอะไรบ้าง ส่งผลดีอย่างไร	๑.๓ ประชาชนชาวไทยมีสิทธิและเสรีภาพอย่างเท่าเทียม ที่จะกระทำการใด ๆที่ไม่ผิดกฎหมาย ไม่สร้างความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น ไม่เป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยและเสียธรรมอันดีของประชาชน ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่นและไม่สร้างความเกลียดชังในสังคม			

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง สิทธิและเสรีภาพ

๒) ใบงานที่ ๕ เรื่อง สิทธิและเสรีภาพของเรา

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๕ เรื่อง สิทธิและเสรีภาพของเรา

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกความหมายของสิทธิและเสรีภาพได้	ตรวจใบงานที่ ๕ เรื่อง สิทธิและเสรีภาพของเรา	ใบงานที่ ๕ เรื่อง สิทธิและเสรีภาพของเรา	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์สิทธิและเสรีภาพจากสถานการณ์ที่กำหนด			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนตามสิทธิและเสรีภาพ			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) - วิเคราะห์สิทธิและเสรีภาพจากสถานการณ์ที่กำหนด โดยเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนตามสิทธิและเสรีภาพ (๑.๑.๑ , ๑.๑.๔ , ๑.๔.๑ , ๒.๑.๑ , ๔.๒.๒ , ๔.๓.๑ , ๔.๔.๑)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีวินัย ๓.๑ ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง สิทธิและเสรีภาพ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
นักเรียนอ่านข้อความพร้อมเขียนคำว่า “ใช่” หน้าข้อความที่ถูกต้อง และเขียนคำว่า“ไม่ใช่” หน้าข้อความที่ไม่ถูกต้อง	ตอบถูก ๖ – ๗ ข้อ	ตอบถูก ๔ – ๕ ข้อ	ตอบถูก ๑ – ๓ ข้อ
เขียนสรุปข้อมูลลงในช่องบันทึก	เขียนสรุปข้อมูลลงในช่องบันทึก ได้ถูกต้องและชัดเจน	เขียนสรุปข้อมูลลงในช่องบันทึก ได้ถูกต้อง พอเข้าใจ	เขียนสรุปข้อมูลลงในช่องบันทึก ได้ถูกต้อง แต่กสั้นมาก ยังไม่ค่อยเข้าใจนัก

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๓ - ๔ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ - ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ศูนย์วิทยทรัพยากร
โครงการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม			ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๕ เรื่อง สิทธิและเสรีภาพของเรา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗ เรื่อง สิทธิและเสรีภาพ
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ พร้อมเขียนคำว่า “ใช่” หน้าหมายเลขข้อความที่ถูกต้อง และเขียนคำว่า“ไม่ใช่” หน้าหมายเลขข้อความที่ไม่ถูกต้อง พร้อมเขียนสรุปข้อมูลที่ถูกต้องลงในช่องบันทึก

	บันทึก
..... ๑. นักเรียนมีเสรีภาพในการแต่งตัว การให้นักเรียนแต่งชุดนักเรียนมาโรงเรียน เป็นการละเมิดเสรีภาพของนักเรียน	....
..... ๒. บอยอายุ ๑๕ ปี ครอบครัวของบอยเปิดร้านอาหารและแม่ต้องการให้บอยช่วยขับรถซื้อวัตถุดิบในการทำอาหาร จึงพาบ่อยไปทำใบขับขี่รถจักรยานยนต์ และรถยนต์ บอยมีสิทธิทำใบขับขี่รถจักรยานยนต์และรถยนต์ใช่หรือไม่	....
..... ๓. โก้อายุ ๑๘ ปี ขับไปที่ต่างๆได้แม้ว่าไม่มีขับขี่ เพราะโก้ไม่เคยเอารถไปทำอะไรที่ไม่ดี วันนี้ขับรถจักรยานยนต์ของที่บ้าน ไปรับเพื่อนไปเที่ยวในช่วงเวลาที่ต้องไปโรงเรียนแล้วไปเฉี่ยวชน พ่อแม่ของโก้มีความผิดตามกฎหมายด้วยใช่หรือไม่ ตามปกติพ่อแม่อนุญาตให้โก้ใช้จักรยานยนต์ของที่บ้าน	....
..... ๔. แก้วอายุ ๑๔ ปี แม่ของแก้วเป็นลูกจ้างร้านก๋วยเตี๋ยว มีหน้าที่ล้างชามก๋วยเตี๋ยว ร้านนี้เปิดขายตอนกลางคืนเริ่มขายตั้งแต่ ๕ โมงเย็น ปิดเวลา ๕ ทุ่ม เจ้าของร้านบอกแม่ว่าให้หาคนมาช่วยล้างชามได้ แก้วไม่สามารถไปช่วยแม่ล้างชาม จนถึงเวลาร้านปิดได้ใช่หรือไม่	....

..... ๕. เกรต้า ธันเบิร์ก นักเคลื่อนไหวด้านสิ่งแวดล้อมของชาวสวีเดน ที่ทั่วโลกให้ความสนใจการเคลื่อนไหว เพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของเธอ เธอเรียกร้องให้ผู้คนเปลี่ยนแปลงตนเองเพื่อโลก เธอเริ่มประท้วงตั้งแต่ปี ๒๐๑๘ เรียนอยู่เกรดา (ม.๓) โดยประท้วงหน้าอาคารรัฐสภาสวีเดน เธอนั่งอยู่ที่นั่นตั้งแต่เช้าจนถึงเย็นสัปดาห์ละ ๑ วัน นาน ๓ สัปดาห์ เธอเรียกร้องให้รัฐบาลดำเนินการควบคุมการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดสภาวะโลกร้อน การประท้วงของ เกรต้า ธันเบิร์ก เป็นสิทธิตามกฎหมายหรือไม่	**บันทึก** ....
..... ๖. การใช้งานโซเชียลมีเดียของแต่ละคน โดยตั้งเป็นกลุ่มปิดหรือตั้งค่าเป็นแบบเฉพาะเพื่อน ถือเป็นพื้นที่ส่วนตัวที่มีสิทธิและเสรีภาพในการใช้งาน ซึ่งสามารถโพสต์รูปภาพใดก็ได้หรือแสดงความคิดเห็นอย่างไรก็ได้ เพราะไม่ได้เปิดเป็นสาธารณะใช่หรือไม่	....
..... ๗. บี เป็นวัยรุ่นชอบฟังเพลงเป็นชีวิตจิตใจ ทุกวันหยุดเขาจะเปิดเพลงออกทางลำโพงเพื่อความบันเทิงสนุกสนาน บางครั้งก็ฝึกร้องเพลงโดยใช้ไมโครโฟนเพราะตั้งใจว่าจะไปแข่งประกวดร้องเพลง เพื่อนข้างบ้านขอให้ลดเสียงเบาลงหน่อย แต่บีไม่ลดเสียงเพราะถ้าเสียงเบาลงจะไม่สนุก	....

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลย ใบงานที่ ๕ เรื่อง สิทธิและเสรีภาพของเรา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗ เรื่อง สิทธิและเสรีภาพ
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ พร้อมเขียนคำว่า “ใช่” หน้าข้อความที่ถูกต้อง และเขียนคำว่า“ไม่ใช่” หน้าข้อความที่ไม่ถูกต้อง

	บันทึก
ไม่ใช่ ๑. นักเรียนมีเสรีภาพในการแต่งตัว การให้นักเรียนแต่งชุดนักเรียนมาโรงเรียน เป็นการละเมิดเสรีภาพของนักเรียน	นักเรียนมีเสรีภาพในการแต่งตัว แต่ต้องคำนึงถึงกาลเทศะด้วย
ไม่ใช่ ๒. บอยอายุ ๑๕ ปี ครอบครัวของบอยเปิดร้านอาหารและแม่ต้องการให้บอยช่วยขับรถซื้อวัตถุดิบในการทำอาหาร จึงพาบ่อยไปทำใบขับขี่รถจักรยานยนต์ และรถยนต์ บอยมีสิทธิทำใบขับขี่รถจักรยานยนต์และรถยนต์ใช่หรือไม่	บุคคลสามารถทำใบขับขี่รถจักรยานยนต์ได้เมื่ออายุ 15 ปี และใบขับขี่รถจักรยานยนต์ได้เมื่ออายุ 18 ปี
ใช่ ๓. โก้อายุ ๑๘ ปี ขับไปที่ต่างๆได้แม้ว่าไม่มีขับขี่ เพราะโก้ไม่เคยเอารถไปทำอะไรที่ไม่ดี วันนี้ขับรถจักรยานยนต์ของที่บ้าน ไปรับเพื่อนไปเที่ยวในช่วงเวลาที่ต้องไปโรงเรียนแล้วไปเฉี่ยวชน พ่อแม่ของโก้มีความผิดตามกฎหมายด้วยใช่หรือไม่ ตามปกติพ่อแม่อนุญาตให้โก้ใช้จักรยานยนต์ของที่บ้าน	ผู้เยาว์ไม่มีใบขับขี่ แต่พ่อแม่ปล่อยปะละเลยไม่ห้าม ดังนั้นพ่อแม่จะปฏิเสธความรับผิดชอบไม่ได้
ใช่ ๔. แก้วอายุ ๑๔ ปี แม่ของแก้วเป็นลูกจ้างร้านก๋วยเตี๋ยว มีหน้าที่ล้างชามก๋วยเตี๋ยว ร้านนี้เปิดขายตอนกลางคืนเริ่มขายตั้งแต่ ๕ โมงเย็น ปิดเวลา ๕ ทุ่ม เจ้าของร้านบอกแม่ว่าให้หาคนมาช่วยล้างชามได้ แก้วไม่สามารถไปช่วยแม่ล้างชาม จนถึงเวลาร้านปิดได้ใช่หรือไม่	ห้ามจ้างแรงงานเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี และหากจ้างเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี นายจ้างต้องแจ้งพนักงานตรวจแรงงานภายใน 15 วัน

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

	บันทึก
ใช่ ..... ๕. เกรต้า ธันเบิร์ก นักเคลื่อนไหวด้านสิ่งแวดล้อมของชาวสวีเดน ที่ทั่วโลกให้ความสนใจการเคลื่อนไหว เพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของเธอ เธอเรียกร้องให้ผู้คนเปลี่ยนแปลงตนเองเพื่อโลก เธอเริ่มประท้วงตั้งแต่ปี ๒๐๑๘ เรียนอยู่เกรดา (ม.๓) โดยประท้วงหน้าอาคารรัฐสภาสวีเดน เธอนั่งอยู่ที่นั่นตั้งแต่เช้าจนถึงเย็นสัปดาห์ละ ๑ วัน นาน ๓ สัปดาห์ เธอเรียกร้องให้รัฐบาลดำเนินการควบคุมการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดสภาวะโลกร้อน การประท้วงของ เกรต้า ธันเบิร์ก เป็นสิทธิตามกฎหมายหรือไม่	กฎหมายสิทธิเด็กกำหนดให้เด็กมีสิทธิ์แสดงความเห็นและมีส่วนร่วมในเรื่องที่กระทบต่อพวกเขา .....
ไม่ใช่ ..... ๖. การใช้งานโซเชียลมีเดียของแต่ละคน โดยตั้งเป็นกลุ่มปิดหรือตั้งค่าเป็นแบบเฉพาะเพื่อน ถือเป็นพื้นที่ส่วนตัวที่มีสิทธิและเสรีภาพในการใช้งาน ซึ่งสามารถโพสต์รูปภาพใดก็ได้หรือแสดงความคิดเห็นอย่างไรก็ได้ เพราะไม่ได้เปิดเป็นสาธารณะใช่หรือไม่	เพื่อนหรือสมาชิกในกลุ่มอาจทำการแคปรูปหรือข้อความไปเผยแพร่ หากเนื้อหาละเมิดผู้อื่นจะมีความผิดตามกฎหมาย
ไม่ใช่ ..... ๗. บี เป็นวัยรุ่นชอบฟังเพลงเป็นชีวิตจิตใจ ทุกวันหยุดเขาจะเปิดเพลงออกทางลำโพงเพื่อความบันเทิงสนุกสนาน บางครั้งก็ฝึกร้องเพลงโดยใช้ไมโครโฟน เพราะตั้งใจว่าจะไปแข่งประกวดร้องเพลง เพื่อนข้างบ้านขอให้ลดเสียงเบาลงหน่อย แต่บีไม่ลดเสียงเพราะถ้าเสียงเบาลงจะไม่สนุก	หากเตือนแล้วแต่ข้างบ้าน ยังเปิดเพลงเสียงดังถือเป็นการละเมิดสิทธิ์ มีความผิดตามกฎหมาย .....

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การบูลลี่

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ
รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณี และวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม. ๒/๒ เห็นคุณค่าในการปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ในฐานะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การบูลลี่เป็นพฤติกรรมรุนแรงที่เกิดจากการกลั่นแกล้งทั้งทางร่างกาย วาจา และสังคม ส่งผลให้ผู้ถูกกระทำได้รับบาดแผลทั้งทางจิตใจและสังคม การที่ทุกคนตระหนักว่าคนทุกคนมีคุณค่าในตัวเอง เราไม่ควรใช้คำพูดหรือการกระทำที่จะทำให้ผู้อื่นไม่สบายใจ ในขณะเดียวกันเราต้องไม่นำการดูถูกกลั่นแกล้งของผู้อื่นมาทำลายตนเอง ควรหาเวลาพักและขอความช่วยเหลือจากคนที่ไว้ใจหากรู้สึกไม่ไหว

๓. สาระการเรียนรู้

การบูลลี่ คือ พฤติกรรมรุนแรงที่เกิดจากการกลั่นแกล้ง รังแกผู้อื่นทั้งทางวาจาและร่างกาย ซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้ทั้งในโลกไซเบอร์และในชีวิตจริง

การบูลลี่มี ๓ ประเภท ได้แก่ (๑) การบูลลี่ทางร่างกาย เช่น การทำร้ายร่างกายจนเกิดบาดเจ็บ (๒) การบูลลี่ทางวาจา เช่น การล้อเลียน ใส่ร้าย ทำให้ผู้อื่นอับอายและเกิดบาดแผลทางจิตใจ และ (๓) การบูลลี่ทางสังคม ซึ่งเกิดจากการสร้างกระแสหรือข่าวลือเพื่อทำให้ผู้ถูกกระทำถูกสังคมรังเกียจและไม่มีที่ยืนในสังคม

ทุกคนมีคุณค่าในตัวเอง เราไม่ควรให้คำพูดหรือการกระทำของผู้อื่นมาทำลายตนเอง ควรหาเวลาพักและขอความช่วยเหลือจากคนที่ไว้ใจหากรู้สึกไม่ไหว

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกความหมายและประเภทของการบูลลี่ได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ร่วมกันวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับตัวละครได้อย่างครอบคลุม

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- บอกแนวทางในการให้กำลังใจตนเองหรือเพื่อนที่โดนบูลลี่ได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ร่วมกันวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับตัวละครได้อย่างครอบคลุม โดยบอกความหมายและประเภทของการบูลลี่ รวมทั้งแนวทางในการให้กำลังใจตนเองหรือเพื่อนที่โดนบูลลี่ได้ (๑.๑.๑ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. มีวินัย

๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การบูลลี่

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ร่วมกันวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับตัวละครได้อย่างครอบคลุม โดยบอกความหมายและประเภทของการบูลลี่ รวมทั้งแนวทางในการให้กำลังใจตนเองหรือเพื่อนที่โดนบูลลี่ได้ (๑.๑.๑ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖) **ด้านความรู้** บอกความหมายและประเภทของการบูลลี่ได้ **ด้านทักษะกระบวนการ** ร่วมกันวิเคราะห์ผลกระทบที่	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูทบทวนความรู้เดิมของนักเรียน โดยให้นักเรียนยกตัวอย่างพฤติกรรมที่นักเรียนคิดว่าเป็นการบูลลี่ ๒. ครูให้นักเรียนนั่งหลับตา จากนั้นครูถามนักเรียนว่ามีใครเคยบูลลี่เพื่อนบ้าง โดยให้นักเรียนยกมือขึ้น จากนั้นครูใช้แนวคำถามเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน ดังต่อไปนี้ ๒.๑ นักเรียนคิดว่าการบูลลี่คนอื่นเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ ๒.๒ นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใดยังมีคนที่บูลลี่คนอื่น ทั้งที่มันเป็นสิ่งที่ไม่ดี	๑. การล้อเลียนรูปร่าง หน้าตา หรือความสามารถของเพื่อน, การโพสต์หรือแชร์ข้อความและรูปภาพที่ทำให้เพื่อนอับอายบนโซเชียลมีเดีย, การแกล้งเพื่อนโดยการผลักหรือตบตี ๒. นักเรียนหลับตา และยกมือขึ้นสำหรับคนที่เคยบูลลี่เพื่อน จากนั้นตอบคำถามครูเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน ดังต่อไปนี้ ๒.๑ เป็นสิ่งที่ไม่ดี ๒.๒ คนที่บูลลี่ผู้อื่นแม้รู้ว่ามันไม่ดี อาจเกิดจากการขาดความเห็นใจ แรงกดดันจากกลุ่มเพื่อน การมองโลกในแง่ลบ ปัญหาส่วนตัว ประสบการณ์ในวัยเด็ก และการไม่ตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับเหยื่อ	สื่อ PowerPoint เรื่อง การบูลลี่	ใบงานที่ ๖ เรื่อง ผลของการบูลลี่	๑. ตรวจใบงานที่ ๖ เรื่อง ผลของการบูลลี่ / ใบงานที่ ๖ เรื่อง ผลของการบูลลี่ ๒. สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน / แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การบูลลี่

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
เกิดขึ้นกับตัวละครได้อย่างครอบคลุม **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** บอกแนวทางในการให้กำลังใจตนเองหรือเพื่อนที่โดนบูลลี่ได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้	**ขั้นสอน (๑๕ นาที)** ๑. ครูชวนนักเรียนอภิปรายเรื่อง ความหมายของการบูลลี่ โดยครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม เป็นกลุ่มละ ๕ คน โดยให้ตัวแทนกลุ่มออกมาเขียนความหมายของการบูลลี่ที่บนกระดานหน้าห้อง โดยเป็นความหมายจากความรู้เดิมของนักเรียน ซึ่งไม่ต้องเปิดค้นหาจากสื่ออินเทอร์เน็ต ๒. ครูชวนนักเรียนพิจารณาความหมายเรื่องบูลลี่ โดยครูเน้นข้อความสำคัญที่ปรากฏอยู่บนกระดานของแต่ละกลุ่ม จากนั้นครูใช้คำถามเพื่อให้นักเรียนหามโนทัศน์ เพื่อนำไปสู่ความหมายของการบูลลี่ (ลักษณะคำถามเป็นลักษณะ socrative dialog) ๓. ครูและนักเรียนร่วมอภิปรายลักษณะของการบูลลี่ (https://www.samitivejhospitals.com/th/article/detail/รับมือ-bully)	๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม เป็นกลุ่มละ ๕ คน โดยให้ตัวแทนกลุ่มออกมาเขียนความหมายของการบูลลี่ที่บนกระดานหน้าห้อง โดยเป็นความหมายจากความรู้เดิมของนักเรียน ซึ่งไม่ต้องเปิดค้นหาจากสื่ออินเทอร์เน็ต ๒. นักเรียนพิจารณาความหมายเรื่องบูลลี่ โดยเน้นข้อความสำคัญที่ปรากฏอยู่บนกระดานของแต่ละกลุ่ม จากนั้นตอบคำถามครูเพื่อให้สามารถหามโนทัศน์ เพื่อนำไปสู่ความหมายของการบูลลี่ ๓. นักเรียนร่วมกันอภิปรายลักษณะของการบูลลี่ (https://www.samitivejhospitals.com/th/article/detail/รับมือ-bully)			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การบูลลี่

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	**ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนดูภาพยนตร์สั้นเรื่อง “กระสุนฝังใจ” (https://youtu.be/seJLWckqfBY?si=Dd๐๔๒JfBmsMd๑QcC) (๑๐ นาที) ๒. ครูให้นักเรียนที่นั่งเป็นกลุ่ม ร่วมกันวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับ “บอส” โดยให้นักเรียนภายในกลุ่ม เขียนผลกระทบที่เกิดขึ้นกับตัวละครชื่อ “บอส” ในลักษณะของผังกราฟิค *หมายเหตุ ครูอาจพิจารณาพิมพ์เป็นโปรเตอร์ ขนาด ๒ x ๒ ของกระดาษ A๔ ได้ เพื่อให้ง่ายต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียน	๑. นักเรียนดูและจับประเด็นสำคัญของภาพยนตร์สั้นเรื่อง “กระสุนฝังใจ” (https://youtu.be/seJLWckqfBY?si=Dd๐๔๒JfBmsMd๑QcC) (๑๐ นาที) ๒. นักเรียนที่นั่งเป็นกลุ่ม ร่วมกันวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับ “บอส” โดยนักเรียนภายในกลุ่ม เขียนผลกระทบที่เกิดขึ้นกับตัวละครชื่อ “บอส” ในลักษณะของผังกราฟิค			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การบูลลี่

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	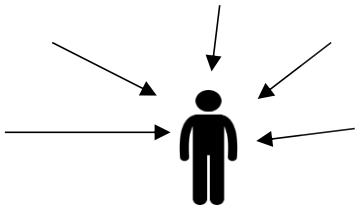	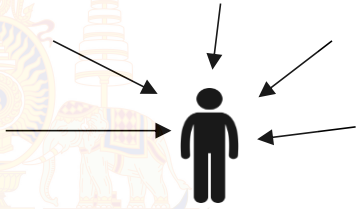			
	๓. ครูให้นักเรียนนำเสนอบริเวณกลุ่ม และหากมีประเด็นสำคัญที่นำไปสู่การอภิปรายให้ครูชวนนักเรียนในห้องเรียนอภิปรายร่วมกัน ๔. หากนักเรียนจะให้กำลังใจบอส หรือเพื่อน หรือตนเองที่โดนบูลลี่ ให้ฝ่าฝันอุปสรรคต่าง ๆ ไปได้ นักเรียนคิดว่าจะให้กำลังใจอย่างไรได้บ้าง	๓. นักเรียนนำเสนอบริเวณกลุ่ม และหากมีประเด็นสำคัญที่นำไปสู่การอภิปราย ตามประเด็นที่ครูกำหนด นักเรียนในห้องเรียนอภิปรายร่วมกัน ๔. เราทุกคนมีคุณค่าในตัวเอง เราไม่ควรให้คำพูดหรือการกระทำของผู้อื่นมาทำลายตนเอง เราควรหาเวลาพักแล้วทำในสิ่งที่ชอบ			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูสรุปการเรียนการสอนในคาบนี้ โดยใช้แนวคำถามดังนี้ ๑.๑ บูลลี่หมายถึงอะไร และมีกี่ประเภท	๑. นักเรียนตอบคำถามสรุปการเรียนการสอนในคาบนี้ ดังนี้ ๑.๑ การบูลลี่ คือ พฤติกรรมรุนแรงที่เกิดจาก			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การบูลลี่

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		การกลั่นแกล้ง รังแกผู้อื่นทั้งทางวาจาและร่างกาย ซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้ทั้งในโลกไซเบอร์และในชีวิตจริง ซึ่งการบูลลี่มี ๓ ประเภท ได้แก่ (๑) การบูลลี่ทางร่างกาย เช่น การทำร้ายร่างกายจนเกิดบาดเจ็บ (๒) การบูลลี่ทางวาจา เช่น การล้อเลียนใส่ร้าย ทำให้ผู้อื่นอับอายและเกิดบาดแผลทางจิตใจ และ (๓) การบูลลี่ทางสังคม ซึ่งเกิดจากการสร้างกระแสหรือข่าวลือเพื่อทำให้ผู้ถูกกระทำถูกสังคมรังเกียจและไม่มีที่ยืนในสังคม			
	๑.๒ นักเรียนคิดว่าผลกระทบที่เกิดขึ้นกับบอสปัจจัยหลักเกิดจากอะไร	๑.๒ เกิดการที่บอสติดโควิด แล้วมีคนเอาไปโพสต์กล่าวว่าร้ายว่าเป็นตัวแพร่เชื้อโรค			
	๑.๓ นักเรียนมีความเห็นอย่างไรเกี่ยวกับคำพูดที่ว่า “คำพูดที่ไม่ใส่ใจของคุณ อาจเป็นกระสุนฝังใจของใครหลายคน”	๑.๓ สะท้อนให้เห็นถึงพลังของคำพูดที่เรามักไม่คำนึงถึง โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่ไม่ตั้งใจหรือไม่คิดมาก การใช้คำพูดที่หยาบคายหรือไม่เห็นคุณค่าของผู้อื่นสามารถทำร้ายจิตใจของคนที่			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การบูลลี่

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		รับฟังได้อย่างลึกซึ้งและยาวนาน คำพูดมีผลต่อความรู้สึกและความมั่นใจของบุคคล			
	๑.๔ หากนักเรียนได้รับการบูลลี่ นักเรียนจะมีวิธีการในการให้กำลังใจตนเองอย่างไรบ้าง	๑.๔ ทุกคนมีคุณค่าในตัวเอง เราไม่ควรให้คำพูดหรือการกระทำของผู้อื่นมาทำลายตนเอง ควรหาเวลาพักและขอความช่วยเหลือจากคนที่ไว้ใจหากรู้สึกไม่ไหว			

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง การบูลลี่

๒) ใบงานที่ ๖ เรื่อง ผลของการบูลลี่

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๖ เรื่อง ผลของการบูลลี่

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกความหมายและประเภทของการบูลลี่ได้ **ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)** - ร่วมกันวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับตัวละครได้อย่างครอบคลุม **คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - บอกแนวทางในการให้กำลังใจตนเองหรือเพื่อนที่โดนบูลลี่ได้ **สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)** **-** ร่วมกันวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับตัวละครได้อย่างครอบคลุม โดยบอกความหมายและประเภทของการบูลลี่ รวมทั้งแนวทางในการให้กำลังใจตนเองหรือเพื่อนที่โดนบูลลี่ได้ (๑.๑.๑ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)	ตรวจใบงานที่ ๖ เรื่อง ผลของการบูลลี่	ใบงานที่ ๖ เรื่อง ผลของการบูลลี่	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง บูลลี่

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับตัวละครชื่อ “บอส” มา ๕ ข้อ ในลักษณะของผังกราฟิค	ตอบ ๔ – ๕ ข้อ ในลักษณะของผังกราฟิค	ตอบ ๒ – ๓ ข้อ ในลักษณะของผังกราฟิค	ตอบ ๑ ข้อ ในลักษณะของผังกราฟิค

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๓ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม			ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศูนย์วิทยทรัพยากร ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๖ เรื่อง ผลของการบูลลี่
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘ เรื่อง บูลลี่
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลย ใบงานที่ ๖ เรื่อง ผลของการบูลลี่
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘ เรื่อง บูลลี่
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

**** ความกังวลเรื่องสุขภาพ ****
บอสมีความกังวลเกี่ยวกับสุขภาพหลังมีข่าวเรื่องการติดเชื้อไวรัส ทำให้ถูกพูดถึงจากคนรอบข้างในตลาด

**** ความเครียดจากการขอโทษ ****
บอสรู้สึกไม่สบายใจจากเหตุการณ์ในอดีตที่ต้องมีการขอโทษเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในครอบครัว

**** ความรู้สึกไม่อยากเผชิญปัญหา ****
บอสไม่ต้องการไปตรวจสุขภาพ เพราะไม่อยากยอมรับว่าอาจติดเชื้อ และไม่อยากเผชิญกับผลลัพธ์จากการตรวจ

****แรงกดดันจากสังคม****
บอสได้รับแรงกดดันจากสิ่งที่คนในตลาดและโซเชียลมีเดีย ทำให้ต้องเผชิญกับความกังวลเกี่ยวกับสิ่งที่คนอื่นพูดถึงตัวเองและครอบครัว

**** ความรู้สึกถูกละเมิดสิทธิ ****
บอสไม่ต้องการไปตรวจสุขภาพ เพราะไม่อยากยอมรับว่าอาจติดเชื้อ และไม่อยากเผชิญกับผลลัพธ์จากการตรวจ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การบูลลี่ (Cyberbullying)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ ชั่วโมง

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณี และวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม. ๒/๒ เห็นคุณค่าในการปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ในฐานะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การบูลลี่ออนไลน์มีหลายรูปแบบ เช่น การทำให้อับอาย ประจาน แอบอ้างตัวตน แบล็กเมล์ หลอกลวง และสร้างข่าวปลอม ทั้งหมดล้วนส่งผลกระทบต่อจิตใจ อารมณ์ และร่างกาย อาจรุนแรงถึงขั้นซึมเศร้าหรือคิดฆ่าตัวตาย การป้องกันที่ดีคือไม่ตอบโต้ เก็บหลักฐาน รายงาน บล็อกผู้กระทำ และดูแลจิตใจ การใช้สื่อออนไลน์ควรเคารพสิทธิมนุษยชน โดยคิดก่อนโพสต์และส่งเสริมความเป็นมิตร

๓. สาระการเรียนรู้

รูปแบบของการบูลลี่ในโลกออนไลน์ที่พบได้บ่อย

๑. การทำให้อับอายและสร้างความเสียหาย เช่น โพสต์ด่าทอ ล้อเลียน หรือใส่ร้ายให้ผู้อื่นได้รับความอับอาย

๒. การประจาน เช่น การโพสต์คลิปที่ผู้ถูกกระทำโดนรังแกหรือรุมทำร้าย

๓. การแอบอ้างตัวตน เช่น ใช้บัญชีของผู้อื่นโพสต์ข้อความไม่เหมาะสม

๔. การแบล็กเมล์ เช่น เปิดเผยความลับหรือภาพลับทางออนไลน์

๕. การหลอกลวง เช่น หลอกโอนเงินหรือทำมิดีมิร้าย

๖. การสร้างข่าวปลอม เพื่อโจมตีหรือสร้างความเข้าใจผิดในสังคม

ผลกระทบจากการถูกบูลลี่ส่งผลใน ๔ ด้าน ดังนี้

๑. ด้านจิตใจ: รู้สึกอับอาย เสียใจ หวาดกลัว หรือโกรธ

๒. ด้านอารมณ์: เกิดความวิตกกังวล สูญเสียความสนใจในสิ่งที่ชอบ

๓. ด้านร่างกาย: อาจมีอาการปวดหัว ปวดท้อง หรือนอนไม่หลับ

๔. ในกรณีรุนแรง: อาจนำไปสู่ความซึมเศร้าหรือถึงขั้นคิดฆ่าตัวตาย

การป้องกันและตอบโต้การบูลลี่ในโลกออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ

๑. **อย่าตอบสนองต่อการกลั่นแกล้ง**: การไม่ตอบโต้จะช่วยลดความรุนแรงของสถานการณ์ และไม่เพิ่มปัญหาให้แย่ลง

๒. **เก็บหลักฐาน**: บันทึกภาพหรือข้อความที่เป็นการกลั่นแกล้ง เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการรายงานต่อผู้ใหญ่หรือเจ้าหน้าที่

๓. **รายงานและบล็อกผู้กลั่นแกล้ง**: ใช้เครื่องมือของโซเชียลมีเดียในการรายงานพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและบล็อกผู้กระทำผิด

๔. **ดูแลจิตใจตัวเอง**: หากรู้สึกเครียดหรือเสียใจ ควรพักการใช้สื่อออนไลน์และขอความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ที่ไว้วางใจ

การใช้สื่อออนไลน์อย่างมีความรับผิดชอบต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการเคารพสิทธิมนุษยชน คิดก่อนโพสต์ และส่งเสริมความเป็นมิตรในโลกดิจิทัล เพื่อสร้างสังคมที่ปลอดภัยและมีความเกื้อกูลต่อกันทั้งในชีวิตจริงและออนไลน์

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- ระบุรูปแบบของการบูลลี่ในโลกออนไลน์และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อผู้ถูกบูลลี่ได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- แสดงทักษะการป้องกันและตอบโต้การบูลลี่ในโลกออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ตระหนักรู้เกี่ยวกับความรับผิดชอบในการใช้สื่อออนไลน์และการส่งเสริมความเป็นมิตรในโลกดิจิทัล

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

แสดงทักษะการป้องกันและตอบโต้การบูลลี่ในโลกออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยตระหนักรู้เกี่ยวกับความรับผิดชอบในการใช้สื่อออนไลน์และการส่งเสริมความเป็นมิตรในโลกดิจิทัล (๑.๑.๑ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. มีวินัย

๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การบูลลี่ (Cyberbullying)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน แสดงทักษะการป้องกันและตอบโต้การบูลลี่ในโลกออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยตระหนักรู้เกี่ยวกับความรับผิดชอบในการใช้สื่อออนไลน์และการส่งเสริมความเป็นมิตรในโลกดิจิทัล (๑.๑.๑ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖) **ด้านความรู้** ระบุรูปแบบของการบูลลี่ในโลกออนไลน์และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อผู้ถูกบูลลี่ได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับการบูลลี่ ในคาบที่แล้ว จากนั้นครูเปิดวีดิทัศน์ให้นักเรียนดู เรื่อง Stop Cyberbullying หยุดทำร้ายกัน บนโลกออนไลน์ 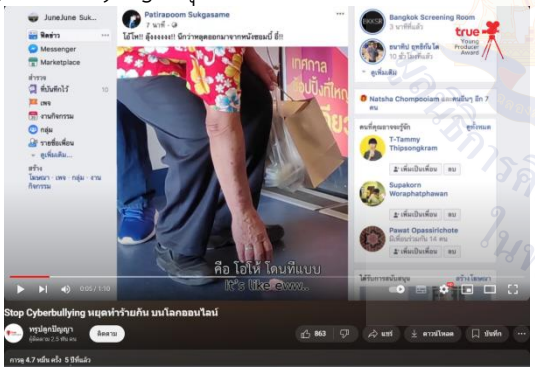 (https://www.youtube.com/watch?v=dH๗QWwEsdyw) (๑.๑๐ นาที) ๒. ครูใช้แนวคำถามเพื่อให้นักเรียนสะท้อนข้อมูลจากคลิปวีดิทัศน์ดังกล่าวว่า หากคนใกล้ตัวคุณตกเป็นเหยื่อของการกลั่นแกล้งในโลกออนไลน์ คุณจะรู้สึกอย่างไร	๑. นักเรียนทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับการบูลลี่ในคาบที่แล้ว จากนั้นนักเรียนดูและจับประเด็นสำคัญของวีดิทัศน์ให้นักเรียนดู เรื่อง Stop Cyberbullying หยุดทำร้ายกัน บนโลกออนไลน์ ๒. หากคนใกล้ตัวฉันตกเป็นเหยื่อของการกลั่นแกล้งในโลกออนไลน์ ฉันจะรู้สึกเป็นห่วงและสงสารเขา เพราะไม่อยากให้เขาต้องทนทุกข์กับความเจ็บปวดจากการถูกทำร้ายในแบบนั้น	สื่อ PowerPoint เรื่อง การบูลลี่ (Cyberbullying)	กิจกรรม เรื่อง “บูลลี่ไม่ใช่เรื่องตลกรู้เข้าใจและป้องกัน”	๑. ตรวจกิจกรรม เรื่อง “บูลลี่ไม่ใช่เรื่องตลกรู้เข้าใจและป้องกัน” / กิจกรรม เรื่อง “บูลลี่ไม่ใช่เรื่องตลกรู้เข้าใจและป้องกัน” ๒. สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน / แบบสังเกตพฤติกรรม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การบูลลี่ (Cyberbullying)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านทักษะกระบวนการ แสดงทักษะการป้องกันและตอบโต้การบูลลี่ในโลกออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** ตระหนักรู้เกี่ยวกับความรับผิดชอบในการใช้สื่อออนไลน์และการส่งเสริมความเป็นมิตรในโลกดิจิทัล **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และ	**ขั้นสอน (๑๐ นาที)** ๑. อธิบายเกี่ยวกับบูลลี่ออนไลน์ รูปแบบต่างๆ (เช่น การดูถูก ส่งข้อความข่มขู่ การโพสต์ภาพล้อเลียน) และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อจิตใจของผู้ถูกบูลลี่ โดยเน้นการถามตอบนักเรียนเพื่อให้นักเรียนสะท้อนผลกระทบลที่เกิดขึ้นทางจิตใจของผู้ถูกบูลลี่ ๒.	๑. นักเรียนการถามตอบเกี่ยวกับบูลลี่ออนไลน์ รูปแบบต่างๆ (เช่น การดูถูก ส่งข้อความข่มขู่ การโพสต์ภาพล้อเลียน) และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อจิตใจของผู้ถูกบูลลี่			การทำงานร่วมกัน
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. กิจกรรม “บูลลี่ไม่ใช่เรื่องตลกรู้เข้าใจและป้องกัน” โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มกลุ่มละ ๕ คน จากนั้นมอบหมายให้แต่ละกลุ่มสร้างสถานการณ์สมมุติที่เกี่ยวกับการบูลลี่ออนไลน์ พร้อมทั้งระบุรายละเอียดประกอบ ดังนี้ (๑) ผลกระทบของการบูลลี่ออนไลน์ที่ส่งผลต่อตนเองและผู้อื่น (๒) วิธีการป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์นั้น ๆ ด้วยท่าทีที่เหมาะสมเพื่อลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อมาได้ และ	๑. กิจกรรม “บูลลี่ไม่ใช่เรื่องตลกรู้เข้าใจและป้องกัน” โดยนักเรียนแบ่งกลุ่มเป็นกลุ่มละ ๕ คน จากนั้นมอบหมายให้แต่ละกลุ่มสร้างสถานการณ์สมมุติที่เกี่ยวกับการบูลลี่ออนไลน์ พร้อมทั้งระบุรายละเอียดประกอบ ดังนี้ (๑) ผลกระทบของการบูลลี่ออนไลน์ที่ส่งผลต่อตนเองและผู้อื่น (๒) วิธีการป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์นั้น ๆ ด้วยท่าทีที่เหมาะสมเพื่อลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อมาได้ และ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การบูลลี่ (Cyberbullying)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	(๓) ผลของการหลีกเลี่ยงการบูลลี่ออนไลน์ที่ส่งผลต่อตนเองและผู้อื่น ลงในกระดาษบรู๊ฟ โดยครูพิจารณาเลือกหัวข้อให้แต่ละกลุ่มตามความเหมาะสม จากหัวข้อต่อไปนี้ ๑) Hate Speech : การด่า เหยียด ตอกย้ำความผิดพลาด ๒) Trolling/Flaming : การแหย่ ล้อเลียน ตั้งฉายา แซว (แม้ว่าจะตบท้ายด้วยการบอกว่าล้อเล่น), การสร้างเพจต่อต้านหรือล้อเลียน, การสร้างเพจเพื่อเปรียบเทียบว่าใครหน้าตาดีและหน้าตาแย่ที่สุด ๓) Harassment : การก่อกวน คุกคาม ข่มขู่ให้เหยื่อหวาดกลัว หรือคุกคามทางเพศ ๔) Cyberstalking : การข่มขู่ว่าจะทำให้เหยื่อเสียหาย ทำร้ายร่างกาย หรือกระทำอนาจารเหยื่อ ๕) Vaguebooking : การโพสต์ข้อความคลุมเครือ โดยไม่เอ่ยชื่อเหยื่อ แต่เหยื่อหรือคนอื่นอ่านก็รู้ว่าเป็นใคร	(๓) ผลของการหลีกเลี่ยงการบูลลี่ออนไลน์ที่ส่งผลต่อตนเองและผู้อื่น ลงในกระดาษบรู๊ฟ โดยตามหัวข้อที่ครูให้แต่ละกลุ่ม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การบูลลี่ (Cyberbullying)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๖) Exclusion : การกีดกันเหยื่อ การเตะเหยื่อออกจากกลุ่ม Social Media ๗) Gossip : การตั้งกลุ่มนินทาเหยื่อโดยไม่มีเหยื่ออยู่ในกลุ่ม ๘) Outing : การเผยแพร่ความลับให้เหยื่อเสียหาย ๙) Denigration/Dissing : การใส่ความ การปล่อยข่าวลือให้เหยื่อเสียหาย การโพสต์ข้อความ รูป VDO หรือสิ่งใด ๆ ทั้งของจริงหรือจากการตัดต่อที่ทำให้เหยื่อเสียหายหรืออับอาย ๑๐) Trickery : การใช้อุบายให้เหยื่อเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวหรือความลับที่น่าอับอายแล้วนำไปเผยแพร่ต่อ ๑๑) Impersonation/Fraping : การแอบใช้บัญชีของเหยื่อที่ลืมออกจากระบบแล้วโพสต์สิ่งที่ทำให้เหยื่ออับอาย ๑๒) Catfishing : การสร้างบัญชีปลอมเป็น				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การบูลลี่ (Cyberbullying)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	เหยื่อ ๑๓) Fake Profile : การสร้างบัญชีปลอมเพื่อไปรังแกผู้อื่น ๑๔) Cyber Threat : การเข้าไปร่วมรังแกเมื่อเห็นการกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์ ๒. ให้ทุกกลุ่มนำเสนอผลลัพธ์ในเวลา ๓ - ๔ นาทีต่อกลุ่ม ๓. ครูให้นักเรียนแต่ละคนสะท้อนคิดโดยการเขียนในสมุดตนเอง เรื่อง “ใช้สื่อออนไลน์อย่างไร ไม่ให้เราอยู่ในวงจรการบูลลี่โดยไม่รู้ตัว” จากนั้นครูสุ่มถามนักเรียน	๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลลัพธ์ ในเวลา ๓ - ๔ นาทีต่อกลุ่ม ๓. นักเรียนแต่ละคนสะท้อนคิดโดยการเขียนในสมุดตนเอง เรื่อง “ใช้สื่อออนไลน์อย่างไร ไม่ให้เราอยู่ในวงจรการบูลลี่โดยไม่รู้ตัว”			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูใช้แนวคำถามสรุปการเรียนรู้ ดังนี้	๑. นักเรียนตอบคำถามสรุปการเรียนการสอนดังนี้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การบูลลี่ (Cyberbullying)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๑.๑ ในความคิดของนักเรียนนักเรียนคิดว่าการบูลลี่รูปแบบใดที่ก่อผลกระทบต่อบุคคลอื่นรุนแรงที่สุด เพราะอะไร	๑.๑ ในความคิดของฉัน การบูลลี่แบบ Harassment (การคุกคาม) มีผลกระทบต่อบุคคลอื่นรุนแรงที่สุด เพราะมันทำให้เหยื่อรู้สึกหวาดกลัวและไม่มีความปลอดภัย เช่น การส่งข้อความคุกคามหรือการก่อกวนทางจิตใจจะทำให้เหยื่อรู้สึกเครียดและวิตกกังวลอย่างมาก อาจถึงขั้นทำให้เขาหรือเธอไม่กล้าออกจากบ้านหรือเข้าสังคม ส่งผลต่อสุขภาพจิตของเหยื่อในระยะยาว			
	๑.๒ นักเรียนคิดว่าการป้องกันตนเองหรือการตอบโต้การบูลลี่ วิธีที่ดีที่สุดคือทำอย่างไร	๑.๒ ในความคิดของฉัน วิธีที่ดีที่สุดในการป้องกันตนเองจากการบูลลี่คือการพูดคุยกับคนที่เราไว้ใจ เช่น เพื่อนหรือครู เพื่อให้เขาช่วยสนับสนุนเรา นอกจากนี้ ถ้าเราเจอการบูลลี่ออนไลน์ ควรเก็บหลักฐาน เช่น ถ่ายภาพหน้าจอแล้วรายงานให้แพลตฟอร์มออนไลน์ทราบ เพื่อให้พวกเขาช่วยจัดการกับคนที่กลั่นแกล้งเรา การไม่ตอบโต้ด้วยความโกรธ แต่แสดงความสงบและมั่นใจในการเป็นตัวเองก็เป็นวิธีที่ดีที่จะไม่ให้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การบูลลี่ (Cyberbullying)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๓ นักเรียนมีแนวทางในการใช้สื่อออนไลน์อย่างมีความรับผิดชอบอย่างไรได้บ้าง	คนบูลลี่มีอำนาจเหนือเรา ๑.๓ การคิดก่อนที่จะโพสต์ โดยตรวจสอบให้แน่ใจว่าข้อมูลที่เราจะแชร์เป็นความจริงและไม่ทำร้ายใคร และหากเห็นการบูลลี่หรือการทำร้ายผู้อื่น ควรรายงานให้ผู้ใหญ่หรือแพลตฟอร์มออนไลน์ทราบ เพื่อให้เขาช่วยหยุดการกระทำที่ไม่เหมาะสมนี้ เพื่อสร้างสังคมที่ปลอดภัยและมีความเกื้อกูลต่อกันทั้งในชีวิตจริงและออนไลน์			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง การบูลลี่ (Cyberbullying)

๒) กิจกรรม เรื่อง “บูลลี่ไม่ใช่เรื่องตลกรู้เข้าใจและป้องกัน”

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) กิจกรรม เรื่อง “บูลลี่ไม่ใช่เรื่องตลกรู้เข้าใจและป้องกัน”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - ระบุรูปแบบของการบูลลี่ในโลกออนไลน์และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อผู้ถูกบูลลี่ได้ **ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)** - แสดงทักษะการป้องกันและตอบโต้การบูลลี่ในโลกออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ **คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - ตระหนักรู้เกี่ยวกับความรับผิดชอบในการใช้สื่อออนไลน์และการส่งเสริมความเป็นมิตรในโลกดิจิทัล **สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)** - แสดงทักษะการป้องกันและตอบโต้การบูลลี่ในโลกออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยตระหนักรู้เกี่ยวกับความรับผิดชอบในการใช้สื่อออนไลน์และการส่งเสริมความเป็นมิตรในโลกดิจิทัล (๑.๑.๑ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)	ตรวจกิจกรรม เรื่อง “บูลลี่ไม่ใช่เรื่องตลกรู้เข้าใจและป้องกัน”	กิจกรรม เรื่อง “บูลลี่ไม่ใช่เรื่องตลกรู้เข้าใจและป้องกัน”	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง การบูลลี่ (Cyberbullying)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
สร้างสถานการณ์สมมุติที่เกี่ยวกับการบูลลี่ออนไลน์ พร้อมทั้งระบุรายละเอียดประกอบ ดังนี้ (๑) ผลกระทบของการบูลลี่ออนไลน์ที่ส่งผลต่อตนเองและผู้อื่น (๒) วิธีการป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์นั้น ๆ ด้วยท่าทีที่เหมาะสมเพื่อลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อมาได้ และ (๓) ผลของการหลีกเลี่ยงการบูลลี่ออนไลน์ที่ส่งผลต่อตนเองและผู้อื่น ลงในกระดาษบรู๊ฟ	สร้างสถานการณ์สมมุติที่เกี่ยวกับการบูลลี่ออนไลน์ พร้อมทั้งระบุรายละเอียดประกอบได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	สร้างสถานการณ์สมมุติที่เกี่ยวกับการบูลลี่ออนไลน์ พร้อมทั้งระบุรายละเอียดประกอบได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	สร้างสถานการณ์สมมุติที่เกี่ยวกับการบูลลี่ออนไลน์ พร้อมทั้งระบุรายละเอียดประกอบได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อนเข้าใจ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๓ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม			ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๑ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ
รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณี และวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม. ๒/๒ เห็นคุณค่าในการปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ในฐานะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย คือ การที่ประชาชนมีสิทธิ์เลือกผู้แทนของตนเอง เพื่อให้ผู้แทนเหล่านั้นทำหน้าที่ในรัฐบาลหรือหน่วยงานต่าง ๆ ขั้นตอนเริ่มจากการประกาศวันเลือกตั้ง ผู้สมัครทำการหาเสียง แล้วในวันเลือกตั้งประชาชนจะไปใช้สิทธิ์โดยยืนยันตัวตนและลงคะแนน หลังจากนั้นจะมีการนับคะแนนและประกาศผล การเลือกตั้งช่วยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางของประเทศ

๓. สาระการเรียนรู้

ความหมายของการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย

การเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย คือ กระบวนการที่ประชาชนในประเทศมีสิทธิ์เลือกผู้แทนของตนเองผ่านการลงคะแนนเสียง เพื่อให้ผู้แทนเหล่านั้นเข้ามาทำหน้าที่ในรัฐบาลหรือองค์กรที่มีอำนาจในการตัดสินใจต่าง ๆ ในประเทศ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.), สมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) หรือผู้บริหารท้องถิ่น การเลือกตั้งเป็นสิทธิที่สำคัญในระบบประชาธิปไตย เพราะเป็นวิธีที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางของประเทศ

วิธีการในการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย

๑) การประกาศการเลือกตั้ง

๑.๑) กำหนดวันเลือกตั้ง

๑.๒)กำหนดเขตเลือกตั้ง

๑.๓) เปิดรับสมัครผู้สมัคร

๒) การหาเสียงเลือกตั้ง

๒.๑) ผู้สมัครหาเสียง

๒.๒) ประชาสัมพันธ์ใช้ช่องทางต่างๆ เช่น ป้ายหาเสียง, สื่อสังคมออนไลน์

๒.๓) การจัดเวทีอภิปรายแสดงวิสัยทัศน์และตอบคำถามจากประชาชน

๓) วันเลือกตั้ง

๓.๑) ตรวจสอบรายชื่อของตนเองที่หน่วยเลือกตั้ง

๓.๒) นำบัตรประชาชนไปแสดงเพื่อยืนยันตัวตน

๓.๓) รับบัตรเลือกตั้งและลงคะแนน

๔) การนับคะแนน

๔.๑) ปิดหีบบัตรและนับะแนน

๔.๒) ประกาศผล

การเลือกตั้งเป็นวิธีที่ประชาชนสามารถแสดงความเห็นและเลือกคนที่มาเป็นผู้แทน ซึ่งช่วยให้ผู้แทนทำงานอย่างมีความรับผิดชอบ โปร่งใส และตอบสนองความต้องการของประชาชน นอกจากนี้ยังช่วยให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดอนาคตของประเทศ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกความหมาย วิธีการในการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตยได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- จัดลำดับกระบวนการการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- บอกความจำเป็นของการเลือกตั้งที่มีต่อพัฒนาการประชาธิปไตยได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

จัดลำดับกระบวนการการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยบอกความจำเป็นของการเลือกตั้งที่มีต่อพัฒนาการประชาธิปไตยได้ (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. มีวินัย

๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน จัดลำดับกระบวนการการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยบอกความจำเป็นของการเลือกตั้งที่มีต่อพัฒนาการประชาธิปไตยได้ (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)) **ด้านความรู้** บอกความหมาย วิธีการในการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตยได้ **ด้านทักษะกระบวนการ** จัดลำดับกระบวนการการเลือกตั้งสมาชิกสภา	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูนำเข้าสู่บทเรียน โดยทบทวนความรู้เดิมของนักเรียนเกี่ยวกับการเลือกตั้ง โดยใช้แนวคำถามดังนี้ ๑.๑ มีนักเรียนคนใดที่เคยเลือกตั้งประธานนักเรียนบ้าง ๑.๒ เราเลือกประธานนักเรียนหรือสภานักเรียนไปเพื่ออะไร ๑.๓ นักเรียนมีแนวทางในการเลือกใครเป็นประธานนักเรียน ๑.๔ หากมีผู้สมัครเพียง ๑ คน นักเรียนคิดว่าเรา	๑. นักเรียนตอบนำคำถามเข้าสู่บทเรียน โดยทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ดังนี้ ๑.๑ ผมเคยเลือกตั้งประธานนักเรียน ๑.๒ เพื่อให้พวกเขามาทำหน้าที่เป็นตัวแทนของนักเรียน ช่วยแก้ไขปัญหา รับฟังความคิดเห็นและทำงานเพื่อพัฒนากิจกรรมและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ดีขึ้นตามความต้องการของนักเรียนทุกคน ๑.๓ พิจารณาจากคุณสมบัติความเป็นผู้นำ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความคิดสร้างสรรค์ และการเป็นตัวแทนที่ดีในการรับฟังและพัฒนาความต้องการของนักเรียนคนอื่น ๆ ๑.๔ จำเป็นต้องไปเลือกตั้ง เพราะการใช้สิทธิ์	สื่อ PowerPoint เรื่อง การเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย	กิจกรรม “เรียงฉันสิ!”	๑. ตรวจกิจกรรม “เรียงฉันสิ!” / กิจกรรม “เรียงฉันสิ!” ๒. สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน / แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ผู้แทนราษฎรได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** บอกความจำเป็นของการเลือกตั้งที่มีต่อพัฒนาการประชาธิปไตยได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน	ยังจำเป็นต้องไปเลือกตั้งหรือไม่ ๒. ครูนำเข้าสู่บทเรียน โดยกล่าวว่า “ในคาบนี้เราจะมาเรียนรู้เรื่องกระบวนการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นกระบวนการในการหาทางออกในระบอบประชาธิปไตย โดยยึดหลักว่าทุกเสียงมีค่าเท่ากัน โดยในวันนี้เราจะมาดูว่ากระบวนการในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือ สส. มีกระบวนการอย่างไรบ้าง”	ยังสำคัญ เนื่องจากเป็นการแสดงออกถึงความเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับผู้สมัคร และเป็นการรักษาสิทธิ์ของเราในการมีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกตั้ง ๒. นักเรียนรับฟังครูนำเข้าสู่บทเรียน			
	ขั้นสอน (๑๐ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมอภิปรายในประเด็นเกี่ยวกับความหมาย และวิธีการในการจัดการเลือกตั้งโดยภาพรวม	๑. นักเรียนอภิปรายในประเด็นเกี่ยวกับความหมาย และวิธีการในการจัดการเลือกตั้งโดยภาพรวม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	๒. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับความจำเป็นของการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย อาทิ ในการเลือกผู้แทนราษฎรที่มีความเหมาะสมในพื้นที่ เราจำเป็นต้องเลือกตั้งหรือไม่ เราใช้กระบวนการวิธีการอื่นได้หรือไม่ เป็นต้น	๒. นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับความจำเป็นของการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย อาทิ ในการเลือกผู้แทนราษฎรที่มีความเหมาะสมในพื้นที่ เราจำเป็นต้องเลือกตั้งหรือไม่ เราใช้กระบวนการวิธีการอื่นได้หรือไม่ เป็นต้น			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม “เรียงฉันสิ!” โดยครูผู้สอนแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มละเท่า ๆ กัน กลุ่มละประมาณ ๔-๕ คน โดยปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้ ๑.๑ ครูแจกกระดาษบรู๊ฟให้นักเรียนกลุ่มละ ๑ แผ่น และชุดบัตรคำกลุ่มละ ๑ ชุด ๑.๒ ครูให้นักเรียนช่วยกันแจกบัตรคำให้กับสมาชิกภายในกลุ่ม โดยบัตรคำประกอบด้วย ๑) การประกาศการเลือกตั้ง	๑. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม “เรียงฉันสิ!” โดยแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละเท่า ๆ กัน กลุ่มละประมาณ ๔-๕ คน โดยปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้ ๑.๑ นักเรียนแต่ละกลุ่มรับกระดาษบรู๊ฟกลุ่มละ ๑ แผ่น และชุดบัตรคำกลุ่มละ ๑ ชุด ๑.๒ นักเรียนช่วยกันแจกบัตรคำให้กับสมาชิกภายในกลุ่ม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๑.๑) กำหนดวันเลือกตั้ง ๑.๒)กำหนดเขตเลือกตั้ง ๑.๓) เปิดรับสมัครผู้สมัคร ๒) การหาเสียงเลือกตั้ง ๒.๑) ผู้สมัครหาเสียง ๒.๒) ประชาสัมพันธ์ใช้ช่องทางต่างๆ เช่น ป้ายหาเสียง, สื่อสังคมออนไลน์ ๒.๓) การจัดเวทีอภิปรายแสดงวิสัยทัศน์และตอบคำถามจากประชาชน ๓) วันเลือกตั้ง ๓.๑) ตรวจสอบรายชื่อของตนเองที่หน่วยเลือกตั้ง ๓.๒) นำบัตรประชาชนไปแสดงเพื่อยืนยันตัวตน ๓.๓) รับบัตรเลือกตั้งและลงคะแนน ๔) การนับคะแนน				

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๔.๑) ปิดหีบบัตรและนับคะแนน ๔.๒) ประกาศผล ๑.๓ ครูให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันพิจารณาติดบัตรคำลงในกระดาษบรู๊ฟที่แจกให้ และให้เขียนเส้นลูกศร แสดงขั้นตอน ลำดับในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยให้เวลาในการทำกิจกรรมไม่เกิน ๑๐ นาที ๒. ครูและนักเรียนในห้องร่วมกันเฉลยคำตอบไล่เรียงไปตามลำดับ ๓. ครูชวนนักเรียนอภิปรายในประเด็น “นักเรียนคิดว่าเพื่อให้การเลือกตั้งมีความบริสุทธิ์ยุติธรรม นักเรียนคิดว่าขั้นตอนใดในการเลือกตั้ง มีความสำคัญที่สุด และใครมีหน้าที่ในขั้นตอนนั้น”	๑.๓ นักเรียนในกลุ่มร่วมกันพิจารณาติดบัตรคำลงในกระดาษบรู๊ฟ และเขียนเส้น ลูกศร แสดงขั้นตอน ลำดับในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๒. นักเรียนในห้องร่วมกันเฉลยคำตอบ ไล่เรียงไปตามลำดับ ๓. นับคะแนน เพราะต้องทำอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ ซึ่งผู้มีหน้าที่หลักในขั้นตอนนี้คณะกรรมการการเลือกตั้ง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูสรุปการเรียนรู้ โดยใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ ๑.๑ ความหมายของการเลือกตั้ง ในความเห็นของนักเรียนมีความหมายว่าอย่างไร ๑.๒ ขั้นตอนหลัก ในการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีอะไรบ้าง และนักเรียนคิดว่าขั้นตอนไหนสำคัญที่สุด	๑. นักเรียนตอบคำถามสรุปการเรียนการสอนดังนี้ ๑.๑ การที่ทุกคนมีสิทธิ์ในการแสดงความคิดเห็นโดยการลงคะแนนเสียงเพื่อเลือกคนที่เราคิดว่าสามารถเป็นตัวแทนของเราได้ดีที่สุด ๑.๒ ขั้นตอนในการจัดการเลือกตั้ง ๑) การประกาศการเลือกตั้ง ๑.๑) กำหนดวันเลือกตั้ง ๑.๒)กำหนดเขตเลือกตั้ง ๑.๓) เปิดรับสมัครผู้สมัคร ๒) การหาเสียงเลือกตั้ง ๒.๑) ผู้สมัครหาเสียง ๒.๒) ประชาสัมพันธ์ใช้ช่องทางต่างๆ เช่น ป้ายหาเสียง, สื่อสังคมออนไลน์ ๒.๓) การจัดเวทีอภิปรายแสดง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		วิสัยทัศน์และตอบคำถามจากประชาชน ๓) วันเลือกตั้ง ๓.๑) ตรวจสอบรายชื่อของตนเองที่หน่วยเลือกตั้ง ๓.๒) นำบัตรประชาชนไปแสดงเพื่อยืนยันตัวตน ๓.๓) รับบัตรเลือกตั้งและลงคะแนน ๔) การนับคะแนน ๔.๑) ปิดหีบบัตรและนับะแนน ๔.๒) ประกาศผล ขั้นตอนการลงคะแนนเสียง เพราะเป็นช่วงเวลาที่ประชาชนแสดงสิทธิ์ของตนอย่างเสรีในการเลือกตัวแทนที่ต้องการ			
	๑.๓ นักเรียนคิดว่าการเลือกตั้งมีความสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี.....อย่างไรบ้าง	๑.๓ การเลือกตั้งมีความสำคัญต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เพราะการเลือกตั้งเป็นวิธีที่ประชาชน			

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ในพระบรมราชูปถัมภ์ สำนักการศึกษาทางไกลและการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		ได้มีส่วนร่วมในการเลือกผู้แทนที่มาทำหน้าที่บริหารประเทศ ซึ่งช่วยให้การปกครองเป็นไปตามความต้องการของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตยที่ให้ความสำคัญกับเสียงของประชาชน			

มัคนิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง การเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย

๒) กิจกรรม “เรียงฉันสิ!”

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) กิจกรรม “เรียงฉันสิ!”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกความหมาย วิธีการในการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตยได้	ตรวจกิจกรรม “เรียงฉันสิ!”	กิจกรรม “เรียงฉันสิ!”	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - จัดลำดับกระบวนการการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกความจำเป็นของการเลือกตั้งที่มีต่อพัฒนาการประชาธิปไตยได้			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) - จัดลำดับกระบวนการการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยบอกความจำเป็นของการเลือกตั้งที่มีต่อพัฒนาการประชาธิปไตยได้ (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง การเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
เขียนเส้น ลูกศร แสดงขั้นตอนลำดับในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และอภิปรายในประเด็น “นักเรียนคิดว่าเพื่อให้การเลือกตั้งมีความบริสุทธิ์ยุติธรรม นักเรียนคิดว่าขั้นตอนใดในการเลือกตั้ง มีความสำคัญที่สุด และใครมีหน้าที่ในขั้นตอนนั้น”	เขียนเส้น ลูกศร แสดงขั้นตอนลำดับในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และอภิปรายในประเด็น “นักเรียนคิดว่าเพื่อให้การเลือกตั้งมีความบริสุทธิ์ยุติธรรม นักเรียนคิดว่าขั้นตอนใดในการเลือกตั้ง มีความสำคัญที่สุด และใครมีหน้าที่ในขั้นตอนนั้น” ได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	เขียนเส้น ลูกศร แสดงขั้นตอนลำดับในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และอภิปรายในประเด็น “นักเรียนคิดว่าเพื่อให้การเลือกตั้งมีความบริสุทธิ์ยุติธรรม นักเรียนคิดว่าขั้นตอนใดในการเลือกตั้ง มีความสำคัญที่สุด และใครมีหน้าที่ในขั้นตอนนั้น” ได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	เขียนเส้น ลูกศร แสดงขั้นตอนลำดับในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และอภิปรายในประเด็น “นักเรียนคิดว่าเพื่อให้การเลือกตั้งมีความบริสุทธิ์ยุติธรรม นักเรียนคิดว่าขั้นตอนใดในการเลือกตั้ง มีความสำคัญที่สุด และใครมีหน้าที่ในขั้นตอนนั้น” ได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อนเข้าใจ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๓ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม			ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตกีฬาและนันทนาการ ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

บัตรคำกิจกรรม “เรียงฉันสิ!”

การประกาศการเลือกตั้ง

กำหนดวันเลือกตั้ง

กำหนดเขตเลือกตั้ง

เปิดรับสมัครผู้สมัคร

การหาเสียงเลือกตั้ง

ผู้สมัครหาเสียง

ประชาสัมพันธ์ใช้ช่องทางต่างๆ เช่น ป้ายหาเสียง, สื่อสังคมออนไลน์

บัตรคำกิจกรรม “เรียงฉันสิ!”

การจัดเวทีอภิปรายแสดงวิสัยทัศน์และตอบคำถาม

วันเลือกตั้ง

ตรวจสอบรายชื่อของตนเองที่หน่วยเลือกตั้ง

นำบัตรประชาชนไปแสดงเพื่อยืนยันตัวตน

รับบัตรเลือกตั้งและลงคะแนน

การนับคะแนน

ปิดหีบบัตรและนับคะแนน

ประกาศผล

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ผู้แทนราษฎรที่ใฝ่ฝัน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ
รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณี และวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม. ๒/๒ เห็นคุณค่าในการปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ในฐานะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเลือกผู้แทนราษฎรมีพฤติกรรมที่ไม่ควรทำ เช่น รับเงินแลกคะแนนเสียง, ลงคะแนนเสียงแทนคนอื่น, หรือเผยแพร่ข้อมูลที่ไม่จริง ซึ่งทำให้การเลือกตั้งไม่โปร่งใส สำหรับคุณสมบัติของผู้แทนที่ดีนั้นควรมีความซื่อสัตย์, ฟังเสียงประชาชน, และมีวิสัยทัศน์ ส่วนผู้แทนที่ไม่ดีมักจะทุจริตและไม่ใส่ใจปัญหาของประชาชน การติดตามการทำงานของผู้แทนจึงสำคัญ เพื่อให้แน่ใจว่าพวกเขาทำงานอย่างรับผิดชอบต่อประชาชน

๓. สาระการเรียนรู้

พฤติกรรมที่พลเมืองไม่ควรปฏิบัติในการเลือกผู้แทนราษฎร

๑. รับเงินจากผู้สมัครแลกกับคะแนนเสียง เป็นการผิดกฎหมายและขัดต่อประชาธิปไตย
๒. ลงคะแนนเสียงแทนผู้อื่น เช่น ลงคะแนนเสียงให้คนที่ไม่ได้ไปเลือกตั้งด้วยตนเอง
๓. ไม่ตรวจสอบนโยบายหรือคุณสมบัติของผู้สมัครอย่างถี่ถ้วนก่อนตัดสินใจเลือก
๔. การเผยแพร่ข้อมูลที่บิดเบือนเพื่อทำลายความน่าเชื่อถือของผู้สมัครคนอื่น
๕. ก่อกวนการเลือกตั้ง เช่น ข่มขู่หรือทำลายบัตรเลือกตั้ง ทำให้การเลือกตั้งไม่โปร่งใส

คุณสมบัติของผู้แทนราษฎรที่ดี

๑. ซื่อสัตย์สุจริต ไม่ทุจริตและคำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชน
๒. รับฟังประชาชน เข้าใจปัญหาและความต้องการของคนในพื้นที่
๓. ทำงานโปร่งใส มีความชัดเจนในการทำงานและเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ
๔. มีความรับผิดชอบ ทำงานตามหน้าที่และแก้ไขปัญหาของประเทศอย่างเต็มที่
๕. มีวิสัยทัศน์ มองการณ์ไกลในการพัฒนาประเทศและสังคม

คุณสมบัติของผู้แทนราษฎรที่ไม่ดี

๑. ทุจริตคอร์รัปชัน ใช้ตำแหน่งเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว
๒. เพิกเฉยต่อประชาชน ไม่ฟังเสียงของประชาชนและไม่ใส่ใจปัญหาสังคม
๓. ปกปิดข้อมูล ทำงานในลักษณะที่ไม่เปิดเผยข้อมูลสำคัญต่อสาธารณะ
๔. ขาดความมุ่งมั่น ละเลยหน้าที่หรือไม่แก้ปัญหาของประชาชนอย่างจริงจัง

๕. แนวคิดแคบ ไม่มีแผนพัฒนาหรือมองการณ์ไกลเพื่อประโยชน์ของประเทศ

การติดตามการทำงานของผู้แทนราษฎรเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้แน่ใจว่าพวกเขาปฏิบัติหน้าที่อย่างซื่อสัตย์ โปร่งใส และรับผิดชอบต่อประชาชน รวมถึงช่วยให้ประชาชนสามารถประเมินผลงาน รับฟังปัญหาที่เกิดขึ้น และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกระบวนการประชาธิปไตย

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกพฤติกรรมที่พลเมืองไม่ควรปฏิบัติในการเลือกผู้แทนราษฎรได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- จำแนกคุณสมบัติของผู้แทนราษฎรที่ดีและไม่ดีได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- บอกความจำเป็นที่ต้องติดตามการทำงานของผู้แทนราษฎรได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

จำแนกคุณสมบัติของผู้แทนราษฎรที่ดีและไม่ดีได้ โดยบอกความจำเป็นที่ต้องติดตามการทำงานของผู้แทนราษฎรได้ (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. มีวินัย

๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ผู้แทนราษฎรที่ใฝ่ฝัน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน จำแนกคุณสมบัติของผู้แทนราษฎรที่ดีและไม่ดีได้ โดยบอกความจำเป็นที่ต้องติดตามการทำงานของผู้แทนราษฎรได้ (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖) **ด้านความรู้** บอกพฤติกรรมที่พลเมืองไม่ควรปฏิบัติในการเลือกผู้แทนราษฎรได้ **ด้านทักษะกระบวนการ** จำแนกคุณสมบัติของผู้แทนราษฎรที่ดีและไม่ดีได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูทบทวนความรู้เดิมของนักเรียนเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตยที่ได้เรียนไปในคาบที่แล้ว ๒. ครูใช้แนวคำถามเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน ดังต่อไปนี้ ๒.๑ หากมีคนบอกว่านักเรียนอย่าไปสนใจการเมืองเลย สนใจเฉพาะเรื่องเรียนดีกว่า เนื่องจากนักเรียนยังเป็นเด็กอายุไม่ถึงเกณฑ์การเลือกตั้ง นักเรียนคิดว่าข้อความข้างต้นถูกหรือไม่ เพราะอะไร ๒.๒ นักเรียนเคยติดตามผู้ปกครองไปเลือกตั้งหรือไม่ อยากให้นักเรียนได้ลองเล่าประสบการณ์	๑. นักเรียนทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตยที่ได้เรียนไปในคาบที่แล้ว ๒. นักเรียนตอบคำถามเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน ดังต่อไปนี้ ๒.๑ ไม่ถูกต้อง เพราะแม้ว่านักเรียนยังอายุไม่ถึงเกณฑ์การเลือกตั้ง แต่การเรียนรู้เรื่องการเมืองตั้งแต่อายุน้อยเป็นสิ่งสำคัญ เพราะการเมืองส่งผลต่อชีวิตประจำวันของทุกคน ทั้งในเรื่องการศึกษา เศรษฐกิจ และสังคม ๒.๒ เคยได้เห็นบรรยากาศของการเลือกตั้ง เช่น ผู้คนเข้าแถวเพื่อลงคะแนน เสียงพูดคุย	สื่อ PowerPoint เรื่อง ผู้แทนราษฎรที่ใฝ่ฝัน	กิจกรรม “จับคู่คุณสมบัติผู้แทนราษฎรที่ใช่”	๑. ตรวจกิจกรรม “จับคู่คุณสมบัติผู้แทนราษฎรที่ใช่” / กิจกรรม “จับคู่คุณสมบัติผู้แทนราษฎรที่ใช่” ๒. สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน / แบบสังเกตพฤติกรรม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ผู้แทนราษฎรที่ใฝ่ฝัน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม บอกความจำเป็นที่ต้องติดตามการทำงานของผู้แทนราษฎรได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบใน	๒.๓ มีพฤติกรรมใดบ้างที่พวกเราไม่ควรปฏิบัติเมื่อเดินทางไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	เกี่ยวกับผู้สมัคร หรือได้เห็นกระบวนการตรวจสอบรายชื่อและการลงคะแนน ๒.๓ เมื่อเราไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เราควรหลีกเลี่ยงการทำสิ่งต่าง ๆ ที่อาจส่งผลให้การเลือกตั้งไม่เป็นธรรม เช่น ไม่ควรลืมตรวจสอบรายชื่อและสถานที่ลงคะแนนเสียงให้เรียบร้อย, ไม่ควรนำโทรศัพท์หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เข้าไปในห้องเลือกตั้ง, และไม่ควรชักชวนหรือสนับสนุนผู้สมัครใดในห้องเลือกตั้ง			การทำงานร่วมกัน
	ขั้นสอน (๑๐ นาที) ๑. ครูเปิดวีดิทัศน์ข่าวให้นักเรียนชม “ยายวัย ๘๗ ปี หลงลืมเข้าคูหาฉีกบัตรเลือกตั้ง”	๑. นักเรียนดูวีดิทัศน์ข่าว “ยายวัย ๘๗ ปี หลงลืมเข้าคูหาฉีกบัตรเลือกตั้ง”			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ผู้แทนราษฎรที่ใฝ่ฝัน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
การปฏิบัติหน้าที่การงาน	 (https://youtu.be/FGaaP๖V๓RMo?si=tZjHN๗vgjY๑koC๘K) (๕.๑๓ นาที) ๒. ครูใช้แนวคำถามถามนักเรียนดังนี้ ๒.๑ ในข่าวคนชราที่ฉีกบัตรเลือกตั้ง เกิดจากอะไร	๒. นักเรียนตอบคำถาม ดังนี้ ๒.๑ เกิดจากความไม่เข้าใจในขั้นตอนการเลือกตั้ง เช่น เข้าใจว่าต้องฉีกบัตรตามรอยพับหรือเก็บบัตรไว้เป็นหลักฐาน และปัญหาสุขภาพที่ส่งผลต่อความสามารถในการตัดสินใจ เช่น โรคอัลไซเมอร์ ทำให้ไม่สามารถเข้าใจขั้นตอนการเลือกตั้งได้ดี			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ผู้แทนราษฎรที่ใฝ่ฝัน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๒.๒ ในข่าวเด็กชายที่เลือกตั้งครั้งแรก ฉีกบัตรเลือกตั้ง เพราะอะไร	๒.๒ เด็กชายวัย ๒๑ ปีที่เลือกตั้งครั้งแรกฉีกบัตรเลือกตั้งเพราะเข้าใจผิดว่าต้องฉีกบัตรตามรอยพับและเก็บส่วนหนึ่งไว้เป็นหลักฐาน หลังจากลงคะแนนแล้ว เนื่องจากขาดประสบการณ์และไม่เข้าใจขั้นตอนการลงคะแนนอย่างถูกต้อง			
	๒.๓ นักเรียนจะมีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรกอีกไม่กี่ปี นักเรียนพอจะทราบพฤติกรรมที่ห้ามทำในการเลือกตั้งมีอะไรบ้าง	๒.๓ พฤติกรรมที่ห้ามทำในการเลือกตั้ง เช่น ห้ามถ่ายรูปหรือใช้โทรศัพท์มือถือในคูหาเลือกตั้ง, ห้ามแสดงหรือเปิดเผยว่าตนเองลงคะแนนให้ใคร, ห้ามรับเงินหรือของจากผู้สมัครเพื่อแลกกับการลงคะแนน, ห้ามทำลายหรือทำให้บัตรเลือกตั้งเสียหาย และห้ามชักชวนผู้อื่นให้ลงคะแนนให้ผู้สมัครใดในบริเวณหน่วยเลือกตั้ง			
	๓. ครูและนักเรียนอภิปรายเรื่อง พฤติกรรมที่ไม่ควรปฏิบัติเมื่อเดินทางไปเลือกตั้ง	๓. นักเรียนอภิปรายเรื่อง พฤติกรรมที่ไม่ควรปฏิบัติเมื่อเดินทางไปเลือกตั้ง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ผู้แทนราษฎรที่ใฝ่ฝัน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ในการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นตัวแทนนักเรียน นักเรียนจะพิจารณาเลือกผู้สมัครที่มีคุณสมบัติใดบ้าง ๒. ครูแจกบัตรคำเกี่ยวกับคุณสมบัติที่ดีและไม่ดีของการเป็นแทนราษฎร จำนวน ๒๐ แผ่น (คุณสมบัติที่ดี ๑๐ แผ่น และคุณสมบัติไม่ดี ๑๐ แผ่น) ให้กับนักเรียนแต่ละกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน บัตรคำคุณสมบัติที่ดีของผู้แทนราษฎร ๑) ซื่อสัตย์ – ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา ไม่ทุจริต ๒) รับผิดชอบ – ทำงานตามหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ๓) โปร่งใส – เปิดเผยข้อมูลให้ประชาชนตรวจสอบได้	๑. เลือกผู้แทนที่มีความซื่อสัตย์ รับผิดชอบ เป็นผู้นำที่ดี สื่อสารเก่ง รับฟังผู้อื่น และมีแนวคิดที่จะพัฒนาชุมชนให้ดียิ่งขึ้น ๒. นักเรียนรับบัตรคำที่ครูแจกเกี่ยวกับคุณสมบัติที่ดีและไม่ดีของการเป็นแทนราษฎร จำนวน ๒๐ แผ่น (คุณสมบัติที่ดี ๑๐ แผ่น และคุณสมบัติไม่ดี ๑๐ แผ่น) ให้กับนักเรียนแต่ละกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ผู้แทนราษฎรที่ใฝ่ฝัน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๔) ตั้งใจทำงาน – ขยันและมุ่งมั่นในการทำงานเพื่อประชาชน ๕) ฟังเสียงประชาชน – รับฟังความต้องการและปัญหาจากประชาชน ๖) มีวิสัยทัศน์ – คิดและวางแผนพัฒนาสังคมให้ดีขึ้น ๗) เป็นผู้นำที่ดี – นำพาทีมงานและชุมชนไปในทิศทางที่ถูกต้อง ๘) ตรงต่อเวลา – ปฏิบัติหน้าที่โดยรักษาเวลาอย่างเคร่งครัด ๙) ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี – ทำงานเป็นทีมและสร้างความร่วมมือได้ดี ๑๐) กล้าหาญ – กล้าตัดสินใจและแสดงความเห็นเพื่อประโยชน์ของประชาชน บัตรคำคุณสมบัติที่ไม่ดีของผู้แทนราษฎร ๑) ฉ้อโกง – ใช้อำนาจในทางที่ไม่ชอบเพื่อ				

สถาบันวิจัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ผู้แทนราษฎรที่ใฝ่ฝัน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ประโยชน์ส่วนตัว ๒) ละเลยหน้าที่ – เพิกเฉยต่อความรับผิดชอบของตน ๓) ปกปิดข้อมูล – ไม่เปิดเผยข้อมูลสำคัญต่อสาธารณะ ๔) ขาดความมุ่งมั่น – ทำงานแบบขาดแรงจูงใจและไม่เอาจริงเอาจัง ๕) มองข้ามเสียงประชาชน – ไม่สนใจหรือไม่ตอบสนองต่อปัญหาของชาวบ้าน ๖) แนวคิดแคบ – ไม่สามารถมองการณ์ไกลหรือวางแผนระยะยาวเพื่อพัฒนาประเทศได้ ๗) นำทีมไม่ได้ – ขาดทักษะในการบริหารหรือชี้นำผู้คน ๘) ไม่รักษาเวลา – ขาดความตรงต่อเวลาในการทำงานและการประชุม ๙) ไม่ประสานงาน – ขัดแย้งกับคนอื่นและสร้างปัญหาในการทำงานร่วมกัน				

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ผู้แทนราษฎรที่ใฝ่ฝัน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๑๐) ลังเลในการตัดสินใจ – ขาดความกล้าที่จะตัดสินใจในเรื่องสำคัญ				
	๓. ครูให้นักเรียนในกลุ่มอภิปรายว่าคุณสมบัติใบบัตรคำที่แจกไปนั้น เป็นคุณสมบัติที่พึ่งประสงค์หรือไม่ แล้วให้ช่วยกันจำแนก	๓. นักเรียนในกลุ่มอภิปรายว่าคุณสมบัติใบบัตรคำที่แจกไปนั้น เป็นคุณสมบัติที่พึ่งประสงค์หรือไม่ แล้วช่วยกันจำแนก			
	๔. ครูและนักเรียร่วมอภิปรายคำตอบร่วมกัน	๔. นักเรียร่วมอภิปรายคำตอบร่วมกัน			
	๕. ครูถามนักเรียนหลังจบกิจกรรม “จับคู่คุณสมบัติผู้แทนราษฎรที่ใช่” ดังนี้ ๕.๑ เพราะเหตุใดเราจึงต้องติดตามข่าวการเมือง ข่าวการเมืองมีความสำคัญอย่างไร	๕. นักเรียนตอบคำถามหลังจบกิจกรรม “จับคู่คุณสมบัติผู้แทนราษฎรที่ใช่” ดังนี้ ๕.๑ ช่วยให้เรามีข้อมูลในการเลือกตั้งและใช้สิทธิของเราได้อย่างถูกต้อง, รู้เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของตัวเอง, ตรวจสอบความโปร่งใสในการทำงานของรัฐบาล และเข้าใจว่าการเปลี่ยนแปลงนโยบายจะส่งผลต่อชีวิตประจำวันอย่างไร			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ผู้แทนราษฎรที่ใฝ่ฝัน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๕.๒ เราจำเป็นติดตามการทำงานของผู้แทนราษฎรของเราหรือไม่ เพราะเหตุใด	๕.๒ จำเป็น เพราะมันช่วยให้เรารู้ว่าผู้แทนทำงานดีแค่ไหน, สามารถช่วยแก้ปัญหาของประชาชนได้หรือไม่, และใช้งบประมาณอย่างเหมาะสมหรือเปล่า ถ้าเราติดตามอย่างใกล้ชิด เราจะสามารถแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงได้ หากผู้แทนไม่ทำตามสัญญา เราก็สามารถเรียกร้องให้เขาทำดีขึ้นหรือเลือกผู้แทนคนใหม่ในการเลือกตั้งครั้งต่อไปได้			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูสรุปการเรียนรู้ โดยใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ ๑.๑ พฤติกรรมที่พลเมืองไม่ควรปฏิบัติในการเลือกผู้แทนราษฎรมีอะไรบ้าง	๑. นักเรียนตอบคำถามสรุปการเรียนรู้ ดังนี้ ๑.๑ พฤติกรรมที่พลเมืองไม่ควรปฏิบัติในการเลือกผู้แทนราษฎร ๑. รับเงินจากผู้สมัครแลกกับคะแนนเสียงเป็นการผิดกฎหมายและขัดต่อประชาธิปไตย ๒. ลงคะแนนเสียงแทนผู้อื่น เช่น ลงคะแนนเสียงให้คนที่ไม่ได้ไปเลือกตั้งด้วยตนเอง ๓. ไม่ตรวจสอบนโยบายหรือคุณสมบัติ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ผู้แทนราษฎรที่ใฝ่ฝัน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๒ ให้นักเรียนยกตัวอย่างคุณสมบัติของผู้แทนราษฎรที่ดีและไม่ดีได้	ของผู้สมัครอย่างถี่ถ้วนก่อนตัดสินใจเลือก ๔. การเผยแพร่ข้อมูลที่บิดเบือนเพื่อทำลายความน่าเชื่อถือของผู้สมัครคนอื่น ๕. ก่อกวนการเลือกตั้ง เช่น ข่มขู่หรือทำลายบัตรเลือกตั้ง ทำให้การเลือกตั้งไม่โปร่งใส ๑.๒ คุณสมบัติของผู้แทนราษฎรที่ดี ๑. ซื่อสัตย์สุจริต ไม่ทุจริตและคำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชน ๒. รับฟังประชาชน เข้าใจปัญหาและความต้องการของคนในพื้นที่ ๓. ทำงานโปร่งใส มีความชัดเจนในการทำงานและเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ ๔. มีความรับผิดชอบ ทำงานตามหน้าที่และแก้ไขปัญหาของประเทศอย่างเต็มที่ ๕. มีวิสัยทัศน์ มองการณ์ไกลในการพัฒนาประเทศและสังคม คุณสมบัติของผู้แทนราษฎรที่ไม่ดี			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ผู้แทนราษฎรที่ใฝ่ฝัน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		๑. ทุจริตคอร์รัปชัน ใช้ตำแหน่งเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว ๒. เพิกเฉยต่อประชาชน ไม่ฟังเสียงของประชาชนและไม่ใส่ใจปัญหาสังคม ๓. ปกปิดข้อมูล ทำงานในลักษณะที่ไม่เปิดเผยข้อมูลสำคัญต่อสาธารณะ ๔. ขาดความมุ่งมั่น ละเลยหน้าที่หรือไม่แก้ปัญหาของประชาชนอย่างจริงจัง ๕. แนวคิดแคบ ไม่มีแผนพัฒนาหรือมองการณ์ไกลเพื่อประโยชน์ของประเทศ			
	๑.๓ เพราะเหตุใดพวกเราต้องติดตามการทำงานของผู้แทนราษฎร	๑.๓ การติดตามการทำงานของผู้แทนราษฎรเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้แน่ใจว่าพวกเขาปฏิบัติหน้าที่อย่างซื่อสัตย์ โปร่งใส และรับผิดชอบต่อประชาชน รวมถึงช่วยให้ประชาชนสามารถประเมินผลงาน รับฟังปัญหาที่เกิดขึ้น และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกระบวนการประชาธิปไตย			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง ผู้แทนราษฎรที่ใฝ่ฝัน

๒) กิจกรรม “จับคู่คุณสมบัติผู้แทนราษฎรที่ใช่”

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) กิจกรรม “จับคู่คุณสมบัติผู้แทนราษฎรที่ใช่”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกพฤติกรรมที่พลเมืองไม่ควรปฏิบัติในการเลือกผู้แทนราษฎรได้	ตรวจกิจกรรม “จับคู่คุณสมบัติผู้แทนราษฎรที่ใช่”	กิจกรรม “จับคู่คุณสมบัติผู้แทนราษฎรที่ใช่”	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - จำแนกคุณสมบัติของผู้แทนราษฎรที่ดีและไม่ดีได้			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกความจำเป็นที่ต้องติดตามการทำงานของผู้แทนราษฎรได้			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) - จำแนกคุณสมบัติของผู้แทนราษฎรที่ดีและไม่ดีได้ โดยบอกความจำเป็นที่ต้องติดตามการทำงานของผู้แทนราษฎรได้ (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง ผู้แทนราษฎรที่ใฝ่ฝัน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
อภิปรายว่าคุณสมบัติใบบัตรคำว่าเป็นคุณสมบัติที่พึงประสงค์หรือไม่ แล้วจำแนก	อภิปรายว่าคุณสมบัติใบบัตรคำว่าเป็นคุณสมบัติที่พึงประสงค์หรือไม่แล้วจำแนกได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อภิปรายว่าคุณสมบัติใบบัตรคำว่าเป็นคุณสมบัติที่พึงประสงค์หรือไม่แล้วจำแนกได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	อภิปรายว่าคุณสมบัติใบบัตรคำว่าเป็นคุณสมบัติที่พึงประสงค์หรือไม่แล้วจำแนกได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อนเข้าใจ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๓ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม			ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตกีฬาและนันทนาการ ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

บัตรคำกิจกรรม “จับคู่คุณสมบัติผู้แทนราษฎรที่ใช่”

<u>บัตรคำคุณสมบัติที่ดีของผู้แทนราษฎร</u>

ซื่อสัตย์
รับผิดชอบ
โปร่งใส
ตั้งใจทำงาน
ฟังเสียงประชาชน
มีวิสัยทัศน์
เป็นผู้นำที่ดี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บัตรคำกิจกรรม “จับคู่คุณสมบัติผู้แทนราษฎรที่ใช่”

<u>บัตรคำคุณสมบัติที่ดีของผู้แทนราษฎร</u>

ตรงต่อเวลา
ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี
กล้าหาญ

<u>บัตรคำคุณสมบัติที่ไม่ดีของผู้แทนราษฎร</u>

ฉ้อโกง
ละเลยหน้าที่
ปกปิดข้อมูล
ขาดความมุ่งมั่น

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แนวคิดแคบ

นำทีมไม่ได้

ไม่รักษาเวลา

ไม่ประสานงาน

ลังเลในการตัดสินใจ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นโยบายการเมืองท้องถิ่น

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ
รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวชี้วัด ม. ๒/๒ วิเคราะห์ข้อมูล ข่าวสารทางการเมืองการปกครองที่มีผลกระทบต่อสังคมไทยสมัยปัจจุบัน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การหาข้อมูลข่าวหรือนโยบายทางการเมืองในท้องถิ่นที่น่าเชื่อถือสามารถทำได้โดยติดตามจากสื่อที่มีชื่อเสียง, ตรวจสอบเว็บไซต์ของหน่วยงานราชการ, เข้าร่วมกิจกรรมชุมชนเพื่อฟังนโยบายโดยตรง, ติดตามช่องทางออนไลน์ของผู้สมัคร และเปรียบเทียบข้อมูลจากหลายแหล่งเพื่อประเมินความถูกต้อง โดยการติดตามข่าวสารเหล่านี้จะช่วยให้เราเข้าใจนโยบาย พร้อมมีส่วนร่วมในชุมชน และตรวจสอบการทำงานของผู้แทนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. สาระการเรียนรู้

วิธีการหาข้อมูลข่าวหรือนโยบายทางการเมืองในท้องถิ่นที่น่าเชื่อถือ

๑. ติดตามจากแหล่งข่าวหลัก: อ่านข่าวจากสื่อมวลชนที่มีชื่อเสียงและน่าเชื่อถือ เช่น หนังสือพิมพ์ เว็บไซต์ข่าวที่เป็นที่รู้จัก หรือช่องข่าวโทรทัศน์ที่ได้รับการยอมรับ

๒. ตรวจสอบจากแหล่งข้อมูลทางการ: เข้าชมเว็บไซต์ของหน่วยงานราชการหรือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งมักจะเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายและการดำเนินงานของผู้แทนท้องถิ่น

๓. เข้าร่วมกิจกรรมชุมชน: เข้าร่วมฟังการประชุมชุมชนหรือเวทีอภิปรายที่จัดขึ้นในท้องถิ่น เพื่อฟังนโยบายจากผู้สมัครโดยตรง และถามคำถามเพื่อตรวจสอบข้อมูล

๔. ติดตามช่องทางออนไลน์ของผู้สมัคร: ผู้สมัครหลายคนจะมีช่องทางโซเชียลมีเดียอย่างเป็นทางการ เช่น เพจ Facebook หรือเว็บไซต์ส่วนตัว ที่เผยแพร่นโยบายและข้อมูลอย่างโปร่งใส

๕. เปรียบเทียบหลายแหล่งข้อมูล: หาข้อมูลจากหลายแหล่งเพื่อเปรียบเทียบความสอดคล้องของเนื้อหา เพื่อประเมินความน่าเชื่อถือ

การติดตามข่าวสารการเมืองท้องถิ่นช่วยให้เราเข้าใจนโยบายที่มีผลต่อชีวิตประจำวัน, ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในชุมชน, ใช้สิทธิ์พลเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ, ตรวจสอบการทำงานของผู้แทน, และเตรียมพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ของเรา

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกวิธีการหาข้อมูลข่าว/นโยบายทางการเมืองในท้องถิ่นที่มีความน่าเชื่อถือได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ร่วมกันวิเคราะห์นโยบายการเมืองท้องถิ่นได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- บอกประโยชน์ของการติดตามข่าวสารการเมืองท้องถิ่นได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ร่วมกันวิเคราะห์นโยบายการเมืองท้องถิ่นได้ โดยบอกประโยชน์ของการติดตามข่าวสารการเมืองท้องถิ่นที่มีความน่าเชื่อถือได้ (๑.๑.๑ ,๑.๑.๔ ,๑.๓.๑ ,๑.๔.๑ ,๔.๒.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. มีวินัย

๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นโยบายการเมืองท้องถิ่น
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ร่วมกันวิเคราะห์นโยบายการเมืองท้องถิ่นได้ โดยบอกประโยชน์ของการติดตามข่าวสารการเมืองท้องถิ่นที่มีความน่าเชื่อถือได้ (๑.๑.๑ ,๑.๑.๔ ,๑.๓.๑ ,๑.๔.๑ ,๔.๒.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖) **ด้านความรู้** บอกวิธีการหาข้อมูลข่าว/นโยบายทางการเมืองในท้องถิ่นที่มีความน่าเชื่อถือได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที)** ๑. ครูกล่าวทักทายและนำเข้าสู่บทเรียนโดยใช้แนวคำถามดังนี้ ๑.๑ มีนักเรียนคนใดทราบชื่อนายกเทศบาล/นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ตนเองอาศัยอยู่บ้าง ๑.๒ นักเรียนคิดเห็นอย่างไรกับคำว่า “การเมืองเป็นเรื่องใกล้ตัว” ๑.๓ นักเรียนมีนโยบายที่ชื่นชอบของการเมืองในท้องถิ่นตัวเองอะไรบ้าง	๑. นักเรียนตอบคำถามนำเข้าสู่บทเรียน ดังนี้ ๑.๑ ผมทราบครับที่หัวหันมีชื่อนายกเทศบาล/นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้ นายกเทศมนตรีเมืองหัวหิน: นายนพพร วุฒิกุล นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหัวหิน: นายอัครนันท์ ปัญญาเจริญโรจน์ ๑.๒ การเมืองมีผลกับชีวิตเราทุกวัน เช่น กฎหรือกติกาต่าง ๆ ที่เราต้องปฏิบัติตาม หรือนโยบายต่าง ๆ ดังนั้นมันช่วยให้เรารู้ว่าใครเป็นคนทำหน้าที่เหล่านี้ และทำให้เราได้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงสิ่งรอบตัวให้ดีขึ้น ๑.๓ ชื่นชอบนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมของเมืองหัวหิน เพราะมุ่งเน้นการจัดการขยะอย่างมี	สื่อ PowerPoint เรื่อง นโยบายการเมืองท้องถิ่น	กิจกรรม “ดูท้องถิ่นของเรา”	๑. ตรวจกิจกรรม “ดูท้องถิ่นของเรา” / กิจกรรม “ดูท้องถิ่นของเรา” ๒. สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน / แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นโยบายการเมืองท้องถิ่น
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ด้านทักษะกระบวนการ ร่วมกันวิเคราะห์นโยบายการเมืองท้องถิ่นได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** บอกประโยชน์ของการติดตามข่าวสารการเมืองท้องถิ่นได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามใน	๒. ครูนำเข้าสู่บทเรียน โดยกล่าวว่า การติดตามข่าวสารการเมือง การศึกษานโยบายของผู้แทนในระดับท้องถิ่นมีความสำคัญต่อวิถีชีวิตของเรามาก เนื่องจากการเมืองในท้องถิ่นเป็นการเมืองที่อยู่ใกล้ตัวของนักเรียนเอง การติดตามข่าวสารการเมือง หรือความก้าวหน้าของนโยบายที่นักการเมืองหาเสียงย่อมเป็นหน้าที่ของพวกเราทุกคน”	ประสิทธิภาพ การใช้เทคโนโลยีอัจฉริยะ (AI) ในการบริหารจัดการ การสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม การจัดตั้งศูนย์เรียนรู้เพื่อเพิ่มความรู้ และการพัฒนาเมืองให้เป็นคาร์บอนต่ำ ซึ่งทั้งหมดนี้ช่วยสร้างเมืองที่น่าอยู่และยั่งยืนในอนาคตของเรา ๒. นักเรียนฟังครูนำเข้าสู่บทเรียน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นโยบายการเมืองท้องถิ่น
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
การ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	**ขั้นสอน (๑๐ นาที)** ๑. ครูและนักเรียนร่วมอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับวิธีการหาข่าว/นโยบายการเมืองในท้องถิ่นจากแหล่งข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ ๒. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๖ คน จากนั้นให้นักเรียนระดมความคิดว่าแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือมีลักษณะอย่างไร	๑. นักเรียนร่วมอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับวิธีการหาข่าว/นโยบายการเมืองในท้องถิ่นจากแหล่งข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ ๒. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๖ คน จากนั้นระดมความคิดว่าแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือมีลักษณะอย่างไร (มีความเป็นกลาง มีความทันสมัย อ้างอิงจากแหล่งที่มีชื่อเสียงหรือมีผู้เชี่ยวชาญให้การสนับสนุน)			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม “ดูท้องถิ่นของเรา” เป็นกลุ่มกลุ่มละ ๖ คน ๓. ครูให้นักเรียนในกลุ่มร่วมแบ่งกันอ่านคำแถลงนโยบายหัวหินหินคร่าว ๆ โดยให้นักเรียนแบ่งกันอ่าน	๑. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม “ดูท้องถิ่นของเรา” เป็นกลุ่มกลุ่มละ ๖ คน ๔. นักเรียนในกลุ่มร่วมแบ่งกันอ่านคำแถลงนโยบายหัวหินหินคร่าว ๆ โดยให้นักเรียนแบ่งกันอ่านใช้เวลา			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นโยบายการเมืองท้องถิ่น
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ใช้เวลาประมาณ ๕ นาที ๓. ครูให้นักเรียนเลือกนโยบายที่กลุ่มตนเองสนใจจำนวน ๑ นโนบาย จากนั้นให้นักเรียนเขียนลงกึ่งกลางของกระดาษบรู๊ฟ โดยครูแบ่งนักเรียน ๖ คน ให้สวมหมวกคนละ ๑ สี โดยให้นักเรียนแต่ละคนร่วมวิพากษ์นโยบายดังกล่าวตามบทบาทของตนเอง ดังนี้ - หมวกสีขาว – (เน้นเรื่องข้อมูล) ให้ข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับนโยบายดังกล่าว - หมวกสีแดง – ให้ข้อมูลว่าชอบ หรือ ไม่ชอบนโยบายดังกล่าว - หมวกสีเหลือง – ให้ข้อมูลในด้านผลดีที่จะเกิดขึ้น - หมวกสีดำ – ให้ข้อมูลข้อเสีย ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น - หมวกสีเขียว – ให้ข้อมูลคิดสร้างสรรค์หาทางเลือกใหม่ เพื่อให้นโยบายดังกล่าวพัฒนาขึ้น	ประมาณ ๕ นาที ๓. นักเรียนเลือกนโยบายที่กลุ่มตนเองสนใจจำนวน ๑ นโนบาย จากนั้นให้เขียนลงกึ่งกลางของกระดาษบรู๊ฟ โดยนักเรียน ๖ คน สวมหมวกคนละ ๑ สี โดยแต่ละคนร่วมวิพากษ์นโยบายดังกล่าวตามบทบาทของตนเอง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นโยบายการเมืองท้องถิ่น
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	- หมวกสีน้ำเงิน – ให้ข้อมูลจัดการงานด้วยระบบและวิธีการแบบไหน นโยบายจึงสำเร็จ ๔. จากนั้นให้นักเรียนเขียนข้อมูลของตนเองลงในกระดาษบรู๊ฟ โดยรอบชื่อนโยบาย ๕. ครูให้นักเรียนนำเสนอนโยบายของกลุ่มตนเองในกระดาษบรู๊ฟ ๖. ครูถามนักเรียนว่าประโยชน์ของการที่เราได้ติดตามข่าวสารการเมืองในท้องถิ่น	๔. นักเรียนเขียนข้อมูลของตนเองลงในกระดาษบรู๊ฟ โดยรอบชื่อนโยบาย ๕. นักเรียนนำเสนอนโยบายของกลุ่มตนเองในกระดาษบรู๊ฟ ๖. ช่วยให้เราเข้าใจนโยบายที่มีผลกระทบต่อชีวิตประจำวันของเรา, ช่วยให้เรามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของชุมชน, ทำให้เราสามารถตรวจสอบการทำงานของผู้แทนในพื้นที่ได้ และยังช่วยให้เราเตรียมพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นในท้องถิ่น			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นโยบายการเมืองท้องถิ่น
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูสรุปการเรียนรู้ โดยใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ ๑.๑ เราจะสามารถติดตามข่าว/นโยบายทางการเมืองในท้องถิ่นที่มีความน่าเชื่อถือได้อย่างไร	๑. นักเรียนตอบคำถามสรุปการเรียนการสอนดังนี้ ๑.๑ วิธีการหาข้อมูลข่าวหรือนโยบายทางการเมืองในท้องถิ่นที่น่าเชื่อถือ ๑. ติดตามจากแหล่งข่าวหลัก: อ่านข่าวจากสื่อมวลชนที่มีชื่อเสียงและน่าเชื่อถือ เช่น หนังสือพิมพ์ เว็บไซต์ข่าวที่เป็นที่รู้จัก หรือช่องข่าวโทรทัศน์ที่ได้รับการยอมรับ ๒. ตรวจสอบจากแหล่งข้อมูลทางการ: เข้าชมเว็บไซต์ของหน่วยงานราชการหรือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งมักจะเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายและการดำเนินงานของผู้แทนท้องถิ่น ๓. เข้าร่วมกิจกรรมชุมชน: เข้าร่วมฟังการประชุมชุมชนหรือเวทีอภิปรายที่จัดขึ้นในท้องถิ่น เพื่อฟังนโยบายจากผู้สมัครโดยตรง และถามคำถามเพื่อตรวจสอบข้อมูล			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นโยบายการเมืองท้องถิ่น
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		๔. ติดตามช่องทางออนไลน์ของผู้สมัคร: ผู้สมัครหลายคนจะมีช่องทางโซเชียลมีเดียอย่างเป็นทางการ เช่น เพจ Facebook หรือเว็บไซต์ส่วนตัว ที่เผยแพร่นโยบายและข้อมูลอย่างโปร่งใส ๕. เปรียบเทียบหลายแหล่งข้อมูล: หาข้อมูลจากหลายแหล่งเพื่อเปรียบเทียบความสอดคล้องของเนื้อหา เพื่อประเมินความน่าเชื่อถือ			
	๑.๒ ยกตัวอย่างนโยบายการเมืองท้องถิ่น พร้อมบอกความรู้สึกที่มีต่อนโยบายว่าเป็นอย่างไร	๑.๒ รู้สึกดีและประทับใจมาก เพราะมันแสดงให้เห็นถึงความใส่ใจในการสร้างเมืองที่มีสิ่งแวดล้อมดีและยั่งยืน การจัดการขยะอย่างเป็นระบบและการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ยังช่วยแก้ปัญหาได้อย่างตรงจุด การสร้างชุมชนให้มีจิตสำนึกในการดูแลสิ่งแวดล้อม ทำให้รู้สึกว่าทุกคนมีส่วนร่วมในความเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะทำให้เมืองน่าอยู่และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น			
	๑.๓ ประโยชน์ของการติดตามข่าวสารการเมืองท้องถิ่น	๑.๓ การติดตามข่าวสารการเมืองท้องถิ่นช่วยให้เราเข้าใจนโยบายที่มีผลต่อชีวิตประจำวัน, ส่งเสริม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นโยบายการเมืองท้องถิ่น

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		การมีส่วนร่วมในชุมชน, ใช้สิทธิ์พลเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ, ตรวจสอบการทำงานของผู้แทน, และเตรียมพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ของเรา			

มัคนิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง นโยบายการเมืองท้องถิ่น

๒) กิจกรรม “ดูท้องถิ่นของเรา”

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) กิจกรรม “ดูท้องถิ่นของเรา”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกวิธีการหาข้อมูลข่าว/นโยบายทางการเมืองในท้องถิ่นที่มีความน่าเชื่อถือได้	ตรวจกิจกรรม “ดูท้องถิ่นของเรา”	กิจกรรม “ดูท้องถิ่นของเรา”	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ร่วมกันวิเคราะห์นโยบายการเมืองท้องถิ่นได้			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของการติดตามข่าวสารการเมืองท้องถิ่นได้			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) **-** ร่วมกันวิเคราะห์นโยบายการเมืองท้องถิ่นได้ โดยบอกประโยชน์ของการติดตามข่าวสารการเมืองท้องถิ่นที่มีความน่าเชื่อถือได้ (๑.๑.๑ ,๑.๑.๔ ,๑.๓.๑ ,๑.๔.๑ ,๔.๒.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง นโยบายการเมืองท้องถิ่น

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
เขียนข้อมูลของลงในกระดาษบรู๊ฟ ตามบทบาท ดังนี้ - หมวกสีขาว – (เน้นเรื่องข้อมูล) ให้ข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับนโยบายดังกล่าว - หมวกสีแดง – ให้ข้อมูลว่าชอบ หรือ ไม่ชอบ นโยบายดังกล่าว - หมวกสีเหลือง – ให้ข้อมูลในด้านผลดีที่จะเกิดขึ้น - หมวกสีดำ – ให้ข้อมูลข้อเสียผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น - หมวกสีเขียว – ให้ข้อมูลคิดสร้างสรรค์หาทางเลือกใหม่ เพื่อให้นโยบายดังกล่าวพัฒนาขึ้น - หมวกสีน้ำเงิน – ให้ข้อมูลจัดการงานด้วยระบบและวิธีการแบบไหน นโยบายจึงสำเร็จ	นักเรียนเขียนข้อมูลของลงในกระดาษบรู๊ฟ ตามบทบาท ได้ถูกต้องครบถ้วน มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อภิปรายว่าคุณสมบัติใบบัตรคำว่าเป็นคุณสมบัติที่พึงประสงค์หรือไม่ แล้วจำแนกได้ถูกต้องครบถ้วน มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	อภิปรายว่าคุณสมบัติใบบัตรคำว่าเป็นคุณสมบัติที่พึงประสงค์หรือไม่ แล้วจำแนกได้ถูกต้อง แต่ยังไม่ครบถ้วนและอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจ
นำเสนอนโยบายของกลุ่มตนเองในกระดาษบรู๊ฟ	นำเสนอนโยบายของกลุ่มตนเองในกระดาษบรู๊ฟ ได้อย่างน่าสนใจและสามารถดึงดูดความสนใจของผู้ฟังได้	นำเสนอนโยบายของกลุ่มตนเองในกระดาษบรู๊ฟ ได้อย่างน่าสนใจและสามารถดึงดูดความสนใจของผู้ฟังได้ไม่มากนัก	นำเสนอนโยบายของกลุ่มตนเองในกระดาษบรู๊ฟได้ แต่ไม่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้ฟังได้

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๓ - ๔ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ - ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม			ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตกีฬาและนันทนาการ ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

คำแถลงนโยบายหัวหินหิน ในกิจกรรม “ดูท้องถิ่นของเรา”

คำแถลงนโยบาย
ของ
นายนพพร วุฒิกุล นายกเทศมนตรีเมืองหัวหิน
ต่อสภาเทศบาลเมืองหัวหิน

กระผม นายนพพร วุฒิกุล ได้รับความไว้วางใจจากพี่น้องประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน ให้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีเมืองหัวหิน โดยคณะกรรมการ การเลือกตั้งได้ประกาศรับรองผลการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเมืองหัวหิน เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ และเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๔๘ ทศ วรรคแรก ความว่า ก่อนนายกเทศมนตรีเข้ารับหน้าที่ ให้ประธานสภาเทศบาลเรียกประชุมสภาเทศบาล เพื่อให้นายกเทศมนตรีแถลงนโยบายต่อสภาเทศบาลโดยไม่มีการลงมติ ทั้งนี้ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี เพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง กระผมจึงขออนุญาตต่อท่านประธานสภาเทศบาลเมืองหัวหิน ซึ่งนโยบายดังกล่าวจะใช้เป็นแนวทางในการบริหารพัฒนาเทศบาลเมืองหัวหิน ตลอดระยะเวลา ๔ ปี นับตั้งแต่บัดนี้ เพื่อประโยชน์สุขของพี่น้องประชาชนชาวเทศบาลเมืองหัวหิน ภายใต้วาทะ “ทำอะไรต้องถามใจประชาชน” กระผมมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาเมืองหัวหินให้เป็นเมืองแห่งความสุขและเมืองแห่งการเรียนรู้ต้นแบบของประเทศ

ท่านประธานสภาเทศบาลเมืองหัวหินและท่านสมาชิกสภาเทศบาลเมืองหัวหิน ผู้ทรงเกียรติทุกท่าน เพื่อให้การบริหารงานเทศบาลเมืองหัวหินเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และสามารถพลิกโฉมเมืองหัวหินสู่เมืองแห่งความสุขและเมืองแห่งการเรียนรู้ต้นแบบของประเทศได้ตามความมุ่งหวัง ในฐานะนายกเทศมนตรีเมืองหัวหิน ขอแถลงนโยบายการพัฒนาเทศบาลเมืองหัวหิน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๑. นโยบายด้านโครงสร้างพื้นฐาน

แนวนโยบายการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน มุ่งยกระดับมาตรฐานทางด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการให้สะดวก สะอาด ปลอดภัย และสามารถเข้าถึงบริการสาธารณะของเทศบาลได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมโดยพัฒนาด้านการก่อสร้างและปรับปรุงถนนภายในเขตเทศบาลให้มีมาตรฐานและความปลอดภัย ปรับเปลี่ยนระบบไฟฟ้าส่องสว่างริมทางให้เป็น LED การพัฒนาระบบคุณภาพการผลิตน้ำประปา เพิ่มโรงกรองน้ำ ถังน้ำใส ถังตกตะกอน รวมไปถึงเพิ่มทางเลือกในการใช้น้ำให้แก่ประชาชน โดยการประปาภูมิภาคปรับปรุงและพัฒนาระบบบำบัดน้ำเสีย มุ่งเน้น การวางผังเมืองเพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข มีการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสม แนวทางการพัฒนาระบบ TOD เพื่อบรรเทาปัญหาการจราจรและขนส่งให้มีประสิทธิภาพ และเพื่อเพิ่มประโยชน์ทางเศรษฐกิจ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลประสิทธิภาพสูงที่ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึง และใช้ประโยชน์ได้ทุกที่ทุกเวลา โดยร่วมมือกับภาคเอกชนขับเคลื่อนโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และระบบ ๕ G ภายในเขตเทศบาล และวางรากฐานของเมืองสู่เศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล

๒. นโยบายด้านเศรษฐกิจ

นโยบายด้านเศรษฐกิจเป็นนโยบายที่มุ่งพัฒนากลไกสนับสนุนการสร้างอาชีพ พัฒนารายได้เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมุ่งเน้นเชื่อมโยงประสานเครือข่ายธุรกิจโรงแรม ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว โรงพยาบาล ห้างสรรพสินค้า ศูนย์อาหาร ร้านอาหาร และธุรกิจเกี่ยวเนื่อง ร่วมผนึกเชื่อมโยงออกแบบการท่องเที่ยว เชิงธรรมชาติ เชิงวัฒนธรรมและอาหาร รวมไปถึงการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว เชิงสุขภาพและบริการทางการแพทย์ ส่งเสริมเทศกาลอาหารท้องถิ่นและสากล การจัดแสดงวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน เทศกาลดนตรีพัฒนาสู่เมืองอีเวนท์ และเมืองเคาท์ดาวน์ ส่งเสริมอาชีพบนฐานทุนที่เป็นศักยภาพของพื้นที่ และพัฒนาเครือข่ายสินค้าวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น พัฒนาระบบการค้าขายสินค้าของชุมชน ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล พัฒนา Land mark การท่องเที่ยว แหล่งใหม่ พัฒนาสกายวอร์คภูเขาหินเหล็กไฟ ลานวัฒนธรรมและกิจกรรมสาธารณะ แนวคลองชลประทาน พัฒนาโครงการพระราชดำริให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอัตลักษณ์ของเมือง ส่งเสริมสถานประกอบการ Green Hotel พัฒนาและอนุรักษ์ทุนธรรมชาติให้คงสภาพ เป็นตำนานและเป็นสถานที่การรื้อฟื้นความหลังเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สะอาด สะดวก ปลอดภัย เข้าถึงง่าย มุ่งรองรับนักท่องเที่ยวคุณภาพสูง และกลุ่มกรีนและกลุ่มอีโคทัวร์

๓. นโยบายด้านสิ่งแวดล้อม

นโยบายด้านสิ่งแวดล้อมเป็นนโยบายที่มุ่งเน้นสร้างให้เมืองหัวหินเป็นเมืองที่อยู่ดี ประชาชนมีความสุข และเป็นเมืองที่มีสิ่งแวดล้อมยั่งยืน โดยพัฒนาระบบบริหารจัดการขยะมูลฝอย สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะต้นทาง โดยมุ่งเน้นการจัดการขยะที่คน และปรับเปลี่ยนแบบแผนวิธีความคิด (Mindset) ของคนในการบริโภค บริการ และการผลิต สำหรับ การจัดการขยะกลางมีการนำเทคโนโลยีอัจฉริยะ (AI) เข้ามาใช้ในการควบคุมและการบริหารจัดการ การพัฒนาเครือข่ายสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพของคน ครัวเรือน ชุมชน สถานการณ์ ประกอบการให้รับรู้ปัญหาร่วมกับมีความเข้าใจ เกิดจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม ส่งเสริมให้เกิดชุมชนไร้ถังขยะ และชุมชนแห่งการเรียนรู้ สร้างเครือข่ายอาสาสมัคร ด้านสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมศูนย์เรียนรู้การจัดการขยะชุมชน ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจหมุนเวียน จัดทำแผนผังภูมินิเวศของเมือง แก้ปัญหาลิง สุนัขจรจัด การพัฒนาเพื่อขับเคลื่อนหัวหิน สู่เมืองอาหารปลอดภัย การพัฒนาสู่เมืองคาร์บอนต่ำ มุ่งเน้นสร้างการมีส่วนร่วมในการ ลดผลกระทบจากการเปลี่ยนสภาพภูมิอากาศ แก้ปัญหาโลกร้อน และสร้างเมืองที่สมดุล เมืองประหยัดพลังงาน และเป็นเมืองที่น่าอยู่อย่างยั่งยืน

๔. นโยบายการพัฒนาสุขภาวะแบบองค์รวม

แนวนโยบายนี้มุ่งเน้นสร้างความสุขมวลรวมของเมืองโดยเสริมทักษะการดำรงอยู่ การใช้ชีวิตที่ปลอดภัยบนภาวะปกติใหม่ (New Normal) และสามารถเข้าใจและรู้เท่าทัน การเปลี่ยนแปลง สร้างฐานการบริหารจัดการของเมืองด้านสุขภาพเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ รวมไปถึงการพึ่งตนเองในการจัดการสุขภาพ โดยพัฒนาหัวหินให้เป็นเมืองมาตรฐาน HDC (Hygiene Distancing Clean) โดยมุ่งที่จะสร้างการเรียนรู้ให้ประชากรของเมืองสามารถ ดำรงอยู่ร่วมกับโรคอุบัติใหม่ และใช้ชีวิตบนภาวะปกติใหม่ (New Normal) ได้

อย่างปลอดภัย พัฒนาสุขภาวะแบบองค์รวม โดยมุ่งเน้นการพัฒนาการจัดการสุขภาพเชิงรุก พัฒนาศูนย์สร้างสุขให้เป็นต้นแบบในการใช้โภชนาการ ดนตรี วัฒนธรรม กิจกรรมในการบำบัด รวมไปถึง การพัฒนาเครือข่ายการจัดการสุขภาพโดยชุมชน มุ่งเน้นให้ภาคีเครือข่ายพัฒนากลไก สร้าง องค์ความรู้ด้านสุขภาพ และแลกเปลี่ยน และสนธิทรัพยากรเพื่อนำไปสู่การพึ่งตนเองในการจัดการสุขภาพระดับบุคคล ชุมชน และในระดับเมือง

๕. นโยบายด้านการศึกษาและวัฒนธรรม

แนวนโยบายด้านการศึกษาและวัฒนธรรม มุ่งสร้างและยกระดับมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ทั้งในระบบ การศึกษานอกระบบ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต สร้างการศึกษาที่มีมาตรฐานสากลและไม่ทิ้งรากฐานทางวัฒนธรรม ส่งเสริมกีฬามุ่งสู่ความเป็นเลิศ สร้างต้นแบบโรงเรียนสาธิตเทศบาล จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พัฒนาระบบการจัดการศึกษาอัจฉริยะ (Smart Education) นำใช้เทคโนโลยีการศึกษาอัจฉริยะไปปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอน การออกแบบและการปรับปรุงหลักสูตร การยกระดับสื่อการเรียนการสอน และ ปรับใช้เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา การพัฒนาหัวหินเมืองแห่งการเรียนรู้ มุ่งพัฒนา การจัดทำฐานข้อมูลทุนและศักยภาพของพื้นที่ พัฒนารูปแบบกลไกในการยกระดับการเรียนรู้ พัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้และศูนย์เรียนรู้ของเมืองบนฐานทุนและศักยภาพของพื้นที่ เพื่อยกระดับเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน พัฒนาเพื่อยกระดับทุนวัฒนธรรม ส่งเสริมการดำเนินกิจกรรม ทางวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมกีฬาสู่ความเป็นเลิศ พัฒนา สนามฟุตบอล พัฒนาผู้ฝึกสอน พัฒนาโรงยิม สถานที่ออกกำลังกายในร่มและกลางแจ้ง ส่งเสริมชมรมกีฬา

๖. นโยบายการพัฒนาด้านการเมืองและการบริหาร

นโยบายการพัฒนาด้านการเมืองและการบริหาร เทศบาลมุ่งเน้นให้การบริหารเป็นไปตามหลักบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมไปถึง การปรับเปลี่ยนแนวคิด วิธีการในการบริหารจัดการเทศบาล เพื่อพลิกโฉมให้เป็นที่เชื่อถือ และเป็นที่ไว้วางใจ และเป็นที่พึ่งของประชาชนอย่างแท้จริง โดยพัฒนาให้เทศบาลเปิดกว้างและเชื่อมโยงการพัฒนาที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง มุ่งเน้นการทำงานเชิงรุกและมองไปข้างหน้า มุ่งแก้ไขปัญหา และตอบสนองความต้องการของประชาชน พัฒนาให้เทศบาลเป็นองค์กรสมรรถนะสูง โดยมุ่งเน้นการทำงานในเชิงระบบ มีการวางแผนยุทธศาสตร์ และวิเคราะห์ความเสี่ยง นำใช้ข้อมูลจากการวิจัยมาเป็นฐานในการพัฒนา พัฒนาปรับปรุงให้สำนักงานเทศบาลเข้าสู่องค์กรสมัยใหม่ มีการนำใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศในการบริการ เพื่อความคล่องตัว ยืดหยุ่น รวดเร็ว สนองตอบต่อปัญหา และทันต่อเหตุการณ์ พัฒนาบุคลากรให้ปรับเปลี่ยนแบบแผนทางความคิด ให้การปฏิบัติงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีทักษะ คุณลักษณะ และองค์ความรู้ที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มีความสามารถในการใช้ความรู้ สติปัญญา และข้อมูลสารสนเทศ เพื่อแก้ไขปัญหาและสร้างคุณค่าให้กับเทศบาล รวมไปถึงมีความสามารถ ในการเรียนรู้ และมีเหตุผลในทางจริยธรรม

๗. นโยบายด้านการพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม

นโยบายด้านการพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม เทศบาลมุ่งเน้นบูรณาการ การทำงานกับทุกภาคส่วน เพื่อช่วยเหลือพัฒนาแก้ไขปัญหา และเฝ้าระวังปัญหาทางสังคม สร้างความมั่นคง สร้างโอกาส และสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี ทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน และระดับสังคม โดยการจัดสวัสดิการสังคมขั้นพื้นฐานที่เหมาะสม เพื่อให้ประชาชนทุกช่วงวัยในเขตเทศบาลสามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติและสามารถช่วยเหลือตนเองได้ ไม่เป็นภาระของสังคม พัฒนาให้ประชาชนในเขตพื้นที่ให้มีที่อยู่อาศัย เข้าถึงโอกาสในการบริการสาธารณะของรัฐ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว ชุมชน และสังคม รวมไปถึงมุ่งเน้นการสร้างสิ่งแวดล้อมในการใช้ชีวิตที่ดี บูรณาการเชื่อมโยงภาคีเครือข่าย เพื่อช่วยเหลือ พัฒนา แก้ไขปัญหา และเฝ้าระวังปัญหาทางสังคม ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ส่งเสริมการคุ้มครองสิทธิ ความเสมอภาคและความเป็นธรรม

๘. นโยบายการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (Smart City)

แนวนโยบายการพัฒนาเมืองอัจฉริยะเป็นการวางแผนพัฒนาและบริหารจัดการเมืองในทุกมิติโดยอาศัยโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลและเครื่องมือด้านการบริหารจัดการ ที่เป็นระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่บูรณาการเข้ากับโครงสร้างพื้นฐาน ทางกายภาพ เพื่อให้เมืองก้าวข้ามข้อจำกัดในการพัฒนาด้านต่าง ๆ โดยพัฒนาระบบปฏิบัติการหลักของเมือง (City Operation System) ให้ทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญ ในการเชื่อมโยงภาคส่วนต่าง ๆ ให้สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างสอดประสาน พัฒนาระบบปฏิบัติการหลักให้รองรับการทำงานของภาคส่วนย่อย ๆ ภายในเมือง เพื่อให้เกิด การเชื่อมต่อกันทำให้เมืองสามารถจัดระบบการทำงานของแต่ละภาคส่วนร่วมกัน ได้อย่างยืดหยุ่น มีฐานข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อรองรับระบบการตัดสินใจอัจฉริยะ

นายนพพร วุฒิกุล
นายกเทศมนตรีเมืองหัวหิน

คำแถลงนโยบายของนายกเทศมนตรี เทศบาลเมืองหัวหิน
แหล่งที่มา : (https://www.huahin.go.th/new/content/speech)

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
สถาบันวิทยบริการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ตัวอย่างกิจกรรม “ดูท้องถิ่นของเรา”

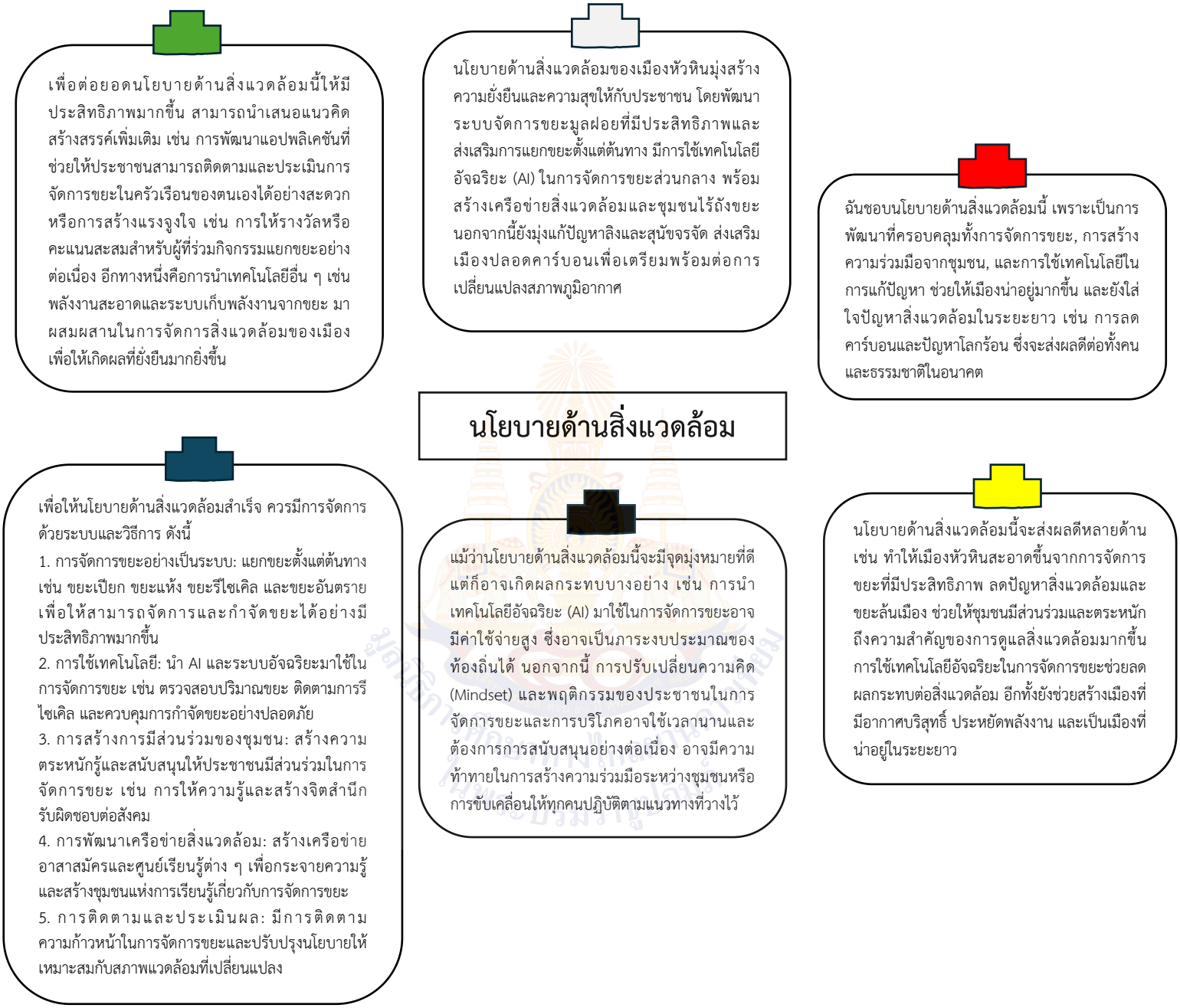

เพื่อต่อยอดนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมนี้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถนำเสนอแนวคิดสร้างสรรค์เพิ่มเติม เช่น การพัฒนาแอปพลิเคชันที่ช่วยให้ประชาชนสามารถติดตามและประเมินการจัดการขยะในครัวเรือนของตนเองได้อย่างสะดวก หรือการสร้างแรงจูงใจ เช่น การให้รางวัลหรือคะแนนสะสมสำหรับผู้ที่ร่วมกิจกรรมแยกขยะอย่างต่อเนื่อง อีกทางหนึ่งคือการนำเทคโนโลยีอื่น ๆ เช่น พลังงานสะอาดและระบบเก็บพลังงานจากขยะ มาผสมผสานในการจัดการสิ่งแวดล้อมของเมืองเพื่อให้เกิดผลที่ยั่งยืนมากยิ่งขึ้น

นโยบายด้านสิ่งแวดล้อมของเมืองหัวหินมุ่งสร้างความยั่งยืนและความสุขให้กับประชาชน โดยพัฒนาระบบจัดการขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพและส่งเสริมการแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง มีการใช้เทคโนโลยีอัจฉริยะ (AI) ในการจัดการขยะส่วนกลาง พร้อมสร้างเครือข่ายสิ่งแวดล้อมและชุมชนไร้ถังขยะ นอกจากนี้ยังมุ่งแก้ปัญหาลิงและสุนัขจรจัด ส่งเสริมเมืองปลอดคาร์บอนเพื่อเตรียมพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ฉันชอบนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมนี้ เพราะเป็นการพัฒนาที่ครอบคลุมทั้งการจัดการขยะ, การสร้างความร่วมมือจากชุมชน, และการใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหา ช่วยให้เมืองน่าอยู่มากขึ้น และยังใส่ใจปัญหาสิ่งแวดล้อมในระยะยาว เช่น การลดคาร์บอนและปัญหาโลกร้อน ซึ่งจะส่งผลดีต่อทั้งคนและธรรมชาติในอนาคต

เพื่อให้นโยบายด้านสิ่งแวดล้อมสำเร็จ ควรมีการจัดการด้วยระบบและวิธีการ ดังนี้

1. การจัดการขยะอย่างเป็นระบบ: แยกขยะตั้งแต่ต้นทาง เช่น ขยะเปียก ขยะแห้ง ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย เพื่อให้สามารถจัดการและกำจัดขยะได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. การใช้เทคโนโลยี: นำ AI และระบบอัจฉริยะมาใช้ในการจัดการขยะ เช่น ตรวจสอบปริมาณขยะ ติดตามการรีไซเคิล และควบคุมการกำจัดขยะอย่างปลอดภัย
3. การสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน: สร้างความตระหนักรู้และสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ เช่น การให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม
4. การพัฒนาเครือข่ายสิ่งแวดล้อม: สร้างเครือข่ายอาสาสมัครและศูนย์เรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อกระจายความรู้และสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะ
5. การติดตามและประเมินผล: มีการติดตามความก้าวหน้าในการจัดการขยะและปรับปรุงนโยบายให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง

แม้ว่านโยบายด้านสิ่งแวดล้อมนี้จะมีจุดมุ่งหมายที่ดี แต่ก็อาจเกิดผลกระทบบางอย่าง เช่น การนำเทคโนโลยีอัจฉริยะ (AI) มาใช้ในการจัดการขยะอาจมีค่าใช้จ่ายสูง ซึ่งอาจเป็นภาระงบประมาณของท้องถิ่นได้ นอกจากนี้ การปรับเปลี่ยนความคิด (Mindset) และพฤติกรรมของประชาชนในการจัดการขยะและการบริโภคอาจใช้เวลานานและต้องการการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง อาจมีความท้าทายในการสร้างความร่วมมือระหว่างชุมชนหรือการขับเคลื่อนให้ทุกคนปฏิบัติตามแนวทางที่วางไว้

นโยบายด้านสิ่งแวดล้อมนี้จะส่งผลดีหลายด้าน เช่น ทำให้เมืองหัวหินสะอาดขึ้นจากการจัดการขยะที่มีประสิทธิภาพ ลดปัญหาสิ่งแวดล้อมและขยะล้นเมือง ช่วยให้ชุมชนมีส่วนร่วมและตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลสิ่งแวดล้อมมากขึ้น การใช้เทคโนโลยีอัจฉริยะในการจัดการขยะช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม อีกทั้งยังช่วยสร้างเมืองที่มีอากาศบริสุทธิ์ ประหยัดพลังงาน และเป็นเมืองที่น่าอยู่ในระยะยาว

- หมวกสีขาว – (เน้นเรื่องข้อมูล) ให้ข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับนโยบายดังกล่าว
- หมวกสีแดง – ให้ข้อมูลว่าชอบ หรือ ไม่ชอบ นโยบายดังกล่าว
- หมวกสีเหลือง – ให้ข้อมูลในด้านผลดีที่จะเกิดขึ้น
- หมวกสีดำ – ให้ข้อมูลข้อเสีย ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
- หมวกสีเขียว – ให้ข้อมูลคิดสร้างสรรค์หาทางเลือกใหม่ เพื่อให้นโยบายดังกล่าวพัฒนาขึ้น
- หมวกสีน้ำเงิน – ให้ข้อมูลจัดการงานด้วยระบบและวิธีการแบบไหน นโยบายจึงสำเร็จ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง นโยบายของประเทศ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ
รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวชี้วัด ม. ๒/๒ วิเคราะห์ข้อมูล ข่าวสารทางการเมืองการปกครองที่มีผลกระทบต่อสังคมไทยสมัยปัจจุบัน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

นโยบายเร่งด่วน ๑๐ ข้อที่ควรดำเนินการทันที ได้แก่ การปรับโครงสร้างหนี้เพื่อช่วยลูกหนี้, สนับสนุน SMEs, ลดราคาค่าพลังงาน, นำเศรษฐกิจนอกระบบเข้าสู่ระบบภาษี, และแก้ปัญหายาเสพติดอย่างครบวงจร นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวและจัดสวัสดิการที่เหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนแปลง โดยการติดตามข่าวสารการเมืองช่วยให้เราเข้าใจสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อเตรียมความพร้อมในการเลือกตั้ง เพราะเราจะมีความรู้เกี่ยวกับนโยบายของผู้สมัคร เพื่อให้สามารถตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาสำคัญในประเทศได้อย่างมีข้อมูลและเข้าใจ

๓. สาระการเรียนรู้

นโยบายเร่งด่วน ๑๐ ข้อ ที่จะดำเนินการทันที ดังนี้

๑. นโยบายแรก ผลักดันให้เกิดการปรับโครงสร้างหนี้ทั้งระบบ ช่วยเหลือลูกหนี้ทั้งในระบบและนอกระบบ ควบคู่กับการเพิ่มความรู้ทางการเงินและส่งเสริมการออมในรูปแบบใหม่ ๆ

๒. นโยบายที่สอง ดูแล ส่งเสริม ปกป้องผลประโยชน์ของผู้ประกอบการไทย โดยเฉพาะ SMEs จากการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมของคู่แข่งทางการค้าต่างชาติ โดยเฉพาะผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ แก้หนี้ของ SMEs การจัดทำ Matching Fund เพื่อให้กลับมาเป็นกลไกที่แข็งแรงในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

๓. นโยบายที่สาม เร่งออกมาตรการลดราคาค่าพลังงานและสาธารณูปโภค ปรับโครงสร้างราคาพลังงานควบคู่กับการเร่งรัดจัดทำ ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ผลักดันการพัฒนาระบบขนส่งมวลชนสาธารณะ (Mass Transit) และกำหนดโครงสร้างอัตราค่าโดยสารร่วมในเขตกรุงเทพมหานครรองรับนโยบาย “ค่าโดยสารราคาเดียว” ตลอดสาย ลดภาระค่าเดินทาง

๔. นโยบายที่สี่ สร้างรายได้ใหม่ของรัฐด้วยการนำเศรษฐกิจนอกระบบภาษี (Informal - Economy) และเศรษฐกิจใต้ดิน (Underground Economy) เข้าสู่ระบบภาษี เพื่อนำไปจัดสรรสวัสดิการด้านการศึกษา สาธารณสุข และสาธารณูปโภค

๕. นโยบายที่ห้า เร่งกระตุ้นเศรษฐกิจ สร้างความเชื่อมั่น ควบคู่กับบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายและเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ ให้ความสำคัญกับกลุ่มเปราะบางเป็นลำดับแรก และผลักดันโครงการดิจิทัลวอลเล็ต (Digital Wallet) เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนและการประกอบอาชีพ

๖. นโยบายที่หก ยกระดับการทำเกษตรแบบดั้งเดิมให้เป็นเกษตรทันสมัย โดยใช้แนวคิด “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้” และฟื้นนโยบาย “ครัวไทยสู่ครัวโลก” เพื่อตอบสนองความต้องการของโลกด้านความมั่นคงทางอาหาร (Food Security)

๗. นโยบายที่เจ็ด เร่งส่งเสริมการท่องเที่ยว สานต่อความสำเร็จในการปรับโครงสร้างการตรวจลงตรา เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ขอวีซ่า รวมทั้งส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ เพิ่มแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น (Man-made Destinations) เช่น สวนสนุก สถานบันเทิงครบวงจร นำคอนเสิร์ต เทศกาล และการแข่งขันกีฬาระดับโลกมาจัดในไทยเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวและเม็ดเงินลงสู่ผู้ประกอบการในประเทศ

๘. นโยบายที่แปด แก้ปัญหายาเสพติดอย่างเด็ดขาดและครบวงจร ตั้งแต่ตัดต้นตอการผลิตและจำหน่ายด้วยการร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน สกัดกั้น ควบคุมการลักลอบนำเข้าและตัดเส้นทางการลำเลียงยาเสพติด ปราบปรามและยึดทรัพย์ผู้ค้า รวมทั้งมีระบบติดตามดูแลช่วยเหลือผู้ติดยาเสพติดไม่ให้กลับไปสู่วงจรอีก

๙. นโยบายที่เก้า เร่งแก้ปัญหาอาชญากรรม อาชญากรรมออนไลน์/มิจฉาชีพและอาชญากรรมข้ามชาติ ปกป้องผลประโยชน์ของประชาชน เพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามแก๊งคอลเซ็นเตอร์รับมือกับอาชญากรรมออนไลน์อย่างรวดเร็ว ผนึกกำลังกับประเทศเพื่อนบ้านและสร้างกลไกการร่วมรับผิดชอบของบริษัทผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมและธนาคารพาณิชย์

๑๐. นโยบายที่สิบ ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพ จัดสวัสดิการสังคมให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป สร้างความเท่าเทียมทางโอกาสและเศรษฐกิจ โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบางทั้งคนพิการ ผู้สูงอายุ กลุ่มชาติพันธุ์ บุคคลไร้รัฐไร้สัญชาติ ให้เข้าถึงสิทธิและสวัสดิการของรัฐได้โดยสะดวก

การติดตามข่าวสารการเมืองระดับชาติมีประโยชน์หลายประการ เช่น ช่วยให้เราเข้าใจสถานการณ์ปัจจุบันและการเปลี่ยนแปลงในสังคม, พัฒนาทักษะการวิเคราะห์ข้อมูล, ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในสังคม, เตรียมตัวสำหรับการเลือกตั้งด้วยความรู้เกี่ยวกับนโยบายของผู้สมัคร, สนับสนุนกระบวนการประชาธิปไตยโดยการตรวจสอบอำนาจ, และทำให้เราเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม สามารถตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาสำคัญในประเทศได้อย่างมีข้อมูลและเข้าใจ

การติดตามข่าวสารการเมืองช่วยให้เราเข้าใจสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อเตรียมความพร้อมในการเลือกตั้ง เพราะเราจะมีความรู้เกี่ยวกับนโยบายของผู้สมัคร เพื่อให้สามารถตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาสำคัญในประเทศได้อย่างมีข้อมูลและเข้าใจ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกรายละเอียดเกี่ยวกับนโยบายของประเทศที่ตนสนใจได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ร่วมกันวิเคราะห์นโยบายการเมืองที่ตนสนใจได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- บอกประโยชน์ของการติดตามข่าวสารการเมืองระดับชาติได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ร่วมกันวิเคราะห์นโยบายการเมืองที่ตนสนใจได้ โดยบอกประโยชน์ของการติดตามข่าวสารการเมืองระดับชาติได้ (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒ ,๔.๒.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๕.๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. มีวินัย

๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง นโยบายของประเทศ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ร่วมกันวิเคราะห์นโยบายการเมืองที่ตนสนใจได้ โดยบอกประโยชน์ของการติดตามข่าวสารการเมืองระดับชาติได้ (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒ ,๔.๒.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๕.๑.๑) **ด้านความรู้** บอกรายละเอียดเกี่ยวกับนโยบายของประเทศที่ตนสนใจได้ **ด้านทักษะกระบวนการ** ร่วมกันวิเคราะห์นโยบายการเมืองที่ตนสนใจได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที)** ๑. ครูทบทวนบทเรียนเรื่องเกี่ยวกับความสำคัญในการติดตามข่าวสารและนโยบายของการเมืองท้องถิ่น ๒. ครูนำเข้าสู่บทเรียน โดยใช้แนวคำถามดังนี้ ๒.๑ นักเรียนทราบหรือไม่ปัจจุบันใครเป็นนายกรัฐมนตรี ๒.๒ มีใครชอบติดตามข่าวการเมืองบ้าง (ให้นักเรียนยกมือ) ที่ชอบเพราะอะไร ที่ไม่ชอบเพราะอะไร	๑. นักเรียนทบทวนบทเรียนเรื่องเกี่ยวกับความสำคัญในการติดตามข่าวสารและนโยบายของการเมืองท้องถิ่น ๒. ครูนำเข้าสู่บทเรียน นักเรียนตอบคำถามดังนี้ ๒.๑ นางสาวแพทองธาร ชินวัตร ๒.๒นักเรียนยกมือ: ที่ชอบ เพราะช่วยให้รู้เท่าทันเหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลงต่างๆในประเทศและโลก นักเรียนไม่ยกมือ: ที่ไม่ชอบ เพราะรู้สึกว่าเนื้อหาเข้าใจยากมีแต่ความเครียดและเต็มไปด้วยความขัดแย้ง นอกจากนี้ยังคิดว่าไม่มีผลกระทบโดยตรงกับชีวิตประจำวัน	สื่อ PowerPoint เรื่อง นโยบายของประเทศ	กิจกรรม “นี่แหละนโยบายที่ถูกใจ”	๑. ตรวจกิจกรรม “นี่แหละนโยบายที่ถูกใจ” / กิจกรรม “นี่แหละนโยบายที่ถูกใจ” ๒. สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน / แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง นโยบายของประเทศ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม บอกประโยชน์ของการติดตามข่าวสารการเมืองระดับชาติได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบใน	๒.๓ มีนโยบายสำคัญอะไรที่เกิดขึ้นในรัฐบาลนี้	๒.๓ นโยบายที่เน้นเรื่องการช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจ โดยลดค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับกลุ่มที่มีความเปราะบาง เช่น คนยากจน นอกจากนี้ยังสนับสนุนโครงการดิจิทัลวอลเล็ต เพื่อช่วยให้เข้าถึงเงินทุนและทำอาชีพได้ง่ายขึ้น			
	ขั้นสอน (๑๐ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปาย เรื่องความสำคัญและความผูกมัดในการแถลงนโยบายของนายกรัฐมนตรี และแนวนโยบายแห่งรัฐตามรัฐธรรมนูญที่รัฐบาลต้องนำมาใช้ในการจัดทำนโยบาย ๒. ครูเปิดคลิปวีดิทัศน์ ๑๐ นโยบายเร่งด่วนรัฐบาล “แพทองธาร” ให้นักเรียนชม โดยเน้นย้ำให้นักเรียน	๑. นักเรียนร่วมกันอภิปาย เรื่องความสำคัญและความผูกมัดในการแถลงนโยบายของนายกรัฐมนตรี และแนวนโยบายแห่งรัฐตามรัฐธรรมนูญที่รัฐบาลต้องนำมาใช้ในการจัดทำนโยบาย ๒. นักเรียนชมคลิปวีดิทัศน์ ๑๐ นโยบายเร่งด่วนรัฐบาล “แพทองธาร” โดยตั้งใจพิจารณาเลือกนโยบายที่ตนเองชอบมากที่สุด			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง นโยบายของประเทศ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
การปฏิบัติหน้าที่การงาน	ตั้งใจรับชมและพิจารณาเลือกนโยบายที่ตนเองชอบมากที่สุด เปิดคำแถลงนโยบาย รัฐบาล 'แพทองธาร' | เข้มข่าวค่ำ | 8 ก.ย. 67 (https://www.youtube.com/watch?v=dKqEuDmvrco) ตัดแค่ (๑.๕๔ นาที) ข่าวนายกรัฐมนตรี ๑๐ นโยบายเร่งด่วน (https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/๘๗๙๑๔)				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง นโยบายของประเทศ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนยกมือว่าใครชอบนโยบายที่ ๑-๑๐ จากนั้นให้นักเรียนเข้ากลุ่มตามที่ตนเองสนใจ ๒. ครูให้นักเรียนค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายที่ตนสนใจร่วมกันจากอินเตอร์เน็ต ประมาณ ๕ นาที ๓. ครูให้นักเรียนร่วมกิจกรรม “นี่แหละนโยบายที่ถูกใจ” โดยแจกกระดาษบรู๊ฟกลุ่มละ ๑ แผ่น ให้นักเรียนเขียนข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายที่ชอบลงในกระดาษ โดยไม่จำกัดรูปแบบและวิธีการทำงาน ประมาณ ๑๕ นาที ๑) ชื่อนโยบาย ๒) นโยบายนี้คืออะไร ดำเนินการอย่างไร ๓) ผลกระทบเชิงบวก ๔) ผลกระทบเชิงลบ หรือข้อควรระมัดระวัง ๕) นักเรียนคิดว่าสามารถดำเนินการสำเร็จ	๑. นักเรียนยกมือว่าชอบนโยบายที่ ๑-๑๐ จากนั้นให้เข้ากลุ่มตามที่ตนเองสนใจ ๒. นักเรียนค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายที่ตนสนใจร่วมกันจากอินเตอร์เน็ต ประมาณ ๕ นาที ๓. นักเรียนร่วมกิจกรรม “นี่แหละนโยบายที่ถูกใจ” ให้นักเรียนเขียนข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายที่ชอบลงในกระดาษบรู๊ฟของกลุ่มตนเอง โดยไม่จำกัดรูปแบบและวิธีการทำงาน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง นโยบายของประเทศ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	จะส่งผลให้ชีวิตคนไทยดีขึ้นอย่างไร ๔. จากคำพูดว่าที่ “นักเรียนควรสนใจแค่เรื่องตนเองพอ การเมืองระดับชาติเป็นเรื่องของผู้ใหญ่ ไว้มีสิทธิเลือกตั้งค่อยมาสนใจ” นักเรียนมีความเห็นอย่างไร	๔. การเมืองสำคัญต่อชีวิตทุกคน เพราะนโยบายรัฐบาลมีผลต่ออนาคตและสิทธิของเรา การสนใจการเมืองช่วยให้เข้าใจสถานการณ์ในสังคม และเตรียมตัวเมื่อมีสิทธิเลือกตั้งได้			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูสรุปการเรียนรู้ โดยใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ ๒. ๑.๑ ยกตัวอย่างเกี่ยวกับนโยบายของประเทศที่ตนสนใจ เพราะอะไร	๑. นักเรียนตอบคำถามสรุปการเรียนการสอนดังนี้ ๑.๑ นโยบายที่เจ็ดเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว เพราะช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ โดยการสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ เช่น สวนสนุก การจัดคอนเสิร์ต และเทศกาล ทั้งนี้ยังทำให้มีโอกาสเจอดาราที่ชอบในคอนเสิร์ตหรือได้เข้าร่วมกิจกรรมที่สนุกสนาน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง นโยบายของประเทศ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๒ เพราะเหตุใดพวกเราต้องติดตามข่าวสารการเมืองระดับชาติได้	๑.๒ การติดตามข่าวสารการเมืองช่วยให้เราเข้าใจสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อเตรียมความพร้อมในการเลือกตั้ง เพราะเราจะมีความรู้เกี่ยวกับนโยบายของผู้สมัคร เพื่อให้สามารถตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาสำคัญในประเทศได้อย่างมีข้อมูลและเข้าใจ			

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง นโยบายของประเทศ

๒) กิจกรรม “นี่แหละนโยบายที่ถูกใจ”

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) กิจกรรม “นี่แหละนโยบายที่ถูกใจ”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกรายละเอียดเกี่ยวกับนโยบายของประเทศที่ตนสนใจได้ **ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)** - ร่วมกันวิเคราะห์นโยบายการเมืองที่ตนสนใจได้ **คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - บอกประโยชน์ของการติดตามข่าวสารการเมืองระดับชาติได้ **สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)** **-** ร่วมกันวิเคราะห์นโยบายการเมืองที่ตนสนใจได้ โดยบอกประโยชน์ของการติดตามข่าวสารการเมืองระดับชาติได้ (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒ ,๔.๒.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๕.๑.๑)	ตรวจกิจกรรม “นี่แหละนโยบายที่ถูกใจ”	กิจกรรม “นี่แหละนโยบายที่ถูกใจ”	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง นโยบายของประเทศ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
เขียนข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายที่ชอบลงในกระดาษ ๑) ชื่อนโยบาย ๒) นโยบายนี้คืออะไร ดำเนินการอย่างไร ๓) ผลกระทบเชิงบวก ๔) ผลกระทบเชิงลบ หรือข้อควรระมัดระวัง ๕) นักเรียนคิดว่าสามารถดำเนินการสำเร็จจะส่งผลให้ชีวิตคนไทยดีขึ้นอย่างไร	เขียนข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายที่ชอบลงในกระดาษได้ครบทั้ง ๕ หัวข้อ มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	เขียนข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายที่ชอบลงในกระดาษได้ครบทั้ง ๕ หัวข้อ มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	เขียนข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายที่ชอบลงในกระดาษได้ไม่ครบ ๕ หัวข้อ และอธิบายยังไม่ค่อยเข้าใจ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๓ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตกีฬาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม			ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตสิริกิติ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ตัวอย่างกิจกรรม “นี่แหละนโยบายที่ถูกใจ”

ชื่อ - นโยบายเร่งส่งเสริมการท่องเที่ยว สานต่อความสำเร็จในการปรับโครงสร้างการตรวจลงตรา

นโยบายนี้คืออะไร ดำเนินการอย่างไรนโยบายนี้ดำเนินการโดยการปรับปรุงกระบวนการขอวีซ่าสำหรับนักท่องเที่ยวเพื่อให้สะดวกและรวดเร็วขึ้น เช่น การลดเอกสารที่ต้องใช้ หรือการเพิ่มช่องทางการขอวีซ่าผ่านระบบออนไลน์ นอกจากนี้ ยังมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ อย่างสวนสนุกและสถานบันเทิง รวมถึงการจัดกิจกรรมขนาดใหญ่ เช่น คอนเสิร์ตและการแข่งขันกีฬา เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาในประเทศการสร้างแหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้ไม่เพียงแต่เพิ่มทางเลือกให้กับนักท่องเที่ยว แต่ยังช่วยสนับสนุนผู้ประกอบการในประเทศให้มีรายได้มากขึ้น ซึ่งจะทำให้เกิดการใช้จ่ายในภาคการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น และส่งผลดีต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศอีกด้วย

ผลกระทบเชิงบวก

1. เพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว: การทำให้การขอวีซ่าสะดวกและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ จะช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวมากขึ้น
2. กระตุ้นเศรษฐกิจ: นักท่องเที่ยวใช้จ่ายในด้านต่าง ๆ เช่น โรงแรมและอาหาร ซึ่งสร้างรายได้ให้กับธุรกิจในท้องถิ่น
3. สร้างงาน: การขยายอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจะทำให้มีงานใหม่เกิดขึ้นและเพิ่มรายได้ในชุมชน.
4. เสริมสร้างภาพลักษณ์ของประเทศ: การจัดกิจกรรมระดับโลกช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศในสายตาของนักท่องเที่ยวและนักลงทุน
5. สนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืน: นโยบายนี้ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น

ผลกระทบเชิงลบ หรือข้อควรระมัดระวัง

1. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม: การเพิ่มนักท่องเที่ยวอาจทำให้แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมสภาพได้
2. การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม: การจัดกิจกรรมใหญ่สามารถทำให้สูญเสียเอกลักษณ์ท้องถิ่นได้
3. ความแออัด: ความหนาแน่นในสถานที่ท่องเที่ยวอาจทำให้ลดคุณภาพประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวและชาวบ้าน
4. การพึ่งพาการท่องเที่ยว: เศรษฐกิจที่พึ่งพาท่องเที่ยวมากเกินไปอาจเสี่ยงต่อวิกฤติ
5. ความไม่เสมอภาค: ผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวอาจไม่กระจายอย่างเป็นธรรม สร้างความไม่เท่าเทียมในชุมชน

นักเรียนคิดว่าสามารถดำเนินการสำเร็จจะส่งผลให้ชีวิตคนไทยดีขึ้นอย่างไร

1. เศรษฐกิจที่ดีขึ้น: การเพิ่มนักท่องเที่ยวจะนำมาซึ่งรายได้มากขึ้น ไม่เพียงแค่ในภาคการท่องเที่ยว แต่ยังส่งผลดีต่อธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ร้านอาหาร โรงแรม และการขนส่ง
2. โอกาสการจ้างงาน: ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจะมีรายได้เพิ่มขึ้น ส่งผลให้มีการสร้างงานใหม่ ๆ และความมั่นคงในการทำงาน
3. การพัฒนาชุมชน: รายได้จากการท่องเที่ยวสามารถนำไปพัฒนาสาธารณูปโภคและบริการต่าง ๆ ในชุมชน ทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น
4. การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม: การต้อนรับนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ทำให้คนไทยเปิดกว้างและเข้าใจวัฒนธรรมที่หลากหลาย
5. การสร้างภาพลักษณ์ประเทศ: การจัดกิจกรรมใหญ่และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ จะช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับประเทศ ทำให้คนต่างชาติเข้ามาท่องเที่ยวและลงทุนมากขึ้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง รู้ทันคอร์รัปชันกับบทบาทของหน่วยงานรัฐ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ
รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวชี้วัด ม. ๒/๒ วิเคราะห์ข้อมูล ข่าวสารทางการเมืองการปกครองที่มีผลกระทบต่อสังคมไทยสมัยปัจจุบัน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

หน่วยงานรัฐมีบทบาทสำคัญในการแก้ไขปัญหาจากนโยบายการเมือง โดยตรวจสอบการใช้งบประมาณให้โปร่งใสและพัฒนานโยบายให้เหมาะสมกับประชาชน อีกทั้งยังบังคับใช้กฎหมายเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและสื่อสารข้อมูลที่สำคัญแก่ประชาชน ซึ่งการคอร์รัปชันมักเกิดจากการขาดจริยธรรมและแรงกดดันทางการเงิน ดังนั้นการที่ประชาชนช่วยกันตรวจสอบการทำงานของรัฐจะช่วยลดปัญหาการคอร์รัปชันและสร้างความเป็นธรรมในสังคมได้

๓. สาระการเรียนรู้

บทบาทของหน่วยงานของรัฐในการแก้ไขปัญหาจากนโยบายการเมือง

๑. กำกับดูแลและตรวจสอบ: หน่วยงานรัฐเช่น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) และคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) มีบทบาทตรวจสอบการใช้งบประมาณและตรวจหาคอร์รัปชันในโครงการที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้มั่นใจว่าใช้งบประมาณอย่างถูกต้องและโปร่งใส

๒. พัฒนาและปรับปรุงนโยบาย: หน่วยงานรัฐ เช่น สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ วิเคราะห์และประเมินผลของนโยบายทางเศรษฐกิจ สังคม และการพัฒนาประเทศ เพื่อปรับนโยบายให้ตอบสนองต่อปัญหาของประชาชนได้ดียิ่งขึ้น

๓. บังคับใช้กฎหมาย: หน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย เช่น ตำรวจและศาล มีหน้าที่บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของรัฐ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย ป้องกันการกระทำที่ผิดกฎหมาย และรับประกันความยุติธรรมในสังคม

๔. สื่อสารและให้ข้อมูลกับประชาชน: หน่วยงานอย่างกรมประชาสัมพันธ์ มีบทบาทในการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายของรัฐ ชี้แจงผลกระทบ และให้ประชาชนรับทราบถึงสิทธิและโอกาสต่าง ๆ ที่พวกเขาจะได้รับ

๕. ส่งเสริมความร่วมมือและประสานงาน: หน่วยงานรัฐบางแห่งทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานงานระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ เช่น ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม เพื่อให้การดำเนินนโยบายมีประสิทธิภาพ และปัญหาที่เกิดจากนโยบายสามารถแก้ไขได้ครอบคลุมทุกภาคส่วน

สาเหตุการคอร์รัปชันมักเกิดจากการขาดจริยธรรมและแรงกดดันทางการเงิน ดังนั้นการที่ประชาชนช่วยกันตรวจสอบการทำงานของรัฐจะช่วยลดปัญหาการคอร์รัปชันและสร้างความเป็นธรรมในสังคมได้

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายบทบาทของหน่วยงานของรัฐในการแก้ไขปัญหาอันเนื่องมาจากกนโยบายการเมืองได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์สาเหตุสถานการณ์การคอรัปชั่นในชีวิตประจำวันได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- บอกประโยชน์ของการที่ประชาชนของประเทศติดตามตรวจสอบป้องกันการคอรัปชั่นได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์สาเหตุสถานการณ์การคอรัปชั่นในชีวิตประจำวัน โดยบอกประโยชน์ของการที่ประชาชนของประเทศติดตามตรวจสอบป้องกันการคอรัปชั่นได้ (๑.๔.๑ ,๒.๑.๑ ,๒.๒.๓)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. มีวินัย

๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

สำนักวิทยบริการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง รู้ทันคอร์รัปชันกับบทบาทของหน่วยงานรัฐ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์สาเหตุสถานการณ์การคอรัปชั่นในชีวิตประจำวัน โดยบอกประโยชน์ของการที่ประชาชนของประเทศติดตามตรวจสอบป้องกันการคอรัปชั่นได้ (๑.๔.๑ ,๒.๑.๑ ,๒.๒.๓) **ด้านความรู้** อธิบายบทบาทของหน่วยงานของรัฐในการแก้ไขปัญหาอันเนื่องมาจากนโยบายการเมืองได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูทบทวนเรื่องที่นักเรียนได้เรียนในคาบที่แล้วเกี่ยวกับนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล ๒. ครูใช้แนวคำถามเพื่อนำนักเรียนเข้าสู่บทเรียน ดังนี้ ๒.๑ นักเรียนรู้จักว่าคอรัปชั่นหรือไม่ แล้วแปลว่าอะไร ๒.๒ นักเรียนลองยกตัวอย่างพฤติกรรมคอรัปชั่นใกล้ตัว	๑. นักเรียนทบทวนเรื่องได้เรียนในคาบที่แล้วเกี่ยวกับนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล ๒. นักเรียนตอบคำถามเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน ดังนี้ ๒.๑ คอรัปชั่น คือ การใช้อำนาจที่ได้มาเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว เช่น การรับสินบนหรือการโกงกินเงินของรัฐ ๒.๒ ตัวอย่างพฤติกรรมคอรัปชันที่ใกล้ตัว • เสนอเงินหรือของขวัญให้กับครู เพื่อให้ได้คะแนนดี • ส่งคำตอบให้เพื่อนในห้องสอบ เพื่อให้ได้สิ่งตอบแทน • เป็นตัวแทนเก็บเงินห้อง เลยแอบนำเงินบางส่วนไปใช้เอง • ประธานนักเรียนนำอุปกรณ์ของโรงเรียน	สื่อ PowerPoint เรื่อง รู้ทันคอร์รัปชันกับบทบาทของหน่วยงานรัฐ	กิจกรรม “Choose your ways”	๑. ตรวจกิจกรรม “Choose your ways” / กิจกรรม “Choose your ways” ๒. สังเกตพฤติกรรมการเรียน / แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง รู้ทันคอร์รัปชันกับบทบาทของหน่วยงานรัฐ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
		ไปใช้ที่บ้าน โดยไม่ได้แจ้งหรือขอรับอนุญาต			
ด้านทักษะกระบวนการ วิเคราะห์สาเหตุสถานการณ์การคอรัปชั่นในชีวิตประจำวันได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** บอกประโยชน์ของการที่ประชาชนของประเทศติดตามตรวจสอบป้องกันการคอรัปชั่นได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ	๒.๓ หากประเทศชาติมีการคอรัปชั่นมากจะส่งผลอย่างไรบ้าง ๒.๔ เงินภาษีที่โดนคอรัปชั่นนั้น เป็นเงินภาษีของใคร ๓. ครูนำเข้าสู่บทเรียน โดยกล่าวว่า “วันนี้เป็นการพูดคุยเกี่ยวกับการดำเนินการนโยบายทางการเมืองที่ผ่านมาแล้วเกิดความผิดพลาดในการดำเนินการ มี	๒.๓ ประเทศมีการคอรัปชันมากๆ จะส่งผล • ประชาชนจะเริ่มไม่เชื่อถือรัฐบาล และไม่อยากเข้าร่วมกิจกรรมสำคัญ เช่น การเลือกตั้ง เพราะคิดว่าความเห็นของตัวเองไม่สำคัญ • เศรษฐกิจแย่ลง เพราะเงินที่ควรใช้พัฒนาประเทศ กลับถูกนำไปใช้ในทางที่ผิด • ความไม่เท่าเทียมในสังคม โดยคนที่มีอำนาจจะได้รับประโยชน์มากกว่าคนทั่วไป ๒.๔ เป็นเงินภาษีของประชาชนทุกคนในประเทศ ๓. นักเรียนฟังครูนำเข้าสู่บทเรียน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง รู้ทันคอร์รัปชันกับบทบาทของหน่วยงานรัฐ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	การทุจริต คอรัปชั่นจนเกิดเป็นความเสียหายแก่ประเทศชาติ ดังนั้นการที่นักเรียนได้มีส่วนในการติดตามข่าวสาร วิเคราะห์สาเหตุของปัญหาที่เกิดจากนโยบายทางการเมือง จะช่วยให้ปัญหาการทุจริตลดลงไปได้”				
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์เรื่อง “ปัญหาคอรัปชั่นทั่วโลก คงระดับเดิมในช่วง ๑๐ ปี” 	๑. นักเรียนชมวีดิทัศน์เรื่อง “ปัญหาคอรัปชั่นทั่วโลก คงระดับเดิมในช่วง ๑๐ ปี” โดยจดบันทึกคำสำคัญที่ปรากฏในวีดิทัศน์ลงในสมุดบันทึก			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง รู้ทันคอร์รัปชันกับบทบาทของหน่วยงานรัฐ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	(https://youtu.be/๓MY๐rvTXkMQ?si=Inb๘qUPTeGY-Yye) (๓.๓๓ นาที) โดยครูกำหนดให้นักเรียนได้จดบันทึกคำสำคัญที่ปรากฏในวีดิทัศน์ลงในสมุดบันทึกของนักเรียน ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายความหมาย ประเภทของการคอรัปชั่น และหน่วยงานรัฐที่มีหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาคอรัปชั่น ** ใช้ข้อมูลในโซนที่ ๔ ตามเอกสารนี้ (https://cms-acm.nacc.go.th/uploads/๔๒๘๑๗๘๙๘๔๑๔๐๙๓๙๒๖๔/๒๐๒๔/๑๐/aAaydKTnEBQcm๘๕Bvjpysl Y๖.pdf)	๒. นักเรียนร่วมกันอภิปรายความหมาย ประเภทของการคอรัปชั่น และหน่วยงานรัฐที่มีหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาคอรัปชั่น			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม “Choose your	๑. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม “Choose your ways” โดยเลือกว่าสถานการณ์หรือพฤติกรรมที่ปรากฏอยู่			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง รู้ทันคอร์รัปชันกับบทบาทของหน่วยงานรัฐ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ways” โดยครูกำหนดให้นักเรียนเลือกว่าสถานการณ์หรือพฤติกรรมที่ปรากฏอยู่บนกระดานนั้นเป็นการคอรัปชั่นหรือไม่ หากนักเรียนพิจารณาว่าใช่ให้นักเรียนเลือกยืนฝั่งขวามือของห้อง ถ้าไม่ใช่ให้นักเรียนเลือกยืนซ้ายมือของห้อง ๒. ครูเปิดสถานการณ์หรือพฤติกรรมให้นักเรียนอ่านหน้าห้อง จากนั้นให้นักเรียนเคลื่อนที่ไปยังฝั่งที่ตนเลือกคำตอบ โดยครูเปิดสถานการ์หรือพฤติกรรมเรียงลำดับดังนี้ ๒.๑ ปากกาของเพื่อนที่ยืมมาเขียนดีมาก อยากได้เป็นเจ้าของ แกล้งบอกเพื่อนว่าหายดีกว่า ๒.๒ ทำการบ้านไม่ทัน หาข้อมูลคนรับจ้างทำการบ้านในเฟสบุ๊ค เพื่อจ้างทำให้ดีกว่า ๒.๓ สูตรวิชาคณิตศาสตร์มันยาก แอบจดสูตรไว้ในยางลบเอาเข้าไปในห้องสอบ แต่เมื่อสอบเสร็จก็ไม่ได้ใช้เลย	บนกระดานนั้นเป็นการคอรัปชั่นหรือไม่ หากพิจารณาว่าใช่ให้เลือกยืนฝั่งขวามือของห้อง ถ้าไม่ใช่ให้เลือกยืนซ้ายมือของห้อง ๒. นักเรียนอ่านสถานการณ์หรือพฤติกรรมหน้าห้อง จากนั้นเคลื่อนที่ไปยังฝั่งที่ตนเลือกคำตอบ ๒.๑ ปากกาของเพื่อนที่ยืมมาเขียนดีมาก อยากได้เป็นเจ้าของ แกล้งบอกเพื่อนว่าหายดีกว่า ๒.๒ ทำการบ้านไม่ทัน หาข้อมูลคนรับจ้างทำการบ้านในเฟสบุ๊ค เพื่อจ้างทำให้ดีกว่า ๒.๓ สูตรวิชาคณิตศาสตร์มันยาก แอบจดสูตรไว้ในยางลบเอาเข้าไปในห้องสอบ แต่เมื่อสอบเสร็จก็ไม่ได้ใช้เลย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง รู้ทันคอร์รัปชันกับบทบาทของหน่วยงานรัฐ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๒.๔ เพื่อนต่อคิวซื้อข้าวอยู่ ถ้าเราไปต่อใหม่แถวจะยาวมาก ไปฝากเพื่อนซื้อดีกว่า	๒.๔ เพื่อนต่อคิวซื้อข้าวอยู่ ถ้าเราไปต่อใหม่แถวจะยาวมาก ไปฝากเพื่อนซื้อดีกว่า			
	๓. ครูถามสุ่มถามความคิดเห็นของนักเรียนหลังจากที่นักเรียนได้เลือกคำตอบแล้ว ทุกสถานการณ์ สถานการณ์ละประมาณ ๒ - ๓ คน	๓. นักเรียนแสดงความคิดเห็น หลังจากที่ครูได้เลือกถามในทุกสถานการณ์			
	๔.				
	๔. ครูสรุปกิจกรรม “แม้ว่านักเรียนจะมองว่าเป็นเรื่องเล็กน้อย แต่หากว่าเราชินชากับเรื่องการคอรัปชั่นที่เล็กน้อยเหล่านี้ จะส่งผลกระทบต่อประเทศชาติในการที่คนทนกับการคอรัปชั่นเรื่องใหญ่ ๆ”	๔. นักเรียนรับฟังครูสรุปกิจกรรม			
	๕. ครูถามคำถามนักเรียนว่า “ให้บอกประโยชน์ของการที่คนทุกคนไม่ทนต่อการคอรัปชั่น จะเกิดผลต่อประเทศอย่างไรบ้าง”	๕. ประเทศเกิดการพัฒนาในทุกด้าน ส่งผลให้ความเชื่อมั่นระหว่างประชาชนกับรัฐบาลเพิ่มขึ้น และนำไปสู่สังคมที่เป็นธรรม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง รู้ทันคอร์รัปชันกับบทบาทของหน่วยงานรัฐ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้ โดยใช้แนวคำถามในการสรุปดังนี้ ๑.๑ บทบาทของหน่วยงานของรัฐในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากนโยบายการเมืองคืออะไร ๑.๒ สาเหตุของสถานการณ์การคอรัปชั่นในชีวิตประจำวันมีอะไรบ้าง ๑.๓ เราติดตามตรวจสอบป้องกันการคอรัปชั่นของประเทศ เพื่ออะไร	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้ โดยใช้แนวคำถามในการสรุปดังนี้ ๑.๑ บทบาทของหน่วยงานของรัฐในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากนโยบายการเมือง • ตรวจสอบและควบคุมหน่วยงานต่าง ๆ • พัฒนานโยบายและปรับปรุงนโยบาย • บังคับใช้กฎหมาย • ให้ข้อมูลแก่ประชาชนเกี่ยวกับนโยบายและสิทธิของประชาชน • สร้างความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ๑.๒ สาเหตุการคอร์รัปชันมักเกิดจากการขาดจริยธรรมและแรงกดดันทางการเงิน ๑.๓ เพื่อลดปัญหาการคอร์รัปชันและสร้างความเป็นธรรมในสังคม			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง รู้ทันคอร์รัปชันกับบทบาทของหน่วยงานรัฐ

๒) กิจกรรม “Choose your ways”

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) กิจกรรม “Choose your ways”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายบทบาทของหน่วยงานของรัฐในการแก้ไขปัญหาอันเนื่องมาจากกนโยบายการเมืองได้	ตรวจกิจกรรม “Choose your ways”	กิจกรรม “Choose your ways”	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์สาเหตุสถานการณ์การคอรัปชั่นในชีวิตประจำวันได้			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของการที่ประชาชนของประเทศติดตามตรวจสอบป้องกันการคอรัปชั่นได้			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) - วิเคราะห์สาเหตุสถานการณ์การคอรัปชั่นในชีวิตประจำวัน โดยบอกประโยชน์ของการที่ประชาชนของประเทศติดตามตรวจสอบป้องกันการคอรัปชั่นได้ (๑.๔.๑ ,๒.๑.๑ ,๒.๒.๓)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง รู้ทันคร์รัปชันกับบทบาทของหน่วยงานรัฐ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
เคลื่อนที่ไปยังฝั่งที่ตนเลือกคำตอบ ตามสถานการณ์หรือพฤติกรรมที่ปรากฏทั้ง ๔ สถานการณ์	เคลื่อนที่ไปยังฝั่งที่ตนเลือกคำตอบตามสถานการณ์หรือพฤติกรรมที่ปรากฏ ได้ถูกต้องทั้ง ๔ สถานการณ์	เคลื่อนที่ไปยังฝั่งที่ตนเลือกคำตอบตามสถานการณ์หรือพฤติกรรมที่ปรากฏ ได้ถูกต้องแค่ ๓ สถานการณ์	เคลื่อนที่ไปยังฝั่งที่ตนเลือกคำตอบตามสถานการณ์หรือพฤติกรรมที่ปรากฏ ได้ถูกต้องน้อยกว่าหรือเท่ากับ ๒ สถานการณ์

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๓ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
โครงการอินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
อันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม			ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตสิริกิติ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง กฎหมายอาญาน่ารู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ
รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ ชั่วโมง

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณี และวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม.๒/๑ อธิบายและปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชน และประเทศ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

กฎหมายอาญา หมายถึง กฎหมายที่กำหนดความผิดและบทลงโทษ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและความเป็นธรรมในสังคม โดยควบคุมพฤติกรรมที่อาจสร้างความเสียหายให้กับบุคคลหรือสังคม หากบุคคลใดกระทำผิดกฎหมายอาญาจะส่งผลต่อตนเองในแง่ของการถูกลงโทษและอาจมีประวัติเสีย ขณะที่ครอบครัวได้รับผลกระทบเรื่องค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือและเกิดความเครียด หรือรู้สึกอับอายจากสิ่งที่เกิดขึ้น

๓. สาระการเรียนรู้

กฎหมายอาญา หมายถึง กฎหมายที่กำหนดความผิดและบทลงโทษแก่บุคคลที่กระทำการฝ่าฝืนหรือกระทำความผิดตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ โดยมุ่งหมายในการรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัย และความเป็นธรรมในสังคม ตัวอย่างของความผิดทางอาญาได้แก่ การลักทรัพย์ การทำร้ายร่างกาย การฉ้อโกง หรือการกระทำความผิดอื่น ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อสิทธิของบุคคลและสังคมโดยรวม

หากบุคคลใดกระทำผิดกฎหมายอาญา จะส่งผลต่อตนเองในแง่ของการถูกลงโทษและอาจมีประวัติเสีย ขณะที่ครอบครัวได้รับผลกระทบเรื่องค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือและเกิดความเครียด หรือรู้สึกอับอายจากสิ่งที่เกิดขึ้น

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกความหมายของกฎหมายหมายอาญาได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- จำแนกผลกระทบที่เกิดจากกระทำผิดกฎหมายอาญาได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- บอกผลกระทบที่เกิดขึ้นกับตนเองและครอบครัวหากกระทำผิดกฎหมายอาญาได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

จำแนกผลกระทบที่เกิดจากกระทำผิดกฎหมายอาญาได้ โดยบอกผลกระทบที่เกิดขึ้นกับตนเองและครอบครัวหากกระทำผิดกฎหมายอาญาได้ (๑.๔.๑ ,๒.๑.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. มีวินัย

๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง นโยบายของประเทศ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน จำแนกผลกระทบที่เกิดจากกระทำผิดกฎหมายอาญาได้ โดยบอกผลกระทบที่เกิดขึ้นกับตนเองและครอบครัวหากกระทำผิดกฎหมายอาญาได้ (๑.๔.๑ ,๒.๑.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖) **ด้านความรู้** บอกผลกระทบที่เกิดขึ้นกับตนเองและครอบครัวหากกระทำผิดกฎหมายอาญาได้ **ด้านทักษะกระบวนการ** จำแนกผลกระทบที่เกิดจาก	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับความหมายของกฎหมายอาญา และให้นักเรียนยกตัวอย่างการกระทำผิดกฎหมายอาญาที่พบเห็นในชีวิต ๒. ครูนำเข้าสู่บทเรียน “วันนี้จะเป็นการเรียนเกี่ยวกับกฎหมายอาญาใกล้ตัวของนักเรียน โดยเนื้อหานี้มีความสำคัญกับชีวิตของนักเรียนมาก หากเราได้กระทำผิดไปย่อมได้รับโทษตามกฎหมาย ไม่เพียงแต่ตนเองเดือดร้อน ผู้ปกครอง ครอบครัวก็จะมีความทุกข์ใจไปด้วย วันนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับความผิดทางอาญาที่คนในวัยนักเรียนมักกระทำผิด”	๑. นักเรียนทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับความหมายของกฎหมายอาญา และยกตัวอย่างการกระทำผิดกฎหมายอาญาที่พบเห็นในชีวิต ๒. นักเรียนฟังครูนำเข้าสู่บทเรียน	สื่อ PowerPoint เรื่อง กฎหมายอาญาน่ารู้	กิจกรรม “ภาพสะท้อนกฎหมาย”	๑. ตรวจกิจกรรม “ภาพสะท้อนกฎหมาย” / กิจกรรม “ภาพสะท้อนกฎหมาย” ๒. สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน / แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์เรื่อง “๒ เด็กชาย รุมตีชายเร่ร่อนสาหัส โร่พบตำรวจ กลัวโดนกระทืบ หลังโดนโทรขู่”	๑. นักเรียนชมวีดิทัศน์เรื่อง “๒ เด็กชาย รุมตีชายเร่ร่อนสาหัส โร่พบตำรวจ กลัวโดนกระทืบ หลังโดนโทรขู่”			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง นโยบายของประเทศ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
กระทำผิดกฎหมายอาญาได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** บอกผลกระทบที่เกิดขึ้นกับตนเองและครอบครัวหากกระทำผิดกฎหมายอาญาได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้	 (https://youtu.be/UwQoAlHxAsE?si=EiW-DjVif๗wpfEmg) (๔.๔๗ นาที) ๒. ครูใช้แนวคำถามเพื่อขยายองค์ความรู้เกี่ยวกับวีดิทัศน์ ดังนี้ ๒.๑ จากวีดิทัศน์ที่ชม เป็นการกระทำความผิดอย่างไร	๒. นักเรียนตอบคำถามเพื่อขยายองค์ความรู้เกี่ยวกับวีดิทัศน์ ดังนี้ ๒.๑ จากวีดิทัศน์เป็นการกระทำความผิด • การทำร้ายร่างกาย: เด็กชายได้ทำร้ายร่างกายชายเร่ร่อนจนได้รับบาดเจ็บสาหัส • การใช้อาวุธ: การใช้ไม้ในการตีชายเร่ร่อน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง นโยบายของประเทศ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	๒.๒ นักเรียนคิดว่าเด็กกลุ่มนี้จะได้รับโทษอย่างไร	ถือเป็นการใช้อาวุธในการทำร้ายผู้อื่น • การยุยง: หากมีการสั่งหรือยุยงให้ทำร้ายผู้อื่น ถือเป็นการสนับสนุนหรือร่วมกระทำผิด ๒.๒ ได้รับโทษตามกฎหมายเยาวชน ดังนี้ • การดำเนินคดี: เนื่องจากพวกเขาเป็นเยาวชน การดำเนินคดีจะต้องเป็นไปตามกฎหมายเยาวชน โดยเน้นไปที่การฟื้นฟูมากกว่าการลงโทษ • โทษที่เป็นไปได้ มีดังนี้ - การส่งไปยังสถานพินิจ: อาจถูกส่งไปยังสถานพินิจเพื่อการบำบัดฟื้นฟูและการศึกษาเพิ่มเติม - การจำกัดเสรีภาพ: ในกรณีที่มีการกระทำความผิดร้ายแรง จะมีการกักขังในสถานที่เฉพาะเพื่อฟื้นฟู			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง นโยบายของประเทศ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๒.๓ การที่เพื่อนของเขาใช้ให้ไปทำร้าย หากเป็นนักเรียนจะปฏิเสธอย่างไร	๒.๓ จะปฏิเสธเพื่อน ดังนี้ • ตอบตรงๆ ว่า “ไม่ ฉันไม่อยากทำแบบนั้น” หรือ “ฉันไม่เห็นด้วยกับการทำร้ายคนอื่น” • อธิบายว่า “ถ้าเราทำแบบนั้น คนที่เราทำร้ายจะได้รับบาดเจ็บ และเราอาจจะมีปัญหากับตำรวจ” • เปลี่ยนเรื่องไปคุยเรื่องอื่นหรือชวนไปทำกิจกรรมอื่นแทน • บอกครูหรือผู้ปกครองเพื่อขอคำแนะนำและช่วยเหลือ			
	๒.๔ เพราะเหตุใดเขาจึงมามอบตัว	๒.๔ อ้างว่ามีคนโทรมาขู่ว่าเดี๋ยวตัวเด็กเองนี่แหละจะโดนทำร้ายที่ไปรุมตีชายเร่ร่อน เด็ก ๒ คนก็เลยชักชวนมาหาตำรวจเพื่อมอบตัวก่อน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง นโยบายของประเทศ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๓. ครูอภิปรายร่วมกับนักเรียนในประเด็นเกี่ยวกับความหมายของกฎหมายอาญาและโทษทางอาญา	๓. นักเรียนอภิปรายร่วมกับในประเด็นเกี่ยวกับความหมายของกฎหมายอาญาและโทษทางอาญา			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มทำกิจกรรม “ภาพสะท้อนกฎหมาย” กลุ่มละ ๕ คน จากนั้นแจกชุดภาพอินโฟกราฟิกกฎหมายอาญาที่ควรรู้ (พิมพ์ขนาด A๕) แจกให้นักเรียนกลุ่มละ ๑ ชุด มีจำนวน ๑๐ แผ่น ๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันพิจารณาอ่านข้อมูลที่อยู่ในชุดภาพอินโฟกราฟิกกฎหมายอาญาที่ควรรู้ ประมาณ ๓ นาที โดยเวียนกันดูให้ครบทุกแผ่น ๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันแบ่งชุดภาพอินโฟกราฟิกกฎหมายอาญาที่ควรรู้ ออกเป็นกลุ่ม ๆ โดยมีดังนี้ ๓.๑ ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์	๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน จากนั้นรับชุดภาพอินโฟกราฟิกกฎหมายอาญาที่ควรรู้ (พิมพ์ขนาด A) แจกให้นักเรียนกลุ่มละ ๑ ชุด มีจำนวน ๑๐ แผ่น ๒. นักเรียนร่วมกันพิจารณาอ่านข้อมูลที่อยู่ในชุดภาพอินโฟกราฟิกกฎหมายอาญาที่ควรรู้ ประมาณ ๓ นาที โดยเวียนกันดูให้ครบทุกแผ่น ๓. นักเรียนร่วมกันแบ่งชุดภาพอินโฟกราฟิกกฎหมายอาญาที่ควรรู้ ออกเป็นกลุ่ม ๆ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง นโยบายของประเทศ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๓.๒ ความผิดเกี่ยวกับร่างกาย ๓.๓ ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง ๓.๔ ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ๔. ครูให้เวลาปฏิบัติกิจกรรมประมาณ ๑๐ นาที ๕. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยทั้งห้อง ๖. ครูถามคำถามนักเรียน “นักเรียนคิดว่าการที่เรากระทำผิดกฎหมายนั้น ผลเสียนอกจากจะเกิดกับเราแล้ว ยังเกิดกับใครได้อีกบ้าง”	๔. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมประมาณ ๑๐ นาที ๕. นักเรียนร่วมกันเฉลยทั้งห้อง ๖. มีผลกระทบต่อครอบครัวที่ต้องเผชิญกับความอับอายและค่าใช้จ่าย, สังคมที่รู้สึกไม่ปลอดภัย, เพื่อนและคนรู้จักที่อาจรู้สึกผิดหวัง และเศรษฐกิจที่อาจได้รับผลกระทบจากการขาดความเชื่อมั่นในพื้นที่			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูสรุปการเรียนรู้ โดยใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ ๑.๑ ความหมายของกฎหมายอาญาคืออะไร	๑. นักเรียนตอบคำถามสรุปการเรียนรู้ ดังนี้ ๑.๑ กฎหมายอาญา หมายถึง กฎหมายที่กำหนดความผิดและบทลงโทษแก่บุคคลที่กระทำ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง นโยบายของประเทศ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		การฝ่าฝืนหรือกระทำความผิดตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ โดยมุ่งหมายในการรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัย และความเป็นธรรมในสังคม ตัวอย่างของความผิดทางอาญาได้แก่ การลักทรัพย์ การทำร้ายร่างกาย การฉ้อโกง หรือการกระทำความผิดอื่น ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อสิทธิของบุคคลและสังคมโดยรวม			
	๑.๒ ผลกระทบที่เกิดจากการกระทำผิดกฎหมายอาญามีอะไรบ้าง	๑.๒ ผลกระทบที่เกิดจากการกระทำผิดกฎหมายอาญา มีดังนี้ • ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ • ความผิดเกี่ยวกับร่างกาย • ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง • ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์			
	๑.๓ ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับตนเองและครอบครัวหากกระทำผิดกฎหมายอาญาคืออะไร	๑.๓ หากบุคคลใดกระทำผิดกฎหมายอาญาจะส่งผลต่อตนเองในแง่ของการถูกลงโทษและอาจมีประวัติเสีย ขณะที่ครอบครัวได้รับผลกระทบเรื่อง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง นโยบายของประเทศ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		ค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือและเกิดความเครียด หรือรู้สึกอับอายจากสิ่งที่เกิดขึ้น			

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง กฎหมายอาญาน่ารู้

๒) กิจกรรม “ภาพสะท้อนกฎหมาย”

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) กิจกรรม “ภาพสะท้อนกฎหมาย”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกรายละเอียดเกี่ยวกับนโยบายของประเทศที่ตนสนใจได้ **ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)** - ร่วมกันวิเคราะห์นโยบายการเมืองที่ตนสนใจได้ **คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - บอกประโยชน์ของการติดตามข่าวสารการเมืองระดับชาติได้ **สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)** **-** ร่วมกันวิเคราะห์นโยบายการเมืองที่ตนสนใจได้ โดยบอกประโยชน์ของการติดตามข่าวสารการเมืองระดับชาติได้ (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒ ,๔.๒.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๕.๑.๑)	ตรวจกิจกรรม “ภาพสะท้อนกฎหมาย”	กิจกรรม “ภาพสะท้อนกฎหมาย”	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง กฎหมายอาญาน่ารู้

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
แบ่งชุดภาพอินโฟกราฟิกกฎหมายอาญาที่ควรรู้ ออกเป็นกลุ่ม ๆ	แบ่งชุดภาพอินโฟกราฟิกกฎหมายอาญาที่ควรรู้ ออกเป็นกลุ่ม ๆ ได้ถูกต้อง ๑๐ – ๙ แผ่น	แบ่งชุดภาพอินโฟกราฟิกกฎหมายอาญาที่ควรรู้ ออกเป็นกลุ่ม ๆ ได้ถูกต้องแค่ ๘ -๗ แผ่น	แบ่งชุดภาพอินโฟกราฟิกกฎหมายอาญาที่ควรรู้ ออกเป็นกลุ่ม ๆ ได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ ๖ แผ่น

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๓ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม			ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๑ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศูนย์วิทยทรัพยากร ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ตัวอย่างกิจกรรม “ภาพสะท้อนกฎหมาย”

ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

ตัวอย่างกิจกรรม “ภาพสะท้อนกฎหมาย”

ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

ตัวอย่างกิจกรรม “ภาพสะท้อนกฎหมาย”

ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง

ตัวอย่างกิจกรรม “ภาพสะท้อนกฎหมาย”

ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์

ตัวอย่างกิจกรรม “ภาพสะท้อนกฎหมาย”

ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

ตัวอย่างกิจกรรม “ภาพสะท้อนกฎหมาย”

ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง

ตัวอย่างกิจกรรม “ภาพสะท้อนกฎหมาย”

ความผิดเกี่ยวกับร่างกาย

ตัวอย่างกิจกรรม “ภาพสะท้อนกฎหมาย”

ความผิดเกี่ยวกับร่างกาย

ตัวอย่างกิจกรรม “ภาพสะท้อนกฎหมาย”
ความผิดเกี่ยวกับร่างกาย

ตัวอย่างกิจกรรม “ภาพสะท้อนกฎหมาย”
ความผิดเกี่ยวกับร่างกาย

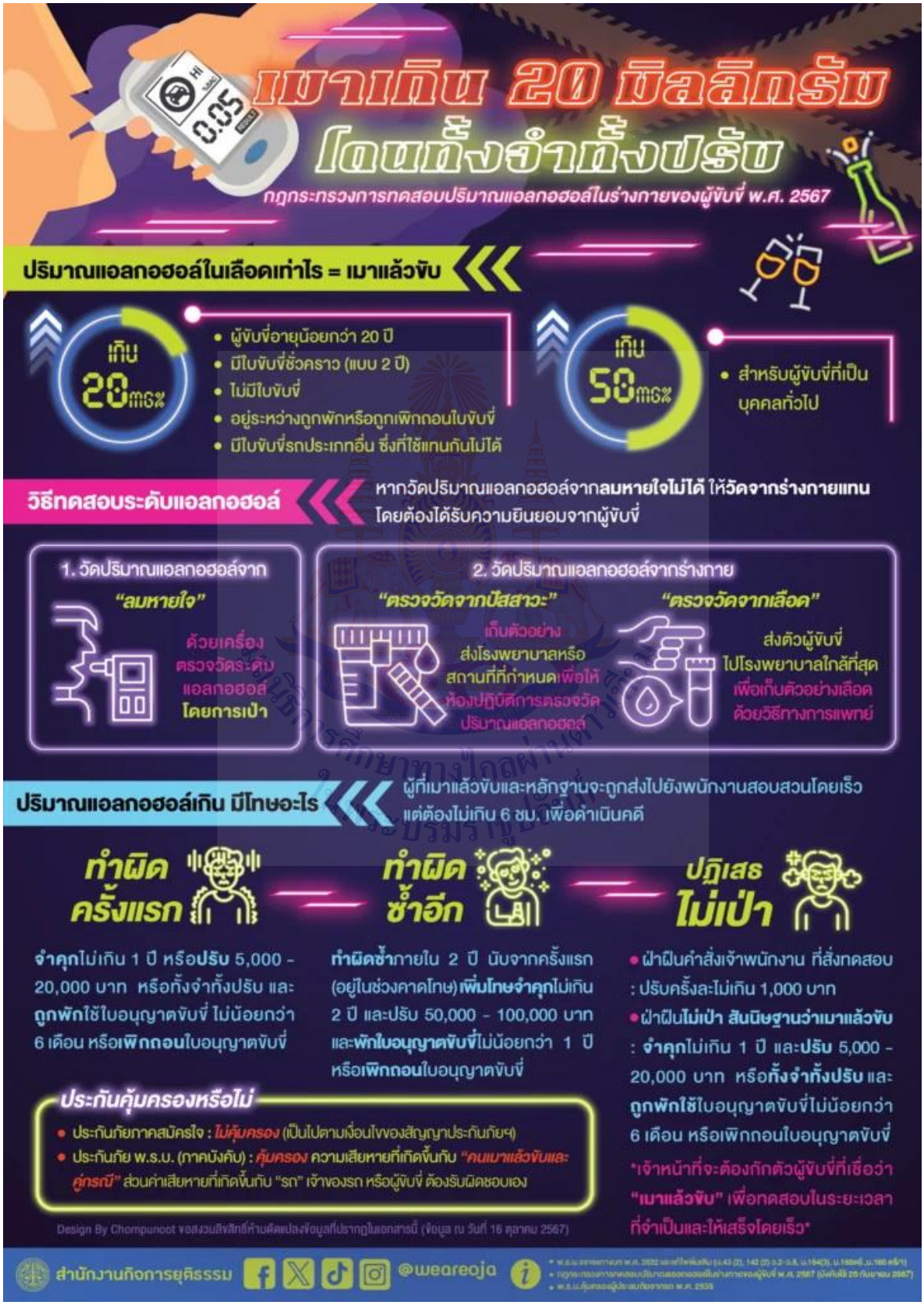

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ
รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณี และวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม.๒/๑ อธิบายและปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชน และประเทศ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ผู้ที่ต้องยื่นขอมีบัตรประชาชนภายใน ๖๐ วัน ได้แก่ ผู้มีอายุครบ ๗ ปี, ผู้ที่ได้รับหรือคืนสัญชาติไทย, และผู้พ้นจากการยกเว้นไม่ต้องมีบัตร โดยต้องใช้สูติบัตร, สำเนาทะเบียนบ้าน และบัตรประชาชนของบิดาหรือมารดา (ถ้ามี) บัตรประชาชนมีประโยชน์ในการพิสูจน์ตัวตนและให้สิทธิเลือกตั้งเมื่ออายุ ๑๘ ปีขึ้นไป ทั้งนี้ควรป้องกันข้อมูลส่วนตัวโดยไม่ส่งรูปบัตรออนไลน์, ปิดข้อมูลสำคัญ, เก็บบัตรให้ปลอดภัย และแจ้งความหากบัตรหาย

๓. สาระการเรียนรู้

ขั้นตอนการขอมีบัตรประจำตัวประชาชน

บุคคลดังต่อไปนี้ให้ยื่นคำขอมีบัตรต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในกำหนด ๖๐ วัน หากพ้นกำหนดต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๑๐๐ บาท

๑. ผู้ที่มีอายุครบ ๗ ปีบริบูรณ์
๒. ผู้ที่ได้สัญชาติไทย หรือได้รับอนุมัติให้มีสัญชาติไทยหรือได้กลับคืนสัญชาติไทย ตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติหรือตามคำพิพากษาอันถึงที่สุดของศาล
๓. ผู้ที่พ้นจากสภาพการได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชน

หลักฐานเอกสารที่ต้องนำไปแสดง

๑. สูติบัตร (ใบเกิด)
๒. สำเนาทะเบียนบ้านของตัวเอง
๓. บัตรประจำตัวประชาชนของบิดาหรือมารดา (ถ้ามี)

สิทธิประโยชน์ของผู้ถือบัตรบัตรประจำตัวประชาชน ดังนี้

๑. การพิสูจน์ตัวตน

- บัตรประชาชนใช้เป็นเอกสารหลักในการพิสูจน์และยืนยันตัวตนในการทำธุรกรรมต่าง ๆ เช่น การเปิดบัญชีธนาคาร, การสมัครงาน, การรับบริการจากหน่วยงานราชการ, การเดินทาง, การศึกษา, ความเป็นอยู่ ฯลฯ

๒. สิทธิทางการเลือกตั้ง

- ผู้ถือบัตรประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไปจะได้รับสิทธิในการลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติ เช่น การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) และสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.)

เพื่อป้องกันข้อมูลส่วนตัวจากบัตรประชาชน เราควรระวังไม่ส่งรูปบัตรผ่านออนไลน์, ปิดบังข้อมูลสำคัญเมื่อจำเป็นต้องใช้, เก็บบัตรในที่ปลอดภัย, ระวังไม่ให้ใครเห็นข้อมูลบนบัตร, ตรวจสอบว่าองค์กรที่เราทำธุรกรรมด้วยน่าเชื่อถือ, ใช้บริการที่ปกป้องข้อมูลส่วนตัว และรีบแจ้งความหากบัตรหายหรือถูกขโมยเพื่อป้องกันการถูกนำไปใช้ในทางที่ผิด

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายขั้นตอนการขอมีบัตรประจำตัวประชาชนได้อย่างถูกต้อง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- อภิปรายสิทธิประโยชน์ของบัตรประจำตัวประชาชนจากวิดีทัศน์ที่กำหนดให้ได้อย่างเหมาะสม

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- นำเสนอแนวการป้องกันข้อมูลส่วนตัวจากบัตรประชาชนได้อย่างเหมาะสม

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

อภิปรายสิทธิประโยชน์ของบัตรประจำตัวประชาชนจากวิดีทัศน์ที่กำหนดให้ได้อย่างเหมาะสม โดยนำเสนอแนวการป้องกันข้อมูลส่วนตัวจากบัตรประชาชนได้อย่างเหมาะสม (๑.๑.๑ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. มีวินัย

๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน อภิปรายสิทธิประโยชน์ของบัตรประจำตัวประชาชนจากวิดีทัศน์ที่กำหนดให้ได้อย่างเหมาะสม โดยนำเสนอแนวการป้องกันข้อมูลส่วนตัวจากบัตรประชาชนได้อย่างเหมาะสม (๑.๑.๑ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒) **ด้านความรู้** อธิบายขั้นตอนการขอมีบัตรประจำตัวประชาชนได้อย่างถูกต้อง	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูนำเข้าสู่บทเรียน โดยให้นักเรียนแต่ละคนนำบัตรประตัวประชาชนขึ้นมา จากนั้นใช้คำถามเพื่อนำเข้าสู่บทเรียนดังนี้ ๑.๑ มีนักเรียนคนใดบ้างที่ไม่ได้พกบัตรประจำตัวประชาชน ๑.๒ นักเรียนคิดว่าบัตรประจำตัวประชาชนมีไว้เพื่ออะไร ๑.๓ นักเรียนคิดว่าการไม่พกพาบัตรประจำตัวประชาชนนั้นมีความผิดหรือไม่ ๒. ครูให้นักเรียนนำบัตรประจำตัวประชาชนตั้งไว้บนโต๊ะ สำหรับนักเรียนที่ไม่ได้นำบัตรมาให้เขียนเลขประจำตัวประชาชนลงบนกระดาษสมุดหากจำได้	๑. นักเรียนนำบัตรประตัวประชาชนขึ้นมา จากนั้นรับฟังคำถามเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน ดังนี้ ๑.๑ นักเรียนไม่ได้พกบัตรประจำตัวประชาชนยกมือ ๑.๒ มีไว้เพื่อบอกว่าเราเป็นใคร และใช้เวลาทำธุรกรรมต่าง ๆ เช่น เปิดบัญชีธนาคารหรือไปโรงเรียน ๑.๓ มีความผิด เพราะ หากเราไม่พกบัตรประชาชนติดตัว เมื่อเจ้าหน้าที่ขอตรวจจะถูกปรับ ๒. นักเรียนนำบัตรประจำตัวประชาชนตั้งไว้บนโต๊ะ สำหรับนักเรียนที่ไม่ได้นำบัตรมาให้เขียนเลขประจำตัวประชาชนลงบนกระดาษสมุดหากจำได้	สื่อ PowerPoint เรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว	ใบงานที่ ๗ เรื่อง ปกป้องตัวตน	๑. ตรวจใบงานที่ ๗ เรื่อง ปกป้องตัวตน/ ใบงานที่ ๗ เรื่อง ปกป้องตัวตน ๒. สังเกตพฤติกรรมการเรียน / แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านทักษะกระบวนการ อภิปรายสิทธิประโยชน์ของบัตรประจำตัวประชาชนจากวิดีทัศน์ที่กำหนดให้ได้อย่างเหมาะสม **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** นำเสนอแนวการป้องกันข้อมูลส่วนตัวจากบัตรประชาชนได้อย่างเหมาะสม **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และ	จากนั้นครูผู้สอนพยายามพูดให้นักเรียนทราบว่า ครูมีความสามารถดูบัตรประจำตัวประชาชนของนักเรียนแล้วครูสามารถทายได้ว่านักเรียนเกิดที่ใด จากนั้นครูลองทายนักเรียนประมาณ ๓ คน โดยให้ครูพิจารณาตัวเลข หลักที่ ๒-๓ ของบัตรประจำตัวประชาชน จะตรงกับเลข ๒ หลักหน้าของรหัสไปรษณีย์ของจังหวัดนั้น ๆ เช่น ๑-๗๓๙๙-๐๐๐๑๑-๑๑-๑ เลข ๗๓ จะตรงกับจังหวัดนครปฐม เลข ๗๗ จะตรงกับจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เลข ๘๖ จะตรงกับจังหวัดชุมพร เป็นต้น ป.ล. ครูควรจดจำได้จังหวัดโดยรอบจังหวัดของตนเองที่ทำการสอน ๓. ครูนำนักเรียนเข้าสู่บทเรียน โดยกล่าวว่า “บัตรประจำตัวประชาชนและทะเบียนราษฎรนั้นมีความสำคัญมาก เห็นได้จากครูสามารถรู้ได้ว่านักเรียนเกิดขึ้นที่จังหวัดใด และยังมีข้อมูลอีกมากที่ครูสามารถดูได้อีก ดังนั้นในคาบนี้เราจะมาศึกษาว่า	จากนั้น รอครูแสดงความสามารถดูบัตรประจำตัวประชาชนของนักเรียน โดยสามารถทายได้ว่านักเรียนเกิดที่ใด ๓. นักเรียนรับฟังครูนำเข้าสู่บทเรียน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
สังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	บัตรประจำตัวประชาชนและทะเบียนราษฎรนี้มีความสำคัญกับเราอย่างไรบ้าง”				
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันศึกษาเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชนและทะเบียนราษฎร จาก Power Point เรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชนและทะเบียนราษฎร ๒. ครูเปิดวิดีทัศน์ เรื่อง “คนไม่มีสัญชาติได้รับบัตร ปชช.” (๖.๐๑ นาที) ให้ผู้เรียนดู จากนั้นครูใช้แนวคำถามในการพัฒนาความรู้ด้านทักษะและกระบวนการ และด้านคุณลักษณะ โดยระหว่างการตอบคำถามครูควรจดบันทึกคำถามของนักเรียนบนกระดานหน้าห้องด้วย โดยใช้แนวคำถามดังนี้	๑. นักเรียนร่วมกันศึกษาเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชนและทะเบียนราษฎร จาก Power Point เรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชนและทะเบียนราษฎร ๒. นักเรียนดูวิดีทัศน์ เรื่อง “คนไม่มีสัญชาติได้รับบัตร ปชช.” จากนั้นตอบคำถาม ดังนี้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	 ที่มา : (https://www.youtube.com/watch?v=pOxevTzc4Zyk) ๒.๑ จากวิดีทัศน์ที่นักเรียนได้รับชมไปนั้น นักเรียนคิดว่าบัตรประชาชนสำคัญอย่างไร ๒.๒ บัตรประจำตัวประชาชนนำมาซึ่งสิทธิและหน้าที่ต่าง ๆ มากมาย จากวิดีทัศน์ที่นักเรียนชมไปนั้น ถ้าบุคคลเหล่านี้ได้รับบัตรประจำตัวประชาชนจำได้รับสิทธิอะไรบ้าง	๒.๑ การมีบัตรประชาชนสำคัญที่จะช่วยให้เรามีตัวตนในสังคมและสามารถเข้าถึงสิทธิและบริการต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง ๒.๒ ได้รับสิทธิในการซื้อที่ดิน ซื้อบ้าน รับทุนการศึกษา ซึ่งเกี่ยวกับสิทธิการศึกษา ความเป็นอยู่ และอื่นๆ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๒.๓ ให้นักเรียนลองเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่พอเป็นไปได้	๒.๓ ปรับปรุงขั้นตอนการขอสัญชาติให้สะดวกขึ้น, ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย, ออกบัตรประจำตัวชั่วคราว, ให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิ และทำงานร่วมกันระหว่างประเทศต้นทางเพื่อช่วยให้คนกลุ่มนี้ได้รับสิทธิและบริการที่ควรมีในสังคม			
	๓. ครูเพิ่มเติมความรู้ให้นักเรียนที่นอกเหนือจากคำตอบที่นักเรียนได้ตอบแล้ว	๓. นักเรียนรับฟังครูเพิ่มเติมความรู้ให้นอกเหนือจากคำตอบที่นักเรียนได้ตอบแล้ว			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนทำใบกิจกรรมเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน	๑. นักเรียนทำใบกิจกรรมเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน			
	๒. ครูยกตัวอย่างกรณีไลฟ์รับบริการดูดวงใน TikTok ที่ขอชื่อ นามสกุล เบอร์โทร เลขประจำตัวประชาชน และจะมีการดูดวงทางออนไลน์ให้ เพื่อให้นักเรียน	๒. นักเรียนฟังครูยกตัวอย่างกรณีไลฟ์รับบริการดูดวงใน TikTok ที่ขอชื่อ นามสกุล เบอร์โทร เลขประจำตัวประชาชน และจะมีการดูดวงทางออนไลน์ให้ โดยนักเรียนวิเคราะห์ความปลอดภัย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	วิเคราะห์ความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล (ออกแบบใบงานในใบเดียวกับข้อ๑.) อาจเพิ่มวิธีการรับรองสำเนาเพิ่มเติม	ของข้อมูลส่วนบุคคล			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้ โดยใช้แนวคำถามในการสรุปดังนี้ ๑.๑ นักเรียนคิดว่าบัตรประจำตัวประชาชนและทะเบียนราษฎรจำเป็นสำหรับคนในประเทศนั้น ๆ อย่างไรบ้าง ๑.๒ บุคคลที่เขามีปัญหาเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชนและทะเบียนราษฎร นักเรียนคิดว่าเขามีความรู้สึกอย่างไรบ้าง	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้ โดยใช้แนวคำถามในการสรุปดังนี้ ๑.๑ ใช้ยืนยันตัวตนในการทำธุรกรรม, ให้สิทธิในการเลือกตั้ง, เข้าถึงบริการต่าง ๆ เช่น การศึกษาและการรักษาพยาบาล, ช่วยในการเก็บข้อมูลประชากร, ป้องกันอาชญากรรมจากการใช้งานเอกสารปลอม และสนับสนุนการใช้สิทธิทางกฎหมายต่าง ๆ ของประชาชน ๑.๒ รู้สึกเครียด, กังวล, หรือไม่มั่นใจในตัวเอง เพราะเอกสารเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญในการยืนยันตัวตนและเข้าถึงบริการต่าง ๆ นอกจากนี้ยังอาจ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๓ สถานการณ์ทุกวันนี้ข้อมูลส่วนตัวมีความสำคัญมาก ซึ่งหากผู้มีผู้ไม่หวังดีได้รับไปอาจนำไปสู่การก่ออาชญกรรม นักเรียนจะมีวิธีการป้องกันตนเองอย่างไรได้บ้าง	รู้สึกว่าตนเองถูกจำกัดสิทธิและโอกาสในการทำสิ่งต่าง ๆ ๑.๓ เราควรระวังไม่ส่งรูปบัตรผ่านออนไลน์, ปิดบังข้อมูลสำคัญเมื่อจำเป็นต้องใช้, ระวังไม่ให้ใครเห็นข้อมูลบนบัตรและรีบแจ้งความหากบัตรหายหรือถูกขโมยเพื่อป้องกันการถูกนำไปใช้ในทางที่ผิด			

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว

๒) ใบงานที่ ๗ เรื่อง ปกป้องตัวตน

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๗ เรื่อง ปกป้องตัวตน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายขั้นตอนการขอมีบัตรประจำตัวประชาชนได้อย่างถูกต้อง	ตรวจใบงานที่ ๗ เรื่อง ปกป้องตัวตน	ใบงานที่ ๗ เรื่อง ปกป้องตัวตน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - อภิปรายสิทธิประโยชน์ของบัตรประจำตัวประชาชนจากวิดีทัศน์ที่กำหนดให้ได้อย่างเหมาะสม			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - นำเสนอแนวการป้องกันข้อมูลส่วนตัวจากบัตรประชาชนได้อย่างเหมาะสม			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) - อภิปรายสิทธิประโยชน์ของบัตรประจำตัวประชาชนจากวิดีทัศน์ที่กำหนดให้ได้อย่างเหมาะสม โดยนำเสนอแนวการป้องกันข้อมูลส่วนตัวจากบัตรประชาชนได้อย่างเหมาะสม (๑.๑.๑ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
วิเคราะห์ความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล	วิเคราะห์ความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลได้ถูกต้อง มีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	วิเคราะห์ความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลได้ถูกต้อง มีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	วิเคราะห์ความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลได้ถูกต้อง แต่การอธิบายยังไม่ค่อนเข้าใจ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๓ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม			ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ - ๕	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๗ เรื่อง ปกป้องตัวตน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๖ เรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑
ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล โดยตอบคำถามต่อไปนี้

๑. นักเรียนสั่งซื้อเสื้อผ้าผ่านเว็บไซต์ช้อปปิ้งออนไลน์ที่ไม่ค่อยมีใครรู้จัก เนื่องจากเสื้อผ้าในเว็บไซต์ช้อปปิ้งออนไลน์นี้ราคาถูก แต่ในการสั่งนั้นต้องกรอกข้อมูลส่วนตัวต่าง ๆ เช่น ชื่อ, นามสกุล, ที่อยู่จัดส่ง, เบอร์โทรศัพท์, และข้อมูลบัตรประชาชนเพื่อยืนยันตัวตนและทำการชำระเงิน

.....

.....

.....

.....

.....

๒. ในช่วงเวลาหนึ่งของการไลฟ์สดในแอปพลิเคชัน TikTok มีผู้ใช้งานที่เสนอการดูดวงออนไลน์ โดยต้องการให้ผู้ที่สนใจส่งข้อมูลส่วนตัว เช่น ชื่อ, นามสกุล, เบอร์โทรศัพท์, และเลขประจำตัวประชาชน เพื่อที่จะทำการดูดวงให้แบบออนไลน์

.....

.....

.....

.....

.....

เฉลย ใบงานที่ ๗ เรื่อง ปกป้องตัวตน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๖ เรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว
รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑
ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล โดยตอบคำถามต่อไปนี้

๑. นักเรียนสั่งซื้อเสื้อผ้าผ่านเว็บไซต์ช้อปปิ้งออนไลน์ที่ไม่ค่อยมีใครรู้จัก เนื่องจากเสื้อผ้าในเว็บไซต์ช้อปปิ้งออนไลน์นี้ราคาถูก แต่ในการสั่งนั้นต้องกรอกข้อมูลส่วนตัวต่าง ๆ เช่น ชื่อ, นามสกุล, ที่อยู่จัดส่ง, เบอร์โทรศัพท์, และข้อมูลบัตรประชาชนเพื่อยืนยันตัวตนและทำการชำระเงิน

การสั่งซื้อเสื้อผ้าผ่านเว็บไซต์ช้อปปิ้งออนไลน์ที่ไม่ค่อยมีใครรู้จักอาจมีความเสี่ยงสูงในการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ดังนั้นเราควรวิเคราะห์ความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลในกรณีนี้ ดังนี้

๑. ความน่าเชื่อถือของเว็บไซต์

- การตรวจสอบเว็บไซต์ : เนื่องจากเว็บไซต์นี้ไม่ค่อยมีคนรู้จัก เราควรตรวจสอบว่าเว็บไซต์มีข้อมูลเกี่ยวกับบริษัท เช่น ที่อยู่ติดต่อ, หมายเลขโทรศัพท์, หรือการรีวิวจากผู้ใช้คนอื่น ๆ หรือไม่

๒. ความสำคัญของข้อมูลที่ต้องกรอก

- ข้อมูลส่วนบุคคล :ข้อมูลที่ต้องกรอก ได้แก่ ชื่อ, นามสกุล, ที่อยู่จัดส่ง, เบอร์โทรศัพท์, และเลขประจำตัวประชาชน มีความสำคัญในการจัดส่งสินค้า แต่เมื่อเปิดเผยข้อมูลเหล่านี้ให้กับเว็บไซต์ที่ไม่น่าเชื่อถืออาจมีความเสี่ยงในการถูกนำไปใช้ในทางที่ผิด
- เลขประจำตัวประชาชน : เป็นข้อมูลที่มีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากสามารถใช้ในการทำธุรกรรมอื่น ๆ หากข้อมูลถูกขโมยไป เราควรพิจารณาว่าจำเป็นต้องให้ข้อมูลทั้งหมดหรือไม่ โดยเฉพาะเลขประจำตัวประชาชน ซึ่งอาจไม่จำเป็นในกรณีการซื้อสินค้าทั่วไป

๓. ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

- การโจรกรรมข้อมูล : เว็บไซต์ที่ไม่น่าเชื่อถืออาจเก็บข้อมูลส่วนตัวเพื่อนำไปใช้ในทางที่ผิด เช่น การสร้างบัญชีปลอม หรือการขโมยเงินจากบัญชีธนาคาร
- การหลอกลวง : อาจมีความเสี่ยงในการถูกหลอกลวงให้จ่ายเงินโดยไม่ส่งสินค้าหรือส่งสินค้าที่ไม่ตรงตามคำสั่งซื้อ ดังนั้นเราควรอ่านรีวิวจากลูกค้าคนอื่น ๆ เพื่อดูว่ามีคนที่เคยใช้บริการแล้วประสบปัญหาหรือไม่

๒. ในช่วงเวลาหนึ่งของการไลฟ์สดในแอปพลิเคชัน TikTok มีผู้ใช้งานที่เสนอการดูดวงออนไลน์ โดยต้องการให้ผู้ที่สนใจส่งข้อมูลส่วนตัว เช่น ชื่อ, นามสกุล, เบอร์โทรศัพท์, และเลขประจำตัวประชาชน เพื่อที่จะทำการดูดวงให้แบบออนไลน์

กรณีการไลฟ์สดในแอปพลิเคชัน TikTok ที่มีผู้ใช้งานเสนอการดูดวงออนไลน์และขอข้อมูลส่วนตัว เช่น ชื่อ, นามสกุล, เบอร์โทรศัพท์, และเลขประจำตัวประชาชน มีความเสี่ยงสูงต่อความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้ ดังนี้

๑. ข้อมูลส่วนตัวที่ถูกขอ

- ชื่อ, นามสกุล, เบอร์โทรศัพท์ : เป็นข้อมูลส่วนตัวพื้นฐานที่สามารถใช้เพื่อระบุตัวตนและติดตามบุคคล อาจทำให้ผู้ใช้งานเสี่ยงต่อการถูกตามติด (stalking) หรือการก่อกวนทางโทรศัพท์และสื่อสังคมออนไลน์
- เลขประจำตัวประชาชน : เป็นข้อมูลสำคัญที่เชื่อมโยงกับระบบธุรกรรมการเงิน และบริการต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน หากถูกขโมยหรือนำไปใช้ในทางที่ผิด อาจทำให้เกิดปัญหาทางกฎหมายหรือการเงินได้

๒. การรักษาความปลอดภัยของข้อมูล

- ไม่ควรเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวที่สำคัญ : การให้เลขประจำตัวประชาชนและเบอร์โทรศัพท์แก่บุคคลที่ไม่รู้จักโดยไม่มีการตรวจสอบความน่าเชื่อถือเป็นความเสี่ยงที่ไม่ควรทำ ข้อมูลนี้สามารถถูกนำไปใช้ในทางที่ไม่ถูกต้องได้อย่างง่ายดาย
- ตรวจสอบความน่าเชื่อถือของผู้ให้บริการ : หากต้องการใช้บริการออนไลน์ใด ๆ ควรตรวจสอบให้แน่ใจว่าผู้ให้บริการนั้นมีความน่าเชื่อถือ มีรีวิวที่ดี หรือเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง
- ใช้แพลตฟอร์มที่มีระบบปกป้องข้อมูล : ควรเลือกใช้บริการในแพลตฟอร์มที่มีระบบการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลที่เข้มงวด และมีนโยบายความเป็นส่วนตัวที่ชัดเจน
- ระมัดระวังและรู้จักปฏิเสธ : หากมีการขอข้อมูลส่วนตัวที่มากเกินไปหรือไม่เหมาะสม ควรรู้จักปฏิเสธเพื่อปกป้องตนเองจากความเสี่ยง

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง กระบวนการตรากฎหมายโดยฝ่ายนิติบัญญัติ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ ชั่วโมง

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวชี้วัด ม.๒/๑ อธิบายกระบวนการในการตรากฎหมาย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

อำนาจนิติบัญญัติซึ่งประกอบด้วยสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีหน้าที่ในการตรา แก้ไข และตรวจสอบกฎหมาย โดยขั้นตอนการตรากฎหมายเริ่มจากการเสนอร่างกฎหมาย จากนั้นจะมีการพิจารณาในสภา ก่อนจะมีการตรวจสอบโดยศาลรัฐธรรมนูญและนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายพระมหากษัตริย์เพื่อลงพระปรมาภิไธย ซึ่งจะประกาศในราชกิจจานุเบกษาและบังคับใช้ต่อไป โดยการตรากฎหมายใหม่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ เพราะช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นใหม่ ๆ และปรับกฎระเบียบให้ทันสมัย เหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

๓. สาระการเรียนรู้

อำนาจนิติบัญญัติ ซึ่งประกอบด้วยสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา มีหน้าที่หลักในการตรา แก้ไข ตรวจสอบหรือยกเลิกกฎหมาย ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน และให้ความเห็นชอบในเรื่องสำคัญที่กระทบต่อประชาชน

ลำดับขั้นตอนการตรากฎหมายโดยฝ่ายนิติบัญญัติ

๑. การเสนอร่างกฎหมาย: ร่างกฎหมายสามารถเสนอโดยคณะรัฐมนตรี (ครม.), สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) อย่างน้อย ๒๐ คน, หรือประชาชนจำนวน ๑๐,๐๐๐ คน

๒. การพิจารณาในสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.): ร่างกฎหมายจะผ่านการพิจารณาในสภาผู้แทนราษฎร ๓ วาระ

- วาระที่ ๑: การรับหลักการ
- วาระที่ ๒: การพิจารณารายละเอียดโดยคณะกรรมาธิการ
- วาระที่ ๓: การลงมติ หากผ่านการเห็นชอบจะส่งไปยังวุฒิสภา

๓. การพิจารณาในวุฒิสภา (ส.ว.): ร่างกฎหมายจะถูกพิจารณา ๓ วาระเช่นกัน

- วาระที่ ๑: การรับหลักการ
- วาระที่ ๒: การพิจารณารายละเอียดโดยคณะกรรมาธิการ
- วาระที่ ๓: การลงมติ หากผ่านการเห็นชอบจะส่งต่อไปยังขั้นตอนต่อไป

๔. การตรวจสอบโดยศาลรัฐธรรมนูญ: หากมีการยื่นเรื่องตรวจสอบความขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญจะทำการพิจารณา

- หากพบว่าขัดรัฐธรรมนูญ ร่างกฎหมายจะถูกตัดออก
- หากไม่ขัดรัฐธรรมนูญ จะดำเนินการต่อ

๕. การทูลเกล้าฯ ถวายพระมหากษัตริย์: เมื่อร่างกฎหมายผ่านการพิจารณาแล้ว จะถูกนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายพระมหากษัตริย์เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย

- หากทรงเห็นชอบ จะมีการประกาศในราชกิจจานุเบกษาและบังคับใช้เป็นกฎหมาย
- หากไม่มีการเห็นชอบภายใน ๙๐ วัน ร่างกฎหมายจะถูกส่งกลับสภา และต้องได้รับความเห็นชอบจาก ๒ ใน ๓ ของสมาชิกประชุมร่วมของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา

การตรากฎหมายใหม่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ เพราะช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นใหม่ ๆ และปรับกฎระเบียบให้ทันสมัย เหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกบทบาทหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- เรียงลำดับขั้นตอนการตรากฎหมายโดยฝ่ายนิติบัญญัติได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- บอกความจำเป็นของการตรากฎหมายใหม่ที่มีต่อการพัฒนาประเทศได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

เรียงลำดับขั้นตอนการตรากฎหมายโดยฝ่ายนิติบัญญัติได้ โดยบอกความจำเป็นของการตรากฎหมายใหม่ที่มีต่อการพัฒนาประเทศได้ (๑.๑.๒ ,๒.๑.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. มีวินัย

๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง กระบวนการตรากฎหมายโดยฝ่ายนิติบัญญัติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เรียงลำดับขั้นตอนการตรากฎหมายโดยฝ่ายนิติบัญญัติได้ โดยบอกความจำเป็นของการตรากฎหมายใหม่ที่มีต่อการพัฒนาประเทศได้ (๑.๑.๒ ,๒.๑.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖) **ด้านความรู้** บอกบทบาทหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติได้ **ด้านทักษะกระบวนการ** เรียงลำดับขั้นตอนการตรากฎหมายโดยฝ่ายนิติบัญญัติได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์ เรื่อง “วุฒิสภาเห็นชอบ พ.ร.บ. "กฎหมายสมรสเท่าเทียม” ผ่านวาระ ๓ แล้ว!” 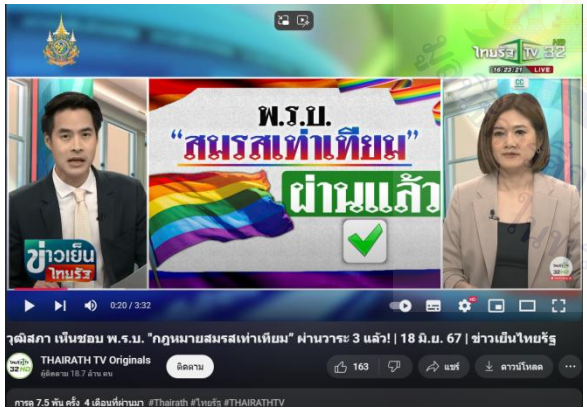 พ.ร.บ. “สมรสเท่าเทียม” ผ่านแล้ว ข่าวเย็น ไทยรัฐ วุฒิสภา เห็นชอบ พ.ร.บ. "กฎหมายสมรสเท่าเทียม" ผ่านวาระ 3 แล้ว!	๑. นักเรียนชมวีดิทัศน์ เรื่อง “วุฒิสภา เห็นชอบ พ.ร.บ. "กฎหมายสมรสเท่าเทียม” ผ่านวาระ ๓ แล้ว!”	สื่อ PowerPoint เรื่อง กระบวนการตรากฎหมายโดยฝ่ายนิติบัญญัติ	กิจกรรม “เรียงฉันสิ”	๑. ตรวจกิจกรรม “เรียงฉันสิ” / กิจกรรม “เรียงฉันสิ” ๒. สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน / แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน
	(https://youtu.be/Wu๕FyOzYa๕o?si=un-u๖uZPssZ๗u๑๗๗) (๓.๓๒ นาที) ๒. ครูใช้แนวคำถามเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน โดยใช้แนวคำถามต่อไปนี้	๒. นักเรียนตอบคำถาม เพื่อนำเข้าสู่บทเรียน โดยตอบตามแนวคำถาม ดังนี้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง กระบวนการตรากฎหมายโดยฝ่ายนิติบัญญัติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม บอกความจำเป็นของการตรากฎหมายใหม่ที่มีต่อการพัฒนาประเทศได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบใน	๒.๑ จากวีดิทัศน์ที่นักเรียนชมเกี่ยวข้องกับอะไร ๒.๒ ในภาพข่าวมีคำพูดว่า “ผ่านวาระที่ ๓” มีนักเรียนรู้จักคำดังกล่าวหรือไม่ ๒.๓ ในภาพข่าวมีคำว่า “ราชกิจจานุเบกษา” นักเรียนทราบหรือไม่ว่าคืออะไร ๒.๔ นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใดประเทศไทยจึงต้องมีกฎหมายสมรสเท่าเทียม	๒.๑ การผ่านร่างกฎหมาย "สมรสเท่าเทียม" ๒.๒ คำว่า “ผ่านวาระที่ ๓” ในข่าว หมายถึงขั้นตอนการพิจารณากฎหมายขั้นสุดท้ายของสภาวุฒิสภา เมื่อร่างกฎหมายได้รับการลงมติเห็นชอบก็จะผ่านไปสู่ขั้นตอนต่อไป เช่น การนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายพระมหากษัตริย์เพื่อประกาศใช้เป็นกฎหมาย ๒.๓ ราชกิจจานุเบกษา เป็นเอกสารทางการของรัฐบาลที่ใช้ในการเผยแพร่กฎหมาย ระเบียบ หรือประกาศต่าง ๆ อย่างเป็นทางการ เมื่อกฎหมายใด ๆ ได้รับการลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว กฎหมายนั้นจึงจะมีผลบังคับใช้ ๒.๔ ประเทศไทยควรมีกฎหมายสมรสเท่าเทียม • เพื่อให้ทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกัน – กฎหมายสมรสเท่าเทียมช่วยให้ทุกคนมี			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง กระบวนการตรากฎหมายโดยฝ่ายนิติบัญญัติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
การปฏิบัติหน้าที่การงาน		สิทธิเท่าเทียมกันในการสร้างครอบครัว ไม่ว่าจะเป็นคู่รักเพศเดียวกันหรือคู่รักต่างเพศ ซึ่งจะทำให้ทุกคนรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าและได้รับการยอมรับในสังคม • เพื่อให้คู่รักมีสิทธิทางกฎหมาย – กฎหมายนี้จะช่วยให้คู่รักเพศเดียวกันมีสิทธิในเรื่องสำคัญ เช่น สิทธิในการรับมรดก สิทธิในการรักษาพยาบาล และสิทธิในการตัดสินใจทางกฎหมายร่วมกัน • เพื่อยอมรับความหลากหลายในสังคม – กฎหมายนี้ช่วยให้ทุกคนเห็นคุณค่าในความแตกต่าง และยอมรับในความแตกต่างของผู้อื่น			
	๓. ครูนำเข้าสู่บทเรียน เรื่อง การตรากฎหมายโดยฝ่ายนิติบัญญัติว่า “ในการตรากฎหมายนั้นมีเพื่อให้การควบคุมทางสังคมเข้ากับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป	๓. นักเรียนฟังครูนำเข้าสู่บทเรียน เรื่อง การตรากฎหมายโดยฝ่ายนิติบัญญัติ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง กระบวนการตรากฎหมายโดยฝ่ายนิติบัญญัติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	แต่เนื่องด้วยกฎหมายที่รัฐออกนั้นมีผลบังคับใช้กับทุกคน การตรากฎหมายจึงจำเป็นต้องมีความรัดกุมในขั้นตอนและเนื้อหา ซึ่งเป็นหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งวันนี้พวกเราจะได้เรียนกระบวนการขั้นตอนเหล่านี้”				
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับฝ่ายนิติบัญญัติ ในหัวข้อต่อไปนี้ ๑.๑ ความหมายและองค์ประกอบของฝ่ายนิติบัญญัติ ๑.๒ หน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติตามรัฐธรรมนูญ ๑.๓ ขั้นตอนกระบวนการตรากฎหมายโดยฝ่ายนิติบัญญัติตามรัฐธรรมนูญ	๑. นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับฝ่ายนิติบัญญัติ ในหัวข้อต่อไปนี้ ๑.๑ ความหมายและองค์ประกอบของฝ่ายนิติบัญญัติ ๑.๒ หน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติตามรัฐธรรมนูญ ๑.๓ ขั้นตอนกระบวนการตรากฎหมายโดยฝ่ายนิติบัญญัติตามรัฐธรรมนูญ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง กระบวนการตรากฎหมายโดยฝ่ายนิติบัญญัติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	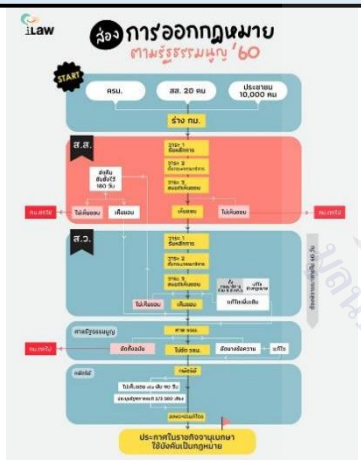 (https://www.ilaw.or.th/articles/๓๖๖๗)				
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม “เรียงฉันสิ” โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละประมาณ ๕ คน จากนั้นครูแจกใบงานและบัตรคำ **** (ตามภาพด้านบน พิจารณาเลือกคำมาตัดเป็นบัตรคำ เพื่อให้นักเรียนนำไปติด)	๑. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม “เรียงฉันสิ” โดยแบ่งกลุ่มกลุ่มละประมาณ ๕ คน จากนั้นรอครูแจกใบงานและบัตรคำ			

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง กระบวนการตรากฎหมายโดยฝ่ายนิติบัญญัติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๒. ครูให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมประมาณ ๑๕ นาที จากนั้นร่วมกันเฉลย ๓. ครูถามนักเรียนว่า ๓.๑ นักเรียนคิดว่ากฎหมายในประเทศไทยมีกฎหมายที่ไม่เข้ากับยุคสมัยหรือไม่ ๓.๒ นักเรียนมีความเห็นว่าเพราะเหตุใดจึงควรปรับปรุงกฎหมายให้เข้ากับยุคสมัย	๒. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมประมาณ ๑๕ นาที จากนั้นร่วมกันเฉลย ๓. นักเรียนตอบคำถาม ดังนี้ ๓.๑ คิดว่ามีกฎหมายบางอย่างที่ไม่เข้ากับยุคสมัย เพราะบางกฎหมายเก่าแล้ว ซึ่งอาจไม่เหมาะกับชีวิตในปัจจุบัน เช่น กฎหมายที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงเร็ว อาจต้องปรับให้เข้ากับการใช้ชีวิตของคนสมัยนี้มากขึ้น ๓.๒ เพราะโลกเราตอนนี้เปลี่ยนแปลงไปเร็วมาก เช่น เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นทุกวัน ถ้ากฎหมายไม่ปรับตามอาจทำให้ไม่สามารถควบคุมปัญหาต่าง ๆ ได้ เช่น การคุกคามข้อมูลหรือการที่มีการใช้โซเชียลมีเดียไม่เหมาะสม นอกจากนี้ กฎหมายที่ทันสมัยยังช่วยให้การใช้ชีวิตของคนในสังคมเป็นไปอย่างปลอดภัยและยุติธรรม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง กระบวนการตรากฎหมายโดยฝ่ายนิติบัญญัติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูสรุปการเรียนรู้ โดยใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ ๑.๑ ฝ่ายนิติบัญญัติมีบทบาทหน้าที่อย่างไร ๑.๒ ลำดับขั้นตอนการตรากฎหมายโดยฝ่ายนิติบัญญัติมีอะไรบ้าง	๑. นักเรียนตอบคำถามสรุปการเรียนการสอนดังนี้ ๑.๑ **อำนาจนิติบัญญัติ** ซึ่งประกอบด้วยสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา มีหน้าที่หลักในการตรา แก้ไข ตรวจสอบ หรือยกเลิกกฎหมาย ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน และให้ความเห็นชอบในเรื่องสำคัญที่กระทบต่อประชาชน ๑.๒ **ลำดับขั้นตอนการตรากฎหมายโดยฝ่ายนิติบัญญัติ** ๑. การเสนอร่างกฎหมาย ๒. การพิจารณาในสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) - วาระที่ ๑: การรับหลักการ - วาระที่ ๒: การพิจารณารายละเอียดโดยคณะกรรมาธิการ - วาระที่ ๓: การลงมติ หากผ่านการเห็นชอบจะส่งไปยังวุฒิสภา			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง กระบวนการตรากฎหมายโดยฝ่ายนิติบัญญัติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		๓. การพิจารณาในวุฒิสภา (ส.ว.) - วาระที่ ๑: การรับหลักการ - วาระที่ ๒: การพิจารณารายละเอียดโดยคณะกรรมาธิการ - วาระที่ ๓: การลงมติ หากผ่านการเห็นชอบจะส่งต่อไปยังขั้นตอนต่อไป ๔. การตรวจสอบโดยศาลรัฐธรรมนูญ: หากมีการยื่นเรื่องตรวจสอบความขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญจะทำการพิจารณา - หากพบว่าขัดรัฐธรรมนูญ ร่างกฎหมายจะถูกตัดออก - หากไม่ขัดรัฐธรรมนูญ จะดำเนินการต่อ ๕. การทูลเกล้าฯ ถวายพระมหากษัตริย์เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย ๖. ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและบังคับใช้เป็นกฎหมาย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง กระบวนการตรากฎหมายโดยฝ่ายนิติบัญญัติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๑.๓ การตรากฎหมายใหม่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศอย่างไร	๑.๓ การตรากฎหมายใหม่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ เพราะช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นใหม่ ๆ และปรับกฎระเบียบให้ทันสมัย เหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป			

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง กระบวนการตรากฎหมายโดยฝ่ายนิติบัญญัติ

๒) กิจกรรม “เรียงฉันสิ”

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) กิจกรรม “เรียงฉันสิ”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกบทบาทหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติได้	ตรวจกิจกรรม “เรียงฉันสิ”	กิจกรรม “เรียงฉันสิ”	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - เรียงลำดับขั้นตอนการตรากฎหมายโดยฝ่ายนิติบัญญัติได้			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกความจำเป็นของการตรากฎหมายใหม่ที่มีต่อการพัฒนาประเทศได้			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) - เรียงลำดับขั้นตอนการตรากฎหมายโดยฝ่ายนิติบัญญัติได้ โดยบอกความจำเป็นของการตรากฎหมายใหม่ที่มีต่อการพัฒนาประเทศได้ (๑.๑.๒ ,๒.๑.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง กระบวนการตรากฎหมายโดยฝ่ายนิติบัญญัติ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
เรียงบัตรคำตามภาพ	เรียงบัตรคำตามภาพ ได้ถูกต้อง ๑๔ – ๑๒ บัตรคำ	เรียงบัตรคำตามภาพ ได้ถูกต้อง แค่ ๑๑ – ๙ บัตรคำ	เรียงบัตรคำตามภาพ ได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ ๘

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๓ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม			ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตกีฬาและนันทนาการ ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ตัวอย่างกิจกรรม “เรียงฉันสิ”

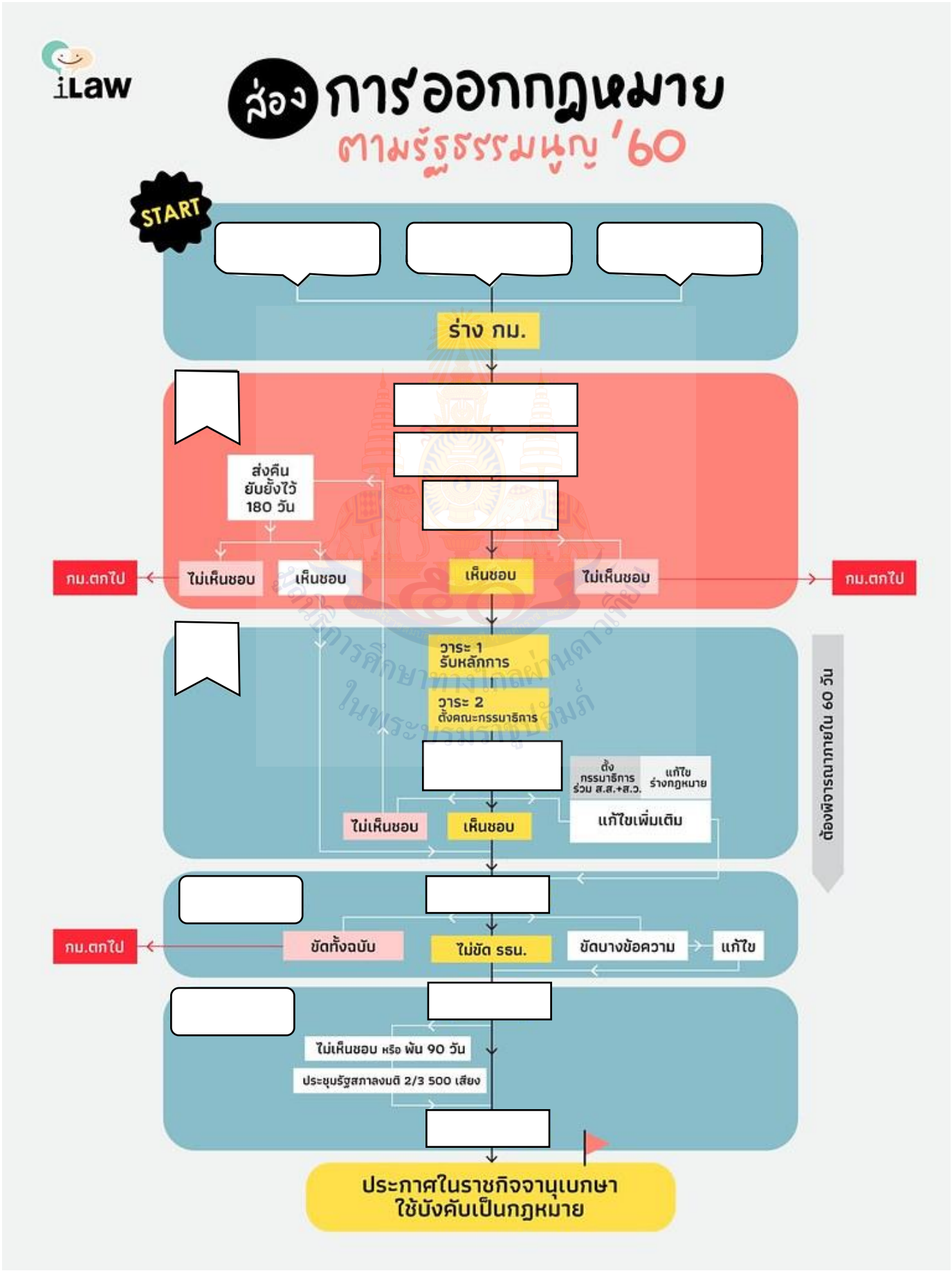

ตัวอย่างกิจกรรม “เรียงฉันสิ”

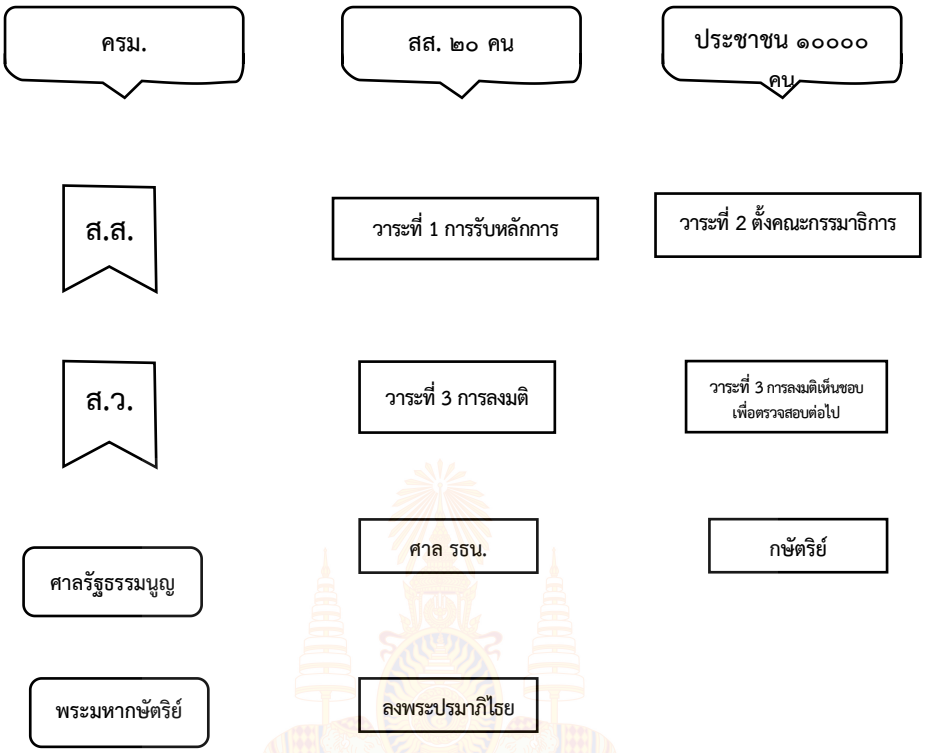

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ตัวอย่างเฉลยกิจกรรม “เรียงฉันสิ”

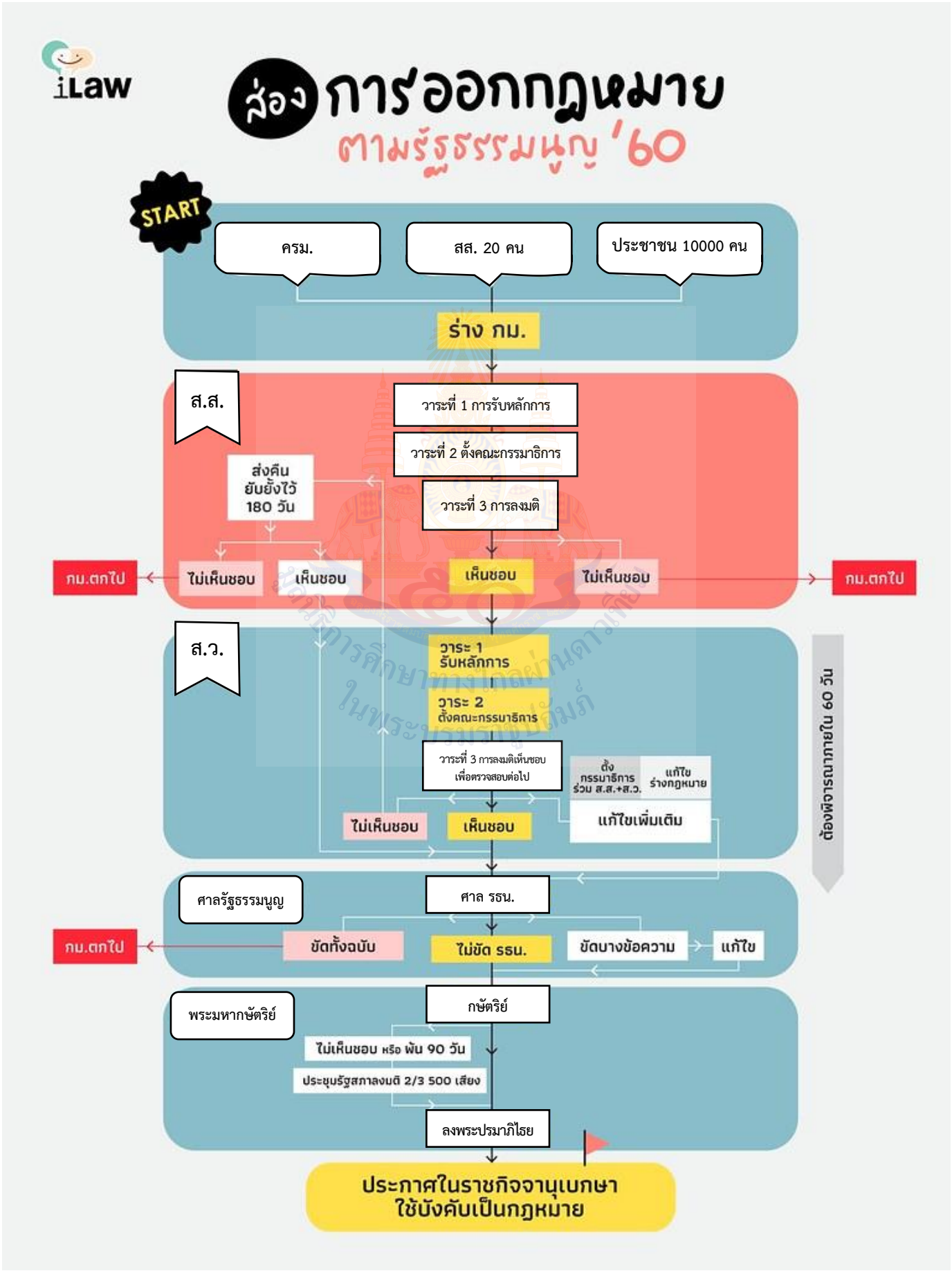

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง กระบวนการตรากฎหมายโดยฝ่ายบริหาร

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ
รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ ชั่วโมง

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวชี้วัด ม.๒/๑ อธิบายกระบวนการในการตรากฎหมาย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ฝ่ายบริหารสามารถตราพระราชกำหนดได้ในกรณีฉุกเฉินหรือเร่งด่วน เพื่อแก้ไขปัญหาทันทีโดยไม่ต้องรอการออกพระราชบัญญัติ กระบวนการตราพระราชกำหนดเริ่มจากการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี และการลงพระปรมาภิไธยของพระมหากษัตริย์ ก่อนประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา โดยหลังจากนั้นต้องนำเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภา การมีอำนาจในการตราพระราชกำหนดช่วยให้สามารถตอบสนองสถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างรวดเร็วและทันการณ์

๓. สาระการเรียนรู้

กระบวนการตรากฎหมายโดยฝ่ายบริหารในกรณีของ พระราชกำหนด มีขั้นตอน ดังนี้

๑. สถานการณ์ฉุกเฉินหรือจำเป็นเร่งด่วน

- ฝ่ายบริหารสามารถตรากฎหมายที่เรียกว่าพระราชกำหนดได้ก็ต่อเมื่อมีสถานการณ์ฉุกเฉินหรือเร่งด่วนที่จำเป็นต้องแก้ไขปัญหาโดยทันที เช่น เหตุภัยพิบัติ วิกฤตเศรษฐกิจ หรือปัญหาด้านความมั่นคงของประเทศ

๒. การพิจารณาโดยคณะรัฐมนตรี (ครม.)

- คณะรัฐมนตรีจะเป็นผู้พิจารณาและให้ความเห็นชอบต่อร่างพระราชกำหนด หลังจากนั้นนายกรัฐมนตรีจะนำเสนอร่างกฎหมายดังกล่าวต่อพระมหากษัตริย์

๓. การลงพระปรมาภิไธย

พระมหากษัตริย์จะทรงลงพระปรมาภิไธยในพระราชกำหนด หลังจากนั้นจึงประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา กฎหมายดังกล่าวจะมีผลบังคับใช้ทันที

๔. การตรวจสอบโดยรัฐสภา

- หลังจากพระราชกำหนดถูกประกาศใช้ ฝ่ายบริหารต้องนำพระราชกำหนดดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาในการประชุมครั้งแรก เพื่อให้รัฐสภาอนุมัติหรือยกเลิก

ความแตกต่างระหว่างกฎหมายที่ตราโดยฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ

กฎหมายที่ตราโดยฝ่ายบริหาร

- พระราชกำหนด : ใช้ในกรณีฉุกเฉินหรือเร่งด่วน มีผลทันที แต่ต้องเสนอให้รัฐสภาพิจารณาภายหลัง

- กฎกระทรวง : ตราโดยรัฐมนตรีตามอำนาจจากพระราชบัญญัติ ใช้เพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ

กฎหมายที่ตราโดยฝ่ายนิติบัญญัติ

- พระราชบัญญัติ : ตราโดยรัฐสภา ใช้บังคับทั่วประเทศ
- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ : กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญ เช่น กฎหมายเลือกตั้ง

ฝ่ายบริหารมีอำนาจในการตราพระราชกำหนด เนื่องจากในสถานการณ์ฉุกเฉินหรือเร่งด่วน การออกกฎหมายตามกระบวนการปกติอาจใช้เวลานานเกินไป ซึ่งอาจส่งผลเสียต่อประเทศชาติ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกกระบวนการตรากฎหมายโดยฝ่ายบริหารได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- แยกประเภทกฎหมายที่ตราโดยฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- บอกเหตุผลความจำเป็นที่ฝ่ายบริหารมีอำนาจตรากฎหมายได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

แยกประเภทกฎหมายที่ตราโดยฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติได้ โดยบอกเหตุผลความจำเป็นที่ฝ่ายบริหารมีอำนาจตรากฎหมายได้ (๑.๑.๒ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๔.๖.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. มีวินัย

๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง กระบวนการตรากฎหมายโดยฝ่ายบริหาร
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน แยกประเภทกฎหมายที่ตราโดยฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติได้ โดยบอกเหตุผลความจำเป็นที่ฝ่ายบริหารมีอำนาจตรากฎหมายได้ (๑.๑.๒ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๔.๖.๒) **ด้านความรู้** บอกกระบวนการตรากฎหมายโดยฝ่ายบริหารได้ **ด้านทักษะกระบวนการ**	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนชมข่าว เรื่อง นายกฯประกาศใช้ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน มีผล ๒๖ มี.ค. นี้ (๒๕ มี.ค. ๖๓) (https://youtu.be/C๘xjCoFKO๑Q?si=-fGFQhnTTolHioOD) (๔.๐๗ นาที) ๒. ครูใช้แนวคำถามจากวีดิทัศน์ที่กำหนด โดยถามคำถาม ดังนี้ ๒.๑ จากข่าวดังกล่าว นักเรียนเคยได้ยินคำว่า	๑. นักเรียนชมข่าว เรื่อง นายกฯประกาศใช้ พ.ร.ก. ฉุกเฉิน มีผล ๒๖ มี.ค. นี้ (๒๕ มี.ค. ๖๓) ๒. นักเรียนตอบคำถามจากวีดิทัศน์ โดยตอบตามแนวคำถาม ดังนี้ ๒.๑ เคยได้ยินคำว่า พ.ร.ก. หรือ พระราช	สื่อ PowerPoint เรื่อง กระบวนการตรากฎหมายโดยฝ่ายบริหาร	กิจกรรม “ร่วมด้วยช่วยกันแยก”	๑. ตรวจกิจกรรม “ร่วมด้วยช่วยกันแยก” / กิจกรรม “ร่วมด้วยช่วยกันแยก” ๒. สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน / แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง กระบวนการตรากฎหมายโดยฝ่ายบริหาร
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
แยกประเภทกฎหมายที่ตราโดยฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** บอกเหตุผลความจำเป็นที่ฝ่ายบริหารมีอำนาจตรากฎหมายได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้	พ.ร.ก. หรือ พระราชกำหนดมาก่อนหรือไม่ ๒.๒ จากข่าวใครเป็นผู้มีอำนาจในการออกพระราชกำหนด ๒.๓ จากข่าวนายกรัฐมนตรีประกาศใช้ พระราชกำหนดฉุกเฉิน ด้วยสาเหตุใด ๓. ครูนำเข้าสู่บทเรียนโดยกล่าวว่า นอกจากจะที่เราจะเรียนเกี่ยวกับการออกกฎหมายโดยฝ่ายนิติบัญญัติในรูปแบบของพระราชบัญญัติแล้วฝ่ายบริหารซึ่งนำ	กำหนดมาก่อน แต่ไม่ค่อยรู้ว่าคืออะไร พอได้ฟังข่าวเลยเข้าใจว่ามันเป็นกฎหมายที่ใช้ในสถานการณ์เร่งด่วน ๒.๒ ผู้มีอำนาจในการออกพระราชกำหนด (พ.ร.ก.) คือ คณะรัฐมนตรี (ครม.) แต่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากนายกรัฐมนตรีก่อนเสนอให้พระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย แล้วประกาศใช้เป็นกฎหมาย ๒.๓ เพราะ ต้องการควบคุมสถานการณ์ให้สงบเร็วที่สุด เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบร้ายแรงต่อประชาชนและประเทศ ๓. นักเรียนฟังครูนำเข้าสู่บทเรียน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง กระบวนการตรากฎหมายโดยฝ่ายบริหาร
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	โดยนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีก็มีอำนาจในการออกกฎหมายพระราชกำหนดซึ่งมีวัตถุประสงค์พิเศษเราจะได้มารู้กันว่าพระราชกำหนดคืออะไรและเพราะเหตุใดจึงต้องมีการตรากฎหมายโดยฝ่ายบริหาร				
	ขั้นสอน (๑๐ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมอภิปรายเกี่ยวกับพระราชกำหนด ในประเด็นต่อไปนี้ ๑.๑ ความหมายและความแตกต่างของพระราชกำหนดกับพระราชบัญญัติ ๑.๒ ประเภทของพระราชกำหนด ๑.๓ ความจำเป็นในการตราพระราชกำหนด ๑.๔ การดำเนินการหลังออกพระราชกำหนด ๒. ครูเน้นย้ำให้นักเรียนจดประเด็นสำคัญจากการ	๑. นักเรียนร่วมอภิปรายเกี่ยวกับพระราชกำหนดในประเด็นต่อไปนี้ ๑.๑ ความหมายและความแตกต่างของพระราชกำหนดกับพระราชบัญญัติ ๑.๒ ประเภทของพระราชกำหนด ๑.๓ ความจำเป็นในการตราพระราชกำหนด ๑.๔ การดำเนินการหลังออกพระราชกำหนด ๒. นักเรียนจดประเด็นสำคัญจากการเรียนรู้เนื่องจากต้องใช้ข้อมูลเหล่านี้ในการทำกิจกรรม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง กระบวนการตรากฎหมายโดยฝ่ายบริหาร
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	เรียนรู้เนื่องจากต้องใช้ข้อมูลเหล่านี้ในการทำกิจกรรมต่อไป	ต่อไป			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูแบ่งนักเรียนแบ่งออกเป็นกลุ่มกลุ่มละ ๕ คน โดยแต่ละกลุ่มจะได้รับการ์ดคำกฎหมายจำนวนกลุ่มละ ๑ ชุด สำหรับปฏิบัติกิจกรรม “ร่วมด้วยช่วยกันแยก” กำหนดระยะเวลาปฏิบัติกิจกรรมประมาณ ๑๕ นาที โดยให้นักเรียนปฏิบัติดังนี้ ๑.๑ ให้นักเรียนนำบัตรคำที่เขียนว่า “ฝ่ายนิติบัญญัติ” และ “ฝ่ายบริหาร” ตั้งบนโต๊ะแยกเป็นซีกซ้ายซีกขวา ๑.๒ ให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันจัดแบ่งหน้าที่และแจกการ์ดคำกฎหมายให้กับสมาชิกในกลุ่ม โดยสมาชิกในกลุ่มจะต้องนำคำที่ปรากฏในการ์ดคำเหล่านั้นไปค้นหาข้อมูลในอินเตอร์เน็ต เพื่อนำมาแลกเปลี่ยนกับเพื่อนในกลุ่มเพื่อจัดแบ่งประเภทว่า	๑. นักเรียนแบ่งออกเป็นกลุ่มกลุ่มละ ๕ คน โดยแต่ละกลุ่มจะได้รับการ์ดคำกฎหมายจำนวนกลุ่มละ ๑ ชุด สำหรับปฏิบัติกิจกรรม “ร่วมด้วยช่วยกันแยก” กำหนดระยะเวลาปฏิบัติกิจกรรมประมาณ ๑๕ นาที โดยให้นักเรียนปฏิบัติดังนี้ ๑.๑ นักเรียนนำบัตรคำที่เขียนว่า “ฝ่ายนิติบัญญัติ” และ “ฝ่ายบริหาร” ตั้งบนโต๊ะแยกเป็นซีกซ้ายซีกขวา ๑.๒ นักเรียนในกลุ่มร่วมกันจัดแบ่งหน้าที่และแจกการ์ดคำกฎหมายให้กับสมาชิกในกลุ่ม โดยสมาชิกในกลุ่มจะต้องนำคำที่ปรากฏในการ์ดคำเหล่านั้นไปค้นหาข้อมูลในอินเตอร์เน็ต เพื่อนำมาแลกเปลี่ยนกับเพื่อนในกลุ่มเพื่อจัดแบ่งประเภทว่า			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง กระบวนการตรากฎหมายโดยฝ่ายบริหาร
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	กฎหมายเหล่านั้นตราโดยฝ่ายนิติบัญญัติหรือฝ่ายบริหาร ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบพร้อมกัน โดยครูอธิบายเพิ่มเติมให้กับนักเรียนที่ตอบผิด	กฎหมายเหล่านั้นตราโดยฝ่ายนิติบัญญัติหรือฝ่ายบริหาร ๒. นักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบพร้อมกัน โดยครูอธิบายเพิ่มเติมให้กับนักเรียนที่ตอบผิด			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมสรุปการเรียนรู้โดยใช้แนวคำถาม ดังนี้ ๑.๑ ฝ่ายบริหารสามารถตรากฎหมายที่เรียกว่าพระราชกำหนดได้อย่างไร ใครเป็นผู้มีอำนาจในการตรา	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้ โดยใช้แนวคำตอบดังนี้ ๑.๑ ฝ่ายบริหารสามารถตราพระราชกำหนด - ในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินหรือจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่สามารถออกกฎหมายผ่านกระบวนการปกติได้ทันเวลา โดยคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอร่าง และนายกรัฐมนตรีเสนอให้พระมหากษัตริย์ลงพระปรมาภิไธยเพื่อประกาศใช้ ทั้งนี้ พระราชกำหนดต้องเสนอให้รัฐสภาพิจารณาภายใน ๖๐ วันหลังประกาศใช้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง กระบวนการตรากฎหมายโดยฝ่ายบริหาร
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๒ นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใดฝ่ายบริหารจึงมีอำนาจในการตราพระราชกำหนด ซึ่งมีกฎหมายเทียบเท่าพระราชบัญญัติได้	ผู้มีอำนาจในการตราพระราชกำหนด - คือ คณะรัฐมนตรี ซึ่งเป็นฝ่ายบริหาร โดยมีนายกรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอร่างพระราชกำหนดให้พระมหากษัตริย์ ลงพระปรมาภิไธยเพื่อประกาศใช้ ๑.๒ เพราะในบางสถานการณ์ฉุกเฉินหรือเร่งด่วน การออกกฎหมายตามกระบวนการปกติอาจใช้เวลานานเกินไป			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง กระบวนการตรากฎหมายโดยฝ่ายบริหาร

๒) กิจกรรม “ร่วมด้วยช่วยกันแยก”

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) กิจกรรม “ร่วมด้วยช่วยกันแยก”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกกระบวนการตรากฎหมายโดยฝ่ายบริหารได้	ตรวจกิจกรรม “ร่วมด้วยช่วยกันแยก”	กิจกรรม “ร่วมด้วยช่วยกันแยก”	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - แยกประเภทกฎหมายที่ตราโดยฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติได้			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกเหตุผลความจำเป็นที่ฝ่ายบริหารมีอำนาจตรากฎหมายได้			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) - แยกประเภทกฎหมายที่ตราโดยฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติได้ โดยบอกเหตุผลความจำเป็นที่ฝ่ายบริหารมีอำนาจตรากฎหมายได้ (๑.๑.๒ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๔.๖.๒)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง กระบวนการตรากฎหมายโดยฝ่ายบริหาร

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
แยกประเภทกฎหมายที่ตราโดยฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ	แยกประเภทกฎหมายที่ตราโดยฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติได้ถูกต้อง และมีการขยายความให้มีความเข้าใจได้ อย่างชัดเจน	แยกประเภทกฎหมายที่ตราโดยฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ ได้ถูกต้อง แต่การขยายความยังไม่ละเอียดมากนัก	แยกประเภทกฎหมายที่ตราโดยฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ ไม่ถูกต้องและการขยายความไม่ค่อยตรงประเด็น

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๓ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม			ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศูนย์วิทยทรัพยากร ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

บัตรคำกิจกรรม “ร่วมด้วยช่วยกันแยก”

ฝ่ายนิติบัญญัติ
ฝ่ายบริหาร
พระราชบัญญัติ
พระราชกำหนด
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
กฎกระทรวง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง เลือกสภานักเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ
รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวชี้วัด ม.๒/๑ อธิบายกระบวนการในการตรากฎหมาย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สภานักเรียนช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมและปัญหาต่าง ๆ ในโรงเรียน โดยการสะท้อนความคิดเห็นและเสียงของนักเรียน เพื่อให้ครูและผู้บริหารสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยส่งเสริมความร่วมมือระหว่างนักเรียนและครู ปกป้องสิทธิของนักเรียน และพัฒนาโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้นผ่านการเสนอนโยบายที่ตอบสนองความต้องการของนักเรียน

๓. สาระการเรียนรู้

สภานักเรียนช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมและปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียน เพื่อให้ผู้บริหารหรือครูได้ทราบและช่วยแก้ไขได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โดยการมีตัวแทนนักเรียนช่วยสะท้อนความคิดเห็นและเสียงของนักเรียนในโรงเรียน ส่งเสริมการสร้างความร่วมมือระหว่างนักเรียนและครู ปกป้องสิทธิของนักเรียน และพัฒนาโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น โดยการเสนอนโยบายที่ตอบสนองความต้องการของนักเรียน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกความจำเป็นในการเลือกตั้งสภานักเรียนได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ผลกระทบจากนโยบายการเลือกตั้งสภานักเรียนได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- บอกประโยชน์ของการมีตัวแทนนักเรียนได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์ผลกระทบจากนโยบายการเลือกตั้งสภานักเรียนได้ โดยบอกประโยชน์ของการมีตัวแทนนักเรียนได้ (๑.๑.๒ ,๔.๓.๓ ,๔.๓.๖ , ๔.๖.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. มีวินัย

๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง เลือกสภานักเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์ผลกระทบจากนโยบายการเลือกตั้งสภานักเรียนได้ โดยบอกประโยชน์ของการมีตัวแทนนักเรียนได้ (๑.๑.๒ ,๔.๓.๓ ,๔.๓.๖ , ๔.๖.๒) **ด้านความรู้** บอกความจำเป็นในการเลือกตั้งสภานักเรียนได้ **ด้านทักษะกระบวนการ** วิเคราะห์ผลกระทบจากนโยบายการเลือกตั้งสภา	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูใช้แนวคำถามเพื่อนักเรียนเข้าสู่บทเรียน โดยใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ ๑.๑ ที่โรงเรียนของนักเรียนมีสภานักเรียนหรือไม่ ๑.๒ นักเรียนเคยมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งสภานักเรียนหรือไม่ อย่างไร ๑.๓ นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใดเราจึงจำเป็นต้องมีสภานักเรียน	๑. นักเรียนตอบคำถาม โดยตอบตามแนวคำถามดังนี้ ๑.๑ ที่โรงเรียน มีสภานักเรียน ๑.๒ เคยมีส่วนร่วมในปีที่แล้ว โรงเรียนของเราได้จัดการเลือกตั้งสภานักเรียน โดยมีการลงคะแนนเสียงเพื่อเลือกตัวแทนจากแต่ละห้องเรียนมาเป็นสมาชิกสภานักเรียน ๑.๓ เพราะ สภานักเรียนช่วยให้พวกเรานักเรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมและปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียน เพื่อให้ผู้บริหารหรือครูได้ทราบและช่วยแก้ไขได้อย่างมีประสิทธิภาพ	สื่อ PowerPoint เรื่อง เลือกสภานักเรียน	กิจกรรม “ชอบหรือไม่ Yes หรือ No”	๑. ตรวจกิจกรรม “ชอบหรือไม่ใช่หรือ No”/ กิจกรรม “ชอบหรือไม่ใช่หรือ No” ๒. สังเกตพฤติกรรมการเรียน / แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง เลือกสภานักเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
นักเรียนได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** บอกประโยชน์ของการมีตัวแทนนักเรียนได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้	**ขั้นสอน (๑๕ นาที)** ๑. ครูและนักนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับบทบาท หน้าที่ของสภานักเรียนในฐานะเป็นตัวแทนของนักเรียนในการพิทักษ์สิทธิผลประโยชน์และนำเสนอกิจกรรมโครงการต่างๆที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียน	๑. นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสภานักเรียนในฐานะเป็นตัวแทนของนักเรียนในการพิทักษ์สิทธิผลประโยชน์และนำเสนอกิจกรรมโครงการต่างๆที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียน			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกิจกรรม “ชอบหรือไม่ Yes หรือ No” โดยให้นักเรียนร่วมกันปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้ ๑.๑ ครูให้นักเรียนทุกคนยืนอยู่กลางห้อง จากนั้นครูจะเปิดนโยบายที่สภานักเรียนมักชอบหาเสียงขึ้นบนกระดานหากนักเรียนชอบนโยบายเหล่านั้นให้นักเรียนย้ายไปยืนทางขวามือของนักเรียน แต่หากนักเรียนไม่ชอบนโยบายดังกล่าวให้นักเรียนเลือกไปยืนทางซ้ายมือของนักเรียน	๑. นักเรียนร่วมกิจกรรม “ชอบหรือไม่ ใช่หรือ No” โดยให้นักเรียนร่วมกันปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้ ๑.๑ นักเรียนทุกคนยืนอยู่กลางห้อง จากนั้นร่วมกันดูนโยบายที่สภานักเรียนมักชอบหาเสียงบนกระดาน โดยหากชอบนโยบายเหล่านั้นให้นักเรียนย้ายไปยืนทางขวามือ แต่หากไม่ชอบนโยบายดังกล่าวให้เลือกไปยืนทางซ้ายมือ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง เลือกสภานักเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	๑.๒ ครูเปิดนโยบายการโดยให้เวลานักเรียนพิจารณาในการเลือกยืนข้างซ้ายหรือขวาของตนเองเป็นเวลานโยบายละ ๓๐ วินาที โดยให้พิจารณาว่าอำนาจของสภานักเรียนสามารถทำนโยบายดังกล่าวได้ด้วยหรือไม่ ๑.๓ เมื่อนักเรียนได้เลือกแล้วให้คุณครูสุ่มนักเรียนทีละข้างเพื่อบอกเหตุผลที่ตนเองชอบหรือไม่ชอบนโยบายเหล่านั้น โดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนโต้เถียงกันได้พอสมควรและให้โอกาสนักเรียนในการเลือกฝั่งที่ชอบหรือไม่ชอบใหม่ได้ครั้งหนึ่ง ๑.๔ ให้ครูดำเนินการอย่างนี้จำนวนทั้งหมด ๕ นโยบาย ๒. นโยบายที่ให้นักเรียนอภิปรายร่วมกัน ได้แก่ ๒.๑ สร้างห้องน้ำในโรงเรียนเพิ่มเติม	๑.๒ นักเรียนพิจารณาในการเลือกยืนข้างซ้ายหรือขวาของตนเองนโยบายละ ๓๐ วินาที โดยพิจารณาว่าอำนาจของสภานักเรียนสามารถทำนโยบายดังกล่าวได้ด้วยหรือไม่ ๑.๓ เมื่อได้เลือกแล้ว นักเรียนที่ครูสุ่มแต่ละข้างต้องบอกเหตุผลที่ตนเองชอบหรือไม่ชอบนโยบายเหล่านั้น โดยมีโอกาสให้นักเรียนโต้เถียงกันได้พอสมควรและโอกาสในการเลือกฝั่งที่ชอบหรือไม่ชอบใหม่ได้ครั้งหนึ่ง ๑.๔ นักเรียนดำเนินการอย่างนี้จำนวนทั้งหมด ๕ นโยบาย ๒. นโยบายที่ให้นักเรียนอภิปรายร่วมกัน ได้แก่ ๒.๑ สร้างห้องน้ำในโรงเรียนเพิ่มเติม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง เลือกสภานักเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๒.๒ จัดแข่งขันกีฬา E-Sport ๒.๓ ลดเวลาเรียนของนักเรียนลงเพื่อให้ได้ทำกิจกรรมที่สนใจมากขึ้น ๒.๔ จัดทำตู้รับเรื่องร้องเรียน เพื่อเป็นตัวกลางในการนำเสนอต่อผู้บริหารโรงเรียน ๒.๕ งดการใช้แก้วพลาสติกในโรงเรียน ให้นักเรียนทุกคนนำแก้วส่วนตัวมาเอง ๓. ครูและนักเรียนร่วมสรุปโดยใช้แนวคำถามว่านักเรียนมีกระบวนการตัดสินใจอย่างไร ว่านโยบายใดเป็นนโยบายที่สามารถปฏิบัติได้	๒.๒ จัดแข่งขันกีฬา E-Sport ๒.๓ ลดเวลาเรียนของนักเรียนลงเพื่อให้ได้ทำกิจกรรมที่สนใจมากขึ้น ๒.๔ จัดทำตู้รับเรื่องร้องเรียน เพื่อเป็นตัวกลางในการนำเสนอต่อผู้บริหารโรงเรียน ๒.๕ งดการใช้แก้วพลาสติกในโรงเรียน ให้นักเรียนทุกคนนำแก้วส่วนตัวมาเอง ๓. นักเรียนร่วมสรุปโดยใช้แนวคำถามว่านักเรียนมีกระบวนการตัดสินใจอย่างไร ว่านโยบายใดเป็นนโยบายที่สามารถปฏิบัติได้			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้ โดยใช้แนวคำถามในการสรุปดังนี้ ๑.๑ เพราะเหตุใดเราจึงต้องไปเลือกตั้งและ	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้ โดยใช้แนวคำถามในการสรุปดังนี้ ๑.๑ เพราะการเลือกตั้งช่วยให้เราได้เลือกผู้นำที่เหมาะสมและสามารถทำงานเพื่อประโยชน์ของ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง เลือกสภานักเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ศึกษานโยบายของผู้สมัครเป็นสภานักเรียน ๑.๒ การที่พวกเราสนใจไปเลือกตั้งหรือนโยบายของสภานักเรียนจะเกิดผลดีต่อนักเรียนอย่างไรบ้าง	นักเรียนทุกคนได้ โดยการศึกษานโยบายของผู้สมัครช่วยให้เราเข้าใจว่าแต่ละคนมีความคิดและแผนการที่จะทำให้โรงเรียนดีขึ้นอย่างไร ๑.๒ การที่พวกเราสนใจไปเลือกตั้งและศึกษานโยบายของสภานักเรียนจะเกิดผลดีต่อนักเรียนดังนี้ ๑. เสริมสร้างความรับผิดชอบ - นักเรียนจะมีความรับผิดชอบในการเลือกผู้ที่เหมาะสมเพื่อเป็นตัวแทนของพวกเขา ๒. ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ - การศึกษานโยบายของผู้สมัครช่วยให้เรามีความคิดวิเคราะห์ และสามารถตัดสินใจได้อย่างมีข้อมูลที่ชัดเจน ๓. พัฒนาเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น - การเลือกตั้งเป็นโอกาสให้เราได้แสดง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง เลือกสภานักเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		ความคิดเห็นและความต้องการในสิ่งที่เราคิดว่าสำคัญ ๔. การเรียนรู้ระบบประชาธิปไตย - นักเรียนจะได้เรียนรู้กระบวนการประชาธิปไตยและการใช้สิทธิในการเลือกตั้ง			

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง เลือกสภานักเรียน

๒) กิจกรรม “ชอบหรือไม่ Yes หรือ No”

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) กิจกรรม “ชอบหรือไม่ Yes หรือ No”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกความจำเป็นในการเลือกตั้งสภานักเรียนได้ **ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)** - วิเคราะห์ผลกระทบจากนโยบายการเลือกตั้งสภานักเรียนได้ **คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - บอกประโยชน์ของการมีตัวแทนนักเรียนได้ **สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)** - วิเคราะห์ผลกระทบจากนโยบายการเลือกตั้งสภานักเรียนได้ โดยบอกประโยชน์ของการมีตัวแทนนักเรียนได้ (๑.๑.๒ ,๔.๓.๓ ,๔.๓.๖ , ๔.๖.๒)	ตรวจกิจกรรม “ชอบหรือไม่ Yes หรือ No”	กิจกรรม “ชอบหรือไม่ Yes หรือ No”	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง เลือกสภานักเรียน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
อธิบายเหตุผลที่ตนเองชอบหรือไม่ชอบนโยบายเหล่านั้น	อธิบายเหตุผลที่ตนเองชอบหรือไม่ชอบนโยบายเหล่านั้นได้ โดยมีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายเหตุผลที่ตนเองชอบหรือไม่ชอบนโยบายเหล่านั้นได้ โดยมีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายเหตุผลที่ตนเองชอบหรือไม่ชอบนโยบายเหล่านั้นได้หรือไม่ได้ โดยมีการอธิบายที่ไม่ตรงกับนโยบาย

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๓ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม			ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ร่างกฎหมาย (กฎระเบียบของห้อง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ
รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวชี้วัด ม.๒/๑ อธิบายกระบวนการในการตรากฎหมาย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

กระบวนการยกร่างกฎหมายประกอบด้วยการเสนอแนวคิด การจัดทำร่าง การรับฟังความคิดเห็น การพิจารณาในสภาและคณะกรรมการกฤษฎีกา ก่อนลงพระปรมาภิไธยและประกาศใช้ ซึ่งต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน ใช้ถ้อยคำกระชับและคุ้มค่า โดยกติกาช่วยสร้างระเบียบและความยุติธรรมในสังคม ซึ่งช่วยป้องกันไม่ให้เกิดความขัดแย้งหรือการเอาเปรียบกันในสังคม

๓. สาระการเรียนรู้

กระบวนการยกร่างกฎหมาย

๑. การเสนอข้อเสนอและแนวคิด
๒. การจัดทำร่างกฎหมาย
๓. การรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน เพื่อนำไปปรับปรุงร่างกฎหมายให้สมบูรณ์
๔. การพิจารณาในสภาถูกนำเสนอในสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาเพื่อตรวจสอบและอภิปราย หากร่างกฎหมายผ่านการพิจารณาจากสภาทั้งสองจะส่งไปยังขั้นตอนถัดไป
๕. การพิจารณาโดยคณะกรรมการกฤษฎีกา ตรวจสอบรายละเอียดทางกฎหมาย เพื่อให้มั่นใจว่าร่างกฎหมายสอดคล้องกับกฎหมายที่มีอยู่
๖. การลงพระปรมาภิไธย (ในกรณีของพระราชบัญญัติ) เมื่อร่างกฎหมายได้รับการพิจารณาจากสภาและกฤษฎีกาแล้ว ร่างกฎหมายจะถูกส่งให้พระมหากษัตริย์ลงพระปรมาภิไธยเพื่อให้เป็นกฎหมาย
๗. การประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษาและเริ่มมีผลบังคับใช้ในวันนั้นๆ ตามที่กำหนดไว้ในร่างกฎหมาย

องค์ความรู้ในการร่างกฎหมาย

- ต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน
- ขั้นตอนการปฏิบัติขั้น และกรอบระยะเวลาที่บังคับใช้
- การใช้ถ้อยคำ ที่สั้น กระชับ สื่อความหมายได้
- กฎหมายดังกล่าวมีความจำเป็นที่ต้องตราขึ้นหรือไม่
- มีภาระต่อบุคคลใดบ้าง และมีความคุ้มค่าหรือไม่

- การรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง

กติกาช่วยสร้างระเบียบและความยุติธรรมในสังคม ทำให้ทุกคนรู้ว่าควรทำอะไรและไม่ควรทำอะไร ซึ่งช่วยป้องกันไม่ให้เกิดความขัดแย้งหรือการเอาเปรียบกันในสังคม

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกกระบวนการยกร่างกฎหมายได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- อภิปรายร่วมกันเพื่อออกกติกาของห้องเรียนได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- บอกความจำเป็นในการกำหนดกติกาในการอยู่ร่วมกันได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

อภิปรายร่วมกันเพื่อออกกติกาของห้องเรียนได้ โดยบอกความจำเป็นในการกำหนดกติกาในการอยู่ร่วมกันได้ (๑.๑.๑ ,๑.๓.๑ ,๒.๑.๒ ,๓.๑.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๕.๒.๔)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. มีวินัย

๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ร่างกฎหมาย (กฎระเบียบของห้อง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน อภิปรายร่วมกันเพื่อออกกติกาของห้องเรียนได้ โดยบอกความจำเป็นในการกำหนดกติกาในการอยู่ร่วมกันได้ (๑.๑.๑ ,๑.๓.๑ ,๒.๑.๒ ,๓.๑.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๕.๒.๔) **ด้านความรู้** บอกกระบวนการยกร่างกฎหมายได้ **ด้านทักษะกระบวนการ** อภิปรายร่วมกันเพื่อออกกติกาของห้องเรียนได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูเชิญชวนนักเรียนให้สำรวจโดยรอบในห้องเรียนของตนเอง และในตึกที่ห้องนักเรียนอยู่ว่ามีสิ่งใดที่นักเรียนอยากให้เปลี่ยนแปลงบ้าง โดยให้นักเรียนกับเพื่อนข้าง ๆ ร่วมกันพูดคุย จากนั้นให้ตัวแทนนักเรียน ๑ คนในคู่นั้น ๆ ออกมาเขียนประเด็นดังกล่าวบนกระดานหน้าห้องเรียน ๒. ครูนำเข้าสู่บทเรียน โดยกล่าวว่า “พวกเราทุกคนอยากให้ห้องเรียนหรือโรงเรียนของเรามีความสวยงาม เป็นระเบียบและพัฒนาขึ้นไป ดังนั้นการที่พวกเรามาอยู่ร่วมกันต้องมีการกำหนดกติกาเพื่อให้ทรัพย์สินสาธารณะเหล่านั้นสามารถคงทนอยู่ได้ ซึ่งในวันนี้พวกเราจะได้ร่วมกันกำหนดกติการ่วมกัน”	๑. นักเรียนให้สำรวจโดยรอบในห้องเรียนของตนเอง และในตึกที่ห้องนักเรียนอยู่ว่ามีสิ่งใดที่อยากให้เปลี่ยนแปลงบ้าง โดยให้นักเรียนกับเพื่อนข้าง ๆ ร่วมกันพูดคุย จากนั้นให้ตัวแทนนักเรียน ๑ คนในคู่นั้น ๆ ออกมาเขียนประเด็นดังกล่าวบนกระดานหน้าห้องเรียน ๒. นักเรียนรับฟังครูนำเข้าสู่บทเรียน	สื่อ PowerPoint เรื่อง ร่างกฎหมาย (กฎระเบียบของห้อง)	กิจกรรม “ร่วมร่างกติกา นำพาความสุข”	๑. ตรวจกิจกรรม “ร่วมร่างกติกา นำพาความสุข” / กิจกรรม “ร่วมร่างกติกา นำพาความสุข” ๒. สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน / แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ร่างกฎหมาย (กฎระเบียบของห้อง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม บอกความจำเป็นในการกำหนดกติกาในการอยู่ร่วมกันได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน	**ขั้นสอน (๑๕ นาที)** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันศึกษาเกี่ยวกับองค์ความรู้ในการร่างกฎหมาย ซึ่งประกอบด้วย ๑.๑ ต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน ๑.๒ ขั้นตอนการปฏิบัติขั้น และกรอบระยะเวลาที่บังคับใช้ ๑.๓ การใช้ถ้อยคำ ที่สั้น กระชับ สื่อความหมายได้ ๑.๔ กฎหมายดังกล่าวมีความจำเป็นที่ต้องตราขึ้นหรือไม่ ๑.๕ มีภาระต่อบุคคลใดบ้าง และมีความคุ้มค่าหรือไม่ ๑.๖ การรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง ๒. โดยครูให้นักเรียนนำประเด็นองค์ความรู้ในการร่างกฎหมายนี้ไปใช้ในการวิเคราะห์ร่างกฎกติกาของห้องเรียนที่นักเรียนจะได้ยกร่างขึ้น	๑. นักเรียนร่วมกันศึกษาเกี่ยวกับองค์ความรู้ในการร่างกฎหมาย ซึ่งประกอบด้วย ๑.๑ ต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน ๑.๒ ขั้นตอนการปฏิบัติขั้น และกรอบระยะเวลาที่บังคับใช้ ๑.๓ การใช้ถ้อยคำ ที่สั้น กระชับ สื่อความหมายได้ ๑.๔ กฎหมายดังกล่าวมีความจำเป็นที่ต้องตราขึ้นหรือไม่ ๑.๕ มีภาระต่อบุคคลใดบ้าง และมีความคุ้มค่าหรือไม่ ๑.๖ การรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง ๒. นักเรียนนำประเด็นองค์ความรู้ในการร่างกฎหมายนี้ไปใช้ในการวิเคราะห์ร่างกฎกติกาของห้องเรียนที่นักเรียนจะได้ยกร่างขึ้น			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ร่างกฎหมาย (กฎระเบียบของห้อง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	**ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที)** ๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน โดยให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม “ร่วมร่างกติกา นำพาความสุข” โดยให้นักเรียนปฏิบัติดังนี้ ๑.๑ ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกประเด็นที่อยากพัฒนาห้องเรียนของเราจำนวน ๑ ประเด็นจากบนกระดานหน้าห้องที่ได้เขียนไว้ก่อนหน้า โดยพิจารณาจากประเด็นที่นักเรียนคิดว่าเป็นความจำเป็นเร่งด่วน ๑.๒ นักเรียนในกลุ่มร่วมกันอภิปรายเพื่อกำหนดกติกาที่เพื่อนทั้งห้องจะได้ปฏิบัติร่วมกันเพื่อขจัดหรือลดปัญหาที่เกิดขึ้น หรือต้องทำเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการพัฒนา ๑.๓ ให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์กติกาที่ร่วมกันยกร่างตามประเด็นดังนี้ - ต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน - ขั้นตอนการปฏิบัติขั้น และกรอบระยะ	๑. นักเรียนแบ่งออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน โดยปฏิบัติกิจกรรม “ร่วมร่างกติกา นำพาความสุข” ดังนี้ ๑.๑ นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกประเด็นที่อยากพัฒนาห้องเรียนของเราจำนวน ๑ ประเด็นจากบนกระดานหน้าห้องที่ได้เขียนไว้ก่อนหน้า โดยพิจารณาจากประเด็นที่นักเรียนคิดว่าเป็นความจำเป็นเร่งด่วน ๑.๒ นักเรียนร่วมกันอภิปรายในกลุ่มเพื่อกำหนดกติกาที่เพื่อนทั้งห้องจะได้ปฏิบัติร่วมกันเพื่อขจัดหรือลดปัญหาที่เกิดขึ้น หรือต้องทำเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการพัฒนา ๑.๓ นักเรียนในกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์กติกาที่ร่วมกันยกร่างตามประเด็นดังนี้ - ต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน - ขั้นตอนการปฏิบัติขั้น และกรอบระยะ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ร่างกฎหมาย (กฎระเบียบของห้อง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	เวลาที่บังคับใช้ - การใช้ถ้อยคำ ที่สั้น กระชับ สื่อความหมายได้ - กฎหมายดังกล่าวมีความจำเป็นที่ต้องตราขึ้นหรือไม่ - มีภาระต่อบุคคลใดบ้าง และมีความคุ้มค่าหรือไม่ ๑.๔ ครูให้นักเรียนนำเสนอกติกาที่กลุ่มของตนได้นำเสนอ ซึ่งอาจจะมีซ้ำกันกับกลุ่มอื่น ให้ครูชวนนักเรียนในห้องพูดคุยถึงข้อดีและผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นด้วย และความจำเป็นในการกำหนดกติกาในการอยู่ร่วมกัน ๑.๕ ครูมอบหมายให้นักเรียนนำกติกาที่แต่ละกลุ่มได้ยกร่างไว้ติดไว้หลังห้องเรียนของตน โดยให้นักเรียนทุกคนร่วมกันพิจารณาถึงผลดี และผลกระทบที่จะเกิดขึ้น และกติกาดังกล่าวสามารถช่วยแก้ไขปัญหาของห้องได้หรือไม่ โดยในคาบหน้า	เวลาที่บังคับใช้ - การใช้ถ้อยคำ ที่สั้น กระชับ สื่อความหมายได้ - กฎหมายดังกล่าวมีความจำเป็นที่ต้องตราขึ้นหรือไม่ - มีภาระต่อบุคคลใดบ้าง และมีความคุ้มค่าหรือไม่ ๑.๔ นักเรียนนำเสนอกติกาที่กลุ่มของตนได้นำเสนอ ซึ่งอาจจะมีซ้ำกันกับกลุ่มอื่น โดยนักเรียนในห้องพูดคุยถึงข้อดีและผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นด้วย และความจำเป็นในการกำหนดกติกาในการอยู่ร่วมกัน ๑.๕ นักเรียนนำกติกาที่แต่ละกลุ่มได้ยกร่างไว้ติดไว้หลังห้องเรียนของตน โดยทุกคนร่วมกันพิจารณาถึงผลดี และผลกระทบที่จะเกิดขึ้น และกติกาดังกล่าวสามารถช่วยแก้ไขปัญหาของห้องได้หรือไม่ โดยในคาบหน้าจะกลับมาพิจารณากันว่า			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ร่างกฎหมาย (กฎระเบียบของห้อง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	เราจะกลับมาพิจารณากันว่ากติกาใดที่พวกเราจะได้นำมาบังคับใช้กัน	กติกาใดที่พวกเราจะได้นำมาบังคับใช้กัน			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูใช้แนวคำถามเพื่อสรุปบทเรียนร่วมกับนักเรียน โดยใช้แนวคำถามดังนี้ ๑.๑ ในการยกร่างกฎหมาย นักเรียนคิดว่าขั้นตอนใดมีความสำคัญที่สุด เพราะอะไร ๑.๒ นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใด เราจึงต้องร่วมกันอภิปรายร่างกติกา ทำไมจึงไม่ให้นักเรียนคิด	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้ โดยใช้แนวคำตอบดังนี้ ๑.๑ การรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง เพราะการมีส่วนร่วมจากประชาชนและผู้เชี่ยวชาญจะช่วยให้กฎหมายที่ถูกสร้างขึ้นนั้นสะท้อนถึงความต้องการและปัญหาจริงของสังคม ซึ่งทำให้กฎหมายมีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้จริง นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมประชาธิปไตย และทำให้กฎหมายได้รับการยอมรับจากคนส่วนใหญ่ของสังคม ๑.๒ เราจำเป็นต้องร่วมกันอภิปรายร่างกฎหมาย เพราะการอภิปรายจะช่วยให้เกิดการ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ร่างกฎหมาย (กฎระเบียบของห้อง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	คนเดียวและนำเสนอคนเดียว	แลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากหลายฝ่าย ทำให้มุมมองและข้อเสนอแนะมีความหลากหลาย ซึ่งจะช่วยให้การยกร่างกฎหมายนั้นมีความสมบูรณ์และเหมาะสมกับสถานการณ์จริงมากขึ้น นอกจากนี้ การทำงานร่วมกันยังช่วยให้มีการตรวจสอบและทบทวนข้อผิดพลาด หรือจุดอ่อนที่อาจเกิดขึ้นในร่างกฎหมายได้ ในทางกลับกัน หากให้ใครคนใดคนหนึ่งคิดและนำเสนอเพียงคนเดียวอาจทำให้การตัดสินใจนั้นไม่รอบคอบและขาดการมองเห็นจากหลายมุมมอง			
	๑.๓ นักเรียนคิดว่าในการอยู่ร่วมกันนั้นเหตุใดจึงต้องมีกติกาที่ใช้ร่วมกันด้วย	๑.๓ เพราะ กติกาช่วยสร้างระเบียบและความยุติธรรมในสังคม ทำให้ทุกคนรู้ว่าควรทำอะไรและไม่ควรทำอะไร ซึ่งช่วยป้องกันไม่ให้เกิดความขัดแย้งหรือการเอาเปรียบกันในสังคม			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง ข้าว ร่างกฎหมาย (กฎระเบียบของห้อง)

๒) กิจกรรม “ร่วมร่างกติกา นำพาความสุข”

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) กิจกรรม “ร่วมร่างกติกา นำพาความสุข”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกกระบวนการยกร่างกฎหมายได้ **ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)** - อภิปรายร่วมกันเพื่อออกกติกาของห้องเรียนได้ **คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - บอกความจำเป็นในการกำหนดกติกาในการอยู่ร่วมกันได้ **สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)** **-** อภิปรายร่วมกันเพื่อออกกติกาของห้องเรียนได้ โดยบอกความจำเป็นในการกำหนดกติกาในการอยู่ร่วมกันได้ (๑.๑.๑ ,๑.๓.๑ ,๒.๑.๒ ,๓.๑.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๕.๒.๔)	ตรวจกิจกรรม “ร่วมร่างกติกา นำพาความสุข”	กิจกรรม “ร่วมร่างกติกา นำพาความสุข”	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓.มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔.ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖.มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง ร่างกฎหมาย (กฎระเบียบของห้อง)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
วิเคราะห์กติการ่วมกัน โดยยกร่างตามประเด็นที่กำหนดให้	วิเคราะห์กติการ่วมกัน โดยยกร่างตามประเด็นที่กำหนดให้ ได้ถูกต้องตามประเด็นที่กำหนดให้	วิเคราะห์กติการ่วมกัน โดยยกร่างตามประเด็นที่กำหนดให้ ได้ไม่ถูกต้องตามประเด็นที่กำหนดให้	-
นำเสนอกติกาที่กลุ่มของตน โดยอธิบายถึงข้อดี ผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น และความจำเป็นในการกำหนดกติกาในการอยู่ร่วมกัน	นำเสนอกติกาที่กลุ่มของตน โดยอธิบายถึงข้อดี ผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น และความจำเป็นในการกำหนดกติกาในการอยู่ร่วมกัน ได้ถูกต้องและมีการ นำเสนอชัดเจนทุกคำ	นำเสนอกติกาที่กลุ่มของตน โดยอธิบายถึงข้อดี ผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น และความจำเป็นในการกำหนดกติกาในการอยู่ร่วมกัน ได้ถูกต้องแต่การ นำเสนอติดขัด เล็กน้อย	นำเสนอกติกาที่กลุ่มของตน โดยอธิบายถึงข้อดี ผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น และความจำเป็นในการกำหนดกติกาในการอยู่ร่วมกัน ได้ไม่ตรงตามหัวข้อ และการนำเสนอมีติดขัดบ่อยครั้ง

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๓ - ๔ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๒ - ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

มูลนิธิกาวิลศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม			ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง พิจารณากฎหมาย (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ **เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ**

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ **รายวิชา สังคมศึกษา ๓** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ**

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ ชั่วโมง**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวชี้วัด ม.๒/๑ อธิบายกระบวนการในการตรากฎหมาย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การออกเสียงรับรองกติกาทั้งแบบลับและแบบเปิดเผยมีขั้นตอนที่ชัดเจนเพื่อให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างโปร่งใสและยุติธรรม โดยการลงคะแนนลับจะเริ่มจากการแจกบัตรลงคะแนนและนับคะแนน ส่วนการลงคะแนนแบบเปิดเผยจะให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นหรือยกมือสนับสนุนหรือคัดค้าน เมื่อทุกคนปฏิบัติตามกติกาที่กำหนดร่วมกันจะช่วยสร้างระเบียบ ความร่วมมือ และความยุติธรรมในสังคม เพื่อป้องกันความขัดแย้งและส่งเสริมความสงบเรียบร้อยในสังคม

๓. สาระการเรียนรู้

ขั้นตอนของการออกเสียงรับรองกติกา

การออกเสียงแบบลับ

๑. เตรียมบัตรลงคะแนน
๒. แจกบัตรลงคะแนน
๓. ลงคะแนน
๔. รวบรวมบัตร
๕. นับคะแนน

การออกเสียงแบบเปิดเผย

๑. ประกาศวิธีการลงคะแนน
๒. เรียงลำดับการลงคะแนน โดยให้แสดงความคิดเห็นหรือยกมือสนับสนุนหรือคัดค้านกติกาที่ได้นำเสนอ
๓. บันทึกผลการลงคะแนน
๔. ประกาศผล

ทุกคนต้องปฏิบัติตามกติกาที่กำหนดร่วมกัน เพื่อสร้างระเบียบในสังคม และป้องกันความขัดแย้ง รวมถึงช่วยสร้างความร่วมมือในกลุ่ม ซึ่งจะนำไปสู่ความสงบเรียบร้อยและความยุติธรรมในสังคม

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกขั้นตอนของการออกเสียงรับรองกติกาได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ร่วมกันอภิปรายกติกาของห้องเรียนได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- บอกความจำเป็นที่ทุกคนต้องปฏิบัติตามกติกาที่กำหนดร่วมกันได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ร่วมกันอภิปรายกติกาของห้องเรียนได้ โดยบอกความจำเป็นที่ทุกคนต้องปฏิบัติตามกติกาที่กำหนดร่วมกันได้ (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑ ,๒.๒.๓ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๒ ,๔.๓.๖)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. มีวินัย

๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง พิจารณากฎหมาย (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ร่วมกันอภิปรายกติกาของห้องเรียนได้ โดยบอกความจำเป็นที่ทุกคนต้องปฏิบัติตามกติกาที่กำหนดร่วมกันได้ (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑ ,๒.๒.๓ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๒ ,๔.๓.๖) **ด้านความรู้** บอกขั้นตอนของการออกเสียงรับรองกติกาได้ **ด้านทักษะกระบวนการ** ร่วมกันอภิปรายกติกาของห้องเรียนได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูทบทวนเกี่ยวกับกับกติกาที่นักเรียนได้ร่วมกันยกร่างในคาบที่แล้ว และได้ติดไว้หลังห้องเพื่อให้สมาชิกในห้องได้มีโอกาสศึกษาข้อมูลมาพบสมควรแล้ว ๒. ครูนำกติกาของห้องที่ได้ร่วมยกร่างกันไว้มานำเสนอให้นักเรียนได้รับฟังร่วมกัน	๑. นักเรียนทบทวนเกี่ยวกับกับกติกาที่ได้ร่วมกันยกร่างในคาบที่แล้ว และได้ติดไว้หลังห้องเพื่อให้สมาชิกในห้องได้มีโอกาสศึกษาข้อมูลมาพบสมควรแล้ว ๒. นักเรียนร่วมกันรับฟัง ครูนำเสนอกติกาของห้องที่ได้ร่วมยกร่างกันไว้	สื่อ PowerPoint เรื่อง พิจารณากฎหมาย (๑)	กิจกรรม “Choose หรือไม่?”	๑. ตรวจกิจกรรม “Choose หรือไม่?”/ กิจกรรม “Choose หรือไม่?” ๒. สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน / แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน
	ขั้นสอน (๑๐ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันศึกษาเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการลงคะแนน ทั้งแบบลับและแบบเปิดเผย	๑. นักเรียนร่วมกันศึกษาเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการลงคะแนน ทั้งแบบลับและแบบเปิดเผย			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันปฏิบัติกิจกรรม “Choose หรือไม่?” โดยปฏิบัติกิจกรรมดังนี้	๑. นักเรียนร่วมกันปฏิบัติกิจกรรม “Choose หรือไม่?” โดยปฏิบัติกิจกรรมดังนี้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง พิจารณากฎหมาย (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม บอกความจำเป็นที่ทุกคนต้องปฏิบัติตามกติกาที่กำหนดร่วมกันได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบใน	๑.๑ ครูจะทำหน้าที่เป็นประธานในการประชุม ซึ่งจะไม่ได้ลงคะแนนเสียงร่วมกับนักเรียนในห้อง จากนั้นครูจะนำเสนอกติกาของห้องเยี่ยมเยียนได้ร่วมกันยกร่างทีละกติกา ๑.๒ ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย โดยเริ่มจากกลุ่มที่เป็นผู้ยกร่างได้นำเสนอเป้าหมาย หลักการของกติกาที่ได้ยกร่าง จากนั้นให้สมาชิกในห้องเรียนได้อภิปรายร่วมกันกติกาประมาณไม่เกิน ๓ นาที ๑.๓ เมื่ออภิปรายเสร็จสิ้นแล้วหนึ่งกติกาให้ครูสอบถามนักเรียนว่าเห็นด้วยหรือไม่ โดยให้ใช้การยกมือ ๑.๔ ครูทำเช่นนี้กติกาจนครบ เมื่อครบแล้วให้นักเรียนลงคะแนนว่าจะรับกติกาที่ผ่านการออกเสียง	๑.๑ นักเรียนทราบว่า ครูจะทำหน้าที่เป็นประธานในการประชุมซึ่งจะไม่ได้ลงคะแนนเสียงร่วมกับนักเรียนในห้อง โดยครูจะนำเสนอกติกาของห้องเยี่ยมเยียนได้ร่วมกันยกร่างทีละกติกา ๑.๒ นักเรียนร่วมกันอภิปราย โดยเริ่มจากกลุ่มที่เป็นผู้ยกร่างได้นำเสนอเป้าหมาย หลักการของกติกาที่ได้ยกร่าง จากนั้นให้สมาชิกในห้องเรียนได้อภิปรายร่วมกันกติกาประมาณไม่เกิน ๓ นาที ๑.๓ เมื่ออภิปรายเสร็จสิ้นแล้วหนึ่งกติกา นักเรียนจะตอบว่าเห็นด้วยหรือไม่ โดยใช้การยกมือ ๑.๔ เมื่อทำเช่นนี้จนกติกาครบ เมื่อครบแล้วนักเรียนขะลงคะแนนว่าจะรับกติกาที่ผ่านการออก			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง พิจารณากฎหมาย (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
การปฏิบัติหน้าที่การงาน	กติกา หรือไม่โดยการลงคะแนนโดยการหย่อนบัตรลงในเลือกตั้ง ๑.๕ ครูให้นักเรียนทำหน้าที่นับคะแนนเสียง โดยมีผู้ปฏิบัติหน้าที่ดังนี้ ผู้ขานคะแนน ผู้ขีดคะแนน ผู้ทานคะแนน และตำแหน่งอื่น ๆ ตามความเหมาะสม ๑.๖ ประกาศผลการลงคะแนน ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็น ในการออกเสียงครั้งนี้มีผู้ไม่เห็นด้วย นักเรียนคิดว่าผู้ไม่เห็นด้วยมีความจำเป็นต้องปฏิบัติตามกติกานี้หรือไม่ เพราะอะไร ถ้าไม่จะส่งผลกระทบอย่างไรบ้าง ๓. ครูมอบหมายนักเรียนว่า วันนี้มีกติกาที่ผ่านการลงคะแนนจากพวกเราทุกคนแล้ว ในคาบถัดไปจะ	เสียงกติกา หรือไม่โดยการลงคะแนน โดยการหย่อนบัตรลงในเลือกตั้ง ๑.๕ นักเรียนทำหน้าที่นับคะแนนเสียง โดยมีผู้ปฏิบัติหน้าที่ดังนี้ ผู้ขานคะแนน ผู้ขีดคะแนน ผู้ทานคะแนน และตำแหน่งอื่น ๆ ตามความเหมาะสม ๑.๖ ประกาศผลการลงคะแนน ๒. ผู้ที่ไม่เห็นด้วย จำเป็นต้องปฏิบัติตามกติกานี้ เพราะการปฏิบัติตามกติกาช่วยสร้างความเป็นระเบียบและความยุติธรรมในกลุ่ม เมื่อทุกคนยอมรับกติกาที่ร่วมกันกำหนดไว้ จะช่วยป้องกันความขัดแย้งและสร้างความร่วมมือ ๓. นักเรียนรับฟังที่ครูมอบหมายว่า วันนี้มีกติกาที่ผ่านการลงคะแนนจากพวกเราทุกคนแล้ว ในคาบ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง พิจารณากฎหมาย (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	เป็นกระบวนการประกาศใช้ ขอให้นักเรียนได้ศึกษากติกาที่ผ่านแล้ว เพื่อปรับเปลี่ยนคำให้เหมาะสมและจะได้จัดทำเป็นประกาศใช้ต่อไป	ถัดไปจะเป็นกระบวนการประกาศใช้ ขอให้นักเรียนได้ศึกษากติกาที่ผ่านแล้ว เพื่อปรับเปลี่ยนคำให้เหมาะสมและจะได้จัดทำเป็นประกาศใช้ต่อไป			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูใช้แนวคำถามเพื่อสรุปบทเรียนร่วมกับนักเรียน โดยใช้แนวคำถามดังนี้ ๑.๑ นักเรียนบอกขั้นตอนของการออกเสียงรับรองกติกาทั้งแบบลับและแบบเปิดเผย	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้ โดยใช้แนวคำตอบดังนี้ ๑.๑ ขั้นตอนของการออกเสียงรับรองกติกาทั้งในแบบลับและแบบเปิดเผย มีแต่ละขั้นตอนดังนี้ การออกเสียงแบบลับ ๑. เตรียมบัตรลงคะแนน ๒. แจกบัตรลงคะแนน ๓. ลงคะแนน ๔. รวบรวมบัตร ๕. นับคะแนน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง พิจารณากฎหมาย (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
		การออกเสียงแบบเปิดเผย ๑. ประกาศวิธีการลงคะแนน ๒. เรียงลำดับการลงคะแนน โดยให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นหรือยกมือสนับสนุนหรือคัดค้านกติกาที่นำเสนอ ๓. บันทึกผลการลงคะแนน ๔. ประกาศผล			
	๑.๒ นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใด พวกเราจึงต้องร่วมกันอภิปรายกติกาที่กลุ่มเพื่อน ๆ ยกร่างมาแล้วอีกรอบหนึ่ง	๑.๒ เพื่อให้แน่ใจว่ากติกาเหมาะสม และเป็นที่ยอมรับของทุกคน ก่อนนำไปใช้จริง			
	๑.๓ นักเรียนคิดว่าหากโลกของเราไม่มีกฎกติกาในสังคมจะเกิดอะไรขึ้น	๑.๓ หากโลกของเราไม่มีกฎกติกาในสังคม ผู้คนอาจกระทำตามความต้องการของตนเองโดยไม่คำนึงถึงผู้อื่น ซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาความรุนแรง การเอารัดเอาเปรียบ และความเดือดร้อนในชีวิตประจำวัน			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง พิจารณากฎหมาย

๒) กิจกรรม “Choose หรือไม่?”

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) กิจกรรม “Choose หรือไม่?”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกขั้นตอนของการออกเสียงรับรองกติกาได้	ตรวจกิจกรรม “Choose หรือไม่?”	กิจกรรม “Choose หรือไม่?””	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ร่วมกันอภิปรายกติกาของห้องเรียนได้			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกความจำเป็นที่ทุกคนต้องปฏิบัติตามกติกาที่กำหนดร่วมกันได้			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) **-** ร่วมกันอภิปรายกติกาของห้องเรียนได้ โดยบอกความจำเป็นที่ทุกคนต้องปฏิบัติตามกติกาที่กำหนดร่วมกันได้ (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑ ,๒.๒.๓ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๒ ,๔.๓.๖)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง พิจารณากฎหมาย (๑)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
อภิปรายนำเสนอเป้าหมาย หลักการ ของกติกาที่ได้ยกร่าง	อภิปรายนำเสนอเป้าหมาย หลักการของกติกาที่ได้ยกร่าง ได้ถูกต้องตามมีการ ขยายความให้มี ความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อภิปรายนำเสนอเป้าหมาย หลักการ ของกติกาที่ได้ยกร่างได้ถูกต้องหรือถูกต้องบางส่วน และมีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	อภิปรายนำเสนอเป้าหมาย หลักการ ของกติกาที่ได้ยกร่าง ได้ไม่ถูกต้องหรือถูกต้องบางส่วน แต่การอธิบายยังไม่ค่อนเข้าใจ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๓ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ศูนย์วิทยทรัพยากร
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม			ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๑ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตกีฬาและนันทนาการ ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง พิจารณากฎหมาย (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ **เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ**

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ **รายวิชา สังคมศึกษา ๓** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ**

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ ชั่วโมง**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวชี้วัด ม.๒/๑ อธิบายกระบวนการในการตรากฎหมาย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การออกเสียงรับรองกติกาทั้งแบบลับและแบบเปิดเผยมีขั้นตอนที่ชัดเจนเพื่อให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างโปร่งใสและยุติธรรม โดยการลงคะแนนลับจะเริ่มจากการแจกบัตรลงคะแนนและนับคะแนน ส่วนการลงคะแนนแบบเปิดเผยจะให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นหรือยกมือสนับสนุนหรือคัดค้าน เมื่อทุกคนปฏิบัติตามกติกาที่กำหนดร่วมกันจะช่วยสร้างระเบียบ ความร่วมมือ และความยุติธรรมในสังคม

๓. สาระการเรียนรู้

ขั้นตอนของการออกเสียงรับรองกติกา

การออกเสียงแบบลับ

๑. เตรียมบัตรลงคะแนน
๒. แจกบัตรลงคะแนน
๓. ลงคะแนน
๔. รวบรวมบัตร
๕. นับคะแนน

การออกเสียงแบบเปิดเผย

๑. ประกาศวิธีการลงคะแนน
๒. เรียงลำดับการลงคะแนน โดยให้แสดงความคิดเห็นหรือยกมือสนับสนุนหรือคัดค้านกติกาที่ได้นำเสนอ
๓. บันทึกผลการลงคะแนน
๔. ประกาศผล

ทุกคนต้องปฏิบัติตามกติกาที่กำหนดร่วมกัน เพื่อสร้างระเบียบในสังคม และป้องกันความขัดแย้ง รวมถึงช่วยสร้างความร่วมมือในกลุ่ม ซึ่งจะนำไปสู่ความสงบเรียบร้อยและความยุติธรรมในสังคม

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกขั้นตอนของการออกเสียงรับรองกติกาได้

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ร่วมกันอภิปรายกติกาของห้องเรียนได้
- ดำเนินการลงคะแนนและนับคะแนนแบบลับได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- บอกความจำเป็นที่ทุกคนต้องปฏิบัติตามกติกาที่กำหนดร่วมกันได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ร่วมกันอภิปรายกติกาของห้องเรียนได้ โดยบอกความจำเป็นที่ทุกคนต้องปฏิบัติตามกติกาที่กำหนดร่วมกันได้ (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑ ,๒.๒.๓ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๒ ,๔.๓.๖)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. มีวินัย

๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง พิจารณากฎหมาย (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ร่วมกันอภิปรายกติกาของห้องเรียนได้ โดยบอกความจำเป็นที่ทุกคนต้องปฏิบัติตามกติกาที่กำหนดร่วมกันได้ (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑ ,๒.๒.๓ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๒ ,๔.๓.๖) **ด้านความรู้** - บอกขั้นตอนของการออกเสียงรับรองกติกาได้ **ด้านทักษะกระบวนการ** - ร่วมกันอภิปรายกติกาของห้องเรียนได้ - ดำเนินการลงคะแนนและนับคะแนนแบบลับได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที)** ๑. ครูทบทวนกติกาที่ได้ร่วมกันอภิปรายโดยภาพรวมไปในคาบที่แล้วว่ามีกติกาอะไรบ้างที่นักเรียนได้ร่วมกันยกร่าง ๒. ครูนำเข้าสู่บทเรียนว่า “ในคาบนี้พวกเราจะได้ร่วมกันอภิปรายกติกาต่าง ๆ อย่างลึกซึ้ง เพื่อเป็นข้อมูลให้พวกเราได้พิจารณาว่าจะประกาศใช้กติกาเหล่านั้นหรือไม่ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติของทุกคน จึงขอให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นที่เป็นโยชน์เพื่อให้เพื่อน ๆ ได้วิเคราะห์ได้อย่างรอบด้าน”	๑. นักเรียนร่วมกันรับฟัง ครูนำเสนอกติกาของห้องที่ได้ร่วมยกร่างกันไว้ พร้อมทบทวนเกี่ยวกับกับกติกาที่ผ่านการลงคะแนนแล้ว ๒. นักเรียนฟังครูนำเข้าสู่บทเรียน	สื่อ PowerPoint เรื่อง พิจารณากฎหมาย (๒)	กิจกรรม “Choose หรือไม่?”	๑. ตรวจกิจกรรม “Choose หรือไม่?”/ กิจกรรม “Choose หรือไม่?” ๒. สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน / แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน
	ขั้นสอน (๑๐ นาที) ๑. ครูนำเสนอแนวทางในการอภิปราย กฎกติกามารยาทในการอภิปราย นำเสนอความคิดเห็น อาทิ นักเรียนต้องพูดกับประธานในที่ประชุม เพื่อหลีกเลี่ยงการเถียง การใช้คำพูดที่สุภาพ เป็นต้น	๑. นักเรียนรับฟังครูนำเสนอแนวทางในการอภิปราย กฎกติกามารยาทในการอภิปราย นำเสนอความคิดเห็น เพื่อหลีกเลี่ยงการเถียง การใช้คำพูดที่สุภาพ เป็นต้น			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง พิจารณากฎหมาย (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม - บอกความจำเป็นที่ทุกคนต้องปฏิบัติตามกติกาที่กำหนดร่วมกันได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบใน	**ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที)** ๑. ครูนำเสนอกติกาทีละกติกาบนกระดานหน้าห้อง โดยให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันตามประเด็นที่ได้รับมอบหมายให้ไปศึกษา ประกอบด้วย ๑.๑ ข้อดี และข้อจำกัดของกติกาดังกล่าว ๑.๒ มีผลกระทบเกิดขึ้นกับใครบ้าง ๑.๓ มีประโยชน์ต่อสาธารณะอย่างไรบ้าง ๒. ครูทำเช่นนี้กติกาจนครบ เมื่อครบแล้วให้นักเรียนลงคะแนนว่าจะรับกติกาที่ผ่านการออกเสียงกติกาหรือไม่ โดยการลงคะแนน และการหย่อนบัตรลงในเลือกตั้ง ซึ่งบัตรเลือกตั้งจะเป็นกาคะแนนเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับแต่ละกติกา ๓. ครูให้นักเรียนทำหน้าที่นับคะแนนเสียง โดยมีผู้ปฏิบัติหน้าที่ดังนี้ ผู้ขานคะแนน ผู้ขีดคะแนน ผู้ทานคะแนน และตำแหน่งอื่นๆตามความเหมาะสม ๔. ดำเนินการประกาศคะแนน	๑. นักเรียนอภิปรายร่วมกันตามประเด็นที่ได้รับมอบหมายให้ไปศึกษา ประกอบด้วย ๑.๑ ข้อดี และข้อจำกัดของกติกาดังกล่าว ๑.๒ มีผลกระทบเกิดขึ้นกับใครบ้าง ๑.๓ มีประโยชน์ต่อสาธารณะอย่างไรบ้าง ๒. นักเรียนลงคะแนนว่าจะรับกติกาที่ผ่านการออกเสียงกติกา หรือไม่โดยการลงคะแนนโดยการหย่อนบัตรลงในเลือกตั้ง โดยบัตรเลือกตั้งจะเป็นกาคะแนนเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับแต่ละกติกา ๓. นักเรียนทำหน้าที่นับคะแนนเสียง โดยมีผู้ปฏิบัติหน้าที่ดังนี้ ผู้ขานคะแนน ผู้ขีดคะแนน ผู้ทานคะแนน และตำแหน่งอื่นๆตามความเหมาะสม ๔. ดำเนินการประกาศคะแนน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง พิจารณากฎหมาย (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
การปฏิบัติหน้าที่การงาน	๕. ครูมอบหมายนักเรียนว่า วันนี้มีกติกาที่ผ่านการลงคะแนนจากพวกเราทุกคนแล้ว ในคาบถัดไปจะเป็นกระบวนการประกาศใช้ ขอให้นักเรียนได้ศึกษากติกาที่ผ่านแล้ว เพื่อปรับเปลี่ยนคำให้เหมาะสมและจะได้จัดทำเป็นประกาศใช้ต่อไป	๕. นักเรียนรับฟังครูมอบหมายว่าวันนี้มีกติกาที่ผ่านการลงคะแนนจากพวกเราทุกคนแล้ว ในคาบถัดไปจะเป็นกระบวนการประกาศใช้ ขอให้นักเรียนได้ศึกษากติกาที่ผ่านแล้ว เพื่อปรับเปลี่ยนคำให้เหมาะสมและจะได้จัดทำเป็นประกาศใช้ต่อไป			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูใช้แนวคำถามเพื่อสรุปบทเรียนร่วมกับนักเรียน โดยใช้แนวคำถามดังนี้ ๑.๑ นักเรียนบอกขั้นตอนของการออกเสียงรับรองกติกาทั้งแบบลับและแบบเปิดเผย	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้ โดยใช้แนวคำตอบดังนี้ ๑.๑ ขั้นตอนของการออกเสียงรับรองกติกาทั้งในแบบลับและแบบเปิดเผย มีแต่ละขั้นตอนดังนี้ การออกเสียงแบบลับ ๑. เตรียมบัตรลงคะแนน ๒. แจกบัตรลงคะแนน ๓. ลงคะแนน ๔. รวบรวมบัตร			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง พิจารณากฎหมาย (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		๕. นับคะแนน การออกเสียงแบบเปิดเผย ๑. ประกาศวิธีการลงคะแนน ๒. เรียงลำดับการลงคะแนน โดยให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นหรือยกมือสนับสนุนหรือคัดค้านกติกาที่นำเสนอ ๓. บันทึกผลการลงคะแนน ๔. ประกาศผล			
	๑.๒ นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใด พวกเราจึงต้องร่วมกันอภิปรายกติกาที่กลุ่มเพื่อน ๆ ยกร่างมาแล้วอีกรอบหนึ่ง	๑.๒ เพื่อให้แน่ใจว่ากติกาเหมาะสม และเป็นที่ยอมรับของทุกคน ก่อนนำไปใช้จริง			
	๑.๓ นักเรียนคิดว่าหากมีคนไม่ปฏิบัติตามกฎกติกาที่เราตกลงร่วมกันแล้ว จะเกิดผลเสียอย่างไรบ้าง	๑.๓ เมื่อไม่ปฏิบัติตามกฎจะทำให้เกิดความไม่เป็นระเบียบ และเกิดความขัดแย้งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้คนในสังคมไม่ไว้วางใจต่อกัน			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง พิจารณากฎหมาย (๒)

๒) กิจกรรม “Choose หรือไม่?”

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) กิจกรรม “Choose หรือไม่?”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกขั้นตอนของการออกเสียงรับรองกติกาได้	ตรวจกิจกรรม “Choose หรือไม่?”	กิจกรรม “Choose หรือไม่?”	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ร่วมกันอภิปรายกติกาของห้องเรียนได้ - ดำเนินการลงคะแนนและนับคะแนนแบบลับได้			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกความจำเป็นที่ทุกคนต้องปฏิบัติตามกติกาที่กำหนดร่วมกันได้			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) - ร่วมกันอภิปรายกติกาของห้องเรียนได้ โดยบอกความจำเป็นที่ทุกคนต้องปฏิบัติตามกติกาที่กำหนดร่วมกันได้ (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑ ,๒.๒.๓ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๒ ,๔.๓.๖)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง พิจารณากฎหมาย (๒)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
อภิปรายนำเสนอเป้าหมาย หลักการ ของกติกาที่ได้ยกร่าง	อภิปรายนำเสนอเป้าหมาย หลักการของกติกาที่ได้ยกร่าง ได้ถูกต้องตามมีการ ขยายความให้มี ความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อภิปรายนำเสนอเป้าหมาย หลักการ ของกติกาที่ได้ยกร่างได้ถูกต้องหรือถูกต้องบางส่วน และมีการอธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	อภิปรายนำเสนอเป้าหมาย หลักการ ของกติกาที่ได้ยกร่าง ได้ไม่ถูกต้องหรือถูกต้องบางส่วน แต่การอธิบายยังไม่ค่อนเข้าใจ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๓ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โครงการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม			ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๑ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตกีฬาในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ เรื่อง การประกาศใช้กฎหมาย (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ
รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวชี้วัด ม.๒/๑ อธิบายกระบวนการในการตรากฎหมาย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การจัดทำประกาศกติกาเพื่อให้เพื่อนในห้องอยากปฏิบัติตามควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย กระชับ และมีกราฟิกที่ดึงดูด พร้อมเน้นผลดีจากการปฏิบัติตาม ใส่คำกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจ และจัดกิจกรรมหรือการประเมินผลเพื่อเสริมสร้างการร่วมมืออย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะช่วยสร้างความเป็นระเบียบ ความยุติธรรม และความไว้วางใจ

๓. สาระการเรียนรู้

การจัดทำประกาศกติกาเพื่อให้เพื่อนในห้องอยากปฏิบัติตามสามารถทำได้โดยใช้วิธี ดังนี้

๑. ใช้ภาษาเข้าใจง่ายและกระชับ
๒. เพิ่มความน่าสนใจด้วยกราฟิก
๓. เน้นผลดีจากการปฏิบัติตาม
๔. ใส่คำกระตุ้นเช่น "ร่วมกันสร้างห้องเรียนที่ดีกว่า!"
๕. จัดกิจกรรมหรือการประเมินผลเพื่อสร้างแรงจูงใจให้ทุกคนปฏิบัติตามกติกาอย่างสม่ำเสมอ

หากทุกคนปฏิบัติตามกติกาที่ตกลงร่วมกัน จะช่วยสร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความยุติธรรม และความไว้วางใจในกลุ่ม ทำให้เกิดการร่วมมือกันอย่างมีประสิทธิภาพและป้องกันความขัดแย้งในสังคม

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)
- บอกวิธีการในการจัดทำประกาศกติกาเพื่อให้เพื่อนในห้องอยากปฏิบัติตามได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
- ออกแบบประกาศกติกาของห้องเรียนได้น่าสนใจ

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)
- บอกคุณค่าที่จะเกิดขึ้นหากทุกคนปฏิบัติตามกติกาที่ตกลงร่วมกันได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ออกแบบประกาศกติกาของห้องเรียนได้น่าสนใจ โดยบอกคุณค่าที่จะเกิดขึ้นหากทุกคนปฏิบัติตามกติกาที่ตกลงร่วมกันได้ (๑.๑.๒ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๔.๖.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. มีวินัย

๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ เรื่อง การประกาศใช้กฎหมาย (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ออกแบบประกาศกติกาของห้องเรียนได้น่าสนใจ โดยบอกคุณค่าที่จะเกิดขึ้นหากทุกคนปฏิบัติตามกติกาที่ตกลงร่วมกันได้ (๑.๑.๒ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๔.๖.๒) **ด้านความรู้** บอกวิธีการในการจัดทำประกาศกติกาเพื่อให้เพื่อนในห้องอยากปฏิบัติตามได้ **ด้านทักษะกระบวนการ** ออกแบบประกาศกติกาของห้องเรียนได้น่าสนใจ	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูและนักเรียนทบทวนกติกาของห้องเรียนที่สมาชิกในห้องเรียนได้ให้คำรับรองร่างกติกาดังกล่าวว่ามีกติกาใดบ้าง ๒. ครูนำเข้าสู่บทเรียน โดยกล่าวว่า เมื่อคาบที่แล้วพวกเราทุกคนได้ดำเนินการวิพากษ์วิจารณ์กฎกติกาที่เรายกร่างร่วมกันและได้ลงคะแนนรับรองแล้ว มีหลายกติกาที่ผ่านการรับรอง ในวันนี้พวกเราจะได้นำกติกาเหล่านั้นมาปรับคำให้มีความสมบูรณ์และมาออกแบบการประกาศกติกาเหล่านั้นเพื่อให้ทุกคนรับรู้ตรงกัน ซึ่งจะนำไปสู่การปฏิบัติที่เหมือนกัน	๑. นักเรียนทบทวนกติกาของห้องเรียนที่สมาชิกในห้องเรียนได้ให้คำรับรองร่างกติกาดังกล่าวว่ามีกติกาใดบ้าง ๒. นักเรียนฟังครูนำเข้าสู่บทเรียน	สื่อ PowerPoint เรื่อง การประกาศใช้กฎหมาย (๑)	กิจกรรม “กติกาเด่นเป็นภาพชัด”	๑. ตรวจกิจกรรม “กติกาเด่นเป็นภาพชัด” / กิจกรรม “กติกาเด่นเป็นภาพชัด” ๒. สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน / แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน
	ขั้นสอน (๑๐ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันศึกษา ในประเด็นเกี่ยวกับการออกแบบประกาศกติกาของห้องเรียนเพื่อให้เกิดความน่าสนใจและเพื่อนในห้องทุกคนอยากปฏิบัติตามว่าควรมีองค์ประกอบ การจัดวางอย่างไรบ้าง	๑. นักเรียนร่วมกันศึกษาในประเด็นเกี่ยวกับการออกแบบประกาศกติกาของห้องเรียนเพื่อให้เกิดความน่าสนใจและเพื่อนในห้องทุกคนอยากปฏิบัติตามว่าควรมีองค์ประกอบ การจัดวางอย่างไรบ้าง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ เรื่อง การประกาศใช้กฎหมาย (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม บอกคุณค่าที่จะเกิดขึ้นหากทุกคนปฏิบัติตามกติกาที่ตกลงร่วมกันได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบใน	**ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที)** ๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มกลุ่มละ ๕ คน เพื่อปฏิบัติกิจกรรม“กติกาเด่นเป็นภาพชัด” โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มดำเนินการหยิบกติกาที่สมาชิกของห้องเรียนได้ให้คำรับรองและผ่านแล้วมาออกแบบเป็นโปสเตอร์ที่มีความสนใจโดยใช้โปรแกรมที่นักเรียนสนใจได้ทุกโปรแกรม ๒. ครูให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันวิพากษ์วิจารณ์เพื่อให้ได้ โปสเตอร์ที่ความน่าสนใจที่สุด	๑. นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่มกลุ่มละ ๕ คน เพื่อปฏิบัติกิจกรรม“กติกาเด่นเป็นภาพชัด” โดยแต่ละกลุ่มดำเนินการหยิบกติกาที่สมาชิกของห้องเรียนได้ให้คำรับรองและผ่านแล้วมาออกแบบเป็นโปสเตอร์ที่มีความสนใจ โดยใช้โปรแกรมที่สนใจทุกโปรแกรม ๒. นักเรียนในกลุ่มร่วมกันวิพากษ์วิจารณ์เพื่อให้ได้โปสเตอร์ที่ความน่าสนใจที่สุด			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้ โดยใช้แนวคำถาม ดังนี้ ๑.๑ นักเรียนมีวิธีการในออกแบบประกาศให้มีความน่าสนใจ เพื่อให้เพื่อนในห้องปฏิบัติตามอย่างไรบ้าง	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้ โดยใช้แนวคำตอบดังนี้ ๑.๑ เพิ่มรูปภาพหรือสัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับกติกา ใช้ข้อความที่กระชับและเข้าใจง่าย จัดรูปแบบตัวอักษรให้ชัดเจน และใส่คำกระตุ้น เช่น "ร่วมกันสร้างห้องเรียนที่ดีกว่า!" เพื่อสร้าง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ เรื่อง การประกาศใช้กฎหมาย (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
การปฏิบัติหน้าที่การงาน	๑.๒ ในขั้นตอนการออกแบบโปสเตอร์นักเรียนคิดว่าขั้นตอนใดมีความสำคัญที่สุดเพราะเหตุใด ๑.๓ หากทุกคนปฏิบัติตามกติกาที่ตกลงร่วมกันจะเกิดอะไรขึ้นในห้องเรียน	แรงจูงใจให้เพื่อน ๆ ปฏิบัติตาม ๑.๒ การวิพากษ์วิจารณ์และปรับปรุงผลงานเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุด เพราะช่วยให้สมาชิกในกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและปรับปรุงผลงาน ๑.๓ ห้องเรียนจะเต็มไปด้วยความสงบเรียบร้อย ทุกคนให้ความร่วมมือและช่วยเหลือกันอย่างมีระบบระเบียบ ความขัดแย้งจะลดลง และบรรยากาศในห้องเรียนจะเอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาตนเองร่วมกันอย่างมีความสุข			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง การประกาศใช้กฎหมาย

๒) กิจกรรม“กติกาเด่นเป็นภาพชัด”

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) กิจกรรม“กติกาเด่นเป็นภาพชัด”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกวิธีการในการจัดทำประกาศกติกาเพื่อให้เพื่อนในห้องอยากปฏิบัติตามได้ **ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)** - ออกแบบประกาศกติกาของห้องเรียนได้น่าสนใจ **คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - บอกคุณค่าที่จะเกิดขึ้นหากทุกคนปฏิบัติตามกติกาที่ตกลงร่วมกันได้ **สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)** **-** ออกแบบประกาศกติกาของห้องเรียนได้น่าสนใจ โดยบอกคุณค่าที่จะเกิดขึ้นหากทุกคนปฏิบัติตามกติกาที่ตกลงร่วมกันได้ (๑.๑.๒ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๔.๖.๒)	ตรวจกิจกรรม “กติกาเด่นเป็นภาพชัด”	กิจกรรม“กติกาเด่นเป็นภาพชัด”	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง การประกาศใช้กฎหมาย (๑)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ออกแบบเป็นโปสเตอร์จากกติกาที่สมาชิกของห้องเรียนได้ให้คำรับรองและผ่านแล้ว	ออกแบบเป็นโปสเตอร์จากกติกาที่สมาชิกของห้องเรียนได้ให้คำรับรองและผ่านแล้ว ได้ถูกต้องและมีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	ออกแบบเป็นโปสเตอร์จากกติกาที่สมาชิกของห้องเรียนได้ให้คำรับรองและผ่านแล้ว ได้ถูกต้อง แต่การขยายความยังไม่ละเอียดมากนัก	ออกแบบเป็นโปสเตอร์จากกติกาที่สมาชิกของห้องเรียนได้ให้คำรับรองและผ่านแล้ว ไม่ค่อยตรงประเด็นและยังไม่ละเอียดมากนัก

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๓ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม			ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ เรื่อง การประกาศใช้กฎหมาย (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ
รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวชี้วัด ม.๒/๑ อธิบายกระบวนการในการตรากฎหมาย

๒. **สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด**

สถานที่ติดตั้งโปสเตอร์ที่เหมาะสมจะช่วยให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ทุกคนปฏิบัติตามกติกาที่กำหนดร่วมกัน ซึ่งส่งเสริมระเบียบวินัย ลดความขัดแย้ง และทำให้โรงเรียนเป็นสถานที่ที่ปลอดภัยและน่าอยู่สำหรับทุกคน

๓.

๓. สาระการเรียนรู้

การเลือกสถานที่ติดตั้งโปสเตอร์ให้เหมาะสมเป็นสิ่งสำคัญ โดยควรคำนึงถึงตำแหน่งที่สามารถมองเห็นได้ง่าย ปลอดภัย และไม่รบกวนพื้นที่อื่น เช่น บริเวณบอร์ดประชาสัมพันธ์ หน้าห้องเรียน หรือทางเดินที่มีนักเรียนสัญจรจำนวนมาก

หากทุกคนปฏิบัติตามกติกาที่ตกลงร่วมกัน จะช่วยสร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อย ลดความขัดแย้ง ส่งเสริมบรรยากาศที่ดีในการเรียนรู้ เสริมสร้างความรับผิดชอบ และทำให้โรงเรียนเป็นสถานที่ที่น่าอยู่และปลอดภัยสำหรับทุกคน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อภิปรายสถานที่ติดตั้งภาพโปสเตอร์ที่ได้เหมาะสม

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ร่วมกันวางแผนและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขผลงานได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- บอกประโยชน์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับสถานศึกษาจากการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ร่างขึ้นได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ร่วมกันวางแผนและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขผลงานได้ โดยบอกประโยชน์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับสถานศึกษาจากการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ร่างขึ้นได้ (๑.๑.๓ ,๓.๑.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. มีวินัย

๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ เรื่อง การประกาศใช้กฎหมาย (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ร่วมกันวางแผนและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขผลงานได้ โดยบอกประโยชน์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับสถานศึกษาจากการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ร่างขึ้นได้ (๑.๑.๓ ,๓.๑.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖) **ด้านความรู้** อภิปรายสถานที่ติดตั้งภาพโปสเตอร์ที่ได้เหมาะสม **ด้านทักษะกระบวนการ** ร่วมกันวางแผนและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขผลงานได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที)** ๑. ครูชวนนักเรียนพูดคุยเกี่ยวกับผลงานที่นักเรียนได้ออกแบบเมื่อคาบที่แล้วว่ามีลักษณะเด่นอย่างไรบ้าง ๒. ครูนำเข้าสู่บทเรียน โดยกล่าวว่า “ในคาบนี้นักเรียนจะได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขผลงานเพื่อให้สมบูรณ์ที่สุด และนักเรียนจะได้วิเคราะห์ว่าสถานที่ใดจะเป็นที่เหมาะสมที่ได้จัดตั้งหรือปิดโปสเตอร์ดังกล่าวมากที่สุด เพื่อให้โปสเตอร์สามารถทำหน้าที่สื่อสารประชาสัมพันธ์ได้ดีที่สุด”	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. นักเรียนพูดคุยเกี่ยวกับผลงานที่ได้ออกแบบเมื่อคาบที่แล้วว่ามีลักษณะเด่นอย่างไรบ้าง ๒. นักเรียนฟังครูนำเข้าสู่บทเรียน	สื่อ PowerPoint เรื่อง การประกาศใช้กฎหมาย (๒)	กิจกรรม “ปรับปรุงใหม่ให้สื่อสารได้ดีกว่าเดิม”	๑. ตรวจกิจกรรม “ปรับปรุงใหม่ ให้สื่อสารได้ดีกว่าเดิม” / กิจกรรม “ปรับปรุงใหม่ ให้สื่อสารได้ดีกว่าเดิม”
	ขั้นสอน (๑๐ นาที) ๑. ครูชวนนักเรียนดูภาพตัวอย่างโปสเตอร์ของแต่ละกลุ่มอีกครั้งหนึ่ง และให้สมาชิกในกลุ่มบอกประเด็นที่ต้องมีการปรับปรุงแก้ไขจากการร่วมอภิปรายเมื่อคาบที่แล้วอีกครั้งหนึ่ง	๑. นักเรียนดูภาพตัวอย่างโปสเตอร์ของแต่ละกลุ่มอีกครั้งหนึ่ง และให้สมาชิกในกลุ่มบอกประเด็นที่ต้องมีการปรับปรุงแก้ไขจากการร่วมอภิปรายเมื่อคาบที่แล้วอีกครั้งหนึ่ง			๒. สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน / แบบสังเกตพฤติกรรม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ เรื่อง การประกาศใช้กฎหมาย (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม บอกประโยชน์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับสถานศึกษาจากการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ร่างขึ้นได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามใน	๒. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับสถานที่ที่เหมาะสมในการจัดตั้งหรือปิดโปสเตอร์ดังกล่าวมากที่สุด เพื่อให้โปสเตอร์สามารถทำหน้าที่สื่อสารประชาสัมพันธ์ได้ดีที่สุด	๒. นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับสถานที่ที่เหมาะสมในการจัดตั้งหรือปิดโปสเตอร์ดังกล่าวมากที่สุด เพื่อให้โปสเตอร์สามารถทำหน้าที่สื่อสารประชาสัมพันธ์ได้ดีที่สุด			การทำงานร่วมกัน
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนเข้ากลุ่มตามเดิม จากนั้นให้นักเรียนวางแผนการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงโปสเตอร์ตามประเด็นที่ได้ร่วมกันอภิปราย ๒. ครูให้นักเรียนดำเนินการปรับปรุงโปสเตอร์ร่วมกันตามที่ได้วางแผนร่วมกันภายในกลุ่ม ๓. ครูและนักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับผลลัพธ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับสถานศึกษาหากนักเรียนทุกคนปฏิบัติตามกติกาที่ได้ประชาสัมพันธ์ และให้นักเรียน	๑. นักเรียนเข้ากลุ่มตามเดิม จากนั้นให้นักเรียนวางแผนการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงโปสเตอร์ตามประเด็นที่ได้ร่วมกันอภิปราย ๒. นักเรียนดำเนินการปรับปรุงโปสเตอร์ร่วมกันตามที่ได้วางแผนร่วมกันภายในกลุ่ม ๓. นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับผลลัพธ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับสถานศึกษาหากนักเรียนทุกคนปฏิบัติตามกติกาที่ได้ประชาสัมพันธ์ และให้นักเรียน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ เรื่อง การประกาศใช้กฎหมาย (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
การ เรียน และเข้าร่วม กิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	คาดหมายระยะเวลาในการดำเนินการติดตามผลที่จะเกิดขึ้นร่วมกัน	คาดหมายระยะเวลาในการดำเนินการติดตามผลที่จะเกิดขึ้นร่วมกัน			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้ โดยใช้แนวคำถาม ดังนี้ ๑.๑ ทำไมการเลือกสถานที่จึงเป็นสิ่งสำคัญต่อการประชาสัมพันธ์ ๑.๒ หากผลงานของเราต้องได้รับการปรับปรุง นักเรียนจะวางแผนปรับปรุงผลงานและดำเนินการแก้ไขอย่างไร	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้ โดยใช้แนวคำตอบดังนี้ ๑.๑ จะช่วยให้ข้อมูลเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ง่าย และมีประสิทธิภาพ หากติดในจุดที่เหมาะสม เช่น บอร์ดประชาสัมพันธ์หรือทางเดินหลัก ที่บุคลากรจะสามารถเห็นและรับข้อมูลได้สะดวก ๑.๒ เริ่มจากการระดมความคิดเห็นภายในกลุ่มเพื่อหาจุดที่ต้องแก้ไข จากนั้นแบ่งหน้าที่กันปรับปรุง เช่น แก้ไขเนื้อหา ปรับดีไซน์ หรือเลือกสถานที่ติดตั้งใหม่ เมื่อเสร็จแล้วจะทบทวนผลงานก่อนนำไปใช้จริงเพื่อให้แน่ใจว่าดีขึ้นกว่าเดิม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ เรื่อง การประกาศใช้กฎหมาย (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๓ หากเราปฏิบัติตามกฎระเบียบ ที่กำหนดขึ้น จะช่วยพัฒนาโรงเรียนให้ดีขึ้นอย่างไร	๑.๓ ช่วยให้สร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อย ลดความขัดแย้ง และส่งเสริมบรรยากาศที่ดีในการเรียนรู้ ซึ่งจะทำให้โรงเรียนเป็นสถานที่ที่ปลอดภัยและน่าอยู่สำหรับทุกคน			

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง การประกาศใช้กฎหมาย (๒)

๒) กิจกรรม“ปรับปรุงใหม่ ให้สื่อสารได้ดีกว่าเดิม ”

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) กิจกรรม“ปรับปรุงใหม่ ให้สื่อสารได้ดีกว่าเดิม ”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อภิปรายสถานที่ติดตั้งภาพโปสเตอร์ที่ได้เหมาะสม **ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)** - วมกันวางแผนและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขผลงานได้ **คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - บอกประโยชน์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับสถานศึกษาจากการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ร่างขึ้นได้ **สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)** **-** ร่วมกันวางแผนและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขผลงานได้ โดยบอกประโยชน์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับสถานศึกษาจากการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ร่างขึ้นได้ (๑.๑.๓ ,๓.๑.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)	ตรวจกิจกรรม “ปรับปรุงใหม่ ให้สื่อสารได้ดีกว่าเดิม ”	กิจกรรม “ปรับปรุงใหม่ ให้สื่อสารได้ดีกว่าเดิม”	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง การประกาศใช้กฎหมาย (๒)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
อธิบายผลการวางแผนการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงโปสเตอร์	อธิบายผลการวางแผนการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงโปสเตอร์ ได้ถูกต้องและมีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายผลการวางแผนการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงโปสเตอร์ได้ถูกต้อง แต่การขยายความยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายผลการวางแผนการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงโปสเตอร์ ไม่ค่อยตรงประเด็นและยังไม่ละเอียดมากนัก

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๓ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม			ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตกีฬาและนันทนาการ ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๓ เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวัฒนธรรม (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ **เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ**

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ **รายวิชา สังคมศึกษา ๓** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ**

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ ชั่วโมง**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณี และวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม.๒/๔ อธิบายความคล้ายคลึงและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชีย เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจอันดีระหว่างกัน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

วัฒนธรรมคือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นทั้งที่เป็นวัตถุและไม่ใช่วัตถุ ซึ่งสะท้อนวิถีชีวิต ค่านิยม และเอกลักษณ์ของสังคม ช่วยให้มนุษย์อยู่ร่วมกันอย่างสงบและเข้าใจกัน

๓. สาระการเรียนรู้

วัฒนธรรม คือ ทุกสิ่งทุกอย่างที่มนุษย์สร้างขึ้นไม่ว่าจะเป็นที่จับต้องได้ หรือวัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ ซึ่งวัฒนธรรมของแต่ละสังคมก็จะมีลักษณะเฉพาะแตกต่างกันไปในแต่ละยุคสมัยของสังคม และเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์นั้นเอง

วัฒนธรรมแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท

๑. วัฒนธรรมทางวัตถุ ได้แก่ ภาษา บ้านเรือน เครื่องใช้ เครื่องแต่งกาย อาหาร ฯลฯ

๒. วัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ ได้แก่ ศาสนา จรรยา ศิลปะ ความเชื่อ ฯลฯ

วัฒนธรรมเป็นตัวช่วยกำหนดวิถีชีวิต ค่านิยม และความเป็นเอกลักษณ์ของสังคม ทำให้เราอยู่ร่วมกันอย่างสงบและเข้าใจซึ่งกันและกัน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกความหมายและประเภทของวัฒนธรรมได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ประเภทของวัฒนธรรมจากภาพที่กำหนดได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- บอกความจำเป็นของวัฒนธรรมต่อสังคมได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์ประเภทของวัฒนธรรมจากภาพที่กำหนดได้ โดยบอกความจำเป็นของวัฒนธรรมต่อสังคมได้ (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒ ,๔.๒.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. มีวินัย

๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๓ เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวัฒนธรรม (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์ประเภทของวัฒนธรรมจากภาพที่กำหนดได้ โดยบอกความจำเป็นของวัฒนธรรมต่อสังคมได้ (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒ ,๔.๒.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖) **ด้านความรู้** บอกความหมายและประเภทของวัฒนธรรมได้ **ด้านทักษะกระบวนการ** วิเคราะห์ประเภทของ	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนดูภาพ ดังนี้ ภาพที่ ๑ ทัชมาฮาล ประเทศอินเดีย แหล่งที่มา : (https://www.expedia.co.th) ภาพที่ ๒ เทศกาลสงกรานต์ ประเทศไทย แหล่งที่มา : (https://www.scghome.com)	๑. นักเรียนดูภาพที่ครูเปิด	สื่อ PowerPoint เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวัฒนธรรม (๑)	กิจกรรม “วัฒนธรรมในภาพ”	๑. ตรวจกิจกรรม “วัฒนธรรมในภาพ” / กิจกรรม “วัฒนธรรมในภาพ” ๒. สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน / แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

วัฒนธรรมจากภาพที่กำหนดได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** บอกความจำเป็นของวัฒนธรรมต่อสังคมได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	ภาพที่ ๓ มารยาทในการทานอาหาร ประเทศญี่ปุ่น แหล่งที่มา : (https://food.trueid.net) ภาพที่ ๔ งาน Paris Fashion Week (ปารีสแฟชั่นวีค) แหล่งที่มา : (knowledgeportal.okmd.or.th) ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาว่าแต่ละภาพนั้นคืออะไร	๒. นักเรียนร่วมกันสนทนาว่าแต่ละภาพนั้นคืออะไร ดังนี้ - ภาพที่ ๑ ทัชมาฮาล ประเทศอินเดีย - ภาพที่ ๒ เทศกาลสงกรานต์ ประเทศไทย - ภาพที่ ๓ มารยาทในการทานอาหาร ประเทศญี่ปุ่น			

		- ภาพที่ ๔ งาน Paris Fashion Week (ปารีสแฟชั่นวีค)			
	ขั้นสอน (๑๐ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ในหัวข้อต่อไปนี้ ๑.๑ นักเรียนคิดว่าวัฒนธรรมคืออะไร (https://shorturl.asia/Uฅmpl) ๑.๒ ประเภทของวัฒนธรรมได้	๑. นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ในหัวข้อต่อไปนี้ ๑.๑ วัฒนธรรม คือ ทุกสิ่งทุกอย่างที่มนุษย์สร้างขึ้นไม่ว่าจะเป็นที่จับต้องได้ หรือวัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ ซึ่งวัฒนธรรมของแต่ละสังคมก็จะมีลักษณะเฉพาะแตกต่างกันไปในแต่ละยุคสมัยของสังคม และเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์นั้นเอง ๑.๒ วัฒนธรรมแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท • วัฒนธรรมทางวัตถุ ได้แก่ ภาษา บ้านเรือน เครื่องใช้ เครื่องแต่งกาย อาหาร ฯลฯ • วัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ ได้แก่ ศาสนา จรรยา ศิลปะ ความเชื่อ ฯลฯ			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม “วัฒนธรรมในภาพ” โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ ๕ คน จากนั้นครูให้แจกภาพให้แต่ละกลุ่ม โดยนักเรียนร่วมวิเคราะห์ว่าแต่ละภาพเป็นวัฒนธรรมประเภทใด	๑. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม “วัฒนธรรมในภาพ” โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ ๕ คน จากนั้นครูให้แจกภาพให้แต่ละกลุ่ม โดยนักเรียนร่วมวิเคราะห์ว่าแต่ละภาพเป็นวัฒนธรรมประเภทใด			

	๒. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอคำตอบและความคิดเห็นหน้าชั้นเรียน โดยให้อธิบายเหตุผลว่าทำไมภาพนี้จึงอยู่ในประเภทวัฒนธรรมนี้ ๓. ครูให้นักเรียนแค่ละกลุ่มร่วมปฏิบัติกิจกรรมประมาณ ๑๕ นาที จากนั้นถามนักเรียนว่า “ถ้าเราไม่มีวัฒนธรรม ชีวิตจะเป็นอย่างไร”	๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอคำตอบและความคิดเห็นหน้าชั้นเรียน โดยให้อธิบายเหตุผลว่าทำไมภาพนี้จึงอยู่ในประเภทวัฒนธรรมนี้ ๓. นักเรียนแค่ละกลุ่มร่วมปฏิบัติกิจกรรมประมาณ ๑๕ นาที จากนั้นถามนักเรียนว่า “ถ้าเราไม่มีวัฒนธรรม ชีวิตจะเป็นอย่างไร”			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมสรุปการเรียนรู้โดยใช้แนวคำถาม ดังนี้ ๑.๑ วัฒนธรรมหมายถึงอะไรและมีประเภทใดบ้าง ๑.๒ ยกตัวอย่างวัฒนธรรมในชีวิตประจำวันของแต่ละประเภทของวัฒนธรรม	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้ โดยใช้แนวคำตอบดังนี้ ๑.๑ วัฒนธรรมคือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น ทั้งที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ ซึ่งสะท้อนลักษณะเฉพาะของแต่ละสังคมในแต่ละยุค โดยวัฒนธรรมแบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ วัฒนธรรมทางวัตถุ เช่น ภาษา บ้านเรือน อาหาร และ วัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ เช่น ศาสนา ศิลปะ และความเชื่อ ๑.๒ตัวอย่างวัฒนธรรมในชีวิตประจำวัน วัฒนธรรมทางวัตถุ • การใช้ ช้อนส้อม ในการรับประทานอาหาร • การสร้าง บ้านทรงไทย ที่สะท้อนเอกลักษณ์ไทย			

		• การรับประทาน ข้าวเหนียวมะม่วง เป็นอาหารขึ้นชื่อ วัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ • การ ไหว้ ผู้ใหญ่เพื่อแสดงความเคารพ • การเชื่อเรื่อง วันพระ และหลีกเลี่ยงการทำบาป • การสืบสาน การรำไทย ในงานประเพณีท้องถิ่น			
	๑.๓ วัฒนธรรมมีความสำคัญต่อชีวิตของเราอย่างไร	๑.๓ วัฒนธรรมเป็นตัวช่วยกำหนดวิถีชีวิต ค่านิยม และความเป็นเอกลักษณ์ของสังคม ทำให้เราอยู่ร่วมกันอย่างสงบและเข้าใจซึ่งกันและกัน			

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวัฒนธรรม (๑)

๒) กิจกรรม “วัฒนธรรมในภาพ”

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) กิจกรรม “วัฒนธรรมในภาพ”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกความหมายและประเภทของวัฒนธรรมได้ **ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)** - วิเคราะห์ประเภทของวัฒนธรรมจากภาพที่กำหนดได้ **คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - บอกความจำเป็นของวัฒนธรรมต่อสังคมได้ **สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)** - วิเคราะห์ประเภทของวัฒนธรรมจากภาพที่กำหนดได้ โดยบอกความจำเป็นของวัฒนธรรมต่อสังคมได้ (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒ ,๔.๒.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)	ตรวจกิจกรรม “วัฒนธรรมในภาพ”	กิจกรรม “วัฒนธรรมในภาพ””	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวัฒนธรรม (๑)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
อธิบายเหตุผลว่าทำไมภาพนี้จึงอยู่ในประเภทวัฒนธรรมนี้	อธิบายเหตุผลว่าทำไมภาพนี้จึงอยู่ในประเภทวัฒนธรรมนี้ ได้ถูกต้องและมีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายเหตุผลว่าทำไมภาพนี้จึงอยู่ในประเภทวัฒนธรรมนี้ ได้ถูกต้อง แต่การขยายความยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายเหตุผลว่าทำไมภาพนี้จึงอยู่ในประเภทวัฒนธรรมนี้ ได้ถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง แต่การขยายความไม่ค่อยตรงประเด็น
นำเสนอคำตอบและความคิดเห็นหน้าชั้นเรียน	นำเสนอคำตอบและความคิดเห็นหน้าชั้นเรียน ได้อย่างชัดเจนและมีการขยายความให้มีความเข้าใจ	นำเสนอคำตอบและความคิดเห็นหน้าชั้นเรียน ได้อย่างชัดเจน แต่การขยายความยังไม่ละเอียดมากนัก	นำเสนอคำตอบและความคิดเห็นหน้าชั้นเรียน ได้ไม่ครบถ้วน ขาดความชัดเจน และการขยายความไม่ค่อยตรงประเด็น

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๓ - ๔ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๒ - ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม			ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๑ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวัฒนธรรม (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ **เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ**

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ **รายวิชา สังคมศึกษา ๓** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ**

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ ชั่วโมง**

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณี และวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม.๒/๔ อธิบายความคล้ายคลึงและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชีย เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจอันดีระหว่างกัน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

มารยาทไทย หมายถึง การแสดงออกที่สุภาพ อ่อนน้อม และให้เกียรติผู้อื่น ซึ่งช่วยรักษาเอกลักษณ์ของชาติ และส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โดยการปฏิบัติตามมารยาทไทยอย่างเหมาะสมช่วยให้บุคคลได้รับการยอมรับจากสังคมยังทำให้เยาวชนมีแบบอย่างที่ดี ส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศ และทำให้วัฒนธรรมไทยคงอยู่และได้รับการสืบทอดต่อไปยังคนรุ่นหลัง

๓. สาระการเรียนรู้

มารยาทไทย หมายถึง กิริยาวาจาและการแสดงออกที่สุภาพเรียบร้อย ซึ่งแสดงถึงความอ่อนน้อมถ่อมตนและการให้เกียรติผู้อื่น โดยมีความสำคัญต่อการรักษาเอกลักษณ์ของชาติ ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีในสังคม เป็นพื้นฐานของคุณธรรมจริยธรรม และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่บุคคลและประเทศชาติ ซึ่งแนวทางปฏิบัติตนที่สอดคล้องกับมารยาทไทย ได้แก่ การไหว้ให้เหมาะสมกับบุคคลและโอกาส การใช้กิริยาวาจาอย่างเหมาะสม การแต่งกายสุภาพเรียบร้อย และการให้ความเคารพแก่ผู้ใหญ่

เมื่อเราปฏิบัติตามมารยาทไทยอย่างเหมาะสม ย่อมทำให้บุคคลได้รับการยอมรับจากสังคม ทั้งยังทำให้เยาวชนมีแบบอย่างที่ดี ส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศ และทำให้วัฒนธรรมไทยคงอยู่และได้รับการสืบทอดต่อไปยังคนรุ่นหลัง

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายความหมาย ความสำคัญ และแนวทางปฏิบัติตนที่สอดคล้องกับมารยาทไทยได้อย่างมีเหตุผล

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ยกตัวอย่างความสำคัญของการอนุรักษ์และสืบทอดมารยาทไทยได้มากกว่า ๕ ประเด็น

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- บอกประโยชน์ของการอนุรักษ์และสืบทอดมารยาทไทยได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ยกตัวอย่างความสำคัญของการอนุรักษ์และสืบทอดมารยาทไทยได้มากกว่า ๕ ประเด็น โดยบอกประโยชน์ของการอนุรักษ์และสืบทอดมารยาทไทยได้ (๑.๑.๒, ๑.๑.๔, ๑.๔.๑, ๔.๓.๑, ๔.๓.๖)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. มีวินัย

๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวัฒนธรรม (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ยกตัวอย่างความสำคัญของการอนุรักษ์และสืบทอดมารยาทไทยได้มากกว่า ๕ ประเด็น โดยบอกประโยชน์ของการอนุรักษ์และสืบทอดมารยาทไทยได้ (๑.๑.๒, ๑.๑.๔, ๑.๔.๑, ๔.๓.๑, ๔.๓.๖) **ด้านความรู้** อธิบายความหมาย ความสำคัญ และแนวทางปฏิบัติตนที่สอดคล้องกับมารยาทไทยได้อย่างมีเหตุผล	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ผู้สอนกล่าวทักทายผู้เรียน แจ้งให้ผู้เรียนทราบว่าในวันนี้จะเป็นการเรียนเรื่องมารยาทไทย และสอบถามผู้เรียนเกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของมารยาทไทย เช่น มารยาทไทยคืออะไร สำหรับนักเรียนแล้ว..คนที่มีมารยาทเป็นแบบไหน และเราต้องปฏิบัติตัวอย่างไรจึงจะได้ชื่อว่าเป็นผู้มีมารยาท	๑. นักเรียนทราบว่าในวันนี้จะเป็นการเรียนเรื่องมารยาทไทย และอธิปรายเกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของมารยาทไทย เช่น มารยาทไทยคืออะไร สำหรับนักเรียนแล้ว..คนที่มีมารยาทเป็นแบบไหน และเราต้องปฏิบัติตัวอย่างไรจึงจะได้ชื่อว่าเป็นผู้มีมารยาท	สื่อ PowerPoint เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวัฒนธรรม (๒)	กิจกรรม “มารยาทนั้นสำคัญไฉน”	๑. ตรวจกิจกรรม “มารยาทนั้นสำคัญไฉน” / กิจกรรม “มารยาทนั้นสำคัญไฉน” ๒. สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน / แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูเปิดวีดีทัศน์กรณี “ทนมา๖ปีแล้ว! เพื่อนบ้านจอดรถขวางทางเข้า-ออกบ้าน ผู้ป่วยเข้าออกลำบาก” 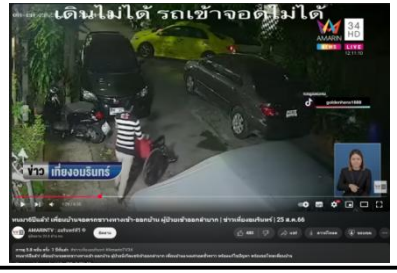 	๑. นักเรียนร่วมกันชมวีดีทัศน์กรณี “ทนมา๖ปีแล้ว! เพื่อนบ้านจอดรถขวางทางเข้า-ออกบ้าน ผู้ป่วยเข้าออกลำบาก”			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวัฒนธรรม (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านทักษะกระบวนการ ยกตัวอย่างความสำคัญของการอนุรักษ์และสืบทอดมารยาทไทยได้มากกว่า ๕ ประเด็น **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** บอกประโยชน์ของการอนุรักษ์และสืบทอดมารยาทไทยได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และ	(https://www.youtube.com/watch?v=cJMLnp๖l๑wQ) และให้ผู้เรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวีดีทัศน์ดังกล่าว ๑.๑ นักเรียนคิดว่าเจ้าของรถคันดังกล่าวทำถูกต้องหรือไม่ อย่างไร ๑.๒ หากเจ้าของรถอ้างว่าพื้นที่ดังกล่าวเป็นที่สาธารณะ สามารถจอดรถแบบนี้ได้หรือไม่ ๑.๓ ทำไมในมุมมองของคนส่วนใหญ่จึงมองว่าเจ้าของรถคันนี้ไม่มีมารยาท	๑.๑ ไม่ถูกต้อง เพราะแม้จะไม่ได้จอดขวางหน้าบ้านโดยตรง แต่การจอดรถกีดขวางเส้นทางเข้าออกของบ้านหลังในสุด ทำให้เจ้าของบ้านและผู้ป่วยต้องเผชิญกับความลำบาก โดยเฉพาะในกรณีฉุกเฉิน ๑.๒ ไม่สามารถจอดได้ เนื่องจากกีดขวางทางเข้าออกของบ้านผู้อื่น แม้ว่าจะเป็นพื้นที่สาธารณะ แต่การจอดรถไม่ควร ทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน ๑.๓ เพราะไม่ได้คำนึงถึงความเดือดร้อนของผู้อื่น โดยการจอดรถขวางเส้นทางบ้านของผู้ป่วยแสดงถึงการขาดน้ำใจและไม่ใส่ใจผู้อื่น แม้เจ้าของรถจะ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวัฒนธรรม (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	๑.๔ หากเรากระทำตนผิดมารยาทเราจะได้รับผลกระทบอย่างไร ๒. เมื่อแสดงความคิดเห็นกันเสร็จแล้วผู้สอนจะอธิบายเกี่ยวกับความสำคัญของการเป็นผู้มีมารยาทและผลที่เราจะได้รับจากการกระทำตนไม่มีมารยาท คือแม้จะไม่มีการลงโทษอย่างจริงจัง หรือในบางครั้ง	บอกว่าไม่รู้มาก่อนว่ามีผู้ป่วยติดเตียง แต่เมื่อเกิดปัญหาบ่อยครั้ง ก็ควรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เหมาะสม ๑.๔ หากเรากระทำตนผิดมารยาทเราจะได้รับผลกระทบ ดังนี้ • ถูกมองว่าเป็นคนไม่มีน้ำใจ อาจทำให้เพื่อนบ้านหรือคนรอบข้างไม่พอใจ • อาจถูกตำหนิหรือลงโทษทางกฎหมาย • เกิดความรู้สึกผิดหรือความไม่สบายใจเมื่อรู้ตัวว่าทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ซึ่งอาจทำให้เสียความรู้สึกภายหลัง ๒. นักเรียนฟังครูอธิบายเกี่ยวกับความสำคัญของการเป็นผู้มีมารยาท และผลที่เราจะได้รับจากการกระทำตนไม่มีมารยาท คือแม้จะไม่มีการลงโทษอย่างจริงจัง หรือในบางครั้งการทำผิดมารยาท			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวัฒนธรรม (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	การทำผิดมารยาทอาจจะไม่ผิดหลักของกฎหมายแต่ก็เป็นแนวทางที่ฝืนกับการปฏิบัติตนของคนส่วนมากในสังคม ทำให้อาจถูกสังคมตำหนิ นินทา ว่ากล่าว ซึ่งอาจส่งผลเสียต่อทั้งตนเองและคนรอบข้าง	อาจจะไม่ผิดหลักของกฎหมายแต่ก็เป็นแนวทางที่ฝืนกับการปฏิบัติตนของคนส่วนมากในสังคม ทำให้อาจถูกสังคมตำหนิ นินทา ว่ากล่าว ซึ่งอาจส่งผลเสียต่อทั้งตนเองและคนรอบข้าง			
	๓. ผู้สอนเปิด Powerpoint “มารยาทไทย” เพื่ออธิบายให้ผู้เรียนได้เข้าใจอย่างชัดเจนถึงความหมายและความสำคัญของมารยาท-กาลเทศะ และทราบแนวทางการปฏิบัติตนตามมารยาทไทยเบื้องต้นที่ผู้สอนได้เตรียมไว้	๓. นักเรียนดู Powerpoint “มารยาทไทย” และฟังครูอธิบาย เพื่อให้ได้เข้าใจอย่างชัดเจนถึงความหมายและความสำคัญของมารยาท-กาลเทศะ และทราบแนวทางการปฏิบัติตนตามมารยาทไทยเบื้องต้นที่ผู้สอนได้เตรียมไว้			
	๔. ผู้สอนให้ผู้เรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่านอกจากแนวทางการปฏิบัติตนตามมารยาทไทยที่ผู้สอนเตรียมมาแล้ว ยังมีอะไรอีกบ้างซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้มีมารยาทดีควรปฏิบัติ โดยผู้สอนจะกำหนดประเด็นไว้ให้ ๒ ประเด็นหลักๆคือ “ตนเอง” คือแนวทางการ	๔. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า นอกจากแนวทางการปฏิบัติตนตามมารยาทไทยที่ครูเตรียมมาแล้ว ยังมีอะไรอีกบ้างซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้มีมารยาทดีควรปฏิบัติ โดยมีครูกำหนดประเด็นไว้ให้ ๒ ประเด็นหลักๆคือ “ตนเอง” คือแนวทางการ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวัฒนธรรม (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ปฏิบัติต่อตนเอง เช่น แต่งกายเรียบร้อย พูดจาไพเราะน่าฟัง กิริยาสำรวมไม่กระโตกกระตาก และ “ผู้อื่น” คือแนวทางที่เราควรปฏิบัติต่อผู้อื่น เช่น ยิ้มไหว้ทักทายกัน รู้สัมมาคารวะ เป็นต้น	ปฏิบัติต่อตนเอง เช่น แต่งกายเรียบร้อย พูดจาไพเราะน่าฟัง กิริยาสำรวมไม่กระโตกกระตาก และ “ผู้อื่น” คือแนวทางที่เราควรปฏิบัติต่อผู้อื่น เช่น ยิ้มไหว้ทักทายกัน รู้สัมมาคารวะ เป็นต้น			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มละ ๖ คน เพื่อร่วมกันทำกิจกรรม “มารยาทนั้นสำคัญไฉน” โดยผู้เรียนทุกคนจะต้องร่วมกันรับชมวีดีทัศน์กรณีตัวอย่างอีก ๑ เรื่องคือ วีดีทัศน์ “จวกยับ"แก๊งฮอร์โมน"ไร้มารยาท”	๑. นักเรียนแบ่งออกเป็นกลุ่มละ ๖ คน เพื่อร่วมกันทำใบงาน “มารยาทนั้นสำคัญไฉน” โดยร่วมกันรับชมวีดีทัศน์กรณีตัวอย่างอีก ๑ เรื่องคือ วีดีทัศน์ “จวกยับ"แก๊งฮอร์โมน"ไร้มารยาท” พร้อมแสดงความคิดเห็นร่วมกันในประเด็นต่อไปนี้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวัฒนธรรม (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	 (https://www.youtube.com/watch?v=q๗g๗paEbpKw) ซึ่งเป็นเรื่องของนักแสดงวัยรุ่นกลุ่มหนึ่งแสดงท่าทางไม่เหมาะสม ไม่สำรวม ในรถไฟใต้ดินที่ญี่ปุ่น และส่งผลให้นักแสดงกลุ่มนี้ถูกตำหนิและถูกวิจารณ์เป็นวงกว้างจากทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ และนักเรียนแสดงความคิดเห็นร่วมกันในประเด็นต่อไปนี้ ๑.๑ การกระทำดังกล่าวเหมาะ/ไม่เหมาะอย่างไร	๑.๑ การกระทำดังกล่าว ไม่เหมาะสม เนื่องจากเป็นการรบกวนความสงบของผู้โดยสาร			

มหาวิทยาลัยทางไกลผ่านดาวเทียม สมเด็จพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวัฒนธรรม (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		คนอื่นๆ และไม่เคารพกฎระเบียบของประเทศที่ไปเยือน การแสดงพฤติกรรมดังกล่าวในที่สาธารณะอาจสร้างความไม่พอใจและทำให้ภาพลักษณ์ของนักท่องเที่ยวไทยเสียหาย			
	๑.๒ หากนักเรียนมีโอกาสได้ไปต่างประเทศ นักเรียนคิดว่าจะนำความรู้เรื่องมารยาทไทยไปปฏิบัติตนให้ชาวต่างชาติยอมรับว่าคนไทยอย่างนักเรียนเป็นผู้มีมารยาท และเป็นที่ยอมรับของพวกเขาได้หรือไม่	๑.๒ ได้ โดยนำความรู้เรื่องมารยาทไทยไปปฏิบัติ เช่น การไหว้ การพูดจาสุภาพ และการให้เกียรติผู้อื่น ซึ่งจะช่วยให้ชาวต่างชาติรับรู้ว่าคนไทยเป็นผู้มีมารยาทดี อย่างไรก็ตาม ควรเรียนรู้วัฒนธรรมและกฎระเบียบของประเทศนั้น ๆ ด้วย เพื่อให้สามารถปรับตัวและปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมในทุกสถานการณ์			
	๑.๓ ประโยชน์ของการที่เราปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยเป็นมีอะไรบ้าง	๑.๓ ประโยชน์ของการที่เราปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยเป็นมีดังนี้ • เสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดี : การปฏิบัติตามมารยาทไทยแสดงถึงความสุภาพและการให้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวัฒนธรรม (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
		เกียรติผู้อื่น • สร้างความสัมพันธ์ที่ดี : การมีมารยาทช่วยให้การสื่อสารและปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นเป็นไปอย่างราบรื่น • อนุรักษ์วัฒนธรรม : การปฏิบัติตามมารยาทไทยช่วยสืบสานและรักษาวัฒนธรรมของชาติ • เป็นแบบอย่างที่ดี : การมีมารยาทที่ดีสามารถเป็นตัวอย่างให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม			
	๒. ครูให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานของกลุ่มตนเอง (ทักษะการอธิบาย, ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม)	๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานของกลุ่มตนเอง (ทักษะการอธิบาย, ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม)			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมสรุปการเรียนรู้โดยใช้แนวคำถาม ดังนี้ ๑.๑ มารยาทไทยสะท้อนเอกลักษณ์ของ	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้ โดยใช้แนวคำตอบดังนี้ ๑.๑ มารยาทไทยสะท้อนถึงความอ่อนน้อมถ่อมตนและการให้ความเคารพซึ่งกันและกัน เช่น			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวัฒนธรรม (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	วัฒนธรรมไทยอย่างไร ๑.๒ ยกตัวอย่างความสำคัญของการอนุรักษ์และสืบทอดมารยาทไทยมา ๕ ประเด็น	การไหว้ การพูดจาสุภาพ และการให้เกียรติผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ที่ทำให้วัฒนธรรมไทยแตกต่างจากประเทศอื่น ๑.๒ ยกตัวอย่างความสำคัญของการอนุรักษ์และสืบทอดมารยาทไทย ๕ ประเด็น ดังนี้ • รักษาเอกลักษณ์ของชาติ – ทำให้วัฒนธรรมไทยไม่สูญหาย • เสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในสังคม – การมีมารยาทที่ดีช่วยให้คนอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข • เป็นพื้นฐานของคุณธรรมจริยธรรม – ฝึกให้คนมีความเคารพและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น • สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่บุคคลและประเทศชาติ – ทำให้คนไทยได้รับ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวัฒนธรรม (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๓ บอกความจำเป็นของการอนุรักษ์และสืบทอดมารยาทไทย	• การยอมรับทั้งในและต่างประเทศส่งต่อวัฒนธรรมไทยให้คนรุ่นหลัง – ทำให้เยาวชนมีแบบอย่างที่ดีและช่วยสืบทอดวัฒนธรรมไทยต่อไป ๑.๓ เมื่อเราปฏิบัติตามมารยาทไทยอย่างเหมาะสม ย่อมทำให้บุคคลได้รับการยอมรับจากสังคม ทั้งยังทำให้เยาวชนมีแบบอย่างที่ดี ส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศและทำให้วัฒนธรรมไทยคงอยู่และได้รับการสืบทอดต่อไปยังคนรุ่นหลัง			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวัฒนธรรม (๒)

๒) กิจกรรม “มารยาทนั้นสำคัญไฉน”

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) กิจกรรม “มารยาทนั้นสำคัญไฉน”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายความหมาย ความสำคัญ และแนวทางปฏิบัติตนที่สอดคล้องกับมารยาทไทยได้อย่างมีเหตุผล	ตรวจกิจกรรม “มารยาทนั้นสำคัญไฉน”	กิจกรรม “มารยาทนั้นสำคัญไฉน”	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ยกตัวอย่างความสำคัญของการอนุรักษ์และสืบทอดมารยาทไทยได้มากกว่า ๕ ประเด็น			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของการอนุรักษ์และสืบทอดมารยาทไทยได้			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) - ยกตัวอย่างความสำคัญของการอนุรักษ์และสืบทอดมารยาทไทยได้มากกว่า ๕ ประเด็น โดยบอกประโยชน์ของการอนุรักษ์และสืบทอดมารยาทไทยได้ (๑.๑.๒, ๑.๑.๔, ๑.๔.๑, ๔.๓.๑, ๔.๓.๖)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวัฒนธรรม (๒)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
แสดงความคิดเห็นร่วมกันจากวีดีทัศน์ “จวกยับ"แก๊งฮอร์โมน"ไร้มารยาท” ในประเด็นต่อไปนี้ ๑.๑ การกระทำดังกล่าวเหมาะ/ไม่เหมาะอย่างไร ๑.๒ หากนักเรียนมีโอกาสได้ไปต่างประเทศ นักเรียนคิดว่าจะนำความรู้เรื่องมารยาทไทยไปปฏิบัติตนให้ชาวต่างชาติยอมรับว่าคนไทยอย่างนักเรียนเป็นผู้มีมารยาทและเป็นที่ยอมรับของพวกเขาได้หรือไม่ ๑.๓ ประโยชน์ของการที่เราปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยเป็นมีอะไรบ้าง	แสดงความคิดเห็นร่วมกันจากวีดีทัศน์ “จวกยับ"แก๊งฮอร์โมน"ไร้มารยาท” ในประเด็น ได้ถูกต้องและมีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	แสดงความคิดเห็นร่วมกันจากวีดีทัศน์ “จวกยับ"แก๊งฮอร์โมน"ไร้มารยาท” ในประเด็น ได้ถูกต้อง แต่การขยายความยังไม่ละเอียดมากนัก	แสดงความคิดเห็นร่วมกันจากวีดีทัศน์ “จวกยับ"แก๊งฮอร์โมน"ไร้มารยาท” ในประเด็น ได้ถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง แต่การขยายความไม่ค่อยตรงประเด็น
นำเสนอผลงานของกลุ่มตนเอง	นำเสนอผลงานของกลุ่มตนเอง ได้อย่างชัดเจน และมีการขยายความให้มีความเข้าใจ	นำเสนอผลงานของกลุ่มตนเอง ได้อย่างชัดเจน แต่การขยายความยังไม่ละเอียดมากนัก	นำเสนอผลงานของกลุ่มตนเอง ได้ไม่ครบถ้วน ขาดความชัดเจน และการขยายความไม่ค่อยตรงประเด็น

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๓ - ๔ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๒ - ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม			ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ เรื่อง วัฒนธรรมไทย ความผสมผสานที่กลมกลืน (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ **เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ**

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ **รายวิชา สังคมศึกษา ๓** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ**

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ ชั่วโมง**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณี และวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม.๒/๔ อธิบายความคล้ายคลึงและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชีย เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจอันดีระหว่างกัน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

วัฒนธรรมไทยเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความสามัคคีและความมั่นคงของประเทศชาติ โดยมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นประกอบด้วยภาษา ศิลปกรรม นาฏศิลป์ ขนบธรรมเนียมประเพณี และวิถีชีวิตที่สืบทอดมา เพื่อช่วยเสริมสร้างความภาคภูมิใจในความเป็นชาติ

๓. สาระการเรียนรู้

วัฒนธรรมไทย เป็นรากฐานของการสร้างสรรค์ความสามัคคี และความมั่นคงของประเทศชาติประเทศไทยมีวัฒนธรรมที่เจริญรุ่งเรือง ปรากฏเป็นเอกลักษณ์ อันโดดเด่นของชาติ ประกอบด้วย ภาษา วรรณกรรม ศิลปกรรม นาฏศิลป์ ดนตรี โบราณสถาน โบราณวัตถุ ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีที่เป็นแบบแผน และวิถีชีวิตอันดีงามที่สืบทอดมา ถึงปัจจุบัน เช่น มารยาทไหว้ การเชื่อในเรื่องการทำบุญและการสวดมนต์ และการใส่เสื้อผ้าสีดำในวันไว้อาลัย เพื่อแสดงความเคารพและไว้อาลัยต่อผู้เสียชีวิต

วัฒนธรรมเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดชนชาติ ชุมชน สังคม และเผ่าพันธุ์มนุษย์ เพราะมันบ่งบอกถึงเอกลักษณ์และวิถีชีวิตของแต่ละชาติ รวมถึงรากเหง้าพื้นฐานของความเป็นชาติที่สืบทอดจากบรรพบุรุษตั้งแต่อดีตกาล ซึ่งทำให้วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ช่วยสร้างความภาคภูมิใจในสังคม

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกความหมายและยกตัวอย่างวัฒนธรรมไทยได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ออกแบบโปสเตอร์ เพื่อนำเสนอตัวอย่างวัฒนธรรมไทยได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- บอกความจำเป็นของการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ออกแบบโปสเตอร์ เพื่อนำเสนอตัวอย่างวัฒนธรรมไทยได้ โดยบอกความจำเป็นของการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยได้ (๑.๑.๑ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒ ,๔.๒.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. มีวินัย

๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ เรื่อง วัฒนธรรมไทย ความผสมผสานที่กลมกลืน (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ออกแบบโปสเตอร์ เพื่อนำเสนอตัวอย่างวัฒนธรรมไทยได้ โดยบอกความจำเป็นของการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยได้ (๑.๑.๑ , ๑.๑.๓ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒ ,๔.๒.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖) **ด้านความรู้** บอกความหมายและยกตัวอย่างวัฒนธรรมไทยได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันชมวีดิทัศน์ เรื่อง “KTB ภาคภูมิใจในความเป็นไทย” 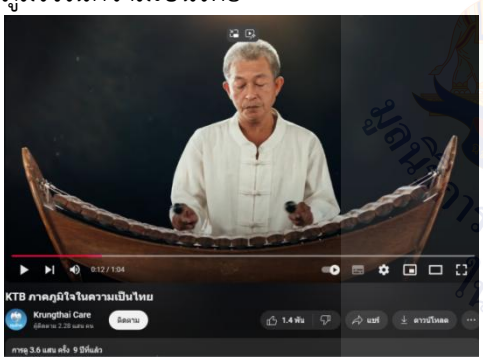 (https://youtu.be/nr_๒B๔mw๑K๐?si=GVaPKVMQfPa๑pjrj) (๑.๐๔ นาที) ๒. ครูใช้แนวคำถามเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน โดยใช้แนวคำถามต่อไปนี้ ๒.๑ นักเรียนคิดว่าวิดีทัศน์ที่ได้รับชมเกี่ยวข้องกับเรื่องอะไร	๑. นักเรียนร่วมกันชมวีดิทัศน์ เรื่อง “KTB ภาคภูมิใจในความเป็นไทย” ๒. นักเรียนตอบคำถามเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน โดยตอบคำถามต่อไปนี้ ๒.๑ วิดีทัศน์นี้เกี่ยวกับการอนุรักษ์และส่งเสริมมรดกวัฒนธรรมไทย	สื่อ PowerPoint เรื่อง วัฒนธรรมไทย ความผสมผสานที่กลมกลืน (๑)	กิจกรรม “โปสเตอร์วัฒนธรรมไทยสู่สายตาโลก”	๑. ตรวจกิจกรรม “โปสเตอร์วัฒนธรรมไทยสู่สายตาโลก”/ กิจกรรม “โปสเตอร์วัฒนธรรมไทยสู่สายตาโลก” ๒. สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน / แบบสังเกต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ เรื่อง วัฒนธรรมไทย ความผสมผสานที่กลมกลืน (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ด้านทักษะกระบวนการ ออกแบบโปสเตอร์ เพื่อนำเสนอตัวอย่างวัฒนธรรมไทยได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** บอกความจำเป็นของการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และ	๒.๒ ในชีวิตประจำวันของนักเรียน มีวัฒนธรรมใดที่นักเรียนรู้จักบ้าง	๒.๒ ในชีวิตประจำวันที่รู้จัก เช่น มารยาทไหว้ การเชื่อในเรื่องการทำบุญและการสวดมนต์ และการใส่เสื้อผ้าสีดำในวันไว้อาลัย เพื่อแสดงความเคารพและไว้อาลัยต่อผู้เสียชีวิต			พฤติกรรมการทำงานร่วมกัน
	ขั้นสอน (๑๐ นาที) 1. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย 2. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๖ กลุ่มแต่ละกลุ่มได้รับภาพ ๑ ภาพ โดยร่วมกันระดมความคิดว่ากิจกรรมในภาพ เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของคนในสังคมอย่างไร	๑. นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย ๒. นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่ม ๖ กลุ่มแต่ละกลุ่มได้รับภาพ ๑ ภาพ โดยแต่ละกลุ่มระดมความคิดว่ากิจกรรมในภาพ เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของคนในสังคมอย่างไร			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ เรื่อง วัฒนธรรมไทย ความผสมผสานที่กลมกลืน (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	ทำบุญตักบาตร (www.royalparkrajapruek.org) ภาษาไทย 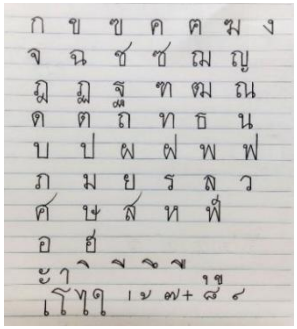 แหล่งที่มา : (https://www.pinterest.com)				

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ เรื่อง วัฒนธรรมไทย ความผสมผสานที่กลมกลืน (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	วัดพระแก้ว หรือ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม แหล่งที่มา : (visitamanta.com) ศิลปะการแสดงโขน แหล่งที่มา : (https://ich-thailand.org/)				

การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ เรื่อง วัฒนธรรมไทย ความผสมผสานที่กลมกลืน (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	การไหว้ แหล่งที่มา : (www.lovethailand.org) เทศกาลสงกรานต์ไทย แหล่งที่มา : (www.scghome.com)				

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ เรื่อง วัฒนธรรมไทย ความผสมผสานที่กลมกลืน (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม “โปสเตอร์วัฒนธรรมไทยสู่สายตาโลก” โดยให้นักเรียนทั้งกลุ่ม ๖ กลุ่ม ออกแบบโปสเตอร์ โดยมีหัวข้อตามภาพที่ได้รับก่อนหน้านี้ ซึ่งในการออกแบบโปสเตอร์ของแต่ละกลุ่มให้นักเรียนใส่องค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ ความหมาย วาดภาพประกอบ และความสำคัญ ๒. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอโปสเตอร์ของตนเอง พร้อมบอกว่าวัฒนธรรมนี้มีความสำคัญต่อชีวิตของเราอย่างไร	๑. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม “โปสเตอร์วัฒนธรรมไทยสู่สายตาโลก” โดยทั้งกลุ่ม ๖ กลุ่ม ออกแบบโปสเตอร์ โดยมีหัวข้อตามภาพที่ได้รับก่อนหน้านี้ ซึ่งในการออกแบบโปสเตอร์ของแต่ละกลุ่มให้ใส่องค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ ความหมาย วาดภาพประกอบ และความสำคัญ ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอโปสเตอร์ของตนเอง พร้อมบอกว่าวัฒนธรรมนี้มีความสำคัญต่อชีวิตของเราอย่างไร			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมสรุปการเรียนรู้โดยใช้แนวคำถาม ดังนี้ ๑.๑ วัฒนธรรมไทยหมายถึงอะไร	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้ โดยใช้แนวคำตอบดังนี้ ๑.๑ วัฒนธรรมไทย เป็นรากฐานของการสร้างสรรค์ความสามัคคี และความมั่นคงของ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ เรื่อง วัฒนธรรมไทย ความผสมผสานที่กลมกลืน (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		ประเทศชาติประเทศไทยมีวัฒนธรรมที่เจริญรุ่งเรือง ปรากฏเป็นเอกลักษณ์ อันโดดเด่นของชาติ ประกอบด้วย ภาษา วรรณกรรม ศิลปกรรม นาฏศิลป์ ดนตรี โบราณสถาน โบราณวัตถุ ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีที่เป็นแบบแผน และวิถีชีวิตอันดีงามที่สืบทอดมา ถึงปัจจุบัน			
	๑.๒ ยกตัวอย่างวัฒนธรรมไทยที่นักเรียนรู้จัก	๑.๒ ตัวอย่างวัฒนธรรมไทเช่น มารยาทไหว้ การเชื่อในเรื่องการทำบุญและการสวดมนต์ และการใส่เสื้อผ้าสีดำในวันไว้อาลัย เพื่อแสดงความเคารพและไว้อาลัยต่อผู้เสียชีวิต			
	๑.๓ หากวัฒนธรรมไทยถูกละเลยหรือสูญหายไป นักเรียนคิดว่าสังคมจะเป็นอย่างไร	๑.๓ สังคมขาดเอกลักษณ์ ทำให้สูญเสียความภาคภูมิใจในรากเหง้าของตนเอง ซึ่งส่งผลให้สังคมขาดความสงบและไม่สามารถรักษาความสัมพันธ์ที่ดีในชุมชนได้			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง วัฒนธรรมไทย ความผสมผสานที่กลมกลืน (๑)

๒) กิจกรรม “โปสเตอร์วัฒนธรรมไทยสู่สายตาโลก”

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) กิจกรรม “โปสเตอร์วัฒนธรรมไทยสู่สายตาโลก”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกความหมายและยกตัวอย่างวัฒนธรรมไทยได้ **ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)** - ออกแบบโปสเตอร์ เพื่อนำเสนอตัวอย่างวัฒนธรรมไทยได้ **คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - บอกความจำเป็นของการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยได้ **สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)** - ออกแบบโปสเตอร์ เพื่อนำเสนอตัวอย่างวัฒนธรรมไทยได้ โดยบอกความจำเป็นของการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยได้ (๑.๑.๑ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒ ,๔.๒.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)	ตรวจกิจกรรม “โปสเตอร์วัฒนธรรมไทยสู่สายตาโลก”	กิจกรรม “โปสเตอร์วัฒนธรรมไทยสู่สายตาโลก”	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง วัฒนธรรมไทย ความผสมผสานที่กลมกลืน (๑)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ออกแบบโปสเตอร์ โดยใส่องค์ประกอบ ดังนี้ ความหมาย วาดภาพประกอบ และความสำคัญ	ออกแบบโปสเตอร์ โดยใส่องค์ประกอบ ดังนี้ ความหมาย วาดภาพประกอบ และความสำคัญ ได้ถูกต้องและมีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	ออกแบบโปสเตอร์ โดยใส่องค์ประกอบ ดังนี้ ความหมาย วาดภาพประกอบ และความสำคัญ ได้ถูกต้อง แต่การขยายความยังไม่ละเอียดมากนัก	ออกแบบโปสเตอร์ โดยใส่องค์ประกอบ ดังนี้ ความหมาย วาดภาพประกอบ และความสำคัญ ได้ถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง แต่การขยายความไม่ค่อยตรงประเด็น
นำเสนอโปสเตอร์ พร้อมบอกความสำคัญได้	นำเสนอโปสเตอร์พร้อมบอกความสำคัญ ได้อย่างชัดเจนและมีการขยายความให้มีความเข้าใจ	นำเสนอโปสเตอร์พร้อมบอกความสำคัญ ได้อย่างชัดเจน แต่การขยายความยังไม่ละเอียดมากนัก	นำเสนอโปสเตอร์พร้อมบอกความสำคัญ ได้ไม่ครบถ้วน ขาดความชัดเจน และการขยายความไม่ค่อยตรงประเด็น

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๓ - ๔ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๒ - ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม			ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ เรื่อง วัฒนธรรมไทย ความผสมผสานที่กลมกลืน (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ **เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ**

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ **รายวิชา สังคมศึกษา ๓** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ**

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ ชั่วโมง**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณี และวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม.๒/๔ อธิบายความคล้ายคลึงและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชีย เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจอันดีระหว่างกัน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ประเพณีท้องถิ่นเป็นการประพฤติปฏิบัติร่วมกันในแต่ละชุมชนที่สะท้อนเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของท้องถิ่นนั้นๆ ซึ่งมีความสำคัญในการสร้างความภาคภูมิใจ ส่งเสริมวิถีชีวิตและความสัมพันธ์ในสังคม และจำเป็นต้องรักษาและอนุรักษ์ไว้เพื่อสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น

๓. สาระการเรียนรู้

ประเพณีท้องถิ่น หมายถึง การประพฤติปฏิบัติร่วมกันของสมาชิกในสังคมหรือท้องถิ่นนั้นๆ ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องที่ผูกพันอยู่กับวิถีการดำรงชีวิตร่วมกัน อาชีพ ความเชื่อ เป็นต้น

ตัวอย่างประเพณีท้องถิ่นของแต่ละภาคในประเทศไทย

ภาคเหนือ ประเพณีลอยโคม (ยี่เป็ง) : การปล่อยโคมลอยเพื่อขอพรและสะเดาะเคราะห์ในช่วงเทศกาลลอยกระทง

ภาคกลาง ประเพณีสงกรานต์ : การรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่และเล่นสาดน้ำเพื่อแสดงความเคารพและสร้างความสนุกสนาน

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (อีสาน) : ประเพณีบุญบั้งไฟ เป็นการจุดบั้งไฟขึ้นฟ้าเพื่อขอฝนและเฉลิมฉลองร่วมกันในชุมชน

ภาคใต้ ประเพณีแห่ผ้าขึ้นธาตุ : การนำผ้าผืนใหญ่ห่มพระบรมธาตุเจดีย์เพื่อแสดงความเคารพต่อพระพุทธศาสนา

ภาคตะวันออก ประเพณีวิ่งควาย : การจัดแข่งวิ่งควายเพื่อความสนุกสนานและเชื่อมความสัมพันธ์ในชุมชน

ภาคตะวันตก ประเพณีสงกรานต์มอญ : การเฉลิมฉลองปีใหม่แบบมอญที่มีการรดน้ำดำหัวและเล่นแป้งในชุมชนมอญ

ประเพณีท้องถิ่นเป็นเพื่อเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของแต่ละชุมชน ที่จำเป็นรักษาและอนุรักษ์ไว้ ซึ่งเป็นตัวช่วยสร้างความภาคภูมิใจในท้องถิ่นนั้นๆ และส่งเสริมวิถีชีวิตภายในสังคม

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกความหมายและยกตัวอย่างประเพณีท้องถิ่นได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ประเพณีท้องถิ่นแต่ละภาคได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- บอกความจำเป็นของการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์ประเพณีท้องถิ่นแต่ละภาคได้ โดยบอกความจำเป็นของการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นได้ (๑.๑.๑ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. มีวินัย

๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ครบ ๕๐ ปี พุทธศักราช ๒๕๕๐
สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ เรื่อง วัฒนธรรมไทย ความผสมผสานที่กลมกลืน (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์ประเพณีท้องถิ่นแต่ละภาคได้ โดยบอกความจำเป็นของการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นได้ (๑.๑.๑ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖) **ด้านความรู้** บอกความหมายและยกตัวอย่างประเพณีท้องถิ่นได้ **ด้านทักษะกระบวนการ** วิเคราะห์ประเพณีท้องถิ่นแต่ละภาคได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันชมวีดิทัศน์ เรื่อง “ตำนานบุญบั้งไฟ จังหวัดยโสธร งานใหญ่ประจำปี ๒๕๖๖| ปักหมุดจุดว้าว” (https://youtu.be/sIlonJsJmxM?si=zYZQSACXAzv๔๙W๖H) (๑.๐๔ นาที) ตามที่ครูเลือกตัดต่อเหลือความยาวประมาณ ๕ นาที ๒. ครูใช้แนวคำถามเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน โดยใช้แนวคำถามต่อไปนี้	๑. นักเรียนร่วมกันชมวีดิทัศน์ เรื่อง “ตำนานบุญบั้งไฟ จังหวัดยโสธร งานใหญ่ประจำปี ๒๕๖๖| ปักหมุดจุดว้าว” ๒. นักเรียนตอบคำถามเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน โดยใช้แนวตอบคำถามต่อไปนี้	สื่อ PowerPoint เรื่อง วัฒนธรรมไทย ความผสมผสานที่กลมกลืน (๒)	กิจกรรม “ประเพณีไทยในใจของเรา”	๑. ตรวจกิจกรรม “ประเพณีไทยในใจของเรา”/ กิจกรรม “ประเพณีไทยในใจของเรา” ๒. สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน / แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ เรื่อง วัฒนธรรมไทย ความผสมผสานที่กลมกลืน (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม บอกความจำเป็นของการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน	๒.๑ นักเรียนคิดว่าวิดีทัศน์ที่ได้รับชมเกี่ยวข้องกับเรื่องอะไร ๒.๒ ทำไมคนในท้องถิ่นถึงให้ความสำคัญกับประเพณีนี้	๒.๑ วิดีทัศน์ที่ได้รับชมเกี่ยวข้องกับ ประเพณีบุญบั้งไฟ ซึ่งเป็นงานประเพณีสำคัญของจังหวัดยโสธร จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี มีการแห่ขบวนบั้งไฟที่สวยงามและยิ่งใหญ่ สะท้อนถึงความเชื่อและวัฒนธรรมของชาวอีสานในการขอฝนเพื่อการเกษตร ๒.๒ เพราะเป็นการสืบทอดความเชื่อในการขอฝน เพื่อการเกษตรและแสดงถึงเอกลักษณ์วัฒนธรรมของชุมชนที่สืบต่อกันมายาวนาน			
	ขั้นสอน (๑๐ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ๒. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๕ กลุ่ม โดยครูอธิบายเกี่ยวกับภาพแต่ละภาพเพื่อจับคู่ภาพกับภาคต่างๆ ในประเทศไทย	๑. นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ๒. นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่ม ๕ กลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มร่วมกันฟังครูอธิบายเกี่ยวกับภาพแต่ละภาพเพื่อจับคู่ภาพกับภาคต่างๆ ในประเทศไทย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ เรื่อง วัฒนธรรมไทย ความผสมผสานที่กลมกลืน (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	**ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม “ประเพณีไทยในใจของเรา” โดยให้นักเรียนทั้ง ๕ กลุ่ม เลือกประเพณีท้องถิ่นจากภาคที่ได้รับมากลุ่มละ ๑ ประเพณี โดยให้นักเรียนทำแบบแผนผังความคิด (Mind Map) ลงในกระดาษปรู๊ฟ ซึ่งองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ ชื่อประเพณีจากภาควัตถุประสงค์ ขั้นตอน ความสำคัญ และผลกระทบของการไม่รักษาประเพณี ๒. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนองานของตนเองตามภาคต่างๆ ที่ได้รับ	๑. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม “ประเพณีไทยในใจของเรา” โดยให้นักเรียนทั้ง ๕ กลุ่ม เลือกประเพณีท้องถิ่นจากภาคที่ได้รับมากลุ่มละ ๑ ประเพณี โดยให้นักเรียนทำแบบแผนผังความคิด (Mind Map) ลงในกระดาษปรู๊ฟ ซึ่งองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ ชื่อประเพณีจากภาควัตถุประสงค์ ขั้นตอน ความสำคัญ และผลกระทบของการไม่รักษาประเพณี ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนองานของตนเองตามภาคต่างๆ ที่ได้รั			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมสรุปการเรียนรู้โดยใช้แนวคำถาม ดังนี้ ๑.๑ ประเพณีท้องถิ่นหมายถึงอะไร	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้ โดยใช้แนวคำตอบดังนี้ ๑.๑ ประเพณีท้องถิ่น หมายถึง การประพฤติ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ เรื่อง วัฒนธรรมไทย ความผสมผสานที่กลมกลืน (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๒ ยกตัวอย่างประเพณีท้องถิ่นของแต่ละภาค	ปฏิบัติร่วมกันของสมาชิกในสังคมหรือท้องถิ่นนั้นๆ ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องที่ผูกพันอยู่กับวิถีการดำรงชีวิตร่วมกัน อาชีพ ความเชื่อ เป็นต้น ๑.๒ ตัวอย่างประเพณีท้องถิ่นของแต่ละภาคในประเทศไทย ๑. ภาคเหนือ • ประเพณีลอยโคม (ยี่เป็ง): การปล่อยโคมลอยเพื่อขอพรและสะเดาะเคราะห์ในช่วงเทศกาลลอยกระทง ๒. ภาคกลาง • ประเพณีสงกรานต์: การรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่และเล่นสาดน้ำเพื่อแสดงความเคารพและสร้างความสนุกสนาน ๓. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (อีสาน)			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ เรื่อง วัฒนธรรมไทย ความผสมผสานที่กลมกลืน (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		• ประเพณีบุญบั้งไฟ: การจุดบั้งไฟขึ้นฟ้าเพื่อขอฝนและเฉลิมฉลองร่วมกันในชุมชน ๔. ภาคใต้ • ประเพณีแห่ผ้าขึ้นธาตุ: การนำผ้าผืนใหญ่ห่มพระบรมธาตุเจดีย์เพื่อแสดงความเคารพต่อพระพุทธศาสนา ๕. ภาคตะวันออก • ประเพณีวิ่งควาย: การจัดแข่งวิ่งควายเพื่อความสนุกสนานและเชื่อมความสัมพันธ์ในชุมชน ๖. ภาคตะวันตก • ประเพณีสงกรานต์มอญ: การเฉลิมฉลองปีใหม่แบบมอญที่มีการรดน้ำดำหัวและเล่นแป้งในชุมชนมอญ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ เรื่อง วัฒนธรรมไทย ความผสมผสานที่กลมกลืน (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๓ หากประเพณีท้องถิ่นถูกละเลยหรือสูญหายไป นักเรียนคิดว่าสังคมจะเป็นอย่างไร	๑.๓ สังคมจะขาดเอกลักษณ์และความผูกพันที่ทำให้คนในชุมชนมีความสามัคคีและเข้าใจในวัฒนธรรมของตนเอง ซึ่งส่งผลให้สังคมสูญเสียวิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่นไป			

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง วัฒนธรรมไทย ความผสมผสานที่กลมกลืน (๒)

๒) กิจกรรม “ประเพณีไทยในใจของเรา”

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) กิจกรรม “ประเพณีไทยในใจของเรา”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกความหมายและยกตัวอย่างประเพณีท้องถิ่นได้ **ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)** - วิเคราะห์ประเพณีท้องถิ่นแต่ละภาคได้ **คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - บอกความจำเป็นของการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นได้ **สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)** - วิเคราะห์ประเพณีท้องถิ่นแต่ละภาคได้ โดยบอกความจำเป็นของการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นได้ (๑.๑.๑ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)	ตรวจกิจกรรม “ประเพณีไทยในใจของเรา”	กิจกรรม “ประเพณีไทยในใจของเรา”	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง วัฒนธรรมไทย ความผสมผสานที่กลมกลืน (๒)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ทำแผนผังความคิด (Mind Map) ลงในกระดาษปรู๊ฟ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ • ชื่อประเพณีจากภาค • วัตถุประสงค์ • ขั้นตอน • ความสำคัญ • ผลกระทบของการไม่รักษาประเพณี	ทำแผนผังความคิด (Mind Map) ลงในกระดาษปรู๊ฟ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้ถูกต้อง และมีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	ทำแผนผังความคิด (Mind Map) ลงในกระดาษปรู๊ฟ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้ถูกต้อง แต่การขยายความยังไม่ละเอียดมากนัก	ทำแผนผังความคิด (Mind Map) ลงในกระดาษปรู๊ฟ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้ถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง แต่การขยายความไม่ค่อยตรงประเด็น
นำเสนองานของตนเองตามภาคต่างๆ ที่ได้รับ	นำเสนองานของตนเองตามภาคต่างๆ ที่ได้รับได้อย่างชัดเจน และมีการขยายความให้มีความเข้าใจ	นำเสนองานของตนเองตามภาคต่างๆ ที่ได้รับได้อย่างชัดเจน แต่การขยายความยังไม่ละเอียดมากนัก	นำเสนองานของตนเองตามภาคต่างๆ ที่ได้รับได้ไม่ครบถ้วน ขาดความชัดเจน และการขยายความไม่ค่อยตรงประเด็น

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๓ - ๔ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๒ - ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม			ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗ เรื่อง ข้าว วัฒนธรรมร่วมรากอุษาคเนย์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ
รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณี และวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม.๒/๔ อธิบายความคล้ายคลึงและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชีย เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจอันดีระหว่างกัน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ข้าวมีบทบาทสำคัญในวัฒนธรรมภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทั้งในด้านการปลูกข้าวที่เป็นพืชเศรษฐกิจหลัก ความเชื่อและพิธีกรรม และวิถีชีวิตของชาวบ้าน ซึ่งการอนุรักษ์วัฒนธรรมข้าวจึงเป็นสิ่งสำคัญในการรักษามรดกทางวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน และกระตุ้นเศรษฐกิจผ่านอุตสาหกรรมอาหารและการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

๓. สาระการเรียนรู้

บทบาทของข้าวที่มีต่อวัฒนธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๑. การปลูกข้าวและวิถีชีวิต
   - ข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้วิถีชีวิตของชาวบ้านส่วนใหญ่จะทำ

๒. ความเชื่อและพิธีกรรมเกี่ยวกับข้าว
   - ข้าวมักปรากฏในพิธีกรรมทางศาสนาและความเชื่อ เช่น พิธีแรกนาขวัญในประเทศไทย การบวงสรวงเทพธิดาแห่งข้าวในอินโดนีเซีย และพิธีการเกี่ยวกับการเก็บเกี่ยวในประเทศลาว

๓. การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมผ่านข้าว
   - ข้าวกลายเป็นจุดเชื่อมโยงที่ช่วยแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างประเทศ เช่น การส่งออกพันธุ์ข้าว การนำเสนอเมนูอาหารพื้นบ้าน เช่น ข้าวเหนียว ส้มตำ และข้าวผัด รวมถึงการจัดเทศกาลที่เกี่ยวกับข้าว เพื่อเชื่อมโยงชุมชนต่าง ๆ ในภูมิภาค

วัฒนธรรมเกี่ยวกับข้าวในไทยมีความสำคัญ เพราะข้าวเป็นอาหารหลักของชีวิตประจำวันและมีบทบาทสำคัญในประเพณีต่างๆ เช่น พิธีแรกนาขวัญที่สะท้อนถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ ซึ่งการอนุรักษ์วัฒนธรรมข้าวจึงจำเป็นเพื่อรักษามรดกทางวัฒนธรรมของชาติ ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน และกระตุ้นเศรษฐกิจในชุมชนผ่านการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารและการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกบทบาทของข้าวที่มีต่อวัฒนธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ร่วมกันศึกษาวัฒนธรรมข้าวในประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญของแนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมเกี่ยวกับข้าวในไทยได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ร่วมกันศึกษาวัฒนธรรมข้าวในประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ โดยเห็นความสำคัญของแนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมเกี่ยวกับข้าวในไทยได้ (๑.๑.๑ ,๑.๓.๑ ,๒.๑.๒ , ๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. มีวินัย

๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗ เรื่อง ข้าว วัฒนธรรมร่วมรากอุษาคเนย์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ร่วมกันศึกษาวัฒนธรรมข้าวในประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ โดยเห็นความสำคัญของแนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมเกี่ยวกับข้าวในไทยได้ (๑.๑.๑ ,๑.๓.๑ ,๒.๑.๒ , ๔.๓.๑ ,๔.๓.๖) **ด้านความรู้** บอกบทบาทของข้าวที่มีต่อวัฒนธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูเปิดวีดิทัศน์เรื่อง “วัฒนธรรมร่วมราก ความเหมือน ท่ามกลางความหลากหลายทางวัฒนธรรมในอุษาคเนย์” (๐๐.๐๐ - ๐๓.๐๐ นาที) (https://youtu.be/JZnDnLrvo๓E?si=๑mJk๓๗๗P-vqtkS๗๑) ๒. ครูถามและนักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นโดยใช้แนวคำถามดังนี้	๑. นักเรียนชมวีดิทัศน์เรื่อง “วัฒนธรรมร่วมรากความเหมือน ท่ามกลางความหลากหลายทางวัฒนธรรมในอุษาคเนย์” ๒. นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยใช้แนวคำตอบดังนี้	สื่อ PowerPoint เรื่อง ข้าววัฒนธรรมร่วมรากอุษาคเนย์	กิจกรรม “ร้อยเรียงวัฒนธรรมข้าว”	๑. ตรวจกิจกรรม “ร้อยเรียงวัฒนธรรมข้าว”/ กิจกรรม “ร้อยเรียงวัฒนธรรมข้าว” ๒. สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน / แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗ เรื่อง ข้าว วัฒนธรรมร่วมรากอุษาคเนย์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ด้านทักษะกระบวนการ ร่วมกันศึกษาวัฒนธรรมข้าวในประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** เห็นความสำคัญของแนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมเกี่ยวกับข้าวในไทยได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๓. มีวินัย	๒.๑ ข้าวมีบทบาทอย่างไรในชีวิตประจำวันของเรา ๒.๒ ข้าวสำคัญอย่างไรในวัฒนธรรมไทยและประเทศเพื่อนบ้าน? ๓. ครูนำเข้าสู่บทเรียน โดยกล่าวว่า “วันนี้เราได้ศึกษาสิ่งที่เราได้ทานทุกวันคือ ข้าว ซึ่งเป็นพืชในภูมิภาคนี้ โดยนักเรียนจะได้ศึกษาเกี่ยวกับประเพณีวัฒนธรรมเกี่ยวกับข้าวในประเทศต่าง ๆ”	๒.๑ ข้าวเป็นอาหารหลักที่เราบริโภคเกือบทุกมื้อ ซึ่งเป็นแหล่งพลังงานหลักที่ช่วยให้ร่างกายได้รับสารอาหารที่จำเป็น ๒.๒ ข้าว มีบทบาทในประเพณีและพิธีกรรมต่าง ๆ ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ ซึ่งสะท้อนถึงการให้ความเคารพต่อข้าวในฐานะที่เป็นทรัพยากรสำคัญทางอาหารและวัฒนธรรม ข้าวจึงไม่เพียงแต่เป็นอาหาร แต่ยังเป็นสัญลักษณ์ของความอุดมสมบูรณ์และความสัมพันธ์ของมนุษย์กับธรรมชาติในภูมิภาค ๓. นักเรียนฟังครูนำเข้าสู่บทเรียน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗ เรื่อง ข้าว วัฒนธรรมร่วมรากอุษาคเนย์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	**ขั้นสอน (๑๕ นาที)** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญของข้าวในภูมิภาคอุษาคเนย์ โดยเน้นหัวข้อ ดังนี้ ๑.๑ การปลูกข้าวและวิถีชีวิต ๑.๒ ความเชื่อและพิธีกรรมเกี่ยวกับข้าว ๑.๓ การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมผ่านข้าว ๒. ครูเน้นย้ำให้นักเรียนจดข้อมูลที่ได้จากการเรียนรู้ เนื่องจากต้องใช้ข้อมูลเหล่านี้ในการทำกิจกรรมต่อไป	๑. นักเรียนร่วมกันศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญของข้าวในภูมิภาคอุษาคเนย์ ตามหัวข้อ ดังนี้ ๑.๑ การปลูกข้าวและวิถีชีวิต ๑.๒ ความเชื่อและพิธีกรรมเกี่ยวกับข้าว ๑.๓ การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมผ่านข้าว ๒. นักเรียนจดข้อมูลที่ได้จากการเรียนรู้ จากที่ครูเน้นย้ำให้จด เนื่องจากต้องใช้ข้อมูลเหล่านี้ในการทำกิจกรรมต่อไป			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มกลุ่มละ ๕ คน เพื่อปฏิบัติกิจกรรม “ร้อยเรียงวัฒนธรรมข้าว” โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาจับสลากประเทศที่ตนเองต้องศึกษา	๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็นกลุ่มละ ๕ คน เพื่อปฏิบัติกิจกรรม “ร้อยเรียงวัฒนธรรมข้าว” โดยแต่ละกลุ่มออกมาจับสลากประเทศที่ตนเองต้องศึกษา			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗ เรื่อง ข้าว วัฒนธรรมร่วมรากอุษาคเนย์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๒. ครูแจกกระดาษบรู๊ฟกลุ่มละ ๑ แผ่น โดยให้นักเรียนทำ Mind map เกี่ยวกับ “วัฒนธรรมข้าวในประเทศ.....” โดยกำหนดหัวข้อดังนี้ ๒.๑ ประเพณี/วัฒนธรรรมที่ศึกษา ๒.๒ รายละเอียดของประเพณี/วัฒนธรรม ๒.๓ ปัจจุบันมีความแพร่หลายในประเทศนั้น ๆ หรือไม่	๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มรับกระดาษบรู๊ฟกลุ่มละ ๑ แผ่น จากครู โดยลงมือทำ Mind map เกี่ยวกับ “วัฒนธรรมข้าวในประเทศ.....” ตามหัวข้อที่กำหนดดังนี้ ๒.๑ ประเพณี/วัฒนธรรรมที่ศึกษา ๒.๒ รายละเอียดของประเพณี/วัฒนธรรม ๒.๓ ปัจจุบันมีความแพร่หลายในประเทศนั้น ๆ หรือไม่			
	๓. ครูให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมเวลาประมาณ ๒๐ นาที จากนั้นให้นักเรียนได้นำเสนอ	๓. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมเวลาประมาณ ๒๐ นาที จากนั้นเตรียมพร้อมสำหรับการนำเสนอ			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมสรุปการเรียนรู้ โดยใช้แนวคำถามดังนี้	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้ โดยใช้แนวคำตอบดังนี้ ๑.๑ ข้าวมีความสำคัญต่อวัฒนธรรมในภูมิภาค			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗ เรื่อง ข้าว วัฒนธรรมร่วมรากอุษาคเนย์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๑ ข้าวมีความสำคัญต่อวัฒนธรรมในภูมิภาคนี้อย่างไรบ้าง	เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ดังนี้ ๑. เป็นอาหารหลัก: ข้าวเป็นแหล่งพลังงานหลักที่ช่วยให้ผู้คนในภูมิภาคนี้มีชีวิตอยู่ได้ และเป็นส่วนสำคัญของอาหารทุกมื้อ โดยเฉพาะในประเทศที่เกษตรกรรมข้าวเป็นหลัก เช่น ไทย เวียดนาม และกัมพูชา ๒. ความเชื่อและพิธีกรรม: ข้าวมักเกี่ยวข้องกับพิธีกรรมและความเชื่อทางศาสนา เช่น พิธีแรกนาขวัญในไทย การบวงสรวงเทพธิดาแห่งข้าวในอินโดนีเซีย และพิธีเก็บเกี่ยวในลาว ซึ่งสะท้อนถึงความเคารพในธรรมชาติและการขอพรให้การเกษตรอุดมสมบูรณ์ ๓. การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม: ข้าวเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างประเทศในภูมิภาคนี้ ทั้งในด้านการส่งออกพันธุ์ข้าว การแบ่งปันเมนูอาหาร และการจัดเทศกาลที่เกี่ยวกับข้าว			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗ เรื่อง ข้าว วัฒนธรรมร่วมรากอุษาคเนย์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๑.๒ นักเรียนมีประเด็นที่อยากศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับวัฒนธรรมข้าวในประเทศต่าง ๆ อะไรบ้าง ๑.๓ นักเรียนมีแนวทางในการอนุรักษ์วัฒนธรรมเกี่ยวกับข้าวในไทยอย่างไรบ้าง	๑.๒ อยากศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับวัฒนธรรมข้าวในประเด็นของพิธีกรรมและความเชื่อในประเทศต่าง ๆ ในโลก ๑.๓ แนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมเกี่ยวกับข้าวในไทย ๑. ส่งเสริมการปลูกข้าวพื้นเมืองและการใช้วิธีการเกษตรแบบดั้งเดิม ๒. จัดกิจกรรมหรือเทศกาลที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมข้าว เช่น พิธีแรกนาขวัญ ๓. เผยแพร่ความรู้เรื่องวัฒนธรรมข้าวในโรงเรียนและชุมชน ๔. สนับสนุนการใช้ข้าวไทยในอุตสาหกรรมอาหารและผลิตภัณฑ์พื้นบ้าน ๕. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับข้าวในพื้นที่ชนบท			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง ข้าว วัฒนธรรมร่วมรากอุษาคเนย์

๒) กิจกรรม “ร้อยเรียงวัฒนธรรมข้าว”

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) กิจกรรม “ร้อยเรียงวัฒนธรรมข้าว”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกบทบาทของข้าวที่มีต่อวัฒนธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้	ตรวจกิจกรรม “ร้อยเรียงวัฒนธรรมข้าว”	กิจกรรม “ร้อยเรียงวัฒนธรรมข้าว”	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ร่วมกันศึกษาวัฒนธรรมข้าวในประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญของแนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมเกี่ยวกับข้าวในไทยได้			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) **-** ร่วมกันศึกษาวัฒนธรรมข้าวในประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ โดยเห็นความสำคัญของแนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมเกี่ยวกับข้าวในไทยได้ (๑.๑.๑ ,๑.๓.๑ ,๒.๑.๒ , ๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง ข้าว วัฒนธรรมร่วมรากอุษาคเนย์

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ลงมือทำ Mind map เกี่ยวกับ “วัฒนธรรมข้าวในประเทศ.....” ตามองค์ประกอบหัวข้อทั้ง ๓ ข้อ	ลงมือทำ Mind map เกี่ยวกับ “วัฒนธรรมข้าวในประเทศ.....” ได้ครบตามองค์ประกอบหัวข้อทั้ง ๓ ข้อ และเนื้อหาถูกต้อง	ลงมือทำ Mind map เกี่ยวกับ “วัฒนธรรมข้าวในประเทศ.....” ได้ ๒ – ๓ ตามองค์ประกอบหัวข้อทั้ง ๓ ข้อ และบางหัวข้อเนื้อหาผิดเล็กน้อย	ลงมือทำ Mind map เกี่ยวกับ “วัฒนธรรมข้าวในประเทศ.....” ได้ ๒ – ๓ ตามองค์ประกอบหัวข้อทั้ง ๓ ข้อ และบางหัวข้อเนื้อหาผิดเล็กน้อย เลือก
นำเสนอ Mind map เกี่ยวกับ “วัฒนธรรมข้าวในประเทศ.....”	นำเสนอ Mind map เกี่ยวกับ “วัฒนธรรมข้าวในประเทศ.....” ได้ ถูกต้อง และมีการนำเสนอชัดเจนทุกคำ	นำเสนอ Mind map เกี่ยวกับ “วัฒนธรรมข้าวในประเทศ.....” ได้ถูกต้อง แต่การนำเสนอ ติดขัดเล็กน้อย	นำเสนอ Mind map เกี่ยวกับ “วัฒนธรรมข้าวในประเทศ.....” ได้ไม่ตรงตามงานและการนำเสนอ มีติดขัดบ่อยครั้ง

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๓ - ๔ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๒ - ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม			ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตกีฬาและนันทนาการ ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ตัวอย่างกิจกรรม “ร้อยเรียงวัฒนธรรมข้าว”

ประเพณี/วัฒนธรรรมที่ศึกษา

- พิธีแรกนาขวัญ พิธีที่จัดขึ้นในช่วงต้นฤดูกาลทำนา เพื่อขอพรให้ข้าวเจริญเติบโตดี มีผลผลิตที่อุดมสมบูรณ์

รายละเอียดของประเพณี/วัฒนธรรม

- พิธีแรกนาขวัญจะจัดขึ้นในเดือนเมษายนของทุกปี โดยมีการนำเครื่องบูชา เช่น ข้าว น้ำ และผลไม้มาถวายแด่เทพเจ้าและพระแม่ธรณี เพื่อขอให้การปลูกข้าวในปีนั้นประสบผลสำเร็จ มีผลผลิตดีและไม่มีโรคแมลงมารบกวน นอกจากนี้ยังมีการจัดขบวนแห่และพิธีบวงสรวงตามความเชื่อของแต่ละท้องถิ่น

วัฒนธรรมข้าวในประเทศไทย

ปัจจุบันมีความแพร่หลายในประเทศนั้น ๆ หรือไม่

- ปัจจุบันพิธีแรกนาขวัญยังคงมีการจัดขึ้นในหลายจังหวัด โดยเฉพาะในพื้นที่ชนบทที่มีการเกษตรกรรมข้าวเป็นหลัก แม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงบางส่วนในรูปแบบการจัดงาน แต่พิธีนี้ยังคงเป็นที่นิยมและมีความสำคัญในด้านการรักษาประเพณีและการส่งต่อความเชื่อเกี่ยวกับข้าวให้กับคนรุ่นหลัง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘ เรื่อง มรดกทางวัฒนธรรมของภูมิภาค

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ
รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ ชั่วโมง

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณี และวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม.๒/๔ อธิบายความคล้ายคลึงและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชีย เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจอันดีระหว่างกัน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

มรดกทางวัฒนธรรมของแต่ละภูมิภาคในประเทศไทยสะท้อนเอกลักษณ์ของท้องถิ่นและวิถีชีวิตที่แตกต่างกัน ซึ่งการอนุรักษ์มรดกเหล่านี้ช่วยให้เราภาคภูมิใจในรากเหง้าของตนเองและรักษาความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ

๓. สาระการเรียนรู้

มรดกทางวัฒนธรรม หมายถึง สถานที่ที่มีความโดดเด่นของมนุษยชาติ ที่ควรค่าแก่การจารึกไว้ในรายการมรดลโลก เพื่อให้ได้รับความคุ้มครองให้คงอยู่กับคนรุ่นหลังต่อไป

ยกตัวอย่างจากแต่ละภูมิภาค

- ภาคเหนือ: การตัดตุง, การบูชาอินทขิล
- ภาคอีสาน: แคน, บุญบั้งไฟ
- ภาคกลาง: ลิเก, ประเพณีรับบัว
- ภาคใต้: หนังตะลุง, การชักพระ

มรดกทางวัฒนธรรมของแต่ละภูมิภาคในประเทศไทยมีความแตกต่างกันตามวิถีชีวิต ความเชื่อ และประเพณีที่สะท้อนเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ดังนั้นเราจึงจำเป็นต้องอนุรักษ์ไว้ เพราะมันช่วยให้เรารู้จักและภาคภูมิใจในรากเหง้าของตนเอง สะท้อนถึงเอกลักษณ์และวิถีชีวิตที่ทำให้เรามีความเข้าใจในตัวตนและมีความเชื่อมโยงกับชุมชนและสังคมรอบตัว

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกความหมายและยกตัวอย่างมรดกทางวัฒนธรรมของภูมิภาคต่าง ๆ ได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์เปรียบเทียบมรดกทางวัฒนธรรมของภูมิภาคต่าง ๆ ได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- บอกความจำเป็นของการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์เปรียบเทียบมรดกทางวัฒนธรรมของภูมิภาคต่าง ๆ ได้ โดยบอกความจำเป็นของการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมได้ (๑.๑.๑ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. มีวินัย

๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘ เรื่อง มรดกทางวัฒนธรรมของภูมิภาค
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์เปรียบเทียบมรดกทางวัฒนธรรมของภูมิภาคต่าง ๆ ได้ โดยบอกความจำเป็นของการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมได้ (๑.๑.๑ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖) **ด้านความรู้** บอกความหมายและยกตัวอย่างมรดกทางวัฒนธรรมของภูมิภาคต่าง ๆ ได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันชมวีดิทัศน์ เรื่อง “๗ มรดกโลกของไทย | ๗ UNESCO World Heritage Sites in Thailand | สาระเพลิน Just Facts” 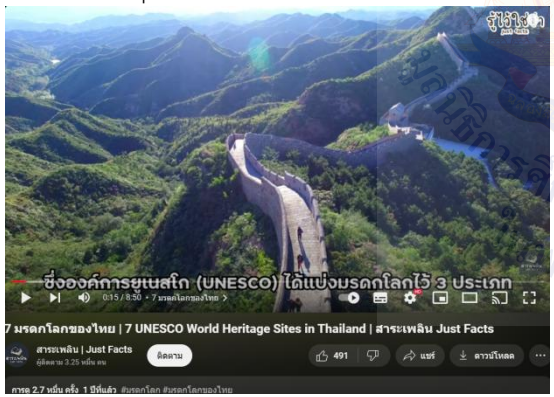 (https://youtu.be/hoLsrfJ๖htU?si=๓BxFAzyci-V๖WISX) ตามที่ครูเลือกตัดต่อเหลือความยาวประมาณ ๕ นาที ๒. ครูใช้แนวคำถามเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน โดยใช้แนวคำถามต่อไปนี้	๑. นักเรียนร่วมกันชมวีดิทัศน์ เรื่อง “๗ มรดกโลกของไทย | ๗ UNESCO World Heritage Sites in Thailand | สาระเพลิน Just Facts” ๒. นักเรียนตอบคำถามเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน โดยใช้แนวตอบคำถามต่อไปนี้	สื่อ PowerPoint เรื่อง มรดกทางวัฒนธรรมของภูมิภาค	กิจกรรม “ประเพณีไทยในใจของเรา”	๑. ตรวจกิจกรรม “ประเพณีไทยในใจของเรา”/ กิจกรรม “ประเพณีไทยในใจของเรา” ๒. สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน / แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘ เรื่อง มรดกทางวัฒนธรรมของภูมิภาค
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ด้านทักษะกระบวนการ วิเคราะห์เปรียบเทียบมรดกทางวัฒนธรรมของภูมิภาคต่าง ๆ ได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** บอกความจำเป็นของการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมได้	๒.๑ นักเรียนคิดว่าวิดีทัศน์ที่ได้รับชมเกี่ยวข้องกับเรื่องอะไร ๒.๒ มรดกทางวัฒนธรรมเหล่านี้มีความสำคัญอย่างไรต่อเรา	๒.๑ มรดกโลก ซึ่งองค์การยูเนสโก (UNESCO) ได้แบ่งมรดกโลกไว้ ๓ ประเภทคือ ๑. มรดกโลกทางวัฒนธรรม ๒. มรดกโลกทางธรรมชาติ และ๓ แหล่งมรดกโลกแบบผสมระหว่างวัฒนธรรม ๒.๒ เป็นตัวแทนของเอกลักษณ์และประวัติศาสตร์ของชาติ ซึ่งช่วยให้เราเข้าใจและเชื่อมโยงกับรากเหง้าของตนเอง รวมถึงเสริมสร้างความภาคภูมิใจในความเป็นไทย			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม	**ขั้นสอน (๑๐ นาที)** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรม โดยมีหัวข้อ ดังนี้ ๑.๑ มรดกทางวัฒนธรรมหมายถึงอะไร	๑. นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรม โดยมีหัวข้อ ดังนี้ ๑.๑ มรดกทางวัฒนธรรม หมายถึง สถานที่ที่มีความโดดเด่นของมนุษยชาติ ที่ควรค่าแก่การจารึกไว้ในรายการมรดลโลก เพื่อให้ได้รับความ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘ เรื่อง มรดกทางวัฒนธรรมของภูมิภาค
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	๑.๒ ยกตัวอย่างจากแต่ละภูมิภาค แต่ให้ทายจากเกมเปิดป้ายทายภาพ • ภาคเหนือ: การตัดตุง, การบูชาอินทขิล • ภาคอีสาน: แคน, บุญบั้งไฟ • ภาคกลาง: ลิเก, ประเพณีรับบัว • ภาคใต้: หนังตะลุง, การชักพระ	คุ้มครองให้คงอยู่กับคนรุ่นหลังต่อไป ๑.๒ ยกตัวอย่างจากแต่ละภูมิภาค • ภาคเหนือ: การตัดตุง, การบูชาอินทขิล • ภาคอีสาน: แคน, บุญบั้งไฟ • ภาคกลาง: ลิเก, ประเพณีรับบัว • ภาคใต้: หนังตะลุง, การชักพระ			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม “ประเพณีไทยในใจของเรา” โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็นกลุ่มละ ๕ ซึ่งแต่ละกลุ่มจะได้รับมอบหมายให้ศึกษามรดกทางวัฒนธรรมของภูมิภาคใดภูมิภาคหนึ่งในประเทศไทย ได้แก่ ภาคเหนือ, ภาคอีสาน, ภาคกลาง, หรือภาคใต้ จากนั้นแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ	๑. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม “ประเพณีไทยในใจของเรา” โดยแบ่งกลุ่มเป็นกลุ่มละ ๕ กลุ่ม ซึ่งจะได้รับมอบหมายให้ศึกษามรดกทางวัฒนธรรมของภูมิภาคใดภูมิภาคหนึ่งในประเทศไทย ได้แก่ ภาคเหนือ, ภาคอีสาน, ภาคกลาง, หรือภาคใต้ จากนั้นแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘ เรื่อง มรดกทางวัฒนธรรมของภูมิภาค
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	มรดกทางวัฒนธรรมที่เลือก โดยจัดทำแผนผังความคิด (Mind Map) ลงบนกระดาษปรู๊ฟ โดยเน้นองค์ประกอบสำคัญต่อไปนี้ ๑.๑ความเป็นมา : ประวัติหรือที่มาของมรดกทางวัฒนธรรม ๑.๒ลักษณะเด่น : สิ่งที่ทำให้มรดกนี้แตกต่างจากภูมิภาคอื่น เช่น เทคนิคพิเศษ, วัสดุที่ใช้, ความสวยงาม ๑.๓ความสำคัญ : มรดกนี้มีบทบาทต่อชีวิตผู้คนหรือชุมชนอย่างไร เช่น เสริมสร้างความสามัคคี, ส่งเสริมเศรษฐกิจ ๑.๔ผลกระทบของการไม่อนุรักษ์ : หากมรดกนี้ถูกละเลยหรือสูญหาย จะส่งผลเสียอย่างไรต่อสังคมหรือชุมชน ๒. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนองานของตนเองตามภูมิภาคต่างๆ ที่ได้รับ โดยหลังจากนำเสนอจบ	มรดกทางวัฒนธรรมที่เลือก โดยจัดทำแผนผังความคิด (Mind Map) ลงบนกระดาษปรู๊ฟ โดยเน้นองค์ประกอบสำคัญ ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนองานของตนเองตามภูมิภาคต่างๆ ที่ได้รับ โดยหลังจากนำเสนอจบจะ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘ เรื่อง มรดกทางวัฒนธรรมของภูมิภาค
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ครูจะถามว่า “มรดกทางวัฒนธรรมนี้แตกต่างจากภูมิภาคอื่นอย่างไร”	ตอบคำถามที่ครูถามว่า “มรดกทางวัฒนธรรมนี้แตกต่างจากภูมิภาคอื่นอย่างไร”			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมสรุปการเรียนรู้โดยใช้แนวคำถาม ดังนี้ ๑.๑ มรดกทางวัฒนธรรมหมายถึงอะไร ๑.๒ ยกตัวอย่างมรดกทางวัฒนธรรมของแต่ละภูมิภาคมาอย่างละ ๑ ภูมิภาค	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้ โดยใช้แนวคำตอบดังนี้ ๑.๑ มรดกทางวัฒนธรรม หมายถึง สถานที่ที่มีความโดดเด่นของมนุษยชาติ ที่ควรค่าแก่การจารึกไว้ในรายการมรดลโลก เพื่อให้ได้รับความคุ้มครองให้คงอยู่กับคนรุ่นหลังต่อไป ๑.๒ ยกตัวอย่างจากแต่ละภูมิภาค • ภาคเหนือ : การตัดตุง • ภาคอีสาน : บุญบั้งไฟ • ภาคกลาง : ประเพณีรับบัว			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘ เรื่อง มรดกทางวัฒนธรรมของภูมิภาค
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		• ภาคใต้ : หนังตะลุง			
	๑.๓ มรดกทางวัฒนธรรมแต่ละภูมิภาคแตกต่างกันอย่างไร	๑.๓ มรดกทางวัฒนธรรมของแต่ละภูมิภาคในประเทศไทยมีความแตกต่างกันตามวิถีชีวิต ความเชื่อ และประเพณีที่สะท้อนเอกลักษณ์ของท้องถิ่น			
	๑.๔ มรดกทางวัฒนธรรมสำคัญอย่างไรกับตัวเรา	๑.๔ เพราะมันช่วยให้เรารู้จักและภาคภูมิใจในรากเหง้าของตนเอง สะท้อนถึงเอกลักษณ์และวิถีชีวิตที่ทำให้เรามีความเข้าใจในตัวตนและมีความเชื่อมโยงกับชุมชนและสังคมรอบตัว			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง มรดกทางวัฒนธรรมของภูมิภาค

๒) กิจกรรม “ประเพณีไทยในใจของเรา”

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) กิจกรรม “ประเพณีไทยในใจของเรา”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกความหมายและยกตัวอย่างมรดกทางวัฒนธรรมของภูมิภาคต่าง ๆ ได้	ตรวจกิจกรรม “ประเพณีไทยในใจของเรา”	กิจกรรม “ประเพณีไทยในใจของเรา”	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์เปรียบเทียบมรดกทางวัฒนธรรมของภูมิภาคต่าง ๆ ได้			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกความจำเป็นของการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมได้			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) - วิเคราะห์เปรียบเทียบมรดกทางวัฒนธรรมของภูมิภาคต่าง ๆ ได้ โดยบอกความจำเป็นของการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมได้ (๑.๑.๑ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง มรดกทางวัฒนธรรมของภูมิภาค

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ทำแผนผังความคิด (Mind Map) ลงในกระดาษปรู๊ฟ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ • ความเป็นมา • ลักษณะเด่น • ความสำคัญ • ผลกระทบของการไม่อนุรักษ์	ทำแผนผังความคิด (Mind Map) ลงในกระดาษปรู๊ฟ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้ถูกต้อง และมีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	ทำแผนผังความคิด (Mind Map) ลงในกระดาษปรู๊ฟ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้ถูกต้อง แต่การขยายความยังไม่ละเอียดมากนัก	ทำแผนผังความคิด (Mind Map) ลงในกระดาษปรู๊ฟ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้ถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง แต่การขยายความไม่ค่อยตรงประเด็น
นำเสนองานของตนเองตามภูมิภาคต่างๆ	นำเสนองานของตนเองตามภูมิภาคต่างๆ ได้อย่างชัดเจน และมีการขยายความให้มีความเข้าใจ	นำเสนองานของตนเองตามภูมิภาคต่างๆ ได้อย่างชัดเจน แต่การขยายความยังไม่ละเอียดมากนัก	นำเสนองานของตนเองตามภูมิภาคต่างๆ ได้ไม่ครบถ้วน ขาดความชัดเจน และการขยายความไม่ค่อยตรงประเด็น

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๓ - ๔ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๒ - ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม			ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๙ เรื่อง ติดตามการใช้กฎระเบียบที่ออกร่วมกัน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ **เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ**

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ **รายวิชา สังคมศึกษา ๓** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ**

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ ชั่วโมง**

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวชี้วัด ม.๒/๑ อธิบายกระบวนการในการตรากฎหมาย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Reviews) คือ กระบวนการวิเคราะห์และประเมินผลการทำงานผ่าน ๔ ขั้นตอน ได้แก่ สิ่งที่คาดหวัง สิ่งที่เกิดขึ้นจริง สิ่งที่แตกต่าง และสิ่งที่ต้องปรับปรุง ซึ่งช่วยลดข้อผิดพลาดและพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๓. สาระการเรียนรู้

กระบวนการทบทวนหลังปฏิบัติงาน คือ การวิเคราะห์และประเมินผลการทำงานหรือกิจกรรมที่ได้ดำเนินการไปแล้ว โดยกระบวนการทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Reviews) ประกอบด้วย ๔ ขั้นตอนหลัก ดังนี้

๑. สิ่งที่คาดหวัง : กำหนดเป้าหมายและสิ่งที่คาดหวังไว้ก่อนเริ่มงาน

๒. สิ่งที่เกิดขึ้นจริง : วิเคราะห์สิ่งที่เกิดขึ้นจริงในระหว่างการทำงาน

๓. สิ่งที่แตกต่าง : เปรียบเทียบผลลัพธ์ที่ได้กับสิ่งที่คาดหวังไว้

๔. สิ่งที่ต้องปรับปรุง : หาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาและพัฒนาการทำงาน

การทบทวนหลังปฏิบัติงาน (AAR) เป็นกระบวนการที่ช่วยให้เราสามารถปรับปรุงกระบวนการทำงาน ลดความผิดพลาด และบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายกระบวนการทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Reviews) ได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ประเมินสภาพที่เกิดขึ้นหลังใช้กติการ่วมกันด้วยกระบวนการทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Reviews) ได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- บอกประโยชน์ของการทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Reviews) ได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ประเมินสภาพที่เกิดขึ้นหลังใช้กติการ่วมกันด้วยกระบวนการทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Reviews) ได้ โดยบอกประโยชน์ของการทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Reviews) ได้ (๑.๑.๑ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๕.๒.๖)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. มีวินัย

๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๙ เรื่อง ติดตามการใช้กฎระเบียบที่ออกร่วมกัน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน แยกประเภทกฎหมายที่ตราโดยฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติได้ โดยบอกเหตุผลความจำเป็นที่ฝ่ายบริหารมีอำนาจตรากฎหมายได้ (๑.๑.๒ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๔.๖.๒) **ด้านความรู้** บอกกระบวนการตรากฎหมายโดยฝ่ายบริหารได้ **ด้านทักษะกระบวนการ**	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูนำเข้าสู่บทเรียน โดยใช้แนวคำถาม ดังนี้ “หลังจากที่พวกเราได้กำหนดตั้งกติการ่วมกันของห้องเรา วันนี้ผ่านมาแล้วประมาณ ๑ เดือน พวกเรายังจำกฎระเบียบ กติกาที่พวกเราตั้งไว้ด้วยกันได้หรือไม่ มีอะไรบ้าง” ๒. ครูนำเข้าสู่บทเรียนโดย ฉายกติกาที่นักเรียนได้ร่วมกันยกร่างและผ่านการพิจารณาร่วมกันแล้ว ไว้บนกระดานหน้าห้องเรียน จากนั้นครูนำเข้าสู่บทเรียน โดยกล่าวว่า “วันนี้พวกเราจะได้มาติดตามกฎ กติกาที่พวกเราได้ยกร่างและพิจารณาให้ความเห็นชอบมาร่วมกันว่ามีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาในห้องเรียนได้หรือไม่ โดยใช้กระบวนการในการประเมินโดยใช้แนวคำถามเพียง ๕ ข้อ”	๑. นักเรียนตอบแนวนำเข้าสู่บทเรียน โดยมีแนวคำตอบ ดังนี้ “หลังจากที่พวกเราได้กำหนดตั้งกติการ่วมกันของห้องเรา วันนี้ผ่านมาแล้วประมาณ ๑ เดือน พวกเรายังจำกฎระเบียบ กติกาที่พวกเราตั้งไว้ด้วยกันได้หรือไม่ มีอะไรบ้าง” ๒. นักเรียนรับฟังครูนำเข้าสู่บทเรียน	สื่อ PowerPoint เรื่อง ติดตามการใช้กฎระเบียบที่ออกร่วมกัน	กิจกรรม “ระดมหัวประเมิน”	๑. ตรวจกิจกรรม “ระดมหัวประเมิน” / กิจกรรม “ระดมหัวประเมิน” ๒. สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน / แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๙ เรื่อง ติดตามการใช้กฎระเบียบที่ออกร่วมกัน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
แยกประเภทกฎหมายที่ตราโดยฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** บอกเหตุผลความจำเป็นที่ฝ่ายบริหารมีอำนาจตรากฎหมายได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม	**ขั้นสอน (๑๐ นาที)** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเรื่อง กระบวนการทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Reviews) ในประเด็นความหมาย แนวคำถามที่ใช้ในการประเมิน	๑. นักเรียนร่วมกันอภิปรายเรื่อง กระบวนการทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Reviews) ในประเด็นความหมาย แนวคำถามที่ใช้ในการประเมิน			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน ซึ่งเป็นกลุ่มเดิมที่นักเรียนได้ยกร่างกติกาของห้องเรียน เพื่อปฏิบัติกิจกรรม “ระดมหัวประเมิน” โดยปฏิบัติกิจกรรมดังนี้ ๑.๑ ครูแจกกระดาษบรู๊ฟให้กลุ่มละ ๑ แผ่น โดยครูชี้แจงให้นักเรียนในกลุ่มประเมินกติกาที่กลุ่มละ ๑ ข้อ โดยครูแบ่งให้นักเรียนจากกติกาที่อยู่บนกระดานหน้าห้อง	๑. นักเรียนแบ่งออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน ซึ่งเป็นกลุ่มเดิมที่นักเรียนได้ยกร่างกติกาของห้องเรียน เพื่อปฏิบัติกิจกรรม “ระดมหัวประเมิน” โดยปฏิบัติกิจกรรมดังนี้ ๑.๑ นักเรียนรับกระดาษบรู๊ฟให้กลุ่มละ ๑ แผ่น โดยนักเรียนในกลุ่มประเมินกติกาที่กลุ่มละ ๑ ข้อ โดยครูแบ่งให้นักเรียนจากกติกาที่อยู่บนกระดานหน้าห้อง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๙ เรื่อง ติดตามการใช้กฎระเบียบที่ออกร่วมกัน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	๑.๒ ครูให้นักเรียนในกลุ่มแบ่งกระดาษออกเป็น ๕ ส่วน โดยให้นักเรียนปรึกษาในกลุ่ม โดยใช้แนวคำถามจำนวน ๕ ข้อ ประกอบด้วย • เป้าหมายหรือความคาดหวังของท่านคืออะไร • เป็นไปตามเป้าหมายหรือความคาดหวังหรือไม่ เพราะอะไร • สิ่งที่เกินเป้าหมายหรือความคาดหวังเพราะอะไร • สิ่งที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมายหรือความคาดหวัง หรือปัญหาที่พบ เพราะอะไร • ท่านจะกลับไปทำอะไรต่อ หรือปรับปรุงการทำงานอย่างไร ๑.๓ ครูให้นักเรียนร่วมกันพูดคุยและตอบคำถามลงในกระดาษบรู๊ฟที่แจกให้ ให้เวลาดำเนินการประมาณ ๑๕ นาที	๑.๒ นักเรียนในกลุ่มแบ่งกระดาษออกเป็น ๕ ส่วน โดยให้นักเรียนปรึกษาในกลุ่ม โดยใช้แนวคำถามจำนวน ๕ ข้อ ประกอบด้วย • เป้าหมายหรือความคาดหวังของท่านคืออะไร • เป็นไปตามเป้าหมายหรือความคาดหวังหรือไม่ เพราะอะไร • สิ่งที่เกินเป้าหมายหรือความคาดหวังเพราะอะไร • สิ่งที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมายหรือความคาดหวัง หรือปัญหาที่พบ เพราะอะไร • ท่านจะกลับไปทำอะไรต่อ หรือปรับปรุงการทำงานอย่างไร ๑.๓ นักเรียนร่วมกันพูดคุยและตอบคำถามลงในกระดาษบรู๊ฟที่			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๙ เรื่อง ติดตามการใช้กฎระเบียบที่ออกร่วมกัน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันนำเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยกระบวนการทบทวนหลังปฏิบัติงาน บริเวณกลุ่มของตนเอง ๓. ครูชี้แจงให้นักเรียนเก็บเอกสารที่นักเรียนวิเคราะห์ให้ดี เนื่องจากจะใช้เอกสารฉบับนี้ในคาบต่อไปอีก ๔. ครูและนักเรียนอภิปรายในประเด็น นักเรียนสามารถเอาคำถามในกระบวนการทบทวนหลังปฏิบัติไปใช้ในการทำงานอื่น ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง	๒. นักเรียนร่วมกันนำเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยกระบวนการทบทวนหลังปฏิบัติงาน บริเวณกลุ่มของตนเอง ๓. นักเรียนเก็บเอกสารที่นักเรียนวิเคราะห์ให้ดีตามที่ครูชี้แจง เนื่องจากจะใช้เอกสารฉบับนี้ในคาบต่อไปอีก ๔. นักเรียนอภิปรายในประเด็น นักเรียนสามารถเอาคำถามในกระบวนการทบทวนหลังปฏิบัติไปใช้ในการทำงานอื่น ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมสรุปการเรียนรู้โดยใช้แนวคำถาม ดังนี้ ๑.๑ กระบวนการทบทวนหลังปฏิบัติงาน	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้ โดยใช้แนวคำตอบดังนี้ ๑.๑ กระบวนการทบทวนหลังปฏิบัติงาน คือ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๙ เรื่อง ติดตามการใช้กฎระเบียบที่ออกร่วมกัน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	คืออะไร และมีประโยชน์อย่างไร ๑.๒ นักเรียนคิดว่าคำถามใดในการทบทวนหลังปฏิบัติงานมีความสำคัญที่สุดเพราะอะไร	การวิเคราะห์และประเมินผลการทำงานหรือกิจกรรมที่ได้ดำเนินการไปแล้ว โดยพิจารณาจากสิ่งที่คาดหวัง สิ่งที่เกิดขึ้นจริง สิ่งที่แตกต่าง และสิ่งที่ต้องปรับปรุง เพื่อพัฒนาการทำงานในครั้งต่อไปให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ๑.๒ "สิ่งที่ต้องปรับปรุง" เป็นคำถามที่สำคัญที่สุด เพราะช่วยให้เราเรียนรู้จากข้อผิดพลาดและนำไปพัฒนาการทำงานในครั้งต่อไป			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง ติดตามการใช้กฎระเบียบที่ออกร่วมกัน

๒) กิจกรรม “ระดมหัวประเมิน”

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) กิจกรรม “ระดมหัวประเมิน”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายกระบวนการทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Reviews) ได้	ตรวจกิจกรรม “ระดมหัวประเมิน”	กิจกรรม “ระดมหัวประเมิน”	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ประเมินสภาพที่เกิดขึ้นหลังใช้กติการ่วมกันด้วยกระบวนการทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Reviews) ได้			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของการทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Reviews) ได้			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) - ประเมินสภาพที่เกิดขึ้นหลังใช้กติการ่วมกันด้วยกระบวนการทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Reviews) ได้ โดยบอกประโยชน์ของการทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Reviews) ได้ (๑.๑.๑ ,๑.๑.๓ ,๑.๔.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๕.๒.๖)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง ติดตามการใช้กฎระเบียบที่ออกร่วมกัน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
อธิบายตามขั้นตอนการทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Reviews)	อธิบายตามขั้นตอนการทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Reviews) ได้ถูกต้อง และมีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	อธิบายตามขั้นตอนการทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Reviews)ได้ถูกต้อง แต่การขยายความยังไม่ละเอียดมากนัก	อธิบายตามขั้นตอนการทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Reviews) ได้ถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง แต่การขยายความไม่ค่อยตรงประเด็น
นำเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยกระบวนการทบทวนหลังปฏิบัติงาน	นำเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยกระบวนการทบทวนหลังปฏิบัติงาน ได้ถูกต้องและมีการนำเสนอชัดเจนทุกคำ	นำเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยกระบวนการทบทวนหลังปฏิบัติงาน ได้ถูกต้องแต่การ นำเสนอติดขัดเล็กน้อย	นำเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยกระบวนการทบทวนหลังปฏิบัติงาน ได้ไม่ตรงตามงานและการนำเสนอมีติดขัดบ่อยครั้ง

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๓ - ๔ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๒ - ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม			ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๐ เรื่อง สะท้อนคิด (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ **เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ**

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ **รายวิชา สังคมศึกษา ๓** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ**

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ ชั่วโมง**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวชี้วัด ม.๒/๑ อธิบายกระบวนการในการตรากฎหมาย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบช่วยรักษาความสงบเรียบร้อยและความเป็นระเบียบในสังคม เพื่อป้องกันการละเมิดสิทธิ ส่งเสริมความสามัคคีและความปลอดภัย ทำให้การอยู่ร่วมกันในชุมชนเป็นไปอย่างราบรื่น

๓. สาระการเรียนรู้

การปฏิบัติตามกฎหมายของสังคมและกฎระเบียบของชุมชนมีความสำคัญอย่างยิ่งเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและความเป็นระเบียบในสังคม การปฏิบัติตามกฎหมายช่วยป้องกันไม่ให้เกิดการละเมิดสิทธิและช่วยให้ทุกคนในสังคมได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม นอกจากนี้ยังส่งเสริมความสามัคคีและความปลอดภัยในชุมชน โดยทำให้การอยู่ร่วมกันเป็นไปอย่างราบรื่นและสามารถจัดการกับปัญหาหรือความขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกความสำคัญของการปฏิบัติตามกฎหมายของสังคม

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาในชุมชน โดยใช้กระบวนการกำหนดกติกาชุมชนได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- บอกความจำเป็นที่สมาชิกทุกคนต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชน

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาในชุมชน โดยใช้กระบวนการกำหนดกติกาชุมชนได้ โดยบอกความจำเป็นที่สมาชิกทุกคนต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชน (๑.๑.๑ ,๑.๑.๒ ,๑.๔.๑ ,๒.๒.๓ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. มีวินัย

๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๐ เรื่อง สะท้อนคิด (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาในชุมชน โดยใช้กระบวนการกำหนดกติกาชุมชนได้ โดยบอกความจำเป็นที่สมาชิกทุกคนต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชน (๑.๑.๑ ,๑.๑.๒ ,๑.๔.๑ ,๒.๒.๓ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖) **ด้านความรู้** บอกความสำคัญของการปฏิบัติตามกฎหมายของสังคม	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูและนักเรียนทบทวนกติกาที่ได้ร่วมกันประเมินกันเมื่อคาบที่แล้ว จากนั้นครูใช้แนวคำถามเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน ดังนี้ “ที่ผ่านมาเราตั้งกติกาของห้องเรียน ปรากฏผลว่าหากทุกคนปฏิบัติตามห้องเรียนของเราก็จะดีขึ้น นักเรียนคิดว่าหากเราในโรงเรียนหรือในชุมชนร่วมกันกำหนดกติการ่วมกันผลที่เกิดขึ้นจะเป็นอย่างไรบ้าง	๑. นักเรียนทบทวนกติกาที่ได้ร่วมกันประเมินกันเมื่อคาบที่แล้ว จากนั้นตอบคำถามเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน ดังนี้ “ทุกคนจะมีความสามัคคีมากขึ้น เพราะรู้สึกว่ามีกติกาที่เป็นธรรมและมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามกติกาจะช่วยลดปัญหาความขัดแย้งและสร้างความเป็นระเบียบในโรงเรียนหรือชุมชน”	สื่อ PowerPoint เรื่อง สะท้อนคิด (๑)	กิจกรรม “มองดูรอบกาย”	๑. ตรวจกิจกรรม “มองดูรอบกาย” / กิจกรรม “มองดูรอบกาย” ๒. สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน / แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน
	ขั้นสอน (๑๐ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมเรียนรู้เกี่ยวกับกติกาชุมชน ซึ่งเป็นกระบวนการในการแก้ไขปัญหาในชุมชนอย่างยั่งยืน ๒. ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์เรื่อง นักข่าวพลเมือง : บ้านร่มเกล้า กำหนดกติกาชุมชน “ลด ละ เลิก บุหรี่”	๑. นักเรียนร่วมเรียนรู้เกี่ยวกับกติกาชุมชน ซึ่งเป็นกระบวนการในการแก้ไขปัญหาในชุมชนอย่างยั่งยืน ๒. นักเรียนชมวีดิทัศน์เรื่อง นักข่าวพลเมือง : บ้านร่มเกล้า กำหนดกติกาชุมชน “ลด ละ เลิก บุหรี่”			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๐ เรื่อง สะท้อนคิด (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านทักษะกระบวนการ วิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาในชุมชน โดยใช้กระบวนการกำหนดกติกาชุมชนได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** บอกความจำเป็นที่สมาชิกทุกคนต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชน **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ	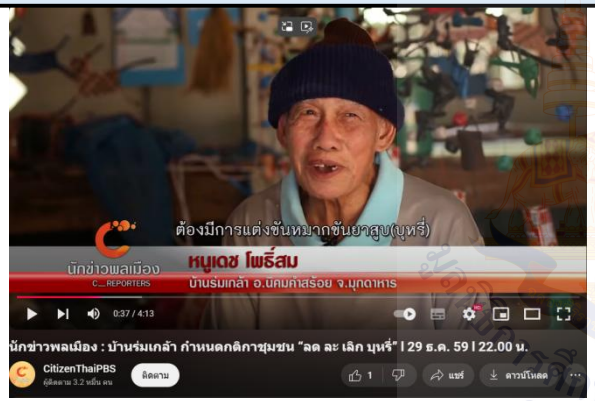 (https://youtu.be/S๗ksWBUmkRE?si=mr๓rQRVHDzw๙cOl๑) (๔.๑๓ นาที) ๓. นักเรียนตอบคำถามตามแนวคำถามต่อไปนี้ ๓.๑ ปัญหาของชุมชนนี้คืออะไร ๓.๒ การสูบบุหรี่ก่อให้เกิดปัญหาที่ตามมาอย่างไรบ้าง	๓. นักเรียนตอบคำถามตามแนวคำตอบต่อไปนี้ ๓.๑ ปัญหาของชุมชน คือ การสูบบุหรี่ในพื้นที่สาธารณะ ทำให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพของคนในชุมชน ทั้งผู้สูบบุหรี่และผู้ที่ได้รับควันบุหรี่ ๓.๒ การสูบบุหรี่ทำให้เกิดปัญหาสุขภาพ เช่น โรคทางเดินหายใจ และโรคหัวใจ รวมถึงเป็น			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๐ เรื่อง สะท้อนคิด (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	๓.๓ คนในชุมชนมีกระบวนการแก้ไขปัญหาอย่างไรบ้าง ๓.๔ ผลที่เกิดจากการแก้ไขปัญหาเป็นอย่างไรบ้าง	อันตรายต่อผู้ที่อยู่ใกล้เคียง อีกทั้งยังทำให้สิ่งแวดล้อมสกปรกจากก้นบุหรี่ ๓.๓ คนในชุมชนร่วมกันรณรงค์ให้หยุดสูบบุหรี่ โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับอันตรายของบุหรี่ และจัดตั้งพื้นที่ปลอดบุหรี่ โดยขอความร่วมมือจากผู้สูบบุหรี่ ๓.๔ ผลที่เกิดขึ้นคือคนในชุมชนมีสุขภาพดีขึ้น มีอากาศบริสุทธิ์มากขึ้น และพื้นที่ในชุมชนสะอาดกว่าเดิม นอกจากนี้ยังลดจำนวนผู้สูบบุหรี่ในชุมชนได้			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม “มองดูรอบกาย” โดยดำเนินการดังนี้	๑. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม “มองดูรอบกาย” โดยดำเนินการดังนี้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๐ เรื่อง สะท้อนคิด (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๑ ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน โดยครูแจกกระดาษบรู๊ฟให้นักเรียนคนละ ๑ แผ่น ๑.๒ ครูกำหนดประเด็นให้นักเรียนสำรวจปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียนของเรา ที่นักเรียนเห็นว่าเป็นประเด็นที่ควรพัฒนา หรือนักเรียนคิดว่าส่งผลกระทบต่อนักเรียนมากที่สุดมาเพียง ๑ ประเด็น ๑.๓ ครูให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์แนวทางที่เป็นไปได้เพื่อให้ปัญหาเหล่านั้นลดลง หรือจะพัฒนาประเด็นเหล่านั้น ๒. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเตรียมนำเสนอประเด็นของตนในคาบต่อไป	๑.๑ นักเรียนแบ่งออกเป็นกลุ่มละ ๕ คน โดยนักเรียนรับกระดาษบรู๊ฟคนละ ๑ แผ่น ๑.๒ นักเรียนสำรวจปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียนของเราจากที่ครูกำหนดประเด็นให้ โดยที่นักเรียนเห็นว่าเป็นประเด็นที่ควรพัฒนา หรือนักเรียนคิดว่าส่งผลกระทบต่อนักเรียนมากที่สุดมาเพียง ๑ ประเด็น ๑.๓ นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์แนวทางที่เป็นไปได้เพื่อให้ปัญหาเหล่านั้นลดลง หรือจะพัฒนาประเด็นเหล่านั้น ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มเตรียมนำเสนอประเด็นของตนในคาบต่อไป			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๐ เรื่อง สะท้อนคิด (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมสรุปการเรียนรู้โดยใช้แนวคำถาม ดังนี้ ๑.๑ หากไม่มีการปฏิบัติตามกฎหมายของสังคม สังคมจะเป็นอย่างไร ๑.๒ เราปฏิบัติตามปฏิบัติตามกฎระเบียบในชุมชน ไปเพื่ออะไร	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้ โดยใช้แนวคำตอบดังนี้ ๑.๑ สังคมจะเกิดความวุ่นวายและไม่เป็นระเบียบ คนอาจทำสิ่งที่ผิดกฎหมายได้โดยไม่ต้องกลัวการลงโทษ ซึ่งจะทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยในสังคม และอาจนำไปสู่ความขัดแย้งหรือความรุนแรง ๑.๒ การปฏิบัติตามกฎระเบียบในชุมชนช่วยให้ชุมชนมีความสงบเรียบร้อยและปลอดภัย ช่วยสร้างความเข้าใจและความร่วมมือระหว่างสมาชิกในชุมชน			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง สะท้อนคิด (๑)

๒) กิจกรรม “มองดูรอบกาย”

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) กิจกรรม “มองดูรอบกาย”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกความสำคัญของการปฏิบัติตามกฎหมายของสังคม **ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)** - วิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาในชุมชน โดยใช้กระบวนการกำหนดกติกาชุมชนได้ **คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - บอกความจำเป็นที่สมาชิกทุกคนต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชน **สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)** - วิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาในชุมชน โดยใช้กระบวนการกำหนดกติกาชุมชนได้ โดยบอกความจำเป็นที่สมาชิกทุกคนต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชน (๑.๑.๑ ,๑.๑.๒ ,๑.๔.๑ ,๒.๒.๓ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)	ตรวจกิจกรรม “มองดูรอบกาย”	กิจกรรม “มองดูรอบกาย”	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง สะท้อนคิด (๑)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
วิเคราะห์แนวทางที่เป็นไปได้เพื่อให้ปัญหาเหล่านั้นลดลง หรือจะพัฒนาประเด็นเหล่านั้น	วิเคราะห์แนวทางที่เป็นไปได้เพื่อให้ปัญหาเหล่านั้นลดลง หรือจะพัฒนาประเด็นเหล่านั้นได้ถูกต้อง และมีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	วิเคราะห์แนวทางที่เป็นไปได้เพื่อให้ปัญหาเหล่านั้นลดลง หรือจะพัฒนาประเด็นเหล่านั้น ได้ถูกต้อง แต่การขยายความยังไม่ละเอียดมากนัก	วิเคราะห์แนวทางที่เป็นไปได้เพื่อให้ปัญหาเหล่านั้นลดลง หรือจะพัฒนาประเด็นเหล่านั้น ได้ถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง แต่การขยายความไม่ค่อยตรงประเด็น

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๓ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม			ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ เรื่อง สะท้อนคิด (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ **เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ**

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ **รายวิชา สังคมศึกษา ๓** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ**

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ ชั่วโมง**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวชี้วัด ม.๒/๑ อธิบายกระบวนการในการตรากฎหมาย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

แนวทางในการแก้ปัญหาหรือการพัฒนาต้องเริ่มจากการยอมรับปัญหา วิเคราะห์ขอบเขต หาทางเลือกในการแก้ไข ดำเนินการตามแผน และติดตามผลเพื่อปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชน ให้เกิดระเบียบวินัย ลดความขัดแย้ง และส่งเสริมความสงบสุขในการอยู่ร่วมกัน

๓. สาระการเรียนรู้

แนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือต้องการพัฒนา

๑. การยอมรับถึงปัญหา โดยสิ่งสำคัญอันดับแรกในการจะแก้ปัญหาให้ได้ผลนั้น คือ “การยอมรับว่าปัญหาว่าเป็นปัญหา”

๒. กำจัดขอบเขตของปัญหา คือ การหาให้เจอว่าปัญหานั้นคืออะไร มีมากน้อยขนาดไหน เป็นปัญหาเล็ก ปัญหาใหญ่ เกิดบ่อยหรือนานๆเกิดที

๓. กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหา โดยการมองหาทางออก วิธีที่จะใช้ในการแก้ปัญหามีหลากหลาย บางวิธีแก้ระยะสั้น บางวิธีเป็นการแก้ระยะยาว

๔. การลงมือทำตามแผน โดยลงมือทำตามแผนที่วางไว้ เพราะการลงมือทำ ย่อมทำให้เราเรียนรู้และเข้าใจว่าสิ่งที่คิด สิ่งที่วางแผนมานั้นสามารถนำไปแก้ไขปัญหาได้จริงหรือไม่

๕. การติดตามผลตอบรับและผลลัพธ์ที่ได้จากการแก้ไขปัญหาเป็นเรื่องสำคัญ บางปัญหามีผลกระทบจากวิธีการแก้ มีปัญหาบานปลาย มีปัญหาข้างเคียง เพื่อหาทางเลือกอื่นๆในการแก้ปัญหาได้ตรงจุด

การปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชนช่วยสร้างระเบียบวินัย ลดความขัดแย้ง และทำให้การอยู่ร่วมกันเป็นไปอย่างสงบสุข

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือต้องการพัฒนาได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ร่วมกันสืบค้น แสวงหาแนวทางที่จะเป็นไปได้ในการกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาในชุมชนได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- บอกความจำเป็นที่สมาชิกทุกคนต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชน

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ร่วมกันสืบค้น แสวงหาแนวทางที่จะเป็นไปได้ในการกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาในชุมชนได้ โดยบอกความจำเป็นที่สมาชิกทุกคนต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชน (๑.๑.๑ ,๑.๑.๒ ,๑.๔.๑ ,๒.๒.๓ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. มีวินัย

๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ เรื่อง สะท้อนคิด (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ร่วมกันสืบค้น แสวงหาแนวทางที่จะเป็นไปได้ในการกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาในชุมชนได้ โดยบอกความจำเป็นที่สมาชิกทุกคนต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชน (๑.๑.๑ ,๑.๑.๒ ,๑.๔.๑ ,๒.๒.๓ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖) **ด้านความรู้** บอกแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือต้องการพัฒนาได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูกล่าวทบทวนเรื่องที่เราได้เรียนในคาบที่แล้วเกี่ยวกับการวิเคราะห์เพื่อกำหนดประเด็นปัญหาหรือสิ่งที่นักเรียนต้องการในการพัฒนาในโรงเรียน ๑ ประเด็นว่ามีประเด็นอะไรบ้าง ๒. ครูนำนักเรียนเข้าสู่บทเรียน โดยกล่าวว่า “ในวันนี้เราจะได้นำประเด็นปัญหาหรือสิ่งที่ต้องการพัฒนาที่เราได้กำหนดประเด็นและแนวทางในการดำเนินการไว้คร่าว ๆ ในคาบที่แล้วมาร่วมพิจารณากันต่อ ว่าในพื้นที่อื่น ๆ มีการดำเนินการอย่างไรจึงประสบความสำเร็จเพื่อนำมาปรับปรุงใช้ในบริบทของโรงเรียนของเรา”	๑. นักเรียนทบทวนเรื่องที่เราได้เรียนในคาบที่แล้วเกี่ยวกับการวิเคราะห์เพื่อกำหนดประเด็นปัญหาหรือสิ่งที่นักเรียนต้องการในการพัฒนาในโรงเรียน ๑ ประเด็นว่ามีประเด็นอะไรบ้าง ๒. นักเรียนรับฟังครูนำเข้าสู่บทเรียน	สื่อ PowerPoint เรื่อง สะท้อนคิด (๒)	กิจกรรม “สืบค้นแนวทางที่ใช่”	๑. ตรวจกิจกรรม “สืบค้นแนวทางที่ใช่” / กิจกรรม “สืบค้นแนวทางที่ใช่” ๒. สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน / แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์ต่อไปนี้ “ไอเดียแจ๋ว! ชุมชนต้นแบบ แก้ปัญหายาเสพติดรูปแบบใหม่”	๑. นักเรียนชมวีดิทัศน์ต่อไปนี้“ไอเดียแจ๋ว! ชุมชนต้นแบบ แก้ปัญหายาเสพติดรูปแบบใหม่”			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ เรื่อง สะท้อนคิด (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านทักษะกระบวนการ ร่วมกันสืบค้น แสวงหาแนวทางที่จะเป็นไปได้ในการกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาในชุมชนได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** บอกความจำเป็นที่สมาชิกทุกคนต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชน **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และ	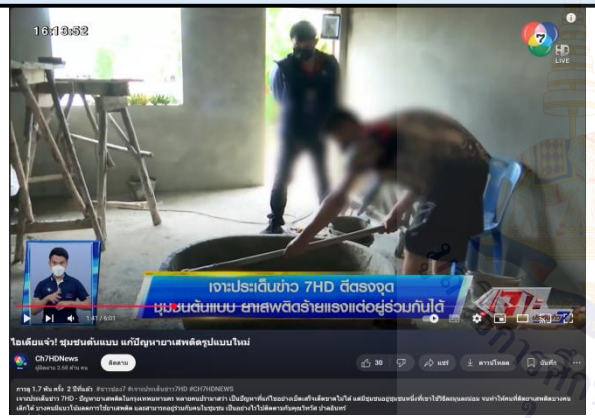 (https://youtu.be/๒aTopHESv๘A?si=๘๖zaxhqlaxUrcOuM) และให้นักเรียนตอบคำถามดังนี้ ๑.๑ จากวีดิทัศน์ดังกล่าวชุมชนนี้มีปัญหาอะไรและต้นเหตุของปัญหาเกิดจากอะไร	๑.๑ ชุมชนนี้มีปัญหายาเสพติด ซึ่งต้นเหตุของปัญหาน่าจะมาจากสภาพแวดล้อมและปัจจัยทางสังคม เช่น การขาดโอกาสในการศึกษาและการงานที่ดี การเข้าไม่ถึงข้อมูลเกี่ยวกับภัยของยาเสพติด และการขาดการดูแลจากครอบครัวหรือผู้ใหญ่ในชุมชน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ เรื่อง สะท้อนคิด (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	๑.๒ ชุมชนมีวิธีการในการแก้ไขปัญหานี้อย่างไร	๑.๒ ชุมชนใช้แนวทางการร่วมมือกันของทุกฝ่ายในชุมชน เช่น การสร้างกิจกรรมทางสังคมเพื่อให้คนในชุมชนมีส่วนร่วม มีการให้ความรู้เกี่ยวกับภัยของยาเสพติดแก่เด็กและเยาวชน การสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย และการสนับสนุนคนที่เคยใช้ยาเสพติดให้มีโอกาสในการฟื้นฟูและกลับมาสู่สังคมได้			
	๑.๓ ชุมชนมีหลักการคิดในการแก้ปัญหานี้อย่างไรบ้าง	๑.๓ หลักการคิดของชุมชนในการแก้ปัญหานี้ คือ การให้ความสำคัญกับการสร้างความร่วมมือและความเข้มแข็งในชุมชน โดยมีการสนับสนุนและให้โอกาสแก่สมาชิกในชุมชนเพื่อที่จะแก้ไขปัญหาได้อย่างยั่งยืน โดยไม่เพียงแค่การลงโทษหรือการควบคุม			
	๑.๔ หากปัญหานี้ไม่ได้รับการแก้ไข นักเรียนคิดว่าจะส่งผลกระทบอย่างไรต่อคนในชุมชนบ้าง	๑.๔ หากปัญหานี้ไม่ได้รับการแก้ไข จะส่งผลกระทบให้จำนวนผู้ใช้ยาเสพติดเพิ่มขึ้น ทำให้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ เรื่อง สะท้อนคิด (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
		เกิดปัญหาความรุนแรงในครอบครัวและชุมชน การสูญเสียโอกาสในการพัฒนาชีวิตของเยาวชน และการสร้างบรรยากาศที่ไม่ปลอดภัยในชุมชน			
	๑.๕ ทำไมชุมชนนี้จึงไม่ใช้แนวทางในการแก้ไขปัญหาแบบที่ภาครัฐดำเนินการอยู่แล้ว	๑.๕ เพราะว่าแนวทางดังกล่าวอาจไม่เหมาะสมหรือไม่ได้ผลในบริบทของชุมชนตนเอง ซึ่งอาจเน้นการแก้ไขแบบเป็นระบบหรือมาตรการที่เฉพาะเจาะจงต่อความต้องการและลักษณะเฉพาะของชุมชนมากกว่า			
	๒. ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันในประเด็นเกี่ยวกับ แนวทางในการแก้ไขปัญหากับการปรับให้เข้ากับบริบทของชุมชน	๒. นักเรียนอภิปรายร่วมกันในประเด็นเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขปัญหากับการปรับให้เข้ากับบริบทของชุมชน			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนดำเนินการนำประเด็นปัญหาหรือสิ่ง	๑. นักเรียนดำเนินการนำประเด็นปัญหาหรือสิ่งที่			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ เรื่อง สะท้อนคิด (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ที่ต้องการพัฒนา พร้อมกับแนวทางที่ได้คิดไว้คร่าว ๆ จากคาบที่แล้วมาร่วมกันพิจารณา ๒. ครูให้นักเรียนภายในกลุ่มร่วมกันสืบค้นว่าในพื้นที่ชุมชนอื่น หรือในต่างประเทศมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือต้องการพัฒนาในประเด็นเดียวกันหรือประเด็นคล้ายกันอย่างไรบ้าง และผลเป็นอย่างไร ๓. นักเรียนร่วมกันพิจารณาแนวทางที่เหมาะที่จะนำมาปรับใช้ในบริบทของโรงเรียนของนักเรียน ๔. ครูให้นักเรียนนำเสนอบริเวณกลุ่มของตนเอง โดยหลังนำเสนอเสร็จแต่ละกลุ่ม ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนในห้องคนอื่นได้ให้ข้อเสนอแนะหรือแสดงความคิดเห็นด้วย	ต้องการพัฒนา พร้อมกับแนวทางที่ได้คิดไว้คร่าว ๆ จากคาบที่แล้วมาร่วมกันพิจารณา ๒. นักเรียนภายในกลุ่มร่วมกันสืบค้นว่าในพื้นที่ชุมชนอื่น หรือในต่างประเทศมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือต้องการพัฒนาในประเด็นเดียวกันหรือประเด็นคล้ายกันอย่างไรบ้าง และผลเป็นอย่างไร ๓. นักเรียนร่วมกันพิจารณาแนวทางที่เหมาะที่จะนำมาปรับใช้ในบริบทของโรงเรียนตนเอง ๔. นักเรียนนำเสนอบริเวณกลุ่มของตนเอง โดยหลังนำเสนอเสร็จแต่ละกลุ่ม ให้นักเรียนในห้องคนอื่นได้ให้ข้อเสนอแนะหรือแสดงความคิดเห็นด้วย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ เรื่อง สะท้อนคิด (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๕. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็น ๕.๑ ทำไมแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่สำเร็จในพื้นที่อื่น เมื่อนำมาใช้ในอีกพื้นที่หนึ่งบ้างครั้งจะไม่ค่อยประสบความสำเร็จ ๕.๒ ในการแก้ไขปัญหา หรือพัฒนาในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง จึงจำเป็นต้องการอาศัยความร่วมมือจากทุกคน	๕. นักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็น ๕.๑ สภาพแวดล้อมและบริบทที่แตกต่างกัน: ปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่มักมีความเฉพาะเจาะจง เช่น สังคม วัฒนธรรม หรือความต้องการของคนในพื้นที่ ซึ่งทำให้แนวทางที่ใช้ในที่หนึ่งอาจไม่ได้ผลในที่อื่น หากไม่คำนึงถึงบริบทของพื้นที่นั้น ๆ ๕.๒ เพราะการร่วมมือจากทุกคนช่วยเสริมสร้างความเข้าใจร่วมกัน ใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้เกิดการสนับสนุนและการกระทำที่ยั่งยืน			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมสรุปการเรียนรู้โดยใช้แนวคำถาม ดังนี้ ๑.๑ แนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือต้องการ	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้ โดยใช้แนวคำตอบดังนี้ ๑.๑ แนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือต้องการพัฒนา ดังนี้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ เรื่อง สะท้อนคิด (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	พัฒนาเป็นอย่างไร	• การยอมรับถึงปัญหา โดยสิ่งสำคัญอันดับแรกในการจะแก้ปัญหาให้ได้ผลนั้น คือ “การยอมรับว่าปัญหาว่าเป็นปัญหา” • กำจัดขอบเขตของปัญหา คือ การหาให้เจอว่าปัญหานั้นคืออะไร มีมากน้อยขนาดไหน เป็นปัญหาเล็ก ปัญหาใหญ่ เกิดบ่อยหรือนานๆ เกิดที • กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหา โดยการมองหาทางออก วิธีที่จะใช้ในการแก้ปัญหามีหลากหลาย บางวิธีแก้ระยะสั้น บางวิธีเป็นการแก้ระยะยาว • การลงมือทำตามแผน โดยลงมือทำตามแผนที่วางไว้ เพราะการลงมือทำ ย่อมทำให้เราเรียนรู้และเข้าใจว่าสิ่งที่คิด สิ่งที่วางแผนมานั้นสามารถนำไปแก้ไขปัญหาได้จริงหรือไม่ • การติดตามผลตอบรับและผลลัพธ์ที่ได้จากการแก้ไขปัญหาเป็นเรื่องสำคัญ บางปัญหามี			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ เรื่อง สะท้อนคิด (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๒ เราจะแสวงหาแนวทางที่จะเป็นไปได้ในการกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาในชุมชนอย่างไรให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุด ๑.๓ ทำไมเราจึงจำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชน	ผลกระทบจากวิธีการแก้ มีปัญหาบานปลาย มีปัญหาข้างเคียง เพื่อหาทางเลือกอื่นๆในการแก้ปัญหาได้ตรงจุด ๑.๒ ปฏิบัติตามแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือต้องการพัฒนา เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุด ๑.๓ การปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชนช่วยสร้างระเบียบวินัย ลดความขัดแย้ง และทำให้การอยู่ร่วมกันเป็นไปอย่างสงบสุข			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง สะท้อนคิด (๒)

๒) กิจกรรม “สืบค้นแนวทางที่ใช่”

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) กิจกรรม “สืบค้นแนวทางที่ใช่”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือต้องการพัฒนาได้ **ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)** - ร่วมกันสืบค้น แสวงหาแนวทางที่จะเป็นไปได้ในการกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาในชุมชนได้ **คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - บอกความจำเป็นที่สมาชิกทุกคนต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชน **สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)** - ร่วมกันสืบค้น แสวงหาแนวทางที่จะเป็นไปได้ในการกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาในชุมชนได้ โดยบอกความจำเป็นที่สมาชิกทุกคนต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชน (๑.๑.๑ ,๑.๑.๒ ,๑.๔.๑ ,๒.๒.๓ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)	ตรวจกิจกรรม “สืบค้นแนวทางที่ใช่”	กิจกรรม “สืบค้นแนวทางที่ใช่”	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง สะท้อนคิด (๒)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
สืบค้นแสวงหาแนวทางที่เหมาะที่จะนำมาปรับใช้ในบริบทของโรงเรียนของนักเรียน	สืบค้นแสวงหาแนวทางที่เหมาะที่จะนำมาปรับใช้ในบริบทของโรงเรียนของนักเรียน ได้ถูกต้อง โดยมีการขยายความให้มีความเข้าใจได้ อย่างชัดเจน	สืบค้นแสวงหาแนวทางที่เหมาะที่จะนำมาปรับใช้ในบริบทของโรงเรียนของนักเรียน ได้ถูกต้อง หรือ ถูกต้องบางส่วน และมีการ อธิบายพอเข้าใจ แต่ยังไม่ละเอียดมากนัก	สืบค้นแสวงหาแนวทางที่เหมาะที่จะนำมาปรับใช้ในบริบทของโรงเรียนของนักเรียน ได้ไม่ถูกต้องหรือถูกต้องบางส่วน แต่การอธิบายยังไม่ค่อนเข้าใจ
นำเสนอแนวทางที่จะนำมาปรับใช้ในบริบทของโรงเรียนของนักเรียน	นำเสนอแนวทางที่จะนำมาปรับใช้ในบริบทของโรงเรียนของนักเรียน ได้อย่างเหมาะสม ครบถ้วน ชัดเจน และรับฟัง การนำเสนอได้อย่างตั้งใจ	นำเสนอแนวทางที่จะนำมาปรับใช้ในบริบทของโรงเรียนของนักเรียน ได้อย่างเหมาะสมครบถ้วน แต่ไม่ค่อยชัดเจน และ รับฟังการนำเสนอเล็กน้อย	นำเสนอแนวทางที่จะนำมาปรับใช้ในบริบทของโรงเรียนของนักเรียน ได้ไม่ครบถ้วน ขาด ความชัดเจน และไม่รับฟังการนำเสนอ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๓ - ๔ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๒ - ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม			ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น Soft Power ไทยสู่โลก

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ ชั่วโมง

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณี และวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม.๒/๑ อธิบายความคล้ายคลึงและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชีย เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจอันดีระหว่างกัน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

Soft Power คือ ความสามารถในการโน้มน้าวและสร้างความยอมรับจากผู้อื่น โดยไม่ใช้การบังคับ ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการนำเสนอของดีของประเทศ เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดี, ดึงดูดความสนใจจากต่างชาติ, และส่งเสริมการท่องเที่ยว ส่งผลให้เศรษฐกิจและสังคมเติบโตอย่างยั่งยืน

๓. สาระการเรียนรู้

Soft Power หมายถึง ความสามารถโน้มน้าวให้เต็มใจทำตามสิ่งที่ผู้ใช้อำนาจต้องการ ด้วยวิธีการละมุนละม่อมที่ชวนให้คล้อยตาม ไม่ใช่การบังคับขู่เข็ญ เช่น การใช้วัฒนธรรม, ค่านิยม, หรือแนวทางทางการทูตที่เป็นที่ชื่นชอบและยอมรับจากประเทศหรือบุคคลอื่น

การนำความคิดสร้างสรรค์ไปประยุกต์ใช้ในการนำเสนอของดีของประเทศช่วยเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับประเทศ, ดึงดูดความสนใจจากต่างชาติ, และส่งเสริมการท่องเที่ยวหรือการลงทุนจากภายนอก, ซึ่งทำให้เศรษฐกิจและสังคมของประเทศเติบโตและพัฒนาอย่างยั่งยืน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกความหมายของ Soft Power ได้ถูกต้อง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- จัดทำโปสเตอร์เพื่อนำเสนอ Soft Power ตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมายได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- บอกประโยชน์ที่เกิดจากการนำความคิดสร้างสรรค์ไปประยุกต์ใช้ในการนำเสนอของดีของประเทศได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

จัดทำโปสเตอร์เพื่อนำเสนอ Soft Power ตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมายได้ โดยบอกประโยชน์ที่เกิดจากการนำความคิดสร้างสรรค์ไปประยุกต์ใช้ในการนำเสนอของดีของประเทศได้ (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. มีวินัย

๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น Soft Power ไทยสู่โลก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน จัดทำโปสเตอร์เพื่อนำเสนอ Soft Power ตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมายได้ โดยบอกประโยชน์ที่เกิดจากการนำความคิดสร้างสรรค์ไปประยุกต์ใช้ในการนำเสนอของดีของประเทศได้ (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖) **ด้านความรู้** บอกความหมายของ Soft Power ได้ถูกต้อง	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูเปิดภาพกางเกงช้างให้นักเรียนชม และให้นักเรียนตอบคำถามตามแถวคำถามต่อไปนี้ (https://www.kingpower.com/th/product/mahanakhon-chang-long-pants-black-l-๘๓๕๘๐๓๓) ๑.๑ ภาพที่เห็นคืออะไร ๑.๒ กางเกงช้าง เป็นที่นิยมในคนกลุ่มใด	๑. นักเรียนชมภาพกางเกงช้าง และตอบคำถามตามแถวคำถามต่อไปนี้ ๑.๑กางเกงช้าง ๑.๒ กางเกงช้างเป็นที่นิยมในหมู่นักท่องเที่ยวต่างชาติที่มาเยือนประเทศไทย	สื่อ PowerPoint เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น Soft Power ไทยสู่โลก	กิจกรรม “โปรโมท Soft Power”	๑. ตรวจกิจกรรม “โปรโมท Soft Power” / กิจกรรม “โปรโมท Soft Power” ๒. สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน / แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น Soft Power ไทยสู่โลก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ด้านทักษะกระบวนการ จัดทำโปสเตอร์เพื่อนำเสนอ Soft Power ตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมายได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** บอกประโยชน์ที่เกิดจากการนำความคิดสร้างสรรค์ไปประยุกต์ใช้ในการนำเสนอของดีของประเทศได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์**	๑.๓ นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใด กางเกงช้างจึงเป็นที่นิยม ๒. ครูนำเข้าสู่บทเรียน โดยกล่าวว่า “ในคาบวันนี้เราจะมาสำรวจว่าประเทศไทยมี Soft Power อะไรบ้าง ซึ่งเป็นคำที่นักเรียนเคยได้ยินกันมา แท้ที่จริงแล้วความหมายคืออะไร และมีกี่ประเภท วันนี้พวกเราจะได้ช่วยทำภาระงานที่จะได้โปรโมทสินค้าที่เป็น Soft Power ของไทยด้วย”	๑.๓ กางเกงช้างเป็นที่นิยมเพราะมีลักษณะการออกแบบที่สะดวกสบายและมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ซึ่งสะท้อนถึงความเป็นเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมไทย ทำให้คนทั้งในประเทศและต่างชาติชื่นชอบในการเลือกใส่กางเกงช้างเป็นเครื่องแต่งกายที่มีความสบายและโดดเด่น ๒. นักเรียนรับฟังครูนำเข้าสู่บทเรียน			
	ขั้นสอน (๑๐ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมอภิปรายในประเด็นความหมาย ประเภท และตัวอย่าง Soft Power	๑. นักเรียนร่วมอภิปรายในประเด็นความหมาย ประเภท และตัวอย่าง Soft Power			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น Soft Power ไทยสู่โลก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	๒. ครูเปิดวีดิทัศน์เกี่ยวกับ ๕F Soft Power จำนวน ๕ วีดิทัศน์ ดังนี้ ๒.๑ วัฒนธรรมศิลปะป้องกันตัวของไทย (https://www.youtube.com/watch?v=iDmaiEEBmuM) ๒.๒ วัฒนธรรมละครและภาพยนตร์ไทย (https://www.youtube.com/watch?v=pSu๓VWC_๐Jc) ๒.๓ วัฒนธรรมเครื่องแต่งกายของไทย (https://www.youtube.com/watch?v=bgcUYk๔-fD๐) ๒.๔ วัฒนธรรมงานเทศกาลและประเพณีไทย (https://www.youtube.com/watch?v=ZJ๒jRkAglVE) ๒.๕ วัฒนธรรมการกินอาหารไทย (https://www.youtube.com/watch?v=Aq๔cVSn๓lsA)	๒. นักเรียนรับชมวีดิทัศน์เกี่ยวกับ ๕F Soft Power จำนวน ๕ วีดิทัศน์ ดังนี้ ๒.๑ วัฒนธรรมศิลปะป้องกันตัวของไทย (https://www.youtube.com/watch?v=iDmaiEEBmuM) ๒.๒ วัฒนธรรมละครและภาพยนตร์ไทย (https://www.youtube.com/watch?v=pSu๓VWC_๐Jc) ๒.๓ วัฒนธรรมเครื่องแต่งกายของไทย (https://www.youtube.com/watch?v=bgcUYk๔-fD๐) ๒.๔ วัฒนธรรมงานเทศกาลและประเพณีไทย (https://www.youtube.com/watch?v=ZJ๒jRkAglVE) ๒.๕ วัฒนธรรมการกินอาหารไทย (https://www.youtube.com/watch?v=Aq๔cVSn๓lsA)			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น Soft Power ไทยสู่โลก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม “โปรโมท Soft Power” โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น ๑๐ กลุ่ม โดยแบ่งแต่ละกลุ่มตาม ประเภท Soft Power ทั้งหมด ๕F โดย ประเภทละ ๒ กลุ่ม ประกอบด้วย ๑.๑ F-Food อาหาร ๑.๒ F-Film ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ๑.๓ F-Fashion การออกแบบแฟชั่นไทย ๑.๔ F-Fighting ศิลปะการป้องกันตัวแบบไทย ๑.๕ F-Festival เทศกาลประเพณีไทย ๒. ครูให้นักเรียนภายในกลุ่มร่วมกันออกแบบโปสเตอร์เพื่อโปรโมท เชิญชวน หรือขายสินค้าที่เกี่ยวกับ Soft Power ในประเภทนั้น ๆ โดยให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันหาสินค้า วัฒนธรรมตามประเด็นที่ได้รับมอบหมาย	๑. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม “โปรโมท Soft Power” โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น ๑๐ กลุ่ม โดยแบ่งแต่ละกลุ่มตาม ประเภท Soft Power ทั้งหมด ๕F โดย ประเภทละ ๒ กลุ่ม ประกอบด้วย ๑.๑ F-Food อาหาร ๑.๒ F-Film ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ๑.๓ F-Fashion การออกแบบแฟชั่นไทย ๑.๔ F-Fighting ศิลปะการป้องกันตัวแบบไทย ๑.๕ F-Festival เทศกาลประเพณีไทย ๒. นักเรียนภายในกลุ่มร่วมกันออกแบบโปสเตอร์เพื่อโปรโมท เชิญชวน หรือขายสินค้าที่เกี่ยวกับ Soft Power ในประเภทนั้น ๆ โดยในกลุ่มร่วมกันหาสินค้า วัฒนธรรมตามประเด็นที่ได้รับมอบหมาย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น Soft Power ไทยสู่โลก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๓. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน ๔. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็น “ความคิดสร้างสรรค์ ช่วยเพิ่มมูลค่าได้อย่างไร”	๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน ๔. นักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็น “ความคิดสร้างสรรค์ ช่วยเพิ่มมูลค่าได้อย่างไร”			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมสรุปการเรียนรู้โดยใช้แนวคำถาม ดังนี้ ๑.๑ Soft Power คืออะไร ๑.๒ มีสินค้า วัฒนธรรมใดที่นักเรียนคิดว่าเป็น	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้ โดยใช้แนวคำตอบดังนี้ ๑.๑ Soft Power หมายถึง ความสามารถโน้มน้าวให้เต็มใจทำตามสิ่งที่ผู้ใช้อำนาจต้องการ ด้วยวิธีการละมุนละม่อมที่ชวนให้คล้อยตาม ไม่ใช่การบังคับขู่เข็ญ เช่น การใช้วัฒนธรรม, ค่านิยม, หรือแนวทางทางการทูตที่เป็นที่ชื่นชอบและยอมรับจากประเทศหรือบุคคลอื่น ๑.๒ สินค้า: ผลิตภัณฑ์จากผ้าไหมไทย, ชาไทย, ข้าวหอมมะลิ, และเครื่องประดับหรือสินค้า			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น Soft Power ไทยสู่โลก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ตัวแทนของภาพประเทศไทยได้ดี ๑.๓ ประโยชน์ที่เกิดจากการนำความคิดสร้างสรรค์ไปประยุกต์ใช้ในการนำเสนอของดีของประเทศ	หัตถกรรมต่างๆ ที่แสดงถึงความละเอียดและความประณีตในงานฝีมือไทย วัฒนธรรม : การแสดงรำไทย, การร้องเพลงไทย, หรือการละเล่นดนตรีไทย, และอาหารไทย ๑.๓ การนำความคิดสร้างสรรค์ไปประยุกต์ใช้ในการนำเสนอของดีของประเทศช่วยเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับประเทศ, ดึงดูดความสนใจจากต่างชาติ, และส่งเสริมการท่องเที่ยวหรือการลงทุนจากภายนอก, ซึ่งทำให้เศรษฐกิจและสังคมของประเทศเติบโตและพัฒนาอย่างยั่งยืน			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น Soft Power ไทยสู่โลก

๒) กิจกรรม “โปรโมท Soft Power”

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) กิจกรรม “โปรโมท Soft Power”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกความหมายของ Soft Power ได้ถูกต้อง **ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)** - จัดทำโปสเตอร์เพื่อนำเสนอ Soft Power ตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมายได้ **คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - บอกประโยชน์ที่เกิดจากการนำความคิดสร้างสรรค์ไปประยุกต์ใช้ในการนำเสนอของดีของประเทศได้ **สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)** - จัดทำโปสเตอร์เพื่อนำเสนอ Soft Power ตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมายได้ โดยบอกประโยชน์ที่เกิดจากการนำความคิดสร้างสรรค์ไปประยุกต์ใช้ในการนำเสนอของดีของประเทศได้ (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)	ตรวจกิจกรรม “โปรโมท Soft Power”	กิจกรรม “โปรโมท Soft Power”	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น Soft Power ไทยสู่โลก

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ออกแบบโปสเตอร์เกี่ยวกับ Soft Power ตามประเภทที่ได้รับ	ออกแบบโปสเตอร์เกี่ยวกับ Soft Power ตามประเภทที่ได้รับได้ถูกต้อง และมีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	ออกแบบโปสเตอร์เกี่ยวกับ Soft Power ตามประเภทที่ได้รับ ได้ถูกต้อง แต่การขยายความยังไม่ละเอียดมากนัก	ออกแบบโปสเตอร์เกี่ยวกับ Soft Power ตามประเภทที่ได้รับได้ถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง แต่การขยายความไม่ค่อยตรงประเด็น
นำเสนอโปสเตอร์เกี่ยวกับ Soft Power ตามประเภทที่ได้รับ	นำเสนอโปสเตอร์เกี่ยวกับ Soft Power ตามประเภทที่ได้รับได้อย่างชัดเจน และมีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	นำเสนอโปสเตอร์เกี่ยวกับ Soft Power ตามประเภทที่ได้รับได้อย่างชัดเจน แต่การขยายความยังไม่ละเอียดมากนัก	นำเสนอโปสเตอร์เกี่ยวกับ Soft Power ตามประเภทที่ได้รับได้ไม่ครบถ้วน ขาดความชัดเจน และการขยายความไม่ค่อยตรงประเด็น

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๓ - ๔ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๒ - ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม			ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตกีฬาและนันทนาการ ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ เรื่อง กรณีศึกษาศูนย์ศิลปาชีพ บางไทร

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ
รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณี และวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม.๒/๔ อธิบายความคล้ายคลึงและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชีย เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจอันดีระหว่างกัน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพฯ ก่อตั้งในปี พ.ศ. ๒๕๑๙ ตามพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ เพื่อช่วยเหลือประชาชนในชนบทผ่านการส่งเสริมทักษะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เช่น การทอผ้าและการจักสาน สร้างรายได้และอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยให้เป็นที่รู้จักทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๓. สาระการเรียนรู้

มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพฯ ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๑๙ ตามพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อช่วยเหลือประชาชนในชนบทที่ประสบความยากลำบาก โดยพระองค์ทรงส่งเสริมให้ประชาชนใช้เวลาว่างจากการเกษตรมาฝึกฝนและพัฒนาทักษะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เช่น การทอผ้า การจักสาน และการทำเครื่องปั้นดินเผา เพื่อสร้างรายได้และสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น

มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพฯ ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย และฟื้นฟูให้เป็นที่รู้จักทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกประวัติความเป็นมาและแนวทางการดำเนินงานของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวงได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ระบุงานศิลปหัตถกรรมที่เป็นตัวแทนของภูมิภาคลงในแผนที่ได้ถูกต้อง

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- บอกคุณค่าของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวงที่มีต่อการพัฒนาประชาชนได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ระบุงานศิลปหัตถกรรมที่เป็นตัวแทนของภูมิภาคลงในแผนที่ได้ถูกต้อง โดยบอกคุณค่าของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวงที่มีต่อการพัฒนาประชาชนได้ (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒ ,๔.๒.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. มีวินัย

๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ เรื่อง กรณีศึกษาศูนย์ศิลปาชีพ บางไทร
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ระบุงานศิลปหัตถกรรมที่เป็นตัวแทนของภูมิภาคลงในแผนที่ได้ถูกต้อง โดยบอกคุณค่าของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวงที่มีต่อการพัฒนาประชาชนได้ (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒ ,๔.๒.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖) **ด้านความรู้** บอกประวัติความเป็นมาและแนวทางการดำเนินงาน	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนชมฟังเพลง “ศิลปาชีพ” โดยครูแจกเนื้อเพลงให้นักเรียนด้วย ต่อจากนั้นตอบคำถามดังต่อไปนี้ (https://youtu.be/Pq๕JX๐๓yjXc?si=slhlq__lROGeauOh) ๑.๑ เพลงนี้เกี่ยวกับอะไร	๑. นักเรียนชมฟังเพลง “ศิลปาชีพ” โดยรับเนื้อเพลงที่ครูแจก ต่อจากนั้นตอบคำถามดังต่อไปนี้ ๑.๑ การส่งเสริมและเชิดชูงานศิลปาชีพไทยที่สะท้อนถึงวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นของคนไทย	สื่อ PowerPoint เรื่อง กรณีศึกษาศูนย์ศิลปาชีพ บางไทร	กิจกรรม “หาบ้านให้ฉันหน่อย”	๑. ตรวจกิจกรรม “หาบ้านให้ฉันหน่อย” / กิจกรรม “หาบ้านให้ฉันหน่อย” ๒. สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน / แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ เรื่อง กรณีศึกษาศูนย์ศิลปาชีพ บางไทร
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวงได้ **ด้านทักษะกระบวนการ** ระบุงานศิลปหัตถกรรมที่เป็นตัวแทนของภูมิภาคลงในแผนที่ได้ถูกต้อง **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** บอกคุณค่าของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราช	๑.๒ มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ ฯ เกี่ยวข้องกับบุคคลสำคัญท่านใด ๑.๓ มีผลิตภัณฑ์ใดบ้างที่ปรากฏในวีดิทัศน์ ๒. ครูนำเข้าสู่บทเรียน กล่าวว่า “มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เป็นอีกหนึ่งพระราชกรณียกิจที่สร้างคุณค่าให้แก่ประชาชนในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ สร้างมูลค่าให้กับสิ่งที่อยู่ในชุมชนและท้องถิ่น อันเป็นสิ่งที่จะช่วยยกระดับชีวิตของผู้คน ซึ่งวันนี้เราจะได้เรียนเกี่ยวกับมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ ฯ”	๑.๒ มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพฯ เกี่ยวข้องกับสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ที่ทรงริเริ่มและส่งเสริมงานศิลปาชีพเพื่ออนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ๑.๓ ผลิตภัณฑ์ที่ปรากฏในวีดิทัศน์ ได้แก่ ผ้าไหมไทย ผ้าทอมือ งานปั้นดินเผา งานจักสาน และผลิตภัณฑ์หัตถกรรมอื่น ๆ ๒. นักเรียนรับฟังครูนำเข้าสู่บทเรียน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ เรื่อง กรณีศึกษาศูนย์ศิลปาชีพ บางไทร
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ชนนีพันปีหลวงที่มีต่อการพัฒนาประชาชนได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	**ขั้นสอน (๑๐ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์ เรื่อง “กำเนิดศิลปาชีพ” (https://youtu.be/lj๖_J๖sVeGQ?si=X๐ZiQJtFDb๒-FFUt) (๕.๓๑ นาที) ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเรื่อง ประวัติความเป็นมา แนวทางการดำเนินการ และผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมของการจัดตั้งมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง	๑. นักเรียนรับชมวีดิทัศน์ เรื่อง “กำเนิดศิลปาชีพ” ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเรื่อง ประวัติความเป็นมา แนวทางการดำเนินการ และผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมของการจัดตั้งมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ เรื่อง กรณีศึกษาศูนย์ศิลปาชีพ บางไทร
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน เพื่อปฏิบัติกิจกรรม “หาบ้านให้ฉันหน่อย” โดยดำเนินการดังนี้ ๑.๑ ครูแจกแผนที่ประเทศไทยซึ่งได้พิมพ์เป็นโปสเตอร์ในลักษณะ A๔ ๒x๒ แผ่น ๑.๒ ครูแสดง QR Code งานศิลปหัตถกรรม ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์จากมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง จากฐานข้อมูลแผนที่งานศิลปหัตถกรรม(https://archive.sacit.or.th/maps) ซึ่งนักเรียนสามารถร่วมกันสำรวจงานศิลปหัตถกรรมในภูมิภาคต่าง ๆ ได้ ๑.๓ ครูให้นักเรียนภายในกลุ่มร่วมกันพิจารณาเลือกงานศิลปหัตถกรรมที่นักเรียนเห็นว่ามีความโดดเด่นในภูมิภาคต่าง ๆ ภูมิภาคละ ๒ งาน	๑. นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่มละ ๕ คน เพื่อปฏิบัติกิจกรรม “หาบ้านให้ฉันหน่อย” ดังนี้ ๑.๑ นักเรียนรับแผนที่ประเทศไทยที่ครูแจกซึ่งได้พิมพ์เป็นโปสเตอร์ในลักษณะ A๔ ๒x๒ แผ่น ๑.๒ นักเรียนร่วมกันสำรวจงานศิลปหัตถกรรมในภูมิภาคต่าง ๆ ได้ จาก QR Code ที่ครูแสดง เกี่ยวกับงานศิลปหัตถกรรม ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์จากมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง จากฐานข้อมูลแผนที่งานศิลปหัตถกรรม (https://archive.sacit.or.th/maps) ๑.๓ นักเรียนภายในกลุ่มร่วมกันพิจารณาเลือกงานศิลปหัตถกรรมที่เห็นว่ามีความโดดเด่นในภูมิภาคต่าง ๆ ภูมิภาคละ ๒ งานศิลปหัตถกรรม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ เรื่อง กรณีศึกษาศูนย์ศิลปาชีพ บางไทร
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ศิลปหัตถกรรม ประกอบด้วย ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และภาคใต้ ๑.๔ ให้นักเรียนระบุแหล่งของงานศิลปหัตถกรรมลงในแผนที่ให้ถูกต้อง โดยให้ลากเส้นเชื่อมระหว่างที่ตั้งจังหวัดของแหล่งงานศิลปหัตถกรรมกับรูปภาพของงานศิลปหัตถกรรมที่นักเรียนได้วาดไว้ข้าง ๆ ในแผนที่ ๑.๕ ครูให้นักเรียนร่วมกันนำเสนอผลงานบริเวณกลุ่มของตนเอง ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายคุณค่าของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวงที่มีต่อประเทศไทย	ประกอบด้วย ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และภาคใต้ ๑.๔ นักเรียนระบุแหล่งของงานศิลปหัตถกรรมลงในแผนที่ โดยให้ลากเส้นเชื่อมระหว่างที่ตั้งจังหวัดของแหล่งงานศิลปหัตถกรรมกับรูปภาพของงานศิลปหัตถกรรมที่นักเรียนได้วาดไว้ข้าง ๆ ในแผนที่ ๑.๕ นักเรียนร่วมกันนำเสนอผลงานบริเวณกลุ่มของตนเอง ๒. นักเรียนร่วมกันอภิปรายคุณค่าของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวงที่มีต่อประเทศไทย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ เรื่อง กรณีศึกษาศูนย์ศิลปาชีพ บางไทร
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมสรุปการเรียนรู้โดยใช้แนวคำถาม ดังนี้ ๑.๑ มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง มีประวัติความเป็นมาและแนวทางการดำเนินงานอย่างไร ๑.๒ เหตุใดจึงควรสนับสนุนมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพฯ	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้ โดยใช้แนวคำตอบดังนี้ ๑.๑ มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ ก่อตั้งขึ้นเพื่อฟื้นฟูศิลปหัตถกรรมไทยและช่วยเหลือประชาชนที่ยากจน โดยสอนทักษะงานฝีมือ เช่น การทอผ้าและจักสาน พร้อมส่งเสริมการใช้วัสดุพื้นบ้านและสร้างตลาด เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสืบสานวัฒนธรรมไทยให้อยู่คู่สังคมต่อไป ๑.๒ เพราะ ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย และฟื้นฟูให้เป็นที่รู้จักทั้งในประเทศและต่างประเทศ			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง กรณีศึกษาศูนย์ศิลปาชีพ บางไทร

๒) กิจกรรม “หาบ้านให้ฉันหน่อย”

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) กิจกรรม “หาบ้านให้ฉันหน่อย”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกประวัติความเป็นมาและแนวทางการดำเนินงานของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวงได้	ตรวจกิจกรรม “หาบ้านให้ฉันหน่อย”	กิจกรรม “หาบ้านให้ฉันหน่อย”	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ระบุงานศิลปหัตถกรรมที่เป็นตัวแทนของภูมิภาคลงในแผนที่ได้ถูกต้อง			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกคุณค่าของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวงที่มีต่อการพัฒนาประชาชนได้			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) - ระบุงานศิลปหัตถกรรมที่เป็นตัวแทนของภูมิภาคลงในแผนที่ได้ถูกต้อง โดยบอกคุณค่าของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวงที่มีต่อการพัฒนาประชาชนได้ (๑.๑.๑ ,๑.๔.๑ ,๒.๑.๒ ,๔.๒.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง กรณีศึกษาศูนย์ศิลปาชีพ บางไทร

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ระบุแหล่งของงานศิลปะหัตถกรรมลงในแผนที่	ระบุแหล่งของงานศิลปะหัตถกรรมลงในแผนที่ ได้ถูกต้อง และมีการขยายความให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	ระบุแหล่งของงานศิลปะหัตถกรรมลงในแผนที่ ได้ถูกต้อง แต่การขยายความยังไม่ละเอียดมากนัก	ระบุแหล่งของงานศิลปะหัตถกรรมลงในแผนที่ ได้ถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง แต่การขยายความไม่ค่อยตรงประเด็น
นำเสนอที่ตั้งจังหวัดของแหล่งงานศิลปหัตถกรรมกับรูปภาพ	นำเสนอที่ตั้งจังหวัดของแหล่งงานศิลปหัตถกรรมกับรูปภาพ ได้อย่างชัดเจน และมีการขยายความให้มีความเข้าใจ	นำเสนอที่ตั้งจังหวัดของแหล่งงานศิลปหัตถกรรมกับรูปภาพ ได้อย่างชัดเจน แต่การขยายความยังไม่ละเอียดมากนัก	นำเสนอที่ตั้งจังหวัดของแหล่งงานศิลปหัตถกรรมกับรูปภาพ ได้ไม่ครบถ้วน ขาดความชัดเจน และการขยายความไม่ค่อยตรงประเด็น

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๓ - ๔ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๒ - ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม			ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ
รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ ชั่วโมง

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณี และวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม.๒/๔ อธิบายความคล้ายคลึงและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชีย เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจอันดีระหว่างกัน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย หมายถึง ความรู้ ความสามารถ หรือแนวปฏิบัติที่สะสมจากประสบการณ์ การเรียนรู้ และการปรับตัวในชีวิตของชุมชนท้องถิ่น โดยถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น พร้อมปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงของสังคม เช่น การใช้สมุนไพรพื้นบ้าน การสร้างงานหัตถกรรม และการเกษตรที่สอดคล้องกับธรรมชาติ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการอนุรักษ์วัฒนธรรม สร้างรายได้ และส่งต่อความรู้ให้คนรุ่นใหม่ ซึ่งช่วยให้ชุมชนและสังคมพัฒนาอย่างยั่งยืนในระยะยาว

๓. สาระการเรียนรู้

ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย

ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (Local Wisdom) หมายถึง ความรู้ ความสามารถ หรือแนวปฏิบัติที่สะสมมาจากประสบการณ์ การเรียนรู้ และการปรับตัวในชีวิตของชาวบ้านในท้องถิ่น ซึ่งถูกถ่ายทอดจากบรรพบุรุษมาสู่รุ่นต่อรุ่น พร้อมกับการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและความเปลี่ยนแปลงของสังคม

ลักษณะสำคัญ

๑. สะสมจากประสบการณ์: เกิดจากการสังเกตและเรียนรู้ธรรมชาติ รวมถึงการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน
๒. เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรม: เชื่อมโยงกับความเชื่อ ศาสนา และประเพณีในชุมชน
๓. เป็นมรดกทางความรู้: ถ่ายทอดต่อกันจากครอบครัว สถาบันทางสังคม และชุมชน
๔. มีความสมดุลกับธรรมชาติ: ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างคนกับธรรมชาติและสภาพแวดล้อม

ตัวอย่างการใช้ภูมิปัญญา

- การทำเกษตรแบบพึ่งพาธรรมชาติ เช่น การทำนาในที่ราบลุ่ม
- การสร้างงานหัตถกรรม เช่น ผ้าไหม หรือการแกะสลักไม้
- การแพทย์พื้นบ้าน เช่น การใช้สมุนไพรในการรักษาโรค

ดังนั้นการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยมีความจำเป็นในช่วยรักษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชนผ่านการสร้างรายได้จากสินค้าและบริการท้องถิ่น อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติผ่านวิถีดั้งเดิม พัฒนา

นวัตกรรมที่ผสมผสานความรู้พื้นบ้านกับเทคโนโลยี รวมถึงสนับสนุนการศึกษาและการถ่ายทอดความรู้ให้คนรุ่นใหม่ ซึ่งทั้งหมดนี้ช่วยให้ชุมชนและสังคมพัฒนาอย่างยั่งยืนในระยะยาว

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ออกแบบผลิตภัณฑ์ของฝากจากคำขวัญประจำจังหวัดได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- บอกความจำเป็นของการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ออกแบบผลิตภัณฑ์ของฝากจากคำขวัญประจำจังหวัดได้ โดยบอกความจำเป็นของการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยได้ (๑.๓.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๔.๓.๗ ,๕.๑.๑ ,๕.๑.๔)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. มีวินัย

๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

สำนักวิทยบริการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ออกแบบผลิตภัณฑ์ของฝากจากคำขวัญประจำจังหวัดได้ โดยบอกความจำเป็นของการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยได้ (๑.๓.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๔.๓.๗ ,๕.๑.๑ ,๕.๑.๔) **ด้านความรู้** บอกความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย **ด้านทักษะกระบวนการ** ออกแบบผลิตภัณฑ์ของฝากจากคำขวัญประจำจังหวัด	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันชมวีดิทัศน์ เรื่อง “"บานอ" ภูมิปัญญาท้องถิ่น | สาระน่ารู้จากไทยศิลป์” 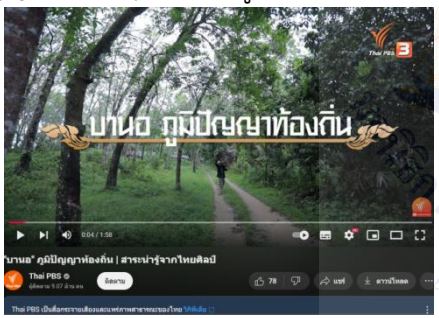 (https://www.youtube.com/watch?v=SlQGdkpDM-c) (๑.๕๘ นาที) ๒. ครูใช้แนวคำถามเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน โดยใช้แนวคำถามต่อไปนี้ ๒.๑ จากวีดิทัศน์ที่นักเรียนชมเกี่ยวข้องกับอะไร	๑. นักเรียนชมวีดิทัศน์ เรื่อง “"บานอ" ภูมิปัญญาท้องถิ่น | สาระน่ารู้จากไทยศิลป์” ๒. นักเรียนตอบคำถามเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน โดยใช้แนวการตอบคำถามต่อไปนี้ ๒.๑ กลองบานอเป็นเครื่องดนตรีที่ใช้ตีให้จังหวะ ซึ่งกระบวนการสร้างจะเป็นการทำมือทุกขั้นตอน	สื่อ PowerPoint เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๑)	กิจกรรม “ของขวัญถิ่นไทย”	๑. ตรวจกิจกรรม “ของขวัญถิ่นไทย” / กิจกรรม “ของขวัญถิ่นไทย” ๒. สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน / แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** บอกความจำเป็นของการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วม	๒.๒ นักเรียนคิดว่าองค์ความรู้ในการทำกลองบานอ เป็นองค์ความรู้ที่ถ่ายทอดกันมายาวนานหรือไม่ เพราะอะไร ๒.๓ นักเรียนคิดว่าในพื้นที่อื่น ๆ ในประเทศไทยมีการทำกลองหรือไม่ และเหมือนหรือแตกต่างจากที่นี่อย่างไรบ้าง	๒.๒ ในการทำกลองบานอเป็นองค์ความรู้ที่ถ่ายทอดกันมายาวนาน เพราะใช้วัสดุธรรมชาติและวิธีดั้งเดิม ซึ่งสะท้อนถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมชุมชน โดยความรู้นี้มักส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่นในครอบครัวหรือชุมชน เพื่อรักษาประเพณีและเอกลักษณ์ไทย ๒.๓ ในพื้นที่อื่น ๆ ของประเทศไทยมีการทำกลอง ที่มีทั้งความเหมือนและแตกต่างกัน ดังนี้ ๑. ความเหมือน • ใช้วัสดุธรรมชาติ เช่น หนังสัตว์และไม้ • มีขั้นตอนที่ต้องอาศัยฝีมือและภูมิปัญญาท้องถิ่น ๒. ความแตกต่าง • รูปแบบกลองแต่ละภาคมีรูปร่างและขนาดต่างกัน เช่น กลองยาวมีลำตัวที่ยาว ในขณะที่กลอง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
กิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	๒.๔ นักเรียนคิดว่าปัจจัยใดบ้างที่ทำให้ภูมิปัญญาในแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกัน ๓. ครูนำเข้าสู่บทเรียนว่า "การส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยให้เข้ากับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นเรื่องสำคัญ เพราะนอกจากจะช่วยสืบทอดวัฒนธรรมแล้ว ยังสามารถสร้างรายได้และความภาคภูมิใจให้กับคนในท้องถิ่นได้ วันนี้เราจะมาร่วมออกแบบของดีที่อยู่ในจังหวัดต่าง ๆ ผ่านกระบวนการคิดเพื่อเพิ่มมูลค่า"	มโหระทึกมีลักษณะกลมและใหญ่ • ในการใช้งานกลองยาวใช้ในงานรื่นเริง ส่วนกลองมโหระทึกมักใช้ในพิธีกรรม • วัฒนธรรลวดลายและการตกแต่งสะท้อนเอกลักษณ์ของแต่ละพื้นที่ ๒.๔ ปัจจัยที่ทำให้ภูมิปัญญาในแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกัน ได้แก่ สภาพภูมิประเทศและทรัพยากรธรรมชาติ ,วัฒนธรรมและประเพณี,สภาพอากาศ ,ความต้องการของชุมชน ๓. นักเรียนรับฟังครูนำเข้าสู่บทเรียน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ในหัวข้อต่อไปนี้ ๑.๑ ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น ๑.๒ ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น	๑. นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยตอบคำถามตามหัวข้อต่อไปนี้ ๑.๑ ความรู้ ความสามารถ หรือแนวปฏิบัติที่สะสมมาจากประสบการณ์ การเรียนรู้ และการปรับตัวในชีวิตของชาวบ้านในท้องถิ่น ซึ่งถูกถ่ายทอดจากบรรพบุรุษมาสู่รุ่นต่อรุ่น พร้อมกับการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและความเปลี่ยนแปลงของสังคม ๑.๒ ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น (ตาม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๑) ๑. สาขาเกษตรกรรม ๒. สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ๓. สาขาการแพทย์ไทย ๔. สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๓ ตัวอย่างภูมิปัญญาท้องถิ่น	๕. สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน ๖. สาขาสวัสดิการ ๗. สาขาศิลปกรรม ๘. สาขาการจัดการ ๙. สาขาภาษาและวรรณกรรม ๑๐. สาขาศาสนาและประเพณี ๑.๓ ตัวอย่างภูมิปัญญาท้องถิ่น สาขาเกษตรกรรม • การทำนาแบบขั้นบันไดในภาคเหนือ สาขาภาษาและวรรณกรรม • นิทานพื้นบ้าน เช่น ตำนานพญานาค • กลอนลำในภาคอีสาน สาขาศาสนาและประเพณี • การบวชป่าของชาวล้านนาเพื่ออนุรักษ์ธรรมชาติ สาขาศิลปกรรม • กลองบานอ จ.นราธิวาส			

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ในพระบรมราชูปถัมภ์ สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม “ของขวัญถิ่นไทย” โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละประมาณ ๕ คน จากนั้นครูให้แต่ละกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมตามลำดับดังนี้ ๑.๑ ให้นักเรียนในกลุ่มเลือกคำขวัญประจำจังหวัดที่นักเรียนสนใจมา ๑ จังหวัด ๑.๒ ให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันศึกษาคำขวัญประจำจังหวัดเหล่านั้น พร้อมเลือกของดีประจำจังหวัดที่ปรากฏในคำขวัญประจำจังหวัดนั้น ๑ อย่าง ๑.๓ ครูกำหนดสถานการณ์ให้นักเรียนเป็นตัวแทนประเทศไทยได้ไปเข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมที่ต่างประเทศ โดยนักเรียนจะต้องเตรียมของทรี่ระลึกจากประเทศไทยเพื่อนำไปแลกเปลี่ยนกับเพื่อนในประเทศต่าง ๆ ในงานเลี้ยงใน	๑. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม “ของขวัญถิ่นไทย” โดยให้แบ่งกลุ่มกลุ่มละประมาณ ๕ คน จากนั้นแต่ละกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมตามลำดับดังนี้ ๑.๑ นักเรียนในกลุ่มเลือกคำขวัญประจำจังหวัดที่นักเรียนสนใจมา ๑ จังหวัด ๑.๒ นักเรียนในกลุ่มร่วมกันศึกษาคำขวัญประจำจังหวัดเหล่านั้น พร้อมเลือกของดีประจำจังหวัดที่ปรากฏในคำขวัญประจำจังหวัด ๑ อย่าง ๑.๓ จากสถานการณ์ที่นักเรียนเป็นตัวแทนประเทศไทยได้ไปเข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมที่ต่างประเทศ โดยนักเรียนจะต้องเตรียมของทรี่ระลึกจากประเทศไทยเพื่อนำไปแลกเปลี่ยนกับเพื่อนในประเทศต่าง ๆ ในงานเลี้ยง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	คืนสุดท้ายก่อนเดินทางกลับ เพื่อให้เพื่อนจากต่างประเทศได้เกิดภาพจำในภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ดีงามของไทย ๑.๔ ครูให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันออกแบบของที่ระลึกจากของดีที่ปรากฏในคำขวัญประจำจังหวัดโดยวาดภาพเป็นเค้าโครงลงในกระดาษบรู๊ฟที่ครูแจกให้ กำหนดเวลาประมาณ ๒๐ นาที ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสะท้อนการปฏิบัติกิจกรรมโดยครูแจ้งนักเรียนว่า ในคาบต่อไปเราจะกลับมาทำงานชิ้นนี้กันต่อ	ในคืนสุดท้ายก่อนเดินทางกลับ เพื่อให้เพื่อนจากต่างประเทศได้เกิดภาพจำในภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ดีงามของไทย ๑.๔ นักเรียนในกลุ่มร่วมกันออกแบบของที่ระลึกจากของดีที่ปรากฏในคำขวัญประจำจังหวัดโดยวาดภาพเป็นเค้าโครงลงในกระดาษบรู๊ฟที่ครูแจกให้ ๒. นักเรียนร่วมกันสะท้อนการปฏิบัติกิจกรรม โดยในคาบต่อไปเราจะกลับมาทำงานชิ้นนี้กันต่อ			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูสรุปการเรียนรู้ โดยใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ ๑.๑ ภูมิปัญญาไทยในความหมายของนักเรียนมี	๑. นักเรียนตอบคำถามสรุปการเรียนการสอนดังนี้ ๑.๑ ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (Local Wisdom)			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ความหมายว่าอย่างไร ๑.๒ กลุ่มของนักเรียนมีแนวทางในการออกแบบของที่ระลึกอย่างไรบ้าง	หมายถึง ความรู้ ความสามารถ หรือแนวปฏิบัติที่สะสมมาจากประสบการณ์ การเรียนรู้ และการปรับตัวในชีวิตของชาวบ้านในท้องถิ่น ซึ่งถูกถ่ายทอดจากบรรพบุรุษมาสู่รุ่นต่อรุ่น พร้อมกับการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและความเปลี่ยนแปลงของสังคม ๑.๒แนวทางในการออกแบบของที่ระลึก ดังนี้ • เลือกจังหวัดและศึกษาคำขวัญประจำจังหวัด • เลือกของดีประจำจังหวัดจากคำขวัญ • ออกแบบของที่ระลึกให้สื่อถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น • ให้ความสำคัญกับการใช้งานและความสะดวกในการพกพา • บรรจุภัณฑ์ที่โดดเด่นส่ง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๓ นักเรียนคิดว่า สิ่งของที่เด่นในจังหวัดต่าง ๆ มีมากมาย เราจะมีวิธีการเพิ่มมูลค่าอย่างไรบ้าง	๑.๓ การเพิ่มมูลค่าให้สิ่งของ ดังนี้ • พัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้ทันสมัย • ส่งเสริมเรื่องราวและคุณค่า • ใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม • เพิ่มประโยชน์การใช้งาน • สร้างแบรนด์และช่องทางจำหน่าย • เพิ่มการรับรองคุณภาพและมาตรฐาน			

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๑)

๒) กิจกรรม “ของขวัญถิ่นไทย”

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) กิจกรรม “ของขวัญถิ่นไทย”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย **ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)** - ออกแบบผลิตภัณฑ์ของฝากจากคำขวัญประจำจังหวัดได้ **คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - บอกความจำเป็นของการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยได้ **สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)** **-** ออกแบบผลิตภัณฑ์ของฝากจากคำขวัญประจำจังหวัดได้ โดยบอกความจำเป็นของการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยได้ (๑.๓.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๔.๓.๗ ,๕.๑.๑ ,๕.๑.๔)	ตรวจกิจกรรม “ของขวัญถิ่นไทย”	กิจกรรม “ของขวัญถิ่นไทย”	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๑)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ออกแบบของที่ระลึกจากของดีที่ปรากฏในคำขวัญประจำจังหวัด โดยวาดภาพเป็นเค้าโครง	ออกแบบของที่ระลึกจากของดีที่ปรากฏในคำขวัญประจำจังหวัด โดยวาดภาพเป็นเค้าโครง ได้ถูกต้องตรงตามคำขวัญประจำจังหวัดที่ตนเลือก	ออกแบบของที่ระลึกจากของดีที่ปรากฏในคำขวัญประจำจังหวัด โดยวาดภาพเป็นเค้าโครง ได้ถูกต้องตรงตามคำขวัญประจำจังหวัดที่ตนเลือกเล็กน้อย	ออกแบบของที่ระลึกจากของดีที่ปรากฏในคำขวัญประจำจังหวัด โดยวาดภาพเป็นเค้าโครง ได้ไม่ถูกต้องตรงตามคำขวัญประจำจังหวัดที่ตนเลือก

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๓ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม			ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๕ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ
รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณี และวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม.๒/๔ อธิบายความคล้ายคลึงและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชีย เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจอันดีระหว่างกัน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ กระบวนการในส่งสมและถ่ายทอด ความรู้ ความสามารถ หรือแนวปฏิบัติที่สะสมจากประสบการณ์ การเรียนรู้ และการปรับตัวในชีวิตของชุมชนท้องถิ่น โดยถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น โดยแต่ละสังคมมีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงของสังคม

๓. สาระการเรียนรู้

ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย

ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (Local Wisdom) หมายถึง ความรู้ ความสามารถ หรือแนวปฏิบัติที่สะสมมาจากประสบการณ์ การเรียนรู้ และการปรับตัวในชีวิตของชาวบ้านในท้องถิ่น ซึ่งถูกถ่ายทอดจากบรรพบุรุษมาสู่รุ่นต่อรุ่น พร้อมกับการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและความเปลี่ยนแปลงของสังคม

ลักษณะสำคัญ

๑. สะสมจากประสบการณ์: เกิดจากการสังเกตและเรียนรู้ธรรมชาติ รวมถึงการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน
๒. เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรม: เชื่อมโยงกับความเชื่อ ศาสนา และประเพณีในชุมชน
๓. เป็นมรดกทางความรู้: ถ่ายทอดต่อกันจากครอบครัว สถาบันทางสังคม และชุมชน
๔. มีความสมดุลกับธรรมชาติ: ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างคนกับธรรมชาติและสภาพแวดล้อม

ตัวอย่างการใช้ภูมิปัญญา

- การทำเกษตรแบบพึ่งพาธรรมชาติ เช่น การทำนาในที่ราบลุ่ม
- การสร้างงานหัตถกรรม เช่น ผ้าไหม หรือการแกะสลักไม้
- การแพทย์พื้นบ้าน เช่น การใช้สมุนไพรในการรักษาโรค

ดังนั้นการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยมีความจำเป็นในช่วยรักษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชนผ่านการสร้างรายได้จากสินค้าและบริการท้องถิ่น อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติผ่านวิถีดั้งเดิม พัฒนานวัตกรรมที่ผสมผสานความรู้พื้นบ้านกับเทคโนโลยี รวมถึงสนับสนุนการศึกษาและการถ่ายทอดความรู้ให้คนรุ่นใหม่ ซึ่งทั้งหมดนี้ช่วยให้ชุมชนและสังคมพัฒนาอย่างยั่งยืนในระยะยาว

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ออกแบบผลิตภัณฑ์ของฝากจากคำขวัญประจำจังหวัดได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- บอกความจำเป็นของการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ออกแบบผลิตภัณฑ์ของฝากจากคำขวัญประจำจังหวัดได้ โดยบอกความจำเป็นของการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยได้ (๑.๓.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๔.๓.๗ ,๕.๑.๑ ,๕.๑.๔)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. มีวินัย

๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๕ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ออกแบบผลิตภัณฑ์ของฝากจากคำขวัญประจำจังหวัดได้ โดยบอกความจำเป็นของการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยได้ (๑.๓.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๔.๓.๗ ,๕.๑.๑ ,๕.๑.๔) **ด้านความรู้** บอกความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย **ด้านทักษะกระบวนการ** ออกแบบผลิตภัณฑ์ของฝากจากคำขวัญประจำจังหวัด	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูและนักเรียนทบทวนเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ๒. ครูสอบถามความคืบหน้าของงานตามกิจกรรม “ของขวัญถิ่นไทย” ของนักเรียนแต่ละกลุ่มในคาบที่แล้ว และสอบถามแนวทางที่จะดำเนินการต่อในคาบนี้	๑. นักเรียนทบทวนเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ๒. นักเรียนแสดงความคืบหน้าของงานตามกิจกรรม “ของขวัญถิ่นไทย” และบอกแนวทางที่จะดำเนินการต่อในคาบนี้	สื่อ PowerPoint เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๒)	กิจกรรม “ของขวัญถิ่นไทย”	๑. ตรวจกิจกรรม “ของขวัญถิ่นไทย” / กิจกรรม “ของขวัญถิ่นไทย” ๒. สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน / แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน
	ขั้นสอน / ขั้นปฏิบัติ (๓๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม “ของขวัญถิ่นไทย” โดยให้นักเรียนกลุ่มเดิมปฏิบัติกิจกรรมตามลำดับดังนี้ ๑.๑ ครูให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันออกแบบของที่ระลึกจากของดีที่ปรากฏในคำขวัญประจำจังหวัดโดยวาดภาพเป็นเค้าโครงลงในกระดาษบรู๊ฟที่ครูแจกให้ กำหนดเวลาประมาณ ๓๐ นาที	๑. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม “ของขวัญถิ่นไทย” โดยให้แบ่งกลุ่มกลุ่มละประมาณ ๕ คน จากนั้นแต่ละกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมตามลำดับดังนี้ ๑.๑ นักเรียนในกลุ่มร่วมกันออกแบบของที่ระลึกจากของดีที่ปรากฏในคำขวัญประจำจังหวัดโดยวาดภาพเป็นเค้าโครงลงในกระดาษบรู๊ฟที่ครูแจกให้ กำหนดเวลาประมาณ ๒๐ นาที			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๕ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** บอกความจำเป็นของการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วม	๑.๒ ครูและนักเรียนร่วมกันสะท้อนการปฏิบัติกิจกรรม โดยครูแจ้งนักเรียนว่า ในคาบต่อไปเราจะได้ร่วมกันวิพากษ์งานของกลุ่มเพื่อนเพื่อให้เกิดพัฒนาและการเรียนรู้เพิ่มเติม ๒. ครูและนักเรียนร่วมอภิปรายเรื่อง “สิ่งของในท้องถิ่น หากเติมความคิดมูลค่ามหาศาล” นักเรียนมีความเห็นกับประโยคดังกล่าวอย่างไรบ้าง	๑.๒ นักเรียนร่วมกันสะท้อนการปฏิบัติกิจกรรม โดยฟังครูแจ้งว่า ในคาบต่อไปเราจะได้ร่วมกันวิพากษ์งานของกลุ่มเพื่อนเพื่อให้เกิดพัฒนาและการเรียนรู้เพิ่มเติม ๒. เห็นด้วย เพราะความคิดสร้างสรรค์ทำให้สิ่งของธรรมดากลายเป็นสินค้าพิเศษที่ดึงดูดใจ ตัวอย่างที่ชัดเจน เช่น การทอผ้าไหมที่นำลวดลายร่วมสมัยมาประยุกต์ใช้จนเป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูสรุปการเรียนรู้ โดยใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ ๑.๑ ภูมิปัญญาไทยในความหมายของนักเรียนมีความหมายว่าอย่างไร	๑. นักเรียนตอบคำถามสรุปการเรียนการสอนดังนี้ ๑.๑ ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (Local Wisdom) หมายถึง ความรู้ ความสามารถ หรือแนวปฏิบัติที่สะสมมาจากประสบการณ์ การเรียนรู้ และการ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๕ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
กิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน		ปรับตัวในชีวิตของชาวบ้านในท้องถิ่น ซึ่งถูกถ่ายทอดจากบรรพบุรุษมาสู่รุ่นต่อรุ่น พร้อมกับการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและความเปลี่ยนแปลงของสังคม			
	๑.๒ กลุ่มของนักเรียนมีแนวทางในการออกแบบของที่ระลึกอย่างไรบ้าง	๑.๒แนวทางในการออกแบบของที่ระลึก ดังนี้ • เลือกจังหวัดและศึกษาคำขวัญประจำจังหวัด • เลือกของดีประจำจังหวัดจากคำขวัญ • ออกแบบของที่ระลึกให้สื่อถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น • ให้ความสำคัญกับการใช้งานและความสะดวกในการพกพา • บรรจุภัณฑ์ที่โดดเด่นส่ง			
	๑.๓ นักเรียนคิดว่า สิ่งของที่เด่นในจังหวัดต่าง ๆ มีมากมาย เราจะมีวิธีการเพิ่มมูลค่าอย่างไรบ้าง	๑.๓ การเพิ่มมูลค่าให้สิ่งของ ดังนี้ • พัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้ทันสมัย • ส่งเสริมเรื่องราวและคุณค่า			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๕ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		• ใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม • เพิ่มประโยชน์การใช้งาน • สร้างแบรนด์และช่องทางจำหน่าย • เพิ่มการรับรองคุณภาพและมาตรฐาน			

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๒)

๒) กิจกรรม “ของขวัญถิ่นไทย”

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) กิจกรรม “ของขวัญถิ่นไทย”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย **ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)** - ออกแบบผลิตภัณฑ์ของฝากจากคำขวัญประจำจังหวัดได้ **คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - บอกความจำเป็นของการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยได้ **สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)** **-** ออกแบบผลิตภัณฑ์ของฝากจากคำขวัญประจำจังหวัดได้ โดยบอกความจำเป็นของการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยได้ (๑.๓.๑ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๔.๓.๗ ,๕.๑.๑ ,๕.๑.๔)	ตรวจกิจกรรม “ของขวัญถิ่นไทย”	กิจกรรม “ของขวัญถิ่นไทย”	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๒)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ออกแบบของที่ระลึกจากของดีที่ปรากฏในคำขวัญประจำจังหวัด โดยวาดภาพเป็นเค้าโครง	ออกแบบของที่ระลึกจากของดีที่ปรากฏในคำขวัญประจำจังหวัด โดยวาดภาพเป็นเค้าโครง ได้ถูกต้องตรงตามคำขวัญประจำจังหวัดที่ตนเลือก	ออกแบบของที่ระลึกจากของดีที่ปรากฏในคำขวัญประจำจังหวัด โดยวาดภาพเป็นเค้าโครง ได้ถูกต้องตรงตามคำขวัญประจำจังหวัดที่ตนเลือกเล็กน้อย	ออกแบบของที่ระลึกจากของดีที่ปรากฏในคำขวัญประจำจังหวัด โดยวาดภาพเป็นเค้าโครง ได้ไม่ถูกต้องตรงตามคำขวัญประจำจังหวัดที่ตนเลือก

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๓ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม			ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๖ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๓)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ **เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ**

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ **รายวิชา สังคมศึกษา ๓** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ**

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ ชั่วโมง**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณี และวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม.๒/๔ อธิบายความคล้ายคลึงและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชีย เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจอันดีระหว่างกัน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การออกแบบผลิตภัณฑ์ของฝากที่สะท้อนคำขวัญประจำจังหวัดควรเริ่มจากการศึกษาคำขวัญ เลือกของดีประจำจังหวัด ออกแบบให้สื่อถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น คำนึงถึงการใช้งานและบรรจุภัณฑ์ที่โดดเด่น ซึ่งในระหว่างดำเนินการก็พร้อมสำหรับการเปิดใจรับฟังข้อเสนอแนะ เพื่อพัฒนาผลงานและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานร่วมกัน

๓. สาระการเรียนรู้

ขั้นตอนการออกแบบผลิตภัณฑ์ของฝากที่สะท้อนคำขวัญประจำจังหวัด

๑. เลือกจังหวัดและศึกษาคำขวัญประจำจังหวัด
๒. เลือกของดีประจำจังหวัดจากคำขวัญ
๓. ออกแบบของที่ระลึกให้สื่อถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น
๔. ให้ความสำคัญกับการใช้งานและความสะดวกในการพกพา
๕. ออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่โดดเด่น

ถ้าเราเปิดใจรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้อื่น จะช่วยให้เราได้มุมมองใหม่ๆ ในพัฒนาผลงานของตนเองให้ดียิ่งขึ้น และเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานร่วมกัน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกขั้นตอนการออกแบบผลิตภัณฑ์ของฝากที่สะท้อนคำขวัญประจำจังหวัดได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- นำเสนอผลงานผลิตภัณฑ์ของตนเอง พร้อมร่วมกันวิพากษ์ผลงานของผู้อื่นได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญของข้อเสนอแนะจากผู้อื่น เพื่อนำมาพัฒนาผลงานของตนเองได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

นำเสนอผลงานผลิตภัณฑ์ของตนเอง พร้อมร่วมกันวิพากษ์ผลงานของผู้อื่นได้ โดยเห็นความสำคัญของข้อเสนอแนะจากผู้อื่น เพื่อนำมาพัฒนาผลงานของตนเองได้ (๑.๑.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๔.๓.๗ ,๔.๖.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. มีวินัย

๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๖ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๓)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน นำเสนอผลงานผลิตภัณฑ์ของตนเอง พร้อมร่วมกันวิพากษ์ผลงานของผู้อื่นได้ โดยเห็นความสำคัญของข้อเสนอแนะจากผู้อื่น เพื่อนำมาพัฒนาผลงานของตนเองได้ (๑.๑.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๔.๓.๗ ,๔.๖.๒) **ด้านความรู้** บอกขั้นตอนการออกแบบผลิตภัณฑ์ของฝากที่สะท้อนคำขวัญประจำจังหวัดได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูทบทวนความรู้เดิมของนักเรียนเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยที่ได้เรียนไปในคาบที่แล้ว ๒. ครูใช้แนวคำถามเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน โดยใช้แนวคำถามต่อไปนี้ ๒.๑ นักเรียนเริ่มต้นและดำเนินการออกแบบผลงานอย่างไรบ้าง ๒.๒ นักเรียนคิดว่าขั้นตอนใดสำคัญที่สุดในการร่วมกันออกแบบของที่ระลึกตามที่ครูกำหนด	๑. นักเรียนทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยที่ได้เรียนไปในคาบที่แล้ว ๒. นักเรียนตอบคำถามเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน โดยใช้แนวคำตอบต่อไปนี้ ๒.๑ เริ่มต้นและดำเนินการออกแบบผลงานตามขั้นตอนดังนี้ ๑. เลือกคำขวัญและศึกษาคำขวัญ ๒. เลือกของดีประจำจังหวัด ๓. ออกแบบของที่ระลึก ๔. พิจารณาการใช้งานและความสะดวกในการพกพา ๕. ออกแบบบรรจุภัณฑ์ ๒.๒ การเลือกของดีประจำจังหวัดจากคำขวัญเนื่องจากเป็นขั้นตอนที่ทำให้การออกแบบมีความ	สื่อ PowerPoint เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๓)	กิจกรรม “แกลเลอรีแห่งภูมิปัญญา”	๑. ตรวจกิจกรรม “แกลเลอรีแห่งภูมิปัญญา”/ กิจกรรม “แกลเลอรีแห่งภูมิปัญญา” ๒. สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน / แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๖ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๓)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ด้านทักษะกระบวนการ นำเสนอผลงานผลิตภัณฑ์ของตนเอง พร้อมร่วมกันวิพากษ์ผลงานของผู้อื่นได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** เห็นความสำคัญของข้อเสนอแนะจากผู้อื่น เพื่อนำมาพัฒนาผลงานของตนเองได้	๒.๓ นักเรียนมีปัญหาหรืออุปสรรคในการทำงานอะไรบ้าง	ชัดเจนและสะท้อนถึงเอกลักษณ์ของจังหวัด ๒.๓ พบปัญหาหรืออุปสรรคในการทำงานดังนี้ • แน่ใจในการเลือกของดีที่เหมาะสมจากคำขวัญประจำจังหวัด เนื่องจากมีหลายสิ่งที่สามารถเลือกมาเป็นตัวแทนได้ • การออกแบบที่ไม่ตรงกับสิ่งที่คิดไว้ • บางคนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ซึ่งส่งผลให้การทำงานร่วมกันเป็นทีมไม่ราบรื่น และทำให้เกิดความขัดแย้งในการตัดสินใจ			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง	**ขั้นสอน / ขั้นปฏิบัติ (๓๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนนั่งเป็นกลุ่มตามคาบที่แล้ว จากนั้นให้นักเรียนนำผลงานของที่ระลึกที่ได้	๑. นักเรียนนั่งเป็นกลุ่มตามคาบที่แล้ว จากนั้นนำผลงานของที่ระลึกที่ได้ออกแบบมาร่วมกันเติม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๖ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๓)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	ออกแบบมาร่วมกันเติมเต็มให้มีความสมบูรณ์ ให้เวลาประมาณ ๕ นาที ๒. ครูให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม “แกลเลอรีแห่งภูมิปัญญา” ใช้เวลาปฏิบัติกิจกรรมประมาณ ๒๐ นาที โดยปฏิบัติกิจกรรมดังนี้ ๒.๑ ครูให้นักเรียนตั้งผลงานของกลุ่มตนเองไว้ที่โต๊ะทำงานของกลุ่ม ๒.๒ ครูให้สมาชิกในกลุ่มเลือกสมาชิกจำนวน ๑ คน ให้อยู่ประจำโต๊ะแสดงผลงานเพื่อทำหน้าที่นำเสนอผลงานให้กับเพื่อนในห้อง ๒.๓ ครูแจกกระดาษ Post-it ให้กับนักเรียนคนละ ๖ แผ่น ซึ่งครูจะเรียกว่า “บัตรข้อเสนอแนะ” โดยให้นักเรียนแต่ละคนร่วมกันชมผลงานของเพื่อนแต่ละกลุ่ม จากนั้นให้เขียนข้อดี ข้อควรพัฒนาให้กับ	เต็มให้มีความสมบูรณ์ ให้เวลาประมาณ ๕ นาที ๒. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม “แกลเลอรีแห่งภูมิปัญญา” ใช้เวลาปฏิบัติกิจกรรมประมาณ ๒๐ นาที โดยปฏิบัติกิจกรรมดังนี้ ๒.๑ นักเรียนตั้งผลงานของกลุ่มตนเองไว้ที่โต๊ะทำงานของกลุ่ม ๒.๒ สมาชิกในกลุ่มเลือกสมาชิกจำนวน ๑ คน ให้อยู่ประจำโต๊ะแสดงผลงานเพื่อทำหน้าที่นำเสนอผลงานให้กับเพื่อนในห้อง ๒.๓ นักเรียนรับกระดาษ Post-it ที่ครูแจกคนละ ๖ แผ่น ซึ่งเรียกว่า “บัตรข้อเสนอแนะ” โดยนักเรียนแต่ละคนร่วมกันชมผลงานของเพื่อนแต่ละกลุ่ม จากนั้นให้เขียนข้อดี ข้อควรพัฒนา			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๖ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๓)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ของที่ระลึกกลุ่มนั้น ๆ ที่เพื่อนได้ออกแบบ และติดไว้ที่โต๊ะที่แสดงผลงานนั้น ๓. ครูให้นักเรียนกลับเข้ากลุ่มตนเอง จากนั้นให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันนำบัตรข้อเสนอแนะที่เพื่อนได้ติดไว้ จากนั้นร่วมกันอภิปรายแนวทางในการพัฒนาต่อยอดประเด็นที่ดีอยู่แล้ว และการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขจุดบกพร่องให้ดียิ่งขึ้น ใช้เวลาประมาณ ๑๐ นาที ๔. ครูมอบหมายให้นักเรียนดำเนินการปรับปรุงและเตรียมการนำเสนอผลงาน โดยใช้เวลากลุ่มละประมาณ ๑๐ นาที จำนวน ๒ คาบเรียน ซึ่งจะเริ่มในคาบเรียนถัดไป โดยครูแบ่งลำดับการนำเสนอเลยเพื่อให้นักเรียนได้เตรียมตัว	ให้กับของที่ระลึกกลุ่มนั้น ๆ ที่เพื่อนได้ออกแบบและติดไว้ที่โต๊ะที่แสดงผลงานนั้น ๓. นักเรียนกลับเข้ากลุ่มตนเอง จากนั้นให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันนำบัตรข้อเสนอแนะที่เพื่อนได้ติดไว้ จากนั้นร่วมกันอภิปรายแนวทางในการพัฒนาต่อยอดประเด็นที่ดีอยู่แล้ว และการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขจุดบกพร่องให้ดียิ่งขึ้น ๔. นักเรียนดำเนินการปรับปรุงและเตรียมการนำเสนอผลงาน โดยใช้เวลากลุ่มละประมาณ ๑๐ นาที จำนวน ๒ คาบเรียน ซึ่งจะเริ่มในคาบเรียนถัดไป โดยเตรียมตัวตามที่ครูแบ่งลำดับการนำเสนอ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๖ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๓)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้ โดยใช้แนวคำถามต่อไปนี้ ๑.๑ นักเรียนเล่าขั้นตอนการทำงานกว่าจะออกมาเป็นของที่ระลึกมีขั้นตอนอย่างไรบ้าง ๑.๒ จุดเด่นของของที่ระลึกของกลุ่มเรามีอะไรบ้าง	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้ โดยใช้แนวคำตอบต่อไปนี้ ๑.๑ ขั้นตอนการออกแบบผลิตภัณฑ์ของฝากที่สะท้อนคำขวัญประจำจังหวัด ๑. เลือกจังหวัดและศึกษาคำขวัญประจำจังหวัด ๒. เลือกของดีประจำจังหวัดจากคำขวัญ ๓. ออกแบบของที่ระลึกให้สื่อถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น ๔. ให้ความสำคัญกับการใช้งานและความสะดวกในการพกพา ๕. ออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่โดดเด่น ๖. นำเสนอและปรับปรุง ๑.๒ จุดเด่นของของที่ระลึกของกลุ่มเรามีดังนี้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๖ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๓)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๓ สิ่งที่จะกลับไปพัฒนาของที่ระลึกต่อมีอะไรบ้าง	• ของที่ระลึกจะสะท้อนถึงความเป็นเอกลักษณ์ของภูมิปัญญาท้องถิ่น • ผลิตภัณฑ์ออกแบบให้มีการใช้งานได้จริงและมีความสะดวกในการพกพา • วัสดุทางธรรมชาติหรือวัสดุที่สะท้อนถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในพื้นที่ • การออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่สวยงามและสอดคล้องกับเนื้อหาของผลิตภัณฑ์ ๑.๓ สิ่งที่จะกลับไปพัฒนาของที่ระลึกต่อมีดังนี้ • อาจต้องปรับให้การออกแบบของที่ระลึกสะท้อนเอกลักษณ์ของจังหวัดได้ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น การใช้สัญลักษณ์, ลวดลาย หรือองค์ประกอบที่มีความเฉพาะเจาะจงมากขึ้น • พิจารณาเลือกวัสดุที่มีความยั่งยืนและเป็น			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๖ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๓)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		มิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น เช่น การใช้วัสดุธรรมชาติหรือวัสดุรีไซเคิล ที่สามารถรักษาทรัพยากรธรรมชาติและลดการสร้างขยะ • พัฒนาให้ของที่ระลึกให้ใช้งานได้หลากหลายหรือใช้งานได้สะดวกขึ้น เช่น การปรับขนาดหรือฟังก์ชันที่เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน • พัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้มีความโดดเด่นและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เหมาะแก่การพกพา			
	๑.๔ นักเรียนคิดว่าคำแนะนำของเพื่อนมีความสำคัญหรือไม่ อย่างไร	๑.๔ สำคัญ เพราะช่วยให้เราได้มุมมองใหม่ๆ ในพัฒนาผลงานของตนเองให้ดียิ่งขึ้น และเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานร่วมกัน			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๓)

๒) กิจกรรม “แกลเลอรีแห่งภูมิปัญญา”

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) กิจกรรม “แกลเลอรีแห่งภูมิปัญญา”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกขั้นตอนการออกแบบผลิตภัณฑ์ของฝากที่สะท้อนคำขวัญประจำจังหวัดได้	ตรวจกิจกรรม “แกลเลอรีแห่งภูมิปัญญา”	กิจกรรม “แกลเลอรีแห่งภูมิปัญญา”	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - นำเสนอผลงานผลิตภัณฑ์ของตนเอง พร้อมร่วมกันวิพากษ์ผลงานของผู้อื่นได้			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญของข้อเสนอแนะจากผู้อื่น เพื่อนำมาพัฒนาผลงานของตนเองได้			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) **-** นำเสนอผลงานผลิตภัณฑ์ของตนเอง พร้อมร่วมกันวิพากษ์ผลงานของผู้อื่นได้ โดยเห็นความสำคัญของข้อเสนอแนะจากผู้อื่น เพื่อนำมาพัฒนาผลงานของตนเองได้ (๑.๑.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๔.๓.๗ ,๔.๖.๒)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๓)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
อธิบายแนวทางในการพัฒนาต่อยอดประเด็นที่ดีอยู่แล้ว และการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขจุดบกพร่องให้ดียิ่งขึ้น	อธิบายแนวทางในการพัฒนาต่อยอดประเด็นที่ดีอยู่แล้ว และการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขจุดบกพร่องให้ดียิ่งขึ้น โดยผลงานที่ปรับปรุงมีการพัฒนาขึ้นอย่างเห็นได้ชัด	อธิบายแนวทางในการพัฒนาต่อยอดประเด็นที่ดีอยู่แล้ว และการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขจุดบกพร่องให้ดียิ่งขึ้น แต่ผลงานที่ปรับปรุงมีการพัฒนาขึ้น แต่ยังคงมีจุดบกพร่องอยู่บาง	อธิบายแนวทางในการพัฒนาต่อยอดประเด็นที่ดีอยู่แล้ว และการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขจุดบกพร่องให้ดียิ่งขึ้น แต่ผลงานที่ปรับปรุงไม่มีการพัฒนาขึ้นเลย

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๓ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม			ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๑ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๗ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๔)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ
รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ ชั่วโมง

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณี และวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม.๒/๔ อธิบายความคล้ายคลึงและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชีย เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจอันดีระหว่างกัน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การนำเสนอที่ดี คือ การเตรียมเนื้อหาที่เชื่อมโยงกับคำขวัญและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้สื่อช่วยเล่าเรื่อง เช่น ภาพหรือต้นแบบของผลิตภัณฑ์ ซึ่งมีการสร้างเรื่องราวที่น่าสนใจผ่านการใช้ภาษาที่ชัดเจน มั่นใจในจุดเด่นของผลงาน และสรุปอย่างประทับใจ พร้อมเชิญชวนให้เสนอความคิดเห็นหรือคำแนะนำด้วยความสุภาพ

๓. สาระการเรียนรู้

วิธีการนำเสนอที่ดี

๑. เตรียมเนื้อหาให้ครบถ้วน
   - อธิบายแนวคิดเบื้องหลังการออกแบบ เช่น การเชื่อมโยงกับคำขวัญและของดีประจำจังหวัด
   - ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สะท้อนผ่านผลงาน

๒. ใช้สื่อช่วยในการนำเสนอ
   - ใช้ภาพหรือวิดีโอประกอบการเล่าเรื่อง เช่น ภาพกระบวนการออกแบบ หรือภาพแรงบันดาลใจ
   - แสดงต้นแบบหรือแบบจำลองของที่ระลึกเพื่อให้ผู้ฟังเห็นภาพชัดเจน

๓. สร้างเรื่องราวที่น่าสนใจ
   - เล่าเรื่องที่มาของของดีประจำจังหวัดและความเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมไทย
   - เชื่อมโยงกับประสบการณ์ที่ทำให้ของที่ระลึกมีความพิเศษ

๔. การสื่อสารที่มีพลัง
   - ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ชัดเจน และกระตุ้นความสนใจ
   - เน้นการพูดที่มีความมั่นใจ น้ำเสียงชัดเจน และการสบตาผู้ฟัง

๕. แสดงความโดดเด่นของผลงาน
   - ชี้ให้เห็นจุดเด่น เช่น การใช้งานได้หลากหลาย การพกพาสะดวก หรือดีไซน์ที่สะท้อนเอกลักษณ์ท้องถิ่น

๖. การสรุปที่ประทับใจ

- ขอบคุณผู้ฟังและเชิญชวนให้เสนอความคิดเห็นหรือคำแนะนำ

นำเสนอด้วยความสุภาพ ชัดเจน และลำดับเนื้อหาเข้าใจง่าย พร้อมรับฟังการนำเสนอ และให้คำแนะนำต่อผลงานของผู้อื่นอย่างเหมาะสม

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกวิธีการนำเสนอที่ดีได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- นำเสนอผลงานการออกแบบของที่ระลึกของกลุ่มตนเองได้อย่างน่าสนใจ

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- นำเสนอและรับฟังการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

นำเสนอผลงานการออกแบบของที่ระลึกของกลุ่มตนเองได้อย่างน่าสนใจ โดยนำเสนอและรับฟังการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม (๑.๑.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๔.๓.๗ ,๔.๖.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. มีวินัย

๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๗ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๔)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน นำเสนอผลงานการออกแบบของที่ระลึกของกลุ่มตนเองได้อย่างน่าสนใจ โดยนำเสนอและรับฟังการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม (๑.๑.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๔.๓.๗ ,๔.๖.๒) **ด้านความรู้** บอกวิธีการนำเสนอที่ดีได้ **ด้านทักษะกระบวนการ** นำเสนอผลงานการออกแบบของที่ระลึกของกลุ่มตนเองได้อย่างน่าสนใจ	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูทบทวนเรื่องที่เรียนในคาบที่แล้ว เกี่ยวกับการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก ๒. ครูให้ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการปรับปรุงชิ้นงานที่ได้ไปดำเนินการว่าได้ดำเนินการปรับปรุง พัฒนาชิ้นงานอย่างไรบ้าง	๑. นักเรียนทบทวนเรื่องที่เรียนในคาบที่แล้ว เกี่ยวกับการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก ๒. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการปรับปรุงชิ้นงานที่ได้ไปดำเนินการว่าได้ดำเนินการปรับปรุง พัฒนาชิ้นงานอย่างไรบ้าง	สื่อ PowerPoint เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๔)	กิจกรรม “แกลเลอรีแห่งภูมิปัญญา”	๑. ตรวจกิจกรรม “แกลเลอรีแห่งภูมิปัญญา”/ กิจกรรม “แกลเลอรีแห่งภูมิปัญญา” ๒. สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน / แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน
	ขั้นสอน / ขั้นปฏิบัติ (๓๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับวิธีการนำเสนอที่ดี ๒. ครูให้นักเรียนนำเสนอผลงานของกลุ่มต่าง ๆ ตามที่ได้จัดลำดับการนำเสนอไว้ในคาบที่แล้ว และกำชับให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ รับฟังและให้ข้อเสนอแนะเพื่อนด้วย	๑. นักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับวิธีการนำเสนอที่ดี ๒. นักเรียนนำเสนอผลงานของกลุ่มต่าง ๆ ตามที่ได้จัดลำดับการนำเสนอไว้ในคาบที่แล้ว และกำชับให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ รับฟังและให้ข้อเสนอแนะเพื่อนด้วย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๗ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๔)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม นำเสนอและรับฟังการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม	๓. ครูกำชับให้นักเรียนที่นำเสนอต่อในคาบถัดไปให้ดำเนินการเตรียมตัวให้พร้อม และพัฒนาการนำเสนอจากการสังเกตกลุ่มเพื่อนที่นำเสนอด้วย	๓. นักเรียนรับฟังครูกำชับให้ผู้ที่นำเสนอต่อในคาบถัดไปให้ดำเนินการเตรียมตัวให้พร้อม และพัฒนาการนำเสนอจากการสังเกตกลุ่มเพื่อนที่นำเสนอ			ร่วมกัน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบใน	**ขั้นสรุป (๑๐ นาที)** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้ โดยใช้แนวคำถามต่อไปนี้ ๑.๑ การนำเสนอที่ดีควรมีลักษณะอย่างไร	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้ โดยใช้แนวคำตอบต่อไปนี้ ๑.๑ การนำเสนอที่ดีควรมีลักษณะดังนี้ ๑. เนื้อหาชัดเจนและครบถ้วน : อธิบายแนวคิดและจุดเด่นของผลงานอย่างครอบคลุม ๒. สร้างความน่าสนใจ : เล่าเรื่องราวหรือเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ๓. การใช้สื่อช่วย : ใช้ภาพ วิดีโอ หรือต้นแบบ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๗ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๔)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
การปฏิบัติหน้าที่การงาน	๑.๒ นักเรียนที่จะนำเสนอต่อในคาบต่อไป จะมีวิธีการเตรียมตัวอย่างไรบ้าง	เพื่อเสริมความเข้าใจ ๔. การสื่อสารที่มีพลัง : พูดด้วยความมั่นใจ น้ำเสียงชัดเจน และเชื่อมต่อกับผู้ฟัง ๕. การสรุปอย่างประทับใจ : ขอบคุณผู้ฟังและเชิญชวนความคิดเห็นเพื่อพัฒนางานต่อไป ๑.๒ วิธีการเตรียมตัวสำหรับนักเรียนที่จะนำเสนอต่อในคาบถัดไป ๑. เตรียมเนื้อหาให้ครบถ้วน: • ตรวจสอบว่ามีข้อมูลสำคัญครบ เช่น แนวคิด การเชื่อมโยงกับคำขวัญ และจุดเด่นของผลงาน • ฝึกพูดลำดับเนื้อหาให้กระชับและเข้าใจง่าย ๒. ซ้อมการนำเสนอ: • ฝึกพูดหน้ากลุ่มเพื่อนหรือคนในครอบครัว			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๗ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๔)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		• ใช้สื่อช่วย เช่น ภาพ วิดีโอ หรือแบบจำลอง เพื่อเสริมการอธิบาย ๓. พัฒนาทักษะการสื่อสาร: • ฝึกพูดด้วยน้ำเสียงมั่นใจ ชัดเจน และสบตาผู้ฟัง ๔. เตรียมอุปกรณ์และสื่อช่วย • จัดเตรียมผลงานต้นแบบหรืออุปกรณ์ประกอบการนำเสนอ ๕. วางแผนการตอบคำถาม • รวบรวมข้อเสนอแนะที่เคยได้รับมาเพื่อปรับปรุง • เตรียมคำอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่อาจต้องชี้แจง ๖. ดูแลตนเองให้พร้อม • พักผ่อนให้เพียงพอและผ่อนคลายความกังวลก่อนวันนำเสนอ			

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๔)

๒) กิจกรรม “แกลเลอรีแห่งภูมิปัญญา”

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) กิจกรรม “แกลเลอรีแห่งภูมิปัญญา”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกวิธีการนำเสนอที่ดีได้	ตรวจกิจกรรม “แกลเลอรีแห่งภูมิปัญญา”	กิจกรรม “แกลเลอรีแห่งภูมิปัญญา”	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - นำเสนอผลงานการออกแบบของที่ระลึกของกลุ่มตนเองได้อย่างน่าสนใจ			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - นำเสนอและรับฟังการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) **-** นำเสนอผลงานการออกแบบของที่ระลึกของกลุ่มตนเองได้อย่างน่าสนใจ โดยนำเสนอและรับฟังการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม (๑.๑.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๔.๓.๗ ,๔.๖.๒)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๔)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
นำเสนอผลงานการออกแบบของที่ระลึกของกลุ่มตนเองและรับฟังการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม	นำเสนอผลงานการออกแบบของที่ระลึกของกลุ่มตนเอง ได้ครบถ้วน ชัดเจน และรับฟังการนำเสนอได้อย่างตั้งใจ และเหมาะสม	นำเสนอผลงานการออกแบบของที่ระลึกของกลุ่มตนเอง ได้ครบถ้วน แต่ไม่ค่อยชัดเจน และรับฟังการนำเสนอเล็กน้อย	นำเสนอผลงานการออกแบบของที่ระลึกของกลุ่มตนเอง ได้ไม่ครบถ้วน ขาดความชัดเจน และไม่รับฟังการนำเสนอ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๓ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม			ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตกีฬาและนันทนาการ ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๘ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๕)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ ชั่วโมง

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณี และวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม.๒/๔ อธิบายความคล้ายคลึงและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชีย เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจอันดีระหว่างกัน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การนำองค์ความรู้มาพัฒนาสินค้าท้องถิ่นให้ดึงดูดใจและเพิ่มมูลค่า ควรเริ่มจากการเข้าใจคุณค่าในชุมชน เพื่อสร้างนวัตกรรมจากภูมิปัญญาที่ปรับดีไซน์ให้ทันสมัย เชื่อมโยงเข้ากับเรื่องราวที่มีความหมาย และปรับปรุงสินค้าให้ตอบโจทย์ผ่านข้อเสนอแนะ เพื่อให้สินค้าคงความเป็นเอกลักษณ์และพัฒนาต่อไปในโลกปัจจุบันอย่างยั่งยืน

๓. สาระการเรียนรู้

วิธีการนำองค์ความรู้ไปสู่การพัฒนาสินค้าในท้องถิ่นของตนอย่างน่าสนใจ

๑. ศึกษาและเข้าใจคุณค่าในท้องถิ่น
   - รวบรวมข้อมูลที่โดดเด่นในชุมชนและทำความเข้าใจความต้องการของตลาดทั้งในพื้นที่และต่างประเทศ

๒. สร้างนวัตกรรมจากรากฐานเดิม
   - นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาปรับใช้กับเทคโนโลยีหรือแนวคิดใหม่ เช่น เพิ่มฟังก์ชันการใช้งานหรือปรับดีไซน์ให้ทันสมัย

๓. ออกแบบสินค้าให้ดึงดูดใจ
   - ใช้ดีไซน์ที่ทันสมัยและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย แต่ยังคงเอกลักษณ์ของชุมชนและสะดวกต่อการพกพา

๔. เชื่อมโยงสินค้าเข้ากับเรื่องราวที่มีคุณค่า
   - สร้างเรื่องราวที่น่าจดจำเพื่อเพิ่มมูลค่าทางอารมณ์ให้กับสินค้า เช่น ประวัติศาสตร์ของวัตถุดิบหรือความสำคัญของภูมิปัญญาที่ใช้

๕. ทดลองและปรับปรุง
   - รับฟังข้อเสนอแนะจากผู้ใช้และปรับปรุงสินค้าให้ตอบโจทย์มากขึ้น

ความคิดสร้างสรรค์ที่นำมาใช้ในงานภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อช่วยเพิ่มมูลค่าให้สินค้า และสร้างความน่าดึงดูดให้แก่ผู้คน ทำให้ภูมิปัญญาเหล่านั้นคงอยู่และพัฒนาต่อไปในโลกปัจจุบันอย่างยั่งยืน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- วิธีการนำองค์ความรู้ไปสู่การพัฒนาสินค้าในท้องถิ่นของตนได้อย่างน่าสนใจ

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- นำเสนอผลงานการออกแบบของที่ระลึกของกลุ่มตนเองได้อย่างน่าสนใจ

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- บอกประโยชน์จากการนำความคิดสร้างสรรค์มาใช้ในงานภูมิปัญญาท้องถิ่นได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

นำเสนอผลงานการออกแบบของที่ระลึกของกลุ่มตนเองได้อย่างน่าสนใจ โดยบอกประโยชน์จากการนำความคิดสร้างสรรค์มาใช้ในงานภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ (๑.๑.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๔.๓.๗ ,๔.๖.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. มีวินัย

๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๘ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๕)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน นำเสนอผลงานการออกแบบของที่ระลึกของกลุ่มตนเองได้อย่างน่าสนใจ โดยบอกประโยชน์จากการนำความคิดสร้างสรรค์มาใช้ในงานภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ (๑.๑.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๔.๓.๗ ,๔.๖.๒) **ด้านความรู้** วิธีการนำองค์ความรู้ไปสู่การพัฒนาสินค้าในท้องถิ่นของตนได้อย่างน่าสนใจ	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูทบทวนเรื่องผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่นักเรียนได้นำเสนอไปในคาบที่แล้ว และนำเข้าสู่บทเรียนโดยให้นักเรียนกลุ่มที่จะนำเสนอต่อไปได้เตรียมตัว	๑. นักเรียนทบทวนเรื่องผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่นักเรียนได้นำเสนอไปในคาบที่แล้ว และนำเข้าสู่บทเรียนโดยให้นักเรียนกลุ่มที่จะนำเสนอต่อไปได้เตรียมตัว	สื่อ PowerPoint เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๕)	กิจกรรม “แกลเลอรีแห่งภูมิปัญญา”	๑. ตรวจกิจกรรม “แกลเลอรีแห่งภูมิปัญญา”/ กิจกรรม “แกลเลอรีแห่งภูมิปัญญา” ๒. สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน / แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน
	ขั้นสอน / ขั้นปฏิบัติ (๓๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนนำเสนอผลงานของกลุ่มต่าง ๆ ตามที่ได้จัดลำดับการนำเสนอไว้ในคาบที่แล้ว และกำชับให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ รับฟังและให้ข้อเสนอแนะเพื่อนด้วย ๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันสะท้อนบทเรียนร่วมกัน โดยให้นักเรียนดำเนินการสะท้อนผลเป็นกลุ่ม โดยให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มพูดคุยตามหัวข้อที่กำหนด ประมาณ ๕-๗ นาที ดังนี้ ๒.๑ ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการนำความคิดสร้างสรรค์มาใช้ในงานภูมิปัญญาท้องถิ่นมีอะไรบ้าง	๑. นักเรียนนำเสนอผลงานของกลุ่มต่าง ๆ ตามที่ได้จัดลำดับการนำเสนอไว้ในคาบที่แล้ว และให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ รับฟังและให้ข้อเสนอแนะเพื่อน ๒. นักเรียนร่วมกันสะท้อนบทเรียนร่วมกัน โดยนักเรียนดำเนินการสะท้อนผลเป็นกลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มพูดคุยตามหัวข้อที่กำหนด ประมาณ ๕-๗ นาที ดังนี้ ๒.๑ ความคิดสร้างสรรค์ที่นำมาใช้ในงานภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อช่วยเพิ่มมูลค่าให้สินค้า และ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๘ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๕)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ด้านทักษะกระบวนการ นำเสนอผลงานการออกแบบของที่ระลึกของกลุ่มตนเองได้อย่างน่าสนใจ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** บอกประโยชน์จากการนำความคิดสร้างสรรค์มาใช้ในงานภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ	๒.๒ มีของดีในท้องถิ่นของตนเองใดบ้างที่สามารถนำมาสู่การออกแบบเพิ่มมูลค่า และจะดำเนินการอย่างไรได้บ้าง ๓. ครูชวนนักเรียนอภิปรายร่วมกันตามประเด็นหัวข้อที่กำหนด	สร้างความน่าดึงดูดให้แก่ผู้คน ทำให้ภูมิปัญญาเหล่านั้นคงอยู่และพัฒนาต่อไปในโลกปัจจุบันอย่างยั่งยืน ๒.๒ ตัวอย่างของดีในท้องถิ่นที่สามารถนำมาสู่การออกแบบเพิ่มมูลค่า ๑. ผ้าทอมือ: นำมาประยุกต์เป็นกระเป๋า เสื้อผ้า หรือของตกแต่งบ้าน โดยเพิ่มดีไซน์ที่ทันสมัยและเหมาะกับกลุ่มเป้าหมาย เช่น การใช้ลวดลายท้องถิ่นร่วมกับสีที่เข้ากับเทรนด์ปัจจุบัน ๒. อาหารพื้นบ้าน: พัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปหรือของฝาก เช่น ขนมอบแห้งซอสปรุงรส พร้อมบรรจุภัณฑ์ที่ดึงดูดและสะดวกต่อการพกพา ๓. สมุนไพรท้องถิ่น: พัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ดูแลสุขภาพ เช่น สบู่ แชมพู หรือชา			ร่วมกัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๘ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๕)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน		พร้อมบอกเล่าเรื่องราวสรรพคุณสมุนไพรในท้องถิ่น ขั้นตอนการดำเนินการเพิ่มมูลค่า ๑. ศึกษาคุณค่าของสินค้าท้องถิ่นและสำรวจความต้องการของตลาด ๒. นำเสนอแนวคิดสร้างสรรค์ เช่น ปรับดีไซน์ เพิ่มฟังก์ชัน หรือเชื่อมโยงกับวัฒนธรรม ๓. ออกแบบต้นแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ให้ดึงดูดใจ ๔. ทดลองผลิตสินค้า รับฟังข้อเสนอแนะและปรับปรุงให้เหมาะสม ๕. สร้างเรื่องราวที่น่าจดจำเกี่ยวกับสินค้าเพื่อเพิ่มคุณค่าทางอารมณ์ ๖. ทำการตลาดผ่านสื่อออนไลน์และกิจกรรมในชุมชน เพื่อเพิ่มการเข้าถึงผู้บริโภค			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๘ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๕)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมสรุปการเรียนรู้ โดยใช้คำถามสำคัญคือ “นักเรียนคิดว่าหากในทุกชุมชน ท้องถิ่นมีการพัฒนาสินค้าหรือของดีประจำท้องถิ่นของตนเองจะเกิดผลเชิงบวกกับชุมชน ประเทศชาติ อย่างไรบ้าง”	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้ โดยใช้แนวคำตอบ คือ ผลเชิงบวกจากการพัฒนาสินค้าหรือของดีประจำท้องถิ่น ๑. เศรษฐกิจชุมชนเข้มแข็ง • เพิ่มรายได้ให้กับคนในท้องถิ่นผ่านการจำหน่ายสินค้าและบริการ ๒. ส่งเสริมการจ้างงาน • สร้างโอกาสในการทำงานในชุมชน ลดการย้ายถิ่นฐานของคนในพื้นที่ ๓. อนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น • สืบทอดและรักษาความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน ๔. สร้างชื่อเสียงให้กับประเทศ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๘ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๕)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/ เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		• เพิ่มศักยภาพในการส่งออกสินค้าและสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพสินค้าไทย ๕. ส่งเสริมการท่องเที่ยว • ของดีท้องถิ่นกลายเป็นจุดเด่นที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว ๖. สร้างความภาคภูมิใจในชุมชน • เห็นคุณค่าของสิ่งที่ตนเองมีและเสริมสร้างความความมั่นคงของชุมชน			

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๕)

๒) กิจกรรม “แกลเลอรีแห่งภูมิปัญญา”

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) กิจกรรม “แกลเลอรีแห่งภูมิปัญญา”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - วิธีการนำองค์ความรู้ไปสู่การพัฒนาสินค้าในท้องถิ่นของตนได้อย่างน่าสนใจ **ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)** - นำเสนอผลงานการออกแบบของที่ระลึกของกลุ่มตนเองได้อย่างน่าสนใจ **คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - บอกประโยชน์จากการนำความคิดสร้างสรรค์มาใช้ในงานภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ **สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)** - นำเสนอผลงานการออกแบบของที่ระลึกของกลุ่มตนเองได้อย่างน่าสนใจ โดยบอกประโยชน์จากการนำความคิดสร้างสรรค์มาใช้ในงานภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ (๑.๑.๒ ,๔.๓.๑ ,๔.๓.๖ ,๔.๓.๗ ,๔.๖.๒)	ตรวจกิจกรรม “แกลเลอรีแห่งภูมิปัญญา”	กิจกรรม “แกลเลอรีแห่งภูมิปัญญา”	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีวินัย ๓.๑ ตั้งปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (๕)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
นำเสนอผลงานการออกแบบของที่ระลึกของกลุ่มตนเองและรับฟังการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม	นำเสนอผลงานการออกแบบของที่ระลึกของกลุ่มตนเอง ได้ครบถ้วน ชัดเจน และรับฟังการนำเสนอได้อย่างตั้งใจ และเหมาะสม	นำเสนอผลงานการออกแบบของที่ระลึกของกลุ่มตนเอง ได้ครบถ้วน แต่ไม่ค่อยชัดเจน และรับฟังการนำเสนอเล็กน้อย	นำเสนอผลงานการออกแบบของที่ระลึกของกลุ่มตนเอง ได้ไม่ครบถ้วน ขาดความชัดเจน และไม่รับฟังการนำเสนอ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๓ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม			ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) ขึ้นไป

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตกีฬาและนันทนาการ ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ภาคผนวก ก
ผังกราฟิก
(Graphic Organizers)

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ผังกราฟิก

(Graphic Organizers)

๑. ผังกราฟิกประเภทนำเสนอข้อมูลที่เป็นมโนทัศน์ (Concept Development Organizers)

★ ผังความคิด (Mind Map)

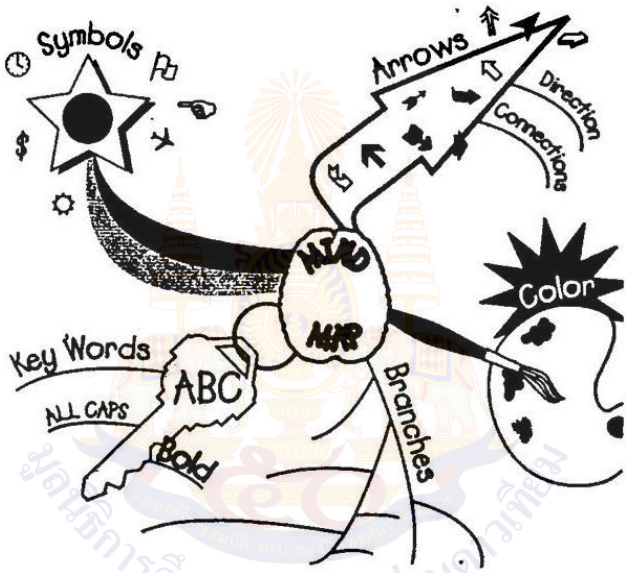

★ ผัง Word Web

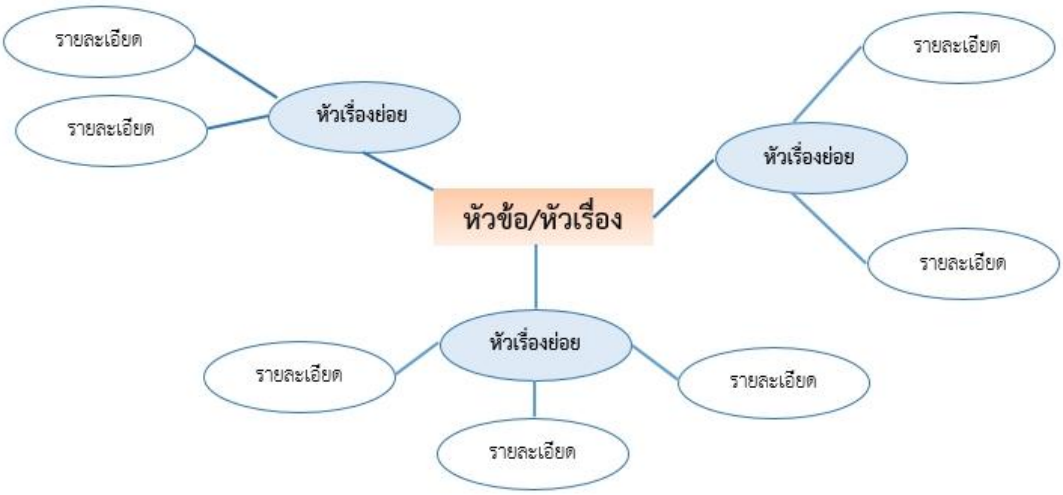

ผังมโนทัศน์ (Concept Map)

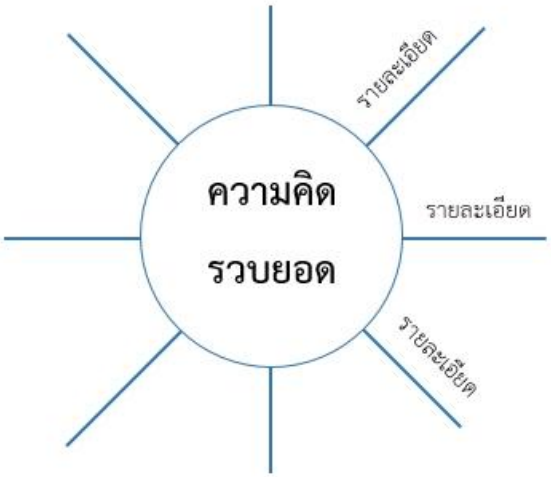

ตารางมโนทัศน์ (Concept Charts)

ใคร - Who
อะไร - What
ที่ไหน - Where
เมื่อไหร่ - When
ทำไม - Why

5W Chart

รูป/เห็น - Looks
รสชาติ - Tastes
กลิ่น - Smells
เสียง - Sounds
สัมผัส - Feels

Senses Chart

รู้แล้ว Know	อยากรู้ Wonder	เรียนรู้ Learned

KWL (Know – Wonder – Learned Chart)

๒. ผังกราฟิกประเภทนำเสนอข้อมูลที่เป็นการเปรียบเทียบ (Compare/Contrast Organizers)

เวนน์ไดอะแกรม (Venn Diagrams)

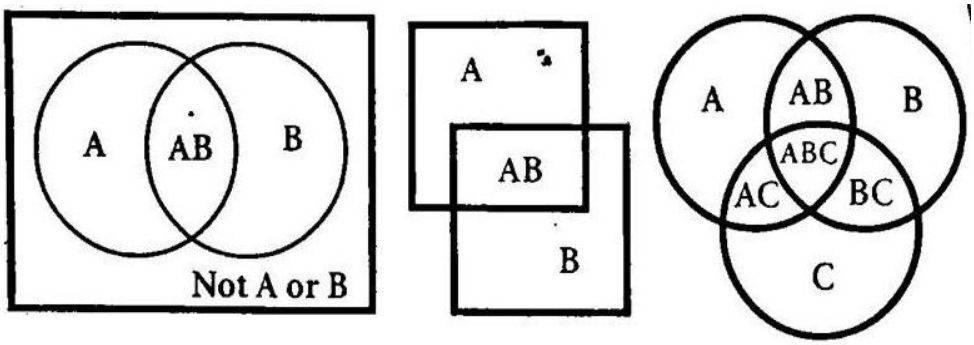

★ ตารางเปรียบเทียบ (Comparison charts)

T-Chart

Compare or Contrast Chart

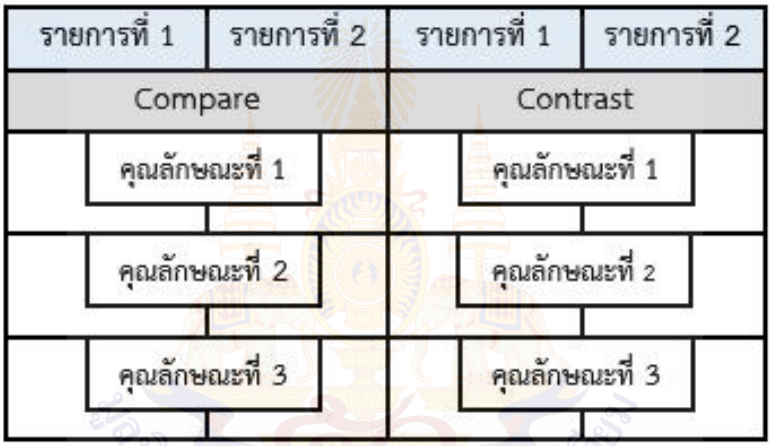

Compare & Contrast Chart

๓. ผังกราฟิกประเภทนำเสนอข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผล (Relational Organizers)

★ ผังก้างปลา (Fish Bone)

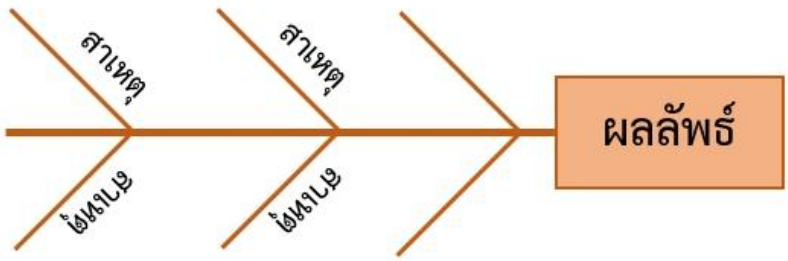

★ แผนภูมิรูปพาย (Pie Chart)

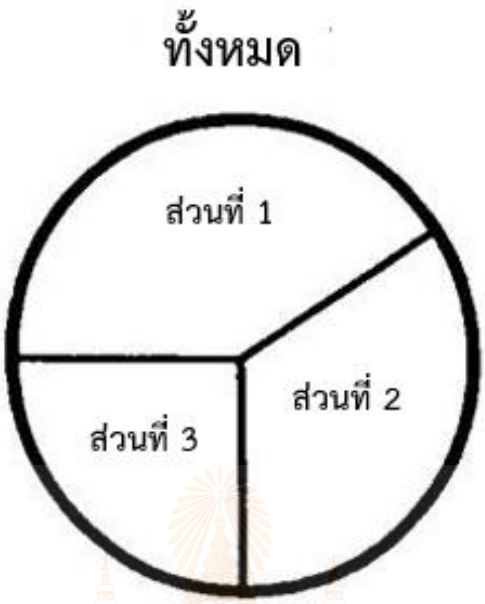

๔. ผังกราฟิกประเภทนำเสนอข้อมูลที่เป็นการเรียงลำดับเหตุการณ์/ขั้นตอน (Sequence Organizers)

★ ผังลูกโซ่ (Chains)

ผังขั้นบันได (Ladder)

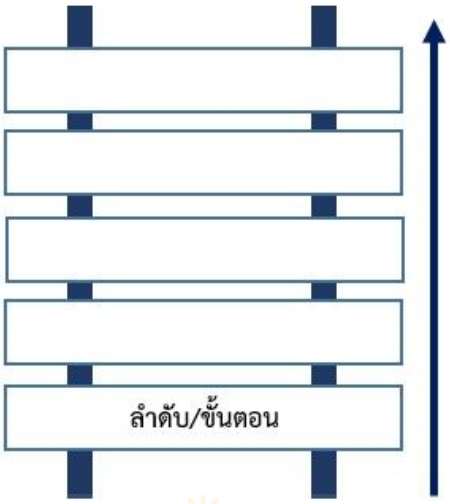

ผังวัฏจักร (Cycle Graphs)

ผังกราฟเส้น (Line Graphs)

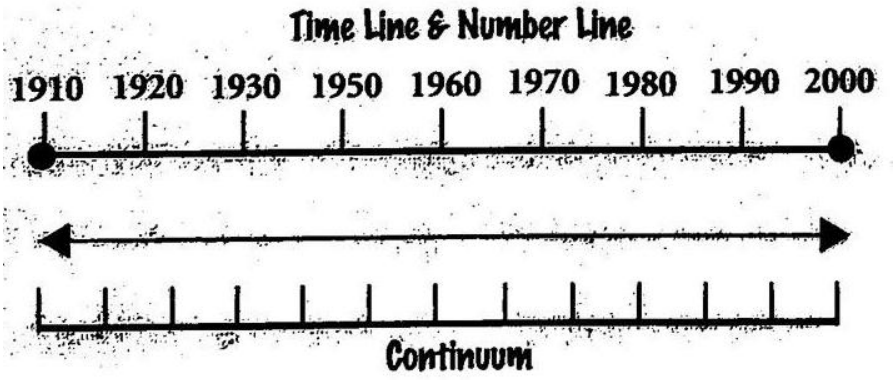

★ ตารางขั้นบันได (Step Chart)

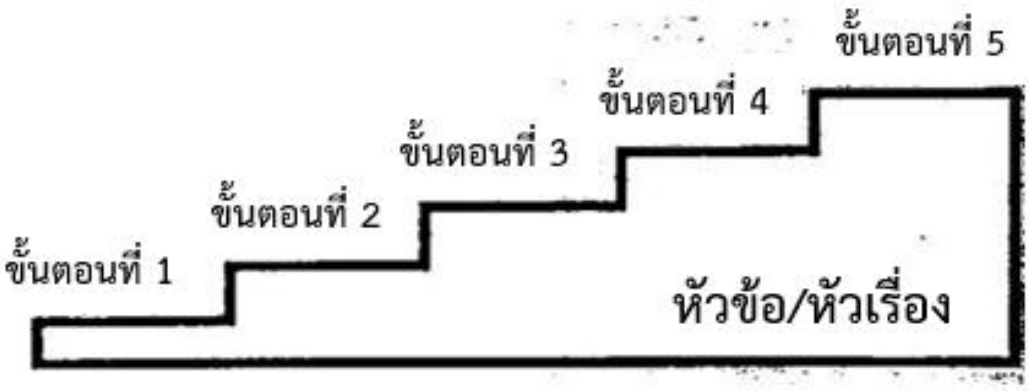

★ ผังแผ่นภาพ/การ์ตูน (Cartoon & Picture Strips)

ภาพที่ 1	ภาพที่ 2	ภาพที่ 3	ภาพที่ 4	ภาพที่ 5

๕. ผังกราฟิกประเภทนำเสนอข้อมูลที่เป็นการจัดหมวดหมู่/การแบ่งประเภท (Categorize/Classify Organizers)

★ ผังต้นไม้ (Tree)

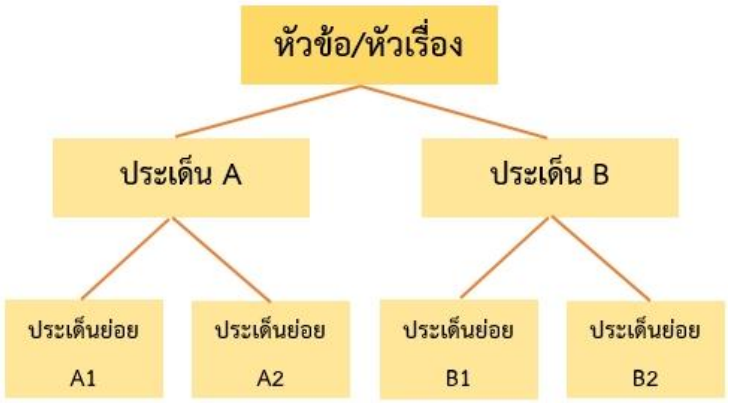

★ ผังประเภท/หมวดหมู่ (Categories)

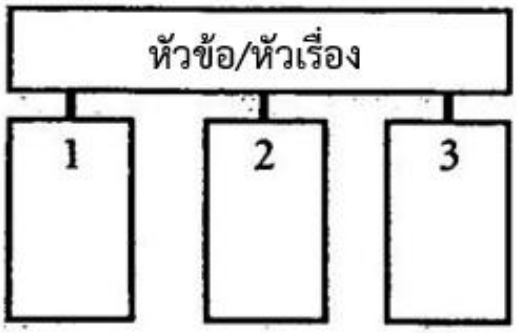

★ ผังพีระมิด (Pyramid)

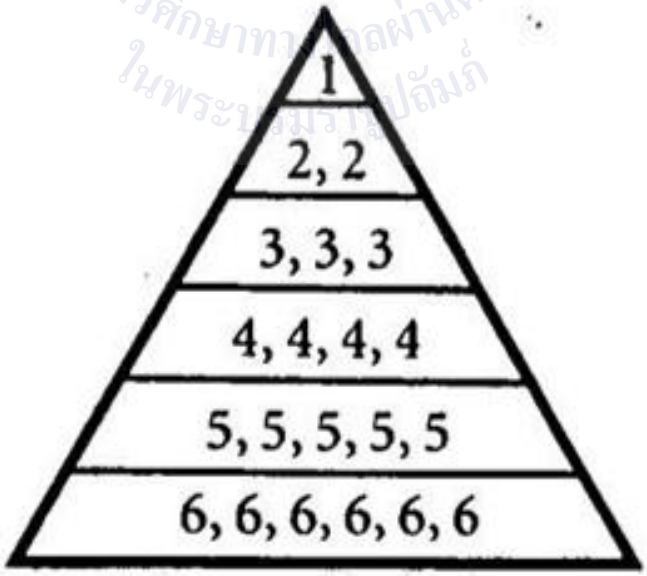

จัดลำดับตามความสำคัญ

ผังเมทริกซ์ (Matrix)

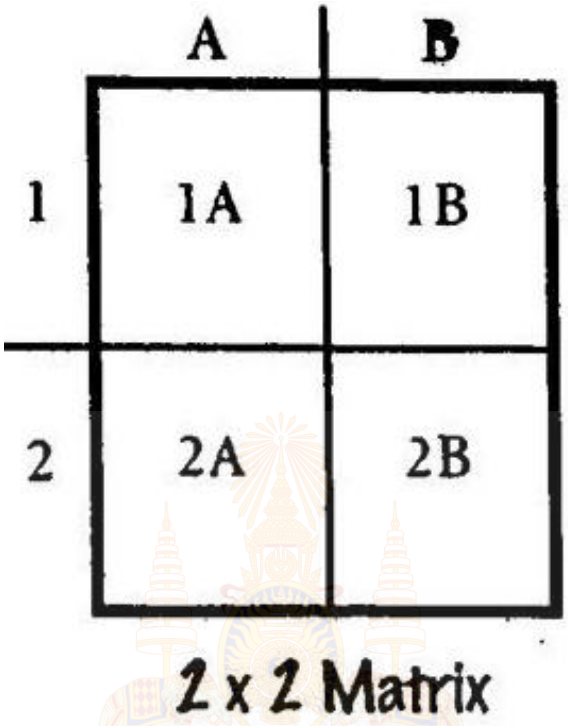

2 x 2 Matrix

๖. ผังกราฟิกประเภทนำเสนอข้อมูลที่เป็นการประเมินผล (Evaluation Organizers)

Evaluation Charts

- PMI Chart

P	M	I
สิ่งที่ดี (Plus)	สิ่งที่ไม่ดี (Minus)	สิ่งที่น่าสนใจ (Interesting)

PMI Chart

- Plus/Minus Chart

+	-
บวก หรือ ชอบ หรือ เห็นด้วย	ลบ หรือ ไม่ชอบ หรือ ไม่เห็นด้วย

Plus/Minus T-Chart

Scales

- Agreement Scales

- Evaluation Scales

ภาคผนวก ข

- แบบประเมินตนเอง (Self Reflection Form)
- แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning Logs)
- แนวคำถามการบันทึกผลหลังการสอนสำหรับครู (Reflection Question)

การประเมินตนเอง (Self Reflection)
และการทำแบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

การประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ เป็นการประเมินตนเอง/บันทึกสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้จาก เนื้อหา บทเรียน หรือวิธีการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการที่ได้จากการเรียนรู้ของตน การประเมินตนเอง/บันทึกการเรียนรู้เป็นเครื่องมือที่สะท้อนการเรียนของผู้เรียนและการค้นพบปัญหาการเรียนรู้ รวมทั้งเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่เรียนรู้กับประสบการณ์เดิม

แนวทางการใช้แบบประเมินตนเอง (Self Reflection Form)/แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

ก่อนการประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ ครูควรชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจความหมายของการประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ ลักษณะของการบันทึกประโยชน์ ความยาวของการบันทึกการเรียนรู้ที่เขียนในแต่ละครั้ง เกณฑ์การเขียน การกำหนดเวลาส่งบันทึกการเรียนรู้ การยกตัวอย่างของการประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนวางแผนการประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ของตนเองได้ ทั้งนี้ในครั้งแรกครูควรให้เวลากับการทำแบบประเมินตนเอง/แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน โดยทำร่วมกับนักเรียนเพื่อแนะนำวิธีการประเมิน/การบันทึกแบบสะท้อนคิด

การประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ในระยะเริ่มต้น ควรให้นักเรียนบันทึกการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับเนื้อหาที่เรียน เพราะสามารถเขียนได้ง่ายกว่า จะทำให้ผู้เรียนมีกำลังใจในการบันทึกการเรียนรู้

การให้ผลสะท้อนกลับของครูต่อนักเรียนควรทำด้วยความเต็มใจ ครูอ่านบันทึกการเรียนรู้แล้วพูดหรือเขียนตอบกลับไปในบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนในทันที สิ่งที่ครูตอบกลับควรเป็นการแนะนำแนวทาง การให้ความคิดเห็น การให้กำลังใจ การชมเชย หรือตอบกลับปัญหาที่นักเรียนถาม รวมไปถึงการตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนได้มีการคิดและตอบกลับมายังครูผู้สอน หากครูมีเวลาควรอ่านบันทึกการเรียนรู้และตอบกลับในชั้นเรียน และควรอ่านสิ่งที่นักเรียนบันทึกพร้อมให้ข้อมูลย้อนกลับ ข้อเสนอแนะในเชิงบวกและสร้างสรรค์

การประเมินการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคน โดย**การประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้** เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สะท้อนคิดสิ่งที่เรียนรู้ทั้งที่ทำได้ดีและยังต้องพัฒนา นักเรียนทำแบบประเมินตนเองหลังจบการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้/หน่วยการเรียนรู้ย่อย และทำแบบบันทึกการเรียนรู้ในช่วงกลางภาคเรียน และปลายภาคเรียน/หลังจบแต่ละหน่วยการเรียนรู้ โดยประเมินตนเองตามประเด็นสำคัญที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้หรือหัวเรื่องของแต่ละวิชา และเพื่อให้ครูได้นำข้อมูลจากแบบประเมินตนเอง/แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน ไปพัฒนาการสอนของตนเองและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคลต่อไป

แบบประเมินตนเอง

ชื่อ : _____ สกุล : _____ชั้น_____เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่___ เรื่อง_____

1. กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับที่ฉันทำได้ตามระดับความสามารถของตนเอง และสิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้				สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
1.					☐
2.					☐
3.					☐
4.					☐
5.					☐

*หมายเหตุ : ครูเติมประเด็นที่สอดคล้องกับสมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

2. สิ่งที่ฉันทำได้ดีและภูมิใจ (สามารถเขียนได้มากกว่า 1 อย่าง)

.....

.....

.....

3. สิ่งที่ฉันยังไม่เข้าใจ / ยังทำได้ไม่ดี คือ..... (สามารถเขียนได้มากกว่า 1 อย่าง)

.....

.....

.....

4. สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้นในการเรียนหน่วยต่อไป (สามารถเขียนได้มากกว่า 1 อย่าง)

.....

.....

.....

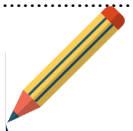

แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ประจำ : ☐ กลางภาค ☐ ปลายภาค ☐ หน่วยการเรียนรู้ที่.....

สิ่งหนึ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากการเรียน คือ .....

.....

.....

สิ่งที่ฉันชอบ / ทำได้ดี .....

.....

.....

สิ่งที่ฉันอยากจะบอกคุณครู คือ .....

.....

.....

สิ่งที่ฉันควรปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น คือ .....

.....

.....

ฉันน่าจะเรียนรู้ได้ดีกว่านี้หาก .....

.....

.....

คำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูปลายทาง

****

1. การเข้าสู่บทเรียนช่วยให้นักเรียนของฉันกระตือรือร้น กับบทเรียนที่จะเรียนต่อไปหรือไม่ เพียงใด ฉันมีบทบาทในการช่วยให้นักเรียนเห็นความเชื่อมโยงกับบทเรียนหรือไม่ อย่างไร
2. วันนี้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมกับการเรียนรู้หรือไม่ และมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด ในบทเรียนต่อไปฉันควรจะทำอย่างไร เพื่อสร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วมของนักเรียนให้เพิ่มขึ้น
3. การจัดกิจกรรมในวันนี้ราบรื่นดีหรือไม่ ฉันพอใจกับการจัดกลุ่มของนักเรียนในระดับใด เพราะเหตุใด มีสิ่งใด/เทคนิคใดที่ควรปรับให้การจัดการราบรื่น/ดีขึ้นกว่าเดิม
4. วันนี้ฉันดูแลนักเรียนทั่วถึงและเป็นไปตามความแตกต่างของนักเรียนในชั้นหรือไม่ อย่างไร
5. ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่น่าสนใจหรือแตกต่างในระหว่างการเรียนจากที่ผ่านมาหรือไม่ อย่างไร
6. ในวันนี้ฉันมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนของฉันในรูปแบบใดบ้าง (เช่น ให้กำลังใจ กล่าวชมเชย ให้ความช่วยเหลือ ฯลฯ)
7. วันนี้ฉันมีปัญหาในการกำกับชั้นเรียนหรือไม่ หากมี ฉันใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา
8. ในชั่วโมงนี้มีส่วนดี ๆ อะไรบ้างที่เกิดขึ้น และมีเรื่องใดที่ฉันรู้สึกว่าเป็นไปตามความคาดหวัง
9. สิ่งหนึ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากการจัดการเรียนรู้ในวันนี้
10. ตามความรู้สึกของฉัน นักเรียนชอบอะไรมากที่สุดในการเรียนวันนี้ และสิ่งใดที่นักเรียนยังตอบสนองไม่ดีพอ

(ปรับจาก Richards, J.C. 1988. Beyond Training. New York: Cambridge University Press. หน้า 169-170.)

ภาคผนวก ค

ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สถาบันวิทยาการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร

ตัวชี้วัดที่ 1 ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองด้วยการพูดและการเขียน

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
1. พูดถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูด้วยภาษาของตนเองได้	พูดถ่ายทอดประเด็นสำคัญที่ได้รับตามวัตถุประสงค์ของสารที่ได้รับ	พูดถ่ายทอดประเด็นสำคัญจากสถานการณ์หรือหัวข้อที่กำหนดโดยเรียบเรียงประเด็นเนื้อหาอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ	พูดถ่ายทอดประเด็นสำคัญพร้อมทั้งประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลจากสารที่ได้รับ
2. พูดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูด้วยภาษาของตนเองได้	พูดแสดงความคิด ความรู้สึก ข้อคิดทั้งเชิงบวกและลบและทัศนะของตนเองจากสารที่ได้รับ	- พูดแสดงความคิด ความรู้สึก ข้อคิดทั้งเชิงบวกและลบ และทัศนะของตนเองจากสารที่ได้รับ - มีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย	- พูดแสดงความคิด ความรู้สึก ข้อคิดทั้งเชิงบวกและลบ และทัศนะของตนเอง - ประเมินค่าของสารที่ได้รับ - มีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย โดยมีข้อเท็จจริงและหลักฐานประกอบ

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
3. เขียนถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจจากสารที่อ่านฟัง หรือดู ด้วยภาษาของตนเองได้	เขียนประเด็นสำคัญที่ได้รับตามวัตถุประสงค์ของสารที่ได้รับ	เขียนถ่ายทอดประเด็นสำคัญจากสถานการณ์หรือหัวข้อที่กำหนด โดยเรียบเรียงประเด็นเนื้อหาอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ	เขียนถ่ายทอดประเด็นสำคัญ พร้อมทั้งประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลจากสารที่ได้รับ
4. เขียนถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูด้วยภาษาของตนเองได้	เขียนแสดงความคิด ความรู้สึก ข้อคิด ทั้งเชิงบวกและลบ และทัศนะของตนเองจากสารที่ได้รับ	- เขียนแสดงความคิด ความรู้สึก ข้อคิด ทั้งเชิงบวกและลบ และทัศนะของตนเองจากสารที่ได้รับ - มีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย	- เขียนแสดงความคิด ความรู้สึก ข้อคิด ทั้งเชิงบวกและลบ และทัศนะของตนเอง - ประเมินค่าของสารที่ได้รับ - มีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย โดยมีข้อเท็จจริงและหลักฐานจริงประกอบ

ตัวชี้วัดที่ 2 พูดเจรจาต่อรอง

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
1. พูดเจรจาโน้มน้าวได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	พูดเจรจาโน้มน้าว ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้ข้อมูลประกอบคำพูด ท่าทาง และน้ำเสียง	พูดเจรจาโน้มน้าว ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยเสนอมุมมองและเหตุผล เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	พูดเจรจาโน้มน้าว โดยมีหลักการ เหตุผล หลักฐานอ้างอิง ที่ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลในการเสนอความคิดและสามารถตอบข้อซักถามของผู้ฟัง เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
2. พูดเจรจาต่อรองได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	พูดเจรจาต่อรอง ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้ข้อมูลประกอบคำพูด ท่าทาง และน้ำเสียง	พูดเจรจาต่อรอง ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยเสนอมุมมองและเหตุผลเพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	พูดเจรจาต่อรอง โดยมีหลักการ เหตุผล หลักฐานอ้างอิง ที่ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลในการเสนอความคิดและสามารถตอบข้อซักถามของผู้ฟัง เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

ตัวชี้วัดที่ 3 เลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสาร

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
1. รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์	รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และมีการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูล	- รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และมีการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูล - วิเคราะห์และตีความข้อเท็จจริงเป็นแนวคิด หรือความรู้ และข้อคิดทั้งเชิงบวกและเชิงลบที่นำไปใช้ได้	- รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และมีการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูล - วิเคราะห์และตีความข้อเท็จจริงเป็นแนวคิด หรือความรู้ และข้อคิดทั้งเชิงบวกและเชิงลบ - สามารถเชื่อมโยงแนวคิดของสารที่ได้รับกับมุมมอง แนวคิดหรือประสบการณ์ของตนเองได้

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
2. **ตัดสินใจเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีเหตุผล**	ตรวจสอบและประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ ตัดสินใจเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสาร อย่างมีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์และตรงตามวัตถุประสงค์	ตรวจสอบและประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ ตัดสินใจเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารอย่างมีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์และตรงตามวัตถุประสงค์ โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่มีต่อการพัฒนาตนเองและส่วนรวม	ตรวจสอบและประเมินความถูกต้องของข้อเท็จจริง ความน่าเชื่อถือ และความเป็นกลางของข้อมูล ตัดสินใจเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่มีต่อการพัฒนาตนเองและส่วนรวม

ตัวชี้วัดที่ 4 เลือกใช้วิธีการสื่อสาร

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
1. เลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม	เลือกใช้วิธีการสื่อสารในลักษณะต่างๆ ทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษา ตลอดจนการสื่อสารผ่านสื่อในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการสื่อสาร โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อตนเอง	- เลือกใช้กลวิธีในการสื่อสารที่หลากหลายโดยปราศจากอคติ - สามารถสรุปประเด็น ตีความ มีจุดมุ่งหมายในการสื่อสาร - มีการผลิตสื่อและการออกแบบการสื่อสารเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง และสังคม	- เลือกใช้กลวิธีในการสื่อสารที่หลากหลายโดยปราศจากอคติ - มีการสรุปประเด็น ตีความ วิเคราะห์และประเมินค่า ในขั้นตอนที่ซับซ้อนขึ้น - เข้าใจกฎหมายเกี่ยวกับการสื่อสาร

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
			- มีชั้นเชิงในการสื่อสารที่มีการเรียบเรียงอย่างเป็นระบบ โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด

ตัวชี้วัดที่ 1 คิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์)

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
1. จำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญ และเปรียบเทียบข้อมูลในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน	จำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูลตามเกณฑ์ที่กำหนด และเปรียบเทียบข้อมูลจากสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน	ระบุองค์ประกอบของสิ่งที่วิเคราะห์ จำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูลตามเกณฑ์ที่กำหนด และเปรียบเทียบข้อมูลจากสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันได้อย่างสมเหตุสมผล	ระบุองค์ประกอบของสิ่งที่วิเคราะห์ ตั้งเกณฑ์และจำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูล ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และเปรียบเทียบข้อมูลจากสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันได้อย่างสมเหตุสมผล
2. หาความสัมพันธ์ของส่วนประกอบต่าง ๆ ของข้อมูลที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน	หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหาหรือรายละเอียด ระบุความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์ การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล	หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหาหรือรายละเอียดที่มากขึ้น อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์ การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล	หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหาและมีรายละเอียดที่มากขึ้น เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์ การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล
3. สามารถระบุหลักการสำคัญ แนวคิดหรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน	ระบุข้อเท็จจริง แนวคิด หลักการสำคัญ หรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นจากสถานการณ์ในชีวิตจริง	อธิบายแนวคิด หลักการสำคัญ หรือความรู้ที่เพิ่มขึ้น ที่ปรากฏในข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นจากสถานการณ์ในชีวิตจริง	อธิบายแนวคิด หลักการสำคัญ หรือความรู้ที่เชื่อมโยงกัน ที่ปรากฏในข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นจากสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำเสนอผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์

ตัวชี้วัดที่ 2 คิดขั้นสูง (การคิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
1. คิดสังเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การวางแผนออกแบบ คาดการณ์ กำหนดเป็นเป้าหมายในอนาคต เพื่อประกอบการตัดสินใจต่อตนเองและสังคม	กำหนดวัตถุประสงค์และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใหม่ที่ต้องการสร้าง เลือกข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการผสานรวมกันสร้างเป็นสิ่งใหม่ สร้างสิ่งใหม่ตามวัตถุประสงค์ อธิบายและนำเสนอสิ่งใหม่ให้ผู้อื่นเข้าใจ เพื่อกำหนดเป็นเป้าหมายในการประกอบการตัดสินใจต่อตนเอง	กำหนดวัตถุประสงค์และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใหม่ที่ต้องการสร้าง เลือกข้อมูลที่ป็นประโยชน์ในการผสานรวมกันสร้างเป็นสิ่งใหม่ จัดทำกรอบแนวคิดในการสร้างสิ่งใหม่ สร้างสิ่งใหม่ตามวัตถุประสงค์และตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ อธิบายและนำเสนอสิ่งใหม่ให้ผู้อื่นเข้าใจ เพื่อกำหนดเป็นเป้าหมายในการประกอบการตัดสินใจต่อตนเอง	กำหนดวัตถุประสงค์และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใหม่ที่ต้องการสร้าง เลือกข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการผสานรวมกันสร้างเป็นสิ่งใหม่ จัดทำกรอบแนวคิดในการสร้างสิ่งใหม่ สร้างสิ่งใหม่ตามวัตถุประสงค์และตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ อธิบายและนำเสนอสิ่งใหม่ให้ผู้อื่นเข้าใจ โดยแสดงเห็นถึงลักษณะเอกลักษณ์ และคุณสมบัติเฉพาะของสิ่งนั้น เพื่อกำหนดเป็นเป้าหมายในการประกอบการตัดสินใจต่อตนเองและสังคม
2. คิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการ คิดในทางบวก และสามารถประยุกต์สร้าง	กำหนดเป้าหมายในการคิดสร้างสรรค์ ประมวลทบทวนความรู้หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่คิด หรือสามารถจินตนาการความคิดแปลกใหม่ จนได้แนวคิด	กำหนดเป้าหมายในการคิดสร้างสรรค์ ประมวลทบทวนความรู้หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่คิด หรือสามารถจินตนาการ	กำหนดเป้าหมายในการคิดสร้างสรรค์ ประมวลทบทวนความรู้หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่คิด และสามารถจินตนาการ

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
สรรค์สิ่งใหม่เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	ที่หลากหลายในการสร้างสิ่งใหม่ ตลอดจนนำเสนอและอธิบายสิ่งใหม่ที่สร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง	ความคิดแปลกใหม่โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการขยายขอบเขตความคิดเดิม จนได้แนวคิดที่หลากหลายในการสร้างสิ่งใหม่ ตลอดจนนำเสนอและอธิบายสิ่งใหม่ที่สร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง	ความคิดแปลกใหม่โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการขยายขอบเขตความคิดเดิม จนได้แนวคิดที่หลากหลาย มีการประเมินและคัดเลือกความคิดเพื่อนำไปสร้างสิ่งใหม่ที่ใช้งานได้ผลดีกว่าเดิม ตลอดจนนำเสนอและอธิบายสิ่งใหม่ที่สร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม
3. คิดอย่างมีวิจารญาณเพื่อตัดสินใจเลือกทางเลือกที่หลากหลายโดยใช้เกณฑ์ที่เหมาะสม	ระบุประเด็นที่คิด ประมวลข้อมูลทั้งทางด้านข้อเท็จจริง ข้อโต้แย้ง และความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่คิด วิเคราะห์ข้อมูลและเลือกข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการหาคำตอบ ประเมินข้อมูลที่ใช้ในการคิดตามเกณฑ์ที่กำหนด พิจารณาข้อมูล ข้อโต้แย้งและความคิดเห็นตามหลักเหตุผล ระบุทางเลือกและเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด	ระบุประเด็นที่คิด ประมวลข้อมูลทั้งทางด้านข้อเท็จจริง ข้อโต้แย้ง และความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่คิดอย่างหลากหลาย และคิดอย่างลึกซึ้ง วิเคราะห์ข้อมูลและเลือกข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการหาคำตอบ ประเมินข้อมูลที่ใช้ในการคิดตามเกณฑ์ที่กำหนด พิจารณาข้อมูล ข้อโต้แย้งและความคิดเห็นตามหลักเหตุผล ระบุทางเลือกและเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด	ระบุประเด็นที่คิด ประมวลข้อมูลทั้งทางด้านข้อเท็จจริง ข้อโต้แย้ง และความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่คิดอย่างหลากหลาย คิดอย่างลึกซึ้งและคาดการณ์ถึงผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคต วิเคราะห์ข้อมูลและเลือกข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการหาคำตอบ โดยตั้งเกณฑ์ในการพิจารณาข้อมูล ประเมินข้อมูลที่ใช้ในการคิดตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ พิจารณาข้อมูล ข้อโต้แย้งและความคิดเห็นตามหลักเหตุผล ระบุทางเลือก ประเมินทางเลือก

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
			และเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด และไตร่ตรอง ทบทวนทางเลือก ที่เลือกไว้อีกครั้ง

<u>สมรรถนะที่ 3</u> ความสามารถในการแก้ปัญหา

<u>ตัวชี้วัดที่ 1</u> ใช้กระบวนการแก้ปัญหาโดยวิเคราะห์ปัญหา วางแผนในการแก้ปัญหา ดำเนินการแก้ปัญหา ตรวจสอบและสรุปผล

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
1. วิเคราะห์ปัญหา			
1.1 ระบุปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเอง **2. ระบุปัญหาที่เกิดขึ้นกับบุคคลใกล้ตัว** **3. ระบุสาเหตุของปัญหา**	ระบุปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบที่สอดคล้องกับปัญหา จากสถานการณ์ที่กำหนดให้ ผ่านการพูด เขียน แผนภาพหรือแผนผัง วาดภาพ หรือเคลื่อนไหวร่างกาย	ระบุปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบ <u>ทั้งทางตรงและทางอ้อม</u>ที่สอดคล้องกับปัญหา <u>จากสถานการณ์ที่กำหนดให้ หรือที่ตนเองสนใจ</u> ผ่านการพูด เขียน แผนภาพหรือแผนผัง วาดภาพ หรือเคลื่อนไหวร่างกาย	ระบุปัญหา สาเหตุ<u>และต้นตอ</u>ของปัญหา และผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมที่สอดคล้องกับปัญหา จากสถานการณ์ที่กำหนดให้ หรือที่ตนเองสนใจ ผ่านการพูด เขียน แผนภาพหรือแผนผัง วาดภาพ หรือเคลื่อนไหวร่างกาย
4. จัดระบบข้อมูล **1. การจำแนก** **2. การจัดลำดับ**	ระบุเกณฑ์และจำแนกสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นโดยใช้เกณฑ์ที่กำหนด พร้อมจัดลำดับความสำคัญของปัญหา	ระบุเกณฑ์และจำแนกสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนด พร้อมจัดลำดับ ความสำคัญของสาเหตุของ	<u>แตกปัญหาที่มีความซับซ้อนให้เป็นปัญหาย่อยที่มีความซับซ้อนน้อยลง</u> ระบุเกณฑ์จำแนกสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
3. เชื่อมโยง		ปัญหาและเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุของปัญหาและผลกระทบ โดยมีข้อมูลสนับสนุน	โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนด พร้อมจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุของปัญหาและเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุของปัญหาและผลกระทบโดยมีข้อมูลสนับสนุน
5. การตั้งสมมติฐาน **6. การกำหนดทางเลือก** **7. การตัดสินใจเลือกวิธีการ**	เสนอแนวทางในการแก้ปัญหาที่เป็นไปได้ ระบุแนวโน้มของผลที่จะเกิดขึ้นจากวิธีการแก้ปัญหานั้นและตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาโดยพิจารณาความเหมาะสมกับปัญหาและความยากง่ายของวิธีการแก้ปัญหา	เสนอแนวทางในการแก้ปัญหาที่หลากหลายและเป็นไปได้ ระบุแนวโน้มของผลที่จะเกิดขึ้นจากวิธีการแก้ปัญหานั้นและตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาโดยพิจารณาความเหมาะสมกับปัญหาและความยากง่ายของวิธีการแก้ปัญหา พร้อมบอกข้อดีและข้อจำกัดของวิธีการแก้ปัญหาที่เลือก	เสนอแนวทางในการแก้ปัญหาที่หลากหลายและเป็นไปได้ ระบุแนวโน้มของผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบที่จะเกิดขึ้นจากวิธีการแก้ปัญหานั้นรวมทั้งคาดการณ์อุปสรรคที่จะเกิดขึ้นและตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาโดยพิจารณาความเหมาะสมกับปัญหาและความยากง่ายของวิธีการแก้ปัญหา พร้อมบอกข้อดีและข้อจำกัดของวิธีการแก้ปัญหาที่เลือก

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
2. การวางแผนในการแก้ปัญหา			
	ออกแบบและวางแผนวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลประกอบ ระบุขั้นตอนของแผนงานอย่างชัดเจน	ออกแบบและวางแผนวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลประกอบ ระบุขั้นตอนของแผนงาน และกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน	ออกแบบและวางแผนวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลประกอบ ระบุขั้นตอนของแผนงาน กำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน มีแนวทางการจัดการความเสี่ยงเมื่อการดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้
3. การดำเนินการแก้ปัญหา			
3.1 การปฏิบัติตามแผน	ดำเนินงานตามแผนการแก้ปัญหาที่กำหนด	ดำเนินงานตามแผนการแก้ปัญหาที่กำหนด	ดำเนินงานตามแผนการแก้ปัญหาที่กำหนด

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
3.2 การตรวจสอบทบทวนแผน **3.3 การบันทึกผลการปฏิบัติ**	ไว้ บันทึกผลการปฏิบัติงาน รวบรวมจุดเด่น ข้อจำกัด และอุปสรรคที่เกิดขึ้น เพื่อระบุข้อดีและข้อบกพร่องของแผนการดำเนินงาน	ไว้ บันทึกผลการปฏิบัติงาน รวบรวมจุดเด่น ข้อจำกัด และอุปสรรคที่เกิดขึ้น เพื่อระบุข้อดีและข้อบกพร่องของแผนการดำเนินงาน พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางในการลดหรือแก้ไขข้อบกพร่อง	ไว้ บันทึกผลการปฏิบัติงาน รวบรวมจุดเด่น ข้อจำกัด และอุปสรรคที่เกิดขึ้น เพื่อระบุข้อดีและข้อบกพร่องของแผนการดำเนินงาน พร้อมทั้งดำเนินการลดหรือแก้ไขข้อบกพร่อง
4. สรุปผลและรายงาน			
	นำเสนอผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ข้อดีและข้อบกพร่องของการดำเนินงาน และข้อค้นพบที่มีหลักฐานสนับสนุน	นำเสนอผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ข้อดีและข้อบกพร่องของการดำเนินงาน ข้อค้นพบที่มีหลักฐานสนับสนุนและสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์อื่น	นำเสนอและเขียนรายงานผลการดำเนินงาน ตามรูปแบบที่กำหนด โดยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ข้อดีและข้อบกพร่องของการดำเนินงาน ข้อค้นพบที่มีหลักฐานสนับสนุนสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์อื่น

ตัวชี้วัดที่ 2 ผลลัพธ์ที่เกิดจากการแก้ปัญหา

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
1. คุณภาพของผลงาน/การแก้ปัญหา			
	ผลงาน/การแก้ปัญหามีประสิทธิผลตรงตามวัตถุประสงค์และแผนการแก้ปัญหาที่ได้ออกแบบไว้ หรือระบุปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ผลงาน/การแก้ปัญหาไม่มีประสิทธิผล	ผลงาน/การแก้ปัญหามีประสิทธิผลตรงตามวัตถุประสงค์และแผนการแก้ปัญหาที่ได้ออกแบบไว้ หรือระบุปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ผลงาน/การแก้ปัญหาไม่มีประสิทธิผล พร้อมเสนอแนวทางในการเพิ่มประสิทธิผล	ผลงาน/การแก้ปัญหามีประสิทธิผลและประสิทธิภาพตรงตามวัตถุประสงค์และ ~~ตาม~~แผนการแก้ปัญหาที่ได้ออกแบบไว้หรือระบุปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ผลงาน/การแก้ปัญหาไม่มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ พร้อมเสนอแนวทางในการเพิ่มประสิทธิผลและประสิทธิภาพ
2. นำไปประยุกต์ใช้			
	นำผลงาน/การแก้ปัญหาไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่กำหนดให้	นำผลงาน/การแก้ปัญหาไปประยุกต์ใช้ในการป้องกันหรือแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่มีบริบทใกล้เคียง	นำผลงาน/การแก้ปัญหาไปประยุกต์ใช้ในการป้องกันและแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่มีบริบทใกล้เคียง

สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

ตัวชี้วัดที่ 1 นำกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายไปใช้ในชีวิตประจำวัน

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
1. นำความรู้ ทักษะ และกระบวนการที่หลากหลายมาสร้างผลงาน/โครงงานที่เป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน และมีประสิทธิภาพ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม	สร้างชิ้นงาน/ผลงานโดยใช้ความรู้ ทักษะ และระบุวิธีการ เพื่อขยายความสามารถ ของตนเองในการเล่น ทำงาน ใช้ชีวิตอย่างสะดวก และแก้ปัญหาของ ตนเองในชีวิตประจำวัน และสถานการณ์ปัจจุบัน ได้อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม	นำความรู้ ทักษะ และกระบวนการที่หลากหลายมาสร้างผลงาน/โครงงานที่เป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน ไปใช้ในการแก้ปัญหาและดำเนินชีวิตประจำวันและสถานการณ์ปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม	นำความรู้ ทักษะ และกระบวนการที่หลากหลายมาสร้างผลงาน/โครงงาน/นวัตกรรมที่เป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน มีประสิทธิภาพไปใช้ในการแก้ปัญหาการดำเนินชีวิตประจำวันและสถานการณ์ปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ตัวชี้วัดที่ 2 เรียนรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
1. มีทักษะในการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร	ใช้วิธีการที่เหมาะสมในการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ได้ตามจุดประสงค์จากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ รวมทั้งประเมินความถูกต้องและกลั่นกรองข้อมูลที่อาจเป็นข่าวลวง (fake news)	ใช้วิธีการที่หลากหลายในการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ได้ตามจุดประสงค์จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่น่าเชื่อถือ จับประเด็นสำคัญทั้งเชิงบวกและลบ รวมทั้งประเมินความถูกต้องและกลั่นกรองข้อมูลที่อาจเป็นข่าวลวง (fake news)	ใช้วิธีการที่หลากหลายในการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ได้ตามจุดประสงค์จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ โดยประเมินความน่าเชื่อถือ จับประเด็นสำคัญทั้งเชิงบวกและลบ และนำเสนอองค์ความรู้ รวมทั้งประเมินความถูกต้องและกลั่นกรองข้อมูลที่อาจเป็นข่าวลวง (fake news)
2. สามารถเชื่อมโยงความรู้	สังเคราะห์ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และเชื่อมโยงสิ่งที่ได้จากการสังเคราะห์กับบทเรียน	สังเคราะห์ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และเชื่อมโยงสิ่งที่ได้จากการสังเคราะห์กับเรื่องที่ต้องการศึกษาได้	สังเคราะห์ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และสามารถนำเสนอประเด็นที่เป็นแก่นสาระสำคัญครบถ้วนและเปรียบเทียบกับข้อมูลอื่น ๆ หลักการ ทฤษฎีได้อย่างสอดคล้องน่าเชื่อถือ
3. มีวิธีการในการศึกษาความรู้เพิ่มเติมเพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่การเรียนรู้สิ่งใหม่ตามความ สนใจอย่างต่อเนื่อง	มีวิธีการที่หลากหลายในการศึกษาความรู้เพิ่มเติมเพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่การเรียนรู้สิ่งใหม่	มีวิธีการที่หลากหลายในการศึกษาความรู้เพิ่มเติมเพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่การเรียนรู้สิ่งใหม่ และสร้างองค์ความรู้ตามความสนใจ	มีวิธีการที่หลากหลายในการศึกษาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร เพื่อสร้างองค์ความรู้ตามความสนใจและประเด็นการเรียนรู้ใหม่ ๆ และนำไปประยุกต์ใช้

ตัวชี้วัดที่ 3 ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
1. ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ สามารถแสดงความคิดเห็นของตน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ มีการวางแผนการทำงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วยกิริยาวาจาที่สุภาพ เข้าใจยอมรับความแตกต่าง และรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น สร้างแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองเพื่อหาจุดเด่นในการสนับสนุนการทำงานของกลุ่มเพื่อให้งานพัฒนาและสำเร็จและรู้จักใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในชุมชนอย่างรู้คุณค่า	ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์ สามารถแสดงความคิดเห็นของตนอย่างสมเหตุสมผล รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นโดยสนับสนุนหรือคัดค้านด้วยกิริยาวาจาที่สุภาพ ให้เกียรติผู้อื่น สร้างแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองเพื่อหาจุดเด่นในการสนับสนุนการทำงานของกลุ่มเพื่อให้งานพัฒนาและสำเร็จและรู้จักใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในชุมชนอย่างรู้คุณค่า	ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์ สามารถแสดงความคิดเห็นอย่างมีหลักการและเหตุผล โดยมีข้อมูลที่น่าเชื่อประกอบการสนับสนุนความคิดเห็นของตนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นโดยสนับสนุนหรือคัดค้านด้วยวาจาที่สุภาพ ให้เกียรติผู้อื่น สร้างแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองเพื่อหาจุดเด่นในการสนับสนุนการทำงานของกลุ่ม รู้จักใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในชุมชนอย่างรู้คุณค่าในการพัฒนางานหรือนวัตกรรม หรือต่อยอดจากของเดิมเพื่อให้งานพัฒนาและสำเร็จ
2. ปฏิบัติตามกฎ กติกา หน้าที่ ความรับผิดชอบ	เคารพและปฏิบัติตามกฎ กติกา ในข้อตกลงของกฎหมาย บนพื้นฐานบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเอง สามารถยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น โดยคำนึงถึงผลกระทบของตนเองและผู้อื่นเป็นหลัก	เคารพและปฏิบัติตามกฎ กติกา ในข้อตกลงของกฎหมาย โดยยอมรับปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเองตามแนวปฏิบัติตามวิถีวัฒนธรรมที่มีความหลากหลาย โดยคำนึงถึงผลกระทบของตนเองและผู้อื่น เพื่อให้เกิดการพัฒนานำไปสู่ความสำเร็จของตนเองและชุมชนได้อย่างเหมาะสม	เคารพและปฏิบัติตนตามกฎ กติกา ในข้อตกลงของกฎหมาย ยอมรับและปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ให้เกิดความเหมาะสมตรงความต้องการของตนเองและผู้อื่นในสังคม โดยปฏิบัติตามวิถีวัฒนธรรมที่มีความหลากหลาย ในฐานะพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งต้องอยู่บนพื้นฐานของการคำนึงถึงการพัฒนาส่วนรวมนำไปสู่ความสำเร็จต่อตนเองและทุกสถาบันทางสังคมได้อย่างเหมาะสมอย่างมีประสิทธิภาพ

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
3. การเข้าร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์	ปฏิบัติตนตามสิทธิของตนเอง รู้เคารพสิทธิ เข้าใจความแตกต่างของผู้อื่น ทุกคนมีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบตนเองตามศักยภาพ แบ่งสิ่งของและช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเห็นอกเห็นใจ ในการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างสร้างสรรค์	ปฏิบัติตนตามสิทธิของตนเอง รู้เคารพสิทธิ ยอมรับความแตกต่างของผู้อื่น ทุกคนมีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบตนเองตามศักยภาพและช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเห็นอกเห็นใจ ในการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดผลดีต่อตนเอง	ปฏิบัติตนตามสิทธิของตนเอง รู้เคารพสิทธิ ยอมรับความแตกต่างของผู้อื่น ทุกคนมีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบตนเองตามศักยภาพและช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเห็นอกเห็นใจ ในการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดผลดีต่อตนเองและส่วนรวม
4. เห็นคุณค่าของการมีชีวิต	ตัดสินใจและมุ่งมั่นที่จะจัดการสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิต สามารถบอกคุณลักษณะทางบวกของตน รับรู้และจัดการอารมณ์ความรู้สึก และละเว้นการกระทำที่ไม่ควรทำ	เห็นคุณค่าและมีความภาคภูมิใจในตนเอง สามารถตัดสินใจ วางแผน บอกเป้าหมายและแนวทางในการไปสู่เป้าหมายในชีวิต รับรู้และจัดการอารมณ์และความเครียด แสดงออกถึงความเชื่อทางบวกในความสามารถของตนเองที่จะประสบความสำเร็จ	เห็นคุณค่าและมีความภาคภูมิใจในตนเอง สามารถตัดสินใจ วางแผน บอกเป้าหมายและแนวทางในการไปสู่เป้าหมายชีวิต สามารถกำกับตนเองให้ลงมือทำตามแผน เพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนด รับรู้จัดการอารมณ์และความเครียด แสดงพฤติกรรมตามความเชื่อและจุดยืนของตนเอง
5. เข้าใจ ยอมรับ ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ความเสมอภาคทางเพศ	รู้จักปกป้องสิทธิ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่น ไม่กลั่นแกล้งผู้อื่น ทางร่างกายและวาจายอมรับกับผู้อื่นที่แตกต่างทางร่างกายทางความคิด ต่างเพศ ต่างวัย ช่วยเหลือผู้อื่นและรู้จักแบ่งบันสิ่งของต่างๆ ให้ผู้อื่น	รู้จักปกป้องสิทธิ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่นไม่กลั่นแกล้งผู้อื่น ทางร่างกาย วาจาและความสัมพันธ์ทางสังคม (Social bulling) ให้เกียรติและช่วยเหลือผู้อื่น ไม่อคติ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น (Empathy) และรู้จักแบ่งบันสิ่งของต่างๆ ให้ผู้อื่นตามความเหมาะสม	รู้จักปกป้องสิทธิ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่นไม่กลั่นแกล้งผู้อื่น ทางร่างกาย วาจา ความสัมพันธ์ทางสังคม (Social bullying) และความสัมพันธ์ในโลกไซเบอร์ (Cyber bullying) และรู้จักแบ่งบันสิ่งของต่างๆ ให้ผู้อื่นให้เกียรติผู้อื่น ช่วยเหลือผู้อื่น โดยไม่เลือกปฏิบัติ

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
6. ใช้ภาษา กิริยา ท่าทาง เหมาะสมกับบุคคล และโอกาสตามมารยาทสังคม	เป็นพลเมืองที่ใช้ภาษา กิริยา ท่าทางและการแต่งกายที่ดี โดยเป็นการเคารพสิทธิของผู้อื่นในสถานที่ต่างๆให้เกิดความเหมาะสมทุกโอกาส	เป็นพลเมืองที่ดี ใช้ภาษาถูกต้อง มีกิริยามารยาทและการแต่งกายเหมาะสมในทุกสถานที่และโอกาสต่างๆ เน้นการเจรจาพูดคุยกับบุคคลทั่วไปด้วยความเป็นมิตร เพื่อปกป้องตนเองจากการคุกคามจากบุคคลภายในสถานศึกษา โดยเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่นในทุกโอกาส	เป็นพลเมืองที่ดีตามวิถีมนุษยชนที่ดี มีกิริยาท่าทางมารยาทและการแต่งกายที่เหมาะสมในทุกสถานที่และโอกาสต่างๆ เน้นการเจรจาอย่างมีเหตุผล ไม่ส่อเสียดให้เกิดความเดือดร้อนต่อตนเองและผู้อื่น เพื่อป้องกันความขัดแย้งกับคนในสถาบันและสังคมของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ
7. ปฏิบัติงาน ในส่วนรวมอย่างมีความสุข	ร่วมปฏิบัติงานของตนเองและของกลุ่ม ในฐานะผู้นำ หรือในฐานะสมาชิกที่ดีของกลุ่ม โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น	ร่วมปฏิบัติงานของตนเองและของกลุ่มโดยความเต็มใจ ในฐานะผู้นำ หรือในฐานะสมาชิกที่ดีของกลุ่ม โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อตนเอง ผู้อื่น สังคม และสิ่งแวดล้อม	มีทัศนคติเชิงบวกในการทำงานร่วมกับ ผู้อื่น ชื่นชม และเห็นความทุ่มเท พยายาม ในการทำงานของสมาชิกของกลุ่ม โดยใช้วิธีการที่เหมาะสมกับบุคคลและ สถานการณ์ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อตนเอง ผู้อื่น สังคม และสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัดที่ 4 จัดการกับปัญหาและความขัดแย้งในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
1. วิเคราะห์ สถานการณ์ปัญหาและมีการจัดการได้เหมาะสม	- **<u>เข้าใจปัญหา แก้ปัญหาและความขัดแย้ง</u>** ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ชีวิต ด้วยการยอมรับความแตกต่าง ใช้วิธีการแก้ปัญหาและลดความขัดแย้งที่ทำให้บรรลุเป้าหมาย	- **<u>เผชิญปัญหาและยอมรับผลของปัญหา</u>**ที่เกิดจากการตัดสินใจของตนเอง - **<u>แก้ปัญหาและความขัดแย้ง</u>**ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ชีวิต ด้วยการยอมรับความแตกต่าง ใช้วิธีการแก้ปัญหาและลดความขัดแย้ง ที่ทำให้บรรลุเป้าหมาย	- **<u>เผชิญปัญหาและยอมรับผลของปัญหา</u>**ที่เกิดจากการตัดสินใจของตนเองและผู้อื่นที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและส่วนรวม - **<u>แก้ปัญหาและความขัดแย้ง</u>**ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ชีวิต ด้วยการยอมรับความแตกต่าง ใช้วิธีการแก้ปัญหาและลดความขัดแย้งที่หลากหลาย ที่ทำให้บรรลุเป้าหมาย

ตัวชี้วัดที่ 5 ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสภาพแวดล้อม

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
1. ติดตามข่าวสารเหตุการณ์ปัจจุบันของสังคมโลก	**<u>ติดตาม สืบค้นข่าวสาร</u>** รวมทั้งเหตุการณ์ของสังคมปัจจุบันที่มีความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม จากแหล่งเรียนรู้ที่น่าเชื่อถือ พร้อมทั้ง**<u>เล่าและแสดงความคิดจากสถานการณ์</u>**ที่เกิดขึ้นได้	**<u>ติดตาม สืบค้นข่าวสาร</u>** รวมทั้งเหตุการณ์ในสังคมปัจจุบันที่มีความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม จากแหล่งเรียนรู้ที่น่าเชื่อถือ พร้อมทั้ง **<u>อธิบาย</u>** **<u>ผลกระทบจากสถานการณ์</u>**ที่เกิดขึ้นได้	**<u>ติดตาม สืบค้นข่าวสาร</u>** รวมทั้งเหตุการณ์ในสังคมปัจจุบันที่มีความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม จากแหล่งเรียนรู้ที่น่าเชื่อถือ พร้อมทั้ง **<u>วิเคราะห์ผลกระทบจากสถานการณ์</u>**ที่เกิดขึ้นได้

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
2. ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม สภาพแวดล้อม	**หาแนวทาง**รับมือกับปัญหาจากสถานการณ์ทางสังคมและ**เข้าร่วมกิจกรรม**ที่มุ่งสร้างความเปลี่ยนแปลง โดยคำนึงถึงความเท่าเทียมและเป็นธรรม ด้วยสันติวิธีและวิถีประชาธิปไตย	**เลือกใช้วิธีการ**แก้ไขปัญหาเหมาะสมกับสถานการณ์ทางสังคมและ**เสนอกิจกรรม**ที่มุ่งสร้างความเปลี่ยนแปลง โดยคำนึงถึงความเท่าเทียมและเป็นธรรม ด้วยสันติวิธีและวิถีประชาธิปไตย	**เลือกใช้วิธีการ**แก้ไขปัญหาเหมาะสมกับสถานการณ์ทางสังคม พร้อมทั้ง**สร้างสรรค์**กิจกรรมและ**เชิญชวน**ผู้อื่นให้เข้าร่วมกิจกรรมที่มุ่งสร้างความเปลี่ยนแปลง โดยคำนึงถึงความเท่าเทียมและเป็นธรรม ด้วยสันติวิธีและวิถีประชาธิปไตย

ตัวชี้วัดที่ 6 หลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
1. รู้จักป้องกัน หลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ การล่วงละเมิดทางเพศ อุบัติเหตุ สารเสพติด และความรุนแรง	- **หลีกเลี่ยงบุคคล** สถานการณ์ สถานที่สภาพแวดล้อมที่นำไปสู่การเกี่ยวข้องกับสารเสพติด การติดเกม การพนัน ความรุนแรง อุบัติเหตุ และพฤติกรรมล่วงละเมิดทางเพศ	- **หลีกเลี่ยงและป้องกันตนเอง**จาก บุคคล สถานการณ์ สถานที่สภาพแวดล้อมที่นำไปสู่การเกี่ยวข้องกับสารเสพติด การติดเกม การพนัน ความรุนแรง อุบัติเหตุ และพฤติกรรมล่วงละเมิดทางเพศ	- **หลีกเลี่ยงและป้องกันตนเองและผู้อื่น**จาก บุคคล สถานการณ์ สถานที่สภาพแวดล้อมที่นำไปสู่การเกี่ยวข้องกับสารเสพติด การติดเกม การพนัน ความรุนแรง อุบัติเหตุ และพฤติกรรมล่วงละเมิดทางเพศ
2. จัดการกับอารมณ์และความเครียดได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	ควบคุมอารมณ์โดยไม่แสดงความรู้สึกทางลบหรือไม่พอใจด้วยคำพูดกิริยาอาการต่อหน้าผู้อื่น	- ควบคุมอารมณ์โดยไม่แสดงความรู้สึกทางลบหรือไม่พอใจด้วยคำพูดกิริยาอาการต่อหน้าผู้อื่น - ใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์	- ควบคุมอารมณ์โดยไม่แสดงความรู้สึกทางลบหรือไม่พอใจด้วยคำพูดกิริยาอาการต่อหน้าผู้อื่น - ใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ - ใช้วิธีการที่หลากหลายในการส่งเสริมสุขภาวะจิตของตน

สมรรถนะที่ 5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

ตัวชี้วัดที่ 1 เลือกและใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
1. เลือกและใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม	เลือกและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสืบค้นข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลจากสื่อออนไลน์	- เลือกและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่หลากหลายในการสืบค้นข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ - เปรียบเทียบข้อมูลและข้อเท็จจริงที่เก็บรวบรวมจากแหล่งเรียนรู้ออนไลน์	- เลือกและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสืบค้นข้อมูล - วิเคราะห์ จำแนกข้อมูล ประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลสารสารสนเทศก่อนนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์หรือนำข้อมูลมาประยุกต์ใช้
2. เลือกและใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม	เลือกและใช้เทคโนโลยีในการรับส่งข้อมูลข่าวสารกับผู้อื่นโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่มีตนเอง	- เลือกและใช้เทคโนโลยีในรับส่งข้อมูลข่าวสาร ผ่านช่องทางที่หลากหลาย - ไม่แบ่งปันข้อมูลที่ก่อให้เกิดความเสียต่อผู้อื่น	- เลือกและใช้เทคโนโลยีในการรับส่งข้อมูลข่าวสารผ่านช่องทางที่หลากหลาย - แบ่งปันข้อมูลโดยคิดวิเคราะห์แยกแยะข้อเท็จจริง และคำนึงถึงผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นต่อสังคม
3. เลือกและใช้เทคโนโลยีในการทำงานอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม	เลือกและใช้เทคโนโลยีเพื่อลดขั้นตอน เวลา ทรัพยากรในการทำงาน	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อลดขั้นตอนเวลา ทรัพยากร ในการทำงาน การแก้ปัญหาและนำเสนอผลงานที่เป็น	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อลดขั้นตอน เวลา ทรัพยากร ในการทำงาน การแก้ปัญหาและนำเสนอผลงานที่เป็นประโยชน์

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
4. เลือกและใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม	การแก้ปัญหาและนำเสนอผลงานที่มีประโยชน์ต่อเองหรือสังคม	ประโยชน์ต่อตนเองและสังคม โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	ต่อตนเองและสังคม โดยมีความหลากหลายแปลกใหม่ น่าสนใจ ไม่ลอกเลียนแบบไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสามารถแนะนำผู้อื่นได้

ตัวชี้วัดที่ 2 มีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
1. การกำหนดปัญหาหรือความต้องการ	กำหนดปัญหาหรือความต้องการในชีวิตประจำวัน	กำหนดปัญหาหรือความต้องการ ค้นหาสาเหตุและผลกระทบที่เกิดขึ้น	กำหนดปัญหาหรือความต้องการ วิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น
2. การรวบรวมข้อมูล	รวบรวมข้อมูลที่สอดคล้องกับปัญหาหรือความต้องการ	รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุและผลกระทบที่เกิดขึ้น	- รวบรวมและจัดอันดับความสำคัญของสาเหตุของปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น - รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุต่างๆ และผลกระทบที่เกิดขึ้น

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
3. เลือกวิธีการ	เลือกวิธีการแก้ปัญหาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับปัญหาหรือความต้องการ	เลือกวิธีการแก้ปัญหา เปรียบเทียบข้อดีข้อเสียของวิธีการให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสาเหตุของปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น	เลือกวิธีการแก้ปัญหา เปรียบเทียบข้อดี ข้อเสีย ความสอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ ความประหยัด และการนำไปใช้ได้จริงของแต่ละวิธี ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสาเหตุและผลกระทบที่เกิดขึ้น
4. การออกแบบและปฏิบัติการ	วางแผนและถ่ายทอดความคิดหรือจัดลำดับความคิดหรือจินตนาการให้เป็นขั้นตอนเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันหรือสนองความต้องการ ออกแบบและสร้างผลงานตามแนวทางที่ได้คิดและวางแผน	วางแผนและถ่ายทอดความคิดหรือจัดลำดับความคิดหรือจินตนาการให้เป็นขั้นตอนเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนหรือสนองความต้องการ ลงมือปฏิบัติงานอย่างเป็นขั้นตอน ออกแบบและสร้างผลงานอย่างมีประสิทธิภาพ	วางแผนและถ่ายทอดความคิดหรือจัดลำดับความคิดหรือจินตนาการให้เป็นขั้นตอนและเป็นระบบเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหาที่มีความซับซ้อนหรือสนองความต้องการ ลงมือปฏิบัติงานอย่างเป็นขั้นตอนและสร้างผลงานตามแนวทางที่ได้คิดและวางแผน
5. ทดสอบ	ทดสอบผลงานตามวิธีการที่กำหนด	ออกแบบวิธีการทดสอบผลงานและทดสอบผลงาน ตามวิธีการที่ออกแบบ	ออกแบบวิธีการทดสอบผลงานและทดสอบผลงานอย่างเป็นระบบ ระบุข้อแก้ไข ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับผลงาน

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
6. ปรับปรุงแก้ไขงาน	นำผลจากการทดสอบผลงาน มาปรับปรุงแก้ไข ให้สอดคล้องกับปัญหาหรือความต้องการ	นำผลจากการทดสอบผลงาน มาปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาผลงาน ให้สามารถแก้ไขปัญหาหรือลดผลกระทบที่เกิดขึ้น	- นำผลจากการทดสอบผลงาน มาปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาผลงาน ที่สามารถแก้ไขปัญหาหรือลดผลกระทบที่เกิดขึ้น - เกิดความคิดใหม่ในการพัฒนาผลงาน
7. การประเมินผล	ประเมินวิธีการและประสิทธิภาพของผลงาน โดยใช้เครื่องมือที่กำหนดให้	ประเมินวิธีการและประสิทธิภาพของผลงาน โดยเลือกใช้เครื่องมือให้เหมาะสมกับวิธีการประเมิน	ประเมินวิธีการและประสิทธิภาพของผลงาน โดยออกแบบและสร้างเครื่องมือให้เหมาะสมกับวิธีการประเมิน

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

คณะกรรมการปรับปรุงคู่มือครู - แผนการจัดการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ ๑
เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

ที่ปรึกษามูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ	ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
รองศาสตราจารย์นราพร จันทร์โอชา	รองประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นายอนุสรณ์ ฟูเจริญ	ผู้ช่วยเลขาธิการมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
รองศาสตราจารย์เฉลียวศรี พิบูลชล	คณะกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ที่ปรึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ว่าที่ร้อยตรี ธนุ วงษ์จินดา	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางเกศทิพย์ ศุภวานิช	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายวิษณุ ทรัพย์สมบัติ	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นางสาวจรูญศรี แจบไธสง	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการอำนวยการ

รองศาสตราจารย์นราพร จันทร์โอชา ประธานคณะกรรมการ
รองประธานกรรมการบริหาร มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

รองศาสตราจารย์เฉลียวศรี พิบูลชล รองประธานคณะกรรมการ
กรรมการบริหาร มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

นางเกศทิพย์ ศุภวานิช รองประธานคณะกรรมการ
กรรมการบริหาร มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

นายอนุสรณ์ ฟูเจริญ คณะกรรมการ
ผู้ช่วยเลขาธิการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

นายวิษณุ ทรัพย์สมบัติ คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นางสาวจรูญศรี แจบไธสง คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นางสาวสุพัตรา ผาติวิสันติ์ คณะกรรมการ
รองผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)

นาสาวกุศลิน มุสิกุล คณะกรรมการ
ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)
นายสมเกียรติ เพ็ญทอง คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการ สาขาคณิตศาสตร์ประถมศึกษา สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)
นางสาวจีระพร สังขเวทัย คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการ สาขาเทคโนโลยี สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)
นางราตรี ศรีไพรวรรณ คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
นายธีระพล เข่งวา คณะกรรมการ
รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ ฝ่ายมัธยมศึกษา โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
นางสาวศิริรัตน์ มูลไชยศรี คณะกรรมการ
นักทรัพยากรบุคคล กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นางสาวทิพจุฑา ชุนเกษา คณะกรรมการ
นักทรัพยากรบุคคล กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นางวิภา ตัณฑุลพงษ์ คณะกรรมการและเลขานุการ
รองหัวหน้าสำนักงาน มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นางสาวณัฐพร เผือดจันทึก คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการศึกษา กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นางสาวนิสาชล แสงฟ้า คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการศึกษา กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นายพันธ์พัทธ์ ชัยด้วง คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการศึกษา กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นางสาวสริตา แก้วหาวงค์ คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการศึกษา กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

คณะทำงานตรวจและแก้ไขคู่มือครูคู่มือครู - แผนการจัดการเรียนรู้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดนุชา ปนคำ	อาจารย์ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา
นางสาวภัทรสุดา แก้วโวหาร	อาจารย์ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา
นางสาววัลยา แซ่จิว	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบางลี่วิทยา สพม. สุพรรณบุรี
นายภูวดล วิริยะ	ครูชำนาญการ โรงเรียนสะอาดเผดิมวิทยา สพม.สุราษฎร์ธานี ชุมพร
นายธนวัต เปรมปรีชา	ครูชำนาญการ โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๒ สพม.กรุงเทพมหานคร เขต ๒

นายวีรภัทร ดีสุขสง่า
ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

นางสาวณัฐณิชา นิพิฐพนธ์
ครู โรงเรียนหัวหิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์
ช่วยปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์